Innehåll

DEL 1

Promemorians huvudsakliga innehåll 17

1 Författningsförslag 21

1.1 Förslag till lag om livsmedel m.m. 21

1.2 Förslag till lag om foder och animaliska biprodukter 32

1.3 Förslag till lag om provtagning på djur, m.m. 42

1.4 Förslag till lag om ändring i växtskyddslagen (1972:318) 50

1.5 Förslag till lag om ändring i lagen (1985:342) om kontroll av husdjur m.m. 58

1.6 Förslag till lag om ändring i djurskyddslagen (1988:534) 66

1.7 Förslag till lag om ändring i epizootilagen (1999:657) 80

1.8 Förslag till lag om ändring i zoonoslagen (1999:658) 92

1.9 Förslag till lag om ändring i lagen (1985:426) om kemiska produkter 102

1.10 Förslag till lag om ändring i lagen (1989:225) om ersättning till smittbärare....104

1.11 Förslag till lag om ändring i lagen (1990:1183) om tillfällig försäljning....105

1.12 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1709) om EG:s förordningar om den gemensamma fiskeripolitiken....106

1.13 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1710) om EG:s förordningar om jordbruksprodukter....107

1.14 Förslag till lag om ändring i alkohollagen (1994:200)....108

1.15 Förslag till lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200)....110

1.16 Förslag till lag om ändring i lagen (1996:1150) om högkostnadsskydd vid köp av läkemedel....115

1.17 Förslag till lag om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring....116

1.18 Förslag till lag om ändring i miljöbalken (1998:808)....117

1.19 Förslag till lag om ändring i lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner....118

1.20 Förslag till lag om ändring i fartygssäkerhetslagen (2003:364)....119

1.21 Förslag till lag om ändring i smittskyddslagen (2004:168)....120

2 Inledning....121

3 Svensk rätt....127

3.1 Livsmedelslagen....127

3.2 Lagen om foder 129
3.3 Lagen om provtagning på djur, m.m. 130
3.4 Epizootilagen 131
3.5 Zonooslagen 132
3.6 Lagen om kontroll av husdjur m.m. 133
3.7 Djurskyddslagen 133
3.8 Växtskyddslagen 134

4 EG-förordningarna och EG-direktivet 135

4.1 EG-förordningen om allmänna krav och principer för livsmedelslagstiftningen 135
4.2 EG-förordningen om livsmedelshygien 139
4.3 EG-förordningen om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung 144
4.4 EG-förordningen om särskilda frågor om offentlig kontroll av produkter av animaliskt ursprung 150
4.5 Kontrollförordningen 155
4.6 Zoonosförordningen 166
4.7 Fodertillsatsförordningen 169
4.8 Foderhygienförordningen 172
4.9 Direktiv 2000/29/EG om skyddsåtgärder mot växtskadegörare m.m. 177

5 Lagstiftningsbehovet 181

5.1 Lagstiftningsbehovet med anledning av EG-förordningarna 181

5.2 Verkställande av EG-förordningarna 186
5.3 Tillkännagivandeförfarande 188
5.4 Nationella föreskrifter 192
5.5 Lagstiftningsbehovet med anledning av direktiv 2000/29/EG om skyddsåtgärder mot växtskadegörare m.m. 193

6 Överväganden och förslag med anledning av kontrollförordningarna 195

6.1 Allmänt 195
6.2 Nuvarande tillsynsordning 196
6.3 Lagstiftningsbehov med anledning av kontrollförordningarna 201
6.4 Räckvidden för Europarlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 204
6.5 Offentlig kontroll 208
6.6 Kontrollmyndigheter 211
6.7 Delegation av uppgifter i den offentliga kontrollen 211
6.8 Revision 213
6.9 Personal som utför offentlig kontroll 216
6.10 Skyldighet att upprätta beredskapsplaner för foder och livsmedel 218
6.11 Skyldighet att upprätta nationella kontrollplaner och årliga rapporter 221
6.12 Rapporteringsskyldighet 224
6.13 Register m.m. 226

7 En ny livsmedelslag 231

7.1 En ny lag om livsmedel som bland annat kompletterar EG-bestämmelser 231

7.2 Lagens tillämpningsområde 234
7.2.1 Begreppet livsmedel 234
7.2.2 Undantag för hantering i enskilt hushåll 240
7.2.3 Förskolor och fritidshem m.m. 242

7.3 Vissa nya centrala begrepp 245

7.4 Livsmedels beskaffenhet och hantering 247

7.5 Nationella föreskrifter till skydd för människors liv och hälsa och för att tillgodose konsumentintresset 248

7.6 Undantag från vissa hygienkrav 251

7.7 Godkännande och registrering av livsmedelsanläggningar 252

7.8 Köttbesiktningen 256

7.9 Förbud mot utsläppande på marknaden 258

7.10 Kontrollmyndigheter 260

7.11 Åtgärder vid bristande efterlevnad 261

7.12 Kontroll av primärproducenter 263

7.13 Biträde av polismyndigheten 267

7.14 Avgifter 268

7.15 Straffbestämmelser 270

7.16 Överklagande 272

7.17 Övergångsbestämmelser 273

8 En ny lag om foder och animaliska biprodukter 277

8.1 Allmänt 277

8.2 En ny lag om foder och animaliska biprodukter 278

8.3 Lagens innehåll 280
8.3.1 Lagens innehåll och lagen som komplement till EG-förordningar 280
8.3.2 Nationella föreskrifter som kompletterar EG-förordningar 282

8.4 Lagens tillämpningsområde 283
8.4.1 Begreppen foder och animaliska biprodukter 283
8.4.2 Undantag för hantering av foder till sällskapsdjur i privathushåll 287

8.5 Foders beskaffenhet och hantering 289
8.5.1 Allmänna krav på foders beskaffenhet och hantering 289
8.5.2 Foder till andra djurslag än livsmedelsproducerande djur 291
8.5.3 Förbud mot användning av djur som foder 292

8.6 Nationella föreskrifter om foder 292

8.7 Antibiotika som tillsats i foder, m.m. 295

8.8 Förbud mot utsläppande på marknaden 298

8.9 Avgifter 300

8.10 Särskilt om foderkontrollens organisation 303

8.11 Offentlig kontroll av regelverket om animaliska biprodukter hos livsmedelsföretagare 308

8.12 Kommunal samverkan i den offentliga kontrollen 309
8.12.1 Kommunal samverkan 309
8.12.2 Möjligheter till ingripanden mot kommuner vid brister i kontrollen 311

8.13 Rapporteringsskyldighet 315

8.14 Föreskrifter om den lokala offentliga kontrollen bedrivande 316

8.15 Föreskrifter om foderföretagares egenkontrollprogram 318

8.16 Åtgärder vid bristande efterlevnad 318

8.17 Biträde av polismyndigheten 321

8.18 Straffbestämmelser m.m. 322
8.18.1 Straff och förverkande m.m. 322
8.18.2 Särskilt om underlåtenhet att lämna information 325

8.19 Överklagande och verkställighet av beslut 326

8.20 Övergångsbestämmelser 328

9 En ny lag om provtagning på djur, m.m. 329

9.1 En ny lag om provtagning på djur, m.m. 329

9.2 Lagens innehåll och tillämpningsområde 330

9.3 Lagen som komplement till EG-förordningar 332

9.4 Mjölkproduktion och animaliska biprodukter 335

9.5 Kontrollmyndigheter 336

9.6 Föreskrifter om den offentliga kontrollens bedrivande och rapporteringsskyldighet 338

9.7 Offentlig kontroll och åtgärder vid bristande efterlevnad 340

9.8 Rättelse 342

9.9 Biträde av polismyndigheten 343

9.10 Straffbestämmelser 344

9.11 Överklagande....345

9.12 Övergångsbestämmelser....346

10 Ändringar i växtskyddslagen....347

10.1 Ändringar med anledning av kontrollförordningen....347

10.2 Ändringar med anledning av växtskyddsdirektivet....349
10.2.1 Definitioner och följdändringar....349
10.2.2 Förbud av hantering och innehav av växt och växtprodukter....351
10.2.3 Kontroll av EG:s institutioner och av institutionernas inspektörer eller experter....352

10.3 Övriga ändringar i växtskyddslagen....353
10.3.1 Överlåtelse till enskilda kontrollorgan....353
10.3.2 Upplysningar och handlingar vid kontroll....360
10.3.3 Avgifter....361

11 Ändringar i lagen om kontroll av husdjur m.m. 363

11.1 Husdjurgenetiska resurser....363

11.2 Lagen om kontroll av husdjur m.m. som komplement till EG-förordningarna....364

11.3 Kontrollmyndigheter....367

11.4 Tillträdesrätt och rätt till upplysningar m.m. 369

11.5 Åtgärder vid bristande efterlevnad och avgifter....369

11.6 Biträde av polismyndigheten....371

11.7 Utökat straffansvar....372

11.8 Överträdelse av vitesföreläggande....373

11.9 Överklagande och verkställighet av beslut....373

12 Ändringar i djurskyddslagen 375

12.1 Djurskyddslagen som komplement till EG-förordningar 375

12.2 Åtgärder vid bristande efterlevnad 377

12.3 Biträde av polismyndigheten 378

12.4 Utökat straffansvar 379

12.5 Verkställighet av beslut 380

12.6 Prövning av djurstallar 381

13 Ändringar i epizootilagen 383

13.1 Epizootilagen som ett komplement till EG-förordningar 383

13.2 Kontrollmyndigheternas ansvarsfördelning 385

13.3 Åtgärder vid bristande efterlevnad, m.m. 387

13.4 Biträde av polismyndigheten 389

13.5 Utökat straffansvar 390

13.6 Jordbruksverkets rätt att delegera beslut 391

14 Ändringar i zoonoslagen 393

14.1 Zoonoslagen som ett komplement till EG-förordningar 393

14.2 Kontrollmyndigheternas ansvarsfördelning 395

14.3 Åtgärder vid bristande efterlevnad, m.m. 397

14.4 Biträde av polismyndigheten 399

14.5 Utökat straffansvar 400

14.6 Jordbruksverkets rätt att delegera beslut....401

15 Följdändringar i andra lagar....403

15.1 Tekniska följdändringar....403

15.2 Lagen (1990:1183) om tillfällig försäljning....403

15.3 Mervärdesskattelagen (1994:200)....404

15.4 Alkohollagen (1994:1738)....405

15.5 Lagen (1996:1150) om högkostnadsskydd vid köp av läkemedel....406

15.6 Lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner....406

15.7 Fartygssäkerhetslagen (2003:365)....407

16 Ikraftträdande....409

17 Konsekvenser....411

17.1 Konsekvenser för berörda statliga myndigheter....411

17.2 Konsekvenser för kommunerna....414

17.3 Konsekvenser för små företag....416

18 Författningskommentar....419

18.1 Förslaget till ny livsmedelslag....419

18.2 Förslaget till ny lag om foder och animaliska biprodukter....433

18.3 Förslaget till ny lag om provtagning på djur, m.m.....448

18.4 Förslaget till lag om ändring i växtskyddslagen (1972:318)....456

18.5 Förslag till lag om ändring i lagen (1985:243) om kontroll av husdjur m.m. 461

18.6 Förslaget till lag om ändring i djurskyddslagen (1988:534) 466

18.7 Förslag till lag om ändring i epizootilagen (1999:657) 473

18.8 Förslag till ändring i zonooslagen (1999:658) 480

18.9 Förslagen till lag om ändring i lagen (1985:426) om kemiska produkter 486

18.10 Förslaget om lag om ändring i lagen (1989:225) om ersättning till smittbärare 486

18.11 Förslaget om ändring i lagen (1990:1183) om tillfällig försäljning 487

18.12 Förslaget till lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200) 487

18.13 Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1709) om EG:s förordningar om den gemensamma fiskeri-politiken 487

18.14 Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1710) om EG:s förordningar om jordbruksprodukter 488

18.15 Förslaget till lag om ändring i alkohollagen (1994:1738) 488

18.16 Förslaget till lag om ändring i lagen (1996:1150) om högkostnadsskydd vid köp av läkemedel 488

18.17 Förslaget till lag om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring 489

18.18 Förslaget till lag om ändring i miljöbalken (1998:808) 489

18.19 Förslaget till lag om ändring i lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner 489

18.20 Förslaget till lag om ändring i fartygssäkerhetslagen (2003:364) 489

18.21 Förslag till lag om ändring i smittskyddslagen (2004:68) 490

DEL 2

Bilaga 1 Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 av den 28 januari 2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftningen, om inrättandet av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet (EGT L 31, 1.2.2002, s. 1, Celex 32002R0178)

Bilaga 2 Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 852/2004 av den 29 april 2004 om livsmedelshygien (EUT L 139, 30.4.2004, Celex 32004R0852)

Bilaga 3 Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 853/2004 av den 29 april 2004 om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung (EUT L 139, 30.4.2004, s. 55, Celex 32004R0853)

Bilaga 4 Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 854/2004 av den 29 april 2004 om fastställande av särskilda bestämmelser för genomförandet av offentlig kontroll av produkter av animaliskt ursprung avsedda att användas som livsmedel (EUT L 139, 30.4.2004, s. 206; Celex 32004R0854)

DEL 3

Bilaga 5 Förordning (EG) nr. 882/2004 av den 26 april 2004 om offentlig kontroll av för att säkerställa kontrollen av efterlevnaden av foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd (EUT L 165, 30.4.2004, s. 1, Celex 32004R0882)

Bilaga 6 Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2160/2003 av den 17 november 2003 om bekämpning av salmonella och vissa andra livsmedelsburna zoonotiska smittämnen (EUT L 325, 12.12.2003, s. 1, Celex 32002R2160)

Bilaga 7 Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1831/2003 av den 22 september om fodertillsatser (EUT L 268, 18.10.2003, s. 29, Celex 32004R1831)

Bilaga 8 Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 183/2005 av den 17 januari 2005 om fastställande av krav för foderhygien, EUT L 35, 8.2.2005, s. 1, Celex 32005R0183). EUT L 325, 12.12.2003, s. 31 (Celex 32003L099)

Bilaga 9 Rådets direktiv 2000/29/EG av den 8 maj 2000 om skyddsåtgärder mot att skadegörare på växter eller växtprodukter förs in till gemenskapen och mot att de sprids inom gemenskapen (EGT L 169, 10.7.2000, s. 1, Celex 32000L0029)

Bilaga 10 Rådets direktiv 2002/89/EG av den 28 november 2002 om ändring av direktiv 2000/29/EG om skyddsåtgärder mot att skadegörare på växter eller växtprodukter förs in till gemenskapen och mot att de sprids inom gemenskapen (EGT L 355, 30.12.2002, s. 45, Celex 32002L0089)

Promemorians huvudsakliga innehåll

I promemorian lämnas förslag som syftar till att anpassa svensk lagstiftning inom områdena för livsmedel, foder, djurskydd, djurhälsa (inklusive zoonoser och epizootier) samt växtskydd till åtta EG-förordningar som i huvudsak reglerar livsmedels- och fodersäkerhet, livsmedels- och foderhygien samt offentlig kontroll över regelverken om livsmedel, foder, djurhälsa och djurskydd. Förslag lämnas dessutom på genomförande av ett EG-direktiv om skydd mot växtskadegörare i svensk rätt.

Förslagen innebär att livsmedelslagen (1971:511, lagen (1985:285) om foder och lagen (1992:1683) om provtagning på djur, m.m. ersätts av tre nya lagar. Vidare innebär förslagen lagändringar i växtskyddslagen (1972:318), lagen (1985:342) om kontroll av husdjur m.m., djurskyddslagen (1988:534), epizootilagen (1999:657) och zoonoslagen (1999:658) samt mindre följdändringar i ytterligare tretton lagar.

EG-förordningarna sammanfaller helt eller delvis med tillämpningsområdet för åtta lagar. För att anpassa och verkställa EG-förordningarna till svensk lagstiftning föreslås därför en enhetlig lagstiftningsmetod. Varje berörd lag kompletterar sådana EG-förordningar som helt eller delvis faller inom tillämpningsområdet för lagen och som regeringen ger till känna i Svensk författningssamling. Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet fatta beslut som behövs som komplettering av EG-förordningarna. I lagarna införs dessutom ett nytt bemyndigande som innebär att i fråga om sådana EG-

förordningar som faller inom flera lagars tillämpningsområde meddelar regeringen i verkställighetsföreskrifter vilka bestämmelser som faller inom tillämpningsområdet för just den lagen.

Förslagen i promemorian innebär vidare i huvudsak följande.

Begreppen tillsyn och tillsynsmyndighet ersätts av begreppen offentlig kontroll och kontrollmyndighet. Utöver innehållet i gemenskapsbegreppet offentlig kontroll skall vissa kontrollmyndigheter ha ett samordningsansvar av kontrollen och även utföra det som i dag betecknas som tillsynsliknande uppgifter. Detta regleras särskilt i varje lag.

I lagarna utpekas kontrollmyndigheterna. Det finns dock möjlighet att låta annan kontrollmyndighet än de utpekade utföra offentlig kontroll av vissa frågor om det framstår som mer ändamålsenligt att denna myndighet utför kontrollen av särskilda frågor, exempelvis vissa EG-bestämmelser.

Livsmedelsverket är ansvarigt för den kontrollplan som varje medlemsstat skall utarbeta. Statens jordbrukverk är ansvarigt för den särskilda beredskapsplan som varje medlemsstat skall utarbeta. Möjligheten att föreskriva om rapporteringsskyldighet mellan kontrollmyndigheter utvidgas.

Bestämmelserna om kontrollmyndighetens möjligheter att få tillträde till områden och lokaler samt åtkomst till upplysningar och handlingar i den offentliga kontrollen utvidgas till att gälla även EG-förordningarna. Detsamma gäller kontrollmyndigheternas möjligheter till administrativa ingripanden (föreläggande, förbud och vite). Det förtydligas att dess åtgärder får vidtas utöver vad som följer av EG-förordningarna som kompletteras av respektive lag.

I lagarna läggs till en generell straffbestämmelse om att det skall vara straffbelagt att bryta mot villkor och förbud som följer av de EG-förordningar som kompletteras av lagen.

Det föreslås att en ny livsmedelslag införs. Den nya lagen föreslås få samma tillämpningsområde som den nu gällande livsmedelslagen och omfattar därmed inte bara livsmedel såsom detta definieras i EG-rätten utan även bland annat snus och tuggtobak. Flera av de materiella bestämmelser som i dag finns i livsmedelslagen får ingen motsvarighet i den nya lagen eftersom

motsvarande bestämmelser finns i EG-förordningarna. Samma ordning gäller för livsmedelskontroll i primärproducentledet som för övriga tillsynsobjekt, dvs. ansvaret för kontrollen åvilar Livsmedelsverket, länsstyrelserna och kommunerna.

En lag om foder och animaliska biprodukter föreslås införas. Lagens tillämpningsområde vidgas till att omfatta alla hantering av animaliska biprodukter, dvs. både hanteringen av sådana produkter som foder och övriga hanteringsfrågor som tidigare reglerats genom lagen (1992:1683) om provtagning på djur, m.m. Flera materiella bestämmelser upphävs eftersom motsvarande bestämmelser finns i EG-förordningarna. I lagen införs dock ett bemyndigande att föreskriva om fodersäkerhet m.m. av foder till andra djurslag än livsmedelsproducerande djur, vilket inte omfattas av EG-förordningarna. Kommunen är en ny kontrollmyndighet på foderområdet som bör handha den operativa offentliga kontrollen av regelverket om foder på lokal nivå. Kontrollen skall finansieras med avgifter. En straffskärpning införs. Om en förpliktelse av betydelse från hälsosynpunkt uppsåtligen åsidosätts i större omfattning eller på ett annars allvarligt sätt skall dömas till fängelse i högst två år.

Det föreslås att en ny lag om provtagning på djur, m.m. införs. De bemyndiganden som finns i den äldre lagen förs i princip över till den nya lagen. Bestämmelserna om offentlig kontroll m.m. får en tydligare författningsstruktur som överensstämmer med övriga lagar i denna promemoria.

I växtskyddslagen genomförs de bestämmelser i direktivet om skyddsåtgärder mot växtskadegörare som kräver lagform, huvudsakligen nya definitioner. Dessutom föreslås en bemyndigande om avgifter införas samt en möjlighet för kontrollmyndigheten att delegera myndighetsuppgifter till privata kontrollorgan.

I lagen om kontroll av husdjur m.m. utökas tillämpningsområdet till att omfatta även en långsiktig förvaltning av de husdjurgenetiska resurserna. I lagen införs dessutom bestämmelser om kontrollmyndigheter, myndigheternas befogenheter att utöva offentlig kontroll samt möjligheter till ingripanden av kontrollmyndigheten.

Bestämmelserna i djurskyddslagen, epizootilagen och zoonoslagen om kontrollmyndigheter, kontrollmyndigheten befogeneter att utöva offentlig kontroll samt möjligheter till administrativa ingripanden skall gälla även bestämmelserna i de EG-förordningar som kompletteras av lagen.

Förslagen till nya lagarna och lagändringar skall träda i kraft den 1 juli 2006.

1 Författningsförslag

1.1 Förslag till lag om livsmedel m.m.

Härigenom föreskrivs följande.

Lagens tillämpningsområde

1 § Denna lag gäller livsmedel i alla stadier av produktions-bearbetnings- och distributionskedjan.

Lagens bestämmelser tillämpas också på

1. djur som lämnas till slakt på slakterier,
2. vatten från och med den punkt där det tas in i vattenverken till den punkt där värdena skall iakttas enligt artikel 6 i rådets direktiv 98/83, och
3. snus och tuggtobak.

2 § Lagen tillämpas inte på enskildas hantering av livsmedel för konsumtion inom privathushåll.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får dock föreskriva att lagen helt eller delvis skall tillämpas på hantering av dricksvatten inom privathushåll.

3 § Lagen kompletterar sådana EG-förordningar som helt eller delvis faller inom lagens tillämpningsområde. Regeringen skall i Svensk författningssamling ge till känna vilka EG-förordningar som avses.

I fråga om sådana EG-förordningar som faller inom flera lagars tillämpningsområde meddelar regeringen i verkställighets-föreskrifter vilka bestämmelser som kompletteras av den här lagen.

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet fatta beslut som behövs som komplettering av EG-förordningarna.

För förordningar som reglerar ekologisk produktion och skydd för beteckningar på livsmedel finns särskilda bestämmelser i lagen (1995:551) om EG:s förordning om ekologiskt framställda produkter och lagen (1995:1336) om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel, m.m.

Definitioner

4 § Begreppen livsmedel, utsläppande på marknaden och stadier i produktions-, bearbetnings- och distributionskedjan har i denna lag samma betydelse som i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 av den 28 januari 2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning, om inrättande av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet.

Begreppet anläggning har samma betydelse som i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) 852/2004 av den 29 april 2004 om livsmedelshygien.

Föreskrifter och beslut till skydd för människors liv eller hälsa och för konsumentintresset

5 § Om det behövs för att skydda människors liv eller hälsa eller annars för att tillgodose konsumentintresset får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet besluta om

1. förbud eller villkor för hantering, införsel till landet eller utsläppande på marknaden av livsmedel,
2. märkning eller presentation av livsmedel
3. livsmedels beskaffenhet eller beteckning,
4. användning av vara, ämne eller utrustning vid hantering av livsmedel eller tillsammans med livsmedel,
5. läkarundersökning eller annan hälsokontroll av personal som är sysselsatt med livsmedelshantering och om personalhygienen i övrigt inom sådan hantering, och

6. förbud mot återutförsel av livsmedel som förvaras på en gränskontrollstation eller ett tullager eller i en frizon eller frilager.

Föreskrifter om livsmedelsanläggningar

6 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. att hantering och utsläppande på marknaden av livsmedel endast får ske i anläggning som godkänts av kontrollmyndigheten,
2. vilka krav som skall vara uppfyllda för att ett sådant godkännande skall meddelas, och
3. registrering av anläggningar.

7 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får efter anmälan till Europeiska kommissionen meddela föreskrifter om anpassning av och undantag från EG:s bestämmelser om anläggningar och hantering av livsmedel.

Förbud mot att släppa ut livsmedel på marknaden

8 § Utöver vad som följer av de EG-förordningar som lagen kompletterar är det förbjudet att på marknaden släppa ut livsmedel som

1. inte uppfyller krav och villkor som föreskrivits med stöd av 5 § 2 och 3 och 7 §,
2. har hanterats eller släppts ut på marknaden i en anläggning som inte godkänts enligt föreskrifter som meddelats med stöd av 6 §,
3. inte har godkänts eller anmälts i enlighet med förfaranden som föreskrivits med stöd av denna lag eller i en EG-förordning som kompletteras av lagen eller inte uppfyller villkor i ett godkännande eller tillstånd,

4. innehåller förbjudna eller icke godkända ämnen, eller ämnen i en halt som överskrider gränsvärden som föreskrivits med stöd av denna lag eller i en EG-förordning som lagen kompletterar.

Vad som sägs i första stycket gäller inte om regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer föreskrivit något annat.

Kontrollmyndigheter

9 § Offentlig kontroll av efterlevnaden av denna lag, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EG-förordningar som kompletteras av lagen och de beslut som meddelats med stöd av EG-förordningarna utövas av Livsmedelsverket, länsstyrelserna, kommunerna eller någon annan statlig myndighet (kontrollmyndigheter) i enlighet med vad regeringen bestämmer.

En kommuns uppgift skall fullgöras av den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

Livsmedelsverket och, i fråga om länet, en länsstyrelse samordnar övriga kontrollmyndigheters verksamhet och lämnar råd och hjälp i denna verksamhet. Regeringen får föreskriva att en annan myndighet i stället skall utföra dessa uppgifter vad gäller viss kontroll.

Kommunal samverkan i den offentliga kontrollen

10 § En kommun får träffa avtal med en annan kommun om att uppgifter i den offentliga kontrollen som kommunen har enligt denna lag skall skötas helt eller delvis av den andra kommunen. Kommunen får dock inte överlåta befogenheten att meddela beslut i ärendet.

Kommunen får också efter överenskommelse med en annan kommun uppdra åt anställda i den kommunen att besluta på kommunens vägnar i ett visst ärende eller en grupp av ärenden,

dock inte i de fall som avses i 6 kap. 34 § kommunallagen (1991:900). Föreskrifterna i 6 kap. 24-27 och 35 §§ kommunallagen om jäv och anmälan av beslut till nämnd skall tillämpas på den som fattar sådana beslut.

Överflyttning av kontrollansvar

11 § Livsmedelsverket får, i samråd med en kommun, besluta att den offentliga kontrollen av en viss anläggning som kommunen annars har skall flyttas över till verket. Ett sådant beslut får fattas om verksamheten har stor omfattning, är särskilt komplicerad eller om det finns andra särskilda skäl.

Livsmedelsverket får besluta att kontrollen skall lämnas tillbaka till kommunen om verket och kommunen är överens om det.

12 § Livsmedelsverket får, i samråd med en kommun, besluta att den offentliga kontrollen av en viss anläggning som Livsmedelsverket annars har skall flyttas från verket till en kommun.

13 § Om en kommun grovt eller under längre tid har åsidosatt sin kontrollskyldighet när det gäller en viss anläggning, får regeringen, på ansökan av Livsmedelsverket, besluta att ansvaret för kontrollen av den anläggningen skall flyttas över till Livsmedelsverket.

Regeringen får besluta att kontrollen skall lämnas tillbaka till kommunen.

Förelägganden riktade till kommuner

14 § Om en kommun inte fullgör de skyldigheter som följer av kommunens kontrolluppdrag, får Livsmedelsverket förelägga kommunen att avhjälpa bristen. Ett föreläggande skall innehålla

uppgifter om de åtgärder som Livsmedelsverket anser nödvändiga för att bristen skall kunna avhjälpas.

Föreskrifter om kontroll

15 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. hur offentlig kontroll skall bedrivas,
2. skyldighet för en kontrollmyndighet eller ett kontrollorgan att lämna information till en annan kontrollmyndighet,
3. skyldighet för en livsmedelsföretagare att utöva en efter verksamhetens art lämpad särskild kontroll av verksamheten, och
4. uppgiftsskyldighet för den som lämnar djur till slakt.

Rätt till tillträde och upplysningar

16 § Kontrollmyndigheten och ett kontrollorgan har rätt att för kontroll

1. på begäran få sådana upplysningar och ta del av sådana handlingar som behövs för den offentliga kontrollen, och
2. få tillträde till områden, lokaler eller andra utrymmen som har anknytning till den offentliga kontrollen.

Den som utövar offentlig kontroll får göra de undersökningar och ta de prover som behövs för kontrollen utan att ersättning lämnas.

Bestämmelserna i första och andra styckena gäller också för EG:s institutioner och av institutionerna utsedda inspektörer och experter.

Skyldighet för enskild att tillhandahålla hjälp

17 § Den som är föremål för offentlig kontroll skall tillhandahålla den hjälp som behövs för att kontrollen skall kunna genomföras.

Förelägganden, förbud och vite

18 § Utöver vad som följer av de EG-förordningar som kompletteras av lagen eller vad som särskilt anges i 19 § får en kontrollmyndighet meddela de förelägganden eller förbud som behövs för att lagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EG-förordningar som kompletteras av lagen och de beslut som meddelats med stöd av EG-förordningarna skall följas.

Förelägganden eller förbud enligt denna paragraf får förenas med vite.

Särskilda ingripanden

19 § Utöver vad som följer av de EG-förordningar som kompletteras av lagen får en kontrollmyndighet

1. ta hand om en vara som släppts ut på marknaden eller som uppenbart är avsedd att släppas ut på marknaden i strid med 8 § eller i strid med de EG-förordningar som kompletteras av lagen, samt

2. ta hand om en vara som avses med ett föreläggande eller ett förbud enligt 18 §, om föreläggandet eller förbudet inte följs.

Om en vara har tagits om hand, får ägaren under överinseende av kontrollmyndigheten göra varan duglig till livsmedel eller använda den för något annat ändamål. Annars skall varan förstöras genom kontrollmyndighetens försorg.

Kontrollmyndigheten skall låta förstöra också sådana varor som omfattas av ett förbud enligt föreskrifter meddelade med stöd av 5 § 6, om det inte finns särskilda skäl för något annat.

20 § Efter en underrättelse från smittskyddsläkaren om att smitta sprids eller misstänks spridas genom livsmedel skall kontrollmyndigheten omedelbart vidta de åtgärder som behövs för att spåra smittan och undanröja risken för smittspridning.

Rättelse

21 § Om någon inte fullgör sina skyldigheter enligt lagen, föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EG-förordningar som kompletteras av lagen eller de beslut som meddelats med stöd av EG-förordningarna, får myndigheten besluta om rättelse på hans eller hennes bekostnad.

Hjälp av polismyndighet

22 § Polismyndigheten skall lämna den hjälp som behövs för att verkställa ett beslut enligt denna lag, föreskrift eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, EG-förordningar som kompletteras av lagen eller beslut som meddelats med stöd av EG-förordningarna.

Begäran om hjälp enligt första stycket får göras endast om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att polisens särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller
2. det annars finns synnerliga skäl.

Avgifter

23 § Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgifter för en myndighets och ett kontrollorgans kostnader för offentlig kontroll enligt lagen, föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EG-förordningar som kompletteras av lagen eller beslut som meddelats med stöd av EG-förordningarna. Sådana avgifter får också avse en myndighets kostnader för prövning enligt lagen, föreskrifterna eller förordningarna.

Regeringen får föreskriva att kommun skall ombesörja uppbörden av avgifter för den statliga tillsynen.

Straffbestämmelser m.m.

24 § Till böter eller fängelse i högst ett år döms den som med uppsåt eller av oaktsamhet

1. bryter mot 8 §,
2. bryter mot föreskrift eller beslut som meddelats med stöd av 5 § 1, såvitt avser hantering och utsläppande på marknaden, 5 § 2–6, 6 eller 8 §,
3. åsidosätter förbud eller villkor som finns i de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen.

Om förpliktelse av betydelse från hälsosynpunkt eller för konsumentintresset uppsåtligen åsidosatts i större omfattning eller annars på ett allvarligt sätt döms till fängelse i högst två år.

Till ansvar enligt första stycket skall inte dömas om gärningen kan bedömas som ringa.

Till ansvar enligt första stycket döms inte om gärningen är belagd med straff i brottsbalken.

25 § Den som med uppsåt eller av oaktsamhet inte fullgör sina skyldigheter enligt 16 § första stycket 1 döms till böter.

26 § Om ansvar för den som i strid mot föreskrift som meddelats med stöd av 5 § 1 inför livsmedel till landet och försök därtill finns bestämmelser i lagen (2000:1225) om straff för smuggling.

27 § Om ett vitesföreläggande eller vitesförbud har överträtts, döms inte till ansvar enligt denna lag för gärning som omfattas av föreläggandet eller förbudet.

28 § Vara som varit föremål för brott enligt denna lag eller värdet därav samt utbyte av sådant brott skall förklaras förverkat, om det inte är uppenbart oskäligt.

Överklagande

29 § Beslut av en kommunal nämnd enligt denna lag, föreskrifter meddelade med stöd av lagen eller de EG-förordningar som kompletteras av lagen får överklagas hos länsstyrelsen.

30 § Länsstyrelsens beslut enligt denna lag, föreskrifter meddelade med stöd av lagen eller de EG-förordningar som kompletteras av lagen får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

31 § Beslut som Livsmedelsverket eller annan statlig myndighet meddelat i ett särskilt fall enligt denna lag, föreskrifter meddelade med stöd av lagen eller de EG-förordningar som kompletteras av lagen får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Annat beslut av Livsmedelsverket eller annan statlig myndighet får överklagas hos regeringen. För tillvaratagande av konsumentintresset inom livsmedelsområdet får ett sådant beslut överklagas av organisation, vilken är att anse som central arbetstagarorganisation enligt lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet eller motsvarande sammanslutning på arbetsgivarsidan.

32 § En myndighet får bestämma att dess beslut skall gälla omedelbart även om det överklagas.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2006. Genom lagen upphävs livsmedelslagen (1971:511).

2. Äldre lokalgodkännanden skall fortsätta att gälla till dess att kontrollmyndigheten har prövat om anläggningen kan godkännas i enlighet med bestämmelser som meddelats med stöd av

den nya lagen eller de EG-förordningar som kompletteras av lagen eller, om godkännande inte krävs, tills dess att kontrollmyndigheten har registrerat anläggningen.

3. Ett föreläggande eller förbud som har meddelats med stöd av äldre bestämmelser skall anses beslutat enligt den nya lagen.

4. Beslut av en besiktningsveterinär som har meddelats före ikraftträdandet överklagas enligt äldre bestämmelser.

1.2 Förslag till lag om foder och animaliska biprodukter

Härigenom föreskrivs följande.

Lagens tillämpningsområde

1 § Denna lag gäller foder i alla stadier i produktions-, bearbetnings- och distributionskedjan av foder.

Lagen gäller också utfodring av djur samt animaliska biprodukter.

2 § Bestämmelserna i lagen kompletterar sådana bestämmelser i EG-förordningar som helt eller delvis faller inom tillämpningsområdet för lagen. Regeringen skall i Svensk författningssamling ge till känna vilka EG-förordningar som avses.

I fråga om sådana EG-förordningar som faller inom flera lagars tillämpningsområde meddelar regeringen i verkställighetsföreskrifter vilka bestämmelser som kompletteras av den här lagen.

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet fatta beslut som behövs som komplettering av EG-förordningarna.

3 § Lagen tillämpas inte på privat enskild produktion av foder avsett för sällskapsdjur och utfordring av sådana djur i enskilda hem. Denna begränsning gäller dock inte i den mån lagen kompletterar EG-bestämmelser.

Definitioner

4 § Begreppen foder och utsläppande på marknaden har i denna lag samma betydelse som i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 av den 28 januari 2002 om

allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning, om inrättande av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet[1].

Begreppen animaliska biprodukter har i denna lag samma betydelse som i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1774/2002 av den 3 oktober 2002 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter som inte är avsedda att användas som livsmedel[2].

Förbud mot användning av foder

5 § I de EG-förordningar som kompletteras av lagen finns bestämmelser om förbud mot att som foder använda djur, djurdelar eller varor som framställs av djur.

Därutöver gäller att sådana vilda djur som inte omfattas av EG-förordningarna får användas som foder endast om djuren har avlivats, slaktats upp och därefter veterinärbesiktigats.

Vad som sägs i andra stycket gäller också delar av sådana djur och fodermjöl eller annan vara som framställts av djuren eller delar av djuren.

Föreskrifter och beslut om foder och laboratorier för foderanalyser

6 § Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela föreskrifter eller i enskilda fall besluta om villkor för eller förbud mot införsel, utförsel, tillverkning, försäljning eller annan överlåtelse, användning, bortskaffande eller hantering i övrigt av foder eller ett visst parti av foder.

7 § Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att djur eller delar av djur får användas

[1] EGT L 31, 1.2.2002, s. 1 (Celex 32002R0178).
[2] EGT L 273, 10.10.2002, s. 1 (Celex 32002R1774).

som foder i enlighet med undantagsbestämmelserna i artikel 23 i förordning (EG) nr 1774/2002.

8 § Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela föreskrifter eller i enskilda fall besluta om villkor för laboratorier för foderanalyser och metoder för sådana analyser.

Förbud mot att släppa ut foder på marknaden

9 § Utöver vad som följer av de EG-förordningar som kompletteras av lagen är det förbjudet att använda eller på marknaden släppa ut foder

1. om det kan antas att fodret har en skadlig inverkan på miljön,
2. om det har en sådan beskaffenhet som inte är tillåten enligt 5 § andra eller tredje stycket,
3. för vilket upplysningsskyldighet enligt föreskrifter eller beslut meddelade med stöd av 6 § inte fullgjort,
4. som inte uppfyller de krav eller villkor om fodersäkerhet för andra djurslag än livsmedelsproducerande djur som föreskrivits eller beslutats med stöd av 6 §.

Föreskrifter om hantering av animaliska biprodukter

10 § Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet besluta om omhändertagande, bearbetning, bortskaffande och hantering i övrigt av animaliska biprodukter.

Avgifter

11 § Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att avgifter får tas ut i ärenden som rör frågor som avses i 6, 8 och 10 §§ och i ärenden om godkännande

och registrering enligt de EG-förordningar som kompletteras av lagen.

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela föreskrifter att det får tas ut avgifter för offentlig kontroll enligt denna lag, enligt föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen eller enligt de EG-förordningar som kompletteras av lagen.

Kontrollmyndigheter

12 § Offentlig kontroll av efterlevnaden av denna lag, de föreskrifter eller beslut som meddelats med stöd av lagen, de EG-förordningar som kompletteras av lagen samt de beslut som meddelats med stöd av EG-förordningarna utövas, om inte annat föreskrivs av regeringen, av Jordbruksverket och kommunerna (kontrollmyndigheter).

Jordbruksverket får överlämna åt länsstyrelsen eller annan statlig myndighet att utöva offentlig kontroll.

Om regeringen har föreskrivit att vissa uppgifter i den offentliga kontrollen skall utövas av annan kontrollmyndighet än de som avses i första stycket får även denna kontrolluppgift överlämnas åt kommun.

Jordbruksverket samordnar övriga kontrollmyndigheters verksamhet och lämnar råd och hjälp i denna verksamhet. Regeringen får föreskriva att en annan myndighet i stället skall utföra dessa uppgifter vad gäller viss kontroll.

Kommunal samverkan i den offentliga kontrollen

13 § En kommun får träffa avtal med en annan kommun om att uppgifter i den offentliga kontrollen som kommuner har enligt denna lag skall skötas helt eller delvis av den andra kommunen. Kommunen får dock inte överlåta befogenheten att meddela beslut i ärendet.

Kommunen får också efter överenskommelse med en annan kommun uppdra åt anställda i den kommunen att besluta på kommunens vägnar i ett visst ärende eller en grupp av ärenden, dock inte i de fall som avses i 6 kap. 34 § kommunallagen (1991:900). Föreskrifterna i 6 kap. 24–27 och 35 §§ kommunallagen om jäv och anmälan av beslut till nämnd skall tillämpas på den som fattar sådana beslut.

Överflyttning av kontrollansvar

14 § Jordbruksverket får, i samråd med en kommun, besluta att den offentliga kontrollen över en viss verksamhet som kommunen annars har skall flyttas över till verket. Ett sådant beslut får fattas om verksamheten har stor omfattning, är särskilt komplicerad eller om det finns andra särskilda skäl.

Jordbruksverket får besluta att kontrollen skall lämnas tillbaka till kommunen om verket och kommunen är överens om det.

15 § Om en kommun grovt eller under längre tid har åsidosatt sin kontrollskyldighet när det gäller viss verksamhet, får regeringen, på ansökan av Jordbruksverket, besluta att ansvaret för kontrollen av den verksamheten skall flyttas över till Jordbruksverket.

Regeringen får besluta att den offentliga kontrollen skall lämnas tillbaka till en kommun.

Föreläggande riktade till kommuner

16 § Om en kommun inte fullgör de skyldigheter som följer av kommunens kontrolluppdrag, får Jordbruksverket förelägga kommunen att avhjälpa bristen. Ett föreläggande skall innehålla uppgifter om de åtgärder som Jordbruksverket anser nödvändiga för att bristen skall kunna avhjälpas.

Föreskrifter om kontroll

17 § Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. hur offentlig kontroll skall bedrivas,
2. skyldighet för en kontrollmyndighet eller ett kontrollorgan som anlitas i den offentliga kontrollen att lämna information till en annan kontrollmyndighet, samt
3. skyldighet för en foderföretagare att utöva en efter verksamhetens art lämpad särskild kontroll av verksamheten.

Rätt till tillträde och upplysningar

18 § Den som utövar offentlig kontroll har rätt att för denna kontroll

1. på begäran få sådana upplysningar och ta del av sådana handlingar som behövs för den offentliga kontrollen, samt
2. få tillträde till områden, lokaler eller andra utrymmen och som har anknytning till kontrollen.

Den som utövar offentlig kontroll får göra de undersökningar och ta de prover som behövs för kontrollen utan att ersättning lämnas.

Bestämmelserna i första och andra styckena gäller också för EG:s institutioner och av institutionerna utsedda inspektörer och experter.

Skyldighet att tillhandahålla hjälp

19 § Den som är föremål för offentlig kontroll skall tillhandahålla den hjälp som behövs för att kontrollen skall kunna genomföras.

Förelägganden, förbud och vite

20 § Utöver vad som följer av de EG-förordningar som kompletteras av lagen får den myndighet som utövar offentlig kontroll meddela de förelägganden eller förbud som behövs för att lagen, de föreskrifter eller beslut som meddelats med stöd av lagen, de EG-förordningar som kompletteras av lagen och de beslut som meddelats med stöd av EG-förordningarna skall följas.

Förelägganden eller förbud får förenas med vite.

Särskilda ingripanden

21 § Utöver vad som följer av de EG-förordningar som kompletteras av lagen får den myndighet som utövar offentlig kontroll

1. ta hand om vara som uppenbart är avsett att släppas ut på marknaden eller användas i strid med 5 och 9 §§, föreskrifter som meddelats med stöd av 6 § eller någon EG-bestämmelse som kompletteras av lagen, samt

2. ta hand om vara som avses med ett föreläggande eller ett förbud enligt 20 §, om föreläggandet eller förbudet inte följs.

Har vara tagits om hand enligt första stycket, får ägaren under övervakning av den myndighet som utövar offentlig kontroll göra varan duglig till utfodring eller använda den för något annat tillåtet ändamål. Annars skall varan förstöras genom myndighetens försorg på ägarens bekostnad.

Rättelse

22 § Om någon inte fullgör sina skyldigheter enligt lagen, de föreskrifter eller beslut som meddelats med stöd av lagen, de EG-förordningar som kompletteras av lagen eller beslut som meddelats med stöd av EG-förordningarna, får den myndighet

som utövar offentlig kontroll besluta om rättelse på hans eller hennes bekostnad.

Hjälp av polismyndighet

23 § Polismyndigheten skall lämna den hjälp som behövs för att verkställa ett beslut enligt denna lag, de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EG-förordningar som kompletteras av lagen eller de beslut som meddelats med stöd av EG-förordningarna.

Begäran om hjälp enligt första stycket får göras endast om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att polisens särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller
2. det annars finns synnerliga skäl.

Straffbestämmelser m.m.

24 § Till böter eller fängelse i högst ett år döms den som med uppsåt eller av oaktsamhet

1. bryter mot 5 eller 9 §,
2. åsidosätter förbud eller villkor som meddelats med stöd av 6 § eller som finns i de EG-förordningar som kompletteras av lagen, eller
3. bryter mot en föreskrift som meddelats med stöd av 2 § tredje stycket, 6 eller 10 §.

Om förpliktelse av betydelse från hälsosynpunkt uppsåtligen åsidosatts i större omfattning eller annars på ett allvarligt sätt, döms till fängelse i högst två år.

Till ansvar enligt första stycket skall inte dömas i ringa fall.

Till ansvar enligt första stycket skall inte dömas om gärningen är belagd med straff i brottsbalken eller i lagen (2000:1225) om straff för smuggling.

25 § Den som med uppsåt eller av oaktsamhet inte fullgör sina skyldigheter enligt 18 § första stycket 1 döms till böter.

26 § Om ett vitesföreläggande eller vitesförbud har överträtts döms inte till ansvar enligt denna lag för gärning som omfattas av föreläggandet eller förbudet.

27 § Vara som varit föremål för brott enligt denna lag eller värdet av sådana varor samt utbyte av sådant brott skall förklaras förverkade, om det inte är uppenbart oskäligt.

Överklagande

28 § Beslut av en kommunal nämnd enligt denna lag, de föreskrifter som meddelats med stöd av lagen eller de EG-förordningar som kompletteras av lagen får överklagas hos länsstyrelsen.

Länsstyrelsens beslut får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

29 § Beslut av Jordbruksverket eller annan statlig myndighet i ärenden som avses i 16, 18 § första stycket eller 20–22 §§ får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Föreskrifter om överklagande av beslut av Jordbruksverket med stöd av ett bemyndigande enligt 6, 8 och 10 §§ meddelas av regeringen.

Beslut av länsstyrelsen eller av annan myndighet till vilken Jordbruksverket överlämnat att utöva offentlig kontroll får överklagas hos Jordbruksverket. Jordbruksverkets beslut i ett sådant ärende får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

30 § Den myndighet som utövar offentlig kontroll får bestämma att dess beslut skall gälla även om det överklagas.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2006. Genom lagen upphävs lagen (1985:295) om foder.

2. Ett föreläggande eller förbud som har meddelats med stöd av äldre bestämmelser skall anses beslutade enligt den nya lagen.

1.3 Förslag till lag om provtagning på djur, m.m.

Härigenom föreskrivs följande.

Lagens tillämpningsområde

1 § Denna lag avser

1. kartläggning och kontroll av smittsamma djursjukdomar,
2. kontroll av vissa ämnen och restsubstanser i djur och djurprodukter,
3. märkning och registrering av djur, samt
4. åtgärder för att förebygga och hindra spridning av smittsamma djursjukdomar.

Vad som sägs i denna lag om djursjukdomar gäller även förekomsten av smittämnen hos djur.

2 § Bestämmelserna i lagen kompletterar sådana bestämmelser i EG-förordningar som helt eller delvis faller inom tillämpningsområdet för lagen. Regeringen skall i Svensk författningssamling ge till känna vilka EG-förordningar som avses.

I fråga om sådana EG-förordningar som faller inom flera lagars tillämpningsområde meddelar regeringen i verkställighetsföreskrifter vilka bestämmelser som kompletteras av den här lagen.

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet fatta beslut som behövs som komplettering av EG-förordningarna.

Provtagning och undersökning

3 § För att kartlägga förekomst av, fastställa frihet från eller kontrollera vissa smittsamma djursjukdomar får regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer föreskriva eller i det

särskilda fallet besluta om provtagning eller undersökning enligt denna lag.

För att kontrollera förekomsten av vissa ämnen och restsubstanser i djur och djurprodukter får regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer föreskriva eller i det särskilda fallet besluta om provtagning eller undersökning enligt denna lag.

4 § Provtagning eller undersökning enligt 3 § får utföras av veterinär eller annan person som utses av regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer.

Provtagningen eller undersökningen får utföras på djur och djurprodukter, foder samt material i övrigt enligt vad som föreskrivs av regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer.

Provtagningen eller undersökningen får utföras utan samtycke av ägare eller annan rättsinnehavare och skall genomföras på ett sätt som innebär så små olägenheter som möjligt för denne.

Hälsoövervakning, uppgifter om läkemedelsanvändning och villkor för livdjursförsäljning

5 § Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad en veterinär eller den som är ansvarig för ett laboratorium skall iaktta i fråga om skyldighet att anmäla och rapportera misstänkta eller inträffade fall av smittsamma djursjukdomar.

6 § Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad den som håller djur skall iaktta i fråga om

1. skyldighet att anmäla verksamheten till en myndighet och att föra anteckningar om verksamheten,
2. skyldighet att anmäla misstanke om djursjukdom till en veterinär,

3. skyldighet att föra register över behandling med läkemedel och bevara journaler som rör sådan behandling, samt

4. krav på hygien i djurhållningen.

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får vidare föreskriva eller i ett enskilt fall besluta att djur får säljas till annat än slakt eller flyttas från ett område till ett annat inom landet, endast om djuren är fria från viss sjukdom.

Spridning av smitta och ämnen som kan skada människors eller djurs hälsa

7 § För att förebygga och hindra spridning av smittsamma djursjukdomar får regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet besluta om

1. avlivning av djur,

2. isolering av djur, samt

3. begränsningar eller andra villkor vad gäller hanteringen av djur eller produkter av djur och andra varor eller såvitt avser kontakter mellan djur och människor.

Särskilda bestämmelser om bekämpning av epizootiska sjukdomar och vissa zoonoser finns i epizootilagen (1999:657) och zoonoslagen (1999:658).

8 § I fråga om djur eller djurprodukter som innehåller eller kan antas innehålla sådana ämnen eller restsubstanser som kan skada människors hälsa får regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet besluta om

1. omhändertagande eller märkning av djur eller djurprodukter,

2. förbud mot att djur eller djurprodukter flyttas, överlåts eller används till livsmedel, samt

3. avlivning av djur.

Märkning m.m.

9 § För att uppfylla Sveriges åtaganden enligt internationella överenskommelser får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om

1. märkning, journalföring och registrering av djur samt utfärdande av identitetshandlingar för djur,
2. djurhälsa, flyttningsdokument för djur och hygien vid transport av djur,
3. registrering av djurhållare och anläggningar för djur, samt
4. förbud mot användning av anläggningar för djur som inte uppfyller krav på registrering som föreskrivs med stöd av 3. I föreskrifter enligt första stycket kan föreskrivas att en organisation får föra register och utfärda identitetshandlingar.

Avgifter

10 § Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgifter för en myndighets eller en organisations kostnader för provtagning, undersökning, offentlig kontroll, märkning, godkännande och registrering samt för utfärdande av identitetshandlingar för djur enligt denna lag, föreskrifter eller beslut som meddelats med stöd av lagen, de EG-förordningar som kompletteras av lagen eller beslut som meddelats med stöd av EG-förordningarna.

Kontrollmyndigheter

11 § Offentlig kontroll av efterlevnaden av denna lag, föreskrifter eller beslut som meddelats med stöd av lagen, de EG-förordningar som kompletteras av lagen samt beslut som meddelats med stöd av EG-förordningarna utövas, om inte annat föreskrivs av regeringen, av Jordbruksverket. Jordbruksverket får överlämna åt länsstyrelsen och kommun att utöva offentlig kontroll.

Jordbruksverket samordnar kontrollverksamheten och lämnar råd och hjälp i verksamheten. Regeringen får föreskriva att en annan myndighet i stället skall utföra dessa uppgifter vad gäller viss kontroll.

Föreskrifter i den offentliga kontrollen

12 § Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. hur offentlig kontroll skall bedrivas, samt
2. skyldighet för en kontrollmyndighet eller ett kontrollorgan som anlitas i den offentliga kontrollen att lämna information till en annan kontrollmyndighet.

Rätt till tillträde och upplysningar

13 § Den som utövar offentlig kontroll eller vidtar andra åtgärder enligt denna lag, föreskrifter eller beslut som meddelats med stöd av lagen, de EG-förordningar som kompletteras av lagen eller beslut som har meddelats med stöd av EG-förordningarna har rätt att för kontrollen eller åtgärderna

1. på begäran få sådana upplysningar och ta del av sådana handlingar som behövs för den offentliga kontrollen eller åtgärderna, samt
2. få tillträde till områden, anläggningar, byggnader, lokaler och andra utrymmen som har anknytning till kontrollen eller åtgärderna.

Den som utövar offentlig kontroll får göra de undersökningar och ta de prover som behövs för kontrollen utan att ersättning lämnas.

Bestämmelsen i första och andra styckena gäller också för

1. EG:s institutioner och av institutionerna utsedda inspektörer och experter, samt

2. företrädare för behöriga myndigheter i andra medlemsstater inom Europeiska unionen, om kontrollen utövas eller åtgärderna utförs tillsammans med företrädare för en svensk myndighet.

Skyldighet att tillhandahålla hjälp

14 § Den som är föremål för offentlig kontroll eller andra åtgärder enligt denna lag, föreskrifter eller beslut som meddelats med stöd av lagen, de EG-förordningar som kompletteras av lagen eller beslut som meddelats med stöd av EG-förordningarna skall tillhandahålla den hjälp som behövs för att kontrollen eller åtgärderna skall kunna genomföras.

Förelägganden, förbud och vite

15 § Utöver vad som följer av de EG-förordningar som kompletteras av lagen får kontrollmyndigheten meddela de förelägganden eller förbud som behövs för att lagen, föreskrifter eller beslut som meddelats med stöd av lagen, de EG-förordningar som kompletteras av lagen och beslut som meddelats med stöd av EG-förordningarna skall följas.

Förelägganden eller förbud får förenas med vite.

Rättelse

16 § Om någon inte fullgör sina skyldigheter enligt lagen, föreskrifter eller beslut som meddelats med stöd av lagen, de EG-förordningar som kompletteras av lagen eller beslut som meddelats med stöd av EG-förordningarna, får den myndighet som utövar offentlig kontroll besluta om rättelse på hans eller hennes bekostnad.

Hjälp av polismyndighet

17 § Polismyndigheten skall lämna den hjälp som behövs för att verkställa ett beslut enligt denna lag, föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EG-förordningar som kompletteras av lagen eller beslut som meddelats med stöd av EG-förordningarna.

Begäran om hjälp enligt första stycket får göras endast om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att polisens särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller
2. det annars finns synnerliga skäl.

Straffbestämmelser m.m.

18 § Till böter eller fängelse i högst ett år döms den som med uppsåt eller av grov oaktsamhet

1. bryter mot en föreskrift som har meddelats med stöd av 6–8 § eller 9 § första stycket,
2. inte fullgör skyldigheten enligt 14 §, eller
3. som åsidosätter förbud eller villkor som finns i de EG-förordningar som kompletteras av lagen.

Till ansvar enligt första stycket skall inte dömas i ringa fall.

19 § Om ett vitesföreläggande eller ett vitesförbud har överträtts döms inte till ansvar enligt denna lag för gärning som omfattas av föreläggandet eller förbudet.

Överklagande

20 § Beslut av en kommunal nämnd enligt denna lag, enligt föreskrifter som meddelats med stöd av lagen eller enligt de EG-förordningar som kompletteras av lagen får överklagas hos länsstyrelsen.

Beslut som annan statlig myndighet än regeringen i enskilda fall meddelat enligt lagen, enligt föreskrifter som meddelats med

stöd av lagen eller enligt de EG-förordningar som kompletteras av lagen får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Detsamma gäller beslut som meddelats av en sådan organisation som avses i 9 § andra stycket.

Den myndighet som utövar offentlig kontroll för det allmännas talan hos förvaltningsdomstol, om det överklagade beslutet har meddelats av en organisation.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

21 § Beslut enligt denna lag, enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller enligt de EG-förordningar som kompletteras av lagen skall gälla omedelbart, om inte något annat beslutas.

22 § Bestämmelserna i 22, 23–28 och 30 §§ förvaltningslagen (1986:223) skall tillämpas, om beslutet har meddelats av en organisation.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2006. Genom lagen upphävs lagen (1992:1683) om provtagning på djur, m.m.

2. Ett föreläggande eller förbud som har meddelats med stöd av äldre bestämmelser och som avser hanteringen av djurkadaver och animaliska biprodukter skall anses beslutade enligt lagen (2006:0000) om foder och animaliska biprodukter. Övriga föreläggande och förbud som har meddelats med stöd av äldre bestämmelser skall anses meddelade med stöd av den nya lagen.

1.4 Förslag till lag om ändring i växtskyddslagen (1972:318)

Härigenom föreskrivs i fråga om växtskyddslagen (1972:31)
dels att 1, 3–9 och 11 §§ skall ha följande lydelse,
dels att det i lagen skall införas fem nya paragrafer, 2 a, 6 a, 8 a, och 11 a §§ av följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	1 §[1]
I denna lag förstås med	
växt även del av växt såsom lök, rotstock, gren, kvist, blad, blomma, frukt, frö och bark samt sådan produkt av växt, som alltjämt har karaktär av råvara, såsom timmer, utsäde och spannmål,	*växt: levande växt eller levande växtdel, inklusive fröer,*
	växtprodukt: produkter från växter som är obearbetade eller som har genomgått en enkel bearbetning och som inte är växt,
växtskadegörare virus, bakterie, svamp, nematod, insekt, kvalster, mykoplasma och annan organism ur växt- eller djurriket som kan förorsaka sjukdom eller annan skada på växt eller växtodling.	*växtskadegörare: art, stam eller biotyp av växt, djur eller patogen som är skadlig för växt, växtodling eller växtprodukt.*
	Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om vad som avses med växt

[1] Senaste lydelse 1995:364.

enligt lagen.

2 a §[2]

Bestämmelserna i lagen kompletterar sådana bestämmelser i EG-förordningar som helt eller delvis faller inom tillämpningsområdet för lagen. Regeringen skall i Svensk författningssamling ge till känna vilka EG-förordningar som avses.

I fråga om sådana EG-förordningar som faller inom flera lagars tillämpningsområde meddelar regeringen i verkställighetsföreskrifter vilka bestämmelser som kompletteras av den här lagen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet fatta de beslut som behövs som komplettering av EG-förordningarna.

3 §[3]

Bekämpning enligt denna lag får ske i fråga om växtskadegörare vilka anges i föreskrifter som meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer. Sådan föreskrift får meddelas endast beträffande växtskade-

Bekämpning enligt denna lag får ske i fråga om växtskadegörare vilka anges i föreskrifter som meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer. Sådan föreskrift får meddelas endast beträffande växtskade-

[2] Tidigare 2 a § upphävd genom 1994:903.
[3] Senaste lydelse 1995:364.

görare som allvarligt kan skada växtodling, skog, annan mark eller lager av växter.	görare som allvarligt kan skada växtodling, skog, annan mark eller lager av växter *eller växtprodukter*.

Om det finns synnerliga skäl, får den myndighet som regeringen bestämmer meddela beslut som avses i 5 § utan hinder av första stycket. Sådant beslut får gälla högst tre månader.

4 §[4]

Den som har anledning anta att växtskadegörare, som omfattas av föreskrift enligt 3 § första stycket, angripit växt eller växtodling på mark som han äger eller brukar eller växter i lager som han innehar för försäljning till andra än konsumenter skall genast anmäla detta. Anmälan skall göras till den myndighet som regeringen bestämmer.	Den som har anledning anta att växtskadegörare, som omfattas av föreskrift enligt 3 § första stycket, angripit växt eller växtodling på mark som han äger eller brukar eller växter *eller växtprodukter* i lager som han innehar för försäljning till andra än konsumenter skall genast anmäla detta. Anmälan skall göras till den myndighet som regeringen bestämmer.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om undantag från anmälningsskyldigheten.

5 §[5]

För att bekämpa och hindra spridning av växtskadegörare, som omfattas av föreskrift enligt 3 § första stycket, får regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer	För att bekämpa och hindra spridning av växtskadegörare, som omfattas av föreskrift enligt 3 § första stycket, får regeringen eller *den* myndighet som regeringen bestämmer

[4] Senaste lydelse 1995:364.
[5] Senaste lydelse 1989:492.

1. förelägga fastighetsägare eller nyttjanderättshavare att vidtaga åtgärd för bekämpning av växtskadegörare på fastigheten,

2. förordna om smittrening av lokal, redskap, transportmedel eller annat föremål som kan hysa växtskadegörare,

3. förordna om smittrening eller förstöring av växt eller förpackning till växt eller om begränsning i rätten att använda växt eller sådan förpackning,

3. förordna om smittrening eller förstöring av växt *eller växtprodukt* eller förpackning till växt *eller växtprodukt* eller om begränsning i rätten att använda växt *eller växtprodukt* eller sådan förpackning,

4. förbjuda sådd eller plantering av växt,

5. meddela föreskrifter om odling eller skörd av växt,

6. förbjuda eller föreskriva villkor för införsel, utförsel eller bortförande av växt, växtskadegörare, jord, kompost, gödsel och kulturer av växtskadegörare,

6. förbjuda eller föreskriva villkor för införsel, utförsel eller bortförande, *innehav eller annan hantering av* växt, *växtprodukt,* växtskadegörare, jord, kompost, gödsel *eller annat odlingssubstrat* och kulturer av växtskadegörare,

7. vidtaga eller föreskriva annan åtgärd i fråga om enskilds egendom som finnes oundgängligen påkallad.

Åtgärd som avses i första stycket 2, 3 eller 7 kan verkställas genom myndighets försorg.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får överlåta till enskilt kontrollorgan som är juridisk person att i samband med införsel av växter, växtprodukter, växtskadegörare, jord, kompost, gödsel eller annat odlingssubstrat och kulturer av växtskadegörare besluta om sådana åtgärder som avses i första stycket 1–3. Sådan

överlåtelse får även avse beslut om förbud eller villkor för införsel eller bortförande av växt, växtprodukt, växtskadegörare, jord, kompost, gödsel och kulturer av växtskadegörare i enlighet med vad som anges i första stycket 6.

5 a §[6]

För att kartlägga förekomst av, fastställa frihet från och kontrollera spridning av växtskadegörare enligt 3 § första stycket får regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer

1. meddela föreskrifter om att den som odlar eller handlar med växter skall anmäla verksamheten till viss myndighet och föra anteckningar om verksamheten,	1. meddela föreskrifter om att den som odlar *växter* eller handlar med växter *eller växtprodukter* skall anmäla verksamheten till viss myndighet och föra anteckningar om verksamheten,
2. meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet besluta om provtagning eller undersökning av växt, jord eller annat odlingssubstrat, mark, lokal, transportmedel, förpackning, redskap eller annat föremål som kan hysa växtskadegörare.	2. meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet besluta om provtagning eller undersökning av växt, *växtprodukt,* jord eller annat odlingssubstrat, mark, lokal, transportmedel, förpackning, redskap eller annat föremål som kan hysa växtskadegörare,

Åtgärd som avses i första stycket 2 kan verkställas genom myndighets försorg.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får till enskilt kontrollorgan som är juridisk person överlåta att i

[6] Senaste lydelse 1995:364.

enskilda fall besluta om provtagning eller undersökning enligt första stycket 2.

6 §[7]

En innehavare av mark, byggnad eller transportmedel är skyldig att lämna tillträde för en åtgärd enligt denna lag eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen.

Innehavaren är även skyldig att lämna tillträde enligt första stycket för åtgärder som utförs av EG:s institutioner och av institutionerna utsedda inspektörer eller experter.

6 a §

Den som utövar offentlig kontroll har rätt att för denna kontroll på begäran få sådana upplysningar och ta del av sådana handlingar som behövs för den offentliga kontrollen.

Bestämmelserna i första stycket gäller också för EG:s institutioner och av institutionerna utseddas inspektörer och experter.

7 a §[8]

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om sundhetsintyg.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får överlämna till juridisk

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får överlämna till en

[7] Senaste lydelse 1995:364.
[8] Senaste lydelse 1995:364.

person att utfärda sådant sundhetsintyg som krävs vid handel med växter eller vid utförsel av växter.	juridisk person att utfärda sådant sundhetsintyg som krävs vid handel med växter *eller växtprodukter* eller vid utförsel av växter *eller växtprodukter*.
	8 a §
	Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgifter för kostnader för handläggning av fråga om tillstånd, omhändertagande av gods eller för kontroll, inspektion eller därmed jämförlig åtgärd som regleras av denna lag.
11 §[9]	
Statens jordbruksverks beslut i ett särskilt fall enligt denna eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.	Statens jordbruksverks beslut i ett särskilt fall enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. *Detsamma gäller beslut som har meddelats av ett enskilt kontrollorgan.* *Statens jordbruksverk för det allmännas talan hos förvaltningsdomstol, om det överklagade beslutet har meddelats av ett enskilt kontrollorgan.*

[9] Senaste lydelse 1995:364.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten. Beslut som meddelats med stöd av 5, 5 a eller 7 § gäller omedelbart om inte någon annat bestäms.

11 a §

När enskilda kontrollorgan utför kontroll enligt denna lag tillämpas följande bestämmelser i förvaltningslagen (1986:223)

- 11 och 12 §§ om jäv,

- 15 § om anteckning av uppgifter,

- 16 och 17 §§ om en parts rätt att få del av uppgifter,

- 20 § om motivering av beslut,

- 21 § om underrättelse av beslut,

- 22 § om överklagande, samt

- 26 § om rättelse av skrivfel och liknande.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2006.

1.5 Förslag till lag om ändring i lagen (1985:342) om kontroll av husdjur m.m.

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1985:342) om kontroll av husdjur m.m.

dels att 1, 7 och 8 §§ skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas elva nya paragrafer, 1 a och 9–18 §§ av följande lydelse,

dels att det närmast före 2 § skall införas en ny rubrik ”Seminverksamhet m.m.”, närmast före 3 § en ny rubrik ”Hälsokontroll av husdjur m.m.” samt närmast före 1, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 och 16 §§ nio nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	Inledande bestämmelser
	1 §
Syftet med denna lag är att främja animalieproduktionen och djurs lämplighet för avel i näringsverksamhet samt att förebygga sjukdomar hos djur.	*Syftet med denna lag är att* *1. främja animalieproduktionen och djurs lämplighet för avel i näringsverksamhet,* *2. förebygga sjukdomar hos djur, samt* *3. främja en långsiktig förvaltning av husdjursgenetiska resurser.*

Regeringen får i det syfte som anges i första stycket meddela föreskrifter om kontroll av husdjur och av andra djur, som människan har i sin vård, samt ge organisationer på jordbruksnäringens område eller andra sammanslutningar rätt att anordna sådan kontroll.

1 a §

Bestämmelserna i lagen kompletterar sådana bestämmelser i EG-förordningar som helt eller delvis faller inom tillämpningsområdet för lagen. Regeringen skall i Svensk författningssamling ge till känna vilka EG-förordningar som avses.

I fråga om sådana EG-förordningar som faller inom flera lagars tillämpningsområde meddelar regeringen i verkställighetsföreskrifter vilka bestämmelser som kompletteras av den här lagen.

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet fatta de beslut som behövs som komplettering av EG-förordningarna.

Avgifter

7 §[1]

Den som med uppsåt eller av grov oaktsamhet bryter mot en föreskrift som har meddelats med stöd av 2, 4 eller 5 a § döms till böter, om inte ansvar för gärningen kan ådömas enligt brottsbalken.

[1] Senaste lydelse 1993:1481.

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att det får tas ut avgifter för offentlig kontroll enligt denna lag, föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, enligt de EG-förordningar som kompletteras av lagen eller beslut som har meddelats med stöd av EG-förordningarna.

Kontrollmyndigheter

8 §[2]

Om beslut enligt lagen eller med stöd av lagen meddelade föreskrifter har meddelats av en sådan organisation eller sammanslutning som avses i 1 § eller av ett sådant slakteri som avses i 5 § andra stycket, får beslutet överklagas hos Jordbruksverket.

Jordbruksverkets beslut i ett särskilt fall får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Jordbruksverket skall därvid vara den enskildes motpart även då organisation, sammanslutning eller slakteri först beslutat i saken.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

[2] Senaste lydelse 1998:210.

Offentlig kontroll av efterlevnaden av denna lag, de föreskrifter och beslut som meddelats med stöd av lagen, de EG-förordningar som kompletteras av lagen och de beslut som meddelats med stöd av EG-förordningarna utövas av Jordbruksverket. Jordbruksverket får överlämna åt länsstyrelsen att utöva offentlig kontroll.

Jordbruksverket samordnar kontrollverksamheten och lämnar råd och hjälp i denna verksamhet.

Rätt till tillträde och upplysningar

9 §

Den som utövar offentlig kontroll har rätt att för denna kontroll

1. på begäran få sådana upplysningar och ta del av sådana handlingar som behövs för den offentliga kontrollen, samt

2. få tillträde till områden, lokaler eller andra utrymmen som har anknytning till kontrollen.

Den som utövar offentlig kontroll får göra de undersökningar och ta de prover som behövs för kontrollen utan att ersättning lämnas.

Bestämmelserna i första och andra styckena gäller också för EG:s institutioner och av institutionerna utsedda inspektörer och experter.

Skyldighet att tillhandahålla hjälp

10 §

Den som är föremål för offentlig kontroll skall tillhandahålla den hjälp som behövs för att kontrollen skall kunna genomföras.

Förelägganden, förbud och vite

11 §

Utöver vad som följer av de EG-förordningar som kompletteras av lagen får den myndighet som utövar offentlig kontroll meddela de förelägganden eller förbud som behövs för att lagen, föreskrifter och beslut som meddelats med stöd av lagen, de EG-förordningar som kompletteras av lagen och de beslut som meddelats med stöd av EG-förordningarna skall följas.

Förelägganden eller förbud får förenas med vite.

Rättelse

12 §

Om någon inte fullgör sina skyldigheter enligt lagen, föreskrifter eller beslut som meddelats med stöd av lagen, de EG-förordningar som kompletteras av lagen eller beslut som meddelats med stöd av EG-förordningarna, får den myndighet som utöva offentlig kontroll besluta om rättelse på hans eller hennes bekostnad.

Hjälp av polismyndighet

13 §

Polismyndigheten skall lämna den hjälp som behövs för att verkställa ett beslut enligt denna lag, föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EG-förordningar som kompletteras av lagen eller beslut som meddelats med stöd av EG-förordningarna.

Begäran om hjälp enligt första stycket får göras endast om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att polisens särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas,

eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

Straffbestämmelser m.m.

14 §

Till böter döms den som med uppsåt eller av grov oaktsamhet

1. bryter mot en föreskrift som har meddelats med stöd av 2, 4 eller 5 a §, eller

2. åsidosätter förbud eller villkor som finns i de EG-förordningar som kompletteras av lagen.

Till ansvar enligt första stycket skall inte dömas om gärningen är belagd med straff i brottsbalken.

15 §

Om ett vitesföreläggande eller ett vitesförbud har överträtts döms inte till ansvar enligt denna lag för gärning som omfattas av föreläggandet eller förbudet.

Överklagande

16 §

Om beslut enligt lagen eller med stöd av lagen meddelade föreskrifter har meddelats av en sådan organisation eller sammanslutning som avses i 1 §

eller av ett sådant slakteri som avses i 5 § andra stycket, får beslutet överklagas hos Jordbruksverket.

Jordbruksverkets beslut i ett särskilt fall får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Jordbruksverket skall därvid vara den enskildes motpart även då organisation, sammanslutning eller slakteri först beslutat i saken.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

17 §

Beslut av annan statlig myndighet än regeringen i andra enskilda fall än som avses i 16 § får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

18 §

Den myndighet som utövar offentlig kontroll får bestämma att dess beslut skall gälla även om det överklagas.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2006.

1.6 Förslag till lag om ändring i djurskyddslagen (1988:534)

Härigenom föreskrivs i fråga om djurskyddslagen (1988:534)[1]

dels att rubrikerna närmast före 24 och 36 §§ skall ha följande lydelse,

dels att 3 a, 12, 24, 24a–d, 25–27, 29, 31, 32, 36, 38 och 39 § skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas två nya paragrafer, 1 a § och 25 a §, samt närmast före 24 a, 24 b, 24 c, 24 d, 25, 26, 27 och 38 §§ åtta nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	1 a § *Bestämmelserna i lagen kompletterar sådana bestämmelser i EG-förordningar som helt eller delvis faller inom tillämpningsområdet för lagen. Regeringen skall i Svensk författningssamling ge till känna vilka EG-förordningar som avses.* *I fråga om sådana EG-förordningar som faller inom flera lagars tillämpningsområde meddelar regeringen i verkställighetsföreskrifter vilka bestämmelser som kompletteras av den här lagen.* *Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Djurskyddsmyndigheten får meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet fatta beslut som behövs som komplettering av EG-*

[1] Lagen omtryckt 2003:1077.

förordningarna.

3 a §[2]

Om en åtgärd i fråga om stall eller annat förvaringsutrymme för djur som kräver förprövning enligt föreskrifter som meddelats med stöd av 3 § tredje stycket 3 har vidtagits utan sådan prövning, skall *länsstyrelsen* förbjuda att *byggnaden* används för att hysa djur. Förbud skall dock inte meddelas om *länsstyrelsen* finner att åtgärden kan godkännas i efterhand.

Om en åtgärd i fråga om stall eller annat förvaringsutrymme för djur som kräver förprövning enligt föreskrifter som meddelats med stöd av 3 § tredje stycket 3 har vidtagits utan sådan prövning, *skall den myndighet som regeringen bestämmer,* förbjuda att *utrymmet* används för att hysa djur. Förbud skall dock inte meddelas om *myndigheten* finner att åtgärden kan godkännas i efterhand.

12 §[3]

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Djurskyddsmyndigheten får meddela föreskrifter om villkor för eller förbud mot

1. tillförsel av hormoner eller andra ämnen till djur för att påverka djurets egenskaper i annat syfte än att förebygga, påvisa, lindra eller bota sjukdom eller sjukdomssymptom, eller

2. avel med sådan inriktning som kan medföra lidande för djuren eller påverka djurens naturliga beteenden.

Första stycket 1 gäller inte ämnen som omfattas av lagen (1985:295) om foder.

Första stycket 1 gäller inte ämnen som omfattas av *lagen (2006:0000) om foder och animaliska biprodukter.*

[2] Senaste lydelse 2003:1077.
[3] Senaste lydelse 2003:1076.

	Kontrollmyndigheter
24 §[4]	
Tillsynen över efterlevnaden av denna lag *och* de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen utövas av Djurskyddsmyndigheten, länsstyrelserna, och andra statliga myndigheter och kommunerna (*tillsynsmyndigheter*) i enlighet med vad regeringen bestämmer.	*Offentlig kontroll* över efterlevnaden av denna lag, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, *de EG-förordningar som kompletteras av lagen och de beslut som har meddelats med stöd av EG-förordningarna* utövas av Djurskyddsmyndigheten, länsstyrelserna, andra statliga myndigheter och kommunerna (*kontrollmyndigheter*) i enlighet med vad regeringen bestämmer.
En kommuns tillsyn skall fullgöras av den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet. Nämnden skall ha tillgång till djurskyddsutbildad personal i den omfattning som behövs för att nämnden skall kunna fullgöra sina uppgifter på ett tillfredsställande sätt.	*Offentlig kontroll som utövas av en kommun* skall fullgöras av den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet. Nämnden skall ha tillgång till djurskyddsutbildad personal i den omfattning som behövs för att nämnden skall kunna fullgöra sina uppgifter på ett tillfredsställande sätt.
Djurskyddsmyndigheten samordnar övriga *tillsynsmyndigheters* verksamhet och lämnar vid behov råd och hjälp i denna verksamhet.	Djurskyddsmyndigheten *och, i fråga om länet, en länsstyrelse* samordnar övriga *kontrollmyndigheters* verksamhet och lämnar vid behov råd och hjälp i denna verksamhet.

[4] Senaste lydelse 2005:338.

Regeringen får föreskriva att en annan myndighet i stället skall utföra dessa uppgifter vad gäller viss kontroll.

Kommunal samverkan i den offentliga kontrollen

24 a §[5]

En kommun får träffa avtal med en annan kommun om att *tillsynsuppgifter* som kommunen har enligt denna lag skall skötas helt eller delvis av den andra kommunen. Kommunen får dock inte överlåta befogenheten att meddela beslut i ett ärende.

En kommun får träffa avtal med en annan kommun om att *uppgifter i den offentliga kontrollen* som kommunen har enligt denna lag skall skötas helt eller delvis av den andra kommunen. Kommunen får dock inte överlåta befogenheten att meddela beslut i ett ärende.

Kommunen får också efter överenskommelse med en annan kommun uppdra åt anställda i den kommunen att besluta på kommunens vägnar i ett visst ärende eller en grupp av ärenden, dock inte i de fall som avses i 6 kap. 34 § kommunallagen (1991:900). Föreskrifterna i 6 kap. 24–27 och 35 §§ kommunallagen om jäv och anmälan av beslut till nämnd skall tillämpas på den som fattar sådana beslut.

Frivillig överflyttning av kontrollansvar

24 b §[6]

Länsstyrelsen i det län där en kommun är belägen får i samråd med kommunen i det

Länsstyrelsen i det län där en kommun är belägen får i samråd med kommunen i det

[5] Senaste lydelse 2005:338.
[6] Senaste lydelse 2005:338.

enskilda fallet besluta att den *tillsyn* över en viss verksamhet som kommunen annars har skall flyttas över till länsstyrelsen. Ett sådant beslut får fattas om verksamheten har stor omfattning, är särskilt komplicerad eller om det finns andra särskilda skäl.

Länsstyrelsen får besluta att *tillsynen* skall lämnas tillbaka till kommunen om länsstyrelsen och kommunen är överens om det.

enskilda fallet besluta att den *offentliga kontrollen* över en viss verksamhet som kommunen annars har skall flyttas över till länsstyrelsen. Ett sådant beslut får fattas om verksamheten har stor omfattning, är särskilt komplicerad eller om det finns andra särskilda skäl.

Länsstyrelsen får besluta att *den offentliga kontrollen* skall lämnas tillbaka till kommunen om länsstyrelsen och kommunen är överens om det.

Förelägganden riktade mot kommuner

24 c §[7]

Om en kommun inte fullgör de skyldigheter som följer av kommunens *tillsynsuppdrag* får länsstyrelsen i det län där kommunen är belägen förelägga kommunen att avhjälpa bristen. Ett sådant föreläggande skall innehålla uppgifter om de åtgärder som länsstyrelsen anser nödvändiga för att bristen skall kunna avhjälpas.

Om en kommun inte fullgör de skyldigheter som följer av kommunens *uppdrag i den offentliga kontrollen* får länsstyrelsen i det län där kommunen är belägen förelägga kommunen att avhjälpa bristen. Ett sådant föreläggande skall innehålla uppgifter om de åtgärder som länsstyrelsen anser nödvändiga för att bristen skall kunna avhjälpas.

[7] Senaste lydelse 2005:338.

	Tvångsöverflyttning av kontrollansvar
24 d §[8]	
Om en kommun grovt eller under längre tid har åsidosatt sin *tillsynsskyldighet* när det gäller en viss verksamhet, får regeringen på ansökan av länsstyrelsen i det län där kommunen är belägen, besluta att ansvaret för *tillsynen* skall flyttas över till länsstyrelsen.	Om en kommun grovt eller under längre tid har åsidosatt sin *skyldighet i den offentliga kontrollen* när det gäller en viss verksamhet, får regeringen på ansökan av länsstyrelsen i det län där kommunen är belägen, besluta att ansvaret för *den offentliga kontrollen* skall flyttas över till länsstyrelsen.
Regeringen får besluta att ansvaret för *tillsynen* skall lämnas tillbaka till kommunen.	Regeringen får besluta att ansvaret för *den offentliga kontrollen* skall lämnas tillbaka till kommunen.
	Föreskrifter om offentlig kontroll och avgifter, m.m.
25 §[9]	
Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Djurskyddsmyndigheten får meddela föreskrifter om	
1. hur *tillsynen* enligt denna lag skall bedrivas,	1. hur *offentlig kontroll* skall bedrivas,
2. skyldighet för en *tillsynsmyndighet* att lämna information till en annan *tillsynsmyndighet*,	2. skyldighet för en *kontrollmyndighet eller ett kontrollorgan* att lämna information till en annan *kontrollmyndighet*,
3. att det får tas ut avgifter för *tillsynen och i ärenden enligt*	3. att det får tas ut avgifter för *offentlig kontroll och i*

[8] Senaste lydelse 2005:338.
[9] Senaste lydelse 2005:338.

denna lag.	*ärenden enligt denna lag, föreskrifter och beslut som meddelats med stöd av lagen, de EG-förordningar som kompletteras av lagen och beslut som meddelats med stöd av EG-förordningarna.*

Regeringen får överlåta åt kommunen att meddela föreskrifter om avgifter enligt första stycket 3.

	25 a §
	Bestämmelserna om livsmedelföretagare i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 av den 26 april 2004 om offentlig kontroll för att säkerställa kontrollen av efterlevnaden av foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd[10] skall i tillämpliga delar även reglera kontrollen över andra djurhållare än sådana som håller livsmedelsproducerande djur.
	Förelägganden, förbud, vite och rättelse
	26 §[11]
En tillsynsmyndighet får, utöver vad som särskilt anges i 24 c §, meddela de förelägganden och förbud som behövs för att *denna lag eller*	*Utöver vad som följer av de EG-förordningar som kompletteras av lagen och vad som särskilt anges i 24 c § får en kontrollmyndighet* meddela de

[10] EUT L 165, 30.4.2004, s. 1 (Celex 32004R0882).
[11] Senaste lydelse 2005:338.

föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen skall efterlevas.

I beslut om föreläggande eller förbud enligt denna lag får *tillsynsmyndigheten sätta ut* vite, dock inte i fall som avses i 29 §.

Om någon inte rättar sig efter lagen *eller* föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller inte följer en *tillsynsmyndighets* föreläggande, får *myndigheten* besluta om rättelse på hans bekostnad. I brådskande fall får ett sådant beslut meddelas utan föregående föreläggande.

förelägganden och förbud som behövs för att *lagen*, föreskrifter *och beslut* som har meddelats med stöd av lagen, *de EG-förordningar som kompletteras av lagen och beslut som har meddelats med stöd av EG-förordningarna* skall *följas*.

Förelägganden och förbud får *förenas med* vite, dock inte i fall som avses i 29 §.

Om någon inte rättar sig efter lagen, föreskrifter *eller beslut* som har meddelats med stöd av lagen, *de EG-förordningar som kompletteras av lagen eller beslut som har meddelats med stöd av EG-förordningarna*, får *kontrollmyndigheten* besluta om rättelse på hans *eller hennes* bekostnad. I brådskande fall får ett sådant beslut meddelas utan föregående föreläggande.

Rätt till tillträde och upplysningar, m.m.

27 §[12]

För tillsyn enligt denna lag har tillsynsmyndigheten rätt att få tillträde till områden, anläggningar, byggnader, lokaler

Den som utövar offentlig kontroll har rätt att för denna kontroll

1. på begäran få sådana

[12] Senaste lydelse 2005:338.

och andra utrymmen där djur hålls och att där besikta djuren, göra undersökningar och ta prover.

Tillsynsmyndigheten har rätt att på begäran få de upplysningar och handlingar som behövs för tillsynen.

Bestämmelserna i första och andra styckena gäller också för EG:s institutioner och av institutionerna utsedda inspektörer och experter.

Polismyndigheten skall på begäran lämna *tillsynsmyndigheten* den hjälp som behövs vid tillsynen.

upplysningar och ta del av sådana handlingar som behövs för den offentliga kontrollen, samt

2. få tillträde till områden, anläggningar, byggnader, lokaler och andra utrymmen där djur hålls eller som berör djurhållningen och som har anknytning till kontrollen.

Den som utövar offentlig kontroll får besiktiga djuren och göra de undersökningar och ta de prover som behövs för kontrollen utan att ersättning lämnas.

Bestämmelserna i första och andra styckena gäller också för EG:s institutioner och av institutionerna utsedda inspektörer och experter.

Den som är föremål för offentlig kontroll skall tillhandahålla den hjälp som

behövs för att kontrollen skall kunna genomföras.

27 a §

Polismyndigheten skall lämna den hjälp som behövs för att verkställa ett beslut enligt denna lag, föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EG-förordningar som kompletteras av lagen eller beslut som meddelats med stöd av EG-förordningarna.

Begäran om hjälp enligt första stycket får göras endast om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att polisens särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

29 §[13]

Länsstyrelsen skall meddela förbud att ha hand om djur eller ett visst slag av djur för den som

1. inte följer ett beslut som en tillsynsmyndighet har meddelat enligt 26 § och som är av väsentlig betydelse från djurskyddssynpunkt,
2. allvarligt har försummat tillsynen eller vården av ett djur,
3. har misshandlat ett djur,
4. har dömts för djurplågeri enligt 16 kap. 13 § brottsbalken, eller

[13] Senaste lydelse 2002:550.

5. vid upprepade tillfällen dömts för brott *mot denna lag eller mot föreskrifter som meddelats med stöd av lagen* eller vid upprepade tillfällen varit föremål för beslut enligt 26 §.	5. vid upprepade tillfällen dömts för brott *enligt 36 §* eller vid upprepade tillfällen varit föremål för beslut enligt 26 §.

Förbud skall inte meddelas, om det är uppenbart att ett upprepande inte kommer att inträffa.

Om den mot vilken förbudet riktas är ägare av djuret, får länsstyrelsen dessutom ålägga honom att göra sig av med det och förbjuda honom att skaffa djur över huvud taget eller ett visst slag av djur.

Förbudet kan avse viss tid eller gälla tills vidare.

31 §[14]

Länsstyrelsen skall besluta att ett djur skall tas om hand genom polismyndighetens försorg om

1. djuret otillbörligt utsätts för lidande och detta inte rättas till efter tillsägelse av *tillsynsmyndigheten*,	1. djuret otillbörligt utsätts för lidande och detta inte rättas till efter tillsägelse av *kontrollmyndigheten*,

2. ett beslut som meddelats enligt 26 § inte följs och beslutet är av väsentlig betydelse från djurskyddssynpunkt,

3. ett beslut som meddelats enligt 29 § inte följs,

4. den som har djuret i sin vård har dömts för djurplågeri enligt 16 kap. 13 § brottsbalken, eller

5. den som har djuret i sin vård vid upprepade tillfällen dömts för brott *mot denna lag eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen* eller vid upprepade tillfällen varit föremål för beslut enligt 26 §.	5. den som har djuret i sin vård vid upprepade tillfällen dömts för brott *enligt 36 §* eller vid upprepade tillfällen varit föremål för beslut enligt 26 §.

[14] Senaste lydelse 2002:550.

32 §[15]

Utan hinder av vad i 31 § 1 föreskrivs om tillsägelse och rättelse skall länsstyrelsen, en *tillsynsmyndighet* eller polismyndigheten besluta att ett djur som är utsatt för lidande omedelbart skall omhändertas om

Utan hinder av vad i 31 § 1 föreskrivs om tillsägelse och rättelse skall länsstyrelsen, en *kontrollmyndighet* eller polismyndigheten besluta att ett djur som är utsatt för lidande omedelbart skall omhändertas om

1. det bedöms utsiktslöst att felet blir avhjälpt,
2. ägaren till djuret är okänd eller inte kan anträffas, eller
3. det i övrigt bedöms oundgängligen nödvändigt från djurskyddssynpunkt.

Om beslutet har meddelats av någon annan än länsstyrelsen, skall beslutet underställas länsstyrelsen, som snarast skall avgöra om det skall fortsätta att gälla.

Omhändertagandet skall ske genom polismyndighetens försorg.

Straffbestämmelser m.m.

36 §[16]

Till böter eller fängelse i högst två år döms den som med uppsåt eller av oaktsamhet

1. bryter mot 3, 5, 6, 8–11, 13, 14, 16–19 a eller 21 §,
2. bryter mot en föreskrift som har meddelats med stöd av denna lag, *eller*
3. *underlåter att följa ett sådant föreläggande eller bryter mot ett sådant förbud som avses i 29 §.*

2. bryter mot en föreskrift som har meddelats med stöd av denna lag,
3. *åsidosätter förbud eller villkor som finns i de EG-förordningar som kompletteras av lagen, eller*
4. *underlåter att följa ett sådant föreläggande eller bryter*

[15] Senaste lydelse 2002:550.
[16] Senaste lydelse 2002:550.

mot ett sådant förbud som avses i 29 §.

Om brottet har begåtts med uppsåt och avsett en förpliktelse av väsentlig betydelse från djurskyddssynpunkt, döms till fängelse i högst två år.

Om gärningen är att anse som ringa skall inte dömas till ansvar.

Till ansvar enligt denna paragraf döms inte om gärningen är belagd med samma eller strängare straff i brottsbalken.

Överklagande

38 §[17]

Beslut av en kommunal nämnd enligt denna lag *eller* enligt *bestämmelser* som meddelats med stöd av lagen får överklagas hos länsstyrelsen.	Beslut av en kommunal nämnd enligt denna lag, enligt *föreskrifter* som meddelats med stöd av lagen *eller enligt de EG-förordningar som kompletteras av lagen* får överklagas hos länsstyrelsen.
Beslut, som annan statlig myndighet än regeringen i särskilt fall meddelat enligt lagen eller med stöd av regeringens förordnande enligt lagen, får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.	Beslut, som annan statlig myndighet än regeringen i särskilt fall meddelat enligt lagen *eller de EG-förordningar som kompletteras av lagen* eller med stöd av regeringens förordnande enligt lagen, får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Annat beslut som Djurskyddsmyndigheten eller annan statlig myndighet meddelat enligt lagen eller med stöd av regeringens förordnande enligt lagen får överklagas hos regeringen.

[17] Senaste lydelse 2003:1076.

39 §[18]

Beslut som avses i 29, 31, 32 och 34 §§ gäller omedelbart, om inte myndigheten bestämmer något annat.

En myndighet får i annat fall bestämma att ett beslut skall gälla även om det överklagas.

Regeringen får meddela föreskrifter om i vilka fall beslut skall gälla omedelbart.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2006.

[18] Senaste lydelse 1992:1095.

1.7 Förslag till lag om ändring i epizootilagen (1999:657)

Härigenom föreskrivs i fråga om epizootilagen (1999:657)

dels att 4 a, 5, 7–9, 11–14, 20 och 21 §§ skall ha följande lydelse,

dels att rubrikerna närmast före 11 och 20 § skall ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 21 § skall sättas närmast före 22 §,

dels att det i lagen skall införas fyra nya paragrafer, 1 a, 13 a, 22 och 23 §§, samt närmast före 12, 13, 13 a och 14 §§ nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	1 a §
	Bestämmelserna i lagen kompletterar sådana bestämmelser i EG-förordningar som helt eller delvis faller inom tillämpningsområdet för lagen. Regeringen skall i Svensk författningssamling ge till känna vilka EG-förordningar som avses.
	I fråga om sådana EG-förordningar som faller inom flera lagars tillämpningsområde meddelar regeringen i verkställighetsföreskrifter vilka bestämmelser som kompletteras av den här lagen.
	Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela föreskrifter eller i det

enskilda fallet fatta de beslut som behövs som komplettering av EG-förordningarna.

4 a §[1]

Om det finns grundad anledning att anta att ett fall av epizootisk sjukdom har inträffat, skall *den myndighet som regeringen bestämmer*, i den utsträckning det är nödvändigt för att motverka smittspridning, besluta om förbud mot att besöka eller lämna eller utföra transporter eller förflyttningar av djur eller fordon till, från eller inom sådana områden

Om det finns grundad anledning att anta att ett fall av epizootisk sjukdom har inträffat, skall *Jordbruksverket*, i den utsträckning det är nödvändigt för att motverka smittspridning, besluta om förbud mot att besöka eller lämna eller utföra transporter eller förflyttningar av djur eller fordon till, från eller inom sådana områden

1. som gränsar till ett område där smitta kan antas förekomma, eller
2. där det annars kan finnas risk för spridning av smitta.

Jordbruksverket får överlämna åt länsstyrelsen eller annan myndighet att fatta beslut enligt första stycket.

5 §[2]

Om det är klarlagt att ett fall av epizootisk sjukdom har inträffat, skall *den myndighet som regeringen bestämmer* besluta om förbud enligt 4 § för de områden där smitta förekommer, eller om andra

Om det är klarlagt att ett fall av epizootisk sjukdom har inträffat, skall *Jordbruksverket* besluta om förbud enligt 4 § för de områden där smitta förekommer, eller om andra begränsningar i hanteringen av

[1] Senaste lydelse 2005:102.
[2] Senaste lydelse 2005:102.

begränsningar i hanteringen av djur eller varor, allt i den utsträckning som behövs för att motverka smittspridning (smittförklaring).

Under samma förutsättningar skall regeringen eller *den myndighet som regeringen bestämmer* meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet besluta om

Om det är klarlagt att ett fall av epizootisk sjukdom har inträffat, skall *den myndighet som regeringen bestämmer* besluta om förbud enligt 4 § för de områden där smitta förekommer, eller om andra begränsningar i hanteringen av djur eller varor, allt i den utsträckning som behövs för att motverka smittspridning (smittförklaring).

Under samma förutsättningar skall regeringen eller *den myndighet som regeringen bestämmer* meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet besluta om

djur eller varor, allt i den utsträckning som behövs för att motverka smittspridning (smittförklaring).

Under samma förutsättningar skall regeringen eller *Jordbruksverket* meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet besluta om

Om det är klarlagt att ett fall av epizootisk sjukdom har inträffat, skall *Jordbruksverket* besluta om förbud enligt 4 § för de områden där smitta förekommer, eller om andra begränsningar i hanteringen av djur eller varor, allt i den utsträckning som behövs för att motverka smittspridning (smittförklaring).

Under samma förutsättningar skall regeringen eller *Jordbruksverket* meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet besluta om

1. förbud mot transporter av djur eller varor till, från eller inom områden som gränsar till områden där smitta förekommer eller om andra begränsningar i hanteringen av djur eller varor inom sådana angränsande områden, och

2. förbud mot tillträde till vissa djurstallar eller andra anläggningar där djur hålls (tillträdesförbud) eller särskilda villkor för tillträde till sådana anläggningar.

Jordbruksverket får över-

lämna åt länsstyrelsen eller annan myndighet att fatta beslut enligt första och andra styckena.

7 §[3]

Beslut enligt 4, 4 a eller 5 § skall upphävas av *den myndighet som regeringen bestämmer* så snart det blivit klarlagt att det inte längre finns förutsättningar för beslutet.

Beslut enligt 4, 4 a eller 5 § skall upphävas av *Jordbruksverket* så snart det blivit klarlagt att det inte längre finns förutsättningar för beslutet.

Jordbruksverket får överlämna åt länsstyrelsen eller annan myndighet att fatta beslut enligt första stycket.

8 §[4]

För att förebygga eller bekämpa epizootiska sjukdomar får regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet besluta om

1. slakt eller annan avlivning av djur som är eller misstänks vara smittade eller kan sprida smitta,
2. slakt eller annan avlivning av andra djur,
3. oskadliggörande av döda djur, produkter av djur, andra varor, avfall och annat material som kan sprida smitta,
4. smittrening,
5. skyddsympning eller annan förebyggande behandling av djur,
6. undersökning av djur och produkter av djur i kontrollsyfte,
7. djurhållning,
8. begränsningar eller andra villkor vad gäller förflyttning av fordon,

[3] Senaste lydelse 2005:102.
[4] Senaste lydelse 2005:102.

9. begränsningar eller andra villkor vad gäller transport eller annan hantering av levande och döda djur, produkter av djur, andra varor, avfall och annat material,

10. registrering eller journalföring av djurtransporter, levande och döda djur, produkter av djur och andra varor, avfall och annat material,

11. dokumentation i fråga om besök på en anläggning där djur hålls,

12. oskadliggörande av skadedjur som sprider smitta,

13. metoder för provtagning och analys,

14. skyldighet att till Jordbruksverket lämna uppgifter som kan ha betydelse för arbetet med att förebygga eller bekämpa epizootiska sjukdomar,

15. annan åtgärd som skall genomföras till följd av beslut av Europeiska kommissionen eller som annars är nödvändig.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela de föreskrifter som behövs som komplettering av sådana EG-bestämmelser som inte faller inom tillämpningsområdet för vare sig livsmedelslagen (1971:511) *eller lagen (1985:295) om foder och som finns i*

1. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 999/2001 av den 22 maj 2001 om fastställande av bestämmelser för förebyggande, kontroll och utrotning av vissa typer av transmissibel spongiform encefalopati, eller

2. någon EG-förordning som har beslutats med stöd av den förordning som anges under 1.

9 §

Efter beslut av *den myndighet som regeringen bestämmer* skall

Efter beslut av *Jordbruksverket* skall

1. innehavare av sådana slakteriinrättningar eller bearbetningsanläggningar som är ställda under offentlig kontroll ställa lokaler och utrustning till förfogande för sådan slakt eller avlivning som avses i 8 § 1 och 2 eller för sådant oskadliggörande som avses i 8 § 3,
2. innehavare av redskap eller annan utrustning som oundgängligen behövs för att förebygga eller bekämpa en epizootisk sjukdom tillhandahålla utrustningen,
3. personal vid slakteriinrättningar eller bearbetningsanläggningar som avses i 1 och de personer som handhar utrustning som avses i 2 delta i förebyggande åtgärder eller bekämpning enligt denna lag.

Jordbruksverket får överlämna åt länsstyrelsen eller annan myndighet att fatta beslut enligt första stycket.

Kontrollmyndigheter

11 §[5]

Den centrala tillsynen över efterlevnaden av denna lag och föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen utövas av Jordbruksverket. Länsstyrelsen utövar tillsynen inom länet.

Offentlig kontroll enligt denna lag, föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EG-förordningar som kompletteras av lagen och beslut meddelade med stöd av EG-förordningarna utövas av Jordbruksverket och länsstyrelsen (kontrollmyndigheter) i enlighet med vad regeringen bestämmer.

[5] Senaste lydelse 2003:101.

Det som sägs i första stycket och i 12–14 §§ om tillsyn över efterlevnaden av denna lag och föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen gäller också för tillsyn över efterlevnaden av sådana EG-bestämmelser som avses i 8 § andra stycket.

Jordbruksverket samordnar övriga kontrollmyndigheters verksamhet och lämnar vid behov råd och hjälp i denna verksamhet.

Rätt till tillträde och upplysningar och skyldighet att tillhandahålla hjälp

12 §

För tillsynen har tillsynsmyndigheten rätt att få tillträde till områden, anläggningar, byggnader, lokaler och andra utrymmen för att där besiktiga djuren, göra undersökningar och ta prover.

Den som utövar offentlig kontroll eller utför andra åtgärder enligt denna lag, föreskrifter eller beslut som meddelats med stöd av lagen, de EG-förordningar som kompletteras av lagen eller beslut som har meddelats med stöd av EG-förordningarna har rätt att för kontrollen eller åtgärderna

1. på begäran få sådana uppgifter och ta del av sådana handlingar som behövs för den offentliga kontrollen eller åtgärderna, samt

2. få tillträde till områden, anläggningar, byggnader, lokaler

och andra utrymmen som har anknytning till kontrollen eller åtgärderna.

Tillsynsmyndigheten har rätt att på begäran få de upplysningar och handlingar som behövs för tillsynen.

Bestämmelserna i första och andra styckena gäller också för EG:s institutioner och av institutionerna utsedda inspektörer och experter.

Den som utövar offentlig kontroll får besiktiga djuren och göra de undersökningar och ta de prover som behövs för kontrollen.

Bestämmelserna i första och andra styckena gäller också för EG:s institutioner och av institutionerna utsedda inspektörer och experter.

Den som är föremål för offentlig kontroll eller åtgärder enligt denna lag, föreskrifter eller beslut som meddelats med stöd av lagen, de EG-förordningar som kompletteras av lagen eller beslut som meddelats med stöd av EG-förordningarna skall tillhandahålla den hjälp som behövs för att kontrollen eller åtgärderna skall kunna genomföras.

Tillsynsmyndigheten får meddela de förelägganden eller förbud som behövs för att denna lag *eller* föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen skall *efterlevas. I beslut om föreläggande eller förbud får tillsynsmyndigheten sätta ut vite.*

Om någon inte fullgör sina skyldigheter enligt denna lag, enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller enligt ett föreläggande, kan tillsynsmyndigheten besluta om rättelse på hans bekostnad.

Förelägganden, förbud och vite

13 §

Utöver vad som följer av de EG-förordningar som kompletteras av lagen får kontrollmyndigheten meddela de förelägganden eller förbud som behövs för att lagen, föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, *de EG-förordningar som kompletteras av lagen och beslut som har meddelats med stöd av EG-förordningarna* skall *följas*.

Förelägganden eller förbud får förenas med vite.

Rättelse

13 a §

Om någon inte fullgör sina skyldigheter enligt lagen, föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EG-förordningar som kompletteras av lagen eller beslut som har meddelats med stöd av EG-förordningarna får kontroll-

myndigheten besluta om rättelse på hans eller hennes bekostnad.

Hjälp av polismyndighet

14 §

Polismyndigheten skall lämna den hjälp som behövs för att denna lag *eller* föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen skall *efterlevas*.

Polismyndigheten skall lämna den hjälp som behövs för att *verkställa ett beslut enligt* denna lag, föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, *de EG-förordningar som kompletteras av lagen eller beslut som meddelats med stöd av EG-förordningarna.*

Begäran om hjälp enligt första stycket får göras endast om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att polisens särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

Straffbestämmelser m.m.

20 §[6]

Till böter eller fängelse i högst ett år döms den som med uppsåt eller av oaktsamhet

1. underlåter att göra anmälan enligt 2 § eller bryter mot en föreskrift som har meddelats med stöd av 2 §,

2. bryter mot ett beslut en- 2. bryter mot ett beslut en-

[6] Senaste lydelse 2005:102.

ligt 4 §, 4 a § eller mot föreskrift eller beslut som har meddelats med stöd av 5 eller 8 §,	ligt 4 §, 4 a § eller mot föreskrift eller beslut som har meddelats med stöd av 5 eller 8 §, *eller*
3. *bryter mot sådana bestämmelser om hantering av specificerat riskmaterial, om framställning eller användning av animaliska produkter eller om överlåtelse av djur eller andra produkter än livsmedel, som finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 999/2001.*	3. *åsidosätter förbud eller villkor som finns i de EG-förordningar som kompletteras av lagen.*
I ringa fall skall inte dömas till ansvar.	*Till ansvar enligt första stycket skall inte dömas i ringa fall.*
Den som har överträtt ett vitesföreläggande eller vitesförbud enligt 13 § döms inte till ansvar enligt denna lag för en gärning som omfattas av föreläggandet eller förbudet.	

Innefattar ett brott som avses i första stycket 2 olovlig transport av djur eller varor skall sådan egendom förklaras förverkad, om det inte är uppenbart oskäligt. I stället för egendomen kan dess värde förklaras förverkat.

	21 §
	Den som har överträtt ett vitesföreläggande eller vitesförbud döms inte till ansvar enligt denna lag för en gärning som omfattas av föreläggandet eller förbudet.
Beslut enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har med-	

delats med stöd av lagen får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. En veterinärs beslut enligt 4 § får dock inte överklagas.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Beslut enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen skall gälla omedelbart, om inte något annat beslutas.

22 §

Beslut enligt denna lag, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller de EG-förordningar som kompletteras av lagen får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. En veterinärs beslut enligt 4 § får dock inte överklagas.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

23 §

Beslut enligt denna lag, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller de EG-förordningar som kompletteras av lagen skall gälla omedelbart, om inte något annat beslutas.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2006.

1.8 Förslag till lag om ändring i zoonoslagen (1999:658)

Härigenom föreskrivs i fråga om zoonoslagen (1999:658)

dels att 4, 5 och 7–13 §§ skall ha följande lydelse,

dels att rubrikerna närmast före 8, 12 och 13 §§ skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas fyra nya paragrafer, 1 a och 14–16 §§, samt närmast före 9, 10, 11 och 15 §§ nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	1 a §
	Bestämmelserna i lagen kompletterar sådana bestämmelser i EG-förordningar som helt eller delvis faller inom tillämpningsområdet för lagen. Regeringen skall i Svensk författningssamling ge till känna vilka EG-förordningar som avses.
	I fråga om sådana EG-förordningar som faller inom flera lagars tillämpningsområde meddelar regeringen i verkställighetsföreskrifter vilka bestämmelser som kompletteras av den här lagen.
	Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet fatta de beslut som behövs som komplettering

av EG-förordningarna.

4 §

För att fastställa förekomst av eller frihet från en zoonos får *den myndighet som regeringen bestämmer* besluta om provtagning eller undersökning av djur och av djurprodukter eller andra föremål som kan bära på smitta.

För att fastställa förekomst av eller frihet från en zoonos får *Jordbruksverket* besluta om provtagning eller undersökning av djur och av djurprodukter eller andra föremål som kan bära på smitta.

Jordbruksverket får överlämna åt länsstyrelsen eller annan myndighet att fatta beslut enligt första stycket.

5 §

För att förebygga eller bekämpa zoonoser får regeringen eller *den myndighet som regeringen bestämmer* meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet besluta om

För att förebygga eller bekämpa zoonoser får regeringen eller *Jordbruksverket* meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet besluta om

1. slakt eller annan avlivning av djur,
2. oskadliggörande av döda djur och produkter av djur samt avfall och annat material som kan sprida smitta,
3. smittrening,
4. skyddsympning eller annan förebyggande behandling av djur,
5. undersökning av djur och produkter av djur i kontrollsyfte,
6. djurhållning,
7. begränsningar eller andra villkor vad gäller hanteringen av djur eller produkter av djur och andra varor eller såvitt avser kontakter mellan djur och människor,
8. transporter av djur och varor,

9. journalföring i fråga om djur, produkter av djur och djurtransporter,

10. oskadliggörande av skadedjur som sprider smitta,

11. metoder för provtagning och analys samt vad den som är ansvarig för ett laboratorium skall iaktta i fråga om rapportering med anledning av genomförda analyser,

12. andra åtgärder som är nödvändiga.

Jordbruksverket får överlämna åt länsstyrelsen eller annan myndighet att fatta beslut enligt första stycket.

7 §

Den myndighet som regeringen bestämmer får överlåta åt en veterinär att besluta i enskilda ärenden enligt 4 och 5 §§.

Jordbruksverket eller, i den utsträckning som Jordbruksverket bestämmer, länsstyrelsen får överlåta åt en veterinär att besluta i enskilda ärenden enligt 4 och 5 §§.

Kontrollmyndigheter

8 §

Den centrala tillsynen över efterlevnaden av *denna lag och föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen* utövas av Jordbruksverket. *Länsstyrelsen utövar tillsynen inom länet.*

Offentlig kontroll över efterlevnaden av denna lag, *föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EG-förordningar som kompletteras av lagen och beslut som har meddelats med stöd av EG-förordningarna utövas av Jordbruksverket och länsstyrelsen (kontrollmyndigheter) i enlighet med vad regeringen bestämmer.*

Tillsynen över efterlevnaden av beslut i enskilda fall enligt 4 eller 5 § får också utövas av en

Offentlig kontroll av efterlevnaden av beslut i enskilda fall enligt 4 eller 5 § får också

veterinär som utses av Jordbruksverket eller länsstyrelsen.	utövas av en veterinär som utses av Jordbruksverket eller länsstyrelsen.
	Jordbruksverket samordnar övriga kontrollmyndigheters verksamhet och lämnar vid behov råd och hjälp i denna verksamhet.
	Rätt till tillträde och upplysningar och skyldighet att tillhandahålla hjälp
	9 §
För tillsynen har den som utövar tillsyn rätt att få tillträde till områden, anläggningar, byggnader, lokaler och andra utrymmen för att där besiktiga djuren, göra undersökningar och ta prover.	*Den som utövar offentlig kontroll eller utför andra åtgärder enligt denna lag, föreskrifter eller beslut som meddelats med stöd av lagen, de EG-förordningar som kompletteras av lagen eller de besluts om har meddelats med stöd av EG-förordningarna har rätt att för kontrollen eller åtgärderna* *1. på begäran få sådana uppgifter och ta del av sådana handlingar som behövs för den offentliga kontrollen eller åtgärderna, samt* *2. få tillträde till områden, anläggningar, byggnader, lokaler och andra utrymmen som har anknytning till kontrollen eller åtgärderna.*
Tillsynsmyndigheten har rätt att på begäran få de upplys-	

ningar och handlingar som behövs för tillsynen.

Bestämmelserna i första och andra styckena gäller också för EG:s institutioner och av institutionerna utsedda inspektörer och experter.

Den som utövar offentlig kontroll får besiktiga djuren och göra de undersökningar och ta de prover som behövs för kontrollen.

Bestämmelserna i första och andra styckena gäller också för EG:s institutioner och av institutionerna utsedda inspektörer och experter.

Den som är föremål för offentlig kontroll eller åtgärder enligt denna lag, föreskrifter och beslut som meddelats med stöd av lagen, de EG-förordningar som kompletteras av lagen eller beslut som meddelats med stöd av EG-förordningarna skall tillhandahålla den hjälp som behövs för att kontrollen eller åtgärderna skall kunna genomföras.

Förelägganden, förbud och vite

10 §

Tillsynsmyndigheten får meddela de förelägganden eller förbud som behövs för att denna lag *eller* föreskrifter eller

Utöver vad som följer av de EG-förordningar som kompletteras av lagen får kontrollmyndigheten meddela de före-

beslut som har meddelats med stöd av lagen skall *efterlevas. I beslut om föreläggande eller förbud får tillsynsmyndigheten sätta ut vite.*

Om någon inte fullgör sina skyldigheter enligt denna lag, enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller enligt ett föreläggande, kan tillsynsmyndigheten besluta om rättelse på hans bekostnad.

lägganden eller förbud som behövs för att denna lag, föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, *de EG-förordningar som kompletteras av lagen och beslut som har meddelats med stöd av EG-förordningarna* skall *följas.*

Förelägganden och förbud får förenas med vite.

Rättelse

11 §

Polismyndigheten skall lämna den hjälp som behövs för att denna lag eller föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen skall efterlevas.

Om någon inte fullgör sina skyldigheter enligt denna lag, föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EG-förordningar som kompletteras av lagen eller beslut som har meddelats med stöd av EG-förordningarna, får kontrollmyndigheten besluta om rättelse på hans eller hennes

bekostnad.

Hjälp av polismyndighet

12 §

Till böter eller fängelse i högst ett år döms den som med uppsåt eller av oaktsamhet

1. bryter mot en föreskrift som har meddelats med stöd av 2 §,

2. bryter mot ett beslut eller en föreskrift som har meddelats med stöd av 5 §,

3. vid fullgörande av uppgiftsskyldighet enligt 2 § 2 lämnar oriktiga uppgifter om något förhållande av betydelse, om inte gärningen är belagd med straff enligt brottsbalken.

I ringa fall skall inte dömas till ansvar.

Den som har överträtt ett vitesföreläggande eller vitesförbud enligt 10 § döms inte till ansvar enligt denna lag för en gärning som omfattas av föreläggandet eller förbudet.

Innefattar ett brott som avses i första stycket 2 olovlig transport av djur eller varor skall sådan egendom förklaras förverkad, om det inte är uppenbart oskäligt. I stället för egendomen kan dess värde förklaras förverkat.

Polismyndigheten skall lämna den hjälp som behövs för att

verkställa ett beslut enligt denna lag, föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EG-förordningar som kompletteras av lagen eller beslut som meddelats med stöd av EG-förordningarna.

Begäran om hjälp enligt första stycket får göras endast om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att polisens särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

Straffbestämmelser m.m.

13 §

Beslut av en enskild veterinär får överklagas hos Jordbruksverket.

Andra beslut enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Beslut enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen skall gälla omedelbart, om inte

något annat beslutas.

Till böter eller fängelse i högst ett år döms den som med uppsåt eller av oaktsamhet

1. bryter mot en föreskrift som har meddelats med stöd av 2 §,

2. bryter mot ett beslut eller en föreskrift som har meddelats med stöd av 5 §,

3. vid fullgörande av uppgiftsskyldighet enligt 2 § 2 lämnar oriktiga uppgifter om något förhållande av betydelse, om inte gärningen är belagd med straff enligt brottsbalken, eller

4. åsidosätter förbud eller villkor som finns i de EG-förordningar som kompletteras av lagen.

Till ansvar enligt första stycket skall inte dömas i ringa fall.

Innefattar ett brott som avses i första stycket 2 olovlig transport av djur eller varor skall sådan egendom förklaras förverkad, om det inte är uppenbart oskäligt. I stället för egendomen kan dess värde förklaras förverkat.

14 §

Den som har överträtt ett vitesföreläggande eller vitesförbud döms inte till ansvar enligt denna lag för en gärning som omfattas av föreläggandet

eller förbudet.

Överklagande

15 §

Beslut av en enskild veterinär får överklagas hos Jordbruksverket.

Andra beslut enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller enligt de EG-förordningar som kompletteras av lagen får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

16 §

Beslut enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller enligt de EG-förordningar som kompletteras av lagen skall gälla omedelbart, om inte något annat beslutas.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2006.

1.9 Förslag till lag om ändring i lagen (1985:426) om kemiska produkter

Härigenom föreskrivs att i 3 § lagen (1985:426) om kemiska produkter skall ha följande lydelse.

	3 §[1]
Denna lag gäller inte sådana kemiska produkter som omfattas av *livsmedelslagen (1971:511)*, läkemedelslagen (1992:859) eller *lagen (1985:295) om foder*. Om det från hälso- eller miljöskyddssynpunkt är särskilt påkallat får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer dock föreskriva att bestämmelserna i denna lag skall tillämpas även på sådan produkt.	Denna lag gäller inte sådana kemiska produkter som omfattas av *livsmedelslagen (2006:0000)*, läkemedelslagen (1992:859) eller *lagen (2006:0000) om foder och animaliska biprodukter*. Om det från hälso- eller miljöskyddssynpunkt är särskilt påkallat får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer dock föreskriva att bestämmelserna i denna lag skall tillämpas även på sådan produkt.

I fråga om kemiska produkter som omfattas av strålskyddslagen (1988:220) eller lagen (1988:868) om brandfarliga och explosiva varor är bestämmelserna i denna lag inte tillämpliga för att förebygga hälso- eller miljöskador på grund av joniserande strålning respektive explosion eller brand.

I fråga om transport av sådana kemiska produkter som är farligt gods enligt lagen (1982:821) om transport av farligt gods gäller denna lag endast i den utsträckning som föreskrivs av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

[1] Senaste lydelse 1994:242.

Denna lag gäller inte sådan hantering av kemiska produkter som omfattas av lagen (1983:428) om spridning av bekämpningsmedel över skogsmark.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2006.

1.10 Förslag till lag om ändring i lagen (1989:225) om ersättning till smittbärare

Härigenom föreskrivs att i 3 § 1, 8 och 10 §§ lagen (1989:225) om ersättning till smittbärare orden ”livsmedelslagen (1971:511)” skall bytas ut mot ”livsmedelslagen (2006:0000)”.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2006.

1.11 Förslag till lag om ändring i lagen (1990:1183) om tillfällig försäljning

Härigenom föreskrivs att 4 § lagen (1990:1183) om tillfällig försäljning skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	4 §
I 3 § avses med livsmedel: varor som avses i *1 § 1 livsmedelslagen (1971:511)*, kläder: varor som avses i 61 eller 62 kap. tulltaxelagen (1987:1068), skor: varor som avses i 64 kap. tulltaxelagen.	I 3 § avses med livsmedel: varor som avses i *1 § första stycket och andra stycket 3 livsmedelslagen (2006:0000)*, kläder: varor som avses i 61 eller 62 kap. tulltaxelagen (1987:1068), skor: varor som avses i 64 kap. tulltaxelagen.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2006.

1.12 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1709) om EG:s förordningar om den gemensamma fiskeripolitiken

Härigenom föreskrivs att i 1 § lagen (1994:1709) om EG:s förordningar om den gemensamma fiskeripolitiken orden ”livsmedelslagen (1971:511)” skall bytas ut mot ”livsmedelslagen (2006:0000)”.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2006.

1.13 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1710) om EG:s förordningar om jordbruksprodukter

Härigenom föreskrivs att i 1 § lagen (1994:1710) om EG:s förordningar om jordbruksprodukter orden ”livsmedelslagen (1971:511)” skall bytas ut mot ”livsmedelslagen (2006:0000)”.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2006.

1.14 Förslag till lag om ändring i alkohollagen (1994:200)

Härigenom föreskrivs att 5 kap. 6 § och 6 kap. 1 a § alkohollagen (1994:200) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
5 kap.	
6 §[1]	
Detaljhandel med öl är, med de inskränkningar som föreskrivs i denna lag, tillåten under villkor att verksamheten bedrivs i en *lokal* som är godkänd *som livsmedelslokal enligt bestämmelser vilka meddelats med stöd av 22 § tredje stycket livsmedelslagen (1971:511)* samt att försäljning av matvaror bedrivs i lokalen. Utan hinder av vad nu sagts får detaljhandel med öl bedrivas av detaljhandelsbolaget samt av tillverkare av öl.	Detaljhandel med öl är, med de inskränkningar som föreskrivs i denna lag, tillåten under villkor att verksamheten bedrivs i en *anläggning* som är godkänd *eller registrerad enligt föreskrifter meddelade med stöd av 6 § 1 § livsmedelslagen (2006:0000)* samt att försäljning av matvaror bedrivs i lokalen. Utan hinder av vad nu sagts får detaljhandel med öl bedrivas av detaljhandelsbolaget samt av tillverkare av öl.

Den som bedriver detaljhandel med öl skall anmäla verksamheten hos den kommun där försäljningen sker. Anmälan skall göras senast när verksamheten påbörjas.

Den som bedriver detaljhandel med öl skall utöva särskild tillsyn (egentillsyn) över försäljningen. För tillsynen skall det finnas ett för verksamheten lämpligt program.

[1] Senaste lydelse 2001:414.

6 kap.

1 a §[2]

Servering av öl är, med de inskränkningar som föreskrivs i denna lag, tillåten om verksamheten bedrivs i en *lokal* som är godkänd *som livsmedelslokal enligt bestämmelser som meddelats med stöd av 22 § tredje stycket livsmedelslagen (1971:511*) och där mat samtidigt serveras.	Servering av öl är, med de inskränkningar som föreskrivs i denna lag, tillåten om verksamheten bedrivs i en *anläggning* som är godkänd *eller registrerad enligt föreskrifter meddelade med stöd av 6 § 1 livsmedelslagen (2006:000)* och där mat samtidigt serveras.

Utan hinder av första stycket får öl serveras i sådana fall som anges i 1 § andra stycket samt av den som har serveringstillstånd.

Den som bedriver servering av öl skall anmäla verksamheten hos den kommun där försäljningen sker. Anmälan skall göras senast när verksamheten påbörjas. Vad nu sagts gäller inte i fall som avses i 1 § andra stycket eller den som har serveringstillstånd.

Den som är anmälningsskyldig enligt tredje stycket skall utöva särskild tillsyn (egentillsyn) över serveringen. För tillsynen skall det finnas ett för verksamheten lämpligt program.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2006.

2. Detaljhandel med öl och servering av öl är tillåten i en lokal som har godkänts enligt äldre bestämmelser till dess att kontrollmyndigheten med stöd av livsmedelslagen (2006:0000) har prövat om anläggningen kan godkännas eller, om godkännande inte krävs, tills dess att anläggningen har registrerats.

---

[2] Senaste lydelse 2001:414.

1.15 Förslag till lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200)

Härigenom föreskrivs att 5 kap. 9 § och 7 kap. 1 § mervärdesskattelagen (1994:200) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
5 kap.	
9 §[1]	
En omsättning enligt 2, 2 a, 2 b eller 3 § av en vara anses som en omsättning utomlands, om	
1. säljaren levererar varan till en plats utanför EG,	
2. direkt utförsel av varan till en plats utanför EG ombesörjs av en speditör eller fraktförare,	
3. en utländsk företagare förvärvar varan för sin verksamhet i utlandet och hämtar den här i landet för direkt utförsel till en plats utanför EG,	
4. varan levereras till ett fartyg eller ett luftfartyg i utrikes trafik för bruk ombord på ett sådant fartyg eller luftfartyg eller för sådan omsättning som anges i 1 § tredje stycket,	
4 a. varan levereras till ett fartyg eller luftfartyg i de fall som avses i 2 b § för försäljning ombord och avser sådana livsmedel *eller livsmedelstillsatser* som anges i *livsmedelslagen (1971:511)*, dock inte punktskattepliktiga varor,	4 a. varan levereras till ett fartyg eller luftfartyg i de fall som avses i 2 b § för försäljning ombord och avser sådana *varor* som anges i *1 § livsmedelslagen (2006:0000)*, dock inte punktskattepliktiga varor,
5. varan omsätts på fartyg eller luftfartyg i de fall som avses 2 b § för konsumtion ombord,	
6. det är fråga om en leverans av varor av de slag som avses i 3 § lagen (1999:445) om exportbutiker och varorna är avsedda för försäljning i en sådan butik,	

[1] Senaste lydelse 2002:1004.

6 a. det är fråga om en sådan försäljning som avses i 1 § andra stycket lagen om exportbutiker,

7. varan är en personbil eller motorcykel som vid leveransen är tillfälligt registrerad enligt 23 § första stycket 1, 2 eller 3 lagen (2001:558) om vägtrafikregister, eller

8. varan levereras här i landet till en fysisk person som är bosatt eller stadigvarande vistas i ett annat land än ett EG-land, under förutsättning att

a. ersättningen utgör minst 200 kronor, och

b. säljaren kan visa att köparen har medfört varan vid resa till en plats utanför EG före utgången av tredje månaden efter den månad under vilken leveransen av varan gjordes.

Vid leverans av en vara inom landet till en fysisk person som är bosatt i Norge eller på Åland anses omsättningen som en omsättning utomlands endast om

1. leveransen avser en vara eller en grupp av varor som normalt utgör en helhet och ersättningen utgör minst 1 000 kronor efter avdrag för skatt enligt denna lag som hänför sig till ersättningen och

2. säljaren kan visa att köparen i nära anslutning till leveransen fört in varan eller varorna till Norge eller till Åland och därvid enligt tullräkning eller liknande handling betalat skatt motsvarande skatt enligt denna lag.

En leverans av varor till fartyg på linjer mellan Sverige och Norge eller mellan Sverige och Åland skall anses som en omsättning utomlands endast om leveransen inte strider mot 5 och 6 §§ lagen (1999:446) om proviantering av fartyg och luftfartyg.

En leverans som avses i första stycket 4 av punktskattepliktiga varor skall anses som en omsättning utomlands endast om leveransen uppfyller de villkor som gäller för proviantering i 7–9 §§ lagen om proviantering av fartyg och luftfartyg.

7 kap

1 §[2]

Skatt enligt denna lag tas ut med 25 procent av beskattningsunderlaget om inte annat följer av andra eller tredje stycket.

Skatten tas ut med 12 procent av beskattningsunderlaget för

1. rumsuthyrning i hotellrörelse eller liknande verksamhet samt upplåtelse av campingplatser och motsvarande i campingverksamhet,

2. transport i skidliftar,

3. omsättning av sådana konstverk som avses i 9 a kap. 5 §, och som ägs av upphovsmannen eller dennes dödsbo,

4. import av sådana konstverk, samlarföremål och antikviteter som avses i 9 a kap. 5–7 §§,

5. omsättning, gemenskapsinternt förvärv och import av sådana *livsmedel och livsmedelstillsatser som avses i 1 § livsmedelslagen (1971:511)* med undantag för

a) vatten från vattenverk,

b) spritdrycker, vin och starköl, och

c) tobaksvaror.

5. omsättning, gemenskapsinternt förvärv och import av sådana *varor som anges i 1 § livsmedelslagen (2006:0000)* med undantag för

a) vatten från vattenverk,

b) spritdrycker, vin och starköl, och

c) tobaksvaror.

Skatten tas ut med 6 procent av beskattningsunderlaget för

1. omsättning, gemenskapsinternt förvärv och import av följande varor, om inte annat följer av 3 kap. 13 och 14 §§, under förutsättning att varorna inte helt eller huvudsakligen är ägnade åt reklam:

– böcker, broschyrer, häften och liknande alster, även i form av enstaka blad,

– tidningar och tidskrifter,

– bilderböcker, ritböcker och målarböcker för barn,

– musiknoter, samt

[2] Senaste lydelse 2001:1169.

– kartor, inbegripet atlaser, väggkartor och topografiska kartor,

2. omsättning, gemenskapsinternt förvärv och import av program och kataloger för verksamhet som avses i 5, 6, 7 eller 10 samt annan omsättning än för egen verksamhet, gemenskapsinternt förvärv och import av program och kataloger för verksamhet som avses i 3 kap. 18 §, allt under förutsättning att programmen och katalogerna inte helt eller huvudsakligen är ägnade åt reklam,

3. omsättning av radiotidningar samt omsättning, gemenskapsinternt förvärv och import av kassettidningar, om inte annat följer av 3 kap. 17 §, och av kassetter eller något annat tekniskt medium som återger en uppläsning av innehållet i en vara som omfattas av 1,

4. omsättning, gemenskapsinternt förvärv och import av en vara som genom teckenspråk, punktskrift eller annan sådan särskild metod gör skrift eller annan information tillgänglig särskilt för läshandikappade, om inte annat följer av 3 kap. 4 §,

5. tillträde till konserter, cirkus-, biograf-, teater-, opera- eller balettföreställningar eller andra jämförliga föreställningar,

6. tjänster som avses i 3 kap. 11 § 2 och 4 om verksamheten inte bedrivs av och inte heller fortlöpande i mer än ringa omfattning understöds av det allmänna,

7. tillträde till och förevisning av djurparker,

8. upplåtelse eller överlåtelse av rättigheter som omfattas av 1, 4 eller 5 § lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk, dock inte när det är fråga om fotografier, reklamalster, system och program för automatisk databehandling eller film, videogram eller annan jämförlig upptagning som avser information,

9. upplåtelse eller överlåtelse av rättighet till ljud- eller bildupptagning av en utövande konstnärs framförande av ett litterärt eller konstnärligt verk,

10. omsättning av tjänster inom idrottsområdet som anges i 3 kap. 11 a § första stycket och som inte undantas från skatteplikt enligt andra stycket samma paragraf, och

11. personbefordran utom sådan befordran där resemomentet är av underordnad betydelse.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2006.

1.16 Förslag till lag om ändring i lagen (1996:1150) om högkostnadsskydd vid köp av läkemedel

Härigenom föreskrivs att 6 § lagen (1996:1150) om högkostnadsskydd vid köp av läkemedel skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
6 §	
I den mån regeringen så föreskriver har den som är under 16 år rätt till nedsättning av det fastställda priset per inköp för livsmedel *som avses i 20 § livsmedelslagen (1971:511)* med hela det belopp som överstiger 120 kronor om livsmedlen förskrivs av läkare.	I den mån regeringen så föreskriver har den som är under 16 år rätt till nedsättning av det fastställda priset per inköp för livsmedel *för särskilda näringsändamål* med hela det belopp som överstiger 120 kronor om livsmedlen förskrivs av läkare.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer fastställer villkor för att tillhandahålla sådana livsmedel till nedsatt pris.

Kostnaden för livsmedlen får inte räknas samman med köp av sådana läkemedel, födelsekontrollerande medel och förbrukningsartiklar som avses i 1 och 2 §§.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2006.

1.17 Förslag till lag om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring

Härigenom föreskrivs att i 16 § lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring orden ”livsmedelslagen (1971:511)” skall bytas ut mot ”livsmedelslagen (2006:0000)”.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2006.

1.18 Förslag till lag om ändring i miljöbalken (1998:808)

Härigenom föreskrivs att i 9 kap. 15 § miljöbalken skall orden ”livsmedelslagen (1971:511)” bytas ut mot ”livsmedelslagen (2006:0000)” och orden ”lagen (1992:1683) om provtagning på djur, m.m.” skall bytas ut mot ”lagen (2006:0000) om provtagning på djur, m.m.”.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2006.

1.19 Förslag till lag om ändring i lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner

Härigenom föreskrivs att 20 § lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
20 §	
Om regeringen föreskriver det, har den som är under 16 år rätt till reducering av sina kostnader för inköp av sådana av läkare f*örskrivna* livsmedel *som avses i 20 § livsmedelslagen (1971:511)* med det belopp som vid varje inköpstillfälle överstiger 120 kronor.	Om regeringen föreskriver det, har den som är under 16 år rätt till reducering av sina kostnader för inköp av sådana livsmedel *för särskilda näringsändamål som förskrivits* av läkare med det belopp som vid varje inköpstillfälle överstiger 120 kronor.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer fastställer villkor för reduceringen av kostnaderna för sådana livsmedel.

Kostnaderna för livsmedlen får inte räknas samman med köp av sådana läkemedel, födelsekontrollerande medel och förbrukningsartiklar som avses i 15 och 18 §§.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2006.

1.20 Förslag till lag om ändring i fartygssäkerhetslagen (2003:364)

Härigenom föreskrivs i fråga om fartygssäkerhetslagen (2002:364)

dels att i 5 kap. 1 § orden ”livsmedelslagen (1971:511)” skall bytas ut mot ”livsmedelslagen (2006:0000)”,

dels att 4 kap. 5 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
4 kap. 5 §	
För att hjälp och vård vid olycksfall eller sjukdom skall kunna lämnas ombord skall sådana åtgärder vidtas som behövs med hänsyn till antalet ombordanställda, fartygets beskaffenhet och den fart som fartyget används i. 5 § Den kost som de ombordanställda får skall vara tillräcklig och av fullgod kvalitet.	
Vatten för de ombordanställdas behov skall finnas lätt tillgängligt ombord i tillräcklig mängd och av fullgod kvalitet.	
Bestämmelser om livsmedel och om utrymmen för hantering av livsmedel finns i *livsmedelslagen (1971:511).*	Bestämmelser om livsmedel och om utrymmen för hantering av livsmedel finns i *livsmedelslagen (2006:0000) och de EG-förordningar som kompletteras av lagen.*

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2006.

1.21 Förslag till lag om ändring i smittskyddslagen (2004:168)

Härigenom föreskrivs att i 1 kap. 2 § och 6 kap. 7 § smittskyddslagen (2004:168) orden ”livsmedelslagen (1971:511)” och lagen (1992:1683) om provtagning på djur, m.m.” skall bytas ut mot ”livsmedelslagen (2006:0000)” och ”lagen (2006:0000) om provtagning på djur, m.m.”.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2006.

2 Inledning

Sedan flera år tillbaka har det inom Europeiska unionen (EU) pågått ett arbete med att skapa nya och modernare regler inom livsmedels-, foder-, djurhälso-, djurskydds- och växtskyddsområdena. I denna promemoria lämnas förslag till ny lagstiftning med anledning av de nya gemensamma bestämmelser som beslutats inom dessa områden.

Genom Vitboken för säkra livsmedel lade Europeiska kommissionen fram en plan för hur lagstiftningen på området för livsmedelssäkerhet skulle förstärkas genom 84 olika aktiviteter. En av de mest grundläggande delarna i det arbete som inleddes i rådet och Europaparlamentet 2000 med anledning av vitboken var att ta fram basen för livsmedelslagstiftningen. Detta kom att bli den så kallade allmänna livsmedelslagen (Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 av den 28 januari 2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftningen, om inrättande av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet). Denna förordning lägger fast grunden för lagstiftningen inom livsmedels- och foderområdena och behandlar frågor som till exempel foder- och livsmedelssäkerhet, spårbarhet i livsmedelskedjan, livsmedels- och foderföretagarnas ansvar för de produkter de släpper ut på marknaden och inrättandet av Europeiska livsmedelssäkerhetsmyndigheten (EFSA).

En annan viktig del inom den lagstiftning som antagits med anledning av vitboken om säkra livsmedel är moderniseringen av reglerna om livsmedelshygien. Regelverket har tidigare varit

uppdelat på ett tjugotal rättsakter som antagits vid olika tidpunkter. Syftet med att ta fram nya rättsakter har huvudsakligen varit att samordna, uppdatera och förenkla det nu gällande regelverket.

Det så kallade hygienpaketet består av tre gemenskapsrättsakter. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 852/2004 av den 29 april 2004 om livsmedelshygien innehåller generella hygienbestämmelser som ska tillämpas i fråga om både icke-animaliska och animaliska livsmedel, Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 853/2004 av den 29 april 2004 om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung samt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 854/2004 av den 29 april 2004 om fastställande av särskilda bestämmelser för genomförandet av offentlig kontroll av produkter av animaliskt ursprung avsedda att användas som livsmedel.

De nya hygienregelerna består dels av generella regler för alla livsmedelsföretag, dels specifika regler för företag som arbetar med livsmedel av animaliskt ursprung. Förändringen innebär både en modernisering och förenkling av den äldre lagstiftningen och i flera avseenden en ökad harmonisering inom EU.

Grundläggande principer i hela översynsarbetet har varit att företagaren har ansvar för de produkter som tillverkas och att det ur hygienisk synpunkt är nödvändigt att ha regler som täcker hela livsmedelskedjan ”från jord till bord”. En annan utgångspunkt har varit att göra de mest grundläggande kraven så likartade som möjligt och att de skall gälla både för livsmedel av animaliskt ursprung och av icke animaliskt ursprung. Generella krav om en livsmedelslokals beskaffenhet finns i förordningarna, liksom krav på att företag skall tillämpa HACCP (Hazard Analysis Critical Control Points). Reglerna är överlag utformade så att de skall finnas utrymme för flexibilitet i tillämpningen av reglerna under förutsättning att livsmedelssäkerheten inte äventyras.

Även inom foderområdet har hygienregler fastställts inom gemenskapen. Bakgrunden till Europaparlamentets och rådets

förordning (EG) nr 183/2005 av den 17 januari 2005 om fastställande av krav för foderhygien är de kriser inom livsmedelssektorn, vilka under senare år berott på att foder av undermålig kvalitet använts i gemenskapen. Exempel på sådana kriser är i första hand den så kallade BSE-krisen (galna ko-sjukan) där de första fallen diagnostiserades år 1986, dioxinskandalen i Belgien år 1999 och användningen av restprodukter från läkemedelstillverkning innehållande hormoner (MPA) år 2002.

Inom flera länder i EU har övervakning och bekämpning av salmonella och andra zoonoser varit förhållandevis låg-prioriterat. Smittämnen som kan överföras från djur till människa, zoonoser, uppmärksammades även i kommissionens vitbok om säkra livsmedel. I augusti 2001 lade kommissionen fram en rapport till Europaparlamentet och rådet om de åtgärder som skulle vidtas för att bekämpa och förebygga zoonoser. Mot bakgrund av rapporten lade kommissionen fram två förslag till nya rättsakter. Detta kom att bli Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/99/EG av den 17 november 2003 om övervakning av zoonoser och zoonotiska smittämnen, om ändring av rådets beslut 90/424/EEG och om upphävande av rådets direktiv 92/117/EEG, och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2160/2003 av den 127 november 2003 om bekämpning av salmonella och vissa andra livsmedelsburna zoonotiska smittämnen. Genom dessa rättsakter förstärks den inom EU gemensamma strategin för att övervaka och bekämpa salmonella och andra zoonotiska agens.

Gemenskapslagstiftningen på växtskyddsområdet har också setts över inom EU. År 1997 lade kommissionen fram ett förslag till uppdatering och kodifiering av äldre direktiv om växtskydd. Resultatet av förhandlingarna blev rådets direktiv 2000/29/EG av den 8 maj 2000 om skyddsåtgärder mot att skadegörare på växter eller växtprodukter förs in till gemenskapen och mot att de sprids inom gemenskapen. Direktivet lägger huvudsakligen fast regler för hur medlemsstaterna skall skydda gemenskaps-

territoriet mot vissa växtskadegörare och hur de offentliga kontrollerna av efterlevnaden av regelverket skall bedrivas.

Det finns kompletterande rådsdirektiv rörande hur en viss skadegörare skall bekämpas, exempelvis rådets direktiv 98/57/EG av den 20 juli 1998 om bekämpning av Ralstonia solanacearum (Smith) Yabuuchi m.fl. och rådets direktiv 69/465/EEG av den 8 december 1969 om bekämpning av potatiscystnematod. De särskilda bekämpningsdirektiven har främst bedömts behövas för kontrollen av vissa svårare potatissjukdomar.

Växtskyddslagstiftningen har under senare år utvidgats. Nya regler för import av trä och plantor av vissa trädslag har trätt i kraft den 1 mars 2005 (genom ändringar och tillägg i direktivets bilagor).

Genom Europaparlamentets och rådets förordning nr 882/2004 av den 26 april 2004 om offentlig kontroll för att säkerställa kontrollen av efterlevnaden av foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd ges tillsynsmyndigheterna verktyg att övervaka att företagen lever upp till sina skyldigheter i lagstiftningen. Genom förordningen moderniseras och harmoniseras ytterligare kontrollreglerna modernisera jämfört med den äldre gemenskapslagstiftningen.

Bestämmelserna innebär i stort att kontrollerna skall vara riskbaserade och i högre grad än i dag utgöras av revisioner och systemtillsyn. Förordningen innehåller också krav på fleråriga nationella kontrollplaner och rapporter samt regler om hur gemenskapens övervakning av medlemsstaternas efterlevnad att lagstiftningen skall utövas.

Det harmoniserade regelverket består således numera av en EG-förordning som lägger fast grundprinciperna för livsmedels- och foderlagstiftningen samt företagens ansvar. Dessa regler kompletteras dels av ett riskbaserat regelverk om foder- och livsmedelshygien som företagen har att efterleva vid livsmedelshantering, dels särbestämmelser om främmande ämnen, livsmedels- och fodertillsatser, märkning, bekämpning

och övervakning av zoonoser. För att säkerställa att tillsynsmyndigheterna inom hela gemenskapen har de verktyg som behövs för att effektivt kontrollera efterlevnaden av lagstiftningen tillskapas ett ramverk för den offentliga kontrollen som kompletteras av särskilda bestämmelser för kontrollen av livsmedel av animaliskt ursprung.

Den offentliga kontrollens finansiering har varit föremål för utredning. Regeringen beslutade den 14 oktober 2004 att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att lämna förslag till ett nytt avgiftssystem för foder-, livsmedels- och djurskyddstillsyn. Utredningen presenterade sitt förslag till ett nytt avgiftssystem i juni 2005 (SOU 2005:52 Avgiftsfinansierad djurskydds-, livsmedels- och foderkontroll). Förslaget är för närvarande föremål för remissbehandling.

3 Svensk rätt

I detta avsnitt lämnas en redogörelse för det huvudsakliga innehållet i den lagstiftning som berörs av de EG-förordningar och EG-direktiv som behandlas i avsnitt 4.

3.1 Livsmedelslagen

De grundläggande bestämmelserna om hanteringen av livsmedel finns i livsmedelslagen (1971:511) och livsmedelsförordningen (1971:807). I lagen finns regler om hanteringen av livsmedel, vilken beskaffenhet och under vilka förutsättningar livsmedel får saluhållas, försäljas, serveras eller på annat sätt överlämnas för förtäring. Vidare finns bestämmelser om märkning av livsmedel, personalhygien samt i vilka lokaler och under vilka förutsättningar livsmedel får hanteras i dessa.

I 1 och 2 §§ livsmedelslagen anges vad som i lagens mening avses med bland annat livsmedel, livsmedelstillsats, främmande ämne och hantering av livsmedel. Vidare anges att bestämmelserna i lagen om saluhållande i tillämpliga delar även gäller försäljning, servering eller annat överlämnade av livsmedel för förtäring.

Enligt 3 § gäller inte lagen hantering av livsmedel i enskilt hushåll. Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får dock i vissa särskilt angivna fall föreskriva att lagen helt eller delvis skall gälla hantering av livsmedel i enskilt hushåll. Lagen gäller inte heller hantering av livsmedel i kök i förskola och fritidshem av viss storlek om inte annat föreskrivs.

I 4 § ges regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer möjlighet att meddela föreskrifter om undantag från lagens tillämpning i fråga om vissa slag av livsmedel m.m. och för försvarsmakten samt fartyg och luftfartyg.

De grundläggande bestämmelserna om livsmedels beskaffenhet och märkning samt hanteringen av livsmedel finns i 5–15 §§. I vilka fall livsmedel inte får saluhållas regleras närmare i 16–20 §§.

I livsmedelhanteringen får – enligt 21 § – inte person vara sysselsatt som har eller kan antas ha sjukdom eller smitta, sår eller annan skada som kan göra det livsmedel som personen hanterar otjänligt till människoföda. Livsmedel får vidare – som huvudregel – hanteras yrkesmässigt endast i sådan lokal som enligt 22 § förstås som livsmedelslokal.

I 24–29 §§ livsmedelslagen finns regler om tillsyn över efterlevnaden av lagen och de EG-förordningar som kompletteras av lagen. Livsmedelsverket, länsstyrelserna och kommunerna utövar tillsyn i enlighet med vad regeringen föreskriver. Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får överlämna vissa tillsynsuppgifter till ett enskilt kontrollorgan som är juridisk person. I lagen finns även bestämmelser om tillsynsmyndighetens befogenheter för att kunna utöva tillsyn. Det finns också straffbestämmelser och bestämmelser om avgifter och överklagande i lagen.

Livsmedelslagens bestämmelser om tillsyn, avgifter, sanktioner och överklagande av beslut kompletterar också de EG-förordningar som faller inom tillämpningsområdet för lagen. Regeringen tillkännager i Svensk författningssamling vilka EG-förordningar som avses. Enligt ett tillkännagivande den 27 januari 2005 (SFS 2005:34) kompletterar lagen 30 EG-förordningar som helt eller delvis innehåller bestämmelser om livsmedel.

3.2 Lagen om foder

Grundläggande bestämmelser om foder finns i lagen (1985:295) om foder och i förordningen (1998:213) om foder. Foderlagen syftar till att skydda människors och djurs hälsa. För att foder skall få säljas eller användas får fodret inte ha sådan sammansättning eller beskaffenhet att det är skadligt eller otjänligt för djuret, gör livsmedel från djuret skadligt eller otjänligt som människoföda, kan medföra hälsorisker för människor när det hanteras eller har en skadlig inverkan på miljön.

Därutöver gäller vissa speciella förbudsregler. Utöver det så kallade kadaverförbudet i gemenskapsrätten får, enligt 3 a §, sådana vilda djur som inte omfattas av de EG-förordningar som kompletteras av lagen endast användas som foder under vissa särskilt angivna förutsättningar. Det är vidare, enligt 4 §, förbjudet att använda antibiotika, andra kemoterapeutiska medel eller andra läkemedel i foder i tillväxtbefrämjande syfte.

Tillsynen över lagen utövas av Statens jordbruksverk som har möjlighet att överlåta tillsynsuppgifter till länsstyrelsen och till andra myndigheter. En tillsynsmyndighet får meddela de förelägganden och förbud som behövs för att lagen skall efterlevas. Det finns också straffbestämmelser och bestämmelser om avgifter och överklagande i lagen.

Foderlagens bestämmelser, främst om tillsyn, avgifter och sanktioner, kompletterar också sådana bestämmelser i EG-förordningar som gäller villkor för eller förbud mot införsel, utförsel, tillverkning, försäljning eller annan överlåtelse, användning eller hantering i övrigt av foder och som regeringen ger till känna i Svensk författningssamling. Enligt ett tillkännagivande den 27 januari 2005 (SFS 2005:35) kompletteras lagen av sju EG-förordningar som helt eller delvis innehåller bestämmer om foder.

3.3 Lagen om provtagning på djur, m.m.

I lagen (1992:1683) om provtagning på djur, m.m. och i förordningen (1998:134) om provtagning på djur, m.m. finns flera olika typer av bestämmelser som har det gemensamt att de avser kartläggning och kontroll av smittsamma djursjukdomar, kontroll av vissa ämnen och restsubstanser i djur och djurprodukter, märkning och registrering av djur, samt åtgärder för att förebygga och förhindra spridning av smittsamma djursjukdomar. Lagens bestämmelser gäller smittsamma djursjukdomar i allmänhet och vad som sägs om sådana sjukdomar gäller även förekomsten av smittämnen hos djur. Lagen ger befogenheter att vidta vissa åtgärder, men föreskriver inte någon skyldighet att vidta dessa. I lagen finns dessutom bestämmelser om tillsyn, avgifter, straff och överklagande.

Om inte annat föreskrivits utövar Jordbruksverket tillsynen över efterlevnaden av sådana föreskrifter och beslut som meddelats med stöd av lagen. Möjligheter finns för Jordbruksverket att delegera viss tillsyn till länsstyrelsen eller till en kommun. När det gäller tillsynen av föreskrifter eller beslut i enskilda fall om hanteringen av djurprodukter, det vill säga livsmedel som innehåller otillåtna läkemedel eller andra ämnen än läkemedel i otillåten mängd, svarar Livsmedelsverket för tillsynen (se prop. 1997/98:48 s. 25.).

Lagens bestämmelser om tillsyn, avgifter och sanktioner kompletterar dessutom sådana EG-bestämmelser som inte faller inom tillämpningsområdet för lagen (1985:295) om foder och som finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1774/2002 av den 3 oktober 2002 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter som inte är avsedda att användas som livsmedel. Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får vidare, enligt 4 c §, meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet besluta om sådan hantering av animaliska biprodukter som faller utanför tillämpningsområdet för förordning 1774/2002.

3.4 Epizootilagen

Epizootilagen (1999:657) innehåller bestämmelser om allmänfarliga djursjukdomar som kan spridas genom smitta bland djur eller från djur till människa (epizootiska sjukdomar). Med allmänfarliga sjukdomar avses i lagen sådana sjukdomar som kan utgöra ett allvarligt hot mot människors eller djurs hälsa eller medföra stora ekonomiska förluster för samhället. De sjukdomar som omfattas av epizootilagen anges i verkställighetsföreskrifter av Statens jordbruksverk.

I lagen finns bestämmelser om förebyggande åtgärder och bekämpning. Det finns också ersättningsbestämmelser åt enskild för förlust och kostnader som uppkommer med anledning av föreskrifter och beslut enligt lagen.

Enligt lagen får regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer också meddela de föreskrifter som behövs som komplettering av sådana EG-bestämmelser som inte faller inom tillämpningsområdet för vare sig livsmedelslagen eller foderlagen och som finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 999/2001 av den 22 maj 2001 om fastställande av bestämmelser för förebyggande, kontroll och utrotning av vissa typer av transmissibel spongiform encefalopati.

Tillsynen över efterlevnaden av lagen och föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av den utövas centralt av Jordbruksverket och inom länet av länsstyrelsen. Staten ersätter den som på grund av föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen har drabbats av viss förlust eller kostnad. I lagen finns även bestämmelser om tillsynsmyndighetens befogenheter för att kunna utöva tillsyn samt straffbestämmelser. Det finns dessutom bestämmelser om överklagande i lagen.

Enligt epizootiförordningen (1999:659) är det Jordbruksverket som leder och samordnar de förebyggande åtgärderna och bekämpningen enligt epizootilagen. Jordbruksverket skall i samråd med Livsmedelsverket, Statens veterinärmedicinska anstalt och länsstyrelserna upprätta beredskapsplaner som anger vilka åtgärder som myndigheterna skall vidta för att bekämpa

sjukdomarna. Jordbruksverket får meddela föreskrifter som anges i epizootilagen och också anställa veterinärer som distriktsveterinärer som skall medverka vid bekämpning av sjukdomarna. Det är också Jordbruksverket som beslutar om ersättning enligt epizootilagen.

3.5 Zonooslagen

Zoonoslagen (1999:658) innehåller bestämmelser om sjukdomar och smittämnen hos djur som kan spridas naturligt från djur till människa (zoonoser) och som inte omfattas av epizootilagen. En förutsättning för att en zoonos skall omfattas av lagen är att det finns tillräckliga kunskaper om den för effektiv kontroll och bekämpning. Zoonoserna anges i verkställighetsföreskrifter av Jordbruksverket. För närvarande omfattas endast salmonella av lagen. I fråga om andra zoonoser finns bestämmelser om kontroll och förebyggande åtgärder i lagen (1992:1683) om provtagning på djur, m.m.

Tillsynen utövas enligt lagen centralt av Jordbruksverket och inom länet av länsstyrelsen. I lagen finns bestämmelser om tillsynsmyndighetens befogenheter för att kunna utöva tillsyn samt straffbestämmelser. Det finns också bestämmelser som överklagande i lagen.

I zoonoslagen reglereras bland annat vilka åtgärder som skall vidtas när det finns misstanke om att en zoonos har inträffat. Lagens bestämmelser motsvarar till stora delar dem som finns i epizootilagen.

Enligt zoonosförordningen (1999:660) är det Jordbruksverket som leder och samordnar de förebyggande åtgärderna och bekämpningen enligt zoonoslagen. Det är också Jordbruksverket som beslutar om ersättning enligt förordningen.

3.6 Lagen om kontroll av husdjur m.m.

I lagen (1985:342) om kontroll av husdjur m.m. och i förordningen (1985:343) om kontroll av husdjur m.m. finns bestämmelser som syftar till att främja animalieproduktionen och djurs lämplighet för avel i näringsverksamhet samt att förebygga sjukdomar hos djur.

Enligt lagen och förordningen får Statens jordbruksverk meddela föreskrifter om kontroll av husdjur och andra djur samt ge organisationer på jordbruksnäringens område eller sammanslutningar rätt att anordna sådan kontroll. Innan kontrollen anordnas skall Jordbruksverket dock godkänna plan och riktlinjer för verksamheten. Den som har djur som omfattas av den kontroll som omfattas av lagen har rätt att få djuren anslutna till kontrollen. I lagen finns även bestämmelser om avgifter för det fall det finns hälsokontroll anordnad för slaktsvin eller nötkreatur. Det finns också särskilda bestämmelser om vad som gäller om det finns hälsokontroll anordnad för kronhjort och dovhjort. Vidare får regeringen meddela föreskrifter om att hingstar får användas till avel endast om de har avelsvärderats.

3.7 Djurskyddslagen

I djurskyddslagen (1988:534) och djurskyddsförordningen (1988:539) finns grundläggande bestämmelser om vård och behandling av husdjur och andra djur om de hålls i fångenskap eller används för vetenskapligt ändamål. Huvudsyftet med lagen är att förebygga att djuren utsätts för onödigt lidande och sjukdom. Lagen gäller vid sidan av bestämmelserna om djurplågeri i brottsbalken.

I lagen finns grundläggande bestämmelser om hur djur skall hållas och skötas. Det finns också särskilda bestämmelser som reglerar under vilka förutsättningar operativa ingrepp och

injektioner får göras på djur samt bestämmelser om avel. Lagen inrymmer vidare bestämmelser om hur djur som förs till slakt skall behandlas, om tillståndsplikt för viss djurhållning samt om tävling med djur och förevisning av djur. Det finns också särskilda regler för behandling av djur som används för vetenskapligt ändamål.

Enligt djurskyddslagen har myndigheter på flera olika nivåer ansvar för att bestämmelserna om djurskydd efterlevs. Djurskyddsmyndigheten, länsstyrelserna och kommunerna utövar tillsynen i enlighet med vad regeringen bestämmer. Tillsynsmyndigheterna har även vissa befogenheter för att kunna utöva tillsyn. I lagen finns även straffbestämmelser och bestämmelser om överklagande.

3.8 Växtskyddslagen

Bestämmelser om växtskydd finns i växtskyddslagen (1972:318) och i förordningen (1995:681) om växtskydd m.m. Syftet med bestämmelserna är att bekämpa och hindra spridning av växtskadegörare som allvarligt kan skada sådana växter som omfattas av lagen. För att kunna åstadkomma detta finns i lagen bestämmelser som Statens jordbruksverk befogenheter att vidta vissa särskilt angivna åtgärder för att komma tillrätta med växtskadegörare. Enligt lagen är en innehavare av mark, byggnad eller transportmedel skyldig att lämna tillträde för en åtgärd enligt lagen eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen. I lagen finns även straffbestämmelser och bestämmelser om överklagande.

I förordningen finns vissa bestämmelser om tillsyn över att det inte införs eller sprids gods i strid mot förordningen.

4 EG-förordningarna och EG-direktivet

I detta avsnitt lämnas en redogörelse för det huvudsakliga innehållet i de EG-förordningar och EG-direktiv som ligger till grund för de överväganden och förslag som behandlas i denna promemoria. De fullständiga versionerna av förordningarna och direktivet finns i bilagorna 1–9.

4.1 EG-förordningen om allmänna krav och principer för livsmedelslagstiftningen

Inledning

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 av den 28 januari 2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftningen, om inrättande av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet reglerar huvudsakligen tre områden i kapitlen I–III. Kapitel I innehåller generella bestämmelser om syfte, räckvidd och definitioner. I kapitel II, som har rubriken allmän livsmedelslagstiftning, finns bestämmelser om livsmedel och foder. Kapitlet är indelat i fyra avsnitt. Avsnitt 1 innehåller så kallade allmänna principer, det vill säga regler som riktar sig till lagstiftarna såväl på gemenskapsnivå som på nationell nivå. Enligt artikel 4.2 utgör principerna en allmän övergripande ram som skall följas när åtgärder vidtas. En av de principer som slås

fast är den så kallade försiktighetsprincipen. Avsnitt 2 innehåller principer om öppenhet och i avsnitt 3 finns regler om livsmedelshandel med tredje land. I avsnitt 4 regleras livsmedelslagstiftningens allmänna krav. Dessa bestämmelser riktar sig huvudsakligen till den enskilda företagaren, men i vissa fall även till medlemsstaten. Kapitel III innehåller bestämmelser om den europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet (EFSA). Kapitel IV, som i sin tur är indelat i tre avsnitt, innehåller bestämmelser om systemet för snabb varning (RAPEX), krishantering och nödsituationer. Slutligen finns i kapitel V regler om förfaranden och slutbestämmelser.

Syfte och tillämpningsområde

Enligt artikel 1 har förordningen till syfte att säkerställa en hög skyddsnivå för människors hälsa och för konsumenternas intressen när det gäller livsmedel samt att se till att den inre marknaden fungerar effektivt. Vidare anges att förordningen skall tillämpas på alla stadier i produktions- bearbetnings- och distributionskedjan av livsmedel och foder. Den skall dock inte tillämpas på primärproduktion för privat enskilt bruk eller på enskildas beredning, hantering eller lagring av livsmedel för privat enskild konsumtion.

I artikel 2 definieras begreppet livsmedel. I artikel 3 finns ytterligare definitioner av centrala begrepp, däribland begreppen livsmedelslagstiftning, livsmedelsföretag, foder, foderföretag, och utsläppande på marknaden. Av definitionen av begreppet livsmedelslagstiftning framgår att begreppet omfattar inte bara bestämmelser om livsmedel och livsmedelssäkerhet i snäv bemärkelse utan även regler om foder som produceras för livsmedelsproducerande djur.

Bestämmelser riktade till enskilda företagare

I kapitel II avsnitt 4 finns bestämmelser som riktar sig direkt till enskilda företagare. Kapitlet är tillämpligt på alla stadier inom produktion, bearbetning och distribution av livsmedel och foder som produceras för livsmedelsproducerande djur eller som dessa utfordras med (artikel 4. 1).

Krav på livsmedelssäkerhet och fodersäkerhet

I artikel 14.1 föreskrivs att livsmedel inte skall släppas ut på marknaden om de inte är säkra. Enligt artikel 14. 2 skall livsmedel anses som icke säkra om de anses som skadliga för hälsan eller otjänliga som människoföda. Punkterna 3–5 innehåller bestämmelser om vilka omständigheter som skall beaktas när man fastställer om ett livsmedel är skadligt för hälsan eller otjänligt. Vidare finns i punkterna 6, 7 och 9 regler om i vilka fall ett livsmedel kan presumeras vara säkert respektive icke säkert och i punkten 8 en skyddsklausul som gör det möjligt för den behöriga myndigheten att vidta åtgärder mot ett livsmedel om det trots att det uppfyller föreskrivna kriterier finns anledning att misstänka att det inte är säkert.

Bestämmelser om fodersäkerhet finns i artikel 15. Enligt punkten 1 får foder inte släppas ut på marknaden eller ges åt livsmedelsproducerande djur om det inte är säkert. Punkten 2 föreskriver att foder skall anses som icke säkert för dess avsedda användningsområde om det anses ha en negativ effekt på människors eller djurs hälsa eller leda till att livsmedel från livsmedelsproducerande djur inte är säkert som människoföda. Regler om i vilka fall ett foder kan presumeras vara säkert respektive icke säkert återfinns i punkterna 3, 4 och 6. Slutligen finns i punkten 5 en skyddsklausul.

Presentation

Artikel 16 innehåller en allmän bestämmelse om att konsumenterna inte får vilseledas genom det sätt på vilket livsmedel eller foder märks, marknadsförs eller presenteras.

Skyldigheter

Enligt artikel 17.1 skall livsmedels- och foderföretagare se till att livsmedel och foder uppfyller de krav i livsmedelslagstiftningen som är tillämpliga för deras verksamhet och kontrollera att dessa krav uppfylls.

Spårbarhet

För att säkerställa att de livsmedel och foder som finns på marknaden skall kunna spåras uppställs i artikel 18 vissa minimikrav för spårbarheten som skall uppfyllas av företagarna. Enligt artikel 18.1 skall livsmedel, foder, livsmedelsproducerande djur och alla ämnen som är avsedda för eller kan antas ingå i ett livsmedel eller ett foder kunna spåras på alla stadier i produktions- bearbetnings- och distributionskedjan.

Särskilda skyldigheter för livsmedelsföretagare och foderföretagare

I artikel 19 och 20 regleras vilka skyldigheter livsmedelsföretagare respektive foderföretagare har att vidta åtgärder vid misstanke om att ett foder eller livsmedel inte uppfyller kraven för livsmedels- eller fodersäkerhet. Enligt definitionerna i artikel 3 innefattar skyldigheterna aktörer i hela kedjan från primärproducenter till de som säljer eller tillhandahåller livsmedel eller foder till slutkonsumenten eller ett djur. Åtgärderna innefattar bland annat åtgärder för att dra tillbaka livsmedel från marknaden och information till konsumenterna.

Medlemsstaternas skyldigheter

Medlemsstaterna är enligt artikel 17.2 skyldiga att införa livsmedelslagstiftning samt övervaka och kontrollera att livsmedels- och foderföretagarna uppfyller de relevanta kraven i livsmedelslagstiftningen. De skall även fastställa bestämmelser om vilka åtgärder och påföljder som gäller för överträdelser av livsmedels- och foderlagstiftningen. Åtgärderna och påföljderna skall vara effektiva, proportionella och avskräckande.

Ikraftträdande

EG-förordningen trädde i kraft den 21 februari 2002 och tillämpas i väsentliga delar från och med den 1 januari 2005. De bestämmelser som skall tillämpas från ett senare datum behandlar frågor som rör Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet samt kommissionens möjligheter att inrätta krisenheter samt dessas uppgifter. Vidare skall bestämmelserna om medlingsförfarande tillämpas vid en senare tidpunkt.

4.2 EG-förordningen om livsmedelshygien

Inledning

I Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 852/2004 av den 29 april 2004 om livsmedelshygien finns allmänna hygienregler för livsmedel. Till EG-förordningen har fogats två bilagor som innehåller tekniska bestämmelser. Förordningens bestämmelser riktar sig huvudsakligen till livsmedelsföretagare och är indelad i fem kapitel. Bestämmelserna är utformade med hänsyn till att förordningen skall tillämpas på all livsmedelshantering, det vill säga allt från torgförsäljning till storindustri.

Kapitel I innehåller allmänna bestämmelser om räckvidd och definitioner. I kapitel II finns bestämmelser om allmänna

skyldigheter, allmänna och särskilda hygienkrav samt riskanalys (faroanalys) och kritiska synpunkter. I kapitlet finns även bestämmelser om offentlig kontroll, registrering och godkännande av anläggningar. Bestämmelserna i kapitlet riktar sig till livsmedelsföretagare. Kapitel III inrymmer bestämmelser om riktlinjer för god praxis och riktar sig till medlemsstaterna och Europeiska kommissionen. Bestämmelserna i kapitel IV rör krav på livsmedelshygien vid import och export. Slutligen finns i kapitel V regler om genomförandeåtgärder och övergångsbestämmelser samt bestämmelser om förfaranden. Det finns också bestämmelser om upphävande av rättsakter m.m.

Tillämpningsområde

I förordningen fastställs allmänna hygienregler för livsmedelsföretagare med hänsyn till särskilt angivna principer. Definitionen av livsmedelsföretagare enligt förordningen är densamma som enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002. Det primära ansvaret för livsmedelssäkerheten ligger hos livsmedelsföretagarna och behovet av att livsmedelssäkerhet garanteras i hela livsmedelskedjan, från och med primärproduktionen. Ansvaret för livsmedelssäkerheten betonas genom att krav på god hygienpraxis och rutiner som bygger på HACCP (Hazard Analysis Critical Control Points) införs för alla livsmedelsföretagare, utom primärproducenterna.

Förordningen tillämpas på alla led i produktions-, bearbetnings- och distributionskedjan för livsmedel, inklusive primärproduktion, samt på export. Förordningen skall dock inte tillämpas på primärproduktion för användning inom privathushåll eller på enskildas beredning, hantering eller lagring av livsmedel för enskild konsumtion inom privat hushåll. Förordningen tillämpas inte heller på producenters direkta leveranser av små mängder primärprodukter till konsumenter eller till lokala detaljhandelsföretag som levererar direkt till konsumenter. Inte heller uppsamlingscentraler och garverier, som omfattas av definitionen på livsmedelsföretag på grund av

att de hanterar råvaror för framställning av gelatin eller kollagen, skall förordningen tillämpas på. För den småskaliga verksamheten av primärprodukter från producenter skall dock medlemsstaterna fastställa särskilda regler i sin nationella lagstiftning.

Förordningen innehåller i artikel 2 definitioner av centrala begrepp, däribland livsmedelshygien, primärprodukt, anläggning och behörig myndighet. Vidare skall de definitioner som finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 tillämpas även beträffande Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 852/2004. I artikeln anges dessutom ett antal uttryck som är specifika för bilagorna till förordningen och vad dessa betyder i sammanhanget.

Livsmedelsföretagarnas skyldigheter

I kapitel II finns bestämmelser som riktar sig till livsmedelsföretagare. Artiklarna 3–6 behandlar livsmedelsföretagarnas skyldigheter.

Enligt artikel 3 skall livsmedelsföretagarnas se till att alla de led i livsmedelskedjan, inklusive primärproduktionen, som han eller hon ansvarar för uppfyller relevanta hygienkrav. Enligt artikel 4 kan det röra sig om allmänna hygienkrav i denna förordning eller särskilda hygienkrav för livsmedel av animaliskt ursprung som regleras i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 853/2004 (se vidare avsnitt 4.3). En livsmedelsföretagare skall också vidta de åtgärder som är nödvändiga för att uppfylla de mål som fastställts för att uppnå denna förordnings syften. I artikel 4 specificeras också vilka analysmetoder som skall användas.

Riskanalys och kritiska synpunkter

I artikel 5 regleras riskanalysen och de kritiska styrpunkterna (HACCP). Livsmedelsföretagare skall inrätta, genomföra och

upprätthålla rutiner som är grundade på HACCP-principerna. Detta krav gäller inte primärproduktionen och därmed sammanhängande verksamheter som täcks av bilaga I. En livsmedelsföretagare skall kunna visa för den behöriga myndigheten att HACCP-systemets krav har uppfyllts och att den aktuella HACCP-planen, annan dokumentation och journaler finns tillgängliga. Dokumentationens art och omfattning skall vara anpassad till verksamhetens storlek och art.

Offentlig kontroll, registrering och godkännande

Enligt artikel 6 skall livsmedelsföretagare skall samarbeta med de behöriga myndigheterna och underrätta lämplig behörig myndighet om alla anläggningar han eller hon ansvarar för så att anläggningen kan registreras. Livsmedelsföretagaren skall dock se till att anläggningarna godkänns av den behöriga myndigheten om godkännande krävs enligt nationell lagstiftning, enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 853/2004, eller enligt beslut av Ständiga kommittén för livsmedel och djurhälsa. Livsmedelsföretagaren är även skyldig att informera myndigheten om betydande förändringar i verksamheten och se till att den information som myndigheten har om anläggningen är aktuell.

Riktlinjer för god praxis

Som ett stöd för att upprätta ett HACCP-system och tillämpa detta får en livsmedelsföretagare frivilligt använda sig av nationella riktlinjer för god praxis, så kallade bransch-vägledningar. Utarbetandet, spridningen och användningen av sådana riktlinjer regleras i artiklarna 7–9. Om det visar sig att de nationella riktlinjerna inte är tillräckliga, eller skiljer sig för mycket från varandra, kan även riktlinjer på gemenskapsnivå tas fram efter beslut av Ständiga kommittén för livsmedelskedjan och djurhälsa.

Slutbestämmelser

I artiklarna 12–16 finns bestämmelser om genomförandeåtgärder och övergångsbestämmelser sant bestämmelser om ändring och anpassning av bilagorna I och II. Bilagorna får anpassas och uppdateras av kommissionen med biträde av Ständiga kommittén för livsmedelskedjan och djurhälsa.

Upphävande och ikraftträdande m.m.

I artikel 17 anges att direktiv 93/43/EEG skall upphöra att gälla då förordningen börjar tillämpas, med undantag för vissa beslut som skall gälla under en övergångsperiod.

EG-förordningen trädde i kraft den 20 maj 2004 och tillämpas från och med 18 månader efter den dag då tre rättsakter har trätt i kraft (Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 853/2004, Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 854/2004, och Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/41/EG av den 21 april 2004 om upphävande av vissa direktiv om livsmedelshygien och hygienkrav för tillverkning och utsläppande på marknaden av vissa produkter av animaliskt ursprung avsedda att användas som livsmedel.

Bilaga I

Bilaga I innehåller hygienregler för primärproduktionen. Bilagan består av två delar, där del A behandlar allmänna hygienregler (för primärproduktion) och därmed sammanhängande verksamhet och del B rekommendationer om riktlinjer för god hygienpraxis.

Bilaga II

Bilaga II innehåller allmänna hygienregler för alla livsmedelsföretagare utom när bilaga I är tillämplig och är indelad i tolv

kapitel. Kapitel I innehåller allmänna regler för livsmedelslokaler. Kapitel II inrymmer särskilda regler för beredningslokaler. I kapitel III behandlas regler för rörliga eller tillfälliga lokaler samt lokaler som huvudsakligen används som privata bostäder, men där livsmedel bereds för utsläppande på marknaden. Kapitel IV innehåller regler om transport och kapitel V regler om utrustningskrav. I kapitel VI behandlas regler för livsmedelsavfall och i kapitel VII regler vattenförsörjning. Kapitel VIII inrymmer bestämmelser om personlig hygien och kapitel IX bestämmelser om livsmedelsprodukter. I kapitel X finns bestämmelser om inslagning och emballering och i kapitel XI bestämmelser om värmebehandling. Slutligen behandlas i kapitel XII bestämmelser om krav på utbildning för personal som är anställd hos livsmedelsföretagare.

4.3 EG-förordningen om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung

Inledning

I Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 853/2004 av den 29 april 2004 om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung fastställs särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung. De särskilda reglerna motiveras med att dessa livsmedel utgör en särskild fara för människors hälsa. Till förordningen har fogats tre bilagor som innehåller tekniska bestämmelser. Förordningens bestämmelser riktar sig huvudsakligen till livsmedelsföretagare och är indelad i fyra kapitel.

Kapitel I innehåller allmänna bestämmelser om räckvidd och definitioner. I kapitel II, som har rubriken livsmedelsföretagarnas skyldigheter, finns bestämmelser om allmänna skyldigheter och bestämmelser om registrering och

godkännande av anläggningar. Vidare inrymmer kapitlet bestämmelser om kontroll- och identifieringsmärkning samt bestämmelser som reglerar produkter av animaliskt ursprung från länder utanför gemenskapen. Kapitel III innehåller bestämmelser om handel. I kapitel IV finns slutbestämmelser till förordningen.

Tillämpningsområde

I förordningen fastställs särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung för livsmedelsföretagare. Struktur- och hygienkraven i förordningen gäller för alla anläggningar, även små företag och mobila slakterier. Bestämmelserna kompletterar reglerna i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 852/2004 och skall tillämpas på obearbetade och bearbetade produkter av animaliskt ursprung. Om inte annat uttryckligen föreskrivs skall förordningens bestämmelser inte tillämpas på så kallade sammansatta produkter, det vill säga produkter som innehåller både komponenter av animaliskt ursprung och vegetabiliskt ursprung. Däremot omfattas själva produktionen av de animaliska komponenterna av förordningen.

Det görs ytterligare undantag från förordningens tillämpningsområde. Förordningen tillämpas inte på primärproduktion för användning inom privathushåll eller på enskildas beredning, hantering eller lagring av livsmedel för konsumtion inom privathushåll. Bestämmelserna gäller inte heller vid direkta leveranser av små mängder primärprodukter eller visst kött som den producerande livsmedelsföretagaren levererar till konsumenten eller lokal detaljhandelsanläggning. Förordningen skall inte heller tillämpas på detaljhandel annat än då detaljhandelsanläggningar säljer produkter till annan detaljhandel. Medlemsländerna har dock rätt att nationellt besluta sig för att låta till exempel viss detaljhandel omfattas av lagstiftningen.

Förordningens bestämmelser skall tillämpas utan att det påverkar relevanta regler för djurs och människors hälsa, krav på

djurskydd och krav på identifikation av djur och på spårbarhet för produkter av animaliskt ursprung. Enligt artikel 2 skall de definitioner som fastställs i Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 178/2002 och 852/2004 gälla vid tillämpningen av förordningen.

Bestämmelser riktade till enskilda företagare

Allmänna skyldigheter

I kapitel II finns bestämmelser som riktar sig till livsmedelsföretagare. I artikel 3 anges vilka allmänna skyldigheter livsmedelsföretagare skall iaktta. Livsmedelsföretagare skall bland annat följa tillämpliga regler i bilagorna II och III. De får i allmänhet inte heller använda något annat ämne än dricksvatten för att avlägsna ytkontaminering från produkter av animaliskt ursprung.

Registrering och godkännande av anläggningar

Enligt artikel 4 får livsmedelsföretagare på marknaden släppa ut produkter av animaliskt ursprung som tillverkats inom gemenskapen endast om dessa beretts och hanterats i anläggningar som uppfyller tillämpliga krav i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 852/2004 och i bilagorna II och III till förordningen. Den behöriga myndigheten skall dessutom ha registrerat eller godkänt anläggningen. Livsmedelsföretagare måste även samarbeta med de behöriga myndigheterna i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 854/2004. I artikeln regleras också vad som skall gälla övergångsvis för de livsmedelsföretag som var verksamma redan innan förordningen trädde i kraft.

Kontroll- och identifieringsmärkning

I artikel 5 regleras vilka krav på kontroll- och identifieringsmärkning en livsmedelsföretagare skall iaktta för att få släppa ut produkter av animaliskt ursprung på marknaden.

Handel

Kapitel III innehåller bestämmelser om handelsfrågor. I artikel 8 regleras särskilda garantier när det gäller salmonella. Den livsmedelsföretagare som avser att i Sverige och Finland släppa ut på marknaden sådana produkter av animaliskt ursprung som anges i artikeln måste uppfylla de särskilda reglerna om salmonella. Artikel 8 möjliggör även för andra länder att, efter beslut i Ständiga kommittén för livsmedelssäkerhet och djurhälsa erhålla motsvarande garantier. Ett villkor för detta är att de kunnat uppvisa kontrollprogram för salmonella som anses likvärdiga med de program som godkänts för Sverige och Finland. Artikeln ger även möjligheter för Sverige att ansöka om ytterligare garantier mot bakgrund av förändrade kontrollprogram.

Slutbestämmelser

Kapitel IV innehåller bestämmelser om genomförandeåtgärder och övergångsbestämmelser samt bestämmelser om ändring och anpassning av bilagorna II och III. Bilagorna får, enligt artikel 10, anpassas och uppdateras av kommissionen med biträde av Ständiga kommittén för livsmedelskedjan och djurhälsa (se även motsvarande bestämmelser i avsnitt 4.2). Artikel 11 innehåller bestämmelser om särskilda beslut om genomförandeåtgärder av bilagorna II och III som kommissionen får anta.

Ikraftträdande m.m.

EG-förordningen trädde i kraft den 20 maj 2004 Enligt artikel 15 skall förordningen tillämpas först från och med 18 månader efter den dag då Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 852/2004 och 854/2004 samt rådets direktiv 2004/41/EG trätt i kraft. Den skall dock inte tillämpas före den 1 januari 2006.

Bilaga I

Bilaga I innehåller definitioner av särskilda begrepp som är centrala för EG-förordningen.

Bilaga II

I bilaga II regleras krav som är gemensamma för flera olika typer av livsmedel av animaliskt ursprung och är indelad i tre avsnitt. Ett exempel är bestämmelser om det identifieringsmärke som skall anbringas på samtliga typer av produkter, undantaget ägg som märks i enlighet med rådets förordning (EEG) nr 1907/90 av den 26 juni 1990 om vissa handelsnormer för ägg och sådana köttslag som skall ha ett kontrollmärke. Andra exempel på bestämmelser i denna bilaga är krav på information, bland annat att den som ansvarar för driften av ett slakteri skall få information om hälsotillståndet på den jordbruksanläggning som djuren kommer ifrån, djurens hälsotillstånd, uppgifter om veterinärmedicinska preparat som djuren fått och relevanta rapporter om besiktningar före och efter slakt av djur från samma produktionsanläggningar. Grundregeln är att företagaren skall ha fått informationen 24 timmar innan djuren anländer till slakteriet. Deltagande i exempelvis olika typer av program för kvalitetssäkring kan medföra undantag från krav om att lämna information inför varje leverans av djur. Slakteriföretagaren skall förse den officiella veterinären med den erhållna informationen.

Bilaga III

Bilaga III är indelad i femton avsnitt och innehåller särskilda krav som är knutna till de olika produktkategorier som omfattas av EG-förordningen. De produktkategorier som behandlas är kött från tama hov- och klövdjur, kött från fjäderfä och hardjur, kött från hägnat vilt, viltkött, malet kött, köttberedningar och maskinurbenat kött, köttprodukter, levande musslor, fiskeriprodukter, mjölkprodukter och obehandlad mjölk, ägg och äggprodukter, grodlår och snäckor, utsmält djurfett och fettgrevar, behandlade magar, urinblåsor och tarmar, gelatin samt kollagen.

De särskilda kraven inrymmer bland annat regler för transporter av levande djur till slakterier, krav för slakterier och styckningsanläggningar, krav på slakthygien samt hygien vid styckning och urbening samt bestämmelser om lagring och transport. Vidare finns bestämmelser om nödslakt utanför slakteriet. Av de senare framgår bland annat att i övrigt friska djur som råkat ut för en olycka får nödslaktas för att sedan användas som livsmedel. Dessutom regleras exempelvis krav för köttprodukter, allmänna krav för utsläppande av levande musslor på marknaden, krav för upptagning och hantering efter upptagning av musslor m.m. När det gäller fiskeriprodukter finns särskilda bestämmelser om krav för fartyg, strukturella krav och utrustningskrav, hygienkrav, krav under och efter landning, krav för färska, frysta eller maskinurbenade fiskeriprodukter, särskilda krav beträffande parasiter, m.m.

4.4 EG-förordningen om särskilda frågor om offentlig kontroll av produkter av animaliskt ursprung

Inledning

I Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 854/2004 av den 29 april 2004 om fastställande av särskilda bestämmelser för genomförandet av offentlig kontroll av produkter av animaliskt ursprung avsedda att användas som livsmedel regleras vissa särskilda frågor om genomförandet av offentlig kontroll av produkter av animaliskt ursprung avsedda att användas som livsmedel. Förordningens bestämmelser kompletterar bestämmelserna om offentlig kontroll i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004. Bestämmelserna riktar sig till medlemsstaterna och de behöriga myndigheter som dessa skall utse enligt förordningen och är indelad i fyra kapitel samt sju bilagor.

Kapitel I innehåller bestämmelser om räckvidd och definitioner. I kapitel II, som har rubriken offentlig kontroll som avser anläggningar inom gemenskapen, finns bestämmelser om godkännande av anläggningar samt allmänna principer för offentlig kontroll av alla produkter av animaliskt ursprung som omfattas av förordningen. Vidare finns bestämmelser om färskt kött, levande musslor och fiskeriprodukter samt obehandlad mjölk och mjölkprodukter. I kapitlet inryms även bestämmelser om åtgärder vid bristande efterlevnad. Bestämmelser i kapitel III behandlar förfaranden vid import och kapitel IV slutbestämmelser.

Tillämpningsområde

Enligt artikel 1 skall förordningen tillämpas på verksamhet och personer som omfattas av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 853/2004. Genomförandet av offentlig kontroll enligt med förordningen skall inte påverka livsmedelsföretagares primära juridiska ansvar för att garantera livsmedelssäkerhet enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 och inte heller det civilrättsliga och straffrättsliga ansvar som följer av underlåtenhet att uppfylla sina skyldigheter.

Förordningen innehåller i artikel 2 definitioner av centrala begrepp, däribland offentlig kontroll, behörig myndighet, inspektion, officiell veterinär m.fl. I förekommande fall skall även de definitioner som fastställs i Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 178/2002, 852/2004 och 853/2004 gälla. Vidare skall vissa definitioner i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1774/2002 av den 3 oktober 2002 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter som inte är avsedda att användas som livsmedel tillämpas.

Godkännande av anläggningar

I artikel 3 finns bestämmelser om förfaranden vid godkännande av anläggningar och vad den behöriga myndigheten skall beakta vid prövningen av ett godkännande. Medlemsstaterna skall föra uppdaterade förteckningar över bland annat godkända anläggningar och göra dem tillgängliga för övriga medlemsstater och för allmänheten.

Allmänna principer för offentlig kontroll

I artikel 4 behandlas de allmänna principerna för offentlig kontroll av alla typer av produkter av animaliskt ursprung.

Medlemsstaterna skall se till att livsmedelsföretagarna ger de behöriga myndigheterna allt stöd som behövs för att de offentliga kontrollen skall kunna genomföras effektivt. Livsmedelsföretagarna skall särskilt lämna tillträde till sina byggnader, lokaler, anläggningar och annan infrastruktur. De skall också tillhandahålla alla underlag och register som föreskrivs enligt förordningen eller som den behöriga myndigheten anser krävs för en bedömning av situationen.

Den behöriga myndigheten skall vidare kontrollera efterlevnaden av bestämmelserna i särskilt angivna EG-förordningar, däribland Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1774/2002. Den offentliga kontrollen skall omfatta en revision av god hygienpraxis och förfarande baserade på principer för faroanalys och kritiska styrpunkter (HACCP), kontroll av information från livsmedelskedjan, utbildning i hygien och arbetsmetoder m.m. Det anges särskilt att när det gäller slakterier, vilthanteringsanläggningar och styckningsanläggningar är det den officiella veterinären som skall ansvara för utförandet av de angivna revisionsuppgifterna. Det betonas också att inriktningen och revisionsuppgifterna i fråga om enskilda anläggningar skall anpassas till den risk som bedöms föreligga.

I de följande artiklarna finns särskilda bestämmelser avseende olika typer av animaliska produkter, där bestämmelserna för kött är mycket detaljerade, medan motsvarande bestämmelser för övriga typer av livsmedel endast hänvisar till bilagorna.

Kontrollbestämmelser för vissa produkter av animaliskt ursprung

I artiklarna 5–8 finns särskilda kontrollbestämmelser som medlemsstaterna eller den officiella veterinären skall iaktta när det gäller färskt kött, levande musslor, fiskeriprodukter samt obehandlad mjölk och mjölkprodukter. Medlemsstaterna skall se till att dessa produkter genomgår offentlig kontroll i enlighet med bilagorna till förordningen.

När det gäller färskt kött ansvarar, enligt artikel 5, även den officiella veterinären för flera särskilt reglerade uppgifter inom den offentliga kontrollen. Denne får också bistås av en officiell assistent. Den officiella veterinären skall bland annat genomföra särskilda inspektionsuppgifter i vissa livsmedelsanläggningar med avseende på bland annat besiktning före och efter slakt, djurskydd och specificerat riskmaterial och andra animaliska biprodukter m.m. Vidare skall kontrollmärkning av slaktkroppar genomföras på ett särskilt angivet sätt och appliceras av den officiella veterinären. Den officiella veterinären skall även vidta lämpliga åtgärder efter kontroll, exempelvis meddelande om inspektionsresultat, beslut om levande djur och beslut i djurskyddsfrågor m.m. Det åligger medlemsstaterna att se till att det finns tillräckligt med kontrollpersonal för att genomföra den offentliga kontroll som krävs för färskt kött.

Slutbestämmelser

I kapitel IV finns bestämmelser om genomförande och övergångsarrangemang samt bestämmelser om ändring och anpassning av bilagorna till förordningen (jmf motsvarande bestämmelser i avsnitten 4.2 och 4.3).

Ikraftträdande m.m.

EG-förordningen trädde i kraft den 20 maj 2004 och skall börja tillämpas 18 månader efter den dag då vissa särskilt angivna rättsakter trätt i kraft. Förordningen skall dock börja tillämpas tidigast den 1 januari 2006.

Bilaga 1

Bilaga I är indelad i fyra avsnitt och innehåller särskilda bestämmelser för färskt kött. I avsnitt I behandlas den officiella

veterinärens uppgifter. Avsnitt II inrymmer regler om åtgärder efter kontroll. I avsnitt II behandlas ansvar och kontrollfrekvens. Avsnitt IV innehåller särskilda krav för bland annat nötkreatur, tamfår och tamgetter samt tama hästdjur, tamsvin, fjäderfä m.fl.

Bestämmelserna i bilagan behandlar bland annat den officiella veterinärens uppgifter, hur informationen från livsmedelskedjan skall kontrolleras, procedurer för besiktning före och efter slakt, djurskydd och laboratorieundersökningar. Bilagan innehåller regler för kontrollmärkning, åtgärder efter kontroll, beslut som skall tas när reglerna inte efterlevs samt regler om ansvar och kontrollfrekvens. De sistnämnda bestämmelserna reglerar bland annat vilka arbetsuppgifter den officiella assistenten får ha samt anger att grundregeln för myndigheternas kontrollfrekvens är att minst en officiell veterinär alltid skall finnas närvarande på slakteriet. I bilagan beskrivs också villkoren för att företagsanställd personal skall få medverka i kontrollen.

I bilagan regleras dessutom vilka kompetenskrav som ställs på officiella veterinärer och officiella assistenter.

Bilaga II

Bilaga II innehåller regler för kontroll av levande musslor samt i tillämpliga delar även levande tagghudingar, levande manteldjur och levande marina snäckor.

Bilaga III och IV

Bilaga III inrymmer särskilda kontrollregler för kontroll av fiskeriprodukter. I bilaga IV finns regler för kontroll av obehandlad mjölk och mejeriprodukter.

Bilaga V och VI

I bilaga V görs en uppräkning av anläggningar som inte omfattas av kravet på att vara upptagna i en förteckning över anläggningar godkända för import enligt artikel 12. Bilaga VI behandlar kraven på de intyg som skall medfölja importerade varor.

4.5 Kontrollförordningen

Inledning

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 av den 29 april 2004 om offentlig kontroll för att säkerställa kontrollen av efterlevnaden av foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd reglerar medlemsstaternas kontroll av att foder- och livsmedelsföretagarna följer de regler som gemenskapen ställt upp inom områdena foder, livsmedel, djurskydd och djurhälsa. Förordningen slår fast bestämmelser för hur den offentliga kontrollen i medlemsstaterna skall organiseras och genomföras och riktar sig således till medlemsstarterna och dess behöriga myndigheter.

Syftet med förordningen är att förhindra, undanröja eller till godtagbara nivåer minska riskerna för människor och djur direkt eller via miljön samt att säkerställa god sed inom handeln med foder och livsmedel och skydda konsumenternas intresse.

Förordningen är indelad i 10 avdelningar och åtta bilagor. I avdelning I finns generella bestämmelser om syfte och räckvidd samt definitioner.

Avdelning II, som har rubriken offentlig kontroll som genomförs av medlemsstaterna, är i sin tur indelad i sju kapitel. I avdelningen finns bestämmelser om allmänna skyldigheter,

behöriga myndigheter, provtagning och analys, krishantering, offentlig kontroll av införseln av foder och livsmedel från tredje länder och finansiering av den offentliga kontrollen. Det finns även bestämmelser om officiell certifiering och registrering/godkännande av foder- och livsmedelsanläggningar.

I avdelning III inryms bestämmelser om referenslaboratorier och i avdelning IV bestämmelser om administrativt samarbete på områdena för foder och livsmedel.

Avdelning V innehåller bestämmelser om kontrollplaner. Avdelning VI är i sin tur indelad i fyra kapitel. I dessa kapitel behandlas frågor om gemenskapskontroller, importvillkor, utbildning av kontrollpersonal och annan gemenskapsverksamhet.

Avdelning VII är indelad i två kapitel som innehåller bestämmelser om nationella verkställighetsåtgärder och gemenskapens verkställighetsåtgärder. I avdelning VIII, som har rubriken anpassning av gemenskapslagstiftningen, finns bestämmelser om ändring i och upphävande av flera gemenskapsrättsakter.

I avdelning IX finns allmänna bestämmelser och i avdelning X finns en bestämmelse om ikraftträdande.

Syfte och tillämpningsområde

I avdelning I behandlas syfte, räckvidd och definitioner.

Av artikel 1 framgår att det i förordningen fastställs allmänna bestämmelser för genomförandet av offentlig kontroll för att kontrollera efterlevnaden av bestämmelser som förhindrar, undanröjer eller till godtagbara nivåer minskar riskerna för människor och djur direkt eller via miljön samt som säkerställer god sed inom handeln med foder och livsmedel och skyddar konsumenternas intressen.

Förordningen skall inte tillämpas på offentlig kontroll av efterlevnaden av den gemensamma jordbrukspolitiken. Den påverkar inte heller tillämpningen av särskilda gemenskapsbestämmelser om offentlig kontroll.

Genomförandet av offentlig kontroll enligt förordningen skall inte heller påverka foder- och livsmedelsföretagarnas primära juridiska ansvar för att garantera foder- och livsmedelssäkerhet och det civilrättsliga och straffrättsliga ansvar som kan bli följden om de underlåter att uppfylla sina skyldigheter.

Förordningen innehåller i artikel 2 definitioner av centrala begrepp, exempelvis offentlig kontroll, kontroll, foderlagstiftning, behörig myndighet, kontrollorgan, bristande efterlevnad m.fl.

Medlemsstaternas offentliga kontroll

Bestämmelserna om medlemsstaternas offentliga kontroll behandlas i avdelning II.

Allmänna skyldigheter

Enligt artikel 3 skall medlemsstaterna se till att riskbaserad offentlig kontroll genomförs regelbundet och så ofta som är lämpligt för att uppnå målen i förordningen. Kontrollen skall särskilt beakta klarlagda risker som kan påverkar foder- eller livsmedelssäkerheten, djurhälsa eller djurskydd, livsmedels- eller foderföretagens tidigare resultat i fråga om efterlevnaden av lagstiftningen, tillförlitligheten i egenkontrollen, m.m. Kontrollerna skall ske utan förvarning och genomföras i alla led i livsmedelskedjan, såväl i produktions- som distributionsleden. Medlemsstaterna är skyldiga att bedriva samma kontroll på alla produkter, oavsett om de är avsedda för den nationella marknaden, gemenskapsmarknaden eller för export till tredje land. Detsamma gäller kontroller av livsmedel som införts från annat land i gemenskapen.

Behöriga myndigheter

Enligt artikel 4 skall medlemsstaterna utse de behöriga myndigheter som ansvarar för målen och den offentliga kontrollen i förordningen. Dessa myndigheter är i sin tur ansvariga för vissa skyldigheter som anges i förordningen. Bland annat skall myndigheten se till att den offentliga kontrollen av levande djur, foder och livsmedel i hela livsmedelskedjan är effektiv och ändamålsenlig. Den skall vidare se till att det inte föreligger någon intressekonflikt för personalen som utför den offentliga kontrollen samt att de som utför kontrollerna har tillgång till lämplig laboratoriekapacitet och de juridiska befogenheter som krävs för att kunna genomföra de offentliga kontrollerna. Den behöriga myndigheten skall även se till att de ha beredskapsplaner och att de är beredda att genomföra sådana planer i nödsituationer. Myndigheten skall slutligen se till att de berörda företagarna är skyldiga att undergå de inspektioner som genomförs och att bistå myndighetens personal när den genomför sina uppgifter.

Det finns även bestämmelser om samordning om offentlig kontroll utförs av annan myndighet än de centrala behöriga myndigheten. De behöriga myndigheterna skall utföra interna eller externa revisioner för att säkerställa att målen med förordningen uppfylls. Dessa revisioner skall i sin tur underkastas en oberoende granskning och genomföras på ett sätt som tillåter insyn.

Delegering av uppgifter i den offentliga kontrollen

Enligt artikel 5 får den behöriga myndigheten under vissa förutsättningar delegera särskilda uppgifter i den offentliga kontrollen till ett särskilt kontrollorgan. Åtgärder som får vidtas vid bristande efterlevnad får inte delegeras. Kommissionen har även möjlighet att upprätta en förteckning över de uppgifter som

får eller inte får delegeras. För att komma i fråga för att utföra sådana uppgifter i den offentliga kontrollen som får delegeras måste kontrollorganet uppfylla viss krav, däribland att det är ackrediterat enligt viss europeiska standard och har den sakkunskap som krävs för uppgifterna, m.m.

Personal som utför offentlig kontroll

I artikel 6 finns bestämmelser om vilka krav den personal som utför offentlig kontroll skall ha. Enligt artikel åligger det den behöriga myndigheten att se till att dessa uppfylls. I bilaga II anges de närmare krav som ställs på den inspekterande personalen. Bland de krav som finns kan exempelvis nämnas kännedom om kontrollmetoder, foder- och livsmedelslagstiftning, tillämpning av HACCP, faror inom djuruppfödning samt foder- och livsmedelsproduktion, officiell certifiering och rättsliga åtgärder till följd av offentlig kontroll.

Insyn och sekretess

I artikel 7 finns bestämmelser om insyn och sekretess som det åligger den behöriga myndigheten att säkerställa att de uppfylls.

Förfaranden och kontroll

Enligt artikel 8 skall den behöriga myndigheten utföra offentlig kontroll i enlighet med dokumenterade förfaranden. Medlemsstaterna skall se till att det finns rättsliga förfaranden för att säkerställa att personalen vid de behöriga myndigheterna har tillträde till foder- och livsmedelsföretagarnas lokaler och tillgång till deras dokumentation. I artikel 9 finns bestämmelser om att den behöriga myndigheten skall upprätta rapporter om den offentliga kontroll som den har utfört.

Kontrollverksamhet, kontrollmetoder och kontrollteknik

I artikel 10 anges vilka uppgifter som kan ingå i den offentliga kontrollen. Vid sidan av kontrollen av företagarnas egenkontrollsystem och HACCP ingår inspektion av produktionsanläggningar, råvaror, material avsedda att komma i kontakt med livsmedel, bekämpningsmedel och märkning, presentation och reklam. Förordningen ger utrymme för att genom kommittéförfarande lägga fast mer detaljerade bestämmelser för hur kontrollen kan genomföras. Detta kan till exempel avse inspektionsfrekvens för vissa typer av objekt samt mer detaljerade regler kring inspektörernas utbildning och kompetens.

Provtagning och analys

I kapitel III finns bestämmelser om provtagnings- och analysmetoder som skall användas i den offentliga kontrollen, och officiella laboratorier och hur dessa utses.

Krishantering

Enligt artikel 13 skall medlemsstaterna upprätta beredskapsplaner för åtgärder som omedelbart skall vidtas om foder eller livsmedel visar sig utgöra en allvarlig risk för människor eller djur. I artikeln finns bestämmelser om vad beredskapsplanerna skall innehåll och att dessa skall uppdateras alltefter behov.

Offentliga kontroller av införsel från tredje land

I artiklarna 14–25 finns särskilda bestämmelser om den offentliga kontrollen av foder och livsmedel som förs in från tredje land. Enligt artiklarna 14–16 skall det genomföra olika typer av kontroll beroende på om produkten är av animaliskt ursprung eller icke-animaliskt ursprung. I artiklarna 19–21 finns

bestämmelser om åtgärder efter offentlig kontroll av foder och livsmedel från tredje länder så får vidtas av behörig myndighet. Enligt artikel 24 skall de behöriga myndigheterna ha en nära samarbete med tullen i genomförandet av den offentliga kontrollen som behandlas i artiklarna 14–25.

Finansiering av offentlig kontroll

I artiklarna 26–29 regleras de finansiella förutsättningarna för den offentliga kontrollen. Enligt artiklarna 27 och 28 får medlemsstaterna ta ut avgifter för att täcka kostnaderna för denna kontroll. Artiklarna skall dock tillämpas från ett senare datum än övriga regler i förordningen (se nedan under ikraftträdande).

Registrering/godkännande av anläggningar

I artikel 31 finns bestämmelser om förfarandena kring registrering och godkännande av foder- och livsmedelsanläggningar och vad som ankommer på de behöriga myndigheterna att fastställa beträffande dessa förfaranden.

Referenslaboratorier

I avdelning III finns bestämmelser om gemenskapens laboratorier och nationella referenslaboratorier. Bland annat skall medlemsstaterna, enligt artikel 33, utse minst ett nationellt referenslaboratorium för varje referenslaboratorium på gemenskapsnivå.

Gemenskapens referenslaboratorier har bland annat till uppgift att förse de nationella referenslaboratorierna med analysmetoder, att anordna utbildningar för personal vid medlemsstaternas referenslaboratorier och tillhandahålla vetenskapligt och tekniskt stöd till kommissionen. Inom

djurhälsosektorn skall gemenskapens referenslaboratorier dessutom ge aktivt stöd när det gäller att diagnostisera utbrott av sjukdomar i medlemsländerna.

Administrativt stöd och samarbete

Avdelning IV innehåller bestämmelser om allmänna principer för administrativt stöd mellan behöriga myndigheter i berörda medlemsstater. Medlemsstaterna är skyldiga att bistå varandra med administrativt stöd om resultatet av den offentliga kontrollen kräver åtgärder i fler än en medlemsstat. Artikel 34 föreskriver också att detta administrativa stöd kan ges både på eget initiativ och på begäran av myndigheten i en annan medlemsstat. I avdelningen finns även bestämmelser om förbindelseorgan, om förbindelser med tredje länder och om samordnat stöd och uppföljning från kommissionens sida.

Kontrollplaner

I avdelning V finns regler om kontrollplaner. Enligt artikel 41 skall medlemsstaterna utforma en samlad flerårig nationell kontrollplan. Medlemsstaterna skall från och med 1 januari 2007 ta fram och sammanställa fleråriga kontrollplaner som regelbundet skall uppdateras och sändas till kommissionen. I artikel 42 anges enligt vilka principer medlemsstaterna skall utforma den fleråriga nationella kontrollplanen. Kontrollplanerna skall även beakta den vägledning som kommissionen utarbetar i enlighet med artikel 43. Medlemsstaterna skall vidare årliga lämna in en rapport till kommissionen med det innehåll som regleras i artikel 44.

Gemenskapsverksamhet

Avdelning VI, som behandlar gemenskapsverksamhet, kan förenklat sägas reglera tre områden.

Enligt artikel 45 skall kommissionen, på grundval av de fleråriga nationella kontrollplanerna som medlemsstaterna tar fram, genomföra allmänna och särskilda revisioner i medlemsstaterna i syfte att kontrollera att länderna lever upp till åtagandena i kontrollplanen och gemenskapslagstiftningen i övrigt. Kommissionen ges dock inte befogenhet att på egenhand inspektera enskilda verksamhetsutövare. Endast vid upprepade avvikelser får kommissionen besöka enskilda objekt och då enbart i samverkan med de nationella myndigheterna.

De särskilda revisionerna får komplettera de allmänna revisionerna och syftar främst till att kontrollera genomförandet av kontrollplanen, tillämpningen av foder- och livsmedelslagstiftningen och av djurhälso- och djurskyddslagstiftningen. Revisionerna får även omfatta verksamheter vid foder- och livsmedelsanläggningar. Dessutom syftar revisionerna till att kontrollera de behöriga myndigheternas verksamhet och särskilda problem i medlemsstaterna.

För att möjliggöra dessa revisioner skall medlemsstaterna bland annat ge allt nödvändigt stöd och tillhandahålla alla handlingar och tekniskt stöd som kommissionen begär. De skall vidare se till att kommissionens experter får tillträde till alla lokaler, uppgifter och databehandlingssystem.

Gemenskapskontroller får även utföras i tredje land. I artiklarna 47–50 regleras importvillkor vid handel från tredje länder samt stöd till utvecklingsländer.

I artikel 51 finns bestämmelser om de utbildning av kontrollpersonal som skall ske för personalen vid medlemsstaternas behöriga myndigheter.

Verkställighetsåtgärder

I avdelning VII finns bestämmelser om nationella verkställighetsåtgärder och om gemenskapens verkställighetsåtgärder.

Enligt artikel 54 får den behöriga myndigheten vidta en lång rad åtgärder om den konstaterat bristande efterlevnad. Den behöriga myndigheten får även vidta andra åtgärder som den anser vara motiverade. Medlemsstaten skall, enligt artikel 54, fastställa bestämmelser om sanktioner vid överträdelser av regelverket och se till att dessa tillämpas.

Även gemenskapen får vidta skyddsåtgärder om kommissionen har belägg för en allvarlig brist i en medlemsstat.

Slutbestämmelser

Avdelningarna VIII och IX inrymmer bestämmelser som innebär ändringar av vissa rättsakter och att några rättsakter upphävs. Förordningen kommer nämligen att ersätta ett antal EG-direktiv och kommissionsbeslut som har reglerat hur vissa typer av kontroller skall genomföras eller organiseras. Vidare finns bestämmelser om kommittéförfarande och bestämmelser om genomförandeåtgärder och övergångsbestämmelser som kommissionen kan besluta om. Det finns också bestämmelser om ändring av bilagor och referenser till europeiska standarder, rapport till Europaparlamentet och finansiellt stöd från gemenskapen.

Ikraftträdande m.m.

EG-förordningen trädde i kraft den 20 maj 2004 och tillämpas från och med den 1 januari 2006. Artiklarna 27 och 28 om finansiering av den offentliga kontrollen skall dock tillämpas först från och med den 1 januari 2007.

Bilaga I

I bilagan anges vilka territorier som avses i definitionen av import i artikel 2.15.

Bilaga II och III

Bilaga II, som har rubriken behöriga myndigheter, reglerar ämnesområden för utbildning av personal som utför offentlig kontroll samt ämnesområden för kontrollarbetet. I bilaga III regleras karaktäriseringen av analysmetoder.

Bilaga IV och V

I bilagorna finns bestämmelser om verksamheter och miniminivåer för avgifter eller pålagor dels i samband med den offentliga kontrollen av anläggningar inom gemenskapen, dels för offentlig kontroll av varor och levande djur som införs i gemenskapen.

Bilaga VI och VII

I bilaga VI fastslås kriterier som skall bearbetas vid beräkningen av avgifter. Bilaga VII innehåller särskilda bestämmelser om gemenskapens laboratorier.

Bilaga VIII

I artikel 61 räknas de gemenskapsrättsakter upp som upphävs genom förordningen. I bilaga VIII anges vilka tillämpnings-föreskrifter som har antagits på grundval av dessa rättsakter och som skall fortsätta att gälla i avvaktan på att nya bestämmelser antas med stöd av förordningen.

4.6 Zoonosförordningen

Inledning

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2160/23003 av den 17 november 2003 om bekämpning av salmonella och vissa andra livsmedelsburna zoonotiska smittämnen reglerar huvudsakligen bekämpningsprogram för vissa zoonotiska smittämnen, vilket i praktiken innebär salmonella. Förordningen innehåller sju kapitel samt fyra bilagor. Förordningens bestämmelser riktar sig huvudsakligen till medlemsstaten och dess behöriga myndigheter.

I kapitel I finns bestämmelser om syfte och räckvidd, definitioner samt behöriga myndigheter. Kapitel II inrymmer bestämmelser om gemenskapens mål för att minska prelevansen av zoonoser. I kapitel III finns regler om kontrollprogram och i kapitel IV och V bestämmelser om bekämpningsmetoder och handel både inom gemenskapen och med tredje land. Kapitel VI innehåller regler om laboratorier och kapitel VII regler om genomförande.

Tillämpningsområde m.m.

Förordningen är den rättsakt som skall säkerställa att mål för bekämpningen slås fast och att ändamålsenliga och effektiva åtgärder vidtas för att upptäcka och bekämpa salmonella och andra zoonotiska smittämnen vid alla relevanta led inom produktion, bearbetning och distribution – i synnerhet på primärproduktionsnivå – inbegripet foder i syfte att bland annat skydda folkhälsan. I Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/99/EG av den 17 november 2003 om övervakning av zoonoser och zoonotiska smittämnen, om ändring av rådets beslut 90/424/EEG och om upphävande av rådets direktiv 92/117/EEG slås fast vilka zoonoser som skall övervakas.

Enligt artikel 1 omfattar förordningen fastställande av mål för att minska förekomsten av vissa zoonoser i djurpopulationer, godkännande av särskilda bekämpningsprogram, antagande av särskilda bestämmelser om vissa bekämpningsmetoder och antagande av bestämmelser om handeln inom gemenskapen med vissa djur och import från tredje land av sådana djur och produkter av dessa.

Förordningen tillämpas inte på viss primärproduktion, såsom för privat bruk eller små mängder direktleveranser från producent till sådan detaljhandel som levererar direkt till slutkonsument. Medlemsstaterna skall dock fastställa nationella regler för den sistnämnda verksamheten.

Den behöriga myndighet som varje medlemsstat enligt artikel 3 skall utse ansvarar bland annat för tillämpningen av förordningen och att kontrollprogram enligt förordningen utarbetas. Myndigheten får därvid göra kontroller på plats av berörda livsmedels- eller foderföretag.

Gemenskapens mål

Enligt artikel 4 skall de gemenskapsmål som fastställs omfatta en högsta tillåten procentsats för smittade djur i en besättning eller den lägsta reduktion i procent av andelen smittade djur i en besättning. Dessutom skall den tidsfrist slås fast inom vilken målet ska vara uppnått. Detta arbete kommer att pågå till och med år 2009. Under denna tidsperiod är det endast zoonosen salmonellas förekomst hos fjäderfän och svin som kommer att övervakas.

Kontrollprogram

I artiklarna 5–7 finns bestämmelser om nationella kontrollprogram och om godkännande av dessa program. Det finns också särskilda bestämmelser om livsmedels- och foderföretagares kontrollprogram. För att uppnå gemenskapsmålen

skall medlemsstaterna, enligt artikel 5, upprätta kontrollprogram för de zoonoser som omfattas av förordningen. Kontrollprogrammen skall innehålla vissa uppgifter och skall godkännas av kommissionen. Programmen skall bland annat omfatta foderproduktion, primärproduktion av djur samt bearbetning och beredning av livsmedel av animaliskt ursprung.

Livsmedels- och foderföretag samt organisationer som företräder dessa, har möjlighet att få egna kontrollprogram godkända av en medlemsstat såsom en del i medlemsstatens nationella kontrollprogram. För att få ett sådant eget kontrollprogram godkänt som en del av det nationella kontrollprogrammet måste det dock uppfylla de förutsättningar som anges i artikel 7.

Bekämpningsmetoder och handel

Enligt kommittologiförfarande får kommissionen besluta att särskilda bekämpningsmetoder får eller skall tillämpas (artikel 8).

I artikel 9 finns bestämmelser om handel inom gemenskapen och om import från tredje land. Från och med det datum som fastställs i en bilaga till förordningen skall ursprungsflockar testas innan några levande djur eller kläckägg sänds från det ursprungliga livsmedelsföretaget. Under en övergångsperiod får vidare en mottagande medlemsstat bemyndigas att kräva att resultaten av testen uppfyller samma kriterier för salmonella som fastställts i den mottagande medlemsstatens kontrollprogram för sändningar inom medlemsstaten. Detta är således en typ av garantiförfarande som alla länder kan komma i åtnjutande av. Sveriges och Finlands salmonellagarantier för levande djur förblir oförändrade.

Genomförande och slutbestämmelser

I artiklarna 13–16 finns bestämmelser om att kommissionen får anta lämpliga genomförande- och övergångsbestämmelser.

Enligt artikel 17 skall gemenskapskontroller utföras på plats i medlemsstaterna i samarbete med de behöriga myndigheterna. Kontrollerna syftar till att säkerställa en enhetlig tillämpning av bestämmelserna i förordningen.

Ikraftträdande m.m.

Förordningen trädde i kraft den 12 december 2003 och tillämpas från och med den 17 maj 2004.

Bilagorna

I bilaga I anges vilka zoonoser och zoonotiska smittämnen för vilka gemenskapen enligt artikel 4 skall fastställa mål för minskning av prelevans. Bilaga II inrymmer regler om bekämpning av dessa zoonoser och zoonotiska smittämnen, däribland allmänna krav för de nationella kontrollprogrammen, minimikrav för provtagning samt särskilda krav för avelsflockar av gallus gallus, flockar av värphöns och för färskt kött. I bilaga III regleras särskilda kriterier för fastställande av salmonellatyper av betydelse för folkhälsan.

4.7 Fodertillsatsförordningen

Inledning

I Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1831/2003 av den 22 september om fodertillsatser finns gemenskapens bestämmelser om fodertillsatser. Den ersätter rådets direktiv 70/524/EEG av den 23 november 1970 om fodertillsatser. Förordningen är indelad i fyra kapitel och fyra bilagor. Bestämmelserna i förordningen riktar sig huvudsakligen till foderföretagare och gemenskapens institutioner.

I kapitel I finns bestämmelser om räckvidd och definitioner. Kapitel II inrymmer regler om godkännande, användning, övervakning och övergångsbestämmelser för fodertillsatser. I kapitel III finns bestämmelser om märkning och förpackning. Vissa allmänna bestämmelser och slutbestämmelser finns i kapitel IV.

Syfte och tillämpningsområde

Enligt artikel 1 är syftet med förordningen bland annat att fastställa ett gemenskapsförfarande för godkännande av utsläppande på marknaden och användning av fodertillsatser. Förordningen tillämpas inte på processhjälpmedel eller veterinärmedicinska läkemedel med undantag av koccidiostatika och histomonostatika som används som fodertillsatser. I artikel 2 definieras centrala begrepp , däribland fodertillsatser.

Utsläppande på marknaden, m.m.

Enligt artikel 3 får endast sådana fodertillsatser släppas ut på marknaden, bearbetas eller användas som godkänts i enlighet med förordningen och som uppfyller villkoren om användning och märkning i förordningen. För experiment i vetenskapliga syften kan vissa undantag göras.

Godkännande

I artiklarna 4–9 och 12–15 finns bestämmelser om godkännande av fodertillsatser, vilka villkor dessa skall uppfylla för att godkännas, övervakning, ändring och indragning av godkännanden m.m. Artiklarna 7–9 reglerar hur ansökan om godkännande skall ske. Kommissionen skall, efter yttrande från Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet, utarbeta ett förslag till

kommissionsförordning i vilket godkännande av fodertillsatsen skall beviljas eller vägras.

I artiklarna 13–15 finns bestämmelser om ändring samt tillfällig och permanent indragning av godkännanden, förlängning av godkännanden och brådskande godkännande. Enligt artikel 12 åligger det den person som använder eller släpper ut fodertillsatsen på marknaden sedan godkännande beviljats att övervaka att de villkor eller restriktioner som är förknippade med tillsatsen respekteras.

Status för befintliga produkter

I artikel 10 finns en övergångsbestämmelse för tillsatser som redan har släppts ut på marknaden i enlighet med det ovan nämnda direktivet 70/524/EEG. Sådana fodertillsatser samt vissa andra särskilt angivna ämnen får i princip endast finnas kvar på marknaden om en anmälan om deras utvärdering har översänts till kommissionen inom ett år efter det att förordningen trätt i kraft. I artikeln regleras även inom vilken tid en ny ansökan om godkännande i enlighet med förordningen skall lämnas in.

Utfasning av antibiotika som fodertillsats

Artikel 11 innehåller bestämmelser om utfasning av de antibiotika som fortfarande används som tillväxtbefrämjande medel. Annan antibiotika än koccidiostatika och histomonostatika får därvid endast saluföras och användas till och med den 31 december 2005. Från och med den 1 januari 2006 skall dessa ämnen strykas ur registret över tillåtna fodertillsatser.

Märkning och förpackning

I artikel 16 finns bestämmelser om märkning och förpackning av fodertillsatser och förblandningar.

Slutbestämmelser

I artiklarna 17–25 finns bestämmelser om sekretess hos gemenskapsinstitutionerna, administrativ granskning av kommissionen, dataskydd för vissa uppgifter och referenslaboratorier. Det finns även bestämmelser om kommittéförfarande och upphävande av gemenskapsrättsakter. Enligt artikel 24 skall medlemsstaterna bland annat fastställa regler om påföljder för överträdelser av bestämmelserna. I artikel 25 finns övergångsbestämmelser för ansökningar om godkännande som lämnats in enligt det ovan nämnda direktivet 70/524/EEG.

Ikraftträdande m.m.

EG-förordningen trädde i kraft den 7 november 2003 och tillämpas från och med den 18 oktober 2004.

Bilagorna

I bilaga I finns bestämmelser om tillsatsgrupper och i bilaga II bestämmelser om uppdrag och arbetsuppgifter för gemenskapens referenslaboratorier. Bilaga III reglerar särskilda märkningskrav för vissa fodertillsatser och för vissa förblandningar. I bilaga IV finns allmänna användningsvillkor.

4.8 Foderhygienförordningen

Inledning

I Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 183/2005 av den 12 januari om fastställande av krav på foderhygien finns allmänna hygienregler för foder. EG-förordningen består av dels en artikeldel där vissa allmänna huvudprinciper slås fast, dels en

bilagedel med vissa tekniska bestämmelser. Förordningens bestämmelser riktar sig huvudsakligen till foderföretagare. Den har sin motsvarighet på livsmedelsområdet i Europaparlametets och rådets förordning (EG) nr 852/2004 (se ovan avsnitt 4.2).

I kapitel I regleras syfte, räckvidd och definitioner. Kapitel II, som har rubriken skyldigheter, inrymmer bestämmelser om allmänna och särskilda skyldigheter för foderföretagare, systemet för riskanalys (faroanalys) och kritiska styrpunkter (HACCP) och finansiella garantier. Det innehåller även bestämmelser om foderföretagares åliggande beträffande bland annat anmälan och registrering av anläggningar samt bestämmelser om godkännande av sådana anläggningar. I kapitel III finns bestämmelser om riktlinjer för god praxis och i kapitel IV bestämmelser om import och export. I kapitel V behandlas slutbestämmelser om exempelvis system för snabb varning, påföljder och ikraftträdande.

Syfte och tillämpningsområde

Enligt artikel 1 syftar förordningen till att fastställa allmänna bestämmelser om foderhygien, villkor och förfaranden dels som säkerställer spårbarhet av foder, dels för registrering och godkännande av anläggningar. Förordningen tillämpas enligt artikel 2 på verksamhet som bedrivs av foderföretagare i alla led från och med primärproduktionen av foder till och med utsläppande av foder på marknaden, på utfodring av livsmedelsproducerande djur samt import och export av foder.

Från förordningens tillämpningsområde undantas visst foder eller utfodring. Detta gäller huvudsakligen foder som produceras och utfodras till djur inom privathushåll och som i förekommande fall skall konsumeras inom dessa hushåll. Den gäller inte heller för producenters direktförsäljning av små mängder primärproducerat foder till lokala jordbruksföretag för användning i dessa företag. Slutligen omfattas inte heller utfodring av icke-livsmedelsproducerande djur eller detaljhandel med foder för sällskapsdjur.

I artikel 3 definieras bland annat begreppen foderhygien, foderföretagare och fodertillsatser.

Allmänna skyldigheter för enskilda företagare

Enligt artiklarna 4–7 är foderföretagare skyldiga att se till att alla de led i produktions-, bearbetnings- och distributionskedjan som de ansvarar för genomförs i enlighet med bland annat hygienkraven i förordningen, gemenskapslagstiftningen, nationell lagstiftning samt god praxis. I artikel 5 finns särskilda skyldigheter för foderföretagare inom primärproduktionen. Övriga foderföretagare är skyldiga att tillämpa egenkontroll (HACCP) och dokumentera detta. Detaljerade krav som skall följas av foderföretag inom primärproduktionen, foderföretag inom andra led än primärproduktionen och beträffande utfodring av livsmedelsproducerande djur återfinns i bilagor till förordningen.

I syfte att förbereda ett effektivt system med finansiella garantier rörande foderföretagare skall kommissionen, enligt artikel 8, senast tolv månader efter förordningens ikraftträdande lägga fram en rapport om sådana garantier.

Registrering och godkännande

Foderanläggningar skall vara registrerade hos eller godkända av den behöriga myndigheten. Vilket förfarande som krävs är beroende av vilka fodertillsatser eller produkter som hanteras i anläggningen. Enligt artikel 9 skall foderföretagare bland annat anmäla alla anläggningar som de ansvarar för så att den behöriga myndigheten kan registrera dessa.

I artiklarna 10–19 finns bestämmelser om godkännande av anläggningar. Godkännande av anläggning kan i princip endast ske efter besök på plats av den behöriga myndigheten. Registreringar och godkännanden kan vid behov återkallas av den behöriga myndigheten. Behörig myndighet skall upprätthålla

förteckningar över såväl registrerade som godkända anläggningar. Kommissionen skall senast den 30 november varje år göra de konsoliderade förteckningarna över godkända anläggningar i medlemsstaterna tillgängliga för allmänheten. I medlemsstaterna skall förteckningar över registrerade anläggningar finnas allmänt tillgängliga.

Riktlinjer för god hygienpraxis

Artiklarna 20–22 innehåller bestämmelser om utarbetande, spridning och användning av riktlinjer. Såväl nationella som gemenskapsriktlinjer skall utarbetas. Tillämpningen av riktinjerna är dock frivillig för foderföretagarna. När nationella riktlinjer utarbetas skall detta ske genom foderbranschens försorg och i samråd med företrädare för särskilt berörda parter, till exempel behöriga myndigheter och användargrupper. Bestämmelser i Codex Alimentarius och angivna krav i förordningen skall därvid beaktas. Kommissionen skall upprätta ett register över de nationella riktlinjerna vilket skall vara tillgängligt för medlemsstaterna.

Kommissionen skall stödja utarbetandet av gemenskapsriktlinjer för god hygienpraxis och innan sådana utarbetas samråda med Ständiga kommittén för livsmedelskedjan och djurhälsa. Om gemenskapsriktlinjer tas fram skall kommissionen se till att de utarbetas och sprids av eller i samråd med lämpliga företrädare för bland annat den europeiska foderbranschen och i samarbete med särskilt berörda parter, som till exempel behöriga myndigheter. Bestämmelser i Codex Alimentarius och angivna krav i förordningen skall beaktas.

Påföljder och upphävande av gällande bestämmelser

Enligt artikel 30 skall medlemsstaterna införa bestämmelser om påföljder som är tillämpliga vid överträdelser av bestämmelserna

i förordningen. Påföljderna skall vara effektiva, proportionella och avskräckande.

Då förordningen börjar tillämpas skall vissa i artikel 33 särskilt angivna gemenskapsrättsakter upphör att gälla.

Slutbestämmelser

I artiklarna 26–29, 31 och 32 finns bestämmelser om genomförandeåtgärder, ändringar av bilagorna, system för snabb varning och vissa förfaranderegler för gemenskaps-institutionerna.

Ikraftträdande m.m.

EG-förordningen trädde i kraft den 8 februari 2005 och skall tillämpas från och med den 1 januari 2006.

Bilagorna

I bilaga I finns särskilda hygienbestämmelser för foderföretag inom primärproduktionen. Bilaga II innehåller bestämmelser om krav för foderföretag inom andra led än primärproduktion av foder i enlighet med artikel 5.1. Bilaga III inrymmer bestämmelser om goda utfodringsrutiner. I bilaga IV finns bestämmelser om vissa godkända tillsatser och produkter som ligger till grund för beslut om godkännande eller registrering av anläggningar. En mall för hur anläggningarna skall införas i nationella förteckningar finns i bilaga V.

4.9 Direktiv 2000/29/EG om skyddsåtgärder mot växtskadegörare m.m.

Inledning

Huvuddirektivet på växtskyddsområdet är rådets direktiv 2000/29/EG av den 8 maj 2000 om skyddsåtgärder mot att skadegörare på växter eller växtprodukter förs in till gemenskapen och mot att de sprids inom gemenskapen, senast ändrat genom rådets direktiv 2002/89 av den 28 november 2002 om ändring av direktiv 2000/29/EG om skyddsåtgärder mot att skadegörare på växter eller växtprodukter förs in till gemenskapen och mot att de sprids inom gemenskapen. Det är genomförandet av ändringar i det sistnämnda direktivet som behandlas i denna promemoria.

Direktivet harmoniserar medlemsstaternas lagstiftning på växtskyddsområdet. Till direktivet är fogat nio bilagor som innehåller tekniska bestämmelser.

Direktivet innehåller huvudsakligen bestämmelser som anger syfte, definitioner och ramar för växtskyddskontrollen. Skadegörare på växter och växtprodukter hanteras i en föränderlig omvärld och gemenskapen måste snabbt kunna vidta adekvata åtgärder. Direktivet ger ett sådant utrymme genom att bemyndiga kommissionen att utfärda kompletterande lagstiftning.

Direktivet skiljer mellan skadegörare som inte påvisats i gemenskapen som helhet, skadegörare som har påvisats i hela gemenskapen och skadegörare som inte påvisats fullt ut i alla medlemsstater. En medlemsstat kan få skyddad zon status för en viss skadegörare som den bevisligen åtminstone till en del är fri från. En medlemsstat får därigenom möjlighet att ställa strängare krav på till exempel införseln. Förteckningen över farliga skadegörare uppdateras fortlöpande.

Genom rådets direktiv 2002/89/EG justeras flera definitioner på flera centrala begrepp i direktivet. Vidare förtydligas de förfaranden och formaliteter som gäller för växter och växtprodukter när de införs eller flyttas inom gemenskapen. Dessutom förstärktes möjligheten för den ansvariga växtskyddsmyndigheten i respektive land att delegera specifika uppgifter av kontrollen till andra organ.

Syfte och tillämpningsområde

Enligt artikel 1 gäller direktivet huvudsakligen skyddsåtgärder mot införsel av skadegörare på växter och växtprodukter till medlemsstaterna från andra medlemsstater eller från icke-medlemsländer. Medlemsstaterna skall utse en ansvarig central myndighet för sådana frågor som faller under detta direktiv.

I artikel 2 definieras flera centrala begrepp, däribland växter, växtprodukter och skadegörare m.fl.

Förbud av införsel

I artiklarna 3–6 finns bestämmelser om att medlemsstaterna skall förbjuda införsel till sina områden av vissa skadegörare samt växter eller växtprodukter som särskilt anges i bilagor till direktivet.

Växtpass

I artiklarna 10 och 11 finns bestämmelser om växtpass. Detta är ett dokument som skall åtfölja vissa växter och växtprodukter vid handel på den inre marknaden. Växpasset krävs för ett begränsat antal växter och växtprodukter som ur växtskydds-synpunkt bedömts särskilt riskabla. Växtpasset intygar att växterna ingått i ett system för kontroll och är friska. Bestämmelserna om växtpass ställer i huvudsak endast krav på

den yrkesmässiga handeln med växter och växtprodukter. Ett undantag är utsädespotatis skall ha växtpass vid försäljning. För växter och växtprodukter från tredje land ligger ansvaret för utfärdande av växtpass på medlemsstatens officiella myndighet (importkontroll).

Officiell kontroll

I artiklarna 6, 12 och 21 finns bestämmelser om officiell kontroll.

Enligt artikel 6 skall medlemsstaterna bland annat för vissa särskilt angivna växter eller växtprodukter i bilagorna till direktivet föreskriva att dessa och deras emballage skall ha undergått en officiell kontroll. Denna kontroll skall ske i syfte att säkerställa att växterna m.m. inte är angripna av skadegörare. I artiklarna regleras hur den officiella kontrollen skall utföras och att medlemsstaterna under vissa förutsättningar får undanta viss lokal omsättning från kontrollen.

Enligt artikel 12 skall medlemsstaterna även organisera officiella stickprovskontroller för att säkerställa att bestämmelserna i direktivet följs. Sådan kontroll skall utföras regelbundet på fastigheter som finns i de register som skall finnas enligt direktivet. Inspektören skall ha tillgång till bland annat växter på alla stadier i produktions- och försäljningskedjan. Om det vid kontrollen fastslås att växter utgör en risk för spridning av skadegörare får de underkastas de officiella åtgärder som föreskrivs i artikel 11.

För att säkerställa en korrekt och enhetlig tillämpning av direktivet får kommissionen låta utföra kontroller i samarbete med den officiella växtskyddsmyndigheten i medlemsstaten. Dessa kontroller skall ske i enlighet med artikel 21.

Det kan i detta sammanhang nämnas att det även i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 finns vissa bestämmelser om offentlig kontroll som omfattar växtskyddet.

Ikraftträdande m.m.

Medlemsstaterna skall senast den 1 januari 2005 genomföra de bestämmelser som är nödvändiga för att uppfylla kraven i rådets direktiv 2002/89/EG.

Bilagorna

Direktivet innehåller nio bilagor. I bilagorna I–III grupperas dels skadegörare vars införsel och spridning är förbjuden, dels skadegörare som skall förbjudas om de förekommer på vissa växter eller växtprodukter. Bilaga IV innehåller särskilda krav som alla medlemsstater måste fastställa för införsel till och förflyttning inom alla medlemsstater av växter och växtprodukter m.m. I bilaga V finns bestämmelser om vilka växter, växtprodukter m.m. som måste genomgå en växtskyddskontroll på produktionsplatsen. I bilaga VI anges vilka växter och växtprodukter för vilka särskilda arrangemang får tillämpas. Bilagorna VII–IX inrymmer bestämmelser om certifikatmodeller, upphävda direktiv och senaste ändringar samt en jämförelsetabell.

5 Lagstiftningsbehovet

I detta avsnitt behandlas lagstiftningsbehovet vad gäller dels de nya EG-förordningarna, dels ändringarna i direktivet 2000/29/EG samt vissa grundläggande frågor om lagstiftningens utformning.

5.1 Lagstiftningsbehovet med anledning av EG-förordningarna

Promemorians bedömning: EG:s förordningar om livsmedels- och fodersäkerhet, livsmedels- och foderhygien, offentlig kontroll, fodertillsatser och om salmonella och vissa andra livsmedelsburna zoonotiska smittämnen medför att ändringar bör göras i författningarna om foder, livsmedel, djurskydd, växtskydd, provtagning på djur, m.m., kontroll av husdjur m.m., epizootier och zoonoser.

Skälen för promemorians bedömning: Det svenska medlemsskapet i EU har vad gäller tillvägagångssätt och innehåll i hög grad ändrat förutsättningarna för den svenska lagstiftningen inom samhällssektorerna för livsmedel, foder, djurskydd, djurhälsa, skydd för smittsamma djursjukdomar samt växtskydd. EG:s rättsakter intar en framträdande plats inom dessa områden. Hittills har de nationella reglerna i stor utsträckning grundat sig på direktiv vilka har innehållit såväl generella principer som regler med hög detaljeringsgrad. Utgångspunkten för genomförandet av direktiv är att endast

sådana bestämmelser som kräver lagform skall lagregleras. Övriga bestämmelser som krävs för direktivens genomförande författningsregleras på lägre normnivå än lag. De flesta direktivbestämmelserna är därför genomförda i myndighetsföreskrifter.

De senaste årens utveckling har medfört att en allt större del av de grundläggande bestämmelserna inom de nu aktuella områdena nu finns i EG-förordningar som ersätter de äldre direktiven. Förordningarna är en för EG-rätten central och viktig typ av rättsakter. Det är i första hand med stöd av förordningar som Europarlamentet och rådet utövar sin av medlemsstaterna anförtrodda lagstiftande befogenhet.

En EG-förordning är, i enlighet med artikel 249 i EG-fördraget, till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater. De skall tillämpas av domstolar och myndigheter i medlemsstater som direkt gällande rätt och kan åberopas av enskilda. En förordning varken skall eller får inkorporeras i eller transformeras till nationell rätt, såvida annat inte är särskilt stadgat i förordningen. Något genomförande av EG-förordningar skall således inte ske. Det förekommer dock att förordningar innehåller bestämmelser av direktivliknande karaktär som innebär en uppmaning till medlemsstaten att anta nationella bestämmelser avseende en viss fråga.

Existensen av en EG-förordning inom ett visst område markerar normalt att medlemsstaterna skall undvika egen lagstiftning inom området med hänsyn till principen om gemenskapsrättens företräde och spärrverkan. Det är däremot vanligt att förordningarna måste kompletteras med nationella regler. Såvida inte ett bemyndigande till medlemsstaterna ges i EG-förordningen får förordningen dock inte fyllas ut eller kompletteras med mer detaljerade regler inom samma område. En medlemsstat får vidare inte utfärda föreskrifter om hur en EG-förordning skall tolkas.

En EG-förordning hindrar dock inte att en medlemsstat inför regler av verkställande karaktär. Exempelvis kan det behövas nationella regler om straffsanktioner vid överträdelser av förordningarna regler eller bestämmelser om vilken myndighet

som skall svara för tillämpningen. Även andra administrativa och processuella regler får införas. Det är således tillåtet att införa nationella bestämmelser som gör att en EG-förordning kan tillämpas i praktiken och får genomslag bland adressaterna. EG-förordningar är vanligt förekommande på de områden som behandlas i denna promemoria.

Inom ett flertal här aktuella områden kompletteras det nationella regelverket av förhållandevis detaljerade regler som återfinns i EG-förordningar. Detta blir särskilt tydligt genom det så kallade hygienpaketet (se avsnitt 2), där ett större antal EG-direktiv som införlivats i den svenska lagstiftningen ersätts med ett antal EG-förordningar på gemenskapsnivån. Inom livsmedelsområdet ersätts exempelvis innehållet i några av de nya EG-förordningarna ett tjugutal direktiv som tagits fram ända sedan år 1964 och framåt. De EG-förordningar det handlar om inom de aktuella områdena är förordningar beslutade dels av Europarlamentet och rådet, dels av kommissionen. Förordningarna av Europaparlamentet och rådet utgörs i allmänhet av en grundförordning som därefter fortlöpande ändras genom ytterligare förordningar. Det kan också handla om förordningar som ändrar direktiv. Det är också vanlig förekommande att kommissionen i förordningsform, genom bemyndiganden i en förordning av Europarlamentet och rådet, ges rätt att besluta om genomförandeåtgärder, övergångsbestämmelser samt tillämpningsföreskrifter m.m. (se exempelvis artiklarna 5 och 62 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 av den 29 april 2004 om offentlig kontroll för att säkerställa kontrollen av efterlevnaden av foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd). Bara på foderområdet har sedan år 1998 antagits allt mellan fem till tjugo kommissionsförordningar per år. Förhållandena har varit mer eller mindre likartade på livsmedelsområdet.

Denna förändring av gemenskapsrättsakternas form påverkar i hög grad utformningen av den nationella lagstiftningen. En följd är att de berörda lagarna i mer eller mindre stor utsträckning

kommer att utgöra ett komplement till EG-förordningarna. De gällande berörda nationella författningarna behöver således anpassas efter detta förhållande.

Det nya EG-regelverket om foder- och livsmedelshygien samt om offentlig kontroll utgör en omfattande reglering av de samhällssektorer som behandlar frågor om livsmedel, foder, djurskydd, djurhälsa, inklusive zoonoser och epizootier, samt växtskydd. I EG-förordningarna finns både generella bestämmelser och bestämmelser med hög detaljeringsgrad. Förordningarnas bestämmelser påverkar följaktligen det svenska regelverket på samtliga normnivåer. Några av bestämmelserna riktar sig direkt mot medlemsstaten som bland annat skall se till att förordningens bestämmelser kan verkställas. Andra bestämmelser riktar sig till den av medlemsstaten utsedda behöriga myndigheten och anger vad denna myndighet har för uppgifter. En del av bestämmelserna är generella i den meningen att de anger grundläggande principer och mål för den offentliga kontrollen och hur detta system skall organiseras både på nationell nivå och gemenskapsnivå.

De detaljerade bestämmelserna i EG-förordningarna träffar tillämpningsområdet för huvudsakligen livsmedelslagen (1971:511), växtskyddslagen (1972:318), lagen (1985:295) om foder, lagen (1985:342) om kontroll av husdjur m.m., djurskyddslagen (1988:534), lagen (1992:1683) om provtagning på djur, m.m., epizootilagen (1999:657) och zoonoslagen (1999:658). Även bisjukdomslagen (1974:211) berörs till viss del av de frågor som behandlas i EG-förordningarna. Denna lag är föremål för en särskild översyn (se uppdrag till Statens jordbruksverk att utreda hur bekämpningen av bisjukdomar bör bedrivas, dnr Jo2005/1018/LD.) Den svenska anpassningen till det nya EG-regelverket som i förekommande fall bör göras i den lagen behandlas därför inte i denna promemoria.

Det nya EG-regelverket påverkar utformningen av det nationella regelverket på flera sätt. För att EG-förordningarna skall kunna verkställas i sin helhet i Sverige behöver de kompletteras av nationell lagstiftning i vissa avseenden. Bland

annat behöver förordningarna kompletteras med bestämmelser om tillsyn och straff. EG-bestämmelserna om offentlig kontroll innebär att även tillsynsbestämmelserna i de berörda lagarna genomgående bör förändras för att få en enhetlig struktur och för att överensstämma med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004. Denna EG-förordnings räckvidd omfattar förutom foder och livsmedel även djurhälsa och djurskydd.

De huvudsakliga bestämmelserna om livsmedels- och fodersäkerhet återfinns numera i gemenskapsrätten på förordningsnivå. För att undvika dubbelreglering bör bestämmelser i de nationella lagarna som motsvaras av bestämmelser i EG-förordningarna därför helt tas bort. Särskilda nationella bestämmelser behöver dock finnas för sådana frågor som faller utanför tillämpningsområdet för EG-förordningarna, men som fordrar en nationell författningsreglering.

En svensk anpassning till de nya EG-förordningarna fordrar alltså dels upphävande av flera bestämmelser, dels att nya bestämmelser införs i de berörda lagarna. Till detta kommer att vissa lagändringar som har indirekt samband med EG-förordningarna bör behandlas i detta sammanhang. Det gäller till exempel översynen av den lagtekniska utformningen av tillsynsbestämmelserna. Lagändringarna blir sammantaget relativt omfattande. När det gäller livsmedelslagen, foderlagen och provtagningslagen är behovet av lagändringar så omfattande att det framstår som mest ändamålsenligt att ersätta dessa med tre nya lagar. I avsnitten 6–14 behandlas de separata lagförslag som föranleds av EG-förordningarna.

EG-förordningarna innehåller i flera hänseenden ett mycket detaljerat regelverk. Det stora flertalet bestämmelser har i dag sin motsvarighet i bestämmelser på annan normnivå än lag, främst i myndighetsföreskrifter. De nya EG-förordningarna kommer därför dessutom att innebära ett stort förändringsarbete även av förordningar som beslutats av regeringen samt av föreskrifterna hos främst Livsmedelsverket, Statens jordbruksverk och Djurskyddsmyndigheten.

5.2 Verkställande av EG-förordningarna

Promemorians förslag: En lagstiftningsmetod skall införas som innebär att varje lag som omfattas av tillämpningsområdet för de nya EG-förordningarna kompletterar de EG-bestämmelser i EG-förordningarna som faller inom tillämpningsområdet för respektive lag

Skälen för promemorians förslag: Till de svenska författningar som innehåller bestämmelser som gäller frågor som behandlas i de här aktuella EG-förordningarna eller på annat sätt kompletterar dessa hör, som nämnts ovan, livsmedelslagen, växtskyddslagen, foderlagen, lagen om kontroll av husdjur m.m., djurskyddslagen, provtagningslagen, epizootilagen och zoonoslagen. Dessa författningar innehåller med undantag för lagen om kontroll av husdjur m.m. i princip de instrument som behövs för att säkerställa att EG-förordningarna verkställs i sin helhet. Det finns dock inte i alla lagar en tydligt uttryckt koppling mellan de nationella författningarna och de nya EG-förordningarna.

EG-förordningarna kan kompletteras av nationella bestämmelser på olika sätt. Varje EG-förordning kan antingen kompletteras av en särskild kompletteringslag eller av den eller de befintliga nationella författningar som omfattar de frågor som avhandlas i respektive EG-förordning. Som exempel på det förstnämnda alternativet kan nämnas lagen (1995:551) om EG:s förordning om ekologiskt framställda produkter som kompletterar rådets förordning (EEG) nr 2092/91 av den 24 juni 1991 om ekologisk produktion av jordbruksprodukter och uppgifter därom på jordbruksprodukter och livsmedel. Lagen innehåller i princip endast sådana bestämmelser om tillsyn, straff och överklagande som behövs för att verkställa EG-förordningen i sin helhet. Som exempel på det andra alternativet kan nämnas livsmedelslagen, foderlagen, provtagningslagen och epizootilagen som innehåller dels materiella bestämmelser och bemyndiganden, dels bestämmelser om tillsyn, straff och överklagande. De sistnämnda bestämmelserna har gjorts tillämpliga på vissa EG-förordningar genom olika lagstiftningsmetoder.

Vad beträffar det första alternativet att komplettera EG-förordningar bör beaktas att tillämpningsområdet för eventuella nya lagar som kompletterar förordningarna antingen skulle bli mycket smalt, eftersom övervägande delen av det regelverk som finns i EG-förordningarna gäller frågor som regleras i livsmedelslagen, växtskyddslagen, foderlagen, lagen om kontroll av husdjur m.m., djurskyddslagen, provtagningslagen, epizootilagen och zoonoslagen, eller komma att sammanfalla med tillämpningsområdet för denna lagstiftning. Detta alternativ framstår därför som en överreglering som riskerar att medföra en onödigt fragmenterad lagstiftning och skulle i det senare fallet dessutom sannolikt leda till gränsdragningsproblem och andra tillämpningssvårigheter.

Alternativet att låta de lagar som behandlar de områden som regleras i de aktuella EG-förordningarna komplettera de aktuella EG-förordningarna är den metod som hittills använts inom de berörda sakområdena och har bland annat den fördelen att de tillsynsorganisationer som finns inom olika områden kan verka på samma sätt oavsett om reglerna finns i en EG-förordning eller i en nationell författning. Denna metod innebär även att lagstiftningen inom ett område i stor utsträckning kan samlas i en ny lag, varvid lagstiftningens tillgänglighet gynnas. Det förhållandet att regelverket på de berörda sakområdena huvudsakligen återfinns på EG-förordningsnivå innebär dock att förändringar behöver ske i det nationella regelverket både vad gäller bestämmelsernas utformning och struktur.

Sammantaget framstår det som mest ändamålsenligt att genomföra kompletteringen av de nya EG-förordningarna genom att föra in erforderliga bestämmelser i befintliga lagar eller i de lagar som föreslås ersätta dessa. Detta alternativ framstår dessutom som mest praktiskt mot bakgrund av att flera centrala EG-förordningar redan tillämpas och att det återstår kort tid till dess resterande EG-förordningar skall börja tillämpas.

5.3 Tillkännagivandeförfarande

Promemorians bedömning: Regeringen bör tillkännage i Svensk författningssamling vilka EG-förordningar som kompletteras av respektive lag. I fråga om sådana EG-förordningar som faller inom flera lagars tillämpningsområde bör regeringen i verkställighetsföreskrifter meddela vilka EG-bestämmelser som kompletteras av respektive lag.

Skälen för promemorians bedömning: Gällande bestämmelser i livsmedelslagen, foderlagen, provtagningslagen och epizootilagen kompletterar redan flera EG-förordningar. Frågan hur dessa EG-förordningar har kopplats till befintliga författningar har lösts på olika sätt.

När det gäller livsmedelslagen kompletterar vissa bestämmelser i den lagen de EG-förordningar som helt eller delvis faller inom tillämpningsområdet för lagen och som regeringen tillkännager i Svensk författningssamling. I dag anges i tillkännagivandet till livsmedelslagen ett trettiotal grundförordningar som behandlar frågor som helt eller delvis faller inom tillämpningsområdet för denna lag. Foderlagen har utformats efter samma mönster som livsmedelslagen. Det tillkännagivande som är kopplat till foderlagen omfattar i dagsläget sju EG-förordningar.

Motivet till att denna lagstiftningsmetod valdes för dessa författningar var att det mot bakgrund av det stora antal EG-förordningar som förväntades antas i framtiden bedömdes nödvändigt att använda en metod som inte direkt i lagen angav vilka EG-förordningar som innehöll sådana bestämmelser som skulle kompletteras av lagen. I annat fall skulle lagändringar behöva göras varje gång någon ny EG-förordning av berört slag antogs.

En annan lagstiftningsmetod för att komplettera EG-förordningar med svensk lagstiftning är den som använts i provtagningslagen och epizootilagen, där det direkt i respektive författning har angetts vilka EG-förordningar som kompletterar respektive lag.

Eftersom det fram tills nu inte varit aktuellt saknas i djurskyddslagen, lagen om kontroll av husdjur m.m., växtskyddslagen och zoonoslagen bestämmelser om att lagarna kompletterar bestämmelser i EG-förordningar.

De EG-förordningar som här är aktuella behöver kompletteras av fler lagar än de som hittills kompletteras av EG-förordningar. Ett förhållande som därvid kräver särskilda överväganden är det faktum att respektive EG-förordnings tillämpningsområde i flera fall sammanfaller med flera befintliga lagars tillämpningsområden. Detta förhållande är dock inte nytt. Redan i dag sammanfaller tillämpningsområdena för exempelvis Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 999/2001 av den 22 maj 2001 om fastställande av bestämmelser för förebyggande, kontroll och utrotning av vissa typer av transmissibel spongiform encefalopati och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1774/2002 av den 3 oktober 2002 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter som inte är avsedda att användas som livsmedel med tillämpningsområdet för livsmedelslagen, foderlagen, provtagningslagen och epizootilagen. I epizootilagen och provtagningslagen, som saknar tillkännagivanden, har i lagen särskilt reglerats hur respektive lag förhåller sig till de övriga berörda lagarna i fråga om bestämmelserna i de EG-förordningar som kompletteras av lagarna. I livsmedelslagen och foderlagen föreskrivs däremot att lagen kompletterar de EG-förordningar som helt eller delvis faller inom tillämpningsområdet för lagen och som regeringen tillkännager i Svensk författningssamling. De EG-förordningar som faller inom tillämpningsområdet för såväl livsmedelslagen som foderlagen anges därmed både i tillkännagivandet till livsmedelslagen och i tillkännagivandet till foderlagen.

Anledningen till att olika lagstiftningsmetoder har använts för att göra de EG-förordningar som redan tillämpas verkställbara i Sverige beror till viss del på att det hittills rört sig om ett begränsat antal EG-förordningar där tillämpningsområdet sammanfallit med flera lagar. EG-förordningarna har kunnat

verkställas inom ramen för befintliga lagar utan alltför stora förändringar av regelverket.

Nu är det fråga om flera nya EG-förordningar vars tillämpningsområden helt eller delvis sammanfaller med tillämpningsområdet för livsmedelslagen, foderlagen, provtagningslagen, djurskyddslagen, växtskyddslagen, lagen om kontroll av husdjur m.m., epizootilagen och zoonoslagen. Detta förhållande ställer större krav på tydlighet och förutsebarhet i den nationella lagstiftningen, inte minst när det gäller frågan om vilken lags bestämmelser om tillsyn och straff som skall tillämpas i det enskilda fallet. Det måste tydligt framgå med stöd av vilken lag en straffpåföljd kan ådömas vid överträdelser av bestämmelser i EG-förordningarna. Flera tillsynsmyndigheter kan vidare beröras av en och samma EG-förordning. Det bör därför tydliggöras med stöd av vilken lag tillsyn över efterlevnaden av en viss EG-bestämmelse skall ske.

Det nya EG-regelverket för således med sig delvis nya krav på den nationella lagstiftning som skall komplettera detta. Det förhållandet att tillämpningsområdet för en enskild EG-förordning inte helt motsvarar tillämpningsområdet för en nationell lag behöver därför lösas i den nationella lagstiftningen. Mot bakgrund av det stora antal EG-förordningar det nu handlar om och det antal nationella lagar som berörs framstår det som lämpligast att använda en enhetlig lagstiftningsmetod som är gemensam för samtliga berörda lagar.

Den metod som valts i fråga om provtagningslagen och epizootilagen har den fördelen att det klargörs vilken lag som i första hand kompletterar en EG-förordningar som faller inom flera lagars tillämpningsområde. Denna metod torde dock endast vara möjlig att välja i de fall EG-förordningarna är få till antalet och avgränsningsfrågorna i förhållande till övriga lagar är begränsade. Metoden förutsätter också att det är klart går att avgöra att en viss EG-bestämmelse faller inom en lags tillämpningsområde. Mot bakgrund av det stora antal EG-förordningar det nu rör sig om framstår denna metod som mindre lämplig. Det kan även förväntas att ytterligare EG-

förordningar fortlöpande kommer att beslutas inom de närmaste åren. En fortsatt användning av denna lagstiftningsmetod innebär att riksdagen måste fatta beslut om att ändra lagarna flera gånger per år endast av det skälet att det tillkommit nya EG-förordningar som skall kompletteras av lagen. Det finns således starka invändningar mot att använda en sådan metod i fortsättningen.

Med den andra lagstiftningsmetoden, då regeringen i Svensk författningssamling ger till känna de EG-förordningar som skall kompletteras av lagen, undviks dessa problem. Denna metod har den stora fördelen att det endast är tillkännagivandet som behöver ändras i den takt som nya EG-förordningar som skall kompletteras av lagen beslutas. Riksdagen har dessutom satt tydliga gränser för hur regeringen utnyttjar detta genom att definitionen av lagens tillämpningsområde beslutas av riksdagen. Sammantaget framstår detta alternativ som den mest ändamålsenliga för att i Sverige verkställa de nya EG-förordningarna.

För de fall en EG-förordning innehåller bestämmelser som faller inom flera lagars tillämpningsområde bör regeringen för tydlighetens skull i verkställighetsföreskrifter precisera vilka EG-bestämmelser som kompletteras av den aktuella lagens bestämmelser.

De lagförslag som dessa överväganden medför behandlas nedan i avsnitten 7–14.

5.4 Nationella föreskrifter

Promemorians bedömning: Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer bör bemyndigas att meddela de föreskrifter eller fatta de beslut som behövs som komplettering av EG-förordningarna.

Skälen för promemorians bedömning: De aktuella EG-förordningarna kan förutsätta att det meddelas nationella särbestämmelser i något avseende. EG-förordningarna förutsätter i bland att medlemsstaterna utfärdar nationella bestämmelser antingen för att precisera en bestämmelse eller för att verkställa den. Det förekommer också att medlemsstaterna åläggs en skyldighet att reglera vissa frågor nationellt. De förhållanden som skall regleras är av sådan karaktär att de normalt regleras i förordning eller föreskrifter. Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer bör därför ges befogenhet att utfärda sådana föreskrifter eller i det enskilda fallet fatta de beslut som behövs som komplettering till EG-förordningarna. EG-förordningarna kan därutöver innehålla bestämmelser som uttryckligen ger medlemsstaterna befogenhet att meddela nationella undantagsbestämmelser eller särskilda regler för ett visst område. Det gemensamma för sistnämnda situationer är att EG-reglerna i sig inte förutsätter att det utfärdas några nationella regler utan det är upp till medlemsstaterna att avgöra om sådana regler skall finnas. Dessa fall skiljer sig principiellt sett inte från de situationer då frågan är helt oreglerad i sekundärrätten. I båda fallen ligger hela beslutsutrymmet i den aktuella frågan hos medlemsstaten.

De lagförslag som dessa överväganden medför behandlas nedan i avsnitten 7–14.

5.5 Lagstiftningsbehovet med anledning av direktiv 2000/29/EG om skyddsåtgärder mot växtskadegörare m.m.

Promemorians förslag: De delar av ändringarna i rådets direktiv 2000/29/EG som kräver lagform skall genomföras i växtskyddslagen.

Skälen för promemorians förslag: Ett direktiv är bindande för medlemsstaterna inom EU på så sätt att medlemsstaterna är skyldiga att anpassa sin rättsordning efter direktivet. Hur detta skall gå till överlämnas emellertid åt medlemsstaterna själva att avgöra. Rådets direktiv 2000/29/EG om skyddsåtgärder mot att växtskadegörare förs in i gemenskapen, m.m. – som i huvudsak rör sig om en konsolidering av gällande regelverk – antogs under år 2000 och har genomförts i svensk rätt i växtskyddslagen (1972:318) och förordningen (1995:681) om växtskydd. Mot bakgrund av de erfarenheter som gjorts och de nya behov som tillkommit på växtskyddsområdet beslutade rådet om ändringar i detta direktiv genom rådets direktiv 2002/89/EG. Förändringarna i direktivet påverkar och förstärker den gällande lagstiftningen i flera avseenden. Bland annat berörs definitionen av växt och växtskadegörare i lagen. Vidare förtydligas reglerna om dokumentkontroll och utvidgad skyldighet att lämna upplysningar. Bestämmelserna i växtskyddslagen behöver därför ändras. I samband därmed föreslås även vissa ändringar som inte är föranledda av direktivet.

6 Överväganden och förslag med anledning av kontrollförordningarna

6.1 Allmänt

Genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 av den 29 april 2004 om offentlig kontroll för att säkerställa kontrollen av efterlevnaden av foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd införs ett harmoniserat ramverk av allmänna bestämmelser om utformningen av och genomförandet av den offentliga kontrollen av foder och livsmedel inom EU. Förutom livsmedel och foder gäller förordningen även i viss utsträckning kontroll av djurhälsa och djurskydd. Bestämmelserna skall tillämpas från och med den 1 januari 2006.

Det kan i detta sammanhang nämnas att när det gäller växtskydd omfattar gemenskapsramverket generellt sett inte offentliga kontroller av skadegörare på växter eller växtprodukter eftersom dessa kontroller redan omfattas av rådets direktiv 2000/29/EG. Vissa aspekter av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 skall dock gälla även på växtskyddsområdet och särskilt de aspekter som gäller upprättandet av fleråriga nationella kontrollplaner och gemenskapens inspektioner i medlemsstaterna och i tredje länder.

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 kompletteras av särskilda bestämmelser för kontrollen av livsmedel m.m. av animaliskt ursprung. Dessa bestämmelsen finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 854/2004 av den 29 april 2004 om fastställande av särskilda bestämmelser för genomförandet av offentlig kontroll av produkter av animaliskt ursprung avsedda att användas som livsmedel.

Det bör slutligen nämnas att Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 inte omfattar bestämmelserna om den gemensamma organisationen av marknaderna för jordbruksprodukter. Det finns redan ett väletablerat och särskilt kontrollsystem för kontroll av efterlevnaden av dessa bestämmelser. Förordningens mål skiljer sig också från målen för de kontroller som gäller för den gemensamma organisationen av marknaderna för jordbruksprodukter och gäller därför inte på dessa områden.

Vissa lagstiftningsfrågor som genom regleringen i framför allt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 berör flera områden och därmed ett flertal lagar behandlas gemensamt i detta kapitel.

6.2 Nuvarande tillsynsordning

Detta avsnitt syftar till att ge en översiktlig bild av den nu gällande tillsynsverksamheten som bedrivs i livsmedelskedjans olika delar inklusive djurhälsa och djurskydd. Verksamhet som bedrivs av aktörer som inte är tillsynsmyndigheter i egentlig mening, men som har uppgifter som angränsar till tillsynsverksamheten, såsom polismyndigheten, behandlas inte.

För en mer heltäckande bild av de nuvarande tillsynssystemen och finansieringen av dessa hänvisas till gällande författningar och till under senare år lämnade betänkanden och rapporter.

Livsmedels- och djurskyddstillsyn

Livsmedels- och djurskyddstillsynen utövas med stöd av livsmedelslagen (1971:511) och djurskyddslagen (1988:534). Tillsynen utövas i dag på lokal, regional och central nivå.

Kommunerna bedriver inom båda tillsynssystemen uteslutande operativ lokal tillsyn. Med operativ tillsyn avses här och i det följande sådan tillsyn som riktar sig direkt mot den som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd.

Länsstyrelserna utövar den regionala tillsynen över såväl livsmedelslagstiftningen som djurskyddslagstiftningen. På livsmedelsområdet har länsstyrelserna inte några operativa tillsynsuppgifter. Deras roll här är i stället av rådgivande och uppföljande natur. Inte heller i djurskyddslagstiftningen specificeras några tillsynsuppgifter som länsstyrelserna skall utföra. Däremot ankommer det på länsstyrelserna att – förutom att ge råd till andra tillsynsmyndigheter och allmänheten m.fl. – fullgöra vissa angränsande uppgifter, såsom att pröva frågor om förhandsgodkännande av stall och andra utrymmen där djur hålls samt att besluta om omhändertaganden av djur.

De centrala tillsynsmyndigheterna är Livsmedelsverket och Djurskyddsmyndigheten. Deras huvuduppgift är att samordna övriga tillsynsmyndigheters verksamhet. Livsmedelsverket utövar dock, till skillnad från Djurskyddsmyndigheten, också operativ tillsyn. Detta sker framför allt över den verksamhet som bedrivs i vissa större livsmedelsanläggningar.

Inom livsmedelsområdet består de operativa kontrollerna av en rad olika moment. Huvuddelen av kontrollerna består av inspektionen av livsmedelslokaler, såsom exempelvis restauranger och butiker där de hygieniska förhållandena m.m. undersöks. I de regelbundna kontrollerna ingår också provtagning för att undersöka livsmedels mikrobiologiska och toxikologiska status för att bedöma livsmedlets säkerhet. Livsmedelskontrollerna består också av importkontroller av livsmedel och besiktningar av slaktdjur och kött på slakterierna.

Djurskyddskontrollen består dels av prövningar av djurstallar m.m., dels av inspektioner av djurhållningen hos lantbruksföretagare, zoobutiker, cirkusar, slakterier och andra som håller djur för livsmedelsproduktion inklusive transport av djur. I den operativa myndighetens uppgifter ingår även vid behov omhändertagande av djur.

De vägledande uppgifterna för centralmyndigheterna inom livsmedels- och djurskyddskontrollen utgörs av bland annat rådgivning och stöd till de lokala myndigheterna, utbildningsinsatser för inspektörer och normerade inspektioner av de lokala myndigheternas kontrollverksamhet och nationella tillsynsprojekt i syfte att öka likvärdigheten i kontrollerna olika kommuner emellan.

Djurhälsotillsyn av andra djur än bin

Djurhälsotillsynen utövas med stöd av flera olika lagar, vilka även reglerar andra frågor än rena djurhälsofrågor. Tillsynen över efterlevnaden av lagstiftningen är också reglerad på olika sätt.

Enligt den nuvarande epizooti- och zoonoslagstiftningen har Statens jordbruksverk ett övergripande ansvar i arbetet med att förebygga och bekämpa epizootiska sjukdomar samt salmonella och andra zoonoser.

Tillsynen över epizooti- och zoonoslagstiftningen utövas i dag på regional och central nivå. Länsstyrelserna utövar den regionala tillsynen och Jordbruksverket ansvarar för den centrala tillsynen. Länsstyrelserna bedriver uteslutande operativ tillsyn. Jordbruksverkets huvuduppgift är att samordna tillsynen över epizooti- och zoonoslagstiftningen och lämna råd och hjälp i denna verksamhet. Jordbruksverket utövar även viss operativ tillsyn genom bland annat distriktsveterinärorganisationen, karantänsveterinärer och andra veterinärer som utför officiella uppdrag.

Den operativa tillsynen består av provtagning för övervakning av zoonoser och epizootier hos levande djur. Regelmässig provtagning sker i samband med slakt avseende salmonella och vissa andra smittsamma djursjukdomar. Därutöver sker vissa

kontroller dels i besättningar av veterinärer utsända av Jordbruksverket, dels vid gränskontrollstationer för import av djur och djurprodukter. Kontrollen vid gränskontrollen genomförs av Tullverket enligt lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen. Gränskontrollen på smittskyddsområdet bevakas av gränskontrollveterinärerna som är anställda av Jordbruksverket.

I fråga om andra smittsamma djursjukdomar än sådana epizootiska sjukdomar och zoonoser som omfattas av epizooti- och zoonoslagstiftningen finns bestämmelser om åtgärder för att bekämpa och förebygga sådana sjukdomar i lagen (1992:1683) om provtagning på djur, m.m. Lagen ger bland annat stöd för att utföra obligatoriska hälsokontroller av husdjur utan djurägarens samtycke. Tillsynen över lagen utövas av huvudsakligen av Jordbruksverket och i vissa fall av Livsmedelsverket. Livsmedelsverket utövar tillsyn i fråga om hanteringen av djurprodukter, det vill säga livsmedel som innehåller otillåtna läkemedel eller andra ämnen eller läkemedel i otillåten mängd. Jordbruksverket får överlåta viss tillsyn till länsstyrelserna och kommunerna.

I lagen (1985:342) om kontroll av husdjur m.m. finns grundläggande bestämmelser om husdjurskontrollen. Denna kontroll syftar till att främja animalieproduktionen och djurs lämplighet i avel i näringsverksamhet. Till husdjurskontrollen hör även den hälsokontroll som är organiserad för vissa djurslag och vars främsta syfte är att förebygga sjukdomar. Husdjurskontrollen bedrivs av organisationer på jordbruksnäringens område eller andra sammanslutningar och statens medverkan inskränker sig i princip till att vissa ramar och riktlinjer anges i föreskrifter för verksamheten och att denna ställs under viss tillsyn. Jordbruksverket får ge sådana organisationer eller sammanslutningar rätt att anordna husdjurskontroll och skall även innan kontrollen anordnas godkänna plan och riktlinjer för verksamheten. Bestämmelser om tillsyn över lagen finns inte i dag.

Tillsyn över foder och animaliska biprodukter

Fodertillsynen, som utövas med stöd av lagen (1985:295) om foder avser främst den kommersiella fodertillverkningen. Den omfattar även kontroll av importerade foder samt av godkänd foderhantering på gårdsnivå.

Jordbruksverket har ansvaret för foderkontrollen som innebär både operativa tillsynsuppgifter samt rådgivande och uppföljande uppgifter. Någon regional eller lokal tillsynsmyndighet finns inte, men verket får överlåta åt länsstyrelsen och andra myndigheter att utöva viss fodertillsyn. I praktiken genomför särskilda inspektörer vid fyra länsstyrelser på uppdrag av Jordbruksverket det praktiska kontrollarbetet i stora delar av landet. Den operativa tillsynen över foderanläggningarna omfattar provtagning av foder samt kontroll av anläggningarnas hygien, främst avseende förekomst av salmonella. Vid hygienkontrollerna deltar även länsveterinären. Analyser av tagna prover utförs på uppdrag av Jordbruksverket av Statens veterinärmedicinska anstalt som också kan konsulteras vid tillsynsuppdrag.

Jordbruksverket utövar dessutom tillsynen över hanteringen av animaliska biprodukter med stöd av lagen (1992:1683) om provtagning på djur, m.m. Någon regional eller lokal tillsynsmyndighet finns inte. Vid tillsyn av anläggningar och verksamhet som kräver återkommande besök utnyttjar Jordbruksverket distriktsveterinärorganisationen på uppdragsbasis samt ovan nämnda inspektörer vid vissa länsstyrelser. I likhet med vad som gäller för foderkontrollen får dock verket överlåta åt länsstyrelsen att utöva viss tillsyn. Delegationen till länsstyrelsen får enligt regeringens föreskrifter omfatta tillsyn över insamling och transport av andra animaliska biprodukter än matavfall, exempelvis insamling och transport av självdöda djur m.m. Länsstyrelsen har skyldighet att till Jordbruksverket rapportera utfallet av denna tillsyn. Verket får även överlåta åt en kommun att utöva tillsyn i vissa avseenden på lokal nivå. Kommunerna utövar tillsyn över eventuell nedgrävning av animaliska

biprodukter samt över transport av matavfall och i viss mån över kompostering av sådant.

Växtskyddstillsyn

Jordbruksverket, växtinspektionen, ansvarar för den officiella kontrollen av växtskadegörare vid handel med växter och växtprodukter. I begreppet växtprodukter ingår även timmer och andra obearbetade virkesprodukter. Regelverket bygger till största delen på EG-direktiv och syftar till att hindra att särskilt allvarliga skadegörare sprids och därigenom vållar ekonomisk skada inom jordbruks-, trädgårds- eller skogsnäringen eller i den omgivande miljön.

Den officiella kontrollen av växtskadegörare inbegriper import- och exportkontroller samt kontroller i produktions- och handelsled. Kontrollerna syftar till att fastställa frihet från skadegörare i specifika sändningar av växter och växtprodukter eller i anläggningar för produktion av växter eller växtprodukter. De utförs också som inventeringar för att konstatera att ett större geografiskt område är fritt från en viss skadegörare. Vid konstaterad förekomst av reglerade skadegörare kan föreläggande om bekämpningsåtgärder utfärdas med åtföljande krav på kontroller. Verksamheten är i huvudsak avgiftsfinansierad. Växtinspektionen har sin stab i Jönköping och de fyra kontoren fördelade på tre regioner utför kontrollarbetet.

6.3 Lagstiftningsbehov med anledning av kontrollförordningarna

Promemorians bedömning: Bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 882/2004 och 854/2004 medför att tillsynsbestämmelserna i författningarna om livsmedel, växtskydd, foder, djurskydd, provtagning på djur, m.m., epizootier och zoonoser bör ändras. I lagen om kontroll av husdjur m.m. bör nya bestämmelser om

offentlig kontroll införas som kompletterar dessa EG-förordningar.

Skälen för promemorians bedömning: Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004, kompletterad av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 854/2004 när det gäller kontrollen av produkter av animaliskt ursprung avsedda för livsmedel, utgör ett nytt harmoniserat gemenskapssystem om offentlig kontroll. Från och med den 1 januari 2006 utgör dessa EG-förordningar den huvudsakliga rättskällan för tillsynen över efterlevnaden av foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd. De båda kontrollförordningarnas bestämmelser sammanfaller med tillämpningsområdena för livsmedelslagen, växtskyddslagen, lagen om kontroll av husdjur m.m., foderlagen, djurskyddslagen, provtagningslagen, epizootilagen och zoonoslagen.

I de ovan nämnda lagarna finns bestämmelser som pekar ut tillsynsmyndigheterna, bestämmelser om tillsynsmyndigheternas tillträdesrätt till områden och lokaler samt bestämmelser om myndigheternas rätt till upplysning m.m. för tillsynen. Det finns också bestämmelser om administrativa ingripanden i form av föreläggande och förbud samt straffbestämmelser. Djurskyddslagen och livsmedelslagen innehåller dessutom bestämmelser om kommunal samverkan i tillsynen. Lagen om kontroll av husdjur m.m. saknar dock helt bestämmelser om tillsyn.

I kontrollförordningarna regleras utförligt hur den offentliga kontrollen i medlemsstaterna skall genomföras och vilka förfaranden som skall användas. Både vilka skyldigheter och uppgifter som ankommer på de behöriga myndigheterna samt vilka skyldigheter som åligger medlemsstaterna regleras. Kommissionen skall genom revisioner kontrollera att medlemsstaterna genomför denna offentlig kontroll i enlighet med kontrollförordningarnas mål.

Medlemsstaterna skall utse de behöriga myndigheter som ansvarar för de mål och den offentliga kontroll som regleras genom förordningarna. De skall därvid se till att myndigheterna

har faktiska möjligheter att genomföra denna kontroll. Enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 skall offentlig kontroll av levande djur, foder och livsmedel ske i alla led av produktions-, bearbetnings- och distributionskedjan och av användningen av foder. De behöriga myndigheterna åläggs långtgående och preciserade krav på att ha kvalificerad och erfaren personal som utför kontrollerna, laboratoriekapacitet, lokaler att utföra offentliga kontroller, rättsliga befogenheter att utföra offentliga kontroller och vidta åtgärder enligt förordningarna. De skall dessutom upprätta kontrollplaner enligt vilka de offentliga kontrollerna skall genomföras samt ha beredskapsplaner och vara beredda att genomföra sådana planer i nödsituationer. Myndigheterna skall också se till att foder- och livsmedelsföretagare undergår inspektioner enligt kontrollförordningen och att företagarna bistår myndigheternas personal när de genomför sina uppgifter. I förordningen finns en katalog med åtgärder som den behöriga myndigheten skall vidta vid bristande efterlevnad av regelverket.

Bestämmelserna i kontrollförordningarna innebär att offentliga kontroller skall ske av att foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd efterlevs från gårdsnivå till dess produkten släpps ut på marknaden. Detta ställer stora krav på de myndigheter som i dag utövar tillsyn över lagstiftningen, där stora delar av de faktiska kontrollerna kommer att ske på lokal nivå. Det ställer även krav på samarbete myndigheterna emellan och krav på samordning av kontrollerna av en central myndighet. Medlemsstaterna skall se till att det finns tillräckliga finansiella resurser för att tillhandahålla nödvändig personal och andra resurser för den offentliga kontrollen.

Av avsnitt 5 framgår att för att EG-förordningarna skall kunna verkställas i sin helhet i Sverige bör dessa kompletteras av bestämmelserna om tillsyn och straff i de berörda lagarna.

Av det som sagts ovan följer att det nya EG-regelverket medför att de svenska bestämmelserna om tillsyn bör ändras. Bestämmelserna behöver därför anpassas så att de kan tillämpas

både som ett komplement till kontrollförordningarna och vid sidan av gemenskapsrätten för vissa uteslutande nationella frågor. Detta innebär även förändringar av den terminologi som används nationellt och bestämmelsernas utformning.

De svenska tillsynsbestämmelserna har olika utformning och följer olika struktur beroende på lag. Eftersom de nya EG-förordningarna om offentlig kontroll i fortsättningen kommer att utgöra en gemensam rättskälla för dessa frågor inom de berörda områdena är det av vikt att de kompletterande nationella bestämmelserna i allt väsentligt har en enhetlig struktur och utformning. Utgångspunkten för de nationella bestämmelser som skall komplettera EG-regelverket i dessa delar bör därför vara att dessa i största möjliga utsträckning överensstämmer med varandra. Det bör därvid även övervägas om det inte bör införas särskilda bestämmelser om offentlig kontroll i lagen om kontroll av husdjur m.m. (se vidare avsnitt 11).

6.4 Räckvidden för Europarlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004

Promemorians bedömning: Tillämpningen av bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 bör omfatta även kontroll av foder avsett för icke livsmedelsproducerande djur.
Promemorians förslag: Bestämmelserna om livsmedelföretagare i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 skall såvitt avser djurskydd i tillämpliga delar även reglera kontrollen över andra djurhållare än sådana som håller livsmedelsproducerande djur. Någon motsvarande bestämmelse bör inte införas avseende djurhälsa.

Skälen för promemorians bedömning och förslag

Såsom redovisas nedan finns det ett visst tolkningsutrymme i frågan om räckvidden av enskilda artiklar i kontrollförordningen. Eftersom frågan gäller tillämpningen av direkt verkande EG-

bestämmelser bör emellertid viss försiktighet iakttas vid uttalanden om dessas tillämpning. De uppkomna tolkningssvårigheterna innebär emellertid ett tillämpningsproblem som kan förutses och det finns därför ett behov av att göra en tolkning av EG-bestämmelserna i syfte att ge vägledning vid tillämpningen av förordningen. Det bör dock understrykas att en slutlig bedömning av tolkningens riktighet endast kan göras av EG-domstolen i det fall frågan blir föremål för rättslig prövning hos domstolen.

Foder

När det gäller kontrollen av foderlagstiftningen får de inledande bestämmelserna i kontrollförordningen klart anses ge vid handen att kontroll av foder till samtliga djurslag omfattas av kontrollförordningens tillämpningsområde. Enligt artikel 2.1 förstås med offentlig kontroll varje form av kontroll som utförs av den behöriga myndigheten eller gemenskapen i syfte att kontrollera efterlevnaden av bland annat foderlagstiftningen. Begreppet ”foderlagstiftningen” definieras i sin tur i artikel 2.3 som ”lagar och andra författningar om foder i allmänhet och fodersäkerhet i synnerhet, både på gemenskapsnivå och nationell nivå”. I Europarlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 av den 28 januari 2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftningen, om inrättandet av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfarandet i frågor som gäller livsmedelssäkerhet definieras ”foder” som ”alla ämnen eller produkter, inbegripet tillsatser, och oberoende av om de är bearbetade, delvis bearbetade eller obearbetade, som är avsedda för utfodring av djur”.

Det är emellertid inte lika klart hur enskilda artiklar i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 skall tillämpas, särskilt när det i vissa artiklar direkt eller indirekt hänvisas till begreppen foderföretagare vid tillämpningen av bestämmelserna (se exempelvis artiklarna 3.1, 4.2 g, 8.2, 10.2, 31 och 41 i denna förordning). Foderföretagare är den person som

ansvarar för att kraven i livsmedelslagstiftningen uppfylls i det foderföretag de driver (artikel 3.6 i EG-förordningen 178/2002). Det foder som omfattas av livsmedelslagstiftningen är dock endast foder som produceras för livsmedelsproducerande djur (artikel 3.1 i EG-förordningen 178/2002). Definitionen av foderföretag i artikel 3.5 i samma förordning innehåller däremot ingen begränsning av foder åt endast livsmedelsproducerande djur.

Avsikten med att definiera foderföretagare torde vara att peka ut vem i ett foderföretag som har det juridiska ansvaret för att förpliktelserna enligt EG-förordningarna uppfylls. Syftet med kontrollförordningen är dock att kontrollera foder- och livsmedelföretag och den verksamhet som bedrivs i dessa. Begreppet foderföretag innehåller inte några begränsningar i fråga om vilka djurslag fodret är avsett för.

Trots de otydligheter som redogjorts för ovan synes avsikten med bestämmelserna i kontrollförordningen således vara att samtliga djurslag skall omfattas av dess räckvidd. Kontrollförordningens bestämmelser bör därför tillämpas även på foderkontrollen till icke livsmedelsproducerande djur. Det bör även noteras att den nuvarande foderlagen inte gör någon åtskillnad när det gäller tillsynen av foder till livsmedelsproducerande djur och den kommersiella tillverkningen av foder till exempelvis sällskapsdjur som omfattas av lagens tillämpningsområde. Det är även i fortsättningen önskvärt att samma kontrollbestämmelser tillämpas för den offentliga kontrollen av foder som omfattas av foderlagstiftningen.

Djurhälsa och djurskydd

När det gäller kontrollen av bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd ger Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 inte någon tydlig ledning i frågan om förordningen endast omfattar offentlig kontroll av livsmedelsproducerande djur. I beaktandesatserna till förordningen anges att djurhälsa och djurskydd utgör viktiga aspekter som bidrar till

livsmedelskvalitet och livsmedelssäkerhet. Förordningen innehåller inte någon definition av begreppet ”bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd”. Begreppen ”djurhälsa” och djurskydd” innehåller dock inte i sig någon begränsning av innebörden att dessa områden endast skulle omfatta livsmedelsproducerande djur. När det gäller kontrollen av bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd får de inledande bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 således anses ge vid handen att kontrollen omfattar samtliga djurslag.

På samma sätt som gäller för foder är det dock inte lika klart hur enskilda artiklar i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 skall tillämpas, särskilt när det i artiklarna hänvisas direkt eller indirekt till livsmedelsföretagare vid tillämpningen av bestämmelserna (se exempelvis artikel 8.2). Av enskilda artiklar i förordningen framgår att kontrollen av efterlevnaden av bland annat bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd skall ske i foder- och livsmedelsföretagarnas verksamhet. En livsmedelsföretagare är, enligt definitionen i artikel 3.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002, de fysiska eller juridiska personer som ansvarar för att kraven i livsmedelslagstiftningen uppfylls i de livsmedelsföretag de driver. Det ligger i sakens natur att kontrollen över att bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd efterlevs i dessa företag endast omfattar livsmedelsproducerande djur.

Det system för kontroller som föreskrivs i Europaarlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 har som huvudsakligt syfte att garantera säkra livsmedel. De kontroller som föreskrivs är därför utformade utifrån de behov som föreligger för livsmedelsproducerande djur och ersätter inte de bestämmelser som i övrig lagstiftning finns om djurhälsa. Den form av kontroll som föreskrivs i förordningen motsvaras heller inte av någon kontroll som i dag befunnits nödvändig för icke livsmedels-producerande djur. Regelbundna offentliga kontroller av djurhälsan i enlighet med förordningens bestämmelser vid hållande av djur för annat syfte än livsmedelsproduktion har

således inte ansetts motiverade från ett djurhälso- och folkhälsoperspektiv. Någon anledning att nu göra en annan bedömning finns inte. När det gäller kontrollen över efterlevnaden av bestämmelserna om djurhälsa bör – i den utsträckning tillämpningen av enskilda bestämmelser i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 ger vid handen att kontrollen endast begränsar sig till livsmedelsproducerande djur – i nationell lagstiftning därför inte föreskrivas att förordningens bestämmelser ändå skall tillämpas.

När det gäller kontrollen över efterlevnaden av bestämmelserna om djurskydd kan – på samma sätt som gäller för kontrollen av bestämmelserna om djurhälsa – tillämpningen av enskilda bestämmelser i förordningen vara begränsad till livsmedelsproducerande djur. När det gäller kontrollen av efterlevnaden av bestämmelserna om djurskydd är djurskyddsintresset och därmed behovet av en god kontroll detsamma för alla djur, oavsett syftet med att de hålls. Det är därför lämpligt att låta Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 bestämmelser i tillämpliga delar gälla för andra djurhållare än sådana som håller livsmedelsproducerande djur. Den nationella regleringen i djurskyddslagen begränsar sig inte heller till enbart livsmedelsproducerande djur. I förtydligande syfte bör en bestämmelse således införas i djurskyddslagen med innebörden att bestämmelserna om livsmedelsföretagare i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 i tillämpliga delar även skall reglera kontrollen över andra djurhållare än sådana som håller livsmedelsproducerande djur.

6.5 Offentlig kontroll

Promemorians förslag: Begreppen tillsyn och tillsynsmyndighet skall bytas ut mot begreppen offentlig kontroll och kontrollmyndighet i lagarna om livsmedel, foder, djurskydd, provtagning på djur, m.m., epizootier och zoonoser. De berörda kontrollmyndigheternas ansvar för samordning av

kontrollverksamheten skall komma till uttryck i varje lag som kompletteras av kontrollförordningen.

Skälen för promemorians förslag: De begrepp och definitioner som används i EG-förordningarna är bindande för medlemsstaterna. Innebörden av begreppet offentlig kontroll är i sammanhanget av väsentlig betydelse för de nationella bestämmelsernas utformning. Enligt artikel 2.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 utgör offentlig kontroll varje form av kontroll som utförs av den behöriga myndigheten eller av gemenskapen i syfte att kontrollera efterlevnaden av foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd. Begreppen kontroll, behörig myndighet, foderlagstiftning och livsmedelslagstiftning definieras närmare i denna förordning och i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002.

I gällande nationell lagstiftning förekommer inte begreppet offentlig kontroll. Den kontroll som regleras i kontrollförordningarna inryms däremot i den verksamhet som bedrivs inom ramen för det nationella begreppet tillsyn. I svensk rätt finns dock ingen särskild definition av begreppet tillsyn. Begreppet har använts olika beroende på i vilket sammanhang tillsynen har reglerats. Inom de rättsliga områden som faller inom tillämpningsområdet för kontrollförordningarna används begreppet tillsyn för de granskande åtgärder som genomförs med stöd av lag och myndighetens möjligheter att besluta om någon form av ingripande. Begreppet innefattar även andra verksamheter, såsom rådgivning, allmän information och utvecklingsstöd m.m.

Det huvudsakliga regelverket om kontroll av efterlevnaden av lagar, övriga författningar, beslut och EG-förordningar återfinns i fortsättningen i den direkt tillämpliga gemenskapsrätten. Det framstår därför som lämpligast att även nationellt använda den begreppsapparat som används i de svenska versionerna av EG-förordningarna. Den nationella beteckningen för tillsyn bör därför bytas ut mot gemenskapsbegreppet offentlig kontroll i de

nationella författningar som återfinns inom tillämpningsområdet för kontrollförordningarna.

Den myndighet som enligt gällande nationella författningar på de aktuella områdena utövar tillsyn betecknas tillsynsmyndighet. Även denna beteckning bör ändras till ett begrepp som tydligare är kopplat till begreppet offentlig kontroll. En lämplig benämning på denna myndighet bör vara kontrollmyndighet.

Den terminologiska förändringen av begreppet tillsyn till begreppet offentlig kontroll är inte tänkt att innebära en förändring i de uppgifter myndigheterna i dag utför inom ramen för begreppet tillsyn. Definitionen av offentlig kontroll i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 är emellertid något snävare än det nationella begreppet tillsyn vilket innebär att verksamheter såsom rådgivning, allmän information och utvecklingsstöd m.m. faller utanför kontrollbegreppet. Sådana uppgifter bör dock även i fortsättningen utföras i den utsträckning de utförs i dag. Författningsstöd kan hämtas från bestämmelserna om serviceskyldighet m.m. i förvaltningslagen och i verksförordningens bestämmelser.

Kontrollförordningarnas bestämmelser förutsätter också en samordning och central styrning av den offentliga kontrollen för att målen i förordningen skall kunna uppnås. De centrala – och i förekommande fall regionala – kontrollmyndigheternas samordnande och stödjande funktion i den offentliga kontrollen inom respektive sektorsområde bör därför särskilt regleras i de nationella lagar som kompletterar EG-regelverket. Denna författningsreglering bör omfatta sådana uppgifter i den offentliga kontrollen som de berörda kontrollmyndigheterna skall utföra utöver de operativa kontrolluppgifter som följer av kontrollförordningen. I den offentliga kontrollen på djurskyddsområdet har länsstyrelserna – utöver operativa kontrolluppgifter – en samordnande och stödjande funktion i förhållande till kommunerna. Även på livsmedelsområdet har länsstyrelserna en sådan samordnande och stödjande funktion. Länsstyrelsernas funktion i detta avseende bör framgå av djurskydds- respektive livsmedelslagstiftningen. Den närmare ansvarsfördelningen

mellan myndigheterna bör regeringen föreskriva om i förordningen till respektive lag.

6.6 Kontrollmyndigheter

Promemorians bedömning: De myndigheter som i dag har tillsynsansvaret inom områdena för foder, livsmedel, djurskydd respektive djurhälsa, inklusive smittskydd, bör även i fortsättningen vara behöriga myndigheter enligt kontrollförordningen och därmed utöva offentlig kontroll av de EG-förordningar som kompletteras av respektive lag.

Skälen för promemorians bedömning: Det finns i dag en etablerad tillsynsorganisation inom den nationella kontrollen av livsmedel, foder, djurskydd, djurhälsa, inklusive epizootier och zoonoser. I de lagar som redan i dag kompletterar EG-förordningar omfattar tillsynen även gemenskapsrätten i olika omfattning. Med undantag för lagen om kontroll av husdjur m.m. finns det även i övrigt tillsynsmyndigheter som ansvarar för tillsynen över efterlevnaden av lagen och övriga författningar inom respektive sakområde. Tillsynsansvaret finns hos centrala förvaltningsmyndigheter, länsstyrelser och kommuner beroende på tillsynsområde. Dessa kontrollmyndigheter bör ansvara för att offentlig kontroll genomförs i enlighet med de nationella lagarna, övriga författningar, beslut och i enlighet med de EG-förordningar som kompletteras av respektive lag. Det kan också nämnas att kommunerna föreslås få en roll i den operativa offentliga kontrollen av foder (se nedan avsnitt 8.10).

6.7 Delegation av uppgifter i den offentliga kontrollen

Promemorians bedömning: Någon bestämmelse i lag som ger den myndighet som ansvarar för offentlig kontroll en möjlighet

att delegera särskilda uppgifter i den offentliga kontrollen är inte nödvändig.

Skälen för promemorians bedömning: Enligt artikel 5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 får den behöriga myndigheten delegera vissa uppgifter i den offentliga kontrollen till kontrollorgan. Med kontrollorgan avses enligt artikel 2 samma förordning en oberoende tredje part till vilken den behöriga myndigheten har delegerat vissa uppgifter. En sådan tredje part kan således vara ett offentligrättsligt organ, men även ett enskilt organ som fått sig tilldelat dessa kontrolluppgifter. I artikel 5 anges inte särskilt vilka uppgifter som kan komma i fråga för delegation. Däremot anges vilka uppgifter som den behöriga myndigheten inte får delegera. Myndigheten får inte delegera sådana uppgifter som innebär för den enskilde ingripande verkställighetsåtgärder vid bristande efterlevnad av regelverket (artikel 54). Det finns dock möjlighet för kommissionen att fastställa en förteckning över vilka uppgifter som får eller inte får delegeras. I övrigt gäller att den behöriga myndigheten endast får delegera vissa uppgifter till ett kontrollorgan om vissa särskilt angivna förutsättningar är uppfyllda.

Av 11 kap. 6 § tredje stycket regeringsformen framgår att förvaltningsuppgift kan överlämnas till enskilda organ och att detta skall ske med stöd av lag om uppgiften innefattar myndighetsutövning. De EG-bestämmelser som redogjorts för ovan är på samma sätt som övriga bestämmelser i EG-förordningar direkt tillämpliga i medlemsstaterna. Bestämmelsen i artikel 5 är utformad så att den i nationell författning utpekade behöriga myndigheten skall kunna tillämpa bestämmelsen direkt. Den förutsätter således inte sig någon särskild nationell bestämmelse för att kunna verkställas. Det uppgifter som det främst handlar om att kunna delegera är uppgifter som innebär provtagning och analys av prover av enskilda laboratorier. Även andra uppgifter i den offentliga kontrollen som inte innebär

myndighetsutövning bör kunna komma i fråga att delegera till ett enskilt kontrollorgan.

Det kan dock inte uteslutas att det kan förekomma indirekta moment av myndighetsutövning i de uppgifter som delegeras av den behöriga myndigheten med stöd av artikel 5 och det därför skulle krävas lagform enligt regeringsformen. Den aktuella EG-bestämmelsen är emellertid tillämplig såsom svensk lag. En svensk lagbestämmelse skulle således inte tillföra någon ytterligare reglering än vad som redan framgår av EG-bestämmelsen. Någon särskild bestämmelse i lag som ger en myndighet som utövar offentlig kontroll en möjlighet att delegera särskilda uppgifter i den offentliga kontrollen behöver därför inte införas.

Det bör härvid nämnas att den möjlighet att delegera tillsynsuppgifter till enskilda kontrollorgan som finns enligt den gällande livsmedelslagen (1971:511) har införts i denna lag till följd av att vissa EG-förordningar som kompletteras av lagen förutsätter att enskilda kontrollorgan kan utses enligt nationell rätt för att utöva tillsyn (jmf prop. 1997/98:48 s. 20). De EG-förordningarna upphävs i och med att de nya EG-förordningarna om hygien börjar gälla. Det finns därmed inte något behov av en särskild bestämmelse om kontrollorgan i den nya livsmedelslagen.

6.8 Revision

Promemorians bedömning: Kravet på oberoende revision av kontrollverksamheten som ställs i kontrollförordningen bör i huvudsak kunna tillgodoses genom den nu gällande ordningen för revision av statliga och kommunala myndigheter samt genom de centrala kontrollmyndigheternas arbete med att övervaka den lokala kontrollen.

Det bör säkerställas att kommissionens tjänstemän och experter får nödvändigt stöd av kontrollmyndigheterna och livsmedels- och foderföretagare för de gemenskapsrevisioner som skall utföras enligt kontrollförordningen.

Skälen för promemorians bedömning

Nationell revision

Enligt artikel 4.6 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 skall de behöriga myndigheterna utföra interna revisioner eller låta utföra externa revisioner och skall med beaktande av resultaten vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa att de uppfyller målen i förordningen. Dessa revisioner skall vidare bli föremål för oberoende granskning och genomföras på ett sätt som tillåter insyn. Med stöd av artikel 4.7 får kommissionen fastställa detaljerade föreskrifter för tillämpningen av artikel 4.

I Sverige har Riksrevisionen ansvaret för den oberoende granskningen av all statlig verksamhet. Riksrevisionen ingår i riksdagens kontrollmakt och den granskar såväl myndigheternas redovisning som effektiviteten i statens åtaganden. Riksrevisionens oberoende garanteras i regeringsformen.

Ansvaret för att en oberoende granskning av den kommunala verksamheten sker regleras i 9 kap. kommunallagen (1991:900). Granskningen som sker årligen och i den omfattning som följer av god redovisningssed avser all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden.

Genom normerande inspektioner, kommunbesök och andra aktiviteter från de centrala kontrollmyndigheterna görs vidare en fortlöpande granskning av den offentliga kontrollen. De centrala myndigheternas internrevision skall regelbundet revidera myndigheternas arbete ur ett effektivitetsperspektiv. Vidare sker en fortlöpande extern revision av de centrala myndigheterna genom Riksrevisionen och den kommunala förvaltningen revideras av Kommunrevisionen.

Den ordning som nu gäller för revision av statliga och kommunala myndigheter kan anses tillgodose Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 krav på oberoende granskning av den offentliga kontrollen.

SWEDAC har i uppgift att utöva tillsyn över de organ som har ackrediterats. Kontrollen av sådana enskilda kontrollorgan som har fått sig tilldelade vissa uppgifter i den offentliga kontrollen sker således i den ordning som gäller för SWEDAC.

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 medger att kommissionen tar fram förordningar och vägledningar om hur revisionerna skall genomföras. Kommissionens kontor för livsmedels- och veterinärfrågor (FVO) har inlett ett arbete med att ta fram en vägledning för de nationella revisionerna. Det återstår att se vad kommissionens arbete i samråd med medlemsstaterna resulterar i. Utifrån den färdiga vägledningen kan ytterligare överväganden komma att göras för att ta ställning till om den gällande ordningen för revision behöver kompletteras.

Gemenskapsrevision och kontroll

Enligt artikel 45 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 skall kommissionens experter utföra allmänna och särskilda revisioner i medlemsstaterna. Syftet med dessa gemenskapskontroller skall vara att kontrollera att allmän offentlig kontroll genomförs i medlemsstaterna i överensstämmelse med de fleråriga nationella kontrollplanerna och i enlighet med gemenskapslagstiftningen. Kommissionen får utse experter från medlemsstaterna som skall bistå kommissionens egna experter. Kontrollerna skall också anordnas i samarbete med medlemsstaternas behöriga myndigheter. När så är lämpligt får dessa kontroller även omfatta verksamheter vid foder- eller livsmedelsanläggningar med anknytning till den sektor som revisionen avser.

För att kunna genomföra gemenskapskontrollerna åligger det enligt artikel 45.5 medlemsstaterna att ge allt nödvändigt stöd och tillhandahålla alla handlingar och annat tekniskt stöd som kommissionens experter begär, så att de kan genomföra gemenskapskontrollerna i enlighet med artikel 45 effektivt och ändamålsenligt. Medlemsstaten skall också se till att

kommissionens experter får tillträde till alla lokaler eller delar av lokaler och tillgång till uppgifter och databehandlingssystem som är av betydelse för att de skall kunna fullgöra sina uppgifter.

EG-förordningen utgår således från att den myndighet som ansvarar för offentlig kontroll lämnar kommissionens experter sådan hjälp som anges i förordningen. Den samverkan mellan den nationella myndigheten och kommissionen som artikeln förutsätter bör kunna regleras genom föreskrifter meddelade av regeringen.

Kommissionens tjänstemän och experter kan dessutom behöva kontrollera genomförandet av kontrollplanerna, tillämpningen av foder- och livsmedelslagstiftningen på plats i foder- och livsmedelsföretagarnas anläggningar. Denna rätt till tillträde bör därför införas i de delar den i dag saknas i den nationella lagstiftningen.

6.9 Personal som utför offentlig kontroll

Promemorians bedömning: EG-förordningen om offentlig kontroll ställer krav på inspektörernas utbildningsnivå. Dessa krav kan komma att behöva konkretiseras ytterligare i myndighetsföreskrifter. Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer bör meddela föreskrifter om djurskydds-, djurhälso-, foder-, och livsmedelsinspektörer.

Skälen för promemorians bedömning: I Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 finns långtgående kompetenskrav på den personal som skall utföra offentlig kontroll. Av artikel 6 i förordningen framgår att den behöriga myndigheten skall se till att samtlig personal som utför offentlig kontroll får lämplig utbildning. Särskilda utbildningskrav för inspektörer anges i bilaga II kapitel I till förordningen. Dessa regler är förhållandevis detaljerade och nämner exempelvis kunskap om olika kontrollmetoder, foder- och livsmedelslagstiftning, utvärdering av och tillämpningen av HACCP,

lednings- och kvalitetssäkringssystem, beredskapsplanering och rättsliga åtgärder till följd av offentlig kontroll.

Det är av stort värde för såväl de lokala kontrollmyndigheterna som för enhetligheten i den offentliga kontrollen att de centrala kontrollmyndigheterna utfärdar sådana föreskrifter som behövs som komplettering till EG-förordningen eller allmänna råd när det gäller det närmare innehållet av kompetenskraven för inspektörerna. Detta gäller i synnerhet EG-förordningens mer övergripande kompetenskrav om till exempel kontrollmetoder, HACCP och kvalitetssäkringssystem. Dessa kompetensområden är förhållandevis stora och täcker ett brett kompetensspektrum. Kompetensområdena kommer inom de olika kontrollområden som omfattas av förordningen givetvis att kräva olika tillämpning och skilja sig åt i praktiskt genomförande för olika delar av livsmedelskedjan. Föreskrifter eller råd bör därför utfärdas för att ge kontrollmyndigheterna ledning i vilken närmare kompetens avseende exempelvis olika kontrollmetoder som är lämpliga för olika delar av djurskyddskontrollen, foderkontrollen respektive livsmedelskontrollen. Dessa föreskrifter bör utformas på ett sådant sätt att de lokala kontrollmyndigheterna ges tillräcklig frihet att anpassa personalens kompetensprofiler efter myndighetens specifika förutsättningar. De centrala kontrollmyndigheterna förutses bistå de operativa kontrollmyndigheterna med vägledning, utbildningsplaner liksom med utbildningar så att dessa ges förutsättningar att leva upp till kraven. Särskilt under de första åren efter EG-förordningarnas ikraftträdande bedöms de centrala kontrollmyndigheternas insatser på detta område som särskilt viktiga.

Föreskrifter om kontrollpersonals utbildning och kompetens kan meddelas med stöd av det bemyndigande i respektive lag som ger regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer rätt att meddela föreskrifter som behövs som komplettering till de EG-förordningar som kompletteras av lagen (se avsnitt 5.4). Därutöver får bemyndigandet i respektive lag att meddela föreskrifter om tillsynens bedrivande anses

innefatta en generell rätt för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om kontrollpersonalen.

6.10 Skyldighet att upprätta beredskapsplaner för foder och livsmedel

Promemorians förslag: Jordbruksverket skall ansvara för att det sammanställs en gemensam nationell beredskapsplan för livsmedelskedjan i enlighet med artikel 13 i kontrollförordningen samt att planen vid behov uppdateras.

Jordbruksverket, Livsmedelsverket och Djurskyddsmyndigheten bör inom sina respektive verksamhetsområden ansvara för att beredskapsplaner utarbetas i enlighet med bestämmelserna i kontrollförordningen. Dessa planer skall om det behövs utarbetas i samråd mellan myndigheterna. Beredskapsplanerna bör i så stor utsträckning som möjligt baseras på etablerade rutiner för framtagandet av beredskapsplaner.

Skälen för promemorians förslag: Av artikel 55 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 framgår att kommissionen i nära samarbete med den Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och medlemsstaterna skall utarbeta en allmän plan för hantering av kriser på området för livsmedels- och fodersäkerhet (allmän plan). Planen skall innehålla uppgifter om de situationer där ett livsmedel eller foder innebär direkta eller indirekta risker för människors hälsa som sannolikt inte kan förhindras, undanröjas eller begränsas till en godtagbar nivå genom gällande bestämmelser eller på ett tillfredsställande sätt hanteras genom de nödåtgärder som kan vidtas med stöd av förordningen. Den allmänna planen skall också innehålla uppgifter om de praktiska förfaranden som krävs för krishantering, inbegripet de principer för insyn som skall tillämpas och en kommunikationsstrategi.

För tillämpningen av denna allmänna plan skall medlemsstaterna, enligt artikel 13 i Europaparlamentets och

rådets förordning (EG) nr 882/2004, upprätta beredskapsplaner för åtgärder som omedelbart skall vidtas om foder eller livsmedel visar sig utgöra en allvarlig risk för människor eller djur, antingen direkt eller via miljön. I beredskapsplanerna skall det anges vilka administrativa myndigheter som skall medverka, deras befogenheter och ansvarsområden samt kanaler och förfaranden för informationsutbyte mellan de berörda parterna. Beredskapsplanerna skall också uppdateras.

Generellt gäller i Sverige att ansvaret för upprättande av beredskapsplaner bygger på ansvars-, likhets- och närhetsprinciperna. Det betyder att en kris skall lösas av den som ansvarar för frågan i normalfallet och på lägsta möjliga nivå. Detta innebär också att myndigheter på lokal, regional och central nivå skall ha en beredskapsplanering inom sina respektive verksamhetsområden (se räddningstjänstlagen [1986:833], lagen [2002:833] om extraordinära händelser i fredstid hos kommuner och landsting samt förordningen [2002:472] om åtgärder för fredstida krishantering och höjd beredskap). På övergripande nivå har Krisberedskapsmyndigheten till uppgift att samordna arbetet med att utveckla krisberedskapen i samhället.

Gemenskapsbestämmelserna om beredskapsplanering kräver dock att det upprättas nationella beredskapsplaner i det specifika syfte som anges i EG-förordningarna. Bestämmelserna tar sikte på hanteringen av kriser på området för foder- och livsmedelssäkerhet. De myndigheter som på en övergripande nationell nivå främst är berörda av denna hantering är Livsmedelsverket och Jordbruksverket. På regional och lokal nivå berörs även kommuner och länsstyrelser. Myndigheterna är enligt gällande bestämmelser i de ovan nämnda lagarna redan i dag skyldiga att ha en beredskapsplanering inom sina respektive verksamhetsområden. Det får därvid förutsättas att det i stor uträckning redan finns beredskapsplaner för de områden som gemenskapsbestämmelserna omfattar.

Gemenskapens bestämmelser förutsätter emellertid en större nationell samordning av beredskapsplanerna än vad som är fallet i dag. Detta talar för att det behöver finnas en samlad nationell

beredskapsplan som har utarbetats i enlighet med bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004. En konsekvens av detta är att det blir nödvändigt att peka ut en myndighet som skall ansvara för denna uppgift. Någon av de myndigheter som har centralt ansvar för den offentliga kontrollen inom områdena för foder och livsmedel bör därvid komma i fråga. Jordbruksverket har en sedan länge en central roll inom beredskapsorganisationen rörande det syfte som framgår av bestämmelsen i ovan nämnda EG-förordning. Uppgiften att ansvara för den slutliga sammanställningen av den nationella beredskapsplanen bör därför ankomma på denna myndighet. Sammanställningen bör dock utarbetas i samråd med Livsmedelsverket.

Den nationella beredskapsplanen bör avse livsmedelskedjan och utarbetas i enlighet med bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004. En förutsättning för detta är att Jordbruksverket har tillgång till ett underlag som är framtaget i detta syfte. Livsmedelsverket och Jordbruksverket är redan i dag skyldiga att ha en beredskapsplanering för nationella kriser. Det framstår därför som naturligt att dessa myndigheter även ansvarar för att ta fram beredskapsplaner i enlighet med EG-förordningens bestämmelser inom sina respektive verksamhetsområden. I den slutliga sammanställningen av den nationella beredskapsplanen behöver även den regionala och lokala beredskapsnivån beaktas. Det får därför förutsättas att Livsmedelsverket och Jordbruksverket i framtagandet av beredskapsplanerna inom sina verksamhetsområden samråder med kommuner och länsstyrelser.

De ställningstaganden som redovisas i detta avsnitt bör lämpligen regleras genom föreskrifter meddelade på annan författningsnivå än lag. Sådana föreskrifter kan meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer med stöd av den så kallade restkompetensen eller med stöd av det allmänna bemyndigandet att meddela föreskrifter som behövs som komplettering av de EG-förordningar som kompletteras av respektive lag. Det bör även nämnas att det i denna promemoria

lämnas förslag på rapporteringsskyldighet mellan myndigheter (se exempelvis avsnitten 6.12 och 8.13).

6.11 Skyldighet att upprätta nationella kontrollplaner och årliga rapporter

Promemorians förslag: Livsmedelsverket skall ansvara för att det sammanställs en nationell kontrollplan i enlighet med artikel 41 i kontrollförordningen och att det sammanställs en årlig rapport som skall inlämnas till kommissionen i enlighet med artikel 44. Kontrollplanen skall gälla för minst tre år och uppdateras i enlighet med bestämmelserna i kontrollförordningen.

Jordbruksverket, Livsmedelsverket och Djurskyddsmyndigheten skall inom sina respektive verksamhetsområden ansvara för att kontrollplaner utarbetas i enlighet med bestämmelserna i kontrollförordningen. Dessa planer skall om det behövs utarbetas i samråd mellan myndigheterna.

Skälen för promemorians förslag: I artiklarna 41–44 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 regleras förutsättningarna för nationella kontrollplaner och rapporter. För att uppnå en samlad och enhetlig strategi för den offentliga kontrollen skall medlemsstaterna utarbeta och tillämpa fleråriga kontrollplaner i enlighet med de allmänna anvisningar som har utarbetats på gemenskapsnivå. De fleråriga nationella kontrollplanerna skall omfatta foder- och livsmedelslagstiftningen enligt artikel 17.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 och lagstiftningen avseende djurhälsa och djurskydd. Enligt artikel 59 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 omfattas även växtskyddet av bland annat bestämmelserna om kontrollplaner. De fleråriga kontrollplanerna utgör även en grund för den kontroll som kommissionens inspektörer utför i medlemsstaterna. Medlemsstaterna skall vidare lämna årliga rapporter till

kommissionen med uppgifter om hur de fleråriga nationella kontrollplanerna har genomförts.

De sakfrågor som omfattas av bestämmelserna om kontrollplaner och årliga rapporter faller inom verksamhetsområdena för Jordbruksverket, Livsmedelsverket och Djurskyddsmyndigheten. Kontrollplanerna och de årliga rapporterna skall utarbetas och tillämpas för att genomföra den offentliga kontroll som skall ske inom respektive myndighets verksamhetsområde. I den offentliga kontrollen kan dock flera olika myndigheter vara delaktiga, eftersom den tillsyn som utförs enligt gällande rätt är organiserad på olika sätt. Ansvaret för livsmedels- och djurskyddskontrollen ligger således på olika myndigheter på central, regional och lokal nivå. Djurhälsokontrollen åligger främst Jordbruksverket, men även länsstyrelsen är inblandad i denna kontroll. Foderkontrollen och kontrollen av regelverket om animaliska biprodukter ansvarar Jordbruksverket för i dag även om möjlighet finns att lämna över vissa uppgifter på andra myndigheter på främst central och regional nivå. I avsnitt 8 föreslås att kommunerna och länsstyrelserna skall få en roll i foderkontrollen på primärproduktsnivå. Jordbruksverket ansvarar även för växtskyddskontrollen.

För att åstadkomma enhetliga kontrollplaner och rapporter inom de olika samhällssektorerna framstår det som mest ändamålsenligt att Jordbruksverket, Livsmedelsverket och Djurskyddsmyndigheten ansvarar för framtagandet av kontrollplaner och rapporter för de frågor som faller inom respektive myndighets verksamhetsområde. Vissa av de frågor som skall tas upp i kontrollplanerna kan vara så nära knutna till varandra att framtagandet av dessa delar behöver ske i samråd mellan de berörda myndigheterna.

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 förutsätter dock även att det upprättas en flerårig samlad nationell kontrollplan. EU ställer vidare krav på rapportering till kommissionen utifrån uppgifterna i denna kontrollplan. På samma sätt som gäller för den nationella beredskapsplanen bör den samlade nationella kontrollplanen och den årliga rapporten

sammanställas av en myndighet. Syftet med förordningen är att säkerställa en fullgod kontroll genom hela livsmedelskedjan för att livsmedlen som når konsumenterna skall vara säkra. Livsmedelsverket är den myndighet som har störst upparbetad kunskap och erfarenhet om livsmedelsfrågorna. Innebörden av det nya livsmedelsbegreppet (se nedan avsnitt 7.2.1), där en primärprodukt i framtiden kan komma att betraktas som livsmedel på ett tidigare stadium än vad som är fallet i dag, innebär även nya uppgifter i den offentliga kontrollen som föreslås samordnas av Livsmedelsverket (se nedan avsnitt 7.12). Det framstår därför som mest ändamålsenligt att låta Livsmedelsverket ansvara för uppgiften att sammanställa den nationella kontrollplanen samt att utarbeta och till kommissionen inlämna den årliga rapporten till kommissionen.

Det får förutsättas att Livsmedelsverket, Jordbruksverket och Djurskyddsmyndigheten samråder i framtagandet av den slutliga nationella kontrollplanen. I den nationella kontrollplanen och den årliga rapporten behöver även de regionala och lokala nivåerna beaktas. De delplaner som de berörda centrala kontrollmyndigheterna utarbetar bör därför tas fram i samarbete med länsstyrelser och kommuner. Centralmyndigheterna bör vidare i så stor utsträckning som möjligt samordna sitt informationsinhämtande från kommunerna. Livsmedelsverket och Djurskyddsmyndigheten bör också inhämta underlag från en eller flera länsstyrelser om innehållet i kontrollplanen.

Den samlade nationella kontrollplanen bör omfatta minst tre år och uppdateras löpande på årsbasis eller då extraordinära händelser kräver en ändring av planen under löpande verksamhetsår. Den bör vidare ange den huvudsakliga inriktningen på den offentliga kontrollen.

I den årliga rapport som skall inlämnas till kommissionen bör redovisas vilka synpunkter som kommissionens inspektörer framfört vid revision och hur dessa synpunkter tagits om hand av berörda myndigheter. I det underlag som Livsmedelsverket slutligt skall sammanställa bör således Jordbruksverket och

Djurskyddsmyndigheten redovisa dessa uppgifter (bet. 2001/02:MJU 22, rskr. 2001/02:319 och rskr. 2001/02:320).

Det föreligger enligt flera EG-direktiv och beslut även en skyldighet för medlemsstaterna att informera kommissionen om resultatet av olika inspektioner som utförts i vissa frågor (som numera handhas av Djurskyddsmyndigheten). Djurskyddsmyndigheten samlar för detta ändamål årligen in uppgifter från kommuner och länsstyrelser. Denna rapportering bör kunna samordnas med den årliga rapport som enligt kontrollförordningen skall inlämnas till kommissionen. Den årliga rapporten till kommissionen bör därför även omfatta program för övriga kontroller som utförs, till exempel pesticid- och restsubstanskontroll, zoonos- och salmonellarapportering, gränskontroll, m.m.

De ställningstaganden som redovisas i detta avsnitt bör lämpligen regleras genom föreskrifter meddelade på annan författningsnivå än lag.

6.12 Rapporteringsskyldighet

Promemorians bedömning: Det bör i lagarna om foder och animaliska biprodukter samt provtagning på djur, m.m. finnas ett bemyndigande för regeringen eller de centrala kontrollmyndigheterna och – i förekommande fall de regionala kontrollmyndigheterna – att ålägga de myndigheter eller kontrollorgan som anlitas i den offentliga kontrollen att lämna den information som kan behövas i de centrala och regional kontrollmyndigheternas kontroll- och beredskapsarbete.

Regeringen bör när det gäller offentlig kontroll i övrigt med stöd av den så kallade restkompetensen kunna ålägga länsstyrelserna att lämna den information som kan behövas i Jordbruksverkets kontroll- och beredskapsarbete.

Skälen för promemorians bedömning: De centrala och – i förekommande fall regionala – myndigheterna har ett ansvar att i landet och länet leda och samordna den offentliga kontrollen

inom sina respektive verksamhetsområden. Detta arbete förutsätter att den samordnande myndigheten har tillgång till tillförlitlig och jämförbar information från de operativa kontrollmyndigheterna. De centrala myndigheterna ansvarar också för att det upprättas beredskapsplaner och kontrollplaner i enlighet med kontrollförordningens bestämmelser där den regionala och lokala nivån har beaktats. EU:s regelverk om offentlig kontroll ställer också krav på rapportering från medlemsstaterna till kommissionen om kontrollen på livsmedels-, djurskydds- och djurhälsoområdet. De operativa kontrollmyndigheternas rapportering och uppgiftslämnande utgör således viktiga inslag i kontrollverksamheten och är en förutsättning för att kontrollförordningens bestämmelser skall kunna verkställas.

I livsmedelslagen och djurskyddslagen finns sedan den 1 juli 2005 möjligheter för regeringen eller efter regeringens bemyndigande Livsmedelsverket respektive Djurskyddsmyndigheten att föreskriva om en skyldighet för kommuner eller andra operativa myndigheter att rapportera in uppgifter till de myndigheter som har ett samordnande ansvar för tillsynen. I de frågor som faller inom tillämpningsområdet för dessa lagar finns således redan lagstöd för de samordnande myndigheterna att inhämta nödvändiga uppgifter från kommuner och andra operativa myndigheter.

Tillämpningsområdet för Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 sammanfaller även med tillämpningsområdena för lagarna om bland annat foder, provtagning på djur, m.m. samt zoonoser och epizootier. Jordbruksverket har ett samordnande ansvar för den offentliga kontrollen enligt dessa lag och bör i denna egenskap ha tillgång till den information som kan behövas från länsstyrelserna och – i förekommande fall kommunerna – för denna uppgift. Möjligheten att inhämta information bör även omfatta kontrollorgan till vilken en behörig myndighet med stöd av artikel 5 i förordningen har överlämnat särskilda uppgifter i den offentliga kontrollen. En ny bestämmelse om detta bör därför

tas in i den nya livsmedelslagen och i djurskyddslagen. De förslag som denna bedömning föranleder i den nya lagen om foder och animaliska biprodukter behandlas nedan i avsnitt 8.13 och i den nya provtagningslagen i avsnitt 9.6.

När det gäller motsvarande rapporteringsskyldighet beträffande zoonoser och epizootier, den rapporteringsskyldighet som behöver vidtas enligt den nya lagen om provtagning på djur, m.m. samt enligt de nya kontrollbestämmelserna i lagen (1985:342) om kontroll av husdjur m.m. bör regeringen med stöd av restkompetensen i verkställighetsföreskrifter kunna föreskriva om att länsstyrelserna skall lämna sådan information till den myndighet regeringen bestämmer, vilket företrädesvis är Jordbruksverket.

6.13 Register m.m.

Promemorians bedömning: Kontrollmyndigheterna bör så långt som möjligt samordna sin uppgiftsinhämtning från livsmedelsföretagare, foderföretagare och djurhållare.

De rutiner som i dag finns för registrering och rapportering bör tills vidare kunna användas för att uppfylla kraven på registerhållning och rapportering i EG-rätten.

På sikt bör övervägas att inrätta centrala lösningar för informationsdelning, informationsförsörjning och processtöd i syfte att underlätta den offentliga kontrollen av livsmedel, foder och djurskydd och djurhälsa.

Skälen för promemorians bedömning: I EG-regelverken inom områdena för foder, livsmedel samt djurskydd och djurhälsa ställs krav på att kontrollmyndigheterna inrättar register över bland annat kontrollobjekten. Som exempel kan nämnas Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 852/2004 av den 29 april 2004 om livsmedelshygien och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 853/2004 av den 29 april 2004 om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung i vilka föreskrivs att alla livsmedelsanläggningar skall

godkännas eller registreras. Även foderföretagare inom primärproduktionen skall enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 183/2005 av den 17 januari 2005 om fastställande av krav för foderhygien registreras hos kontrollmyndigheten. Enligt Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 882/2004 och (EG) nr 854/2004 skall kontrollmyndigheten upprätthålla en aktuell förteckning över de anläggningar som har registrerats eller godkänts.

Många företag framför allt primärproducenter bedriver flera verksamheter, ibland både produktion av livsmedel och foder och uppfödning av djur. Detta innebär att ett och samma företag kan omfattas av krav på registrering enligt flera regelverk. Därtill kommer att flera av primärföretagen redan i dag är registrerade hos Jordbruksverket som jordbruksföretag. Företagen kan även finnas i nationella register som inte grundar sig på EG-rätten. Ett exempel är det nationella djurskydds-tillsynsregistret som Djurskyddsmyndigheten för närvarande arbetar med att utveckla.

I syfte att underlätta den administrativa bördan för företagen är det av vikt att kontrollmyndigheterna så långt som möjligt samordnar de uppgifter som myndigheterna får eller hämtar in med anledning av sin kontrollverksamhet. I de fall ett företag är skyldigt att lämna en och samma uppgift till flera myndigheter bör – om möjligt – uppgiften lämnas endast vid ett tillfälle.

Det kan i sammanhanget nämnas att regeringen den 16 april 2005 gett Statens jordbruksverk, Livsmedelsverket och Djurskyddsmyndigheten i uppdrag att utreda hur myndigheterna genom att ta fram rutiner för ett samordnat informations-lämnande för företag kan underlätta företagarnas administrativa hantering. En ökad samordning centralmyndigheterna emellan skulle minska den administrativa bördan för företagen och underlätta handläggning av ärenden.

De nya EG-förordningarna, framför allt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004, ställer även ökade krav på rapportering av uppgifter om den offentliga kontrollen till gemenskapen. För att inrapporteringen skall fungera effektivt

krävs en god koordinering mellan de olika system som används i kontrollverksamheten. Till följd av en förväntad samordning av kontrollen på exempelvis foder- och livsmedelsområdet finns dessutom behov av en större samordning i fråga om inrapporteringen av uppgifter från de olika myndigheterna.

En effektiv kontroll fordrar tillgång till uppgifter om olika typer av tillsynsobjekt. Register behövs i första hand för kontrollmyndigheternas verksamhetsplanering av den regelbundna kontrollen. Det finns i dag flera olika registerhållningssystem, databaser m.m. för informationsutbyte, sammanställning av statistiska uppgifter och stöd i den löpande kontrollen. Kommunerna använder i dag inte ett och samma system i sitt kontrollarbete. ECOS och Miljöreda, som tillhör de vanligast förekommande, fungerar som ärendehanteringssystem för miljöförvaltningarnas tillsyn över enskilda objekt. Livsmedelsverket har nyligen har utvecklat en webbportal för de lokala kontrollmyndigheterna. Denna portal fungerar dels som en faktabank kring tillsynsmetodig och rättspraxis m.m. för inspektörerna dels som ett verktyg för inrapportering av statistiska uppgifter till centralmyndigheten.

Trots att det finns ett behov av att förenkla hanteringen av datauppgifter mellan myndigheterna i syfte att underlätta för företagare och effektivisera den offentliga kontrollen är bedömningen den att de rutiner som i dag finns för registerföring och rapportering tills vidare kan användas för att uppfylla kraven på registerhållning och rapportering i EG-rätten.

På sikt bör det däremot övervägas att inrätta centrala lösningar för informationsdelning, informationsförsörjning och processtöd i syfte att underlätta den offentliga kontrollen av livsmedel, foder och djurskydd och djurhälsa. Utformningen av sådana system kan lämpligen baseras på erfarenheterna från utvecklingen inom systemtillsynen och de datoriserade inspektionsprotokollen. Merparten av de uppgifter som myndigheterna hanterar centralt finns i dag på Jordbruksverket. Jordbruksverkets system utgör därför en bra grundkälla för andra verksamheter och system. Målsättningen bör vara att begränsa

uppgiftslämnandet genom att utnyttja de uppgifter som lämnas till Jordbruksverket eller andra myndigheter så att något registerunderhåll avseende dessa uppgifter sedan inte är nödvändigt.

7 En ny livsmedelslag

7.1 En ny lag om livsmedel som bland annat kompletterar EG-bestämmelser

Promemorians förslag: Den nuvarande livsmedelslagen ersätts av en ny lag om livsmedel. Lagen skall innehålla vissa nationella bestämmelser samt kompletterande bestämmelser till de EG-förordningar som helt eller delvis faller inom lagens tillämpningsområde och som regeringen ger till känna i Svensk författningssamling.

I fråga om sådana EG-förordningar som faller inom flera lagars tillämpningsområde meddelar regeringen i verkställighetsföreskrifter vilka EG-bestämmelser som kompletteras av den här lagen.

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela de föreskrifter eller i det enskilda fallet fatta de beslut som behövs som komplettering av dessa EG-förordningar.

Skälen för promemorians förslag: Den nuvarande livsmedelslagen (1971:511) tillkom år 1971. Den har under årens lopp ändrats ett flertal gånger. Ändringarna har bland annat inneburit att ett antal av lagens ursprungliga bestämmelser har upphävts.

Livsmedelslagen innehåller bland annat grundläggande regler om hur livsmedel skall vara beskaffade och hur de skall hanteras. Regler om detta finns numera också i ett antal förordningar

beslutade av EU, bland annat i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 av den 28 januari 2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning, om inrättande av Europeiska livsmedelsmyndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet, Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 852/2004 av den 29 april 2004 om livsmedelshygien och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 853/2004 av den 29 april 2004 om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 av den 29 april 2004 om offentlig kontroll för att säkerställa kontrollen av efterlevnaden av foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 854/2004 av den 29 april 2004 om fastställande av särskilda bestämmelser för genomförandet av offentliga kontroll av produkter av animaliskt ursprung avsedda att användas som livsmedel innehåller detaljerade regler om kontroll som i vissa delar kommer att ersätta livsmedelslagens bestämmelser om tillsyn. Detta innebär att livsmedelslagen måste anpassas – både innehållsmässigt och tekniskt – till EG:s lagstiftning på området. Samtidigt finns ett behov av att modernisera lagen. Bedömningen är att de ändringar som måste göras i lagen, framför allt med anledning av EU:s nya lagstiftning på området, är så omfattande att livsmedelslagen bör ersättas med en ny lag om livsmedel.

Även efter det att de nya EG-förordningarna har börjat tillämpas kommer det att finnas ett visst utrymme för nationella föreskrifter om livsmedel. Dessutom måste nationella bestämmelser finnas om bland annat kontrollmyndigheter, avgifter och straff. De EG-regler som fortfarande finns i direktiv måste vidare genomföras på nationell nivå. Därutöver behövs vissa nationella bestämmelser som kompletterar de EG-förordningar som gäller på livsmedelsområdet. Det förutsätts till exempel att medlemsstaterna, eller för ändamålet utpekade myndigheter, kontrollerar att bestämmelserna i förordningarna följs. Vidare

har medlemsstaterna att se till att överträdelser av förordningarnas bestämmelser straffbeläggs eller sanktioneras på annat sätt. Som utvecklats närmare i avsnitt 5.3 bör den nya lagen därför – i likhet med den nu gällande lagen – innehålla en bestämmelse om att lagen kompletterar de EG-förordningar som helt eller delvis faller inom tillämpningsområdet för lagen och att regeringen i Svensk författningssamling skall ge till känna vilka EG-förordningar som avses. Som framgår av övervägandena i avsnitt 5.3 bör regeringen i verkställighetsföreskrifter kunna ange vilka EG-bestämmelser i en EG-förordning, vars tillämpningsområde täcker flera lagars tillämpningsområde, som skall kompletteras av livsmedelslagen.

I lagen bör vidare – också det i likhet med vad som gäller i dag – införas ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela sådana föreskrifter som behövs som komplettering till EG-förordningarna (se även avsnitt 5.4). Bemyndigandet bör också innefatta en rätt att meddela beslut i enskilda fall. En EG-förordning förutsätter emellanåt att medlemsstaterna utfärdar nationella bestämmelser antingen för att precisera en bestämmelse eller för att verkställa den. Det förekommer också att medlemsstaterna åläggs en skyldighet att reglera vissa frågor nationellt. Ett exempel på detta är försäljning av mindre mängder primärprodukter som faller utanför tillämpningsområdet för Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 852/2004 och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 853/2004 och som enligt förordningarna skall regleras på nationell nivå.

EG-förordningarna kan därutöver innehålla regler som uttryckligen ger medlemsstaterna befogenhet att meddela nationella undantagsbestämmelser eller särskilda regler för ett visst område som inte omfattas av EG-regleringen. Det gemensamma för de sistnämnda fallen är att EG-reglerna i sig inte förutsätter att det utfärdas några nationella bestämmelser utan det är upp till medlemsstaten att bestämma om sådana regler skall finnas. Principiellt sett skiljer sig dessa fall inte från

de situationer då frågan är helt oreglerad i sekundärrätten. I båda fallen ligger hela beslutsutrymmet i den aktuella frågan hos medlemsstaten. Bemyndigandet att utfärda föreskrifter som behövs som komplettering till EG-förordningarna bör inte innefatta de fall då Sverige har ett skönsmässigt utrymme att bedöma om särskilda bestämmelser skall finnas. Däremot bör de generella bemyndigandena som ges i lagen att utfärda föreskrifter täcka även dessa fall, under förutsättning att övriga förutsättningar för utnyttjandet av bemyndigandet är uppfyllda.

7.2 Lagens tillämpningsområde

7.2.1 Begreppet livsmedel

Promemorians förslag: Den nya lagen skall innehålla bestämmelser om livsmedel. Med livsmedel avses livsmedel i den betydelse begreppet har enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002. Därutöver skall lagen tillämpas på djur som lämnas till slakt på slakterier, på dricksvatten från det stadium då det bereds och hanteras i vattenverket och tills det når kranen samt på snus och tuggtobak.

Skälen för promemorians förslag

Begreppet livsmedel

Livsmedel definieras i dag i 1 § 1 livsmedelslagen såsom matvara, dryckesvara, njutningsmedel eller annan vara som är avsedd att förtäras av människor med undantag av vara på vilken läkemedelslagen är tillämplig. Av definitionen följer att lagen omfattar allt som på ett eller annat sätt passerar människans mun. Begreppet livsmedel innefattar därmed även sådana produkter som i dagligt tal inte brukar betecknas som livsmedel,

exempelvis kryddor, drickvatten, vin, sprit, maltdrycker, snus och tuggtobak. Som livsmedel räknas även hälsokostpreparat och liknande produkter, exempelvis kosttillskott, som är avsedda att intas via munnen och som inte omfattas av läkemedelslagen. Något förenklat innebär detta att en produkt blir att betrakta som läkemedel bland annat om den marknadsförs med egenskaper som sägs förebygga, påvisa, lindra eller bota sjukdom.

Råvaror faller generellt sett utanför lagens tillämpningsområde. Lagstiftningen innehåller inga bestämmelser om vid vilken tidpunkt en råvara blir livsmedel. I förarbetena har gjorts vissa uttalanden som kan tjäna som vägledning i den praktiska tillämpningen (se prop. 1971:61 s. 182 f.). Enligt dessa bör en råvara bedömas som livsmedel på ett så tidigt stadium i beredningsproceduren som krävs från livsmedelshygienisk synpunkt. Sålunda anses till exempel spannmål som livsmedel när det kommer till kvarnanläggningen och där bedöms vara kvarngillt. Kött betraktas som livsmedel då det levande djuret kommer till slakteriet och där besiktigas av veterinär. Mjölk anses enligt nuvarande praxis vara livsmedel då den kommer in i tankbilen. Fisk som rensas och bearbetas ute till havs i anslutning till fångsten anses som livsmedel redan på detta stadium. I sådana fall då varor överlämnas från producent direkt till konsument, till exempel vegetabilier eller bär, är avsikten vanligtvis att varorna skall användas för förtäring, varför de bör betraktas som livsmedel redan från tidpunkten för överlämnandet.

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 definition av begreppet livsmedel finns i artikel 2. Enligt denna avses med livsmedel alla ämnen eller produkter oberoende av om de är bearbetade, delvis bearbetade eller obearbetade, som är avsedda att eller rimligen kan förväntas att förtäras av människor. Livsmedel inbegriper drycker, tuggummi och alla ämnen, inklusive vatten, som avsiktligt tillförts livsmedlet under dess framställning, beredning eller behandling. Livsmedel inbegriper även vatten från och med den punkt där värdena skall

iakttas enligt artikel 6 i direktiv 98/83/EG, dvs. från det att det tappas från kranar som normalt används för dricksvatten.

Vidare sägs att livsmedel inte inbegriper foder, levande djur, utom om de har behandlats för att släppas ut på marknaden som livsmedel, växter före skörd, läkemedel i den mening som avses i rådets direktiv 65/65/EEG och 92/73/EEG, kosmetika i den mening som avses i rådets direktiv 76/768/EEG, tobak och tobaksprodukter i den mening som avses i rådets direktiv 89/662, narkotika eller psykotropa ämnen i den mening som avses i Förenta nationernas allmänna narkotikakonvention från år 1961 och i Förenta nationernas konvention från år 1971 om psykotropa ämnen samt restsubstanser och främmande ämnen.

Av det som nu redovisats framgår att definitionerna av begreppet livsmedel i livsmedelslagen och i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 i stort har samma innebörd. De skiljer sig dock åt i ett antal viktiga hänseenden. Av särskild betydelse är att EG:s definition inte omfattar snus och tuggtobak. En annan väsentlig skillnad är att enligt den nu gällande livsmedelslagen anses dricksvatten som livsmedel redan vid det stadium då vattnet bereds och hanteras i vattenverket. Dessa båda frågor berörs närmare i det följande under särskild rubrik.

En ytterligare skillnad är att en vara generellt sett kan komma att betraktas som ett livsmedel i ett tidigare skede i produktionskedjan enligt EG:s definition än vad som är fallet enligt livsmedelslagen. Vegetabilier kan till exempel anses som livsmedel så snart de har skördats, om de är avsedda för konsumtion av människa. Endast växande gröda exkluderas uttryckligt från livsmedelsbegreppet. När det gäller levande djur är förhållandet dock det motsatta. Till skillnad från vad som gäller enligt livsmedelslagen betraktas ett djur enligt EG:s livsmedelsbegrepp normalt sett inte som livsmedel förrän det har slaktats. Frågan om hur den nya avgränsningen mellan djur och livsmedel skall hanteras berörs närmare i samband med de överväganden som görs rörande snus, tuggtobak och vatten i vattenverken.

Definitionen i förordningen innebär således att det inte är möjligt att klart fastställa vid vilken tidpunkt en råvara övergår till att bli ett livsmedel. Avgörande för den bedömningen är, i likhet med vad som gäller enligt livsmedelslagen, om varan är avsedd att förtäras eller – vilket är nytt i förhållande till livsmedelsagens dagens definition – om den rimligen kan förväntas att förtäras av människor. Det bör emellertid framhållas att det förhållandet att en vara är att betrakta som en råvara inte i sig innebär att livsmedelslagstiftningen inte är tillämplig på själva hanteringen av produkten eller på produktionen. Flera av EG:s förordningar, däribland Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 852/2004 och (EG) nr 853/2004, innehåller krav som riktar sig till primärproducenter som sådana och som alltså inte gäller själva livsmedlet. Detta innebär att primärproducenterna – utöver de regler som tar sikte på själva primärproduktionen, till exempel regler om ekologisk odling – i framtiden även har skyldighet att följa regler som syftar till en ökad livsmedelsäkerhet.

Från lagstiftningssynpunkt har gränsdragningen mellan livsmedel och primärprodukt främst betydelse när det gäller att reglera den offentliga kontroll som skall utföras över efterlevnaden av regelverket. Denna fråga behandlas i avsnitt 7.12.

EG-förordningar gäller direkt i Sverige såsom svensk lag. I den utsträckning förordningarna innehåller materiella bestämmelser eller definitioner kan Sverige inte ha några egna bestämmelser. Slutsatsen blir att den nya livsmedelslagen inte bör innehålla någon definition av begreppet livsmedel. När begreppet livsmedel används i lagtexten bör detta i stället ha samma betydelse som i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002.

Detta leder i sin tur till frågan om den nya lagen skall ha samma tillämpningsområde som den gamla, dvs. om lagen inte bara skall gälla livsmedel enligt den nya definitionen utan även djur som lämnas till slakterier, snus och tuggtobak samt vatten som bereds och hanteras i vattenverket.

Djur som lämnas till slakt

Enligt den nuvarande livsmedelslagen utgör slakt av djur en form av hantering av livsmedel. Detta leder till att djur när de kommer till slakterier betraktas som livsmedel och kan underkastas veterinärbesiktning inom ramen för livsmedelskontrollen. Livsmedelskontrollen, som utförs av Livsmedelsverkets besiktningsveterinärsorganisation, omfattar således såväl besiktning av de levande djuren som av köttet efter slakt. Utöver köttkontrollen övervakar besiktningsveterinärerna att övriga tillämpliga livsmedelsföreskrifter rörande lokaler, hygienförhållanden m.m. efterlevs i slakterierna.

Besiktningen av djuren är av mycket stor betydelse både ur livsmedelshygiensynpunkt och ur djurskyddssynpunkt. Det är därför angeläget att den nuvarande kontrollen bibehålls. För att möjliggöra detta bör den nya lagen uttryckligen gälla djur som lämnas för slakt på slakterier.

Det bör i sammanhanget anmärkas att Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 854/2004 ställer större krav på besiktningsveterinärernas kontroll av djurskyddet på slakterierna än vad som gäller i dag. Samordningsansvaret för besiktningsveterinärernas offentliga kontroll vad avser djurskyddet på slakterierna bör ligga hos Djurskyddsmyndigheten i enlighet med bestämmelserna i djurskyddslagen.

Vatten

Enligt definitionen av livsmedel i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 inkluderas dricksvatten först från det led i distributionskedjan då det tappas från kranar som normalt används för dricksvatten. Det är av dock av stor vikt att vattenkvaliteten är god och därmed också står under effektiv kontroll även tidigare i distributionskedjan. Det bör liksom i dag ankomma på en och samma myndighet att kontrollera vattenkvaliteten i hela kedjan. Av denna anledning bör även den

nya lagens tillämpningsområde omfatta vatten som bereds i vattenverken.

Snus och tuggtobak

I dag ingår snus och tuggtobak i begreppet livsmedel. Detta innebär att livsmedelslagens bestämmelser generellt sett gäller snus och tuggtobak. Snusproducenterna har dock sedan länge en generell dispens som innebär att snus inte behöver märkas med ingrediensförteckning och bäst-föredatum. För snus och tuggtobak gäller även tobakslagen (1993:581). I tobakslagen finns bland annat bestämmelser om varningstexter och produktkontroll. Sistnämnda bestämmelser innefattar bland annat gränsvärden för skadliga ämnen som tobaksvara får innehålla eller ge upphov till och om mätning och övervakning av sådana gränsvärden. Statens folkhälsoinstitut har den centrala tillsynen över efterlevnaden av bestämmelserna.

Åtskilliga moment i produktionen av snus eller tuggtobak medför risker som kan jämföras med dem som finns vid livsmedelsberedning. Detta gäller främst mikrobiologiska risker genom kontaminering. Det är därför angeläget att bestämmelserna om livsmedelhygien m.m. även fortsättningsvis kan tillämpas på snus och tuggtobak. För de delar av snusproduktionen som gäller tillverkningshygien, användningen av aromämnen eller tillsatser m.m. finns en kompetens hos tillsynsmyndigheterna. Övervägande skäl talar därför för att snus och tuggtobak även fortsättningsvis bör omfattas av livsmedelslagens bestämmelser. Lagtekniskt kan detta lämpligen lösas så att lagens bestämmelser generellt görs tillämpliga på produkterna. Med stöd av de bemyndiganden som lagen föreslås innehålla och som beskrivs närmare i avsnitt 7.5 kan regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om bland annat hantering, hygien och gränsvärden för främmande ämnen. Överträdelser av dessa föreskrifter innebär att produkterna inte får säljas i enlighet med den

föreslagna bestämmelsen om förbud mot utsläppande på marknaden, se avsnitt 7.9.

Den operativa kontrollen över snusproduktionen kan kräva viss specialisering och expertkunskap hos inspektörerna. Detta kan dock lösas genom kommunal samverkan. Vidare kan branschen med stöd av Livsmedelsverket och berörda kontrollmyndigheter lämpligen utarbeta riktlinjer, vilka kan tjäna som underlag för riskbedömning av verksamheten.

7.2.2 Undantag för hantering i enskilt hushåll

Promemorians förslag: Från lagens tillämpningsområde skall undantas enskildas hantering av livsmedel för konsumtion inom privathushåll.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer skall ges rätt att föreskriva att lagen skall tillämpas på enskildas hantering av dricksvatten i privathushåll.

Skälen för promemorians förslag: Enligt 3 § livsmedelslagen gäller livsmedelslagstiftningen inte hantering av livsmedel i enskilt hushåll. Enligt förarbetena (prop. 1971:61 s. 222) bör till enskilt hushåll även hänföras en helt sluten krets eller annat helt privat konsumtionsförhållande. I Livsmedelsverkets föreskrifter (SLVFS 1996:5) om hantering av livsmedel ges exempel på verksamheter som jämställs med enskilt hushåll. Sålunda anses beredning och servering av måltider som en enskild person eller ideell förening eller liknande sammanslutning anordnar i egen regi för en sluten krets som en sådan verksamhet. Vidare betraktas matlagning i boendekollektiv och liknande självhushåll på samma sätt. Matlagning i gruppboende på behandlingshem och liknande inrättningar, där personal och vårdtagare under familjeliknande former hjälps åt att laga mat faller under samma kategori, om högst 10 personer deltar i måltiderna och dessa inte serveras till allmänheten. Slutligen omfattas beredning och servering av måltider i anslutning till rumsuthyrning i hemmiljö,

så kallad bed and breakfastverksamhet, om verksamheten inte har en sådan omfattning att den är tillståndspliktig.

I andra och tredje stycket i 3 § livsmedelslagen föreskrivs vissa undantag från principen att lagen inte gäller i enskilda hushåll. Sålunda får lagens bestämmelser göras tillämpliga helt eller delvis i fråga om vatten som är avsett att drickas eller att användas vid hantering av livsmedel och i fråga om kött från kronhjort och dovhjort som hållits i hägn.

De centrala EG-förordningarna på livsmedelsområdet omfattar i likhet med livsmedelslagen inte hantering av livsmedel i enskilda hem. I förordningarna om livsmedelshygien och om särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung uttrycks detta så att förordningen inte skall tillämpas på primärproduktion för användning inom privathushåll eller för enskildas beredning, hantering eller lagring av livsmedel för konsumtion inom privathushåll. Enligt förordningen om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftningen undantas från tillämpningsområdet primärproduktion för privat enskilt bruk och enskildas beredning, hantering eller lagring av livsmedel för privat enskild konsumtion.

Den nya livsmedelslagens tillämpningsområde bör så långt som möjligt sammanfalla med EG-förordningens. Lagen bör därför – i likhet med den nu gällande – inte gälla hantering av livsmedel i enskilda hem. Det är dock önskvärt att samma terminologi används i den nya lagen som finns i EG-rätten. Undantaget bör därför uttryckas så att lagen inte gäller enskildas hantering av livsmedel för konsumtion inom privathushåll. I praktiken bör den nya terminologin inte innebära någon större förändring i förhållande till vad som gäller i dag. En nyhet är dock att den nya lagen – i likhet med EG-förordningarna – kommer att omfatta livsmedel som bereds i privat bostad för att släppas ut på marknaden. Reglerna om kontrollmyndighetens rätt till tillträde till bostaden blir därmed tillämpliga. Gränsdragningen mellan vad som kan hänföras till privat enskild konsumtion och vad som innefattar ett utsläppande på marknaden är inte helt klar. Det torde till exempel vara tveksamt

i vad mån sådan bed and breakfastverksamhet som i dag faller utanför lagens tillämpningsområde i fortsättningen kan undantas från regelverket. Det bör ankomma på Livsmedelsverket att i egenskap av central myndighet dra upp de närmare riktlinjerna för tillämpningen.

Det bör däremot – till skillnad från i dag – inte vara möjligt att tillämpa lagens bestämmelser generellt på vilt som hållits i hägn. Hantering av livsmedel i enskilt hushåll faller utanför de nya EG-förordningarnas tillämpningsområde och bedömningen är att det saknas behov av nationella föreskrifter om så kallad husbehovsslakt och besiktning av kött från sådan slakt.

När det gäller dricksvatten, som efter föreskrifter från regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer, faller inom den nuvarande lagens tillämpningsområde när det hanteras i hemmen, är förhållandet dock ett annat. Regeringen eller den myndighet som regeringen bör även i fortsättningen ges befogenhet att föreskriva att lagen skall gälla i hemmen för vatten som är avsett att drickas eller användas vid hantering av livsmedel. Detta gör det möjligt för kontrollmyndigheterna att utföra kontroll av vattnets kvalitet i privata brunnar.

7.2.3 Förskolor och fritidshem m.m.

Promemorians bedömning: Möjligheterna för barn på förskola och fritidshem samt för boende på äldreboenden och liknande boenden att delta i matlagning bör finnas kvar.
Promemorians förslag: Livsmedelsverket skall ges i uppdrag att ta fram riktlinjer för
1. hur mindre kök i förskolor och fritidshem m.m. skall utformas,
2. barns och boende på äldreboendens deltagande i matlagningen.

Skälen för promemorians bedömning och förslag: Den nuvarande livsmedelslagen undantar – i den mån inte regeringen föreskriver något annat – från lagens tillämpningsområde

hantering av livsmedel i kök i förskola och fritidshem med högst två avdelningar. Undantaget motiverades vid införandet med att barnen i normala fall skulle kunna delta i matlagning och annat köksarbete utan krav på hälsokontroll. Vidare ansågs att kraven på köksutrustning och hygienisk standard inte borde sättas högre än vad som var nödvändigt med hänsyn till verksamhetens inriktning och omfattning (prop. 1978/79:111 bil. 4 s. 10.)

De nya EG-förordningarna skall – med undantag för hantering av livsmedel för konsumtion i privathushåll – tillämpas på alla som utövar någon form av verksamhet i något led i livsmedelskedjan. Det är därför inte möjligt att i den nya lagen uttryckligt undanta hantering av livsmedel i kök i förskola m.m. från lagens tillämpningsområde. Detta innebär att även den livsmedelshantering som sker vid avdelningskök på förskolor och fritidshem faller inom ramen för sådan verksamhet som avses i livsmedelslagen och EG-förordningarna och att lagstiftningens krav vad gäller godkännande av anläggning, personalhygien m.m. gäller fullt ut för denna typ av verksamhet.

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 852/2004 innehåller grundläggande krav på yrkesmässig hantering av livsmedel. Regelverket är allmänt formulerat och lägger enbart fast principer och mål för lokalernas utformning och den livsmedelshantering som utförs i lokalerna. För att säkerställa skyddet för konsumenterna bör de verksamheter som bedrivs yrkesmässigt därför uppfylla förordningarnas krav. Detta gäller även kök på förskolor och fritidshem m.m. Genom regelverkets inbyggda flexibilitet torde det vara möjligt för de verksamheter som i dag bedrivs enligt gällande regler att fortsätta med nuvarande verksamhet utan allt för stora investeringar i utrustning eller lokaler.

För att skapa förutsättningar för en förstärkt hygienisk hantering vid förskolor och fritidshem utan att det leder till inskränkningar i verksamheten bör Livsmedelsverket få i uppdrag att ta fram riktliner för utformningen av köken vid mindre förskolor och fritidshem. Normalt ankommer det på branschföreningar att ta fram dylika riktlinjer. Eftersom skolkök

och andra liknande verksamheter inte kan förväntas organisera sig i en branschorganisation och mot bakgrund av att det generella undantaget från livsmedelagens bestämmelser försvinner bör dock centralmyndigheten ta ett särskilt ansvar för dessa verksamheter. Syftet med riktlinjerna bör vara att ge verksamhetsutövarna ledning i hur kök i daghem och liknande lokaler bör vara utformade med hänsyn tagen till barngruppernas storlek och andra relevanta faktorer, så att olika särskilda behov kan tillgodoses. En utgångspunkt i Livsmedelsverkets arbete med att ta fram dessa riktlinjer bör vara att den flexibilitet som EG-förordningarna medger skall utnyttjas för att begränsa eventuella inskränkningar i den nuvarande livsmedelshanteringen vid dag- och fritidshem och skolor. Genom riktlinjerna bör verksamhetsutövarna få ledning i utformningen av lokalen och de lokala kontrollmyndigheterna ett stöd och ett underlag för sin bedömning av det enskilda dagis- eller förskoleköket.

Det är vidare angeläget att barn även fortsättningsvis kan tillåtas delta i matlagning på fritidshem och förskolor. Detta är ett viktigt pedagogiskt instrument för att ge barnen värdefulla kunskaper om livsmedelshantering och –produktion. Att låta utomstående delta i något som är att likna vid yrkesmässig livsmedelshantering kan dock vara förknippat med risker. Risken för att någon kan sprida smitta till andra måste naturligtvis beaktas. Även risken för allergiska reaktioner till följd av att någon som deltar i matlagningen av misstag tillsätter en allergen ingrediens måste också vägas in. Dessa risker torde dock kunna förebyggas genom att en prövning av eventuella risker vid deltagandet i matlagningen görs från fall till fall.

Vad som nu sagts om barn deltagande bör även gälla boende i äldreboenden.

Livsmedelsverket bör, i egenskap av central tillsynsmyndighet, få i uppdrag att ta fram riktlinjer för hur deltagande i matlagning i pedagogiskt syfte kan ske i praktiken. Med anledning av vad som anförts i det föregående bör sådana riktlinjer, vid sidan av information av vilka moment som inte kan bli föremål för deltagande också innehålla en vägledning för hur en riskanalys

kan göras i varje enskilt fall. Baserat på riskanalysen som genomförs av den som vill utnyttja möjligheten att låta barn eller boende på äldreboende delta i matlagningen och med Livsmedelsverkets vägledning som stöd skall den lokala tillsynsmyndigheten pröva om deltagande i matlagning kan tillåtas. Myndigheten förutsätts väga hygienaspekten mot de stora värden som finns i ett aktivt deltagande i matlagningen.

Livsmedelsverket bör vidare i samverkan med ett par intresserade skolor och äldreboenden och dessas respektive tillsynsmyndigheter ta initiativ till ett projekt avseende deltagande i matlagning i pedagogiskt syfte med målsättningen att skapa en mer permanent lösning för hur deltagande i matlagning i pedagogiskt syfte kan ske.

För exempelvis dagmammor, familjehem, äldreboenden eller vårdinrättningar där hanteringen av livsmedel sker under familjeliknande förhållanden kommer – i den mån hanteringen inte innefattar ett utsläppande på marknaden – som framgår av avsnitt 7.2.2 den nya livsmedelslagen sannolikt inte att bli tillämplig.

7.3 Vissa nya centrala begrepp

Promemorians förslag: I den nya lagen införs vissa nya centrala begrepp som definieras i EG-rätten.

Begreppet hantering används även i den nya lagen. Begreppet ges dock en ny innebörd som överensstämmer med den terminologi som används i EG-rätten.

Skälen för promemorians förslag: Enligt 2 § livsmedelslagen avses i lagen med hantering av livsmedel dels slakt, dels framställning, beredning, behandling, förvaring, förpackning, omförpackning, transport eller uppläggning av livsmedel, dels saluhållande, försäljning, servering eller annat överlämnande av livsmedel för förtäring. Uttrycket används således i lagen som ett övergripande begrepp för alla former av handhavande av livsmedel.

I de nya EG-förordningarna finns inget begrepp som på motsvarande sätt betecknar olika former av handhavande av livsmedel. Den närmaste motsvarigheten är uttrycket ”på alla stadier i produktions- bearbetnings- och distributionskedjan”. Det begreppet används bland annat i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 för att avgränsa förordningens tillämpningsområdet (artikel 1.3). Det definieras i artikel 3.16, såvitt nu är aktuellt, som alla stadier, inbegripet import, från och med primärproduktion av ett livsmedel till och med dess lagring, transport, försäljning eller tillhandahållande till slutkonsumenten.

Eftersom den nya lagens terminologi så långt som möjligt bör anpassas till EG-rätten är det lämpligt att i den nya livsmedelslagen införa begreppet ”på alla stadier i produktions- bearbetnings- och distributionskedjan” som en samlande beteckning för all verksamhet med livsmedel som täcks av lagen.

Utöver detta övergripande begrepp som således definierar den nya lagens tillämpningsområde finns även behov av att använda särskilda begrepp som betecknar vissa handlingar. Sådana ord, såsom exempelvis begreppet hantering, tjänar syftet att avgränsa bland annat vilka handlingar som täcks av ett bemyndigande.

I Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 852/2004 och (EG) nr 853/2004 förekommer begreppet hantering i en mängd artiklar (se till exempel artikel 5 i Europaparlamentets och rådets förordning [EG] nr 853/2004). Begreppet, som inte är definierat i EG-rätten, har inte en lika vid innebörd som motsvarande begrepp i livsmedelslagen utan betecknar vanligen ett faktiskt handhavande såsom beredning eller behandling av ett livsmedel.

Ett annat uttryck som förekommer i EG-rätten, däribland i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002, (EG) nr 852/2004 och (EG) nr 853/2004, är begreppet ”släppa ut på marknaden”. Detta används regelmässigt i EG-rätten för att beteckna saluhållande och andra typer av överlämnande, till exempel servering, av livsmedel till konsumenter. Eftersom begreppen i den nya lagen så långt som möjligt bör stämma

överens med de uttryck som används i EG-rätten bör uttrycken släppa ut på marknaden och hantering användas in den nya livsmedelslagen. När begreppet hantering används i lagen har det dock inte den vida betydelse som det tidigare haft utan betecknar ett faktiskt handhavande i likhet med vad som normalt är fallet i EG-rätten.

7.4 Livsmedels beskaffenhet och hantering

Promemorians bedömning: Bestämmelserna i den nuvarande livsmedelslagen om att livsmedel som saluförs eller på annat sätt överlämnas för förtäring inte får vara otjänlig till människoföda bör inte få någon motsvarighet i den nya lagen.

Bestämmelsen i livsmedelslagen om att livsmedel skall hanteras så att fara inte uppkommer för att livsmedlet förorenas eller blir otjänligt till människoföda bör inte heller få någon motsvarighet i den nya lagen.

Skälen för promemorians bedömning: Det grundläggande kravet på hur livsmedel skall vara beskaffade finns i 5 § livsmedelslagen. I bestämmelsen föreskrivs att livsmedel inte får antas vara skadliga att förtära, smittförande eller eljest otjänliga till människoflöda. Kraven gäller endast livsmedel som saluhålls eller överlämnas för förtäring. I 16 § 1 samma lag finns en bestämmelse om att livsmedels som kan antas vara otjänliga, och alltså inte uppfyller kraven i 5 §, inte får saluföras.

I livsmedelslagens 8 § finns en allmän bestämmelse om hur livsmedel skall hanteras. Enligt bestämmelsen skall vid hantering av livsmedel sådana försiktighetsmått iakttagas och i övrigt förfaras så att fara inte uppkommer för att livsmedlet förorenas eller blir otjänligt till människoföda. Mer detaljerade bestämmelser finns i livsmedelsförordningen och i Livsmedelsverkets föreskrifter.

I Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 finns detaljerade bestämmelser om vilka krav som generellt sett skall ställas på livsmedel för att de skall få släppas

ut på marknaden. Bestämmelser, som i stora delar motsvarar dem som finns i den nuvarande livsmedelslagen, finns i artikel 14 i EG-förordningen. I bestämmelsen föreskrivs att livsmedel inte skall släppas ut på marknaden om de inte är säkra. Livsmedel skall anses som icke säkra om de anses vara skadliga för hälsan eller otjänliga som människoföda. Det finns vidare bestämmelser om vilka omständigheter som skall beaktas vid bedömningen av om en vara är säker.

I Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 852/2004 och (EG) nr 853/2004 finns detaljerade bestämmelser om vilka krav som ställs vid hantering av livsmedel.

EG-förordningarna gäller utan vidare som svensk författning. För att undvika en dubbelreglering bör den nuvarande livsmedelslagens bestämmelser om hur livsmedel skall vara beskaffade, om saluförbud och om livsmedels hantering inte få någon motsvarighet i den nya lagen.

7.5 Nationella föreskrifter till skydd för människors liv och hälsa och för att tillgodose konsumentintresset

Promemorians förslag: Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer skall även i fortsättningen med stöd av bemyndiganden i lagen kunna meddela föreskrifter om
– förbud eller villkor för hantering av, införsel till landet av eller utsläppande på marknaden av livsmedel,
– märkning av livsmedel,
– livsmedels beskaffenhet eller beteckning,
– användning av vara, ämne, eller utrustning vid hantering av livsmedel eller tillsammans med livsmedel,
– läkarundersökning,
– förbud mot återutförsel av livsmedel som förvaras på en gränskontrollstation eller ett tullager eller i en frizon eller frilager.

Föreskrifter skall kunna meddelas endast om det behövs för att skydda människors liv eller hälsa eller för att tillgodose konsumentintresset.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer skall dessutom ges rätt att under angivna förutsättningar meddela beslut i det enskilda fallet.

Skälen för promemorians förslag: Trots att en allt större del av reglerna på livsmedelsområdet numera finns i förordningar beslutade på EU-nivå finns det som konstaterats tidigare fortfarande ett behov av nationella föreskrifter i olika avseenden. Många livsmedelsbestämmelser finns till exempel fortfarande i EG-direktiv, som måste genomföras i nationella föreskrifter. Dit hör bestämmelser om märkning av livsmedel, om livsmedelsstandarder, exempelvis kakao- och chokladvaror, samt om kosttillskott, tillsatser och bekämpningsmedelsrester. Nationella föreskrifter måste även användas för att på nationell nivå genomföra EG:s beslut om nödåtgärder avseende vissa livsmedel. Dessutom medger EG-förordningarna emellanåt att medlemsstaterna inom vissa områden utfärdar nationella bestämmelser. Det finns även vissa områden som fortfarande inte är harmoniserade inom EU, till exempel beräkning av livsmedel.

Den nuvarande livsmedelslagen är en ramlag som innehåller allmänna och grundläggande bestämmelser. Detaljbestämmelser finns huvudsakligen på myndighetsnivå och grundas på ett stort antal bemyndiganden i lagen. Bemyndigandena ges i en mängd olika paragrafer och avser ofta preciserade och ibland delvis överlappande situationer. Inte sällan används dock olika formuleringar för att uttrycka liknande förutsättningar eller situationer. Exempelvis så förekommer uttrycken ”av särskild betydelse från hälso- eller näringssynpunkt eller eljest för att tillgodose konsumentintresset” (7 §), ”hindra menlig påverkan” (9 §), ”påkallat från hälsosynpunkt” (10 §), ”behövs från hälso- eller näringssynpunkt eller annars för att tillgodose konsumentintresset” (11 §) och ”tillgodose konsumentintresset” (15 §) för

att ange under vilka förutsättningar föreskriftsrätten skall kunna utnyttjas.

De nuvarande livsmedelslagens struktur med grundläggande rambestämmelser och talrika bemyndiganden har visat sig vara ändamålsenlig och det saknas därför anledning att nu genomföra några grundläggande förändringar. Den nya livsmedelslagen bör därför följa samma principer som den nuvarande livsmedelslagen. För att öka överskådligheten och underlätta tillämpningen bör dock i den nya livsmedelslagen de olika bemyndiganden så långt som möjligt samlas i en mer generellt utformad delegationsbestämmelse vars terminologi ansluter till de formuleringar som finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002.

Enligt 11 § i den nuvarande livsmedelslagen har regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer rätt att förbjuda eller föreskriva villkor för hantering eller införsel till landet av visst livsmedel, under förutsättning att det behövs från hälso- eller näringssynpunkt eller annars för att tillgodose konsumentintresset. Bemyndigandet täcker ett stort antal situationer och en motsvarighet till bestämmelsen bör därför – med vissa justeringar – tas in även i den nya livsmedelslagen. Med stöd av en sådan bestämmelse kan föreskrifter utfärdas bland annat om gränsvärden för bekämpningsmedelsrester i livsmedel och om användning m.m. av tillsatser i livsmedel och om tillstånd till och anmälan av livsmedel för särskilda näringsändamål. Bemyndigandet täcker även föreskrifter om generella förbud mot att sälja eller föra in i landet ett livsmedel som inte är säkert. Sådana förbud kan ha sin grund antingen i beslut meddelade av kommissionen eller avse utnyttjandet av i en EG-rättsakt föreskriven rätten att meddela tillfälliga nationella nödåtgärder.

Eftersom begreppet hantering bör få en snävare innebörd i den nya lagen än vad som gäller i dag bör bemyndigandet omfatta föreskrifter om förbud eller villkor för hantering, införsel till landet och utsläppande på marknaden av livsmedel.

Det behövs vidare – liksom i dag – bemyndiganden som ger regeringen eller berörd myndighet rätt att meddela föreskrifter

om märkning samt om livsmedels beskaffenhet eller beteckning. Med stöd av det sistnämnda bemyndigandet kan föreskrifter utfärdas bland annat om så kallade livsmedelsstandarder.

Det finns vidare även i fortsättningen ett behov av föreskrifter för att hindra användningen av olämplig utrustning och olämpliga livsmedelsförpackningar. En motsvarighet till den nuvarande lagens bemyndigande om detta bör därför tas in i den nya lagen.

Bestämmelser om att den som är sjuk eller har sår eller annan skada inte får hantera livsmedel finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 852/2004. Förordningen innehåller däremot inga regler om krav på läkarundersökning och dylikt. Bestämmelser om detta bör därför – i likhet med vad som gäller i dag – kunna utfärdas av Livsmedelsverket.

Därutöver bör bestämmelsen om rätt för regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer att föreskriva förbud mot återutförsel av livsmedel som förvaras på en gränskontrollstation eller ett tullager eller i en frizon eller frilager föras över till den nya lagen.

Rätten att meddela föreskrifter i de angivna ämnena bör kunna utnyttjas endast om reglerna behövs för att skydda människors liv och hälsa eller för att skydda konsumenters intresse. Delegationsbestämmelsen bör även innefatta en rätt för regeringen eller berörd myndighet att meddela beslut i det enskilda fallet.

7.6 Undantag från vissa hygienkrav

Promemorians förslag: Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer skall efter anmälan till Europeiska kommissionen kunna meddela föreskrifter om anpassning av och undantag från de hygieniska krav som föreskrivs i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 852/2004.

Skälen för promemorians förslag: I Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 852/2004 finns grundläggande

bestämmelser om hygienkrav för alla livsmedel. En viktig nyhet i förhållande till vad som gäller i dag är att företagens ansvar ifråga om säkra livsmedel tydliggörs.

Förordningen riktar sig till alla företagare, inklusive primärproducenter, som utövar någon form av verksamhet i något led i livsmedelskedjan. För alla företag som bedriver verksamhet i ledet efter primärproduktledet gäller detaljerade krav på hur lokalerna skall vara beskaffade och hur livsmedel skall hanteras m.m. (artikel 4 och bilaga II). Dessa krav gäller därmed för en mängd olika typer av verksamheter, från stora industriella anläggningar som hanterar känsliga livsmedel till små butiker som endast hanterar färdigförpackade livsmedel. Det finns vissa möjligheter för medlemsstaterna att efter godkännande av kommissionen anpassa kraven i bilagan efter nationella förhållanden. För att kunna utnyttja den möjligheten bör ett särskilt bemyndigande föras in i den nya lagen som ger regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer rätt att meddela föreskrifter om anpassning av och undantag från de hygieniska kraven som föreskrivs i Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 852/2004 och (EG) nr 853/2004.

7.7 Godkännande och registrering av livsmedelsanläggningar

Promemorians förslag: Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer skall ges rätt att meddela föreskrifter om att hantering av livsmedel endast får ske i anläggning som godkänts av kontrollmyndigheten och om vilka krav som skall vara uppfyllda för att ett sådant godkännande skall meddelas.

Vidare skall regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ges rätt att meddela föreskrifter om registrering av livsmedelsanläggningar.

En motsvarighet till livsmedelslagens bestämmelse om företagares egenkontroll tas in i den nya lagen.

Promemorians bedömning: Krav på ett välfungerande egenkontrollsystem bör kunna ställas inom ramen för godkännandeprövningen.

Skälen för promemorians förslag och bedömning: Enligt bestämmelserna i gällande livsmedelslagstiftning får livsmedel inte hanteras yrkesmässigt i en annan lokal än livsmedelslokal. Med livsmedelslokal avses sådan lokal eller annat utrymme i byggnad eller transportmedel som är avsedd att huvudsakligen användas för stadigvarande hantering av livsmedel och därtill hörande biutrymmen (22 och 23 §§ livsmedelslagen). En livsmedelslokal får inte tas i bruk förrän lokalen med dess inredning blivit färdigställd och godkänd för sitt ändamål. Livsmedelsverket får föreskriva att livsmedelslokal får godkännas bara om verksamheten och utrustningen i den anläggning som lokalen ingår i kan antas uppfylla de krav som verket föreskriver (37 § livsmedelsförordningen). Frågor om godkännande av livsmedelslokal prövas av kommunen eller, när det gäller slakterier, mejerier och vissa större livsmedelsindustrier m.m., av Livsmedelsverket.

I Europaparlamentet och rådets förordning (EG) nr 852/2004 ställs krav på att samtliga livsmedelsföretag skall vara registrerade hos myndigheterna. Enligt artikel 6.2. i förordningen är sålunda varje företagare skyldig att underrätta behörig myndighet om alla anläggningar som han eller hon svarar för, där det i något led i produktions-, bearbetnings- och distributionskedjan för livsmedel bedrivs verksamhet, så att varje sådan anläggning kan registreras. Med ”anläggning” förstås enligt definitionen i artikel 2.1.c varje enhet i ett livsmedelsföretag. Begreppet ”livsmedelsföretag” är i sin tur definierat i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 och innefattar varje privat eller offentligt företag som med eller utan vinstsyfte bedriver någon av de verksamheter som hänger samman med alla stadier i produktions-, bearbetnings- eller produktionskedjan av livsmedel.

Företag som omfattas av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 853/2004, dvs. företag som producerar livsmedel av animaliskt ursprung, skall enligt artikel 4.2 i förordningen även godkännas innan de får bedriva verksamhet. Undantag görs för bland annat anläggningar i vilka det endast bedrivs primärproduktion och för transporter. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 852/2004 ger även medlemsstaterna rätt att kräva nationella godkännanden i fråga om andra typer av livsmedelsanläggningar än de som omfattas av förordningens krav.

Av det som nu redovisats följer att kontrollmyndighetens godkännande till skillnad från i dag kommer att avse inte bara den lokal där en verksamhet bedrivs utan även själva verksamheten som sådan. Detta bör i sin tur leda till att godkännandet bör knytas till den fysiska eller juridiska person som innehar och driver en viss anläggning. Detta bör i normalfallet vara den som äger anläggningen men kan också avse en nyttjanderättshavare. Konsekvensen av detta är att ett ägarbyte – till skillnad från i dag – bör medföra att ett nytt godkännande måste sökas eller en ny registrering göras.

Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004 reglerar den offentliga kontrollen av livsmedelsföretag som producerar livsmedel av animaliskt ursprung. Enligt bestämmelserna i artikel 31 i förordning (EG) nr 882/2004 får den behöriga myndigheten utfärda ett godkännande endast om livsmedelsföretagaren visat att företaget uppfyller alla relevanta krav i livsmedelslagstiftningen. Den behöriga myndigheten får meddela ett villkorat godkännande om det vid besöket på plats framgår att anläggningen uppfyller alla krav på uppbyggnad och utrustning. Den behöriga myndigheten skall sedan utfärda ett slutligt godkännande endast om det vid ett senare besök på plats, inom tre månader efter det villkorade godkännandet meddelats, framgår att anläggningen även uppfyller övriga krav. Ett villkorat godkännande kan förlängas men får inte vara längre än totalt sex månader. I Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr

852/2004 ställs bland annat krav på att livsmedelsföretagare i led efter primärproduktionen skall inrätta, genomföra och upprätthålla ett eller flera permanenta förfaranden, grundade på HACCP-principerna och att man skall kunna visa de behöriga myndigheterna att man uppfyller dessa krav. Av det redovisade måste slutsatsen dras att även förekomsten av för verksamheten lämpliga HACCP-system utgör ett sådant krav som skall tillgodoses för att en anläggning skall kunna godkännas. Detta utesluter dock inte att det även i fortsättningen kommer att finnas behov av generella bestämmelser om företagens egenkontrollprogram. Särskilda regler om detta kan till exempel behöva utfärdas för företag som endast omfattas av krav på registrering. En motsvarighet till dagens bestämmelse om egentillsyn bör därför föras in i den nya lagen.

Det bör ankomma på Livsmedelsverket i egenskap av central livsmedelsmyndighet att närmare bedöma för vilka anläggningar nationella krav på godkännande skall ställas. Ett bemyndigande om detta bör därför tas in i den nya livsmedelslagen. Som utgångspunkt för den bedömningen bör gälla att alla anläggningar där det sker en hantering av livsmedel som kan innebära en väsentlig risk för konsumenter bör bli föremål för godkännande.

Det kan även finnas behov av detaljerade bestämmelser om registrering av anläggningar. Ett särskilt bemyndigande om detta bör därför föras in i lagen. Med stöd av det bemyndigandet kan myndigheten till exempel specificera vilka uppgifter som skall registreras.

I sammanhanget bör framhållas att Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 innehåller detaljerade bestämmelser om den behöriga myndighetens rätt att återkalla godkännandet av en anläggning (artikel 31.2 e och 54 f). Det finns därför inte något behov av att ta in regler om detta i den nya lagen.

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 852/2004 innehåller särskilda regler för hantering av livsmedel i rörliga eller tillfälliga lokaler. Någon motsvarighet till det nuvarande

regelverkets bestämmelser om så kallat paragraf 16-tillstånd behövs därför inte.

7.8 Köttbesiktningen

Promemorians bedömning: Köttbesiktningen bör moderniseras. Ett större ansvar för utförandet av besiktningar bör föras över på företagsanställd personal. Besiktningsveterinärernas ansvar bör i högre grad begränsas till att övervaka att kontrollerna bedrivs på ett högkvalitativt sätt av kompetent personal.

Skälen för promemorians bedömning: Livsmedelsverket har i dag i princip hela ansvaret för köttkontrollen vid slakterierna, inklusive stycknings- och charkuteriverksamhet i anslutning till dessa anläggningar. Kontrollen, som även innefattar levandedjurbesiktning, leds av en veterinär som ingår i Livsmedelsverkets besiktningsveterinärorganisation.

Särskilda regler för kontroll av livsmedel av animaliska ursprung finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 854/2004. Förordningen innehåller detaljerade bestämmelser om offentlig köttkontroll, vilka bland annat innefattar en specificering av vilka uppgifter myndighetens personal skall utföra (artikel 5 och bilaga 1). Reglerna innebär att en så kallad officiell veterinär är ansvarig för köttkontrollen. I inspektionen ingår bland annat besiktning före och efter slakt, kontroll av information om slaktdjuren som slakterierna skall begära in, verifiering av att djurskyddsregler beaktats samt kontroll av bestämmelser om specificerat riskmateriel och andra animaliska biprodukter. Den officielle veterinären kan i vissa särskilt angivna fall ta hjälp av officiella assistenter. Det ställs långtgående krav på kompetens och utbildning både för officiella veterinärer och officiella assistenter. Medlemsstaterna får under visa förutsättningar tillåta slakteripersonal att bistå den officiella veterinären vid utförandet av specifika uppgifter (artikel 5 6. a och b. Efter godkännande av kommissionen och medlems-

staterna finns dessutom utrymme för nationella försök med förenklad köttbesiktning, vilka bland annat kan innefatta ökat deltagande av företagsanställd personal (artikel 17).

I de nya EG-förordningarna, däribland i Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 178/2002 och (EG) nr 852/2004), fastslås producentens huvudansvar för livsmedelssäkerheten. Företagarnas skall följa fastställda hygienregler (god hygienpraxis) och göra kontrollplaner som bygger på HACCP-principer. Denna huvudprincip återspeglas i kontrollreglerna genom att fokus för den offentliga kontrollen generellt sett är granskning och bedömning av producenternas egna kvalitetsstyrningsrutiner och kontrollsystem, till exempel god hygienpraxis och HACCP-planer (så kallad systemtillsyn). Principen om producentansvaret har dock inte fått fullt genomslag när det gäller köttbesiktningen. Huvudregeln är där, som framgår av det som nyss redovisats, att den faktiska kontrollen utförs av myndighetens representanter. Ur principiell synvinkel bör ett företags ansvar för att de livsmedel som släpps ut på marknaden är säkra vara lika stort oavsett vilken verksamhet som företaget bedriver. Det är därför angeläget att de möjligheter till ökat inslag av företagsanställd personal vid besiktningen på slakterier som EG-reglerna medger utnyttjas. Besiktningsveterinärernas ansvar bör i högre grad än vad som är fallet i dag begränsas till att övervaka att kontrollerna bedrivs på ett högkvalitativt sätt av kompetent personal. Det bör ankomma på Livsmedelsverket att i egenskap av huvudman för besiktningsveterinärorganisationen att meddela närmare föreskrifter om detta.

Bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 854/2004 innebär att besiktingsveterinärerna kommer att få ett utökat ansvar för att utöva djurskyddskontroll på slakterierna. I den mån EG-bestämmelserna behöver kompletteras med nationella föreskrifter eller central vägledning om djurskydd är detta en uppgift för Djurskyddsmyndigheten i enlighet med bestämmelserna i djurskyddslagen.

7.9 Förbud mot utsläppande på marknaden

Promemorians förslag: Utöver vad som gäller enligt EG:s förordningar skall det vara förbjudet att släppa ut på marknaden livsmedel som
– strider mot föreskrifter om märkning och om livsmedels beskaffenhet och beteckning,
– hanterats i en anläggning som inte godkänts i enlighet med Livsmedelsverkets krav,
– inte har godkänts eller anmälts i enlighet med föreskrivna förfaranden eller strider mot villkor i ett godkännande eller ett tillstånd,
– innehåller förbjudna ämnen eller ämnen som inte har godkänts i enlighet med föreskrivna förfaranden eller som överskrider föreskrivna gränsvärden.

Skälen för promemorians förslag: I artikel 14 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 föreskrivs att livsmedel som inte är säkra inte får släppas ut på marknaden. Detta innebär att den nya lagen inte bör innehålla en motsvarighet till den nuvarande livsmedelslagens bestämmelse om förbud mot saluförande av livsmedel som kan antas vara otjänliga.

Däremot bör livsmedelslagens övriga bestämmelse om saluförbud i sak överföras till den nya lagen. Detta gäller för det första bestämmelserna om saluförbud för livsmedel som inte är märkta på ett korrekt sätt. Detsamma gäller för bestämmelsen om saluförbud för livsmedel som tillförts icke godkända tillsatser eller som strider mot villkor för godkännandet. Sistnämnda förbud bör dock i den nya lagen få en mer generell utformning och innefatta även andra ämnen än tillsatser. De hygieniska risker som är förknippade med exempelvis främmande ämnen såsom veterinärmedicinska preparat är vanligtvis ännu större än då det gäller de avsiktligt tillsatta tillsatserna. Det får därför anses motiverat att utvidga det generella saluförbudet till att gälla andra ämnen än tillsatser.

Vidare bör även förbudet mot saluföring av livsmedel som inte motsvarar en uppgiven standard i sak föras över till den nya lagen.

Enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 853/2004 (artikel 4) får livsmedel av animaliskt ursprung släppas ut på marknaden endast om de uppfyller tillämpliga krav i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 852/2004 samt om de har registrerats eller godkänts enligt någon av förordningarna. I konsekvens med detta bör det även vara förbjudet att släppa ut livsmedel på marknaden som hanterats i en anläggning som inte har godkänts i enlighet med vad Livsmedelsverket föreskrivit. En bestämmelse om detta bör föras in i lagen. Det får däremot anses föra för långt att införa ett generellt förbud mot att på marknaden släppa ut livsmedel som inte registrerats enligt Livsmedelsverkets föreskrifter. Syftet med ett generellt saluförbud är i första hand att förhindra att livsmedel som kan vara förknippade med en hygienisk risk kommer ut på marknaden. Som konstaterats tidigare får det förutsättas att verksamhet som innefattar en ur hygiensynpunkt riskfylld hantering kommer att bli föremål för godkännande i enlighet med Livsmedelsverkets föreskrifter.

Utöver de förbud som följer direkt av lagen kan regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer med stöd av det bemyndigande som föreslagits i avsnitt 7.5 föreskriva förbud mot utsläppandet på marknaden av livsmedel som inte uppfyller vissa fastställda krav. En sådan bestämmelse kan ofta vara en del i ett genomförande av ett EG-direktiv. Med stöd av det bemyndigandet kan förbud föreskrivas till exempel för utsläppandet på marknaden av kosttillskott som inte uppfyller EG:s krav eller för vissa livsmedel för särskilda näringsändamål.

Det bör noteras att flera av EG:s förordningar innehåller direkt gällande bestämmelser som riktar sig till den enskilde företagaren och som förbjuder utsläppandet på marknaden av livsmedel som inte uppfyller specifika krav i förordningen. Som exempel kan nämnas rådets förordning (EEG) nr 315/93 om främmande ämnen i livsmedel med tillämpningsförordning

406/2001och rådets förordning (EG) nr 258/97 om nya livsmedel.

7.10 Kontrollmyndigheter

Promemorians förslag: Den nuvarande livsmedelslagens bestämmelser om tillsyn förs i sak över till den nya lagen.

Det föreskrivs särskilt att länsstyrelsen inom länet har ansvar för att samordna övriga kontrollmyndigheters verksamhet och lämna råd och hjälp i denna verksamhet.

Regeringen ges rätt att föreskriva att en annan statlig myndighet än Livsmedelsverket och länsstyrelserna i vissa fall skall samordna andra kontrollmyndigheters verksamhet och lämna råd och hjälp i verksamheten.

Skälen för promemorians förslag: I den nuvarande livsmedelslagen finns bestämmelser om tillsynsmyndigheter och om tvångsåtgärder som tillsynsmyndigheterna får vidta för att lagen, övriga författningar och de EG-förordningar som kompletteras av lagen skall följas. Bestämmelserna bör med vissa tillägg som berörs i det följande i sak föras över till den nya livsmedelslagen.

Den nuvarande tillsynsordningen bygger på en uppdelning av ansvar och uppgifter mellan Livsmedelsverket, länsstyrelserna och kommunerna. Tillsynsmyndigheterna pekas ut i lagen medan den närmare ansvarsfördelningen myndigheterna emellan görs genom föreskrifter av regeringen. Innebörden av dessa är att kommunerna och i viss mån Livsmedelsverket har det operativa tillsynsansvaret medan länsstyrelserna fungerar som stödjande och rådgivande organ gentemot kommunerna. Livsmedelsverket har förutom rent operativa tillsynsuppgifter även det övergripande ansvaret för tillsynen. Detta anges direkt i lagen och uttrycks så att myndigheten samordnar övriga tillsynsmyndigheters verksamhet och lämnar råd och hjälp i denna verksamhet.

Som konstaterats i avsnitt 6.5 är begreppet kontroll snävare än begreppet tillsyn i det att det till skillnad från tillsynsbegreppet

endast innefattar rent operativa tillsynsuppgifter. De samordnande och stödjande uppgifter som länsstyrelserna utför i dag faller sålunda utanför kontrollbegreppet. Det bör därför särskilt föreskrivas i den nya lagen att länsstyrelserna har till uppgift att inom länet samordna övriga kontrollmyndigheters verksamhet och lämna råd och hjälp i denna verksamhet.

Som utvecklas närmare i avsnitt 7.12 kan det i vissa fall finnas behov av att överlämna den operativa kontrollen eller föreskriftsrätten till en annan myndighet än en kommun eller Livsmedelsverket. I de fall det bedöms lämpligt att förordna en annan myndighet än Livsmedelsverket som föreskrivande myndighet bör den myndigheten även ges rätt att på annat sätt än genom bindande föreskrifter samordna de operativa myndigheternas kontroll och ge råd och hjälp i deras verksamhet. Det bör därför i den nya lagen öppnas en möjlighet för regeringen att meddela föreskrifter om detta.

7.11 Åtgärder vid bristande efterlevnad

Promemorians förslag: Det tydliggörs att bestämmelserna om förelägganden, förbud, vite och övriga ingripanden samt rättelse skall tillämpas utöver vad som följer av de EG-förordningar som kompletteras av lagen.

En skyldighet införs för den som är föremål för offentlig kontroll att tillhandahålla den hjälp som behövs för att kontrollen skall kunna genomföras.

Skälen för promemorians förslag: En grundläggande förutsättning för att kontrollmyndigheterna skall kunna säkerställa efterlevnaden av livsmedelslagstiftningen är att myndigheterna har tillräckliga möjligheter att vidta åtgärder vid bristande efterlevnad av regelverket. Enligt bestämmelserna i den gällande livsmedelslagen har tillsynsmyndigheten möjlighet att meddela de förelägganden och förbud som behövs för att lagen eller föreskrifter eller beslut som meddelats med stöd av lagen skall efterlevas. Förelägganden och förbud får förenas med vite.

Myndigheten får även förordna om rättelse på bekostnad av den som inte fullgör sina skyldigheter enligt lagen, föreskrifter eller beslut som meddelats med stöd av lagen, och enligt myndighetens föreläggande. Vidare finns möjligheter för myndigheten att ta om hand livsmedel som saluhålls eller som uppenbart är avsedd att saluhållas i strid med livsmedelslagstiftningen. Denna möjlighet finns även om ett föreläggande eller förbud inte följs. Ägaren till livsmedel får dock göra detta duglig till livsmedel eller användning för annat ändamål under tillsynsmyndighetens kontroll. I annat fall skall varan förstöras. Detta gäller dock inte kött som tagits om hand i samband med slakt. För sådant kött får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om vilka åtgärder som skall vidtas.

I artikel 54 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 föreskrivs särskilda åtgärder som den behöriga myndigheten skall vidta vid bristande efterlevnad av bland annat livsmedelslagstiftningen. Av artikeln följer också att andra åtgärder än de uppräknade får vidtas av myndigheten om de anses motiverade. Bestämmelserna i kontrollförordningen om administrativa åtgärder vid bristande efterlevnad är direkt tillämpliga av den behöriga myndigheten. Flera av åtgärderna motsvaras i flera fall av gällande bestämmelser i de berörda lagarna. Några av de uppräknade åtgärderna är nya i den meningen att de inte tidigare varit föremål för en preciserad författningsreglering. De berörda bestämmelserna i lagarna skall både komplettera EG-bestämmelserna i förordningarna och tillämpas i de övriga fall som inte omfattas av gemenskapsrätten. För att undvika en dubbelreglering från gemenskapsrättssynpunkt bör emellertid bestämmelserna i lagarna om förelägganden, förbud, vite och övriga administrativa ingripanden anpassas efter detta förhållande. I bestämmelserna om föreläggande, förbud och vite m.m. i den nya lagen bör därför förtydligas att åtgärderna får vidtas utöver vad som följer av de EG-förordningar som kompletteras av lagen.

Enligt artikel 4.2 g i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 skall den behöriga myndighet som medlemsstaten utser se till att foder- och livsmedelsföretagarna är skyldiga att undergå de inspektioner som genomförs i enlighet med förordningen och att bistå myndighetens personal när det genomför sina uppgifter. För att den behöriga myndigheten skall kunna verkställa denna bestämmelse bör det i den nya livsmedelslagen införas en skyldighet för den som är föremål för offentlig kontroll att tillhandahålla den hjälp som behövs för att kontrollen skall kunna genomföras.

7.12 Kontroll av primärproducenter

Promemorians förslag: Livsmedelsverket, länsstyrelserna och kommunerna skall ges ansvar för den offentliga kontrollen av efterlevnaden av livsmedelslagstiftningen även i primärproducentledet. Den operativa kontrollen skall i huvudsak utövas av kommunerna. Livsmedelsverket skall samordna kontrollen och utfärda bindande föreskrifter om hur kontrollen konkret skall bedrivas.

Regeringen skall ges rätt att föreskriva att en annan myndighet än Livsmedelsverket skall utfärda föreskrifter i fråga om viss kontroll.

Regeringen skall ges rätt att föreskriva att en annan statlig myndighet än Livsmedelsverket eller länsstyrelserna skall utföra viss offentlig kontroll.

Skälen för promemorians förslag: Det har tidigare konstaterats att det nya EG-rättsliga livsmedelsbegreppet i vissa avseenden är vidare än livsmedelslagens livsmedelsdefinition. Generellt sett kan en primärprodukt således i framtiden komma att betraktas som livsmedel på ett tidigare stadium än vad som är fallet i dag. De allmänna EG-bestämmelserna om att livsmedel skall vara säkra eller hanteras på ett visst sätt kan därmed komma att omfatta produkter som i dag betraktas som råvaror och som därmed inte täcks av livsmedelslagstiftningens krav. Därutöver

gäller att Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 178/2002, (EG) nr 852/2004 och (EG) nr 853/2004 uttryckligen omfattar alla former av primärproduktion. I praktiken innebär detta att de skyldigheter som föreskrivs i de förordningarna riktar sig till bland annat livsmedelsföretag med uppfödning av livsmedelsproducerande djur eller mjölkdjur, odling av vegetabiliska livsmedel, verksamheter med jakt, bär- och svampplockning samt fiske och fiskodling. Primärproducenterna är skyldiga att följa bland annat vissa föreskrivna hygienkrav beträffande lokalers utformning och utrustning m.m. och om personals hälsa och utbildning. De skall vidare se till att hanteringen av djur, primärprodukter och livsmedel är sådan att kontaminering förhindras. Det föreskrivs även om skyldighet att föra journaler m.m.

Det nu redovisade innebär att det är nödvändigt att peka ut en eller flera myndigheter som skall ansvara för kontrollen av livsmedelssäkerheten i primärproducentledet. I dag sker ingen tillsyn över livsmedelslagstiftningen hos primärproducenter. Detta har delvis sin grund i den praktiska tillämpningen av nuvarande livsmedelsbegrepp, vilken innebär att en primärprodukt inte anses bli ett livsmedel förrän det når mjölkbilen, äggpackeriet, kvarnen etc. Den verksamhet som bedrivs på gårdsnivå kontrolleras dock med stöd av flera andra regelverk. Ett flertal olika myndigheter är ansvariga för den tillsynen. Sålunda utövar kommunerna den operativa tillsynen över efterlevnaden av djurskyddsregler och miljöbalkens bestämmelser. Jordbruksverket är ansvarig myndighet för tillsynen över mjölkrum enligt det så kallade mjölkdirektivet. Jordbruksverket utövar även viss riktad tillsyn över frånvaro av kött och benmjöl i foder till livsmedelsproducerande djur. Därutöver utövar länsstyrelsen operativ tillsyn över djurmärkning när det gäller nötkreatur samt kontrollerar efterlevnaden av regler för olika typer av EU-bidrag. Därtill kommer att Jordbruksverket i egenskap av ansvarig myndighet för övervakning och bekämpning av epizootiska och zoonotiska sjukdomar har vittgående befogenhet att vidta åtgärder på gårdsnivå. Dessa

ingripanden ligger dock utanför vad som normalt sett betecknas som tillsyn.

En allmän utgångspunkt för ansvarsfördelningen mellan olika kontrollmyndigheter bör vara att det inom ett och samma lagstiftningsområde så långt som möjligt finns en enhetlig kontrollorganisation. Ett lagstiftningsområde bör i det sammanhanget avgränsas utifrån det huvudsakliga syfte som regelverket skall fylla.

Tillsyns- eller kontrollfunktionen innefattar dels uppgiften som föreskrivande och samordnande myndighet, dels uppgiften som operativ kontrollmyndighet. När det gäller valet av operativ kontrollmyndighet bör flera faktorer beaktas. Av grundläggande betydelse är att tillsynen organiseras på ett sådant sätt att den enskildes verksamhet inte störs i större omfattning än vad som är nödvändigt. Det är särskilt viktigt att denne inte i onödan belastas med kontrollbesök från olika kontrollmyndigheter inom kortare tidsperioder. Detta talar för att någon av de myndigheter som i dag utför kontroller på gårdarna bör tilldelas den nya kontrolluppgiften. Av central betydelse är vidare att kontrollmyndigheten kan tillhandahålla en god och effektiv kontroll.

Livsmedelskontrollens huvudsakliga syfte är att skydda konsumenterna mot hälsorisker. För att det syftet skall kunna uppfyllas måste kontrollen ske på ett sakkunnigt sätt, vilket i sin tur kräver att kontrollmyndigheten har tillgång till personal med erforderlig kompetens, till exempel livsmedelshygienisk och livsmedelteknisk expertis. I dag finns den kompetensen huvudsakligen hos kommunerna och Livsmedelsverket. Till skillnad från kommunerna har emellertid Livsmedelsverket inte full geografisk täckning. Det som nu sagts talar för att kommunerna tilldelas ansvaret för att utöva operativ kontroll på gårdarna. En sådan lösning har, utöver det som nu nämnts, också den grundläggande fördelen att all operativ kontroll enligt livsmedelslagstiftningen – om inte annat särskilt föreskrivs – utövas av kommunerna. Detta kan förmodas leda till en större likformighet i kontrollen jämfört med om denna bedrivs av olika myndigheter.

För vissa delar av livsmedelskontrollen kan omständigheterna vara sådana att starka skäl talar för att andra statliga myndigheter bör ha det operativa kontrollansvaret. Dit hör till exempel kontrollen av fiskefartyg. Kommunerna utövar i dag inte någon kontroll över sådana fartyg. Däremot kontrollerar Kustbevakningen att fartygen uppfyller de krav som ställs bland annat i fiskelagstiftningen. Det bör därför i lagen öppnas en möjlighet för regeringen att förskriva att en annan statlig myndighet än Livsmedelsverket eller länsstyrelserna skall kunna bedriva kontroll i vissa frågor.

När det gäller frågan om vilken myndighet som bör ha det samordnande kontrollansvaret och rätten att meddela föreskrifter om kontrollens bedrivande talar flera skäl för att detta bör läggas på Livsmedelsverket. Inom myndigheten finns redan upparbetad kunskap och erfarenhet om livsmedelsfrågor. Av bland annat kostnads- och effektivitetsskäl är det en fördel att samla ansvaret för att samordna livsmedelfrågor på en myndighet. Enhetligheten i den operativa kontrollen kan också förväntas öka om samma myndighet samordnar eller med bindande föreskrifter styr kontrollen oavsett på vilken anläggning livsmedlet befinner sig. Det kan vidare antas att risken för olika tolkningar av lagstiftningen minskar. Bedömningen är således att Livsmedelsverket bör ha ett odelat huvudansvar för frågor som rör kontrollen av livsmedelslagstiftningen. Det kan dock inte uteslutas att det beträffande ett visst begränsat område kan vara lämpligt att Jordbruksverket eller någon annan statlig myndighet utfärdar föreskrifter om hur kontrollen skall bedrivas. Regeringen har med stöd av sitt bemyndigande i den föreslagna 8 § möjlighet att föreskriva om detta.

Det får förutsättas att Livsmedelsverket och andra föreskrivande myndigheter inom närliggande kontrollområden – exempelvis foder- och djurhälsoområdena – samråder i framtagandet av föreskrifter.

Länsstyrelserna har i dag ett samordnande ansvar för livsmedelslagstiftningen på regional nivå. Det ansvaret bör i

konsekvens med det som nu sagts i fortsättningen omfatta även livsmedelsfrågor i primärproducentledet.

Det är slutligen viktigt att framhålla att livsmedelskontrollen hos primärproducenterna är begränsad till sådan verksamhet som primärt rör livsmedelssäkerhet. Begreppen primärprodukter eller jordbruksprodukter och livsmedel förekommer även i annan lagstiftning än livsmedelslagstiftningen. Det förhållandet innebär dock inte med automatik att livsmedelslagens bestämmelser om kontroll blir tillämpliga även inom de områdena. Jordbruksverkets ansvar för godkännande av kontrollprogram för salmonella m.m. på gårdsnivå enligt lagen (1985:342) om kontroll av husdjur m.m. eller för utredning och bekämpning av epizootiska och zoonotiska sjukdomar enligt epizootilagen (1999:657) och zoonoslagen (1999:658) berörs således inte av de överväganden som nu gjorts. Kontrollen av EG:s marknadsordningar faller uttryckligen utanför tillämpningsområdet för Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004. Det förhållandet att gränsen mellan primärprodukt och livsmedel flyttats påverkar därmed inte tillämpningen av marknadsordningarna eller den nationella lagstiftning som kompletterar dessa.

Enligt artikel 4.2 g i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 skall den behöriga myndighet som medlemsstaten utser se till att foder- och livsmedelsföretagarna är skyldiga att undergå de inspektioner som genomförs i enlighet med förordningen och att bistå myndighetens personal när det genomför sina uppgifter. För att den behöriga myndigheten skall kunna verkställa denna bestämmelse bör det i livsmedelslagen införas en skyldighet för den som är föremål för offentlig kontroll att tillhandahålla den hjälp som behövs för att kontrollen skall kunna genomföras.

7.13 Biträde av polismyndigheten

Promemorians förslag: Den som utför kontroll skall ha rätt att hos polismyndigheten begära den hjälp som behövs för att

kontrollen skall kunna genomföras. Biträde av polismyndigheten får begäras endast när det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att kontrollen inte kommer att kunna utföras utan att polisens särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas eller det annars finns synnerliga skäl för begäran.

Skälen för promemorians förslag: Polisen har enligt ett stort antal författningar skyldighet att i olika sammanhang bistå myndigheter med handräckning. Bakgrunden till polisens skyldighet att på begäran av annan myndighet bistå med handräckning är polisens befogenhet att använda våld i vissa situationer. En handräckningsbegäran skall dock ske först sedan den begärande myndigheten konstaterat att uppgiften inte kan lösas utan biträde av polisen. Det är angeläget att motverka att polisens resurser används för att verkställa kontrollmyndighetens beslut i fall där polisens särskilda kompetens och befogenhet att bruka våld inte är nödvändig. Myndigheten eller kontrollorganet bör vid en begäran om biträde visa på konkreta omständigheter som gör det antagligt att biträde krävs för att uppgiften skall kunna utföras. I den nya livsmedelslagen bör det därför införas en bestämmelse att biträde av polismyndigheten endast skall kunna ske när det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kommer att kunna utföras utan att polisens särskilda befogenhet att använda våld behöver tillgripas eller det annars finns synnerliga skäl för begäran.

7.14 Avgifter

Promemorians förslag: Livsmedelslagens bemyndiganden om rätt för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela avgifter för en tillsynsmyndighets och ett enskilt kontrollorgans kostnader för tillsyn och prövning enligt lagen och de EG-förordningar som kompletteras av lagen skall tills vidare föras över till den nya lagen.

Även lagens bemyndigande om rätt för regeringen att föreskriva att kommunen skall ombesörja uppbörden av avgifter för den statliga tillsynen skall tills vidare föras över till den nya lagen.

Skälen för promemorians förslag: I den nu gällande livsmedelslagen finns ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om avgifter för en myndighets och ett enskilt kontrollorgans kostnader för tillsyn enligt lagen, de föreskrifter som meddelats med stöd av lagen samt de EG-förordningar som kompletteras av lagen (29 a §). Vidare bemyndigas regeringen att föreskriva att en kommun skall ombesörja uppbörden av avgifter för den statliga tillsynen.

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 innehåller bestämmelser om finansiering av den offentliga kontrollen. I artikel 27 föreskrivs att medlemsstaten får ta ut avgifter för att täcka kostnaderna för offentlig kontroll. I bestämmelsen finns även grundläggande principer för hur avgiften får beräknas. Bestämmelserna skall tillämpas först från och med den 1 januari 2007. Mot bakgrund bland annat av de nya EG-reglerna om avgifter beslutade regeringen i oktober 2004 att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att lämna förslag till avgiftssystem för livsmedels- foder- och djurskyddstillsynen. I uppdraget har ingått att lämna förslag till en avgiftskonstruktion som baseras dels på de kriterier som återfinns i denna EG-förordning, dels på principen att varje tillsynsmyndighet själv beslutar om avgiftens storlek för sina respektive tillsynsobjekt. Utredningen har presenterat sitt förslag till ett nytt avgiftssystem i juni 2005 (SOU 2005:52 Avgiftsfinansierad djurskydds- livsmedels- och foderkontroll). Förslaget är för närvarande föremål för remissbehandling.

Det kommer även i den nya livsmedelslagen att finnas behov av ett avgiftsbemyndigande. Frågan om hur ett sådant bemyndigande bör utformas och vilka bestämmelser i övrigt som lagen bör innehålla i fråga om avgifter har berörts närmare i

betänkandet SOU 2004:52. Det bör därför inte i den här promemorian lämnas några nya förslag som rör avgifterna utan de bestämmelser som finns i den nuvarande lagen bör tills vidare i sak föras över till den nya lagen. Det bör framhållas att regeringen har för avsikt att behandla frågan om ett nytt avgiftssystem och de ändringar med anledning av kontrollförordningen som föreslås i den här promemorian i samma proposition till riksdagen.

7.15 Straffbestämmelser

Promemorians förslag: Den nuvarande livsmedelslagens bestämmelser om straff skall i sak föras över till den nya lagen.

En generell bestämmelse skall införas om straff för brott mot förbud eller villkor som finns i de EG-förordningar som kompletteras av lagen.

Skälen för promemorians förslag: Bestämmelser om straffrättsliga sanktioner finns i 30 § livsmedelslagen. I bestämmelsen straffbeläggs överträdelser av i lagen angivna centrala förpliktelser. Vidare straffbeläggs överträdelser av föreskrifter eller åsidosättande av villkor i föreskrifter som meddelats med stöd av bemyndiganden i lagen samt bestämmelser om kvalitetsnormer eller andra villkor för handeln som finns i de EG-förordningar som kompletterar av lagen. Både uppsåtliga och oaktsamma brott är straffbelagda. Straffsatsen är böter eller fängelse i högst ett år. För ett uppsåtligt brott som innebär att en förpliktelse av betydelse från hälsosynpunkt eller konsumentintresset uppsåtligen åsidosätts i större omfattning eller annars på ett allvarligt sätt är straffskalan fängelse i högst två år. I ringa fall får dock inte dömas till fängelse. Inte heller får den som har överträtt ett vitesföreläggande eller vitesförbud dömas till ansvar enligt lagen för den gärning som omfattas av föreläggandet eller förbudet. Ansvar inträder dessutom inte heller om ansvar för gärningen kan ådömas enligt brottsbalken eller enligt lagen (2000:1225) om straff för smuggling.

De straffbestämmelser som finns i den nuvarande lagen bör i sak införas även i den nya livsmedelslagen. Den nya paragrafens utformning måste dock anpassas till det förhållandet att flertalet av de straffbelagda förpliktelser som i dag finns i livsmedelslagen eller i föreskrifter meddelade med stöd av lagen numera återfinns i de EG-förordningar som kompletteras av lagen. Dit hör skyldigheten att på marknaden släppa ut endast sådana livsmedel som är säkra eller uppfyller särskilt uppställda krav eller att hantera livsmedel i enlighet med uppställda hygienkrav. För att överträdelser av sådana bestämmelser skall bli straffsanktionerade bör det införas en allmän bestämmelse om att brott mot förbud eller villkor som finns i de EG-förordningar som kompletteras av lagen skall bestraffas. Som konstaterats i avsnitt 7.7 ersätts de nuvarande nationella lokalgodkännandena av EG-rättsligt reglerade godkännanden eller registreringar av anläggningar. Det finns dock ett visst utrymme för medlemsstaterna att föreskriva om egna krav för godkännande av anläggningar. Överträdelser av föreskrifter om detta bör straffbeläggas. Därutöver föranleder den nya lagens struktur betydande anpassningar i straffbestämmelsernas lydelse.

Det bör i detta sammanhang framhållas att Högsta domstolen (HD) den 9 februari 2005 meddelade dom i mål B 4466-02 rörande brott mot skogsvårdslagen. I målet prövades frågan om så kallade blankettstraffbuds överensstämmelse med regeringsformen i vissa fall. Enligt HD tillåter bestämmelserna i regeringsformen inte att förvaltningsmyndigheter fyller ut blankettstraffstadganden med fängelse i straffskalan på ett sådant sätt att den gärning som härigenom straffbeläggs anges helt eller väsentligen i myndigheternas föreskrifter. Utgången i målet i HD kan påverka utformningen av blankettstraffstadgandena i den nya livsmedelslagen. Frågan om konsekvenserna av HD:s avgörande är under beredning inom Regeringskansliet.

7.16 Överklagande

Promemorians förslag: Den nuvarande livsmedelslagens bestämmelser om överklagande skall i sak föras över till den nya lagen. Därutöver skall beslut som fattats av kommunerna och av Livsmedelsverket enligt bestämmelser i de EG-förordningar som kompletteras av lagen vara överklagbara.

Även beslut som fattats av andra statliga myndigheter än länsstyrelserna skall kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Promemorians bedömning: Den nuvarande lagens bestämmelse om överklagande av besiktningsveterinärers beslut bör inte få någon motsvarighet i den nya lagen.

Skälen för promemorians förslag och bedömning: Beslut av en kommunal nämnd enligt livsmedelslagen eller av en besiktningsveterinär enligt föreskrifter som meddelats med stöd av 11 § och 28 § andra stycket denna lag överklagas enligt 33 § till länsstyrelsen. Länsstyrelsens beslut enligt lagen överklagas enligt 34 § hos allmän förvaltningsdomstol. Vid överklagande till kammarrätten krävs prövningstillstånd. Beslut som meddelats av Livsmedelsverket i det enskilda fallet överklagas hos allmän förvaltningsdomstol, varvid det vid överklagande till kammarrätten krävs prövningstillstånd. Andra beslut av Livsmedelverket får överklagas hos regeringen. Sådana beslut får, för tillvaratagande av konsumentintresset, överklagas av organisation, som är att anse som central arbetstagarorganisation enligt lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet eller motsvarande sammanslutning på arbetsgivarsidan. En myndighet vars beslut har överklagats får besluta att beslutet skall gälla utan hinder av att det överklagats.

Den nuvarande lagens bestämmelser om överklagande bör i sak föras över till den nya lagen, dock med ett undantag vilket berörs sist i avsnittet. Därutöver bör även beslut som fattats av kommunerna och av Livsmedelsverket enligt bestämmelser i de

EG-förordningar som kompletteras av lagen vara överklagbara. Det kan till exempel handla om sådana beslut om ingripande som kontrollmyndigheterna har behörighet att fatta enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 (se mer om detta i avsnitt 7.11).

Med anledning av att regeringen i 9 § föreslås få rätt att föreskriva att en annan myndighet än Livsmedelsverket, länsstyrelsen eller en kommun skall bedriva kontroll inom vissa områden bör överklagandebestämmelsen även kompletteras med en bestämmelse om att beslut av andra statliga myndigheter än Livsmedelsverket skall överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Enligt nuvarande ordning överklagas beslut av besiktningsveterinärerna till länsstyrelsen. Besiktningsveterinärerna utgör organisatoriskt sett en del av Livsmedelverket. Det saknas därför skäl att i överklagandehänseende behandla beslut som fattats av en besiktningsveterinär på ett annat sätt än andra beslut som fattats av Livsmedelverket. Ur principiell synvinkel framstår det dessutom som mindre lämpligt att ett beslut som formellt sett har fattats av en central statlig myndighet överklagas till en länsstyrelse. Mot bakgrund av det sagda bör den nuvarande lagens bestämmelse om överklagande av besiktningsveterinärers beslut inte få någon motsvarighet i den nya lagen.

7.17 Övergångsbestämmelser

Promemorians förslag: Beslut av en besiktningsveterinär som har meddelats före ikraftträdandet av den nya lagen skall överklagas enligt äldre bestämmelser.

Godkännanden av lokaler som meddelats enligt äldre bestämmelser skall fortsätta att gälla till dess att kontrollmyndigheten har prövat om anläggningen kan godkännas i enlighet med bestämmelser som meddelats med stöd av den nya lagen eller de EG-förordningar som kompletteras av lagen eller,

om godkännande inte krävs, till dess att kontrollmyndigheten har registrerat anläggningen.

Ett föreläggande eller förbud enligt äldre bestämmelser skall anses som ett föreläggande eller förbud enligt den nya lagen.

Skälen för promemorians förslag: I avsnitt 7.16 har den bedömningen gjorts att den nuvarande lagens bestämmelse om överklagande till länsstyrelsen av en besiktningsveterinärs beslut inte bör få någon motsvarighet i den nya lagen. Sådana beslut bör i stället överklagas till allmän förvaltningsdomstol i enlighet med vad som i dag gäller i fråga om andra beslut av Livsmedelsverket. Beslut av en besiktningsveterinär som har meddelats före ikraftträdandet bör dock överklagas enligt äldre bestämmelser. En övergångsbestämmelse om detta bör därför införas.

De nuvarande nationella reglerna om lokalgodkännande, ersätts framöver av regler på EU-nivå om godkännande och registrering av anläggningar. De nuvarande reglerna om godkännande av anläggningar som bedriver verksamhet med animaliska livsmedel grundar sig på EG-direktiv, vilka upphävs då Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 träder I kraft.

I Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004 finns bestämmelser om myndigheternas godkännande och registrering av livsmedelsnläggningar. I fråga om anläggningar för produktion av livsmedel av animaliskt ursprung föreskrivs i artikel 31 i EG-förordningen 882/2004 att den behöriga myndigheten skall fastställa de förfaranden som livsmedelsföretagarna skall iaktta vid ansökan om godkännande av en anläggning. Vidare sägs att myndigheten, då den mottar en ansökan, skall genomföra ett besök på platsen. Bestämmelserna gäller enligt artikel 3.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 854/2004 även anläggningar som släppt ut livsmedel på marknaden innan de nya reglerna trätt i kraft men som inte omfattats av något krav på godkännande. Kontrollmyndigheten skall i sådana fall göra besök på plats så snart som möjligt.

Enligt artikel 4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 853/2004 får livsmedelsföretagare endast släppa ut sådana livsmedel av animaliskt ursprung på marknaden som har hanterats i anläggningar som har godkänts eller registrerats av den behöriga myndigheten. Det är vidare förbjudet att bedriva verksamhet i en anläggning som inte godkänts av myndigheterna. Enligt samma artikel skall detta inte hindra en anläggning från att släppa ut livsmedel på marknaden mellan den dag då EG-förordningen börjar tillämpas och den första efterföljande besiktningen av den behöriga myndigheten. Detta gäller anläggningar för vilka det krävs godkännande och som släppte ut produkter av animaliskt ursprung på marknaden i enlighet med gemenskapslagstiftningen omedelbart före tillämpningen av den nya EG-förordningen och anläggningar som tidigare inte omfattats av något godkännandekrav.

Av de redovisade EG-bestämmelserna följer att den behöriga myndighetens prövning av om en anläggning kan godkännas enligt de nya kriterierna kan ske först sedan den enskilde livsmedelsföretagaren kommit in med en ansökan. De aktuella EG-förordningarna innehåller inte några bestämmelser om vid vilken tidpunkt eller på vilket sätt en ansökan skall göras utan förutsätter att detta regleras i nationella föreskrifter. Det bör därför ankomma på Livsmedelsverket att utfärda föreskrifter om detta. Sådana föreskrifter kan meddelas med stöd av bemyndigandet i den föreslagna 3 §.

De nya EG-bestämmelserna innebär att övergångsbestämmelser behövs för de lokalgodkännanden som har meddelats enligt den nuvarande livsmedelslagstiftningen. De gamla godkännandena bör gälla tills dess att kontrollmyndigheten har prövat om ett nytt godkännande kan meddelas med stöd av de nya bestämmelserna, eller i de fall det inte krävs något godkännande, tills dess att kontrollmyndigheten har registrerat anläggningen. Om myndighetens prövning innebär att anläggningen bedöms uppfylla de nya kraven kommer därvid ett nytt godkännande – villkorat eller slutligt – att utfärdas som ersätter det gamla lokalgodkännandet.

Beslut om förelägganden och förbud som meddelats med stöd av den nu gällande lagen bör fortsätta att gälla även efter det att den nya lagen trätt i kraft. Detta bör tydliggöras i en särskild övergångsregel.

8 En ny lag om foder och animaliska biprodukter

8.1 Allmänt

Det finns i dag flera EG-förordningar som behandlar frågor som helt eller delvis faller inom tillämpningsområdet för lagen (1985:295) om foder (foderlagen). Genom ett tillkännagivande den 27 januari 2005 (SFS 2005:35) kompletterar lagens bestämmelser sju EG-förordningar.

Flera av de EG-förordningar som behandlas i denna promemoria innehåller bestämmelser om foder. Av avsnitt 6 framgår att bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 av den 29 april 2004 om offentlig kontroll för att säkerställa kontrollen av efterlevnaden av foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd leder till att bland annat den nuvarande foderlagen måste ändras. Utöver dessa förordningar innehåller även Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 av den 28 januari 2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning, om inrättandet av den Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet bestämmelser som påverkar utformningen av foderlagen. Förordningen innehåller bland annat krav på fodersäkerhet, presentation, skyldigheter för foderföregare och spårbarhet på alla stadier i produktions-, bearbetnings- och distributionskedjan av foder. Inom området för fodertillsatser har en särskild EG-förordning antagits,

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1831/2003 av den 22 september om fodertillsatser. Ytterligare en EG-förordning som behandlar frågor om bland annat foder är Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2160/2003 av den 17 november 2003 om bekämpning av salmonella och vissa andra livsmedelsburna zoonotiska smittämnen. I Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 183/2005 av den 12 januari om fastställande av krav på foderhygien finns allmänna bestämmelser om foderhygien, villkor och förfaranden som säkerställer spårbarhet av foder samt villkor och förfaranden för registrering och godkännande av anläggningar.

Även Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1774/2002 av den 3 oktober 2002 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter som inte är avsedda att användas som livsmedel (ABP-förordningen) och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 999/2001 av den 22 maj 2001 om fastställande av bestämmelser för förebyggande, kontroll och utrotning av vissa typer av transmissibel spongiform encefalopati (TSE-förordningen) innehåller bestämmelser som berörs i nedanstående avsnitt. ABP-förordningen utgör en samlad EG-lagstiftning för hantering av animaliska biprodukter.

8.2 En ny lag om foder och animaliska biprodukter

Promemorians förslag: Den nuvarande foderlagen ersätts av en ny lag om foder och animaliska biprodukter.

Skälen för promemorians förslag: Den nuvarande foderlagen, som tillkom år 1985, innehåller bestämmelser som syftar till att skydda djurs och människors hälsa. I detta syfte uppställs i lagen grundläggande krav på foders sammansättning, beskaffenhet och hantering samt användningen av antibiotika eller kemoterapeutiska medel eller andra läkemedel som tillsats i foder. Lagen innehåller också förbud mot försäljning eller annan överlåtelse av foder samt användning av foder som inte uppfyller lagens krav eller som inte följer kraven på upplysningsskyldighet.

I övrigt inrymmer lagen bemyndiganden om att meddela föreskrifter eller beslut om villkor för laboratorier för foderanalyser och metoder för sådana analyser samt avgifter.

Av det föregående avsnittet framgår att regler om detta numera också finns i ett antal EG-förordningar. I Europaparlamentets och rådets förordningen (EG) nr 178/2002 regleras de allmänna principerna och grundläggande kraven på bland annat fodersäkerhet och i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 finns detaljerade bestämmelser om kontroll som i vissa delar kommer att ersätta foderlagens bestämmelser om tillsyn. För att undvika en dubbelreglering i förhållande till de EG-förordningar som innehåller bestämmelser om foder behöver motsvarande bestämmelser i foderlagen följaktligen tas bort. Detta innebär att foderlagen måste anpassas – både innehållsmässigt och lagtekniskt – till EG:s lagstiftning på området. Samtidigt finns det ett behov av att förnya lagen för att skapa en modern och framtidsanpassad lagstiftning. Foderlagen har ändrats ett flertal gånger sedan dess tillkomst. Ändringarna har bland annat inneburit att lagen har kommit att innehålla ett antal inskjutna paragrafer. Vidare har några av lagens ursprungliga bestämmelser upphävts. De ändringar som behöver göras i den nuvarande lagen, framförallt med hänsyn till EU:s nya lagstiftning på området, är dessutom så omfattande att det nu är lämpligt att ersätta denna lag med en ny lag om foder.

En utgångspunkt för den nya lagens tillämpningsområde bör vara att denna i så stor utsträckning som möjligt sammanfaller med tillämpningsområdet för de EG-förordningar som kompletteras av lagen. Av redogörelsen i avsnitt 5 framgår dock att det inte är möjligt beträffande flera av EG-förordningarna som behandlas i denna promemoria. För att i viss mån minska det antal lagar som kompletterar ABP-förordningen är det dock lämpligt att provtagningslagens bestämmelser om animaliska biprodukter förs över till foderlagen. I och med detta kommer foderlagen att omfatta all hantering av foder och animaliska biprodukter.

8.3 Lagens innehåll

8.3.1 Lagens innehåll och lagen som komplement till EG-förordningar

Promemorians förslag: Den nya lagen skall innehålla nationella bestämmelser om foder avsett för utfodring av djur och om animaliska biprodukter samt kompletterande bestämmelser till de EG-förordningar som helt eller delvis faller inom lagens tillämpningsområde och som regeringen ger till känna i Svensk författningssamling.

I fråga om sådana EG-förordningar som faller inom flera lagars tillämpningsområde meddelar regeringen i verkställighetsföreskrifter vilka bestämmelser som kompletteras av den nya lagen.

Bemyndigandet i den nuvarande provtagningslagen om hantering av biprodukter som inte utgör foder skall överföras till den nya lagen.

Skälen för promemorians förslag: Lagen bör innehålla vissa grundläggande nationella bestämmelser samt kompletterande bestämmelser till de EG-förordningar som helt eller delvis faller inom lagens tillämpningsområde. Merparten av frågorna om fodersäkerhet, fodertillsatser och foderhygien samt om animaliska biprodukter är numera reglerade i sekundärrätten.

Det finns dock vissa frågor om foder som inte regleras genom EG-förordningar eller direktiv eller där medlemsstaterna har ett skönsmässigt utrymme att bedöma om särskilda bestämmelser behövs eller ej. Ett exempel på detta är regleringen av fodersäkerhet och foders beskaffenhet när det gäller foder åt andra djurslag än livsmedelsproducerande djur. Den nuvarande foderlagens bestämmelser gör i princip inte någon åtskillnad mellan foder åt livsmedelsproducerande djur och foder åt andra djurslag, exempelvis kommersiell produktion av foder till sällskapsdjur. Kapitel II i Europaparlamentets förordning (EG)

nr 178/2002, som numera utgör den huvudsakliga rättskällan i frågor om foder- och livsmedelssäkerhet, omfattar dock endast foder till livsmedelsproducerande djur. För att de frågor om fodersäkerhet som behandlas i den ovan nämnda förordningen rörande foder inte skall lämnas oreglerade i fråga om andra djurslag än livsmedelsproducerande djur finns det således ett behov av nationella bestämmelser (se även nedan avsnitt 8.6).

Förutom rent nationella bestämmelser och bestämmelser som genomför EG-direktiv behövs även vissa nationella bestämmelser som kompletterar de EG-förordningar som gäller på foderområdet. EG-förordningarna förutsätter i allmänhet att medlemsstaterna – eller för ändamålet utpekade myndigheter – kontrollerar att EG-bestämmelserna följs. Medlemsstaterna skall vidare se till att överträdelser av ABP-förordningens bestämmelser straffbeläggs eller sanktioneras på annat sätt. Av övervägandena i avsnitt 5 framgår att en enhetlig lagstiftningsmetod bör väljas för detta ändamål. Den nya lagen behöver därför – i likhet med den nu gällande lagen – innehålla en bestämmelse om att lagen kompletterar de EG-förordningar som helt eller delvis faller inom tillämpningsområdet för lagen och att regeringen i Svensk författningssamling skall ge till känna vilka EG-förordningar som avses. Som framgår av bedömningen i avsnitt 5.3 bör regeringen i verkställighetsföreskrifter kunna meddela vilka bestämmelser som kompletteras av den här lagen i fråga om sådana EG-förordningar som faller inom flera lagars tillämpningsområde.

I 4 c § lagen (1992:1683) om provtagning på djur, m.m. (provtagningslagen) finns ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer att meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet besluta om omhändertagande, bearbetning, bortskaffande och hantering i övrigt av animaliska biprodukter. Bemyndigandet omfattar sådan hantering av animaliska biprodukter som faller utanför EG-förordningens tillämpningsområde, men inom tillämpningsområdet för provtagningslagen, vilket följer av paragrafens andra stycke (prop. 1996/97:62 s. 19 och prop. 2003/04:148 s. 24).

Eftersom den nya lagens tillämpningsområde föreslås vidgas till att överensstämma med ABP-förordningens tillämpningsområde bör bemyndigandet i provtagningslagen – med vissa justeringar – föras över till den nya lagen med motsvarande innehåll. Med stöd av denna bestämmelse kan föreskrifter utfärdas i de fall då ABP-förordningen inte är tillämplig eller i frågor som har sin grund i gemenskapsrätten men som måste genomföras nationellt.

8.3.2 Nationella föreskrifter som kompletterar EG-förordningar

Promemorians förslag: Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela de ytterligare föreskrifter eller i det enskilda fallet fatta de beslut som behövs som komplettering av dessa EG-förordningar.

Skälen för promemorians förslag: I avsnitt 5.3 har vidare konstaterats att de aktuella EG-förordningarna kan förutsätta att det behöver meddelas nationella särbestämmelser i något avseende. Det kan exempelvis röra sig om föreskrifter eller beslut som behövs för att verkställa EG-förordningarna. Det bör därför – också i likhet med vad som gäller i dag – i lagen finnas ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer att meddela sådana föreskrifter som behövs som komplettering till EG-förordningarna. Bemyndigandet bör även innefatta en rätt att meddela beslut i enskilda fall. I avsnitt 5.4 har påpekats att detta bemyndigande inte bör innefatta de fall då det i Sverige finns ett skönsmässigt utrymme att bedöma om särskilda bestämmelser skall finnas.

8.4 Lagens tillämpningsområde

8.4.1 Begreppen foder och animaliska biprodukter

Promemorians förslag: Lagen skall tillämpas på foder avsett för utfodring av djur i alla stadier i produktions-, bearbetnings- och distributionskedjan samt på utfodringsstadiet. Lagen skall även tillämpas på animaliska biprodukter.

Med foder i lagen avses foder i den betydelse begreppet har enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002. Med animaliska biprodukter i lagen avses animaliska biprodukter i den betydelse som begreppet har i ABP-förordningen

Begreppet ”alla stadier i bearbetnings- produktions- och distributionskedjan av foder” införs som en övergripande beteckning på all verksamhet som täcks av lagens tillämpningsområde.

Promemorians bedömning: Det behöver inte finnas någon särskild definition av foder i den nya lagen. Det behöver inte heller finnas någon särskild reglering i lagen om vatten.

Skälen för promemorians förslag och bedömning

Foder

Av central betydelse i den nya lagen är begreppen foder och animaliska biprodukter. Såsom nämnt ovan regleras hanteringen av animaliska biprodukter huvudsakligen genom ABP-förordningen. Ett möjligt användningsområde för animaliska biprodukter enligt denna förordning är foder. Foder är emellertid även andra ämnen eller produkter som djur utfodras med.

Enligt 2 § första stycket i den nuvarande foderlagen gäller lagen för foder avsett för utfodring av djur. Lagens bestämmelser reglerar sedan hur detta foder får vara beskaffat och hur det får hanteras samt under vilka förutsättningar det får säljas, överlåtas på annat sätt eller användas. I 1 § nuvarande foderlagen definieras foder som en vara eller blandning av varor som är avsedd att användas för utfodring av djur. Ämnen som tillförs sådana varor eller blandningar betraktas också som foder. Med vara avses även vatten. Slutligen utgör en vara på vilken läkemedelslagen (1992:859) skall tillämpas inte foder. Enligt förarbetena (prop. 1997/98:92 s. 25) gäller lagen för foder avsett för utfodring även av djur som inte hålls i fångenskap. Även foder som används vid utfodring av icke hägnat vilt omfattas således av den nuvarande lagens bestämmelser.

I artikel 3.4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 finns en definition på foder. Enligt denna avses med foder alla ämnen eller produkter, inbegripet tillsatser, och oberoende av om de är bearbetade, delvis bearbetade eller obearbetade, som är avsedda för utfordring av djur. Denna definition tillämpas även i andra EG-förordningar som behandlar frågor om foder.

För att tolknings- och tillämpningssvårigheter inte skall uppkomma bör den nya lagens terminologi så långt som möjligt anpassas till gemenskapsrätten. Vid tillämpningen av de nya bestämmelserna om foder i lagen bör därför samma beteckningar användas som i gemenskapens lagstiftning och i den betydelse dessa har i EG-förordningarna.

Av det som nu redovisats framgår att de båda definitionerna i stort har samma innebörd. Definitionen i EG-förordningen innehåller ingen begränsning i fråga om vilka djur som fodret är avsett för. Den kan således tillämpas på foder som är avsett för utfodring av djur, det vill säga foder till såväl livsmedelsproducerande djur som till andra djurslag än livsmedelsproducerande djur.

I den nuvarande foderlagen anges uttryckligen att med vara enligt lagen avses även vatten. Definitionen av foder i

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 innehåller inte någon särskild reglering beträffande vatten utan omfattar alla ämnen eller produkter som är avsedda för utfodring av djur. Denna definition får därmed förstås så att begreppet även omfattar vatten.

Det har tidigare konstaterats att EG-förordningar är direkt gällande i Sverige. I den utsträckning förordningarna innehåller materiella bestämmelser eller definitioner kan Sverige inte ha några egna bestämmelser om detta. Den nya lagen bör därför inte innehålla någon definition av begreppet foder. När begreppet används i lagen bör detta i stället ha samma betydelse som i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002. Den nya lagens tillämpningsområde omfattar därmed även i fortsättningen foder avsett för utfodring av djur.

I Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 används även begreppet ”alla stadier i produktions-, bearbetnings- och distributionskedjan av foder”, bland annat för att avgränsa förordningens tillämpningsområde (artikel 3.1). Begreppet definieras i artikel 3.16 som alla stadier, inbegripet import, från och med primärproduktion av ett livsmedel till och med dess lagring, transport, försäljning eller tillhandahållande till slutkonsumenten och, när det är relevant, import, produktion, framställning, lagring, transport, distribution, försäljning och tillhandahållande av foder. Eftersom den nya lagens terminologi så långt som möjligt bör anpassas till gemenskapsrätten är det lämpligt att i lagen införa begreppet ”på alla stadier i produktions-, bearbetnings- och distributionskedjan” som en samlande beteckning för all verksamhet med foder som skall täckas av lagens tillämningsområde. Europarlamentets och rådets förordning (EG) nr 183/2005 tillämpas även på utfodring av livsmedelsproducerande djur. Det bör därför i den nya lagen klargöras att lagen omfattar även utfordring av djur.

Animaliska biprodukter

De generella materiella bestämmelserna om hanteringen av animaliska biprodukter finns huvudsakligen i gemenskapsrätten i ABP-förordningen, vilken utgör en ramlagstiftning för dessa frågor. Animaliska biprodukter som omfattas av EG-förordningens tillämpningsområde skall hanteras på de sätt som anges i förordningen. Ett av användningsområdena för vissa kategorier animaliska biprodukter är foder. Dessa foderregler kompletteras av den nuvarande foderlagens bestämmelser om tillsyn, avgifter och straff m.m. Den nämnda EG-förordningen innehåller emellertid även bestämmelser som faller utanför foderlagens tillämpningsområde och som i stället kompletteras av lagen (1992:1683) om provtagning på djur, m.m. Dit hör exempelvis förordningens allmänna krav att animaliska biprodukter måste tas om hand på ett visst sätt som förhindrar att smitta sprids. Det finns dessutom en rad andra användningsområden för biprodukterna utöver att göra foder av dem. Även användningen för andra ändamål än foder av folk- och djurhälsoskäl är ingående reglerad i förordningen. Sålunda krävs det bland annat att anläggningar för förbränning eller bearbetning av animaliskt biprodukter måste uppfylla vissa villkor och dessutom godkännas av behörig myndighet.

När den gällande foderlagen nu ersätts av en ny lag framstår det mot den angivna bakgrunden som lämpligt att ABP-förordningen kompletteras av endast denna lags bestämmelser om tillsyn, avgifter och straff. Tillämpningsområdet för den nya lagen bör därvid vidgas till att omfatta all hantering av animaliska biprodukter som regleras i denna EG-förordning. Med en sådan ordning skulle de gränsdragningsproblem och andra tillämpningssvårigheter som finns i dag till stor del kunna undvikas. Det skapar också gynnsamma förutsättningar för genomförandet och tillämpningen av EU:s regelverk om offentlig kontroll.

Begreppet animaliska biprodukter är inte definierat i svensk rätt. Det definieras däremot i artikel 2.1 i ABP-förordningen som biprodukter, hela kroppar eller delar från djur eller animaliska produkter som avses i artiklarna 4–6 som inte är avsedda att användas som livsmedel, inbegripet ägg, embryon och sperma. De animaliska produkterna i artiklarna 4–6 är av olika kvaliteter och indelade i tre kategorier. För att tolknings- och tillämpningssvårigheter inte skall uppkomma bör även detta begrepp användas i den betydelse det har i ABP-förordningen. Gemenskapsbegreppet bör även utgöra ramen för den nya lagens tillämpningsområde rörande sådana biprodukter.

8.4.2 Undantag för hantering av foder till sällskapsdjur i privathushåll

Promemorians förslag: Lagens bestämmelser skall inte omfatta privat enskild produktion av foder avsett för sällskapsdjur och utfordring av sådana djur i enskilda hem i andra fall än när så följer av gemenskapsbestämmelser.

Skälen för promemorians förslag: Av 2 § andra stycket den nuvarande foderlagen framgår att lagen inte är tillämplig på hanteringen i enskilda hem av foder till sällskapsdjur. Undantagsbestämmelsen tillkom med beaktande av vad Lagrådet anfört om det betänkliga i att foderlagens tillsynsbestämmelser annars skulle ge stöd för kontroll och undersökningar också i enskilda hem (se prop. 1984/85:149 s. 57 f). I motiven till bestämmelsen anförs att det bara i yttersta undantagsfall när det finns mycket starka skäl skulle ha kunnat bli aktuellt att med stöd av foderlagen utöva tillsyn i enskilda hem.

Enligt samma paragraf gäller undantagsbestämmelsen inte i den mån lagen kompletterar EG-bestämmelser. I den utsträckning som de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen ställer upp regler som är tillämpliga på utfodring av sällskapsdjur, exempelvis artikel 7 i TSE-förordningen, skall, enligt förarbetena (prop. 2002/03:39 s. 25), undantaget således inte tillämpas.

Räckvidden för de nya EG-förordningarna på foderområdet är olika. Bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1831/2003 omfattar alla fodertillsatser som avsiktligt tillsätts foder som är avsett för utfodring av djur. Den enda begränsningen av tillämpningsområdet som görs är att förordningen inte skall tillämpas på processhjälpmedel och veterinärmedicinska läkemedel (med undantag för koccidiostatika och histomonostatika). Från tillämpningsområdet för Europaparlamentets och rådets förordning 183/2005, som behandlar frågor om foderhygien, görs flera undantag, bland annat för privat enskild produktion av foder för icke-livsmedelsproducerande djur samt för utfodring av sådana djur (artikel 2). Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 tillämpas på alla stadier i produktions-, bearbetnings- och distributionskedjan av livsmedel och foder. De specifika bestämmelserna om fodersäkerhet, presentation, spårbarhet och övriga särskilda skyldigheter för foderföretagare i denna förordning omfattar dock endast foder åt livsmedelsproducerande djur. Bestämmelserna om offentlig kontroll i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 omfattar allt foder som är avsett för utfodring av djur.

Den nya lagens tillämpningsområde bör så långt som möjligt sammanfalla med tillämpningsområdena för dessa EG-förordningar. Tillämpningsområdet för den nya foderlagstiftningen bör emellertid inte vara mer långtgående än nödvändigt. De skäl som motiverade den nu gällande begränsningen i foderlagen har aktualitet även i dag. Det finns därför fortfarande skäl att från lagens tillämpningsområde undanta hanteringen i enskilda hem av foder avsett för sällskapsdjur. Terminologin bör dock så långt som möjligt anpassas till den som används i EG-rätten. Undantaget bör därför uttryckas så att lagen inte gäller privat enskild produktion av foder avsett för sällskapsdjur och utfordring av sådana djur i enskilda hem. Denna begränsning bör emellertid – också det i likhet med i dag – gälla endast i den mån denna är förenlig med gemenskapsrätten.

8.5 Foders beskaffenhet och hantering

8.5.1 Allmänna krav på foders beskaffenhet och hantering

Promemorians bedömning: Den nuvarande foderlagens bestämmelser om foders sammansättning och beskaffenhet i övrigt och om hantering bör, med undantag för foder som har en skadlig inverkan på miljön, inte få någon motsvarighet i den nya lagen vad gäller foder till livsmedelsproducerande djur.

Skälen för promemorians bedömning: De grundläggande kraven på hur foder skall vara beskaffat finns i 3 § foderlagen. I bestämmelsen föreskrivs att foder inte får ha en sådan sammansättning eller beskaffenhet i övrigt att det kan antas att det är skadligt eller annars otjänligt för djuret, gör livsmedel från djur som utfodras med fodret skadligt eller otjänligt som människoföda, vid hanteringen medför hälsorisker för människor, eller har skadlig inverkan på miljön. Enligt 7 § skall foder hanteras på ett sådant sätt att det inte blir av sådan beskaffenhet som anges i 3 §. I 9 § finns en bestämmelse om att foder inte får säljas eller på annat sätt överlåtas eller användas om det har en sådan beskaffenhet som inte är tillåten enligt 3 § eller enligt 3 a §. Den sistnämnda bestämmelsen anger att vilda djur och fodermjöl av sådana djur som inte omfattas av EG-förordningar som kompletteras av lagen (APB-förordningen) får användas som foder under vissa förutsättningar. Det finns även bestämmelse om saluförbud vid bristande upplysningsskyldighet i 11 § nuvarande foderlagen.

Även i EG-förordningarna finns bestämmelser om vilka krav som generellt sett skall ställas på foder och fodertillsatser för att de skall få släppas ut på marknaden. Detaljerade bestämmelser, som i stora delar motsvarar de som finns i de ovan nämnda bestämmelserna i foderlagen, finns i artikel 15 i Europa-arlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002. I bestämmelsen föreskrivs att foder inte får släppas ut på

marknaden eller ges åt livsmedelsproducerande djur om det inte är säkert. Foder anses som icke säkert för dess avsedda användningsområde om det anses ha en negativ effekt på människors eller djurs hälsa eller leder till att livsmedel från ett livsmedelsproducerande djur inte är säkert som människoföda. I artikel 3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1831/2003 finns bestämmelser om när fodertillsatser får släppas ut på marknaden, bearbetas eller användas. Detta får endast ske om de har godkänts med stöd av förordningen, uppfyller villkoren för användning som fastställs i förordningen, och uppfyller villkoren för märkning enligt förordningen.

EG-förordningarna gäller utan vidare som svensk författning. För att undvika en dubbelreglering bör den nuvarande foderlagens bestämmelser om hur foder skall vara beskaffat, om foders hantering och om försäljningsförbud och användning inte få någon motsvarighet i den nya lagen när det gäller livsmedelsproducerande djur.

Enligt gällande bestämmelser i foderlagen får foder inte ha en sådan sammansättning eller beskaffenhet i övrigt att det kan antas ha en skadlig inverkan på miljön. Det får inte heller hanteras så att det blir av sådan beskaffenhet. Enligt förarbetena (prop. 1992/93:119 s. 35 och 56) infördes bestämmelsen för att markera att Sveriges krav på foder också i detta avseende skulle överensstämma med EG:s krav. Vid den tidpunkten gällde enligt EG:s bestämmelser om fodertillsatser att en sådan tillsats inte fick godkännas om den hade en skadlig effekt på miljön. Även enligt den nu gällande EG-förordningen 1831/2003 gäller detta krav för fodertillsatser. I övrigt finns inte några särskilda gemenskapsbestämmelser om när foder skall anses säkert från miljösynpunkt.

Enligt artikel 15.6 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 skall i de fall då det inte finns några särskilda gemenskapsbestämmelser foder bedömas som säkert när det uppfyller de särskilda bestämmelserna i lagstiftningen om fodersäkerhet i den medlemsstat på vars territorium dessa foder saluförs. Sådana bestämmelser måste dock utformas och

tillämpas utan att det påverkar tillämpningen av EG-fördraget, särskilt artiklarna 28 och 30 i detta.

Att foder inte får vara beskaffat så eller hanteras på så sätt att det kan antas ha skadlig inverkan på miljön utgör ett grundläggande krav på fodersäkerhet. Det är således även i fortsättningen motiverat att utöver EG-bestämmelserna på foderområdet bibehålla detta krav i nationell lagstiftning på foder som släpps ut på marknaden eller ges åt djur i landet. Ett sådant krav torde även vara förenligt med gemenskapsrätten. Kravet bör gälla oavsett vilket djurslag som fodret är avsett för. I avsnitt 8.8 behandlas hur denna fråga skall regleras i den nya lagen.

8.5.2 Foder till andra djurslag än livsmedelsproducerande djur

Promemorians bedömning: Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer bör föreskriva eller i enskilda fall besluta om krav på foder till andra djurslag än livsmedelsproducerande djur.

Kraven bör i princip motsvara de generella krav på fodersäkerhet som enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 gäller för foder till livsmedelsproducerande djur.

Skälen för promemorians bedömning: Den nuvarande foderlagens bestämmelser gör – till skillnad mot de redovisade bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 – inte någon åtskillnad mellan foder åt olika djurslag. Utgångspunkten bör dock även i framtiden vara att samma säkerhetskrav ställs på beskaffenheten av foder till icke livsmedelsproducerande djur, exempelvis den kommersiella produktionen av foder till sällskapsdjur, som i fråga om foder till livsmedelsproducerande djur. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer bör därför med stöd av det bemyndigande som ges i den föreslagna 7 § (se avsnitt 8.6)

meddela föreskrifter om vilka krav som skall ställas på foder till sällskapsdjur och andra icke livsmedelsproducerande djur. Som exempel på EG-bestämmelser om foder som bör få motsvarighet i nationella föreskrifter kan nämnas kraven på fodersäkerhet i artiklarna 11, 12, 15, 18 och 20 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002.

8.5.3 Förbud mot användning av djur som foder

Promemorians förslag: Det skall även i fortsättningen vara förbjudet att använda hela eller delar av vilda djur som foder om djuret inte har avlivats, slaktats upp och veterinärbesiktigats.

Skälen för promemorians förslag: Enligt 3 a § den nuvarande foderlagen är det förbjudet att som foder använda vissa djur eller djurdelar som foder. De huvudsakliga bestämmelserna om förbud mot att som foder använda djur, djurdelar eller varor som framställts av djur finns i ABP-förordningen och TSE-förordningen. ABP-förordningen omfattar inte vilda djur med undantag av kommersiellt fiskad fisk, vilda djur som används för tillverkning av jakttroféer samt vilda djur som misstänks vara infekterade med smittsamma djursjukdomar (artikel 1.2). I den nuvarande lagen finns således endast kvar det förbud mot användning av djur som foder i fall som inte omfattas av ABP-förordningen (prop. 2003/04:148 s. 15 f). Förbudet i 3 a § mot användning hela eller delar av vilda djur som foder om djuret inte har avlivats, slaktats upp och veterinärbesiktigats bör gälla även i fortsättningen och en bestämmelse med detta innehåll bör införas i den nya lagen.

8.6 Nationella föreskrifter om foder

Promemorians bedömning: Bestämmelsen i den nuvarande foderlagen om att regeringen eller Jordbruksverket får meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet fatta beslut om laboratorier

för foderanalyser och om analysmetoder bör inte få någon motsvarighet i den nya lagen såvitt avser laboratorier och metoder som regleras i de EG-förordningar som kompletteras av lagen.

Promemorians förslag: Det skall även i fortsättningen vara möjligt för regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer att

– meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet besluta om villkor för eller förbud mot införsel, utförsel, tillverkning, försäljning eller annan överlåtelse, användning, bortskaffande eller hantering i övrigt av foder eller ett visst parti foder,

– meddela föreskrifter eller i enskilda fall besluta om villkor för laboratorier för foderanalyser och metoder för sådana analyser när det gäller analys av andra prover än sådana som tagits med stöd av de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen,

– meddela föreskrifter om att djur eller delar av sådana djur eller fodermjöl får användas som foder i enlighet med artikel 23 i ABP-förordningen.

Skälen för promemorians bedömning och förslag: Trots att en allt större del av reglerna på foderområdet numera finns i EG-förordningar finns det som det konstaterats tidigare fortfarande behov av nationella föreskrifter i olika avseenden. Många foderbestämmelser finns fortfarande i EG-direktiv som måste genomföras i nationella föreskrifter. Dit hör exempelvis bestämmelser om märkning av foder och upplysningsskyldighet om foder till Jordbruksverket. Dessutom medger EG-förordningarna emellanåt att medlemsstaterna inom vissa områden utfärdar nationella föreskrifter. Det finns även vissa områden som fortfarande inte är harmoniserade inom EU, till exempel sådana frågor om fodersäkerhet m.m. som behandlas i den ovan nämnda Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 och som rör andra djurslag än livsmedelsproducerande djur.

Den nuvarande foderlagen är en ramlag som innehåller allmänna och grundläggande bestämmelser om foders

beskaffenhet och hantering. Detaljbestämmelser finns huvudsakligen på myndighetsnivå och grundas på bemyndiganden i lagen.

Enligt 8 § första stycket i den nuvarande foderlagen får regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer meddela föreskrifter eller i enskilda fall besluta om villkor för eller förbud mot införsel, utförsel, tillverkning, försäljning eller annan överlåtelse, användning, bortskaffande eller hantering i övrigt av foder eller ett visst parti foder. Bemyndigandet täcker ett stort antal situationer (se prop. 1997/98:92 s. 18 f och 25) och en motsvarighet bör – med vissa justeringar – tas in även i den nya lagen. Med stöd av en sådan bestämmelse kan föreskrifter utfärdas i de fall då de EG-förordningar som kompletteras av lagen inte är tillämpliga eller i frågor som har sin grund i EG-rätten men som måste genomföras nationellt.

Enligt 10 § i nuvarande foderlagen får regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer meddela föreskrifter eller beslut om villkor för laboratorier för foderanalyser och metoder för sådana analyser. Enligt förarbetena (prop. 1997/98:92 s. 19) infördes bestämmelsen i lagen för att i nationell rätt kunna genomföra rådets direktiv 95/53/EG av den 25 oktober 1995 om fastställande av principerna för organisationen av officiell kontroll på djurfoderområdet. Detta direktiv upphör att gälla den 1 januari 2006 i samband med att Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 börjar tillämpas. I denna EG-förordning finns bestämmelser om laboratorier för bland annat foderanalyser och metoder för sådana analyser (artikel 12). Det finns således inte något behov av bemyndigandet i den utsträckning detta berör frågor som är harmoniserade inom EU. Det kan emellertid även i fortsättningen finnas behov av författningsstöd för att meddela föreskrifter eller i enskilda fall besluta om villkor för laboratorier för foderanalyser och metoder för sådana analyser när det gäller analys av andra prover än sådana som tagits med stöd av de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen. En motsvarighet till det nuvarande

bemyndigandet bör därför tas in även i den nya lagen och utformas i enlighet med detta.

Slutligen finns i 3 b § nuvarande foderlagen ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om att djur eller delar av djur får användas som foder i enlighet med undantagsbestämmelsen i artikel 23 i ABP-förordningen. Enligt förarbetena (prop. 2003/04:148 s. 17) togs bemyndigandet in i lagen för att ge regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer befogenhet att, utöver det generella bemyndigandet att meddela de ytterligare föreskrifter som behövs som komplettering av dessa EG-bestämmelser, införa sådana nationella undantag från APB-förordningen som anges i artikel 23. Även detta bemyndigande bör tas in i den nya foderlagen.

8.7 Antibiotika som tillsats i foder, m.m.

Promemorians bedömning: Det behövs ingen särskild reglering i lag om förbud mot användning av antibiotika eller kemoterapeutiska medel eller andra läkemedel i foder i annat än i veterinärmedicinskt syfte.

Skälen för promemorians bedömning: Foder kan innehålla läkemedel i syfte att veterinärmedicinskt behandla djur. Det förekommer dock att läkemedel tillsätts foder även i andra syften.

EU-bestämmelser om fodertillsatser finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1831/2003. Med fodertillsatser avses ämnen, mikroorganismer eller preparat som tillsätts foder och vatten i syfte att bland annat inverka positivt på fodrets egenskaper, på animalieproduktionens egenskaper, på djurens produktion, prestanda eller välbefinnande eller ha en koccidiostatisk eller histomonostatisk inverkan. Av EG-förordningen följer att alla fodertillsatser måste godkännas och föras in i ett register över fodertillsatser. Förordningen är inte tillämplig på veterinärmedicinska läkemedel med undantag för

koccidiostatika – ett förebyggande medel mot tarmparasiter – och histomonostatika – ett förebyggande medel mot sjukdomen histomoniasis hos kalkoner – som används som fodertillsatser. Genom förordningen påbörjas en utfasning av antimikrobiella fodertillsatser inom EU. Från den 1 januari 2006 är det förbjudet att använda andra antibiotika än koccidiostatika eller histomonostatika som fodertillsats. Andra antibiotika som i dag är godkända som fodertillsatser kommer då att strykas från registret. I förordningen finns även en bestämmelse om utfasning på längre sikt av koccidiostatika och histomonostatika som fodertillsatser. Antibiotika till djur får i fortsättningen således endast användas som veterinärmedicinskt läkemedel och då endast efter förskrivning av veterinär.

Foder som innehåller läkemedel i syfte att veterinärmedicinskt behandla djur, regleras på gemenskapsnivå genom rådets direktiv 90/167/EEG av den 26 mars 1990 om fastställande av villkor för framställning, utsläppande på marknaden och användning av foderläkemedel inom gemenskapen. I direktivet finns bland annat bestämmelser om tillverkning, märkning, krav på receptförskrivning m.m. av foder som innehåller läkemedel.

Av 1 § andra stycket nuvarande foderlagen framgår att varor som omfattas av läkemedelslagen (1992:859) inte räknas som foder. Genom en bestämmelse i 2 § läkemedelslagen (1992:859) undantas dock djurfoder som innehåller antibiotika eller kemoterapeutiska medel från lagens tillämpningsområde. För sådana varor gäller i stället foderlagstiftningens bestämmelser. I förarbetena (prop. 1984/84:149 s. 15) motiverades undantagsbestämmelsen i läkemedelslagen – rörande antibiotika och kemoterapeutika i djurfoder – med att det är olämpligt att hantera sådant foder enligt de bestämmelser som gäller för läkemedel redan av det skälet att det volymmässigt rör sig om så stora kvantiteter, men också för att det främst i fråga om framställningen skiljer sig från andra läkemedel och därför inte låter sig inpassas i läkemedelslagstiftningens regelsystem. Dessutom angavs det att om läkemedelslagstiftningen omfattade foder som tillsatts kemoterapeutika skulle detta innebära att en

mängd foder skulle komma att generellt undantas från foderlagstiftningens område och de krav som ställs på bland annat den hygieniska kvaliteten.

Enligt 4 § nuvarande foderlagen får antibiotika eller kemoterapeutiska medel eller andra läkemedel tillsättas foder enbart i veterinärmedicinskt syfte. Det finns således ett förbud i foderlagen mot att använda läkemedel som fodertillsats. Motsvarande bestämmelse finns numera i EG-förordningen om fodertillsatser, med ovan nämnda undantag för koccidiostatika och histomonostatika. EG-förordningar gäller utan vidare som svensk lagstiftning. För att undvika en dubbelreglering i nu aktuellt hänseende bör den nuvarande foderlagens antibiotikabestämmelse inte få någon motsvarighet i den nya lagen.

Vad gäller hanteringen av foder innehållande läkemedel för att veterinärmedicinskt behandla djur har regeringen och Jordbruksverket, med stöd av bemyndigande i den nuvarande foderlagen, meddelat föreskrifter som genomför foder-läkemedelsdirektivet såvitt avser antibiotika och kemo-terapeutiska medel. Det föreslås här ingen ändring i detta avseende i nya foderlagen. Det förekommer dock att även andra läkemedel blandas i foder. Det kan exempelvis röra sig om kombinationspreparat av vitamin E och selen i hög koncentration eller om avmaskningsmedel. Det kan ifrågasättas om det inte är mest ändamålsenligt att hanteringen av samtliga foder som innehåller läkemedel regleras i foderlagstiftningen. Inom Regeringskansliet pågår för närvarande arbete med att genomföra Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/27/EG av den 31 mars 2004 om ändring av direktiv 2001/83/EG om upprättande av gemenskapsregler för humanläkemedel och Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/28/EG av den 31 mars 2004 om ändring av direktiv 2001/82/EG om upprättande av gemenskapsregler för veterinärmedicinska läkemedel. Med veterinärmedicinskt läkemedel enligt direktivet avses varje substans eller kombination av substanser som tillhandahålls för att behandla eller förebygga sjukdom hos djur. Varje substans

eller kombination av substanser som är avsedd att tillföras djur i syfte att ställa diagnos eller att återställa, korrigera eller modifiera fysiologiska funktioner hos djuret anses också vara ett veterinärmedicinskt läkemedel enligt direktivet. De nya direktiven kommer att medföra omfattande ändringar i läkemedelslagstiftningen. I samband härmed avser regeringen även att behandla frågan om foder innehållande läkemedel helt skall undantas läkemedelslagens tillämpningsområde.

8.8 Förbud mot utsläppande på marknaden

Promemorians bedömning: Bestämmelserna om förbud mot försäljning eller annan överlåtelse eller användning av foder som har en otillåten beskaffenhet enligt lagen eller som har tillförts vara eller ämne i strid mot lagen eller föreskrifter meddelade med stöd av lagen bör, med undantag för användning av vilda djur som foder, inte få någon motsvarighet i den nya lagen när det gäller foder till livsmedelsproducerande djur.
Promemorians förslag: I den nya lagen införs begreppet utsläppande på marknaden, vilket definieras i gemenskapsrätten.

Utöver vad som gäller enligt EG:s förordningar skall det vara förbjudet att använda eller släppa ut på marknaden foder som
– har en skadlig inverkan på miljön,
– har en sådan beskaffenhet som inte är tillåten enligt bestämmelsen som anger när vilda djur får användas som foder,
– inte uppfyller föreskrivna krav och villkor om upplysningsskyldighet och om fodersäkerhet för andra djurslag än livsmedelsproducerande djur.

Skälen för promemorians bedömning och förslag: Det har konstaterats ovan att Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 innehåller regler om att foder inte får släppas ut på marknaden om det inte är säkert. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1831/2003 innehåller bestämmelser om under vilka villkor fodertillsatser får släppas ut på marknaden, bearbetas eller användas. Detta får ske endast under

förutsättning att de har godkänts med stöd av förordningen, uppfyller föreskrivna villkor för användning och uppfyller villkor för märkning som fastställs i förordningen. Det sagda innebär att den nya lagen inte bör innehålla någon motsvarighet till den nuvarande foderlagens bestämmelser om förbud mot att sälja eller på annat sätt överlåta eller använda foder som har en otillåten beskaffenhet enligt lagen eller som har tillförts vara eller ämne i strid mot lagen eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen när det gäller livsmedelsproducerande djur.

Det finns flera frågor om foders beskaffenhet som inte omfattas av EG-förordningarnas tillämpningsområde. Det bör även i fortsättningen vara förbjudet att sälja, överlåta på annat sätt eller använda sådant foder. Den nya lagens terminologi bör i så stor utsträckning som möjligt anpassas till gemenskapsrätten. Vid tillämpningen av de nya bestämmelserna om foder i lagen bör – för att tolknings- och tillämpningssvårigheter inte skall uppkomma – därför samma beteckningar användas som i gemenskapens lagstiftning i den betydelse de har i EG-förordningarna. I detta syfte bör därför begreppet utsläppande på marknaden införas i den nya lagen i stället för begreppen sälja eller på annat sätt överlåtas.

När det gäller foder till icke livsmedelsproducerande djur föreslås ovan att frågan om vilka krav som skall ställas på sådant foder bör föreskrivas av regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer. En bestämmelse om att det skall vara förbjudet att släppa ut foder på marknaden som inte uppfyller föreskrivna krav eller villkor om sådant foder bör därför införas i den nya lagen.

Dessutom bör foderlagens övriga bestämmelser om förbud mot försäljning eller annan överlåtelse eller användning i sak föras över till den nya lagen. Detta gäller för det första bestämmelserna om saluförbud för foder som är av sådan beskaffenhet att det kan antas att det är skadligt för miljön. Detsamma gäller för bestämmelsen om förbud mot försäljning m.m. av foder producerat av vilda djur där fodret har en otillåten beskaffenhet enligt lagen. I gemenskapsrätten finns flera direktiv

som innehåller märkningsbestämmelser och krav på upplysningsskyldighet för foder (exempelvis rådets direktiv 79/373/EEG av den 2 april 1979 om saluföring av foderblandningar). Bestämmelser om sådan upplysningsskyldighet har genomförts i myndighetsföreskrifter. Den nuvarande foderlagens förbud mot försäljning eller annan överlåtelse för den som förvärvat en vara för vilken sådan upplysningsskyldighet föreligger (11 §) har inte någon direkt motsvarighet i EG-förordningarna på foderområdet och bör – i konsekvens med detta – i sak föras över till den nya lagen.

8.9 Avgifter

Promemorians förslag: Bemyndigandet i den nuvarande foderlagen för regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer att ta ut avgifter i vissa ärenden och för offentlig tillsyn skall tills vidare föras över till den nya lagen.

Det skall även vara möjligt att med stöd av bemyndigandet ta ut avgift i ärenden enligt ABP-förordningen om godkännande och registrering av anläggningar.

Skälen för promemorians förslag: Enligt 16 § den nuvarande foderlagen får Jordbruksverket föreskriva att avgifter får tas ut i ärenden enligt 8 och 10 §§. Avgifter tas med stöd av bestämmelsen ut för bland annat godkännande och registrering av vissa anläggningar och mellanhänder inom fodersektorn. Avgiftsuttaget grundar sig på bestämmelser i rådets direktiv 95/69/EG av den 22 december 1995 om villkor och föreskrifter för godkännande och registrering av vissa anläggningar och mellanhänder inom fodersektorn och om ändring av direktiven 70/524/EEG, 74/63/EEG, 79/373/EEG och 82/471/EEG Direktivet upphör att gälla med verkan från och med den 1 januari 2006 i samband med att Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 183/2005 om foderhygien skall börja tillämpas. Vidare kan i fråga om fodertillsatser avgift för granskning av dokumentation tas ut av en medlemsstat i vissa

fall. Den avgiften grundar sig på rådets direktiv 96/51/EG av den 23 juli 1996 om ändring av direktiv 70/524/EEG om fodertillsatser. Direktivet upphörde att gälla med verkan från och med den 18 oktober 2004 i samband med att EG-förordningen 1831/2003 om fodertillsatser började tillämpas.

Enligt bestämmelsen får avgifter också tas ut vid beslut om laboratorier för foderanalyser och om analysmetoder. Enligt 16 § får regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer dessutom föreskriva om avgifter för tillsyn som utövas enligt lagen eller med stöd av lagen meddelade föreskrifter eller beslut samt enligt de EG-förordningar som kompletteras av lagen.

I artikel 27 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 finns bestämmelser om att medlemsstaten får ta ut avgifter för godkännande och registrering av foderanläggningar samt för kostnader för offentlig kontroll. I bestämmelsen finns även grundläggande principer för hur avgiften får beräknas. Bestämmelserna skall tillämpas först från och med den 1 januari 2007.

Mot bakgrund av bland annat de nya EG-reglerna om avgifter beslutade regeringen den 14 oktober 2004 att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att lämna förslag till avgiftssystem för foder-, livsmedels- och djurskyddstillsyn. I uppdraget har ingått att lämna förslag till en avgiftskonstruktion som baseras dels på de kriterier som återfinns i denna EG-förordning, dels på principen att varje tillsynsmyndighet (i tillämpliga fall kommunfullmäktige) själv beslutar om avgiftens storlek för sina respektive tillsynsobjekt. Utredningen har presenterat sitt förslag till ett nytt avgiftssystem den 29 juni 2005 (SOU 2005:52 Avgiftsfinansierad djurskydds-, livsmedels- och foderkontroll). Förslaget är för närvarande föremål för remissbehandling.

Det står klart är att det även i den nya lagen kommer att finnas behov av bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att föreskriva om avgifter för kontroll. m.m. Frågan om hur ett sådant bemyndigande bör utformas och vilka bestämmelser i övrigt som lagen bör innehålla i fråga om avgifter har berörts närmare i betänkandet SOU 2005:52. Det

bör därför inte i den här promemorian lämnas några nya förslag som rör avgifter för kontrollen, utan det bemyndigande som finns i den nuvarande lagen bör tills vidare i sak föras över till den nya lagen. Det bör framhållas att regeringen har för avsikt att behandla frågan om ett nytt avgiftssystem och de ändringar med anledning av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 som föreslås i den här promemorian i samma proposition till riksdagen.

Bemyndigandet att föreskriva om avgifter för kontrollen bör ge utrymme för regeringen att låta en annan myndighet än Jordbruksverket föreskriva om avgifter för offentlig kontroll i de fall annan myndighet än Jordbruksverket utövar offentlig kontroll enligt lagen, föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen eller enligt de EG-förordningar som kompletteras av lagen. Den möjligheten kan utnyttjas till exempel i fråga om offentlig kontroll av animaliska biprodukter på slakterier.

Det krävs även i fortsättningen lagstöd för att berörda myndigheter skall kunna föreskriva om avgifter i ärenden om godkännande och registrering av foderanläggningar i enlighet med EG-förordningarna. Det kan också fortfarande finnas behov för Jordbruksverket att kunna föreskriva om avgifter i ärenden som rör frågor som faller utanför tillämpningsområdet för kontrollförordningen och som regleras genom bemyndigandena i 8 och 10 § i den gällande foderlagen. Den nuvarande avgiftsbestämmelsen i 16 § foderlagen bör därför – med vissa justeringar – föras över till den nya lagen.

Enligt 9 § i den nuvarande provtagningslagen får regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer föreskriva om avgifter för en myndighets kostnader för bland annat kontroll, godkännande och registrering enligt denna lag eller enligt föreskrifter eller beslut meddelade med stöd av lagen eller enligt ABP-förordningen. Eftersom den nya lagens tillämpningsområde har vidgats till att omfatta samtliga frågor om animaliska biprodukter bör denna bestämmelse i sak föras över till den nya lagen.

8.10 Särskilt om foderkontrollens organisation

Promemorians förslag: Offentlig kontroll enligt lagen, föreskrifter och beslut som meddelats med stöd av lagen och de EG-förordningar som kompletteras av lagen skall, om inte annat föreskrivits av regeringen, utövas av Jordbruksverket och kommunerna (kontrollmyndigheter).

Jordbruksverket får rätt att överlämna åt länsstyrelsen eller annan myndighet att utöva offentlig kontroll.

Jordbruksverket skall samordna övriga kontrollmyndigheters verksamhet och lämna råd och hjälp i denna verksamhet.

Skälen för promemorians förslag: Tillsynen över att foderlagstiftningen följs utövas enligt 12 § i den nuvarande foderlagen av Jordbruksverket. Den nuvarande foderkontrollen hos jordbruksföretagen sker i begränsad omfattning och har i första hand varit inriktad på fall där misstanke om att djur utfodras med undermåligt foder eller att fodertillsatser används på ett otillåtet sätt (prop. 1984/85:149 s. 10). Tonvikten på foderkontrollen ligger i stället på företag som tillverkar foder i kommersiell skala. I och med att de nya EG-bestämmelserna börjar gälla kommer det emellertid bli nödvändigt att genomföra en mer omfattande foderkontroll. Detta gäller särskilt kontrollen av foder i primärproduktionsledet.

Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 178/2002 och (EG) nr 183/2005 omfattar uttryckligen alla former av primärproduktion av foder och de skyldigheter som föreskrivs i förordningarna riktar sig till bland annat jordbruksföretag. Enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 183/2005 är primärproducenterna skyldiga att följa bland annat vissa föreskrivna hygienkrav beträffande lokalers utformning och utrustning m.m. De skall vidare se till att hanteringen och transporten av foder är sådan att kontaminering förhindras. Det föreskrivs även en skyldighet om att föra journal. I Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 fastställs villkoren för offentlig kontroll av primärproduktionsanläggningar i såväl livsmedelföretag som

foderföretag. För att offentlig kontroll skall kunna genomföras inom foderområdet i enlighet med de nya kraven för primärproduktionen krävs en avsevärt utökad kontroll-organisation. Det nu redovisade innebär således att det är nödvändigt att peka ut en eller flera myndigheter som skall ansvara för kontrollen av fodersäkerheten i primärproducent-ledet.

Som konstaterats ovan sker i dag endast i begränsad omfattning kontroll av efterlevnaden av foderlagstiftningen hos primärproducenter. Däremot sker kontroll av efterlevnaden av annan lagstiftning ute på gårdarna av kommuner och länsstyrelser. Det kan också nämnas i detta sammanhang att innebörden av det nya livsmedelsbegreppet innebär att en primärprodukt generellt sett i framtiden kan komma att betraktas som livsmedel på ett tidigare stadium än vad som är fallet i dag. De flesta jordbruksföretag är också att betrakta som livsmedelsföretagare enligt definitionerna i EG-förordningarna. Frågan hur kontrollen av primärproducenterna av livsmedel skall hanteras har behandlats ovan i avsnitt 7.12.

En allmän utgångspunkt för ansvarsfördelningen mellan olika kontrollmyndigheter bör vara att det inom ett och samma lagstiftningsområde så långt som möjligt finns en enhetlig kontrollorganisation. Ett lagstiftningsområde bör i det sammanhanget avgränsas utifrån det huvudsakliga syfte som regelverket skall fylla.

Tillsyns- och kontrollfunktionen innefattar dels uppgifter som föreskrivande och samordnande myndighet, dels uppgiften som operativ kontrollmyndighet. När det gäller valet av operativ kontrollmyndighet finns flera faktorer som måste beaktas. Av grundläggande betydelse är att kontrollen organiseras på sådant sätt att den enskilde verksamhet inte störs i större omfattning än vad som är nödvändigt. Det är särskilt viktigt att denne inte i onödan belastas med kontrollbesök från olika kontroll-myndigheter inom kortare tidsperioder.

Omfattningen av kontrollen av primärproduktionen av foder, som ligger inom Jordbruksverkets ansvarsområde i egenskap av

central kontrollmyndighet, kan uppskattas enligt följande. Mot bakgrund av dels att kontroll av livsmedel i väsentlig grad sker också senare i produktionskedjan, dels att kontrollen av kommersiellt producerat foder sker även tidigare i kedjan bör en rimlig nivå på omfattningen av kontrollerna inledningsvis vara att 1 procent av jordbruksföretagen årligen besöks i syfte att kontrollera hanteringen av bland annat foder. Detta kan jämföras med dagens riktlinje för kommunerna om att 30 procent av animalieproducenterna skall besökas för kontroll av djurskyddsbestämmelser. Med cirka 80 000 jordbruksföretag i landet skulle denna omfattning av kontrollerna innebära cirka 800 besök årligen i hela landet.

Den nu redovisade omfattningen av kontrollen av primärproduktionen av bland annat foder ställer således stora krav på en kontrollorganisation som är geografiskt spridd i landet och som kan ske på lokal nivå. Detta kan hanteras på flera sätt.

Om Jordbruksverket skall utöva offentlig kontroll i egen regi framstår två alternativ som möjliga, nämligen att kontrollen utförs av veterinärer verksamma inom den statliga Distriktsveterinärorganisationen (DVO) eller att Jordbruksverket bygger upp en särskild kontrollorganisation för ändamålet. Mot alternativet att distriktsveterinärerna skulle utföra kontrollerna kan invändas att dessa i sin ordinarie funktion endast besöker animalieproducenter och alltså inte övriga jordbruksföretag i primärproduktionen. Vidare utnyttjar inte alla animalieproducenter DVO:s tjänster, vilket bland annat beror på att mera specialiserade former av animalieproduktion, som exempelvis slaktkycklinguppfödning, anlitar veterinärer med specialistfunktion som tillhandahålles av näringen själv. Mot alternativ talar dessutom att DVO inte har full geografisk täckning över landet då inom vissa områden privata veterinärer svarar för djursjukvården. Mot alternativet att Jordbruksverket skulle bygga upp en särskild landstäckande kontrollorganisation talar i första hand de höga kostnader som detta skulle innebära.

Av central betydelse är även att kontrollmyndigheten kan tillhandahålla en god och effektiv kontroll. Kommunerna

ansvarar i dag, med stöd av livsmedelslagen (1971:511), för en stor del av den offentliga kontrollen inom livsmedelskedjan, dock inte beträffande primärproduktionen. Som framgår av avsnitt 7.12 föreslås kommunerna dock tilldelas ansvaret att utöva operativ kontroll av livsmedelslagstiftningen på gårdarna. Kommunerna har god kännedom om livsmedelhantering vilket skulle gagna kontrollen även inom primärproduktionen av foder som ju är en del av livsmedelskedjan. Kommunerna ansvarar vidare för miljötillsynen enligt miljöbalken och djurskyddstillsynen inom primärproduktionen med stöd av djurskyddslagen (1988:534). I djurskyddslagen finns bestämmelser om foder varför djurskyddsinspektörerna redan i dag, till viss del, är inblandade i kontrollen av foderhanteringen hos animalieproducenter. Enligt den nuvarande lagen (1992:1683) om provtagning på djur, m.m. finns möjlighet för Jordbruksverket att överlåta åt kommun att utöva tillsyn över bestämmelserna om animaliska biprodukter. Den nya lagen föreslås omfatta även hanteringen av dessa biprodukter och kommunerna bör fortsättningsvis ha en roll i den offentliga kontrollen av detta regelverk. Mot denna bakgrund framstår det som mest ändamålsenligt att låta kommunerna ansvara även för den offentliga kontrollen av foder på lokal nivå. Det bör också finnas möjlighet för kommuner att samverka vid sådan kontroll (se nedan avsnitt 8.12.).

Denna förändring bör inte innebära att antalet kontrollobjekt för kommunerna ökar. Däremot skulle det medföra att jordbrukarna i den totala offentliga kontrollen av deras företag fick färre besök och av ett mindre antal olika inspektörer. Detta är något som är eftersträvansvärt i syfte att höja effektiviteten i den offentliga kontrollen och som ett medel för att motverka kostnadshöjningar för såväl myndigheter som för de företagare som skall kontrolleras. Det bör även vara en målsättning att företagarna inte utsätts för flera kontrollbesök än nödvändigt. Få besök per animalieproducent är samtidigt önskvärt från smittskyddssynpunkt.

Frågan om hur foderkontrollen i primärproduktionen skall finansieras har varit föremål för en statlig utredning (SOU 2005:52). Betänkandet är under remissbehandling.

För vissa delar av kontrollen av foder och animaliska biprodukter kan omständigheterna vara sådan att starka skäl talar för att andra statliga myndigheter än Jordbruksverket bör ha det operativa kontrollansvaret. Dit hör till exempel kontrollen av hanteringen av animaliska biprodukter på slakterier (se nedan avsnitt 8.11). Det bör därför öppnas en möjlighet i den nya lagen för regeringen att föreskriva att kontrollen i vissa frågor skall utföras av en annan statlig myndighet.

Det samordnande ansvaret för kontrollen av foder och animaliska biprodukter samt rätten att meddela föreskrifter om kontrollens bedrivande bör även i fortsättningen ligga på Jordbruksverket. Det får förutsättas att Jordbruksverket och andra föreskrivande myndigheter inom närliggande kontrollområden – exempelvis livsmedels- och djurskyddsområdena – samråder vid framtagandet av föreskrifter.

Jordbruksverket har enligt 12 § i den nuvarande foderlagen möjlighet att överlåta tillsyn till länsstyrelsen och andra myndigheter. Enligt förarbetena (prop. 1992/93:119 s. 40) avses med annan myndighet främst Statens veterinärmedicinska anstalt som utför analyser och konsulteras vid tillsyn. Denna möjlighet bör finnas även i fortsättningen och en bestämmelse med motsvarande innehåll bör därför överföras till den nya lagen.

Såsom sagts ovan bör Jordbruksverket ha ett samordningsansvar för övriga kontrollmyndigheters verksamhet. I syfte att lyfta fram och tydliggöra verkets samordnande och stödjande funktion bör den uppgiften – i likhet med vad som gäller i fråga om Djurskyddsmyndighetens och Livsmedelsverkets samordningsansvar – framgå direkt av lagen.

8.11 Offentlig kontroll av regelverket om animaliska biprodukter hos livsmedelsföretagare

Promemorians förslag: Regeringen skall föreskriva att Livsmedelsverket skall utöva offentlig kontroll över att livsmedelsföretagare uppfyller kraven i ABP-förordningen.

I de fall regeringen har föreskrivit att vissa uppgifter i den offentliga kontrollen skall utövas av annan kontrollmyndighet än Jordbruksverket och länsstyrelserna skall även denna myndighet överlämna vissa kontrolluppgifter åt kommun.

Skälen för promemorians förslag: I dag gäller som huvudregel att tillsynen över regelverken om foder och animaliska biprodukter utövas av Jordbruksverket. Enligt lagen (1992:1683) om provtagning på djur, m.m., som enligt gällande rätt omfattar hanteringen av animaliska biprodukter, finns dock en möjlighet för regeringen att föreskriva att annan myndighet får utöva tillsyn enligt lagen. Med stöd av detta bemyndigande har regeringen i förordningen till lagen föreskrivit att Livsmedelsverket svarar för vissa uppgifter. Såsom framgår av avsnitt 8.3.1 föreslås att bestämmelserna om animaliska biprodukter skall överföras till en ny lag om foder och animaliska biprodukter. Detta innebär att bestämmelserna om vilken myndighet som skall utöva offentlig kontroll enligt de EG-förordningar som kompletteras av lagen måste anpassas efter detta förhållande.

I Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 854/2004 finns särskilda bestämmelser om den offentliga kontrollen av produkter av animaliskt ursprung avsedda för livsmedel. Tillämpningsområdet för förordningen sammanfaller helt eller delvis med bland annat lagarna om livsmedel, foder och provtagning på djur, m.m. Förordningen tillämpas enbart på verksamhet och personer som omfattas av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 853/2004, dvs. livsmedelsföretag och livsmedelsföretagare. Enligt artikel 4.2 i förordningen skall

den behöriga myndigheten kontrollera att livsmedelsföretagare uppfyller kraven i bland annat ABP-förordningen.

Hanteringen av kött på slakterier skall ske i enlighet med livsmedelslagstiftningen. När produkten inte längre utgör ett livsmedel utgör den en animalisk biprodukt som omfattas av reglerna i ABP-förordningen. När det gäller den offentliga kontrollen av ABP-förordningen hos livsmedelsföretag, exempelvis slakterier, framstår det som mest ändamålsenligt att den myndighet som i allmänhet genomför kontroll vid slakterier också svarar för kontrollen av ABP-förordningen. Det torde i första hand vara Livsmedelsverket som skall ansvara för denna kontroll. I den mån en kommun ansvarar för den faktiska tillsynen hos ett visst livsmedelsföretaget bör Livsmedelsverket kunna lämna över biproduktskontrollen till en kommun. Det bör därför föras in en bestämmelse i lagen om att myndighet som efter regeringens förordnande är kontrollmyndighet får lämna över kontrollen till en kommun.

8.12 Kommunal samverkan i den offentliga kontrollen

8.12.1 Kommunal samverkan

Promemorians förslag: Kommuner skall kunna träffa avtal om att tillsynsuppgifter som en kommun har skall fullgöras av en annan kommun och att en person som är anställda av en kommun skall få fatta beslut på annan kommuns vägnar.

Skälen för promemorians förslag: Från och med den 1 juli 2005 finns möjligheter för kommuner att inom djurskyddsområdet och livsmedelsområdet anlita en annan kommun för att utföra vissa tillsynsuppgifter (se regeringens proposition 2004/05:72 Förbättrad djurskydds- och livsmedelstillsyn). Denna möjlighet finns även enligt miljöbalken. Kommunen ges rätt att träffa avtal med en annan kommun om att tillsynsuppgifter som kommunen

har enligt djurskyddslagen (1988:534) och livsmedelslagen (1971:511) skall fullgöras av den andra kommunen. Kommunen får dock inte överlåta befogenheten att meddela beslut i ett ärende. Kommunen får vidare, efter överenskommelse med en annan kommun, uppdra åt anställda i den kommunen att besluta på kommunens vägnar i ett visst ärende eller en grupp av ärenden. Uppdraget kan inte avse ärenden som avses i 6 kap. 34 § kommunallagen (1991:900), det vill säga ärenden som exempelvis avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet.

En möjlighet till samverkan genom avtal kan vara av betydelse framför allt för mindre och resurssvaga kommuner. Ett utökat samarbete skulle kunna minska sårbarheten i den enskilda kommunen och samtidigt ge inspektörerna samma möjligheter att specialisera sig som inspektörer i större kommuner. Det kan många gånger framför allt i kommuner med mindre antal ärenden framstå som mer praktiskt att anlita en kommun för att utföra vissa uppgifter än att använda sig av de möjligheter kommunallagen ger i fråga om samarbetsformer (3 kap. 3 a § kommunallagen). Det kan också antas att möjligheten att samverka i denna form blir mer attraktiv om den kan användas med generellt oberoende av vilken verksamhet som kontrollen gäller.

Sammantaget bör kommunerna således få samma möjligheter att anlita andra kommuner för att utföra uppgifter inom foderkontrollen och kontrollen av animaliska biprodukter som de i dag har på djurskydds- och livsmedelsområdena.

När det gäller den närmare innebörden av de föreslagna samverkansformerna kan följande sägas. En utgångspunkt för förslaget är att varje kommun skall behålla ansvaret för sin verksamhet även om kommunen anlitar personal som är anställd i en annan kommun. Den föreslagna möjligheten att delegera själva beslutanderätten till andra kommuners personal innebär att den anställde ges rätt att handlägga vissa ärenden eller ärendetyper och fatta beslut i ärendena i den delegerande kommunens namn. Delegeringen medför inte att

arbetsgivarförhållandena ändras utan delegaten är fortfarande formellt sett anställd i den andra kommunen. I sekretesshänseende kommer den anställde dock att betraktas som en del av den delegerande kommunen, jämför 1 kap. 6 § och 15 kap. 6 § sekretesslagen (1980:100). Delegeringen skiljer sig till sin natur i princip inte från den delegering av beslutsrätt som en kommunal nämnd enligt kommunallagens bestämmelser har rätt att lämna till anställda i den egna kommunen. Därutöver innebär förslaget att kommunerna ges möjlighet att genom avtal lämna över vissa uppgifter till en annan kommun utan att beslutanderätten överlämnas. Det kan exempelvis röra sig om inspektioner, provtagningar eller andra utredningar av betydelse för kontrollen.

8.12.2 Möjligheter till ingripanden mot kommuner vid brister i kontrollen

8.12.2.1 Föreläggande

Promemorians förslag: Jordbruksverket skall ges befogenhet att förelägga en kommun som inte uppfyller de skyldigheter som följer av dess kontrolluppdrag att avhjälpa bristen. Ett föreläggande skall innehålla uppgifter om de åtgärder som myndigheten anser vara nödvändiga för att den påtalade bristen skall kunna avhjälpas.

Skälen för promemorians förslag: Inom livsmedels- och djurskyddsområdet utövar bland annat Livsmedelsverket och Djurskyddsmyndigheten samt länsstyrelsen något som kan beskrivas som tillsyn över den kommunala tillsynen. Från och med den 1 juli 2005 ger livsmedels- och djurskyddslagstiftningarna tillsynsmyndigheterna möjligheter att ingripa mot en kommun som brister i tillsynen i syfta att åstadkomma en bättre och mer likvärdig tillsyn över landet (Se prop. 2004/05:72).

Livsmedelsverket och länsstyrelsen har möjlighet att rikta ett föreläggande med krav på åtgärder mot en kommun som brister i tillsynen.

Det är av stor betydelse att även foderkontrollen på lokal nivå blir likvärdig över landet när kommunerna får detta ansvar. Även kontrollen av hanteringen av animaliska biprodukter på kommunal nivå bör vara likvärdig över landet. Dessutom ställer Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 stora krav på en nationellt samordnad och likvärdig offentlig kontroll av livsmedels- och foderlagstiftningen samt av bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd. På samma sätt som gäller inom livsmedels- och djurskyddsområdet bör därför även Jordbruksverket ha de instrument som behövs för att kunna ingripa mot en kommun som brister i den offentliga kontrollen. Det bör följaktligen införas en möjlighet i den nya lagen för Jordbruksverket att rikta ett föreläggande mot en kommun som brister i sina kontrolluppgifter. För att ett sådant föreläggande skall kunna utfärdas måste det stå klart att kommunen i fråga inte fullgjort en förpliktelse som åligger den enligt lagen eller föreskrifter meddelade med stöd av lagen eller de EG-förordningar som kompletteras av lagen. Genom att utfärda ett föreläggande kan den statliga myndigheten klargöra för en kommun i vilka avseenden som kritik kan riktas mot dess foderkontroll eller till uppgifter som är knutna till kontrollen och därigenom ge kommunen möjlighet att åtgärda bristerna. Exempel på situationer då föreläggandemöjligheten kan användas är en kommuns upprepade underlåtenhet att rapportera om kontrollverksamheten till den centrala myndigheten eller underlåtenhet att upprätta en kontrollplan.

Det kan i detta sammanhang även nämnas att Tillsynsutredningen i sitt slutbetänkande (2004:100) föreslagit att det inom samtliga områden där kommuner har tillsynsuppgifter bör införas en generell möjlighet för en statlig myndighet att ingripa mot en kommun genom föreläggande med krav på åtgärder.

8.12.2.2 Överflyttning av kontrollansvaret

Promemorians förslag: Jordbruksverket skall i samråd med en kommun få besluta att offentlig kontroll av en viss verksamhet som kommunen annars har skall flyttas över till Jordbruksverket. Ett sådant beslut skall få fattas om verksamheten har särskilt stor omfattning, är komplicerad eller om det annars finns särskilda skäl.

Om en kommun grovt eller under längre tid har åsidosatt sina skyldigheter i den offentliga kontrollen när det gäller en viss verksamhet, skall regeringen på ansökan av Jordbruksverket kunna besluta att kontrollen av verksamheten skall flyttas över till Jordbruksverket.

Den myndighet som tagit över den offentliga kontrollen av en viss verksamhet skall ha rätt att ta ut den avgift som kommunen tidigare ha kunnat ta ut för kontrollen.

Skälen för promemorians förslag: Det har konstaterats ovan att Sverige medlemskap i EU ställer stora krav på samordning och likvärdig offentlig kontroll. Bland annat av detta skäl har Livsmedelsverket och länsstyrelserna enligt livsmedelslagen och djurskyddslagen möjlighet att för en tid ta över en kommuns ansvar för tillsynen över en viss verksamhet, även om kommunen motsätter sig detta. Det samhälleliga ansvaret för att upprätthålla en väl fungerande foderkontroll och kontroll av hanteringen av animaliska biprodukter väger så tungt att det får anses motiverat att även i den nya lagen införa bestämmelser som gör det möjligt för Jordbruksverket att med tvång kunna överföra ansvaret för den offentliga kontrollen från en kommun till verket. En sådan tvångsöverflyttning av kontrollansvaret bör emellertid komma i fråga endast som en sista utväg vid mycket allvarliga eller långvariga brister i en kommuns offentliga kontroll. Redan det förhållandet att det finns en möjlighet för staten att tillgripa en sådan åtgärd torde ha en avsevärd preventiv verkan. Det kan

därför antas att överflyttningsinstrumentet i praktiken kommer att utnyttjas i mycket liten utsträckning.

Det kan även nämnas att Tillsynsutredningen i sitt slutbetänkande (SOU 2004:100) har föreslagit att det bör vara möjligt att tvångsvis överflytta ansvaret att utöva viss tillsyn över ett visst tillsynsområde från en kommun som grovt eller under längre tid har misskött sig till en statlig myndighet.

Det bör vidare – också det i likhet med vad som gäller på livsmedels- och djurskyddsområdena – öppnas en möjlighet för en statlig myndighet att i samråd med en kommun ta över den offentliga kontrollen för en viss anläggning i sådana fall då verksamheten exempelvis har särskilt stor omfattning eller är komplicerad. En sådan frivillig överflyttning av kontrollansvaret kan komma att aktualiseras framförallt när det gäller anläggningar över vilka den offentliga kontrollen kräver särskild kompetens hos inspektören.

Den myndighet som har tagit över den offentliga kontrollen över visst objekt bör också ha rätt att uppbära den avgift som kommunen tidigare kunnat ta ut för kontrollen.

Beslut om överflyttande av en kommuns ansvar för den offentliga kontrollen över en viss anläggning bör – i de fall då kommunen och Jordbruksverket inte är överens – fattas av regeringen på ansökan av verket. Om kommunen i fråga är överens med Jordbruksverket om att ansvaret bör flyttas från kommunen bör det däremot vara tillräckligt att den myndighet som skall ta över kontrolluppgiften fattar beslut om övertagandet. Initiativ till en sådan frivillig överflyttning kan komma från Jordbruksverket eller från berörd kommun.

Som förutsättning för att kontrollansvaret över en anläggning skall kunna flyttas mot en kommuns vilja bör gälla att det kan konstateras att kommunen grovt eller under en längre tid har brutit mot gällande kontrollkrav rörande anläggningen. Såväl en enstaka grov överträdelse som upprepade försummelser eller brister av mindre allvarlig karaktär som sträcker sig över en längre tidsperiod bör kunna utgöra grund för en överflyttning av kontrollansvaret.

Det bör självfallet vara möjligt att – om förhållandena ändras – lämna tillbaka kontrollansvaret till kommunen. Beslut om detta bör fattas av den myndighet som har beslutat i frågan om överflyttning av kontrollansvaret. Om Jordbruksverket anser att ett övertaget kontrollansvar kan lämnas tillbaka till kommunen och verket inte självt är behörigt att besluta i frågan skall det alltså överlämna frågan till regeringen för prövning. Även en kommun kan hos regeringen ansöka om att få tillbaka kontrollansvaret.

Det är naturligt att i första hand rikta ett föreläggande med krav på åtgärder mot en kommun som inte uppfyller sina åligganden. Först när det kunna konstateras att ett föreläggande inte följts bör det i normalfallet komma i fråga att överväga möjligheten att tvångsvis ta över kontrollansvaret för en viss anläggning även om det tidigare inte funnits anledning eller möjlighet att förelägga kommunen att fullgöra en kontrollskyldighet som rör den aktuella anläggningen. Det bör därför inte vara ett absolut krav att ett beslut om flyttning av kontrollansvaret skall föregås av ett föreläggande.

8.13 Rapporteringsskyldighet

Promemorians förslag: I den nya lagen skall det införas ett bemyndigande för regeringen eller de centrala kontrollmyndigheterna att kunna ålägga de myndigheter eller de kontrollorgan som anlitas i den offentliga kontrollen att lämna den information som kan behövs i de centrala respektive regionala kontrollmyndigheternas kontroll- och beredskapsarbete.

Skälen för promemorians förslag: Som redogjorts för i avsnitt 6.12 har de centrala och – i förekommande fall – regionala myndigheterna ett ansvar att i landet och i länet leda och samordna den offentliga kontrollen inom sina respektive verksamhetsområden. Detta arbete förutsätter att de samordnande myndigheterna har tillgång till tillförlitlig och

jämförbar information från de operativa myndigheterna. De centrala myndigheterna ansvarar också för att det upprättas beredskapsplaner och kontrollplaner i enlighet med kontrollförordningens bestämmelser där den lokala och regionala nivån har beaktats. EU:s regelverk om offentlig kontroll ställer också krav på rapportering från medlemsstaterna till kommissionen om kontrollen på livsmedels-, djurskydds- och djurhälsoområdet. De operativa myndigheternas rapportering och uppgiftslämnande utgör således viktiga inslag i kontrollverksamheten och är en förutsättning för att kontrollförordningens bestämmelser skall kunna verkställas.

Den 1 juli 2005 infördes i livsmedelslagen och djurskyddslagen möjligheter för regeringen eller efter regeringens bemyndigande Livsmedelsverket respektive Djurskyddsmyndigheten att föreskriva om en skyldighet för kommuner eller andra operativa myndigheter att rapportera in uppgifter till de myndigheter som har ett samordnande ansvar för tillsynen. I de frågor som faller inom tillämpningsområdet för dessa lagar finns således redan lagstöd för de samordnande myndigheterna att inhämta nödvändiga uppgifter från kommuner och andra operativa myndigheter. Tillämpningsområdet för Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 sammanfaller emellertid även med tillämpningsområdet för den nya lagen om foder och animaliska biprodukter. Motsvarande bemyndigande som finns i livsmedelslagen och djurskyddslagen bör införas även i denna lag. Möjligheten att ålägga rapporteringsskyldighet bör dock även omfatta kontrollorgan till vilken en behörig myndighet med stöd av artikel 5 i den ovan nämnda EG-förordningen har överlämnat särskilda uppgifter i den offentliga kontrollen.

8.14 Föreskrifter om den lokala offentliga kontrollen bedrivande

Promemorians förslag: I den nya lagen skall det finnas ett bemyndigande för regeringen eller efter regeringens bemyndigande de centrala kontrollmyndigheterna att meddela

föreskrifter om hur den offentliga kontrollen skall bedrivas på lokal nivå.

Skälen för promemorians förslag: Bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 ställer långtgående krav på nationell samordning och styrning av den offentliga kontrollen inom områdena för foder, livsmedel, djurhälsa och djurskydd. Den nationella kontrollplanen skall täcka samtliga dessa verksamhetsområden samt i viss mån även växtskyddsområdet. En förutsättning för att förordningens övergripande mål skall kunna uppnås är att den operativa kontrollen bedrivs på ett likvärdigt sätt inom dessa verksamhetsområden. Ett sätt att öka likformigheten inom den operativa offentliga kontrollen är att utfärda bindande föreskrifter om hur kontrollen konkret skall bedrivas.

Såväl Livsmedelsverket som Djurskyddsmyndigheten har i dag rätt att meddela sådana föreskrifter. Det finns således goda möjligheter att med stöd av livsmedelslagen och djurskyddslagen styra upp och öka likvärdigheten i den offentliga kontrollen inom dessa områden. EG:s regelverk om offentlig kontroll ställer dock likadana krav på samordning mellan kontroll-myndigheterna inom närliggande kontrollområden, exempelvis foder och djurhälsa. Den offentliga kontrollen skall enligt kontrollförordningens bestämmelser ske i alla led av produktions-, bearbetnings- och distributionskedjan. För foderkontrollens del innebär detta att den operativa kontrollen på lokal nivå behöver ske i större omfattning än vad som är fallet i dag. Kommunerna kommer att få en betydande roll i genomförande av denna kontroll (se ovan avsnitt 8.10). Det är av stor betydelse för tillämpningen av EG:s regelverk om offentlig kontroll att de centrala myndigheterna har rättsliga möjligheter att styra upp och öka likvärdigheten i kontrollen i kommunerna. Jordbruksverket bör därför uttryckligen i lag ges rätt att utfärda bindande föreskrifter om hur foderkontrollen konkret skall bedrivas.

8.15 Föreskrifter om foderföretagares egenkontrollprogram

Promemorians förslag: Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer skall ha rätt att meddela föreskrifter om foderföretagares egenkontroll.

Skälen för promemorians förslag: I Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 183/2005 ställs bland annat krav på att foderföretagare i led efter primärproduktionen skall inrätta, genomföra och upprätthålla ett eller flera permanenta förfaranden, grundade på HACCP-principerna och att man skall kunna visa de behöriga myndigheterna att man uppfyller dessa krav. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 reglerar den offentliga kontrollen av foderföretag. Enligt bestämmelserna i artikel 31 i förordningen får den behöriga myndigheten utfärda ett godkännande endast om foderföretagaren visat att företaget uppfyller alla relevanta krav i foder- eller livsmedelslagstiftningen. Av detta kan slutsatsen dras att även förekomsten av för verksamheten lämpliga HACCP-system utgör att sådant krav som skall tillgodoses för att en anläggning skall kunna godkännas. Detta utesluter dock inte att det kan finnas behov av generella bestämmelser om godkännande av företagens egenkontrollprogram. I den nya lagen bör – på motsvarande sätt som i den nya livsmedelslagen enligt avsnitt 7.7 – införas en bestämmelse om egentillsyn.

8.16 Åtgärder vid bristande efterlevnad

Promemorians förslag: Den nuvarande foderlagens bestämmelser om tillsyn i 12–15 §§ förs över till den nya lagen. Bestämmelserna skall även gälla offentlig kontroll av regelverket om animaliska biprodukter. Det tydliggörs att bestämmelserna om förelägganden, förbud, vite och övriga ingripanden samt rättelse skall tillämpas utöver vad som följer av de EG-förordningar som kompletteras av lagen.

En skyldighet införs för den som är föremål för offentlig kontroll att tillhandahålla den hjälp som behövs för att kontrollen skall kunna genomföras.

Skälen för promemorians förslag: Den nu gällande foderlagen innehåller flera bestämmelser om kontrollmyndigheter och tvångsåtgärder som kontrollmyndigheten får vidta för att lagen, övriga författningar och de EG-förordningar som kompletteras av lagen skall följas. De nya EG-förordningarna behöver kompletteras av bestämmelser om offentlig kontroll för att kunna verkställas i sin helhet. Det materiella innehållet i dessa bestämmelser bör därför överföras till den nya lagen om foder och animaliska biprodukter. Bestämmelserna bör vidare anpassas efter det nya gemenskapsregelverkets terminologi om offentlig kontroll (se ovan avsnitt 6.5).

En grundläggande förutsättning för att kontrollmyndigheterna skall kunna säkerställa efterlevnaden av foderlagstiftningen är att myndigheterna har tillräckliga möjligheter att vidta åtgärder vid bristande efterlevnad av regelverket. Enligt bestämmelserna i den gällande foderlagen har tillsynsmyndigheten möjlighet att meddela förelägganden och förbud för att lagen eller föreskrifter eller beslut som meddelats med stöd av lagen skall efterlevas. Förelägganden och förbud får också förenas med vite. Myndigheten får även förordna om rättelse på bekostnad av den som inte fullgör sina skyldigheter enligt lagen, föreskrifter eller beslut som meddelats med stöd av lagen, och enligt myndighetens föreläggande. Vidare finns möjligheter för myndigheten att ta om hand foder i vissa särskilt angivna fall för att förhindra att foder överlåts i strid med lagen eller någon EG-bestämmelser som kompletteras av lagen. Denna möjlighet står även till buds om ett föreläggande eller förbud inte följs. Foder som har tagits om hand skall förstöras på ägarens bekostnad. Ägaren till sådant foder får dock göra detta dugligt till utfodring eller användning för annat ändamål under tillsynsmyndighetens kontroll.

I artikel 54 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 föreskrivs särskilda åtgärder som den behöriga myndigheten skall vidta vid bristande efterlevnad av bland annat foderlagstiftningen. Av artikeln följer också att andra åtgärder än de uppräknade får vidtas av myndigheten om de anses motiverade. Bestämmelserna i kontrollförordningen om administrativa åtgärder vid bristande efterlevnad är direkt tillämpliga av den behöriga myndigheten. Flera av åtgärderna motsvaras i flera fall av gällande bestämmelser i de berörda lagarna. Några av de uppräknade åtgärderna är nya i den meningen att de inte tidigare varit föremål för en preciserad författningsreglering. De berörda bestämmelserna i lagarna skall både komplettera EG-bestämmelserna i förordningarna och tillämpas i de övriga fall som inte omfattas av gemenskapsrätten. För att undvika en dubbelreglering från gemenskapsrättssynpunkt bör emellertid bestämmelserna i lagarna om förelägganden, förbud, vite och övriga administrativa ingripanden anpassas efter detta förhållande. I bestämmelserna om föreläggande, förbud och vite m.m. i den nya lagen bör därför förtydligas att åtgärderna får vidtas utöver vad som följer av de EG-förordningar som kompletteras av lagen.

Den kontroll som bedrivs inom berörda områden skall givetvis verifiera efterlevnaden inte bara av nationella bestämmelser, utan även av sådana som återfinns i EG-förordningar som lagarna kompletterar. För att tydliggöra att så är fallet bör gällande bestämmelser om kontrollmyndigheternas befogenheter i respektive lag kompletteras på så sätt att kontrollansvaret och möjligheterna att meddela förelägganden och förbud m.m. även omfattar de EG-förordningar som kompletteras av lagen.

Enligt artikel 4.2 g i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 skall den behöriga myndighet som medlemsstaten utser se till att foder- och livsmedelsföretagarna är skyldiga att undergå de inspektioner som genomförs i enlighet med förordningen och att bistå myndighetens personal när det genomför sina uppgifter. För att den behöriga myndigheten skall kunna verkställa denna bestämmelse bör det i den nya lagen om

foder och animaliska biprodukter införas en skyldighet för den som är föremål för offentlig kontroll att tillhandahålla den hjälp som behövs för att kontrollen skall kunna genomföras.

8.17 Biträde av polismyndigheten

Promemorians förslag: Vid kontroll skall den som utför kontrollen ha rätt att hos polismyndigheten begära den hjälp som behövs för att kontrollen skall kunna genomföras. Biträde av polismyndigheten får begäras endast när det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att inspektionen inte kommer att kunna utföras utan att polisens särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas eller det annars finns synnerliga skäl för begäran.

Skälen för promemorians förslag: Polisen har enligt ett stort antal författningar skyldighet att i olika sammanhang bistå myndigheter med handräckning. Bakgrunden till polisens skyldighet att på begäran av annan myndighet bistå med handräckning är polisens befogenhet att använda våld i vissa situationer. En handräckningsbegäran skall dock ske först sedan den begärande myndigheten konstaterat att uppgiften inte kan lösas utan biträde av polisen. Det är angeläget att motverka att polisens resurser används för att verkställa tillsynsmyndighetens beslut i fall där polisens särskilda kompetens och befogenhet att bruka våld inte är nödvändig. Myndigheten bör vid en begäran om biträde visa på konkreta omständigheter som gör det antagligt att biträde krävs för att uppgiften skall kunna utföras. I den nya foder och biproduktslagen bör det därför införas en bestämmelse att biträde av polismyndigheten endast skall kunna ske när det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kommer att kunna utföras utan att polisens särskilda befogenhet att använda våld behöver tillgripas eller det annars finns synnerliga skäl för begäran.

8.18 Straffbestämmelser m.m.

8.18.1 Straff och förverkande m.m.

Promemorians förslag: Den nuvarande foderlagens bestämmelser om straff och förverkande förs i princip över till den nya lagen. Även den nuvarande bestämmelsen om att det inte döms till ansvar enligt lagen för gärning som omfattas av ett vitesföreläggande eller vitesförbud som har överträtts skall föras över till den nya lagen. Dessa bestämmelser skall gälla för överträdelser av bestämmelserna om animaliska biprodukter.

Straffskalan ändras så att om ett uppsåtligt brott mot den nya lagen innebär att en förpliktelse av väsentlig betydelse från hälsosynpunkt har åsidosatts, får det inte dömas till böter. I dessa fall skall fängelse om högst två år kunna dömas ut.

Skälen för promemorians förslag: Bestämmelser om straffrättsliga sanktioner finns i 17 § i den nuvarande foderlagen. I bestämmelsen straffbeläggs överträdelser av i lagen angivna centrala förpliktelser. Vidare straffbeläggs överträdelser av föreskrifter eller åsidosättande av villkor eller förbud som meddelats med stöd av lagen eller som finns i de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen. Dessutom straffbeläggs en underlåtelse att tillhandahålla upplysningar och handlingar på begäran av en tillsynsmyndighet. Både uppsåtliga och oaktsamma brott är straffbelagda. Straffsatsen är böter eller fängelse i högst ett år. I ringa fall får inte dömas till ansvar enligt lagen. Inte heller får den som har överträtt ett vitesföreläggande eller vitesförbud dömas till ansvar enligt lagen för den gärning som omfattas av föreläggandet eller förbudet. Ansvar inträder dessutom inte heller om ansvar för gärningen kan ådömas enligt brottsbalken eller enligt lagen (2000:1225) om straff för smuggling.

De straffbestämmelser som finns i den nuvarande foderlagen bör i sak överföras även till den nya lagen om foder och

animaliska biprodukter. Den nya paragrafens utformning måste dock anpassas till det förhållandet att flertalet av de straffbelagda förpliktelser som i dag finns i foderlagen eller i föreskrifter meddelade med stöd av lagen numera återfinns i de EG-förordningar som kompletteras av lagen. Dit hör bland annat skyldigheten att på marknaden släppa ut endast sådant foder som är säkert eller uppfyller särskilt uppställda krav, att endast släppa ut fodertillsatser på marknaden som är godkända enligt gemenskapsrätten eller att hantera foder i enlighet med uppställda hygienkrav. Paragrafen måste även anpassas efter det förhållandet att den placeras in i en ny lag med en delvis annan rättslig systematik än nu gällande lag, där lagens tillämpningsområde är vidgat till att omfatta även hanteringen av animaliska biprodukter och där flera av de nu gällande kraven på fodersäkerhet för foder till andra djurslag än livsmedelsproducerande djur kommer att regleras i föreskrifter meddelade med stöd av lagen. De överväganden som görs i förarbetena till den nuvarande foderlagen (prop. 1984/85:149, prop. 1992/93:119, prop. 1997/98:92, prop. 2002/03:39 och prop. 2002/03:148) beträffande straffskalan, de subjektiva rekvisiten och möjligheterna att vid ringa överträdelse underlåta straffansvar för de olika överträdelserna är dock alltjämt giltiga. Till följd av att EG-bestämmelserna har en annan utformning än gällande handlingsregler i foderlagen kan det straffbara området dock komma att utökas något.

Även den nu gällande bestämmelsen i 17 § tredje stycket i foderlagen, som anger att den inte döms till ansvar enligt lagen för gärning som omfattas av ett vitesföreläggande eller vitesförbud som har överträtts, bör överföras till den nya lagen. Detsamma gäller bestämmelsen i 18 § i den nuvarande foderlagen om förverkande.

Enligt 10 § lagen (1992:1683) om provtagning på djur, m.m. döms den till böter eller fängelse i högst ett år som med uppsåt eller av grov oaktsamhet bryter mot en föreskrift som meddelats med stöd av 4 c § (nationella föreskrifter om animaliska biprodukter) eller som åsidosätter förbud eller villkor som finns

i ABP-förordningen. Till följd av att bestämmelserna om animaliska biprodukter föreslås omfattas av endast den nya lagen (se ovan avsnitt 8.3.1) bör motsvarande straffbestämmelse föras över till den nya lagen. Detta innebär att det i fortsättningen krävs uppsåt eller oaktsamhet för att kunna fällas till ansvar för överträdelser av regelverket om animaliska biprodukter.

Slutligen bör förändringar av den nya lagens påföljdsbestämmelser ske. Innehållet i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 behandlar frågor om foder- och livsmedelssäkerhet för hela livsmedelskedjan. En överträdelse av bestämmelserna om fodersäkerhet kan således få betydelse för livsmedelssäkerheten. Det finns därför anledning att påföljdsbestämmelserna i lagarna om foder respektive livsmedel i så stor utsträckning som möjligt är likartade. I livsmedelslagens (1971:511) straffbestämmelse finns en särskild regel om val av påföljd. Om domstolen finner det utrett att den som skall dömas för uppsåtligt brott enligt lagen därigenom åsidosatt en förpliktelse av väsentlig betydelse från hälsosynpunkt eller för konsumentintresset, får straffet inte bestämmas till böter. I dessa fall skall fängelse om högst två år dömas ut. Denna påföljdsregel skall tillämpas vid mera allvarliga överträdelser av livsmedelslagstiftningen. I förarbetena till denna bestämmelse (prop. 1988/89:68 s. 63) lämnas exempel på sådana fall som avses.

Den nya lagen om foder och animaliska biprodukter och den nya livsmedelslagen kommer att i stor utsträckning komplettera samma EG-förordningar. Det framstår därför som en lämplig målsättning att ha en enhetlig straffskala vid överträdelser lagarna. De grundläggande målen för EG-förordningarna är bland annat strävan efter en hög skyddsnivå för människors och djurs hälsa och att säkerställa ett högt konsumentskydd när det gäller foder- och livsmedelssäkerhet. Det är av grundläggande betydelse för det skydd som eftersträvas i EG-förordningarna och den nya foderlagen att även foderföretagarna lojalt följer de bestämmelser som gäller.

En underlåtenhet att följa bestämmelser meddelade med stöd av lagen eller de EG-förordningar som kompletterar lagen skulle

kunna leda till stora risker för människors hälsa, särskilt i sådana fall att en större grupp konsumenter utsätts för allvarliga hälsorisker till följd av bristande foderhygien. Andra exempel är mer klandervärda oredliga förfaranden som pågått under en längre till eller i övrigt haft en sådan omfattning att det drabbat ett större antal konsumenter.

Det finns således flera starka skäl att även när det gäller foder se allvarligt på uppsåtliga överträdelser av förpliktelser av dessa bestämmelser. Det bör därför inte vara möjligt att döma till böter för uppsåtliga brott mot den nya lagen om foder och animaliska biprodukter i de fall brottet avser en förpliktelse som är av väsentlig betydelse från hälsosynpunkt. För denna typ av brott bör normalpåföljden vara fängelse. Straffmaximum bör vara lika hög som motsvarande bestämmelser i livsmedelslagen.

Det bör påpekas att Högsta domstolen (HD) den 9 februari 2005 meddelade dom i mål B 4466-02 rörande brott mot skogsvårdslagen. I målet prövades frågan om så kallade blankettstraffbuds överensstämmelse med regeringsformen i vissa fall. Enligt HD tillåter bestämmelserna i regeringsformen inte att förvaltningsmyndigheter fyller ut blankettstraff-stadganden med fängelse i straffskalan på ett sådant sätt att den gärning som härigenom straffbeläggs anges helt eller väsentligen i myndigheternas föreskrifter. Utgången i målet i HD kan påverka utformningen av blankettstraffstadgandena i den nya lagen om foder och animaliska biprodukter. Frågan om konsekvenserna av HD:s avgörande är under beredning inom Regeringskansliet.

8.18.2 Särskilt om underlåtenhet att lämna information

Promemorians förslag: Den som inte fullgör sin upplysningsskyldighet i den offentliga kontrollen enligt den nya lagen skall endast kunna dömas till böter.

Skälen för promemorians förslag: Enligt 17 § första stycket 4 i den nuvarande foderlagen döms den till böter eller fängelse i

högst ett år som med uppsåt eller oaktsamhet underlåter att fullgöra sin skyldighet att lämna tillsynsmyndigheten begärda upplysningar och handlingar som behövs för tillsynen. När bestämmelsen överfördes från 1961 års foderlag till 1985 års foderlag utgjorde denna förseelse endast ett bötesbrott. Något motiv till att förseelsen skulle vara straffbelagd med fängelse kommenterades inte särskilt i förarbetena. Enligt livsmedelslagen (1971:511) ingår endast böter i straffskalan vid överträdelse av denna upplysningsskyldighet. Motsvarande bestämmelse föreslås också överföras till den nya livsmedelslagen (se ovan avsnitt 7.15).

Det är naturligtvis av stor vikt för att den offentliga kontrollen skall fungera på ett tillfredsställande sätt att den företagare eller privatperson som är föremål för kontrollen tillhandahåller kontrollmyndigheten den information som myndigheten begär och som behövs för kontrollen. Det kan dock inte från allmän synpunkt anses motiverat att ha strängare vid överträdelser av regeln om upplysningsskyldighet än vad som är fallet enligt livsmedelslagstiftningen. Vid överträdelse av bestämmelsen om upplysningsskyldighet enligt den nya lagen bör därför endast kunna dömas till böter.

8.19 Överklagande och verkställighet av beslut

Promemorians förslag: Den nuvarande foderlagens bestämmelser om överklagande och verkställighet av beslut förs i princip över till den nya lagen.

Beslut enligt den nya lagen av myndighet enligt regeringens förordnande får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Beslut av en kommunal nämnd enligt lagen, enligt föreskrifter som meddelats med stöd av lagen eller enligt de EG-förordningar som kompletteras av lagen får överklagas hos länsstyrelsen. Länsstyrelsens beslut i dessa fall får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Skälen för promemorians förslag: Enligt 19 § i den nuvarande foderlagen får vissa beslut av Jordbruksverket överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Detta handlar om beslut som tillsynsmyndigheten fattat i ärenden om rätt till tillträde till områden och anläggningar m.m. samt rätt till upplysningar och ta del av handlingar som behövs för kontrollen. Vidare rör det sig om beslut av tillsynsmyndigheten om förelägganden, förbud och vite, särskilda ingripanden enligt lagen samt beslut om rättelse. En bestämmelse med motsvarande innehåll bör finnas även i den nya lagen. Med anledning av att regeringen föreslås få rätt att föreskriva att en annan myndighet än Jordbrukverket skall bedriva kontroll inom vissa områden bör överklagandebestämmelsen även kompletterats med en bestämmelse om att beslut av andra statliga myndigheter än Jordbruksverket skall överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

I avsnitten 8.10–8.12 föreslås kommunerna få en roll i den offentliga kontrollen av foder och animaliska biprodukter. Kommunerna har redan i dag en funktion vid tillsynen över hanteringen av animaliska biprodukter som omfattas av lagen (1992:1683) om provtagning på djur, m.m. (se 7 § provtagningslagen). Beslut som fattas av en kommunal nämnd i sådana fall överklagas enligt den nuvarande bestämmelsen i 11 § provtagningslagen hos länsstyrelsen. Beslut av länsstyrelsen överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten. Även i livsmedelslagen finns liknande bestämmelser för kommunala beslut som fattats med stöd av den lagen. Till följd av förslaget att kommunerna skall utöva offentlig kontroll enligt den nya lagen, enligt föreskrifter och beslut som meddelats med stöd av lagen eller enligt de EG-förordningar som kompletteras av lagen kommer kommunerna att fatta beslut som bör kunna överprövas av högre instans. Beslut som en kommunal nämnd har fattat bör därvid kunna överklagas till länsstyrelsen. Länsstyrelsens beslut bör kunna överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Det bör även

finnas ett krav på prövningstillstånd vid överklagande till kammarrätten.

I 20 § nuvarande foderlagen finns en bestämmelse om verkställighet av beslut enligt lagen. En tillsynsmyndighet får bestämma att dess beslut skall gälla även om det överklagas. Denna bestämmelse bör överföras till den nya lagen. Bestämmelsen kommer att omfatta även sådana beslut om animaliska biprodukter som tidigare reglerades genom provtagningslagen. Detta får till följd att kontrollmyndigheten – till skillnad mot vad som gäller enligt provtagningslagen – vid beslutstillfället behöver ta ställning till om beslutet skall kunna verkställas även om det överklagas.

8.20 Övergångsbestämmelser

Promemorians förslag: Ett föreläggande eller förbud enligt äldre bestämmelser skall anses beslutade som ett föreläggande eller förbud enligt den nya lagen.

Skälen för promemorians förslag: Beslut om förelägganden och förbud som meddelats med stöd av den nu gällande lagen bör fortsätta att gälla även efter det att den nya lagen trätt i kraft. Detta bör tydliggöras i en särskild övergångsregel.

9 En ny lag om provtagning på djur, m.m.

9.1 En ny lag om provtagning på djur, m.m.

Promemorians förslag: 1992 års lag om provtagning på djur, m.m. ersätts med en ny lag om provtagning på djur, m.m.

Skälen för promemorians förslag: Den nuvarande lagen om provtagning på djur, m.m. tillkom år 1992. Lagen innehåller i huvudsak bemyndiganden för regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer att meddela föreskrifter eller fatta beslut i enskilda fall rörande kartläggning och kontroll av smittsamma djursjukdomar, kontroll av vissa ämnen och restsubstanser i djur och djurprodukter, märkning och registrering av djur samt bestämmelser om åtgärder för att hindra spridning av smittsamma djursjukdomar. Den nuvarande provtagningslagen innehåller dessutom bestämmelser om hanteringen av animaliska biprodukter. Hanteringen av sådana biprodukter föreslås i avsnitt 8 regleras genom den nya lagen om foder och animaliska biprodukter. Lagen innehåller därutöver tillsynsbestämmelser och bestämmelser om avgifter, straff och överklagande.

Sedan provtagningslagen tillkom i början av 1990-talet har ett flertal ändringar skett i lagen. Detta har gjort att lagen har kommit att innehålla ett antal inskjutna paragrafer, exempelvis 4 a–c §§. Liknande exempel finns på andra håll i lagen. Lagens tillsynsbestämmelser har dessutom fått en otydlig författningsstruktur. Till följd av detta har lagen blivit svåröverskådlig. Det

finns följaktligen ett stort behov av att modernisera lagens struktur och att utforma tillsynsbestämmelserna på motsvarande sätt som skett i övriga lagar som omfattas av det nya EG-regelverket. 1992 års provtagningslag bör därför ersättas med en ny lag. Eftersom de flesta materiella bestämmelserna bör överföras till den nya lagen framstår det som ändamålsenligt att låta lagen behålla den nuvarande benämningen.

9.2 Lagens innehåll och tillämpningsområde

Promemorians förslag: Den nya lagen skall innehålla nationella bestämmelser samt kompletterande bestämmelser till de EG-förordningar som helt eller delvis faller inom lagens tillämpningsområde. Tillämpningsområdet för den nya lagen skall vara detsamma som i den nuvarande provtagningslagen, med den skillnaden att den nya lagen inte gäller för hanteringen animaliska biprodukter.

Bestämmelserna i den nuvarande provtagningslagen om provtagning och undersökning, hälsoövervakning, uppgifter om läkemedelsanvändning och villkor för livdjursförsäljning, spridning av smitta och ämnen som kan skada människors eller djurs hälsa, märkning, m.m., tillsyn, avgifter, straff och överklaganden skall föras över till den nya lagen.

Skälen för promemorians förslag: Den nuvarande provtagingslagens bestämmelser avser kartläggning och kontroll av smittsamma djursjukdomar, kontroll av vissa ämnen och restsubstanser i djur och djurprodukter, märkning och registrering av djur samt bestämmelser om åtgärder för att hindra spridning av smittsamma djursjukdomar (1 §). Lagen tillämpas även på smittämnen hos djur som kan ge upphov till sjukdom hos både djur och människa. Det är således möjligt att kartlägga och erhålla kunskap om smittsamma djursjukdomar och smittämnen med stöd av provtagningslagen för att de så småningom skall kunna omfattas av epizootilagens (1999:657)

eller zoonoslagens (1999:658) bestämmelser om kontroll- och bekämpningsåtgärder.

Tillämpningsområdet för den nya lagen bör vara detsamma som den äldre lagen med den skillnaden att lagen inte längre bör tillämpas på hanteringen av animaliska biprodukter, vilket bör regleras i den nya lagen om foder och animaliska biprodukter. Den nya lagen bör – i likhet med vad som gäller i dag – innehålla de nuvarande bestämmelserna om provtagning och undersökning (2 och 3 §§), hälsoövervakning, uppgifter om läkemedelsanvändning och villkor för livdjursförsäljning (3 a § och 4 §§), spridning av smitta och ämnen som kan skada människors eller djurs hälsa (4 a och 4 b §§) och märkning m.m. (5 §). Dessa bestämmelser bör därför överföras till den nya lagen i sin helhet med ett undantag.

I den gällande bestämmelsen i 4 b § får regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet besluta om destruktion av djur som har avlivats och av djurprodukter i fråga om djur eller djurprodukter som innehåller eller kan antas innehålla sådana ämnen eller restsubstanser som kan skada människors hälsa. Till följd av att hanteringen av animaliska biprodukter numera regleras genom den nya lagen om foder och animaliska biprodukter föreligger inte längre behov av denna bestämmelse.

Förutom rent nationella bestämmelser eller bestämmelser som genomför EG-direktiv behövs även vissa nationella bestämmelser som kompletterar de EG-förordningar som omfattas av lagens tillämpningsområde. EG-förordningarna förutsätter i allmänhet att medlemsstaterna – eller för ändamålet utpekade behöriga myndigheter – kontrollerar att EG-bestämmelserna följs. Medlemsstaterna skall vidare se till att överträdelser av EG-förordningarnas bestämmelser straffbeläggs eller sanktioneras på annat sätt.

När det gäller bestämmelserna om tillsyn, avgifter, straff och överklagande bör även dessa bestämmelser med i huvudsak oförändrat innehåll föras över till den nya lagen och anpassas efter det förhållandet att lagen kompletterar EG-förordningar

som ges till känna i Svensk författningssamling. Bestämmelserna bör vidare utformas med hänsyn till att lagen inte längre skall reglera hanteringen av animaliska biprodukter.

9.3 Lagen som komplement till EG-förordningar

Promemorians förslag: Lagen skall komplettera sådana EG-förordningar som faller inom tillämpningsområdet för lagen och som regeringen ger till känna i Svensk författningssamling.

I fråga om sådana EG-förordningar som faller inom flera lagars tillämpningsområde meddelar regeringen i verkställighetsföreskrifter vilka bestämmelser som kompletteras av den här lagen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet fatta beslut som behövs som komplettering av EG-förordningarna.

Bestämmelserna om offentlig kontroll och straff samt lagens bestämmelser om överklagande och att beslut skall gälla omedelbart görs tillämpliga på de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen.

Skälen för promemorians förslag: Det finns flera EG-förordningar som behandlar frågor som helt eller delvis faller inom tillämpningsområdet för 1992 års provtagningslag. Sedan den 1 januari 2004 har Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1774/2002 av den 3 oktober 2002 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter som inte är avsedda att användas som livsmedel kompletterats av bland annat denna lag i den utsträckning som bestämmelserna i förordningen inte faller inom tillämpningsområdet för lagen (1985:295) om foder (1 a §).

Det finns ytterligare EG-förordningar som behandlar frågor som faller inom tillämpningsområdet för den nuvarande provtagningslagen och som behöver kompletteras av denna lag för att kunna verkställas i Sverige. Detta är fallet beträffande Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 av

den 29 april 2004 om offentlig kontroll för att säkerställa kontrollen av efterlevnaden av foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd. Även Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 999/2001 av den 22 maj 2001 om fastställande av bestämmelser för förebyggande, kontroll och utrotning av vissa typer av transmissibel spongiform encefalopati (exempelvis artiklarna 6, 12 och 13), Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 av den 28 januari 2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning, om inrättande av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet (exempelvis artikel 18), Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 852/2004 av den 29 april 2004 om livsmedelshygien (exempelvis bilaga I A 4 h–i till denna förordning), Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 853/2004 av den 29 april 2004 om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung (exempelvis bilaga III, avsnitt I, kapitel VI, punkt 5 samt avsnitt II, kapitel VI, punkt 6 i denna förordning) och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 854/2004 av den 29 april 2004 om fastställande av särskilda bestämmelser för genomförandet av offentlig kontroll av produkter av animaliskt ursprung avsedda att användas som livsmedel (exempelvis artikel 14 samt bilaga I, avsnitt I) behandlar frågor som faller inom tillämpningsområdet för provtagningslagen.

För att EG-förordningarna skall kunna verkställas i Sverige behöver de kompletteras av vissa bestämmelser i nationell lagstiftning. Vad avser tillsynen över efterlevnaden av provtagningslagen har Jordbruksverket det övergripande ansvaret för kontrollen om inte regeringen föreskriver något annat. Verket har möjlighet att överlämna åt länsstyrelsen att utöva viss tillsyn. I frågor som rör hanteringen av animaliska biprodukter och kontroll av mjölkproduktion får Jordbruksverket enligt gällande bestämmelser överlåta åt kommun att utöva tillsyn.

Till de bestämmelser som i den nya lagen som bör göras tillämpliga på EG-förordningarna hör bestämmelserna om ansvarig myndighet för den offentliga kontrollen, om denna myndighets rätt till tillträde och åtkomst till upplysningar och handlingar samt den handräckningshjälp som kan behövas vid kontrollen. Dessa bestämmelser bör vidare, såsom föreslås i avsnitt 6, anpassas till den terminologi och systematik som finns i kontrollförordningen och i övriga lagar som kompletteras av denna förordning. Vidare bör den nya lagens straff- och överklagandebestämmelser göras tillämpliga på EG-förordningarna och utformas så att de kan tillämpas generellt.

Av övervägandena i avsnitt 5 framgår att en enhetlig lagstiftningsmetod bör väljas för detta ändamål. För den nya provtagningslagen innebär detta att lagen behöver innehålla en bestämmelse om att lagen kompletterar de EG-förordningar som helt eller delvis faller inom tillämpningsområdet för lagen och att regeringen i Svensk författningssamling skall ge till känna vilka EG-förordningar som avses. Som framgår av övervägandena i avsnitt 5.3 bör regeringen i verkställighetsföreskrifter kunna meddela vilka bestämmelser som kompletteras av den här lagen i fråga om sådana EG-förordningar som faller inom flera lagars tillämpningsområde.

Bestämmelserna i EG-förordningarna gäller visserligen direkt i medlemsstaten, men behöver i vissa fall kompletteras av bestämmelser i den nationella lagstiftningen för att kunna verkställas. Detta gäller framför allt den nya provtagningslagens bestämmelser om offentlig kontroll.

Regeringen eller den myndighet som regeringens bestämmer, bör därutöver ges rätt att meddela de föreskrifter eller fatta de beslut i enskilda fall som behövs som komplettering av EG-förordningarna. Det kan exempelvis röra sig om föreskrifter som är nödvändiga för att kunna genomföra bestämmelserna i EG-förordningen. I de fall en EG-förordning öppnar för möjligheten att meddela nationella föreskrifter eller förbud, exempelvis ger medlemsstaten rätt att besluta om vissa undantag från

förordningen, får dock sådana meddelas med stöd av lagens allmänna bemyndiganden.

9.4 Mjölkproduktion och animaliska biprodukter

Promemorians bedömning: Den nuvarande provtagningslagens bemyndigande om möjlighet för regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer att föreskriva om djurhälsa i besättningar för mjölkproduktion samt om djurhållning, hantering av mjölk och krav på hygien i samband med sådan produktion bör inte få någon motsvarighet i den nya lagen.

Bemyndigandet i den nuvarande provtagningslagen för regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer att meddela föreskrifter eller fatta beslut om hanteringen av animaliska biprodukter bör inte heller få någon motsvarighet i den nya lagen.

Skälen för promemorians bedömning: Bestämmelsen i 6 § i den nuvarande provtagningslagen gör det möjligt för regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer att föreskriva om djurhälsa i besättningar för mjölkproduktion samt om djurhållning, hanteringen av mjölk och krav på hygien i samband med sådan produktion, genomför EG-direktiven, rådets direktiv 92/46/EEG av den 16 juni 1992 om fastställande av hygienregler för produktion och utsläppande på marknaden av rå mjölk, värmebehandlad mjölk och mjölkbaserade produkter och kommissionens direktiv 89/362/EEG av den 26 maj 1989 om allmänna hygienvillkor vid mjölkproducerande anläggningar (se prop. 1993/94:68 s. 41 f). Båda dessa direktiv upphävs genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/41/EG av den 21 april 2004 om upphävande av vissa direktiv om livsmedelshygien och hygienkrav för tillverkning och utsläppande på marknaden av vissa produkter av animaliskt ursprung avsedda att användas som livsmedel och om ändring av rådets direktiv 89/662/EEG och 92/118/EEG samt rådets beslut 95/408/EG och ersätts av bestämmelser om obehandlad mjölk och mjölkprodukter i

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 853/2004 och av särskilda bestämmelser om offentlig kontroll av dessa produkter i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 854/2004.

Mot denna bakgrund föreligger det i fortsättningen inte något behov av bemyndigandet i nuvarande 6 § provtagningslagen. Denna bestämmelse bör därför inte få någon motsvarighet i den nya provtagningslagen.

I 4 c § i den nuvarande provtagningslagen finns ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer att i sådana fall som inte omfattas av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1774/2002 meddela föreskrifter eller fatta beslut om omhändertagande, bearbetning, bortskaffande och hantering av animaliska biprodukter. Eftersom den nya lagen om foder och animaliska biprodukter föreslås reglera dessa frågor i fortsättningen, bör bestämmelsen i 4 c § i den nuvarande provtagningslagen inte få någon motsvarighet i den nya lagen.

9.5 Kontrollmyndigheter

Promemorians förslag: Jordbruksverket skall även i fortsättningen utöva offentlig kontroll enligt lagen, föreskrifter och beslut som meddelats med stöd av lagen samt de EG-förordningar som kompletteras av lagen om inte regeringen föreskriver något annat. Verket skall dessutom fortsättningsvis kunna överlämna offentlig kontroll till länsstyrelsen eller en kommun.

Jordbruksverket skall samordna kontrollverksamheten och lämna råd och hjälp i verksamheten.

Skälen för promemorians förslag: Enligt 7 § första stycket nuvarande provtagningslagen utövar Jordbruksverket tillsynen över att föreskrifter och beslut meddelade med stöd av vissa bestämmelser i lagen följs om inte regeringen föreskriver annat. Jordbruksverket får överlåta åt länsstyrelsen att inom länet utöva

viss tillsyn. Verket får även överlåta åt kommun att inom kommunen kontrollera att föreskrifter eller beslut rörande hanteringen av animaliska biprodukter och kontroll av mjölkproduktionen följs. Med stöd av 7 § provtagningslagen har regeringen i förordningen (1998:134) om provtagning på djur, m.m. föreskrivit att Livsmedelsverket utövar tillsyn över vissa föreskrifter och beslut meddelade med stöd av lagen.

I förhållande till den nu gällande lagen kommer kontrollansvaret enligt den nya lagen inte längre att omfatta hanteringen av animaliska biprodukter. Kontrollen av de nationella bestämmelser som reglerar sådana biprodukter och av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1774/2002 föreslås i avsnitt 8 ske med stöd av den nya lagen om foder och animaliska biprodukter. Som konstaterats ovan får inte heller den nuvarande bestämmelsen i 6 § provtagningslagen om kontroll av mjölkproduktionen någon motsvarighet i den nya lagen. De nationella bestämmelser som meddelats med stöd av bemyndigandet i 6 § har numera sin gemenskapsrättsliga motsvarighet i bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 853/2004 och (EG) nr 854/2004.

Jordbruksverket bör i fortsättningen ha det centrala ansvaret för den offentliga kontrollen över efterlevnaden av lagen, föreskrifter och beslut meddelade med stöd av lagen, de bestämmelser i de EG-förordningar som kompletteras av lagen som faller inom tillämpningsområdet för den nya lagen och de beslut som meddelas med stöd av EG-förordningarna. Kontrollen bör inte begränsas till föreskrifter eller beslut i enskilda fall enligt vissa paragrafer. På grund av att flera av de EG-förordningar som behöver kompletteras av den nya lagen faller inom tillämpningsområdet även för andra lagar, exempelvis den nya livsmedelslagen, kan olika kontrollmyndigheter komma att ha ansvar för olika delar i samma kontrollfråga, exempelvis kontrollen av mjölkproduktionen. Livsmedelsverket utövar dessutom redan i dag tillsyn över föreskrifter eller beslut i enskilda fall om hanteringen av djurprodukter, dvs. livsmedel som innehåller otillåtna läkemedel eller andra ämnen eller

läkemedel i otillåten mängd. Livsmedelsverket bör även i fortsättningen utöva denna kontroll, varför det bör finnas en möjlighet för regeringen att kunna föreskriva om vilken kontrollmyndighet som skall utöva offentlig kontroll och utfärda bindande föreskrifter för denna kontroll i särskilda fall.

Jordbruksverket skall även kunna överlämna viss offentlig kontroll åt länsstyrelsen eller kommun. En bestämmelse om detta bör därför tas in i lagen.

Jordbruksverket bör med stöd av det generella bemyndigande som föreslås ovan i avsnitt 5.4 kunna meddela sådana föreskrifter som behövs för att komplettera EG-förordningarna i de avseende som täcks av tillämpningsområdet för den nya lagen. Det får förutsättas att Jordbruksverket och andra föreskrivande myndigheter inom närliggande kontrollområden samråder vid framtagandet av föreskrifter. Det bör i detta sammanhang också erinras om de förslag som gäller kontrollen av primärproducenter på livsmedelsområdet (se ovan avsnitt 7.12).

Jordbruksverket bör ha ett samordningsansvar för övriga kontrollmyndigheters verksamhet. I syfte att lyfta fram och tydliggöra verkets samordnande och stödjande funktion bör den uppgiften – i likhet med vad som gäller i fråga om Djurskyddsmyndighetens och Livsmedelsverkets samordningsansvar – framgå direkt av lagen.

9.6 Föreskrifter om den offentliga kontrollens bedrivande och rapporteringsskyldighet

Promemorians förslag: I den nya lagen skall det införas uttryckliga bemyndiganden för regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer att ålägga de myndigheter eller kontrollorgan som anlitas i den offentliga kontrollen att lämna den information som kan behövas i den centrala kontrollmyndighetens kontrollarbete.

Bemyndigandet om rätt för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om hur den offentliga kontrollen skall bedrivas förs över till den nya lagen.

Skälen för promemorians förslag: Jordbruksverket ansvarar för att i landet leda och samordna den offentliga kontrollen inom sitt verksamhetsområde. Detta arbete förutsätter att verket har tillgång till tillförlitlig och jämförbar information från de operativa kontrollmyndigheter, kontrollorgan och laboratorier som anlitas i den offentliga kontrollen. Jordbruksverket ansvarar också inom sitt verksamhetsområde för att det upprättas beredskapsplaner och kontrollplaner i enlighet med kontrollförordningens bestämmelser där den regionala och lokala nivån har beaktats. EU:s regelverk om offentlig kontroll ställer också krav på rapportering från medlemsstaterna till kommissionen om kontrollen på livsmedels-, djurskydds- och djurhälsoområdet. De operativa kontrollmyndigheternas rapportering och uppgiftslämnande utgör således viktiga inslag i kontrollverksamheten och är en förutsättning för att kontrollförordningens bestämmelser skall kunna verkställas.

I livsmedelslagen (1971:511) och djurskyddslagen (1988:534) finns sedan den 1 juli 2005 möjligheter för regeringen eller efter regeringens bemyndigande Livsmedelsverket respektive Djurskyddsmyndigheten att föreskriva om en skyldighet för kommuner eller andra operativa myndigheter att rapportera in uppgifter till de myndigheter som har ett samordnande ansvar för tillsynen. I de frågor som faller inom tillämpningsområdet för dessa lagar finns således redan lagstöd för de samordnande myndigheterna att inhämta nödvändiga uppgifter från kommuner och andra operativa myndigheter. Motsvarande bemyndigande föreslås införas även i den nya lagen om foder och animaliska biprodukter (se ovan avsnitten 6.12 och 8.13).

Tillämpningsområdet för Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 sammanfaller även med tillämpningsområdet för den nya provtagningslagen. Jordbruksverket har ett samordnande ansvar för den offentliga kontrollen enligt denna lag och bör i denna egenskap ha tillgång till den information som kan behövas från länsstyrelserna och – i förekommande fall kommunerna – för denna uppgift. Möjlig-

heten att inhämta information bör även omfatta kontrollorgan till vilken en behörig myndighet med stöd av artikel 5 i den ovan nämnda förordningen har överlämnat särskilda uppgifter i den offentliga kontrollen.

I den nu gällande provtagningslagen finns en bestämmelse om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om hur tillsynen skall bedrivas. En bestämmelse med motsvarande innehåll bör föras över till den nya lagen.

9.7 Offentlig kontroll och åtgärder vid bristande efterlevnad

Promemorians förslag: Bestämmelserna om kontrollmyndigheternas rätt till tillträde och upplysningar samt möjligheter att utfärda föreläggande och förbud – i förekommande fall kopplat till vite – i den nuvarande provtagningslagen förs över till den nya lagen. Detsamma gäller skyldigheten för den som är föremål för offentlig kontroll eller andra åtgärder enligt lagen att tillhandahålla den hjälp som behövs för att tillsynen eller åtgärderna skall kunna genomföras.

Det tydliggörs att bestämmelserna om förelägganden, förbud, vite och övriga ingripanden skall tillämpas utöver vad som följer av de EG-förordningar som kompletteras av lagen.

Skälen för promemorians förslag: Den nu gällande provtagningslagen innehåller flera bestämmelser om tillsynsmyndigheter och tvångsåtgärder som dessa får vidta för att föreskrifter och beslut meddelade med stöd av vissa paragrafer i lagen och de EG-förordningar som kompletteras av lagen skall följas. De nya EG-förordningarna behöver kompletteras med bestämmelser om offentlig kontroll för att kunna verkställas i sin helhet. Det materiella innehållet i provtagningslagens tillsynsbestämmelser bör därför överföras till den nya provtagningslagen. Bestämmelserna bör vidare anpassas efter det nya

gemenskapsregelverkets terminologi om offentlig kontroll (se ovan avsnitt 6.5).

En grundläggande förutsättning för att kontrollmyndigheterna skall kunna säkerställa efterlevnaden av den nya lagen, föreskrifter och beslut meddelade med stöd av lagen är att kontrollmyndigheterna har tillräckliga möjligheter att vidta åtgärder vid bristande efterlevnad av regelverket. Enligt gällande bestämmelser får kontrollmyndigheten meddela förelägganden och förbud i de fall det behövs för att föreskrifter och beslut meddelade med stöd av vissa paragrafer i lagen eller de EG-förordningar som kompletteras av lagen skall följas. Sådana allmänna förelägganden och förbud får förenas med vite. Kontrollmyndigheten får även besluta om rättelse om någon inte fullgör sina skyldigheter enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1774/2002 eller enligt nationella föreskrifter om hanteringen m.m. av animaliska biprodukter.

I artikel 54 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 852/2004 föreskrivs särskilda åtgärder som den behöriga myndigheten skall vidta vid bristande efterlevnad av bland annat bestämmelserna om djurhälsa. Av artikeln följer också att andra åtgärder än de uppräknade får vidtas av myndigheten om de anses motiverade. Bestämmelserna i EG-förordningen om administrativa åtgärder vid bristande efterlevnad är direkt tillämpliga av den behöriga myndigheten. Flera av åtgärderna motsvaras i flera fall av gällande bestämmelser i de berörda lagarna. Några av de uppräknade åtgärderna är nya i den meningen att de inte tidigare varit föremål för en preciserad författningsreglering. De berörda bestämmelserna i lagarna skall både komplettera EG-bestämmelserna i förordningarna och tillämpas i de övriga fall som inte omfattas av gemenskapsrätten. För att undvika en dubbelreglering från gemenskapsrättssynpunkt bör emellertid bestämmelserna i lagarna om förelägganden, förbud, vite och övriga administrativa ingripanden anpassas efter detta förhållande. I bestämmelserna om föreläggande, förbud och vite m.m. i den nya lagen bör därför förtydligas att åtgärderna får vidtas utöver vad som följer

av de EG-förordningar som kompletteras av lagen. Bestämmelsen bör vidare utformas så att den inte begränsar tillämpningsområdet till vissa föreskrifter, beslut eller EG-förordningar.

9.8 Rättelse

Promemorians förslag: I den nya lagen införs en bestämmelse som innebär att om någon inte fullgör sina skyldigheter enligt lagen eller de EG-förordningar som kompletteras av lagen får kontrollmyndigheten besluta om rättelse på hans eller hennes bekostnad.

Skälen för promemorians förslag: Det bör införas en möjlighet för kontrollmyndigheten att besluta om rättelse för den som inte fullgör sina skyldigheter enligt lagen, eller de föreskrifter eller beslut som meddeltats med stöd av lagen. Rättelsen skall ske på den berördas bekostnad. Sådana ingripanden bör även kunna vidtas för att säkerställa att de EG-förordningar som kompletteras av lagen och beslut som meddelats med stöd av EG-förordningarna följs.

Det kan till exempel bli aktuellt att tillämpa en sådan bestämmelse vid åtgärder mot sällskapsdjur som har smugglats in i landet. Antalet rapporter om hundar som förts in i landet i strid mot gällande villkor för införseln har ökat markant. Det finns risk för att dessa djur, särskilt hundar som kommer från så kallade högriskländer, för in rabies i landet. Det finns även en risk för att djuren för in den för människor dödliga parasiten dvärgbandmask. Det är viktigt att det säkerställs att dessa insmugglade djur inte är smittade. Jordbruksverket kan i detta syfte, med stöd av bemyndiganden i provtagningslagen behöva besluta om provtagning , isolering, behandling eller avlivning av djuren. Om en djurägare inte följer Jordbruksverkets beslut är det angeläget att det finnas en möjlighet att kunna besluta om att åtgärden vidtas på djurägarens bekostnad.

9.9 Biträde av polismyndigheten

Promemorians förslag: Vid offentlig kontroll eller andra åtgärder skall den som utför kontrollen eller åtgärderna ha rätt att hos polismyndigheten begära den hjälp som behövs för att kontrollen eller åtgärderna skall kunna genomföras. Biträde av polismyndigheten får begäras endast när det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att inspektionen inte kommer att kunna utföras utan att polisens särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas eller det annars finns synnerliga skäl för begäran.

Skälen för promemorians förslag: Polisen har enligt ett stort antal författningar skyldighet att i olika sammanhang bistå myndigheter med handräckning. Bakgrunden till polisens skyldighet att på begäran av annan myndighet bistå med handräckning är polisens befogenhet att använda våld i vissa situationer. En handräckningsbegäran skall dock ske först sedan den begärande myndigheten konstaterat att uppgiften inte kan lösas utan biträde av polisen. Det är angeläget att motverka att polisens resurser används för att verkställa tillsynsmyndighetens beslut i fall där polisens särskilda kompetens och befogenhet att bruka våld inte är nödvändig. Myndigheten bör vid en begäran om biträde visa på konkreta omständigheter som gör det antagligt att biträde krävs för att uppgiften skall kunna utföras. I den nya provtagningslagen bör det därför införas en bestämmelse att biträde av polismyndigheten endast skall kunna ske när det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kommer att kunna utföras utan att polisens särskilda befogenhet att använda våld behöver tillgripas eller det annars finns synnerliga skäl för begäran.

9.10 Straffbestämmelser

Promemorians förslag: Den nuvarande provtagningslagens bestämmelser om straff förs över till den nya lagen med undantag för bestämmelsen som rör animaliska biprodukter.

Det införs en generell bestämmelse om straff för brott mot förbud eller villkor som finns i de EG-förordningar som kompletteras av lagen.

Skälen för promemorians förslag: Bestämmelser om straffrättsliga sanktioner finns i 10 § i den nuvarande provtagningslagen. Enligt paragrafen straffbeläggs överträdelser av föreskrifter som meddelats med stöd av bemyndiganden i lagen, dvs. föreskrifter om hälsoövervakning, uppgifter om läkemedelsanvändning och villkor för livdjursförsäljning, spridning av smitta och ämnen som kan skada människor eller djurs hälsa samt om animaliska biprodukter eller föreskrifter om märkning. Detsamma gäller den som inte fullgör skyldigheten att tillhandahålla den hjälp som lagen kräver. Vidare straffbeläggs åsidosättande av förbud eller villkor som finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1774/2002. Både uppsåtliga och grovt oaktsamma brott är straffbelagda. Straffsatsen är böter eller fängelse i högst ett år. I ringa fall får inte dömas till ansvar enligt lagen. Inte heller skall den som har överträtt ett vitesföreläggande eller vitesförbud dömas till ansvar enligt lagen för den gärning som omfattas av föreläggandet eller förbudet.

De straffbestämmelser som finns i den nuvarande lagen bör i sak överföras även i den nya provtagningslagen. Den nya paragrafens utformning måste dock anpassas till det förhållandet att den nya lagen inte längre omfattar hanteringen av animaliska biprodukter. Det är dessutom av stor betydelse att villkor eller förbud som finns i de EG-förordningar som kompletteras av lagen följs. Ett åsidosättande av sådana förpliktelser kan medföra allvarliga konsekvenser från hälsosynpunkt både för människor

och för djur. Det bör därför vara straffbelagt att bryta mot villkor och förbud i de EG-förordningar som kompletteras av lagen som faller inom tillämpningsområdet för den här lagen. I de övriga lagar som kompletterar EG-förordningar och som behandlas i denna promemoria föreslås även att ett motsvarande straffansvar införas. De överväganden som görs i förarbetena till den nuvarande provtagningslagen (prop. 1996/97:62, prop. 1997/98:48, prop. 2003/04:148) beträffande straffskalan, de subjektiva rekvisiten och möjligheterna att vid ringa överträdelse underlåta straffansvar för de olika överträdelserna är alltjämt giltiga.

Det bör i detta sammanhang även påpekas att Högsta domstolen (HD) den 9 februari 2005 meddelade dom i mål B 4466-02 rörande brott mot skogsvårdslagen. I målet prövades frågan om så kallade blankettstraffbuds överensstämmelse med regeringsformen i vissa fall. Enligt HD tillåter bestämmelserna i regeringsformen inte att förvaltningsmyndigheter fyller ut blankettstraffstadganden med fängelse i straffskalan på ett sådant sätt att den gärning som härigenom straffbeläggs anges helt eller väsentligen i myndigheternas föreskrifter. Utgången i målet i HD kan påverka utformningen av blankettstraffstadgandena i provtagningslagen. Frågan om konsekvenserna av HD:s avgörande är under beredning inom Regeringskansliet.

9.11 Överklagande

Promemorians förslag: Den nuvarande provtagningslagens bestämmelser om överklagande förs över till den nya lagen.

Skälen för promemorians förslag: I 11 § i den nuvarande provtagningslagen finns bestämmelser om att överklagande av beslut av en kommunal nämnd skall ske till länsstyrelsen och att beslut av annan statlig myndighet än regeringen samt av en organisation får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Det finns även bestämmelser om att tillsynsmyndigheten för det allmänna talan hos förvaltningsdomstol om det överklagade

beslutet har meddelats av en organisation. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten. Beslut enligt lagen skall dessutom gälla omedelbart om inte annat beslutats.

Motsvarande bestämmelser om överklagande och verkställighet av beslut bör införas även i den nya provtagningslagen. Detsamma gäller bestämmelsen i nuvarande 12 § provtagningslagen att bestämmelserna i 22, 23–28 och 30 §§ förvaltningslagen (1986:223) skall tillämpas om beslutet meddelats av en organisation.

9.12 Övergångsbestämmelser

Promemorians förslag: Ett föreläggande eller förbud som har meddelats med stöd av äldre bestämmelser och som avser hanteringen av djurkadaver och animaliska biprodukter skall anses beslutade enligt den nya lagen om foder och animaliska biprodukter. Övriga föreläggande och förbud som har meddelats med stöd av äldre bestämmelser skall anses meddelade med stöd av den nya lagen.

Skälen för promemorians förslag: Beslut om förelägganden och förbud som meddelats med stöd av den nu gällande lagen bör fortsätta att gälla även efter det att den nya lagen trätt i kraft. Detta bör tydliggöras i en särskild övergångsregel.

10 Ändringar i växtskyddslagen

10.1 Ändringar med anledning av kontrollförordningen

Promemorians förslag: Det skall föras in en ny bestämmelse om att lagen kompletterar sådana EG-förordningar som helt eller delvis faller inom tillämpningsområdet för lagen och att regeringen i Svensk författningssamling ger till känna vilka EG-förordningar som avses.

I fråga om sådana EG-förordningar som faller inom flera lagars tillämpningsområde meddelar regeringen i verkställighetsföreskrifter vilka EG-bestämmelser som kompletteras av lagen.

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela de ytterligare föreskrifter eller i det enskilda fallet fatta de beslut som behövs som komplettering av dessa EG-förordningar.

Skälen för promemorians förslag: Av avsnitten 5 och 6 framgår att växtskyddslagen (1972:318) i vissa avseenden behöver komplettera Europarlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004. Av artikel 59 i denna förordning följer att artiklarna 41–46 skall tillämpas för de frågor som behandlas inom ramen för rådets direktiv 2000/29/EG av den 8 maj 2000 om skyddsåtgärder mot att skadegörare på växter eller växtprodukter förs in till gemenskapen och mot att de sprids inom gemenskapen. Detta innebär att växtskyddet skall ingå i de

nationella kontrollplaner och årliga rapporter som varje medlemsstat skall upprätta. Kommissionens experter skall genomföra revisioner i medlemsstaterna i syfte att kontrollera bland annat genomförandet av den fleråriga nationella kontrollplanen. Den behöriga myndigheten för växtskyddsfrågor skall ge allt nödvändigt stöd och tillhandahålla alla handlingar och annat tekniskt stöd som kommissionens experter begär så att kontrollerna kan genomföras effektivt och ändamålsenligt. Kommissionens experter skall i samma syfte ha tillträde till de lokaler och tillgång till de uppgifter och databehandlingssystem som är av betydelse.

För att EG-förordningen skall kunna verkställas i Sverige behöver växtskyddslagen komplettera förordningen. Av överägandena i avsnitt 5 framgår att en enhetlig lagstiftningsmetod bör väljas för detta ändamål. Det bör därför införas en bestämmelse i lagen som anger att lagen kompletterar sådana bestämmelser i EG-förordningar som faller inom tillämpningsområdet för lagen. Regeringen skall i Svensk författningssamling ge till känna vilka EG-förordningar som avses. I det fall tillämpningsområdena för EG-förordningarna endast delvis sammanfaller med tillämpningsområdet för växtskyddslagen bör regeringen kunna föreskriva vilka EG-bestämmelser i förordningen som faller inom tillämpningsområdet för denna lag (se även ovan avsnitt 5.3).

Regeringen eller den myndighet som regeringens bestämmer, bör vidare ges rätt att meddela de föreskrifter eller fatta de beslut i enskilda fall som behövs som komplettering av EG-förordningarna. Det kan exempelvis röra sig om föreskrifter eller beslut som är nödvändiga för att kunna genomföra bestämmelserna om kontrollplaner och årliga rapporter. Även föreskrifter som kan behöva meddelas om den behöriga myndighetens skyldighet att tillhandahålla kommissionens experter den hjälp som behövs för revisionerna bör – i förekommande fall – regeringen kunna meddela med stöd av detta bemyndigande.

10.2 Ändringar med anledning av växtskyddsdirektivet

10.2.1 Definitioner och följdändringar

Promemorians förslag: Med växt i växtskyddslagen skall avses levande växt eller levande växtdel, inklusive fröer. Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om vad som avses med växter enligt lagen.

Med växtprodukt skall i lagen avses produkter från växter som är obearbetade eller som har genomgått en enkel bearbetning och som inte är växt.

Med växtskadegörare skall i lagen avses art, stam eller biotyp av växt, djur eller patogen som är skadlig för växt, växtodling eller växtprodukt.

Det nya begreppet växtprodukt skall införas i de paragrafer i växtskyddslagen som endast nämner begreppet växt.

Skälen för promemorians förslag: I 1 § växtskyddslagen definieras begreppen växt och växtskadegörare. Med växt avses även del av växt såsom lök, rotstock, gren, kvist, blad, blomma, frukt, frö och bark samt sådan produkt av växt, som alltjämt har karaktär av råvara, såsom timmer, utsäde och spannmål. Med växtskadegörare avses enligt lagen virus, bakterie, svamp, nematod, insekt, kvalster, mykoplasma och annan organism ur växt- eller djurriket som kan förorsaka sjukdom eller annan skada på växt eller växtodling.

Genom rådets direktiv 2002/89/EG av den 28 november 2002 om ändring av direktiv 2000/29/EG ändras innehållet i flera centrala definitioner. Med växter skall enligt artikel 2.1 avses levande växter eller levande växtdelar, inklusive fröer. Enligt direktivet utgör levande växtdelar bland annat av viss frukt, vissa grönsaker samt knölar, lökar, jordstammar, snittblommor, grenar med bladverk, avskurna träd med bladverk, blad och bladverk, vävnadskultur av växter, pollen, sticklingar. Med fröer

avses fröer i termens botaniska betydelse, med undantag för sådana som inte är avsedda för sådd. Kommissionen får, efter hörande av medlemsstaterna, utöka den lista genom vilket begreppet växtdelar definieras. Med växtskadegörare avses enligt direktivet alla arter, stammar eller biotyper av någon växt, djur eller patogen som är skadlig för växter eller växtprodukter.

Växtskyddsdirektivet innehåller också en särskild definition av begreppet växtprodukt. Med växtprodukt avses, enligt artikel 2.1 b, produkter från växter som är obearbetade eller som genomgått en enkel bearbetning, såvida de inte är växter.

Växtskyddslagen terminologi bör så långt som möjligt anpassas till gemenskapsrätten. För att tolknings- och tillämpningssvårigheter inte skall uppkomma bör det nuvarande växtbegreppet ändras så att det överensstämmer med direktivets definition. Fröer är botaniskt att se som levande växtdelar. Fröer har en särställning i direktivet och det är för många ingen självklarhet att dessa omfattas av begreppet levande växtdelar. Med hänsyn till detta bör således begreppet fröer uttryckligen anges i lagtexten.

Det nuvarande växtbegreppet i växtskyddslagen innefattar även det som i direktivet särskilt definieras som växtprodukt, dvs. en produkt som alltjämt har karaktär av råvara, såsom timmer, utsäde och spannmål. Mot bakgrund av att växtbegreppet i lagen föreslås anpassas efter direktivets definition bör följaktligen även begreppet växtprodukt införas i lagen. Denna definition bör lämpligen införas i 1 § växtskyddslagen. Även begreppet växtskadegörare i 1 § växtskyddslagen bör anpassas så att det överensstämmer med den nya lydelsen av definitionen i direktivet.

Såsom framgår ovan kan kommissionen göra tillägg till den lista genom vilket begreppet levande växtdelar definieras. De svenska reglerna kan därför fortlöpande behöva anpassas i enlighet med kommissionens beslut. Det framstår som lämpligast att regeringen eller den myndighet regeringen föreskriver får meddela föreskrifter om den närmare precisering av begreppet levande växtdelar som blir följden av

kommissionens beslut. Ett sådant bemyndigande bör därför införas i växtskyddslagen.

Till följd av att det nuvarande begreppet växter föreslås delas upp i växter och växtprodukter bör begreppet växtprodukt uttryckligen anges i samtliga paragrafer i växtskyddslagen som enligt gällande rätt endast nämner begreppet växt. Begreppet bör följaktligen tas in i 3–5 a §§ samt i 7 a § växtskyddslagen.

10.2.2 Förbud av hantering och innehav av växt och växtprodukter

Promemorians förslag: Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer skall bemyndigas att meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet besluta om förbud eller villkor avseende innehav eller annan hantering av växt, växtprodukt, jord, kompost, gödsel eller annat odlingssubstrat samt kulturer av växtskadegörare.

Skälen för promemorians förslag: Gemenskapslagstiftningen innehåller flera direktiv med syfte att lokalisera vissa särskilt utpekade farliga växtskadegörare, bestämma deras utbredning och förhindra deras förekomst och spridning. Detta gäller bland annat rådets direktiv 93/85/EEG av den 4 oktober 1993 om bekämpning av ljus ringröta samt rådets direktiv 98/57/EG av den 20 juli 1998 om bekämpning av Ralstonia solancearum (Smith) Yarbuuchi. Enligt direktiven skall medlemsstaterna förbjuda innehav och hantering av skadegörare som omfattas av direktiven.

Växtskyddslagen innehåller i dag inga regler om förbud mot innehav och hantering av skadegörare. Enligt 5 § första stycket 6 i lagen finns möjligheter för regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer att förbjuda eller föreskriva villkor för införsel, utförsel eller bortförande av växt, växtskadegörare, jord, kompost, gödsel och kulturer av växtskadegörare. Bemyndigandet avser både normbeslut och beslut i det enskilda fallet.

För att genomföra de ovan nämnda direktiven i nationell rätt bör lagens bestämmelse följaktligen kompletteras med en möjlighet att föreskriva om även innehav eller annan hantering av växt, växtprodukt, växtskadegörare, jord, kompost, gödsel och kulturer av växtskadegörare.

Växtskyddslagens nuvarande lydelse omfattar inte annat odlingssubstrat än jord, kompost och gödsel. Lagen bör även omfatta andra odlingssubstrat. Med odlingssubstrat avses ämne som växter odlas i och med den huvudsakliga funktionen att ge växten stadga och utgöra ett förlag för vatten och näring. Förutom jord, kompost och gödsel är växtdelar, rester av växter och andra organismer i olika stadier av nedbrytning samt torv eller bark exempel på odlingssubstrat.

10.2.3 Kontroll av EG:s institutioner och av institutionernas inspektörer eller experter

Promemorians förslag: En innehavare av mark, byggnad eller transportmedel skall vara skyldig att lämna tillträde för en åtgärd enligt lagen eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen även till EU:s institutioner eller av institutionerna utsedda inspektörer eller experter.

Skälen för promemorians förslag: Enligt 6 § växtskyddslagen är en innehavare av mark, byggnad eller transportmedel skyldig att lämna tillträde för en åtgärd enligt lagen eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen.

Enligt artikel 21 i direktivet får kommissionen låta utföra viss kontroll av medlemsstaternas efterlevnad av direktivet, bland annat avseende bestämmelserna om växtpass och import. Vid kontrollen har kommissionens experter rätt att ta del av handlingar samt att ta prover. Kontroller som utförs i en medlemsstat måste dock genomföras i samarbete med den officiella växtskyddsmyndigheten i medlemsstaten.

För att EU:s experter och institutioner skall kunna garanteras tillträde till mark, byggnader eller transportmedel bör lagen således kompletteras i detta hänseende.

Skyldigheten att lämna tillträde avser även privata kontrollorgan till vilka befogenheter enligt växtskyddslagen överlåtits (se avsnitt 10.3.1.1). Lagens nuvarande lydelse behöver således inte förtydligas i detta hänseende.

10.3 Övriga ändringar i växtskyddslagen

10.3.1 Överlåtelse till enskilda kontrollorgan

10.3.1.1 Uppgifter

Promemorians förslag: Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får överlåta till ett enskilt kontrollorgan som är juridisk person att vid införsel av växt, växtprodukt, växtskadegörare, jord, kompost, gödsel eller annat odlingssubstrat samt kulturer av växtskadegörare besluta om
– att fastighetsägare eller nyttjanderättshavare skall vidta åtgärd för bekämpning av växtskadegörare på fastigheten,
– smittrening av lokal, redskap, transportmedel eller annat föremål som kan hysa växtskadegörare,
– smittrening av växt, växtprodukt eller förpackning till växt eller växtprodukt,
– begränsning i rätten att använda växt, växtprodukt eller förpackning,
– förbud eller villkor för införsel eller bortförande av växt, växtprodukt, växtskadegörare, jord, kompost, gödsel eller annat odlingssubstrat och kulturer av växtskadegörare, samt

– provtagning eller undersökning av växt, växtprodukt, jord, kompost, gödsel eller annat odlingssubstrat, mark, lokal, transportmedel, förpackning, redskap eller annat föremål som kan hysa växtskadegörare.

Skälen för promemorians förslag: I syfte att förhindra att växtskadegörare sprids inom gemenskapen finns bestämmelser om kontroll och åtgärder i bland annat rådets direktiv 2000/29/EG. Enligt artikel 6 skall medlemsstaterna föreskriva att växter, växtprodukter m.m. kontrolleras avseende eventuella angrepp av växtskadegörare. Kontrollen skall även omfatta växter eller växtprodukter som odlas eller som används för vidare produktion och skall då i första hand utföras på produktionsplatsen. Vidare skall producenterna införas i ett register som är tillgängligt för kommissionen. Enligt artikel 4 och artikel 5 skall medlemsstaterna förbjuda införsel av vissa växter och växtprodukter. Medlemsstaterna skall även meddela vissa förbud och vidta nödvändiga åtgärder samt meddela kommissionen om förekomst av skadegörare och om de skyddsåtgärder som staten vidtagit (artikel 16.1 och 16.2).

Direktivets bestämmelser om kontroll och åtgärder har genomförts genom växtskyddslagen, förordningen (1995:681) om växtskydd m.m. samt genom av Jordbruksverket meddelade föreskrifter. Regelverket innehåller bestämmelser om bland annat anmälningsplikt, undersökning och provtagning. Dessutom finns bestämmelser om införselförbud och andra åtgärder för att bekämpa eller kartlägga förekomst av skadegörare.

Enligt artikel 2.1 g ii får en medlemsstats ansvariga myndigheter med stöd av nationell lagstiftning delegera de uppgifter som fastställs i direktivet till en offentligrättslig eller privaträttslig juridisk person. Överlåtelse får ske till två olika slags juridiska personer, till de som uteslutande utför offentliga uppgifter eller till andra juridiska personer. I båda fallen gäller att den juridiska personen skall verka under växtskydds-myndighetens tillsyn och bemyndigande samt att den inte har

något personligt intresse i resultatet av de åtgärder som den vidtar.

För den förstnämnda kategorin av juridiska personer krävs att de i enlighet med en officiellt godkänd stadga uteslutande utför särskilda offentliga uppgifter. För den andra kategorin av juridiska personer ställs inte detta krav. Däremot fordras det att växtskyddsmyndigheten behåller huvudansvaret för det som överlåtits.

Inom en snar framtid bedöms behovet av kontroll av införsel från tredje länder av vissa växtprodukter bli än mer omfattande och beröra en större del av den svenska gränsen än vad som hittills varit fallet. I dagsläget är Jordbruksverket ensam ansvarigt för kontroll och beslut enligt växtskyddslagen. Denna kontroll finansieras huvudsakligen genom avgifter som tas ut av näringen.

Jordbruksverket har för närvarande regionala kontor i Alnarp (Lomma kommun), Göteborg, Helsingborg och Stockholm. Eftersom införsel av varorna via hamnar längs Norrlandskusten, där således regionala kontor saknas, väntas öka bedöms förutsättningarna för en effektiv kontroll i enlighet med direktivet för närvarande inte vara tillräckliga. För att möta kommande behov av utökade kontroller på ett effektivt och kostnadsbesparande sätt bör det skapas en möjlighet att vid behov kunna överlåta vissa kontroller och beslut till oberoende kontrollorgan.

Redan i dag finns det organ som för kundens räkning vid införsel genomför oberoende bedömningar och godkänner de nu berörda varorna. Dessa organ är geografiskt väl spridda över hela landet och bedöms ha goda förutsättningar att på ett rättssäkert sätt hantera aktuella regelverk och frågeställningar. För att få till stånd en också för näringen ändamålsenlig och billig kontroll bör regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får möjlighet att överlämna vissa uppgifter till sådana organ.

De kontrollorgan som kan bli aktuella är juridiska personer som inte uteslutande utför offentliga uppgifter. Enligt vad som framgår ovan är det en viktig förutsättning för överlåtelse att den officiella myndigheten fortfarande har huvudansvaret för det

som överlåtits. Dessutom följer av artikel 2.1 g direktivet att det är den ansvariga myndigheten som beslutar om överlåtelse. Det bör därför ankomma på Jordbruksverket att besluta om överlåtelse samt utöva tillsyn över det privata kontrollorganet. Detta bör vara tillräckligt för att anse att huvudansvar även efter en överlåtelse åvilar myndigheten. Överlåtelse bör därför vara möjlig i enlighet med vad som medges i direktivet.

Överlåtelsens omfattning

För att kartlägga förekomst av, fastställa frihet från och kontrollera spridning av växtskadegörare får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer enligt 5 a § växtskyddslagen besluta om provtagning eller undersökning. Enligt förordningen om växtskydd får Jordbruksverket undersöka försändelser som införs till landet bland annat om de inte åtföljs av så kallat sundhetsintyg eller om det finns välgrundade misstankar att införselförbud eller villkor för införseln inte efterlevs. Nämnda åtgärder är nödvändiga för kontroll av förekomst och spridning av växtskadegörare och det är således betydelsefullt att de genomförs på ett effektivt sätt. Med hänsyn härtill och till att berörda företag bedöms vara kvalificerade att oberoende och korrekt besluta och genomföra sådana undersökningar och provtagningar vore det lämpligt att överlåtelse möjliggörs.

För effektiv och meningsfull kontroll och undersökning är det ytterst betydelsefullt att den som utför denna har befogenhet att i samband med denna besluta om vissa förbud, begränsningar eller påbud. Enligt 5 § växtskyddslagen får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer besluta om vissa åtgärder för att bekämpa och hindra spridning av växtskadegörare. Beslutanderätten innefattar bland annat rätt att förelägga en fastighetsägare eller nyttjanderättsinnehavare att vidta åtgärd för bekämpning av skadegörare på fastigheten. Dessutom omfattas beslut om smittrening av lokal, redskap, växt m.m. samt beslut om förstöring, bortförande eller införsel av eller begränsning i

rätten att använda bland annat växten. I förordningen om växtskydd bemyndigas Jordbruksverket att meddela sådana beslut. I de fall kontroll och undersökning vid införsel har överlåtits till enskilt kontrollorgan är det lämpligt att även detta ges befogenhet att meddela beslut i de avseenden som nu berörs. En bestämmelse om detta bör därför införas i lagen.

De uppgifter som föreslås kunna överlåtas till enskilt kontrollorgan innefattar myndighetsutövning. För att en sådan uppgift skall kunna överlåtas till enskild krävs lagstöd. Bestämmelser om detta bör därför föras in i växtskyddslagen.

10.3.1.2 Överklagande m.m.

Promemorians förslag: Beslut i särskilda fall av ett enskilt kontrollorgan skall få överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd skall krävas vid överklagande till kammarrätten. Statens jordbruksverk skall föra det allmännas talan vid prövningen i allmän förvaltningsdomstol.

Skälen för promemorians förslag: I likhet med beslut i särskilda fall enligt växtskyddslagen eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen som meddelats av Jordbruksverket bör även sådana beslut som fattas av enskilda kontrollorgan kunna överklagas. Även om uppgifter överlåtits till enskilda kontrollorgan har Jordbruksverket ansvar för att växtskyddslagstiftningen efterlevs i enlighet med vad som krävs enligt gällande bestämmelser. Jordbruksverket antas därför ha kontinuerlig kontakt med berörda organ. Med hänsyn härtill är det inte lämpligt att organens beslut överklagas till Jordbruksverket. I stället bör de behandlas på samma sätt som myndighetens avgöranden och således kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Med hänsyn till att Jordbruksverket är ansvarig myndighet för växtskydd, är det lämpligt att verket för det allmännas talan vid besvär enligt föreslagen bestämmelse.

10.3.1.3 Förvaltningslagen m.m.

Promemorians förslag: Förvaltningslagens bestämmelser om skyldighet att föra anteckningar, parters rätt att få del av vissa uppgifter i ett ärende samt skyldighet att motivera och underrätta part om beslut skall tillämpas även för enskilda kontrollorgan vid myndighetsutövning. Dessutom skall förvaltningslagens bestämmelser om jäv samt rättelse vid skrivfel och liknande samt omprövning av beslut vara tillämpliga även hos enskilda kontrollorgan

Skälen för promemorians förslag: Enligt 1 § förvaltningslagen (1986:223) gäller lagen för förvaltningsmyndigheternas handläggning av ärenden och domstolarnas handläggning av förvaltningsärenden. Enskilda kontrollorgan omfattas således inte av lagens tillämpningsområde om detta inte särskilt föreskrivs.

De beslut som föreslås kunna meddelas av enskilda kontrollorgan är att anse som myndighetsutövning med ibland omfattande konsekvenser för den enskilde. Med hänsyn till detta och till att det rör sig om samma slags beslut som Jordbruksverket skulle ha meddelat om beslutsbefogenheten inte överlåtits, bör en bestämmelse i växtskydddslagen införas enligt vilken vissa för den enskilde särskilt betydelsefulla bestämmelser i förvaltningslagen skall gälla även för enskilda kontrollorgan.

Enligt 11 § förvaltningslagen är den som handlägger ett ärende jävig bland annat om saken angår honom själv eller honom närstående, om ärendet kan väntas medföra synnerligen nytta eller skada för honom själv eller hans närstående samt under andra särskilda omständigheter som är ägnade att rubba förtroendet för hans opartiskhet i ärendet. I 12 § anges att den som är jävig inte får handlägga ärendet. För den enskilde är det betydelsefullt att det beslut som han berörs av är objektivt. Detta gäller oavsett om beslutet meddelats av en myndighet eller ett enskilt kontrollorgan och därför bör bestämmelserna om jäv i förvaltningslagen gälla även för enskilda kontrollorgan.

Enligt 15 § förvaltningslagen skall uppgifter i ett ärende som avser myndighetsutövning och som myndigheten får på annat sätt än genom handling antecknas av myndigheten. I 16 § denna lag anges dessutom att en sökande, klagande eller annan part har rätt att ta del av det som har tillförts ärendet. Enligt 17 § samma lag får ett ärende som avser myndighetsutövning inte avgöras utan att den som är sökande, klagande eller annan part har underrättats om en uppgift som har tillförts ärendet genom någon annan än honom själv. Han måste dessutom ha fått tillfälle att yttra sig. Ett beslut varigenom en myndighet avgör ett ärende skall enligt 20 § förvaltningslagen innehålla de skäl som har bestämt utgången om ärendet avser myndighetsutövning. I 21 § samma lag anges att en sökande, klagande eller annan part skall underrättas om innehållet i det beslut varigenom myndigheten avgör ärendet om detta avser myndighetsutövning och om det inte är uppenbart obehövligt.

För att kunna tillvara ta sin rätt är nämnda bestämmelser betydelsefulla för den enskilde. Detta gäller oavsett om de meddelats av en myndighet eller ett enskilt kontrollorgan och därför bör bestämmelserna gälla även för enskilda kontrollorgan.

26 § förvaltningslagen innehåller en bestämmelse om myndighetens befogenhet att rätta sina beslut i vissa fall. Enligt paragrafen får ett beslut som innehåller en uppenbar oriktighet till följd av myndighetens eller någon annans skrivfel, räknefel eller liknande förbiseende rättas av den myndighet som har meddelat beslutet. Det är lämpligt att detta gäller även för enskilda kontrollorgan.

Införandet av en överklagandebestämmelse avseende beslut som meddelats av enskilda kontrollorgan har kommenterats ovan (se avsnitt 10.3.1.2). Enligt 22 § förvaltningslagen får ett beslut överklagas av den som beslutet angår, om det har gått honom emot och beslutet överklagas. Detta bör även gälla även för beslut som fattats av enskilda kontrollorgan.

Bestämmelser om överklagande av beslut som fattats av enskilt kontrollorgan finns i lagen (1986:1142) om överklagande av beslut av enskilda organ med offentliga förvaltningsuppgifter.

Enligt 2 § denna lag skall skrivelse med överklagandet inges till den myndighet som skall pröva överklagandet, dvs. allmän förvaltningsdomstol. Enligt 3 § samma lag är det domstolen som skall pröva om skrivelsen kommit in i rätt tid. Bestämmelserna innebär ett avsteg från vad som annars gäller enligt 23 och 24 §§ förvaltningslagen. Enligt dessa bestämmelser skall ett överklagande nämligen ges in till beslutsmyndigheten som också prövar om överklagandet kommit in i rätt tid.

Kontrollorganens uppgifter bör avse kontroll och åtgärder i samband med denna. Med hänsyn härtill och till att det redan finns bestämmelser om hur överklagande skall gå till bör nämnda bestämmelser i förvaltningslagen inte vara tillämpliga på de enskilda kontrollorganen. I stället bör ordningen i lagen om överklagande av beslut av enskilda organ gälla.

Det bör i sammanhanget noteras att enskilda kontrollorgan kan komma att hantera handlingar som bör omfattas av reglerna om offentlighet och sekretess. Enligt 1 kap. 8 § andra stycket sekretesslagen (1980:100) skall vad som föreskrivs i tryckfrihetsförordningen om rätt att ta del av allmänna handlingar hos myndighet i tillämpliga delar gälla också handlingar hos de organ som anges i lagens bilaga i den mån handlingarna hör till den verksamhet som nämns där. Dessutom skall de i bilagan angivna organen vid tillämpning av sekretesslagen jämställas med myndighet. När Jordbruksverket beslutat om överlåtelse till visst organ, bör detta organ införas i nämnda bilaga.

10.3.2 Upplysningar och handlingar vid kontroll

Promemorians förslag: Det skall införas en ny bestämmelse om att den som utövar offentlig kontroll har rätt att på begäran få sådana upplysningar och ta del av sådana handlingar som behövs för den offentliga kontrollen. Bestämmelserna skall gälla även beträffande upplysningar till EG:s institutioner och av institutionerna utsedda inspektörer eller experter.

Skälen för promemorians förslag: I växtskyddslagen saknas uttryckliga bestämmelser som ger kontrollmyndigheten rätt att få ta del av de uppgifter och handlingar som behövs för kontrollen. För att en effektiv kontroll skall kunna säkerställas bör bestämmelser om sådan rätt införas i växtskyddslagen.

Enligt direktivet om växtskydd skall även EG:s institutioner få utföra viss kontroll. Dessa kontroller skall utföras i samråd med den nationella kontrollmyndigheten. För att kunna ta ställning i enskilda kontrollärenden och utföra kontroller i enlighet med vad som krävs enligt direktivet bör EG:s institutioner, inspektörer och experter ges samma möjligheter som den nationella kontrollmyndigheten har i detta avseende.

Denna rätt bör gälla även för enskilda kontrollorgan till vilka befogenheter överlåtits enligt växtskyddslagen (se avsnitt 10.3.1).

10.3.3 Avgifter

Promemorians förslag: Det skall införas en ny bestämmelse i lagen om att regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgifter som avser kostnad för handläggning av tillstånd, för omhändertagande av vara eller för kontroll, inspektion eller annan därmed sammanhängande eller jämförlig åtgärd.

Skälen för promemorians förslag: Jordbruksverkets verksamhet på växtskyddsområdet innefattar flera olika åtgärder i syfte att kontrollera och hindra spridning av växtskadegörare som allvarligt kan skada växtodling, skog, annan mark eller lager av växter. Verket utfärdar exempelvis sundhetsintyg vid utförsel eller spridning av växter och genomför karantänskontroller m.m. I artiklarna 6.5 och 6.6 i direktiv 2000/29/EG finns vidare bestämmelser om att medlemsstaterna skall se till att producenter av vissa växter, växtprodukter eller andra föremål identifieras och registreras. Enligt direktivet skall även växtpass utfärdas. Kostnader för sådana åtgärder som en myndighet vidtar

enligt växtskyddslagen finansieras redan i dag till stor del genom avgifter.

I växtskyddslagen saknas bestämmelser om avgifter. I lagen (1975:85) om bemyndigande att meddela föreskrifter om in- eller utförsel av varor finns bestämmelser om avgifter avseende bland annat växtskydd. Enligt 1 § denna lag får regeringen, eller efter regeringens bemyndigande förvaltningsmyndighet, således meddela föreskrifter om in- och utförsel av varor, om det är påkallat av hänsyn till bland annat risk för störning inom samhällsekonomin eller folkförsörjningen, av särskilda handelspolitiska skäl eller växtskyddet. Enligt 2 § samma lag medför bemyndigandet i 1 § inte befogenhet att meddela föreskrifter om annan avgift än bland annat kostnad för handläggning av fråga om tillstånd, för omhändertagande av gods eller för kontroll, inspektion eller annan därmed jämförlig åtgärd.

Ett bemyndigande att föreskriva om avgifter på växtskyddsområdet bör föras in i växtskyddslagen. Bemyndigandet bör avse kostnad för handläggning av fråga om bland annat tillstånd, omhändertagande av gods för kontroll och inspektion. Avgifterna bör avse kostnader för handläggning av såväl myndighet som enskilda kontrollorgan till vilka befogenhet enligt växtskyddslagen överlåtits (se avsnitt 10.3.1.1). Jordbruksverket bör få besluta om vilka avgifter som skall gälla för enskilda kontrollorgans handläggning.

11 Ändringar i lagen om kontroll av husdjur m.m.

11.1 Husdjurgenetiska resurser

Promemorians förslag: Syftet med lagen utökas till att även avse främjande av långsiktig förvaltning av husdjursgenetiska resurser.

Skälen för promemorians förslag: Jordbruksverket presenterade i maj 2003 ett förslag till nationellt program för förvaltning av husdjursgenetiska resurser (dnr Jo2003/1335, Rapport 2003:13). Förslagen har remissbehandlats. En sammanställning över remissyttrandena finns tillgänglig i Jordbruksdepartementet (dnr Jo2003/1335) Förslagen har behandlats i regeringens skrivelse Husdjursgenetiska resurser (skr. 2004/05:73). I skrivelsen bedömde regeringen att ett krav på hänsynstagande till bevarande och långsiktig förvaltning av husdjursgenetiska resurser bör införas i lagen om kontroll av husdjur samt anförde att den har för avsikt att återkomma i frågan i samband med de lagändringar som skall göras för att komplettera EG:s förordningar om offentlig kontroll m.m. Riksdagen har behandlat skrivelsen (2004/05:MJU13, rskr. 2004/05:221).

Lagen (1985:342) om kontroll av husdjur m.m. syftar till att främja animalieproduktionen och djurs lämplighet för avel i näringsverksamhet samt att förebygga sjukdomar hos djur. I detta syfte kan regeringen eller den myndighet som regeringen

bestämmer meddela föreskrifter om kontroll av husdjur och av andra djur, som människan har i sin vård, samt ge organisationer rätt att anordna sådan kontroll. Med stöd av detta bemyndigande har regeringen i förordningen (1985:343) om kontroll av husdjur m. m. bemyndigat Jordbruksverket att ge organisationer rätt att anordna sådan kontroll som avses i lagen och meddela föreskrifter om kontrollen. Av förordningen följer också att innan kontrollen anordnas skall Jordbruksverket godkänna plan- och riktlinjer för verksamheten. För rasföreningar och avelsorganisationer utgör avelsplanen en del av dessa plan- och riktlinjer.

För att bevara och hållbart nyttja de husdjursgenetiska resurserna krävs långsiktig förvaltning. Det bedöms som angeläget att rasföreningarna och avelsorganisationerna vid utarbetandet av avelsplanerna tar hänsyn till bevarande och hållbart nyttjande av de husdjursgenetiska resurserna. I avelsplanerna bör framgå dels hur släktskap och inavel skall hanteras, dels hur antalet djur skall upprätthållas eller ökas för varje ras och population.

Det finns i dag inget stöd i lagen om kontroll av husdjur m.m. för att kunna ställa upp sådana krav på rasföreningarna och avelsorganisationerna. Det föreslås därför att syftet med lagen utökas till att även avse långsiktig förvaltning av husdjursgenetiska resurser. Härigenom kan regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter som syftar till att bevara de husdjursgenetiska resurserna.

11.2 Lagen om kontroll av husdjur m.m. som komplement till EG-förordningarna

Promemorians förslag: Det förs in en ny bestämmelse om att lagen kompletterar sådana EG-förordningar som helt eller delvis faller inom tillämpningsområdet för lagen och som regeringen ger till känna i Svensk författningssamling.

I fråga om sådana EG-förordningar som faller inom flera lagars tillämpningsområde meddelar regeringen i

verkställighetsföreskrifter vilka bestämmelser som kompletteras av den här lagen.

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela de ytterligare föreskrifter eller i det enskilda fallet fatta de beslut som behövs som komplettering av EG-förordningarna.

Skälen för promemorians förslag: I lagen om kontroll av husdjur m.m. anges ramarna för den nationella kontrollen av husdjur och andra djur som människan har i sin vård. Syftet med lagen är att främja animalieproduktionen och djurs lämplighet för avel i näringsverksamhet samt att förebygga sjukdomar hos djur. Lagen är utformad med utgångspunkten att statens medverkan i princip endast bör inskränka sig till att vissa ramar och riktlinjer anges i föreskrifter för verksamheten och att denna ställs under viss tillsyn. Kontrollen bör däremot omhändertas av organisationer på jordbruksnäringens område eller andra sammanslutningar, som alltså har rätt att anordna kontroll för visst djurslag. Innan kontrollen anordnas skall Jordbruksverket godkänna plan och riktlinjer för verksamheten.

Det finns flera EG-förordningar som innehåller bestämmelser som behandlar frågor som faller inom tillämpningsområdet för lagen om kontroll av husdjur m.m. Detta är fallet beträffande Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 av den 26 april 2004 om offentlig kontroll för att säkerställa kontrollen av efterlevnaden av foder- och livsmedelslag-stiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd.

Även i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2160/2003 av den 17 november 2003 om bekämpning av salmonella och vissa andra livsmedelsburna zoonotiska smittämnen finns bestämmelser som behöver kompletteras av nationell lagstiftning. I denna förordning finns bestämmelser som syftar till att förbättra nuvarande bekämpningssystem för vissa zoonotiska smittämnen och att fastställa särskilda krav för bekämpningen av vissa zoonoser och zoonotiska smittämnen. Bekämpningen bör i princip omfatta hela livsmedelskedjan från ”gård till bord”. De särskilda kraven bör grunda sig på de mål

som satts upp för att minska förekomsten av zoonoser och zoonotiska smittämnen. För att målen skall kunna uppnås bör medlemsstaterna införa särskilda nationella kontrollprogram för alla zoonoser och zoonotiska smittämnen som omfattas av EG-förordningen. Dessa program skall lämnas in till Europeiska gemenskapernas kommission som skall godkänna programmen.

Enligt förordningen får livsmedels- och foderföretag, eller organisationer som företräder dessa, på frivillig väg införa kontrollprogram för att minska förekomsten av salmonella. Om företagarna eller organisationerna vill att dessa kontrollprogram skall ingå i de nationella kontrollprogrammen skall de lämnas in till den behöriga myndigheten i medlemsstaten för godkännande. Detta förfarande torde kunna liknas vid förfarandet enligt förordningen om kontroll av husdjur m.m., där Jordbruksverket skall godkänna plan- och riktlinjer för verksamheten innan en sådan kontroll som omfattas av lagen om kontroll av husdjur m.m. anordnas. Skillnaden mellan lagen och den aktuella EG-förordningen är att enligt förordningen skall den behöriga myndigheten godkänna kontrollen för att den skall kunna ingå i ett nationellt kontrollprogram. Myndigheten ger således inte organisationerna en rätt att anordna kontroll, eftersom detta följer direkt av EG-förordningen. EG-förordningen uppställer däremot vissa krav på de inlämnade kontrollprogrammen för att de skall kunna godkännas. På motsvarande sätt meddelar Jordbruksverket föreskrifter för den frivilliga kontrollen som sker med stöd av lagen om kontroll av husdjur m.m. För att möjliggöra ett sådant godkännande av frivilliga kontrollprogram som EG-förordningen förutsätter bör EG-förordningen lämpligen kompletteras av lagen om kontroll av husdjur m.m.

För att EG-förordningarna skall kunna verkställas fullt ut i Sverige behöver de kompletteras av vissa bestämmelser i nationell lagstiftning. Av övervägandena i avsnitt 5 framgår att en enhetlig lagstiftningsmetod bör väljas för detta ändamål. Det bör därför införas en bestämmelse i lagen om kontroll av husdjur m.m. som anger att bestämmelserna i lagen kompletterar sådana bestämmelser i EG-förordningar som helt eller delvis faller inom

tillämpningsområdet för lagen. Regeringen skall vidare i Svensk författningssamling ge till känna vilka EG-förordningar som avses. Som framgår av övervägandena i avsnitt 5.3 bör regeringen kunna i verkställighetsföreskrifter kunna meddela vilka bestämmelser som kompletteras av den här lagen i fråga om sådana EG-förordningar som faller inom flera lagars tillämpningsområde.

Regeringen eller den myndighet som regeringens bestämmer, bör därutöver ges rätt att meddela de föreskrifter eller fatta de beslut i enskilda fall som behövs som komplettering av EG-förordningarna. Det kan exempelvis röra sig om föreskrifter till det godkännandeförfarande som anges i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2160/2003. När programmen är godkända skall medlemsstaterna, enligt förordningen, föra uppdaterade förteckningar över kontrollprogrammen. Organisationerna som fått programmen godkända skall vidare regelbundet informera de behöriga myndigheterna om resultaten av programmen. Även i dessa avseenden kan den aktuella EG-förordningen behöva kompletteras med föreskrifter.

Det kan också röra sig om föreskrifter eller beslut som behövs för att verkställa beslut av kommissionen. I de fall en EG-förordning öppnar för möjligheten att meddela nationella föreskrifter eller förbud, exempelvis ger medlemsstaten rätt att besluta om vissa undantag från förordningen, får sådana föreskrifter dock meddelas med stöd av lagens allmänna bemyndiganden.

11.3 Kontrollmyndigheter

Promemorians förslag: Det skall i lagen införas bestämmelser om offentlig kontroll. Jordbruksverket skall utöva offentlig kontroll av efterlevnaden av lagen, föreskrifter som meddelats med stöd av lagen och de EG-förordningar som kompletteras av lagen. Verket får överlämna åt länsstyrelsen att utöva offentlig kontroll.

Skälen för promemorians förslag: Lagen om kontroll av husdjur m.m. saknar tillsynsbestämmelser. Bestämmelser om ansvarig tillsynsmyndighet finns i 4 § förordningen om kontroll av husdjur m.m., som anger att Jordbruksverket eller, i den utsträckning verket bestämmer, länsstyrelsen utövar tillsyn över den kontroll som verket får ge åt organisationer på jordbruksnäringens område i uppdrag att anordna enligt 1 § i lagen. Tillsynen omfattar även sådan seminverksamhet som kräver tillstånd av Jordbruksverket.

Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 882/2004 och (EG) nr 2160/2003 förutsätter att det finns en kontrollorganisation som övervakar att föreskrifter om bland annat djurhälsa (inklusive zoonoser och epizootier) efterlevs. Förordningarna innebär att det skall genomföras kontroller hos enskilda företagare både av nationella kontrollmyndigheter och av gemenskapens experter och inspektörer. Förordningarna ställer dessutom stora krav på samordning av de nationella kontrollerna. Detta innebär i sin tur att de nationella bestämmelserna om offentlig kontroll bör utformas på likartat sätt för att begränsa sådana tolknings- och tillämpningssvårigheter som kan förutses.

Som konstaterats ovan sammanfaller den centrala EG-förordningen om offentlig kontroll med tillämpningsområdet för lagen om kontroll av husdjur m.m. Eftersom det saknas kontrollbestämmelser i denna lag bör sådana införas i lagen. Bestämmelserna bör utformas på likartat sätt som i dessa lagar och så att de överensstämmer med den terminologi och systematik som finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004.

Den myndighet som kan komma i fråga för att utöva offentlig kontroll av efterlevnaden av de EG-förordningar som kompletteras av lagen är Jordbruksverket. Möjligheterna att utöva offentlig kontroll bör omfatta även lagen och de föreskrifter som meddelats med stöd av lagen. Det kan föreligga behov av att låta någon annan myndighet utöva kontroll på regional nivå. Det bör i lagen därför finnas en möjlighet för

Jordbruksverket att kunna överlämna uppgifter i den offentliga kontrollen till länsstyrelsen i den mån verket finner det lämpligt att kontrollen sker på annan nivå än centralt.

11.4 Tillträdesrätt och rätt till upplysningar m.m.

Promemorians förslag: Bestämmelser om kontrollmyndighetens rätt till tillträde till områden, lokaler och liknande utrymmen samt åtkomst till upplysningar och handlingar som behövs för kontrollens genomförande bör införas i lagen. Dessa bestämmelser skall tillämpas även för EG:s institutioner och av institutionerna utsedda inspektörer och experter.

Skälen för promemorians förslag: Flera av EG-förordningarna förutsätter att kontrollmyndigheten har rätt till tillträde till områden, lokaler eller andra utrymmen och åtkomst till upplysningar och handlingar för den offentliga kontrollens genomförande. Detsamma gäller de kontrollorgan till vilken myndigheten med stöd av artikel 5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 har överlämnat uppgifter i den offentliga kontrollen. En bestämmelse med det ovan nämnda innehållet bör införas i lagen. För att möjliggöra de inspektioner som EG:s institutioner och av institutionerna utsedda inspektörer och experter som EG-förordningar kräver bör dessa bestämmelser utformas så att de omfattar även dessa inspektörer och experter.

11.5 Åtgärder vid bristande efterlevnad och avgifter

Promemorians förslag: I lagen skall införas bestämmelser om kontrollmyndighetens möjligheter att begära rättelse på den enskilde bekostnad samt om myndighetens befogenheter att meddela förelägganden och förbud – i förekommande fall förenat med vite – när det fordras ett ingripande införas i lagen.

Det skall preciseras att dessa ingripanden gäller utöver vad som följer av de EG-förordningar som kompletteras av lagen.

En bestämmelse om att polismyndigheten på begäran skall lämna den hjälp som behövs vid den offentliga kontrollen skall också införas i lagen.

En skyldighet införs för den som är föremål för offentlig kontroll att tillhandahålla den hjälp som behövs för att kontrollen skall kunna genomföras.

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får föreskriva om att det får tas ut avgifter för offentlig kontroll.

Skälen för promemorians förslag: I artikel 54 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 finns bestämmelser om åtgärder som den av medlemsstaten behöriga myndigheten får vidta vid bristande efterlevnad av regelverket. På samma sätt som gäller i övriga lagar som sammanfaller med tillämpningsområdet för denna förordning bör det i lagen om kontroll av husdjur m.m. finnas möjligheter för kontrollmyndigheten att meddela förelägganden och förbud – i förekommande fall förenat med vite – för att säkerställa efterlevnaden av lagen och föreskrifter som meddelas med stöd av lagen.

Om någon underlåter att fullgöra sina skyldigheter enligt lagen eller de föreskrifter som meddelats med stöd av lagen eller inte följer en kontrollmyndighets föreläggande bör myndigheten likaledes ha möjligheter att kunna besluta om rättelse på den berördas bekostnad. Dessa ingripanden bör kunna vidtas för att säkerställa att även de EG-förordningar som kompletteras av lagen följs.

Enligt artikel 4.2 g i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 om offentlig kontroll skall den behöriga myndighet som medlemsstaten utser se till att foder- och livsmedelsföretagarna är skyldiga att undergå de inspektioner som genomförs i enlighet med förordningen och att bistå myndighetens personal när det genomför sina uppgifter. För att den behöriga myndigheten skall kunna verkställa denna

bestämmelse bör det i lagen om kontroll av husdjur m.m. införas en skyldighet för den som är föremål för offentlig kontroll att tillhandahålla den hjälp som behövs för att kontrollen skall kunna genomföras.

Enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 får medlemsstaterna dessutom ta ut avgifter för att täcka kostnaderna för offentlig kontroll. I lagen bör följaktligen införas ett bemyndigande som gör det möjligt för regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om att ta ut avgifter för offentlig kontroll.

11.6 Biträde av polismyndigheten

Promemorians förslag: Vid inspektion skall den som utför inspektionen ha rätt att hos polismyndigheten begära den hjälp som behövs för att inspektionen skall kunna genomföras. Biträde av polismyndigheten får begäras endast när det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att inspektionen inte kommer att kunna utföras utan att polisens särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas eller det annars finns synnerliga skäl för begäran.

Skälen för promemorians förslag: Polisen har enligt ett stort antal författningar skyldighet att i olika sammanhang bistå myndigheter med handräckning. Bakgrunden till polisens skyldighet att på begäran av annan myndighet bistå med handräckning är polisens befogenhet att använda våld i vissa situationer. En handräckningsbegäran skall dock ske först sedan den begärande myndigheten konstaterat att uppgiften inte kan lösas utan biträde av polisen. Det är angeläget att motverka att polisens resurser används för att verkställa tillsynsmyndighetens beslut i fall där polisens särskilda kompetens och befogenhet att bruka våld inte är nödvändig. Myndigheten bör vid en begäran om biträde visa på konkreta omständigheter som gör det antagligt att biträde krävs för att uppgiften skall kunna utföras. I

lagen bör det därför införas en bestämmelse att biträde av polismyndigheten endast skall kunna ske när det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kommer att kunna utföras utan att polisens särskilda befogenhet att använda våld behöver tillgripas eller det annars finns synnerliga skäl för begäran. En förutsättning för en effektiv offentlig kontroll är att kontrollmyndigheterna i sin kontrollverksamhet får tillträde till bland annat områden och lokaler hos den enskilde företagaren eller andra kontrollåtgärder enligt lagen, de föreskrifter som meddelats med stöd av lagen eller de EG-förordningar som kompletteras av lagen. Det bör i lagen därför införas en bestämmelse om att polismyndigheten skall lämna den hjälp som behövs för att säkerställa efterlevnaden av dessa föreskrifter.

11.7 Utökat straffansvar

Promemorians förslag: Det införs en generell bestämmelse om straff för brott mot förbud eller villkor som finns i de EG-förordningar som kompletteras av lagen.

Skälen för promemorians förslag: Bestämmelser om straffrättsliga sanktioner finns i 7 § lagen om kontroll av husdjur m.m. Enligt paragrafen döms den till böter som med uppsåt eller av grov oaktsamhet bryter mot en föreskrift som har meddelats med stöd av vissa särskilt angivna bestämmelser i lagen, om inte ansvar kan ådömas enligt brottsbalken. I de EG-förordningar som kommer att kompletteras av lagen finns bestämmelser om förbud eller villkor som rör sådana frågor som faller inom tillämpningsområdet för lagen. Mot bakgrund av den stora betydelse det har att villkor och förbud om djurhälsa i livsmedelskedjan följs bör det vara straffbelagt att åsidosätta sådana EG-rättsliga förpliktelser som faller inom tillämpningsområdet för lagen. I lagen bör därför införas en generell bestämmelse som innebär att den döms till böter som med uppsåt eller av grov oaktsamhet åsidosätter de förbud eller

villkor som framgår av EG-förordningarna som kompletteras av den här lagen. I de övriga lagar som kompletterar EG-förordningar och som behandlas i denna promemoria föreslås även att ett motsvarande straffansvar införs.

11.8 Överträdelse av vitesföreläggande

Promemorians förslag: I lagen skall en ny bestämmelse införas som innebär att den överträder ett vitesföreläggande inte skall dömas till ansvar för den gärning som omfattas av vitesföreläggandet.

Skälen för promemorians förslag: Enligt allmänna principer bör det inte vara möjligt att ingripa med straff och vitespåföljd mot samma förfarande. I flera författningar har denna ståndpunkt kommit till uttryck på så sätt att det uttryckligen föreskrivits att den som överträtt vitesföreläggandet inte döms till ansvar för den gärning som omfattas av föreläggandet (se exempelvis 37 § djurskyddslagen [1988:534]). Med hänsyn till att det föreslås kunna utfärdas förelägganden och förbud enligt lagen om kontroll av husdjur m.m. bör motsvarande bestämmelse införas även i denna lag. Bestämmelsen bör dock inte gälla om gärningen är straffbar enligt brottsbalken.

11.9 Överklagande och verkställighet av beslut

Promemorians förslag: Beslut av annan statlig myndighet än regeringen får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Den myndighet som utövar offentlig kontroll får bestämma att dess beslut skall gälla även om det överklagas.

Skälen för promemorians förslag: I 16 § i lagen om kontroll av husdjur m.m. finns bestämmelser om överklagande av beslut i enskilda fall som fattas av sådana organisationer eller

sammanslutningar som fått sig tilldelade särskilda myndighetsuppgifter med stöd av lagen. I sådana fall får beslut överklagas till Jordbruksverket och verkets beslut överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Enligt förslagen ovan får Jordbruksverket och – i förekommande fall – länsstyrelsen meddela beslut om föreläggande och förbud till vilka vite kan vara kopplat. Sådana beslut, beslut om rättelse och andra beslut som myndigheterna fattar med stöd av de nya kontrollbestämmelserna bör kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Till sådana bestämmelser som bör göras tillämpliga på de EG-förordningar som kompletteras av lagen hör även bestämmelser om överklagande. I lagen bör följaktligen införas en bestämmelse om att beslut som fattats av annan statlig myndighet än regeringen får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol och att prövningstillstånd skall gälla vid överklagande till kammarrätten.

Beslut som fattas av den myndighet som utövar offentlig kontroll kan vara av sådan karaktär att de bör kunna verkställas även om de överklagas. Det bör därför finnas en bestämmelse i lagen som gör det möjligt för kontrollmyndigheten att bestämma att dess beslut skall gälla även om det överklagas.

12 Ändringar i djurskyddslagen

12.1 Djurskyddslagen som komplement till EG-förordningar

Promemorians förslag: Det förs in en ny bestämmelse om att lagen kompletterar sådana EG-förordningar som helt eller delvis faller inom tillämpningsområdet för lagen och som regeringen ger till känna i Svensk författningssamling.

I fråga om sådana EG-förordningar som faller inom flera lagars tillämpningsområde meddelar regeringen i verkställighetsföreskrifter vilka bestämmelser som kompletteras av den här lagen.

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela de ytterligare föreskrifter eller i det enskilda fallet fatta de beslut som behövs som komplettering av EG-förordningarna.

Bestämmelserna om offentlig kontroll, ingripanden och straff samt lagens bestämmelser om överklagande och att beslut skall gälla omedelbart görs tillämpliga på de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen.

Skälen för promemorians förslag: Det finns flera EG-förordningar som innehåller bestämmelser som behandlar frågor som faller inom tillämpningsområdet för djurskyddslagen (1988:534). Detta är bland annat fallet beträffande Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 av den 29 april 2004 om offentlig kontroll för att säkerställa

kontrollen av efterlevnaden av foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd, Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 853/2004 av den 29 april 2004 om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 854/2004 av den 29 april 2004 om fastställande av särskilda bestämmelser för genomförandet av offentlig kontroll av produkter av animaliskt ursprung avsedda att användas som livsmedel.

För att EG-förordningarna skall kunna verkställas fullt ut i Sverige behöver de kompletteras av vissa bestämmelser i nationell lagstiftning. Av övervägandena i avsnitt 5 framgår att en enhetlig lagstiftningsmetod bör väljas för detta ändamål. Det bör därför införas en bestämmelse i djurskyddslagen som anger att bestämmelserna i lagen kompletterar sådana bestämmelser i EG-förordningar som helt eller delvis faller inom tillämpningsområdet för lagen. Regeringen skall vidare i Svensk författningssamling ge till känna vilka EG-förordningar som avses. Som framgår av övervägandena i avsnitt 5.3 bör regeringen kunna i verkställighetsföreskrifter kunna meddela vilka bestämmelser som kompletteras av den här lagen i fråga om sådana EG-förordningar som faller inom flera lagars tillämpningsområde.

Regeringen eller den myndighet som regeringens bestämmer, bör därutöver ges rätt att meddela de föreskrifter eller fatta de beslut i enskilda fall som behövs som komplettering av EG-förordningarna. I de fall en EG-förordning öppnar för möjligheten att meddela nationella föreskrifter eller förbud, exempelvis ger medlemsstaten rätt att besluta om vissa undantag från förordningen, får sådana föreskrifter dock meddelas med stöd av lagens allmänna bemyndiganden.

Vad avser den offentliga kontrollen över djurskyddslagstiftningen utövar enligt gällande rätt Djurskyddsmyndigheten den centrala tillsynen, medan länsstyrelserna utövar tillsyn inom länen och kommunerna inom kommunerna. De av Livsmedelsverket anställda besiktningsveterinärerna har

enligt djurskyddsförordningen (1988:539) en skyldighet att ingripa i akuta situationer på slakterier. Som konstaterats i avsnitt 7.8 innebär bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 854/2004 att besiktningsveterinärerna kommer att få ett avsevärt utökat ansvar för djurskyddstillsynen.

Till de bestämmelser som bör göras tillämpliga på EG-förordningarna hör bestämmelserna om ansvarig myndighet för den offentliga kontrollen, om denna myndighets rätt till tillträde och åtkomst till upplysningar och handlingar samt den handräckningshjälp som kan behövas vid kontrollen. Dessa bestämmelser bör vidare, såsom föreslås i avsnitt 6, anpassas efter den terminologi och systematik som finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 .

Vidare bör djurskyddslagens bestämmelser om straff- och överklagandebestämmelser göras tillämpliga på EG-förordningarna.

12.2 Åtgärder vid bristande efterlevnad

Promemorians förslag: Det tydliggörs att bestämmelserna om förelägganden, förbud och vite samt rättelse skall tillämpas utöver vad som följer av de EG-förordningar som kompletteras av lagen. Dessa åtgärder får även vidtas för att åtgärda bristande efterlevnad av de EG-förordningar som kompletteras av lagen.

En skyldighet införs för den som är föremål för offentlig kontroll att tillhandahålla den hjälp som behövs för att kontrollen skall kunna genomföras.

Skälen för promemorians förslag: Djurskyddslagen innehåller flera bestämmelser om tvångsåtgärder. Kontrollmyndigheten får meddela förelägganden och förbud i de fall det behövs för att lagen eller föreskrifter meddelade med stöd av lagen skall följas. Sådana allmänna förelägganden och förbud får förenas med vite. Kontrollmyndigheten får även besluta om rättelse. I artikel 54 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 föreskrivs särskilda åtgärder som skall vidtas vid bristande

efterlevnad av bland annat bestämmelserna om djurskydd. Av förordningen följer också att andra åtgärder än de uppräknade får vidtas av den behöriga myndigheten om de anses motiverade.

Kontrollmyndigheten bör ha möjlighet att vidta meddela de förelägganden och förbud samt beslut om rättelse som regleras i djurskyddslagen även vid överträdelser av de EG-förordningar som lagen skall komplettera. Det föreslås att därför dessa bestämmelser i djurskyddslagen kompletteras till att omfatta även de EG-förordningar som kompletterar lagen. Det bör även tydliggöras att dessa befogenheter får vidtas utöver vad som följer av EG-förordningarna.

Enligt artikel 4.2 g i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 skall den behöriga myndighet som medlemsstaten utser se till att foder- och livsmedelsföretagarna är skyldiga att undergå de inspektioner som genomförs i enlighet med förordningen och att bistå myndighetens personal när det genomför sina uppgifter. För att den behöriga myndigheten skall kunna verkställa denna bestämmelse bör det i djurskyddslagen införas en skyldighet för den som är föremål för offentlig kontroll att tillhandahålla den hjälp som behövs för att kontrollen skall kunna genomföras.

12.3 Biträde av polismyndigheten

Promemorians förslag: Vid inspektion skall den som utför inspektionen ha rätt att hos polismyndigheten begära den hjälp som behövs för att inspektionen skall kunna genomföras. Biträde av polismyndigheten får begäras endast när det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att inspektionen inte kommer att kunna utföras utan att polisens särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas eller det annars finns synnerliga skäl för begäran.

Skälen för promemorians förslag: Polisen har enligt ett stort antal författningar skyldighet att i olika sammanhang bistå myndigheter med handräckning. Bakgrunden till polisens

skyldighet att på begäran av annan myndighet bistå med handräckning är polisens befogenhet att använda våld i vissa situationer. En handräckningsbegäran skall dock ske först sedan den begärande myndigheten konstaterat att uppgiften inte kan lösas utan biträde av polisen. Det är angeläget att motverka att polisens resurser används för att verkställa tillsynsmyndighetens beslut i fall där polisens särskilda kompetens och befogenhet att bruka våld inte är nödvändig. Myndigheten bör vid en begäran om biträde visa på konkreta omständigheter som gör det antagligt att biträde krävs för att uppgiften skall kunna utföras. I djurskyddslagen bör det därför införas en bestämmelse att biträde av polismyndigheten endast skall kunna ske när det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kommer att kunna utföras utan att polisens särskilda befogenhet att använda våld behöver tillgripas eller det annars finns synnerliga skäl för begäran.

12.4 Utökat straffansvar

Promemorians förslag: Den som av uppsåt eller av oaktsamhet åsidosätter förbud eller villkor som finns i de EG-förordningar som kompletteras av lagen skall kunna dömas till böter eller fängelse i högst två år.

Skälen för promemorians förslag: Bestämmelser om straffrättsliga sanktioner finns i 36 § djurskyddslagen. I de EG-förordningar som kompletteras av lagen finns flera bestämmelser om förbud eller villkor som rör sådana frågor om handhavande av djur som faller inom tillämpningsområdet för djurskyddslagen. Exempel på detta finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 853/2004. Enligt artikel 3 i denna förordning skall livsmedelsföretagare följa tillämpliga bestämmelser i bilagorna II och III. I bilaga III finns bestämmelser om bland annat krav på transport av levande djur till slakteriet (kapitel I) och krav för slakterier där hov- och klövdjur slaktas (kapitel II). Livsmedelsföretagaren skall, enligt

kapitel I punkt 1, se till att vissa krav på hanteringen av levande djur mellan den tidpunkt då djuren anländer till slakteriet och själva slakten. Det finns också ett allmänt krav på att djurskyddsbestämmelserna skall följas (kapitel VI om avlivning på jordbruksanläggningar av fjäderfä).

I djurskyddslagen finns delvis motsvarande nationella förbud eller villkor för hantering av djur vid slakt. Enligt lagen är det straffbelagt med böter eller fängelse i högst två år att med uppsåt eller av oaktsamhet bryta mot dessa bestämmelser. Det bör även vara straffbelagt att bryta mot de villkor eller förbud som gäller hanteringen av djur i de EG-förordningar som kompletteras av lagen. En bestämmelse med detta innehåll bör därför införas i djurskyddslagen.

Det bör i detta sammanhang även påpekas att Högsta domstolen (HD) den 9 februari 2005 meddelade dom i mål B 4466-02 rörande brott mot skogsvårdslagen. I målet prövades frågan om så kallade blankettstraffbuds överensstämmelse med regeringsformen i vissa fall. Enligt HD tillåter bestämmelserna i regeringsformen inte att förvaltningsmyndigheter fyller ut blankettstraffstadganden med fängelse i straffskalan på ett sådant sätt att den gärning som härigenom straffbeläggs anges helt eller väsentligen i myndigheternas föreskrifter. Utgången i målet i HD kan påverka utformningen av blankettstraffstadgandena i djurskyddslagen. Frågan om konsekvenserna av HD:s avgörande är under beredning inom Regeringskansliet.

12.5 Verkställighet av beslut

Promemorians förslag: Regeringen skall få meddela föreskrifter om i vilka fall beslut skall gälla omedelbart.

Skälen för promemorians förslag: I djurskyddslagen finns uppräknat vilka beslut som gäller omedelbart, om inte myndigheten bestämmer något annat. Det rör beslut om tvångsomhändertagande av djur och beslut om förbud att handha djur. Enligt lagen får en myndighet även beträffande beslut i

andra frågor som regleras i lagen bestämma att ett beslut skall gälla även om det överklagas.

Genom de EG-förordningar som kommer att komplettera djurskyddslagen kommer nu vissa beslut att fattas med stöd av EG-förordningarna. I vissa fall kan med hänsyn till djurens liv och hälsa vara nödvändigt att verkställa besluten omedelbart. Ett exempel på detta är de nödåtgärder som avses i artikel 23 i rådets förordning (EG) nr 1/2005 av den 22 december 2004 om skydd av djur under transport och därmed sammanhängande förfaranden och om ändring av direktiven 64/432/EEG och 93/119/EG och förordning (EG) nr 1255/97. Lagstiftningen behöver således utökas till att omfatta även vissa beslut enligt de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen.

Djurskyddslagen kommer att komplettera flera befintliga EG-förordningar och kan förväntas komma att komplettera ytterligare EG-förordningar. Att i lagen räkna upp de beslut som enligt huvudregeln bör gälla omedelbart bedöms som mindre ändamålsenligt, inte minst med hänsyn till att det finns en risk för att riksdagen måste fatta beslut om att ändra lagen så fort det tillkommer en ny EG-förordning som kompletteras av djurskyddslagen Sådana föreskrifter bör därför finnas på regeringsförordningsnivå. För att samla samtliga bestämmelser om verkställighet bör vidare den befintliga bestämmelsen om vilka beslut som skall gälla omedelbart föras över till djurskyddsförordningen.

Det föreslås således att regeringen bemyndigas att meddela föreskrifter om i vilka fall beslut skall gälla omedelbart. Ändringen kommer inte att innebära någon inskränkning av rätten till omedelbar verkställighet i förhållande till vad som gäller i dag.

12.6 Prövning av djurstallar

Promemorians förslag: Regeringen bemyndigas besluta vilken myndighet som skall pröva om stallar som inte har förprövats kan godkännas i efterhand.

Skälen för promemorians förslag: Riksdagen har i 3 § djurskyddslagen bemyndigat regeringen att meddela närmare föreskrifter om förprövning av djurstallar. Med stöd av detta bemyndigande har regeringen i 5 § djurskyddsförordningen (1988:539) föreskrivit att stall, andra förvaringsutrymmen och hägn för hästar eller för djur som föds upp eller hålls för produktion av livsmedel, ull, skinn eller pälsar inte får uppföras, byggas till eller byggas om utan att stallen, förvaringsutrymmena eller hägnen på förhand har godkänts från djurskydds- och djurhälsosynpunkt. Ett sådant godkännande prövas enligt 6 § samma förordning av länsstyrelsen som också skall besiktiga stallar och anläggningar innan dessa tas i bruk. Enligt 55 § djurskyddsförordningen prövar Djurskyddsmyndigheten sådana åtgärder vad avser förvaringsutrymmen för försöksdjur.

Efter en ändring av djurskyddslagen, (prop. 2002/03:149, bet. 2003/04:MJU6, rskr. 2003/04:55), finns det från den 1 januari 2004 i 3 a § ett krav på att länsstyrelsen skall förbjuda inhysning av djur i byggnader som inte förprövats om inte länsstyrelsen finner att åtgärden kan godkännas i efterhand. I propositionen till ändringen anfördes att det var lämpligt att ge länsstyrelsen ges ansvaret att undersöka om byggnaden uppfyller djurskyddslagstiftningens krav i efterhand.

Det bedöms dock som mest ändamålsenligt att den myndighet som skulle ha gjort förprövningen undersöker om åtgärden kan godkännas i efterhand. Mot bakgrund av det anförda samt det faktum att Djurskyddsmyndigheten är den myndighet som godkänner ombyggnationer med mera av förvaringsutrymmen för försöksdjur föreslås att bestämmelsen om prövning av byggnadsåtgärder i efterhand ändras på så sätt att regeringen bemyndigas att föreskriva vilken myndighet som skall göra prövningen.

13 Ändringar i epizootilagen

13.1 Epizootilagen som ett komplement till EG-förordningar

Promemorians förslag: Det skall föras in en bestämmelse om att lagen skall komplettera sådana EG-förordningar som helt eller delvis faller inom tillämpningsområdet för lagen och att regeringen i Svensk författningssamling ger till känna vilka EG-förordningar som avses.

I fråga om sådana EG-förordningar som faller inom flera lagars tillämpningsområde meddelar regeringen i verkställighetsföreskrifter vilka EG-bestämmelser som kompletteras av den här lagen.

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela de föreskrifter eller i det enskilda fallet fatta de beslut som behövs som komplettering av dessa EG-förordningar.

Bestämmelserna om offentlig kontroll och straff samt lagens bestämmelser om överklagande och att beslut skall gälla omedelbart görs tillämpliga på de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen.

Skälen för promemorians förslag: Det finns flera EG-förordningar som innehåller bestämmelser som faller inom tillämpningsområdet för epizootilagen (1999:657) och som innehåller bestämmelser som bör kompletteras av denna lag för att kunna verkställas i Sverige. Detta är exempelvis fallet

beträffande Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 av den 29 april 2004 om offentlig kontroll för att säkerställa kontrollen av efterlevnaden av foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd, Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 853/2004 av den 29 april 2004 om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung (bilaga II och III) och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 854/2004 av den 29 april 2004 om fastställande av särskilda bestämmelser för genomförandet av offentlig kontroll av produkter av animaliskt ursprung avsedda att användas som livsmedel (bilaga I, kapitel II B och kapitel III).

Enligt gällande bestämmelse i 8 § kompletterar epizootilagen delvis Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 999/2001 av den 22 maj 2001 om fastställande av bestämmelser för förebyggande, kontroll och utrotning av vissa typer av transmissibel spongiform encefalopati. Bemyndigandet i 8 § gäller dock endast för de EG-bestämmelser som inte faller inom tillämpningsområdet för livsmedelslagen (1971:511) eller lagen (1985:295) om foder.

För att de nya EG-förordningarna skall kunna verkställas i Sverige behöver de kompletteras av vissa bestämmelser i nationell lagstiftning. Vad avser tillsynen över epizootilagen har Jordbruksverket det övergripande ansvaret medan länsstyrelsen utövar tillsyn inom länet.

Till de bestämmelser i lagen som bör göras tillämpliga på EG-förordningarna hör bestämmelserna om ansvarig myndighet för den offentliga kontrollen, om denna myndighets rätt till tillträde och åtkomst till upplysningar och handlingar samt den handräckningshjälp som kan behövas vid kontrollen. Dessa bestämmelser bör vidare, såsom föreslås i avsnitt 6, anpassas efter den terminologi och systematik som finns i EG-förordningen 882/2004 om offentlig kontroll. Vidare bör även epizootilagens straff- och överklagandebestämmelser göras tillämpliga på EG-förordningarna och utformas så att de kan tillämpas generellt.

Av avsnitten 5 framgår att en enhetlig lagstiftningsmetod bör väljas för detta ändamål. Det bör följaktligen införas en bestämmelse i epizootilagen som anger att bestämmelserna i lagen kompletterar sådana bestämmelser i EG-förordningar som helt eller delvis faller inom tillämpningsområdet för lagen. Regeringen skall vidare i Svensk författningssamling ge till känna vilka EG-förordningar som avses. Som framgår av övervägandena i avsnitt 5.3 bör regeringen i verkställighetsföreskrifter kunna meddela vilka bestämmelser som kompletteras av den här lagen i fråga om sådana EG-förordningar som faller inom flera lagars tillämpningsområde. Av detta följer att den nuvarande bestämmelsen i 8 § bör utgå ur lagen.

Regeringen eller den myndighet som regeringens bestämmer, bör därutöver ges rätt att meddela de föreskrifter eller fatta de beslut i enskilda fall som behövs som komplettering av EG-förordningarna. I de fall en EG-förordning öppnar för möjligheten att meddela nationella föreskrifter eller förbud, exempelvis ger medlemsstaten rätt att besluta om vissa undantag från förordningen, får sådana meddelas med stöd av lagens allmänna bemyndiganden.

Det kan förekomma att beslut meddelas med stöd av EG-förordningarna. Det är angeläget att sådana beslut kan verkställas omedelbart. Bestämmelsen i epizootilagen, om att beslut enligt lagen eller enligt föreskrifter som meddelas med stöd av lagen skall gälla omedelbart, bör således utvidgas till att omfatta även beslut enligt de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen.

13.2 Kontrollmyndigheternas ansvarsfördelning

Promemorians förslag: Jordbruksverkets ansvar för samordning av kontrollverksamheten av epizootilagen skall komma till uttryck i lagen.

Begreppen ”central tillsyn” och ”tillsyn inom länet” skall utmönstras ur lagen. Den närmare ansvarsfördelningen skall bestämmas av regeringen.

Skälen för promemorians förslag: I epizootilagen beskrivs de olika kontrollmyndigheternas ansvarsområden som ”central tillsyn” och ”tillsyn inom länet”. Det är inte helt klart vad som avses med de olika begreppen eller vilka uppgifter som ingår i de utpekade myndigheternas kontrollansvar. Enligt den nuvarande ordningen bedriver länsstyrelserna uteslutande operativ tillsyn. Jordbruksverket huvuduppgift är att samordna tillsynen över epizootilagen och lämna råd och hjälp i denna verksamhet. Jordbruksverket utövar även viss operativ tillsyn genom bland annat distriktsveterinärorganisationen, karantänsveterinärer och andra veterinärer som utför officiella uppdrag.

I livsmedelslagen (1971:511) och djurskyddslagen (1988:534) slopas motsvarande begrepp från lagtexten från och med den 1 juli 2005 och den närmare ansvarsfördelningen mellan de berörda kontrollmyndigheterna föreskrivs av regeringen, jmf. regeringens proposition 2004/05:72 Förbättrad djurskydds- och livsmedelstillsyn, s. 20 f.

De begrepp som i dag används i epizootilagen bör – i likhet med vad som gäller enligt livsmedelslagen och djurskyddslagen – slopas. De myndigheter som har uppgifter inom den offentliga kontrollen bör pekas ut i epizootilagen, medan den närmare ansvarsfördelningen mellan myndigheterna bör föreskrivas av regeringen. Avsikten är dock inte att detta skall leda till någon förändring i myndigheternas nuvarande ansvar för den offentliga kontrollen.

Djurskyddsmyndighetens och Livsmedelsverkets ansvar för att samordna kontrollverksamheten av sina respektive lagar framgår direkt av lagtexten. Jordbruksverkets samordnande och stödjande funktion bör lyftas fram och tydliggöras även när det gäller epizootilagen.

Motsvarande förslag som redogörs för i detta avsnitt finns även i avsnitt 14.2 Ändring i zoonoslagen.

13.3 Åtgärder vid bristande efterlevnad, m.m.

Promemorians förslag: Det tydliggörs att bestämmelserna om förelägganden, förbud och vite samt rättelse gäller utöver vad som följer av de EG-förordningar som kompletteras av lagen.

Den som vidtar åtgärder enligt epizootilagen eller de EG-förordningar som kompletteras av lagen skall ha rätt till tillträde till områden m.m.

Vidare införs en skyldighet för den som är föremål för offentlig kontroll eller andra åtgärder att tillhandahålla den hjälp som behövs för att kontrollen eller åtgärderna skall kunna genomföras.

Skälen för promemorians förslag: I epizootilagen finns bestämmelser om att kontrollmyndigheten får meddela förelägganden och förbud i de fall det behövs för att lagen eller föreskrifter meddelade med stöd av lagen skall följas. Sådana allmänna förelägganden och förbud får förenas med vite. Kontrollmyndigheten får även besluta om rättelse. I artikel 54 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 föreskrivs särskilda åtgärder som skall vidtas vid bristande efterlevnad av foder- och livsmedelslagstiftningen och bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd. Av förordningen följer också att andra åtgärder än de uppräknade får vidtas av den behöriga myndigheten om de anses motiverade.

Kontrollmyndigheten bör ha möjlighet att meddela förelägganden och förbud samt besluta om rättelse även vid överträdelser av de EG-förordningar som lagen skall komplettera. Det föreslås att därför dessa bestämmelser i epizootilagen kompletteras till att omfatta även de EG-förordningar som kompletterar lagen. Det bör även tydliggöras att dessa befogenheter får vidtas utöver vad som följer av EG-förordningarna.

Enligt artikel 4.2 g i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 skall den behöriga myndighet som

medlemsstaten utser se till att foder- och livsmedelsföretagarna är skyldiga att undergå de inspektioner som genomförs i enlighet med förordningen och att bistå myndighetens personal när det genomför sina uppgifter. För att den behöriga myndigheten skall kunna verkställa denna bestämmelse bör det i epizootilagen införas en skyldighet för den som är föremål för offentlig kontroll att tillhandahålla den hjälp som behövs för att kontrollen skall kunna genomföras.

Epizootilagen innehåller en lång rad tvångsåtgärder. För att förebygga eller bekämpa epizootier får det föreskrivas eller i det enskilda fallet beslutas om slakt av djur, smittrening, skyddsympning, undersökning av djur m.m. Vissa av dessa åtgärder kan behöva utföras av annan än djurägaren. Bortsett från skyldigheten i 3 § för djurägaren att underkasta sig de åtgärder som behövs för en veterinärundersökning, finns det inte uttrycklig skyldighet för djurägaren, att bistå vid åtgärderna. Inte heller finns det någon uttrycklig rättighet för den som skall utföra åtgärden att få tillträde till områden m.m.

Enligt lagen (1992:1683) om provtagning på djur, m.m., som gäller för andra smittsamma djursjukdomar än sådana som omfattas av epizootilagen och zoonoslagen (1999:658), får en veterinär utan samtycke av djurägaren eller annan rättsinnehavare utföra provtagningar och undersökningar på djur. Enligt samma lag är djurägaren skyldig att tillhandahålla den hjälp som behövs för att åtgärder enligt lagen skall kunna vidtas. En sådan skyldighet bedömdes nödvändig för att möjliggöra bekämpningsåtgärder enligt lagen, såsom exempelvis avlivning av djur eller isolering av djur m.m. Denna skyldighet föreslås överföras till den nya provtagningslagen (se avsnitt 9).

Det är värdefullt att säkerställa att det finns en rätt till tillträde till lokaler m.m. och att djurägaren hjälper till vid verkställigheten av beslutade bekämpningsåtgärder även enligt epizootilagen. På så vis kan en billigare och snabbare bekämpning komma till stånd. En skyldighet att hjälpa den som utför bekämpningsåtgärder enligt lagen bör därför införas. Den som utför åtgärden bör vidare ha rätt att få tillträde till lokaler m.m.

Motsvarande föreslås gälla även enligt zoonoslagen (1999:658) (se avsnitt 14.3). Därmed gäller samma skyldigheter för djurägaren att bistå med hjälp oaktat med stöd av vilken lag bekämpningsåtgärderna vidtas.

13.4 Biträde av polismyndigheten

Promemorians förslag: Vid offentlig kontroll eller andra åtgärder skall den som utför kontrollen eller åtgärderna ha rätt att hos polismyndigheten begära den hjälp som behövs för att kontrollen eller åtgärderna skall kunna genomföras. Biträde av polismyndigheten får begäras endast när det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att inspektionen inte kommer att kunna utföras utan att polisens särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas eller det annars finns synnerliga skäl för begäran.

Skälen för promemorians förslag: Polisen har enligt ett stort antal författningar skyldighet att i olika sammanhang bistå myndigheter med handräckning. Bakgrunden till polisens skyldighet att på begäran av annan myndighet bistå med handräckning är polisens befogenhet att använda våld i vissa situationer. En handräckningsbegäran skall dock ske först sedan den begärande myndigheten konstaterat att uppgiften inte kan lösas utan biträde av polisen. Det är angeläget att motverka att polisens resurser används för att verkställa tillsynsmyndighetens beslut i fall där polisens särskilda kompetens och befogenhet att bruka våld inte är nödvändig. Myndigheten bör vid en begäran om biträde visa på konkreta omständigheter som gör det antagligt att biträde krävs för att uppgiften skall kunna utföras. I epizootilagen bör det därför införas en bestämmelse att biträde av polismyndigheten endast skall kunna ske när det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kommer att kunna utföras utan att polisens särskilda befogenhet att använda våld behöver tillgripas eller det annars finns synnerliga skäl för begäran.

13.5 Utökat straffansvar

Promemorians förslag: Den som med uppsåt eller oaktsamhet åsidosätter förbud eller villkor som finns i de EG-förordningar som kompletteras av lagen skall kunna dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

Skälen för promemorians förslag: Enligt 20 § första stycket 3 epizootilagen döms den till böter eller fängelse i högst ett år som med uppsåt eller av oaktsamhet bryter mot sådana bestämmelser om hantering av specificerat riskmaterial, om framställning eller användning av animaliska produkter eller om överlåtelse av djur eller andra produkter än livsmedel som finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 999/2001.

I de EG-förordningar som kommer att kompletteras av lagen finns flera bestämmelser om förbud eller villkor som rör sådana frågor som faller inom tillämpningsområdet för lagen. Mot bakgrund av den stora betydelse det har att villkor och förbud om djurhälsa i livsmedelskedjan följs bör det vara straffbelagt att åsidosätta sådana EG-rättsliga förpliktelser som faller inom tillämpningsområdet för lagen. Dit hör bland annat fortsättningsvis bestämmelser om hantering av specificerat riskmaterial, om framställning eller användning av animaliska produkter eller om överlåtelse av djur eller andra produkter än livsmedel i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 999/2001. Den nuvarande bestämmelsen i 20 § första stycket 3 bör utformas på sådant sätt att den generellt sett täcker de förbud eller villkor som framgår av EG-förordningarna som kompletteras av lagen. I de övriga lagar som kompletterar EG-förordningar och som behandlas i denna promemoria föreslås även att ett motsvarande straffansvar införs.

Det bör i detta sammanhang även påpekas att Högsta domstolen (HD) den 9 februari 2005 meddelade dom i mål B 4466-02 rörande brott mot skogsvårdslagen. I målet prövades frågan om så kallade blankettstraffbuds överensstämmelse med regeringsformen i vissa fall. Enligt HD tillåter bestämmelserna i regeringsformen inte att förvaltningsmyndigheter fyller ut

blankettstraffstadganden med fängelse i straffskalan på ett sådant sätt att den gärning som härigenom straffbeläggs anges helt eller väsentligen i myndigheternas föreskrifter. Utgången i målet i HD kan påverka utformningen av blankettstraffstadgandena i zoonoslagen. Frågan om konsekvenserna av HD:s avgörande är under beredning inom Regeringskansliet.

13.6 Jordbruksverkets rätt att delegera beslut

Promemorians förslag: Det regleras i lagen att Jordbruksverket fattar beslut enligt lagen och att Jordbruksverket får överlämna åt länsstyrelsen eller annan myndighet att fatta beslut enligt lagen.

Skälen för promemorians förslag: I epizootilagen finns en rad bemyndiganden för regeringen och den myndighet som regeringen bestämmer att fatta beslut i enskilda fall. Det kan röra sig om beslut om att smittförklara ett område, förbud mot transporter av djur eller varor, förbud mot tillträde till vissa djurstallar, smittrening m.m. Regeringen har i epizootiförordningen talat om att det är Jordbruksverket som fattar sådana beslut samt att Jordbruksverket i vissa enskilda fall kan överlåta åt länsstyrelsen att fatta beslut.

Jordbruksverket är den myndighet som har det centrala myndighetsansvaret för bekämpningen av epizootier. Det är viktigt att verket har möjlighet att kunna leda arbetet med att bekämpa och förebygga epizootier på ett effektivt sätt.

I vissa fall kan det dock vara lämpligt att en annan myndighet än Jordbruksverket fattar beslut i enskilda fall. Det rör framförallt länsstyrelserna. Länsstyrelserna har kunskap om regionala förhållanden som i vissa fall gör dem mest lämpade att fatta beslut. Även andra myndigheter, som Livsmedelsverket, skulle eventuellt kunna komma ifråga för sådana beslut. Det är därför angeläget att Jordbruksverket har rätt att överlåta åt andra myndigheter att fatta beslut i enskilda fall. För att tydliggöra lagstiftningen och klargöra att Jordbruksverket har rätt att

delegera rätten att fatta beslut bör detta framgå av epizootilagen. Detta får även till konsekvens att Jordbruksverket bör pekas ut i lagen som den myndighet som fattar beslut enligt lagen.

14 Ändringar i zoonoslagen

14.1 Zoonoslagen som ett komplement till EG-förordningar

Promemorians förslag: Det skall föras in en ny bestämmelse om att lagen kompletterar sådana EG-förordningar som helt eller delvis faller inom tillämpningsområdet för lagen och som regeringen ger till känna i Svensk författningssamling.

I fråga om sådana EG-förordningar som faller inom flera lagars tillämpningsområde meddela regeringen i verkställighetsföreskrifter vilka EG-bestämmelser som kompletteras av den här lagen.

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela de ytterligare föreskrifter eller i det enskilda fallet fatta de beslut som får behövs som komplettering av dessa EG-förordningar.

Bestämmelserna om offentlig kontroll och straff samt lagens bestämmelser om överklagande och att beslut skall gälla omedelbart görs tillämpliga på de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen.

Skälen för promemorians förslag: Det finns flera EG-förordningar som innehåller bestämmelser som behandlar frågor som faller inom tillämpningsområdet för zoonoslagen (1999:658) och som innehåller bestämmelser som bör kompletteras av denna lag för att kunna verkställas i Sverige.

Detta är exempelvis fallet beträffande Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 av den 29 april 2004 om offentlig kontroll för att säkerställa kontrollen av efterlevnaden av foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd, Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2160/2003 av den 17 november 2003 om bekämpning av salmonella och vissa andra livsmedelsburna zoonotiska smittämnen, Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 853/2004 av den 29 april 2004 om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung (exempelvis bilaga II och II) och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 854/2004 av den 29 april 2004 om fastställande av särskilda bestämmelser för genomförandet av offentlig kontroll av produkter av animaliskt ursprung avsedda att användas som livsmedel (exempelvis bilaga I, kapitel II B och kapitel III).

För att de nya EG-förordningarna skall kunna verkställas i Sverige behöver de kompletteras av vissa bestämmelser i nationell lagstiftning. Vad avser tillsynen över zoonoslagen har Jordbruksverket det övergripande ansvaret medan länsstyrelsen utövar tillsynen inom länet.

Till de bestämmelser i zoonoslagen som bör göras tillämpliga på EG-förordningarna hör bestämmelserna om ansvarig myndighet för den offentliga kontrollen, om denna myndighets rätt till tillträde och åtkomst till upplysningar och handlingar samt den handräckningshjälp som kan behövas vid kontrollen. Dessa bestämmelser bör vidare, såsom föreslås i avsnitt 6, anpassas efter den terminologi och systematik som finns i kontrollförordningen. Vidare bör även zoonoslagens straff- och överklagandebestämmelser göras tillämpliga på EG-förordningarna och utformas så att de kan tillämpas generellt.

Av övervägandena i avsnitt 5 framgår att en enhetlig lagstiftningsmetod bör väljas för detta ändamål. Det bör följaktligen införas en bestämmelse i zoonoslagen som anger att bestämmelserna i lagen kompletterar sådana bestämmelser i EG-förordningar som helt eller delvis faller inom tillämp-

ningsområdet för lagen. Regeringen skall vidare i Svensk författningssamling ge till känna vilka EG-förordningar som avses. Som framgår av övervägandena i avsnitt 5.3 bör regeringen i verkställighetsföreskrifter kunna meddela vilka bestämmelser som kompletteras av den här lagen i fråga om sådana EG-förordningar som faller inom flera lagars tillämpningsområde.

Regeringen eller den myndighet regeringens bestämmer, bör därutöver ges rätt att meddela de föreskrifter eller fatta de beslut i enskilda fall som behövs som komplettering av EG-förordningarna. Det kan exempelvis röra sig om föreskrifter som är nödvändiga för att kunna genomföra bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2160/2003 om nationella kontrollprogram. Det kan också röra sig om föreskrifter eller beslut som behövs för att verkställa beslut av kommissionen. I de fall en EG-förordning öppnar för möjligheten att meddela nationella föreskrifter eller förbud, exempelvis ger medlemsstaten rätt att besluta om vissa undantag från förordningen, får sådana föreskrifter dock meddelas med stöd av lagens allmänna bemyndiganden.

Det kan förekomma att beslut meddelas med stöd av EG-förordningarna. Det är angeläget att sådana beslut kan verkställas omedelbart. Bestämmelsen i zoonoslagen, om att beslut enligt lagen eller enligt föreskrifter som meddelas med stöd av lagen skall gälla omedelbart, bör således utvidgas till att omfatta även beslut enligt de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen.

14.2 Kontrollmyndigheternas ansvarsfördelning

Promemorians förslag: Jordbruksverkets ansvar för samordning av kontrollverksamheten över zoonoslagen skall komma till uttryck i lagen.

Begreppen ”central tillsyn” och ”tillsyn inom länet” skall utmönstras ur lagen. Den närmare ansvarsfördelningen skall bestämmas av regeringen.

Skälen för promemorians förslag: I zoonoslagen beskrivs de olika kontrollmyndigheternas ansvarsområden som ”central tillsyn” och ”tillsyn inom länet”. Det är inte helt klart vad som avses med de olika begreppen eller vilka uppgifter som ingår i de utpekade myndigheternas kontrollansvar. Enligt den nuvarande ordningen bedriver länsstyrelserna uteslutande operativ tillsyn. Jordbruksverket huvuduppgift är att samordna tillsynen över zoonoslagen och lämna råd och hjälp i denna verksamhet. Jordbruksverket utövar även viss operativ tillsyn genom bland annat distriktsveterinärorganisationen, karantänsveterinärer och andra veterinärer som utför officiella uppdrag.

I livsmedelslagen (1971:511) och djurskyddslagen (1988:534) slopas motsvarande begrepp från lagtexten från och med den 1 juli 2005 och den närmare ansvarsfördelningen mellan de berörda kontrollmyndigheterna föreskrivs av regeringen, jmf. regeringens proposition 2004/05:72 Förbättrad djurskydds- och livsmedelstillsyn, s. 20 f.

De begrepp som i dag används i zoonoslagen bör – i likhet med vad som gäller enligt livsmedelslagen och djurskyddslagen – slopas. De myndigheter som har uppgifter inom den offentliga kontrollen bör pekas ut i zoonoslagen, medan den närmare ansvarsfördelningen mellan myndigheterna bör föreskrivas av regeringen. Avsikten är dock inte att detta skall leda till någon förändring i myndigheternas nuvarande ansvar för den offentliga kontrollen.

Djurskyddsmyndighetens och Livsmedelsverkets ansvar för att samordna kontrollverksamheten av sina respektive lagar framgår direkt av lagtexten. Jordbruksverkets samordnande och stödjande funktion bör också lyftas fram och tydliggöras när det gäller zoonoslagen.

Motsvarande förslag som redogörs för i detta avsnitt finns även i avsnitt 13.2 Ändring i epizootilagen.

14.3 Åtgärder vid bristande efterlevnad, m.m.

Promemorians förslag: Det tydliggörs att bestämmelserna om förelägganden, förbud och vite samt rättelse gäller utöver vad som följer av de EG-förordningar som kompletteras av lagen.

Den som vidtar åtgärder enligt zoonoslagen eller de EG-förordningar som kompletteras av lagen skall ha rätt till tillträde till områden m.m.

Vidare införs en skyldighet för den som är föremål för offentlig kontroll eller andra åtgärder att tillhandahålla den hjälp som behövs för att kontrollen eller åtgärderna skall kunna genomföras.

Skälen för promemorians förslag: Kontrollmyndigheten får meddela förelägganden och förbud i de fall det behövs för att zoonoslagen eller föreskrifter meddelade med stöd av lagen skall följas. Sådana allmänna förelägganden och förbud får förenas med vite. Kontrollmyndigheten får även besluta om rättelse. I artikel 54 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 föreskrivs särskilda åtgärder som skall vidtas vid bristande efterlevnad av foder- och livsmedelslagstiftningen och bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd. Av förordningen följer också att andra åtgärder än de uppräknade får vidtas av den behöriga myndigheten om de anses motiverade.

Kontrollmyndigheten bör ha möjlighet att meddela förelägganden och förbud samt besluta om rättelse även vid överträdelser av de EG-förordningar som lagen skall komplettera. Det föreslås att därför dessa bestämmelser i zoonoslagen kompletteras till att omfatta även de EG-förordningar som kompletterar lagen. Det bör även klargöras att kontrollmyndigheten kan vidta rättelse om någon inte fullgör sina skyldigheter enligt beslut som meddelats med stöd av lagen eller de EG-förordningar som kompletteras av lagen. Det bör tydligggöras att dessa befogenheter får vidtas utöver vad som följer av EG-förordningarna.

Enligt artikel 4.2 g i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 skall den behöriga myndighet som medlemsstaten utser se till att foder- och livsmedelsföretagarna är skyldiga att undergå de inspektioner som genomförs i enlighet med förordningen och att bistå myndighetens personal när det genomför sina uppgifter. För att den behöriga myndigheten skall kunna verkställa denna bestämmelse bör det i zoonoslagen införas en skyldighet för den som är föremål för offentlig kontroll att tillhandahålla den hjälp som behövs för att kontrollen skall kunna genomföras.

Zoonoslagen innehåller en lång rad tvångsåtgärder. För att förebygga eller bekämpa zoonoser får det vidare föreskrivas eller i det enskilda fallet beslutas om slakt av djur, smittrening, skyddsympning, undersökning av djur m.m. Vissa av dessa åtgärder kan behöva utföras av annan än djurägaren. För dessa fall framgår det emellertid inte uttryckligen av lagen att den som skall utföra åtgärden har rätt att få tillträde till områden m.m. och rätt få den hjälp som behövs för åtgärden.

Enligt lagen (1992:1683) om provtagning på djur, m.m., som gäller för andra smittsamma djursjukdomar än sådana som omfattas av zoonoslagen och epizootilagen (1999:657), får en veterinär utan samtycke av djurägaren eller annan rättsinnehavare utföra provtagningar och undersökningar på djur. Enligt samma lag är djurägaren skyldig att tillhandahålla den hjälp som behövs för att åtgärder enligt lagen skall kunna vidtas. En sådan skyldighet bedömdes nödvändig för att möjliggöra bekämpningsåtgärder enligt lagen, såsom exempelvis avlivning av djur eller isolering av djur m.m. Denna skyldighet föreslås överföras även till den nya provtagningslagen (se ovan avsnitt 9).

Det är värdefullt att säkerställa att det finns en rätt till tillträde till lokaler m.m. och att djurägaren hjälper till vid verkställigheten av beslutade bekämpningsåtgärder även enligt zoonoslagen. På så vis kan en billigare och snabbare bekämpning komma till stånd. En skyldighet att hjälpa den som utför bekämpningsåtgärder enligt lagen bör därför införas. Den som utför åtgärden bör vidare ha rätt at få tillträde till lokaler m.m.

Motsvarande föreslås gälla även enligt epizootilagen (1999:657) (se avsnitt 13.3). Därmed gäller samma skyldigheter för djurägaren att bistå med hjälp oaktat med stöd av vilken lag bekämpningsåtgärderna vidtas.

14.4 Biträde av polismyndigheten

Promemorians förslag: Vid offentlig kontroll eller andra åtgärder skall den som utför kontrollen eller åtgärderna ha rätt att hos polismyndigheten begära den hjälp som behövs för att kontrollen eller åtgärderna skall kunna genomföras. Biträde av polismyndigheten får begäras endast när det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att inspektionen inte kommer att kunna utföras utan att polisens särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas eller det annars finns synnerliga skäl för begäran.

Skälen för promemorians förslag: Polisen har enligt ett stort antal författningar skyldighet att i olika sammanhang bistå myndigheter med handräckning. Bakgrunden till polisens skyldighet att på begäran av annan myndighet bistå med handräckning är polisens befogenhet att använda våld i vissa situationer. En handräckningsbegäran skall dock ske först sedan den begärande myndigheten konstaterat att uppgiften inte kan lösas utan biträde av polisen. Det är angeläget att motverka att polisens resurser används för att verkställa tillsynsmyndighetens beslut i fall där polisens särskilda kompetens och befogenhet att bruka våld inte är nödvändig. Myndigheten bör vid en begäran om biträde visa på konkreta omständigheter som gör det antagligt att biträde krävs för att uppgiften skall kunna utföras. I zoonoslagen bör det därför införas en bestämmelse att biträde av polismyndigheten endast skall kunna ske när det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kommer att kunna utföras utan att polisens särskilda befogenhet att använda våld behöver tillgripas eller det annars finns synnerliga skäl för begäran.

14.5 Utökat straffansvar

Promemorians förslag: Den som med uppsåt eller av oaktsamhet åsidosätter förbud eller villkor som finns i de EG-förordningar som kompletteras av lagen skall kunna dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

Skälen för promemorians förslag: Bestämmelser om straffrättsliga sanktioner finns i 12 § zoonoslagen. I de EG-förordningar som kommer att kompletteras av lagen finns bestämmelser om förbud eller villkor som rör sådana frågor som faller inom tillämpningsområdet för zoonoslagen. Mot bakgrund av den stora betydelse det har att villkor och förbud om djurhälsa i livsmedelskedjan följs bör det vara straffbelagt att åsidosätta sådana EG-rättsliga förpliktelser som faller inom tillämpningsområdet för lagen. I lagen bör därför införas en generell bestämmelse som innebär att den döms till böter eller fängelse i högst ett år som med uppsåt eller av oaktsamhet åsidosätter de förbud eller villkor som framgår av EG-förordningarna som kompletteras av den här lagen. I de övriga lagar som kompletterar EG-förordningar och som behandlas i denna promemoria föreslås även att ett motsvarande straffansvar införs.

Det bör i detta sammanhang även påpekas att Högsta domstolen (HD) den 9 februari 2005 meddelade dom i mål B 4466-02 rörande brott mot skogsvårdslagen. I målet prövades frågan om så kallade blankettstraffbuds överensstämmelse med regeringsformen i vissa fall. Enligt HD tillåter bestämmelserna i regeringsformen inte att förvaltningsmyndigheter fyller ut blankettstraffstadganden med fängelse i straffskalan på ett sådant sätt att den gärning som härigenom straffbeläggs anges helt eller väsentligen i myndigheternas föreskrifter. Utgången i målet i HD kan påverka utformningen av blankettstraffstadgandena i zoonoslagen. Frågan om konsekvenserna av HD:s avgörande är under beredning inom Regeringskansliet.

14.6 Jordbruksverkets rätt att delegera beslut

Promemorians förslag: Det regleras i lagen att Jordbruksverket fattar beslut enligt lagen och att Jordbruksverket får överlämna åt länsstyrelsen eller annan myndighet att fatta beslut enligt lagen.

Skälen för promemorians förslag: I zoonoslagen finns en rad bemyndiganden för regeringen och den myndighet som regeringen bestämmer att fatta beslut i enskilda fall. Det kan röra sig om beslut om provtagning och undersökning av djur, slakt eller avlivning av djur, smittrening m.m. I lagen finns även en möjlighet för den myndighet som regeringen bestämmer att överlåta åt en veterinär att besluta i enskilda ärenden. Regeringen har i zoonosförordningen föreskrivit att det är Jordbruksverket som fattar sådana beslut samt att Jordbruksverket i enskilda fall kan överlåta åt länsstyrelsen att fatta beslut. Jordbruksverket eller, i den utsträckning verket bestämmer, länsstyrelsen får i enskilda fall överlåta åt en veterinär att fatta beslut.

Jordbruksverket är den myndighet som har det centrala myndighetsansvaret för bekämpningen av zoonoser. Det är viktigt att verket har möjlighet att kunna leda arbetet med att bekämpa och förebygga zoonoser på ett effektivt sätt.

I vissa fall kan det dock vara lämpligt att en annan myndighet än Jordbruksverket fattar beslut i enskilda fall. Det rör framförallt länsstyrelserna. Länsstyrelserna har kunskap om regionala förhållanden som i vissa fall gör dem mest lämpade att fatta beslut. Även andra myndigheter, som Livsmedelsverket, skulle eventuellt kunna komma ifråga för sådana beslut. Det är därför angeläget att Jordbruksverket har rätt att överlåta åt andra myndigheter att fatta beslut i enskilda fall. För att tydliggöra lagstiftningen och klargöra att Jordbruksverket har rätt att delegera rätten att fatta beslut bör detta framgå av zoonoslagen. Detta får även till konsekvens att Jordbruksverket bör pekas ut i lagen som den myndighet som fattar beslut enligt lagen.

15 Följdändringar i andra lagar

15.1 Tekniska följdändringar

Promemorians förslag: Med anledning av de nya lagarna om livsmedel och om foder och animaliska biprodukter bör gällande laghänvisningar ändras i ett antal författningar.

Skälen för promemorians förslag: Förslagen i promemorian medför att följdändringar behöver göras i andra författningar. Utöver de följdändringar som berörs i det följande under särskilda rubriker behövs ändringar av laghänvisningar i ett antal lagar. De lagar som därvid berörs är lagen (1985:426) om kemiska produkter, lagen (1989:225) om ersättning till smittbärare, lagen (1990:1183) om tillfällig försäljning, lagen (1994:1709) om EG:s förordningar om den gemensamma fiskeripolitiken, lagen (1994:1710) om EG:s förordningar om jordbruksprodukter, lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring, miljöbalken (1998:808), smittskyddslagen (2003:168) och fartygssäkerhetslagen (2003:364).

15.2 Lagen (1990:1183) om tillfällig försäljning

Promemorians förslag: Med anledning av det förändrade livsmedelsbegreppet bör en följdändring göras i lagen.

Skälen för promemorians förslag: Lagen om tillfällig försäljning gäller bland annat livsmedel. I lagens 4 § definieras livsmedel som varor som avses 1 § 1 livsmedelslagen (1971:511). Det nya EG-rättsliga livsmedelsbegreppet inbegriper till skillnad från den nuvarande nationella definitionen inte snus eller tuggtobak. Däremot föreslås den nya livsmedelslagen uttryckligen omfatta både livsmedel och snus och tuggtobak. Med anledning härav bör en hänvisning göras i lagen om tillfällig försäljning till 1 § första stycket och andra stycket 3 i den nya livsmedelslagen.

15.3 Mervärdesskattelagen (1994:200)

Promemorians förslag: Med anledning av det förändrade livsmedelbegreppet bör vissa följdändringar göras i lagen

Skälen för promemorians förslag: I 5 kap. 9 § mervärdesskattelagen föreskrivs i vilka fall vissa former av omsättning av en vara som i normalfallet är att anse som en omsättning inom landet skall betraktas som en omsättning utomlands. Detta gäller enligt punkten 4 a varor som levererats till ett fartyg eller luftfartyg i passagerartrafik mellan EG-länder för försäljning ombord och avser sådana livsmedel eller livsmedelstillsatser som anges i livsmedelslagen (1971:511).

Enligt 7 kap. 1 § andra stycket mervärdeskattelagen skall skatt tas ut med 12 procent av beskattningsunderlaget för gemenskapsinternt förvärv och import av sådana livsmedel och livsmedeltillsatser som avses i 1 § livsmedelslagen med undantag för vatten från vattenverk, spritdrycker, vin, starköl och tobaksvaror.

I den nya livsmedelslagen återfinns inte begreppet livsmedelstillsatser. En tillsats är definitionsmässigt ett livsmedel och det saknas därför skäl att särskilt nämna tillsatser i lagen. Begreppet bör därför utmönstras ur lagtexten.

Som framgår av avsnitt 7.2.1 har den nya EG-rättsliga definitionen av livsmedel delvis en ny innebörd. Bland annat inbegrips inte tobaksvaror i definitionen. Den nya

livsmedelslagen föreslås emellertid få samma tillämpningsområde som den nu gällande lagen. Lagtekniskt förslås detta lösas så att lagens bestämmelser om livsmedel även tillämpas på bland annat snus och tuggtobak. Lydelsen i 5 kap. 9 § mervärdesskattelagen bör mot bakgrund av detta ändras så att bestämmelsen omfattar livsmedel och tuggtobak och snus enligt den nya livsmedelslagen. Vidare bör det uttryckliga undantaget för tobaksvaror i 7 kap. 1 § andra stycket tas bort.

15.4 Alkohollagen (1994:1738)

Promemorians förslag: Med anledning av att lokalgodkännanden ersätts av godkännande av anläggningar bör vissa följdändringar göras i lagen.

Skälen för promemorians förslag: Enligt 5 kap. 6 § alkohollagen är, med vissa inskränkningar, detaljhandel med öl tillåten under villkor att verksamheten bedrivs i en lokal som är godkänd som livsmedelslokal enligt bestämmelser vilka meddelats med stöd av 22 § tredje stycket livsmedelslagen (1971:511) samt att försäljning av matvaror bedrivs i lokalen. Vidare föreskrivs i 6 kap. 1 a § samma lag att servering är tillåten, med vissa inskränkningar, om verksamheten bedrivs i en lokal som är godkänd som livsmedelslokal enligt bestämmelser vilka meddelats med stöd av 22 § tredje stycket livsmedelslagen och där mat samtidigt serveras.

Som framgår av avsnitt 7.7 kommer lokalgodkännanden i framtiden att ersättas av godkännande eller registrering av anläggningar. Hänvisningen i 5 kap. 6 § och 6 kap. 1 a § alkohollagen bör därför ändras till anläggning som är godkänd eller registrerad enligt föreskrifter meddelade med stöd av 6 § 1 livsmedelslagen.

15.5 Lagen (1996:1150) om högkostnadsskydd vid köp av läkemedel

Promemorians förslag: Med anledning av den nya livsmedelslagen bör en följdändring göras i lagen.

Skälen för promemorians förslag: Enligt 6 § lagen om högkostnadsskydd har i den utsträckning regeringen så föreskriver den som är under 16 år rätt till nedsättning av det fastställda priset per inköp för sådana livsmedel som avses i 20 § livsmedelslagen (1971:511) med visst belopp. I 20 § livsmedelslagen finns bestämmelser om livsmedel för särskilda näringsändamål och mineralvatten.

I den livsmedelslag som föreslås ersätta den nu gällande lagen finns inga särskilda bestämmelser om livsmedel för särskilda näringsändamål. Hänvisningen till 20 § livsmedelslagen bör därför ersättas med en begreppet livsmedel för särskilda näringsändamål.

15.6 Lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner

Promemorians förslag: Med anledning av den nya livsmedelslagen bör en följdändring göras i lagen.

Skälen för promemorians förslag: Enligt 20 § lagen om läkemedelsförmåner har, om regeringen föreskriver det, den som är under 16 år rätt till reducering av sina kostnader för inköp av sådan av läkare föreskrivna livsmedel som avses i 20 § livsmedelslagen (1971:511). I 20 § livsmedelslagen finns bestämmelser om livsmedel för särskilda näringsändamål och mineralvatten.

I den livsmedelslag som föreslås ersätta den nu gällande lagen finns inga särskilda bestämmelser om livsmedel för särskilda näringsändamål. Hänvisningen till 20 § livsmedelslagen bör

därför ersättas med begreppet livsmedel för särskilda näringsändamål.

15.7 Fartygssäkerhetslagen (2003:365)

Promemorians förslag: Med anledning av den nya livsmedelslagen bör en följdändring göras i lagen.

Skälen för promemorians förslag: I 4 kap. 5 § fartygssäkerhetsslagen anges upplysningsvis att det i livsmedelslagen (1971:511) finns bestämmelser om livsmedel och om utrymmen för hantering av livsmedel. Bestämmelser om livsmedel och utrymmen för hantering av livsmedel finns i stor utsträckning i de EG-förordningar som kompletteras av livsmedelslagen. Förutom en ändring i laghänvisningen bör därför en hänvisning göras till de EG-förordningar som kompletteras av den nya livsmedelslagen.

16 Ikraftträdande

Promemorians förslag: De nya lagarna om livsmedel m.m., foder och animaliska biprodukter samt provtagning på djur, m.m. samt övriga lagändringar som föreslås i denna promemoria skall träda i kraft den 1 juli 2006. Vid samma tidpunkt skall livsmedelslagen (1971:511), lagen (1985:285) om foder och lagen (10992:1683) om provtagning på djur, m.m. upphävas.

Skälen för promemorians förslag: De förslag som lämnas i denna promemoria är huvudsakligen föranledda av ny gemenskapslagstiftning. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 av den 28 januari 2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftningen, om inrättandet av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet, Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1831/2003 av den 22 september 2003 om fodertillsatser och Europaarlamentets och rådets förordning (EG) nr 2160/2003 av den 17 november 2003 om bekämpning av salmonella och vissa andra livsmedelsburna zoonotiska smittämnen tillämpas redan. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 av den 26 april 2004 om offentlig kontroll för att säkerställa kontrollen av efterelvnaden av foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 183/2005 av den 17 januari 2005 om fastställande av krav för foderhygien skall tillämpas från den 1 januari 2006. När det gäller

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 852/2004 av den 29 april 2004 om livsmedelshygien, Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 853/2004 av den 29 april 2004 om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 854/2004 av den 29 april 2004 om fastställande av särskilda bestämmelser för genomförandet av offentlig kontroll av produkter av animaliskt ursprung avsedda att användas som livsmedel skall dessa tillämpas från och med 18 månader efter den dag då vissa särskilt angivna rättakter trätt i kraft. De skall dock inte tillämpas före den 1 januari 2006. Enligt rådets direktiv 2000/29/EG av den 8 maj 2000 om skyddsåtgärder mot att skadegörare på växter eller växtprodukter förs in till gemenskapen och mot att de sprids inom gemenskapen i dess lydelse enligt direktiv 2002/89/EG skulle medlemsstaterna före den 1 januari 2005 anta och offentliggöra de bestämmelser som är nödvändiga för att uppfylla kraven i direktivet. Medlemsstaterna skulle tillämpa bestämmelserna från och med den 1 januari 2005.

Omfattningen och komplexiteten av ärendet har medfört att lagstiftningen inte kunnat antas så tidigt som erfordrats. De nya lagarna om livsmedel m.m., foder och animaliska biprodukter, provtagning på djur, m.m., samt övriga lagändringar i denna promemoria bör i stället kunna träda i kraft den 1 juli 2006. Livsmedelslagen (1971:511), lagen (1985:285) om foder och lagen (1992:1683) om provtagning på djur, m.m. bör samtidigt upphävas.

De särskilda övergångsbestämmelser som kan komma att behövas i de nya lagarna har behandlats i de avsnitt avsnitten som behandlar dessa lagar.

17 Konsekvenser

17.1 Konsekvenser för berörda statliga myndigheter

Promemorians bedömning: De nya EG-förordningarna bedöms leda till ökade kostnader för de centrala kontrollmyndigheterna, i vart fall under en övergångsfas. Merkostnaderna uppstår till följd av ett behov av fortbildningsinsatser för inspektörer och av ett ökat behov av stöd och råd till såväl operativa kontrollmyndigheter som företagare.

Skälen för promemorians bedömning

Utbildningsbehovet

Utbildningsinsatser och fortbildningar m.m. är att beteckna som en del av kontrollen och skall därmed finansieras på samma sätt som tillsynens övriga kostnader, dvs. genom avgifter. Utgångspunkten för den utredning (Jo2004:07, Dir 2004:140) som har haft i uppdrag att lämna förslag till avgiftssystem för foder-, livsmedel- och djurskyddskontrollen är att avgifterna skall ha full kostnadstäckning som grund. Utredningens betänkande Avgiftsfinansierad livsmedels-, djurskydds- och foderkontroll – för en högre och jämnare kvalitet. (SOU 2005:52) innebär också att kostnader för fortbildning m.m. av kontrollpersonalen skall ingå i beräkningen av avgiftens storlek.

Av denna anledning görs bedömningen att inga skattemedel bör tillföras för att tillgodose utbildningsbehovet utan att detta skall finansieras med avgifter.

Genom införandet av specifika kompetenskrav krävs inledningsvis särskilda insatser från de centrala kontrollmyndigheterna. För att sprida grundläggande kunskap till regionala och lokala myndigheter om de nya reglerna, beräknas en mer omfattande informationsinsats vara nödvändig under de närmaste åren. Denna extra ordinära insats bedöms falla utanför den kostnad som kan ingå i basen för avgiftsuttaget. Motsvarande princip tillämpades exempelvis när miljöbalken infördes. Kostnaderna för insatsen beräknas uppgå till cirka 9 miljoner kronor för år 2006 för Livsmedelsverket, Statens jordbruksverk, Djurskyddsmyndigheten och Statens veterinärmedicinska anstalt. Kostnaderna finansieras inom ramen för berörda myndigheters anslag.

Inom Livsmedelsverkets ansvarsområde kommer det att ställas förhållandevis omfattande krav på utbildningsinsatser, särskilt inom köttkontrollen. Jordbruksverket ser ett behov av mer utbildning för de godkända veterinärerna i områden som omfattas av hygienförordningarna. För dessa veterinärer bedöms en grundutbildning omfatta minst tre dagar. De bör därefter ges fortbildning cirka en dag årligen.

Utbildningskraven i förordningarna skall inte tillämpas omedelbart på befintlig personal, utan det finns möjligheter till övergångslösningar. För nyrekryterade inspektörer kan det dock komma att krävas viss kompletteringsutbildning.

Andra insatser från statliga myndigheter

De nya reglerna kommer att kräva att nya vägledningar och instruktioner utarbetas av de centrala kontrollmyndigheterna. Detta avser även sådana vägledningar som kan behöva upprättas till stöd för tillsyn inom primärproduktionsområdet. Arbetet med att färdigställa dessa vägledningar och instruktioner beräknas pågå under åren 2005 och 2006. Såväl Jordbruksverket

som Livsmedelsverket och Djurskyddsmyndigheten kommer att beröras. Denna verksamhet bedöms dock utgöra reguljär regelmodernisering och faller inom myndigheternas uppdrag.

De nya EG-förordningarna ställer krav på god samordning mellan olika kontrollmyndigheter. För att detta skall möjliggöras krävs enkla och effektiva kontaktkanaler. Som centrala behöriga kontrollmyndigheter förutsätts Jordbruksverket, Livsmedelsverket och Djurskyddsmyndigheten bygga upp väl fungerande kostnadseffektiva kanaler och system för kommunikation inbördes och med de regionala och lokala myndigheterna.

För de regionala kontrollmyndigheterna bedöms förslagen i promemorian endast få marginella effekter. I och med att livsmedelskontroll skall ske även på gårdsnivån vidgas länsstyrelsernas uppdrag enligt livsmedelslagen att utöva den närmare tillsynen i länet till att också omfatta gårdarna. Därmed får länsstyrelserna samma roll för livsmedelskontrollen på gårdar som de har för livsmedelskontroll i övrigt. I denna uppgift ingår till exempel att medverka vid de centrala myndigheternas normerade inspektioner i kommunerna och att samordna kontrollerna i länet.

Mot bakgrund av att länsstyrelserna redan i dag har uppgifter inom livsmedelkontrollen samt att de deltar i arbetet med kontroller på gårdsnivån inom andra områden bedöms den tillkommande uppgiften endast marginellt påverka länsstyrelsernas arbetsbelastning. Ett visst utökat arbete med att bidra med uppgifter till de centrala myndigheterna som underlag för de nationella kontrollplanerna och rapporterna kan också bli aktuellt. Genom att vissa uppgifter som skall rapporteras kommer att kunna samordnas med befintligt arbete samt att den information som inhämtas från lokala myndigheter kommer att kunna bidra till arbetet inom närliggande områden är dock bedömningen att förslagen i promemorian till viss del kommer att kunna bidra till en effektivisering i verksamheten.

De nya EG-förordningarna och de förslag som lämnas i denna promemoria kommer inledningsvis att ställa krav på en utökad stöd och rådgivning från de centrala kontrollmyndigheterna till

de lokala operativa kontrollmyndigheterna. Regeringen har vid ett flertal tillfällen understrukit vikten av att de centrala kontrollmyndigheterna bedriver en fullgod tillsynsvägledning för de lokala myndigheterna. Behovet av de insatser som lyfts fram i till exempel Ds 2004:11 Förbättrad djurskydds- och livsmedelstillsyn blir än mer relevant med anledning av de nya kontrollbestämmelserna. Kontrollvägledning i form av stöd och råd till de lokala kontrollmyndigheterna bedöms vara en del av den centrala kontrollmyndighetens uppgift och kostnaderna anses rymmas inom befintliga ramar.

17.2 Konsekvenser för kommunerna

Promemorians bedömning: De nya EG-förordningarna ställer i flera fall detaljerade krav på hur offentlig kontroll skall organiseras och genomföras. Den föreslagna organisationen för foderkontrollen innebär ett ökat ansvar för kommunerna eftersom det är en obligatorisk uppgift. Förändringen med den föreslagna organisationen kan dock anses godtagbar såvida de nya uppgifterna finansieras enligt den kommunala finansieringsprincipen.

Skälen för promemorians bedömning: Av de nya EG-förordningarna följer krav på hur medlemsstaternas behöriga kontrollmyndigheter i vissa delar skall utföra sitt arbete. I dagsläget har, för de kontroller som kommunerna utövar inom livsmedels- och djurskyddsområdena, de centrala kontrollmyndigheterna rätt att utfärda bindande föreskrifter om tillsynens bedrivande. I dessa föreskrifter kan ingå beskrivningar av hur eller hur ofta olika typer av kontroller skall genomföras eller vilken kompetens som skall krävas av inspektörerna för vissa typer av uppgifter inom den offentliga kontrollen.

I EG-förordningarna förutsätts att lokala eller regionala behöriga kontrollmyndigheter bistår den centrala behöriga kontrollmyndigheten med underlag m.m. till bland annat den fleråriga nationella kontrollplanen och till den årliga

kontrollrapporten. Riksdagen har tidigare tagit ställning till frågan om de lokala myndigheternas bistånd med information inom livsmedels- och djurskyddskontrollen (prop. 2004/05:72, bet. 2004/05:MJU10, rskr. 2004/05:200). Livsmedelslagen och djurskyddslagen innehåller således redan i dag bestämmelser om att de centrala och regionala kontrollmyndigheterna får ålägga de operativa behöriga myndigheterna inom den offentliga kontrollen att lämna den information som krävs för de regionala och centrala myndigheternas kontrollarbete. Uppdraget att ta fram underlag för en flerårig nationell kontrollplan och en nationell kontrollrapport är en del av de centrala myndigheternas uppgifter inom den offentliga kontrollen.

Promemorians förslag till organisation av foderkontrollen i primärproduktionen är ett ingrepp i den kommunala självstyrelsen eftersom foderkontrollen kommer att utgöra en ny obligatorisk uppgift för kommunerna. Som beskrivits i avsnittet om foderkontrollens organisation framgår att de uppgifter som ingår i foderkontroll på gårdsnivå har en naturlig koppling till de kontroller inom livsmedels- och djurskyddsområdena som i dag utförs av kommunerna. Det innebär därför betydande samordningsvinster att låta även foderkontrollen utföras av kommunerna. En samordning mellan kontrollområdena kommer också att vara särskilt positiv för verksamhetsutövare, som trots ett nytt kontrollområde inte behöver ha kontakt med eller besökas av ytterligare myndigheter.

Frågan om hur foderkontrollen i primärproduktionen skall finansieras har varit föremål för en statlig utredning (SOU 2005:52). Betänkandet är under remissbehandling. Utgångspunkten för finansieringen av den foderkontroll som föreslås utföras av kommunerna är att uppgiften finansieras i enlighet med utgångspunkterna för den kommunala finansieringsprincipen. Baserat på de fördelar som finns med en kommunal foderkontroll och mot bakgrund av att finansiering för uppgiften skall tillgodoses i enlighet med principen om full kostnadstäckning bör ingreppet i den kommunala självstyrelsen anses godtagbart.

Kommunerna påverkas även av att räckvidden för livsmedelskontrollen utökas till att omfatta även gårdsnivån. Eftersom kommunerna är tillsynsmyndigheter enligt livsmedelslagen är det kommunala ansvaret för livsmedelskontroll i primärproduktionen en direkt följd av det vidgade livsmedelsbegreppet. Resonemanget ovan om fördelarna med en gemensam lokal kontrollorganisation för foder, livsmedel och djurskydd är även tillämplig inom detta område. Den obligatoriska uppgiften att genomföra kontroller av livsmedelssäkerhet i primärproduktionen bör inte anses vara en omotiverad inskränkning av det kommunala självstyret.

Den samlade bedömningen är därför att förslagen i denna promemoria inte kommer att innebära några tillkommande begränsningar eller omotiverade ingrepp i den kommunala självstyrelsen. Kommunerna bör kompenseras enligt den kommunala finansieringsprincipen.

17.3 Konsekvenser för små företag

Promemorians bedömning: Förslagen i denna promemoria bör inte innebära några begränsningar för små företag.

Skälen för promemorians bedömning: De EG-förordningar som behandlas i denna promemoria medför en betydande förenkling av lagstiftningen inom området. Det blir enklare att tillgodogöra sig reglerna., Regelverket blir dessutom avsevärt mycket enklare och mer flexibelt än det nuvarande. De nya reglerna kommer att i högre grad än den äldre lagstiftningen att ge utrymme för individuella och företagsanpassade lösningar så länge som målet med lagstiftningen uppnås. Vid sidan av de förenklingar av lagstiftningen som följer av EG-bestämmelserna föreslås i denna promemoria ytterligare förenklingar av lagstiftningen, särskilt inom livsmedelsområdet. Det så kallade § 16-tillståndet i livsmedelslagstiftningen för tillfällig yrkesmässig livsmedelshantering föreslås försvinna och ersättas med ett tillstånd att bedriva viss verksamhet under vissa

förutsättningar, därmed blir lokaliseringen av underordnad betydelse. Vidare föreslås att vissa kategorier av livsmedelsverksamheter med låg risk skall bli föremål för registrering av verksamheten och inte behöva genomgå ett fullständigt verksamhetsgodkännande. Jordbruksdepartementet har nyligen påbörjat remissbehandlingen av en departementspromemoria, Ds 2005:22 Småskalig livsmedelsförädling. I den promemorian redogörs närmare för de förenklingar och förbättringar för små företag som den nya livsmedelslagstiftningen innebär.

18 Författningskommentar

18.1 Förslaget till ny livsmedelslag

Lagens tillämpningsområde

1 §

Bestämmelsen, som har kommenterats i avsnitt 7.2.1, anger tillsammans med bestämmelserna i 2 och 3 §§ lagens tillämpningsområde. Den motsvaras delvis av 2 § och 4 a § i den nu gällande lagen.

I *första stycket* anges att lagen gäller livsmedel i alla stadier i produktions-, bearbetnings- och produktionskedjan. Begreppen livsmedel och alla stadier i produktions-, bearbetnings- och produktionskedjan definieras i EG-förordningen 178/2002. EG:s definition av begreppet livsmedel innebär bland annat att en råvara eller en primärprodukt generellt sett kan komma att betraktas som livsmedel på ett tidigare stadium än vad som gäller i dag. En växt som skall förtäras kan till exempel anses som livsmedel så snart det skördas. Vid bedömningen av om en råvara är att betrakta som ett livsmedel skall dock även, i likhet med vad som gäller i dag, beaktas om den är avsedd att eller rimligen kan förväntas att förtäras av människor. Detta innebär således att det inte utan vidare kan antas att en växt övergår till att bli ett livsmedel omedelbart efter skörden. Begreppet alla stadier i produktions-, bearbetnings- och distributionskedjan används i

EG-förordningarna 178/2004, 852/2004 och 183/2004 för att avgränsa respektive förordnings tillämpningsområde. Bestämmelsen innebär att livsmedelslagens tillämpningsområde i det här avseendet stämmer överens med de huvudsakliga EG-förordningarnas tillämpningsområde.

Enligt *andra stycket* skall lagens bestämmelser även tillämpas på djur som lämnas till slakt, dricksvatten som bereds och hanteras i vattenverk och snus och tuggtobak. EG:s definition av begreppet livsmedel utesluter uttryckligen tobaksvaror, levande djur, dock med vissa undantag, och vatten från den punkt där det hanteras och bereds i vattenverket till den punkt då det tappas ut kranen. För att snus och tuggtobak, kontrollen av levande djur på slakterier och vatten i vattenverken i likhet med vad som gäller i dag skall omfattas av lagens bestämmelser är det således nödvändigt att reglera dessa produkter särskilt. Bestämmelsen innebär att det som sägs om livsmedel i lagen i tillämpliga delar även skall gälla snus och snustobak, djur som lämnas till slakt och vatten hela vägen från och med vattenverket till tappkranen.

2 §

I paragrafens *första st*ycke, som har kommenterats i avsnitt 7.2.2, föreskrivs att lagen inte gäller enskildas hantering av livsmedel i privathushåll. Bestämmelsen motsvarar i sak i stort sett den nuvarande lagens 3 § första stycke. Den har dock justerats språkligt för att stämma överens med terminologin i EG-rätten.

Andra stycket motsvarar nuvarande 3 § 1.

3 §

Paragrafen, som har kommenterats i avsnitten 5 och 7.1, motsvarar delvis 4 a § första stycket i den nuvarande livsmedelslagen. Av paragrafens *första stycke* framgår att lagens bestämmelser kompletterar de EG-förordningar som helt eller delvis faller inom tillämpningsområdet för lagen.

Av paragrafens *andra stycke* följer att regeringen genom verkställighetsföreskrifter kan ange vilka av bestämmelserna i en

EG-förordning vars tillämpningsområde täcker flera lagars tillämpningsområde som skall kompletteras av livsmedelslagen.

Bemyndigandet i *tredje stycket* tar sikte på sådana kompletteringar som måste göras för att förordningarna skall kunna verkställas i Sverige eller på nationella kompletteringar av materiell art som annars måste göras enligt förordningarna, se till exempel artikel 1.3 i EG-förordningen 852/2004 och 1.4 i EG-förordningen 853/2004. Bemyndigandet innefattar däremot inte sådana frågor där det står Sverige som medlemsstat fritt att bestämma huruvida nationella bestämmelser skall utfärdas, till exempel sådana situationer där medlemsstaterna kan välja att utnyttja en i förordningen given rätt att föreskriva om undantag från förordningens krav. I dessa situationer får de generella bemyndigandena som ges i 5 eller 6 §§ användas.

Definitioner

4 §

I bestämmelsen, som har kommenterats i avsnitt 7.2.1 och 7.3 klargörs att vissa centrala begrepp som används i lagen definieras i EG-rätten. Genom EG-rättens definition av begreppet livsmedel får begreppet generellt sett en vidare omfattning än vad det har i dag. Alla ämnen eller produkter, även obearbetade, som är avsedda att eller rimligen kan förväntas att förtäras av människor är livsmedel. Exempelvis kan spannmål, mjölk och ägg vara att anses som livsmedel medan de fortfarande finns hos primärproducenten. Uttrycket utsläppande på marknaden motsvarar i princip den nuvarande lagens uttryck saluhålla. Begreppet stadier i produktions-, bearbetnings- eller distributionskedjan har ingen direkt motsvarighet i den gamla lagen. Uttrycket används i EG-förordningarna för att avgränsa respektive förordnings tillämpningsområde. Det motsvarar därmed närmast det nationella uttrycket hantering som i den nuvarande livsmedelslagen används som en övergripande benämning på allt handhavande av livsmedel som omfattas av lagens tillämpningsområde. Begreppet hantering används även i

den nya lagen, men uttrycket har här samma innebörd som i EG-rätten, dvs. det är ett faktiskt handhavande, exempelvis en beredning eller bearbetning, av ett livsmedel som avses.

Föreskrifter och beslut till skydd för människors liv eller hälsa och för konsumentintresset

5 §

I paragrafen, som har kommenterats i avsnitt 7.5, har samlats de bemyndiganden som ger regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer rätt att meddela föreskrifter som behövs för att skydda människors liv och hälsa eller för att skydda konsumentintresset. Bestämmelsen innefattar även en rätt att meddela beslut i det enskilda fallet. *Punkten 1* motsvarar nuvarande 10 och 11 §§. Med stöd av bemyndigandet kan beslut fattas till exempel om sådana tillfälliga nationella nödåtgärder som EG-rätten medger. *Punkten 2* motsvarar nuvarande 13 § och *punkten 3* nuvarande 5 och 7 §§. *Punkten 4* motsvarar 9 § medan *punkten 5* motsvarar 21 § andra stycket. Slutligen motsvarar *punkten 6* bestämmelsen i 11 a §.

Föreskrifter om livsmedelsanläggningar

6 §

I paragrafen, som har behandlats i avsnitt 7.7, ges bemyndiganden för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om godkännande av livsmedelanläggningar. I *första punkten* bemyndigas regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer att ställa krav på godkännande av anläggningar. Enligt EG-förordningen 853/2004 får verksamhet med livsmedel av animaliskt ursprung, med vissa särskilt angivna undantag, endast bedrivas i anläggningar som godkänts av kontrollmyndigheten. Andra anläggningar skall enligt EG-förordningen 852/2004 registreras. Enligt sistnämnda förordning får dock medlemsstaterna föreskriva krav på godkännande även av anläggningar som enligt bestämmelserna i

EG-förordningen 852/2004 skall registreras. Som framgår av avsnitt 7.7 bör det ankomma på Livsmedelsverket att föreskriva vilka anläggningar som bör omfattas av ett nationellt godkännandekrav. Bemyndigandet innefattar även en möjlighet att föreskriva krav på godkännande av anläggningar som tillverkar snus eller tuggtobak.

Med stöd av bemyndigandet i *punkten 2* kan regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om vilka krav en anläggning skall uppfylla för att den skall godkännas enligt bestämmelserna i punkten 1.

Punkten 3 ger regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om vilka uppgifter som skall registreras och hur registreringen av anläggningar skall gå till.

7 §

I paragrafen, som har kommenterats i avsnitt 7.6, bemyndigas regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att efter anmälan till Europeiska kommissionen meddela föreskrifter om anpassning av och undantag från de krav som ett livsmedelsföretag skall uppfylla enligt EG-förordningar som kompletteras av livsmedelslagen. Bestämmelsen tar i första hand sikte på de möjligheter till nationell anpassning av föreskrivna krav på anläggningar som EG-förordningen 852/2004 inrymmer. Anpassningen kan gälla både sådana anläggningar som omfattas av EG-förordningarnas krav på godkännande och sådana som endast omfattas av registreringskrav.

Förbud mot att släppa ut livsmedel på marknaden

8 §

I paragrafen, som har kommenterats i avsnitt 7.9, regleras i vilka fall det är förbjudet att släppa ut livsmedel på marknaden. Bestämmelsen motsvarar delvis 16 § i den nuvarande livsmedelslagen. Enligt *första punkten* är det förbjudet att släppa ut livsmedel på marknaden som inte uppfyller krav eller villkor om märkning och om livsmedels beskaffenhet eller beteckning

som föreskrivits av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer. I bestämmelsen i *andra punkten* förbjuds utsläppandet på marknaden av livsmedel som hanterats i en anläggning som inte godkänts i enlighet med vad som föreskrivits av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer. *Tredje punkten* förbjuder utsläppandet på marknaden av ett livsmedel som inte har godkänts eller anmälts i vederbörlig ordning eller som inte uppfyller villkor i ett godkännande eller tillstånd. Enligt *fjärde punkten* är det förbjudet allt släppa ut livsmedel på marknaden som innehåller förbjudna eller icke godkända ämnen, eller ämnen i en halt som överskrider föreskrivna gränsvärden. Bestämmelsen i *andra stycket* innebär att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan föreskriva undantag från de förbud som följer av första stycket. Detta kan bli nödvändigt till exempel när det gäller dricksvatten.

Kontrollmyndigheter

9 §

Paragrafen, som har kommenterats i avsnitt 7.10, motsvarar i stora delar 24 § i den nuvarande livsmedelslagen. Begreppen tillsyn och tillsynsmyndigheter ersätts med begreppen kontroll och kontrollmyndighet. Med offentlig kontroll avses i princip det som i dag benämns operativ kontroll. Detta innebär att begreppet kontroll är snävare än tillsynsbegreppet. Det bör därför införas en särskild bestämmelse vari föreskrivs att berörda myndigheterna skall utföra de uppgifter som i dag vanligtvis går under benämningen tillsynsvägledning, dvs. uppgifter av samordnande och rådgivande karaktär.

I paragrafens *första stycke* föreskrivs vilka myndigheter som utövar offentlig kontroll. Förutom de myndigheter som pekas ut direkt i lagen, dvs. Livsmedelsverket, länsstyrelserna och kommunerna öppnar lagen – till skillnad från i dag – en möjlighet för regeringen att föreskriva att även andra statliga

myndigheter skall bedriva kontroll inom vissa särskilt utpekade områden. Detta har berörts i avsnitt 7.12.

Av paragrafens *tredje stycke* framgår att Livsmedelsverket och, inom länet, länsstyrelsen är de myndigheter som har till uppgift att utöva tillsynsvägledning genom att samordna övriga myndigheters kontroll och lämna råd och hjälp i kontrollverksamheten. Regeringen ges dock rätt att föreskriva att en annan myndighet skall ansvara för samordningen i fråga om viss kontroll. Detta kan bli nödvändigt i de undantagsfall då det anses lämpligt att föreskriftsrätten rörande ett begränsat område ges till en annan myndighet än Livsmedelsverket. Motiven till bestämmelsen utvecklas närmare i avsnitt 7.10 och 7.12.

Kommunal samverkan i den offentliga kontrollen

10 §

Paragrafen, som reglerar kommunal samverkan i den offentliga kontrollen, motsvarar i 24 a § i den nuvarande livsmedelslagen.

Överflyttning av kontrollansvar

11 §

I bestämmelsen anges i vilka fall Livsmedelsverket i samråd med en kommun kan ta över kommunens ansvar för kontrollen av en viss anläggning. Paragrafen motsvarar i sak 24 b § i den nuvarande livsmedelslagen. Begreppet verksamhet har dock bytts ut mot begreppet anläggning.

12 §

I bestämmelsen anges i vilka fall ansvaret för kontroll av en viss anläggning kan flyttas från Livsmedelsverket till en kommun. Paragrafen motsvarar i sak 46 § fjärde stycket livsmedelsförordningen. Eftersom möjligheten att flytta tillsynsansvaret från en kommun till Livsmedelsverket regleras på lagnivå bör för

konsekvensens skull även möjligheten till överflyttning åt motsatt håll lagregleras.

13 §
I bestämmelsen föreskrivs i vilka fall en kommun ansvar för kontrollen över en anläggning kan flyttas till Livsmedelsverket mot en kommuns vilja. Paragrafen motsvarar 24 d § i den nuvarande livsmedelslagen. Begreppet verksamhet har dock bytts ut mot begreppet anläggning.

Föreläggande riktade till kommuner

14 §
I bestämmelsen ges Livsmedelsverket rätt att förelägga en kommun som inte fullgör sina kontrolluppgifter att avhjälpa bristen. Paragrafen motsvarar 24 c § i den nuvarande livsmedelslagen.

Föreskrifter om kontroll

15 §
Paragrafen motsvarar i sak bemyndigandena om tillsyn och uppgiftsskyldighet i 28 och 29 § i den nuvarande livsmedelslagen. En nyhet i förhållande till nuvarande bemyndigande är att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer i *punkten 2* ges rätt att föreskriva om skyldighet inte bara för kontrollmyndigheter utan också för ett enskilt kontrollorgan att lämna information till en annan kontrollmyndighet. Den nyheten har kommenterats i avsnitt 6.12.

Bemyndigandet i *punkten 3* motsvaras av 29 § i den nuvarande lagen.

Det bemyndigande som nu ges i *punkten 4* motsvaras endast delvis av första stycket 3 i den nuvarande lagens paragraf. Den nya paragrafen innehåller ingen motsvarighet till den nuvarande lagens bemyndigande att meddela föreskrifter om köttbesiktning. Det har ansetts onödigt att ge ett särskilt

bemyndigande om detta eftersom köttbesiktning är en form av offentlig kontroll. Föreskrifter om köttbesiktning kan därmed meddelas enligt föreskrifter meddelade med stöd av *punkten 1.*

Rätt till tillträde och upplysningar

16 §

Paragrafen, som i sak delvis motsvarar 26 § första stycket i den nuvarande livsmedelslagen, innehåller bestämmelser om rätt till tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen och om rätt till upplysningar m.m. vid offentlig kontroll. I *första stycket punkt 2* anges till skillnad från i dag uttryckligen att tillträdesrätten är begränsad till sådana lokaler eller områden som har anknytning till kontrollen.

I *andra stycket* klargörs att myndigheten eller kontrollorganet t vid kontrollbesöket har rätt att göra den undersökning och ta de prover som behövs utan att ersättning lämnas till livsmedelsföretagaren

Paragrafens *tredje stycke* har ingen motsvarighet i den nuvarande lagen. Bestämmelsen innebär att EG:s institutioner och experter och inspektörer ges samma rätt till upplysningar och till tillträde till lokaler m.m. som svenska kontrollmyndigheter.

Paragrafen verkställer artikel 8.2 och 4.5 i EG-förordningen 882/2004 och artikel 4 i EG-förordningen 854/2004.

Skyldighet för enskild att tillhandahålla hjälp

17 §

Paragrafen, som har kommenterats i avsnitt 7.11, har inte någon motsvarighet i den nuvarande livsmedelslagen. Bestämmelsen ger stöd för att kontrollmyndigheten skall kunna verkställa artikel 4.g i EG-förordningen 882/2004. Bestämmelsen innebär att den enskilde är skyldig att bistå kontrollmyndigheten med hjälp, till exempel vid provtagning av livsmedel.

Förelägganden, förbud och vite

18 §

Bestämmelsen, som har kommenterats i avsnitt 7.11, motsvarar i sak 25 § första och andra styckena i den nuvarande livsmedelslagen. I bestämmelsen ges kontrollmyndigheterna rätt att meddela föreläggande och förbud, vilka kan förenas med vite. En nyhet i förhållande till i dag är att det i *första stycket* klargörs att det i de EG-förordningar som kompletteras av lagen finns bestämmelser om vilka åtgärder som kontrollmyndigheterna får vidta vid enskildas underlåtelse att följa lagstiftningen. Kontrollmyndigheterna ges i paragrafen befogenhet att besluta om förelägganden och förbud – i förekommande fall förenat med vite – utöver vad som följer av de EG-förordningar som kompletteras av lagen.

I *andra stycket* har endast vissa språkliga ändringar gjorts i förhållande till den nuvarande bestämmelsens lydelse.

Särskilda ingripanden

19 §

Bestämmelsen, som har kommenterats i avsnitt 7.11, motsvarar i sak 27 § första och tredje och fjärde styckena den nuvarande livsmedelslagen. En nyhet i förhållande till i dag är att det i *första stycket* klargörs att det i de EG-förordningar som kompletteras av lagen finns bestämmelser om vilka ingripanden som kontrollmyndigheterna har rätt att göra. Kontrollmyndigheterna ges i paragrafen befogenhet att vidta åtgärder utöver vad som följer av de EG-förordningar som kompletteras av lagen.

Nuvarande 27 § andra stycket livsmedelslagen saknar direkt motsvarighet i den nya bestämmelsen eftersom det har ansetts onödigt att reglera hanteringen av kött i särskild ordning.

20 §

Bestämmelsen, som föreskriver skyldighet för kontroll-myndigheterna att efter underrättelse från smittskyddsläkaren

spåra smitta, motsvarar nuvarande 27 a § i den nuvarande livsmedelslagen.

Rättelse

21 §

Paragrafen, som innehåller bestämmelser om rättelse på enskilds bekostnad, motsvarar nuvarande i sak 25 § tredje stycket i den nuvarande livsmedelslagen.

Hjälp av polismyndighet

22 §

Bestämmelsen, som har kommenterats i avsnitt 7.13, motsvarar i sak delvis 26 § andra stycket i den nuvarande livsmedelslagen.

I *första stycket* anges att polismyndigheten skall lämna den hjälp som behövs för att verkställa beslut som har meddelats med stöd av för att denna lag, föreskrift eller beslut som har meddelats med stöd av lagen eller EG-förordningar som kompletteras av lagen. Den nya lydelsen tydliggör sålunda att polismyndigheten även skall lämna den hjälp som behövs för att de EG-förordningar som kompletteras av lagen skall efterlevas.

Paragrafens *andra stycke* har ingen motsvarighet i den nuvarande lagen. För att motverka att polisens resurser i onödan tas i anspråk för detta slag av verkställighet klargörs att biträde av polismyndighet får begäras endast i sådana situationer när det finns ett verkligt behov av polisens särskilda befogenhet att använda våld. Det är den begärande myndigheten som har att pröva om förutsättningar föreligger att begära biträde av polismyndigheten. Biträde av polismyndigheten får begäras endast om det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att polisens särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas. Av 10 § polislagen följer bland annat att en polisman får, i den mån andra medel är otillräckliga och det med hänsyn till omständigheterna är försvarligt, använda våld för att genomföra en tjänsteåtgärd, om han möts med våld

eller hot om våld (p. 1), det är fråga om att avvärja en straffbelagd handling eller en fara för liv, hälsa eller värdefull egendom eller för omfattande skada i miljön (p. 3) eller polismannen annars med laga stöd har att bereda sig tillträde till, avspärra, tillstänga eller utrymma byggnad, rum eller område eller biträda någon i myndighetsutövning med en sådan eller någon liknande åtgärd eller vid exekutiv förrättning enligt vad som är föreskrivet därom (p. 6). Kontrollmyndigheten kan till exempel begära biträde av polismyndigheten när den verksamhetsansvarige tidigare satt sig till motvärn eller förklarat sig vägra tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen som används för verksamheten. Biträde av polismyndigheten skall vidare kunna begäras i andra fall där det finns synnerliga skäl. Det kan exempelvis röra sig om situationer där det finns en överhängande risk för att exempelvis handlingar eller annat material kommer att förstöras och man inte kan avvakta med att verkställigheten löses på annat sätt.

Avgifter

23 §

Paragrafen, som innehåller avgiftsbemyndiganden, har kommenterats i avsnitt 7.14. Bestämmelsen motsvarar nuvarande 29 a §.

Straffbestämmelser m.m.

24 §

Paragrafen, som har kommenterats i avsnitt 7.15, motsvarar i sak i princip straffbestämmelserna i 30 § första, andra och fjärde styckena i den nuvarande livsmedelslagen. Flera av de lagregler som är straffsanktionerade i den nuvarande livsmedelslagen har inte fått någon motsvarighet i den nya lagen. Detta beror på att en bestämmelse med samma materiella innehåll finns i de EG-förordningar som kompletteras av lagen. En – i förhållande till i dag – mer generellt utformad straffbestämmelse avseende

överträdelser av föreskrifter i EG-rätten har därför tagits in *punkten 3*. Enligt bestämmelsen döms den till böter eller fängelse i högst ett år som åsidosätter förbud eller villkor som finns i de EG-förordningar som kompletteras av lagen.

25 §
Paragrafen motsvarar i sak 30 § tredje stycket i den nuvarande livsmedelslagen.

26 §
Paragrafen motsvarar i sak 30 § femte stycket i den nuvarande livsmedelslagen.

27 §
Paragrafen motsvarar 31 § i den nuvarande livsmedelslagen.

28 §
Paragrafen motsvarar 32 § i den nuvarande livsmedelslagen.

Överklagande

29 §
Bestämmelsen, som har kommenterats i avsnitt 7.16, motsvarar överklagandebestämmelserna i 33 § i den nuvarande livsmedelslagen. Till skillnad från den bestämmelsen innehåller den nya bestämmelsen dock ingen särskild regel om överklagande av besiktningsveterinärs beslut. Besiktningsveterinärorganisationen ingår organisatoriskt i Livsmedelsverket. Besiktningsveterinärs beslut bör därför överklagas i den ordning som gäller för andra beslut som meddelats av Livsmedelsverket, dvs. till allmän förvaltningsdomstol. Ytterligare en nyhet är att även beslut som meddelats med stöd av en EG-förordning får överklagas. Den bestämmelsen tar i första hand sikte på sådana beslut om kontrollåtgärder eller särskilda ingripanden som kommunerna har rätt att fatta enligt EG-förordningarna 882/2004 och 854/2004.

30 §
Bestämmelsen motsvarar i sak 34 § i den nu gällande lagen.

En nyhet i förhållande till i dag är att även beslut som meddelats med stöd av en EG-förordning får överklagas. Den bestämmelsen tar i första hand sikte på sådana beslut om kontrollåtgärder eller särskilda ingripanden som länsstyrelser som har övertagit en kommuns tillsyn över en viss verksamhet har rätt att fatta enligt EG-förordningarna 882/2004 och 854/2004.

31 §
Bestämmelsen motsvarar i sak i princip 31 § i den nuvarande livsmedelslagen. Med anledning av att regeringen i den nya 9 § ges rätt att föreskriva att en annan myndighet än Livsmedelsverket, länsstyrelsen eller en kommun skall bedriva kontroll inom vissa områden har överklagandebestämmelsen dock kompletterats med en bestämmelse om att beslut av andra statliga myndigheter än Livsmedelsverket skall överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

32 §
Bestämmelsen motsvaras i sak av 36 § i den nuvarande livsmedelslagen.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Punkt 1
I denna punkt anges att lagen träder i kraft den 1 juli 2006 då den gamla lagen upphör att gälla.

Punkt 2
Övergångsbestämmelsen, som har kommenterats i avsnitt 7.17, innebär att lokalgodkännanden som har meddelats med stöd av den nu gällande livsmedelslagen gäller till dess att kontrollmyndigheten har gjort en prövning av om den aktuella

anläggningen kan godkännas enligt de nya bestämmelserna eller, om det inte krävs ett godkännande, till dess att myndigheten har registrerat anläggningen.

Punkt 3
Övergångsbestämmelsen innebär att det klargörs att förelägganden eller förbud som har meddelats enligt den nuvarande livsmedelslagen fortsätter att gälla även efter det att lagen upphävts.

Punkt 4
Övergångsbestämmelsen innebär att beslut av en besiktningsveterinär som har meddelats innan den nya lagen träder i kraft skall överklagas hos länsstyrelsen i enlighet med bestämmelserna i den nuvarande livsmedelslagen.

18.2 Förslaget till ny lag om foder och animaliska biprodukter

När hänvisningar nedan görs till lagen (1985:295) om foder benämns den lagen som äldre foderlagen.

Lagens tillämpningsområde

1 §
Paragrafen, som har kommenterats i avsnitten 8.3.1 och 8.4.1, anger tillsammans med bestämmelserna i 2 och 3 §§ lagens tillämpningsområde. Den har ingen direkt motsvarighet i den nuvarande lagen.

I paragrafen anges att lagen gäller foder alla stadier i produktions-, bearbetnings- och distributionskedjan av foder samt animaliska biprodukter. Även utfodringen av djur omfattas av lagens tillämpningsområde.

Begreppet alla stadier i produktions, bearbetnings- och distributionskedjan av foder är hämtat från EG-förordningen 178/2002 där det tillämpas för att avgränsa förordningens

tillämpningsområde. Paragrafen innebär att räckvidden för de bestämmelserna om foder i lagen överensstämmer med tillämpningsområdet för de centrala EG-förordningarna på foderområdet.

Begreppet foder definieras i EG-förordningen 178/2002. Gemenskapsbegreppet gäller för allt foder avsett för utfodring av alla djur, det vill säga foder åt såväl livsmedelsproducerande djur som andra djurslag än livmedelsproducerande djur. Begreppet inbegriper även vatten. Beteckningen animaliska biprodukter definieras i EG-förordning 1774/2002, den så kallade ABP-förordningen.

2 §

Paragrafen, som har kommenterats i avsnitten 5 och 8.3, motsvarar delvis 2 a § äldre foderlagen.

Av paragrafens *första stycke* framgår att lagen kompletteras av de EG-förordningar som helt eller delvis faller inom tillämpningsområdet för lagen. Regeringen tillkännager vilka EG-förordningar som avses i Svensk författningssamling.

Av paragrafen *andra stycke* följer att regeringen genom verkställighetsföreskrifter kan ange vilka av bestämmelserna i en EG-förordning som täcker flera lagars tillämpningsområde som skall kompletteras av den här lagen.

Bemyndigandet i *tredje stycket* tar sikte på sådana kompletteringar som måste göras för att EG-förordningarna skall kunna verkställas i Sverige eller på nationella kompletteringar av materiell natur som annars måste göras enligt förordningarna. Bemyndigandet innefattar däremot inte sådana frågor där det står Sverige som medlemsstat fritt att bestämma om nationella bestämmelser skall utfärdas, se exempelvis artikel 2.3 i EG-förordningen 183/2005. I dessa situationer får de generella bemyndigandena i lagen användas.

3 §

I paragrafen, som har kommenterats i avsnitt 8.4.2, föreskrivs en begränsning av lagens tillämpningsområde. Lagen skall inte

tillämpas på privat enskild produktion av foder avsett för sällskapsdjur och utfordring av sådana djur i enskilda hem. Denna begränsning gäller dock inte i den mån lagen kompletterar EG-bestämmelser.

Paragrafen motsvarar i sak den äldre foderlagens 2 § andra stycke. Innebörden av bestämmelsen i andra meningen har kommenterats i prop. 2002/03:39 s. 25. Följden av bestämmelsen är att de EG-bestämmelser som avses i 4 § kompletteras av lagen också i den utsträckning EG-bestämmelserna ställer upp regler som är tillämpliga på utfodring av sällskapsdjur.

Definitioner

4 §

I bestämmelserna klargörs att vissa centrala begrepp som används i lagen definieras i gemenskapsrätten.

Förbud mot användning av foder

5 §

Paragrafen motsvarar 3 a § äldre foderlagen. Den har närmare kommenterats i avsnitt 8.5.3.

Föreskrifter och beslut om foder och laboratorier för foderanalyser

6 §

Paragrafen, som har kommenterats i avsnitt 8.6, motsvarar i princip 8 § äldre foderlagen. Bemyndigandet är tillämpligt i de fall då de EG-förordningar som kompletteras av lagen inte är tillämpliga eller då frågor har sin grund i EG-rätten men måste genomföras nationellt. Med stöd av bemyndigandet kan till exempel föreskrivas vilka krav som skall ställas på foder till icke livsmedelsproducerande djur.

7 §
Paragrafen motsvarar 3 b § äldre foderlagen.

8 §
Paragrafen, som har kommenterats i avsnitt 8.6, motsvarar 10 § äldre foderlagen. Bestämmelser om laboratorier för bland annat foderanalyser och metoder för sådana analyser finns numera i EG-förordningen 178/2002. I 2 § tredje stycket finns det allmänna bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela sådana föreskrifter eller i det enskilda fallet besluta om sådana föreskrifter som behövs som komplettering till EG-förordningarna. Bemyndigandet i förevarande paragraf är således endast tillämpligt när det gäller analys av andra prover än sådana som tagits med stöd av de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen.

Förbud mot att släppa ut foder på marknaden

9 §
I paragrafen, som har kommenterats i avsnitt 8.8, regleras i vilka fall det är förbjudet att använda eller släppa ut foder på marknaden utöver vad som gäller enligt de EG-förordningar som kompletteras av lagen.

Enligt *första punkten* är det förbjudet att använda eller släppa ut foder på marknaden om det kan antas att fodret har en skadlig inverkan på miljön. Bestämmelsen motsvarar delar av 9 § 1 äldre foderlagen. I bestämmelsen i *andra punkten* förbjuds användning och utsläppande på marknaden av fodret har en sådan beskaffenhet som inte är tillåten enligt 6 § andra och tredje stycket. Bestämmelsen motsvarar delar av 9 § 1 äldre foderlagen. *Tredje punkten* förbjuder användning och utsläppande på marknaden av foder som inte som inte uppfyller krav och villkor om upplysningsskyldighet som föreskrivits av regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer. Bestämmelsen motsvarar i sak 11 § äldre foderlagen. Enligt *fjärde punkten* är det förbjudet att använda eller släppa ut på marknaden foder som inte

uppfyller de krav eller villkor om fodersäkerhet för andra djurslag än livsmedelsproducerande djur som regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer föreskrivit eller beslutat om.

Föreskrifter om hantering av animaliska biprodukter

10 §

Paragrafen, som har kommenterats i avsnitt 8.3.1, motsvarar i princip 4 c § lagen (1992:1683) om provtagning på djur, m.m. Bestämmelsen ger regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer rätt att meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet besluta om omhändertagande, bearbetning, bortskaffande och hantering i övrigt av animaliska biprodukter. Med hantering i övrigt avses exempelvis omvandling och kompostering m.m. Avsikten med bemyndigandet är att regeringen eller den aktuella myndigheten skall kunna meddela föreskrifter om animaliska biprodukter i sådana frågor som inte omfattas av de EG-förordningar som kompletteras av lagen, till exempel hantering av kadaver från vilda djur.

Avgifter

11 §

Paragrafen, som har kommenterats i avsnitt 8.9, motsvarar 16 § äldre foderlagen och delar av 9 § lagen (1992:1683) om provtagning på djur, m.m. Bestämmelsen har anpassats till det förhållandet att bestämmelserna om animaliska biprodukter har överförts från provtagningslagen.

Nytt i *första stycket* är således att bemyndigandet även ger regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer möjlighet att föreskriva om att avgifter får tas ut i ärenden om godkännande och registrering av anläggningar enligt lagen eller enligt ABP-förordningen.

Nytt i *andra stycket* är att bemyndigandet även kan ge Livsmedelsverket möjlighet att föreskriva att det får tas ut

avgifter för offentlig kontroll enligt denna lag, enligt föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen eller enligt de EG-förordningar som kompletteras av lagen. Livsmedelsverket får därmed föreskriva om avgifter för sådan kontroll som verket utför över efterlevnaden av ABP-förordningen på slakterier med stöd av 11 §.

Kontrollmyndigheter

12 §

Paragrafen, som har kommenterats i avsnitt 8.10, innehåller bestämmelser om ansvarsfördelningen mellan berörda myndigheter som utövar offentlig kontroll. Begreppet offentlig kontroll, som behandlas i avsnitt 6.5, ersätter begreppet tillsyn.

Enligt huvudregeln i *första stycket* utövar Jordbruksverket och kommunerna offentlig kontroll av efterlevnaden av lagen, med stöd av lagen meddelade föreskrifter eller beslut och de EG-förordningar som kompletteras av lagen. Därutöver ger lagen regeringen möjlighet att föreskriva att en annan myndighet skall utöva viss tillsyn. Med stöd av bemyndigandet kan således regeringen bland annat föreskriva att Livsmedelsverket skall utöva offentlig kontroll av hanteringen av animaliska biprodukter hos sådana livsmedelsföretagare som är godkända i enlighet med EG-förordningen 854/2004, exempelvis slakterier, mejerier och kläckerier (se artikel 4.2 c).

Enligt *andra stycket* får Jordbruksverket överlämna åt länsstyrelsen eller annan myndighet att utöva offentlig kontroll. Bestämmelsen har sin motsvarighet i 12 § första stycket äldre foderlagen. Enligt förarbetena till denna bestämmelse (prop. 1992/93:119 s. 40) avses med annan myndighet främst Statens veterinärmedicinska anstalt som utför analyser och konsulteras vid tillsyn.

Enligt bestämmelsen i *tredje stycket* får en kontrolluppgift överlämnas åt en kommun om regeringen har föreskrivit att vissa uppgifter i den offentliga kontrollen skall utövas av annan kontrollmyndighet än de som avses i första stycket. Med stöd av

andra stycket kan således Livsmedelsverket, efter regeringens förordnande, överlämna åt kommun att utöva offentlig kontroll av efterlevnaden av hanteringen av animaliska biprodukter.

Genom bestämmelsen i *fjärde stycket* slås det fast att Jordbruksverket har ett ansvar för att samordna den offentliga kontrollen av foder och animaliska biprodukter i landet. I detta samordningsansvar ingår rådgivning, information och liknande verksamhet som skapar förutsättningar för att lagen, med stöd av lagen meddelade föreskrifter eller beslut och de EG-förordningar som kompletteras av lagen följs. Regeringen ges dock rätt att föreskriva att en annan myndighet skall ansvara för samordningen i fråga om viss kontroll.

Kommunal samverkan i den offentliga kontrollen

13 §

Paragrafen, som har kommenterats i avsnitt 8.12.1, har inte någon motsvarighet i den äldre foderlagen. Den innebär att kommunerna får möjlighet att anlita en annan kommun för uppdrag inom kontrollverksamheten eller uppdra åt en anställd i en annan kommun att fatta beslut i ett ärende.

Bestämmelsen i enlighet med motsvarande regler i livsmedelslagen och djurskyddslagen.

Överflyttning av kontrollansvar

14 §

Paragrafen, som har kommenterats i avsnitt 8.12.2, har inte någon motsvarighet i den äldre foderlagen. I paragrafen föreskrivs i vilka fall Jordbruksverket i samråd med en kommun kan ta över kommunens ansvar för den offentliga kontrollen av en viss verksamhet.

15 §

Paragrafen, som har kommenterats i avsnitt 8.12.2, har inte någon motsvarighet i den äldre foderlagen. I bestämmelsen i

första stycket föreskrivs i vilka fall som en kommuns ansvar för offentlig kontroll av en viss verksamhet kan flyttas till Jordbruksverket mot kommunens vilja. För att ett sådant beslut skall kunna fattas krävs att kommunen, grovt åsidosatt eller under längre tid, har åsidosatt sina skyldigheter att utöva offentlig kontroll beträffande aktuell verksamhet. Beslut om överflyttning fattas av regeringen på ansökan av Jordbruksverket. Ett beslut om överflyttning av kontrollansvaret omfattar den löpande kontrollen av den verksamhet som bedrivs i den aktuella anläggningen.

I paragrafens *andra stycke* föreskrivs att beslutet att flytta över kontrollansvaret får återkallas av regeringen. Om beslutet att flytta kontrollansvaret från en kommun har fattats av regeringen är det endast regeringen som kan besluta att den offentliga kontrollen skall lämnas tillbaka till kommunen. Detta gäller oavsett om kommunen och Jordbruksverket är överens om att kontrollansvaret kan återgå till kommunen.

Föreläggande riktade till kommuner

16 §

Paragrafen, som har kommenterats i avsnitt 8.12.2, har inte någon motsvarighet i den äldre foderlagen. Den innebär att Jordbruksverket ges rätt att förelägga en kommun som inte fullgör sina kontrollskyldigheter av avhjälpa sin brister. Begreppet ”skyldigheter som följer av kommunens kontrolluppdrag” avser en kommuns offentliga kontroll i vid bemärkelse. I begreppet innefattas således alla moment som ingår i en kommuns offentliga kontroll, alltså inte bara operativ kontroll utan även till exempel administrativa åtgärder kring kontrollen, såsom upprättande av kontrollplaner. Även andra skyldigheter som inte ingår i själva offentliga kontrollen men som har ett direkt samband med denna uppgift, till exempel rapportering till centrala myndigheter, omfattas av begreppet. Av 11 kap. 7 § regeringsformen följer att ett föreläggande inte kan avse åtgärder som rör kommunens myndighetsutövning mot enskild.

Föreskrifter om kontroll

17 §

Paragrafen, som har kommenterats i avsnitten 6.12 och 8.13–8.15, har inte någon motsvarighet i den äldre foderlagen.

I *punkterna 1 och 2* bemyndigas regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om hur den offentliga kontrollen skall bedrivas samt om skyldighet för en kontrollmyndighet att lämna information till en annan kontrollmyndighet. Bestämmelsen i *punkten 2* tar främst sikte på föreskrifter om skyldighet för kommunerna att lämna sådana uppgifter till den myndighet som ansvarar för att underlag lämnas eller sammanställs för den nationella kontrollplanen eller den nationella beredskapsplanen.

Enligt *punkt 3* får regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer föreskriva om foderföretagares egenkontrollprogram.

Rätt till tillträde och upplysningar

18 §

Paragrafen, som har kommenterats i avsnitt 8.16, reglerar tillträdesrätten till områden, lokaler och andra utrymmen och rätten till upplysningar m.m. vid offentlig kontroll. Förutom de myndigheter som utövar kontroll enligt lagen har även kontrollorgan som fått uppgifter i denna kontroll delegerade till sig samt EG:s institutioner och experter rätt till tillträde och upplysningar. Innehållet i paragrafen motsvarar i princip 13 § första och andra styckena äldre foderlagen.

I *första stycket 2* anges uttryckligen att tillträdesrätten endast omfattar sådana områden och lokaler m.m. som har anknytning till kontrollen.

I *andra stycket* klargörs att myndigheten eller det enskilda kontrollorganet vid kontrollbesöket har rätt att göra den undersökning och ta de prover som behövs utan att ersättning lämnas till foderföretagaren.

Paragrafen verkställer artikel 8.2 och 45.5 i EG-förordningen 882/2004 samt artikel 4 i EG-förordningen 854/2004.

Skyldighet att tillhandahålla hjälp.

19 §
Paragrafen, som har kommenterats i avsnitt 8.16, har inte någon motsvarighet i den till äldre foderlagen. Bestämmelsen ger stöd för att den behöriga myndigheten skall kunna verkställa artikel 4.2 g i EG-förordningen 882/2004. Den myndighet som utför offentlig kontroll kan till exempel behöva hjälp av foderföretagaren med provtagning av foder i en silo.

Förelägganden, förbud och vite

20 §
Paragrafen reglerar kontrollmyndighetens möjligheter att ingripa i de fall då det fordras ett ingripande. Bestämmelsen motsvarar i princip 14 § första och andra styckena äldre foderlagen. I de EG-förordningar som kompletteras av lagen finns bestämmelser om åtgärder som behörig myndighet får vidta vid bristande efterlevnad. Den myndighet som ansvarar för utövandet av offentlig kontroll får således besluta om förelägganden och förbud – i förekommande fall förenat med vite – utöver vad som följer av de EG-förordningar som kompletteras av lagen.

Ändringarna av bestämmelsen i *andra stycket* är av språklig karaktär. Någon ändring i sak är således inte avsedd.

Särskilda ingripanden

21 §
Paragrafen motsvarar i princip 15 § äldre foderlagen. I de EG-förordningar som kompletteras av lagen finns särskilda bestämmelser om åtgärder som skall vidtas vid bristande efterlevnad. Det är således endast möjligt att besluta om

ingripanden med stöd av paragrafen i den mån dessa är förenliga med gemenskapsrätten.

Utöver vad som följer av de EG-förordningar som kompletteras av lagen får, enligt *första stycket 1*, den myndighet som ansvarar för offentlig kontroll enligt denna lag ta hand om foder i de fall då det är uppenbart att fodret är avsett att släppas ut på marknaden i strid med 5 och 9 §§, föreskrifter som meddelats med stöd av 6 § eller någon EG-bestämmelse som kompletteras av lagen. Med begreppet utsläppande på marknaden avses detsamma som i artikel 3.8 i EG-förordningen 178/2002. Begreppet innebär således innehav av foder för försäljning, inbegripet utbjudande till försäljning eller varje annan form av överlåtelse, kostnadsfri eller inte, samt försäljning, distribution och andra former av överlåtelse. Ett ingripande med stöd av bestämmelsen kan således även i fortsättningen vidtas vid spridning av sådant oönskat foder som skett genom gåvor eller byteshandel. Myndigheten får vidare ingripa och ta hand om foder om det släpps ut på marknaden i strid med kraven på fodersäkerhet och upplysningsskyldighet i lagen och i de EG-förordningar som kompletteras av lagen.

Enligt *första stycket 2* får myndigheten även ta hand om foder som avses med ett föreläggande eller förbud som beslutats med stöd av lagen om föreläggandet eller förbudet inte följs.

Bestämmelsen i *andra stycket* motsvarar i princip 15 § första stycket andra meningen äldre foderlagen. Åtgärden får i likhet med vad som gäller enligt bestämmelsen i övrigt vidtas utöver vad som följer av de EG-förordningar som kompletteras av lagen.

Rättelse

22 §

Paragrafen motsvarar i princip 14 § tredje stycket äldre foderlagen och 7 a § lagen (1992:1683) om provtagning på djur, m.m. Den har anpassats efter det förhållandet att bestämmelserna om animaliska biprodukter har förts över från

provtagningslagen. Nytt ur foderhänseende är att en myndighet även får besluta om rättelse om någon inte rättar sig efter de EG-förordningar som kompletteras av lagen. I några av de EG-förordningar som kompletteras av lagen finns bestämmelser om rättelse i vissa fall. Av paragrafen framgår därför att bestämmelsen gäller utöver vad som följer av de EG-förordningar som kompletteras av lagen. I övrigt är ändringarna i bestämmelsen av språklig karaktär. Någon ändring i sak är därvid inte avsedd.

Hjälp av polismyndighet

23 §

Paragrafen, som har kommenterats i avsnitt 8.17, motsvarar delvis 13 § tredje stycket äldre foderlagen. I paragrafens *första stycke* anges att polismyndigheten skall lämna hjälp som behövs för att verkställa beslut som har meddelats med stöd av lagen eller EG-förordningar som kompletteras av lagen. En nyhet är att polismyndigheten även skall lämna den hjälp som behövs för att de EG-förordningar som kompletteras av lagen skall efterlevas.

Paragrafens *andra stycke* har ingen motsvarighet i den nuvarande lagen. För att motverka att polisens resurser i onödan tas i anspråk för detta slag av verkställighet klargörs att biträde av polismyndighet får begäras endast i sådana situationer när det finns ett verkligt behov av polisens särskilda befogenhet att använda våld. Det är den begärande myndigheten som har att pröva om förutsättningar föreligger att begära biträde av polismyndigheten. Biträde av polismyndigheten får begäras endast om det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att polisens särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas. Av 10 § polislagen följer bland annat att en polisman får, i den mån andra medel är otillräckliga och det med hänsyn till omständigheterna är försvarligt, använda våld för att genomföra en tjänsteåtgärd, om han möts med våld eller hot om våld (p. 1), det är fråga om att avvärja en

straffbelagd handling eller en fara för liv, hälsa eller värdefull egendom eller för omfattande skada i miljön (p. 3) eller polismannen annars med laga stöd har att bereda sig tillträde till, avspärra, tillstänga eller utrymma byggnad, rum eller område eller biträda någon i myndighetsutövning med en sådan eller någon liknande åtgärd eller vid exekutiv förrättning enligt vad som är föreskrivet därom (p. 6). Kontrollmyndigheten kan till exempel begära biträde av polismyndigheten när den verksamhetsansvarige tidigare satt sig till motvärn eller förklarat sig vägra tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen som används för verksamheten. Biträde av polismyndigheten skall vidare kunna begäras i andra fall där det finns synnerliga skäl. Det kan exempelvis röra sig om situationer där det finns en överhängande risk för att exempelvis handlingar eller annat material kommer att förstöras och man inte kan avvakta med att verkställigheten löses på annat sätt.

Straffbestämmelser m.m.

24 §

Paragrafen, som har kommenterats i avsnitt 8.18, motsvarar i princip 17 § äldre foderlagen.

Enligt bestämmelsen i *första stycket 1* döms den till böter eller fängelse i högst ett år som med uppsåt eller oaktsamhet bryter mot 5 eller 9 §. Bestämmelsen motsvarar delvis 17 § första stycket 1 äldre foderlagen.

Genom bestämmelsen i *första stycket 2* döms den till böter eller fängelse i högst ett år som med uppsåt eller oaktsamhet som åsidosätter förbud eller villkor som meddelats med stöd av bemyndigandet i 6 § eller som finns i de EG-förordningar som kompletteras av lagen. Bestämmelsen motsvarar delvis 10 § lagen (1992:1683) om provtagning på djur, m.m. och 17 § första stycket 2 äldre foderlagen. Det är således även i fortsättningen straffbelagt att bryta mot förbud eller villkor som finns i ABP-förordningen. Genom bestämmelsen är det även straffbelagt att

bryta mot till exempel bestämmelserna om fodersäkerhet i artikel 15 i EG-förordningen 178/2002.

Enligt *första stycket 3* är det straffbelagt att bryta mot en föreskrift som meddelats med stöd av 2 § tredje stycket, 6 eller 10 §. Bestämmelsen motsvarar 17 § första stycket 3 äldre foderlagen och delvis 10 § provtagningslagen.

Bestämmelserna i *andra stycket* är ny. Motsvarande bestämmelse finns även i livsmedelslagen. Om förpliktelse av betydelse från hälsosynpunkt uppsåtligen åsidosatts i större omfattning eller annars på ett allvarligt sätt skall således dömas till fängelse i högst två år. Exempel på sådana handlingar lämnas i avsnitt 8.18.1.

Bestämmelserna i *tredje och fjärde styckena* motsvarar i princip 17 § andra och fjärde styckena äldre foderlagen. Ändringarna i bestämmelserna är av språklig karaktär och följer samma språkbruk som motsvarande bestämmelser i övriga lagar i denna promemoria. Någon ändring i sak är inte avsedd.

25 §

Paragrafen, som har kommenterats i avsnitt 8.18.2, motsvarar delvis 17 § första stycket 4 äldre foderlagen. Enligt bestämmelsen skall den som av uppsåt eller av oaktsamhet underlåter att fullgöra som upplysningsskyldighet i den offentliga kontrollen endast kunna dömas till böter.

26 §

Paragrafen motsvarar 17 § tredje stycket äldre foderlagen och delvis 10 § tredje stycket provtagningslagen. Ändringen i paragrafen är av språklig karaktär och innebär inte någon ändring i sak.

27 §

Paragrafen motsvarar 18 § äldre foderlagen. Någon ändring i sak är inte avsedd.

Överklagande

28 §
Paragrafen, som har kommenterats i avsnitt 8.19, har ingen motsvarighet i den äldre foderlagen. Den är utformad på liknande sätt som gäller för överklagande av beslut som fattats av en kommunal nämnd enligt livsmedelslagen och provtagningslagen.

29 §
Paragrafen, som har kommenterats i avsnitt 8.19, motsvarar delvis 19 § äldre foderlagen. Med anledning av att regeringen i 12 § ges rätt att föreskriva att en annan myndighet än Jordbruksverket eller kommunerna skall bedriva kontroll inom vissa områden har överklagandebestämmelsen dock kompletterats med en bestämmelse om att beslut också av andra statliga myndigheter än Jordbruksverket skall överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

30 §
Paragrafen, som har kommenterats i avsnitt 8.19, motsvarar i princip 20 § äldre foderlagen. Nytt är att beslut av myndighet enligt regeringens förordnande får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Bestämmelsen omfattar därmed även sådana myndighetsbeslut enligt lagen som kan fattas av annan myndighet än Jordbruksverket, exempelvis enligt regelverken om animaliska biprodukter.

Övergångsbestämmelser

Den äldre foderlagen upphör att gälla när den nya lagen träder i kraft. Beslut om förelägganden och förbud som meddelats med stöd av den nu gällande lagen fortsätter att gälla även efter det att den nya lagen trätt i kraft. Detta tydliggörs i den särskilda övergångsbestämmelsen.

18.3 Förslaget till ny lag om provtagning på djur, m.m.

När hänvisningar nedan görs till lagen (1992:1683) om provtagning på djur, m.m. benämns den lagen som äldre provtagningslagen.

Lagens tillämpningsområde

1 §
Paragrafen motsvarar 1 § äldre provtagningslagen.

2 §
Paragrafen, som har kommenterats i avsnitten 5 och 9.3, motsvarar delvis 1 a § äldre provtagningslagen.

Av paragrafens *första stycke* framgår att lagen kompletteras av de EG-förordningar som helt eller delvis faller inom tillämpningsområdet för lagen. Regeringen tillkännager vilka EG-förordningar som avses i Svensk författningssamling.

Av paragrafens *andra stycke* följer att regeringen genom verkställighetsföreskrifter kan ange vilka av bestämmelserna i en EG-förordning som täcker flera lagars tillämpningsområde som skall kompletteras av den här lagen.

Bemyndigandet i *tredje stycket* tar sikte på sådana kompletteringar som måste göras för att EG-förordningarna skall kunna verkställas i Sverige eller på nationella kompletteringar av materiell natur som annars måste göras enligt förordningarna. Bemyndigandet innefattar däremot inte sådana frågor där det står Sverige som medlemsstat fritt att bestämma om nationella bestämmelser skall utfärdas. I dessa situationer får i stället de generella bemyndigandena i lagen användas.

3–9 §§
Paragraferna motsvarar i princip 2–5 §§ äldre provtagningslagen. I konsekvens med att hanteringen av animaliska biprodukter i fortsättningen regleras genom den nya lagen om foder och

animaliska biprodukter utgår 4 c § äldre provtagningslagen från denna lag.

I 8 §, som har kommenterats i avsnitt 9.2, har punkt 4 utgått ur lagtexten i förhållande till bestämmelsen i den äldre provtagningslagen.

Avgifter

10 §

Paragrafen motsvarar i princip 9 § äldre provtagningslagen. I konsekvens med att begreppet offentlig kontroll skall användas i fortsättningen ersätts begreppet kontroll i lagtexten med det nya begreppet.

Kontrollmyndigheter

11 §

Paragrafen, som har kommenterats i avsnitt 9.5, har sin huvudsakliga motsvarighet i 7 § första stycket äldre provtagningslagen. Den reglerar ansvarsfördelningen mellan olika myndigheter som utövar offentlig kontroll. Paragrafen har utformats på samma sätt som motsvarande bestämmelser i bland annat livsmedelslagen och lagen om foder och animaliska biprodukter. Detta innebär en ändring i jämförelse med den äldre provtagningslagen, där tillsynen, utöver de EG-förordningar som kompletteras av lagen, begränsas till tillsyn över föreskrifter eller beslut meddelade med stöd av vissa paragrafer i lagen.

Enligt bestämmelsen skall det vara möjligt för Jordbruksverket att överlämna åt länsstyrelsen och en kommun att kontrollera efterlevnaden av de EG-förordningar som omfattas av lagens tillämpningsområde. Härvid avses exempelvis bestämmelserna om kontroll av sådan mjölkproduktion som inte faller inom tillämpningsområdet för den nya livsmedelslagen.

I konsekvens med att begreppet offentlig kontroll skall användas i fortsättningen ersätts begreppet tillsyn med det nya begreppet.

Bestämmelsen i *andra stycket,* som delvis har kommenterats i avsnitt 6.12, har inte någon motsvarighet i den äldre provtagningslagen. Jordbruksverket har, enligt första stycket, möjlighet att överlämna uppgifter i den offentliga kontrollen till länsstyrelsen. Bestämmelsen i andra stycket innebär att det i lagen slås fast att Jordbruksverket har ett ansvar för att samordna den offentliga kontrollen av lagen i landet. I detta samordningsansvar ingår rådgivning, information och liknande verksamhet som skapar förutsättningar för att lagen, med stöd av lagen meddelade föreskrifter eller beslut och de EG-förordningar som kompletteras av lagen följs. Regeringen ges dock rätt att föreskriva att en annan myndighet skall ansvara för samordningen i fråga om viss kontroll.

Föreskrifter i den offentliga kontrollen

12 §

Paragrafen, som har kommenterats i avsnitten 6.12 och 9.6, motsvaras delvis av 7 § fjärde stycket äldre provtagningslagen.

Innehållet i *punkt 2* är nytt och tar främst sikte på föreskrifter om skyldighet för kommunerna att lämna sådana uppgifter till den myndighet som ansvarar för att underlag lämnas eller sammanställs för den nationella kontrollplanen eller den nationella beredskapsplanen.

Rätt till tillträde och upplysningar

13 §

Paragrafen, som har kommenterats i avsnitt 9.7, motsvarar delvis 8 § första–tredje styckena äldre provtagningslagen. Den reglerar möjligheterna att utöva offentlig kontroll för den myndighet som ansvarar för sådan kontroll.

I konsekvens med den terminologi som skall användas i fortsättningen ersätts begreppet tillsyn med begreppet offentlig kontroll. Någon ändring i sak är inte avsedd.

Kontrollmyndigheten kan med stöd av artikel 5 i EG-förordningen 882/2004 ha delegerat särskilda uppgifter i den offentliga kontrollen om offentlig kontroll till ett kontrollorgan. Paragrafen har därför utformats så att det är den som utövar offentlig kontroll som skall ha de rättigheter som paragrafen medger.

Enligt *första stycket 1* skall den som utövar offentlig kontroll på begäran ha rätt till upplysningar och ta del av sådana handlingar som behövs för den offentliga kontrollen.

Den som utövar offentlig kontroll skall dessutom ha rätt till tillträde till bland annat områden, anläggningar och andra utrymmen. Kontrollmyndigheten eller kontrollorganet har med stöd av bestämmelsen rätt till tillträde till dessa utrymmen för samtliga uppgifter som har anknytning till den offentliga kontrollen eller åtgärderna. Bestämmelsen i *första stycket 2* har utformats i enlighet med detta.

I *andra stycket* klargörs att myndigheten eller det enskilda kontrollorganet vid kontrollbesöket har rätt att göra de undersökningar och ta de prover som behövs utan att ersättning lämnas till den enskilde.

Enligt *tredje stycket* skall även EG:s institutioner och experter samt företrädare för behöriga myndigheter i andra medlemsstater inom EU har rätt till tillträde och upplysningar enligt första stycket. Bestämmelsen motsvarar 8 § tredje stycket äldre provtagningslagen.

Skyldighet att tillhandahålla hjälp

14 §

Paragrafen motsvarar 8 § andra stycket andra meningen äldre provtagningslagen.

Förelägganden, förbud och vite

15 §

Paragrafen, som har sin huvudsakliga motsvarighet i 7 § andra stycket äldre provtagningslagen, reglerar kontrollmyndighetens befogenheter i de fall då det fordras ett ingripande. Paragrafen har utformats på samma sätt som motsvarande bestämmelser i bland annat livsmedelslagen och lagen om foder och animaliska biprodukter.

I konsekvens med den terminologi som skall användas i fortsättningen ersätts begreppet tillsynsmyndighet med begreppet kontrollmyndighet. Någon ändring i sak är inte avsedd.

I förhållande till den äldre lagtexten har paragrafen genomgått en förändring. Enligt *första stycket* får kontrollmyndigheten meddela de förelägganden och förbud som behövs för att lagen, föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EG-förordningar som kompletteras av lagen eller beslut som meddelats med stöd av EG-förordningarna skall följas.

I de EG-förordningar som kompletteras av lagen finns bestämmelser om åtgärder som behörig myndighet får vidta vid bristande efterlevnad. Enligt paragrafen får de möjligheter till beslut om förelägganden och förbud – i förekommande fall förenat med vite – vidtas av kontrollmyndigheten utöver vad som följer av de EG-förordningar som kompletteras av lagen.

Enligt *andra stycket* får förelägganden eller förbud förenas med vite. För vitesföreläggande gäller bestämmelserna i lagen (1985:206) om viten.

Rättelse

16 §

Paragrafen, som har kommenterats i avsnitt 9.8, saknar egentlig motsvarighet i den äldre provtagningslagen. I den äldre

provtagningslagen finns visserligen i 7 a § en bestämmelse om rättelse på den enskildes bekostnad. Den bestämmelsen avser dock enbart skyldigheter enligt föreskrifter eller beslut som rör hanteringen av animaliska biprodukter.

Av paragrafen följder att om någon inte fullgör sina skyldigheter enligt lagen, föreskrifter eller beslut som meddelats med stöd av lagen, de EG-förordningar som kompletteras av lagen eller beslut som meddelats med stöd av EG-förordningarna, får den myndighet som utöva offentlig kontroll besluta om rättelse på hans eller hennes bekostnad.

Hjälp av polismyndighet

17 §

Paragrafen, som har kommenterats i avsnitt 9.9, motsvarar i sak delvis 8 § fjärde stycket äldre provtagningslagen.

I *första stycket* anges att polismyndigheten skall lämna den hjälp som behövs för att verkställa beslut som har meddelats med stöd av för att denna lag, föreskrift eller beslut som har meddelats med stöd av lagen eller EG-förordningar som kompletteras av lagen. Den nya lydelsen tydliggör sålunda att polismyndigheten även skall lämna den hjälp som behövs för att de EG-förordningar som kompletteras av lagen skall efterlevas.

Paragrafens *andra stycke* har ingen motsvarighet i den nuvarande lagen. För att motverka att polisens resurser i onödan tas i anspråk för detta slag av verkställighet klargörs att biträde av polismyndighet får begäras endast i sådana situationer när det finns ett verkligt behov av polisens särskilda befogenhet att använda våld. Det är den begärande myndigheten som har att pröva om förutsättningar föreligger att begära biträde av polismyndigheten. Biträde av polismyndigheten får begäras endast om det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att polisens särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas. Av 10 § polislagen följer bland annat att en polisman får, i den mån andra medel är otillräckliga och det med hänsyn till omständigheterna är försvarligt, använda

våld för att genomföra en tjänsteåtgärd, om han möts med våld eller hot om våld (p. 1), det är fråga om att avvärja en straffbelagd handling eller en fara för liv, hälsa eller värdefull egendom eller för omfattande skada i miljön (p. 3) eller polismannen annars med laga stöd har att bereda sig tillträde till, avspärra, tillstänga eller utrymma byggnad, rum eller område eller biträda någon i myndighetsutövning med en sådan eller någon liknande åtgärd eller vid exekutiv förrättning enligt vad som är föreskrivet därom (p. 6). Kontrollmyndigheten kan till exempel begära biträde av polismyndigheten när den verksamhetsansvarige tidigare satt sig till motvärn eller förklarat sig vägra tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen som används för verksamheten. Biträde av polismyndigheten skall vidare kunna begäras i andra fall där det finns synnerliga skäl. Det kan exempelvis röra sig om situationer där det finns en överhängande risk för att exempelvis handlingar eller annat material kommer att förstöras och man inte kan avvakta med att verkställigheten löses på annat sätt.

Den har ändrats språkligt i förhållande till äldre provtagningslagen. Någon ändring i sak är inte avsedd i detta avseende.

Nytt i sak i förhållande till motsvarande bestämmelse i den äldre provtagningslagen är att polismyndigheten skall bistå kontrollmyndigheten med hjälp att säkerställa att även de EG-förordningar om kompletteras av lagen följs.

Straffbestämmelser m.m.

18 §

Paragrafen motsvarar delvis 10 § första och andra styckena äldre provtagningslagen. Den har anpassats efter det förhållandet att bestämmelserna om hantering av animaliska biprodukter har överförts till lagen om foder och animaliska biprodukter.

Enligt *första stycket 1* döms den till böter eller fängelse i högst ett år som med uppsåt eller av grov oaktsamhet bryter mot en föreskrift som har meddelats med stöd av 6–8 § eller 9 § första

stycket. Bestämmelsen har sin motsvarighet i 10 § första stycket äldre provtagningslagen.

Enligt *första stycket 2* döms den till böter eller fängelse i högst ett år som med uppsåt eller av grov oaktsamhet inte fullgör sin skyldighet att tillhandahålla hjälp enligt 14 §.

Enligt *första stycket 3* döms den till böter eller fängelse i högst ett år som med uppsåt eller av grov oaktsamhet åsidosätter förbud eller villkor som finns i de EG-förordningar som kompletteras av lagen. Bestämmelsen, som har kommenterats i avsnitt 9.10, har delvis sin motsvarighet i 10 § första stycket äldre provtagningslagen. Lagen kompletterar numera de EG-förordningar som regeringen tillkännager i Svensk författningssamling. Bestämmelsen innebär att det är straffbelagt att åsidosätta de förbud och villkor som finns i dessa EG-förordningar och som faller inom tillämpningsområdet för lagen.

Bestämmelsen i *andra stycket* motsvarar 10 § andra stycket äldre provtagningslagen. Bestämmelsen har genomgått en språklig förändring i förhållande till den äldre bestämmelsen. Någon ändring i sak är inte avsedd.

19 §

Paragrafen motsvarar 10 § tredje stycket äldre provtagningslagen. Ändringarna i bestämmelsen är av språklig karaktär och någon ändring i sak är inte avsedd.

Överklagande

20 §

Paragrafen motsvarar i princip 11 § äldre provtagningslagen.

I konsekvens med den terminologi som skall användas i fortsättningen ersätts begreppet tillsynsmyndighet med begreppet kontrollmyndighet. Någon ändring i sak är inte avsedd.

I paragrafen har tillägg gjorts i förhållande till den äldre bestämmelsen. Även beslut som har meddelats med stöd av de EG-förordningar som kompletteras av lagen av kommunal

nämnd får överklagas till länsstyrelsen. Beslut som har meddelats med stöd av de EG-förordningar som kompletteras av lagen av annan statlig myndighet än regeringen eller av en sådan organisation som avses i 9 § andra stycket får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

21 §
Paragrafen motsvarar 11 § femte stycket äldre provtagningslagen. Bestämmelsen har, i syfte att åstadkomma en bättre systematik i lagen, placerats i en egen paragraf. Ett tillägg har gjorts i paragrafen i förhållande till den äldre bestämmelsen. Även beslut som fattats enligt de EG-förordningar som kompletteras av lagen skall gälla omedelbart, om inte något annat beslutas.

22 §
Paragrafen motsvarar 12 § äldre provtagningslagen.

Övergångsbestämmelser
Den äldre lagen om provtagning på djur, m.m. upphör att gälla när den nya lagen träder i kraft. Beslut om förelägganden och förbud som meddelats med stöd av den nu gällande lagen fortsätter att gälla även efter det att den nya lagen trätt i kraft. Ett föreläggande eller förbud enligt äldre bestämmelser skall såvitt avser hanteringen av animaliska biprodukter anses vara beslutade enligt lagen om foder och animaliska biprodukter. Övriga förelägganden och förbud skall anses vara beslutade enligt den nya provtagningslagen.

18.4 Förslaget till lag om ändring i växtskyddslagen (1972:318)

1 §
I paragrafen, som har kommenterats i avsnitt 10.2.1, anges vissa centrala definitioner i lagen. Nytt är att begreppen växt och växtprodukt definieras var och en för sig.

Enligt *första stycket* avses med växt enligt lagen levande växt eller levande växtdel, inklusive fröer. Begreppet har anpassats till definitionen i artikel 2.1 a i direktivet 2000/29 om skyddsåtgärder mot växtskadegörare m.m. i dess lydelse enligt direktiv 2002/89/EG. Vidare definieras begreppet växtprodukt. Definitionen överensstämmer med artikel 2.1 b i det ovan nämnda direktivet. Med växtprodukt avses produkt som alltjämt har karaktären av råvara, såsom timmer, utsäde och spannmål. Slutligen innehåller stycket en definition av begreppet växtskadegörare vilket har anpassas till direktivet i dess senaste lydelse. Begreppet omfattar därmed, till skillnad mot vad som är fallet i dag, art, stam, biotyp av växt, djur eller patogen som är skadlig för växt eller växtprodukt.

I *andra stycket* finns ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer att meddela närmare föreskrifter om vad som avses med växt i första stycket. Därigenom har begreppets innebörd anpassats till de förändringar som görs av direktivet om motsvarande begrepp i EG-lagstiftningen.

2 a §

Paragrafen, som har kommenterats i avsnitten 5 och 10.1, är *ny.*

Av paragrafens *första stycke* framgår att lagen kompletteras av de EG-förordningar som helt eller delvis faller inom tillämpningsområdet för lagen. Regeringen tillkännager vilka EG-förordningar som avses i Svensk författningssamling.

Av paragrafen *andra stycke* följer att regeringen genom verkställighetsföreskrifter kan ange vilka av bestämmelserna i en EG-förordning som täcker flera lagars tillämpningsområde som skall kompletteras av den här lagen.

Bemyndigandet i *tredje stycket* avser sådana kompletteringar som måste göras för att EG-förordningarna skall kunna verkställas i Sverige eller på nationella kompletteringar av materiell natur som annars måste göras enligt förordningarna. Genom bemyndigandet kan regeringen således föreskriva om sådana frågor i artiklarna 41–46 i EG-förordningen 882/2004

som kräver nationell komplettering. Bemyndigandet innefattar däremot inte sådana frågor där det står Sverige som medlemsstat fritt att bestämma om nationella bestämmelser skall utfärdas. I dessa situationer får de generella bemyndigandena i lagen användas.

3 §
Till följd av ett begreppet växt i 1 § numera är uppdelat i två begrepp – växt och växtprodukt – har ordet växtprodukter lagts till i *första stycket.*

4 §
Till följd av att begreppet växt i 1 § numera är uppdelat i två begrepp – växt och växtprodukt – har ordet växtprodukter lagts till i *första stycket*.

5 §
Till följd av att begreppet växt i 1 § numera är uppdelat i två begrepp – växt och växtprodukt – har ordet växtprodukter lagts till i *punkterna 3 och 6*. Den sistnämnda punkten har dessutom kompletterats så att den även omfattar innehav eller annan hantering av bland annat växt och växtprodukt. Bestämmelsen har även utökats med annat odlingssubstrat än jord, kompost eller gödsel. Med odlingssubstrat avses ämne som växter odlas i och med den huvudsakliga funktionen att ge växten stadga och utgöra förlag för vatten och näring. Förutom jord, kompost och gödsel är växtdelar, rester av växter samt andra organismer i olika stadier av nedbrytning samt torv eller bark exempel på odlingssubstrat.

I paragrafen införs ett *nytt sista stycke*. Det nya stycket har kommenterats i avsnitt 10.3.1.1. Enligt detta får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer överlåta till enskilt kontrollorgan som är juridisk person att i samband med införsel av växter, växtprodukter, växtskadegörare, jord, kompost, gödsel eller annat odlingssubstrat och kulturer av växtskadegörare meddela vissa av de beslut som anges i paragrafens första stycke.

Överlåtelsen omfattar förläggande för fastighetsägare eller nyttjanderättsinnehavare att vidta åtgärder för bekämpning av växtskadegörare på fastigheten samt beslut om smittrening av lokal, redskap, transportmedel eller annat föremål som kan hysa växtskadegörare. Dessutom avses beslut om smittrening eller förstöring av växt eller växtprodukt eller förpackning till växt eller växtprodukt. Även beslut om begränsning i rätten att använda växt, växtprodukt eller sådan förpackning omfattas. Vidare tillåts överlåtelse av befogenhet att besluta om förbud eller villkor för införsel eller bortförande av sådana växter, växtprodukter m.m.

5 a §

Till följd av att begreppet växt i 1 § numera är uppdelat i två begrepp – växt och växtprodukt – har ordet växtprodukter lagts till i *punkterna 1 och 2*.

I paragrafen införs ett *nytt sista stycke*. Enligt detta får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer till enskilt kontrollorgan som är juridisk person överlåta att i enskilda fall besluta om provtagning eller undersökning av växt, växtprodukt, jord eller annat odlingssubstrat, mark, lokal, transportmedel, förpackning, redskap eller annat föremål som kan hysa växtskadegörare. Tillägget har kommenterats i avsnitt 10.3.1.1.

6 §

Paragrafen, som har kommenterats i avsnitt 10.2.3, reglerar vilka skyldigheter som innehavaren av mark, byggnad eller transportmedel har när det gäller tillträde till dessa områden för åtgärder enligt lagen eller föreskrifter meddelade med stöd av lagen.

Genom ett *nytt andra stycke* skall innehavaren – förutom de nationella myndigheterna – även ge EU:s institutioner eller av institutionerna utsedda inspektörer eller experter tillträde till marken, byggnaderna eller transportmedlen. Bestämmelsen

genomför artikel 21 i direktivet om skyddsåtgärder mot växtskadegörare m.m.

6 a §

Paragrafen, som har kommenteras i avsnitt 10.3.2, är *ny*.

Enligt bestämmelsen skall den som utövar offentlig kontroll har rätt att för denna kontroll på begäran få upplysningar och ta del av handlingar som behövs för den offentliga kontrollen. Detta gäller även upplysningar till EU:s institutioner samt av dessa utsedda inspektörer eller experter.

7 a §

Till följd av att begreppet växt har delats upp i begreppen växt och växtprodukt har orden växtprodukt lagts till i *andra stycket*.

8 a §

Paragrafen, som har kommenterats i avsnitt 10.3.3, är *ny.*

Genom paragrafen införs en möjlighet för regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer att föreskriva om avgifter. Avgifter får, enligt bestämmelsen, tas ut för bland annat handläggning av fråga om tillstånd, kontroll eller därmed sammanhängande eller jämförlig åtgärd. Sammanhängande åtgärd avser handläggning av exempelvis frågor om registrering av företagen.

11 §

Ändringarna i paragrafen har kommenterats i avsnitt 10.3.1.2.

Enligt *andra stycket* enskilt kontrollorgans beslut överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Det allmännas talan hos domstolen förs enligt *tredje stycket* av Statens jordbruksverk.

11 a §

Paragrafen, som har kommenterats i avsnitt 10.3.1.3, är *ny.*

Enligt paragrafen skall vissa bestämmelser i förvaltningslagen (1986:223) gälla för enskilda kontrollorgan. Detta gäller förvaltningslagens bestämmelser om jäv, anteckning av

uppgifter, parts rätt att få del av uppgifter, motivering och underrättelse av beslut samt om att ett beslut får överklagas av den som beslutet angår om det har gått honom emot och beslutet kan överklagas. Även förvaltningslagens bestämmelse om rättelse av skrivfel och liknande skall tillämpas av enskilda kontrollorgan.

18.5 Förslag till lag om ändring i lagen (1985:243) om kontroll av husdjur m.m.

1 §

Ändringen i paragrafen har kommenterats i avsnitt 11.1. Lagens syfte utökas till att även avse främjande av långsiktig förvaltning av husdjursgenetiska resurser. Härigenom får regeringen, eller den myndighet som regeringen föreskriver, i detta syfte meddela föreskrifter om kontroll av husdjur och av andra djur, som människan har i sin vård, samt ge organisationer på jordbruksnäringens område eller andra sammanslutningar rätt att anordna sådan kontroll.

1 a §

Paragrafen, som har kommenterats i avsnitten 5 och 11.2, är *ny*.

Av paragrafens första stycke framgår att lagen kompletteras av de EG-förordningar som helt eller delvis faller inom tillämpningsområdet för lagen. Regeringen tillkännager vilka EG-förordningar som avses i Svensk författningssamling.

Av paragrafen andra stycke följer att regeringen genom verkställighetsföreskrifter kan ange vilka av bestämmelserna i en EG-förordning som täcker flera lagars tillämpningsområde som skall kompletteras av den här lagen.

Bemyndigandet i tredje stycket tar sikte på sådana kompletteringar som måste göras för att EG-förordningarna skall kunna verkställas i Sverige eller på nationella kompletteringar av materiell natur som annars måste göras enligt förordningarna. Bemyndigandet innefattar däremot inte sådana frågor där det står Sverige som medlemsstat fritt att bestämma

om nationella bestämmelser skall utfärdas. I dessa situationer får de generella bemyndigandena i lagen användas.

Avgifter

7 §

Paragrafen, som har kommenterats i avsnitt 11.5, är *ny*.

Enligt paragrafen får regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer meddela föreskrifter om att det får tas ut avgifter för offentlig kontroll enligt lagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av denna lag eller enligt de EG-förordningar som kompletteras av lagen.

Kontrollmyndigheter

8 §

Paragrafen, som har kommenterats i avsnitt 11.3, är *ny*.

Enligt *första stycket* utövar Jordbruksverket offentlig kontroll över efterlevnaden av lagen, föreskrifter som meddelats med stöd av lagen och de EG-förordningar som kompletteras av lagen. Verket får även överlämna åt länsstyrelsen att utöva offentlig kontroll. Bestämmelsen har delvis sin motsvarighet i 4 § förordningen (1985:343) om kontroll av husdjur m.m.

Bestämmelsen i *andra stycket* innebär att det i lagen slås fast att Jordbruksverket har ett ansvar för att samordna den offentliga kontrollen av lagen i landet. I detta samordningsansvar ingår rådgivning, information och liknande verksamhet som skapar förutsättningar för att lagen, med stöd av lagen meddelade föreskrifter eller beslut och de EG-förordningar som kompletteras av lagen följs.

Rätt till tillträde och upplysningar

9 §

Paragrafen, som har kommenterats i avsnitt 11.4, är *ny*.

Paragrafen reglerar möjligheterna att utöva offentlig kontroll för den myndighet som ansvarar för sådan kontroll. Den har utformats på motsvarande sätt som i exempelvis den nya livsmedelslagen eller lagen om foder och animaliska biprodukter.

I *andra stycket* klargörs att myndigheten eller det enskilda kontrollorganet vid kontrollbesöket har rätt att göra de undersökning och ta de prover som behövs utan att ersättning lämnas till den enskilde.

Skyldighet att tillhandahålla hjälp

10 §

Paragrafen, som har kommenterats i avsnitt 11.5, är *ny*.

Enligt paragrafen skall den som är föremål för offentlig kontroll tillhandahålla den hjälp som behövs för att kontrollen skall kunna genomföras. Motsvarande bestämmelser finns även i exempelvis den nya livsmedelslagen och lagen om foder och animaliska biprodukter.

Förelägganden, förbud och vite

11 §

Paragrafen, som har kommenterats i avsnitt 11.5, är *ny.*

Paragrafen reglerar kontrollmyndighetens befogenheter i fall då det fordras ett ingripande. Motsvarande bestämmelser finns i övriga lagar som behandlas i denna promemoria.

Enligt paragrafen får, utöver vad som följer av de EG-förordningar som kompletteras av lagen, den myndighet som utövar offentlig kontroll meddela de förelägganden eller förbud som behövs för att lagen, föreskrifter som meddelats med stöd av lagen och de EG-förordningar som kompletteras av lagen skall följas. Förelägganden eller förbud får i förkommande fall förenas med vite. För vitesföreläggande gäller bestämmelserna i lagen (1985:206) om viten.

Rättelse

12 §

Paragrafen, som har kommenterats i avsnitt 11.5, är *ny*.

Enligt paragrafen gäller att om någon inte fullgör sina skyldigheter enligt lagen, föreskrifter eller beslut som meddelats med stöd av lagen, de EG-förordningar som kompletteras av lagen eller inte följer en kontrollmyndighets föreläggande, får den myndighet som utöva offentlig kontroll besluta om rättelse på hans eller hennes bekostnad.

Hjälp av polismyndighet

13 §

Paragrafen, som har kommenterats i avsnitt 11.6, är *ny*.

Enligt *första stycket* skall polismyndigheten lämna den hjälp som behövs för att lagen eller de EG-förordningar som kompletteras av lagen skall efterlevas.

För att motverka att polisens resurser i onödan tas i anspråk för detta slag av verkställighet klargörs i *andra stycket* att biträde av polismyndighet får begäras endast i sådana situationer när det finns ett verkligt behov av polisens särskilda befogenhet att använda våld. Det är den begärande myndigheten som har att pröva om förutsättningar föreligger att begära biträde av polismyndigheten. Biträde av polismyndigheten får begäras endast om det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att polisens särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas. Av 10 § polislagen följer bland annat att en polisman får, i den mån andra medel är otillräckliga och det med hänsyn till omständigheterna är försvarligt, använda våld för att genomföra en tjänsteåtgärd, om han möts med våld eller hot om våld (p. 1), det är fråga om att avvärja en straffbelagd handling eller en fara för liv, hälsa eller värdefull egendom eller för omfattande skada i miljön (p. 3) eller polismannen annars med laga stöd har att bereda sig tillträde till, avspärra, tillstänga eller utrymma byggnad, rum eller område

eller biträda någon i myndighetsutövning med en sådan eller någon liknande åtgärd eller vid exekutiv förrättning enligt vad som är föreskrivet därom (p. 6). Kontrollmyndigheten kan till exempel begära biträde av polismyndigheten när den verksamhetsansvarige tidigare satt sig till motvärn eller förklarat sig vägra tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen som används för verksamheten. Biträde av polismyndigheten skall vidare kunna begäras i andra fall där det finns synnerliga skäl. Det kan exempelvis röra sig om situationer där det finns en överhängande risk för att exempelvis handlingar eller annat material kommer att förstöras och man inte kan avvakta med att verkställigheten löses på annat sätt.

Straffbestämmelser m.m.

14 §

Paragrafen, som har kommenterats i avsnitt 11.7, är *ny*.

Den har i syfte att åstadkomma en bättre systematik i lagen flyttats från den nuvarande 7 §. Paragrafen har även ändrats redaktionellt.

Innehållet i *första stycket 1* motsvarar i sak den nuvarande 7 §.

Enligt *första stycket 2* skall den dömas till böter som åsidosätter villkor eller förbud som finns i de EG-förordningar som kompletteras av lagen.

I *andra stycket* anges att det inte skall dömas till ansvar enligt första stycket om gärningen är belagd med straff i brottsbalken. Bestämmelsen har sin motsvarighet i den nuvarande 7 § och innebör inte någon ändring i sak. Den har utformats på samma sätt som motsvarande bestämmelser i övriga lagar som behandlas i denna promemoria.

15 §

Paragrafen, som har kommenterats i avsnitt 11.8, är *ny*.

Den innebär att den som har överträtt ett vitesföreläggande inte kan straffas för den gärning som omfattas av föreläggandet. Bestämmelsen gäller inte gärningar som är straffbara enligt

brottsbalken. Den motiveras av att dubbla sanktioner i princip inte bör förekomma i svensk rätt.

Överklagande

16 §
Paragrafen, som har kommenterats i avsnitt 11.9, är *ny*.

Den är en konsekvens av de strukturella förändringar som skett i lagen. Innehållet i paragrafen motsvarar dock innehållet i nuvarande 8 §.

17 §
Paragrafen, som har kommenterats i avsnitt 11.9, är *ny*.

Enligt paragrafen får beslut av annan myndighet än regeringen överklagas till allmän förvaltningsdomstol. De myndigheter som främst avses är Jordbrukverket och – i den mån Jordbruksverket har överlämnat åt länsstyrelsen att utöva offentlig kontroll – länsstyrelsen. Vid överklagande till kammarrätten krävs prövningstillstånd.

18 §
Paragrafen, som har kommenterats i avsnitt 11.9, är *ny*.

18.6 Förslaget till lag om ändring i djurskyddslagen (1988:534)

1 a §
Paragrafen, som har kommenterats i avsnitten 5 och 12.1, är *ny*.

Av paragrafens *första stycke* framgår att lagen kompletteras av de EG-förordningar som helt eller delvis faller inom tillämpningsområdet för lagen. Regeringen tillkännager vilka EG-förordningar som avses i Svensk författningssamling.

Av paragrafen *andra stycke* följer att regeringen genom verkställighetsföreskrifter kan ange vilka av bestämmelserna i en EG-förordning som täcker flera lagars tillämpningsområde som skall kompletteras av den här lagen.

Bemyndigandet i *tredje stycket* tar sikte på sådana kompletteringar som måste göras för att EG-förordningarna skall kunna verkställas i Sverige eller på nationella kompletteringar av materiell natur som annars måste göras enligt förordningarna. Bemyndigandet innefattar däremot inte sådana frågor där det står Sverige som medlemsstat fritt att bestämma om nationella bestämmelser skall utfärdas. I dessa situationer får de generella bemyndigandena i lagen användas.

3 a §

Ändringen har kommenterats i avsnitt 12.6. Ändringen innebär att regeringen bemyndigas besluta vilken myndighet som skall pröva om stallar eller andra förvaringsutrymmen för djur som inte har förprövats enligt föreskrifter som meddelats med stöd av 3 § tredje stycket 3, kan godkännas i efterhand eller om användningen av utrymmet skall förbjudas. Vidare byts ordet ”byggnaden” ut mot ”utrymmet” för att tydliggöra att samtliga utrymmen, däribland hägn, som omfattas av kravet på förprövning även omfattas av 3 a §.

12 §

I konsekvens med att lagen (1985:295) om foder har ersatts med en ny lag om foder och animaliska biprodukter har hänvisningen i *andra stycket* ändrats till den nya lagen. Någon ändring i sak är inte avsedd.

Kontrollmyndigheter

24 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om ansvarsfördelningen mellan de myndigheter som utövar offentlig kontroll enligt lagen.

I konsekvens med att begreppen offentlig kontroll och kontrollmyndigheter skall användas i fortsättningen ersätts begreppen tillsyn och tillsynsmyndighet i lagtexten med de nya begreppen. Någon ändring i sak är inte i princip inte avsedd.

I *första stycket* görs ett tillägg i lagtexten. Offentlig kontroll skall utövas av kontrollmyndigheterna även över efterlevnaden av de EG-förordningar som kompletteras av lagen.

I *tredje stycket* görs ett tillägg. Eftersom även länsstyrelserna handhar sådana kontrolluppgifter som inte är operativa har dessa myndigheter lagts till i lagtexten. Enligt bestämmelsen slås det således fast att både Djurskyddsmyndigheten och, i fråga om länet, en länsstyrelse har samordnande uppgifter i den offentliga kontrollen. I detta samordningsansvar ingår rådgivning, information och liknande verksamhet som skapar förutsättningar för att lagen, med stöd av lagen meddelade föreskrifter eller beslut och de EG-förordningar som kompletteras av lagen följs. Regeringen ges dock rätt att föreskriva att en annan myndighet skall ansvara för samordningen i fråga om viss kontroll.

Kommunal samverkan i den offentliga kontrollen

24 a §

I konsekvens med den terminologi som skall användas i fortsättningen ersätts begreppet tillsynsuppgifter i lagtexten med begreppet uppgifter i den offentliga kontrollen. Någon ändring i sak är inte avsedd.

Frivillig överflyttning av kontrollansvar

24 b §

I konsekvens med den terminologi som skall användas i fortsättningen ersätts begreppet tillsyn i lagtexten med begreppet offentlig kontroll. Någon ändring i sak är inte avsedd.

Föreläggande riktade mot kommuner

24 c §

I konsekvens med den terminologi som skall användas i fortsättningen ersätts begreppet tillsynsuppdrag i lagtexten med

begreppet uppdrag i den offentliga kontrollen. Någon ändring i sak är inte avsedd.

Tvångsöverflyttning av kontrollansvar

24 d §
I konsekvens med den terminologi som skall användas i fortsättningen ersätts begreppet tillsynsskyldighet i lagtexten med begreppet skyldighet i den offentliga kontrollen. Någon ändring i sak är inte avsedd.

Föreskrifter om offentlig kontroll och avgifter, m.m.

25 §
I konsekvens med den terminologi som skall användas i fortsättningen ersätts begreppet tillsyn och tillsynsmyndighet i lagtexten med begreppen offentlig kontroll och kontrollmyndighet. Någon ändring i sak är inte avsedd. Med offentlig kontroll avses såväl kontroll enligt djurskyddslagen som de EG-förordningar som kompletterar lagen.

I *första stycket 3* görs ett tillägg i lagtexten. Bemyndigandet i paragrafen omfattar således även föreskrifter om att det får tas ut avgifter för ärenden enligt djurskyddslagen, föreskrifter och beslut som meddelats med stöd av lagen, de EG-förordningar som kompletteras av lagen och beslut som meddelats med stöd av EG-förordningarna.

25 a §
Paragrafen, som har kommenterats i avsnitt 6.4, är *ny*.

Enligt paragrafen skall i tillämpliga delar bestämmelserna om livsmedelsföretagare i kontrollförordningen reglera kontrollen över andra djurhållare än sådana som håller livsmedelsproducerande djur.

Förelägganden, förbud, vite och rättelse

26 §

Paragrafen, som har kommenterats i avsnitt 12.2, reglerar kontrollmyndighetens befogenheter i fall då det fordras ett ingripande. I konsekvens med den terminologi som skall användas i fortsättningen ersätts begreppet tillsynsmyndighet i lagtexten med begreppet kontrollmyndighet. Någon ändring i sak är inte avsedd.

I de EG-förordningar som kompletteras av lagen finns bestämmelser om åtgärder som behörig myndighet får vidta vid bristande efterlevnad. De möjligheter till beslut om förelägganden och förbud – i förekommande fall förenat med vite – som regleras i *första stycket* får vidtas av den myndighet som ansvarar för utövandet av offentlig kontroll utöver vad som följer av de EG-förordningar som kompletteras av lagen.

Ändringen i *andra stycket* är språklig. Någon ändring i sak är således inte avsedd. För vitesföreläggande gäller bestämmelserna i lagen (1985:206) om viten.

I *tredje stycket* har ett tillägg gjorts. Kontrollmyndigheten skall kunna besluta om rättelse enligt paragrafen även för den som inte rättar sig efter de EG-förordningar som kompletteras av lagen.

Rätt till tillträde och upplysningar, m.m.

27 §

Paragrafen reglerar möjligheterna att utöva offentlig kontroll för den myndighet som ansvarar för sådan kontroll. I konsekvens med den terminologi som skall användas i fortsättningen ersätts begreppen tillsyn och tillsynsmyndighet i lagtexten med begreppen offentlig kontroll och kontrollmyndighet. Någon ändring i sak är inte avsedd. Paragrafen har dessutom ändrats redaktionellt.

Kontrollmyndigheten kan med stöd av artikel 5 i EG-förordningen 882/2004 ha delegerat särskilda uppgifter i den

offentliga kontrollen om offentlig kontroll till ett kontrollorgan. Paragrafen har därför utformats så att det är den som utövar offentlig kontroll som skall ha de rättigheter som paragrafen medger.

Enligt *punkt 1* skall den som utövar offentlig kontroll på begäran ha rätt till upplysningar och ta del av sådana handlingar som behövs för den offentliga kontrollen.

Den som utövar offentlig kontroll skall dessutom ha rätt till tillträde till bland annat områden, anläggningar och andra utrymmen där djur hålls eller som berör djurhållningen. Kontrollmyndigheten eller kontrollorganet har med stöd av bestämmelsen rätt till tillträde till dessa utrymmen för samtliga uppgifter som har anknytning till den offentliga kontrollen. Bestämmelsen i *punkt 2* har utformats i enlighet med detta.

I *andra stycket* klargörs att myndigheten eller det enskilda kontrollorganet vid kontrollbesöket har rätt att besiktiga djuren och göra den undersökning och ta de prover som behövs utan att ersättning lämnas till djurhållaren.

Bestämmelsen i *tredje stycket* är nytt och ger stöd för att den behöriga myndigheten skall kunna verkställa artikel 4.2 g i EG-förordningen 882/2004.

27 a §

Paragrafen motsvarar i sak delvis 27 § tredje stycke i dess nuvarande lydelse. Enligt *första stycket* skall polismyndigheten lämna den hjälp som behövs för att lagen eller de EG-förordningar som kompletteras av lagen skall efterlevas.

Paragrafens *andra stycke* är *nytt*. För att motverka att polisens resurser i onödan tas i anspråk för detta slag av verkställighet klargörs att biträde av polismyndighet får begäras endast i sådana situationer när det finns ett verkligt behov av polisens särskilda befogenhet att använda våld. Det är den begärande myndigheten som har att pröva om förutsättningar föreligger att begära biträde av polismyndigheten. Biträde av polismyndigheten får begäras endast om det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att polisens särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen

(1984:387) behöver tillgripas. Av 10 § polislagen följer bland annat att en polisman får, i den mån andra medel är otillräckliga och det med hänsyn till omständigheterna är försvarligt, använda våld för att genomföra en tjänsteåtgärd, om han möts med våld eller hot om våld (p. 1), det är fråga om att avvärja en straffbelagd handling eller en fara för liv, hälsa eller värdefull egendom eller för omfattande skada i miljön (p. 3) eller polismannen annars med laga stöd har att bereda sig tillträde till, avspärra, tillstänga eller utrymma byggnad, rum eller område eller biträda någon i myndighetsutövning med en sådan eller någon liknande åtgärd eller vid exekutiv förrättning enligt vad som är föreskrivet därom (p. 6). Kontrollmyndigheten kan till exempel begära biträde av polismyndigheten när den verksamhetsansvarige tidigare satt sig till motvärn eller förklarat sig vägra tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen som används för verksamheten. Biträde av polismyndigheten skall vidare kunna begäras i andra fall där det finns synnerliga skäl. Det kan exempelvis röra sig om situationer där det finns en överhängande risk för att exempelvis handlingar eller annat material kommer att förstöras och man inte kan avvakta med att verkställigheten löses på annat sätt.

Straffbestämmelser m.m.

29 §

I *första stycket 5* har orden ”mot denna lag eller mot föreskrifter som meddelats med stöd av lagen” bytts ut mot orden ”enligt 36 §”. Ändringen är av redaktionell karaktär. Någon ändring i sak är således inte avsedd.

31 §

I konsekvens med den terminologi som skall användas i fortsättningen ersätts i *första stycket 1* begreppet tillsynsmyndighet med begreppet kontrollmyndighet.

I *första stycket 5* har orden ”mot denna lag eller mot föreskrifter som meddelats med stöd av lagen” bytts ut mot

orden ”enligt 36 §”. Ändringen är av redaktionell karaktär. Någon ändring i sak är således inte avsedd.

32 §
I konsekvens med den terminologi som skall användas i fortsättningen ersätts i *första stycket* begreppet tillsynsmyndighet med begreppet kontrollmyndighet.

Straffbestämmelser m.m.

36 §
Bestämmelsen i *första stycket 3* är ny. Enligt bestämmelsen, som har kommenterats i avsnitt 12.4, döms således till böter eller fängelse i högst två år den som med uppsåt eller oaktsamhet åsidosätter förbud eller villkor som finns i de EG-förordningar som kompletteras av lagen.

Bestämmelsen i *första stycket 4* motsvarar bestämmelsen i första stycket 3.

Överklagande

38 §
I *första och andra styckena* har tillägg gjorts. Även beslut som meddelats enligt de EG-förordningar som kompletteras av lagen får överklagas till behörig besvärsinstans.

39 §
Ändringen har kommenterats i avsnitt 12.5. Ändringen innebär att regeringen bemyndigas meddela föreskrifter om i vilka fall beslut skall gälla omedelbart.

18.7 Förslag till lag om ändring i epizootilagen (1999:657)

1 a §
Paragrafen, som har kommenterats i avsnitten 5 och 13.1, är *ny.*

Av paragrafens *första stycke* framgår att lagen kompletteras av de EG-förordningar som helt eller delvis faller inom tillämpningsområdet för lagen. Regeringen tillkännager vilka EG-förordningar som avses i Svensk författningssamling.

Av paragrafen *andra stycke* följer att regeringen genom verkställighetsföreskrifter kan ange vilka av bestämmelserna i en EG-förordning som täcker flera lagars tillämpningsområde som skall kompletteras av den här lagen.

Bemyndigandet i *tredje stycket* tar sikte på sådana kompletteringar som måste göras för att EG-förordningarna skall kunna verkställas i Sverige eller på nationella kompletteringar av materiell natur som annars måste göras enligt förordningarna. Bemyndigandet innefattar däremot inte sådana frågor där det står Sverige som medlemsstat fritt att bestämma om nationella bestämmelser skall utfärdas. I dessa situationer får de generella bemyndigandena i lagen användas.

4 a och 7 §§

Ändringarna, som har kommenterats i avsnitt 13.5, innebär att Statens jordbruksverk pekas ut som den myndighet som får fatta beslut i enskilda fall. Jordbruksverket får vidare överlämna åt länsstyrelsen eller annan myndighet att fatta beslut i enskilda fall.

5 §

Ändringen i *första stycket* innebär att Jordbruksverket pekas ut som den myndighet som får fatta beslut enligt stycket. Ändringen i *andra stycket* innebär att Jordbruksverket pekas ut som den myndighet som, jämte regeringen, får meddela föreskrifter eller fatta beslut enligt stycket. I det nya *tredje stycket* bemyndigas Jordbruksverket att överlämna åt länsstyrelsen eller annan myndighet att fatta beslut enligt första och andra styckena.

8 §

Av 1 a § framgår att lagen kompletterar EG-bestämmelser som faller inom tillämpningsområdet för lagen och att regeringen i

Svensk författningssamling skall tillkännage vilka EG-förordningar som kompletteras av den här lagen. I konsekvens med detta utgår andra stycket ur lagtexten.

9 §

Ändringen i första stycket innebär att Jordbruksverket pekas ut som den myndighet som får fatta beslut enligt paragrafen. I det nya *andra stycket* bemyndigas Jordbruksverket att överlämna åt länsstyrelsen eller annan myndighet att fatta beslut.

Kontrollmyndigheter

11 §

Paragrafen, som har kommenterats i avsnitt 13.2, innehåller bestämmelser om ansvarsfördelningen mellan de myndigheter som utövar offentlig kontroll enligt lagen.

I konsekvens med att begreppet offentlig kontroll skall användas i fortsättningen ersätts begreppet tillsyn i lagtexten med det nya begreppet.

Ändringarna i *första stycket* innebär även att begreppen central och regional tillsyn utmönstras ut lagen. Den närmare ansvarsfördelningen mellan berörda kontrollmyndigheter, det vill säga Jordbruksverket och länsstyrelserna, regleras i förordningen till epizootilagen. I stycket görs dessutom ett tillägg i lagtexten. Offentlig kontroll skall utövas av Jordbruksverket även över efterlevnaden av de EG-förordningar som kompletteras av lagen och beslut som meddelats med stöd av EG-förordningarna.

Innehållet i sak i paragrafens *andra stycke* i dess äldre lydelse har införts i 13–14 §§. Andra stycket i dess nya lydelse innebär att det i lagen slås fast att Jordbruksverket har ett ansvar för att samordna den offentliga kontrollen av lagen i landet. I detta samordningsansvar ingår rådgivning, information och liknande verksamhet som skapar förutsättningar för att lagen, med stöd av lagen meddelade föreskrifter eller beslut och de EG-förordningar som kompletteras av lagen följs.

Rätt till tillträde och upplysningar och skyldighet att tillhandahålla hjälp

12 §

Paragrafen, som har kommenterats i avsnitt 13.2 och 13.3, reglerar möjligheterna att utöva offentlig kontroll för den myndighet som ansvarar för sådan kontroll. I konsekvens med den terminologi som skall användas i fortsättningen ersätts begreppet tillsyn i lagtexten med begreppet offentlig kontroll. Någon ändring i sak är inte avsedd.

Kontrollmyndigheten kan med stöd av artikel 5 i EG-förordningen 882/2004 av den 29 april 2004 om offentlig kontroll för att ha delegerat särskilda uppgifter i den offentliga kontrollen om offentlig kontroll till ett kontrollorgan. Paragrafen har därför utformats så att det är den som utövar offentlig kontroll som skall ha de rättigheter som paragrafen medger.

Nytt i sak i *första stycket* är att rätten till tillträde och upplysningar kommer att omfatta även åtgärder enligt lagen, föreskrifter eller beslut som meddelats med stöd av lagen, de EG-förordningar som kompletteras av lagen eller de beslut som meddelats med stöd av EG-förordningarna.

Enligt *punkt 1* skall den som utövar offentlig kontroll eller utför andra åtgärder på begäran ha rätt till upplysningar och ta del av sådana handlingar som behövs för den offentliga kontrollen eller åtgärderna.

Den som utövar offentlig kontroll eller utför andra åtgärder skall dessutom ha rätt till tillträde till bland annat områden, anläggningar och andra utrymmen för uppgifter som har anknytning till den offentliga kontrollen eller åtgärderna. Bestämmelsen i *punkt 2* har utformats i enlighet med detta.

I *andra stycket* klargörs att myndigheten eller det enskilda kontrollorganet vid kontrollbesöket har rätt att besiktiga djuren och göra de undersökningar och ta de prover som behövs.

Ändringen i *tredje stycket* i dess nya lydelse är redaktionell och innebär inte någon ändring i sak.

Innehållet i *fjärde stycket* är nytt. Bestämmelsen är införd i lagen för att den myndighet som av regeringen utses som behörig myndighet enligt EG-förordningen 882/2004 skall kunna verkställa artikel 4.2 g i förordningen. Skyldigheten att tillhandahålla hjälp skall även omfatta den som är föremål för åtgärder enligt lagen, föreskrifter eller beslut som meddelats med stöd av lagen, de EG-förordningar som kompletteras av lagen eller beslut som meddelats med stöd av EG-förordningarna.

Förelägganden, förbud och vite

13 §

Paragrafen, som har kommenterats i avsnitt 13.3, reglerar kontrollmyndighetens befogenheter i fall då det fordras ett ingripande. I konsekvens med den terminologi som skall användas i fortsättningen ersätts begreppet tillsynsmyndighet i lagtexten med begreppet kontrollmyndighet. Någon ändring i sak är inte avsedd.

I de EG-förordningar som kompletteras av lagen finns bestämmelser om åtgärder som behörig myndighet får vidta vid bristande efterlevnad. I *första stycket* har följaktligen ett tillägg gjorts. De möjligheter till beslut om förelägganden och förbud – i förekommande fall förenat med vite får vidtas av kontrollmyndigheten utöver vad som följer av de EG-förordningar som kompletteras av lagen.

Ändringen i *andra stycket* är språklig. Någon ändring i sak är således inte avsedd. För vitesföreläggande gäller bestämmelserna i lagen (1985:206) om viten.

Paragrafens *tredje stycke* har, i syfte att åstadkomma en bättre systematik i lagen, flyttats till 13 a §.

Rättelse

13 a §

Paragrafen, som har kommenterats i avsnitt 13.3, är *ny.*

Innehållet i paragrafen motsvarar i princip 13 § andra stycket. Nytt är att en myndighet även får besluta om rättelse om någon inte rättar sig efter de EG-förordningar som kompletteras av lagen.

Hjälp av polismyndighet

14 §

I paragrafens *första stycke* har ett tillägg gjorts som innebär att polismyndigheten skall lämna den hjälp som behövs för att även de EG-förordningar som kompletteras av lagen skall kunna följas.

Bestämmelsen i *andra stycket* är *ny*. För att motverka att polisens resurser i onödan tas i anspråk för detta slag av verkställighet klargörs att biträde av polismyndighet får begäras endast i sådana situationer när det finns ett verkligt behov av polisens särskilda befogenhet att använda våld. Det är den begärande myndigheten som har att pröva om förutsättningar föreligger att begära biträde av polismyndigheten. Biträde av polismyndigheten får begäras endast om det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att polisens särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas. Av 10 § polislagen följer bland annat att en polisman får, i den mån andra medel är otillräckliga och det med hänsyn till omständigheterna är försvarligt, använda våld för att genomföra en tjänsteåtgärd, om han möts med våld eller hot om våld (p. 1), det är fråga om att avvärja en straffbelagd handling eller en fara för liv, hälsa eller värdefull egendom eller för omfattande skada i miljön (p. 3) eller polismannen annars med laga stöd har att bereda sig tillträde till, avspärra, tillstänga eller utrymma byggnad, rum eller område eller biträda någon i myndighetsutövning med en sådan eller någon liknande åtgärd

eller vid exekutiv förrättning enligt vad som är föreskrivet därom (p. 6). Kontrollmyndigheten kan till exempel begära biträde av polismyndigheten när den verksamhetsansvarige tidigare satt sig till motvärn eller förklarat sig vägra tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen som används för verksamheten. Biträde av polismyndigheten skall vidare kunna begäras i andra fall där det finns synnerliga skäl. Det kan exempelvis röra sig om situationer där det finns en överhängande risk för att exempelvis handlingar eller annat material kommer att förstöras och man inte kan avvakta med att verkställigheten löses på annat sätt.

Straffbestämmelser

20 §

I *första stycket 3* har införts en ny bestämmelse. Den som med uppsåt eller av oaktsamhet åsidosätter förbud eller villkor som finns i de EG-förordningar som kompletteras av lagen döms till böter eller fängelse i högst ett år. Ändringen har kommenterats i avsnitt 13.5.

Ändringarna i *andra stycket* är av språklig karaktär. Någon ändring i sak är inte avsedd.

Paragrafens *tredje stycke* har, i syfte att åstadkomma en bättre systematik i lagen, flyttats till 21 §.

21 §

Ändringen är en konsekvens av de strukturella ändringar som gjorts i 20 §. Innehållet motsvarar nuvarande 20 § tredje stycket.

22 §

Paragrafen är *ny*.

Den är en konsekvens av de strukturella ändringar som gjorts i 20 och 21 §§. Innehållet i bestämmelsen motsvarar nuvarande 21 §.

23 §

Paragrafen är *ny*.

Den är en konsekvens av de strukturella ändringar som gjorts i 20–22 §§. Innehållet i bestämmelsen motsvarar i huvudsak nuvarande 21 § tredje stycket. Nytt är dock att beslut meddelade med stöd av de EG-förordningar som kompletterar lagen gäller omedelbart om inte något annat beslutas.

18.8 Förslag till ändring i zonooslagen (1999:658)

1 a §

Paragrafen, som har kommenterats i avsnitten 5 och 14.1, är *ny.*

Av paragrafens *första stycke* framgår att lagen kompletteras av de EG-förordningar som helt eller delvis faller inom tillämpningsområdet för lagen. Regeringen tillkännager vilka EG-förordningar som avses i Svensk författningssamling.

Av paragrafen *andra stycke* följer att regeringen genom verkställighetsföreskrifter kan ange vilka av bestämmelserna i en EG-förordning som täcker flera lagars tillämpningsområde som skall kompletteras av den här lagen.

Bemyndigandet i *tredje stycket* tar sikte på sådana kompletteringar som måste göras för att EG-förordningarna skall kunna verkställas i Sverige eller på nationella kompletteringar av materiell natur som annars måste göras enligt förordningarna. Bemyndigandet innefattar däremot inte sådana frågor där det står Sverige som medlemsstat fritt att bestämma om nationella bestämmelser skall utfärdas. I dessa situationer får de generella bemyndigandena i lagen användas.

4 och 5 §§

Ändringen, som har kommenterats i avsnitt 14.6, innebär att Statens jordbruksverk pekas ut som den myndighet som får meddela föreskrifter eller fatta beslut. Jordbruksverket får vidare överlämna åt länsstyrelsen eller annan myndighet att fatta beslut i enskilda fall.

7 §
Ändringen innebär att Jordbruksverket, och i den utsträckning Jordbruksverket bestämmer, länsstyrelsen pekas ut som den myndighet som får delegera rätten att fatta beslut i enskilda ärenden enligt 4 och 5 §§ åt en veterinär. Vidare ges Jordbruksverket rätt att överlåta denna delegationsrätt till länsstyrelsen.

Kontrollmyndigheter

8 §
Paragrafen, som har kommenterats i avsnitt 14.2, innehåller bestämmelser om ansvarsfördelningen mellan de myndigheter som utövar offentlig kontroll enligt lagen.

I konsekvens med att begreppet offentlig kontroll skall användas i fortsättningen ersätts begreppet tillsyn i lagtexten med det nya begreppet.

Ändringarna i *första stycket* innebär även att begreppen central och regional tillsyn utmönstras ut lagen. Den närmare ansvarsfördelningen mellan berörda kontrollmyndigheter, det vill säga Jordbruksverket och länsstyrelserna, regleras i förordningen till zoonoslagen. I stycket görs dessutom ett tillägg i lagtexten. Offentlig kontroll skall utövas av Jordbruksverket även över efterlevnaden av de EG-förordningar som kompletteras av lagen och beslut meddelade med stöd av EG-förordningarna.

Tredje stycket är nytt och innebär att det i lagen slås fast att Jordbruksverket har ett ansvar för att samordna den offentliga kontrollen av lagen i landet. I detta samordningsansvar ingår rådgivning, information och liknande verksamhet som skapar förutsättningar för att lagen, med stöd av lagen meddelade föreskrifter eller beslut och de EG-förordningar som kompletteras av lagen följs.

Rätt till tillträde och upplysningar och skyldighet att tillhandahålla hjälp

9 §

Paragrafen, som har kommenterats i avsnitt 14.2, reglerar möjligheterna att utöva offentlig kontroll för den myndighet som ansvarar för sådan kontroll. I konsekvens med den terminologi som skall användas i fortsättningen ersätts begreppen tillsyn och tillsynsmyndighet i lagtexten med begreppen offentlig kontroll och kontrollmyndighet. Någon ändring i sak är inte avsedd.

Kontrollmyndigheten kan med stöd av artikel 5 i EG-förordningen 882/2004 ha delegerat särskilda uppgifter i den offentliga kontrollen om offentlig kontroll till ett kontrollorgan. Paragrafen har därför utformats så att det är den som utövar offentlig kontroll som skall ha de rättigheter som paragrafen medger.

Nytt i sak är att rätten till tillträde och upplysningar kommer att omfatta även åtgärder enligt lagen, föreskrifter eller beslut som meddelats med stöd av lagen, de EG-förordningar som kompletteras av lagen eller beslut som meddelats med stöd av EG-förordningarna.

Enligt *punkt 1* skall den som utövar offentlig kontroll eller utför andra åtgärder på begäran ha rätt till upplysningar och ta del av sådana handlingar som behövs för kontrollen eller åtgärderna.

Den som utövar offentlig kontroll eller utför andra åtgärder skall dessutom ha rätt till tillträde till bland annat områden, anläggningar och andra utrymmen för uppgifter som har anknytning till den offentliga kontrollen eller åtgärderna. Bestämmelsen i *punkt 2* har utformats i enlighet med detta.

I *andra stycket* klargörs att myndigheten eller det enskilda kontrollorganet vid kontrollbesöket har rätt att besiktiga djuren och göra den undersökning och ta de prover som behövs.

Ändringen i *tredje stycket* är redaktionell och innebär inte någon ändring i sak.

Innehållet i *fjärde stycket* är nytt. Bestämmelsen är införd i lagen för att den myndighet som av regeringen utses som behörig myndighet enligt EG-förordningen 882/2004 skall kunna verkställa artikel 4.2 g i förordningen. Skyldigheten att tillhandahålla hjälp skall även omfatta den som är föremål för åtgärder enligt lagen, föreskrifter eller beslut som meddelats med stöd av lagen, de EG-förordningar som kompletteras av lagen eller beslut som meddelats med stöd av EG-förordningarna.

Föreläggande, förbud och vite

10 §

Paragrafen, som har kommenterats i avsnitt 14.3, reglerar kontrollmyndighetens befogenheter i fall då det fordras ett ingripande. I konsekvens med den terminologi som skall användas i fortsättningen ersätts begreppet tillsynsmyndighet i lagtexten med begreppet kontrollmyndighet. Någon ändring i sak är inte avsedd.

I de EG-förordningar som kompletteras av lagen finns bestämmelser om åtgärder som behörig myndighet får vidta vid bristande efterlevnad. I *första stycket* har följaktligen ett tillägg gjorts. De möjligheter till beslut om förelägganden och förbud – i förekommande fall förenat med vite får vidtas av den myndighet som ansvarar för utövandet av offentlig kontroll utöver vad som följer av de EG-förordningar som kompletteras av lagen.

Ändringen i *andra stycket* är språklig. Någon ändring i sak är således inte avsedd. För vitesföreläggande gäller bestämmelserna i lagen (1985:206) om viten.

Paragrafens *tredje stycke* har, i syfte att åstadkomma en bättre systematik i lagen, flyttats till 11 §.

Rättelse

11 §
Ändringen, som har kommenterats i avsnitt 14.3, är en konsekvens av de strukturella ändringar som gjorts i 10 §. Innehållet i paragrafen är således nytt, men motsvarar 10 § tredje stycket i dess äldre lydelse. I bestämmelsen har ett tillägg gjorts. Kontrollmyndigheten skall kunna besluta om rättelse enligt paragrafen även för den som inte rättar sig efter de EG-förordningar som kompletteras av lagen.

Hjälp av polismyndighet

12 §
Paragrafen, som har kommenterats i avsnitt 14.4, motsvarar i sak delvis 11 § i dess nuvarande lydelse.

I bestämmelsens *första stycke* har ett tillägg gjorts som innebär att polismyndigheten skall lämna den hjälp som behövs för att även de EG-förordningar som kompletteras av lagen skall kunna följas.

Bestämmelsen i *andra stycket* är *ny*. För att motverka att polisens resurser i onödan tas i anspråk för detta slag av verkställighet klargörs att biträde av polismyndighet får begäras endast i sådana situationer när det finns ett verkligt behov av polisens särskilda befogenhet att använda våld. Det är den begärande myndigheten som har att pröva om förutsättningar föreligger att begära biträde av polismyndigheten. Biträde av polismyndigheten får begäras endast om det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att polisens särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas. Av 10 § polislagen följer bland annat att en polisman får, i den mån andra medel är otillräckliga och det med hänsyn till omständigheterna är försvarligt, använda våld för att genomföra en tjänsteåtgärd, om han möts med våld eller hot om våld (p. 1), det är fråga om att avvärja en straffbelagd handling eller en fara för liv, hälsa eller värdefull egendom eller för omfattande skada i

miljön (p. 3) eller polismannen annars med laga stöd har att bereda sig tillträde till, avspärra, tillstänga eller utrymma byggnad, rum eller område eller biträda någon i myndighetsutövning med en sådan eller någon liknande åtgärd eller vid exekutiv förrättning enligt vad som är föreskrivet därom (p. 6). Kontrollmyndigheten kan till exempel begära biträde av polismyndigheten när den verksamhetsansvarige tidigare satt sig till motvärn eller förklarat sig vägra tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen som används för verksamheten. Biträde av polismyndigheten skall vidare kunna begäras i andra fall där det finns synnerliga skäl. Det kan exempelvis röra sig om situationer där det finns en överhängande risk för att exempelvis handlingar eller annat material kommer att förstöras och man inte kan avvakta med att verkställigheten löses på annat sätt.

Straffbestämmelser m.m.

13 §

Ändringen är en konsekvens av de strukturella ändringar som gjorts i 10–12 §§. Innehållet i paragrafen motsvarar delvis 12 § i dess äldre lydelse.

I *första stycket 4* har införts en ny bestämmelse. Den som med uppsåt eller av oaktsamhet åsidosätter förbud eller villkor som finns i de EG-förordningar som kompletteras av lagen döms till böter eller fängelse i högst ett år. Ändringen har kommenterats i avsnitt 14.5.

14 §

Paragrafen är *ny*.

Den är en konsekvens av de strukturella ändringar som gjorts i 10–13 §§. Innehållet i paragrafen motsvarar 12 § tredje stycket i dess äldre lydelse.

Överklagande

15 §
Paragrafen är *ny*.

Den är en konsekvens av de strukturella ändringar som gjorts i 10–13 §§. Innehållet i paragrafen motsvarar 13 § första–tredje styckena i dess äldre lydelse. I *andra stycket* har ett tillägg gjorts. Även beslut som har meddelats med stöd av de EG-förordningar som kompletteras av lagen får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol om de inte fattats av enskild veterinär.

16 §
Paragrafen, som har kommenterats i avsnitt 14.1, är *ny*.

Den är en konsekvens av de strukturella ändringar som gjorts i 10–13 §§. Innehållet i paragrafen motsvarar i huvudsak 13 § fjärde stycket i dess äldre lydelse. I bestämmelsen har dock ett tillägg gjorts. Även beslut som har meddelats med stöd av de EG-förordningar som kompletteras av lagen skall gälla omedelbart om inte något annat beslutas.

18.9 Förslagen till lag om ändring i lagen (1985:426) om kemiska produkter

3 §
Med anledning av de nya lagarna om livsmedel och om foder och animaliska biprodukter ändras hänvisningarna i bestämmelsen.

18.10 Förslaget om lag om ändring i lagen (1989:225) om ersättning till smittbärare

3 § 1, 8 och 10 §
Med anledning av den nya lagen om livsmedel ändras hänvisningen i bestämmelserna.

18.11 Förslaget om ändring i lagen (1990:1183) om tillfällig försäljning

4 §
Med anledning av den nya livsmedelslagen och det nya livsmedelsbegreppet ändras den nuvarande hänvisningen i bestämmelsen till 1 § första stycket och andra stycket 3 i den nya livsmedelslagen.

18.12 Förslaget till lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200)

5 kap. 9 §
Med anledning av det delvis nya livsmedelsbegreppet tas begreppet livsmedelstillsatser bort från *första stycket*. En tillsats är definitionsmässigt ett livsmedel och det saknas därför skäl att särskilt nämna tillsatser i lagen.

7 kap. 1 §
I paragrafens *andra stycke* tas begreppet livsmedelstillsatser bort. En tillsats är definitionsmässigt ett livsmedel och det saknas därför skäl att särskilt nämna tillsatser i lagen.

18.13 Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1709) om EG:s förordningar om den gemensamma fiskeripolitiken

1 §
Med anledning av den nya livsmedelslagen ändras hänvisningen i bestämmelsen.

18.14 Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1710) om EG:s förordningar om jordbruksprodukter

1 §
Med anledning av den nya livsmedelslagen ändras hänvisningen i bestämmelsen.

18.15 Förslaget till lag om ändring i alkohollagen (1994:1738)

5 kap. 6 §
Med anledning av att lokalgodkännanden i framtiden kommer att ersättas av godkännande eller registrering av anläggningar ändras hänvisningen i bestämmelsen till anläggning som är godkänd eller registrerad enligt föreskrifter meddelade med stöd av 6 § 1 § i den nya livsmedelslagen.

6 kap. 1 §
Med anledning av att lokalgodkännanden i framtiden kommer att ersättas av godkännande eller registrering av anläggningar ändras hänvisningen i bestämmelsen till anläggning som är godkänd eller registrerad enligt föreskrifter meddelade med stöd av 6 § 1 § i den nya livsmedelslagen.

18.16 Förslaget till lag om ändring i lagen (1996:1150) om högkostnadsskydd vid köp av läkemedel

6 §
Med anledning av den nya livsmedelslagen ersätts hänvisningen till 20 § i den nuvarande livsmedelslagen med begreppet livsmedel för särskilda näringsändamål.

18.17 Förslaget till lag om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring

16 §
Med anledning av den nya livsmedelslagen ändras hänvisningen till lagen.

18.18 Förslaget till lag om ändring i miljöbalken (1998:808)

9 kap. 15
Med anledning av de nya lagarna om livsmedel och om provtagning på djur ändras hänvisningarna i bestämmelsen.

18.19 Förslaget till lag om ändring i lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner

20 §
Med anledning av den nya livsmedelslagen ersätts hänvisningen till 20 § i den nuvarande livsmedelslagen med begreppet livsmedel för särskilda näringsändamål.

18.20 Förslaget till lag om ändring i fartygssäkerhetslagen (2003:364)

4 kap. 5 §
I paragrafens *tredje stycke* görs en följdändring i hänvisningen med anledning av den nya livsmedelslagen. Dessutom innebär ändringen att en hänvisning görs till de EG-förordningar som kompletteras av livsmedelslagen.

18.21 Förslag till lag om ändring i smittskyddslagen (2004:68)

1 kap. 2 § och 6 kap. 7 §

Med anledning av de nya lagarna om livsmedel och om provtagning på djur, m.m. ändras hänvisningarna i bestämmelserna.

I

(Rättsakter vilkas publicering är obligatorisk)

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 178/2002

av den 28 januari 2002

om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning, om inrättande av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artiklarna 37, 95, 133 och 152.4 b i detta,

med beaktande av kommissionens förslag ([1]),

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ([2]),

med beaktande av Regionkommitténs yttrande ([3]),

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget ([4]), och

av följande skäl:

(1) Den fria rörligheten för säkra och hälsosamma livsmedel är en nödvändig del av den inre marknaden och den bidrar i hög grad till att skydda medborgarnas hälsa och välbefinnande samt deras sociala och ekonomiska intressen.

(2) Vid genomförandet av gemenskapens politik bör människors liv och hälsa garanteras en hög skyddsnivå.

(3) Den fria rörligheten för livsmedel och foder inom gemenskapen kan endast uppnås om kraven för livsmedels- och fodersäkerhet inte skiljer sig märkbart mellan medlemsstaterna.

(4) Betydelsefulla skillnader föreligger när det gäller begrepp, principer och förfaranden i livsmedelslagstiftningen i medlemsstaterna. När medlemsstaterna beslutar om åtgärder som rör livsmedel kan dessa skillnader hindra den fria rörligheten för livsmedel och skapa ojämlika konkurrensförhållanden och därmed direkt påverka hur den inre marknaden fungerar.

(5) Det är därför nödvändigt att närma dessa begrepp, principer och förfaranden till varandra, så att de utgör den gemensamma grunden för de åtgärder som vidtas i medlemsstaterna och på gemenskapsnivå när det gäller livsmedel och foder. Det är dock nödvändigt att avsätta tillräckligt med tid för anpassning av motstridiga bestämmelser i befintlig lagstiftning, såväl på nationell nivå som på gemenskapsnivå, och föreskriva att den relevanta lagstiftningen i avvaktan på en sådan anpassning skall tillämpas mot bakgrund av principerna i denna förordning.

(6) Vatten förtärs direkt eller indirekt liksom övriga livsmedel och bidrar därmed till en konsuments sammanlagda exponering för förtärda ämnen, inbegripet kemiska och mikrobiologiska främmande ämnen. Men eftersom kvaliteten på dricksvatten redan kontrolleras genom rådets direktiv 80/778/EEG ([5]) och 98/83/EG ([6]) är det tillräckligt att beakta vatten från och med den punkt där värdena skall iakttas enligt artikel 6 i rådets direktiv 98/83/EG.

(7) Inom livsmedelslagstiftningen är det lämpligt att införa krav på foder, inbegripet produktion och användning av foder avsett för livsmedelsproducerande djur. Detta åsidosätter inte liknande krav som har tillämpats hittills och som i framtiden kommer att tillämpas inom foderlagstiftningen med avseende på alla djur, inklusive sällskapsdjur.

(8) Gemenskapen har valt en hög hälsoskyddsnivå när så är lämpligt vid utarbetandet av livsmedelslagstiftningen, som tillämpas på ett icke-diskriminerande sätt, oberoende av om handeln med livsmedel eller foder äger rum på den inre marknaden eller internationellt.

([1]) EGT C 96 E, 27.3.2001, s. 247.
([2]) EGT C 155, 29.5.2001, s. 32.
([3]) Regionkommitténs yttrande av den 13 juni 2001 (ännu ej offentliggjort i EGT).
([4]) Europaparlamentets yttrande av den 12 juni 2001 (ännu ej offentliggjort i EGT), rådets gemensamma ståndpunkt av den 17 september 2001 (ännu ej offentliggjord i EGT), Europaparlamentets beslut av den 11 december 2001 (ännu ej offentliggjort i EGT) och rådets beslut av den 21 januari 2002.

([5]) EGT L 229, 30.8.1980, s. 11. Direktivet upphävt genom direktiv 98/83/EG.
([6]) EGT L 330, 5.12.1998, s. 32.

(9) Det är nödvändigt att se till att konsumenter, övriga berörda parter och handelspartner har förtroende för de beslutsprocesser som ligger till grund för livsmedelslagstiftningen, dess vetenskapliga grund samt strukturerna och oberoendet hos de institutioner som ansvarar för skydd av hälsan och andra intressen.

(10) Erfarenheten har visat att det är nödvändigt att vidta åtgärder som syftar till att garantera att icke säkra livsmedel inte släpps ut på marknaden och att det finns system som kan identifiera och bemöta problem som rör livsmedelssäkerhet, så att det kan säkerställas att den inre marknaden fungerar väl och att människors hälsa kan skyddas. Liknande frågor avseende fodersäkerhet bör också tas upp till behandling.

(11) För att man skall kunna gripa sig an frågan om livsmedelssäkerhet på ett tillräckligt uttömmande och fullständigt sätt, bör livsmedelslagstiftningen ges en bred definition som innefattar en mångfald bestämmelser som direkt eller indirekt påverkar livsmedels- och fodersäkerheten, inbegripet bestämmelser om material och artiklar som kommer i kontakt med livsmedel, foder och andra jordbruksinsatsvaror inom primärproduktionen.

(12) För att kunna garantera livsmedelssäkerhet är det nödvändigt att betrakta hela livsmedelsproduktionskedjan som en sammanhängande enhet, allt ifrån primär- och foderproduktion till och med försäljning eller tillhandahållande av livsmedel till konsumenten, eftersom alla moment kan ha potentiell betydelse för livsmedelssäkerheten.

(13) Erfarenheten har visat att det av detta skäl är nödvändigt att ta hänsyn till produktion, framställning, transport och distribution av foder som ges till livsmedelsproducerande djur, inbegripet produktion av djur för användning som foder i fiskodlingar, eftersom oavsiktlig eller avsiktlig förorening av foder, uppblandning och bedrägliga eller andra skadliga metoder i samband med detta direkt eller indirekt kan ha betydelse för livsmedelssäkerheten.

(14) Av samma skäl är det nödvändigt att överväga andra metoder och jordbruksinsatsvaror inom primärproduktionen och deras eventuella betydelse för den allmänna livsmedelssäkerheten.

(15) Nätverk av laboratorier med särskild kompetens på regional och/eller interregional nivå, som har som uppgift att säkerställa kontinuerlig övervakning av livsmedelssäkerheten, skulle kunna spela en viktig roll när det gäller att förebygga potentiella hälsorisker för medborgarna.

(16) Medlemsstaternas och gemenskapens åtgärder rörande livsmedel och foder bör i allmänhet grundas på en riskanalys, utom när detta inte är lämpligt beroende på omständigheterna eller åtgärdens art. Att genomföra riskanalyser innan sådana åtgärder vidtas bör göra det lättare att undvika oberättigade hinder för den fria rörligheten för livsmedel.

(17) När livsmedelslagstiftningen syftar till att begränsa, undanröja eller undvika hälsorisker ger de tre sammanhängande delarna av riskanalys, nämligen riskbedömning, riskhantering och riskkommunikation, en systematisk metod för att bestämma effektiva, väl avvägda och riktade åtgärder eller andra insatser för att skydda hälsan.

(18) En förutsättning för förtroende för den vetenskapliga grunden för livsmedelslagstiftningen är att riskbedömningar görs på ett oberoende, objektivt och öppet sätt och grundas på tillgängliga vetenskapliga uppgifter och rön.

(19) Det är allmänt erkänt att en vetenskaplig riskbedömning i vissa fall inte ensam kan ge all den information på vilken ett riskhanteringsbeslut bör grundas och att det är befogat att andra faktorer som är relevanta för frågan tas med i bedömningen, bland annat samhälleliga, ekonomiska, traditionella, etiska och miljömässiga faktorer samt kontrollmöjligheter.

(20) Genom att försiktighetsprincipen har åberopats för att garantera skydd för hälsan inom gemenskapen har hinder uppkommit för den fria rörligheten för livsmedel och foder. Det är därför nödvändigt att anta en enhetlig grund i hela gemenskapen för att tillämpa denna princip.

(21) I de särskilda fall där det föreligger risk för liv eller hälsa men där det råder vetenskaplig osäkerhet erbjuder försiktighetsprincipen ett medel för att fastställa riskhanteringsåtgärder eller andra insatser för att garantera den höga hälsoskyddsnivå som valts inom gemenskapen.

(22) Livsmedelssäkerhet och skyddet för konsumenternas intressen får allt större betydelse för allmänheten, icke-statliga organisationer, yrkesorganisationer, internationella handelspartner och handelsorganisationer. Det är nödvändigt att se till att konsumenternas och handelspartnernas förtroende säkerställs genom insyn och öppenhet vid utarbetandet av livsmedelslagstiftningen och genom att myndigheterna vidtar lämpliga åtgärder för att informera allmänheten när det finns välgrundad anledning att misstänka att ett livsmedel kan utgöra en hälsorisk.

(23) Konsumenternas säkerhet och förtroende inom gemenskapen och i tredje land är av största vikt. Gemenskapen är en viktig global handelspartner för livsmedel och foder och har slutit internationella handelsavtal, bidrar till utvecklingen av internationella standarder som ligger till grund för livsmedelslagstiftningen samt stöder principerna om frihandel för säkert foder och säkra och hälsosamma livsmedel på ett icke-diskriminerande sätt genom att följa en rättvis och etisk handelspraxis.

(24) Det är nödvändigt att säkerställa att livsmedel och foder som exporteras eller återexporteras från gemenskapen uppfyller kraven i gemenskapens lagstiftning eller kraven i det importerande landet. I andra fall får livsmedel och foder endast exporteras eller återexporteras under förutsättning att det importerande landet uttryckligen givit sitt medgivande. Även när det importerande landet ger sitt medgivande är det dock nödvändigt att säkerställa att livsmedel som är skadliga för hälsan eller icke säkert foder inte exporteras eller återexporteras.

(25) Det är nödvändigt att fastställa de allmänna principerna för handel med livsmedel och foder samt de mål och principer som gemenskapen kan bidra med när det gäller att utarbeta internationella standarder och handelsavtal.

(26) En del medlemsstater har antagit en övergripande lagstiftning om livsmedelssäkerhet som särskilt innehåller det allmänna kravet att ekonomiska aktörer endast får marknadsföra livsmedel som är säkra. Dessa medlemsstater tillämpar emellertid olika grundläggande kriterier för att fastställa om ett livsmedel är säkert. Mot bakgrund av dessa olika synsätt och eftersom det saknas övergripande lagstiftning i andra medlemsstater, riskerar handelshinder för livsmedel att uppstå. På samma sätt kan handelshinder uppstå för foder.

(27) Det är därför nödvändigt att fastställa allmänna krav så att endast säkra livsmedel och foder släpps ut på marknaden, för att den inre marknaden för dessa produkter skall kunna fungera effektivt.

(28) Erfarenheten har visat att den inre marknadens funktion när det gäller livsmedel eller foder kan äventyras om det är omöjligt att spåra livsmedel och foder. Det är därför nödvändigt att upprätta ett omfattande system för spårbarhet inom foder- och livsmedelsföretagen så att riktade och lämpliga tillbakadraganden kan vidtas eller information spridas till konsumenter eller kontrollanter, och därigenom förhindra att allvarligare störningar än nödvändigt uppstår när det inträffar problem med livsmedelssäkerheten.

(29) Det är nödvändigt att se till att livsmedels- eller foderföretag, inbegripet importörer, åtminstone kan fastställa från vilket företag de har erhållit ett livsmedel, foder, djur eller ämne som kan ingå i ett livsmedel eller ett foder, så att man vid en undersökning kan garantera spårbarhet på alla stadier.

(30) En livsmedelsföretagare är mest lämpad att utforma ett säkert system för att tillhandahålla livsmedel och garantera att de livsmedel som tillhandahålls är säkra. Företagaren bör därför ha det primära juridiska ansvaret för att garantera livsmedelssäkerhet. Även om denna princip tillämpas i en del medlemsstater och på vissa områden av livsmedelslagstiftningen, är detta inte klart inom andra områden, eller också ligger ansvaret hos de behöriga myndigheterna i medlemsstaten genom den kontrollverksamhet som utövas. Dessa skillnader riskerar att skapa handelshinder och snedvrida konkurrensen mellan livsmedelsföretagare i olika medlemsstater.

(31) Liknande krav bör gälla för foder och foderföretagare.

(32) Den vetenskapliga och tekniska grunden för gemenskapens lagstiftning om livsmedels- och fodersäkerhet bör bidra till att en hög hälsoskyddsnivå inom gemenskapen uppnås. Gemenskapen bör ha tillgång till högt kvalificerat, oberoende och effektivt vetenskapligt och tekniskt stöd.

(33) De vetenskapliga och tekniska frågorna i samband med livsmedels- och fodersäkerhet blir mer och mer betydelsefulla och komplexa. Inrättandet av en europeisk myndighet för livsmedelssäkerhet, nedan kallad myndigheten, bör kunna förstärka det nuvarande systemet för vetenskapligt och tekniskt stöd, som inte längre klarar de ökande krav som ställs på det.

(34) Enligt de allmänna principerna för livsmedelslagstiftningen bör myndigheten påta sig rollen av ett oberoende vetenskapligt referenscentrum för riskbedömning och på så sätt kunna bidra till att den inre marknaden fungerar smidigt. Myndigheten skall kunna konsulteras för att avge yttranden i omtvistade vetenskapliga frågor och därigenom göra det möjligt för gemenskapens institutioner och medlemsstaterna att fatta de välgrundade riskhanteringsbeslut som är nödvändiga för att garantera livsmedels- och fodersäkerheten och bidra till att undvika att splittra den inre marknaden genom införandet av oberättigade eller onödiga hinder för den fria rörligheten för livsmedel och foder.

(35) Myndigheten bör vara en oberoende vetenskaplig källa för rådgivning, information och riskkommunikation i syfte att öka konsumenternas förtroende; för att främja överensstämmelsen mellan riskbedömnings-, riskhanterings- och riskkommunikationsfunktionerna bör dock sambandet mellan riskbedömare och riskhanterare stärkas.

(36) Myndigheten bör kunna ge en omfattande oberoende vetenskaplig översikt över säkerheten och andra aspekter i hela livsmedels- och foderkedjan, något som innebär vittomfattande skyldigheter för myndigheten. Dessa bör omfatta frågor som har direkt eller indirekt betydelse för säkerheten i livsmedels- och foderkedjan, djurens hälsa och välbefinnande och växtskyddet. Det är dock nödvändigt att säkerställa att myndigheten inriktar sig på livsmedelssäkerhet och dess uppgift i fråga om djurs hälsa och välbefinnande samt växtskydd som inte har samband med säkerheten i livsmedelskedjan bör begränsas till att tillhandahålla vetenskapliga yttranden. Myndighetens uppdrag bör även omfatta vetenskaplig rådgivning och vetenskapligt och tekniskt stöd i fråga om nutrition för människor i samband med gemenskapslagstiftningen, och stöd till kommissionen på dess begäran när det gäller kommunikation inom ramen för gemenskapens hälsoprogram.

(37) Eftersom vissa produkter som är tillåtna enligt livsmedelslagstiftningen, till exempel bekämpningsmedel eller tillsatser i djurfoder, kan innebära risker för miljön eller för arbetstagares säkerhet, bör vissa miljö- och arbetarskyddsaspekter även bedömas av myndigheten i enlighet med gällande lagstiftning.

(38) För att undvika dubbleringar av vetenskapliga bedömningar och liknande vetenskapliga yttranden om genetiskt modifierade organismer bör myndigheten tillhandahålla vetenskapliga yttranden om produkter som inte är livsmedel och foder med avseende på genetiskt modifierade organismer enligt direktiv 2001/18/EG [1] och med förbehåll för de förfaranden som där fastställts.

(39) Myndigheten bör genom att tillhandahålla stöd i vetenskapliga frågor bidra till gemenskapens och medlemsstaternas roll i utvecklingen och upprättandet av internationella standarder för livsmedelssäkerhet och handelsavtal.

(40) Det är mycket viktigt att gemenskapens institutioner, allmänheten och berörda parter har förtroende för myndigheten. Därför är det absolut nödvändigt att garantera dess oberoende, höga vetenskapliga kvalitet, öppenhet och effektivitet. Det är också nödvändigt att den samarbetar med medlemsstaterna.

(41) Styrelsens ledamöter bör därför utses på ett sådant sätt att högsta kompetensnivå, lämplig expertis inom ett brett spektrum, t.ex. inom ledning och offentlig förvaltning, och största möjliga geografiska spridning inom unionen säkerställs. Detta bör underlättas genom rotation mellan styrelseledamöternas hemländer, utan att någon plats reserveras för medborgare i en särskild medlemsstat.

(42) Myndigheten bör ha de resurser som krävs för att den skall kunna fylla sin uppgift.

(43) Styrelsen bör ha de nödvändiga befogenheterna för att fastställa budgeten, kontrollera dess genomförande, utarbeta interna regler, anta budgetförordningar, utse ledamöter i den vetenskapliga kommittén och i de vetenskapliga panelerna samt utse den verkställande direktören.

(44) Myndigheten bör ha ett nära samarbete med behöriga organ i medlemsstaterna om den skall kunna fungera effektivt. En rådgivande grupp bör inrättas för att biträda den verkställande direktören, utgöra en mekanism för informationsutbyte och säkerställa ett nära samarbete i synnerhet med avseende på nätverkssystemet. Samarbete och lämpligt informationsutbyte bör även begränsa risken för skiljaktiga vetenskapliga yttranden.

(45) Myndigheten bör ta över den roll som vetenskapliga kommittéer knutna till kommissionen har när det gäller att avge vetenskapliga yttranden inom sitt kompetensområde. Det är nödvändigt att organisera om dessa kommittéer för att garantera större vetenskaplig överensstämmelse med avseende på livsmedelskedjan och att göra det möjligt för dem att arbeta effektivare. En vetenskaplig kommitté och permanenta vetenskapliga paneler bör därför inrättas inom myndigheten för att tillhandahålla dessa yttranden.

(46) För att garantera oberoende bör ledamöterna i den vetenskapliga kommittén och i de vetenskapliga panelerna bestå av oberoende vetenskapsmän som rekryteras på grundval av ett öppet ansökningsförfarande.

(47) Myndighetens roll som ett oberoende vetenskapligt referenscentrum innebär att ett vetenskapligt yttrande inte endast kan begäras av kommissionen utan också av Europaparlamentet och medlemsstaterna. För att säkerställa att processen med vetenskaplig rådgivning blir hanterlig och enhetlig bör myndigheten ha möjlighet att avslå eller ändra en ansökan med motivering för detta och på grundval av tidigare fastställda kriterier. Åtgärder bör också vidtas för att undvika skiljaktiga vetenskapliga yttranden och, om det förekommer skiljaktiga vetenskapliga yttranden mellan vetenskapliga organ, bör förfaranden finnas så att skiljaktigheten kan lösas eller att riskhanterarna får en klar och tydlig grund av vetenskapliga uppgifter att stå på.

[1] Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/18/EG av den 12 mars 2001 om avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade organismer i miljön och om upphävande av rådets direktiv 90/220/EEG (EGT L 106, 17.4.2001, s. 1).

(48) Myndigheten bör också kunna beställa vetenskapliga undersökningar som är nödvändiga för myndighetens arbete och samtidigt se till att de band som myndigheten upprättar med kommissionen och medlemsstaterna förhindrar dubbelarbete. Det bör ske på ett öppet och överskådligt sätt. Myndigheten bör ta hänsyn till befintlig gemenskapsexpertis och befintliga gemenskapsstrukturer.

(49) Avsaknaden av ett effektivt system för att på gemenskapsnivå samla in och analysera uppgifter om livsmedelskedjan är en erkänt allvarlig brist. Ett system för att samla in och analysera relevanta uppgifter inom de områden som täcks av myndigheten bör därför upprättas i form av ett nätverk som samordnas av myndigheten. Det behövs en översyn av de gemenskapsnätverk för insamling av data som redan finns på de områden som myndigheten omfattar.

(50) Att bättre kunna identifiera nya risker kan i det långa loppet vara ett viktigt förebyggande verktyg som medlemsstaterna och gemenskapen förfogar över i sin politik. Det är därför nödvändigt att ge myndigheten uppgiften att i föregripande syfte samla in uppgifter, vara vaksam och göra utvärderingar samt lämna information om nya risker och hur de skall förebyggas.

(51) Genom inrättandet av myndigheten bör medlemsstaterna kunna bli mer engagerade i vetenskapliga förfaranden. Det bör därför upprättas ett nära samarbete mellan myndigheten och medlemsstaterna i detta syfte. Myndigheten bör i synnerhet kunna överlåta vissa uppgifter till organisationer i medlemsstaterna.

(52) Det är nödvändigt att säkerställa balansen mellan behovet av nationella organisationer som utför uppgifter för myndighetens räkning och behovet av att se till att dessa uppgifter utförs i enlighet med de kriterier som fastställts för sådana uppgifter, så att övergripande enhetlighet uppnås. De befintliga förfarandena för utläggning av vetenskapliga uppgifter till medlemsstaterna, särskilt med avseende på utvärderingen av ärenden från näringslivet för godkännande av vissa ämnen, produkter eller förfaranden, bör omprövas inom ett år, för att ta hänsyn till att myndigheten inrättats och till de nya möjligheter som den då erbjuder, medan utvärderingsförfarandena bör förbli minst lika stränga som tidigare.

(53) Kommissionen har emellertid fortfarande det fulla ansvaret för att meddela riskhanteringsåtgärder. Lämpligt informationsutbyte bör därför äga rum mellan myndigheten och kommissionen. Ett nära samarbete mellan myndigheten, kommissionen och medlemsstaterna är också nödvändigt för att säkerställa överensstämmelser i den totala kommunikationsprocessen.

(54) Myndighetens oberoende och dess uppgift att informera allmänheten innebär att den bör kunna kommunicera självständigt inom de områden där den har behörighet, med syftet att tillhandahålla objektiv, tillförlitlig och lättförståelig information.

(55) Det är nödvändigt att samarbeta med medlemsstaterna och övriga berörda parter på ett ändamålsenligt sätt när det gäller informationskampanjer till allmänheten, så att hänsyn tas till regionala parametrar och eventuella samband med den hälsopolitik som förs.

(56) Förutom att de operativa principerna som gäller för myndigheten vilar på oberoende och öppenhet, bör myndigheten vara en organisation öppen för kontakter med konsumenter och övriga intressegrupper.

(57) Myndigheten bör finansieras genom Europeiska unionens allmänna budget. Mot bakgrund av vunna erfarenheter, särskilt med avseende på handläggningen av ansökningar om godkännande från näringslivet, bör möjligheten att införa avgifter undersökas inom tre år efter det att denna förordning trätt i kraft. Gemenskapens budgetförfarande fortsätter att gälla för de anslag som skall debiteras Europeiska unionens allmänna budget. Vidare bör revisionen av räkenskaperna göras av revisionsrätten.

(58) Det är nödvändigt att tillåta europeiska länder att delta som inte är medlemmar av Europeiska unionen men som har slutit avtal enligt vilka de skall införliva och genomföra gemenskapslagstiftningen på det område som täcks av denna förordning.

(59) Ett system för snabb varning finns redan inom ramen för rådets direktiv 92/59/EEG av den 29 juni 1992 om allmän produktsäkerhet [1]. Det nuvarande systemet omfattar livsmedel och industriprodukter men inte foder. De livsmedelskriser som inträffat på senare tid har visat på behovet av att inrätta ett förbättrat och utvidgat system för snabb varning som täcker livsmedel och foder. Detta reviderade system bör skötas av kommissionen och omfatta medlemsstaterna, kommissionen och myndigheten som medlemmar i nätverket. Detta system bör inte omfatta den gemenskapsordning för ett snabbt informationsutbyte i händelse av en nödsituation som medför risk för strålning som inrättats genom rådets beslut 87/600/Euratom [2].

(60) De händelser som nyligen inträffat när det gäller livsmedelssäkerhet har visat på behovet av att fastställa lämpliga åtgärder i nödsituationer så att man kan garantera att alla livsmedel, oberoende av slag och ursprung, och allt foder blir föremål för gemensamma åtgärder i händelse av en allvarlig risk för människors hälsa, djurs hälsa eller miljön. Ett sådant övergripande synsätt när det gäller nödåtgärder för livsmedelssäkerhet bör medföra att effektiva insatser kan vidtas och att konstlade skillnader i behandlingen av en allvarlig risk avseende livsmedel eller foder kan undvikas.

[1] EGT L 228, 11.8.1992, s. 24.
[2] EGT L 371, 30.12.1987, s. 76.

(61) De nyligen inträffande livsmedelskriserna har också visat på fördelarna för kommissionen att ha väl anpassade och snabbare förfaranden för krishantering. Dessa organisatoriska förfaranden bör göra det möjligt att förbättra samordningen av insatserna och att fastställa de effektivaste åtgärderna på grundval av den bästa vetenskapliga informationen. Därför bör man när förfarandena ändras ta hänsyn till myndighetens skyldigheter och vidta sådana åtgärder att den kan ge vetenskapligt och tekniskt stöd i form av rådgivning i händelse av en livsmedelskris.

(62) För att kunna garantera ett effektivare och övergripande synsätt på livsmedelskedjan bör en kommitté för livsmedelskedjan och djurhälsa inrättas för att ersätta Ständiga veterinärkommittén, Ständiga livsmedelskommittén och Ständiga foderkommittén. Följaktligen bör rådets beslut 68/361/EEG ([1]), 69/414/EEG ([2]) och 70/372/EEG ([3]) upphävas. Av samma skäl bör kommittén för livsmedelskedjan och djurhälsa även ersätta Ständiga kommittén för växtskydd när det gäller dess kompetens (avseende direktiven 76/895/EEG ([4]), 86/362/EEG ([5]), 86/363/EEG ([6]), 90/642/EEG ([7]) och 91/414/EEG ([8])) om växtskyddsmedel och fastställande av gränsvärden för högsta tillåtna restmängder.

(63) De genomförandeåtgärder som är nödvändiga för denna förordning bör antas i enlighet med rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter ([9]).

(64) Det är nödvändigt att aktörerna ges tillräckligt med tid för att anpassa sig till några av de krav som fastställs i denna förordning och att Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet kan inleda sin verksamhet den 1 januari 2002.

(65) Det är angeläget att undvika en sammanblandning mellan myndighetens uppdrag och uppdraget för Europeiska läkemedelsmyndigheten (EMEA), inrättad genom rådets förordning (EEG) nr 2309/93 ([10]). Det är därför nödvändigt att fastställa att tillämpningen av denna förordning inte påverkar den behörighet som tilldelas Europeiska läkemedelsmyndigheten i gemenskapslagstiftningen, inbegripet den som tilldelas genom rådets förordning (EEG) nr 2377/90 av den 26 juni 1990 om inrättandet av ett gemenskapsförfarande för att fastställa gränsvärden för högsta tillåtna restmängder av veterinärmedicinska läkemedel i livsmedel med animaliskt ursprung ([11]).

(66) Det är nödvändigt och lämpligt för att kunna uppnå de grundläggande målen för denna förordning att det sker en tillnärmning av begrepp, principer och förfaranden för en gemensam grund för livsmedelslagstiftningen i gemenskapen och att en europeisk myndighet för livsmedelssäkerhet inrättas. I överensstämmelse med proportionalitetsprincipen enligt artikel 5 i fördraget går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå de mål som eftersträvas.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

RÄCKVIDD OCH DEFINITIONER

Artikel 1

Syfte och räckvidd

1. Denna förordning har till syfte att säkerställa en hög skyddsnivå för människors hälsa och för konsumenternas intressen när det gäller livsmedel, med särskild hänsyn tagen till mångfalden i tillhandahållandet av livsmedel, däribland traditionella produkter, samt att se till att den inre marknaden fungerar effektivt. I förordningen fastställs gemensamma principer och skyldigheter, medlen för att tillhandahålla en solid vetenskaplig grundval, en effektiv organisation och förfaranden för att stödja beslutsfattande i frågor som gäller livsmedels- och fodersäkerhet.

2. Med avseende på punkt 1 fastställs i denna förordning allmänna principer för livsmedel och foder i allmänhet, och för livsmedels- och fodersäkerhet i synnerhet, på gemenskapsnivå och på nationell nivå.

Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet inrättas.

Förfaranden för frågor med direkt eller indirekt betydelse för livsmedels- och fodersäkerheten fastställs.

([1]) EGT L 255, 18.10.1968, s. 23.
([2]) EGT L 291, 19.11.1969, s. 9.
([3]) EGT L 170, 3.8.1970, s. 1.
([4]) EGT L 340, 9.12.1976, s. 26. Direktivet senast ändrat genom kommissionens direktiv 2000/57/EG (EGT L 244, 29.9.2000, s. 76).
([5]) EGT L 221, 7.8.1986, s. 37. Direktivet senast ändrat genom kommissionens direktiv 2001/57/EG (EGT L 208, 1.8.2001, s. 36).
([6]) EGT L 221, 7.8.1986, s. 43. Direktivet senast ändrat genom kommissionens direktiv 2001/57/EG.
([7]) EGT L 350, 14.12.1990, s. 71. Direktivet senast ändrat genom kommissionens direktiv 2001/57/EG.
([8]) EGT L 230, 19.8.1991, s. 1. Direktivet senast ändrat genom kommissionens direktiv 2001/49/EG (EGT L 176, 29.6.2001, s. 61).
([9]) EGT L 184, 17.7.1999, s. 23.
([10]) EGT L 214, 24.8.1993, s. 1. Förordningen ändrad genom kommissionens förordning (EG) nr 649/98 (EGT L 88, 24.3.1998, s. 7).
([11]) EGT L 224, 18.8.1990, s. 1. Förordningen senast ändrad genom kommissionens förordning (EG) nr 1553/2001 (EGT L 205, 31.7.2001, s. 16).

3. Denna förordning skall tillämpas på alla stadier i produktions-, bearbetnings- och distributionskedjan av livsmedel och foder. Den skall inte tillämpas på primärproduktion för privat enskilt bruk eller på enskildas beredning, hantering eller lagring av livsmedel för privat enskild konsumtion.

Artikel 2

Definition av livsmedel

I denna förordningavses med livsmedel alla ämnen eller produkter, oberoende av om de är bearbetade, delvis bearbetade eller obearbetade, som är avsedda att eller rimligen kan förväntas att förtäras av människor.

Livsmedel inbegriper drycker, tuggummi och alla ämnen, inklusive vatten, som avsiktligt tillförts livsmedlet under dess framställning, beredning eller behandling. Livsmedel inbegriper vatten från och med den punkt där värdena skall iakttas enligt artikel 6 i direktiv 98/83/EG och utan att kraven i direktiv 80/778/EEG och 98/83/EG åsidosätts.

Livsmedel inbegriper inte

a) foder,

b) levande djur, utom om de har behandlats för att släppas ut på marknaden som livsmedel,

c) växter före skörd,

d) läkemedel i den mening som avses i rådets direktiv 65/65/EEG ([1]) och 92/73/EEG ([2]),

e) kosmetika i den mening som avses i rådets direktiv 76/768/EEG ([3]),

f) tobak och tobaksprodukter i den mening som avses i rådets direktiv 89/622/EEG ([4]),

g) narkotika eller psykotropa ämnen i den mening som avses i Förenta nationernas allmänna narkotikakonvention från 1961 och i Förenta nationernas konvention från 1971 om psykotropa ämnen,

h) restsubstanser och främmande ämnen.

Artikel 3

Övriga definitioner

I denna förordning avses med

1. *livsmedelslagstiftning*: lagar och andra författningar om livsmedel i allmänhet, och livsmedelssäkerhet i synnerhet, både på gemenskapsnivå och på nationell nivå. Denna förordning omfattar även alla stadier i produktions-, bearbetnings- och distributionskedjan av livsmedel och även foder som produceras för livsmedelsproducerande djur eller som dessa utfodras med.

2. *livsmedelsföretag*: varje privat eller offentligt företag som med eller utan vinstsyfte bedriver någon av de verksamheter som hänger samman med alla stadier i produktions-, bearbetnings- och distributionskedjan av livsmedel.

3. *livsmedelsföretagare*: de fysiska eller juridiska personer som ansvarar för att kraven i livsmedelslagstiftningen uppfylls i det livsmedelsföretag de driver.

4. *foder*: alla ämnen eller produkter, inbegripet tillsatser, och oberoende av om de är bearbetade, delvis bearbetade eller obearbetade, som är avsedda för utfodring av djur.

5. *foderföretag*: varje privat eller offentligt företag som med eller utan vinstsyfte bedriver någon av de verksamheter som hänger samman med produktion, framställning, bearbetning, lagring, transport eller distribution av foder, samt alla producenter som producerar eller lagrar foder för utfodring av djur på sin egen jordbruksanläggning.

6. *foderföretagare*: de fysiska eller juridiska personer som ansvarar för att kraven i livsmedelslagstiftningen uppfylls i det foderföretag de driver.

7. *detaljhandel*: hantering och/eller bearbetning av livsmedel och lagring av det på det ställe där produkten säljs eller levereras till slutkonsumenten, inbegripet distributionsterminaler, catering, personalmatsalar, allmänna serveringsställen, restauranger eller liknande livsmedelsservice, affärer, distributionscentrum och grossistaffärer.

8. *utsläppande på marknaden*: innehav av livsmedel eller foder för försäljning, inbegripet utbjudande till försäljning eller varje annan form av överlåtelse, kostnadsfri eller inte, samt försäljning, distribution och andra former av överlåtelse.

9. *risk*: funktion av sannolikheten för en negativ hälsoeffekt och denna effekts allvarlighetsgrad till följd av en fara.

10. *riskanalys*: förfarande som består av tre sammanhängande delar, nämligen riskbedömning, riskhantering och riskkommunikation.

11. *riskbedömning*: vetenskapligt baserat förfarande som består av fyra steg: bestämning av faror, beskrivning av faror, bedömning av exponeringen och beskrivning av risken.

12. *riskhantering*: förfarande, till skillnad från riskbedömning, där olika strategiska alternativ vägs i samråd med berörda parter med beaktande av riskbedömning och andra berättigade faktorer och där vid behov lämpliga alternativ för förebyggande och kontroll väljs.

([1]) EGT 22. 9.2.1965, s. 369. Direktivet senast ändrat genom direktiv 93/39/EEG (EGT L 214, 24.8.1993, s. 22).
([2]) EGT L 297, 13.10.1992, s. 8.
([3]) EGT L 262, 27.9.1976, s. 169. Direktivet senast ändrat genom kommissionens direktiv 2000/41/EG (EGT L 145, 20.6.2000, s. 25).
([4]) EGT L 359, 8.12.1989, s. 1. Direktivet senast ändrat genom direktiv 92/41/EEG (EGT L 158, 11.6.1992, s. 30).

13. *riskkommunikation*: interaktivt utbyte under hela riskanalysförfarandet av information och synpunkter om faror och risker, riskrelaterade faktorer och riskuppfattning mellan riskvärderare, riskhanterare, konsumenter, foder- och livsmedelsföretag, universitet och andra berörda parter, inbegripet redogörelse för resultaten av riskbedömningen och grundvalen för riskhanteringsbeslut.

14. *fara*: biologisk, kemisk eller fysikalisk agens i eller i form av livsmedel eller foder som skulle kunna ha en negativ hälsoeffekt.

15. *spårbarhet*: möjlighet att spåra och följa livsmedel, foder, livsmedelsproducerande djur eller ämnen som är avsedda att eller kan förväntas ingå i ett livsmedel eller ett foder genom alla stadier i produktions-, bearbetnings- och distributionskedjan.

16. *stadier i produktions-, bearbetnings- och distributionskedjan*: alla stadier, inbegripet import, från och med primärproduktion av ett livsmedel till och med dess lagring, transport, försäljning eller tillhandahållande till slutkonsumenten och, när det är relevant, import, produktion, framställning, lagring, transport, distribution, försäljning och tillhandahållande av foder.

17. *primärproduktion*: produktion, uppfödning eller odling av primärprodukter inklusive skörd, mjölkning och produktion av livsmedelsproducerande djur före slakt. Jakt, fiske och insamling av vilda produkter omfattas också.

18. *slutkonsument*: den slutliga konsumenten av ett livsmedel som inte kommer att använda livsmedlet som en del i ett livsmedelsföretags verksamhet.

KAPITEL II

ALLMÄN LIVSMEDELSLAGSTIFTNING

AVSNITT 1

ALLMÄNNA PRINCIPER FÖR LIVSMEDELSLAGSTIFTNING

Artikel 4

Räckvidd

1. Detta kapitel omfattar alla stadier inom produktion, bearbetning och distribution av livsmedel och även foder som produceras för livsmedelsproducerande djur eller som dessa utfodras med.

2. De principer som fastställs i artiklarna 5–10 utgör en allmän, övergripande ram som skall följas när åtgärder vidtas.

3. Befintliga principer och förfaranden inom livsmedelslagstiftningen skall anpassas snarast möjligt och senast den 1 januari 2007 för att stämma överens med artiklarna 5–10.

4. Fram till dess skall, utan hinder av punkt 2, befintlig lagstiftning genomföras med hänsyn till principerna i artiklarna 5–10.

Artikel 5

Allmänna mål

1. Syftet med livsmedelslagstiftningen skall vara att uppnå ett eller flera av de allmänna målen med en hög skyddsnivå för människors liv och hälsa, skyddet av konsumenternas intressen, inbegripet god sed inom handeln med livsmedel, i förekommande fall med beaktande av skyddet av djurs hälsa och välbefinnande, växtskydd samt miljön.

2. Syftet med livsmedelslagstiftningen skall vara att uppnå fri rörlighet inom gemenskapen för livsmedel och foder som framställs eller marknadsförs enligt de allmänna principerna och kraven i detta kapitel.

3. Om det finns internationella standarder eller om sådana kan väntas inom kort skall dessa beaktas vid utformandet eller antagandet av livsmedelslagstiftning, utom i de fall då sådana standarder eller väsentliga delar av dem skulle utgöra ett ineffektivt eller olämpligt sätt att uppnå de legitima målen med livsmedelslagstiftningen, när det är vetenskapligt befogat att inte beakta dem eller när tillämpningen av dem skulle leda till en annan skyddsnivå än den som konstaterats vara lämplig i gemenskapen.

Artikel 6

Riskanalys

1. För att uppnå det allmänna målet en hög skyddsnivå för människors liv och hälsa skall livsmedelslagstiftningen bygga på riskanalys, utom när detta inte är lämpligt med hänsyn till omständigheterna eller åtgärdens art.

2. Riskbedömningen skall bygga på tillgängligt vetenskapligt underlag, och den skall göras på ett självständigt, objektivt och öppet sätt.

3. I riskhanteringen skall hänsyn tas till resultaten av riskbedömningen, särskilt till yttranden från den myndighet som avses i artikel 22, till andra faktorer av betydelse för det berörda ärendet och till försiktighetsprincipen, när villkoren i artikel 7.1 är tillämpliga, i syfte att uppnå de allmänna mål för livsmedelslagstiftningen som fastställs i artikel 5.

Artikel 7

Försiktighetsprincipen

1. När man i särskilda fall efter en bedömning av tillgänglig information identifierar möjligheten av skadliga effekter på hälsan, men när det fortfarande föreligger vetenskaplig osäkerhet, får sådana provisoriska åtgärder för riskhantering vidtas som är nödvändiga för att säkerställa den höga hälsoskyddsnivå som valts i gemenskapen, i avvaktan på ytterligare vetenskapliga uppgifter för en mer omfattande riskbedömning.

2. De åtgärder som vidtas enligt punkt 1 skall stå i proportion till målet och de får inte begränsa handeln mer än vad som är nödvändigt för att uppnå den höga hälsoskyddsnivå som valts i gemenskapen, med beaktande av teknisk och ekonomisk genomförbarhet och andra faktorer som anses berättigade för det berörda ärendet. Dessa åtgärder skall ses över inom en rimlig tidsperiod beroende på vilken typ av risk för liv eller hälsa som identifieras och vilken typ av vetenskapliga uppgifter som behövs för att klargöra den vetenskapliga osäkerheten och för att genomföra en mer omfattande riskbedömning.

Artikel 8

Skydd av konsumenternas intressen

1. Livsmedelslagstiftningens syfte är att skydda konsumenternas intressen och att göra det möjligt för konsumenterna att fatta välgrundade beslut om de livsmedel de konsumerar. Syftet är att förebygga

a) bedrägliga eller vilseledande förfaranden,

b) förvanskningar av livsmedel, och

c) andra förfaranden som kan vilseleda konsumenterna.

AVSNITT 2

PRINCIPER OM ÖPPENHET

Artikel 9

Offentligt samråd

Det skall ske offentligt samråd som är öppet och medger insyn, antingen direkt eller via representativa organ, i utarbetandet, utvärderingen och översynen av livsmedelslagstiftningen, utom när detta inte är möjligt på grund av sakens brådskande natur.

Artikel 10

Information till allmänheten

Utan att det påverkar tillämpningen av gemenskapens och medlemsstaternas lagstiftning om tillgång till handlingar skall myndigheter, när det finns välgrundad anledning att misstänka att ett livsmedel eller foder kan utgöra en risk för människors eller djurs hälsa, beroende på riskens art, grad och omfattning, vidta lämpliga åtgärder för att informera allmänheten om hälsoriskens art, så utförligt som möjligt identifiera detta livsmedel eller foder, eller typ av livsmedel eller foder, den risk det kan utgöra och de åtgärder som man har vidtagit eller står i begrepp att vidta för att förhindra, minska eller undanröja denna risk.

AVSNITT 3

ALLMÄNNA SKYLDIGHETER FÖR LIVSMEDELSHANDEL

Artikel 11

Livsmedel och foder som importeras till gemenskapen

Livsmedel och foder som importeras till gemenskapen för att släppas ut på marknaden i gemenskapen skall uppfylla relevanta krav i livsmedelslagstiftningen eller villkor som gemenskapen anser vara minst likvärdiga eller, om gemenskapen har slutit särskilda avtal med det exporterande landet, krav som ingår i dessa avtal.

Artikel 12

Livsmedel och foder som exporteras från gemenskapen

1. Livsmedel och foder som exporteras eller återexporteras från gemenskapen för att släppas ut på marknaden i ett tredje land skall uppfylla relevanta krav i livsmedelslagstiftningen, om inte annat krävs av myndigheterna i det importerande landet eller fastställs i lagar, förordningar, standarder, uppförandekoder och andra rättsliga och administrativa förfaranden som kan gälla i importlandet.

I andra fall, förutom när livsmedel är skadliga för hälsan eller när foder inte är säkra, får livsmedel och foder endast exporteras eller återexporteras om de behöriga myndigheterna i bestämmelselandet uttryckligen gett sitt medgivande efter det att dessa myndigheter har informerats om alla omständigheter och orsaker till varför detta livsmedel eller foder inte kunde släppas ut på marknaden i gemenskapen.

2. Om bestämmelserna i ett bilateralt avtal mellan gemenskapen eller någon av dess medlemsstater och tredje land gäller, skall livsmedel och foder som exporteras från gemenskapen eller den medlemsstaten till detta tredje land uppfylla dessa bestämmelser.

Artikel 13

Internationella standarder

Utan att det påverkar tillämpningen av deras rättigheter och skyldigheter skall gemenskapen och medlemsstaterna

a) bidra till utvecklingen av internationella tekniska standarder för livsmedel och foder samt sanitära och fytosanitära standarder,

b) främja samordningen av det arbete med livsmedels- och foderstandarder som utförs av internationella statliga och icke-statliga organisationer,

c) bidra, i relevanta och lämpliga fall, till överenskommelser om erkännande av särskilda livsmedels- och foderrelaterade åtgärders likvärdighet,

d) ta särskild hänsyn till utvecklingsländernas särskilda utvecklingsmässiga, finansiella och handelsmässiga behov för att se till att internationella standarder inte skapar onödiga hinder för export från utvecklingsländerna,

e) främja överensstämmelse mellan internationella tekniska standarder och livsmedelslagstiftningen samtidigt som det garanteras att den höga skyddsnivå som antagits i gemenskapen inte sänks.

AVSNITT 4

LIVSMEDELSLAGSTIFTNINGENS ALLMÄNNA KRAV

Artikel 14

Krav på livsmedelssäkerhet

1. Livsmedel skall inte släppas ut på marknaden om de inte är säkra.

2. Livsmedel skall anses som icke säkra om de anses vara

a) skadliga för hälsan,

b) otjänliga som människoföda.

3. När man fastställer om ett livsmedel inte är säkert skall man ta hänsyn till

a) konsumenternas normala användningsförhållanden, och i alla stadier i produktions-, bearbetnings- och distributionskedjan, och

b) den information som ges konsumenterna, däribland information på etiketten eller annan information som konsumenterna har allmän tillgång till om hur man kan undvika särskilda skadliga effekter på hälsan av vissa livsmedel eller livsmedelskategorier.

4. När man fastställer om ett livsmedel är skadligt för hälsan skall man ta hänsyn till

a) de tänkbara omedelbara och/eller kortsiktiga och/eller långsiktiga effekterna av livsmedlet, inte bara på den persons hälsa som konsumerar det, utan även på de kommande generationernas hälsa,

b) tänkbara kumulativa toxiska effekter,

c) vissa konsumentgruppers särskilda känslighet för ett livsmedel när livsmedlet är avsett för denna konsumentgrupp.

5. När man fastställer om ett livsmedel är otjänligt som människoföda skall det tas hänsyn till om livsmedlet är olämpligt som människoföda i enlighet med dess avsedda användningsområde, eftersom det kan vara förorenat antingen genom främmande ämnen eller på annat sätt, eller genom förruttnelse, försämring eller nedbrytning.

6. Om ett icke säkert livsmedel ingår i ett parti, en sats eller en försändelse av samma kategori eller varuslag, skall man anta att allt livsmedel i det partiet, den satsen eller den försändelsen inte är säkert, utom om man efter en utförlig bedömning inte kan finna belägg för att resten av partiet, satsen eller försändelsen inte är säkert.

7. Livsmedel som uppfyller de särskilda gemenskapsbestämmelserna om livsmedelssäkerhet skall bedömas vara säkra avseende de aspekter som omfattas av de berörda gemenskapsbestämmelserna.

8. Överensstämmelse av ett livsmedel med de särskilda bestämmelser som gäller för detta livsmedel skall inte hindra de behöriga myndigheterna från att vidta lämpliga åtgärder i syfte att införa begränsningar för dess utsläppande på marknaden eller att kräva att det dras tillbaka från marknaden om det finns anledning att misstänka att det trots denna överensstämmelse inte är säkert.

9. När det inte finns några särskilda gemenskapsbestämmelser skall livsmedel bedömas vara säkra när de uppfyller de särskilda bestämmelserna i den medlemsstats livsmedelslagstiftning på vars territorium dessa livsmedel marknadsförs, och dessa bestämmelser skall utformas och tillämpas utan att det påverkar tillämpningen av fördraget, särskilt artiklarna 28 och 30 i detta.

Artikel 15

Krav på fodersäkerhet

1. Foder får inte släppas ut på marknaden eller ges åt livsmedelsproducerande djur om det inte är säkert.

2. Foder skall anses som icke säkert för dess avsedda användningsområde om det anses

— ha en negativ effekt på människors eller djurs hälsa,

— leda till att livsmedel från ett livsmedelsproducerande djur inte är säkert som människoföda.

3. Om ett foder som inte uppfyller kraven för fodersäkerhet ingår i ett parti, en sats eller en försändelse av samma kategori eller varuslag, skall man anta att inget foder i partiet, satsen eller försändelsen uppfyller kraven, utom om man efter en utförlig bedömning inte kan finna belägg för att resten av partiet, satsen eller försändelsen inte uppfyller kraven för fodersäkerhet.

4. Om ett foder uppfyller särskilda gemenskapsbestämmelser för fodersäkerhet, skall det bedömas vara säkert avseende de aspekter som omfattas av de berörda gemenskapsbestämmelserna.

5. Överensstämmelse av ett foder med de särskilda bestämmelser som gäller för detta foder skall inte hindra de behöriga myndigheterna från att vidta lämpliga åtgärder i syfte att införa begränsningar för dess utsläppande på marknaden eller att kräva att det dras tillbaka från marknaden om det finns anledning att misstänka att det trots denna överensstämmelse inte är säkert.

6. När det inte finns några särskilda gemenskapsbestämmelser skall foder bedömas vara säkert när det uppfyller de särskilda bestämmelserna i lagstiftningen om fodersäkerhet i den medlemsstat på vars territorium dessa foder saluförs, och dessa bestämmelser skall utformas och tillämpas utan att det påverkar tillämpningen av fördraget, särskilt artiklarna 28 och 30 i detta.

Artikel 16

Presentation

Utan att det påverkar tillämpningen av mer specifika bestämmelser i livsmedelslagstiftningen får konsumenterna inte vilseledas genom det sätt på vilket livsmedel eller foder märks, marknadsförs och presenteras, inbegripet deras form, utseende eller förpackning, de förpackningsmaterial som används, det sätt på vilket de arrangeras, den miljö i vilken de exponeras och den information om dem som finns tillgänglig oavsett medium.

Artikel 17

Skyldigheter

1. Livsmedels- och foderföretagare på alla stadier i produktions-, bearbetnings- och distributionskedjan skall i de företag de har ansvar för se till att livsmedel och foder uppfyller de krav i livsmedelslagstiftningen som är tillämpliga för deras verksamhet och skall kontrollera att dessa krav uppfylls.

2. Medlemsstaterna skall införa livsmedelslagstiftning samt övervaka och kontrollera att livsmedels- och foderföretagarna uppfyller de relevanta kraven i livsmedelslagstiftningen på alla stadier i produktions-, bearbetnings- och distributionskedjan.

De skall i detta syfte upprätthålla ett system för officiella kontroller och andra åtgärder med hänsyn till omständigheterna, däribland information till allmänheten om livsmedels- och fodersäkerhet och riskerna med livsmedel och foder, övervakning av livsmedels- och fodersäkerheten och annan övervakning på alla stadier i produktions-, bearbetnings- och distributionskedjan.

Medlemsstaterna skall också fastställa bestämmelser om vilka åtgärder och påföljder som gäller för överträdelser av livsmedels- och foderlagstiftningen. De åtgärder och påföljder som föreskrivs skall vara effektiva, proportionella och avskräckande.

Artikel 18

Spårbarhet

1. Livsmedel, foder, livsmedelsproducerande djur och alla andra ämnensom är avsedda för eller kan antas ingå i ett livsmedel eller ett foder skall kunna spåras på alla stadier i produktions-, bearbetnings- och distributionskedjan.

2. Livsmedels- och foderföretagarna skall kunna ange alla personer från vilka de har erhållit ett livsmedel, ett foder, ett livsmedelsproducerande djur eller ett ämne som är avsett för eller som kan antas ingå i ett livsmedel eller ett foder.

I detta syfte skall livsmedels- och foderföretagarna ha system och förfaranden för att på begäran kunna lämna denna information till behöriga myndigheter.

3. Livsmedels- och foderföretagarna är skyldiga att ha system och förfaranden för att kunna identifiera de andra företag som har erhållit deras produkter. Denna information skall göras tillgänglig för de behöriga myndigheterna på begäran.

4. Livsmedel och foder som släpps eller sannolikt kommer att släppas ut på marknaden inom gemenskapen skall vara lämpligt märkta eller identifierade för att underlätta spårbarheten med hjälp av tillämplig dokumentation eller information enligt tillämpliga krav i mer specifika bestämmelser.

5. Bestämmelser om tillämpningen av kraven i denna artikel på särskilda områden får antas enligt det förfarande som avses i artikel 58.2.

Artikel 19

Skyldigheter för livsmedel: livsmedelsföretag

1. Om en livsmedelsföretagare anser eller har skäl att anta att ett livsmedel som han har importerat, producerat, bearbetat, framställt eller distribuerat inte uppfyller kraven för livsmedelssäkerhet skall han omedelbart inleda förfaranden för att dra tillbaka detta livsmedel från marknaden i de fall livsmedlet inte längre står under denna livsmedelsföretagares omedelbara kontroll och informera de behöriga myndigheterna om detta. Om produkten kan ha nått konsumenten skall han på ett effektivt och noggrant sätt informera konsumenterna om varför livsmedlet dragits tillbaka från marknaden, och vid behov återkalla livsmedel som konsumenter redan har erhållit, om andra åtgärder är otillräckliga för att upprätthålla en hög hälsoskyddsnivå.

2. En livsmedelsföretagare med ansvar för återförsäljning eller distribution som inte påverkar förpackningen, märkningen, säkerheten eller sammansättningen av livsmedlet skall inom ramen för sina respektive verksamheter inleda förfaranden för att dra tillbaka sådana produkter som inte uppfyller kraven på livsmedelssäkerhet från marknaden och bidra till livsmedelssäkerheten genom att lämna den information som behövs för att spåra ett livsmedel i samarbete med producenter, bearbetningsföretag, tillverkare och/eller de behöriga myndigheterna.

3. En livsmedelsföretagare skall omedelbart informera de behöriga myndigheterna om han anser eller har skäl att anta att livsmedel som släppts ut på marknaden kan vara skadliga för människors hälsa. Företagarna skall informera de behöriga myndigheterna om de åtgärder som vidtagits för att förhindra risker för konsumenten och får inte hindra eller avråda en person från att samarbeta, i enlighet med nationell lagstiftning och rättspraxis, med behöriga myndigheter, om detta samarbete kan förhindra, minska eller undanröja en risk som uppstår på grund av ett livsmedel.

4. Livsmedelsföretagarna skall samarbeta med de behöriga myndigheterna om åtgärder för att undvika eller minska riskerna med ett livsmedel som de tillhandahåller eller har tillhandahållit.

Artikel 20

Skyldigheter för foder: foderföretagarna

1. Om en foderföretagare anser eller har skäl att anta att ett foder som han har importerat, producerat, bearbetat, framställt eller distribuerat inte uppfyller kraven för fodersäkerhet skall han omedelbart inleda förfaranden för att dra tillbaka detta foder från marknaden och informera de behöriga myndigheterna om detta. I dessa fall och i det fall som avses i artikel 15.3, dvs. att ett parti, en sats eller en försändelse inte uppfyller kraven för fodersäkerhet, skall fodret förstöras, såvida inte den behöriga myndigheten finner att en annan åtgärd är tillräcklig. Han skall på ett effektivt och noggrant sätt informera konsumenterna om varför foder dragits tillbaka från marknaden, och vid behov återkalla foder som konsumenter redan har erhållit, om andra åtgärder är otillräckliga för att upprätthålla en hög hälsoskyddsnivå.

2. En foderföretagare med ansvar för återförsäljning eller distribution som inte påverkar förpackningen, märkningen, säkerheten eller sammansättningen av fodret, skall inom ramen för sina respektive verksamheter inleda förfaranden för att dra tillbaka produkter som inte uppfyller kraven på fodersäkerhet från marknaden och bidra till livsmedelssäkerheten genom att lämna den information som behövs för att spåra ett foder i samarbete med producenter, bearbetningsföretag, tillverkare och/eller de behöriga myndigheterna.

3. En foderföretagare skall omedelbart informera de behöriga myndigheterna om han anser eller har skäl att anta att ett foder släppts ut på marknaden som inte uppfyller kraven för fodersäkerhet. Företagaren skall informera de behöriga myndigheterna om de åtgärder som vidtagits för att förhindra att risker uppstår genom användningen av ett foder och får inte hindra eller avråda en person från att samarbeta, i enlighet med nationell lagstiftning och rättspraxis, med behöriga myndigheter, om detta samarbete kan förhindra, minska eller undanröja en risk som uppstår på grund av ett foder.

4. Foderföretagarna skall samarbeta med de behöriga myndigheterna om åtgärder för att undvika risker med ett foder som de tillhandahåller eller har tillhandahållit.

Artikel 21

Ansvar

Bestämmelserna i detta kapitel påverkar inte rådets direktiv 85/374/EEG av den 25 juli 1985 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om skadeståndsansvar för produkter med säkerhetsbrister [1].

KAPITEL III

EUROPEISKA MYNDIGHETEN FÖR LIVSMEDELSSÄKERHET

AVSNITT 1

UPPDRAG OCH UPPGIFTER

Artikel 22

Myndighetens uppdrag

1. Härmed inrättas en europeisk myndighet för livsmedelssäkerhet, nedan kallad myndigheten.

2. Myndigheten skall tillhandahålla vetenskaplig rådgivning och vetenskapligt och tekniskt stöd för gemenskapens lagstiftning och politik inom alla områden som har direkt eller indirekt effekt på livsmedels- och fodersäkerhet. Den skall tillhandahålla opartisk information om alla frågor inom dessa områden och informera om risker.

3. Myndigheten skall bidra till en hög skyddsnivå för människors liv och hälsa och i detta avseende beakta djurs hälsa och välbefinnande, växtskydd och miljön inom ramen för den inre marknadens funktion.

[1] EGT L 210, 7.8.1985, s. 29. Direktivet senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/34/EG (EGT L 141, 4.6.1999, s. 20).

4. Myndigheten skall samla in och analysera uppgifter för att göra det möjligt att karakterisera och övervaka risker som har direkta eller indirekta effekter på livsmedels- och fodersäkerhet.

5. Myndighetens uppgifter skall även inbegripa

a) vetenskaplig rådgivning och vetenskapligt och tekniskt stöd i fråga om nutrition för människor i samband med gemenskapslagstiftningen och, på kommissionens begäran, stöd när det gäller information om nutritionsfrågor inom ramen för gemenskapens hälsoprogram,

b) vetenskapliga yttranden i andra frågor om djurs hälsa och välbefinnande samt växtskydd,

c) vetenskapliga yttranden om andra produkter än livsmedel och foder som rör genetiskt modifierade organismer enligt definitionen i Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/18/EG och utan att de förfaranden som fastställs i detta åsidosätts.

6. Myndigheten skall avge vetenskapliga yttranden som skall utgöra den vetenskapliga grunden för utformande och antagande av gemenskapsåtgärder på de områden som uppdraget omfattar.

7. Myndigheten skall utföra sina uppgifter på ett sådant sätt att den kan fungera som ett referenscentrum genom sitt oberoende, den vetenskapliga och tekniska kvaliteten i dess yttranden och information, öppenheten i dess förfaranden och arbetsmetoder, samt den omsorg med vilken den utför sina arbetsuppgifter.

Myndigheten skall bedriva ett nära samarbete med de behöriga organ i medlemsstaterna som utför uppgifter liknande myndighetens.

8. Myndigheten, kommissionen och medlemsstaterna skall samarbeta för att främja en verklig överensstämmelse mellan riskbedömning, riskhantering och riskkommunikation.

9. Medlemsstaterna skall samarbeta med myndigheten för att garantera att den kan utföra sitt uppdrag.

Artikel 23

Myndighetens uppgifter

Myndigheten skall ha följande uppgifter:

a) Förse gemenskapsinstitutionerna och medlemsstaterna med bästa möjliga vetenskapliga yttranden i alla de fall som föreskrivs i gemenskapslagstiftningen och i alla frågor som ingår i uppdraget.

b) Främja och samordna utvecklingen av enhetliga riskbedömningsmetoder inom de områden som uppdraget omfattar.

c) Tillhandahålla kommissionen vetenskapligt och tekniskt stöd inom de områden som uppdraget omfattar och, på begäran, även när det gäller tolkning och bedömning av yttranden om riskbedömning.

d) Beställa de vetenskapliga undersökningar som krävs för att utföra uppdraget.

e) Leta fram, samla in, kollationera, analysera och sammanställa vetenskapliga och tekniska uppgifter inom de områden som uppdraget omfattar.

f) Vidta åtgärder för att identifiera och karakterisera nya risker inom de områden som uppdraget omfattar.

g) Inrätta ett system av nätverk för organisationer som är verksamma inom de områden som uppdraget omfattar, samt ansvara för administrationen av nätverken.

h) Tillhandahålla vetenskapligt och tekniskt stöd när kommissionen så begär, i samband med de krishanteringsförfaranden som kommissionen genomför med avseende på livsmedels- och fodersäkerhet.

i) Tillhandahålla vetenskapligt och tekniskt stöd när kommissionen så begär, i syfte att förbättra samarbetet mellan gemenskapen, ansökarländerna, internationella organisationer och tredje länder, inom de områden som uppdraget omfattar.

j) Se till att allmänheten och berörda parter får snabb, tillförlitlig, objektiv och begriplig information på de områden som uppdraget omfattar.

k) Anta egna oberoende slutsatser och riktlinjer i frågor som uppdraget omfattar.

l) Utföra andra uppgifter som åläggs den av kommissionen och som omfattas av uppdraget.

AVSNITT 2

ORGANISATION

Artikel 24

Myndighetens olika organ

Myndigheten skall bestå av

a) en styrelse,

b) en verkställande direktör med erforderlig personal,

c) en rådgivande grupp,

d) en vetenskaplig kommitté och vetenskapliga paneler.

Artikel 25

Styrelse

1. Styrelsen skall bestå av fjorton ledamöter, som utses av rådet i samråd med Europaparlamentet från en förteckning som upprättats av kommissionen och som upptar ett väsentligt högre antal kandidater än det antal ledamöter som skall utses, samt en företrädare för kommissionen. Fyra ledamöter skall ha sin bakgrund i organisationer som företräder konsumenterna och andra intressegrupper inom livsmedelskedjan.

Den förteckning som kommissionen upprättar samt relevanta handlingar skall översändas till Europaparlamentet. Parlamentet kan omedelbart och senast tre månader efter denna skriftväxling lägga fram sina synpunkter för rådet, som därefter skall utse styrelsen.

Styrelsens ledamöter skall utses på ett sådant sätt att de högsta normerna för kompetens, tillämplig expertis inom ett brett spektrum och, som en följd därav, största möjliga geografiska spridning inom unionen säkerställs.

2. Ledamöternas mandatperiod skall vara fyra år och den kan förnyas en gång. För första mandatet skall dock denna period vara sex år för hälften av ledamöterna.

3. Styrelsen skall anta myndighetens interna regler efter förslag från den verkställande direktören. Dessa regler skall offentliggöras.

4. Styrelsen skall bland sina ledamöter utseen ordförande för en period på två år som kan förnyas.

5. Styrelsen skall anta sin arbetsordning.

Om inte annat beslutas skall styrelsen fatta majoritetsbeslut.

6. Styrelsen skall sammanträda då den sammankallas av ordföranden eller då minst en tredjedel av ledamöterna så begär.

7. Styrelsen skall se till att myndigheten utför sitt uppdrag och att den utför de uppgifter den ålagts i enlighet med vad som föreskrivs i denna förordning.

8. Före den 31 januari varje år skall styrelsen anta myndighetens arbetsprogram för det kommande året. Den skall också anta ett flerårigt arbetsprogram som kan ändras efter hand. Styrelsen skall se till att dessa program överensstämmer med gemenskapens prioriteringar för politiska åtgärder och lagstiftning på området livsmedelssäkerhet.

Före den 30 mars varje år skall styrelsen anta en allmän rapport om myndighetens verksamhet under föregående år.

9. Styrelsen skall, efter att ha fått kommissionens godkännande och revisionsrättens yttrande och i enlighet med artikel 142 i budgetförordningen av den 21 december 1977 för Europeiska gemenskapernas allmänna budget ([1]) och med de rättsliga krav som gäller utredningar som Europeiska byrån för bedrägeribekämpning bedriver, anta myndighetens budgetförordning där det särskilt skall anges enligt vilket förfarande myndighetens budget skall upprättas och genomföras.

10. Den verkställande direktören skall delta i styrelsens möten, dock utan rösträtt, samt tillhandahålla sekretariatshjälp. Styrelsen skall inbjuda den vetenskapliga kommitténs ordförande att delta i styrelsemötena, dock utan rösträtt.

([1]) EGT L 356, 31.12.1977, s. 1. Förordningen senast ändrad genom förordning (EG, EKSG, Euratom) nr 762/2001 (EGT L 111, 20.4.2001, s. 1).

Artikel 26

Verkställande direktör

1. Den verkställande direktören skall utses av styrelsen på grundval av en lista över kandidater som kommissionen skall föreslå till följd av ett öppet uttagningsförfarande, efter det att en inbjudan till intresseanmälan har offentliggjorts i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* och annorstädes, för en femårsperiod som kan förnyas. Innan den verkställande direktören utses, skall den kandidat som styrelsen nominerat utan dröjsmål uppmanas att göra ett uttalande inför Europaparlamentet och besvara frågor från institutionens ledamöter. Direktören kan befrias från sitt uppdrag av en majoritet av styrelsen.

2. Den verkställande direktören skall vara myndighetens rättsliga företrädare. Direktören skall ansvara för följande:

a) Myndighetens dagliga verksamhet.

b) Utarbeta ett förslag till myndighetens arbetsprogram i samråd med kommissionen.

c) Genomföra arbetsprogrammen och styrelsens beslut.

d) Se till att den vetenskapliga kommittén och de vetenskapliga panelerna får det vetenskapliga, tekniska och administrativa stöd de behöver.

e) Se till att myndigheten utför sina uppgifter i enlighet med användarnas krav, särskilt med hänsyn till om de tillhandahållna tjänsterna varit adekvata och den tid det tagit för att utföra dem.

f) Förbereda inkomst- och utgiftsberäkningen och genomförandet av myndighetens budget.

g) Alla personalfrågor.

h) Utveckla och upprätthålla kontakt med Europaparlamentet och regelbundet säkerställa en dialog med de berörda kommittéerna.

3. Varje år skall den verkställande direktören lämna följande till styrelsen för godkännande:

a) Utkast till en allmän rapport om myndighetens verksamhet under föregående år.

b) Utkast till arbetsprogram.

c) Utkast till årsräkenskaper för föregående år.

d) Utkast till budget för nästkommande år.

Den verkställande direktören skall, efter styrelsens godkännande, vidarebefordra den allmänna rapporten och programmen till Europaparlamentet, rådet, kommissionen och medlemsstaterna och låta offentliggöra dem.

4. Den verkställande direktören skall godkänna myndighetens alla finansiella utgifter och rapportera om myndighetens verksamhet till styrelsen.

Artikel 27

Rådgivande grupp

1. Den rådgivande gruppen skall bestå av företrädare från behöriga organ i medlemsstaterna som utför uppgifter som liknar myndighetens, och skall utgöras av en företrädare per medlemsstat. Företrädarna får ersättas av suppleanter som skall utses vid samma tillfälle.

2. Ledamöterna i den rådgivande gruppen får inte ingå i styrelsen.

3. Den rådgivande gruppen skall ge den verkställande direktören råd om utförandet av dennes uppgifter enligt denna förordning, särskilt för att utarbeta ett förslag till myndighetens arbetsprogram. Den verkställande direktören får också begära råd från den rådgivande gruppen om hur en begäran om ett vetenskapligt yttrande skall prioriteras.

4. Den rådgivande gruppen skall utgöra en mekanism för informationsutbyte om potentiella risker och sammanställning av kunskaper. Den skall se till att det råder ett nära samarbete mellan myndigheten och behöriga organ i medlemsstaterna, särskilt på följande punkter:

a) Undvikande av dubbelarbete när det gäller myndighetens vetenskapliga undersökningar med medlemsstaterna i enlighet med artikel 32.

b) Under de omständigheter som anges i artikel 30.4 när myndigheten och ett nationellt organ är skyldiga att samarbeta.

c) I främjandet av ett europeiskt nätverk av organisationer som är verksamma inom områdena för myndighetens uppdrag, i enlighet med artikel 36.1.

d) När myndigheten eller en medlemsstat identifierar en ny risk.

5. Ordförande för den rådgivande gruppen skall vara den verkställande direktören. Den rådgivande gruppen skall sammanträda regelbundet minst fyra gånger per år, antingen på ordförandens initiativ eller om minst en tredjedel av dess medlemmar begär det. Dess operativa förfaranden skall anges i myndighetens interna regler och offentliggöras.

6. Myndigheten skall tillhandahålla den rådgivande gruppen tekniskt och logistiskt stöd, samt sekretariatshjälp vid dess möten.

7. Företrädare för kommissionens enheter får delta i den rådgivande gruppens arbete. Verkställande direktören får inbjuda företrädare för Europaparlamentet och andra berörda organ att delta.

När den rådgivande gruppen diskuterar frågor enligt artikel 22.5 b får företrädare från de behöriga organ i medlemsstaterna som utför uppgifter liknande dem i artikel 22.5 b delta i den rådgivande gruppens arbete genom en företrädare som utses av varje medlemsstat.

Artikel 28

Vetenskaplig kommitté och vetenskapliga paneler

1. Den vetenskapliga kommittén och de permanenta vetenskapliga panelerna skall ansvara för att avge myndighetens vetenskapliga yttranden, var och en inom sitt eget kompetensområde, och vid behov ha möjlighet att anordna offentliga sammanträden.

2. Den vetenskapliga kommittén skall ansvara för den allmänna samordning som krävs för att hålla de vetenskapliga yttrandena enhetliga, särskilt vad gäller antagandet av arbetsförfaranden och harmoniseringen av arbetsmetoder. Kommittén skall avge yttranden i frågor som faller inom flera panelers kompetensområde, samt i frågor som inte faller inom något av panelernas kompetensområden.

Vid behov och särskilt när det gäller frågor som inte faller inom någon vetenskaplig panels kompetensområde skall den inrätta arbetsgrupper. I dessa fall skall den stödja sig på dessa arbetsgruppers sakkunskaper för att utarbeta vetenskapliga yttranden.

3. Den vetenskapliga kommittén skall bestå av ordförandena för de vetenskapliga panelerna samt sex oberoende vetenskapliga experter som inte ingår i någon av panelerna.

4. De vetenskapliga panelerna skall bestå av oberoende vetenskapliga experter. När myndigheten har inrättats skall följande vetenskapliga paneler inrättas:

a) Panelen för livsmedelstillsatser, smakämnen, processhjälpmedel och material som kommer i kontakt med livsmedel.

b) Panelen för tillsatser och produkter eller ämnen som används i foder.

c) Panelen för växtskydd, växtskyddsmedel och restsubstanser av dem.

d) Panelen för genetiskt modifierade organismer.

e) Panelen för dietprodukter, nutrition och allergier.

f) Panelen för biologiska faror.

g) Panelen för främmande ämnen i livsmedelskedjan.

h) Panelen för djurs hälsa och välbefinnande.

Antalet vetenskapliga paneler och deras namn får anpassas av kommissionen till den tekniska och vetenskapliga utvecklingen, på begäran av myndigheten och i enlighet med det förfarande som avses i artikel 58.2.

5. De ledamöter i vetenskapliga kommittén som inte är ledamöter i de vetenskapliga panelerna och ledamöterna i de vetenskapliga panelerna skall utses av styrelsen, efter förslag från den verkställande direktören. Ledamöterna skall utses för en period på tre år som kan förnyas, efter det att en inbjudan till intresseanmälan offentliggjorts i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*, i relevanta ledande vetenskapliga publikationer och på myndighetens webbplats.

6. Den vetenskapliga kommittén och de vetenskapliga panelerna skall var och en välja en ordförande och två vice ordförande bland sina ledamöter.

7. Den vetenskapliga kommittén och de vetenskapliga panelerna skall fatta majoritetsbeslut. Avvikande meningar skall noteras.

8. Företrädarna för kommissionens enheter skall ha rätt att närvara vid möten i vetenskapliga kommittén, de vetenskapliga panelerna och deras arbetsgrupper. Om de uppmanas därtill får de bidra med klarläggande eller information, men de skall inte försöka påverka diskussionerna.

9. Förfaranden för verksamheten och samarbetet med vetenskapliga kommittén och de vetenskapliga panelerna skall anges i myndighetens interna regler.

Dessa förfaranden skall särskilt gälla följande frågor:

a) Antal gånger i följd en ledamot kan ingå i en vetenskaplig kommitté eller vetenskaplig panel.

b) Antal ledamöter i varje vetenskaplig panel.

c) Förfarandet för att ersätta ledamöterna i vetenskapliga kommittén och de vetenskapliga panelerna för deras utlägg.

d) Det sätt på vilket uppgifter och begäran om vetenskapliga yttranden tilldelas vetenskapliga kommittén och de vetenskapliga panelerna.

e) Tillsättandet och utformandet av arbetsgrupper under vetenskapliga kommittén och de vetenskapliga panelerna, samt möjligheten att låta externa experter ingå i dessa arbetsgrupper.

f) Möjligheten att bjuda in observatörer att närvara vid den vetenskapliga kommitténs och de vetenskapliga panelernas möten.

g) Möjligheten att anordna offentliga sammanträden.

AVSNITT 3

VERKSAMHET

Artikel 29

Vetenskapliga yttranden

1. Myndigheten skall avge vetenskapliga yttranden

a) på begäran av kommissionen, när det gäller frågor inom dess uppdrag, samt i de fall gemenskapslagstiftningen föreskriver att myndigheten skall höras,

b) på eget initiativ i frågor inom dess uppdrag.

Europaparlamentet eller en medlemsstat får begära att myndigheten avger ett vetenskapligt yttrande i frågor inom dess uppdrag.

2. Den begäran som avses i punkt 1 skall åtföljas av bakgrundsinformation som förklarar den vetenskapliga fråga som skall beaktas och gemenskapens intresse.

3. Om gemenskapslagstiftningen inte redan föreskriver inom vilken tid ett vetenskapligt yttrande skall avges, skall myndigheten avge sina vetenskapliga yttranden inom den tidsgräns som anges i begäran om yttranden, utom i väl motiverade fall.

4. Om fler än en begäran lämnas in i samma fråga eller om begäran inte överensstämmer med punkt 2, eller är oklar, får myndigheten antingen avslå den, eller föreslå ändringar i en begäran om ett yttrande i samråd med den institution eller den eller de medlemsstater som lämnat in begäran. Motivering för avslaget skall lämnas till den institution eller den eller de medlemsstater som lämnat in begäran.

5. Om myndigheten redan avgett ett vetenskapligt yttrande i det särskilda ämnet för begäran får den avslå begäran om den anser att det saknas nya vetenskapliga rön som motiverar en förnyad prövning. Motivering för avslaget skall lämnas till den institution eller den eller de medlemsstater som lämnat in begäran.

6. Tillämpningsföreskrifterna för denna artikel skall fastställas av kommissionen efter samråd med myndigheten, i enlighet med det förfarande som föreskrivs i artikel 58.2. Dessa regler skall särskilt avse

a) det förfarande som myndigheten tillämpar då en begäran inkommer,

b) riktlinjerna för vetenskaplig utvärdering av sådana ämnen, produkter eller processer som enligt gemenskapslagstiftningen kräver förhandsgodkännande eller som måste vara upptagna på en positivlista, särskilt då gemenskapslagstiftningen föreskriver eller tillåter att ansökan om detta lämnas in.

7. I myndighetens interna regler skall anges vilka krav som gäller för format, bakgrundsförklaringar och offentliggörande av ett vetenskapligt yttrande.

Artikel 30

Skiljaktiga vetenskapliga yttranden

1. Myndigheten skall vara vaksam så att den tidigt upptäcker möjliga källor till skiljaktigheter mellan dess egna vetenskapliga yttranden och vetenskapliga yttranden som avges av andra organ med liknande uppgifter.

2. När myndigheten upptäcker en möjlig källa till skiljaktigheter skall den kontakta det berörda organet för att se till att all relevant vetenskaplig information är känd och för att upptäcka möjliga vetenskapliga tvistefrågor.

3. När en väsentlig skiljaktighet i vetenskapliga frågor upptäckts och organet i fråga är ett gemenskapsorgan eller en av kommissionens vetenskapliga kommittéer skall myndigheten och organet samarbeta för att antingen undanröja skiljaktigheten eller lägga fram ett gemensamt dokument inför kommissionen för att klargöra läget i den vetenskapliga tvistefrågan och fastställa de berörda oklarheterna i uppgifterna. Detta dokument skall offentliggöras.

4. När en väsentlig skiljaktighet i vetenskapliga frågor upptäckts och organet i fråga är ett organ i en medlemsstat skall myndigheten och det nationella organet samarbeta för att antingen undanröja skiljaktigheten eller förbereda ett gemensamt dokument som klargör läget i den vetenskapliga tvistefrågan och fastställer de berörda oklarheterna i uppgifterna. Detta dokument skall offentliggöras.

Artikel 31

Vetenskapligt och tekniskt stöd

1. Kommissionen kan begära att myndigheten bistår med vetenskapligt och tekniskt stöd inom de områden dess uppdrag omfattar. Uppgiften att ge vetenskapligt och tekniskt stöd skall bestå av vetenskapligt eller tekniskt arbete som innebär tillämpning av etablerade vetenskapliga och tekniska principer som inte behöver utvärderas av vetenskapliga kommittén eller de vetenskapliga panelerna. Sådana uppgifter kan särskilt omfatta stöd till kommissionen för fastställande eller utvärdering av tekniska kriterier och också stöd till kommissionen när det gäller att utveckla tekniska riktlinjer.

2. När kommissionen begär vetenskapligt eller tekniskt stöd från myndigheten skall den, i samråd med myndigheten, ange inom vilken tidsgräns uppgiften skall utföras.

Artikel 32

Vetenskapliga undersökningar

1. Med utnyttjande av de bästa oberoende vetenskapliga resurser som finns tillgängliga skall myndigheten beställa de vetenskapliga undersökningar som krävs för att utföra uppdraget. Sådana undersökningar skall beställas på ett öppet och översiktligt sätt. Myndigheten skall försöka undvika att dubblera det arbete som utförs inom medlemsstaternas eller gemenskapens forskningsprogram och skall verka för samarbete genom lämplig samordning.

2. Myndigheten skall informera Europaparlamentet, kommissionen och medlemsstaterna om resultaten av dess vetenskapliga undersökningar.

Artikel 33

Insamling av uppgifter

1. Myndigheten skall leta fram, samla in, kollationera, analysera och sammanställa vetenskapliga och tekniska uppgifter inom de områden som uppdraget omfattar. Detta innebär insamling av uppgifter framför allt på följande områden:

a) Livsmedelskonsumtion och individers riskexponering i samband med livsmedelskonsumtion.

b) Incidens och prevalens för biologisk risk.

c) Främmande ämnen i livsmedel och foder.

d) Restsubstanser.

2. Såvitt gäller punkt 1 skall myndigheten arbeta i nära samarbete med alla organisationer som sysslar med insamling av uppgifter, inklusive dem i ansökarländer eller tredje land, samt inom internationella organ.

3. Medlemsstaterna skall vidta nödvändiga åtgärder för att möjliggöra att de uppgifter som de samlar in på de områden som anges i punkterna 1 och 2 överlämnas till myndigheten.

4. Myndigheten skall till medlemsstaterna och kommissionen sända lämpliga rekommendationer som kan förbättra den tekniska jämförbarheten hos de uppgifter som den tar emot och analyserar, för att underlätta konsolidering på gemenskapsnivå.

5. Inom ett år efter det att denna förordning har trätt i kraft skall kommissionen offentliggöra en förteckning över de system som finns på gemenskapsnivå för insamling av uppgifter på de områden som omfattas av myndighetens uppdrag.

Rapporten, som i förekommande fall skall åtföljas av förslag, skall särskilt ange

a) vilken roll myndigheten skall spela inom varje system samt vilka ändringar eller förbättringar som kan komma att krävas för att myndigheten skall kunna utföra sitt uppdrag, i samarbete med medlemsstaterna,

b) vilka brister som måste åtgärdas för att myndigheten på gemenskapsnivå skall kunna samla in och sammanfatta relevanta vetenskapliga och tekniska uppgifter på de områden som omfattas av dess uppdrag.

6. Myndigheten skall översända resultatet av sitt arbete med att samla in uppgifter till Europaparlamentet, kommissionen och medlemsstaterna.

Artikel 34

Identifiering av nya risker

1. Myndigheten skall fastställa övervakningsförfaranden för att systematiskt leta fram, samla in, kollationera, och analysera information och uppgifter för att identifiera nya risker inom de områden som uppdraget omfattar.

2. Om myndigheten har uppgifter som tyder på att en ny allvarlig risk föreligger skall den begära in ytterligare information från medlemsstaterna, andra gemenskapsorgan och kommissionen. Medlemsstaterna, de berörda gemenskapsorganen samt kommissionen skall svara så snabbt som möjligt och översända all relevant information de förfogar över.

3. Myndigheten skall använda all den information den får in för att identifiera en ny risk.

4. Myndigheten skall översända utvärderingen och den information den samlat in om nya risker till Europaparlamentet, kommissionen och medlemsstaterna.

Artikel 35

System för snabb varning

För att på bästa sätt kunna fullgöra sitt övervakningsuppdrag när det gäller hälsorisker och näringsrelaterade risker med livsmedel skall myndigheten tillsändas meddelanden genom systemet för snabb varning. Myndigheten skall analysera innehållet i dessa meddelanden för att förelägga kommissionen och medlemsstaterna all nödvändig information för att göra riskanalyser.

Artikel 36

Nätverk av organisationer som är verksamma inom de områden som myndighetens uppdrag omfattar

1. Myndigheten skall främja bildandet av ett europeiskt nätverk av organisationer som är verksamma inom de områden som myndighetens uppdrag omfattar. Syftet med sådana nätverk är särskilt att underlätta ett vetenskapligt samarbete genom att samordna verksamheten, utbyta information, utveckla och genomföra gemensamma projekt samt att utbyta expertkunskaper och bästa metoder på områden som omfattas av myndighetens uppdrag.

2. Styrelsen skall, efter förslag från den verkställande direktören, upprätta en förteckning som skall offentliggöras över behöriga organisationer som utsetts av medlemsstaterna och som kan bistå myndigheten i dess uppdrag, antingen enskilt eller i nätverk. Myndigheten kan anförtro dessa organisationer vissa uppgifter, framför allt förberedande arbete inför vetenskapliga yttranden, vetenskapligt och tekniskt stöd, insamling av uppgifter samt identifiering av nya risker. Vissa av dessa uppgifter kan berättiga till ekonomiskt stöd.

3. Tillämpningsföreskrifterna för punkterna 1 och 2 skall fastställas av kommissionen efter samråd med myndigheten, i enlighet med det förfarande som avses i artikel 58.2. I föreskrifterna skall särskilt anges kriterier för att ta med ett institut i den förteckning över kompetenta organisationer som utsetts av medlemsstaterna, regler för harmoniserade kvalitetskrav samt regler för ekonomiskt stöd.

4. Inom ett år efter det att denna förordning trätt i kraft skall kommissionen offentliggöra en förteckning över de gemenskapssystem som finns på de områden som omfattas av myndighetens uppdrag och som föreskriver att medlemsstaterna skall utföra visa uppgifter med avseende på vetenskaplig utvärdering, framför allt behandling av ansökningar om godkännande. Rapporter som i förekommande fall skall åtföljas av förslag skall för varje system särskilt ange vilka ändringar eller förbättringar som kan komma att krävas för att myndigheten skall kunna utföra sitt uppdrag, i samarbete med medlemsstaterna.

AVSNITT 4

OBEROENDE, ÖPPENHET, KONFIDENTIALITET OCH KOMMUNIKATION

Artikel 37

Oberoende

1. Styrelseledamöterna, ledamöterna i den rådgivande gruppen och verkställande direktören skall förbinda sig att agera oberoende och i allmänhetens intresse.

De skall därför göra en åtagandeförklaring och en intresseförklaring, om att det antingen inte föreligger några intressen som skulle kunna inverka negativt på deras oberoende eller att det inte föreligger direkta eller indirekta intressen som skulle kunna inverka negativt på deras oberoende. Dessa förklaringar skall göras skriftligen varje år.

2. Ledamöterna av den vetenskapliga kommittén och de vetenskapliga panelerna skall förbinda sig att agera utan att låta sig påverkas utifrån.

De skall därför göra en åtagandeförklaring och en intresseförklaring, om att det antingen inte föreligger några intressen som skulle kunna inverka negativt på deras oberoende eller att det inte föreligger direkta eller indirekta intressen som skulle kunna inverka negativt på deras oberoende. Dessa förklaringar skall göras skriftligen varje år.

3. Styrelseledamöterna, verkställande direktören, ledamöterna i den rådgivande gruppen, ledamöterna i vetenskapliga kommittén och de vetenskapliga panelerna samt de externa experter som ingår i arbetsgrupperna skall vid varje möte redovisa intressen som kan påverka deras oberoende i förhållande till frågorna på dagordningen.

Artikel 38

Öppenhet

1. Myndigheten skall se till att dess arbete utförs med en hög grad av öppenhet. Den skall särskilt utan dröjsmål offentliggöra

a) den vetenskapliga kommitténs och de vetenskapliga panelernas dagordningar och protokoll,

b) den vetenskapliga kommitténs och de vetenskapliga panelernas yttranden, omedelbart efter att de har antagits och inklusive avvikande meningar,

c) utan att åsidosätta artiklarna 39 och 41, den information på vilken dess yttranden grundar sig,

d) de årliga intresseförklaringarna från styrelseledamöterna, verkställande direktören, ledamöterna i den rådgivande gruppen samt ledamöterna i vetenskapliga kommittén och de vetenskapliga panelerna, samt de intresseförklaringar som görs vid mötena gällande frågor på dagordningen,

e) resultatet av dess vetenskapliga undersökningar,

f) den årliga verksamhetsrapporten,

g) en begäran från Europaparlamentet, kommissionen eller en medlemsstat om vetenskapligt yttrande som avslagits eller ändrats och motiveringen till avslaget eller ändringen.

2. Styrelsen skall hålla offentliga möten, såvida inte den, på förslag från verkställande direktören, beslutar något annat på grund av särskilda administrativa punkter på dagordningen, och får tillåta konsumentföreträdare eller andra berörda parter att observera genomförandet av vissa av myndighetens verksamheter.

3. Myndigheten skall i sina interna regler fastställa hur de regler om öppenhet som avses i punkterna 1 och 2 skall tillämpas praktiskt.

Artikel 39

Konfidentialitet

1. Genom undantag från artikel 38 skall myndigheten inte till tredje part sprida sådan konfidentiell information som den mottagit och för vilken en motiverad begäran om konfidentiell behandling gjorts, utom då det gäller sådan information som måste offentliggöras då omständigheterna så kräver för att skydda folkhälsan.

2. Styrelseledamöterna, verkställande direktören, ledamöterna i vetenskapliga kommittén och de vetenskapliga panelerna, de externa experter som deltar i arbetsgrupperna, ledamöterna i den rådgivande gruppen samt anställda vid myndigheten är underkastade de konfidentialitetskrav som anges i artikel 287 i fördraget, även efter det att deras uppdrag upphört.

3. Slutsatserna i de vetenskapliga yttranden som myndigheten avger i fråga om förutsebara hälsoeffekter får inte under några omständigheter hemlighållas.

4. Myndigheten skall i sina interna regler fastställa hur de regler om konfidentialitet som avses i punkterna 1 och 2 skall tillämpas praktiskt.

Artikel 40

Information från myndigheten

1. Myndigheten skall på eget initiativ ge information inom de områden dess uppdrag omfattar, utan att det påverkar kommissionens behörighet att informera om sina riskhanteringsbeslut.

2. Myndigheten skall se till att allmänheten och alla berörda parter snabbt får objektiv, tillförlitlig och lättåtkomlig information, särskilt vad gäller resultaten av dess arbete. För att uppfylla dessa mål skall myndigheten utveckla och sprida informationsmaterial till allmänheten.

3. Myndigheten skall agera i nära samarbete med kommissionen och medlemsstaterna för att främja den nödvändiga samstämmigheten i förfarandet för riskkommunikation. Myndigheten skall offentliggöra alla yttranden som den avger i enlighet med artikel 38.

4. Myndigheten skall se till att lämpligt samarbete sker med behöriga organ i medlemsstaterna och med andra berörda parter när det gäller informationskampanjer riktade till allmänheten.

Artikel 41

Tillgång till handlingar

1. Myndigheten skall säkerställa största möjliga tillgång till de handlingar den innehar.

2. Styrelsen skall, efter förslag från verkställande direktören, anta bestämmelser om tillgång till de handlingar som anges under punkt 1 och därvid ta full hänsyn till de allmänna principer och villkor som styr rätten till tillgång till gemenskapsinstitutionernas handlingar.

Artikel 42

Konsumenter, producenter och andra berörda parter

Myndigheten skall utveckla effektiva kontakter med företrädare för konsumenter, producenter, bearbetningsföretag och andra berörda parter.

AVSNITT 5

FINANSIELLA BESTÄMMELSER

Artikel 43

Antagande av myndighetens budget

1. Myndighetens inkomster skall bestå av ett bidrag från gemenskapen och från länder med vilka gemenskapen har slutit sådana avtal som avses i artikel 49, samt avgifter för publikationer, konferenser, utbildning och liknande verksamhet som myndigheten står för.

2. Myndighetens utgifter skall täcka personal, administration, infrastruktur och driftskostnader samt utgifter i samband med avtal med tredje part eller med det ekonomiska stöd som avses i artikel 36.

3. I god tid före det datum som anges i punkt 5 skall verkställande direktören göra en beräkning av myndighetens inkomster och utgifter för det kommande budgetåret, och skall översända den till styrelsen tillsammans med en preliminär tjänsteförteckning.

4. Inkomster och utgifter skall vara i balans.

5. Senast den 31 mars varje år skall styrelsen anta utkastet till beräkningar, som skall omfatta den preliminära tjänsteförteckningen tillsammans med det preliminära arbetsprogrammet, och översända det till kommissionen och de länder med vilka gemenskapen har slutit sådana avtal som avses i artikel 49. På grundval av utkastet skall kommissionen föra in de beräknade siffrorna i det preliminära förslaget till Europeiska unionens allmänna budget, vilket skall läggas fram inför rådet enligt artikel 272 i fördraget.

6. När budgetmyndigheten fastställt Europeiska unionens allmänna budget skall styrelsen anta myndighetens slutliga budget och arbetsprogram, och efter behov anpassa dem till gemenskapens bidrag. Styrelsen skall utan dröjsmål översända dem till kommissionen och budgetmyndigheten.

Artikel 44

Genomförande av myndighetens budget

1. Den verkställande direktören skall genomföra myndighetens budget.

2. Kontroll av myndighetens åtaganden och betalningar av samtliga utgifter samt kontroll av fastställande och mottagande av samtliga inkomster skall utföras av kommissionens styrekonom.

3. Senast den 31 mars varje år skall verkställande direktören till kommissionen, styrelsen och revisionsrätten översända detaljerade räkenskaper över samtliga inkomster och utgifter gällande föregående budgetår.

Revisionsrätten skall granska dessa räkenskaper i enlighet med artikel 248 i fördraget. Den skall varje år offentliggöra en rapport om myndighetens verksamhet.

4. Europaparlamentet skall efter rådets rekommendation bevilja myndighetens verkställande direktör ansvarsfrihet för genomförandet av budgeten.

Artikel 45

Avgifter som myndigheten tar ut

Inom tre år efter det att denna förordning trätt i kraft skall kommissionen, efter samråd med myndigheten, medlemsstaterna och berörda parter, offentliggöra en rapport om huruvida det är möjligt och lämpligt att lägga fram ett lagstiftningsförslag, i enlighet med medbeslutandeförfarandet och i överensstämmelse med fördraget, om andra tjänster som utförs av myndigheten.

AVSNITT 6

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 46

Rättslig status och privilegier

1. Myndigheten skall vara en juridisk person. Den skall i varje medlemsstat ha den mest vittgående rättskapacitet som tillerkänns juridiska personer enligt lag. Den skall särskilt kunna förvärva och avyttra fast och lös egendom samt föra talan inför domstolar och andra myndigheter.

2. Protokollet om Europeiska gemenskapernas immunitet och privilegier skall gälla för myndigheten.

Artikel 47

Ansvar

1. Myndighetens avtalsrättsliga ansvar skall regleras av den lagstiftning som är tillämplig på avtalet i fråga. Europeiska gemenskapernas domstol skall ha behörighet att döma enligt skiljedomsklausulerna i avtal som ingås av myndigheten.

2. Vad beträffar utomobligatoriskt ansvar skall myndigheten ersätta skada, som den eller dess personal har orsakat vid utövandet av verksamheten, i enlighet med de allmänna principer som är gemensamma för medlemsstaternas rättsordningar. Tvister som rör ersättning för sådan skada skall avgöras av Europeiska gemenskapernas domstol.

3. De anställdas personliga ansvar gentemot myndigheten skall regleras av de relevanta bestämmelser som är tillämpliga på myndighetens personal.

Artikel 48

Personal

1. De regler och förordningar som gäller för tjänstemän och andra anställda vid Europeiska gemenskaperna skall gälla även för myndighetens personal.

2. Myndigheten skall gentemot sin personal utöva de befogenheter som tillkommer tillsättningsmyndigheten.

Artikel 49

Tredje lands deltagande

Myndigheten skall låta de länder delta som slutit avtal med Europeiska gemenskapen enligt vilka de har antagit och tillämpar gemenskapslagstiftningen på det område som täcks av denna förordning.

Det skall, i enlighet med relevanta bestämmelser i dessa avtal, fastställas på vilket sätt och i vilken omfattning dessa länder skall delta i myndighetens arbete, även de bestämmelser som gäller deltagande i de nätverk som myndigheten bedriver, uppförande i förteckningen över de behöriga organisationer som myndigheten kan anförtro vissa uppgifter, finansiella bidrag och personal.

KAPITEL IV

SYSTEM FÖR SNABB VARNING, KRISHANTERING OCH NÖDSITUATIONER

AVSNITT 1

SYSTEM FÖR SNABB VARNING

Artikel 50

System för snabb varning

1. Ett system för snabb varning för anmälningar om livsmedels eller foders direkta eller indirekta risker för människors hälsa inrättas härmed i form av ett nätverk. Systemet skall omfatta medlemsstaterna, kommissionen och myndigheten. Medlemsstaterna, kommissionen och myndigheten skall utse varsin kontaktpunkt som skall vara medlem i nätverket. Kommissionen skall ansvara för administrationen av nätverket.

2. Om en medlem i nätverket har information om att ett livsmedel eller ett foder innebär en allvarlig direkt eller indirekt risk för människors hälsa skall denna information omedelbart anmälas till kommissionen via systemet för snabb varning. Kommissionen skall omedelbart överföra denna information till nätverkets medlemmar.

Myndigheten får komplettera anmälan med vetenskaplig eller teknisk information för att underlätta snabba och lämpliga riskhanteringsåtgärder i medlemsstaterna.

3. Utan att det påverkar tillämpningen av den övriga gemenskapslagstiftningen skall medlemsstaterna omedelbart anmäla följande till kommissionen via systemet för snabb varning:

a) Varje åtgärd de vidtar för att skydda människors hälsa och som syftar till att begränsa utsläppandet på marknaden av ett livsmedel eller foder eller att se till att ett livsmedel eller foder dras tillbaka från marknaden eller återkallas, i de fall där det krävs snabba åtgärder.

b) Varje rekommendation till eller överenskommelse med en professionell aktör som syftar till att på frivillig eller obligatorisk grund förhindra, begränsa eller fastställa särskilda villkor för att ett livsmedel eller foder släpps ut på marknaden eller senare används, på grund av att det föreligger en allvarlig risk för människors hälsa som kräver snabba åtgärder.

c) Varje avvisning, i samband med en direkt eller indirekt risk för människors hälsa, av ett parti, en container eller en last av livsmedel eller foder som görs av en behörig myndighet vid en gränskontrollstation inom Europeiska unionen.

Anmälan skall åtföljas av en ingående redogörelse för orsakerna till de åtgärder som de behöriga myndigheterna har vidtagit i den medlemsstat där anmälan utfärdades. Redogörelsen skall snabbt följas av kompletterande information, särskilt i det fall då de åtgärder som anmälan grundar sig på ändras eller dras tillbaka.

Kommissionen skall omedelbart vidarebefordra anmälan och den kompletterande information som mottagits i enlighet med första och andra stycket till medlemmarna i nätverket.

Om ett parti, en container eller en last avvisas av en behörig myndighet vid en gränskontrollstation inom Europeiska unionen skall kommissionen omedelbart underrätta samtliga gränskontrollstationer inom Europeiska unionen, samt det tredje land där varuförsändelsen har sitt ursprung.

4. Om ett livsmedel eller ett foder som är föremål för en anmälan via systemet för snabb varning har sänts till ett tredje land, skall kommissionen se till att detta land får all relevant information.

5. Medlemsstaterna skall omedelbart informera kommissionen om de insatser som gjorts eller de åtgärder som vidtagits efter det att anmälan och den kompletterande informationen har mottagits via systemet för snabb varning. Kommissionen skall omedelbart överföra denna information till nätverkets medlemmar.

6. Ansökarländerna, tredje länder eller internationella organisationer skall ges möjlighet att delta i systemet för snabb varning, på grundval av avtal mellan gemenskapen och de berörda länderna eller de internationella organisationerna och i enlighet med de förfaranden som anges i dessa avtal. Avtalen skall vara ömsesidiga och skall innehålla bestämmelser om konfidentialitet motsvarande dem som är tillämpliga i gemenskapen.

Artikel 51

Genomförandeåtgärder

Genomförandeåtgärderna för tillämpning av artikel 50 skall antas av kommissionen, efter diskussion med myndigheten, i enlighet med det förfarande som avses i artikel 58.2. I dessa åtgärder skall man närmare ange de särskilda villkor och förfaranden som gäller vidarebefordran av anmälningar och kompletterande information.

Artikel 52

Regler om konfidentialitet inom systemet för snabb varning

1. Den information som medlemmarna i nätverket har tillgång till och som gäller risker för människors hälsa orsakade av livsmedel eller foder skall i regel vara tillgängliga för allmänheten enligt informationsprincipen i artikel 10. Allmänheten skall i regel ha tillgång till information som gör det möjligt att identifiera produkten och information om riskens art och om de åtgärder som vidtagits.

Medlemmarna i nätverket skall dock vidta nödvändiga åtgärder för att se till att deras anställda inte avslöjar information som har samlats in med anledning av detta avsnitt och som till sin natur är sådan att det är berättigat att den omfattas av tystnadsplikt, med undantag av information som om omständigheterna så kräver måste offentliggöras för att skydda människors hälsa.

2. Tystnadsplikten skall inte hindra att de behöriga myndigheterna får sådan information som är nödvändig för en effektiv marknadsövervakning och tillämpning av bestämmelserna vad gäller livsmedel och foder. De myndigheter som mottar information som omfattas av tystnadsplikt skall se till att denna inte bryts, i enlighet med punkt 1.

AVSNITT 2

NÖDSITUATIONER

Artikel 53

Nödåtgärder för livsmedel och foder som har sitt ursprung i gemenskapen eller som importeras från ett tredje land

1. Om det visar sig att ett livsmedel eller ett foder som har sitt ursprung i gemenskapen eller som importeras från ett tredje land sannolikt kommer att innebära en allvarlig risk för människors hälsa, djurs hälsa eller miljön, och att en sådan risk inte tillfredsställande kan undanröjas genom åtgärder som vidtas av den eller de berörda medlemsstaterna, skall kommissionen enligt förfarandet i artikel 58.2 på eget initiativ eller på begäran av en medlemsstat omedelbart och beroende på hur allvarlig situationen är vidta en eller flera av följande åtgärder:

a) Livsmedel eller foder som har sitt ursprung i gemenskapen:

   i) Skjuta upp utsläppandet på marknaden eller användningen av livsmedlet i fråga.

   ii) Skjuta upp utsläppandet på marknaden eller användningen av fodret i fråga.

   iii) Fastställa särskilda villkor för livsmedlet eller fodret i fråga.

   iv) Vidta andra lämpliga tillfälliga åtgärder.

b) Livsmedel eller foder som importeras från ett tredje land:

   i) Avbryta importen av livsmedlet eller fodret i fråga från hela eller en del av det berörda tredje landet, och i tillämpliga fall från transiteringslandet utanför gemenskapen.

   ii) Fastställa särskilda villkor för det livsmedel eller det foder som importeras från hela eller en del av det berörda tredje landet.

   iii) Vidta andra lämpliga tillfälliga åtgärder.

2. I nödsituationer får dock kommissionen preliminärt vidta åtgärderna enligt punkt 1 efter att ha samrått med den eller de berörda medlemsstaterna och informerat övriga medlemsstater.

De åtgärder som har vidtagits skall så snart som möjligt och senast inom tio arbetsdagar bekräftas, ändras, återkallas eller förlängas i enlighet med det förfarande som avses i artikel 58.2, och skälen till kommissionens beslut skall offentliggöras utan dröjsmål.

Artikel 54

Andra nödåtgärder

1. Om en medlemsstat officiellt informerar kommissionen om att man är tvungen att vidta en nödåtgärd och kommissionen inte har iakttagit bestämmelserna i artikel 53 får medlemsstaten anta tillfälliga skyddsåtgärder. I detta fall skall medlemsstaten omedelbart informera de andra medlemsstaterna och kommissionen om detta.

2. Kommissionen skall inom tio vardagar ta upp ärendet till behandling i den kommitté som inrättas genom artikel 58.1 i enlighet med det förfarande som avses i artikel 58.2, i syfte att förlänga, ändra eller upphäva de nationella tillfälliga skyddsåtgärderna.

3. Medlemsstaten kan vidmakthålla den nationella, tillfälliga skyddsåtgärden tills dess att gemenskapsåtgärder har antagits.

AVSNITT 3

KRISHANTERING

Artikel 55

Allmän plan för krishantering

1. Kommissionen skall i nära samarbete med myndigheten och medlemsstaterna utarbeta en allmän plan för hantering av kriser på området för livsmedels- och fodersäkerhet (nedan kallad den allmänna planen).

2. Den allmänna planen skall innehålla uppgifter om de slag av situationer där ett livsmedel eller foder innebär direkta eller indirekta risker för människors hälsa som sannolikt inte kan förhindras, undanröjas eller begränsas till en godtagbar nivå genom gällande bestämmelser eller på ett tillfredsställande sätt hanteras endast genom att man antar åtgärder i enlighet med artiklarna 53 och 54.

Den allmänna planen skall också innehålla uppgifter om de praktiska förfaranden som krävs för krishantering, inbegripet de principer för insyn som skall tillämpas och en kommunikationsstrategi.

Artikel 56

Krisenhet

1. Utan att det påverkar kommissionens skyldighet att se till att gemenskapslagstiftningen tillämpas, skall kommissionen omedelbart underrätta medlemsstaterna och myndigheten om den identifierar en situation där ett livsmedel eller foder innebär en allvarlig direkt eller indirekt risk för människors hälsa och denna risk sannolikt inte kan förhindras, undanröjas eller begränsas genom gällande bestämmelser eller på ett tillfredsställande sätt hanteras endast genom tillämpning av artiklarna 53 och 54.

2. Kommissionen skall omedelbart inrätta en krisenhet i vars arbete myndigheten skall delta och vid behov bistå enheten med vetenskapligt och tekniskt stöd.

Artikel 57

Krisenhetens uppgifter

1. Krisenheten skall ha ansvaret för att samla in och utvärdera all relevant information och identifiera vilka möjligheter det finns att så effektivt och snabbt som möjligt förhindra eller undanröja risken för människors hälsa eller minska den till en godtagbar nivå.

2. Krisenheten kan begära hjälp från någon offentlig eller privat person vars sakkunskaper den anser nödvändiga för att effektivt hantera krisen i fråga.

3. Krisenheten skall hålla allmänheten informerad om de risker som föreligger och vidtagna åtgärder.

KAPITEL V

FÖRFARANDEN OCH SLUTBESTÄMMELSER

AVSNITT 1

KOMMITTÉ- OCH MEDLINGSFÖRFARANDEN

Artikel 58

Kommittéförfarande

1. Kommissionen skall bistås av Ständiga kommittén för livsmedelskedjan och djurhälsa, nedan kallad kommittén, som består av företrädare för medlemsstaterna och har en företrädare för kommissionen som ordförande. Kommittén skall inrättas i sektioner som skall behandla alla relevanta frågor.

2. När hänvisning sker till denna punkt skall förfarandet i artikel 5 i beslut 1999/468/EG tillämpas med beaktande av artiklarna 7 och 8 i det beslutet.

3. Den tid som avses i artikel 5.6 i beslut 1999/468/EG skall vara tre månader.

Artikel 59

Kommitténs uppgifter

Kommittén skall utföra de uppgifter som tilldelats den genom denna förordning och genom andra relevanta gemenskapsbestämmelser i de fall och på de villkor som fastställs i bestämmelserna. På initiativ av ordföranden eller på skriftlig begäran av en av dess ledamöter kan den också granska alla andra ärenden som bestämmelserna omfattar.

Artikel 60

Medlingsförfarande

1. Utan att det påverkar tillämpningen av andra gemenskapsbestämmelser skall en medlemsstat när den anser att en åtgärd som en annan medlemsstat vidtagit inom livsmedelssäkerhetsområdet antingen inte följer denna förordning eller sannolikt kommer att inverka på den inre marknadens funktion hänskjuta ärendet till kommissionen, som omedelbart informerar de övriga berörda medlemsstaterna.

2. De två medlemsstater som berörs och kommissionen skall göra allt för att lösa problemet. Om en överenskommelse inte kan träffas, kan kommissionen begära att myndigheten yttrar sig om alla relevanta omstridda vetenskapliga frågor. Villkoren för denna begäran och den tidsgräns inom vilken myndigheten skall avge sitt yttrande skall fastställas genom en ömsesidig överenskommelse mellan kommissionen och myndigheten efter samråd med de två berörda medlemsstaterna.

AVSNITT 2

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 61

Översynsklausul

1. Före den 1 januari 2005 och vart sjätte år därefter skall myndigheten i samarbete med kommissionen beställa en oberoende extern utvärdering av sina insatser på grundval av det mandat som styrelsen tilldelat den i överenskommelse med kommissionen. I utvärderingen skall myndighetens arbetsmetoder och betydelse bedömas. Vid utvärderingen skall man beakta berörda parters synpunkter såväl på gemenskapsnivå som på nationell nivå.

Myndighetens styrelse skall granska slutsatserna av utvärderingen och ge kommissionen rekommendationer, i förekommande fall, när det gäller ändringar inom myndigheten och av dess arbetsmetoder. Utvärderingen och rekommendationerna skall offentliggöras.

2. Kommissionen skall före den 1 januari 2005 offentliggöra en rapport om erfarenheterna av genomförandet av avsnitten 1 och 2 i kapitel IV.

3. De rapporter och rekommendationer som avses i punkterna 1 och 2 skall översändas till rådet och Europaparlamentet.

Artikel 62

Hänvisning till Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och Ständiga kommittén för livsmedelskedjan och djurhälsa

1. Varje hänvisning i gemenskapslagstiftningen till Vetenskapliga kommittén för livsmedel, Vetenskapliga kommittén för djurfoder, Vetenskapliga veterinärmedicinska kommittén, Vetenskapliga kommittén för bekämpningsmedel, Vetenskapliga kommittén för växter och Vetenskapliga styrkommittén skall ersättas med en hänvisning till Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet.

2. Varje hänvisning i gemenskapslagstiftningen till Ständiga livsmedelskommittén, Ständiga foderkommittén och Ständiga veterinärkommittén skall ersättas med en hänvisning till Ständiga kommittén för livsmedelskedjan och djurhälsa.

Varje hänvisning till Ständiga kommittén för växtskydd i den gemenskapslagstiftning som grundas på och inbegriper direktiven 76/895/EEG, 86/362/EEG, 86/363/EEG, 90/642/EEG och 91/414/EEG om växtskyddsmedel och fastställande av gränsvärden för bekämpningsmedelsrester skall ersättas med en hänvisning till Ständiga kommittén för livsmedelskedjan och djurhälsa.

3. I punkterna 1 och 2 avses med gemenskapslagstiftning gemenskapens alla förordningar, direktiv och beslut.

4. Besluten 68/361/EEG, 69/414/EEG och 70/372/EEG upphävs härmed.

Artikel 63

Europeiska läkemedelsmyndighetens behörighet

Denna förordning påverkar inte den behörighet som tilldelats Europeiska läkemedelsmyndigheten genom förordning (EEG) nr 2309/93, förordning (EEG) nr 2377/90, rådets direktiv nr 75/319/EEG [1] och rådets direktiv nr 81/851/EEG [2].

Artikel 64

Inledning av myndighetens verksamhet

Myndigheten skall inleda sin verksamhet den 1 januari 2002.

Artikel 65

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Artiklarna 11, 12 och 14–20 skall gälla från och med den 1 januari 2005.

Artiklarna 29, 56, 57, 60 och 62.1 skall gälla från och med den dag då ledamöterna i den vetenskapliga kommittén och de vetenskapliga panelerna utses, vilket skall meddelas genom ett tillkännagivande i C-serien av *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 28 januari 2002.

På Europaparlamentets vägnar	*På rådets vägnar*
P. COX	J. PIQUÉ I CAMPS
Ordförande	*Ordförande*

[1] EGT L 147, 9.6.1975, s. 13. Direktivet ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/83/EG (EGT L 311, 28.11.2001, s.67).

[2] EGT L 317, 6.11.1981, s. 1. Direktivet ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/82/EG (EGT L 311, 28.11.2001, s. 1).

I

(Rättsakter vilkas publicering är obligatorisk)

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 852/2004 av den 29 april 2004

om livsmedelshygien

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artiklarna 95 och 152.4 b i detta,

med beaktande av kommissionens förslag[1],

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande[2],

efter att ha hört Regionkommittén,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget[3], och

---

1 EGT C 365 E, 19.12.2000, s. 43.

2 EGT C 155, 29.5.2001, s. 39.

3 Europaparlamentets yttrande av den 15 maj 2002 (EGT C 180 E, 31.7.2003, s. 267), rådets gemensamma ståndpunkt av den 27 oktober 2003 (EGT C 48 E, 24.2.2004, s. 1), Europaparlamentets ståndpunkt av den 30 mars 2004 (ännu ej offentliggjord i EGT) och rådets beslut av den 16 april 2004.

av följande skäl:

(1) Genomförandet av en hög skyddsnivå för människors liv och hälsa är ett av de grundläggande målen med livsmedelslagstiftningen enligt förordning (EG) nr 178/2002[1]. I den förordningen fastställs också andra gemensamma principer och definitioner för medlemsstaternas och gemenskapens livsmedelslagstiftning, inklusive syftet att uppnå fri rörlighet för livsmedel inom gemenskapen.

(2) I rådets direktiv 93/43/EEG av den 14 juni 1993 om livsmedelshygien[2] fastställs allmänna regler för livsmedelshygien samt förfaranden för kontroll av att dessa regler följs.

(3) Erfarenheten har visat att dessa regler och förfaranden utgör en god grund för att garantera livsmedelssäkerhet. Inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken har många direktiv antagits för att fastställa särskilda hälsoregler för produktion och utsläppande på marknaden av produkter som ingår i förteckningen i bilaga I till fördraget. Dessa hälsoregler har minskat handelshindren för de berörda produkterna, vilket har bidragit till förverkligandet av den inre marknaden, samtidigt som reglerna garanterar att folkhälsoskyddet hålls på en hög nivå.

(4) Dessa regler och förfaranden innehåller gemensamma principer för folkhälsan, i synnerhet när det gäller tillverkares och behöriga myndigheters ansvar, krav på anläggningarnas struktur, drift och hygien, förfaranden för godkännande av anläggningarna, krav på lagring och transport samt märkning med kontrollmärke.

---

[1] Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 av den 28 januari 2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning, om inrättande av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet (EGT L 31, 1.2.2002, s. 1). Förordningen ändrad genom förordning (EG) nr 1642/2003 (EUT L 245, 29.9.2003, s. 4).

[2] EGT L 175, 19.7.1993, s. 1. Direktivet ändrat genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1882/2003 (EUT L 284, 31.10.2003, s. 1).

(5) Dessa principer utgör en gemensam grund för hygienisk produktion av alla typer av livsmedel, även de produkter av animaliskt ursprung som finns förtecknade i bilaga I till fördraget.

(6) Utöver denna gemensamma grund behövs särskilda hygienregler för vissa livsmedel. I Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr .../2004 av den ... om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung[1] fastställs dessa regler.

(7) Huvudsyftet med de nya allmänna reglerna och de särskilda hygienreglerna är att säkerställa en hög nivå på konsumentskyddet med avseende på livsmedelssäkerhet.

(8) Livsmedelssäkerhet från platsen för primärproduktionen till utsläppandet på marknaden eller export kräver ett integrerat synsätt. Alla livsmedelsföretagare i hela kedjan bör se till att livsmedelssäkerheten inte äventyras.

(9) Gemenskapsreglerna bör inte tillämpas på primärproduktion för användning inom privathushåll eller på enskildas beredning, hantering eller lagring av livsmedel för konsumtion inom privathushåll. Dessutom bör dessa regler endast gälla företag, vilket är en verksamhetsform som förutsätter viss kontinuitet och en viss grad av organisation.

---

[1] Se sidan ... i detta nummer av EUT.

(10) Faror med livsmedel i primärproduktionen bör identifieras och kontrolleras på ett korrekt sätt för att målen i denna förordning skall kunna uppnås. Vid direkta leveranser av små mängder primärprodukter från producerande livsmedelsföretagare till konsumenter eller till lokala detaljhandelsföretag är det emellertid lämpligt att skydda folkhälsan genom nationell lagstiftning, särskilt med tanke på de nära förbindelserna mellan producent och konsument.

(11) Det är i allmänhet ännu inte möjligt att tillämpa principerna om faroanalys och kritiska styrpunkter (HACCP) på primärproduktionen. Riktlinjer för god praxis bör dock uppmuntra användningen av lämpliga hygieniska metoder inom jordbruksanläggningar. När det är nödvändigt bör särskilda hygienregler för primärproduktion komplettera dessa riktlinjer. De hygienkrav som ställs på primärproduktionen och därmed sammanhängande verksamhet bör skilja sig från de krav som ställs på annan verksamhet.

(12) Livsmedelssäkerheten är resultatet av flera faktorer: lagstiftningen bör fastställa minimikrav för hygien, offentlig kontroll bör genomföras för att kontrollera att livsmedelsföretagarna följer reglerna och livsmedelsföretagare bör upprätta och genomföra program och förfaranden för livsmedelssäkerhet som bygger på HACCP-principerna.

(13) För ett framgångsrikt genomförande av förfaranden som bygger på HACCP-principerna krävs att anställda i livsmedelsföretag samarbetar och engagerar sig fullt ut. Därför bör anställda vidareutbilda sig. HACCP-systemet är ett instrument som hjälper livsmedelsföretagarna att nå en högre standard av livsmedelssäkerhet. HACCP-systemet bör inte betraktas som en metod för självreglering och bör inte ersätta offentlig kontroll.

(14) Kravet på att inrätta förfaranden som bygger på HACCP-principerna bör i inledningsskedet inte tillämpas på primärproduktionen, men möjligheten att utvidga detta kommer att behandlas av kommissionen i dess granskning av tillämpningen av denna förordning. Medlemsstaterna bör emellertid uppmuntra företagare i primärproduktionen att så långt möjligt tillämpa sådana principer.

(15) HACCP-kraven bör ta hänsyn till principerna i Codex Alimentarius. De bör ge utrymme för den flexibilitet som kan behövas i olika situationer, även inom småföretag. Det är särskilt nödvändigt att inse att det i vissa livsmedelsföretag inte är möjligt att fastställa kritiska styrpunkter och att god hygienpraxis i vissa fall kan ersätta övervakningen av kritiska styrpunkter. På samma sätt innebär kravet att fastställa "kritiska gränsvärden" inte att det är nödvändigt att alltid fastställa ett numeriskt gränsvärde. Kravet på att bevara dokument behöver dessutom vara flexibelt, så att bördorna inte blir för stora för mycket små företag.

(16) Det är också lämpligt med flexibilitet för att möjliggöra fortsatt användning av traditionella metoder i alla led i produktions-, bearbetnings- eller distributionskedjan för livsmedel och i förhållande till krav på anläggningarnas struktur. Flexibilitet är särskilt viktigt för områden med särskilda geografiska begränsningar, såsom de regioner i de yttersta randområdena som avses i artikel 299.2 i fördraget. Flexibiliteten bör dock inte äventyra livsmedelssäkerheten. Eftersom alla livsmedel som produceras i enlighet med hygienreglerna kommer att omsättas fritt i gemenskapen, bör dessutom det förfarande som tillåter medlemsstaterna att vara flexibla vara helt öppet. Förfarandet bör omfatta möjligheten att, vid behov och för att lösa konflikter, diskutera i Ständiga kommittén för livsmedelskedjan och djurhälsa, som inrättats genom förordning (EG) nr 178/2002.

(17) Genomförandet av hygienreglerna kan styras genom att mål fastställs, till exempel för reduktionen av patogener, eller genom prestationsnormer (performance standards). Förfaranden för detta ändamål bör därför fastställas. Sådana mål skulle komplettera den nuvarande livsmedelslagstiftningen, t.ex. rådets förordning (EEG) nr 315/93 av den 8 februari 1993 om fastställande av gemenskapsförfaranden för främmande ämnen i livsmedel[1], i vilken det föreskrivs högsta tillåtna gränsvärden för vissa främmande ämnen, och förordning (EG) nr 178/2002, som förbjuder att icke säkra livsmedel släpps ut på marknaden och utgör en enhetlig grund för tillämpningen av försiktighetsprincipen.

(18) Kommissionen och medlemsstaterna bör ha ett nära och effektivt samarbete inom Ständiga kommittén för livsmedelskedjan och djurhälsa för att hänsyn skall kunna tas till tekniska och vetenskapliga framsteg. Denna förordning tar hänsyn till de internationella åtaganden som föreskrivs i WTO-avtalet om sanitära och fytosanitära frågor samt internationella normer för livsmedelssäkerhet i Codex Alimentarius.

(19) För att de behöriga myndigheterna effektivt skall kunna utföra offentlig kontroll måste anläggningar registreras och livsmedelsföretagarna samarbeta.

(20) Spårbarhet av livsmedel och livsmedelsingredienser genom livsmedelskedjan är väsentligt för livsmedelssäkerheten. Förordning (EG) nr 178/2002 innehåller regler för att garantera att livsmedel och livsmedelsingredienser kan spåras samt fastställer ett förfarande för att anta tillämpningsföreskrifter för dessa principer på särskilda områden.

---

[1] EGT L 37, 13.2.1993, s. 1. Förordningen ändrad genom förordning (EG) nr 1882/2003.

(21) De livsmedel som importeras till gemenskapen skall uppfylla de allmänna krav som föreskrivs i förordning (EG) nr 178/2002, eller uppfylla bestämmelser som är likvärdiga med gemenskapens bestämmelser. I den här förordningen fastställs vissa särskilda hygienkrav för livsmedel som importeras till gemenskapen.

(22) Livsmedel som exporteras till tredje land från gemenskapen skall uppfylla de allmänna krav som föreskrivs i förordning (EG) nr 178/2002. I den här förordningen fastställs vissa särskilda hygienkrav för livsmedel som exporteras från gemenskapen.

(23) Gemenskapens lagstiftning om livsmedelshygien bör grundas på vetenskapliga utlåtanden. Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet bör därför rådfrågas när det är nödvändigt.

(24) Eftersom denna förordning ersätter direktiv 93/43/EEG, bör det direktivet upphävas.

(25) Kraven i denna förordning bör tillämpas först när alla delar av den nya lagstiftningen om livsmedelshygien har trätt i kraft. Det är också lämpligt att det går minst 18 månader mellan ikraftträdandet och tillämpningen av de nya reglerna, för att de berörda företagen skall få tid att anpassa sig.

(26) De åtgärder som är nödvändiga för att genomföra denna förordning bör antas i enlighet med rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter[1].

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

---

[1] EGT L 184, 17.7.1999, s. 23.

KAPITEL I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1

Räckvidd

1. I denna förordning fastställs allmänna hygienregler för livsmedelsföretagare, särskilt med hänsyn till följande principer:

a) Det primära ansvaret för livsmedelssäkerheten ligger hos livsmedelsföretagarna.

b) Behovet av att livsmedelssäkerhet garanteras i hela livsmedelskedjan, från och med primärproduktionen.

c) Vikten av att upprätthålla kylkedjan för livsmedel som inte kan lagras säkert vid omgivande temperatur, särskilt frysta livsmedel.

d) Allmänt genomförande av förfaranden som bygger på HACCP-principerna som tillsammans med iakttagandet av god hygienpraxis bör befästa det ansvar som vilar på livsmedelsföretagarna.

e) Riktlinjer för god praxis är ett värdefullt hjälpmedel för att livsmedelsföretagare på alla nivåer av livsmedelskedjan skall kunna följa hygienreglerna för livsmedel och tillämpa HACCP-principerna.

f) Fastställandet av mikrobiologiska kriterier och krav på temperaturkontroll på grundval av en vetenskaplig riskvärdering.

g) Behovet av att garantera att importerade livsmedel håller minst samma hygienstandard som de livsmedel som produceras i gemenskapen, eller en likvärdig standard.

Denna förordning skall tillämpas på alla led i produktions-, bearbetnings- och distributionskedjan för livsmedel samt på export, och utan att det påverkar mer detaljerade krav på livsmedelshygien.

2. Denna förordning skall inte tillämpas på

a) primärproduktion för användning inom privathushåll,

b) enskildas beredning, hantering eller lagring av livsmedel för konsumtion inom privathushåll,

c) producenters direkta leveranser av små mängder primärprodukter till konsumenter eller till lokala detaljhandelsföretag som levererar direkt till konsumenter,

d) uppsamlingscentraler och garverier som omfattas av definitionen av livsmedelsföretag enbart på grund av att de hanterar råvaror för framställning av gelatin eller kollagen.

3. Medlemsstaterna skall i sin nationella lagstiftning fastställa regler för den verksamhet som avses i punkt 2 c. Sådana nationella regler skall garantera att målen i denna förordning uppnås.

Artikel 2

Definitioner

1. I denna förordning avses med

a) *livsmedelshygien*, nedan kallat *hygien*: de åtgärder och villkor som är nödvändiga för att bemästra faror och säkerställa att livsmedel är tjänliga med hänsyn till deras avsedda användningsområde.

b) *primärprodukter:* produkter från primärproduktion, däribland produkter från jorden, från boskapsuppfödning, från jakt och från fiske.

c) *anläggning*: varje enhet i ett livsmedelsföretag.

d) *behörig myndighet*: den centrala myndighet i en medlemsstat som har till uppgift att se till att kraven i denna förordning efterlevs, eller varje annan myndighet till vilken den centrala myndigheten har delegerat den uppgiften. Denna definition skall i förekommande fall också omfatta motsvarande myndighet i tredje land.

e) *likvärdig*: när det gäller olika system, deras förmåga att ge samma slutresultat.

f) *kontaminering*: förekomst eller införande av en fara.

g) *dricksvatten*: vatten som uppfyller minimikraven i rådets direktiv 98/83/EG av den 3 november 1998 om kvaliteten på dricksvatten.[1]

h) *rent havsvatten*: naturligt, konstgjort eller renat havsvatten eller bräckt vatten som inte innehåller mikroorganismer, skadliga ämnen eller giftigt havsplankton i sådana mängder att det direkt eller indirekt kan påverka hälsokvaliteten på livsmedel.

i) *rent vatten*: rent havsvatten och sötvatten av likartad kvalitet.

j) *inslagning/innerförpackning*: dels placering av livsmedel i en förpackning eller behållare i direkt kontakt med livsmedlet i fråga, dels själva förpackningen eller behållaren.

k) *emballering/emballage*: placering av ett eller flera inslagna livsmedel i en yttre behållare samt själva ytterbehållaren.

l) *hermetiskt sluten behållare*: behållare som är utformad för och avsedd att skydda innehållet mot faror.

---

[1] EGT L 330, 5.12.1998, s. 32. Direktivet ändrat genom förordning (EG) nr 1882/2003.

m) *bearbetning*: åtgärd som väsentligt förändrar den ursprungliga produkten genom bland annat värmebehandling, rökning, rimning, mognadslagring, torkning, marinering, extraktion, extrudering eller en kombination av dessa behandlingar.

n) *obearbetade produkter*: livsmedel som inte har genomgått någon bearbetning, och som omfattar produkter som har delats, styckats, trancherats, skivats, benats ur, hackats, flåtts, krossats, skurits upp, rengjorts, putsats, skalats, malts, kylts, frysts, djupfrysts eller tinats.

o) *bearbetade produkter*: livsmedel som framställs av obearbetade produkter. Dessa produkter får innehålla ingredienser som behövs vid tillverkningen för att de skall få särskilda egenskaper.

2. De definitioner som fastställs i förordning (EG) nr 178/2002 skall också tillämpas.

3. I bilagorna till denna förordning betyder uttrycken "när det är nödvändigt", "när så är lämpligt", "adekvat" och "tillräcklig" att något visat sig vara nödvändigt, lämpligt, adekvat respektive tillräckligt för att uppnå denna förordnings syften.

KAPITEL II

LIVSMEDELSFÖRETAGARES SKYLDIGHETER

Artikel 3

Allmän skyldighet

Livsmedelsföretagare skall se till att alla de led i produktions-, bearbetnings- och distributionskedjan för livsmedel som de ansvarar för uppfyller de relevanta hygienkraven i denna förordning.

Artikel 4

Allmänna och särskilda hygienkrav

1. Livsmedelsföretagare som bedriver primärproduktion och därmed sammanhängande verksamhet enligt bilaga I skall följa de allmänna hygienbestämmelserna i bilaga I del A och alla särskilda krav i förordning (EG) nr .../2004[*].

2. Livsmedelsföretagare som bedriver verksamhet i ett led i produktions-, bearbetnings- och distributionskedjan för livsmedel som ligger efter de led för vilka punkt 1 är tillämplig skall uppfylla de allmänna hygienkraven i bilaga II och alla särskilda krav i förordning (EG) nr .../2004[*].

[*] Meddelande till Publikationsbyrån: För in numret för förordningen om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung.

3. Livsmedelsföretagare skall i förekommande fall vidta följande särskilda hygienåtgärder:

a) Uppfyllande av mikrobiologiska kriterier för livsmedel. f

b) Nödvändiga förfaranden för att uppfylla de mål som fastställts för att uppnå denna förordnings syften.

ba) Uppfyllande av temperaturkriterier för livsmedel.

bb) Upprätthållande av kylkedjan.

bc) Provtagning och analys.

4. De kriterier, krav och mål som avses i punkt 3 skall antas i enlighet med förfarandet i artikel 14.2.

Metoder för provtagning och analys i anslutning till detta skall fastställas i enlighet med samma förfarande.

5. När det i denna förordning, i förordning (EG) nr .../2004* och i deras tillämpningsbestämmelser, inte anges några provtagnings- eller analysmetoder, får livsmedelsföretagarna använda lämpliga metoder som fastställts i annan gemenskapslagstiftning eller nationell lagstiftning eller, om sådana metoder saknas, metoder som ger resultat som är likvärdiga med de resultat som erhålls vid användning av referensmetoden, om metoderna är vetenskapligt godkända i enlighet med internationellt erkända regler eller protokoll.

6. Livsmedelsföretagare får använda de riktlinjer som anges i artiklarna 7, 8 och 9 som ett stöd för att uppfylla sina skyldigheter enligt denna förordning.

Artikel 5

Faroanalys och kritiska styrpunkter

1. Livsmedelsföretagare skall inrätta, genomföra och upprätthålla ett eller flera permanenta förfaranden, grundade på HACCP-principerna.

2. HACCP-principerna enligt punkt 1 utgörs av följande:

a) Att identifiera de faror som måste förebyggas, elimineras eller reduceras till en acceptabel nivå.

b) Att identifiera kritiska styrpunkter i det steg eller de steg där kontroll är nödvändig för att förebygga eller eliminera en fara eller för att reducera den till en acceptabel nivå.

* Meddelande till Publikationsbyrån: För in numret för förordningen om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung.

c) Att fastställa kritiska gränser vilka skiljer acceptabelt från icke acceptabelt i de kritiska styrpunkterna i syfte att förebygga, eliminera eller reducera identifierade faror.

d) Att upprätta och genomföra effektiva förfaranden för att övervaka de kritiska styrpunkterna.

e) Att fastställa vilka korrigerande åtgärder som skall vidtas när övervakningen visar att en kritisk styrpunkt inte är under kontroll.

f) Att upprätta förfaranden, vilka skall genomföras regelbundet, för att verifiera att de åtgärder som avses i a–e fungerar effektivt.

g) Att upprätta dokumentation och journaler avpassade för livsmedelsföretagets storlek och art för att visa att de åtgärder som avses i a–f tillämpas effektivt.

När en förändring sker i produkten, processen eller i något hanteringssteg skall livsmedelsföretagarna ompröva förfarandet och göra nödvändiga ändringar.

3. Punkt 1 skall endast gälla för livsmedelsföretagare som bedriver verksamhet i ett led i produktions-, bearbetnings- och distributionskedjan för livsmedel som ligger efter primärproduktion och de därmed sammanhängande verksamheter som förtecknas i bilaga I.

4. Livsmedelsföretagare skall

a) visa den behöriga myndigheten att de uppfyller kraven i punkt 1 på det sätt som den behöriga myndigheten kräver, med beaktande av livsmedelsföretagets storlek och art,

b) se till att all dokumentation som beskriver de förfaranden som utarbetats enligt denna artikel alltid är aktuell,

c) bevara all annan dokumentation och alla andra journaler under lämplig tid.

5. Detaljerade bestämmelser för tillämpningen av denna artikel får fastställas i enlighet med förfarandet i artikel 14.2. Sådana bestämmelser kan underlätta för vissa livsmedelsföretagare att tillämpa denna artikel, särskilt om det fastställs att de förfaranden som beskrivs i riktlinjerna för tillämpningen av HACCP-principerna skall användas för att uppfylla kraven i punkt 1. I sådana bestämmelser får det också anges hur länge livsmedelsföretagarna skall bevara dokumentation och journaler i enlighet med punkt 4 c.

Artikel 6

Offentlig kontroll, registrering och godkännande

1. Livsmedelsföretagare skall samarbeta med de behöriga myndigheterna i enlighet med annan tillämplig gemenskapslagstiftning eller, i avsaknad av sådan, nationell lagstiftning.

2. Varje livsmedelsföretagare skall särskilt underrätta lämplig behörig myndighet, på det sätt som den sistnämnda kräver, om alla anläggningar som han ansvarar för, där det i något led i produktions-, bearbetnings- och distributionskedjan för livsmedel bedrivs verksamhet, så att varje sådan anläggning kan registreras.

Livsmedelsföretagare skall också se till att den behöriga myndigheten alltid har aktuell information om anläggningar, bland annat genom att underrätta den om betydande ändringar i verksamheten och om nedläggningar av befintliga anläggningar.

3. Livsmedelsföretagare skall dock se till att anläggningarna godkänns av den behöriga myndigheten efter minst ett besök på plats, om godkännande krävs

a) enligt den nationella lagstiftningen i den medlemsstat där anläggningen är belägen,

b) enligt förordning (EG) nr .../2004*,

c) enligt ett beslut som har antagits i enlighet med förfarandet i artikel 14.2.

En medlemsstat som med stöd av a kräver godkännande av vissa anläggningar belägna i medlemsstaten enligt sin nationella lagstiftning, skall informera kommissionen och övriga medlemsstater om tillämplig nationell lagstiftning.

---

* Meddelande till Publikationsbyrån: För in numret för förordningen om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung.

KAPITEL III

RIKTLINJER FÖR GOD PRAXIS

Artikel 7

Utarbetande, spridning och användning av riktlinjer

Medlemsstaterna skall i enlighet med artikel 8 uppmuntra utarbetandet av nationella riktlinjer för god hygienpraxis och för tillämpning av HACCP-principerna. Gemenskapsriktlinjer skall utarbetas i enlighet med artikel 9.

Spridning och användning av både nationella riktlinjer och gemenskapsriktlinjer skall främjas. Livsmedelsföretagare får dock frivilligt använda dessa riktlinjer.

Artikel 8

Nationella riktlinjer

1. När nationella riktlinjer för god praxis utarbetas skall dessa utarbetas och spridas av livsmedelsbranschen

a) i samråd med företrädare för särskilt berörda parter, t.ex. behöriga myndigheter och konsumentgrupper,

b) med beaktande av relevanta handlingsregler i Codex Alimentarius, och

c) när de gäller primärproduktion och den därmed sammanhängande verksamheten enligt bilaga I, med beaktande av rekommendationerna i bilaga I del B.

2. De nationella riktlinjerna får utarbetas under ledning av ett sådant nationellt standardiseringsorgan som avses i bilaga II till direktiv 98/34/EG.[1]

3. Medlemsstaterna skall bedöma de nationella riktlinjerna för att se till att

a) riktlinjerna har utarbetats i enlighet med punkt 1,

b) innehållet i riktlinjerna är praktiskt genomförbart för de relevanta sektorerna, och

c) riktlinjerna är ett lämpligt stöd för att se till att artiklarna 3, 4 och 5 följs för de sektorer och de livsmedel som omfattas.

4. Medlemsstaterna skall till kommissionen översända de nationella riktlinjer som uppfyller kraven i punkt 3. Kommissionen skall upprätta och föra ett registersystem över dessa riktlinjer och göra det tillgängligt för medlemsstaterna.

5. De riktlinjer för god praxis som har utformats i enlighet med direktiv 93/43/EEG skall fortsätta att gälla efter det att denna förordning har trätt i kraft, såvitt de är förenliga med förordningens syften.

---

[1] Europaparlamentets och rådets direktiv 98/34/EG av den 22 juni 1998 om ett informationsförfarande beträffande tekniska standarder och föreskrifter (EGT L 204, 21.7.1998, s. 37). Direktivet ändrat genom direktiv 98/48/EG (EGT L 217, 5.8.1998, s. 18).

Artikel 9

Gemenskapsriktlinjer

1. Innan gemenskapsriktlinjer för god hygienpraxis eller för tillämpning av HACCP-principerna utarbetas skall kommissionen samråda med den kommitté som avses i artikel 14. Syftet med samrådet skall vara att överväga behovet av sådana riktlinjer, deras räckvidd och innehåll.

2. Om gemenskapsriktlinjer tas fram, skall kommissionen se till att de utarbetas och sprids

a) av eller i samråd med lämpliga företrädare för de europeiska livsmedelsbranscherna, även små och medelstora företag, och andra berörda parter, t.ex. konsumentgrupper,

b) i samarbete med särskilt berörda parter, även behöriga myndigheter,

c) med beaktande av relevanta handlingsregler i Codex Alimentarius, och

d) när det gäller primärproduktion och den därmed sammanhängande verksamheten enligt bilaga I, med beaktande av rekommendationerna i bilaga I del B.

3. Den kommitté som avses i artikel 14 skall bedöma utkastet till gemenskapsriktlinjer för att se till att

a) riktlinjerna har utarbetats i enlighet med punkt 2,

b) innehållet i riktlinjerna är praktiskt genomförbart för de relevanta sektorerna i hela gemenskapen, och

c) riktlinjerna är ett lämpligt stöd för att se till att artiklarna 3, 4 och 5 följs för de sektorer och de livsmedel som omfattas.

4. Kommissionen skall uppmana den kommitté som avses i artikel 14 att i samarbete med de organ som anges i punkt 2 regelbundet se över alla gemenskapsriktlinjer som utarbetats i enlighet med denna artikel.

Syftet med denna översyn skall vara att se till att riktlinjerna fortfarande är praktiskt genomförbara och att ta hänsyn till den tekniska och vetenskapliga utvecklingen.

5. Titlar på och hänvisningar till gemenskapsriktlinjer som har utformats i enlighet med denna artikel skall offentliggöras i C-serien av Europeiska unionens officiella tidning.

KAPITEL IV

IMPORT OCH EXPORT

Artikel 10

Import

När det gäller hygien för importerade livsmedel, skall de relevanta krav i livsmedelslagstiftningen som avses i artikel 11 i förordning (EG) nr 178/2002 inbegripa de krav som fastställs i artiklarna 3–6 i den här förordningen.

Artikel 11

Export

När det gäller hygien för exporterade eller reexporterade livsmedel, skall de relevanta krav i livsmedelslagstiftningen som avses i artikel 12 i förordning (EG) nr 178/2002 inbegripa de krav som fastställs i artiklarna 3–6 i den här förordningen.

KAPITEL V

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 12

Genomförandeåtgärder och övergångsbestämmelser

Genomförandeåtgärder och övergångsbestämmelser får fastställas i enlighet med förfarandet i artikel 14.2.

Artikel 13

Ändring och anpassning av bilagorna I och II

1. Bilagorna I och II får anpassas eller uppdateras i enlighet med förfarandet i artikel 14.2 och under beaktande av följande:

a) Behovet av att se över rekommendationerna i bilaga I del B punkt 2.

b) Erfarenheter från genomförandet av HACCP-baserade systemen i enlighet med artikel 5.

c) Den tekniska utvecklingen och dess praktiska konsekvenser samt konsumenternas förväntningar på livsmedlens sammansättning.

d) Vetenskapliga utlåtanden, särskilt nya riskvärderingar.

e) Mikrobiologiska kriterier och temperaturkriterier för livsmedel.

2. Undantag från bilagorna I och II får beviljas i enlighet med förfarandet i artikel 14.2, i synnerhet för att underlätta för småföretag att tillämpa artikel 5 och under beaktande av de relevanta riskfaktorerna, detta under förutsättning att undantagen inte motverkar denna förordnings syften.

3. Medlemsstaterna får, utan att äventyra syftet med denna förordning, anta nationella åtgärder för att anpassa kraven i bilaga II i enlighet med punkterna 4–7.

4. a) De nationella åtgärder som avses i punkt 3 skall syfta till att

i) möjliggöra en fortsatt användning av traditionella metoder i alla led i produktions-, bearbetnings- och distributionskedjan för livsmedel, eller

ii) tillgodose behoven för livsmedelsföretag som är belägna i områden med särskilda geografiska begränsningar.

b) I andra fall skall de enbart tillämpas på anläggningarnas konstruktion, utformning och utrustning.

5. Den medlemsstat som önskar anta nationella åtgärder i enlighet med punkt 3 skall anmäla detta till kommissionen och de övriga medlemsstaterna. Anmälan skall

a) ge en detaljerad beskrivning av de krav som medlemsstaten anser sig behöva anpassa och vilken typ av anpassning som eftersträvas,

b) beskriva de livsmedel och anläggningar som berörs,

c) förklara skälen till anpassningen, bl.a. genom att när så är relevant göra en sammanfattning av den faroanalys som genomförts och vilka åtgärder som skall vidtas för att se till att anpassningen inte äventyrar syftet med denna förordning, och

d) lämna övriga uppgifter som är relevanta.

6. Övriga medlemsstater skall ha tre månader på sig från det att de mottagit anmälan enligt punkt 5 för att översända skriftliga kommentarer till kommissionen. För anpassningar enligt punkt 4 b skall denna period förlängas till fyra månader, om någon medlemsstat begär detta. Kommissionen får och, om den får skriftliga kommentarer från en eller flera medlemsstater, skall samråda med medlemsstaterna inom den kommitté som avses i artikel 14.1. I enlighet med förfarandet i artikel 14.2 får kommissionen besluta om de aviserade åtgärderna får genomföras, när så är nödvändigt efter lämpliga ändringar. Om så är lämpligt får kommissionen föreslå allmänna åtgärder i enlighet med punkterna 1 och 2 i den här artikeln.

7. En medlemsstat får endast anta nationella åtgärder för anpassning av kraven i bilaga II

a) i överensstämmelse med ett beslut som fattats enligt punkt 6, eller

b) om kommissionen en månad efter det att den period som anges i punkt 6 löpt ut inte har underrättat medlemsstaterna om att den har mottagit skriftliga kommentarer eller om att den avser att föreslå ett beslut enligt punkt 6.

Artikel 14

Kommittéförfarande

1. Kommissionen skall biträdas av Ständiga kommittén för livsmedelskedjan och djurhälsa.

2. När det hänvisas till denna punkt skall artiklarna 5 och 7 i beslut 1999/468/EG tillämpas, med beaktande av bestämmelserna i artikel 8 i det beslutet.

Den tid som avses i artikel 5.6 i beslut 1999/468/EG skall vara tre månader.

3. Kommittén skall själv anta sin arbetsordning.

Artikel 15

Samråd med Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet

Kommissionen skall samråda med Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet i frågor som omfattas av denna förordning och som kan ha väsentlig betydelse för folkhälsan, framför allt innan den föreslår kriterier, krav eller mål enligt artikel 4.4.

Artikel 16

Rapport till Europaparlamentet och rådet

1. Kommissionen skall senast den ...* överlämna en rapport till Europaparlamentet och rådet.

2. Rapporten skall särskilt innehålla en genomgång av de erfarenheter som gjorts vid tillämpningen av denna förordning och överväganden om det är önskvärt och genomförbart att vidta åtgärder för en utvidgning av kraven i artikel 5 till att omfatta livsmedelsföretagare som bedriver primärproduktion och den därmed sammanhängande verksamhet som föreskrivs i bilaga I.

3. Kommissionen skall när så är lämpligt låta rapporten åtföljas av lämpliga förslag.

---

* Fem år efter det att denna förordning har trätt i kraft.

Artikel 17

Upphävande

1. Direktiv 93/43/EEG skall upphöra att gälla med verkan från och med den dag då denna förordning skall börja tillämpas.

2. Hänvisningar till det upphävda direktivet skall anses som hänvisningar till denna förordning.

3. Beslut som antagits i enlighet med artiklarna 3.3 och 10 i direktiv 93/43/EEG skall emellertid fortsätta att gälla i väntan på att de ersatts med beslut som antagits i enlighet med den här förordningen eller förordning (EG) nr 178/2002. I avvaktan på fastställande av de kriterier eller krav som avses i artikel 4.3 a–e i den här förordningen får medlemsstaterna bibehålla alla nationella regler om sådana kriterier eller krav som de antagit i enlighet med direktiv 93/43/EEG.

4. I avvaktan på tillämpningen av ny gemenskapslagstiftning om bestämmelser för offentlig livsmedelskontroll skall medlemsstaterna vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa att de skyldigheter som fastställs i enlighet med denna förordning fullgörs.

Artikel 18

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft tjugo dagar efter det att den har offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning.

Den skall tillämpas från och med 18 månader efter den dag då följande rättsakter har trätt i kraft:

a) Förordning (EG) nr.../2004[*].

b) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr…/2004 av den ... om fastställande av särskilda bestämmelser för genomförande av offentlig kontroll av produkter av animaliskt ursprung avsedda att användas som livsmedel.[1]

c) Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/41/EG av den ... om upphävande av vissa direktiv om livsmedelshygien och hygienkrav för tillverkning och utsläppande på marknaden av vissa produkter av animaliskt ursprung avsedda att användas som livsmedel[2].

Den skall dock inte tillämpas före den 1 januari 2006.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Strasbourg den 29 april 2004.

På Europaparlamentets vägnar	På rådets vägnar
P. COX	M. McDOWELL
Ordförande	Ordförande

[*] Not till EUT: För in numret på förordningen om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung.

[1] Se sid ... i detta nummer av EUT.

[2] Se sid ... i detta nummer av EUT.

BILAGA I

PRIMÄRPRODUKTION

DEL A: ALLMÄNNA HYGIENREGLER FÖR PRIMÄRPRODUKTION OCH DÄRMED SAMMANHÄNGANDE VERKSAMHET

I. RÄCKVIDD

1. Denna bilaga skall tillämpas på primärproduktion och följande därmed sammanhängande verksamheter:

   a) Transport, lagring och hantering av primärprodukter på produktionsplatsen, under förutsättning att primärprodukternas natur inte väsentligt ändras därigenom.

   b) Transport av levande djur, när detta är nödvändigt för att uppnå syftena med denna förordning.

   c) I fråga om produkter av vegetabiliskt ursprung, fiskeriprodukter och vilt, transportverksamhet för levererans av primärprodukter, vars natur inte väsentligt har ändrats, från produktionsplatsen till en anläggning.

II. HYGIENREGLER

2. Livsmedelsföretagare skall så långt som möjligt se till att primärprodukter skyddas mot kontaminering, och därvid ta hänsyn till all eventuell bearbetning som primärprodukterna därefter kommer att genomgå.

3. Utan hinder av den allmänna skyldigheten enligt punkt 2 skall livsmedelsföretagare iaktta tillämpliga bestämmelser i gemenskapslagstiftning och nationell lagstiftning i fråga om kontroll av faror i primärproduktionen och därmed sammanhängande verksamhet, inbegripet

   a) åtgärder för att kontrollera kontaminering från luft, jord, vatten, foder, gödningsmedel, veterinärmedicinska preparat, växtskyddsmedel och biocider samt lagring, hantering och bortskaffande av avfall, och

   b) åtgärder när det gäller djurens hälsa och djurskydd samt växtskydd som kan påverka människors hälsa, bl.a. program för övervakning och kontroll av zoonoser och zoonotiska smittämnen.

4. Livsmedelsföretagare skall vid uppfödning, slakt eller jakt av djur eller vid produktion av primärprodukter av animaliskt ursprung vidta följande adekvata åtgärder när så är lämpligt:

   a) Alla lokaler som används i samband med primärproduktion och därmed sammanhängande verksamhet, inbegripet utrymmen där foder förvaras och hanteras, skall hållas rena och, när det är nödvändigt, desinficeras på lämpligt sätt efter rengöringen.

   b) Utrustning, behållare, transportlådor, fordon och fartyg skall hållas rena och, när det är nödvändigt, desinficeras på lämpligt sätt efter rengöringen.

c) Se till att slaktdjur och, när det är nödvändigt, produktionsdjur i möjligaste mån är rena.

d) Använda dricksvatten, eller rent vatten, när så krävs för att förhindra kontaminering.

e) Se till att personal som hanterar livsmedel är vid god hälsa och får utbildning om hälsorisker.

f) Så långt möjligt förhindra att djur och skadedjur orsakar kontaminering.

g) Lagra och hantera avfall och farliga ämnen så att kontaminering förhindras.

h) Förhindra införande och spridning av smittsamma sjukdomar som kan överföras till människor via livsmedel, bl.a. genom att vidta försiktighetsåtgärder när nya djur införs och rapportera till den behöriga myndigheten vid misstänkta utbrott av sådana sjukdomar.

i) Beakta resultaten av alla relevanta analyser som utförts på prover från djur eller andra prover av betydelse för människors hälsa.

j) Använda fodermedelstillsatser och veterinärmedicinska preparat på ett korrekt sätt, enligt kraven i tillämplig lagstiftning.

5. Livsmedelsföretagare som producerar eller skördar växtprodukter skall vidta följande adekvata åtgärder när så är lämpligt:

a) Utrymmen, utrustning, behållare, transportlådor, fordon och fartyg skall hållas rena och, när det är nödvändigt, desinficeras på lämpligt sätt efter rengöringen.

b) När det är nödvändigt garantera hygieniska produktions-, transport- och lagringsvillkor för växtprodukter samt se till att de är rena.

c) Använda dricksvatten, eller rent vatten, när så krävs för att förhindra kontaminering.

d) Se till att personal som hanterar livsmedel är vid god hälsa och får utbildning om hälsorisker.

e) Så långt möjligt förhindra att djur och skadedjur orsakar kontaminering.

f) Lagra och hantera avfall och farliga ämnen så att kontaminering förhindras.

g) Beakta resultaten av alla relevanta analyser som utförts på prover från växter eller andra prover av betydelse för människors hälsa.

h) Använda växtskyddsmedel och biocider på ett korrekt sätt, enligt kraven i tillämplig lagstiftning.

6. Livsmedelsföretagarna skall vidta lämpliga avhjälpande åtgärder när de informeras om problem som har uppmärksammats vid offentliga kontroller.

III. JOURNALER

7. Livsmedelsföretagare skall på lämpligt sätt och under lämplig tid, som är avpassad för livsmedelsföretagets art och storlek, föra och bevara journaler med uppgifter om de åtgärder som vidtagits för att kontrollera faror. Livsmedelsföretagaren skall på begäran hålla relevanta uppgifter i dessa journaler tillgängliga för den behöriga myndigheten och mottagande livsmedelsföretagare.

8. Livsmedelsföretagare som föder upp djur eller som producerar primärprodukter av animaliskt ursprung skall föra journal över i synnerhet följande uppgifter:

a) Uppgifter om art och ursprung i fråga om foder som ges till djuren.

b) Uppgifter om veterinärmedicinska preparat eller annan behandling som djuren fått, behandlingsdatum samt karenstid.

c) Uppgifter om förekomsten av sjukdomar som kan påverka säkerheten hos produkter av animaliskt ursprung.

d) Resultat av alla analyser som utförts på prover från djur eller andra prover för diagnosändamål av betydelse för människors hälsa.

e) Relevanta rapporter om kontroller av djur eller produkter av animaliskt ursprung.

9. Livsmedelsföretagare som producerar eller skördar växtprodukter skall särskilt föra journal över

   a) all användning av växtskyddsmedel och biocider,

   b) all förekomst av skadedjur eller sjukdomar som kan påverka säkerheten hos produkter av vegetabiliskt ursprung, och

   c) resultaten av alla relevanta analyser som utförts på prover från växter eller andra prover av betydelse för människors hälsa.

10. Andra personer såsom veterinärer, agronomer och jordbrukstekniker kan bistå livsmedelsföretagaren med att upprätta journaler.

DEL B: REKOMMENDATIONER OM RIKTLINJER FÖR GOD HYGIENPRAXIS

1. De nationella riktlinjer och gemenskapsriktlinjer som avses i artiklarna 7–9 i denna förordning bör innehålla riktlinjer för god hygienpraxis för kontroll av faror i primärproduktionen och därmed sammanhängande verksamhet.

2. Riktlinjerna för god hygienpraxis bör omfatta lämplig information om faror som kan uppstå i primärproduktionen och därmed sammanhängande verksamhet och åtgärder för att kontrollera dessa faror, däribland relevanta åtgärder som anges i gemenskapslagstiftningen och den nationella lagstiftningen eller i nationella program och gemenskapsprogram. Exempel på sådana faror och åtgärder är bl.a. följande:

   a) Kontroll av kontaminering, t.ex. av mögelgifter, tungmetaller och radioaktiva ämnen.

   b) Användning av vatten, organiskt avfall och gödningsmedel.

   c) Korrekt och lämplig användning av växtskyddsmedel och biocider samt deras spårbarhet.

   d) Korrekt och lämplig användning av veterinärmedicinska preparat och fodertillsatser och deras spårbarhet.

   e) Beredning, lagring, användning och spårbarhet av foder.

f) Korrekt bortskaffande av döda djur, avfall och strö.

g) Skyddsåtgärder för att förhindra införande av smittsamma sjukdomar som kan överföras till människor via livsmedel, och skyldighet att underrätta den behöriga myndigheten.

h) Förfaranden, rutiner och metoder för att se till att livsmedel produceras, hanteras, förpackas, lagras och transporteras under lämpliga hygieniska förhållanden, inbegripet grundlig rengöring och skadedjursbekämpning.

i) Åtgärder som rör slaktdjurs och produktionsdjurs renhet.

j) Åtgärder som rör journalföring.

BILAGA II

ALLMÄNNA HYGIENREGLER FÖR ALLA LIVSMEDELSFÖRETAGARE (UTOM NÄR BILAGA I ÄR TILLÄMPLIG)

INLEDNING

Kapitel V–XII i denna bilaga skall tillämpas på alla led i produktions-, bearbetnings- och distributionskedjan för livsmedel, och övriga kapitel skall tillämpas enligt följande:

– Kapitel I skall tillämpas på alla livsmedelslokaler utom lokaler för vilka kapitel III är tillämpligt.

– Kapitel II skall tillämpas på alla lokaler där livsmedel bereds, behandlas eller bearbetas, utom serveringsställen och lokaler för vilka kapitel III är tillämpligt.

– Kapitel III skall tillämpas på de lokaler som anges i kapitlets rubrik.

– Kapitel IV skall tillämpas på alla transporter.

KAPITEL I

ALLMÄNNA REGLER FÖR LIVSMEDELSLOKALER (MED UNDANTAG AV DE LOKALER SOM ANGES I KAPITEL III)

1. Livsmedelslokaler skall hållas rena och i gott skick.

2. Lokalernas planering, utformning, konstruktion, placering och storlek skall

   a) möjliggöra adekvat underhåll, rengöring och/eller desinficering, vara sådana att luftburen kontaminering undviks eller minimeras samt erbjuda adekvata arbetsutrymmen för att alla steg som ingår i verksamheten skall kunna genomföras på ett hygieniskt sätt,

   b) vara sådan att den skyddar mot ansamling av smuts, kontakt med giftiga ämnen, avgivande av partiklar till livsmedlen och kondensbildning eller oönskat mögel på ytor,

   c) möjliggöra god livsmedelshygien, vilket bland annat innebär skydd mot kontaminering och i synnerhet skadedjursbekämpning, och

   d) när det är nödvändigt erbjuda lämpliga temperaturreglerade hanterings- och lagringsförhållanden med tillräcklig kapacitet att förvara livsmedlen vid en lämplig temperatur som kan kontrolleras samt, när det är nödvändigt, registreras.

3. Det skall finnas ett adekvat antal vattentoaletter, anslutna till ett effektivt avloppssystem. Toaletterna får inte vara direkt förbundna med utrymmen där livsmedel hanteras.

4. Det skall finnas ett adekvat antal lämpligt placerade och utformade handtvättställ. Handtvättställ skall ha varmt och kallt rinnande vatten, material för handtvättning och för hygienisk torkning. Utrustning för sköljning av livsmedel skall när så är nödvändigt vara skilt från anordningar för handtvätt.

5. Det skall finnas ändamålsenlig och tillräcklig naturlig eller mekanisk ventilation. Mekaniskt luftflöde från ett förorenat område till ett rent område skall förhindras. Ventilationssystem skall vara konstruerade på ett sådant sätt att filter och andra delar som måste rengöras eller bytas ut är lättillgängliga.

6. Sanitära utrymmen skall ha adekvat naturlig eller mekanisk ventilation.

7. Livsmedelslokaler skall ha adekvat naturlig och/eller artificiell belysning.

8. Avloppen skall vara adekvata för avsett ändamål. De skall vara utformade och konstruerade på ett sådant sätt att risken för kontaminering undviks. Om avloppen är helt eller delvis öppna skall de vara utformade så att avloppsvatten inte flödar från en kontaminerad yta mot eller in på en ren yta, i synnerhet en yta där livsmedel som kan utgöra en allvarlig risk för kosumenterna hanteras.

9. När det är nödvändigt skall det finnas adekvata omklädningsrum i tillräckligt antal för personalen.

10. Rengörings- och desinfektionsmedel får inte förvaras där livsmedel hanteras.

KAPITEL II

SÄRSKILDA REGLER FÖR LOKALER DÄR LIVSMEDEL BEREDS, BEHANDLAS ELLER BEARBETAS (MED UNDANTAG AV SERVERINGSLOKALER OCH DE LOKALER SOM ANGES I KAPITEL III)

1. I lokaler där livsmedel bereds, behandlas eller bearbetas (med undantag av serveringsställen och de lokaler som avses i kapitel III, men inbegripet lokaler som utgör en del av transportmedel) skall utformning och planering tillåta god livsmedelshygienisk praxis, bland annat skydd mot kontaminering mellan och under olika moment, särskilt när det gäller följande:

   a) Golvytor skall hållas i gott skick och vara lätta att rengöra och, när det är nödvändigt, desinficera. Detta kräver användning av ogenomträngliga, icke absorberande, tvättbara och giftfria material, såvida inte livsmedelsföretagarna kan övertyga de behöriga myndigheterna om att andra material som används är lämpliga. Golven skall, där så är lämpligt, vara försedda med adekvata avloppsbrunnar.

   b) Väggytor skall hållas i gott skick och vara lätta att rengöra och, när det är nödvändigt, desinficera. Detta kräver användning av ogenomträngliga, icke absorberande, tvättbara och giftfria material samt att ytan är slät upp till en höjd som är lämplig för verksamheten i fråga, såvida inte livsmedelsföretagarna kan övertyga de behöriga myndigheterna om att andra material som används är lämpliga.

   c) Innertak (eller, om innertak saknas, insidan på yttertaket) och installationer som är fästa i taket skall vara byggda och utformade på ett sådant sätt att ansamling av smuts förhindras och att kondensbildning, uppkomst av oönskat mögel och avgivande av partiklar begränsas.

d) Fönster och andra öppningar skall vara konstruerade på ett sådant sätt att ansamling av smuts förhindras. Om de är öppningsbara skall de, när det är nödvändigt, vara försedda med insektsnät som enkelt kan avlägsnas för rengöring. Om öppnande av fönster kan medföra kontaminering skall fönstren hållas stängda och låsta under produktionen.

e) Dörrar skall vara lätta att rengöra och, när det är nödvändigt, desinficera. Detta kräver användning av släta och icke absorberande material, såvida inte livsmedelsföretagarna kan övertyga de behöriga myndigheterna om att andra material som används är lämpliga.

f) Ytor (även ytor på utrustning) i utrymmen där livsmedel hanteras och särskilt de ytor som kommer i kontakt med livsmedel skall hållas i gott skick och vara lätta att rengöra och, när det är nödvändigt, desinficera. Detta kräver användning av släta, tvättbara, korrosionsbeständiga och giftfria material, såvida inte livsmedelsföretagarna kan övertyga de behöriga myndigheterna om att andra material som används är lämpliga.

2. Adekvata anordningar skall, när det är nödvändigt, finnas för rengöring, desinficering och förvaring av arbetsredskap och utrustning. Dessa anordningar skall vara konstruerade av korrosionsbeständiga material, vara lätta att rengöra samt ha adekvat varm- och kallvattenförsörjning.

3. Adekvata möjligheter skall, när det är nödvändigt, finnas för att skölja livsmedel. Vaskar och liknande faciliteter för sköljning av livsmedel skall ha adekvat försörjning av varmt och/eller kallt dricksvatten i enlighet med kraven i kapitel VII, och de skall hållas rena och, när det är nödvändigt, desinficeras.

KAPITEL III

REGLER FÖR RÖRLIGA OCH/ELLER TILLFÄLLIGA LOKALER (T.EX. TÄLT, MARKNADSSTÅND OCH MOBILA FÖRSÄLJNINGSFORDON), FÖR LOKALER SOM HUVUDSAKLIGEN ANVÄNDS SOM PRIVATA BOSTÄDER MEN DÄR LIVSMEDEL REGELBUNDET BEREDS FÖR UTSLÄPPANDE PÅ MARKNADEN SAMT FÖR FÖRSÄLJNINGSAUTOMATER

1. Lokaler och försäljningsautomater måste så långt det är praktiskt möjligt placeras, utformas, konstrueras, hållas rena och underhållas på ett sådant sätt att risken för kontaminering, särskilt genom djur och skadedjur, undviks.

2. När det är nödvändigt skall i synnerhet följande krav uppfyllas:

   a) Det skall finnas lämpliga anordningar för att god personlig hygien skall kunna upprätthållas (bland annat anordningar för hygienisk tvättning och torkning av händer, hygieniska sanitära installationer och omklädningsrum).

   b) Ytor som kommer i kontakt med livsmedel skall vara i gott skick och vara lätta att rengöra och, när det är nödvändigt, desinficera. Detta kräver användning av släta, tvättbara, korrosionsbeständiga och giftfria material, såvida inte livsmedelsföretagarna kan övertyga den behöriga myndigheten om att andra material som används är lämpliga.

   c) Tillräckliga rengöringsmöjligheter skall finnas och, när det är nödvändigt, möjligheter att desinficera arbetsredskap och utrustning.

d) Om sköljning av livsmedlen ingår som en del i livsmedelsföretagets verksamhet skall adekvata åtgärder vidtas så att detta sker på ett hygieniskt sätt.

e) Det skall finnas adekvat försörjning av varmt och/eller kallt dricksvatten.

f) Det skall finnas adekvata möjligheter och/eller anordningar för hygienisk förvaring och bortskaffande av farliga och/eller oätliga ämnen och avfall (fast eller flytande).

g) Det skall finnas adekvata anordningar och/eller möjligheter för att upprätthålla en lämplig livsmedelstemperatur och kontrollera den.

h) Livsmedlen skall vara placerade på ett sådant sätt att risken för kontaminering undviks så långt det är praktiskt möjligt.

KAPITEL IV

TRANSPORT

1. Fordon och/eller containrar som används för transport av livsmedel skall hållas rena och i gott skick för att skydda livsmedlen mot kontaminering och skall, när det är nödvändigt, vara utformade och konstruerade på ett sådant sätt att adekvat rengöring och/eller desinficering är möjlig.

2. Behållare i fordon och/eller containrar får inte användas för transport av något annat än livsmedel, om detta kan leda till kontaminering.

3. Om fordon och/eller containrar används för transport av annat än livsmedel eller för transport av olika livsmedel samtidigt skall varorna, när det är nödvändigt, hållas ordentligt åtskilda.

4. Bulktransport av livsmedel i flytande form eller i form av granulat eller pulver skall ske i behållare och/eller containrar/tankar som endast används för livsmedelstransporter. Sådana containrar skall vara märkta på ett tydligt och outplånligt sätt på ett eller flera gemenskapsspråk för att visa att de används för transport av livsmedel, eller vara märkta "endast för livsmedel".

5. Om fordon och/eller containrar har använts för transport av annat än livsmedel eller för transport av olika livsmedel skall de rengöras grundligt mellan transporterna för att undvika risken för kontaminering.

6. Livsmedel i fordon och/eller containrar skall placeras och skyddas på ett sådant sätt att risken för kontaminering är så liten som möjligt.

7. När det är nödvändigt skall de fordon och/eller containrar som används för att transportera livsmedel kunna hålla livsmedlen vid rätt temperatur och göra det möjligt att kontrollera att temperaturen hålls.

KAPITEL V

UTRUSTNINGSKRAV

1. Alla föremål, tillbehör och all utrustning som kommer i kontakt med livsmedel skall

   a) rengöras effektivt och, när det är nödvändigt, desinficeras; rengöring och desinficering skall ske tillräckligt ofta för att förhindra risk för kontaminering,

   b) ha en sådan konstruktion, bestå av sådana material och hållas i så gott skick att risken för kontaminering minimeras,

   c) med undantag för engångsbehållare och engångsförpackningar, ha en sådan konstruktion, bestå av sådana material och hållas i ett sådant skick att de kan hållas fullständigt rena och, när det är nödvändigt, desinficeras, och

   d) vara installerade på ett sådant sätt att adekvat rengöring av utrustningen och det omgivande området är möjlig.

2. När det är nödvändigt skall utrustningen vara försedd med lämpliga kontrollanordningar så att det kan garanteras att denna förordning följs.

3. Om det är nödvändigt att använda kemiska ämnen för att förhindra att utrustningen och behållarna rostar, skall de användas enligt god praxis.

KAPITEL VI

LIVSMEDELSAVFALL

1. Livsmedelsavfall, oätliga biprodukter och annat avfall skall avlägsnas från livsmedelslokaler så snart som möjligt för att undvika att de anhopas.

2. Livsmedelsavfall, oätliga biprodukter och annat avfall skall placeras i behållare som går att stänga, såvida inte livsmedelsföretagarna kan visa den behöriga myndigheten att andra typer av behållare eller evakueringssystem som används är lämpliga. Dessa behållare skall ha en lämplig konstruktion, hållas i gott skick, vara lätta att rengöra och, när det är nödvändigt, vara lätta att desinficera.

3. Det skall finnas adekvata möjligheter för förvaring och bortskaffande av livsmedelsavfall, oätliga biprodukter och annat avfall. Utrymmen för avfallsförvaring skall utformas och skötas på ett sådant sätt att det är möjligt att hålla dem rena och, när det är nödvändigt, fria från djur och skadedjur.

4. Allt avfall skall elimineras på ett hygieniskt och miljövänligt sätt i enlighet med tillämplig gemenskapslagstiftning, och får inte utgöra en direkt eller indirekt källa till kontaminering.

KAPITEL VII

VATTENFÖRSÖRJNING

1. a) Försörjningen av dricksvatten skall vara adekvat, och detta dricksvatten skall användas när det är nödvändigt att säkerställa att livsmedlen inte kontamineras.

b) Rent vatten får användas till hela fiskeriprodukter. Rent havsvatten får användas till levande musslor, tagghudingar, manteldjur och marina snäckor. Rent vatten får också användas till extern rengöring. När sådant vatten används skall lämpliga anordningar finnas tillgängliga för vattenförsörjningen.

2. Om annat vatten än dricksvatten används för exempelvis brandbekämpning, framställning av ånga, kylning och andra liknande ändamål skall det ledas i särskilda, vederbörligen märkta ledningssystem. System för vatten som inte är avsett att användas som dricksvatten får inte ha någon förbindelse med dricksvattensystemen och tillbakaströmning skall inte kunna ske till dessa.

3. Återanvänt vatten som används vid bearbetning eller som ingrediens får inte utgöra någon risk för kontaminering. Det skall hålla dricksvattenkvalitet, såvida inte den behöriga myndigheten är övertygad om att vattenkvaliteten inte kan påverka det färdiga livsmedlets lämplighet.

4. Is som kommer i kontakt med livsmedel eller som kan kontaminera livsmedel skall framställas av dricksvatten eller, om den används för att kyla hela fiskeriprodukter, av rent vatten. Den skall tillverkas, hanteras och förvaras under förhållanden som skyddar den mot kontaminering.

5. Ånga som används i direkt kontakt med livsmedel får inte innehålla ämnen som utgör en hälsofara eller som kan kontaminera livsmedlen.

6. Om värmebehandling används för livsmedel i hermetiskt tillslutna behållare skall det säkerställas att vatten som används för att avkyla behållarna efter uppvärmningen inte orsakar kontaminering av livsmedlen.

KAPITEL VIII

PERSONLIG HYGIEN

1. Alla personer som arbetar på platser där livsmedel hanteras skall iaktta god personlig renlighet och bära lämpliga, rena och, när det är nödvändigt, skyddande kläder.

2. Personer som lider av eller är bärare av en sjukdom som kan överföras via livsmedel eller som till exempel har infekterade sår, hudinfektioner, andra sår eller diarré får inte tillåtas att hantera livsmedel eller vistas på en arbetsplats där livsmedel hanteras om det finns risk för direkt eller indirekt kontaminering. Alla personer som har sådana åkommor och som är anställda i ett livsmedelsföretag och som förmodas komma i kontakt med livsmedel skall omedelbart rapportera sjukdomen eller symtomen*, och om möjligt deras orsaker,* till livsmedelsföretagaren.

KAPITEL IX

BESTÄMMELSER OM LIVSMEDELSPRODUKTER

1. Livsmedelsföretagare får inte acceptera råvaror eller ingredienser, andra än levande djur, eller andra material som används vid bearbetning av livsmedel, som veterligen är, eller rimligen kan antas vara, kontaminerade med parasiter, patogena mikroorganismer, giftiga ämnen, nedbrytningsprodukter eller främmande ämnen i sådan omfattning att slutprodukten – efter det att livsmedelsföretagarna har tillämpat normala hygieniska sorterings- och/eller berednings- eller bearbetningsförfaranden – fortfarande är otjänlig som människoföda.

2. Råvaror och alla ingredienser som förvaras på ett livsmedelsföretag skall förvaras under lämpliga förhållanden som förhindrar förskämning och skyddar mot kontaminering.

3. Livsmedel skall i alla led i produktions-, bearbetnings- och distributionskedjan skyddas mot kontaminering som kan göra livsmedlen otjänliga, skadliga för hälsan eller kontaminerade på ett sådant sätt att de inte rimligen kan konsumeras i det skick i vilket de befinner sig.

4. Adekvata förfaranden skall finnas för att bekämpa skadedjur. Adekvata förfaranden skall även finnas för att förhindra att tamdjur får tillträde till platser där livsmedel bereds, hanteras eller lagras (eller, om den behöriga myndigheten tillåter detta i särskilda fall, för att förhindra att sådant tillträde leder till kontaminering).

5. Råvaror, ingredienser, halvfabrikat och färdiga produkter i vilka patogena mikroorganismer kan förökas eller gifter kan bildas får inte förvaras vid temperaturer som kan medföra att hälsofara uppstår. Kylkedjan får inte brytas. Begränsade perioder utan temperaturkontroller skall dock tillåtas av praktiska skäl vid beredning, transport, lagring, utbjudande till försäljning eller servering av livsmedel, förutsatt att detta inte medför en hälsorisk. På livsmedelsföretag där bearbetade produkter framställs, hanteras eller förpackas skall det finnas ändamålsenliga lokaler som är tillräckligt stora för separat lagring av råvaror och beredda råvaror och tillräckligt stora, separata kylrum.

6. Livsmedel som skall förvaras eller serveras kylda skall så fort som möjligt efter upphettning, eller efter den slutliga beredningen om ingen värmebehandling sker, kylas ned till en temperatur som inte medför att en hälsorisk uppstår.

7. Upptining av livsmedel skall göras på ett sådant sätt att risken för tillväxt av patogena mikroorganismer eller toxinbildning i livsmedel minimeras. Vid upptining får livsmedlen inte utsättas för temperaturer som skulle kunna innebära en hälsorisk. Om smältvatten från upptiningen kan innebära en hälsorisk måste det ledas bort på adekvat sätt. Efter upptining skall livsmedel behandlas så att risken för tillväxt av patogena mikroorganismer eller toxinbildning minimeras.

8. Farliga och/eller oätliga ämnen, även foder, skall märkas på ett adekvat sätt och lagras i särskilda säkra behållare.

KAPITEL X

BESTÄMMELSER OM INSLAGNING OCH EMBALLERING AV LIVSMEDEL

1. Material som används för inslagning och emballering får inte utgöra en källa till kontaminering.

2. Material som används för inslagning skall lagras på ett sådant sätt att det inte utsätts för risken att kontamineras.

3. Inslagning och emballering skall utföras på sådant sätt så att produkterna inte kontamineras. När det är lämpligt, särskilt när burkar av metall och glas används, skall det säkerställas att behållaren är hel och ren.

4. Inslagningsmaterial och emballage som återanvänds skall vara lätta att rengöra och, när det är nödvändigt, lätta att desinficera.

KAPITEL XI

VÄRMEBEHANDLING

Följande krav gäller endast livsmedel som släppts ut på marknaden i hermetiskt slutna behållare.

1. En värmebehandlingsprocess som används för bearbetning av en obearbetad produkt eller för vidare bearbetning av en bearbetad produkt skall

   a) värma upp alla delar av den behandlade produkten till en bestämd temperatur under en bestämd tidsperiod, och

   b) förhindra att produkten blir kontaminerad under processen.

2. För att se till att de önskade syftena uppnås genom den använda processen skall livsmedelsföretagare regelbundet kontrollera de viktigaste relevanta parametrarna (särskilt temperatur, tryck, förslutning och mikrobiologi), bland annat med hjälp av automatiska anordningar.

3. Den använda processen bör överensstämma med en internationellt erkänd norm (t.ex. pastörisering, ultrahög temperatur eller sterilisering).

KAPITEL XII

UTBILDNING

Livsmedelsföretagare skall se till

1. att den personal som hanterar livsmedel övervakas och instrueras och/eller utbildas i livsmedelshygien på ett sätt som är anpassat till deras arbetsuppgifter,

2. att de som ansvarar för utveckling och underhåll av det förfarande som avses i artikel 5.1 i denna förordning eller för användning av relevanta riktlinjer har getts adekvat utbildning i tillämpningen av HACCP- principerna, och

3. att alla krav i nationell lagstiftning när det gäller utbildningsprogram för personer som arbetar inom vissa livsmedelssektorer uppfylls.

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 853/2004

av den 29 april 2004

om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 152.4 b i detta,

med beaktande av kommissionens förslag[1],

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande[2],

efter att ha hört Regionkommittén,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget[3], och

---

1 EGT C 365 E, 19.12.2000, s. 58.

2 EGT C 155, 29.5.2001, s. 39.

3 Europaparlamentets yttrande av den 15 maj 2002 (EUT C 180 E, 31.7.2003, s. 288), rådets gemensamma ståndpunkt av den 27 oktober 2003 (EUT C 48 E, 24.2.2004, s. 23), Europaparlamentets ståndpunkt av den 30 mars 2004... (ännu inte offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den 16 april 2004.

av följande skäl:

(1) Genom förordning (EG) nr .../2004[1] fastställde Europaparlamentet och rådet grundläggande regler för livsmedelshygien för livsmedelsföretagare.

(2) För vissa livsmedel, som kan utgöra en särskild fara för människors hälsa, krävs det särskilda hygienregler. Detta gäller särskilt livsmedel av animaliskt ursprung, i fråga om vilka förekomsten av mikrobiologiska och kemiska faror ofta har rapporterats.

(3) Inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken har många direktiv antagits för att fastställa särskilda hälsoregler för produktion och utsläppande på marknaden av produkter som ingår i förteckningen i bilaga I till fördraget. Dessa hälsoregler har minskat handelshindren för de berörda produkterna, vilket har bidragit till förverkligandet av den inre marknaden, samtidigt som reglerna garanterar att folkhälsoskyddet hålls på en hög nivå.

(4) Dessa regler innehåller gemensamma principer för folkhälsan, i synnerhet när det gäller tillverkares och behöriga myndigheters ansvar, krav på anläggningarnas struktur, drift och hygien, förfaranden för godkännande av anläggningarna, krav på lagring och transport samt märkning med kontrollmärke.

(5) Dessa principer utgör en gemensam grund för hygienisk produktion av livsmedel av animaliskt ursprung, vilket gör en förenkling av gällande direktiv möjlig.

(6) Ytterligare förenkling bör åstadkommas genom tillämpning av samma bestämmelser på alla produkter av animaliskt ursprung när detta är lämpligt.

---

[1] Sidan ... i detta nummer av EUT.

(7) En förenkling möjliggörs även genom kraven i förordning (EG) nr .../2004* på att livsmedelsföretagare som genomför något led i produktions-, bearbetnings- eller distributionskedjan för livsmedel efter primärproduktion och därmed sammanhängande verksamhet skall införa, genomföra och upprätthålla förfaranden grundade på principerna om faroanalys och kritiska styrpunkter (HACCP).

(8) Dessa faktorer motiverar tillsammans en omarbetning av de särskilda hygienreglerna i de gällande direktiven.

(9) Huvudsyftena med omarbetningen är att säkerställa en hög konsumentskyddsnivå med avseende på livsmedelssäkerhet, särskilt genom att samma regler skall gälla för livsmedelsföretagare i hela gemenskapen, samt att se till att den inre marknaden för produkter av animaliskt ursprung fungerar väl och på så sätt bidrar till att den gemensamma jordbrukspolitikens mål uppnås.

(10) De närmare hygienreglerna för produkter av animaliskt ursprung måste behållas och, där konsumentskyddet så kräver, förstärkas.

(11) Gemenskapsreglerna bör inte tillämpas på primärproduktion för användning inom privathushåll eller på enskildas beredning, hantering eller lagring av livsmedel för konsumtion inom privathushåll. Vid direkta leveranser av små mängder primärprodukter eller vissa typer av kött från den producerande livsmedelsföretagaren till konsumenten eller en lokal detaljhandelsanläggning är det dessutom lämpligt att skydda folkhälsan genom nationell lagstiftning, särskilt med tanke på de nära förbindelserna mellan producent och konsument.

---

* Publikationsbyrån skall införa det officiella numret för förordningen om livsmedelshygien (se även skäl 1).

(12) Kraven i förordning (EG) nr .../2004* är generellt tillräckliga för att garantera livsmedelssäkerhet i anläggningar som bedriver detaljhandelsverksamhet som omfattar direkt försäljning eller leverans av livsmedel av animaliskt ursprung till konsumenten. Den här förordningen bör generellt vara tillämplig på grossistverksamhet (det vill säga när en detaljhandelsanläggning vidtar åtgärder för att leverera livsmedel av animaliskt ursprung till en annan anläggning). Om man bortser från de särskilda temperaturkrav som fastställs i denna förordning bör dock kraven i förordning (EG) nr .../2004* vara tillräckliga när det gäller sådan grossistverksamhet som endast omfattar lagring eller transport.

(13) Medlemsstaterna bör ges viss möjlighet att själva bedöma huruvida kraven i denna förordning bör utvidgas eller begränsas till att omfatta detaljhandel enligt nationell lagstiftning. De får dock begränsa tillämpningen endast om de anser att kraven i förordning (EG) nr .../ 2004* är tillräckliga för att de livsmedelshygieniska kraven skall uppfyllas och om leverans av livsmedel av animaliskt ursprung från en detaljhandelsanläggning till en annan anläggning är en marginell, lokal och begränsad verksamhet. Sådan leverans bör därför endast utgöra en liten del av anläggningens näringsverksamhet. De anläggningar som erhåller leverans bör ligga i dess omedelbara närhet och leveransen bör avse endast vissa typer av produkter eller anläggningar.

---

* Publikationsbyrån skall införa det officiella numret för förordningen om livsmedelshygien (se även skäl 1).

(14) I enlighet med artikel 10 i fördraget skall medlemsstaterna vidta alla lämpliga åtgärder för att säkerställa att livsmedelsföretagarna fullgör sina skyldigheter enligt denna förordning.

(15) Spårbarhet av livsmedel är väsentlig för livsmedelssäkerheten. Livsmedelsföretagare med ansvar för anläggningar som skall godkännas enligt den här förordningen bör inte endast följa de allmänna bestämmelserna i förordning (EG) nr 178/2002[1] utan även se till att alla produkter av animaliskt ursprung som de släpper ut på marknaden är försedda med antingen kontroll- eller identifieringsmärke.

(16) Livsmedel som importeras till gemenskapen skall uppfylla de allmänna krav som föreskrivs i förordning (EG) nr 178/2002, eller uppfylla bestämmelser som är likvärdiga med gemenskapens bestämmelser. I den här förordningen fastställs vissa särskilda hygienkrav för livsmedel av animaliskt ursprung som importeras till gemenskapen.

---

[1] Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 av den 28 januari 2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning, om inrättande av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet (EGT L 31, 1.2.2002, s. 1). Förordningen ändrad genom förordning (EG) nr 1642/2003 (EUT L 245, 29.9.2003, s. 4).

(17) Antagandet av denna förordning bör inte sänka den skyddsnivå som fastställs genom de tilläggsgarantier som Finland och Sverige fick vid anslutningen till gemenskapen och som har bekräftats av beslut 94/968/EG[1], 95/50/EG[2], 95/160/EG[3], 95/161/EG[4], 95/168/EG[5], 95/409/EG[6], 95/410/EG[7] och 95/411/EG[8]. I förordningen bör det fastställas ett förfarande som under en övergångsperiod beviljar garantier åt alla medlemsstater som har ett motsvarande godkänt nationellt kontrollprogram som i fråga om de berörda livsmedlen av animaliskt ursprung är likvärdigt dem som godkänts för Finland och Sverige. I Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2160/2003 av den 17 november 2003 om bekämpning av salmonella och andra livsmedelsburna zoonotiska smittämnen[9] föreskrivs det ett liknande förfarande vad gäller levande djur och kläckägg.

(18) Struktur- och hygienkraven i denna förordning bör gälla för alla anläggningar, även små företag och mobila slakterier.

---

1 EGT L 371, 31.12.1994, s. 36.
2 EGT L 53, 9.3.1995, s. 31.
3 EGT L 105, 9.5.1995, s. 40.
4 EGT L 105, 9.5.1995, s. 44.
5 EGT L 109, 16.5.1995, s. 44.
6 EGT L 243, 11.10.1995, s. 21.
7 EGT L 243, 11.10.1995, s. 25.
8 EGT L 243, 11.10.1995, s. 29.
9 EUT L 325, 12.12.2003, s.1.

(19) Det är lämpligt med flexibilitet för att möjliggöra fortsatt användning av traditionella metoder i alla led i produktions-, bearbetnings- eller distributionskedjan för livsmedel och i förhållande till krav på anläggningarnas struktur. Flexibilitet är särskilt viktigt för områden med särskilda geografiska begränsningar, såsom de regioner i de yttersta randområdena som avses i artikel 299.2 i fördraget. Flexibiliteten bör dock inte äventyra livsmedelssäkerheten. Eftersom alla livsmedel som produceras i enlighet med hygienreglerna normalt kommer att omsättas fritt i gemenskapen, bör dessutom det förfarande som tillåter medlemsstaterna att vara flexibla vara helt öppet. Förfarandet bör omfatta möjligheten att, vid behov och för att lösa konflikter, diskutera i Ständiga kommittén för livsmedelskedjan och djurhälsa, som inrättats genom förordning (EG) nr 178/2002 och det bör bereda möjlighet för kommissionen att samordna processen och vidta lämpliga åtgärder.

(20) Definitionen av maskinurbenat kött bör vara generisk och omfatta alla metoder av maskinurbening. Den snabba tekniska utvecklingen på detta område innebär att definitionen bör vara flexibel. De tekniska kraven på maskinurbenat kött bör dock variera beroende på en riskvärdering för produkten på grundval av olika metoder.

(21) Livsmedelsföretagarna, inbegripet fodersektorn, samverkar och de överväganden som görs i fråga om djurhälsa, djurens välbefinnande och folkhälsa i alla led av produktions-, bearbetnings- och distributionskedjor är kopplade till varandra. Detta förutsätter en tillfredsställande kommunikation mellan de olika intressenterna längs hela livsmedelskedjan, från primärproduktionen till detaljhandeln.

(22) För att säkerställa en korrekt besiktning av sådant kött av frilevande vilt som är föremål för jakt och som släpps ut på gemenskapsmarknaden, bör kropparna och inälvorna av dessa djur överlämnas till en vilthanteringsanläggning för officiell besiktning efter slakt. För att bevara vissa jakttraditioner utan att därigenom inverka menligt på livsmedelssäkerheten är det dock lämpligt att utbilda jägare som släpper ut kött av frilevande vilt för användning som livsmedel på marknaden. Detta bör ge jägarna möjlighet att på plats göra en första undersökning av viltet. Under dessa förhållanden är det inte nödvändigt att kräva att utbildade jägare lämnar in alla inälvor för besiktning efter slakt vid vilthanteringsanläggningen, om de gör en första undersökning och därvid inte konstaterar någon avvikelse eller fara. Medlemsstaterna bör dock tillåtas att fastställa strängare bestämmelser inom sina territorier för att ta hänsyn till särskilda risker.

(23) I denna förordning bör kriterier fastställas för obehandlad mjölk i väntan på att nya krav antas för utsläppande av sådan mjölk på marknaden. Dessa kriterier bör utgöras av åtgärdsgränser som innebär att livsmedelsföretagare, när de överskrider dessa, måste vidta korrigerande åtgärder och underrätta den behöriga myndigheten. Kriterierna bör inte utgöras av maximinivåer ovanför vilka obehandlad mjölk inte får släppas ut på marknaden. Detta innebär att obehandlad mjölk som inte helt uppfyller kriterierna utan risk kan användas som livsmedel under vissa omständigheter, om lämpliga åtgärder vidtas. När det gäller obehandlad mjölk och obehandlad grädde som är avsedd för direkt konsumtion, är det lämpligt att göra det möjligt för varje medlemsstat att bibehålla eller fastställa lämpliga åtgärder rörande hälsoskydd, för att säkerställa att målen i denna förordning uppnås på dess territorium.

(24) Kriteriet för obehandlad mjölk som används för tillverkning av mejeriprodukter bör vara tre gånger högre än kriteriet för obehandlad mjölk som hämtas från mjölkproduktionsanläggningen. Kriteriet för mjölk som används för tillverkning av bearbetade mejeriprodukter utgörs av ett absolut värde medan det rör sig om ett genomsnitt för obehandlad mjölk som hämtas från mjölkproduktionsanläggningen. Även om temperaturkraven i denna förordning iakttas stoppar det inte all bakterieväxt under transport och lagring.

(25) Denna omarbetning innebär att de nuvarande hygienreglerna kan upphävas. Detta uppnås genom Europaparlamentets och rådets direktiv .../... EG av den ... om upphävande av vissa direktiv om livsmedelshygien och hygienkrav för tillverkning och utsläppande på marknaden av vissa produkter av animaliskt ursprung avsedda att användas som livsmedel[1].

(26) Dessutom ersätter reglerna om ägg i denna förordning dem i rådets beslut 94/371/EG av den 20 juni 1994 om särskilda hygienvillkor för utsläppande på marknaden av vissa typer av ägg[2], som förlorar sin giltighet genom att bilaga II till rådets direktiv 92/118/EEG[3] upphävs.

(27) Gemenskapens lagstiftning om livsmedelshygien bör grundas på vetenskapliga utlåtanden. Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet bör därför rådfrågas när det är nödvändigt.

---

1 Sidan ... i detta nummer av EUT.

2 EGT L 168, 2.7.1994, s. 34.

3 Rådets direktiv 92/118/EEG av den 17 december 1992 om djurhälso- och hygienkrav för handel inom gemenskapen med produkter, som inte omfattas av sådana krav i de särskilda gemenskapsbestämmelser som avses i bilaga A.I till direktiv 89/662/EEG och, i fråga om patogener, i direktiv 90/425/EEG, samt för import till gemenskapen av sådana produkter (EGT L 62, 15.3.1993, s. 49). Direktivet senast ändrat genom kommissionens förordning 445/2004 (EUT L 72, 11.3.2004, s. 60).

(28) Kommissionen och medlemsstaterna bör ha ett nära och effektivt samarbete inom Ständiga kommittén för livsmedelskedjan och djurhälsa för att hänsyn skall kunna tas till tekniska och vetenskapliga framsteg.

(29) Kraven i denna förordning bör tillämpas först när alla delar av den nya lagstiftningen om livsmedelshygien har trätt i kraft. Det är också lämpligt att det går minst 18 månader mellan ikraftträdandet och tillämpningen av de nya reglerna, för att de berörda företagen skall få tid att anpassa sig.

(30) De åtgärder som är nödvändiga för att tillämpa denna förordning bör antas i enlighet med rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter[1].

[1] EGT L 184, 17.7.1999, s. 23.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1
Räckvidd

1. I denna förordning fastställs särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung för livsmedelsföretagare. Dessa regler kompletterar reglerna i förordning (EG) nr .../2004[*]. De skall tillämpas på obearbetade och bearbetade produkter av animaliskt ursprung.

2. Såvida inte något annat uttryckligen föreskrivs, skall denna förordning inte tillämpas på livsmedel som innehåller både produkter av vegetabiliskt ursprung och bearbetade produkter av animaliskt ursprung. Bearbetade produkter av animaliskt ursprung som används vid tillverkningen av sådana livsmedel skall dock införskaffas och hanteras i enlighet med kraven i denna förordning.

3. Denna förordning skall inte tillämpas på

a) primärproduktion för användning inom privathushåll,

b) enskildas beredning, hantering eller lagring av livsmedel för konsumtion inom privathushåll,

[*] Publikationsbyrån skall införa det officiella numret för förordningen om livsmedelshygien.

c) producenters direkta leveranser av små mängder primärprodukter till konsumenter eller till lokala detaljhandelsanläggningar som levererar direkt till konsumenter,

d) producenters direkta leveranser av små mängder kött från fjäderfä och hardjur som slaktas på gården till konsumenter eller till lokala detaljhandelsanläggningar som levererar sådant kött direkt till konsumenter,

e) jägare som levererar små mängder av frilevande vilt eller kött från frilevande vilt direkt till konsumenter eller till lokala detaljhandelsanläggningar som levererar direkt till konsumenter.

4. Medlemsstaterna skall i sin nationella lagstiftning fastställa regler för den verksamhet och de personer som avses i punkt 3 c, d och e. Sådana nationella regler skall garantera att målen i denna förordning uppnås.

5. a) Såvida inte något annat uttryckligen föreskrivs, skall denna förordning inte tillämpas på detaljhandeln.

b) Denna förordning skall dock tillämpas på detaljhandeln när verksamhet genomförs i syfte att leverera livsmedel av animaliskt ursprung till en annan anläggning, förutom i de fall då

i) verksamheten består av endast lagring eller transport, varvid de särskilda temperaturkraven i bilaga III skall tillämpas, eller

ii) leveransen av livsmedel av animaliskt ursprung från detaljhandelsanläggningen sker endast till andra detaljhandelsanläggningar och enligt den nationella lagstiftningen är marginell, av lokal karaktär och begränsad.

c) Medlemsstaterna får anta nationella bestämmelser för att tillämpa kraven i denna förordning på de detaljhandelsanläggningar belägna på deras territorium som förordningen inte är tillämplig på enligt a eller b.

6. Denna förordning skall tillämpas utan att det påverkar

a) relevanta regler för djurs och människors hälsa, inklusive strängare bestämmelser för förebyggande, kontroll och utrotning av vissa typer av transmissibel spongiform encefalopati,

b) krav på djurskydd, och

c) krav på identifikation av djur och på spårbarhet för produkter av animaliskt ursprung.

Artikel 2

Definitioner

I denna förordning skall följande definitioner gälla:

1. De definitioner som fastställs i förordning (EG) nr 178/2002.

2. De definitioner som fastställs i förordning (EG) .../2004*.

3. De definitioner som fastställs i bilaga I.

4. Tekniska definitioner i bilagorna II och III.

* Publikationsbyrån skall införa det officiella numret för förordningen om livsmedelshygien.

KAPITEL II

LIVSMEDELSFÖRETAGARNAS SKYLDIGHETER

Artikel 3

Allmänna skyldigheter

1. Livsmedelsföretagare skall följa tillämpliga bestämmelser i bilagorna II och III.

2. Livsmedelsföretagare får inte använda något annat ämne än dricksvatten – eller, när förordning (EG) nr .../2004[*] eller den här förordningen medger dess användning, rent vatten – för att avlägsna ytkontaminering från produkter av animaliskt ursprung, såvida inte ämnets användning godkänts i enlighet med förfarandet i artikel 12.2. Livsmedelsföretagare skall också uppfylla varje användningsvillkor som kan komma att antas i enlighet med samma förfarande. Användning av ett godkänt ämne får inte påverka livsmedelsföretagares skyldighet att uppfylla kraven i denna förordning.

Artikel 4

Registrering och godkännande av anläggningar

1. Livsmedelsföretagare skall på marknaden släppa ut produkter av animaliskt ursprung som tillverkats i gemenskapen endast om de har beretts och hanterats uteslutande i anläggningar som

a) uppfyller tillämpliga krav i förordning (EG) nr .../2004[*], i bilagorna II och III till den här förordningen samt andra relevanta krav i livsmedelslagstiftning, och

[*] Publikationsbyrån skall införa det officiella numret för förordningen om livsmedelshygien.

b) den behöriga myndigheten har registrerat eller, om detta krävs enligt punkt 2, godkänt.

2. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 6.3 i förordning (EG) nr .../2004* får anläggningar som hanterar de produkter av animaliskt ursprung för vilka krav fastställs i bilaga III till den här förordningen bedriva verksamhet endast om de har godkänts av den behöriga myndigheten i enlighet med punkt 3 i denna artikel, med undantag av de anläggningar som endast utför

a) primärproduktion,

b) transporter,

c) lagring av produkter som inte kräver temperaturreglerade lagringsförhållanden, eller

d) annan detaljhandel än den som omfattas av denna förordning enligt artikel 1.5 b.

3. Anläggningar som omfattas av krav på godkännande enligt punkt 2 får bedriva verksamhet endast om den behöriga myndigheten, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr .../2004 av den ... om fastställande av särskilda bestämmelser för genomförande av offentlig kontroll av produkter av animaliskt ursprung avsedda att användas som livsmedel[1]

a) efter ett besök på plats har gett anläggningen ett godkännande för att bedriva verksamhet, eller

b) har gett anläggningen ett villkorat godkännande.

---

* Publikationsbyrån skall införa det officiella numret för förordningen om livsmedelshygien.

1 Sidan ... i detta nummer av EUT.

4. Livsmedelsföretagare skall samarbeta med de behöriga myndigheterna i enlighet med förordning (EG) nr .../2004*. Livsmedelsföretagare skall särskilt se till att anläggningar upphör med driften om den behöriga myndigheten drar tillbaka sitt godkännande eller, vid villkorat tillstånd, inte ger förlängning eller fullständigt godkännande.

5. Denna artikel skall inte hindra en anläggning från att släppa ut livsmedel på marknaden mellan den dag då denna förordning skall börja tillämpas och den första efterföljande besiktningen av den behöriga myndigheten, om anläggningen

a) omfattas av krav på godkännande enligt punkt 2 och släppte ut produkter av animaliskt ursprung på marknaden i enlighet med gemenskapslagstiftningen omedelbart före tillämpningen av denna förordning, eller

b) är sådan att det inte fanns något krav på godkännande före tillämpningen av denna förordning.

---

* Publikationsbyrån skall införa det officiella numret för förordningen om genomförande av offentlig kontroll (se artikel 4.3).

Artikel 5

Kontroll- och identifieringsmärkning

1. Livsmedelsföretagare skall på marknaden släppa ut produkter av animaliskt ursprung som hanterats på en anläggning som omfattas av krav på godkännande enligt artikel 4.2, endast om livsmedlen är försedda med antingen

a) ett kontrollmärke som anbringats i enlighet med förordning (EG) nr .../2004*, eller

b) ett identifieringsmärke i enlighet med avsnitt I i bilaga II till den här förordningen, om den ovannämnda förordningen inte föreskriver att ett kontrollmärke skall anbringas.

2. Livsmedelsföretagare får anbringa ett identifieringsmärke på en produkt av animaliskt ursprung endast om produkten har framställts i enlighet med denna förordning i anläggningar som uppfyller kraven i artikel 4.

3. Livsmedelsföretagare får inte avlägsna ett kontrollmärke som anbringats i enlighet med förordning (EG) nr .../2004* från kött, såvida de inte styckar, bearbetar eller behandlar det på annat sätt.

---

* Publikationsbyrån skall införa det officiella numret för förordningen om genomförande av offentlig kontroll.

Artikel 6

Produkter av animaliskt ursprung från länder utanför gemenskapen

1. Livsmedelsföretagare som importerar produkter av animaliskt ursprung från tredje land skall se till att import sker endast

a) om det avsändande tredje landet finns på en förteckning, upprättad i enlighet med artikel 11 i förordning (EG) nr [*]/2004, över tredje länder från vilka import av denna produkt är tillåten,

b) i) om den anläggning varifrån produkten har avsänts och där den har erhållits eller beretts finns på en förteckning, upprättad i enlighet med artikel 12 i förordning (EG) nr [*]/2004, över anläggningar från vilka import av denna produkt är tillåten i förekommande fall,

ii) om produkten, när det gäller färskt kött, malet kött, köttberedningar, köttprodukter och maskinurbenat kött, tillverkades av kött som erhållits i slakterier och styckningsanläggningar vilka finns på förteckningar upprättade i enlighet med artikel 12 i förordning (EG) nr [*]/2004 eller i godkända gemenskapsanläggningar, och

iii) om produktionsområdet, när det gäller levande musslor, tagghudingar, manteldjur och marina snäckor finns på en förteckning upprättad i enlighet med artikel 13 i den förordningen i förekommande fall

* Publikationsbyrån skall införa det officiella numret för förordningen om offentliga kontroller.

c) om produkten uppfyller

i) kraven enligt den här förordningen, inklusive kraven i artikel 5 om kontroll- och identifieringsmärkning,

ii) kraven enligt förordning (EG) nr [*]/2004, och

iii) alla importvillkor som fastställs i den gemenskapslagstiftning som är tillämplig på importkontroller av produkter av animaliskt ursprung, och

d) om kraven i artikel 14 i förordning (EG) nr [**]/2004 beträffande intyg och handlingar är uppfyllda i tillämpliga fall.

2. Genom undandag från punkt 1 får import av fiskeriprodukter även ske i enlighet med de särskilda bestämmelser som fastställs i artikel 15 i förordning (EG) nr [**]/2004.

3. Livsmedelsföretagare som importerar produkter av animaliskt ursprung skall se till att

a) produkterna vid import finns tillgängliga för kontroll i enlighet med direktiv 97/78/EG[1],

---

* Publikationsbyrån skall införa det officiella numret för förordningen om livsmedelshygien.

** Publikationsbyrån skall införa det officiella numret för förordningen om genomförande av offentlig kontroll.

1 Rådets direktiv 97/78/EG av den 18 december 1997 om principerna för organisering av veterinärkontroller av produkter från tredje land som förs in i gemenskapen (EGT L 24, 30.1.1998, s. 9). Direktivet ändrat genom 2003 års anslutningsakt.

b) importen uppfyller kraven i direktiv 2002/99/EG[1], och

c) verksamhet som bedrivs under deras kontroll och som äger rum efter importen bedrivs i enlighet med kraven i bilaga III.

4. Livsmedelsföretagare som importerar livsmedel som innehåller både produkter av vegetabiliskt ursprung och bearbetade produkter av animaliskt ursprung skall se till att de bearbetade produkter av animaliskt ursprung som ingår i dessa livsmedel uppfyller kraven i punkterna 1–3. De måste kunna påvisa att de har gjort detta (till exempel genom lämplig dokumentation eller certifiering, men inte nödvändigtvis i det format som anges i punkt 1 d).

KAPITEL III

HANDEL

Artikel 7
Dokument

1. När så krävs enligt bilaga II eller III skall livsmedelsföretagare se till att intyg eller andra dokument åtföljer sändningar av produkter av animaliskt ursprung.

2. I enlighet med förfarandet i artikel 12.2 får

a) förlagor för dokumenten fastställas, och

b) användning av elektroniska dokument tillåtas.

---

[1] Rådets direktiv 2002/99/EG av den 16 december 2002 om fastställande av djurhälsoregler för produktion, bearbetning, distribution och införsel av produkter av animaliskt ursprung avsedda att användas som livsmedel. (EGT L 18, 23.1.2003, s. 11).

Artikel 8

Särskilda garantier

1. Livsmedelsföretagare som avser att släppa ut följande livsmedel av animaliskt ursprung på marknaden i Sverige eller Finland skall uppfylla reglerna i punkt 2 beträffande salmonella:

a) Kött från nötkreatur och svin, inbegripet malet kött men undantaget köttberedningar och maskinurbenat kött.

b) Fjäderfäkött från tamhöns, kalkon, pärlhöns, ankor och gäss, inbegripet malet kött men med undantag för köttberedningar och maskinurbenat kött.

c) Ägg.

2. a) När det gäller kött från nötkreatur och svin och kött från fjäderfän skall prov på sändningar ha tagits i avsändaranläggningen och ha genomgått mikrobiologisk analys med negativt resultat i enlighet med gemenskapslagstiftningen.

b) När det gäller ägg skall förpackningscentraler garantera att sändningarna härrör från besättningar som genomgått mikrobiologisk provtagning med negativt resultat i enlighet med gemenskapslagstiftningen.

c) När det gäller kött från nötkreatur och svin behöver inte provtagningen enligt a genomföras för sändningar som är avsedda för en anläggning för pastörisering, sterilisering eller annan behandling med motsvarande effekt. När det gäller ägg behöver provtagningen enligt b inte genomföras för sändningar som är avsedda för framställning av bearbetade produkter genom en process som garanterar eliminering av salmonella.

d) Den provtagning som föreskrivs i a och b behöver inte genomföras för kött från en anläggning som omfattas av ett kontrollprogram vilket i enlighet med förfarandet i artikel 12.2 har erkänts som likvärdigt med det som har godkänts för Sverige och Finland när det gäller berörda livsmedel av animaliskt ursprung.

e) När det gäller kött från nötkreatur och svin och kött från fjäderfän skall ett handelsdokument eller intyg som överensstämmer med en förlaga som fastställts enligt gemenskapslagstiftningen medfölja livsmedlet och ange

i) att kontrollerna i a har genomförts med negativt resultat, eller

ii) att köttet är avsett för något av de ändamål som anges i c, eller

iii) att köttet kommer från en anläggning som omfattas av d.

f) När det gäller ägg skall ett intyg om att provtagning enligt b har genomförts med negativt resultat eller att äggen är avsedda att användas på det sätt som anges i c medfölja sändningarna.

3. I enlighet med förfarandet i artikel 12.2

a) får kraven i punkterna 1 och 2 uppdateras med hänsyn särskilt till ändringar av medlemsstaternas kontrollprogram eller antagandet av mikrobiologiska kriterier enligt förordning (EG) nr .../2004*, och

b) får de regler i punkt 2 som avser något av de livsmedel som anges i punkt 1 utvidgas till att helt eller delvis omfatta en eller flera medlemsstater, eller en eller flera regioner i en medlemsstat, som har ett kontrollprogram som erkänts som likvärdigt med det som godkänts för Sverige och Finland när det gäller berörda livsmedel av animaliskt ursprung.

4. I denna artikel avses med *kontrollprogram* kontrollprogram som godkänts i enlighet med förordning (EG) nr 2160/2003.

KAPITEL IV

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 9
Genomförandeåtgärder och övergångsbestämmelser

Genomförandeåtgärder och övergångsbestämmelser får fastställas i enlighet med förfarandet i artikel 12.2.

---

* Publikationsbyrån skall införa det officiella numret för förordningen om livsmedelshygien.

Artikel 10

Ändring och anpassning av bilagorna II och III

1. Bilagorna II och III får anpassas eller uppdateras i enlighet med förfarandet i artikel 12.2 med beaktande av följande:

a) Utvecklingen av riktlinjer för god praxis.

b) Erfarenheter från genomförandet av HACCP-baserade system i enlighet med artikel 5 i förordning (EG) nr .../2004*.

c) Den tekniska utvecklingen och dess praktiska konsekvenser samt konsumentkrav när det gäller livsmedlens sammansättning.

d) Vetenskapliga utlåtanden, särskilt nya riskvärderingar.

e) Mikrobiologiska kriterier och temperaturkriterier för livsmedel.

f) Förändringar i konsumtionsmönster.

2. Undantag från bilagorna II och III får beviljas i enlighet med förfarandet i artikel 12.2, under förutsättning att de inte motverkar denna förordnings syften.

3. Medlemsstaterna får, utan att äventyra syftet med denna förordning, anta nationella åtgärder för att anpassa kraven i bilaga III i enlighet med punkterna 4–8.

4. a) De nationella åtgärder som avses i punkt 3 skall syfta till att

i) möjliggöra fortsatt användning av traditionella metoder i alla led i produktions-, bearbetnings- eller distributionskedjan för livsmedel, eller

ii) tillgodose behoven för livsmedelsföretag som är belägna i områden med särskilda geografiska begränsningar.

b) I andra fall skall de enbart tillämpas på anläggningars konstruktion, utformning och utrustning.

5. Den medlemsstat som önskar anta nationella åtgärder i enlighet med punkt 3 skall anmäla detta till kommissionen och de övriga medlemsstaterna. Varje anmälan skall

a) ge en detaljerad beskrivning av de krav som medlemsstaten anser sig behöva anpassa och vilken typ av anpassning som eftersträvas,

b) beskriva de livsmedel och anläggningar som berörs,

c) förklara skälen till anpassningen, bl.a. genom att när så är relevant göra en sammanfattning av den faroanalys som genomförts och vilka åtgärder som skall vidtas för att se till att anpassningen inte äventyrar syftet med denna förordning, och

d) lämna övriga uppgifter som är relevanta.

6. Övriga medlemsstater skall ha tre månader på sig från det att de mottagit anmälan enligt punkt 5 för att översända skriftliga kommentarer till kommissionen. För anpassningar enligt punkt 4 b skall denna period förlängas till fyra månader, om någon medlemsstat begär detta. Kommissionen får och, om den får skriftliga kommentarer från en eller flera medlemsstater, skall samråda med medlemsstaterna inom den kommitté som avses i artikel 12.1. I enlighet med förfarandet i artikel 12.2 får kommissionen besluta om de aviserade åtgärderna får genomföras, när så är nödvändigt efter lämpliga ändringar. Om så är lämpligt får kommissionen föreslå allmänna åtgärder i enlighet med punkt 1 eller 2 i den här artikeln.

7. En medlemsstat får endast anta nationella åtgärder för anpassning av kraven i bilaga III

a) i överensstämmelse med ett beslut som fattats enligt punkt 6,

b) om kommissionen en månad efter det att den period som anges i punkt 6 löpt ut inte har underrättat medlemsstaterna om att den har mottagit skriftliga kommentarer eller om att den avser att föreslå ett beslut enligt punkt 6, eller

c) enligt punkt 8.

8. En medlemsstat får på eget initiativ och med förbehåll för de allmänna bestämmelserna i fördraget bibehålla eller fastställa nationella regler

a) som förbjuder eller begränsar utsläppande på marknaden inom dess territorium av obehandlad mjölk eller obehandlad grädde som är avsedd för direkt konsumtion, eller

b) som tillåter användningen, med den behöriga myndighetens tillstånd, av obehandlad mjölk som inte uppfyller de kriterier som fastställs i avsnitt IX i bilaga III avseende antal bakterier och somatiskt celltal för framställning av ost med en lagrings- eller mognadsperiod på minst 60 dagar och mjölkprodukter som erhållits i samband med tillverkningen av sådan ost, under förutsättning att detta inte hindrar uppfyllandet av syftet med denna förordning.

Artikel 11

Särskilda beslut

Utan att det påverkar den generella tillämpningen av artikel 9 och artikel 10.1 får genomförandeåtgärder fastställas eller ändringar av bilaga II eller III antas, i enlighet med förfarandet i artikel 12.2,

1. för att fastställa bestämmelser för transport av icke nedkylt kött,

2. för att i fråga om maskinurbenat kött specificera en kalciumhalt som inte är markant högre än den i malet kött,

3. för att fastställa annan behandling som får användas i en bearbetningsanläggning när det gäller levande musslor från produktionsområden av klass B eller C som inte har genomgått rening eller återutläggning,

4. för att specificera erkända metoder för provtagning när det gäller marina biotoxiner,

5. för att fastställa kompletterande hälsonormer för levande musslor i samarbete med berört referenslaboratorium i gemenskapen, inbegripet

a) gränsvärden och analysmetoder för andra marina biotoxiner,

b) metoder för provtagning för virus och virologiska normer, och

c) provtagningsplaner samt metoder och analystolerans för kontroll av att hälsonormerna följs,

6. för att fastställa andra hälsonormer eller kontroller, om vetenskapliga rön tyder på att de är nödvändiga för att skydda folkhälsan,

7. för att utvidga bilaga III, avsnitt VII, kapitel IX till att omfatta andra levande musslor än kammusslor,

8. för att ange kriterier för fastställande av att en fångstplats enligt epidemiologiska data inte utgör någon hälsorisk med avseende på förekomsten av parasiter och för fastställande av när den behöriga myndigheten följaktligen får ge livsmedelsföretagare tillstånd att inte behöva frysa fiskeriprodukter i enlighet med bilaga III, avsnitt VIII, kapitel III, del D,

9. för att fastställa kriterier på färskhet och gränsvärden för histamin och total mängd flyktigt kväve för fiskeriprodukter,

10. för att tillåta användning av obehandlad mjölk som inte uppfyller de kriterier som fastställs i bilaga III avsnitt IX avseende antal bakterier och somatiskt celltal för framställning av vissa mjölkprodukter,

11. utan att det påverkar tillämpningen av direktiv 96/23/EG[1] för att fastställa ett högsta tillåtna värde för den sammanlagda mängden rester av antibiotika i obehandlad mjölk, och

12. för att godkänna likvärdiga processer för produktion av gelatin eller kollagen.

Artikel 12

Kommittéförfarande

1. Kommissionen skall biträdas av Ständiga kommittén för livsmedelskedjan och djurhälsa.

2. När det hänvisas till denna punkt skall artiklarna 5 och 7 i beslut 1999/468/EG tillämpas, med beaktande av bestämmelserna i artikel 8 i det beslutet.

Den tid som avses i artikel 5.6 i beslut 1999/468/EG skall vara tre månader.

3. Kommittén skall själv anta sin arbetsordning.

---

[1] Rådets direktiv 96/23/EG av den 29 april 1996 om införande av kontrollåtgärder för vissa ämnen och restsubstanser av dessa i levande djur och i produkter framställda därav (EGT L 125, 23.5.1996, s. 10). Direktivet ändrat genom förordning (EG) nr 806/2003 (EUT L 122, 16.5.2003, s. 1).

Artikel 13

Samråd med Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet

Kommissionen skall samråda med Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet i frågor som omfattas av denna förordning och som kan ha väsentlig betydelse för folkhälsan, och i synnerhet före framläggandet av förslag om att utvidga bilaga III, avsnitt III till att omfatta även andra djurarter.

Artikel 14

Rapport till Europaparlamentet och rådet

1. Kommissionen skall senast den ... [*] överlämna en rapport till Europaparlamentet och rådet med en genomgång av de erfarenheter som gjorts genom tillämpningen av denna förordning.

2. Kommissionen skall när så är lämpligt låta rapporten åtföljas av lämpliga förslag.

Artikel 15

Denna förordning träder i kraft tjugo dagar efter det att den har offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning.

Den skall tillämpas från och med 18 månader efter den dag då följande rättsakter har trätt i kraft:

a) Förordningen (EG) nr .../2004[**].

---

[*] Fem år efter det att denna förordning har trätt i kraft.

[**] Publikationsbyrån skall införa det officiella numret för förordningen om livsmedelshygien (som i skäl 1).

b) Förordning (EG) nr .../2004[*].

c) direktiv 2004/.../EG[**].

Den skall dock inte tillämpas före den 1 januari 2006.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Strasbourg den 29.4.2004.

På Europaparlamentets vägnar	På rådets vägnar
Ordförande	Ordförande
P. COX	M. McDOWELL

[*] Publikationsbyrån skall införa det officiella numret på den förordning som avses i artikel 4.3.
[**] Publikationsbyrån skall införa det officiella numret på det direktiv som avses i skäl 25.

BILAGA I

DEFINITIONER

I denna förordning avses med

1. KÖTT

1.1 *Kött*: alla ätliga delar av de djur som avses i punkterna 1.2–1.8, inklusive blod.

1.2 *Tama hov- och klövdjur*: nötkreatur (inklusive vattenbuffel och bison), svin, får och getter samt tama hästdjur.

1.3 *Fjäderfä*: tamfjäderfä, inklusive fåglar som inte betraktas som tamfjäderfä men som föds upp som sådana, med undantag av strutsfåglar.

1.4 *Hardjur*: kaniner, harar och gnagare.

1.5 *Frilevande vilt*:

– vilda hov- och klövdjur samt hardjur och landlevande däggdjur som är föremål för jakt i syfte att användas som livsmedel och anses vara frilevande vilt enligt tillämplig lagstiftning i den berörda medlemsstaten, däribland däggdjur som lever fritt inom ett inhägnat område under liknande förhållanden som vilda djur, och

– frilevande vild fågel som är föremål för jakt i syfte att användas som livsmedel.

1.6 *Hägnat vilt*: hägnade strutsfåglar och hägnade landlevande däggdjur, dock inte de som avses i punkt 1.2.

1.7 *Småvilt*: frilevande fågel och hardjur som lever fritt i vilt tillstånd.

1.8 *Storvilt*: landlevande däggdjur som lever fritt i vilt tillstånd och inte omfattas av definitionen av småvilt.

1.9 *Slaktkropp*: kroppen av ett djur efter avlivning och uppslaktning.

1.10 *Färskt kött*: kött som inte har undergått någon annan konserverande behandling än kylning, frysning eller djupfrysning, inbegripet kött som är vakuumförpackat eller förpackat i kontrollerad atmosfär.

1.11 *Slaktbiprodukter*: annat färskt kött än slaktkroppen, inbegripet inälvor och blod.

1.12 *Inälvor*: organ från bröst-, buk- och bäckenhålorna, samt luft- och matstrupe och, när det gäller fjäderfä, kräva.

1.13 *Malet kött*: benfritt kött som har finfördelats genom malning och som innehåller mindre än 1 % salt.

1.14 *Maskinurbenat kött*: produkt som framställs genom att kött avlägsnas från köttben efter urbening eller från slaktkroppar av fjäderfä med mekaniska metoder som medför att muskelfiberstrukturen försvinner eller förändras.

1.15 *Köttberedningar*: färskt kött, inklusive finfördelat kött, till vilket livsmedel, smakämnen eller andra tillsatser har tillförts eller vilket har genomgått processer som inte är tillräckliga för att ändra köttets muskelfiberstruktur och som sålunda inte tar bort de egenskaper som är karakteristiska för färskt kött.

1.16 *Slakteri*: anläggning för avlivning och uppslaktning av djur vars kött är avsett som livsmedel.

1.17 *Styckningsanläggning*: anläggning för urbening och/eller styckning av kött.

1.18 *Vilthanteringsanläggning*: varje anläggning där vilt och kött från nedlagt vilt bereds innan det släpps ut på marknaden.

2. LEVANDE MUSSLOR

2.1 *Musslor*: blötdjur med lamellförgrenade gälar som livnär sig genom filtrering.

2.2 *Marina biotoxiner*: giftiga ämnen lagrade i musslor, särskilt till följd av att de livnär sig på plankton som innehåller toxiner.

2.3 *Konditionering*: lagring av levande musslor från klass A-produktionsområden, renings- eller leveranscentraler i tankar eller annan installation med rent havsvatten eller i naturliga miljöer för att avlägsna sand, dy eller slem och för att bevara eller förbättra de organoleptiska egenskaperna och se till att musslorna är livskraftiga innan de förpackas.

2.4 *Upptagare*: varje fysisk eller juridisk person som med någon metod tar upp levande musslor från ett produktionsområde i avsikt att bereda och avyttra dem.

2.5 *Produktionsområde*: varje område i hav, i anslutning till flodmynning eller lagun som utgör en naturlig fyndplats för musslor eller område som används för odling av musslor och från vilket levande musslor tas upp.

2.6 *Återutläggningsområde*: varje område i hav, i anslutning till flodmynning eller lagun som har klart markerade gränser, angivna med bojar, stolpar eller annan fast anordning, och som används uteslutande för naturlig rening av levande musslor.

2.7 *Leveranscentral*: varje anläggning, vid eller utanför kusten, avsedd för mottagning, konditionering, tvättning, rening, klassificering, förpackning av levande musslor avsedda att användas som livsmedel.

2.8 *Reningsanläggning*: anläggning med tank, försörjd med rent havsvatten, i vilken levande musslor placeras under den tid som krävs för att reducera kontaminering så att musslorna blir tjänliga som livsmedel.

2.9 *Återutläggning*: överföring av levande musslor till ett område i hav, lagun eller i anslutning till flodmynning under den tid som krävs för att reducera kontaminering så att musslorna blir tjänliga som livsmedel. Överföring av musslor till områden som är mer lämpade för deras ytterligare tillväxt omfattas inte av denna definition.

3. FISKERIPRODUKTER

3.1 *Fiskeriprodukter*: alla viltlevande eller uppfödda salt- eller sötvattensdjur (med undantag för levande musslor, levande tagghudingar, levande manteldjur och levande marina snäckor samt alla däggdjur, kräldjur och groddjur) inklusive alla ätliga former, delar och produkter av sådana djur.

3.2 *Fabriksfartyg*: fartyg på vilket fiskeriprodukter hanteras på ett eller flera av följande sätt samt därefter förpackas och, vid behov, kyls eller djupfryses: filéas, skivas, flås, skalas, urtas, mals eller bearbetas.

3.3 *Frysfartyg*: fartyg på vilket frysning av fiskeriprodukter utförs, i lämpliga fall efter föregående avblodning, huvudskärning, rensning och borttagande av fenor samt vid behov följt av förpackning.

3.4 *Maskinurbenad fiskeriprodukt*: alla produkter som framställs genom att kött avlägsnas från fiskeriprodukter med mekaniska metoder som medför att muskelfiberstrukturen försvinner eller förändras.

3.5 *Färska fiskeriprodukter*: obearbetade fiskeriprodukter, vare sig de är hela eller beredda, inklusive produkter som har förpackats i vakuum eller i modifierad atmosfär och som inte har genomgått någon annan behandling än kylning för att garantera hållbarheten.

3.6 *Beredda fiskeriprodukter*: obearbetade fiskeriprodukter som har genomgått ett moment som påverkar helheten, såsom rensning, huvudskärning, skivning, filetering och hackning.

4. MJÖLK

4.1 *Obehandlad mjölk*: mjölk som produceras genom utsöndring från mjölkkörtlar hos husdjur och som inte har uppvärmts till mer än 40°C eller behandlats på annat sätt med motsvarande verkan.

4.2 *Mjölkproduktionsanläggning*: anläggning som håller ett eller flera husdjur för att de skall producera mjölk som är avsedd att släppas ut på marknaden som livsmedel.

5. ÄGG

5.1 *Ägg*: ägg i skal – med undantag av knäckta, ruvade och kokta, stekta eller på annat sätt tillagade ägg – som produceras av hägnat fjäderfä och som är lämpliga för direkt användning som livsmedel eller för beredning av äggprodukter.

5.2 *Flytande ägg*: det obearbetade innehållet i ägg när skalet avlägsnats.

5.3 *Skadade ägg*: ägg med skadat skal och oskadade hinnor.

5.4 *Förpackningscentral*: anläggning där ägg indelas i klasser efter kvalitet och vikt.

6. GRODLÅR OCH SNÄCKOR

6.1 *Grodlår*: bakre delarna av kroppen, avdelad på tvären bakom frambenen, urtagen och avhudad, av arten Rana (släktet Ranidae).

6.2 *Snäckor*: landsnäckor av arten Helix pomatia Linné, Helix aspersa Muller, Helix lucorum och arter som tillhör släktet Achatinidae.

7. BEARBETADE PRODUKTER

7.1 *Köttprodukter*: bearbetade produkter som framställs genom bearbetning av kött eller genom vidare bearbetning av sådana bearbetade produkter och vars snittyta visar att produkten inte längre har karaktären av färskt kött.

7.2 *Mjölkprodukter*: bearbetade produkter som framställs genom bearbetning av obehandlad mjölk eller genom vidare bearbetning av sådana bearbetade produkter.

7.3 *Äggprodukter*: bearbetade produkter som framställts genom bearbetning av ägg, eller olika beståndsdelar eller blandningar av ägg, eller genom vidare bearbetning av sådana bearbetade produkter.

7.4 *Bearbetade fiskeriprodukter*: bearbetade produkter som framställs genom bearbetning av fiskeriprodukter eller genom vidare bearbetning av sådana bearbetade produkter.

7.5 *Utsmält djurfett*: fett som kommer från utsmältning av kött, inklusive ben, och är avsett att användas som livsmedel.

7.6 *Fettgrevar*: proteinhaltiga rester efter utsmältning, efter partiell separation av fett och vatten.

7.7 *Gelatin*: naturligt, lösligt protein, gelbildande eller icke gelbildande, som erhållits genom partiell hydrolys av kollagen som framställts av ben, hudar och skinn, ligament och senor från djur.

7.8 *Kollagen*: den proteinbaserade produkt som utvinns ur djurben, hudar, skinn och senor och som framställs i enlighet med de relevanta kraven i denna förordning.

7.9 *Behandlade magar, blåsor och tarmar*: magar, blåsor och tarmar som efter det att de har tagits ur och rengjorts har behandlats genom saltning, uppvärmning eller torkning.

8. ANDRA DEFINITIONER

8.1 *Produkter av animaliskt ursprung*:

– livsmedel av animaliskt ursprung, inklusive honung och blod,

– levande musslor, levande tagghudingar, levande manteldjur och levande marina snäckor avsedda att användas som livsmedel, och

– andra djur avsedda att behandlas i syfte att levereras levande till konsumenten.

8.2 *Grossistmarknad*: ett livsmedelsföretag som innefattar flera separata enheter som delar gemensamma anläggningar och avdelningar och som säljer livsmedel till livsmedelsföretagare.

BILAGA II

KRAV SOM GÄLLER FLERA PRODUKTER AV ANIMALISKT URSPRUNG

AVSNITT I: IDENTIFIERINGSMÄRKNING

När så erfordras enligt artikel 5 eller 6, och om inte annat följer av bestämmelserna i bilaga III, skall livsmedelsföretagare se till att produkter av animaliskt ursprung är identifieringsmärkta i enlighet med följande bestämmelser.

A. ANBRINGANDE AV IDENTIFIERINGSMÄRKET

1. Identifieringsmärket skall anbringas innan produkten lämnar anläggningen.

2. Det är dock inte nödvändigt att anbringa ett nytt märke på produkten såvida inte emballaget och/eller innerförpackningen avlägsnas eller produkten bearbetas vidare på en annan anläggning. Om så sker måste det nya märket ange godkännandenummer för den anläggning där denna verksamhet äger rum.

3. Något identifieringsmärke krävs inte för ägg för vilka krav på märkning fastställs i förordning (EG) nr 1907/90[1].

4. Livsmedelsföretagare är, i enlighet med artikel 18 i förordning (EG) nr 178/2002, skyldiga att ha system och förfaranden för att identifiera livsmedelsföretagare från vilka de har tagit emot och till vilka de har levererat produkter av animaliskt ursprung.

---

[1] Rådets förordning (EEG) nr 1907/90 av den 26 juni 1990 om vissa handelsnormer för ägg (EGT 173, 6.7.1990, s. 5). Förordningen senast ändrad genom förordning (EG) nr 2052/2003 (EUT L 305, 22.11.2003, s. 1).

B. IDENTIFIERINGSMÄRKETS FORM

5. Märket skall vara läsligt och outplånligt, och bokstäverna skall vara lätta att urskilja. Det skall vara väl synligt för den behöriga myndigheten.

6. Märket skall ange namnet på det land där anläggningen är belägen, antingen fullt utskrivet eller förkortat till en kod bestående av två bokstäver enligt tillämplig ISO-standard.

   Medlemsstaternas koder är AT, BE, DE, DK, ES, FI, FR, GR, IE, IT, LU, NL, PT, SE och UK.

   Livsmedelsföretagare får fortsätta att använda lager och utrustning som de beställde före ikraftträdandet av denna förordning till dess att lagren har tömts eller utrustningen måste bytas ut.

7. Märket skall innehålla anläggningens godkännandenummer. Om en anläggning framställer både livsmedel som omfattas av denna förordning och livsmedel som inte omfattas av den, får livsmedelsföretagaren använda samma identifieringsmärke för båda typer av livsmedel.

8. Om märket anbringas i en anläggning som är belägen i gemenskapen, skall det vara ovalt och innehålla förkortningen CE, EC, EF, EG, EK eller EY.

C. MÄRKNINGSMETOD

9. Beroende på hur de olika produkterna av animaliskt ursprung presenteras får märket anbringas direkt på produkten, innerförpackningen eller emballaget eller tryckas på en etikett som fästs på produkten, innerförpackningen eller emballaget. Märket kan även bestå av en bricka av hållfast material som inte kan avlägsnas.

10. Om förpackningar innehåller styckat kött eller slaktbiprodukter skall kontrollmärket fästas eller vara tryckt på emballaget på ett sådant sätt att det förstörs när förpackningen öppnas. Detta är dock inte nödvändigt om förpackningen förstörs vid själva öppnandet. Om innerförpackningen ger samma skydd som emballaget kan märket fästas på innerförpackningen.

11. När det gäller produkter av animaliskt ursprung som transporteras i transportcontainrar eller grossistförpackningar och är avsedda för vidare hantering, bearbetning, inslagning eller emballering på en annan anläggning, får märket anbringas på transportcontainerns eller grossistförpackningens utsida.

12. För produkter av animaliskt ursprung i flytande form, i form av granulat eller pulver som transporteras i bulk och för fiskeriprodukter som transporteras i bulk är identifieringsmärkning inte nödvändig om den medföljande dokumentationen innehåller den information som specificeras i punkterna 6, 7 och, i förekommande fall, punkt 8.

13. För produkter av animaliskt ursprung i konsumentförpackningar är det tillräckligt om märket anbringas endast på utsidan av nämnda förpackning.

14. Om märket anbringas direkt på produkter av animaliskt ursprung, skall de färger som används vara godkända enligt gemenskapsreglerna för färgämnen i livsmedel.

AVSNITT II: MÅLEN FÖR HACCP-BASERADE FÖRFARANDEN

1. Livsmedelsföretagare som driver slakterier skall se till att de förfaranden som de har infört i enlighet med de allmänna kraven i artikel 5 i förordning (EG) nr .../2004* uppfyller de krav som befinns nödvändiga efter en faroanalys samt de särskilda krav som förtecknas i punkt 2.

2. Genom förfarandena skall det garanteras att varje djur, eller i förekommande fall, varje parti djur som tas emot på slakteriets område

   a) har identifierats på ett ändamålsenligt sätt,

   b) åtföljs av relevanta uppgifter från den jordbruksanläggning varifrån djuren kommer, enligt avsnitt III,

   c) inte kommer från en jordbruksanläggning eller ett område som varit föremål för transportbegränsningar som motiveras av människors eller djurs hälsa, utom om den behöriga myndigheten tillåter det,

   d) är rent,

---

* Publikationsbyrån skall införa det officiella numret för förordningen om livsmedelshygien.

e) är friskt, såvitt livsmedelsföretagaren kan bedöma, och

f) befinner sig i ett enligt djurskyddskraven tillfredsställande tillstånd vid ankomsten till slakteriet.

3. Om kraven enligt punkt 2 inte är uppfyllda, måste livsmedelsföretagaren underrätta den officiella veterinären och vidta lämpliga åtgärder.

AVSNITT III: INFORMATION FRÅN LIVSMEDELSKEDJAN

Livsmedelsföretagare som driver slakterier skall i tillämpliga delar begära, ta emot, kontrollera och reagera på information från livsmedelskedjan enligt detta avsnitt när det gäller alla djur, utom vilt, som sänds eller som kommer att sändas till slakteriet.

1. De som ansvarar för driften på slakterier får inte ta emot djur på slakteriets område såvida de inte har begärt och fått sådan relevant information om livsmedelssäkerheten som finns i journalerna från den jordbruksanläggning varifrån djuren kommer, i enlighet med förordning (EG) nr.../2004[*].

2. De som ansvarar för driften på slakterier skall ha fått informationen minst 24 timmar innan djuren anländer till slakteriet utom under de förhållanden som nämns i punkt 7.

3. Av den relevanta information om livsmedelssäkerheten som avses i punkt 1 skall särskilt följande framgå:

a) Tillståndet när det gäller den jordbruksanläggning varifrån djuren kommer eller hälsotillståndet bland djuren i närområdet.

b) Djurens hälsotillstånd.

---

[*] Publikationsbyrån skall införa det officiella numret för förordningen om livsmedelshygien.

c) Uppgifter om veterinärmedicinska preparat eller annan behandling som djuren fått under en relevant period och med en karenstid på mer än noll dagar, tillsammans med behandlingsdatum samt karenstid.

d) Förekomsten av sjukdomar som kan påverka köttets säkerhet som livsmedel.

e) Analysresultat, om de har relevans för skyddet av folkhälsan, av prover som tagits av djur eller resultat av andra prover som tagits för att diagnostisera sjukdomar som kan påverka köttets säkerhet som livsmedel, däribland prover som tagits inom ramen för övervakning och kontroll av zoonoser och restsubstanser.

f) Relevanta rapporter om besiktningar före och efter slakt av djur från samma jordbruksanläggning, inbegripet särskilt rapporter från officiella veterinärer.

g) Produktionsuppgifter, i den mån de anger om sjukdomar förekommer, och

h) namn och adress på den privata veterinär som vanligtvis anlitas av det jordbruksanläggning som djuren kommer ifrån.

4. a) Det är dock inte nödvändigt att den som ansvarar för driften på slakteriet förses med

   i) den information som avses i punkt 3 a, 3 b, 3 f och 3 h om den som ansvarar för driften på slakteriet redan känner till denna information (t.ex. genom ett permanent arrangemang eller ett system för kvalitetssäkring), eller

   ii) den information som avses i punkt 3 a, 3 b, 3 f och 3 g om producenten uppger att det inte finns någon relevant information att lägga fram.

   b) Informationen behöver inte tillhandahållas som ett ordagrant utdrag ur journalerna från den jordbruksanläggning som djuren kommer ifrån. Den får lämnas genom elektroniskt datautbyte eller i form av en standardiserad förklaring som undertecknas av producenten.

5. Livsmedelsföretagare som beslutar att ta emot djur på slakteriområdet efter att ha utvärderat den relevanta informationen från livsmedelskedjan, skall göra informationen tillgänglig för den officiella veterinären utan dröjsmål och, utom under de förhållanden som nämns i punkt 7, minst 24 timmar innan djuret eller djuren anländer. Livsmedelsföretagaren måste underrätta den officiella veterinären om varje sakförhållande som kan ge upphov till hälsofara innan besiktning före slakt av djuret i fråga äger rum.

6. Om ett djur anländer till slakteriet utan information från livsmedelskedjan skall företagaren genast underrätta den officiella veterinären. Slakt får inte äga rum förrän den officiella veterinären ger tillåtelse till det.

7. Om den behöriga myndigheten ger sitt tillstånd får information från livsmedelskedjan åtfölja de djur som den avser till slakteriet i stället för att ha inkommit minst 24 timmar i förväg, när det gäller

a) grisar, fjäderfä eller hägnat vilt som har genomgått besiktning före slakt på den jordbruksanläggning varifrån djuren kommer, om de åtföljs av ett intyg undertecknat av veterinären, där denne förklarar sig ha undersökt djuren på jordbruksanläggningen och funnit dem vara friska,

b) tama hästdjur,

c) djur som har nödslaktats, om de åtföljs av ett intyg där veterinären har undertecknat att besiktningen före slakt var godkänd, och

d) djur som inte levereras till slakteriet direkt från den jordbruksanläggning varifrån de kommer.

De som ansvarar för driften av slakterier skall utvärdera den relevanta informationen. Om de tar emot djuren till slakt, måste de lämna de handlingar som avses i led a–c till den officiella veterinären. Avlivning eller uppslaktning av djuren får inte ske förrän den officiella veterinären ger sin tillåtelse.

8. Livsmedelsföretagare skall kontrollera de pass som åtföljer tama hästdjur för att se till att djuret är avsett för slakt i livsmedelssyfte. Om de tar emot djuret för slakt, skall de överlämna passet till den officiella veterinären.

BILAGA III

SÄRSKILDA KRAV

AVSNITT I: KÖTT FRÅN TAMA HOV- OCH KLÖVDJUR

KAPITEL I: TRANSPORT AV LEVANDE DJUR TILL SLAKTERIET

Livsmedelsföretagare som transporterar levande djur till slakterier skall se till att följande krav uppfylls:

1. Djuren skall vid uppsamlingen och under transporten behandlas varsamt och så att onödigt lidande undviks.

2. Djur som uppvisar sjukdomssymtom eller har sitt ursprung i en besättning som är kontaminerad med agens som kan påverka folkhälsan får endast transporteras till slakteriet med den behöriga myndighetens tillstånd.

KAPITEL II: KRAV FÖR SLAKTERIER

Livsmedelsföretagare skall se till att slakterier där hov- och klövdjur slaktas är byggda, planerade och utrustade i enlighet med följande krav:

1. a) Slakterierna skall ha lämpliga och hygieniska slaktdjursstall eller, om klimatet tillåter det, slaktdjursfållor som är lätta att rengöra och desinficera. Dessa utrymmen skall vara utrustade så att djuren kan få vatten och, vid behov, foder. Avrinning av avloppsvatten får inte äventyra principen om säkra livsmedel.

b) Det skall också finnas särskilda låsbara utrymmen eller, om klimatet tillåter det, särskilda fållor för sjuka och misstänkt sjuka djur. Utrymmena eller båsen skall ha separat avlopp och vara placerade så att smittspridning till andra djur undviks, såvida inte den behöriga myndigheten anser att sådana utrymmen är onödiga.

c) Uppställningsutrymmena måste vara tillräckligt stora för att uppfylla djurskyddskraven. De måste vara planerade så att besiktningen före slakt, inklusive identifiering av djuren eller grupperna av djur, underlättas.

2. För att undvika kontaminering av kött skall slakterier

a) ha tillräckligt många lämpliga lokaler för att arbetsmomenten skall kunna utföras,

b) ha ett separat utrymme för tömning och rengöring av magar och tarmar, såvida inte den behöriga myndigheten i varje enskilt fall tillåter att dessa arbetsmoment skiljs åt i tid inom ett visst slakteri,

c) se till att följande arbetsmoment skiljs åt i rum eller tid:

i) Bedövning och avblodning.

ii) När det gäller svin: skållning, avhårning, skrapning och svedning.

iii) Urtagning och vidare uppslaktning.

iv) Behandling av rena tarmar och magar.

v) Beredning och rengöring av andra slaktbiprodukter, särskilt hantering av avhudade skallar om detta inte sker vid slaktbandet.

vi) Emballering av slaktbiprodukter.

vii) Avsändning av kött.

d) ha installationer som förhindrar att köttet kommer i kontakt med golv, väggar eller inredning, och

e) ha slaktband (där sådana används) som är utformade på ett sådant sätt att slaktförfarandet kan pågå utan avbrott och korskontaminering undviks mellan de olika delarna av slaktbandet. Om mer än ett slaktband används i samma lokaler, skall banden vara åtskilda så att ingen korskontaminering sker.

3. Det måste finnas utrustning för att desinficera verktyg med hett vatten som håller en temperatur på minst 82 ^{o}C, eller ett alternativt system med samma verkan.

4. Den utrustning som personal som hanterar oskyddat kött använder för handtvätt skall ha kranar som är utformade på ett sådant sätt att föroreningar inte förs vidare.

5. Det skall finnas låsbara utrymmen för kylförvaring av beslagtaget kött och särskilda, låsbara utrymmen för lagring av kött som förklarats otjänligt som livsmedel.

6. Det skall finnas en separat plats med lämpliga anordningar för rengöring, avspolning och desinficering av transportmedel för djur. Slakterier behöver dock inte ha dessa platser och anordningar om den behöriga myndigheten ger sitt tillstånd till detta och om officiellt godkända platser och anordningar finns i närheten.

7. Det skall finnas låsbara utrymmen som är reserverade för slakt av sjuka och misstänkta djur. Detta är inte nödvändigt om sådan slakt sker på andra anläggningar som godkänts av den behöriga myndigheten för ändamålet eller i slutet av en normal slaktperiod.

8. Om naturgödsel eller mag- och tarminnehåll lagras i slakteriet, skall ett separat område eller en separat plats avskiljas för detta ändamål.

9. Det skall finnas lämpligt utrustade och låsbara utrymmen eller, vid behov, ett rum som enbart får användas av tillsynspersonal.

KAPITEL III: KRAV FÖR STYCKNINGSANLÄGGNINGAR

Livsmedelsföretagare skall se till att styckningsanläggningar där kött från tama hov- och klövdjur hanteras uppfyller följande krav:

1. De skall vara utformade så att kontaminering av köttet undviks, särskilt genom att

    a) arbetsmomenten kan pågå fortlöpande, eller

    b) åtskillnad mellan de olika varupartierna säkerställs.

2. De skall ha separata utrymmen för lagring av emballerat och oskyddat kött, såvida köttet inte lagras vid olika tidpunkter eller på sådant sätt att emballage och lagringssätt inte utgör en kontaminationskälla för köttet.

3. De skall ha styckningslokaler som är utrustade för att garantera överensstämmelse med kraven i kapitel V.

4. De skall ha utrustning för handtvätt som är försedd med kranar som är utformade på ett sådant sätt att föroreningar inte förs vidare. Utrustningen skall användas av den personal som hanterar oskyddat kött.

5. Det skall finnas anordningar för att desinficera verktyg med hett vatten som håller en temperatur på minst 82 ºC, eller ett alternativt system med samma verkan.

KAPITEL IV: SLAKTHYGIEN

Livsmedelsföretagare som driver slakterier där tama hov- och klövdjur slaktas skall se till att följande krav uppfylls:

1. Det får inte dröja onödigt länge mellan den tidpunkt då djuren anländer till slakteriet och själva slakten. Djuren skall dock ges vila före slakten om det är nödvändigt för deras välbefinnande.

2. a) Kött från andra djur än de som anges i b och c får inte användas till livsmedel om djuren har dött på annat sätt än genom avlivning i ett slakteri.

b) Endast levande djur avsedda för slakt får föras in i slaktlokalerna, med undantag för

i) djur som nödslaktats utanför ett slakteri enligt kapitel VI,

ii) djur som avlivats i produktionsanläggningen enligt avsnitt III och

iii) frilevande vilt i enlighet med kapitel II i avsnitt IV.

c) Kött från djur som slaktas efter en olycka på slakteriet får användas som livsmedel, om inga andra allvarliga skador hittas vid besiktning än de som uppstod vid olyckan.

3. Djur eller, i tillämpliga fall, varje sändning av djur som skickas till slakt måste identifieras på ett sådant sätt att deras ursprung kan spåras.

4. Djuren måste vara rena.

5. Den som ansvarar för driften på ett slakteri skall följa instruktionerna från den veterinär som utsetts av den behöriga myndigheten i enlighet med förordning (EG) nr .../2004* så att besiktningen före slakt av varje djur som skall slaktas genomförs under lämpliga betingelser.

* Publikationsbyrån skall införa det officiella numret för förordningen om genomförande av offentlig kontroll.

6. Djur som förs in i slaktlokalen skall avlivas utan onödigt dröjsmål.

7. Bedövning, avblodning, avhudning, urtagning och annan uppslaktning skall utföras utan onödigt dröjsmål och på ett sådant sätt att kontaminering av köttet undviks. Särskilt följande krav skall uppfyllas:

   a) Luft- och foderstrupe får inte skadas vid avblodningen, utom vid slakt enligt religiös sed.

   b) Då hudar och skinn avlägsnas

      i) måste all kontakt mellan skinnets utsida och slaktkroppen förhindras, och

      ii) får personal och utrustning som kommer i kontakt med utsidan av hudar och skinn inte komma i kontakt med köttet.

   c) Åtgärder måste vidtas för att förhindra att mag- och tarminnehållet kommer ut under och efter urtagning och för att säkerställa att urtagningen görs så snabbt som möjligt efter bedövningen.

   d) Juvret måste avlägsnas på ett sådant sätt att ingen mjölk eller råmjölk förorenar slaktkroppen.

8. Fullständig avhudning av slaktkroppen och andra delar av kroppen som är avsedda att användas som livsmedel måste utföras, utom för svin och för skallar och fötter av får, getter och kalvar. Skallar och fötter skall hanteras på ett sådant sätt att kontaminering av annat kött undviks.

9. Om svin inte avhudas, skall borsten avlägsnas omedelbart. Risken för kontaminering av köttet med skållningsvatten måste minimeras. Vid skållning får endast godkända ämnen användas. Svin måste efteråt sköljas grundligt med vatten av dricksvattenkvalitet.

10. Ingen synlig fekal kontaminering får finnas på slaktkropparna. All synlig kontaminering skall utan dröjsmål avlägsnas genom putsning eller på alternativt sätt med motsvarande verkan.

11. Slaktkroppar och slaktbiprodukter får inte komma i kontakt med golv, väggar eller plattformar.

12. Den som ansvarar för driften på ett slakteri skall följa den behöriga myndighetens instruktioner så att besiktningen efter slakt av alla slaktade djur genomförs under lämpliga betingelser i enlighet med förordning (EG) nr .../2004[*].

13. Delar som avlägsnats från en slaktkropp som är underkastad besiktning.

    a) skall förbli identifierbara som härrörande från en viss slaktkropp, och

[*] Publikationsbyrån skall införa det officiella numret för förordningen om genomförande av offentlig kontroll.

b) får inte komma i kontakt med någon annan slaktkropp, slaktbiprodukter eller inälvor, inbegripet sådana som redan genomgått besiktning efter slakt, tills besiktningen efter slakt har avslutats.

Förutsatt att penisen inte uppvisar patologiska skador får den dock kasseras omedelbart.

14. Båda njurarnas fettmantel skall avlägsnas. När det gäller nötkreatur, svin och hästdjur skall även njurkapseln avlägsnas.

15. Om blod eller andra slaktbiprodukter från flera djur samlas i samma behållare innan besiktningen efter slakt har avslutats, skall hela innehållet förklaras otjänligt som livsmedel om slaktkroppen av ett eller flera av djuren i partiet förklarats otjänlig som livsmedel.

16. Efter besiktning efter slakt gäller följande:

a) Tonsillerna på nötkreatur och hästdjur skall avlägsnas på ett hygieniskt sätt.

b) Delar som är otjänliga som livsmedel skall så snart som möjligt avlägsnas från den rena delen av anläggningen.

c) Kött som tagits i beslag eller förklarats otjänligt som livsmedel och oätliga biprodukter får inte komma i kontakt med kött som förklarats tjänligt som livsmedel.

d) Inälvor, eller delar av dessa som inte har avlägsnats från slaktkroppen, med undantag av njurarna, skall avlägsnas fullständigt och så snart som möjligt, såvida inte den behöriga myndigheten medgett något annat.

17. När slakten och besiktningen efter slakt är slutförda skall köttet lagras enligt bestämmelserna i kapitel VII.

18. Före ytterligare hantering, måste

a) magar skållas eller rengöras,

b) tarmar tömmas och rengöras, och

c) skallar och fötter avhudas eller skållas och avhåras.

19. Om anläggningar är godkända för slakt av olika djurarter eller för att hantera slaktkroppar av hägnat och frilevande vilt, skall försiktighetsåtgärder vidtas för att, genom åtskillnad antingen i tid eller rum av de arbetsmoment som utförs på de olika arterna, förhindra korskontaminering. Det skall finnas särskilda utrymmen för att ta emot respektive lagra icke avhudade slaktkroppar såväl av hägnat vilt som avlivats på jordbruksanläggningen som av frilevande vilt.

20. Om slakteriet saknar låsbara utrymmen som uteslutande används för slakt av sjuka eller misstänkt sjuka djur, måste de utrymmen som används för slakt av sådana djur rengöras, spolas och desinficeras under offentlig tillsyn innan de på nytt används för slakt av andra djur.

KAPITEL V: HYGIEN VID STYCKNING OCH URBENING

Livsmedelsföretagare skall se till att styckning och urbening av kött från tama hov- och klövdjur utförs i enlighet med följande krav:

1. På slakterier får slaktkroppar av tama hov- och klövdjur styckas till halva slaktkroppar eller kvartsparter, och halva slaktkroppar till högst tre grovstyckade delar. Ytterligare styckning och urbening skall utföras på en styckningsanläggning.

2. Arbetet med köttet skall organiseras så att kontaminering förhindras eller minimeras. Därför måste den som driver ett livsmedelsföretag särskilt se till följande:

    a) Kött avsett för styckning skall föras in till arbetsplatsen efter hand som det behövs.

    b) Vid styckning, urbening, putsning, skivning, tärning, inslagning och emballering skall köttets temperatur hållas vid högst 3 ^{o}C för slaktbiprodukter och 7 ^{o}C för annat kött genom en rumstemperatur på högst 12 ^{o}C eller genom ett alternativt system med motsvarande verkan.

    c) Om lokalerna är godkända för styckning av kött från olika djurarter, skall säkerhetsåtgärder vidtas för att undvika korskontaminering, vid behov genom att arbetsmomenten för de olika arterna skiljs åt i rum eller tid.

3. Dock får kött benas ur och styckas innan den temperatur som anges i punkt 2 b uppnåtts i enlighet med punkt 3 i kapitel VII.

4. Kött får även benas ur och styckas innan den temperatur som anges i punkt 2 b uppnåtts när styckningslokalen är belägen på samma plats som slaktlokalen. I detta fall måste köttet överföras till styckningslokalen antingen direkt från slaktlokalen eller efter en väntetid i ett sval- eller kylrum. Så snart köttet styckats och, i tillämpliga fall, emballerats, skall köttet kylas till den temperatur som anges i punkt 2 b.

KAPITEL VI: NÖDSLAKT UTANFÖR SLAKTERIET

Livsmedelsföretagare skall se till att kött från tama hov- och klövdjur som har nödslaktats på annan plats än slakteriet, endast får användas som livsmedel om det uppfyller alla nedanstående krav:

1. Ett för övrigt friskt djur skall ha råkat ut för en olycka som, med beaktande av djurets välbefinnande, förhindrar dess transport till slakteriet.

2. En veterinär skall genomföra en besiktning före slakt av djuret.

3. Det avlivade och avblodade djuret skall transporteras utan onödigt dröjsmål till slakteriet på ett hygieniskt sätt. Under överinseende av en veterinär får mage och tarmar avlägsnas men ingen annan uppslaktning genomföras på plats. Avlägsnade inälvor skall åtfölja det avlivade djuret till slakteriet med uppgift om att de tillhör detta djur.

4. Om det tar mer än två timmar mellan avlivandet av djuret och dess ankomst till slakteriet skall det kylas. Aktiv nedkylning krävs inte om klimatförhållandena medger detta.

5. Ett intyg som utfärdats av den livsmedelsföretagare som födde upp djuret, med fastställande av djurets identitet och uppgifter om veterinärmedicinska preparat eller annan behandling som djuret fått, behandlingsdatum samt karenstid skall åtfölja det avlivade djuret till slakteriet.

6. Ett intyg som utfärdats av veterinären och som visar att besiktningen före slakt givit ett gynnsamt resultat, med uppgifter om datum och tidpunkt för nödslakten och motivet till denna samt den eventuella behandling som veterinären har givit djuret skall åtfölja det avlivade djuret till slakteriet.

7. Det avlivade djuret skall vara tjänligt som livsmedel efter en besiktning efter slakt som genomförs i slakteriet i enlighet med förordning (EG) nr .../2004* och i vilken sådana eventuella prover ingår som krävs vid nödslakt.

8. Livsmedelsföretagare måste följa de anvisningar om köttets användning som den officiella veterinären ger efter en besiktning efter slakt.

9. Livsmedelsföretagare får på marknaden inte släppa ut kött från djur som har nödslaktats om detta kött inte är försett med en särskild kontrollmärkning, som inte kan förväxlas med den kontrollmärkning som föreskrivs i förordning (EG) nr .../2004* eller den identifieringsmärkning som föreskrivs i bilaga II avsnitt I i den här förordningen. Sådant kött får endast släppas ut på marknaden i den medlemsstat där slakten sker och i enlighet med nationell lagstiftning.

---

* Publikationsbyrån skall införa det officiella numret för förordningen om genomförande av offentlig kontroll.

KAPITEL VII: LAGRING OCH TRANSPORT

Livsmedelsföretagare skall se till att lagring och transport av kött från tama hov- och klövdjur utförs i enlighet med följande krav:

1. a) Såvida inte annat föreskrivs i särskilda bestämmelser skall köttet efter besiktningen efter slakt omedelbart kylas i slakteriet för att garantera en temperatur genom hela köttet av högst 3 ^{o}C för slaktbiprodukter och 7 ^{o}C för annat kött, på ett sådant sätt att kylkurvan ger en kontinuerlig sänkning av temperaturen. Kött får dock styckas och urbenas under kylningen i enlighet med punkt 4 i kapitel V.

   b) Under kylningen skall ventilationen vara tillräcklig för att förhindra kondensbildning på köttets yta.

2. Köttet måste uppnå den temperatur som anges i punkt 1 och behålla denna temperatur under lagring.

3. Köttet måste uppnå den temperatur som anges i punkt 1 före transport och behålla denna temperatur under transporten. Transporten får dock även äga rum om den behöriga myndigheten tillåter detta för att möjliggöra produktion av specifika produkter, under förutsättning att

   a) en sådan transport äger rum enligt de krav som den behöriga myndigheten anger för transport från en viss anläggning till en annan anläggning, och

   b) köttet omedelbart lämnar slakteriet eller en styckningslokal belägen på samma plats som slaktlokalen, och transporten inte pågår mer än två timmar.

4. Kött avsett för infrysning skall frysas utan onödigt dröjsmål, vid behov med iakttagande av en stabiliseringsperiod före infrysningen.

5. Oskyddat kött måste lagras och transporteras skilt från emballerat kött, såvida inte lagringen eller transporten sker vid olika tidpunkter eller på sådant sätt att emballage och lagrings- eller transportsätt inte utgör en kontaminationskälla för köttet.

AVSNITT II: KÖTT FRÅN FJÄDERFÄ OCH HARDJUR

KAPITEL I: TRANSPORT AV LEVANDE DJUR TILL SLAKTERIET

Livsmedelsföretagare som transporterar levande djur till slakterier skall se till att följande krav uppfylls:

1. Djuren skall vid uppsamlingen och under transporten behandlas varsamt och så att onödigt lidande undviks.

2. Djur som uppvisar sjukdomssymtom eller har sitt ursprung i en besättning som är kontaminerad med agens som kan påverka folkhälsan får endast transporteras till slakteriet med den behöriga myndighetens tillstånd.

3. Transportlådor för leverans av djur till slakteriet och moduler, om sådana används, skall vara av korrosionsbeständigt material samt vara lätta att rengöra och desinficera. All utrustning som används för att samla upp och leverera levande djur skall omedelbart efter tömning och vid behov före återanvändning, rengöras, spolas och desinficeras.

KAPITEL II: KRAV FÖR SLAKTERIER

Livsmedelsföretagare skall se till att slakterier där fjäderfän och hardjur slaktas är byggda, utformade och utrustade i enlighet med följande krav:

1. De skall ha en lokal eller ett täckt utrymme för mottagning och besiktning av djuren före slakt.

2. För att undvika kontaminering av kött skall slakterier

    a) ha tillräckligt många lämpliga lokaler för att arbetsmomenten skall kunna utföras,

    b) ha ett separat utrymme avdelat för urtagning och vidareberedning, bl.a. tillsats av smakämnen i hela slaktkroppar av fjäderfän, såvida inte den behöriga myndigheten i varje enskilt fall tillåter att dessa arbetsmoment skiljs åt i tid inom ett visst slakteri,

    c) se till att följande arbetsmoment skiljs åt i rum eller tid:

        i) Bedövning och avblodning.

        ii) Plockning eller avhudning och eventuell skållning.

        iii) Avsändning av kött,

d) ha installationer som förhindrar att köttet kommer i kontakt med golv, väggar eller inredning, och

e) ha slaktband (där sådana används) som är utformade på ett sådant sätt att slaktförfarandet kan pågå fortlöpande och korskontaminering undviks mellan de olika delarna av slaktbandet. Om mer än ett slaktband används i samma lokaler, skall de vara åtskilda så att ingen korskontaminering sker.

3. Det måste finnas anordningar för att desinficera verktyg med hett vatten som håller en temperatur av minst 82 ^{o}C, eller ett alternativt system med samma verkan.

4. Den utrustning som personal som hanterar oskyddat kött använder för handtvätt skall ha kranar som är utformade på ett sådant sätt att inte föroreningar förs vidare.

5. Det skall finnas låsbara utrymmen för kylförvaring av beslagtaget kött och särskilda, låsbara utrymmen för lagring av kött som förklarats otjänligt som livsmedel.

6. Det skall finnas en separat plats med lämpliga anordningar för rengöring, avspolning och desinficering av

   a) transportutrustning, till exempel lådor, och

   b) transportmedel.

   Dessa platser och anordningar är inte obligatoriska för b, om officiellt godkända platser och anordningar finns i närheten.

7. Det skall finnas lämpligt utrustade och låsbara utrymmen eller, vid behov, ett rum som enbart får användas av tillsynspersonal.

KAPITEL III: KRAV FÖR STYCKNINGSANLÄGGNINGAR

1. Livsmedelsföretagare skall se till att styckningsanläggningar där kött från fjäderfä eller hardjur hanteras uppfyller följande krav:

   a) De skall vara utformade så att köttet inte kontamineras, särskilt genom att

      i) arbetsmomenten kan pågå fortlöpande, eller

      ii) så att åtskillnad mellan de olika varupartierna säkerställs.

   b) De skall ha separata utrymmen för lagring av emballerat och oskyddat kött, såvida köttet inte lagras vid olika tidpunkter eller på sådant sätt att emballage och lagringssätt inte utgör en kontaminationskälla för köttet.

   c) De skall ha styckningslokaler som är utrustade för att garantera överensstämmelse med kraven i kapitel V.

   d) De skall, för personal som hanterar oskyddat kött, ha utrustning för handtvätt som är försedd med kranar som är konstruerade för att förhindra att föroreningar förs vidare.

   e) Det skall finnas anordningar för att desinficera verktyg med hett vatten som håller en temperatur på minst 82 ^{o}C, eller ett alternativt system med samma verkan.

2. Om följande moment utförs på styckningsanläggningen, skall livsmedelsföretagare se till att det finns separata lokaler för detta:

a) Urtagning av gäss och ankor som föds upp för produktion av gås- eller anklever ("foie gras") och som har bedövats, avblodats och plockats på uppfödningsanläggningen, eller

b) urtagning av fjäderfä som styckhanterats enligt metoden med senarelagd urtagning.

KAPITEL IV: SLAKTHYGIEN

Livsmedelsföretagare som driver slakterier där fjäderfä eller hardjur slaktas skall se till att följande krav uppfylls:

1. a) Kött från andra djur än de som anges i b får inte användas som livsmedel, om de har dött på annat sätt än genom avlivning i slakteriet.

b) Endast levande fjäderfän avsedda för slakt får föras in i slaktlokalerna, med undantag för

i) fjäderfän som styckhanterats enligt metoden med senarelagd urtagning, gäss och ankor som fötts upp för produktion av gås- eller anklever ("foie gras") samt fåglar som inte betraktas som tamfjäderfä men som föds upp som sådana, om de slaktas på jordbruksföretaget enligt kapitel VI,

ii) hägnat vilt som slaktas på produktionsplatsen enligt avsnitt III, och

iii) småvilt enligt kapitel III i avsnitt IV.

2. Den som ansvarar för driften på ett slakteri skall följa den behöriga myndighetens instruktioner så att besiktningen före slakt genomförs under lämpliga betingelser.

3. Om anläggningar är godkända för slakt av olika djurarter eller för att hantera slaktkroppar av hägnade strutsfåglar och frilevande småvilt, skall försiktighetsåtgärder vidtas för att genom åtskillnad antingen i tid eller i rum av de arbetsmoment som utförs på de olika arterna förhindra korskontaminering mellan dessa. Det skall finnas särskilda utrymmen för att ta emot respektive lagra slaktkroppar av hägnade strutsfåglar som slaktats på jordbruksanläggningen och av småvilt.

4. Fjäderfän som förs in i slaktlokalen skall slaktas utan onödigt dröjsmål.

5. Bedövning, avblodning, avhudning eller plockning, urtagning och annan uppslaktning skall utföras utan onödigt dröjsmål och på ett sådant sätt att kontaminering av köttet undviks. I synnerhet skall åtgärder vidtas för att förhindra att mag- och tarminnehåll kommer ut under urtagningen.

6. Den som ansvarar för driften på ett slakteri skall följa den behöriga myndighetens instruktioner för att se till att besiktningen efter slakt genomförs under lämpliga betingelser, och särskilt att slaktade djur kan besiktigas på korrekt sätt.

7. Efter besiktning efter slakt gäller följande:

   a) Delar som är otjänliga som livsmedel skall så snart som möjligt avlägsnas från den rena delen av anläggningen.

   b) Kött som tagits i beslag eller förklarats otjänligt som livsmedel och oätliga biprodukter får inte komma i kontakt med kött som förklarats tjänligt som livsmedel.

   c) Inälvor eller delar av dessa som inte har avlägsnats från slaktkroppen skall, med undantag av njurar, om möjligt avlägsnas fullständigt och så snart som möjligt, såvida inte den behöriga myndigheten medgivit något annat.

8. Efter besiktning och urtagning skall slaktade djur så snart som möjligt rengöras och kylas ned till en temperatur på högst 4 ^{o}C, utom om köttet styckas när det är varmt.

9. När slaktkroppar vattenkyls skall följande beaktas:

   a) Alla försiktighetsåtgärder skall vidtas för att undvika kontaminering av slaktkroppar, varvid hänsyn skall tas till sådana parametrar som slaktkroppens vikt, vattnets temperatur, vattenflödets volym och riktning samt kyltiden.

   b) Utrustningen skall tömmas helt, rengöras och desinficeras när det behövs och minst en gång om dagen.

10. Sjuka eller misstänkt sjuka djur och djur som slaktas enligt program för utrotning eller bekämpning av djursjukdomar får slaktas på anläggningen endast med tillstånd av den behöriga myndigheten. Slakten skall då ske under offentlig tillsyn, och det skall vidtas åtgärder för att undvika kontaminering; lokalerna skall rengöras och desinficeras innan de får användas på nytt.

KAPITEL V: HYGIEN UNDER OCH EFTER STYCKNING OCH URBENING

Livsmedelsföretagare skall se till att styckning och urbening av kött från fjäderfä och hardjur utförs i enlighet med följande krav:

1. Arbetet med köttet skall organiseras så att kontaminering förhindras eller minimeras. Därför måste den som driver ett livsmedelsföretag särskilt se till följande:

    a) Kött avsett för styckning skall föras in till arbetsplatsen efter hand som det behövs.

    b) Vid styckning, urbening, putsning, skivning, tärning, inslagning och emballering skall köttets temperatur hållas vid högst 4 ^{o}C genom en rumstemperatur på 12 ^{o}C eller ett alternativt system med samma verkan.

    c) Om lokalerna är godkända för styckning av kött från olika djurarter, skall säkerhetsåtgärder vidtas för att undvika korskontaminering, vid behov genom att arbetsmomenten för de olika arterna skiljs åt i rum eller tid.

2. Dock får kött benas ur och styckas innan temperaturen i punkt 1 b har uppnåtts om styckningslokalen är belägen på samma plats som slaktlokalen, under förutsättning att köttet överförs till styckningslokalen antingen

   a) direkt från slaktlokalen eller

   b) efter en väntetid i ett sval- eller kylrum.

3. Så snart köttet styckats och, i tillämpliga fall, emballerats, skall köttet kylas till den temperatur som anges i punkt 1 b.

4. Oskyddat kött måste lagras och transporteras skilt från emballerat kött, såvida inte lagringen eller transporten sker vid olika tidpunkter eller på sådant sätt att emballage och lagrings- eller transportsätt inte utgör en kontaminationskälla för köttet.

KAPITEL VI: AVLIVNING PÅ JORDBRUKSANLÄGGNINGEN

Livsmedelsföretagare får avliva fjäderfä enligt kapitel IV punkt 1 b i på jordbruksanläggningen endast med den behöriga myndighetens tillstånd och i enlighet med följande krav:

1. Jordbruksanläggningen skall regelbundet genomgå veterinärkontroll.

2. Livsmedelsföretagaren skall i förväg underrätta den behöriga myndigheten om vilken dag och vid vilken tidpunkt avlivningen skall äga rum.

3. Jordbruksanläggningen skall ha utrymmen där fåglarna kan föras samman för att genomgå besiktning före slakt.

4. Jordbruksanläggningen skall ha lämpliga lokaler för hygienisk avlivning och vidare hantering av fåglarna.

5. Djurskyddsbestämmelserna skall följas.

6. De avlivade fåglarna skall åtföljas till slakteriet av ett intyg som utfärdats av den livsmedelsföretagare som födde upp djuret med uppgifter om veterinärmedicinska preparat eller annan behandling som djuret fått, behandlingsdatum samt karenstid samt dagen och tidpunkten för slakten.

7. Det slaktade djuret skall åtföljas till slakteriet av ett intyg som utfärdats av den officiella eller godkända veterinären i enlighet med förordning (EG) nr .../2004*.

8. När det gäller fjäderfä som fötts upp för produktion av "foie gras" skall de icke urtagna och i förekommande fall nedkylda fåglarna omedelbart transporteras till ett slakteri eller en styckningsanläggning. De skall tas ur inom 24 timmar efter avlivningen under den behöriga myndighetens tillsyn.

9. Fjäderfä med senarelagd urtagning som erhållits på produktionsanläggningen får bevaras i högst 15 dagar vid en temperatur på högst 4 °C. Därefter måste fåglarna tas ur i ett slakteri eller en styckningsanläggning belägen i samma medlemsstat som produktionsanläggningen.

---

* Publikationsbyrån skall införa det officiella numret för förordningen om genomförande av offentlig kontroll.

AVSNITT III: KÖTT FRÅN HÄGNAT VILT

1. Bestämmelserna i avsnitt I skall tillämpas på produktion och utsläppande på marknaden av kött från hägnat vilt av partåiga däggdjur (hjortdjur och vildsvin), såvida inte den behöriga myndigheten anser att de är omöjliga att tillämpa.

2. Bestämmelserna i avsnitt II skall tillämpas på produktion och utsläppande på marknaden av kött från strutsfåglar. Bestämmelserna i avsnitt I skall dock gälla om den behöriga myndigheten anser dem vara lämpliga. Det måste tillhandahållas lämpliga utrymmen, anpassade efter djurens storlek.

3. Utan hinder av punkterna 1 och 2 får livsmedelsföretagare slakta hägnade strutsfåglar och de hägnade hov- och klövdjur som avses i punkt 1 på ursprungsplatsen med den behöriga myndighetens tillstånd under följande förutsättningar:

   a) När djuren inte kan transporteras, för att undvika all risk för den som hanterar djuren eller för att skydda dessa.

   b) Hjorden skall regelbundet genomgå veterinärkontroll.

   c) En begäran skall göras av djurägaren.

   d) Den behöriga myndigheten skall i förväg underrättas om vilken dag och vid vilken tidpunkt djuren kommer att slaktas.

   e) Jordbruksanläggningen skall ha förfaranden för att sammanföra en grupp djur som skall slaktas så att de kan besiktigas före slakt.

f) Jordbruksanläggningen skall ha utrymmen som är lämpliga för avlivning och avblodning av djuren och, om strutsfåglar skall plockas, plockning av dessa.

g) Djurskyddskrav skall vara uppfyllda.

h) De avlivade och avblodade djuren skall utan onödigt dröjsmål transporteras till slakteriet på ett hygieniskt sätt. Om transporttiden överskrider två timmar skall djuren vid behov kylas ned. Urtagning får genomföras på plats under överinseende av en veterinär.

i) Ett intyg som utfärdats av den livsmedelsföretagare som födde upp dem, med fastställande av djurens identitet och uppgifter om veterinärmedicinska preparat eller annan behandling som djuren fått, behandlingsdatum samt karenstid skall åtfölja de avlivade djuren till slakteriet.

j) Ett intyg som utfärdats och undertecknats av den officiella eller godkända veterinären och som visar att besiktningen före slakt givit ett gynnsamt resultat och att avlivning och avblodning genomförts på korrekt sätt, med datum och tidpunkt för slakten skall åtfölja de avlivade djuren under transport till den godkända anläggningen.

4. Livsmedelsföretagare får även avliva bison på jordbruksanläggningen i enlighet med punkt 3 under exceptionella förhållanden.

AVSNITT IV: VILTKÖTT

KAPITEL I: UTBILDNING AV JÄGARE I HÄLSA OCH HYGIEN

1. Personer som jagar vilt i syfte att släppa ut det på marknaden som livsmedel skall ha tillräckliga kunskaper i viltpatologi och i produktion och hantering av frilevande vilt och kött från frilevande vilt för att kunna göra en första undersökning av det nedlagda viltet på plats.

2. Det är emellertid tillräckligt om minst en person i ett jaktlag har de kunskaper som anges i punkt 1. Hänvisningar i detta avsnitt till en "utbildad person" är hänvisningar till den personen.

3. Den utbildade personen kan även vara jakträttsinnehavare eller viltvårdare om de ingår i jaktlaget eller befinner sig i jaktområdets omedelbara närhet. I det senare fallet måste jägaren visa viltet för jakträttsinnehavaren eller viltvårdaren och informera denne om eventuellt onormalt beteende som iakttagits före avlivandet.

4. Den utbildning som tillhandahålls måste vara tillfredsställande enligt den behöriga myndigheten för att jägarna skall bli "utbildade personer". Den bör omfatta minst följande ämnen:

    a) Normal anatomi, fysiologi och normalt beteende hos vilt.

    b) Onormalt beteende och sjukliga förändringar hos vilt på grund av sjukdomar, miljöföroreningar eller andra faktorer som kan påverka människors hälsa efter konsumtion av köttet.

c) Hygienregler och korrekta metoder för att bland annat hantera, transportera och ta ur avlivat vilt.

d) Lagstiftning och förvaltningsbestämmelser om de villkor i fråga om djur- och folkhälsa samt hygien som reglerar utsläppande av viltkött på marknaden.

5. Den behöriga myndigheten skall uppmuntra jägarnas organisationer att tillhandahålla sådan utbildning.

KAPITEL II: HANTERING AV STORVILT

1. Efter avlivning skall storvilt öppnas och magar och tarmar tas ut så snart som möjligt och skall vid behov avblodas.

2. Den utbildade personen skall undersöka kroppen och alla urtagna inälvor för att leta efter tecken som kan tyda på att köttet utgör en hälsorisk. Undersökningen skall göras så snart som möjligt efter avlivningen.

3. Kött från storvilt får endast släppas ut på marknaden om kroppen transporteras till en vilthanteringsanläggning så snart som möjligt efter det att den undersökning som avses i punkt 2 har ägt rum. Inälvorna måste åtfölja kroppen i enlighet med punkt 4. Inälvorna måste gå att identifiera som tillhörande ett visst djur.

4. a) Om inga onormala tecken upptäcks vid den undersökning som avses i punkt 2, om inget onormalt beteende observerats före avlivningen och om det inte finns misstanke om miljöförorening, skall den utbildade personen till djurkroppen bifoga ett intyg som anger detta. Intyget skall även innehålla datum, tidpunkt och plats för avlivning av djuret. I detta fall behöver inte skalle och inälvor åtfölja kroppen, utom när det gäller arter som kan tänkas ha trikinos (svin, hästdjur och andra), vars skalle (med undantag av betar) och mellangärde måste åtfölja kroppen. Jägare måste emellertid uppfylla alla tilläggskrav som åläggs dem i den medlemsstat där jakten äger rum, särskilt för att möjliggöra kontroll av vissa restsubstanser och ämnen i enlighet med direktiv 96/23/EG.

b) I övriga fall måste skalle (med undantag av betar och horn) och samtliga inälvor utom mage och tarmar åtfölja kroppen. Den utbildade person som genomförde undersökningen måste underrätta den behöriga myndigheten om de onormala tecken, det onormala beteende eller den misstanke om miljöförorening som förhindrade honom eller henne från att utfärda ett intyg i enlighet med punkt 4 a.

c) Om det i ett enskilt fall inte finns någon utbildad person som kan genomföra undersökningen enligt punkt 2 skall skalle (med undantag av betar och horn) och samtliga inälvor utom mage och tarmar åtfölja kroppen.

5. Kylning skall inledas inom skälig tid efter avlivningen och nå en temperatur genom hela köttet på högst 7 °C. Om klimatförhållandena medger det, är aktiv kylning inte nödvändig.

6. Vid transport till vilthanteringsanläggningen får viltet inte staplas.

7. Storvilt som levereras till en vilthanteringsanläggning skall överlämnas till den behöriga myndigheten för besiktning.

8. Dessutom gäller att icke avhudat storvilt får avhudas och släppas ut på marknaden endast på följande villkor:

   a) Före avhudning skall köttet lagras och hanteras åtskilt från andra livsmedel och får inte frysas ned.

   b) Efter avhudning skall köttet genomgå en slutlig besiktning i enlighet med förordning (EG) nr.../2004*.

9. Bestämmelserna i kapitel V i avsnitt I gäller vid styckning och urbening av storvilt.

KAPITEL III: HANTERING AV SMÅVILT

1. Den utbildade personen skall genomföra en undersökning för att finna tecken som kan tyda på att köttet utgör en hälsorisk. Undersökningen skall göras så snart som möjligt efter avlivningen.

---

* Publikationsbyrån skall införa det officiella numret för förordningen om genomförande av offentlig kontroll.

2. Om onormala tecken upptäcks vid undersökningen, onormalt beteende observerades före avlivningen eller miljöförorening misstänks, skall den utbildade personen informera den behöriga myndigheten.

3. Kött från småvilt får endast släppas ut på marknaden om kroppen transporteras till en vilthanteringsanläggning så snart som möjligt efter det att den undersökning som avses i punkt 1 har ägt rum.

4. Kylning skall inledas inom skälig tid efter avlivningen och nå en temperatur genom hela köttet på högst 4 ^{o}C. Om klimatförhållandena medger det, är aktiv kylning inte nödvändig.

5. Urtagning skall ske, eller avslutas, utan onödigt dröjsmål vid ankomsten till vilthanteringsanläggningen om inte den behöriga myndigheten tillåter att så inte sker.

6. Småvilt som levereras till en vilthanteringsanläggning skall överlämnas till den behöriga myndigheten för besiktning.

7. Bestämmelserna i kapitel V i avsnitt II gäller vid styckning och urbening av småvilt.

AVSNITT V: MALET KÖTT, KÖTTBEREDNINGAR OCH MASKINURBENAT KÖTT

KAPITEL I: KRAV FÖR PRODUKTIONSANLÄGGNINGAR

Livsmedelsföretagare som framställer malet kött, köttberedningar eller maskinurbenat kött skall se till att produktionsanläggningarna uppfyller följande krav:

1. De skall vara utformade så att kontaminering av köttet och produkterna undviks, särskilt genom att

   a) arbetsmomenten kan pågå fortlöpande, eller

   b) så att åtskillnad mellan de olika varupartierna säkerställs.

2. De skall ha separata utrymmen för lagring av emballerat och oskyddat kött och produkter, såvida köttet inte lagras vid olika tidpunkter eller på sådant sätt att emballage och lagringssätt inte utgör en kontaminationskälla för köttet eller produkterna.

3. De skall ha utrymmen med sådan utrustning att temperaturkraven i kapitel III kan uppfyllas.

4. De skall, för personal som hanterar oskyddat kött och oskyddade produkter, ha utrustning för handtvätt som är försedd med kranar som är konstruerade för att förhindra att föroreningar förs vidare.

5. Det skall finnas anordningar för att desinficera verktyg med hett vatten som håller en temperatur på minst 82 ^{o}C, eller ett alternativt system med samma verkan.

KAPITEL II: KRAV FÖR RÅVAROR

Livsmedelsföretagare som framställer malet kött, köttberedningar och maskinurbenat kött skall se till att de råvaror som används uppfyller följande krav:

1. De råvaror som används för beredning av malet kött skall uppfylla följande krav:

    a) De måste uppfylla kraven för färskt kött.

    b) De måste härröra från skelettmuskulatur, inklusive vidhängande fettvävnader.

    c) De får inte härröra från

        i) benskrap från styckning eller putsning (med undantag för hela muskelstycken),

        ii) maskinurbenat kött,

        iii) kött som innehåller benfragment eller hud, eller

        iv) kött från skallar, utom tuggmuskler, den icke-muskulära delen av linea alba, området kring framknä och hasled, benskrap och musklerna i mellangärdet (utom om buk- och brösthinnan avlägsnats).

2. Följande råvaror får användas till köttberedningar:

    a) Färskt kött.

b) Kött som uppfyller kraven i punkt 1 och,

c) om det är uppenbart att köttberedningen är avsedd att konsumeras endast om den först genomgått värmebehandling,

i) kött som framställts genom malning eller finfördelning av kött som uppfyller kraven i punkt 1, med undantag för punkt 1 c i, och

ii) maskinurbenat kött som uppfyller kraven i kapitel III, punkt 3 d.

3. Råvaror till maskinurbenat kött måste uppfylla följande krav:

a) De måste uppfylla kraven på färskt kött.

b) Följande material får inte användas till maskinurbenat kött:

i) Från fjäderfä: fötter, halshud och huvud.

ii) Från andra djur: huvudets ben, fötter, svansar, lårben, skenben, vadben, överarmsben och underarmsben.

KAPITEL III: HYGIEN UNDER OCH EFTER PRODUKTION

Livsmedelsföretagare som framställer malet kött, köttberedningar eller maskinurbenat kött skall se till att följande krav uppfylls:

1. Arbetet med köttet skall organiseras så att kontaminering förhindras eller minimeras. Därför skall livsmedelsföretagare särskilt se till att det kött som används

    a) har en temperatur på högst 4 ^{o}C för fjäderfä, 3 ^{o}C för slaktbiprodukter och 7 ^{o}C för annat kött, och

    b) förs in i beredningslokalen efterhand som det behövs.

2. Följande krav gäller för produktion av malet kött och köttberedningar:

    a) Såvida inte den behöriga myndigheten tillåter urbening omedelbart före malning, skall fryst eller djupfryst kött som används för beredning av malet kött eller köttberedningar ha urbenats före frysning. Det får bara lagras under en begränsad period.

    b) Malet kött som beretts av kylt kött skall användas

        i) inom 3 dagar efter slakten, om det rör sig om fjäderfä,

        ii) inom 6 dagar efter slakten, om det rör sig om andra djur än fjäderfä, eller

iii) inom 15 dagar efter slakten av djuren när det gäller urbenat och vakuumförpackat nöt- och kalvkött.

c) Omedelbart efter produktionen skall malet kött och köttberedningar förpackas eller emballeras och

i) kylas ned till en innertemperatur på högst 2 ^{o}C för malet kött och 4 ^{o}C för köttberedningar, eller

ii) djupfrysas till en innertemperatur på högst -18 ^{o}C.

Dessa temperaturer måste hållas under lagring och transport.

3. Följande krav gäller för produktion och användning av maskinurbenat kött erhållet med teknik som inte förändrar strukturen på de ben som använts vid framställningen av det maskinurbenade köttet och vars kalciumhalt inte är markant högre än den i malet kött.

a) Råvaror för urbening från ett slakteri på samma plats får vara högst 7 dagar gamla. Annars får råvaror för urbening inte vara äldre än 5 dagar. Slaktkroppar från fjäderfä får dock inte vara äldre än 3 dagar.

b) Maskinurbening måste ske omedelbart efter urbening.

c) Om det maskinurbenade köttet inte används omedelbart efter produktionen, måste det förpackas eller emballeras och därefter kylas till en temperatur på högst 2 ^{o}C eller frysas till en innertemperatur på högst -18 ^{o}C. Dessa temperaturkrav skall bibehållas under lagring och transport.

d) Om livsmedelsföretagaren har genomfört analyser som visar att det maskinurbenade köttet uppfyller de mikrobiologiska kriterier för malet kött som antagits i enlighet med förordning (EG) nr .../2004* får det användas i köttberedningar som är klart avsedda att konsumeras endast om de först genomgått värmebehandling och i köttprodukter.

e) Maskinurbenat kött som inte visat sig uppfylla de kriterier som avses i d får användas endast för att framställa värmebehandlade köttprodukter i anläggningar som godkänts i enlighet med denna förordning.

4. Följande krav måste uppfyllas vid produktion och användning av maskinurbenat kött som framställs med annan teknik än den som nämns i punkt 3.

a) Råvaror för urbening från ett slakteri på samma plats får vara högst 7 dagar gamla. Annars får råvaror för urbening inte vara äldre än 5 dagar. Fågelkroppar får dock inte vara mer än 3 dagar gamla.

b) Om maskinurbeningen inte sker omedelbart efter urbening, skall köttbenen lagras och transporteras vid en temperatur på högst 2 °C eller, om de är frysta, vid en temperatur på högst -18 °C.

c) Köttben från frysta djurkroppar får inte frysas om.

d) Om det maskinurbenade köttet inte skall användas inom en timme efter produktionen, skall det omedelbart kylas till en temperatur på högst 2 °C.

---

* Publikationsbyrån skall införa det officiella numret för förordningen om livsmedelshygien.

e) Om det maskinurbenade köttet inte behandlas inom 24 timmar efter kylning skall det frysas inom 12 timmar efter produktionen och nå en innertemperatur på högst -18 °C inom sex timmar.

f) Fryst maskinurbenat kött skall slås in eller emballeras före lagring eller transport; det får inte lagras längre än tre månader, och dess temperatur skall hållas på högst -18 °C under lagring och transport.

g) Maskinurbenat kött får användas endast för framställning av värmebehandlade köttprodukter i anläggningar som godkänts i enlighet med denna förordning.

5. Malet kött, köttberedningar och maskinurbenat kött får inte frysas om efter upptining.

KAPITEL IV: MÄRKNING

1. Utöver kraven i direktiv 2000/13/EG[1] måste livsmedelsföretagare se till att även kravet i punkt 2 uppfylls i den utsträckning som detta är nödvändigt enligt de nationella bestämmelserna i den medlemsstat där produkten släpps ut på marknaden.

2. Konsumentförpackningar som innehåller malet kött av fjäderfä eller hovdjur eller köttberedningar som innehåller maskinurbenat kött måste vara försedda med uppgifter om att sådana produkter bör tillredas före konsumtion.

[1] Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/13/EG av den 20 mars 2000 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om märkning och presentation av livsmedel samt om reklam för livsmedel (EGT L 109, 6.5.2000, s. 29). Direktivet senast ändrat genom direktiv 2003/89/EG (EUT L 308, 25.11.2003, s. 15).

AVSNITT VI: KÖTTPRODUKTER

1. Livsmedelsföretagare skall se till att följande delar inte används för beredning av köttprodukter:

   a) Könsorgan från antingen han- eller hondjur, med undantag för testiklar.

   b) Urinorgan, med undantag för njurar och urinblåsa.

   c) Brosk i struphuvudet, luftstrupe och extralobularbronker.

   d) Ögon och ögonlock.

   e) Yttre hörselgången.

   f) Hornvävnad.

   g) Hos fjäderfän: Huvudet – med undantag av kam och öron, skäggtömmar och slör – foderstrupe, kräva, tarmar och könsorgan.

2. Allt kött, inbegripet malet kött och köttberedningar, som skall användas vid produktion av köttprodukter måste uppfylla kraven på färskt kött. Malet kött och köttberedningar som används till köttprodukter behöver dock inte uppfylla andra särskilda krav i avsnitt V.

AVSNITT VII: LEVANDE MUSSLOR

1. Detta avsnitt är tillämpligt på levande musslor. Med undantag av bestämmelser om rening skall det även gälla levande tagghudingar, manteldjur och marina snäckor.

2. Kapitlen I–VIII är tillämpliga på djur upptagna från sådana produktionsområden som den behöriga myndigheten klassificerat i enlighet med förordning (EG) nr .../2004[*]. Kapitel IX är tillämpligt på kammusslor upptagna utanför dessa områden.

3. Kapitlen V, VI, VIII och IX samt punkt 3 i kapitel VII är tillämpliga på detaljhandeln.

4. Kraven i detta avsnitt kompletterar kraven i förordning (EG) nr .../2004[**].

   a) Åtgärder som vidtas innan levande musslor anländer till en leveranscentral eller en reningsanläggning, kompletterar kraven i bilaga I till den förordningen.

   b) Åtgärder kompletterar kraven i bilaga II till den förordningen.

---

[*] Publikationsbyrån skall införa det officiella numret för förordningen om genomförande av offentlig kontroll.

[**] Publikationsbyrån skall införa det officiella numret för förordningen om livsmedelshygien.

KAPITEL I: ALLMÄNNA KRAV FÖR UTSLÄPP AV LEVANDE MUSSLOR PÅ MARKNADEN

1. Levande musslor får inte släppas ut på marknaden för detaljhandelsförsäljning på annat sätt än via en leveranscentral, där ett identifieringsmärke skall anbringas i enlighet med kapitel VII.

2. Livsmedelsföretagare får endast ta emot sådana partier av levande musslor som uppfyller de bestämmelser om åtföljande handlingar som anges i punkterna 3–7.

3. När en livsmedelsföretagare förflyttar ett parti levande musslor mellan anläggningar, fram till och med partiets ankomst till en leveranscentral eller bearbetningsanläggning, skall en registreringshandling åtfölja partiet.

4. Registreringshandlingen skall vara utfärdad på åtminstone ett av de officiella språken i den medlemsstat där den mottagande anläggningen är belägen och innehålla åtminstone den information som anges nedan.

    a) När det gäller ett parti levande musslor som skickas från ett produktionsområde skall registreringshandlingen innehålla åtminstone följande information:

        i) Upptagarens identitet och adress.

        ii) Datum för upptagningen.

iii) Produktionsområdets läge, beskrivet så detaljerat som möjligt eller angivet med hjälp av ett kodnummer.

iv) Produktionsområdets hygieniska status.

v) Vilken art av skaldjur det rör sig om samt kvantiteten.

vi) Partiets destination.

b) När det gäller ett parti levande musslor som skickas från ett återutläggningsområde skall registreringshandlingen innehålla åtminstone den information som avses i a samt följande information:

i) Återutläggningsområdets läge.

ii) Återutläggningens varaktighet.

c) När det gäller ett parti levande musslor som skickas från en reningsanläggning skall registreringshandlingen innehålla åtminstone den information som avses i a samt följande information:

i) Reningsanläggningens adress.

ii) Reningens varaktighet.

iii) De datum när partiet anlände till respektive lämnade reningsanläggningen.

5. Livsmedelsföretagare som levererar partier av levande musslor skall fylla i de tillämpliga avsnitten i registreringshandlingen så att de är lättlästa och inte kan ändras. Livsmedelsföretagare som tar emot partier av levande musslor skall datumstämpla handlingen när de mottar partiet eller registrera mottagningsdatumet på annat sätt.

6. Livsmedelsföretagare skall behålla en kopia av registreringshandlingen för varje parti som levererats och mottagits under minst tolv månader efter leverans eller mottagande (eller under en längre period som den behöriga myndigheten får fastställa).

7. Om emellertid

a) den personal som tar upp levande musslor även sköter de leveranscentraler eller reningsanläggningar, återutläggningsområden eller bearbetningsanläggningar som tar emot de levande musslorna, och

b) en enda behörig myndighet utövar tillsyn över alla berörda anläggningar,

behövs inga registreringshandlingar om den behöriga myndigheten tillåter detta.

KAPITEL II: HYGIENKRAV FÖR PRODUKTION OCH UPPTAGNING AV LEVANDE MUSSLOR

A. KRAV FÖR PRODUKTIONSOMRÅDEN

1. En upptagare får endast ta upp levande musslor från produktionsområden med fasta lägen och fasta gränser som den behöriga myndigheten har klassificerat – om så är lämpligt i samarbete med berörda livsmedelsföretagare – som klass A, B eller C enligt förordning (EG) nr .../2004*.

2. Livsmedelsföretagare får avyttra levande musslor som tagits upp från produktionsområden av klass A som livsmedel om de uppfyller kraven i kapitel V.

3. Livsmedelsföretagare får avyttra levande musslor som tagits upp från produktionsområden av klass B som livsmedel endast efter behandling i en reningsanläggning eller efter återutläggning.

4. Livsmedelsföretagare får avyttra levande musslor som tagits upp från produktionsområden av klass C som livsmedel endast efter återutläggning under en längre period enligt del C i detta kapitel.

---

* Publikationsbyrån skall införa det officiella numret för förordningen om genomförande av offentlig kontroll.

5. Levande musslor från produktionsområden av klass B eller C skall efter rening eller återutläggning uppfylla alla krav i kapitel V. Levande musslor från sådana områden som inte har genomgått rening eller återutläggning får dock sändas till en bearbetningsanläggning, där de skall behandlas för att eliminera patogena mikroorganismer (i förekommande fall efter det att sand, dy eller slem har avlägsnats i samma eller i en annan anläggning). Följande behandlingsmetoder är godkända:

a) Sterilisering i hermetiskt förslutna behållare, och

b) följande typ av värmebehandlingar:

i) Nedsänkning i kokande vatten under den tid som behövs för att höja den inre temperaturen i blötdjurets kött till minst 90 ^{o}C och bibehållande av denna minimitemperatur i minst 90 sekunder.

ii) Kokning i 3–5 minuter i ett slutet kärl med en temperatur på 120–160 ^{o}C och ett tryck på 2–5 kg/cm^{2}, varefter skalen avlägsnas och köttet fryses till en kärntemperatur av -20 ^{o}C.

iii) Ångkokning under tryck i ett slutet kärl där kraven på koktid och på den inre temperaturen i blötdjurens kött enligt led i skall respekteras. En validerad metod skall användas. Förfaranden, grundade på HACCP-principerna, skall inrättas för att kontrollera att värmen sprids jämnt.

6. Livsmedelsföretagare får inte odla levande musslor i eller ta upp dem från områden som den behöriga myndigheten inte har klassificerat eller som är olämpliga av hälsoskäl. Livsmedelsföretagare skall beakta all relevant information om områdenas lämplighet för produktion och upptagning, inklusive information från egenkontrollen och från den behöriga myndigheten. De skall använda denna information, särskilt information om miljö- och väderförhållanden, för att fastställa hur upptagna partier skall behandlas på lämpligaste sätt.

B. KRAV FÖR UPPTAGNING OCH HANTERING EFTER UPPTAGNING

Livsmedelsföretagare som tar upp levande musslor eller hanterar dem omedelbart efter upptagningen skall se till att följande krav är uppfyllda:

1. Upptagningsmetoder och efterföljande hantering får inte förorsaka ytterligare kontaminering eller svåra skador på levande musslors skal eller vävnad, eller leda till förändringar som avsevärt påverkar deras lämplighet för behandling genom rening, bearbetning eller återutläggning. Livsmedelsföretagare skall särskilt

    a) skydda levande musslor på lämpligt sätt från att krossas, skrapas eller utsättas för vibrationer,

    b) inte utsätta levande musslor för extrem värme eller kyla,

    c) inte återföra levande musslor till vatten som skulle kunna kontaminera dem ytterligare,

    d) om de utför konditioneringen i naturliga miljöer, endast använda områden som den behöriga myndigheten klassificerat som klass A.

2. Transportmedlet skall tillåta lämplig avrinning, vara utrustat för att ge bästa möjliga överlevnadsvillkor och ge ett effektivt skydd mot kontaminering.

C. KRAV FÖR ÅTERUTLÄGGNING AV LEVANDE MUSSLOR

Livsmedelsföretagare som åter lägger ut levande musslor skall se till att följande krav är uppfyllda:

1. Livsmedelsföretagare får endast utnyttja de områden för återutläggning av levande musslor som godkänts av den behöriga myndigheten. Områdenas gränser skall tydligt markeras med bojar, stolpar eller andra fasta hjälpmedel. Det skall vara ett minsta avstånd mellan återutläggningsområdena, och även mellan återutläggnings- och produktionsområden, för att minimera risken för att föroreningar förs vidare.

2. Genom villkoren för återutläggning skall bästa möjliga villkor för rening säkerställas. Livsmedelsföretagare skall särskilt

   a) använda metoder för hantering av levande musslor avsedda för återutläggning som innebär att musslornas filtreringsförmåga återställs efter utläggning i naturliga vatten,

   b) inte åter lägga ut levande musslor så tätt att reningen hindras,

   c) nedsänka levande musslor i havsvatten i återutläggningsområdet under en lämplig tidsperiod som skall fastställas på grundval av vattentemperaturen; perioden måste vara minst två månader om inte den behöriga myndigheten beslutar om en kortare period som bygger på livsmedelsföretagarens riskanalys, och

d) se till att det finns ett tillräckligt avstånd mellan delområdena inom ett återutläggningsområde för att förhindra att partierna sammanblandas. Systemet "allt in allt ut" skall användas så att ett nytt parti inte kan införas innan hela det tidigare partiet har avlägsnats.

3. Livsmedelsföretagare som förvaltar återutläggningsområden skall vid den behöriga myndighetens inspektion alltid kunna dokumentera de levande musslornas ursprung, återutläggningsperioderna, utnyttjade återutläggningsområden samt partiets destination efter återutläggning.

KAPITEL III: STRUKTURELLA KRAV FÖR LEVERANSCENTRALER OCH RENINGSANLÄGGNINGAR

1. Anläggningen på land får inte översvämmas vid normalt högt tidvatten eller genom avrinning från omgivande områden.

2. Tankar och vattenbehållare skall uppfylla följande krav:

a) Innerväggarna skall ha en slät, hård och tät yta och vara lätta att rengöra.

b) De skall vara konstruerade så att vattnet kan rinna av helt.

c) Vattenintag skall vara placerade så att vattnet inte kontamineras.

3. Dessutom skall reningstankarna i reningsanläggningarna vara avpassade efter volym och typen av produkter som skall renas.

KAPITEL IV: HYGIENKRAV FÖR LEVERANSCENTRALER OCH RENINGSANLÄGGNINGAR

A. KRAV FÖR RENINGSANLÄGGNINGAR

Livsmedelsföretagare som renar levande musslor skall se till att följande krav är uppfyllda:

1. Före rening skall levande musslor spolas rena från dy och ansamlad smuts med rent vatten.

2. Reningssystemet skall fungera på ett sådant sätt att levande musslor snabbt återfår och upprätthåller filtreringsförmågan och skyddas från kontaminering via avfallsvatten och mot återkontamination. Efter rening skall musslorna kunna bevara en livskraft anpassad för förpackning, lagring och transport innan de släpps ut på marknaden.

3. Mängden levande musslor som renas får inte överstiga reningsanläggningens kapacitet. De levande musslorna skall utan avbrott renas under en period som är tillräckligt lång så att de normer för hygien som fastställs i kapitel V och de mikrobiologiska kriterier som antagits i enlighet med förordning (EG) nr .../2004* uppfylls.

4. Om en reningstank innehåller flera partier av levande musslor skall de vara av samma art och behandlingens längd skall anpassas efter det parti som kräver den längsta reningsperioden.

---

* Publikationsbyrån skall införa det officiella numret för förordningen om livsmedelshygien.

5. Behållare som används för rening av levande musslor i reningssystemet skall vara konstruerade så att genomströmning av rent havsvatten kan ske. Lagren av levande musslor får inte vara så tjocka att öppning av skalen förhindras under reningen.

6. Kräftdjur, fisk och andra marina arter får inte hållas i reningstankar där levande musslor renas.

7. Varje förpackning med renade levande musslor som sänds till en leveranscentral skall förses med en etikett som intygar att samtliga blötdjur är renade.

B. KRAV FÖR LEVERANSCENTRALER

Livsmedelsföretagare som driver leveranscentraler skall se till att följande krav är uppfyllda*:*

1. Hantering av levande musslor, särskilt konditionering, sortering och förpackning, får inte orsaka kontaminering av produkten eller påverka musslornas livsduglighet.

2. Före leverans skall skalen på levande musslor rengöras noggrant med rent vatten.

3. Levande musslor skall komma från

   a) ett produktionsområde av klass A,

   b) ett återutläggningsområde,

c) en rengöringsanläggning, eller

d) en annan leveranscentral.

4. Kraven i punkterna 1 och 2 gäller även leveranscentraler ombord på fartyg. Musslor som hanteras i sådana centraler skall komma från ett produktionsområde av klass A eller ett återutläggningsområde.

KAPITEL V: HÄLSONORMER FÖR LEVANDE MUSSLOR

Utöver att se till att de mikrobiologiska kriterier som antagits i enlighet med förordning (EG) nr .../2004* följs, skall livsmedelsföretagare se till att levande musslor som avyttras som livsmedel uppfyller normerna i detta kapitel:

1. De skall ha de organoleptiska egenskaper som färska och livskraftiga musslor normalt uppvisar, med skal fria från smuts, reagera normalt på slag och ha intravalvulär vätska i normal mängd.

2. De får inte innehålla marina biotoxiner i sammanlagda kvantiteter (uppmätta i hela kroppen eller varje ätbar del separat) som överstiger följande gränsvärden:

a) För PSP (paralytiskt skaldjursgift), 800 mikrogram per kilogram.

b) För ASP (amnesiframkallande skaldjursgift), 20 milligram domorinsyra per kilogram.

* Publikationsbyrån skall införa det officiella numret för förordningen om livsmedelshygien.

c) För okadasyra, dinophysistoxiner och pectenotoxiner tillsammans, 160 mikrogram okadasyrekvivalenter per kilogram.

d) För yessotoxiner, 1 mg yessotoxinekvivalent per kilogram.

e) För azaspiracider, 160 mikrogram azaspiracidekvivalenter per kilogram.

KAPITEL VI: FÖRPACKNING AV LEVANDE MUSSLOR

1. Ostron skall förpackas med det konkava skalet nedåt.

2. Konsumentförpackningar med levande musslor skall vara förseglade och förbli förseglade efter det att de har lämnat leveranscentralen, till dess att de saluförs till konsumenterna.

KAPITEL VII: IDENTIFIERINGSMÄRKNING OCH MÄRKNING

1. Etiketten, inklusive identifieringsmärket, skall vara vattenbeständig.

2. Utöver de allmänna kraven för identifieringsmärken i avsnitt I i bilaga II skall etiketten innehålla följande information:

a) Arten av mussla (vanligt och vetenskapligt namn).

b) Förpackningsdatum, med uppgift om åtminstone dag och månad.

Utan hinder av direktiv 2000/13/EG får datum för kortaste hållbarhet ersättas med uppgiften "dessa djur skall vara levande vid försäljning".

3. Den etikett som fästs på en förpackning med levande musslor som inte är förpackade i konsumentförpackningar skall av detaljhandlaren förvaras i minst 60 dagar efter det att innehållet i förpackningen har delats upp.

KAPITEL VIII: ÖVRIGA KRAV

1. Livsmedelsföretagare som lagrar och transporterar levande musslor skall se till att de förvaras vid en temperatur som inte inverkar menligt på livsmedelssäkerheten eller deras livsduglighet.

2. Levande musslor får inte på nytt nedsänkas i eller sprayas med vatten sedan de förpackats för detaljhandelsförsäljning och lämnat leveranscentralen.

KAPITEL IX: SÄRSKILDA KRAV FÖR UPPTAGNING AV KAMMUSSLOR UTANFÖR KLASSIFICERADE PRODUKTIONSOMRÅDEN

Livsmedelsföretagare som tar upp kammusslor utanför klassificerade produktionsområden eller hanterar sådana kammusslor skall uppfylla följande krav:

1. Kammusslor får inte släppas ut på marknaden såvida de inte tagits upp och hanterats enligt kapitel II del B och uppfyller normerna i kapitel V inom ramen för ett egenkontrollsystem.

2. När uppgifter från officiella övervakningsprogram gör det möjligt för den behöriga myndigheten att klassificera fiskevattnen – i förekommande fall i samarbete med livsmedelsföretagare – skall dessutom bestämmelserna i kapitel II del A tillämpas analogt på kammusslor.

3. Kammusslor får endast släppas ut på marknaden som livsmedel via en fiskauktion, en leveranscentral eller en bearbetningsanläggning. När livsmedelsföretagare hanterar kammusslor i sina anläggningar, skall de informera den behöriga myndigheten och, när det gäller leveranscentraler, uppfylla de tillämpliga bestämmelserna i kapitlen III och IV.

4. Livsmedelsföretagare som hanterar kammusslor skall

   a) i tillämpliga fall uppfylla bestämmelserna om handlingar i kapitel I punkterna 3–7. I dessa fall skall registreringshandlingen klart ange läget för det område där kammusslorna togs upp eller

   b) när det gäller emballerade kammusslor, och inslagna kammusslor om innerförpackningen ger samma skydd som emballaget, uppfylla bestämmelserna om identifieringsmärkning och märkning i kapitel VII.

AVSNITT VIII: FISKERIPRODUKTER

1. Detta avsnitt är inte tillämpligt på musslor, tagghudingar, manteldjur och marina snäckor som släpps ut på marknaden levande. Med undantag för kapitlen I och II är det tillämpligt på dessa djur när de inte släpps ut på marknaden levande, då de i annat fall måste ha erhållits i enlighet med bestämmelserna i avsnitt VII.

2. Kapitel III del A, C och D, kapitel IV och kapitel V är tillämpliga på detaljhandeln.

3. Kraven i detta avsnitt kompletterar kraven i förordning (EG) nr .../2004[*].

a) För anläggningar, inklusive fartyg, som är verksamma inom primärproduktionen och därmed sammanhängande verksamheter kompletterar de kraven i bilaga I till den förordningen.

b) För andra anläggningar, inklusive fartyg, kompletterar de kraven i bilaga II till den förordningen.

4. I fråga om fiskeriprodukter omfattar

a) *primärproduktion*: odling, fiske och uppsamling av levande fiskeriprodukter i syfte att släppa ut dem på marknaden, och

b) *därmed sammanhängande verksamheter*: alla följande verksamheter om de görs ombord på fiskefartyg: avlivning, avblodning, huvudskärning, rensning, borttagande av fenor, kylning och förpackning. Det omfattar även

1. transport och lagring av sådana fiskeriprodukter, inklusive levande fiskeriprodukter, vars egenskaper inte förändrats på avgörande sätt inom fiskodlingar på land, och

2. transport av sådana fiskeriprodukter, inklusive levande fiskeriprodukter, vars egenskaper inte förändrats på avgörande sätt från produktionsplatsen till den första anläggningen.

[*] Publikationsbyrån skall införa det officiella numret för förordningen om livsmedelshygien.

KAPITEL I: KRAV FÖR FARTYG

Livsmedelsföretagare skall se till att

1. de fartyg som används för att ta upp fiskeriprodukter från deras naturliga miljö eller för att hantera eller bearbeta dem efter upptagningen, uppfyller de strukturella kraven och utrustningskraven i del I, och

2. den verksamhet som pågår ombord på fartygen bedrivs enligt bestämmelserna i del II.

I. STRUKTURELLA KRAV OCH UTRUSTNINGSKRAV

A. Krav för alla fartyg

1. Fartygen skall vara utformade och byggda så att produkterna inte kontamineras med slagvatten, avloppsvatten, rök, drivmedel, olja, smörjmedel eller andra skadliga ämnen.

2. Ytor som fiskeriprodukterna kommer i kontakt med skall vara korrosionsbeständiga, släta och lätta att rengöra. Eventuella ytbeläggningar skall vara hållbara och får inte vara giftiga.

3. Utrustning och material som används för att arbeta med fiskeriprodukter skall vara korrosionsbeständiga och lätta att rengöra och desinficera.

4. Intag för vatten, som används för fiskeriprodukter, skall vara placerade så att vattnet inte kontamineras.

B. Krav för fartyg avsedda och utrustade för att bevara färska fiskeriprodukter i mer än 24 timmar

1. Fartyg som är avsedda och utrustade för att bevara fiskeriprodukter i mer än 24 timmar skall vara utrustade med lastrum, tankar eller containrar för förvaring av fiskeriprodukter vid de temperaturer som fastställs i kapitel VII.

2. Lastrummen skall vara åtskilda från maskinrum och besättningsutrymmen genom skiljeväggar som skall skydda de förvarade fiskeriprodukterna från all kontaminering. Lastrum och containrar som används för förvaring av fiskeriprodukter skall vara utformade så att dessa bevaras på ett hygieniskt tillfredsställande sätt och vid behov se till att smältvatten inte förblir i kontakt med produkterna.

3. Fartyg som är utrustade för kylning av fiskeriprodukter i kylt rent havsvatten skall ha tankar som är försedda med anordningar som gör det möjligt att hålla en jämn temperatur i hela tanken. Dessa anordningar skall åstadkomma sådan kylning att blandningen av fisk och rent havsvatten har en temperatur av högst 3 ^{o}C sex timmar efter lastning och högst 0 ^{o}C efter sexton timmar. Temperaturen skall kunna övervakas och, vid behov, registreras.

C. Krav för frysfartyg

Frysfartyg skall

1. vara utrustade med en frysanläggning med tillräcklig kapacitet för att snabbt sänka temperaturen till en kärntemperatur på högst -18 ^{o}C,

2. vara utrustade med en frysanläggning med tillräcklig kapacitet för att hålla fiskeriprodukterna i lagerutrymmena vid en temperatur på högst -18 ^{o}C. Lagerutrymmena skall ha utrustning för temperaturregistrering placerad så att den lätt kan avläsas. Temperaturgivare skall placeras i den del av lagerutrymmet där temperaturen är högst, och

3. uppfylla de krav för fartyg som är avsedda och utrustade för att bevara fiskeriprodukter i mer än 24 timmar som anges i del B, punkt 2.

D. Krav för fabriksfartyg

1. Fabriksfartyg skall minst ha följande:

   a) Ett särskilt mottagningsområde där fiskeriprodukterna tas ombord och som är så konstruerat att varje fångst kan hållas åtskild. Detta område skall vara lätt att rengöra och utformat så att produkterna skyddas mot väder och vind och mot kontaminering.

   b) Ett hygieniskt system för transport av fiskeriprodukter från mottagningsområdet till beredningsplatsen.

   c) Arbetsplatser som är tillräckligt stora för beredning och bearbetning av fiskeriprodukter under goda hygieniska förhållanden, lätta att rengöra och desinficera samt utformade och arrangerade så att all kontaminering av produkterna förhindras.

   d) Tillräckligt stora lagringsutrymmen för färdiga produkter utformade så att de är lätta att rengöra. Om ett system för avfallshantering är i drift ombord, skall ett särskilt lastrum finnas för lagring av avfallsprodukterna.

e) Ett utrymme för förvaring av förpackningsmaterial som är avskilt från de utrymmen där produkter bereds och bearbetas.

f) Särskild utrustning för bortskaffande av avfall och fiskeriprodukter som är otjänliga som livsmedel, antingen direkt i havet eller, om omständigheterna så kräver, i en vattentät tank som är avsedd endast för detta ändamål. Om avfallet lagras och bearbetas ombord med desinfektionsmedel skall särskilda utrymmen finnas för detta.

g) Ett vattenintag med en sådan placering som förhindrar att vattentillförseln kontamineras.

h) Handrengöringsutrustning för den personal som hanterar oskyddade fiskeriprodukter, med kranar som är utformade så att föroreningar inte förs vidare.

2. Fabriksfartyg på vilka skal och blötdjur kokas, kyls och förpackas ombord, behöver inte uppfylla kraven i punkt 1 om ingen annan form av hantering eller bearbetning sker ombord på sådana fartyg.

3. Fabriksfartyg där fiskeriprodukter fryses in skall ha en utrustning som uppfyller kraven för frysfartyg enligt del C, punkterna 1 och 2.

II. HYGIENKRAV

1. Vid användning skall de delar av fartyg eller containrar som reserverats för förvaring av fiskeriprodukter hållas rena och i gott skick. De får i synnerhet inte kontamineras av fartygets drivmedel eller av slagvatten.

2. Så snart fiskeriprodukter har tagits ombord skall de skyddas mot kontaminering och all påverkan från solen eller andra värmekällor. För sköljning skall dricksvatten eller rent vatten, om så är lämpligt, användas.

3. Fiskeriprodukter skall hanteras och förvaras på sådant sätt att de inte skadas. Spetsiga redskap får användas för att flytta stora fiskar eller fiskar som kan orsaka personskada, under förutsättning att fiskköttet inte skadas.

4. Alla fiskeriprodukter utom sådana som förvaras levande skall kylas snarast möjligt efter lastningen. Om kylning inte är möjlig skall fiskeriprodukterna landas så snart som möjligt.

5. Is för kylning av fiskeriprodukterna skall vara gjord på dricksvatten eller rent vatten.

6. Eventuell huvudskärning och/eller rensning, skall utföras på ett hygieniskt sätt snarast möjligt efter fångsten, och produkten skall omedelbart sköljas grundligt med dricksvatten eller rent vatten. Inälvorna och delar som kan utgöra en risk för människors hälsa skall avlägsnas snarast möjligt och hållas åtskilda från produkter som är avsedda att användas som livsmedel. Lever, rom och mjölke avsedda att användas som livsmedel skall förvaras i is vid en temperatur som närmar sig temperaturen för smältande is, eller frysas.

7. Vid frysning i saltlake av hel fisk avsedd för konservering skall produktens temperatur vara högst -9 ^{o}C. Saltlaken får inte kontaminera fisken.

KAPITEL II: KRAV UNDER OCH EFTER LANDNING

1. Livsmedelsföretagare som ansvarar för lossning och landning av fiskeriprodukter skall

   a) se till att den utrustning för lossning och landning som kommer i kontakt med fiskeriprodukterna är av sådant material som är lätt att rengöra och desinficera, och den skall hållas i rent och gott skick, och

   b) förhindra kontaminering av fiskeriprodukter under lossning och landning, särskilt genom att

      i) genomföra lossning och landning skyndsamt,

      ii) utan dröjsmål placera fiskeriprodukterna i en skyddad miljö vid den temperatur som anges i kapitel VII, och

      iii) inte använda utrustning och rutiner som förorsakar onödig skada på ätliga delar av fiskeriprodukterna.

2. Livsmedelsföretagare som ansvarar för auktionshallar och grossistmarknader eller delar av dessa där fiskeriprodukter bjuds ut till försäljning skall säkerställa överensstämmelse med följande krav:

   a) i) Det skall finnas låsbara utrymmen för kylförvaring av beslagtagna fiskeriprodukter och särskilda, låsbara utrymmen för lagring av fiskeriprodukter som förklarats otjänliga som livsmedel.

ii) Om den behöriga myndigheten kräver detta skall det finnas ett lämpligt utrustat och låsbart utrymme eller vid behov ett rum som enbart får användas av den behöriga myndigheten.

b) När fiskeriprodukterna uppvisas eller lagras

i) får lokalerna inte används för andra ändamål,

ii) får fordon som avger avgaser som kan försämra fiskeriprodukternas kvalitet inte finns i lokalerna,

iii) får de personer som har tillträde till lokalerna inte föra in andra djur i dessa,

iv) skall lokalerna vara väl upplysta för att underlätta offentlig kontroll.

3. När kylning inte var möjlig ombord på fartyget skall färska fiskeriprodukter, utom sådana som förvaras levande, kylas snarast möjligt efter landning och lagras vid en temperatur som ligger nära den för smältande is.

4. Livsmedelsföretagare skall samarbeta med de relevanta behöriga myndigheterna för att göra det möjligt för dem att genomföra offentlig kontroll i enlighet med förordning (EG) nr .../2004*, särskilt när det gäller anmälningsförfaranden för landning av fiskeriprodukter som den behöriga myndigheten i den medlemsstat vars flagga fartyget för eller den behöriga myndighet i den medlemsstat där fiskeriprodukterna landas kan anse vara nödvändiga.

---

* Publikationsbyrån skall införa det officiella numret för förordningen om genomförande av offentlig kontroll.

KAPITEL III: KRAV FÖR ANLÄGGNINGAR, INKLUSIVE FARTYG, SOM HANTERAR FISKERIPRODUKTER

Livsmedelsföretagare skall se till att följande krav i tillämpliga fall uppfylls vid anläggningar som hanterar fiskeriprodukter.

A. KRAV FÖR FÄRSKA FISKERIPRODUKTER

1. Kylda oförpackade produkter som inte distribueras, sänds iväg, behandlas eller bereds omedelbart efter det att de anlänt till en anläggning på land, skall förvaras i is i lämpliga utrymmen. Ny is skall läggas på så ofta det behövs. Förpackade fiskeriprodukter skall kylas till en temperatur som ligger nära den för smältande is.

2. Huvudskärning och rensning skall utföras under hygieniska förhållanden. Om rensning är möjlig ur teknisk och kommersiell synpunkt skall den göras så fort som möjligt efter det att produkterna har fångats eller landats. Produkterna skall omedelbart därefter tvättas noggrant med dricksvatten eller, ombord på fartyg, rent vatten.

3. Filetering och skivning skall utföras så att produkterna inte kontamineras eller förstörs. Beredda produkter skall avlägsnas omedelbart efter avslutad beredning. Filéer och skivor skall förpackas och kylas så snabbt som möjligt efter beredning.

4. Containrar som används för leverans eller lagring av oförpackade beredda färska fiskeriprodukter som lagras under is skall vara så beskaffade att smältvatten inte förblir i kontakt med produkterna.

5. Hela eller urtagna färska fiskeriprodukter får transporteras och lagras i kylt vatten ombord på fartygen. De får också transporteras i kylt vatten efter landning och transporteras från vattenbruksanläggningar tills de kommer fram till den första anläggningen i land som utför någon annan verksamhet än transport.

B. KRAV FÖR FRYSTA PRODUKTER

Anläggningar på land där fiskeriprodukter fryses skall ha utrustning som uppfyller de krav som fastställts för frysfartyg i kapitel I, del I C punkterna 1 och 2.

C. KRAV FÖR MASKINURBENADE FISKERIPRODUKTER

Livsmedelsföretagare som framställer maskinurbenade fiskeriprodukter skall se till för att följande villkor uppfylls:

1. Det råmaterial som används skall uppfylla följande villkor:

    a) Endast hel fisk och fiskben efter filetering får användas för att framställa maskinurbenade fiskeriprodukter.

    b) Alla råvaror skall vara fria från inälvor.

2. Tillverkningsprocessen skall uppfylla följande villkor:

a) Maskinurbening skall ske utan onödigt dröjsmål efter filetering.

b) Om hel fisk används skall den vara rensad och tvättad i förväg.

c) Efter produktion skall maskinurbenade fiskeriprodukter frysas så snabbt som möjligt eller blandas med en produkt som är avsedd för frys- eller stabiliseringsbehandling.

D. KRAV BETRÄFFANDE PARASITER

1. Nedan angivna fiskeriprodukter skall frysas vid en temperatur av -20 ^{o}C eller lägre i alla delar av produkten under minst 24 timmar. Denna behandling skall tillämpas på råvaran eller slutprodukten.

a) Fiskeriprodukter som skall förtäras råa eller nästan råa.

b) Fiskeriprodukter av följande arter om de skall kallrökas eller inte uppnår en temperatur av 60 ^{o}C:

i) Sill.

ii) Makrill.

iii) Skarpsill.

iv) (Vildfångad) Atlant- eller Stillahavslax.

c) Marinerad och/eller saltad fiskeriprodukt om bearbetningen är otillräcklig för att förstöra nematodlarver.

2. Livsmedelsföretagare behöver inte utföra den behandling som krävs enligt punkt 1

a) om tillgängliga epidemiologiska data visar att de fiskevatten där råvaran har sitt ursprung inte utgör någon hälsofara med avseende på närvaron av parasiter, och

b) om den behöriga myndigheten lämnar tillstånd till detta.

3. En handling från tillverkaren som anger vilken typ av behandling de har genomgått skall åtfölja de fiskeriprodukter som anges i punkt 1 när de släpps ut på marknaden, utom när de levereras till konsumenten.

KAPITEL IV: KRAV FÖR BEARBETADE FISKERIPRODUKTER

Livsmedelsföretagare som kokar kräftdjur och blötdjur skall se till att följande krav är uppfyllda:

1. Kokningen skall följas av snabb kylning. Vattnet som används skall vara dricksvatten eller, ombord på fartyg, rent vatten. Om inga andra konserveringsmetoder används, skall kylningen fortsätta till dess att en temperatur som ligger nära temperaturen för smältande is har nåtts.

2. Skalning och urtagning av kött skall utföras under hygieniska förhållanden så att kontaminering av produkterna undviks. Om dessa moment utförs för hand, skall personalen vara extra noga med att tvätta händerna.

3. Efter skalning och urtagning av köttet skall de kokta produkterna omedelbart frysas eller så snart som möjligt kylas till den temperatur som fastställs i kapitel VII.

KAPITEL V: HÄLSONORMER FÖR FISKERIPRODUKTER

Utöver att garantera att de mikrobiologiska kriterier som antagits i enlighet med förordning (EG) nr .../2004* följs, skall livsmedelsföretagare se till, beroende på produkternas eller arternas natur, att fiskeriprodukter som avyttras som livsmedel uppfyller normerna i detta kapitel:

A. FISKERIPRODUKTERS ORGANOLEPTISKA EGENSKAPER

Livsmedelsföretagare skall göra en organoleptisk undersökning av fiskeriprodukterna. Vid denna undersökning skall särskilt klargöras om fiskeriprodukterna uppfyller alla kriterier på färskhet.

B. HISTAMIN

Livsmedelsföretagare skall säkerställa att gränsvärdena för histamin inte överskrids.

---

* Publikationsbyrån skall införa det officiella numret för förordningen om livsmedelshygien.

C. TOTAL MÄNGD FLYKTIGT KVÄVE

Obearbetade fiskeriprodukter får inte släppas ut på marknaden om kemiska test visar att gränsvärdena för TVB-N eller TMA-N har överskridits.

D. PARASITER

Livsmedelsföretagare skall se till att fiskprodukter har okulärbesiktigats i syfte att upptäcka synliga parasiter innan de släpps ut på marknaden. De får inte som livsmedel avyttra fiskeriprodukter eller delar därav som är tydligt angripna av parasiter.

E. HÄLSOVÅDLIGA TOXINER

1. Fiskeriprodukter som härrör från giftiga fiskar av följande familjer får inte släppas ut på marknaden: Tetraodontidae, Molidae, Diodontidae och Canthigasteridae.

2. Fiskeriprodukter som innehåller biotoxiner, till exempel ciguateratoxiner eller muskelförlamande toxiner, får inte släppas ut på marknaden. Fiskeriprodukter som härrör från levande musslor, tagghudingar, manteldjur och marina snäckor får dock släppas ut på marknaden om de har framställts i överensstämmelse med bestämmelserna i avsnitt VII och uppfyller kraven i kapitel V punkt 2 i det avsnittet.

KAPITEL VI: FÖRPACKNING AV FISKERIPRODUKTER

1. Behållare som används för att förvara färska fiskeriprodukter i is skall vara vattentäta och så beskaffade att smältvattnet inte kommer i kontakt med produkterna.

2. Frysta block som bereds ombord på fartyg skall förpackas på lämpligt sätt före landning.

3. När fiskeriprodukter förpackas ombord på fiskerifartyg skall livsmedelsföretagare säkerställa att förpackningsmaterialet

    a) inte utgör en kontaminationskälla,

    b) lagras på sådant sätt att det inte utsätts för en risk för kontaminering,

    c) om det är avsett att återanvändas är lätt att rengöra och, om nödvändigt, desinficera.

KAPITEL VII: LAGRING AV FISKERIPRODUKTER

Livsmedelsföretagare som lagrar fiskeriprodukter skall se till att följande villkor uppfylls:

1. Färska fiskeriprodukter, upptinade obearbetade fiskeriprodukter samt kokta och kylda produkter av kräftdjur och blötdjur skall hållas vid en temperatur som ligger nära den för smältande is.

2. Frysta fiskeriprodukter skall hållas vid en temperatur på högst -18 °C i alla delar av produkten. Hel, fryst fisk i saltlake avsedd för produktion av konserver får dock förvaras vid högst -9 °C.

3. Fiskeriprodukter som förvaras levande skall hållas vid en temperatur och på ett sätt som inte inverkar menligt på livsmedelssäkerheten och deras livsduglighet.

KAPITEL VIII: TRANSPORT AV FISKERIPRODUKTER

Livsmedelsföretagare som transporterar fiskeriprodukter skall se till att följande villkor uppfylls:

1. Fiskeriprodukter skall under transport hållas vid de föreskrivna temperaturerna. Särskilt följande krav skall uppfyllas:

    a) Färska fiskeriprodukter, upptinade obearbetade fiskeriprodukter samt kokta och kylda produkter av kräftdjur och blötdjur skall hållas vid en temperatur som ligger nära den för smältande is.

b) Frysta fiskeriprodukter, med undantag för fryst fisk i saltlake avsedd för produktion av konserver, skall under transport hållas vid en jämn temperatur på högst -18 °C i alla delar av produkten, eventuellt med kortvariga variationer uppåt på högst 3 °C.

2. Livsmedelsföretagare behöver inte uppfylla kraven i punkt 1 b när frysta fiskeriprodukter transporteras från ett fryslager till en godkänd anläggning för att tinas när de kommer fram i syfte att beredas och/eller bearbetas om avståndet är kort och den behöriga myndigheten medger detta.

3. Om fiskeriprodukterna förvaras under is får smältvattnet inte förbli i kontakt med produkterna.

4. Fiskeriprodukter som skall släppas ut på marknaden levande skall transporteras på ett sätt som inte inverkar menligt på livsmedelssäkerheten och deras livsduglighet.

AVSNITT IX: OBEHANDLAD MJÖLK OCH MJÖLKPRODUKTER

KAPITEL I: OBEHANDLAD MJÖLK – PRIMÄRPRODUKTION

Livsmedelsföretagare som producerar eller, i förekommande fall, samlar upp obehandlad mjölk skall uppfylla de krav som fastställs i detta kapitel.

I. HYGIENKRAV FÖR PRODUKTION AV OBEHANDLAD MJÖLK

1. Obehandlad mjölk skall komma från djur

a) som inte uppvisar några som helst symtom på smittsamma sjukdomar som genom mjölk kan överföras till människor,

b) vilkas allmänna hälsotillstånd är gott, som inte uppvisar något tecken på sjukdom som kan leda till att mjölken kontamineras och som i synnerhet inte lider av någon infektion i könsorganen med flytningar, enterit med diarré och feber eller någon synlig juverinflammation,

c) som inte uppvisar något sår på juvret som kan tänkas påverka mjölken, och

d) som inte har tillförts icke godkända ämnen eller produkter och som inte har genomgått en illegal behandling i den mening som avses i direktiv 96/23/EG, och

e) för vilka, om de har tillförts godkända produkter eller ämnen, den karenstid har iakttagits som föreskrivs för dessa produkter och ämnen.

2. a) I synnerhet, när det gäller brucellos, skall obehandlad mjölk komma från

i) kor eller bufflar som tillhör en besättning som enligt direktiv 64/432/EEG[1] är fri eller officiellt fri från brucellos,

ii) får eller getter som tillhör en mjölkproduktionsanläggning som är officiellt fri eller fri från brucellos enligt direktiv 91/68/EEG[2], eller

iii) hondjur av andra arter som, om de är mottagliga för brucellos, tillhör besättningar som regelbundet kontrolleras beträffande denna sjukdom i enlighet med en plan som godkänts av den behöriga myndigheten.

b) När det gäller tuberkulos skall obehandlad mjölk komma från

i) kor eller bufflar som tillhör en besättning som enligt direktiv 64/432/EEG är officiellt fri från tuberkulos, eller

ii) hondjur av andra arter som, om de är mottagliga för tuberkulos, tillhör besättningar som regelbundet kontrolleras beträffande denna sjukdom i enlighet med en plan som godkänts av den behöriga myndigheten.

---

[1] Rådets direktiv 64/432/EEG av den 26 juni 1964 om djurhälsoproblem som påverkar handeln med nötkreatur och svin inom gemenskapen (EGT 121, 29.7.1964. s. 1977/64). Direktivet senast ändrat genom 2003 års anslutningsakt.

[2] Rådets direktiv 91/68/EEG av den 28 januari 1991 om djurhälsovillkor för handeln med får och getter inom gemenskapen (EGT L 46, 19.2.1991, s. 19). Direktivet senast ändrat genom förordning (EG) nr 806/2003 (EUT L 122, 16.5.2003, s. 1).

c) Om getter hålls tillsammans med kor, skall getterna genomgå tuberkuloskontroll.

3. Obehandlad mjölk från djur som inte uppfyller kraven i punkt 2 får dock användas med den behöriga myndighetens godkännande

a) när det gäller kor eller bufflar som inte visar någon positiv reaktion på tuberkulos- eller brucellostest eller några symptom på dessa sjukdomar, efter att ha värmebehandlats och sedan visat negativ reaktion i ett fosfatastest,

b) när det gäller får eller getter som inte visar någon positiv reaktion på brucellostest eller som har vaccinerats mot brucellos som en del av ett godkänt utrotningsprogram och inte visar några symptom på denna sjukdom, antingen

i) för framställning av ost med en mognadsperiod på minst två månader, eller

ii) efter att ha värmebehandlats och sedan visat negativ reaktion i ett fosfatastest, och

c) när det gäller hondjur av andra arter som inte visar någon positiv reaktion på tuberkulos– eller brucellostest eller några symptom på dessa sjukdomar, men som tillhör en besättning där brucellos eller tuberkulos har detekterats efter de kontroller som avses i punkt 2 a iii eller 2 b ii, om den behandlas på ett sätt som garanterar mjölkens säkerhet.

4. Obehandlad mjölk från djur som inte uppfyller kraven i punkterna 1–3, särskilt alla djur som visar en positiv reaktion på profylaktiska tester för tuberkulos eller brucellos enligt direktiven 64/432/EEG och 91/68/EEG, får inte användas som livsmedel.

5. Isolering av djur som är smittade eller som misstänks vara smittade med någon av de sjukdomar som anges i punkt 1 eller 2 måste vara effektivt för att undvika negativa effekter på andra djurs mjölk.

II. HYGIEN VID MJÖLKPRODUKTIONSANLÄGGNINGAR

A. Krav på lokaler och utrustning

1. Mjölkningsutrustning samt lokaler där mjölk förvaras, hanteras eller kyls skall vara så belägna och utformade att risken för att mjölken kontamineras begränsas.

2. Lokaler för förvaring av mjölk skall vara skyddade mot skadedjur, vara tillräckligt avskilda från de lokaler där djuren hålls och, där så är nödvändigt för att uppfylla kraven i del B, ha lämplig utrustning för kylning av mjölken.

3. Ytor på utrustning som kommer i kontakt med mjölk (redskap, behållare, tankar osv. avsedda för mjölkning, uppsamling eller transport) skall vara lätta att rengöra och, där så är nödvändigt, desinficera och hållas i gott skick. Detta kräver användning av släta, tvättbara och giftfria material.

4. Efter användningen skall sådana ytor rengöras och, där så är nödvändigt, desinficeras. Efter varje transport, eller efter varje serie av transporter om det är en mycket kort tidrymd mellan lossning och påföljande lastning, men under alla omständigheter åtminstone en gång om dagen, skall behållare och tankar som används för transport av obehandlad mjölk rengöras och desinficeras på lämpligt sätt innan de används på nytt.

B. Hygien vid mjölkning, uppsamling och transport

1. Mjölkning skall utföras hygieniskt, varvid särskilt följande skall säkerställas:

a) Innan mjölkningen påbörjas skall spenar, juver och närliggande delar vara rena.

b) Mjölk från samtliga djur skall kontrolleras avseende organoleptiska eller fysikalisk–kemiska avvikelser antingen av den person som mjölkar eller med en metod som ger motsvarande resultat, och mjölk som uppvisar sådana avvikelser får inte användas som livsmedel.

c) Mjölk från djur som uppvisar kliniska symptom på juversjukdom får endast användas som livsmedel i överensstämmelse med instruktioner från en veterinär.

d) Djur som genomgår en medicinsk behandling som sannolikt innebär att restsubstanser överförs till mjölken skall kunna identifieras, och mjölk som fås från sådana djur före karenstidens utgång får inte användas som livsmedel.

e) Spendoppnings- eller spraymedel får endast användas om den behöriga myndigheten har godkänt dem och på sådant sätt att de inte ger oacceptabla halter av restsubstanser i mjölken.

2. Omedelbart efter mjölkning skall mjölken förvaras i ett rent utrymme som är utformat och utrustat för att undvika kontaminering. Den skall omedelbart kylas till en temperatur på högst 8 ^{o}C om den samlas upp dagligen och till högst 6 ^{o}C om uppsamling inte sker dagligen.

3. Kylkedjan får inte brytas under transporten och vid ankomsten till bestämmelseanläggningen får mjölkens temperatur vara högst 10 ^{o}C.

4. Livsmedelsföretagare behöver inte uppfylla de temperaturkrav som fastställs i punkterna 2 och 3 om mjölken uppfyller de kriterier som fastställs i del III och om

a) mjölken bearbetas inom två timmar efter mjölkning eller

b) en högre temperatur är nödvändig av tekniska skäl i samband med tillverkningen av vissa mjölkprodukter och den behöriga myndigheten godkänner detta.

C. Personalhygien

1. Personer som mjölkar och/eller hanterar obehandlad mjölk skall bära lämpliga rena kläder.

2. Personer som mjölkar skall iaktta god personlig renlighet. I närheten av mjölkningsplatsen skall det finnas lämpliga anordningar så att personer som mjölkar eller hanterar obehandlad mjölk kan tvätta händer och armar.

III. KRITERIER FÖR OBEHANDLAD MJÖLK

1. I väntan på att normer skall fastställas inom ramen för en mer specifik lagstiftning om kvaliteten på mjölk och mjölkprodukter skall följande kriterier gälla för obehandlad mjölk:

2. Ett representativt antal stickprov på obehandlad mjölk som uppsamlats slumpvis från mjölkproduktionsanläggning måste kontrolleras med avseende på punkterna 3 och 4. Kontrollerna får utföras av eller för

   a) livsmedelsföretagare som producerar mjölken,

   b) livsmedelsföretagare som samlar upp eller bearbetar mjölken,

   c) en grupp av livsmedelsföretagare, eller

   d) inom ramen för ett nationellt eller regionalt kontrollprogram.

3. a) Livsmedelsföretagare skall inleda förfaranden för att se till att obehandlad mjölk uppfyller följande kriterier:

i) För obehandlad mjölk från kor:

Antal bakterier vid 30 °C (per ml)	≤ 100 000*
Somatiskt celltal (per ml)	≤ 400 000**

ii) För obehandlad mjölk från andra arter:

Antal bakterier vid 30 °C (per ml)	≤ 1 500 000*

b) Om obehandlad mjölk från andra arter än kor är avsedd för tillverkning av produkter som framställs av obehandlad mjölk genom en process som inte inbegriper värmebehandling skall livsmedelsföretagare se till att den obehandlade mjölken uppfyller följande kriterier:

Antal bakterier vid 30 °C (per ml)	≤ 500 000 (*)

* Rullande geometriskt medelvärde under en tvåmånadersperiod med minst två prov per månad.

** Rullande geometriskt medelvärde under en tremånadersperiod med minst ett prov per månad, såvida den behöriga myndigheten inte fastställer någon annan metod där de säsongsbetonade variationerna i produktionsnivån beaktas.

4. Utan att det påverkar direktiv 96/23/EG måste livsmedelsföretagare inleda förfaranden för att se till att obehandlad mjölk inte släpps ut på marknaden om

   a) den innehåller rester av antibiotika i en mängd som när det gäller något av de ämnen som anges i bilagorna I och III till förordning (EEG) nr 2377/90[1] överskrider de godkända mängder som anges i den förordningen, eller

   b) den sammanlagda mängden rester av antibiotika överskrider ett högsta tillåtna värde.

5. Om den obehandlade mjölken inte överensstämmer med punkt 3 eller 4 skall livsmedelsföretagaren underrätta behörig myndighet och vidta åtgärder för att avhjälpa detta.

KAPITEL II: KRAV FÖR MJÖLKPRODUKTER

I. TEMPERATURKRAV

1. Livsmedelsföretagare skall se till att mjölken när den tas emot vid en bearbetningsanläggning snabbt kyls till en temperatur på högst 6 ^{o}C och förvaras vid den temperaturen till dess att den bearbetas.

2. Livsmedelsföretagare får emellertid förvara mjölk vid en högre temperatur

   a) om den bearbetas omedelbart efter mjölkningen eller inom fyra timmar efter det att den har tagits emot vid bearbetningsanläggningen, eller

---

[1] Rådets förordning (EEG) nr 2377/90 av den 26 juni 1990 om inrättandet av ett gemenskapsförfarande för att fastställa gränsvärden för högsta tillåtna restmängder av veterinärmedicinska läkemedel i livsmedel med animaliskt ursprung (EGT L 224, 18.8.1990, s. 1). Förordningen senast ändrad genom kommissionens förordning (EG) nr 324/2004 (EUT L 58, 26.2.2004, s. 16).

b) om den behöriga myndigheten av tekniska skäl godkänner en högre temperatur i samband med framställningen av vissa mjölkprodukter.

II. KRAV AVSEENDE VÄRMEBEHANDLING

1. När obehandlad mjölk eller mjölkprodukter värmebehandlas skall livsmedelsföretagare se till att kraven i förordning (EG) nr .../2004* bilaga II, kapitel XI är uppfyllda.

2. Livsmedelsföretagare skall, för att avgöra om obehandlad mjölk skall värmebehandlas,

a) beakta de förfaranden som utvecklats i överensstämmelse med HACCP-principerna enligt förordning (EG) nr .../2004* och

b) uppfylla alla krav som den behöriga myndigheten uppställer på denna punkt när den godkänner anläggningar eller genomför kontroller i enlighet med förordning (EG) nr .../2004**.

---

* Publikationsbyrån skall införa det officiella numret för förordningen om livsmedelshygien.

** Publikationsbyrån skall införa det officiella numret för förordningen om genomförande av offentlig kontroll.

III. KRITERIER FÖR OBEHANDLAD KOMJÖLK:

1. Livsmedelsföretagare som framställer mjölkprodukter skall inleda förfaranden för att se till att omedelbart före bearbetningen

   a) obehandlad komjölk som används för framställning av mjölkprodukter, innehåller mindre än 300 000 bakterier per ml vid 30 ^{o}C, och

   b) bearbetad komjölk som används för framställning av mjölkprodukter innehåller mindre än 100 000 bakterier per ml vid 30 ^{o}C,

2. Om mjölken inte uppfyller kriterierna i punkt 1, skall livsmedelsföretagaren underrätta behörig myndighet och vidta åtgärder för att avhjälpa situationen.

KAPITEL III: FÖRPACKNING

Omedelbart efter tappningen i den anläggning där den sista värmebehandlingen genomförs skall konsumentförpackningar med flytande mjölkprodukter förslutas med hjälp av anordningar som hindrar kontaminering. Förslutningssystemet skall vara utformat på ett sådant sätt att det klart framgår och lätt kan kontrolleras om förslutningen har öppnats.

KAPITEL IV: MÄRKNING

1. Utöver kraven i direktiv 2000/13/EG skall, utom i de fall som avses i artikel 13.4 och 13.5 i det direktivet, följande tydligt anges i märkningen:

   a) För obehandlad mjölk som är avsedd för direkt konsumtion, orden "obehandlad mjölk".

   b) För produkter som framställs med obehandlad mjölk och där framställningsprocessen inte omfattar värmebehandling eller annan fysikalisk eller kemisk behandling, orden "framställd av obehandlad mjölk".

2. Kraven i punkt 1 gäller för produkter som är avsedda för detaljhandeln. Termen "märkning" avser varje form av förpackning, dokument, meddelande, etikett, ring eller hylsa som medföljer eller avser sådana produkter.

KAPITEL V: IDENTIFIERINGSMÄRKNING

Genom undantag från kravet i avsnitt I i bilaga II

1. att identifieringsmärket skall innehålla anläggningens godkännandenummer, får identifieringsmärket innehålla en hänvisning till var på innerförpackningen eller emballaget som anläggningens godkännandenummer anges,

2. får identifieringsmärket, när det gäller återanvändningsbara flaskor, ange endast avsändarlandets initialer och anläggningens godkännandenummer.

AVSNITT X: ÄGG OCH ÄGGPRODUKTER

KAPITEL I: ÄGG

1. I producentens lokaler och under tiden fram till försäljning till konsumenten skall äggen förvaras rent, torrt och fritt från främmande lukter samt skyddas effektivt mot stötar och direkt solljus.

2. Ägg skall förvaras och transporteras vid den, företrädesvis konstanta, temperatur som bäst bevarar deras hygieniska egenskaper.

3. Ägg skall levereras till konsumenten inom högst 21 dagar från värpning.

KAPITEL II: ÄGGPRODUKTER

I. KRAV FÖR ANLÄGGNINGAR

Livsmedelsföretagare skall se till att anläggningar för tillverkning av äggprodukter är utformade, inredda och utrustade för att garantera att följande arbetsmoment skiljs åt:

1. Tvättning, torkning och desinficering av smutsiga ägg, om dessa arbetsmoment utförs.

2. Knäckning av ägg, uppsamling av ägginnehållet och borttagning av skal och hinnor.

3. Andra arbetsmoment än de som anges i punkterna 1 och 2.

II. RÅVAROR AVSEDDA FÖR FRAMSTÄLLNING AV ÄGGPRODUKTER

Livsmedelsföretagare skall se till att råvaror som används för framställning av äggprodukter uppfyller följande krav:

1. Skalet på ägg som används för framställning av äggprodukter skall vara fullt utvecklat och utan sprickor. Skadade ägg får dock användas för framställning av äggprodukter om de levereras direkt från produktionsanläggningen eller en förpackningscentral till en bearbetningsanläggning där de skall knäckas så snart som möjligt.

2. Flytande ägg som framställts i en anläggning som godkänts för detta ändamål får användas som råvara. Vid framställning av flytande ägg skall kraven i punkterna 1, 2, 3, 4 och 7 i del III uppfyllas.

III. SÄRSKILDA HYGIENKRAV FÖR FRAMSTÄLLNING AV ÄGGPRODUKTER

Livsmedelsföretagare skall se till att alla arbetsmoment utförs på ett sådant sätt att all kontaminering under produktion, hantering och förvaring av äggprodukter undviks, särskilt genom att se till att följande krav uppfylls:

1. Ägg får knäckas endast om de är rena och torra.

2. Äggen skall knäckas på ett sätt som minimerar kontaminering, särskilt genom att det säkerställs att denna verksamhet är avskild från andra arbetsmoment. Skadade ägg skall behandlas så snart som möjligt.

3. Andra ägg än hönsägg, kalkonägg eller pärlhönsägg skall hanteras och bearbetas för sig. All utrustning skall rengöras och desinficeras innan bearbetning av hönsägg, kalkonägg eller pärlhönsägg återupptas.

4. Äggens innehåll får inte utvinnas genom centrifugering eller krossning, och det är inte heller tillåtet att utvinna äggviterester avsedda att användas som livsmedel genom att centrifugera tomma äggskal.

5. Efter knäckningen skall varje del av äggprodukten så snart som möjligt genomgå en bearbetning för att eliminera mikrobiologiska faror eller reducera dem till godtagbara nivåer. Ett parti som har blivit otillräckligt bearbetat får dock omedelbart utsättas för ny bearbetning i samma anläggning, förutsatt att denna bearbetning gör partiet tjänligt som livsmedel. När ett parti visar sig vara otjänligt som livsmedel, skall det först denatureras för att se till att det inte används som livsmedel.

6. Det krävs ingen bearbetning av äggvita avsedd för framställning av torkat eller kristalliserat albumin som senare skall värmebehandlas.

7. Om bearbetning inte sker omedelbart efter knäckning, skall flytande ägg lagras antingen frysta eller vid en temperatur av högst 4 °C. Lagringsperioden vid 4 °C före bearbetning får inte överstiga 48 timmar. Dessa krav gäller emellertid inte produkter som skall avsockras om avsockringen utförs så snart som möjligt.

8. Produkter som inte har hållbarhetsbehandlats för att kunna bevaras i omgivande temperatur skall kylas till en temperatur av högst 4 °C. Produkter avsedda för infrysning skall frysas omedelbart efter bearbetning.

IV. ANALYSSPECIFIKATIONER

1. Koncentrationen av 3-OH-smörsyra får inte överstiga 10 mg per kg torrsubstans av den icke-modifierade äggprodukten.

2. Mjölksyrahalten i råvara som används för att framställa äggprodukter får inte överstiga 1 g per kg torrsubstans. I jästa produkter skall dessa halter dock vara de som mäts före jäsningsprocessen.

3. Mängden äggskalsrester, ägghinnor och andra partiklar i den bearbetade äggprodukten får inte överstiga 100 mg per kg äggprodukt.

V. MÄRKNING OCH IDENTIFIERINGSMÄRKNING

1. Förutom de allmänna kraven på identifieringsmärkning enligt avsnitt I i bilaga II skall sändningar av äggprodukter som inte är avsedda för detaljhandeln utan som ingredienser vid framställning av en annan produkt förses med en etikett med uppgift om förvaringstemperatur och garanterad hållbarhetstid för äggprodukterna.

2. När det gäller flytande ägg skall etiketten enligt punkt 1 även innehålla texten "opastöriserade äggprodukter – skall behandlas på destinationsorten" samt ange datum och klockslag då äggen knäcktes.

AVSNITT XI: GRODLÅR OCH SNÄCKOR

Livsmedelsföretagare som bereder grodlår och snäckor till livsmedel skall se till att följande villkor uppfylls:

1. Grodor och snäckor får endast avlivas i anläggningar som är byggda, inredda och utrustade för detta ändamål.

2. Anläggningar där grodlåren bereds måste ha en lokal som är reserverad för förvaring och tvättning av levande grodor samt för avlivning och avblodning av dessa. Denna lokal skall vara fysiskt skild från beredningslokalen.

3. Grodor och snäckor som dör på annat sätt än genom att avlivas i anläggningen får inte beredas till livsmedel.

4. Grodor och snäckor måste utsättas för en organoleptisk undersökning genom provtagning. Om denna undersökning anger att de kan utgöra en fara, får de inte användas till livsmedel.

5. Omedelbart efter beredningen skall grodlåren sköljas i rikligt med rinnande dricksvatten och utan dröjsmål kylas till en temperatur som ligger nära den för smältande is, frysas eller bearbetas.

6. Efter avlivningen måste snäckornas lever och bukspottkörtel, om den kan utgöra en fara, avlägsnas och inte användas till livsmedel.

AVSNITT XII: UTSMÄLT DJURFETT OCH FETTGREVAR

KAPITEL I: KRAV FÖR ANLÄGGNINGAR DÄR RÅVAROR SAMLAS ELLER BEARBETAS

Livsmedelsföretagare skall se till att anläggningar som samlar in eller bearbetar råvaror för produktion av utsmält djurfett och fettgrevar uppfyller följande krav:

1. Centraler för uppsamling av råvaror och vidare transport till bearbetningsanläggningar skall vara utrustade med utrymmen för lagring av råvaror vid en temperatur av högst 7 ^{o}C.

2. Varje bearbetningsanläggning måste ha

    a) kylutrymmen,

b) en leveranslokal, såvida anläggningen inte distribuerar utsmält djurfett endast i tankar, och

c) vid behov lämplig utrustning för beredning av produkter som består av utsmält djurfett blandat med andra råvaror och/eller smakämnen.

3. De kylutrymmen som krävs enligt punkterna 1 och 2 a är dock inte nödvändiga om råvarorna levereras så att de aldrig lagras eller transporteras utan aktiv kylning på annat sätt än som avses i kapitel II, punkt 1 d.

KAPITEL II: HYGIENKRAV FÖR BEREDNING AV UTSMÄLT DJURFETT OCH FETTGREVAR

Livsmedelsföretagare som bereder utsmält djurfett och fettgrevar skall se till att följande krav uppfylls.

1. Råvarorna skall

a) komma från djur som har slaktats på ett slakteri och som har befunnits tjänliga som livsmedel efter besiktning före och efter slakt,

b) bestå av fettvävnad eller ben som är så fria som möjligt från blod och orena beståndsdelar,

c) komma från anläggningar som är registrerade eller godkända enligt förordning (EG) nr .../2004* eller enligt den här förordningen och

d) transporteras och lagras under hygieniska förhållanden och vid en inre temperatur av högst 7 °C. Råvarorna får dock lagras och transporteras utan aktiv kylning om de smälts ned inom tolv timmar efter det att de utvunnits.

2. Under utsmältningen är det förbjudet att använda lösningsmedel.

3. Om det fett som skall raffineras uppfyller de krav som anges i punkt 4, får utsmält djurfett som beretts i enlighet med punkterna 1 och 2 raffineras i samma anläggning eller i någon annan anläggning för att dess fysikalisk-kemiska kvalitet skall förbättras.

---

* Publikationsbyrån skall införa det officiella numret för förordningen om livsmedelshygien.

4. Utsmält djurfett skall beroende på typ uppfylla följande krav:

	Fett av idisslare			Svinfett			Annat animaliskt fett	
	Ätbar talg		Talg för raffinering	Ätbart fett		Ister och annat fett för raffinering	Ätbart	För raffinering
	Premier jus[1]	Övriga		Ister[2]	Övriga			
Högsta tillåtna halt fria fettsyror (viktprocent oljesyra)	0,75	1,25	3,0	0,75	1,25	2,0	1,25	3,0
Högsta tillåtna peroxidtal	4 mekv/kg	4 mekv/kg	6 mekv/kg	4 mekv/kg	4 mekv/kg	6 mekv/kg	4 mekv/kg	10 mekv/kg
Total andel olösliga orenheter	Högst 0,15 %			Högst 0,5 %				
Lukt, smak, färg	Normal							

[1] Utsmält djurfett som erhålls genom utsmältning vid låg temperatur av färskt fett från hjärta, fosterhinnor, njurar och tarmkäx av nötkreatur och fett från styckningslokaler.

[2] Utsmält djurfett som erhålls genom utsmältning av fettvävnad från svin.

5. Fettgrevar avsedda att användas som livsmedel skall lagras i enlighet med följande temperaturkrav:

a) Fettgrevar utsmälta vid högst 70 °C skall lagras

i) vid en temperatur på högst 7 °C i högst 24 timmar, eller

ii) vid en temperatur på högst –18 °C.

b) Fettgrevar utsmälta vid en temperatur som är högre än 70 °C och med en vattenhalt på 10 % (m/m) eller mer skall lagras.

i) vid en temperatur på högst 7 °C i högst 48 timmar eller vid en temperatur som i förhållande till tiden ger likvärdiga garantier, eller

ii) vid en temperatur på högst –18 °C.

c) Det finns inga särskilda krav beträffande fettgrevar utsmälta vid en temperatur som är högre än 70 °C och med en vattenhalt på mindre än 10 % (m/m).

AVSNITT XIII: BEHANDLADE MAGAR, URINBLÅSOR OCH TARMAR

Livsmedelsföretagare som behandlar magar, urinblåsor och tarmar skall se till att följande krav uppfylls:

1. Tarmar, urinblåsor och magar från djur får släppas ut på marknaden endast om

a) de kommer från djur som har slaktats på ett slakteri och som har befunnits tjänliga som livsmedel efter besiktning före och efter slakt,

b) de har saltats, upphettats eller torkats, och

c) effektiva åtgärder i enlighet med b har vidtagits för att förhindra att de kontamineras på nytt.

2. Behandlade magar, urinblåsor och tarmar som inte kan förvaras vid omgivande temperatur måste lagras kylda med användning av anordningar avsedda för detta ändamål till dess att de skall levereras. I synnerhet skall produkter som inte är saltade eller torkade förvaras vid en temperatur på högst 3 ^{o}C.

AVSNITT XIV: GELATIN

1. Livsmedelsföretagare som framställer gelatin skall se till att villkoren i detta avsnitt uppfylls.

2. I detta avsnitt avses med *garvning* hårdgörande av hudar med vegetabiliska garvmedel, kromsalter eller andra ämnen såsom aluminiumsalter, järnsalter, kiselsyrasalter, aldehyder och kinoner eller andra syntetiska härdare.

KAPITEL I: KRAV FÖR RÅVAROR

1. För produktion av gelatin avsett för användning i livsmedel får följande råvaror användas:

   a) Ben.

   b) Hudar och skinn av idisslande tamdjur.

   c) Svinhudar.

   d) Hud av fjäderfä.

e) Ligament och senor.

f) Hudar och skinn av vilt.

g) Skinn och ben av fisk.

2. Det är förbjudet att använda hudar och skinn som har genomgått garvning, oberoende av om denna avslutades eller inte.

3. De råvaror som förtecknas i punkt 1 a–e skall komma från djur som har slaktats på ett slakteri och vars slaktkroppar har befunnits tjänliga som livsmedel efter besiktning före och efter slakt eller, när det gäller hudar och skinn från vilt, som befunnits tjänliga som livsmedel.

4. Råvarorna skall komma från anläggningar som är registrerade eller godkända enligt förordning (EG) nr .../2004* eller enligt den här förordningen.

5. Uppsamlingscentraler och garverier får även leverera råvaror för produktion av gelatin avsett att användas som livsmedel om de behöriga myndigheterna särskilt godkänner dem för detta ändamål och de uppfyller följande krav:

a) De skall ha lagerlokaler med hårt golv och släta väggar som är lätta att rengöra och desinficera samt vid behov ha kylanläggningar.

* Publikationsbyrån skall införa det officiella numret för förordningen om livsmedelshygien.

b) Lagerlokalerna skall hållas rena och i gott skick så att råvarorna inte riskeras att kontamineras.

c) Om råvaror som inte uppfyller kraven i detta kapitel lagras och/eller bearbetas i dessa lokaler, skall de hållas åtskilda från råvaror som uppfyller kraven i detta kapitel under mottagning, lagring, bearbetning och leverans.

KAPITEL II: TRANSPORT OCH LAGRING AV RÅVAROR

1. I stället för det identifieringsmärke som avses i avsnitt I i bilaga II skall ett dokument i vilket ursprungsanläggningen anges och som innehåller information enligt tillägget till denna bilaga medfölja råvarorna under transport, när de levereras till en uppsamlingscentral eller ett garveri samt när de levereras till anläggningen för gelatinbearbetning.

2. Om råvarorna inte bearbetas inom 24 timmar efter avsändningen, skall de transporteras och lagras i kylt eller fryst skick. Avfettade och torkade ben och ossein, saltade, torkade och kalkbehandlade hudar samt hudar och skinn som behandlats med alkali eller syra får dock transporteras och lagras vid omgivande temperatur.

KAPITEL III: KRAV FÖR GELATINFRAMSTÄLLNING

1. Följande måste säkerställas vid produktion av gelatiner:

   a) Allt benmaterial från idisslare som härrör från djur som fötts, fötts upp eller slaktats i länder eller regioner som klassificerats med låg incidens av BSE i enlighet med gemenskapslagstiftningen skall genomgå en process som garanterar att allt benmaterial behandlas antingen på ett sätt som gör att det finfördelas och avfettas med hett vatten och behandlas med utspädd saltsyra (med en lägsta koncentration på 4 % och pH<1,5) under minst två dagar, och därefter alkalibehandlas under minst 20 dagar med mättad kalklösning (pH>12,5) och sterilisering vid 138–140 ^{o}C under 4 sekunder eller genom en motsvarande erkänd metod.

   b) Annat råmaterial skall behandlas med syra eller alkali följt av en eller flera sköljningar. Därefter måste pH-värdet justeras. Extraktion av gelatin skall ske genom flera på varandra följande kokningar, följda av en reningsprocess genom filtrering och sterilisering.

2. Om en livsmedelsföretagare som framställer gelatin uppfyller kraven beträffande gelatin avsett som livsmedel i fråga om allt gelatin som företaget framställer, får företaget framställa och lagra gelatin som inte är avsett som livsmedel i samma anläggning.

KAPITEL IV: KRAV FÖR SLUTPRODUKTER

Livsmedelsföretagare skall se till att gelatin uppfyller gränsvärdena för restämnen enligt nedanstående tabell.

Restämne	Gränsvärde
As	1 ppm
Pb	5 ppm
Cd	0,5 ppm
Hg	0,15 ppm
Cr	10 ppm
Cu	30 ppm
Zn	50 ppm
SO_2 (Reith Williams)	50 ppm
H_2O_2 (Europeiska farmakopén1986 (V_2O_2))	10 ppm

AVSNITT XV: KOLLAGEN

1. Livsmedelsföretagare som framställer kollagen skall se till att villkoren i detta avsnitt uppfylls.

2. I detta avsnitt avses med *garvning* hårdgörande av hudar med vegetabiliska garvmedel, kromsalter eller andra ämnen såsom aluminiumsalter, järnsalter, kiselsyrasalter, aldehyder och kinoner eller andra syntetiska härdare.

KAPITEL I: KRAV FÖR RÅVAROR

1. För framställning av kollagen avsett för användning i livsmedel får följande råvaror användas:

    a) Hudar och skinn av idisslande tamdjur.

    b) Hudar och ben av svin.

    c) Hud och ben av fjäderfä.

    d) Ligament.

    e) Hudar och skinn av vilt.

    f) Skinn och ben av fisk.

2. Det är förbjudet att använda hudar och skinn som har genomgått garvning, oberoende av om denna avslutades eller inte.

3. De råvaror som förtecknas i punkt 1 a–d skall komma från djur som har slaktats på ett slakteri och vars slaktkroppar har befunnits tjänliga som livsmedel efter besiktning före och efter slakt eller, när det gäller hudar och skinn från vilt, som befunnits tjänliga som livsmedel.

4. Råvarorna skall komma från anläggningar som är registrerade eller godkända enligt förordning (EG) nr .../2004[*] eller enligt den här förordningen.

5. Uppsamlingscentraler och garverier får även leverera råvaror för produktion av kollagen avsett att användas som livsmedel om de behöriga myndigheterna särskilt godkänner dem för detta ändamål och de uppfyller följande krav:

   a) De skall ha lagerlokaler med hårt golv och släta väggar som är lätta att rengöra och desinficera samt vid behov ha kylanläggningar.

   b) Lagerlokalerna skall hållas rena och i gott skick så att råvarorna inte riskeras att kontamineras.

   c) Om råvaror som inte uppfyller kraven i detta kapitel lagras och/eller bearbetas i dessa lokaler, skall de hållas åtskilda från råvaror som uppfyller kraven i detta kapitel under mottagning, lagring, bearbetning och leverans.

KAPITEL II: TRANSPORT OCH LAGRING AV RÅVAROR

1. I stället för det identifieringsmärke som avses i avsnitt I i bilaga II skall ett dokument i vilket ursprungsanläggningen anges och som innehåller information enligt tillägget till denna bilaga medfölja råvarorna under transport, när de levereras till en uppsamlingscentral eller ett garveri samt när de levereras till anläggningen för kollagenbearbetning.

[*] Publikationsbyrån skall införa det officiella numret för förordningen om livsmedelshygien.

2. Om råvarorna inte bearbetas inom 24 timmar efter avsändningen, skall de transporteras och lagras i kylt eller fryst skick. Avfettade och torkade ben och ossein, saltade, torkade och kalkbehandlade hudar samt hudar och skinn som behandlats med alkali eller syra får dock transporteras och lagras vid omgivande temperatur.

KAPITEL III: KRAV FÖR KOLLAGENFRAMSTÄLLNING

1. Kollagen skall framställas genom en process som garanterar att råvaran genomgår en behandling som innefattar rengöring, justering av pH–värdet med användning av syra eller alkali, följd av en eller flera sköljningar, filtrering och extrudering eller genom en godkänd likvärdig process.

2. Sedan kollagenet har genomgått den process som avses i punkt 1, får det genomgå en torkprocess.

3. Om en livsmedelsföretagare som framställer kollagen uppfyller kraven för kollagen avsett som livsmedel i fråga om allt kollagen som företaget framställer, får företaget framställa och lagra kollagen som inte är avsett som livsmedel i samma anläggning.

KAPITEL IV: KRAV FÖR SLUTPRODUKTER

Livsmedelsföretagare skall se till att kollagenet uppfyller gränsvärdena för restämnen enligt nedanstående tabell.

Restämne	Gränsvärde
As	1 ppm
Pb	5 ppm
Cd	0,5 ppm
Hg	0,15 ppm
Cr	10 ppm
Cu	30 ppm
Zn	50 ppm
SO_2 (Reith Williams)	50 ppm
H_2O_2 (Europeiska farmakopén 1986 (V_2O_2))	10 ppm

KAPITEL V: MÄRKNING

Innerförpackningar och emballage som innehåller kollagen skall vara försedda med påskriften "kollagen avsett som livsmedel" och med datum för beredning.

Tillägg till BILAGA III

FÖRLAGA TILL FORMULÄR SOM SKALL MEDFÖLJA RÅVAROR AVSEDDA FÖR GELATINPRODUKTION ELLER KOLLAGENPRODUKTION

I. Identifiering av råvaror

Typ av produkt: .....
Tillverkningsdatum: .....
Typ av emballage: .....
Antal förpackningar: .....
Garanterad lagringstid: .....
Nettovikt (kg): .....

II. Råvarans ursprung

Den godkända produktionsanläggningens/produktionsanläggningarnas adress(er) och registreringsnummer: .....

III. Råvarans bestämmelseort:

Råvaran kommer att skickas:
från: .....

(lastningsort)

till: .....

(destinationsland och destinationsort)

med följande transportmedel: .....
Leverantörens namn och adress: .....
Mottagarens namn och adress: .....

_____

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 854/2004

av den 29 april 2004

om fastställande av särskilda bestämmelser för genomförandet av offentlig kontroll av produkter av animaliskt ursprung avsedda att användas som livsmedel

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 152.4 b i detta,

med beaktande av kommissionens förslag[1],

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande[2],

efter att ha hört Regionkommittén,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget[3], och

---

1 EGT C 262 E, 29.10.2002, s. 449.

2 EUT C 95, 23.4.2003, s. 22.

3 Europaparlamentets yttrande av den 5 juni 2003 (ännu ej offentliggjort i EUT), rådets gemensamma ståndpunkt av den 27 oktober 2003 (EUT C 48 E, 24.2.2004, s, 82), Europaparlamentets ståndpunkt av den 30 mars 2004 (ännu ej offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den 16 april 2004.

av följande skäl:

(1) I Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr .../... 2004[4] fastställs allmänna hygienregler för alla livsmedel, och i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr .../...[5] fastställs särskilda hygienregler för produkter av animaliskt ursprung.

(2) Särskilda bestämmelser om offentlig kontroll av produkter av animaliskt ursprung krävs för att ta hänsyn till särskilda aspekter i samband med sådana produkter.

(3) Räckvidden för de särskilda bestämmelserna om kontroll bör återspegla räckvidden för de särskilda hygienregler för livsmedelsföretagare som fastställs i förordning (EG) nr .../2004[*]. Medlemsstaterna bör dock även utföra lämplig offentlig kontroll för att se till att de nationella bestämmelser som fastställts i enlighet med artikel 1.4 i den förordningen efterlevs. De får göra detta genom att utvidga principerna i den här förordningen till att omfatta sådana nationella bestämmelser.

(4) Offentlig kontroll av produkter av animaliskt ursprung bör omfatta alla aspekter av betydelse för skydd av folkhälsan och, i förekommande fall, djurs hälsa och djurskydd. Den bör bygga på senaste tillgänglig relevant information, och det bör därför vara möjligt att anpassa den allteftersom relevant ny information blir tillgänglig.

(5) Gemenskapslagstiftningen om säkra livsmedel bör vila på en solid vetenskaplig grund. Därför bör samråd vid behov ske med Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet.

---

[4] Sidan ... i detta nummer av EUT.

[5] Sidan ... i detta nummer av EUT.

[*] Not till EUT: För in numret på förordningen om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung (se skäl 1, 2:a förordningen).

(6) Den offentliga kontrollens inriktning och omfattning bör grunda sig på en bedömning av riskerna för folkhälsan, och i förekommande fall djurs hälsa och djurskydd, produktionsprocessernas typ och kapacitet och berörda livsmedelsföretagare.

(7) Det är lämpligt att särskilda kontrollbestämmelser anpassas genom det öppna förfarande som anges i förordning (EG) nr .../2004[*] och förordning (EG) nr .../2004[**] för att ge den flexibilitet som behövs för att tillmötesgå särskilda behov vid anläggningar som använder traditionella metoder, som har liten produktion eller som är belägna i områden med särskilda geografiska begränsningar. Förfarandet bör också göra det möjligt att genomföra pilotprojekt för att testa nya metoder för hygienkontroller av kött. Denna flexibilitet bör emellertid inte äventyra målen för livsmedelshygien.

(8) Offentlig kontroll av köttproduktionen är nödvändig för att kontrollera att livsmedelsföretagare efterlever hygienreglerna och uppfyller de kriterier och mål som fastställs i gemenskapslagstiftningen. Den offentliga kontrollen bör omfatta revisioner av livsmedelsföretagarnas verksamhet samt inspektioner, inklusive kontroller av livsmedelsföretagarnas egenkontroll.

(9) Med tanke på de officiella veterinärernas särskilda sakkunskap är det lämpligt att de utför revisioner och inspektioner vid slakterier, vilthanteringsanläggningar och vissa styckningsanläggningar. Medlemsstaterna bör själva få besluta om vilken personal som är lämpligast för revisioner och inspektioner vid övriga typer av anläggningar.

---

[*] Not till EUT: För in numret på förordningen om livsmedelshygien (se skäl 1, 1:a förordningen).

[**] Not till EUT: För in numret på förordningen om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung (se skäl 1, 2:a förordningen).

(10) Offentlig kontroll av produktionen av levande musslor och fiskeriprodukter är nödvändig för att kontrollera att kriterierna och målen i gemenskapslagstiftningen uppfylls. Den offentliga kontrollen av produktionen av levande musslor bör särskilt omfatta levande musslors återutläggnings- och produktionsområden och själva slutprodukten.

(11) Offentlig kontroll av produktionen av obehandlad mjölk är nödvändig för att kontrollera att kriterierna och målen i gemenskapslagstiftningen uppfylls. Sådan offentlig kontroll bör särskilt omfatta mjölkproduktionsanläggningar samt obehandlad mjölk i samband med hämtning.

(12) Kraven i denna förordning bör tillämpas först när alla delar av den nya lagstiftningen om livsmedelshygien har trätt i kraft. Det bör också gå minst arton månader mellan ikraftträdandet och tillämpningen av de nya bestämmelserna, så att de behöriga myndigheterna och de berörda företagen får tid att anpassa sig.

(13) De åtgärder som är nödvändiga för att genomföra denna förordning bör antas i enlighet med rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter[6].

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

---

[6] EGT L 184, 17.7.1999, s. 23.

KAPITEL I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1

Räckvidd

1. I denna förordning fastställs särskilda bestämmelser för genomförandet av offentlig kontroll av produkter av animaliskt ursprung.

2. Den skall tillämpas enbart på verksamhet och personer som omfattas av förordning (EG) nr .../2004[*].

3. Genomförandet av offentlig kontroll enligt denna förordning skall inte påverka livsmedelsföretagares primära juridiska ansvar för att garantera livsmedelssäkerhet enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 av den 28 januari 2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning, om inrättande av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet[7], och inte heller det civilrättsliga och straffrättsliga ansvar som följer av underlåtenhet att uppfylla sina skyldigheter.

---

[*] Not till EUT: För in numret på förordningen om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung (se skäl 1, 2:a förordningen).

[7] EGT L 31, 1.2.2002, s. 1. Förordningen ändrad genom förordning (EG) nr 1642/2003 (EUT L 245, 29.9.2003, s. 4).

Artikel 2

Definitioner

1. I denna förordning avses med

a) *offentlig kontroll*: varje form av kontroll som utförs av den behöriga myndigheten i syfte att verifiera efterlevnad av livsmedelslagstiftningen, inklusive föreskrifter om djurs hälsa och om djurskydd,

b) *verifiering*: kontroll genom undersökning och framläggande av bevis för att specificerade krav har uppfyllts,

c) *behörig myndighet*: den centrala myndighet i en medlemsstat som är behörig att utföra veterinärkontroller eller en myndighet till vilken den har delegerat denna behörighet,

d) *revision*: en systematisk och oberoende undersökning för att avgöra om verksamheten och resultaten av denna överensstämmer med planerade insatser och om dessa insatser genomförs effektivt och är ändamålsenliga,

e) *inspektion*: undersökning av anläggningar, djur och livsmedel och bearbetningen av dessa, provning av slutprodukter; granskning av livsmedelsföretag, deras lednings- och produktionssystem, inklusive dokument och utfodringsrutiner, samt insatsvarors och produkters ursprung och destination; allt i syfte att kontrollera efterlevnaden av de rättsliga kraven,

f) *officiell veterinär*: veterinär med behörighet att i enlighet med denna förordning arbeta som officiell veterinär och som utses av den behöriga myndigheten,

g) *godkänd veterinär*: veterinär som utses av den behöriga myndigheten för att på myndighetens vägnar genomföra särskild offentlig kontroll på jordbruksanläggningar,

h) *officiell assistent*: person med behörighet att i enlighet med denna förordning arbeta som officiell assistent och som utses av den behöriga myndigheten och arbetar under den officiella veterinärens överinseende och ansvar,

i) *kontrollmärke*: ett märke som anger att det, när märket anbringades, hade genomförts offentlig kontroll i enlighet med denna förordning.

2. I förekommande fall skall även de definitioner gälla som fastställs i följande förordningar:

a) Förordning (EG) nr 178/2002.

b) Definitionerna av "animaliska biprodukter", "transmissibel spongiform encefalopati (TSE)" och "specificerat riskmaterial" i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1774/2002 av den 3 oktober 2002 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter som inte är avsedda att användas som livsmedel[8].

c) Förordning (EG) nr .../2004[*], med undantag för definitionen av "behörig myndighet".

d) Förordning (EG) nr .../2004[**].

---

[8] EGT L 273, 10.10.2002, s. 1. Förordningen senast ändrad genom kommissionens förordning (EG) nr 813/2003 (EUT L 117, 13.5.2003, s. 22).

[*] Not till EUT: För in numret på förordningen om livsmedelshygien (se skäl 1, 1:a förordningen).

[**] Not till EUT: För in numret på förordningen om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung (se skäl 1, 2:a förordningen).

KAPITEL II

OFFENTLIG KONTROLL SOM AVSER
ANLÄGGNINGAR INOM GEMENSKAPEN

Artikel 3

Godkännande av anläggningar

1. a) Om gemenskapslagstiftningen kräver att en anläggning skall godkännas, skall den behöriga myndigheten göra ett besök på plats. Den skall godkänna anläggningen för berörd verksamhet endast om livsmedelsföretagaren har visat att den uppfyller de relevanta kraven i förordningarna (EG) nr .../2004[*] och nr .../2004[**] samt andra relevanta krav i livsmedelslagstiftningen.

b) Den behöriga myndigheten får meddela ett villkorat godkännande om det vid besöket på plats framgår att anläggningen uppfyller alla krav på infrastruktur och utrustning. Den behöriga myndigheten skall meddela ett slutligt godkännande endast om det vid ett senare besök på plats inom tre månader efter det att det villkorade godkännandet har meddelats, framgår att anläggningen uppfyller de övriga krav som anges i a. Om det har gjorts väsentliga förbättringar men anläggningen ändå inte uppfyller samtliga krav, får den behöriga myndigheten förlänga det villkorade godkännandet. Ett villkorat godkännande får emellertid inte vara längre än sammanlagt sex månader.

---

[*] Not till EUT: För in numret på förordningen om livsmedelshygien (se skäl 1, 1:a förordningen).

[**] Not till EUT: För in numret på förordningen om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung (se skäl 1, 2:a förordningen).

2. I fråga om fabriks- och frysfartyg som för medlemsstaternas flagg får de tidsperioder på högst tre eller sex månader som gäller för villkorade godkännanden av övriga anläggningar vid behov förlängas. Ett villkorat godkännande får emellertid inte vara längre än 12 månader sammanlagt. Inspektioner av sådana fartyg skall genomföras i enlighet med bilaga III.

3. Den behöriga myndigheten skall tilldela varje godkänd anläggning, även sådana som har villkorat godkännande, ett godkännandenummer som får kompletteras med koder som anger vilken typ av produkter av animaliskt ursprung som framställs. För grossistmarknader får godkännandenumret kompletteras med sekundära nummer som anger vilka enheter eller grupper av enheter som säljer eller tillverkar produkter av animaliskt ursprung.

4. a) Den behöriga myndigheten skall se över godkännandet av aktuella anläggningar i samband med genomförandet av den offentliga kontroll som avses i artiklarna 4–8.

b) Om den behöriga myndigheten konstaterar allvarliga brister eller vid upprepade tillfällen måste avbryta produktionen vid en anläggning och livsmedelsföretagaren inte kan lämna tillräckliga garantier för den framtida produktionen, skall den behöriga myndigheten inleda förfaranden för att dra tillbaka godkännandet av anläggningen. Den behöriga myndigheten får emellertid upphäva godkännandet av anläggningen tillfälligt om livsmedelsföretagaren kan garantera att bristerna kommer att åtgärdas inom rimlig tid.

c) I fråga om grossistmarknader får den behöriga myndigheten dra tillbaka eller tillfälligt upphäva godkännandet av vissa enheter eller grupper av enheter.

5. Punkterna 1, 2 och 3 skall tillämpas på både

a) anläggningar som börjar släppa ut produkter av animaliskt ursprung på marknaden från och den dag då denna förordning börjar tillämpas, och

b) anläggningar som redan släpper ut produkter av animaliskt ursprung på marknaden men för vilka det tidigare inte fanns något krav på godkännande. I det senare fallet skall den behöriga myndighetens besök på plats enligt punkt 1 äga rum så snart som möjligt.

Punkt 4 skall även tillämpas på godkända anläggningar som släppte ut produkter av animaliskt ursprung på marknaden i enlighet med gemenskapslagstiftningen omedelbart före tillämpningen av denna förordning.

6. Medlemsstaterna skall föra uppdaterade förteckningar över godkända anläggningar och deras respektive godkännandenummer samt annan relevant information och göra dem tillgängliga för övriga medlemsstater och för allmänheten på ett sätt som får specificeras i enlighet med förfarandet i artikel 19.2.

Artikel 4

Allmänna principer för offentlig kontroll av alla produkter av animaliskt ursprung som omfattas av denna förordning

1. Medlemsstaterna skall se till att livsmedelsföretagarna ger de behöriga myndigheterna allt stöd som behövs för att den offentliga kontrollen skall kunna genomföras effektivt.

De skall särskilt

– *ge tillträde till sina byggnader, lokaler, anläggningar och annan infrastruktur,*

– *tillhandahålla alla underlag och register som föreskrivs enligt denna förordning eller som den behöriga myndigheten anser krävs för en bedömning av situationen.*

2. Genom offentlig kontroll skall den behöriga myndigheten kontrollera att livsmedelsföretagare uppfyller kraven i

a) förordning (EG) nr .../2004*,

* Not till EUT: För in numret på förordningen om livsmedelshygien (se skäl 1, 1:a förordningen).

b) förordning (EG) nr .../2004*,

c) förordning (EG) nr 1774/2002.

3. Den offentliga kontroll som avses i punkt 1 skall omfatta

a) revision av god hygienpraxis och förfarande baserade på principer för faroanalys och kritiska styrpunkter (HACCP),

b) den offentliga kontroll som anges i artiklarna 5–8, och

c) alla särskilda revisionsuppgifter som anges i bilagorna till denna förordning.

4. Vid revision av god hygienpraxis skall det kontrolleras att livsmedelsföretagarna tillämpar förfarandena fortlöpande och på rätt sätt åtminstone på följande punkter:

a) Kontroller av information från livsmedelskedjan.

b) Utformning och underhåll av lokaler och utrustning.

c) Hygienen före, under och efter processen.

d) Personlig hygien.

e) Utbildning i hygien och arbetsmetoder.

---

* Not till EUT: För in numret på förordningen om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung (se skäl 1, 2:a förordningen).

f) Bekämpning av skadedjur.

g) Vattenkvalitet.

h) Kontroll av temperaturen.

i) Kontroll av livsmedel som anländer till och lämnar anläggningen och alla följedokument.

5. Vid revision av HACCP-baserade förfaranden skall det kontrolleras att livsmedelsföretagarna fortlöpande tillämpar dessa förfaranden på rätt sätt, och särskild vikt skall fästas vid att säkerställa att förfarandena ger de garantier som anges i avsnitt II i bilaga II till förordning (EG) nr .../2004*. Det skall särskilt kontrolleras om förfarandena, så långt det är möjligt, garanterar att produkterna av animaliskt ursprung

a) uppfyller de mikrobiologiska kriterierna i gemenskapslagstiftningen,

b) överensstämmer med gemenskapslagstiftningen om restsubstanser, främmande ämnen och förbjudna ämnen,

c) inte innehåller något som innebär en fysisk fara, till exempel främmande föremål.

När, i enlighet med artikel 5 i förordning (EG) nr .../2004**, en livsmedelsföretagare använder förfaranden som anges i riktlinjer för tillämpningen av HACCP-principer i stället för att fastställa egna specifika förfaranden, skall det vid revisionen kontrolleras att riktlinjerna tillämpas på rätt sätt.

---

* Not till EUT: För in numret på förordningen om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung (se skäl 1, 2:a förordningen).

** Not till EUT: För in numret på förordningen om livsmedelshygien (se skäl 1, 1:a förordningen).

6. Kontroll av efterlevnaden av kraven i förordning (EG) nr .../2004[*] när det gäller anbringandet av identifieringsmärken skall äga rum i alla anläggningar som godkänts enligt den förordningen, utöver kontrollen av att andra krav på spårbarhet iakttas.

7. När det gäller slakterier, vilthanteringsanläggningar och styckningsanläggningar som släpper ut färskt kött på marknaden, skall den officiella veterinären utföra de revisionsuppgifter som anges i punkterna 3 och 4.

8. När den behöriga myndigheten utför revisionsuppgifter skall den fästa särskild vikt vid att

a) fastställa huruvida personalen och personalens arbete i anläggningen under alla skeden i produktionsprocessen uppfyller de relevanta kraven i de förordningar som avses i punkt 1 a och 1 b. Som stöd för revisionen får den behöriga myndigheten kontrollera arbetets genomförande för att konstatera huruvida personalen utför sina uppgifter i enlighet med specificerade krav,

b) verifiera livsmedelsföretagarnas relevanta journaler,

c) ta prover för laboratorieanalys närhelst det är nödvändigt,

d) dokumentera observationer och resultatet av revisionen.

9. Inriktningen och omfattningen av revisionsuppgifterna i fråga om enskilda anläggningar skall anpassas till den risk som bedöms föreligga. Den behöriga myndigheten skall i detta syfte regelbundet bedöma

a) riskerna för folkhälsan och, i förekommande fall, djurs hälsa,

---

[*] Not till EUT: För in numret på förordningen om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung (se skäl 1, 2:a förordningen).

b) när det gäller slakterier, djurskyddsaspekter,

c) produktionsprocessernas typ och kapacitet, och

d) livsmedelsföretagarens tidigare resultat i fråga om efterlevnad av livsmedelslagstiftningen.

Artikel 5

Färskt kött

Medlemsstaterna skall se till att offentlig kontroll i fråga om färskt kött äger rum i enlighet med bilaga I.

1. Den officiella veterinären skall genomföra inspektionsuppgifter i slakterier, vilthanteringsanläggningar och styckningsanläggningar som släpper ut färskt kött på marknaden i enlighet med de allmänna kraven i avsnitt I kapitel II i bilaga I och de särskilda kraven i avsnitt IV, särskilt när det gäller

   a) information från livsmedelskedjan,

   b) besiktning före slakt,

   c) djurskydd,

   d) besiktning efter slakt,

e) specificerat riskmaterial och andra animaliska biprodukter, och

f) laboratorieundersökning.

2. Kontrollmärkningen av slaktkroppar av tama hov- och klövdjur, hägnat vilt av däggdjur (utom hardjur) och storvilt samt halva slaktkroppar, kvartsparter och styckningsdelar som åstadkommits genom att stycka halva slaktkroppar till tre grovstyckade delar, skall genomföras i slakterier och vilthanteringsanläggningar i enlighet med avsnitt I kapitel III i bilaga I. Kontrollmärken skall anbringas av den officiella veterinären eller på dennes ansvar om offentlig kontroll inte har påvisat några brister som skulle göra köttet otjänligt som livsmedel.

3. Efter att ha utfört de kontroller som avses i punkterna 1 och 2 skall den officiella veterinären vidta lämpliga åtgärder enligt avsnitt II i bilaga I, särskilt i fråga om

a) meddelande om inspektionsresultat,

b) beslut om information från livsmedelskedjan,

c) beslut om levande djur,

d) beslut i djurskyddsfrågor, och

e) beslut om kött.

4. Officiella assistenter får bistå den officiella veterinären med offentlig kontroll som genomförs i enlighet med avsnitten I och II i bilaga I och på det sätt som anges i avsnitt III kapitel I. I sådana fall skall de arbeta i en oberoende inspektionsgrupp.

5. a) Medlemsstaterna skall se till att de har tillräckligt med kontrollpersonal för att genomföra den offentliga kontroll som krävs enligt bilaga I med den frekvens som anges i avsnitt III kapitel II.

   b) Ett riskbaserat tillvägagångssätt skall användas för att göra en bedömning av det antal kontrollpersonal som måste närvara vid slaktlinjen i ett visst slakteri. *Kontrollpersonalens storlek skall bestämmas av den behöriga myndigheten och vara sådan* att alla krav i denna förordning kan uppfyllas.

6. a) Medlemsstaterna får tillåta slakteripersonal att bistå den officiella veterinären vid offentlig kontroll genom att under dennes tillsyn utföra vissa specifika uppgifter vid framställning av kött från fjäderfän *och* hardjur i enlighet med avsnitt III kapitel III del A i bilaga I. Om medlemsstaterna gör detta skall de säkerställa att personal som utför sådana uppgifter

      i) är kvalificerad och genomgår utbildning i enlighet med de bestämmelserna,

      ii) agerar utan att låta sig påverkas av produktionspersonalen, och

      iii) rapporterar eventuella brister till den officiella veterinären.

b) Medlemsstaterna får även tillåta slakteripersonalen att genomföra särskilda provtagningar och undersökningar i enlighet med avsnitt III kapitel III del B i bilaga I.

7. Medlemsstaterna skall säkerställa att officiella veterinärer och officiella assistenter är kvalificerade och genomgår den utbildning som avses i avsnitt III kapitel IV i bilaga I.

Artikel 6

Levande musslor

Medlemsstaterna skall se till att produktion och utsläppande på marknaden av levande musslor, levande tagghudingar, levande manteldjur och levande marina snäckor genomgår offentlig kontroll i enlighet med bilaga II.

Artikel 7

Fiskeriprodukter

Medlemsstaterna skall säkerställa att offentlig kontroll av fiskeriprodukter äger rum i enlighet med bilaga III.

Artikel 8

Obehandlad mjölk och mjölkprodukter

Medlemsstaterna skall säkerställa att offentlig kontroll av obehandlad mjölk och mejeriprodukter äger rum i enlighet med bilaga IV.

Artikel 9

Åtgärder vid bristande efterlevnad

1. Om bristande efterlevnad av de förordningar som avses i artikel 4.2 a och 4.2 b konstateras, skall den behöriga myndigheten vidta åtgärder för att se till att livsmedelsföretagaren avhjälper situationen. Den behöriga myndigheten skall därvid ta hänsyn till den bristande efterlevnadens art och tidigare fall av bristande efterlevnad från livsmedelsföretagarens sida.

2. Åtgärderna skall i förekommande fall omfatta följande:

a) Föreskriva sanering eller andra korrigerande åtgärder som anses vara nödvändiga för att garantera att produkter av animaliskt ursprung är säkra eller uppfyller relevanta lagstiftningskrav.

b) Begränsa eller förbjuda utsläppande på marknaden och import eller export av produkter av animaliskt ursprung.

c) Övervaka och vid behov kräva att produkter av animaliskt ursprung återkallas, dras tillbaka och/eller destrueras.

d) Ge tillstånd till att produkter av animaliskt ursprung används för andra ändamål än de som de ursprungligen var avsedda för.

e) Tillfälligt avbryta driften eller stänga av hela eller delar av det berörda företaget under en lämplig tidsperiod.

f) Tillfälligt upphäva eller dra tillbaka anläggningens godkännande.

g) När det gäller sändningar från tredje land, beslagta och därefter destruera eller återsända.

h) Andra åtgärder som den behöriga myndigheten anser vara motiverade.

3. Den behöriga myndigheten skall tillhandahålla den berörda livsmedelsföretagaren eller dennes företrädare

a) skriftlig information om myndighetens beslut om åtgärder som skall vidtas i enlighet med punkt 1, samt skälen till detta, och

b) information om rätten att överklaga sådana beslut och om de förfaringssätt och tidsfrister som gäller för detta.

Den behöriga myndigheten skall i förekommande fall även underrätta den behöriga myndigheten i avsändarmedlemsstaten om beslutet.

KAPITEL III

FÖRFARANDEN VID IMPORT

Artikel 10

Allmänna principer och villkor

För att säkerställa att principerna och villkoren i artikel 11 i förordning (EG) nr 178/2002 tillämpas enhetligt skall förfarandena i detta kapitel tillämpas.

Artikel 11

Förteckningar över tredje länder och delar av tredje länder från vilka import av specificerade produkter av animaliskt ursprung är tillåten

1. Produkter av animaliskt ursprung får importeras endast från ett tredje land eller en del av ett tredje land som finns med i en förteckning som skall upprättas och uppdateras enligt förfarandet i artikel 19.2.

2. Ett tredje land skall upptas i sådana förteckningar endast om en gemenskapskontroll i det landet har ägt rum och visar att den behöriga myndigheten lämnar tillräckliga garantier enligt punkt 4. Ett tredje land kan emellertid upptas i sådana förteckningar utan att en gemenskapskontroll i det landet har ägt rum om

a) den risk som fastställs i enlighet med artikel 18.18 inte motiverar detta, och

b) det fastställs, när beslut fattas om att införa ett särskilt tredje land i förteckningen i enlighet med punkt 1, att annan information visar att den behöriga myndigheten ger de nödvändiga garantierna.

3. Förteckningar som upprättas i enlighet med denna artikel får kombineras med andra förteckningar som upprättats av folk- eller djurhälsoskäl.

4. När förteckningar upprättas eller uppdateras skall särskild hänsyn tas till följande kriterier:

a) Det tredje landets lagstiftning om

i) produkter av animaliskt ursprung,

ii) användning av veterinärmedicinska preparat, bland annat bestämmelser om förbud eller tillstånd, distribution, utsläppande på marknaden samt bestämmelser om administration och inspektion,

iii) beredning och användning av foder, såväl i fråga om förfarandena för användning av fodertillsatser samt beredning och användning av foder med medicinska tillsatser som i fråga om den hygieniska kvaliteten på de råvaror som används för att bereda fodret och på själva slutprodukten.

b) De behöriga myndigheternas organisation i det tredje landet, deras befogenheter och oberoende, den tillsyn de står under och den behörighet de har för att effektivt kunna säkerställa efterlevnaden av tillämplig lagstiftning.

c) Utbildning av personal för att utföra offentlig kontroll.

d) De resurser, inbegripet diagnostiska hjälpmedel, som finns tillgängliga för de behöriga myndigheterna.

e) Förekomst och bruk av dokumenterade kontrollförfaranden och kontrollsystem som bygger på prioriteringar.

f) I förekommande fall situationen när det gäller djurhälsa och förfaranden för att underrätta kommissionen och relevanta internationella organ om utbrott av djursjukdomar.

g) Utbredning och bruk av offentlig kontroll av import av djur och produkter av animaliskt ursprung.

h) De försäkringar som det tredje landet kan lämna när det gäller överensstämmelse med eller motsvarighet till gemenskapskrav.

i) De hygienkrav som faktiskt tillämpas för produktion, tillverkning, hantering, lagring och leverans av produkter av animaliskt ursprung som är avsedda för gemenskapen.

j) Erfarenheter av saluföring av produkten från det tredje landet och resultaten av genomförda importkontroller.

k) Resultaten av gemenskapskontroller som har genomförts i det tredje landet, särskilt resultaten av bedömningen av de behöriga myndigheterna och de åtgärder som de behöriga myndigheterna har vidtagit mot bakgrund av rekommendationer som har riktats till dem efter gemenskapskontroll.

l) Förekomst, genomförande och tillkännagivande av ett godkänt program för bekämpning av zoonoser.

m) Förekomst, genomförande och tillkännagivande av ett godkänt kontrollprogram för restsubstanser.

5. Kommissionen skall se till att aktuella versioner av alla förteckningar som har upprättats eller uppdateras i enlighet med denna artikel finns tillgängliga för allmänheten.

Artikel 12

Förteckning över anläggningar från vilka import av specificerade produkter av animaliskt ursprung är tillåten

1. Produkter av animaliskt ursprung får importeras till gemenskapen endast om de har avsänts från och kommit från eller beretts i anläggningar som finns med på förteckningar som upprättas och uppdateras i enlighet med denna artikel utom

a) när det från fall till fall beslutas, i enlighet med det förfarande som avses i artikel 19.2, att de garantier som ett särskilt tredje land lämnar avseende import av specificerade produkter av animaliskt ursprung är sådana att det förfarande som föreskrivs i den här artikeln är onödigt för att garantera överensstämmelse med kraven i punkt 2, och

b) i de fall som avses i bilaga V.

Därutöver gäller att färskt kött, malet kött, köttberedningar, köttprodukter och maskinurbenat kött får importeras till gemenskapen endast om de har tillverkats av kött som kommit från slakterier och styckningsanläggningar som finns med på förteckningar som upprättas och uppdateras i enlighet med denna artikel eller från godkända anläggningar inom gemenskapen.

2. En anläggning får upptas i förteckningen endast om den behöriga myndigheten i det tredje land där produkterna har sitt ursprung garanterar att

a) anläggningen, tillsammans med alla anläggningar som hanterar råvaror av animaliskt ursprung som används vid tillverkningen av de berörda produkterna av animaliskt ursprung, uppfyller relevanta gemenskapskrav, särskilt kraven i förordning (EG) nr .../2004*, eller motsvarande krav som fastställs i samband med beslut om att införa detta tredje land i den relevanta förteckningen i enlighet med artikel 11,

b) ett officiellt inspektionsorgan i det tredje landet utövar tillsyn över anläggningarna och vid behov förser kommissionen med all relevant information om anläggningar som levererar råvaror, och att

c) den har faktisk befogenhet att hindra anläggningarna från att exportera till gemenskapen, om anläggningarna inte uppfyller kraven enligt led a.

3. De behöriga myndigheter i tredje länder som finns upptagna i förteckningar som upprättats och uppdaterats i enlighet med artikel 11 skall garantera att förteckningar över de anläggningar som avses i punkt 1 upprättas, uppdateras och meddelas kommissionen.

4. a) Kommissionen skall regelbundet underrätta de kontaktpunkter som medlemsstaterna i detta syfte har utsett om nya eller uppdaterade förteckningar som den mottagit från de behöriga myndigheterna i berörda tredje land i enlighet med punkt 3.

---

* Not till EUT: För in numret på förordningen om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung (se skäl 1, 2:a förordningen).

b) Om ingen medlemsstat invänder mot den nya eller uppdaterade förteckningen inom 20 arbetsdagar efter kommissionens underrättelse skall import godkännas från anläggningar som finns med i förteckningen 10 arbetsdagar efter den dag då kommissionen offentliggjort den.

c) Om minst en medlemsstat lämnar skriftliga kommentarer eller om kommissionen anser att det är nödvändigt att ändra en förteckning mot bakgrund av relevant information, t.ex. gemenskapens inspektionsrapporter eller en anmälan via systemet för tidig varning, skall kommissionen underrätta alla medlemsstater och ta upp punkten på dagordningen för nästa möte i den berörda avdelningen av Ständiga kommittén för livsmedelskedjan och djurhälsa för eventuellt beslut i enlighet med förfarandet i artikel 19.2.

5. Kommissionen skall se till att aktuella versioner av alla förteckningar finns tillgängliga för allmänheten.

Artikel 13

Levande musslor, tagghudingar, manteldjur och marina snäckor

1. Trots vad som sägs i artikel 12.1 b skall levande musslor, tagghudingar, manteldjur och marina snäckor komma från produktionsområden i tredje länder som finns med i förteckningar som upprättas och uppdateras i enlighet med artikel 12.

2. Kravet i punkt 1 skall inte gälla kammusslor som tagits upp utanför klassificerade produktionsområden. Offentlig kontroll av kammusslor skall dock genomföras i enlighet med kapitel III i bilaga II.

3. a) Innan de förteckningar som avses i punkt 1 upprättas skall särskild hänsyn tas till de garantier som den behöriga myndigheten i det tredje landet kan lämna om efterlevnaden av kraven i denna förordning i fråga om klassificering och kontroll av produktionsområden.

b) En gemenskapsinspektion skall utföras vid besök på plats innan sådana förteckningar upprättas, såvida inte

i) den risk som fastställs i enlighet med artikel 18.18 inte motiverar detta, och

ii) det fastställs, när beslut fattas om att införa ett särskilt produktionsområde i en förteckning i enlighet med punkt 1, att annan information visar att den behöriga myndigheten ger de nödvändiga garantierna.

4. Kommissionen skall se till att aktuella versioner av alla förteckningar som har upprättats eller uppdaterats i enlighet med denna artikel finns tillgängliga för allmänheten.

Artikel 14

Dokument

1. Ett dokument som uppfyller kraven i bilaga VI skall åtfölja sändningar av produkter av animaliskt ursprung när de importeras till gemenskapen.

2. Dokumentet skall styrka att produkterna uppfyller

a) kraven för sådana produkter i förordning (EG) nr .../2004* och förordning (EG) nr .../2004** eller bestämmelser som är likvärdiga med dessa krav, och

b) alla särskilda importvillkor som fastställs i enlighet med artikel 18.19.

3. Dokumenten kan innehålla uppgifter som krävs enligt annan gemenskapslagstiftning om folk- och djurhälsofrågor.

4. Undantag från punkt 1 får beviljas i enlighet med det förfarande som avses i artikel 19.2 när de garantier som avses i punkt 2 i den här artikeln kan erhållas på annat sätt.

Artikel 15

Särskilda bestämmelser för fiskeriprodukter

1. De förfaranden som fastställs i detta kapitel skall inte tillämpas på färska fiskeriprodukter som landas i gemenskapen direkt från ett fiskefartyg som för ett tredje lands flagg.

Offentlig kontroll av sådana fiskeriprodukter skall genomföras i enlighet med bilaga III.

---

* Not till EUT: För in numret på förordningen om livsmedelshygien (se skäl 1, 1:a förordningen).

** Not till EUT: För in numret på förordningen om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung (se skäl 1, 2:a förordningen).

2. a) Fiskeriprodukter importerade från ett fabriks- eller frysfartyg som för ett tredje lands flagg skall komma från fartyg som finns i en förteckning som upprättats och uppdaterats i enlighet med förfarandet i artikel 12.4.

b) Utan hinder av vad som sägs i artikel 12.2 b får dock ett fartyg även införas i sådana förteckningar

i) på grundval av ett gemensamt meddelande från den behöriga myndigheten i det tredje land vars flagg fartyget för och från den behöriga myndigheten i ett annat tredje land, till vilken den förstnämnda behöriga myndigheten delegerat ansvaret för inspektionen av det berörda fartyget, på villkor att

– det tredje landet finns i den i enlighet med artikel 11 upprättade förteckningen över tredje länder från vilka import av fiskeriprodukter är tillåten,

– alla fiskeriprodukter från fartyget i fråga som är avsedda att släppas ut på gemenskapens marknad landas direkt i det tredje landet,

– den behöriga myndigheten i det tredje landet har inspekterat fartyget och förklarat att det uppfyller gemenskapskraven, och

– den behöriga myndigheten i det tredje landet har förklarat att den regelbundet kommer att inspektera fartyget för att se till att det fortsätter att uppfylla gemenskapskraven,

eller

ii) på grundval av ett gemensamt meddelande från den behöriga myndigheten i det tredje land vars flagg fartyget för och från en medlemsstats behöriga myndighet, till vilken den förstnämnda behöriga myndigheten delegerat ansvaret för inspektionen av det berörda fartyget, på villkor att

– alla fiskeriprodukter från fartyget i fråga som är avsedda att släppas ut på gemenskapens marknad landas direkt i den medlemsstaten,

– den behöriga myndigheten i den medlemsstaten har inspekterat fartyget och förklarat att det uppfyller gemenskapskraven, och

– den behöriga myndigheten i den medlemsstaten förklarar att den regelbundet kommer att inspektera fartyget för att se till att det fortsätter att uppfylla gemenskapskraven.

c) Kommissionen skall se till att aktuella versioner av alla förteckningar som har upprättats eller uppdateras i enlighet med denna artikel finns tillgängliga för allmänheten.

3. När fiskeriprodukter importeras direkt från ett fiske- eller frysfartyg får ett av kaptenen undertecknat dokument ersätta det dokument som krävs enligt artikel 14.

4. Närmare bestämmelser för genomförandet av denna artikel får fastställas i enlighet med det förfarande som avses i artikel 19.2.

KAPITEL IV

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 16

Genomförandebestämmelser och övergångsarrangemang

Genomförandebestämmelser och övergångsarrangemang kan fastställas i enlighet med det förfarande som anges i artikel 19.2.

Artikel 17

Ändring och anpassning av bilagorna

1. Bilagorna I, II, III, IV, V och VI kan ändras eller kompletteras för att beakta vetenskapliga och tekniska framsteg, i enlighet med förfarandet i artikel 19.2.

2. Undantag från bestämmelserna i bilagorna I, II, III, IV, V och VI får beviljas i enlighet med förfarandet i artikel 19.2, under förutsättning att dessa undantag inte motverkar denna förordnings syften.

3. Medlemsstaterna får, utan att det äventyrar denna förordnings syften och i enlighet med punkterna 4–7, anta nationella åtgärder som anpassar kraven i bilaga I.

4. De nationella åtgärder som avses i punkt 3 skall

a) syfta till att

i) möjliggöra fortsatt användning av traditionella metoder vid alla stadier av tillverkning, bearbetning eller distribution av livsmedel,

ii) tillgodose behoven hos livsmedelsföretag med liten produktion eller som är belägna i områden med särskilda geografiska begränsningar, eller

iii) göra det möjligt att genomföra pilotprojekt för att pröva nya metoder för hygienkontroller av kött,

b) särskilt gälla följande punkter i bilaga I:

i) Information från livsmedelskedjan.

ii) Den behöriga myndighetens närvaro i anläggningarna.

5. Alla medlemsstater som önskar anta nationella åtgärder som avses i punkt 3 skall anmäla detta till kommissionen och övriga medlemsstater. Varje anmälan skall

a) innehålla en detaljerad beskrivning av de krav som den medlemsstaten anser behöver anpassas samt arten av den eftersträvade anpassningen,

b) beskriva de berörda anläggningarna,

c) förklara skälen till anpassningen, genom att i förekommande fall även lämna en sammanfattning av den riskbedömning som utförts och alla åtgärder som skall vidtas för att säkerställa att anpassningen inte motverkar denna förordnings syften, och

d) lämna övrig relevant information.

6. De övriga medlemsstaterna skall ha tre månader på sig från det att den anmälan som avses i punkt 5 har mottagits för att översända skriftliga kommentarer till kommissionen. Kommissionen får, och skall när den mottar skriftliga kommentarer från en eller flera medlemsstater, samråda med medlemsstaterna i den kommitté som avses i artikel 19.1. Kommissionen får besluta, i enlighet med det förfarande som avses i artikel 19.2, om de planerade åtgärderna får genomföras, vid behov med förbehåll för lämpliga ändringar. När så är lämpligt får kommissionen föreslå allmänna åtgärder i enlighet med punkt 1 eller 2 i den här artikeln.

7. En medlemsstat får anta nationella åtgärder som anpassar kraven i bilaga I endast

a) i överensstämmelse med ett beslut som antagits i enlighet med punkt 6,

b) om kommissionen, en månad efter det att den tid som anges i punkt 6 har löpt ut, inte har underrättat medlemsstaterna om att den mottagit skriftliga kommentarer eller att den avser att föreslå att ett beslut i enlighet med punkt 6 skall antas.

8. När en medlemsstat antar nationella åtgärder för att genomföra ett pilotprojekt som gäller utprovning av nya metoder för hygienkontroller av kött i enlighet med punkterna 3–7, skall medlemsstaten underrätta kommissionen om resultaten så snart dessa finns att tillgå. Kommissionen skall sedan överväga om den skall föreslå allmänna åtgärder i enlighet med punkt 1.

Artikel 18

Särskilda beslut

Utan att det påverkar det generella i artikel 16 och artikel 17.1, får genomförandebestämmelser fastställas, eller ändringar i bilagorna I, II, III, IV, V eller VI antas, i enlighet med det förfarande som avses i artikel 19.2 för att specificera

1. undersökningar för att utvärdera hur livsmedelsföretagare och deras personal utför sina uppgifter,

2. sättet att meddela resultaten av inspektioner,

3. kriterierna för att på grundval av en riskanalys bestämma när den officiella veterinären inte behöver vara närvarande i slakterier och vilthanteringsanläggningar under besiktningen före och efter slakt,

4. bestämmelser om innehållet i prov för officiella veterinärer och officiella assistenter,

5. mikrobiologiska kriterier för processkontroll när det gäller hygienen vid anläggningar,

6. alternativa förfaranden, serologiska eller andra laboratorieundersökningar som ger åtminstone motsvarande garantier som de särskilda förfaranden för besiktning efter slakt som anges i avsnitt IV i bilaga I, och därför får ersätta dem, om den behöriga myndigheten så beslutar,

7. omständigheter under vilka vissa av de särskilda förfaranden för besiktning efter slakt som anges i avsnitt IV i bilaga I inte är nödvändiga, med tanke på jordbruksanläggningen, regionen eller ursprungslandet och principerna om riskanalys,

8. bestämmelser om laboratorieundersökning,

9. den frys- eller kylbehandling som kött skall genomgå med avseende på dynt och trikiner,

10. villkoren för att jordbruksanläggningar och regioner officiellt kan förklaras fria från dynt eller trikiner,

11. de metoder som skall användas vid undersökning av de betingelser som avses i avsnitt IV kapitel IX i bilaga I,

12. för slaktsvin, kriterier för kontrollerade uppfödningsförhållanden och integrerade produktionssystem,

13. kriterier för klassificeringen av produktions- och återutläggningsområden för levande musslor, i samarbete med berört referenslaboratorium i gemenskapen, inbegripet

    a) gränsvärden och analysmetoder för marina biotoxiner,

    b) metoder för provtagning av virus samt virologiska standarder, och

    c) provtagningsplaner, analysmetoder och mätosäkerhet för kontroll av att kriterierna uppfylls,

14. organoleptiska kriterier för utvärderingen av fiskeriprodukters färskhet,

15. analysgränser, analysmetoder och provtagningsplaner som skall användas vid den offentliga kontroll av fiskeriprodukter som krävs enligt bilaga III, bland annat när det gäller parasiter och miljöföroreningar,

16. kommissionens metod för att göra förteckningar över tredje länder och anläggningar i tredje länder tillgängliga för allmänheten i enlighet med artiklarna 11, 12, 13 och 15,

17. förlagor för dokument och kriterier för användning av elektroniska dokument,

18. kriterier för att fastställa de risker som vissa produkter av animaliskt ursprung importerade till gemenskapen medför,

19. särskilda importvillkor för vissa produkter av animaliskt ursprung med beaktande av tillhörande risker, information som aktuella tredje länder har lämnat och vid behov resultaten av de gemenskapskontroller som utförts i sådana tredje länder. Dessa särskilda importvillkor får uppställas för en enstaka produkt av animaliskt ursprung eller för en grupp produkter. De får tillämpas på ett enstaka tredje land, på regioner i ett tredje land eller på en grupp tredje länder, samt

20. villkoren för att reglera importen av produkter av animaliskt ursprung från ett tredje land eller en region i ett tredje land genom tillämpning av ett likvärdighetsavtal eller, för en tillfredsställande revision i vilken erkänns att åtgärder som tillämpas i det tredje landet eller i regionen erbjuder garantier som motsvarar dem som tillämpas i gemenskapen, om det tredje landet lämnar objektiva bevis för detta.

Artikel 19

Kommittéförfarande

1. Kommissionen skall biträdas av den ständiga kommitté för livsmedelskedjan och djurhälsa som inrättats genom artikel 58 i förordning (EG) nr 178/2002.

2. När det hänvisas till denna punkt skall artiklarna 5 och 7 i beslut 1999/468/EG tillämpas, med beaktande av bestämmelserna i artikel 8 i det beslutet.

Den tid som avses i artikel 5.6 i beslut 1999/468/EG skall vara tre månader.

3. Kommittén skall själv anta sin arbetsordning.

Artikel 20

Samråd med Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet

Kommissionen skall vid behov samråda med Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet i frågor som faller inom denna förordnings räckvidd, särskilt

1. innan den föreslår en ändring av de särskilda krav för förfaranden vid besiktning efter slakt som anges i avsnitt IV i bilaga I,

2. innan den föreslår en ändring av bestämmelserna i avsnitt IV kapitel IX i bilaga I om kött från djur hos vilka besiktning efter slakt påvisat skador som tyder på infektion av brucellos eller tuberkulos, och

3. innan den föreslår genomförandebestämmelser om de frågor som avses i artikel 18.5–18.15.

Artikel 21

Rapport till Europaparlamentet och rådet

1. Kommissionen skall senast den ...* överlämna en rapport till Europaparlamentet och rådet med en genomgång av de erfarenheter som gjorts vid tillämpningen av denna förordning.

2. Kommissionen skall om så är lämpligt låta rapporten åtföljas av lämpliga förslag.

Artikel 22

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft tjugo dagar efter det att den har offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning.

---

* Fem år efter det att denna förordning träder i kraft.

Den skall börja tillämpas 18 månader efter den dag då samtliga följande rättsakter har trätt i kraft:

a) Förordning (EG) nr .../2004[*].

b) Förordning (EG) nr .../2004[**].

c) Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/.../EG om upphävande av vissa direktiv om livsmedelshygien och hygienkrav för tillverkning och utsläppande på marknaden av vissa produkter av animaliskt ursprung avsedda att användas som livsmedel[9].

Den skall dock börja tillämpas tidigast den 1 januari 2006.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Strasbourg den 29 april 2004.

På Europaparlamentets vägnar	På rådets vägnar
P. COX	M. McDOWELL
Ordförande	Ordförande

---

[*] Not till EUT: För in numret på förordningen om livsmedelshygien (se skäl 1, 1:a förordningen).

[**] Not till EUT: För in numret på förordningen om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung (se skäl 1, 2:a förordningen).

[9] Se sidan ... i detta nummer av EUT.

BILAGA I

FÄRSKT KÖTT

AVSNITT I: DEN OFFICIELLA VETERINÄRENS UPPGIFTER

KAPITEL I: REVISIONSUPPGIFTER

1. Utöver de allmänna kraven i artikel 4.4 när det gäller revision av god hygienpraxis skall den officiella veterinären kontrollera att livsmedelsföretagarnas egna förfaranden alltid följer bestämmelserna för all insamling, transport, lagring, hantering, bearbetning och användning eller bortskaffande av animaliska biprodukter, inbegripet specificerat riskmaterial, som livsmedelsföretagaren har ansvaret för.

2. Utöver de allmänna kraven i artikel 4.5 när det gäller revision av HACCP-baserade förfaranden skall den officiella veterinären kontrollera att företagarnas förfaranden så långt det är möjligt garanterar att köttet

   a) inte uppvisar några patologiska och fysiologiska avvikelser eller förändringar,

   b) inte har någon fekal eller annan förorening, och

   c) inte innehåller specificerat riskmaterial, förutom sådant som är tillåtet enligt gemenskapslagstiftningen, och har tillverkats i enlighet med gemenskapslagstiftningen om typer av TSE.

KAPITEL II: INSPEKTIONSUPPGIFTER

När den officiella veterinären utför inspektionsuppgifter i enlighet med detta kapitel, skall han eller hon beakta resultatet av de revisioner som utförts i enlighet med artikel 4 och kapitel I i denna bilaga. I förekommande fall skall han eller hon anpassa inspektionerna i enlighet därmed.

A. Information från livsmedelskedjan

1. Den officiella veterinären skall kontrollera och analysera relevant information från journalerna vid den jordbruksanläggning varifrån de djur som skall slaktas kommer samt beakta det dokumenterade resultatet av denna kontroll och analys när han eller hon utför besiktning före och efter slakt.

2. När den officiella veterinären utför sina inspektionsuppgifter skall han eller hon ta hänsyn till de officiella intyg som åtföljer djuren och eventuella försäkringar från veterinärer som utför kontroller inom primärproduktionen, däribland officiella veterinärer och godkända veterinärer.

3. Om livsmedelsföretagare i livsmedelskedjan vidtar ytterligare åtgärder för att garantera säkra livsmedel genom att tillämpa integrerade system, egenkontroller, certifiering av tredje part eller på annat sätt, och om dessa åtgärder är dokumenterade och de djur som omfattas av dessa system klart kan identifieras, får den officiella veterinären ta hänsyn till detta vid inspektionen och granskningen av de HACCP-baserade förfarandena.

B. Besiktning före slakt

1. Om inte annat följer av punkterna 4 och 5

a) skall den officiella veterinären besiktiga alla djur före slakt,

b) skall besiktningen äga rum inom 24 timmar efter ankomsten till slakteriet och mindre än 24 timmar före slakten.

Den officiella veterinären kan dessutom när som helst begära att få utföra ytterligare inspektioner.

2. För det enskilda besiktigade djuret måste det av besiktningen före slakt särskilt framgå huruvida det finns tecken på

a) brister i djurskyddshänseende, eller

b) andra omständigheter som kan inverka menligt på människors eller djurs hälsa, med särskild hänsyn till påvisande av zoonotiska sjukdomar och sjukdomar som är upptagna på OIE:s A-lista eller i förekommande fall på OIE:s B-lista (OIE = Internationella byrån för epizootiska sjukdomar).

3. Förutom den rutinmässiga besiktningen före slakt skall den officiella veterinären utföra en klinisk besiktning av alla djur som livsmedelsföretagaren eller en officiell assistent eventuellt har gallrat ut.

4. Vid nödslakt utanför slakteriet och nedlagt frilevande vilt skall den officiella veterinären vid slakteriet eller vilthanteringsanläggningen granska det intyg som åtföljer djurkroppen och som utfärdats av veterinären eller den kvalificerade personen i enlighet med förordning (EG) nr .../2004*.

5. När så anges i avsnitt III kapitel II eller i avsnitt IV får besiktning före slakt utföras vid den jordbruksanläggning varifrån djuret kommer. I sådana fall behöver den officiella veterinären vid slakteriet utföra besiktning före slakt endast när och i den omfattning som anges.

C. Djurskydd

Den officiella veterinären skall verifiera att tillämpliga gemenskapsbestämmelser och nationella bestämmelser om djurskydd har följts, däribland bestämmelser om skydd av djur vid tidpunkten för slakt och under transport.

D. Besiktning efter slakt

1. Slaktkroppar och åtföljande slaktbiprodukter skall besiktigas efter slakten utan dröjsmål. Alla yttre ytor skall granskas. Minimal hantering av slaktkroppen och slaktbiprodukter eller särskilda tekniska hjälpmedel krävs eventuellt för detta. Särskild uppmärksamhet skall ägnas åt att upptäcka förekomst av zoonotiska sjukdomar och sjukdomar som är upptagna på OIE:s A-lista och i förekommande fall på OIE:s B-lista. Slaktlinjens hastighet och antalet närvarande inspektörer skall vara sådana att en ändamålsenlig besiktning kan utföras.

---

* Not till EUT: För in numret på förordningen om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung (se skäl 1, 2:a förordningen).

2. Ytterligare undersökningar, såsom palpation och anskärning av delar av slaktkroppen och slaktbiprodukter, samt laboratorieundersökningar, skall göras närhelst det anses nödvändigt

a) för att ställa en definitiv diagnos, eller

b) för att fastställa om

i) en djursjukdom föreligger,
ii) restsubstanser eller främmande ämnen finns utöver de nivåer som fastställs i gemenskapslagstiftningen,
iii) mikrobiologiska krav inte uppfylls, eller
iv) andra faktorer föreligger som kan leda till att köttet förklaras otjänligt som livsmedel eller att begränsningar införs för dess användning,

särskilt i fråga om djur som har nödslaktats.

3. Den officiella veterinären skall kräva att slaktkroppar av tama hästdjur, nötkreatur äldre än sex månader och tamsvin äldre än fyra veckor överlämnas för besiktning efter slakt kluvna längs med ryggraden. Om det är nödvändigt för besiktningen, får den officiella veterinären kräva att även huvudet eller andra slaktkroppar klyvs på längden. För att ta hänsyn till särskilda konsumtionsvanor, den tekniska utvecklingen eller särskilda sanitära förhållanden får den behöriga myndigheten tillåta att besiktning av tama hästdjur, nötkreatur äldre än sex månader och tamsvin äldre än fyra veckor görs på slaktkroppar som inte kluvits.

4. Under besiktningen skall försiktighetsåtgärder vidtas för att se till att risken för att köttet förorenas, t.ex. vid palpation, avskärning och anskärning, minimeras.

5. Vid nödslakt skall slaktkroppen snarast genomgå en besiktning av kött i enlighet med punkterna 1–4 ovan, innan köttet kan förklaras tjänligt som livsmedel.

E. Specificerat riskmaterial och andra animaliska biprodukter

I enlighet med de specifika gemenskapsbestämmelserna om specificerat riskmaterial och andra animaliska biprodukter skall den officiella veterinären kontrollera avlägsnande, separering och i förekommande fall märkning av sådana produkter. Den officiella veterinären skall se till att livsmedelsföretagaren vidtar alla nödvändiga åtgärder för att undvika att köttet förorenas av specificerat riskmaterial under slakten (inklusive bedövningen) och vid avlägsnandet av sådant riskmaterial.

F. Laboratorieundersökningar

1. Den officiella veterinären skall se till att det tas prover och att dessa identifieras på lämpligt sätt, hanteras och sänds till lämpliga laboratorier inom ramen för

a) övervakningen och bekämpning av zoonoser och zoonotiska agens,

b) särskilda laboratorieundersökningar för diagnostisering av TSE i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 999/2001[1],

[1] EGT L 147, 31.5.2001, s. 1. Förordningen senast ändrad genom kommissionens förordning (EG) nr 2245/2003 (EUT L 333, 20.12.2003, s. 28).

c) upptäckt av otillåtna ämnen eller produkter och kontroll av reglerade ämnen, särskilt inom ramen för nationella planer för resthalter enligt rådets direktiv 96/23/EG[2], och

d) påvisande av sjukdomar som är upptagna på OIE:s A-lista och i förekommande fall på OIE:s B-lista.

2. Den officiella veterinären skall också se till att andra nödvändiga laboratorieundersökningar utförs.

KAPITEL III: KONTROLLMÄRKNING

1. Den officiella veterinären skall övervaka kontrollmärkningen och de märken som används.

2. Den officiella veterinären skall särskilt se till att

a) kontrollmärket anbringas endast på kött från djur (tama hov- och klövdjur, hägnat vilt av däggdjur – utom hardjur – och storvilt) som har besiktigats före och efter slakt i enlighet med denna förordning och när det inte föreligger något skäl att förklara köttet otjänligt som livsmedel. Kontrollmärket kan dock anbringas innan resultatet av en eventuell trikinundersökning föreligger, om den officiella veterinären har förvissat sig om att kött från det berörda djuret kommer att släppas ut på marknaden endast om resultaten är tillfredsställande, och

[2] EGT L 125, 23.5.1996, s. 10. Direktivet ändrat genom förordning (EG) nr 806/2003 (EUT L 122, 16.5.2003, s. 1).

b) kontrollmärkningen sker på den yttre ytan av slaktkroppen genom märkning med färg- eller brännstämpel på ett sådant sätt att om slaktkropparna har delats i halva slaktkroppar eller kvartsparter eller om halva slaktkroppar har delats i tre delar skall varje del ha ett kontrollmärke.

3. Kontrollmärket skall vara ett ovalt märke som är minst 6,5 cm brett och 4,5 cm högt med följande information återgiven med fullt läsliga tecken:

a) Märket skall ange namnet på det land där anläggningen är belägen, utskrivet i sin helhet med versaler eller angivet med en tvåbokstavskod i enlighet med tillämplig ISO-standard.

För medlemsstaterna är dessa koder emellertid AT, BE, DE, DK, ES, FI, FR, GR, IE, IT, LU, NL, PT, SE och UK.

b) Märket skall ange slakteriets godkännandenummer.

c) När märket anbringas i ett slakteri inom gemenskapen skall det innehålla någon av följande förkortningar: CE, EC, EF, EG, EK eller EY.

4. Bokstäverna skall vara minst 0,8 cm höga och siffrorna minst 1 cm höga. Märket och bokstäverna på märket får vara mindre vid kontrollmärkning av lamm, killingar och spädgrisar.

5. De färger som används för kontrollmärkning skall vara godkända enligt gemenskapsreglerna för färgämnen i livsmedel.

6. Kontrollmärket får även innehålla en uppgift om vilken officiell veterinär som utfört kontrollbesiktningen av köttet. Behöriga myndigheter och livsmedelsföretagare får fortsätta att använda utrustning som de beställt före denna förordnings ikraftträdande till dess att denna är slut eller behöver ersättas.

7. Kött från djur som har nödslaktats utanför slakteriet skall ha särskild märkning som inte kan förväxlas med vare sig det kontrollmärke som avses i detta kapitel eller det identifieringsmärke som avses i avsnitt I i bilaga II till förordning (EG) nr .../2004*.

8. Kött från oavhudat vilt får kontrollmärkas endast om det efter avhudning på en vilthanteringsanläggning har genomgått besiktning efter slakt och godkänts som livsmedel.

9. Detta kapitel skall tillämpas utan att det påverkar djurhälsoregler om kontrollmärkning.

AVSNITT II: ÅTGÄRDER EFTER KONTROLL

KAPITEL I: MEDDELANDE OM INSPEKTIONSRESULTAT

1. Den officiella veterinären skall dokumentera och utvärdera resultaten av sin inspektionsverksamhet.

2. a) Om en sjukdom eller ett tillstånd som kan påverka människors eller djurs hälsa eller brister i djurskyddshänseende upptäcks vid besiktningen, skall den officiella veterinären meddela livsmedelsföretagaren.

---

* Not till EUT: För in numret på förordningen om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung (se skäl 1, 2:a förordningen).

b) Om det identifierade problemet uppstod i primärproduktionen skall den officiella veterinären meddela den veterinär som anlitas av den jordbruksanläggning djuren kommer från, den livsmedelsföretagare som ansvarar för denna jordbruksanläggning (under förutsättning att sådan information inte skulle påverka senare rättsliga förfaranden) och i förekommande fall den behöriga myndighet som ansvarar för övervakningen av den jordbruksanläggning eller det jaktområde som djuren kommer ifrån.

c) Om de berörda djuren har fötts upp i en annan medlemsstat eller i tredje land, skall den officiella veterinären informera den behöriga myndigheten i den medlemsstat där anläggningen ligger. Denna behöriga myndighet skall vidta lämpliga åtgärder i enlighet med tillämplig gemenskapslagstiftning.

3. Resultatet av inspektionerna och undersökningarna skall införas i relevanta databaser.

4. Om den officiella veterinären i samband med besiktningar före eller efter slakt eller annan inspektionsverksamhet misstänker förekomst av ett smittämne som är upptaget på OIE:s A-lista, eller i förekommande fall på OIE:s B-lista, skall den officiella veterinären omedelbart underrätta den behöriga myndigheten och bägge skall, i enlighet med tillämplig gemenskapslagstiftning, vidta alla nödvändiga och förebyggande åtgärder för att hindra smittämnet från att spridas.

KAPITEL II: BESLUT OM INFORMATION FRÅN LIVSMEDELSKEDJAN

1. Den officiella veterinären skall kontrollera att djur endast slaktas om den som ansvarar för driften på slakteriet har fått och kontrollerat relevant information från livsmedelskedjan.

2. Den officiella veterinären får emellertid tillåta att djur slaktas i slakteriet även om relevant information från livsmedelskedjan inte är tillgänglig. All relevant information från livsmedelskedjan skall i detta fall tillhandahållas innan slaktkroppen godkänns för användning som livsmedel. I avvaktan på ett slutligt avgörande skall sådana slaktkroppar och slaktbiprodukter lagras separat från övrigt kött.

3. Trots vad som sägs i punkt 2 gäller att, om relevant information från livsmedelskedjan inte finns tillgänglig inom 24 timmar efter det att ett djur har anlänt till slakteriet, skall allt kött från djuret förklaras otjänligt som livsmedel. Om djuret ännu inte har slaktats skall det avlivas skilt från andra djur.

4. Om åtföljande journaler, dokumentation eller annan information visar att

a) djur kommer från en jordbruksanläggning eller ett område som varit föremål för transportbegränsningar eller andra restriktioner som motiveras av djurs hälsa eller folkhälsan,

b) reglerna för användningen av veterinärmedicinska preparat inte efterlevts, eller

c) det föreligger andra omständigheter som kan inverka menligt på människors eller djurs hälsa,

får djuren inte tas emot för slakt annat än i enlighet med förfaranden enligt gemenskapslagstiftningen för att undanröja risker för människors eller djurs hälsa. Om djuren redan befinner sig i slakteriet, skall de avlivas separat och förklaras otjänliga som livsmedel, och försiktighetsåtgärder skall vid behov vidtas för att skydda djurs hälsa och folkhälsan. Närhelst den officiella veterinären anser det nödvändigt, skall offentlig kontroll genomföras på den jordbruksanläggning som djuren kommer ifrån.

5. Den behöriga myndigheten skall vidta lämpliga åtgärder om den upptäcker att åtföljande journaler, dokumentation eller annan information inte motsvarar den verkliga situationen på den jordbruksanläggning som djuren kommer ifrån eller djurens verkliga tillstånd eller avsiktligt syftar till att vilseleda den officiella veterinären. Den behöriga myndigheten skall vidta åtgärder mot den livsmedelsföretagare som ansvarar för den jordbruksanläggning som djuren kommer ifrån eller andra inblandade personer. Dessa åtgärder kan särskilt bestå av extra kontroller. Den livsmedelsföretagare som ansvarar för den jordbruksanläggning som djuren kommer ifrån eller andra inblandade personer skall bära kostnaderna för de extra kontrollerna.

KAPITEL III: BESLUT OM LEVANDE DJUR

1. Den officiella veterinären skall kontrollera att livsmedelsföretagarens skyldighet enligt förordning (EG) nr .../2004* uppfylls för att garantera att djur som tas emot för slakt för att användas som livsmedel är korrekt identifierade. Den officiella veterinären skall se till att djur vars identitet det inte är praktiskt möjligt att fastställa avlivas separat och förklaras otjänliga som livsmedel. Närhelst den officiella veterinären anser det nödvändigt, skall offentlig kontroll genomföras på den jordbruksanläggning som djuren kommer ifrån.

2. När det föreligger tungt vägande djurskyddsskäl får hästar slaktas i slakteriet även om den information som krävs enligt lagstiftningen om deras identitet inte har tillhandahållits. Denna information skall dock lämnas innan slaktkroppen får förklaras tjänlig som livsmedel. Dessa krav gäller även i det fall hästar nödslaktas utanför slakteriet.

3. Den officiella veterinären skall kontrollera att livsmedelsföretagarens skyldighet enligt förordning (EG) nr .../2004* uppfylls för att garantera att djur vars hud, skinn eller päls är i sådant tillstånd att det finns en oacceptabel risk för förorening av köttet under slakten inte skall slaktas för att användas som livsmedel, om de inte rengörs i förväg.

4. Djur som lider av en sjukdom eller ett tillstånd som kan överföras till djur eller människor genom hantering eller förtäring av kött och i allmänhet djur som uppvisar kliniska tecken på systemiska sjukdomar eller fysiskt lidande får inte slaktas för användning som livsmedel. Dessa djur skall avlivas separat, under sådana förhållanden att andra djur eller slaktkroppar inte kan förorenas, och förklaras otjänliga som livsmedel.

---

* Not till EUT: För in numret på förordningen om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung (se skäl 1, 2:a förordningen).

5. Slakt av djur som misstänks ha en sjukdom eller som visar tecken på ett tillstånd som kan inverka menligt på människors eller djurs hälsa skall uppskjutas. Sådana djur skall genomgå en grundlig undersökning före slakt så att en diagnos kan ställas. Den officiella veterinären kan dessutom besluta att provtagningar och laboratorieundersökningar skall genomföras för att komplettera besiktningen efter slakt. Vid behov skall djuren slaktas separat eller efter övriga djur, och alla nödvändiga försiktighetsåtgärder skall vidtas för att undvika att annat kött förorenas.

6. Djur som kan innehålla resthalter av veterinärmedicinska preparat utöver de nivåer som slås fast enligt gemenskapslagstiftningen, eller resthalter av förbjudna ämnen, skall behandlas enligt direktiv 96/23/EG.

7. Den officiella veterinären skall tillse att de villkor iakttas, enligt vilka djur skall hanteras när de omfattas av ett särskilt utrotnings- eller bekämpningsprogram, under hans eller hennes direkta överinseende, för en särskild sjukdom som brucellos eller tuberkulos eller zoonotiska agens som salmonella. Den behöriga myndigheten skall fastställa på vilka villkor sådana djur får slaktas. Syftet med dessa villkor skall vara att minska risken för att smitta andra djur och kött från andra djur.

8. Djur som överförs till ett slakteri för slakt skall i regel slaktas där. Under exceptionella omständigheter, t.ex. ett allvarligt haveri i slakterianläggningen, får emellertid den officiella veterinären tillåta att djuren flyttas direkt till ett annat slakteri.

KAPITEL IV: BESLUT I DJURSKYDDSFRÅGOR

1. Om bestämmelserna om skydd av djur under slakt eller avlivning inte respekteras, skall den officiella veterinären verifiera att livsmedelsföretagaren omedelbart vidtar nödvändiga åtgärder för att rätta till detta och hindra att det upprepas.

2. Den officiella veterinären skall ha en proportionerlig och progressiv inställning till tvångsåtgärder, från att ge instruktioner till att sakta ned och avbryta produktionen, beroende på problemets art och allvar.

3. I förekommande fall skall den officiella veterinären underrätta övriga behöriga myndigheter om djurskyddsproblemen.

4. Om den officiella veterinären upptäcker att bestämmelserna om skydd av djur under transport inte respekteras, skall han eller hon vidta nödvändiga åtgärder i enlighet med tillämplig gemenskapslagstiftning.

5. Om

a) en officiell assistent utför kontroller av djurskyddet enligt avsnitt III eller IV, och

b) dessa kontroller visar att bestämmelserna om djurskydd inte efterlevs,

skall den officiella assistenten omedelbart underrätta den officiella veterinären och, vid behov i brådskande fall, vidta de nödvändiga åtgärder som avses i punkterna 1–4 i avvaktan på att den officiella veterinären anländer.

KAPITEL V: BESLUT OM KÖTT

1. Kött skall förklaras otjänligt som livsmedel om det

a) härrör från djur som inte har genomgått besiktning före slakt, med undantag för nedlagt frilevande vilt,

b) härrör från djur vars slaktbiprodukter inte har genomgått besiktning efter slakt, om inget annat anges i denna förordning eller förordning (EG) nr .../2004*,

c) härrör från djur som har dött före slakt, är dödfödda, ofödda eller har slaktats före sju dagars ålder,

d) härrör från rensning av området kring stickkanalen,

e) härrör från djur som lidit av en sjukdom som är upptagen på OIE:s A-lista eller i förekommande fall på OIE:s B-lista, om inte annat anges i avsnitt IV,

f) härrör från djur som haft en allmänt utbredd sjukdom, såsom allmänt utbredd sepsis, pyemi, toxemi eller viremi,

g) inte uppfyller de mikrobiologiska kriterier enligt gemenskapslagstiftningen som avgör om livsmedel får släppas ut på marknaden,

h) visat sig vara angripet av parasiter, om inte annat anges i avsnitt IV,

* Not till EUT: För in numret på förordningen om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung (se skäl 1, 2:a förordningen).

i) innehåller restsubstanser eller främmande ämnen utöver de nivåer som anges i gemenskapslagstiftningen. Om relevant nivå överskrids, skall ytterligare analyser göras vid behov,

j) utan att det påverkar mer specifika bestämmelser i gemenskapslagstiftningen, härrör från djur eller slaktkroppar som innehåller resthalter av förbjudna ämnen eller från djur som har behandlats med förbjudna ämnen,

k) består av lever och njurar av djur som är äldre än två år och härrör från områden där genomförandet av planer som godkänts enligt artikel 5 i direktiv 96/23/EG påvisat allmänt utbredd förekomst av tungmetaller i miljön,

l) i strid med lagen har behandlats med dekontaminerande ämnen,

m) i strid med lagen har behandlats med joniserande strålning eller UV-strålning,

n) innehåller främmande föremål (utom, när det gäller vilt, jaktmaterial),

o) överskrider den högsta tillåtna halten av radioaktivitet enligt gemenskapslagstiftningen,

p) uppvisar patofysiologiska förändringar, avvikelser i fråga om konsistens, otillräcklig avblodning (utom för vilt) eller organoleptiska avvikelser, särskilt en uttalad könslukt,

q) härrör från avmagrade djur,

r) innehåller specificerat riskmaterial, förutom sådant som föreskrivs i gemenskapslagstiftningen,

s) är nedsmutsat eller förorenat med fekalier eller annat,

t) består av blod som kan innebära en risk för folkhälsan eller djurhälsan på grund av hälsotillståndet hos det djur som det härrör ifrån eller förorening under slaktprocessen,

u) enligt den officiella veterinärens bedömning, efter att denne gått igenom den relevanta informationen, kan utgöra en risk för människors eller djurs hälsa eller av annan orsak inte är lämpligt som livsmedel.

2. Den officiella veterinären får fastställa villkor för användning av kött från djur som nödslaktats utanför slakteriet.

AVSNITT III: ANSVAR OCH KONTROLLFREKVENS

KAPITEL I: OFFICIELLA ASSISTENTER

De officiella assistenterna får bistå den officiella veterinären med alla arbetsuppgifter, dock med följande begränsningar och om inte annat följer av eventuella särskilda bestämmelser i avsnitt IV:

1. När det gäller revisionsuppgifter får de officiella assistenterna endast samla in information om god hygienpraxis och HACCP-baserade förfaranden.

2. När det gäller besiktning före slakt och kontroll av djurskyddet får officiella assistenter endast göra en inledande kontroll av djuren och hjälpa till med rent praktiska arbetsmoment.

3. När det gäller besiktning efter slakt skall den officiella veterinären regelbundet kontrollera de officiella assistenternas arbete och om ett djur nödslaktats utanför slakteriet personligen utföra besiktningen.

KAPITEL II: KONTROLLFREKVENS

1. Den behöriga myndigheten skall sörja för att minst en officiell veterinär är närvarande

a) på slakterier under hela besiktningen såväl före som efter slakt, och

b) på vilthanteringsanläggningar under hela besiktningen efter slakt.

2. Den behöriga myndigheten får dock anpassa detta tillvägagångssätt i vissa slakterier och vilthanteringsanläggningar som identifierats på grundval av en riskanalys och i enlighet med eventuella kriterier som fastställts i enlighet med artikel 18.3. I sådana fall

a) behöver den officiella veterinären inte vara närvarande vid besiktningen före slakt på slakteriet om

i) en officiell veterinär eller en godkänd veterinär genomförde besiktning före slakt vid den jordbruksanläggning varifrån djuret kommer, kontrollerade informationen från livsmedelskedjan och meddelade resultaten av kontrollen till den officiella assistenten vid slakteriet,

ii) den officiella assistenten vid slakteriet kan kontrollera att informationen från livsmedelskedjan inte antyder några problem för livsmedelssäkerheten och att djurets allmänna hälsotillstånd och djurskyddet är tillfredsställande, och

iii) den officiella veterinären regelbundet kontrollerar att den officiella assistenten genomför sådana kontroller på ett riktigt sätt,

b) behöver den officiella veterinären inte vara närvarande hela tiden under besiktningen efter slakt, om

i) en officiell assistent genomför besiktningen efter slakt och lägger undan allt kött som uppvisar förändringar liksom allt annat kött från samma djur,

ii) den officiella veterinären senare inspekterar allt sådant kött, och

iii) den officiella assistenten dokumenterar sina förfaranden och iakttagelser på ett sätt som gör det möjligt för den officiella veterinären att kontrollera att alla krav uppfylls.

När det gäller fjäderfän och hardjur får den officiella assistenten dock kassera kött som uppvisar förändringar och, om inte annat följer av avsnitt IV, behöver den officiella veterinären inte systematiskt inspektera allt sådant kött.

3. Den flexibilitet som nämns i punkt 2 gäller inte i följande fall:

a) Nödslaktade djur.

b) Djur som misstänks ha en sjukdom eller som visar tecken på ett tillstånd som kan inverka menligt på människors hälsa.

c) Nötkreatur från besättningar som inte officiellt har förklarats vara tuberkulosfria.

d) Nötkreatur, får och getter från besättningar som inte officiellt har förklarats vara brucellosfria.

e) Vid utbrott av en sjukdom som är upptagen på OIE:s A-lista eller i förekommande fall på OIE:s B-lista. Detta gäller för djur som är mottagliga för den särskilda sjukdomen i fråga och som kommer från den särskilda region som anges i artikel 2 i rådets direktiv 64/432/EEG[3].

f) När strängare kontroller är nödvändiga för att beakta nya sjukdomar eller särskilda sjukdomar som är upptagna på B-listan.

4. När det gäller styckningsanläggningar skall den behöriga myndigheten sörja för att en officiell veterinär eller en officiell assistent är närvarande när köttet hanteras, tillräckligt ofta för att målen i denna förordning skall uppnås.

---

[3] EGT 121, 29.7.1964, s. 1977/64. Direktivet senast ändrat genom förordning (EG) nr 21/2004 (EUT L %, 9.1.2004, s. 8).

KAPITEL III: MEDVERKAN AV SLAKTERIPERSONAL

A. SÄRSKILDA ARBETSUPPGIFTER I SAMBAND MED PRODUKTION AV KÖTT FRÅN FJÄDERFÄ OCH HARDJUR

1. *Medlemsstaterna får tillåta att slakteripersonal övertar de uppgifter den officiella assistenten med examensbevis skall* utföra *vid* offentlig kontroll *av framställning av kött från fjäderfän och kaniner*. Följande *villkor gäller för detta*:

a) Om företaget under minst 12 månader med goda resultat tillämpat god hygienpraxis i enlighet med artikel 4.4 i denna förordning och HACCP-baserade metoder kan den behöriga myndigheten tillåta att företagsanställda, som har genomgått en motsvarande utbildning och klarat ett likadant prov som de officiella assistenterna med examensbevis, under övervakning och handledning av den officiella veterinären och på dennes ansvar, utför vissa arbetsuppgifter i stället för den officiella assistenten med examensbevis och ingår i den behöriga myndighetens oberoende inspektionsgrupp i företaget. Den officiella veterinären skall i så fall vara närvarande under besiktningen såväl före som efter slakt, och för att förvissa sig om att slakteripersonalen utför sina uppgifter i enlighet med de särskilda krav som den behöriga myndigheten har fastställt, skall den officiella veterinären regelbundet kontrollera utförandet och dokumentera resultaten av dessa kontroller. Ingående bestämmelser för dessa kontroller av arbetets genomförande skall fastställas enligt förfarandet i artikel 18. Om hygiennivån vid företaget sjunker på grund av denna personals arbete, om denna personal inte utför uppgifterna på ett riktigt sätt, eller om den allmänt sett inte utför sina uppgifter på ett sätt som är tillfredsställande enligt den behöriga myndigheten, skall den ersättas av officiella assistenter med examensbevis.

Dessutom skall ansvaret i företaget för produktion och besiktning vara åtskilt, och ett företag som vill använda företagsanställd besiktningspersonal måste inneha en internationellt erkänd certifiering.

b) *Den behöriga myndigheten i medlemsstaten skall fatta principbeslut och från fall till fall besluta om den godkänner tillämpningen av ovanstående system. Om medlemsstaten principiellt beslutar sig för detta system skall den meddela kommissionen detta beslut och de villkor som hänger samman därmed. Livsmedelsföretagen i en medlemsstat som tillämpar det ovan beskrivna systemet får välja om de vill använda det i praktiken. Den behöriga myndigheten får inte tvinga livsmedelsföretagen att införa ovanstående system. Om den behöriga myndigheten inte är övertygad om att livsmedelsföretagen uppfyller kraven skall systemet inte tillämpas i detta företag. För att bedöma detta skall den behöriga myndigheten gå igenom produktions- och inspektionsjournaler, vilken typ av verksamhet som bedrivs vid företaget, hur bestämmelserna hittills uppfyllts, slakteripersonalens sakkunskap, yrkesetik och ansvarskänsla när det gäller livsmedelssäkerhet samt övriga relevanta uppgifter.*

B. SÄRSKILDA PROVTAGNINGAR OCH UNDERSÖKNINGAR

Slakteripersonal som genomgått särskild utbildning får under den officiella veterinärens tillsyn och på dennas ansvar utföra särskilda provtagningar och undersökningar när det gäller djur av alla arter.

KAPITEL IV: YRKESKVALIFIKATIONER

A. OFFICIELLA VETERINÄRER

1. Den behöriga myndigheten får endast förordna veterinärer som klarat ett prov som uppfyller kraven i punkt 2 till officiella veterinärer.

2. Den behöriga myndigheten skall ansvara för förberedelserna av provet. Av provet skall det framgå att det finns tillräckliga kunskaper i följande ämnen, beroende på veterinärens bakgrund och kvalifikationer:

a) Nationell lagstiftning och gemenskapslagstiftning om veterinära åtgärder med avseende på livsmedelssäkerhet, djurs hälsa och djurskydd samt farmaceutiska ämnen.

b) Principerna för den gemensamma jordbrukspolitiken, marknadsåtgärder, exportbidrag och spårning av bedrägeri (inklusive det globala sammanhanget: WTO, sanitära och fytosanitära åtgärder, Codex Alimentarius, OIE).

c) Grunderna för bearbetning av livsmedel och i livsmedelsteknik.

d) Principer, upplägg och metoder som används inom ramen för god tillverkningssed och kvalitetsstyrning.

e) Kvalitetsledning före skörd (goda jordbruksmetoder).

f) Främjande och tillämpning av livsmedelshygien och livsmedelssäkerhet (god hygienpraxis).

g) Principer, upplägg och metoder för riskanalys.

h) Principer, upplägg och metoder när det gäller HACCP, användning av HACCP genom hela livsmedelsproduktionskedjan.

i) Förebyggande och kontroll av livsmedelsburna risker för människors hälsa.

j) Populationsdynamik när det gäller infektioner och förgiftningar.

k) Diagnostisk epidemiologi.

l) Övervakningssystem.

m) Revision och lagstadgad bedömning av ledningssystem för livsmedelssäkerhet.

n) Principer om och diagnostisk tillämpning av moderna testmetoder.

o) Informations- och kommunikationsteknik med anknytning till veterinära åtgärder med avseende på folkhälsan.

p) Datahantering och användning av biostatistik.

q) Undersökning av utbrott av livsmedelsburna sjukdomar hos människor.

r) Relevanta aspekter av TSE.

s) Djurskydd vid produktion, transport och slakt.

t) Miljöfrågor med anknytning till livsmedelsproduktion (inklusive avfallshantering).

u) Försiktighetsprincipen och konsumentfrågor.

v) Principer för utbildning av personal som arbetar inom produktionskedjan.

Sökande kan förvärva den kunskap som krävs som en del i den grundläggande veterinärutbildningen, genom vidareutbildning eller genom yrkeserfarenheter som förvärvats efter avlagd veterinärexamen. Den behöriga myndigheten får anordna olika prov anpassade efter sökandenas bakgrund. När den behöriga myndigheten har kontrollerat att en sökande har förvärvat den kunskap som krävs som del i en universitetsexamen eller genom vidareutbildning som lett till en högre akademisk examen får myndigheten dock göra undantag från kravet på prov.

3. Veterinären skall ha fallenhet för tvärvetenskapligt samarbete.

4. Varje officiell veterinär skall dessutom genomgå en provanställningsperiod med praktisk utbildning på minst 200 timmar innan han eller hon inleder ett självständigt arbete. Under denna period skall den provanställde arbeta under överinseende av befintliga officiella veterinärer i slakterier, styckningsanläggningar, inspektionsplatser för färskt kött och jordbruksanläggning. Utbildningen skall särskilt gälla revision av ledningssystem för livsmedelssäkerhet.

5. Den officiella veterinären skall uppdatera sina kunskaper och följa utvecklingen genom regelbunden vidareutbildning och facklitteratur. Den officiella veterinären skall, om så är möjligt, årligen delta i fortbildning.

6. Veterinärer som redan har utsetts till officiella veterinärer skall ha tillräckliga kunskaper om de ämnesområden som anges i punkt 2. I förekommande fall skall de skaffa sig dessa kunskaper genom fortbildning. Den behöriga myndigheten skall fastställa lämpliga bestämmelser i detta avseende.

7. Medlemsstaterna får, oavsett vad som anges i punkterna 1–6, fastställa undantagsbestämmelser för officiella veterinärer som arbetar deltid och är ansvariga för kontroller av hantverksmässiga småföretag.

B. OFFICIELLA ASSISTENTER

1. Den behöriga myndigheten får endast utse personer till officiella assistenter om de genomgått en utbildning och klarat ett prov i enlighet med nedanstående krav.

2. Den behöriga myndigheten skall ansvara för förberedelserna av sådana prov. För att få göra dessa prov måste sökandena visa att de har genomgått

a) en teoretisk utbildning på minst 500 timmar och en praktisk utbildning på minst 400 timmar inom de områden som anges i punkt 5, och

b) sådan ytterligare utbildning som krävs för att officiella assistenter skall kunna utföra sina uppgifter på ett kompetent sätt.

3. Den praktiska utbildning som avses i punkt 2 a skall äga rum vid slakterier och styckningsanläggningar, under tillsyn av en officiell veterinär, samt vid jordbruksanläggningar och andra relevanta anläggningar.

4. Utbildning och prov skall huvudsakligen vara inriktade på rött kött eller kött av fjäderfä. Personer som genomgått utbildning i någon av de två kategorierna och klarat provet behöver dock endast genomgå en förkortad utbildning för att få göra provet i den andra kategorin. Utbildning och prov skall i förekommande fall omfatta frilevande och hägnat vilt samt hardjur.

5. Utbildning för officiella assistenter skall omfatta, och proven skall bekräfta, kunskaper på följande ämnesområden:

a) När det gäller jordbruksanläggningar:

i) Teoretisk del:

- Kännedom om jordbruksnäringen: organisation, produktionsmetoder och internationell handel osv.
- Goda djurhållningsmetoder.
- Grundläggande kunskaper om sjukdomar, särskilt zoonoser, bland annat om virus, bakterier och parasiter.
- Övervakning av sjukdomar, användning av mediciner och vacciner, restsubstanskontroll.
- Hygien- och hälsokontroller.
- Djurskydd på gården och under transport.
- Miljökrav i byggnader, på gårdar och allmänt.
- Relevanta lagar och andra författningar.
- Konsumentfrågor och kvalitetskontroll.

ii) Praktisk del:

- Besök på olika typer av jordbruksanläggningar där olika uppfödningsmetoder tillämpas.
- Besök på produktionsanläggningar.
- Observation av lastning och lossning av djur.
- Laborationer.
- Veterinärkontroller.
- Dokumentation.

b) När det gäller slakterier och styckningsanläggningar:

i) Teoretisk del:

- Kännedom om köttnäringen: organisation, produktionsmetoder, internationell handel samt slakt- och styckningsteknik.
- Grundläggande kunskaper om hygien och god hygienpraxis, särskilt industrihygien, slakt-, stycknings-, lagrings- och arbetshygien.
- HACCP och revision av HACCP-baserade förfaranden.
- Djurskydd vid avlastningen efter transport och på slakterierna.
- Grundläggande kunskaper i slaktdjurens anatomi och fysiologi.
- Grundläggande kunskaper i slaktdjurens patologi.
- Grundläggande kunskaper i slaktdjurens patologiska anatomi.
- Relevanta kunskaper om TSE och andra viktiga zoonoser och zoonotiska agens.
- Kunskap om metoder och förfaranden vid slakt, inspektion, beredning, förpackning, emballering och transport av färskt kött.
- Grundläggande kunskaper i mikrobiologi.
- Besiktning före slakt.
- Trikinundersökning.
- Besiktning efter slakt.
- Administrativa uppgifter.
- Kunskap om relevanta lagar och andra författningar.
- Provtagningsmetoder.
- Bedrägerifrågor.

ii) Praktisk del:

- Identifiering av djur.
- Ålderskontroller.
- Besiktning och bedömning av slaktade djur.
- Besiktning efter slakt på ett slakteri.
- Trikinundersökning.
- Identifiering av olika djurarter genom undersökning av typiska delar av djuren.
- Identifiering av och kommentarer till delar av slaktade djur där förändringar har ägt rum.
- Hygienkontroll, inbegripet revision av god hygienpraxis och HACCP-förfaranden.
- Registrering av resultaten av besiktningen före slakt.
- Provtagning.
- Spårbarhet för kött.
- Dokumentation.

6. De officiella assistenterna skall uppdatera sina kunskaper och följa utvecklingen genom regelbunden vidareutbildning och facklitteratur. De officiella assistenterna skall, om så är möjligt, årligen delta i vidareutbildning.

7. Personer som redan har utsetts till officiella assistenter skall ha tillräckliga kunskaper om de ämnesområden som anges i punkt 5. I förekommande fall skall de skaffa sig dessa kunskaper genom fortbildning. Den behöriga myndigheten skall fastställa lämpliga bestämmelser i detta avseende.

8. När officiella assistenter endast genomför provtagning och analys i samband med trikinundersökning behöver den behöriga myndigheten emellertid endast säkerställa att de får lämplig utbildning för dessa arbetsuppgifter.

AVSNITT IV: SÄRSKILDA KRAV

KAPITEL I: TAMA NÖTKREATUR

A. NÖTKREATUR YNGRE ÄN SEX VECKOR

Slaktkroppar och slaktbiprodukter av nötkreatur yngre än sex veckor skall genomgå följande förfaranden för besiktning efter slakt:

1. Okulär besiktning av skalle och svalg. Anskärning och undersökning av retrofaryngeallymfknutorna (*Lnn. retropharyngiales*). Inspektion av munhåla och svalg. Palpation av tungan. Tonsillerna skall avlägsnas.

2. Okulär besiktning av lungor, luftstrupe och foderstrupe. Palpation av lungor. Anskärning och undersökning av bronkial- och mediastinallymfknutor (*Lnn. bifurcationes, eparteriales et mediastinales*). Luftstrupen och huvudbronkerna skall öppnas med ett längssnitt, och lungorna skall anskäras vinkelrätt över diafragmalobernas bakre tredjedel. Dessa snitt behöver bara göras om lungorna skall användas som livsmedel.

3. Okulär besiktning av hjärtsäck och hjärta. Hjärtkamrarna skall öppnas med ett längssnitt, varefter skiljeväggen mellan kamrarna genomskärs.

4. Okulär besiktning av mellangärde.

5. Okulär besiktning av lever samt lever- och portallymfknutor (*Lnn*. *portales*). Palpation och, vid behov, anskärning av dessa lymfknutor.

6. Okulär besiktning av mag-tarmkanal, krös, mag- och kröslymfknutor (*Lnn*. *gastrici, mesenterici, craniales et caudales*). Palpation och, vid behov, anskärning av mag- och kröslymfknutor.

7. Okulär besiktning och, vid behov, palpation av mjälte.

8. Okulär besiktning av njurarna. Vid behov anskärning av njurar och njurlymfknutor (*Lnn*. *renales*).

9. Okulär besiktning av lungsäck och bukhinna.

10. Okulär besiktning och palpation av navelregion och leder. I tveksamma fall skall navelregionen anskäras och lederna öppnas. Ledvätskan skall undersökas.

B. NÖTKREATUR ÄLDRE ÄN SEX VECKOR

Slaktkroppar och slaktbiprodukter av nötkreatur äldre än sex veckor skall genomgå följande förfaranden för besiktning efter slakt:

1. Okulär besiktning av skalle och svalg. Anskärning och undersökning av mandibular-, retrofaryngeal- och parotideallymfknutorna (*Lnn. mandibulares, retropharyngiales et parotidei*). Undersökning av de yttre tuggmusklerna, i vilka två snitt skall läggas parallellt med underkäken, och de inre tuggmusklerna, som skall anskäras längs med ett enda plan. Tungan skall frigöras så mycket att munhåla och svalg kan okulärbesiktigas i detalj, varefter tungan okulärbesiktigas och palperas. Tonsillerna skall avlägsnas.

2. Undersökning av luftstrupe och foderstrupe. Okulär besiktning och palpation av lungorna. Anskärning och undersökning av bronkial- och mediastinallymfknutor (*Lnn. bifurcationes, eparteriales et mediastinales*). Luftstrupen och huvudbronkerna skall öppnas med ett längssnitt, och lungorna skall anskäras vinkelrätt över diafragmalobernas bakre tredjedel. Dessa snitt behöver bara göras om lungorna skall användas som livsmedel.

3. Okulär besiktning av hjärtsäck och hjärta. Hjärtkamrarna skall öppnas med ett längssnitt, varefter skiljeväggen mellan kamrarna genomskärs.

4. Okulär besiktning av mellangärde.

5. Okulär besiktning och palpation av lever och portallymfknutor (*Lnn. portales*). Snitt vid porta hepatis och vid basen av lobus caudatus för att undersöka gallgångarna.

6. Okulär besiktning av mag-tarmkanal, krös, mag- och kröslymfknutor (*Lnn. gastrici, mesenterici, craniales et caudales*). Palpation och, vid behov, anskärning av mag- och kröslymfknutor.

7. Okulär besiktning och, vid behov, palpation av mjälte.

8. Okulär besiktning av njurar och, vid behov, anskärning av njurar och njurlymfknutor (*Lnn. renales*).

9. Okulär besiktning av lungsäck och bukhinna.

10. Okulär besiktning av könsorgan (med undantag för penis, om denna redan kasserats).

11. Okulär besiktning och, vid behov, palpation och anskärning av juver med lymfknutor (*Lnn. supramammarii*). Hos kor skall vardera halvan av juvret öppnas med ett långt snitt ända ned till mjölkcisternerna (*sinus lactiferes*), och juvrets lymfknutor skall anskäras, utom när juvret inte skall användas som livsmedel.

KAPITEL II: TAMFÅR OCH TAMGETTER

Slaktkroppar och slaktbiprodukter från får och getter skall genomgå följande förfaranden för besiktning efter slakt:

1. Okulär besiktning av skallen efter avhudning och i tveksamma fall undersökning av svalg, munhåla, tunga samt retrofaryngeal- och parotideallymfknutor. Utan att det påverkar djurhälsobestämmelserna är dessa undersökningar inte nödvändiga om den behöriga myndigheten kan garantera att skallen, inklusive tungan och hjärnan, inte kommer att användas som livsmedel.

2. Okulär besiktning av lungor, luftstrupe och foderstrupe. Palpation av lungor och bronkial- och mediastinallymfknutor (*Lnn. bifurcationes, eparteriales et mediastinales*). I tveksamma fall skall dessa organ och lymfknutor anskäras och undersökas.

3. Okulär besiktning av hjärtsäck och hjärta. I tveksamma fall skall hjärtat anskäras och undersökas.

4. Okulär besiktning av mellangärde.

5. Okulär besiktning av lever samt lever- och portallymfknutor (*Lnn. portales*). Palpation av lever med lymfknutor. Anskärning av leverns yta mot löpmagen för att undersöka gallgångarna.

6. Okulär besiktning av mag-tarmkanal, krös, mag- och kröslymfknutor (*Lnn. gastrici, mesenterici, craniales et caudales*).

7. Okulär besiktning och, vid behov, palpation av mjälte.

8. Okulär besiktning av njurarna. Vid behov anskärning av njurar och njurlymfknutor (*Lnn. renales*).

9. Okulär besiktning av lungsäck och bukhinna.

10. Okulär besiktning av könsorgan (med undantag för penis, om denna redan kasserats).

11. Okulär besiktning av juver med lymfknutor.

12. Okulär besiktning och palpation av navelregion och leder hos unga djur. I tveksamma fall skall navelregionen anskäras och lederna öppnas. Ledvätskan skall undersökas.

KAPITEL III: TAMA HÄSTDJUR

Slaktkroppar och slaktbiprodukter från hästdjur skall genomgå följande förfaranden för besiktning efter slakt:

1. Okulär besiktning av skalle och, efter det att tungan frigjorts, av svalg. Palpation och, vid behov, anskärning av mandibular-, retrofaryngeal- och parotideallymfknutorna (*Lnn. mandibulares, retropharyngiales et parotidei*). Tungan skall frigöras så mycket att munhåla och svalg kan okulärbesiktigas i detalj, varefter tungan okulärbesiktigas och palperas. Tonsillerna skall avlägsnas.

2. Okulär besiktning av lungor, luftstrupe och foderstrupe. Palpation av lungor. Palpation och, vid behov, anskärning av bronkial- och mediastinallymfknutor (*Lnn. bifurcationes, eparteriales et mediastinales*). Luftstrupen och huvudbronkerna skall öppnas med ett längssnitt, och lungorna skall anskäras vinkelrätt över diafragmalobernas bakre tredjedel. Dessa snitt är endast nödvändiga om lungorna skall användas som livsmedel.

3. Okulär besiktning av hjärtsäck och hjärta. Hjärtkamrarna skall öppnas med ett längssnitt, varefter skiljeväggen mellan kamrarna genomskärs.

4. Okulär besiktning av mellangärde.

5. Okulär besiktning, palpation och, vid behov, anskärning av lever och portallymfknutor (*Lnn*. *portales*).

6. Okulär besiktning av mag-tarmkanal, krös, mag- och kröslymfknutor (*Lnn*. *gastrici, mesenterici, craniales et caudales*). Vid behov anskärning av mag- och kröslymfknutor.

7. Okulär besiktning och, vid behov, palpation av mjälte.

8. Okulär besiktning och palpation av njurarna. Vid behov anskärning av njurar och njurlymfknutor (*Lnn*. *renales*).

9. Okulär besiktning av lungsäck och bukhinna.

10. Okulär besiktning av könsorgan hos hingstar (med undantag för penis, om denna redan kasserats) och ston.

11. Okulär besiktning av juver med lymfknutor (*Lnn*. *supramammarii*) och, vid behov, anskärning av juverlymfknutor.

12. Okulär besiktning och palpation av navelregion och leder hos unga djur. I tveksamma fall skall navelregionen anskäras och lederna öppnas. Ledvätskan skall undersökas.

13. Alla grå och vita hästar skall undersökas avseende melanos och melanomatos genom avlossning av ena bogen och granskning av bogmuskler och boglymfknutor (*Lnn. subrhomboidei*) under skulderbladsbrosket. Njurarna skall friläggas och undersökas efter klyvning.

KAPITEL IV: TAMSVIN

A. BESIKTNING FÖRE SLAKT

1. Den behöriga myndigheten får besluta att svin avsedda för slakt skall besiktigas före slakt på den jordbruksanläggning som djuren kommer ifrån. Slakten av en grupp svin från en jordbruksanläggning får då endast godkännas om

a) djuren åtföljs av det hälsointyg som avses i kapitel X, del A, och

b) kraven i punkt 2–5 är uppfyllda.

2. Besiktningen före slakt på den jordbruksanläggning som djuren kommer ifrån skall omfatta följande:

a) Granskning av journaler eller dokumentation vid jordbruksanläggningen, däribland information från livsmedelskedjan.

b) Undersökningar av svinen för att fastställa om de

i) lider av en sjukdom eller ett tillstånd som kan överföras till djur eller människor genom hantering eller förtäring av kött eller om enskilda djur eller grupper av djur uppvisar symtom som tyder på att en sådan sjukdom kan förekomma,

ii) uppvisar störningar när det gäller allmänt beteende eller symtom på sjukdom som kan göra köttet otjänligt som livsmedel, eller

iii) uppvisar tecken på, eller om det finns anledning att misstänka, att de kan innehålla kemiska restsubstanser utöver de nivåer som slagits fast i gemenskapslagstiftningen eller resthalter av förbjudna ämnen.

3. En officiell veterinär eller en godkänd veterinär skall genomföra en besiktning före slakt på jordbruksanläggningen. Svinen skall sändas direkt till slakt och får inte blandas med andra svin.

4. Besiktningen före slakt på slakteriet behöver bara gälla

a) en identitetskontroll av djuren och

b) en undersökning av att djurskyddsbestämmelserna har följts och av förekomst av tecken på tillstånd som kan inverka menligt på människors eller djurs hälsa. En officiell assistent får genomföra denna undersökning.

5. Om svinen inte slaktas inom tre dagar efter utfärdandet av det hälsointyg som avses i punkt 1 a gäller följande:

a) Om svinen inte har flyttats från den jordbruksanläggning varifrån de kommer till slakteriet, skall de inspekteras på nytt och ett nytt hälsointyg skall utfärdas.

b) Om svinen redan är på väg till slakteriet, får slakt av dem tillåtas efter en bedömning av skälen till fördröjningen, under förutsättning att en veterinär genomför en ny besiktning av dem före slakt.

B. BESIKTNING EFTER SLAKT

1. Slaktkroppar och slaktbiprodukter av andra svin än de som avses i punkt 2 skall genomgå följande förfaranden för besiktning efter slakt:

a) Okulär besiktning av skalle och svalg. Anskärning och undersökning av mandibularlymfknutorna (*Lnn. mandibulares*). Okulär besiktning av munhåla, svalg och tunga.

b) Okulär besiktning av lungor, luftstrupe och foderstrupe. Palpation av lungor och bronkial- och mediastinallymfknutor (*Lnn. bifurcationes, eparteriales et mediastinales*). Luftstrupen och huvudbronkerna skall öppnas med ett längssnitt, och lungorna skall anskäras vinkelrätt över diafragmalobernas bakre tredjedel. Dessa snitt behöver inte göras om lungorna inte skall användas som livsmedel.

c) Okulär besiktning av hjärtsäck och hjärta. Hjärtkamrarna skall öppnas med ett längssnitt, varefter skiljeväggen mellan kamrarna genomskärs.

d) Okulär besiktning av mellangärde.

e) Okulär besiktning av lever samt lever- och portallymfknutor (*Lnn. portales*). Palpation av lever med lymfknutor.

f) Okulär besiktning av mag-tarmkanal, krös, mag- och kröslymfknutor (*Lnn. gastrici, mesenterici, craniales et caudales*). Palpation och, vid behov, anskärning av mag- och kröslymfknutor.

g) Okulär besiktning och, vid behov, palpation av mjälte.

h) Okulär besiktning av njurarna. Vid behov anskärning av njurar och njurlymfknutor (*Lnn. renales*).

i) Okulär besiktning av lungsäck och bukhinna.

j) Okulär besiktning av könsorgan (med undantag för penis, om denna redan kasserats).

k) Okulär besiktning av juver med lymfknutor (*Lnn. supramammarii*). Anskärning av juverlymfknutorna hos suggor.

l) Okulär besiktning och palpation av navelregion och leder hos unga djur. I tveksamma fall skall navelregionen anskäras och lederna öppnas.

2. Den behöriga myndigheten får på grundval av epidemiologiska eller andra uppgifter från jordbruksanläggningen besluta att slaktsvin som fötts upp under kontrollerade uppfödningsförhållanden i integrerade produktionssystem efter avvänjning endast behöver genomgå okulär besiktning i alla eller några av de fall som anges i punkt 1.

KAPITEL V: FJÄDERFÄ

A. Besiktning före slakt

1. Den behöriga myndigheten får besluta att fjäderfä avsedda för slakt skall besiktigas före slakt på den jordbruksanläggning varifrån de kommer. Slakten av en flock fjäderfä från en jordbruksanläggning får då endast godkännas om

a) djuren åtföljs av det hälsointyg som avses i kapitel X, del A, och

b) kraven i punkt 2–5 är uppfyllda.

2. Besiktningen före slakt på den jordbruksanläggning som djuren kommer ifrån skall omfatta följande:

a) Granskning av journaler eller dokumentation vid jordbruksanläggningen, däribland information från livsmedelskedjan.

b) Besiktning av en flock fjäderfä för att fastställa om djuren

i) lider av en sjukdom eller ett tillstånd som kan överföras till djur eller människor genom hantering eller förtäring av kött eller uppvisar symtom som tyder på att en sådan sjukdom kan förekomma,

ii) uppvisar störningar när det gäller allmänt beteende eller symtom på sjukdom som kan göra köttet otjänligt som livsmedel, eller

iii) uppvisar tecken på att de kan innehålla kemiska restsubstanser utöver de nivåer som fastställts i gemenskapslagstiftningen eller resthalter av förbjudna ämnen.

3. En officiell veterinär eller en godkänd veterinär skall genomföra en besiktning före slakt på jordbruksanläggningen.

4. Besiktningen före slakt på slakteriet behöver bara gälla

a) en identitetskontroll av djuren och

b) en undersökning för att avgöra om djurskyddsbestämmelserna har följts och om det förekommer tecken på tillstånd som kan inverka menligt på människors eller djurs hälsa. Denna undersökning får göras av en officiell assistent.

5. Om fjäderfäna inte slaktas inom tre dagar efter utfärdandet av det hälsointyg som avses i punkt 1 a gäller följande:

a) Om fjäderfäna inte har flyttats från den jordbruksanläggning varifrån de kommer till slakteriet, skall de inspekteras på nytt, och ett nytt hälsointyg skall utfärdas.

b) Om fjäderfäna redan är på väg till slakteriet, får slakt av dem tillåtas efter en bedömning av skälen till fördröjningen, under förutsättning att de inspekteras på nytt.

6. Om en besiktning före slakt inte har utförts på jordbruksanläggningen, skall den officiella veterinären genomföra en besiktning av hela flocken vid slakteriet.

7. Om fjäderfäna uppvisar kliniska symtom på sjukdom, får de inte slaktas för användning som livsmedel. Avlivande av dessa fjäderfän på slaktlinjen är dock tillåtet i slutet av den normala slaktprocessen om försiktighetsåtgärder vidtas för att avvärja risken för att patogena organismer sprids och anläggningarna rengörs och desinficeras omedelbart efter avlivning.

8. För fjäderfän avsedda för produktion av ank- eller gåsleverpastej ("foie gras") och för fjäderfän med senarelagd urtagning som slaktas på den jordbruksanläggning varifrån de kommer skall besiktning före slakt genomföras enligt punkterna 2 och 3. Ett intyg som motsvarar förlagan i del C skall åtfölja de icke urtagna slaktkropparna till slakteriet eller styckningsanläggningen.

B. Besiktning efter slakt

1. Alla fjäderfän skall besiktigas efter slakt i enlighet med avsnitten I och III. Dessutom skall den officiella veterinären personligen göra följande kontroller:

a) Daglig inspektion av inälvor och kroppskaviteter av ett representativt urval av fjäderfän.

b) En detaljerad inspektion av ett slumpmässigt urval, från varje flock fjäderfä med samma ursprung, av delar av fjäderfän eller hela kroppar vars kött vid besiktning efter slakt har bedömts vara otjänligt som livsmedel.

c) Ytterligare nödvändiga undersökningar om det finns skäl att misstänka att köttet från fjäderfäna i fråga skulle kunna vara otjänligt som livsmedel.

2. För fjäderfän avsedda för produktion av ank- eller gåsleverpastej ("foie gras") och för fjäderfän med senarelagd urtagning på den jordbruksanläggning varifrån de kommer skall besiktningen efter slakt omfatta en kontroll av intyget som åtföljer slaktkropparna. När sådana slaktkroppar transporteras direkt från jordbruksanläggningen till styckningsanläggningen, skall besiktningen efter slakt utföras på styckningsanläggningen.

C. Förlaga till hälsointyg

HÄLSOINTYG

för fjäderfän avsedda för produktion av ank- eller gåsleverpastej ("foie gras") och för fjäderfän som styckhanterats enligt metoden med senarelagd urtagning på den jordbruksanläggning varifrån de kommer

Behörig myndighet: .....
Nr: .....

1. Identifiering av icke urtagna slaktkroppar

Arter: .....
Antal: .....

2. De icke urtagna slaktkropparnas ursprung

Jordbruksanläggningens adress: .....

3. Destination för de icke urtagna slaktkropparna

De icke urtagna slaktkropparna skall transporteras till följande styckningsanläggning: .....
.....

4. Deklaration

Undertecknad intygar härmed att

- de icke urtagna slaktkroppar som beskrivs ovan härrör från fjäderfän som besiktigats före slakt på ovanstående jordbruksanläggning kl. ... den ... (datum) och befunnits vara friska,
- journaler och dokumentation som gäller dessa djur uppfyllde de rättsliga kraven och utgör inget hinder för slakt av dessa fjäderfän.

Utfärdat i .....
(Ort)

den .....
(Datum)

Stämpel

.....
(Den officiella eller godkända veterinärens underskrift)

KAPITEL VI: HÄGNADE HARDJUR

Bestämmelserna för fjäderfä skall tillämpas på hägnade hardjur.

KAPITEL VII: HÄGNAT VILT

A. Besiktning före slakt

1. Besiktningen före slakt får utföras på den jordbruksanläggning varifrån djuren kommer när kraven i avsnitt III i bilaga III till förordning (EG) nr …/2004[*] är uppfyllda. I detta fall skall en officiell eller en godkänd veterinär utföra besiktningen före slakt.

2. Besiktningen före slakt på jordbruksanläggningen skall inbegripa granskning av jordbruksanläggningens journaler eller dokumentation, däribland information från livsmedelskedjan.

3. Om besiktning före slakt utförs högst tre dagar innan djuren anländer till slakteriet och om djuren levereras levande till slakteriet, behöver besiktningen före slakt i slakteriet bara gälla

a) en identitetskontroll av djuren och

b) en undersökning för att avgöra om djurskyddsbestämmelserna har följts och om det förekommer tecken på tillstånd som kan inverka menligt på människors eller djurs hälsa.

[*] Not till EUT: För in numret på förordningen om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung (se skäl 1, 2:a förordningen).

4. Levande djur som inspekterats på jordbruksanläggningen skall åtföljas av ett intyg enligt förlagan i kapitel X, del A. Djur som inspekterats och avlivats på jordbruksanläggningen skall åtföljas av ett intyg enligt förlagan i kapitel X, del B.

B. Besiktning efter slakt

1. Besiktningen skall omfatta palpation och, om det bedöms nödvändigt, anskärning i de delar av djurkroppen som på något sätt uppvisar förändringar eller som väcker misstanke av andra skäl.

2. Den besiktning efter slakt som anges för nötkreatur, får, tamsvin och fjäderfä skall gälla för motsvarande arter av hägnat vilt.

3. När djuren har avlivats på jordbruksanläggningen, skall den officiella veterinären på slakteriet kontrollera det intyg som åtföljer dem.

KAPITEL VIII: FRILEVANDE VILT

A. Besiktning efter slakt

1. Kött av vilt skall besiktigas så snart som möjligt efter ankomsten till vilthanteringsanläggningen.

2. Den officiella veterinären skall beakta det intyg eller den information som lämnats i enlighet med förordning (EG) nr .../2004[*] av den utbildade person som deltog vid jakten av djuret.

[*] Not till EUT: För in numret på förordningen om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung (se skäl 1, 2:a förordningen).

3. Vid besiktning efter slakt skall den officiella veterinären genomföra följande:

a) En okulär besiktning av slaktkroppen, dess kroppskaviteter och, vid behov, tillhörande organ i syfte

i) att upptäcka eventuella avvikelser från det normala som inte är ett resultat av själva jakten. För detta ändamål får diagnosen grundas på uppgifter från den utbildade personen om djurets beteende före nedläggning,

ii) att kontrollera att djuret inte har dött av någon annan orsak än jakt.

Om resultatet av den okulära besiktningen inte möjliggör någon bedömning, skall en mer omfattande laboratorieundersökning utföras.

b) En undersökning avseende organoleptiska avvikelser.

c) Palpation av organ, om det är nödvändigt.

d) Analys, genom provtagning, av restsubstanser som inte är ett resultat av själva jakten, inklusive miljöbetingad förorening, om det finns starka skäl att anta att restsubstanser eller främmande ämnen förekommer. Om en mer omfattande undersökning utförs på grundval av sådana misstankar, skall veterinären vänta tills undersökningen är avslutad innan en bedömning görs av alla djur som har nedlagts under en viss jakt, eller de delar av djuren som misstänks uppvisa samma avvikelser.

e) Undersökning av egenskaper som tyder på att köttet utgör en hälsorisk, bland annat följande:

i) Onormalt beteende eller störning i det levande djurets allmäntillstånd enligt jägarens rapport.

ii) Allmän förekomst av tumörer eller varbölder som påverkar olika inre organ eller muskler.

iii) Artrit, orkit, sjukliga förändringar i lever eller mjälte, inflammation i tarmarna eller navelregionen.

iv) Förekomst av främmande kroppar som inte är ett resultat av själva jakten i kroppskaviteterna, buken, tarmarna eller urinen, när lungsäcken eller bukhinnan är missfärgad (om de berörda inälvorna är tillgängliga).

v) Förekomst av parasiter.

vi) Betydande gasbildning i mag- och tarmkanal, med missfärgning av de inre organen (om dessa inälvor är tillgängliga).

vii) Betydande avvikelser i muskulaturens eller organens färg, konsistens eller lukt.

viii) Gamla, öppna frakturer.

ix) Avmagring och/eller allmänt eller lokalt ödem.

x) Tecken på akuta adherenser mellan organ och lungsäcken eller bukhinnan.

xi) Andra tydliga och omfattande förändringar, t.ex. förruttnelse.

4. Om den officiella veterinären så begär, skall ryggraden och skallen klyvas på längden.

5. När det gäller småvilt, som inte omedelbart efter nedläggningen har blivit urtagna, skall den officiella veterinären besiktiga ett representativt urval från samma parti efter slakt. Om man vid besiktningen finner en sjukdom som kan överföras till människor, eller någon av de egenskaper som anges i punkt 3 e, skall den officiella veterinären utföra fler kontroller på hela partiet för att fastställa om det måste förklaras otjänligt som livsmedel eller om varje slaktkropp måste besiktigas individuellt.

6. I tveksamma fall får den officiella veterinären ytterligare skära och besiktiga de delar av slaktkroppen som behövs för att ställa en slutlig diagnos.

B. BESLUT EFTER KONTROLLER

Utöver de fall som avses i avsnitt II kapitel V skall kött som vid besiktning efter slakt uppvisar någon av de egenskaper som förtecknas i punkt 3 e i del A förklaras otjänligt som livsmedel.

KAPITEL IX: SPECIFIKA RISKER

A. Transmissibla spongiforma encefalopatier

Vid genomförandet av offentlig kontroll avseende TSE skall kraven i förordning (EG) nr 999/2001 och annan relevant gemenskapslagstiftning beaktas.

B. Dynt

1. Den besiktning efter slakt som beskrivs i kapitlen I och IV är minimikrav för undersökning avseende förekomst av dynt hos nötkreatur äldre än 6 veckor och hos svin. Dessutom får särskilda serologiska tester användas. När det gäller nötkreatur äldre än 6 veckor är anskärning av tuggmusklerna vid besiktning efter slakt inte obligatorisk om en särskild serologisk test används. Samma gäller nötkreatur äldre än 6 veckor som är uppfödda på en jordbruksanläggning som enligt ett officiellt intyg är fri från dynt.

2. Kött som infekterats av dynt skall förklaras otjänligt som livsmedel. Om djuret inte är allmänt infekterat av dynt, kan emellertid de delar som inte är infekterade förklaras tjänliga som livsmedel efter att ha genomgått en frysbehandling.

C. Trikinos

1. Slaktkroppar från svindjur (tama, hägnat vilt och vilt), hästdjur och andra arter som är mottagliga för trikinos skall genomgå en undersökning avseende förekomst av trikiner, i enlighet med tillämplig gemenskapslagstiftning, om inte annat anges i den lagstiftningen.

2. Kött från djur som infekterats av trikiner skall förklaras otjänligt som livsmedel.

D. Rots

1. Vid behov skall hästdjur genomgå en undersökning avseende förekomst av rots. En undersökning av rots skall hos hästdjur omfatta en noggrann undersökning av slemhinnorna i luftstrupen, svalget, näshålan och dess bihålor efter det att huvudet delats i medianplanet och näsans skiljevägg tagits bort.

2. Kött från hästar som konstaterats ha rots skall förklaras otjänligt som livsmedel.

E. Tuberkulos

1. Om djur reagerar positivt eller oklart på ett tuberkulinprov eller om det finns andra skäl att misstänka infektion skall de slaktas åtskilt från andra djur, och försiktighetsåtgärder skall vidtas för att undanröja risken för att andra slaktkroppar, slaktlinjen och slakteriets personal smittas ner.

2. Allt kött från djur där besiktningen efter slakt påvisat begränsade tuberkulosskador hos ett antal organ eller områden på slaktkroppen skall förklaras otjänligt som livsmedel. Om det visar sig att tuberkulosskadan är begränsad till lymfknutorna i endast ett organ eller en del av slaktkroppen skall dock endast det angripna organet eller den angripna delen av slaktkroppen förklaras otjänligt som livsmedel.

F. Brucellos

1. Om djur reagerar positivt eller oklart på ett test för påvisande av brucellos eller om det finns andra skäl att misstänka infektion skall de slaktas åtskilt från andra djur, och försiktighetsåtgärder skall vidtas för att undanröja risken för att andra slaktkroppar, slaktlinjen och slakteriets personal smittas ner.

2. Kött från djur hos vilka besiktningen efter slakt påvisat skador som tyder på akut infektion av brucellos skall förklaras otjänligt som livsmedel. När det gäller djur som reagerar positivt eller oklart på ett test för påvisande av brucellos skall juver, könsorgan och blod förklaras otjänligt som livsmedel även om inga sådana skador påträffas.

KAPITEL X: FÖRLAGA TILL HÄLSOINTYG

A. FÖRLAGA TILL HÄLSOINTYG FÖR LEVANDE DJUR

HÄLSOINTYG
för levande djur som transporteras från jordbruksanläggningen till slakteriet

Behörig myndighet:.....
Nr: .....

1. Djurens identitet
Arter: .....
Antal djur: .....
Identitetsmärkning: .....

2. Djurens ursprung
Adress till den jordbruksanläggning varifrån djuren kommer: .....
Identifiering av gården*:.....

3. Djurens destination
Djuren sänds till följande slakteri: .....
.....
Transportmedel: .....

4. Övriga upplysningar
.....

5. Deklaration

Undertecknad intygar härmed att

- de djur som beskrivs ovan inspekterades före slakt på ovanstående jordbruksanläggning kl. ... den ... (datum) och har befunnits vara friska,
- journaler och dokumentation som gäller dessa djur uppfyllde de rättsliga kraven och utgör inget hinder för slakt av dessa djur.

Utfärdat i .....
(Ort)

den .....
(Datum)

Stämpel

……..
(Den officiella eller godkända veterinärens underskrift)

* Ej obligatoriskt

B. FÖRLAGA TILL HÄLSOINTYG FÖR DJUR SLAKTADE PÅ JORDBRUKSANLÄGGNINGEN

HÄLSOINTYG
för djur slaktade på jordbruksanläggningen

Behörig myndighet:.....
Nr: .....
1. Djurens identitet
Arter: .....
Antal djur: .....
Identitetsmärkning: .....

2. Djurens ursprung
Adress till den jordbruksanläggning varifrån djuren kommer: .....
Identifiering av gården*:.....

3. Djurens destination

Djuren sänds till följande slakteri: .....
.....
Transportmedel: .....

4. Övriga upplysningar

.....

5. Deklaration

Undertecknad intygar härmed att

- de djur som beskrivs ovan inspekterades före slakt på ovanstående jordbruksanläggning kl. ... den ... (datum) och har befunnits vara friska,
- de slaktades på jordbruksanläggningen kl. ... den ... (datum) och slakt och avblodning genomfördes korrekt,
- journaler och dokumentation som gäller dessa djur uppfyllde de rättsliga kraven och utgör inget hinder för slakt av dessa djur.

Utfärdat i .....
(Ort)

den.....
(Datum)

Stämpel

……..
(Den officiella eller godkända veterinärens underskrift)

* Ej obligatoriskt

BILAGA II

LEVANDE MUSSLOR

KAPITEL I: RÄCKVIDD

Denna bilaga gäller levande musslor och, i tillämpliga delar, levande tagghudingar, levande manteldjur och levande marina snäckor.

KAPITEL II: OFFENTLIG KONTROLL AV LEVANDE MUSSLOR FRÅN KLASSIFICERADE PRODUKTIONSOMRÅDEN

A. KLASSIFICERING AV PRODUKTIONSOMRÅDEN OCH ÅTERUTLÄGGNINGSOMRÅDEN

1. Den behöriga myndigheten skall fastställa läget och gränserna för de produktionsområden och återutläggningsområden som den fastställer. Den får, när det är lämpligt, göra detta i samarbete med livsmedelsföretagaren.

2. Den behöriga myndigheten skall klassificera produktionsområden från vilka den godkänner upptagning av levande musslor i tre kategorier efter halten av fekal förorening. Den får, när det är lämpligt, göra detta i samarbete med livsmedelsföretagaren.

3. Den behöriga myndigheten får klassificera områden från vilka upptagning av levande musslor avsedda för direkt konsumtion är tillåten som kategori A-områden. Levande musslor som tas upp från dessa områden skall uppfylla de hälsokrav för levande musslor som fastställs i avsnitt VII kapitel V i bilaga III till förordning (EG) nr .../2004[*].

---

[*] Not till EUT: För in numret på förordningen om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung (se skäl 1, 2:a förordningen).

4. Den behöriga myndigheten får klassificera områden från vilka levande musslor får tas upp, men endast släppas ut på marknaden som livsmedel efter behandling i en reningsanläggning eller efter återutläggning för att uppfylla de hälsokrav som avses i punkt 3, som kategori B-områden. Levande musslor från dessa områden får vid MPN-femrörstest med tre utspädningar inte överskrida gränsen 4 600 *E. coli* per 100 g kött och intravalvulär vätska.

5. Den behöriga myndigheten får som kategori C-områden klassificera områden från vilka levande musslor får tas upp, men endast släppas ut på marknaden efter återutläggning en lång period för att uppfylla de hälsokrav som avses i punkt 3. Levande musslor från dessa områden får vid MPN-femrörstest med tre utspädningar inte överskrida gränsen 46 000 *E. coli* per 100 g kött och intravalvulär vätska.

6. Om den behöriga myndigheten fattar ett principbeslut om att klassificera ett produktions- eller återutläggningsområde skall den

a) göra en inventering av de källor till förorening från människor eller djur som kan komma att kontaminera produktionsområdet,

b) undersöka mängden organiska föroreningar som släpps ut under olika tider på året och relatera dem till bland annat säsongsvariationerna i fråga om folkmängd och antal djur i omgivningen, regnmängden och reningen av avfallsvatten,

c) bestämma föroreningarnas rörelsemönster genom batymetri samt genom kartläggning av strömmarna och tidvattencykeln i upptagningsområdet, och

d) upprätta ett provtagningsprogram för musslor i produktionsområdet. Programmet skall bygga på granskning av kända data och av ett antal prover, med en geografisk spridning av provtagningspunkterna och en provtagningsfrekvens som ger ett så representativt urval som möjligt för analysen av produktionsområdet.

B. ÖVERVAKNING AV KLASSIFICERADE ÅTERUTLÄGGNINGS- OCH PRODUKTIONSOMRÅDEN

1. Klassificerade återutläggnings- och produktionsområden skall övervakas regelbundet för att kontrollera

a) att det inte förekommer några oegentligheter beträffande de levande musslornas ursprung, härkomst och destination,

b) de levande musslornas mikrobiologiska status i relation till produktions- och återutläggningsområdena,

c) eventuell förekomst av toxinproducerande plankton i vattnet i produktions- och återutläggningsområdena och av biotoxiner i levande musslor, och

d) eventuell förekomst av kemiska föroreningar i levande musslor.

2. För att tillämpa punkt 1 b, 1 c och 1 d skall det upprättas provtagningsplaner för kontroller med jämna mellanrum eller, i händelse av oregelbundna upptagningsperioder, från fall till fall. Den geografiska spridningen av provtagningspunkterna och provtagningsfrekvensen måste ge ett så representativt urval som möjligt för analysen av produktionsområdet.

3. Provtagningsplanerna för kontroll av de levande musslornas mikrobiologiska status måste ta särskild hänsyn till

a) sannolika variationer av halterna av fekal förorening, och

b) de faktorer som avses i punkt 6 i del A.

4. Provtagningsplanerna för kontroll av eventuell förekomst av toxinproducerande plankton i vattnet i produktions- och återutläggningsområden och av biotoxiner i levande musslor måste ta särskild hänsyn till eventuella variationer beträffande närvaron av plankton som innehåller marina biotoxiner. Provtagningen skall omfatta följande:

a) Regelbunden provtagning för att påvisa förändringar i sammansättning och geografisk fördelning av plankton som innehåller toxiner. Resultat som ger anledning att misstänka att toxin ansamlas i musselkött skall leda till intensiv provtagning.

b) Regelbundna toxicitetskontroller av de musslor från det angripna området som är mest mottagliga för kontaminering.

5. Provtagning för analys av toxiner i musslor skall som regel ske en gång per vecka under de perioder då upptagning är tillåten. Frekvensen kan minskas i särskilda områden eller för särskilda typer av musslor om en riskbedömning avseende förekomsten av toxiner eller växtplankton tyder på en mycket liten risk för toxiska episoder. Frekvensen skall ökas om en sådan bedömning tyder på att det inte är tillräckligt med provtagning en gång per vecka. Riskbedömningen skall ses över regelbundet för att bedöma risken för förekomst av toxiner i levande musslor från dessa områden.

6. Om det finns uppgifter om ansamling av toxiner för en grupp arter som förekommer på samma område, kan den art som uppvisar de högsta halterna användas som indikatorart. På så sätt kan alla arter i gruppen användas om toxinhalten hos indikatorarten är lägre än det föreskrivna gränsvärdet. Om toxinhalten i indikatorarten överskrider det föreskrivna gränsvärdet, är upptagning av de övriga arterna tillåten endast om ytterligare analyser av de övriga arterna visar att toxinhalterna i dessa arter ligger under gränsvärdena.

7. När det gäller övervakning av plankton skall urvalet vara representativt för vattenpelaren och ge information om förekomsten av toxiska arter och populationstrender. Om förändringar i toxiska populationer upptäcks som kan leda till toxisk ansamling, skall antingen provtagningsfrekvensen ökas eller områdena avstängas av försiktighetsskäl tills man har fått resultaten av toxinanalyserna.

8. Provtagningsplanerna för kontroll av förekomsten av kemiska föroreningar skall göra det möjligt att upptäcka om de gränsvärden som fastställs i förordning (EG) nr 466/2001[1] har överskridits.

[1] EGT L 77, 16.3.2001, s. 1. Förordningen senast ändrad genom förordning (EG) nr 655/2004 (EUT L 104, 8.4.2004, s. 48).

C. BESLUT EFTER ÖVERVAKNINGEN

1. Om resultaten av en provtagning visar att hälsokraven för musslor inte uppfylls eller att musslorna på annat sätt utgör en risk för människors hälsa, skall den behöriga myndigheten stänga produktionsområdet för att förhindra att levande musslor tas upp där. Den behöriga myndigheten får emellertid klassificera om ett produktionsområde som kategori B eller C om det uppfyller de relevanta kriterierna enligt del A och inte innebär någon annan risk för människors hälsa.

2. Den behöriga myndigheten får på nytt öppna stängda produktionsområden endast om hälsokraven för musslor åter uppfyller kraven i gemenskapslagstiftningen. Om den behöriga myndigheten stänger ett produktionsområde på grund av förekomst av plankton eller för höga halter av toxiner i musslor, skall minst två provtagningar i följd som tagits med minst 48 timmars mellanrum visa resultat som ligger under de föreskrivna gränsvärdena innan området åter får öppnas. Den behöriga myndigheten får ta hänsyn till information om trender i fråga om växtplankton när den fattar beslutet. När det finns övertygande belägg för förändringar i toxiciteten i ett visst område och under förutsättning att det finns nya uppgifter om en trend mot minskad toxicitet, kan den behöriga myndigheten besluta att åter öppna ett område där resultaten från en enda provtagning ligger under det föreskrivna gränsvärdet.

D. KOMPLETTERANDE ÖVERVAKNINGSKRAV

1. Den behöriga myndigheten skall övervaka klassificerade produktionsområden där upptagning av musslor är förbjuden eller underkastad särskilda villkor, för att se till att hälsovådliga produkter inte släpps ut på marknaden.

2. Utöver den övervakning av produktions- och återutläggningsområden som avses i punkt 1 i del B skall ett kontrollsystem upprättas med laboratorieundersökningar för kontroll av att livsmedelsföretagarna uppfyller kraven för slutprodukten på alla stadier i produktions-, bearbetnings- och distributionskedjan. Detta kontrollsystem skall särskilt verifiera att halterna av marina biotoxiner och främmande ämnen inte överstiger gränsvärdena och att musslornas mikrobiologiska status inte är hälsovådlig.

E. REGISTRERING OCH UTBYTE AV INFORMATION

Den behöriga myndigheten skall göra följande:

a) Fastställa och uppdatera en förteckning över godkända produktions- och återutläggningsområden, med uppgifter om deras läge och gränser samt klassificering, från vilka levande musslor får tas upp enligt bestämmelserna i denna bilaga. Förteckningen skall delges de personer som berörs av bestämmelserna i denna bilaga, till exempel producenter, upptagare och driftspersonal vid renings- och leveransanläggningar.

b) Omedelbart underrätta de parter som berörs av bestämmelserna i denna bilaga, t.ex. producenter, upptagare och driftspersonal vid renings- och leveransanläggningar, om ett produktionsområdes läge, gränser eller klassificering ändras eller om området stängs tillfälligt eller definitivt.

c) Omgående vidta åtgärder om de kontroller som föreskrivs i denna bilaga visar att produktionsområdet skall stängas eller klassificeras om eller åter kan öppnas.

F. LIVSMEDELSFÖRETAGARES EGENKONTROLL

Vid beslut om klassificering, öppnande eller stängning av produktionsområden kan den behöriga myndigheten ta hänsyn till resultaten av kontroller som utförts av livsmedelsföretagarna eller av de organisationer som företräder livsmedelsföretagarna. I sådana fall krävs det att den behöriga myndigheten har utsett det laboratorium som genomför analysen och, om så är nödvändigt, att provtagningen och analysen genomförts i enlighet med ett protokoll som den behöriga myndigheten och de berörda livsmedelsföretagarna eller den berörda organisationen har enats om.

KAPITEL III: OFFENTLIG KONTROLL AV KAMMUSSLOR (PECTINIDAE) SOM TAGITS UPP UTANFÖR KLASSIFICERADE PRODUKTIONSOMRÅDEN

Offentlig kontroll av kammusslor (pectinidae) som tagits upp utanför klassificerade produktionsområden skall göras i fiskauktionshallar, leveransanläggningar och anläggningar för bearbetning. Sådan offentlig kontroll syftar till att övervaka efterlevnaden av de hälsonormer för levande musslor som fastställs i avsnitt VII kapitel V i bilaga III till förordning (EG) nr .../2004[*] samt efterlevnaden av andra krav i avsnitt VII kapitel IX i bilaga III till den förordningen.

[*] Not till EUT: För in numret på förordningen om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung (se skäl 1, 2:a förordningen).

BILAGA III

FISKERIPRODUKTER

KAPITEL I: OFFENTLIG KONTROLL AV PRODUKTION OCH UTSLÄPPANDE PÅ MARKNADEN

1. Offentlig kontroll av produktion och utsläppande på marknaden av fiskeriprodukter skall särskilt innefatta följande:

a) Regelbunden kontroll av hygienförhållanden vid landning och första försäljning.

b) Regelbundna inspektioner av fartyg och anläggningar på land, bland annat fiskauktionshallar och grossistmarknader, för att särskilt kontrollera

   i) i förekommande fall, att villkoren för godkännande fortfarande uppfylls,
   ii) att fiskeriprodukterna hanteras på rätt sätt,
   iii) att hygien- och temperaturkrav är uppfyllda, och
   iv) att kraven på renlighet för anläggningar, inklusive fartyg, och deras installationer och utrustning samt personalhygien uppfylls.

c) Kontroller av lagrings- och transportförhållanden.

2. Om inte annat följer av punkt 3 gäller dock följande för offentlig kontroll av fartyg:

a) De får utföras när ett fartyg anlöper en hamn i en medlemsstat.

b) De skall gälla alla fartyg som landar fiskeriprodukter i gemenskapens hamnar, oavsett vilken flagg fartyget för.

c) När den offentliga kontrollen utförs av den behöriga myndigheten i den medlemsstat vars flagg fartyget för får kontrollen vid behov utföras till sjöss eller när fartyget ligger i hamn i en annan medlemsstat eller i ett tredje land.

3. a) Vid en inspektion för godkännande av ett fabriks- eller frysfartyg som för en medlemsstats flagg skall den behöriga myndigheten i den medlemsstat vars flagg fartyget för genomföra inspektionerna på ett sätt som överensstämmer med kraven i artikel 3, i synnerhet tidsfristerna i artikel 3.2. Vid behov får denna behöriga myndighet inspektera fartyget till sjöss eller när det ligger i hamn i en annan medlemsstat eller i ett tredje land.

b) När den behöriga myndigheten i den medlemsstat vars flagg fartyget för har beviljat fartyget villkorat godkännande i enlighet med artikel 3, får denna behöriga myndighet uppdra åt en behörig myndighet

i) i en annan medlemsstat, eller

ii) i ett tredje land som finns med i en sådan förteckning över tredje länder från vilka import av fiskeriprodukter är tillåten som har upprättats i enlighet med artikel 11,

att genomföra en uppföljningsinspektion för att bevilja ett slutligt godkännande, förlänga det villkorade godkännandet i enlighet med artikel 3.1 b eller se över godkännandet i enlighet med artikel 3.4. Denna behöriga myndighet får vid behov inspektera fartyget till sjöss eller när det ligger i hamn i en annan medlemsstat eller i ett tredje land.

4. När den behöriga myndigheten i en medlemsstat uppdrar åt den behöriga myndigheten i en annan medlemsstat eller i ett tredje land att genomföra inspektioner för dess räkning i enlighet med punkt 3 skall de båda behöriga myndigheterna avtala om villkoren för inspektionerna. Dessa villkor skall särskilt garantera att den behöriga myndigheten i den medlemsstat vars flagg fartyget för utan dröjsmål får rapporter om resultatet av inspektionerna och om fall där det misstänks att kraven inte uppfylls, så att den kan vidta nödvändiga åtgärder.

KAPITEL II: OFFENTLIG KONTROLL AV FISKERIPRODUKTER

Offentlig kontroll av fiskeriprodukter skall minst omfatta följande:

A. ORGANOLEPTISKA UNDERSÖKNINGAR

Organoleptiska stickprover skall tas på alla stadier i produktions-, bearbetnings- och distributionskedjan. Ett av syftena med dessa stickprover är att verifiera att de krav på färskhet uppfylls som har fastställts i enlighet med gemenskapslagstiftningen. Detta innebär särskilt att på alla stadier i produktions-, bearbetnings- och distributionskedjan verifiera att fiskeriprodukternas färskhet åtminstone överstiger de minimikrav som har fastställts i enlighet med gemenskapslagstiftningen.

B. FÄRSKHETSINDIKATORER

När den organoleptiska undersökningen visar att det råder tvivel om huruvida fiskeriprodukterna är färska, får prover tas för laboratorieundersökningar för bestämning av de totala halterna av flyktiga kvävebaser (TVB-N) och trimetylaminkväve (TMA-N).

Den behöriga myndigheten skall använda de kriterier som fastställs i gemenskapslagstiftningen.

Om den organoleptiska undersökningen ger anledning att misstänka andra tillstånd som skulle kunna påverka människors hälsa, skall lämpliga prover tas för att kontrollera detta.

C. HISTAMIN

Stickprovsundersökningar av histaminhalten skall utföras för att verifiera att de tillåtna halter som fastställs i gemenskapslagstiftningen inte överskrids.

D. RESTSUBSTANSER OCH FRÄMMANDE ÄMNEN

Halterna av restsubstanser och främmande ämnen skall övervakas i enlighet med gemenskapslagstiftningen.

E. MIKROBIOLOGISKA KONTROLLER

När så är nödvändigt skall mikrobiologiska kontroller genomföras i enlighet med de relevanta regler och kriterier som fastställs i gemenskapslagstiftningen.

F. PARASITER

Stickprover skall tas för att kontrollera att gemenskapslagstiftningen om parasiter efterlevs.

G. GIFTIGA FISKERIPRODUKTER

Kontroller skall göras för att säkerställa att följande fiskeriprodukter inte släpps ut på marknaden:

1. Giftiga fiskar av följande familjer får inte släppas ut på marknaden: Tetraodontidae, Molidae, Diodontidae och Canthigasteridae.

2. Fiskeriprodukter som innehåller biotoxiner, t.ex. Ciguatera eller andra toxiner som är farliga för människors hälsa. Fiskeriprodukter som härrör från musslor, tagghudingar, manteldjur och marina snäckor får dock släppas ut på marknaden om de har framställts i överensstämmelse med bestämmelserna i avsnitt VII i bilaga III till förordning (EG) nr .../2004* och uppfyller kraven i kapitel V punkt 2 i det avsnittet.

KAPITEL III: BESLUT EFTER KONTROLLER

Fiskeriprodukter skall förklaras otjänliga som livsmedel om

1. organoleptiska, kemiska, fysikaliska eller mikrobiologiska undersökningar eller parasitkontroller har visat att de inte följer bestämmelserna i den relevanta gemenskapslagstiftningen,

2. de i sina ätliga delar innehåller främmande ämnen eller restsubstanser som överstiger de gränsvärden som fastställs i gemenskapslagstiftningen eller förekommer i sådana mängder att det beräknade intaget överstiger det för människan acceptabla dags- eller veckointaget,

* Not till EUT: För in numret på förordningen om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung (se skäl 1, 2:a förordningen).

3. de härrör från

i) giftiga fiskar,

ii) fiskeriprodukter som inte uppfyller kraven i punkt G.2 i kapitel II när det gäller biotoxiner, eller

iii) musslor, tagghudingar, manteldjur eller marina snäckor som innehåller marina biotoxiner som sammanlagt överstiger gränsvärdena i förordning (EG) nr .../2004*, eller

4. den behöriga myndigheten anser att de kan utgöra en risk för människors eller djurs hälsa eller av annan orsak inte är lämpliga som livsmedel.

* Not till EUT: För in numret på förordningen om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung (se skäl 1, 2:a förordningen).

BILAGA IV

OBEHANDLAD MJÖLK OCH MEJERIPRODUKTER

KAPITEL I: KONTROLL AV MJÖLKPRODUKTIONSANLÄGGNINGAR

1. Djur på mjölkproduktionsanläggningar skall vara föremål för offentlig kontroll för att man skall kunna verifiera att hälsokraven uppfylls när det gäller produktion av obehandlad mjölk, särskilt djurens hälsotillstånd och användningen av veterinärmedicinska preparat. Dessa kontroller får äga rum samtidigt med de veterinärkontroller som utförs i enlighet med gemenskapsbestämmelserna om folkhälsa samt djurs hälsa och djurskydd och får utföras av en godkänd veterinär.

2. Om det finns skäl att misstänka att djurhälsobestämmelserna inte följs, skall djurens allmänna hälsotillstånd granskas.

3. Mjölkproduktionsanläggningar skall genomgå offentlig kontroll för att verifiera att hygienkraven uppfylls. Denna offentliga kontroll kan omfatta inspektioner och/eller övervakning av de kontroller som utförs av branschorganisationer. Om det visar sig att hygienen är bristfällig skall den behöriga myndigheten kontrollera att lämpliga åtgärder vidtas för att avhjälpa bristerna.

KAPITEL II: KONTROLL AV OBEHANDLAD MJÖLK I SAMBAND MED HÄMTNING

1. Den behöriga myndigheten skall övervaka de kontroller som utförs i enlighet med avsnitt IX kapitel I del III i bilaga III till förordning (EG) nr .../2004*.

2. Om livsmedelsföretagaren inte har avhjälpt bristerna inom tre månader efter den första anmälan till den behöriga myndigheten om att kriterierna när det gäller antal mikroorganismer och somatiskt celltal inte uppfylls, skall leverans av obehandlad mjölk från produktionsanläggning tillfälligt förbjudas eller, i enlighet med ett särskilt tillstånd eller allmänna instruktioner från den behöriga myndigheten, underkastas sådana krav beträffande dess behandling och användning som är nödvändiga för att skydda folkhälsan. Detta tillfälliga förbud eller dessa krav skall upprätthållas till dess att livsmedelsföretagaren har bevisat att den obehandlade mjölken på nytt uppfyller gällande kriterier.

* Not till EUT: För in numret på förordningen om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung (se skäl 1, 2:a förordningen).

BILAGA V

ANLÄGGNINGAR SOM INTE OMFATTAS AV KRAVET PÅ ATT VARA UPPTAGNA I EN FÖRTECKNING ENLIGT ARTIKEL 12.1

Följande anläggningar i tredje land behöver inte tas upp i de förteckningar som upprättas och uppdateras enligt artikel 12.4:

1. Anläggningar som hanterar produkter av animaliskt ursprung för vilka det inte fastställs några krav i bilaga III till förordning (EG) nr .../2004[*].

2. Anläggningar som enbart bedriver primärproduktion.

3. Anläggningar som enbart bedriver transportverksamhet.

4. Anläggningar som enbart lagrar produkter av animaliskt ursprung vilka inte kräver temperaturreglerade lagringsförhållanden.

[*] Not till EUT: För in numret på förordningen om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung (se skäl 1, 2:a förordningen).

BILAGA VI

KRAV PÅ DE INTYG SOM SKALL MEDFÖLJA IMPORTVAROR

1. Den företrädare för den behöriga myndigheten i avsändande tredje land som utfärdar ett intyg som skall medfölja en sändning med produkter av animaliskt ursprung avsedd för gemenskapen skall underteckna intyget och se till att det är försett med en officiell stämpel. Detta krav gäller för vart och ett av intygets blad om det består av mer än ett blad. När det gäller fabriksfartyg får den behöriga myndigheten tillåta att kaptenen eller en annan befälsperson undertecknar intyget.

2. Intygen skall upprättas på det eller de officiella språken i det avsändande tredje landet och i den medlemsstat där gränskontrollen äger rum eller åtföljas av en bestyrkt översättning till det eller de språken. Om bestämmelsemedlemsstaten begär detta skall intygen också åtföljas av en bestyrkt översättning till den medlemsstatens officiella språk. En medlemsstat kan emellertid samtycka till att ett annat officiellt gemenskapsspråk används än medlemsstatens eget eller egna.

3. Originalet till intyget skall medfölja sändningarna vid införsel till gemenskapen.

4. Intygen skall bestå av

a) ett enda pappersark, eller

b) två eller fler sidor som ingår i ett helt och odelbart pappersark, eller

c) flera sidor som är numrerade så att en enskild sida anges som en viss sida i en begränsad följd (t.ex. "sidan 2 av 4 sidor").

5. Intygen skall ha ett unikt identifieringsnummer. Om intyget består av flera sidor skall identifieringsnumret stå på varje sida.

6. Intyget skall utfärdas innan den sändning som intyget gäller lämnar den behöriga myndighetens kontroll i det avsändande tredje landet.

I

(Rättsakter vilkas publicering är obligatorisk)

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 882/2004 av den 29 april 2004

om offentlig kontroll för
att säkerställa kontrollen av efterlevnaden av foder- och livsmedelslagstiftningen
samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artiklarna 37 och 95 samt artikel 152.4 b i detta,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande[1],

med beaktande av Regionkommitténs yttrande[2],

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget[3], och

---

1 EUT C 234, 30.9.2003, s. 25.
2 EUT C 23, 27.1.2004, s. 14.
3 Europaparlamentets yttrande av den 9 mars 2004 (ännu ej offentliggjort i EUT) och rådets beslut av den 26 april 2004.

av följande skäl:

(1) Foder och livsmedel bör vara säkra och hälsosamma. Gemenskapslagstiftningen innehåller en uppsättning bestämmelser som skall garantera att detta mål uppnås. Dessa bestämmelser omfattar även produktion och utsläppande på marknaden av både foder och livsmedel.

(2) De grundläggande bestämmelserna om foder och livsmedel finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 av den 28 januari 2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning, om inrättande av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet[1].

(3) Utöver dessa grundläggande bestämmelser finns det mer specifika foder- och livsmedelsbestämmelser på olika områden såsom fodermedel, inklusive foder innehållande läkemedel, foder- och livsmedelshygien, zoonoser, animaliska biprodukter, restsubstanser och främmande ämnen, kontroll och utrotning av djursjukdomar som inverkar på folkhälsan, märkning av foder och livsmedel, bekämpningsmedel, foder- och livsmedelstillsatser, vitaminer, mineralsalter, spårämnen och andra tillsatser, material som kommer i kontakt med livsmedel, krav på kvalitet och sammansättning, dricksvatten, joniserande strålning, nya livsmedel och genetiskt modifierade organismer.

[1] EGT L 31, 1.2.2002, s. 1. Förordningen senast ändrad genom förordning (EG) nr 1642/2003 (EUT L 245, 29.9.2003, s. 4).

(4) Gemenskapens foder- och livsmedelslagstiftning bygger på principen att foder- och livsmedelsföretagare på alla stadier i produktions-, bearbetnings- och distributionskedjan i de företag som de kontrollerar har ansvar för att se till att foder och livsmedel uppfyller de krav i foder- och livsmedelslagstiftningen som är tillämpliga för deras verksamhet.

(5) Djurhälsa och djurskydd är viktiga faktorer som bidrar till livsmedelskvalitet och livsmedelssäkerhet och till en human behandling av djur och som förhindrar att djursjukdomar sprids. Bestämmelser om dessa förhållanden har fastställts i flera rättsakter. I dessa rättsakter anges det vilka skyldigheter fysiska eller juridiska personer har när det gäller djurhälsa och djurskydd samt de behöriga myndigheternas uppgifter.

(6) Medlemsstaterna bör se till att foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd efterlevs samt övervaka och kontrollera att företagarna uppfyller de relevanta kraven i dessa på alla stadier i produktions-, bearbetnings- och distributionskedjan. Offentliga kontroller bör företas i samband med detta.

(7) Det är därför lämpligt att på gemenskapsnivå utarbeta ett harmoniserat ramverk av allmänna bestämmelser om organisationen av dessa kontroller. Det är lämpligt att mot bakgrund av vunna erfarenheter bedöma om ett sådant generellt ramverk fungerar väl, särskilt på djurhälso- och djurskyddsområdet. Kommissionen bör därför lägga fram en rapport med eventuella nödvändiga förslag.

(8) Generellt sett bör detta gemenskapsramverk inte omfatta offentliga kontroller av skadegörare på växter eller växtprodukter eftersom dessa kontroller redan omfattas av rådets direktiv 2000/29/EG av den 8 maj 2000 om skyddsåtgärder mot att skadegörare på växter eller växtprodukter förs in till gemenskapen och mot att de sprids inom gemenskapen[1]. Vissa aspekter av denna förordning bör dock även gälla på växtskyddsområdet och särskilt de aspekter som gäller upprättandet av fleråriga nationella kontrollplaner och gemenskapens inspektioner i medlemsstaterna och i tredjeländer. Direktiv 2000/29/EG bör därför ändras i enlighet därmed.

(9) Rådets förordningar (EEG) nr 2092/91 av den 24 juni 1991 om ekologisk produktion av jordbruksprodukter och uppgifter därom på jordbruksprodukter och livsmedel[2], (EEG) nr 2081/92 av den 14 juli 1992 om skydd för geografiska och ursprungsbeteckningar för jordbruksprodukter och livsmedel[3] och (EEG) nr 2082/92 av den 14 juli 1992 om särartsskydd för jordbruksprodukter och livsmedel[4] innehåller särskilda bestämmelser för kontroll av efterlevnaden av de krav som omfattas av förordningarna. Bestämmelserna i den här förordningen bör vara så flexibla att de tar hänsyn till de specifika dragen på dessa områden.

---

1 EGT L 169, 10.7.2000, s. 1. Direktivet senast ändrat genom kommissionens direktiv 2004/31/EG (EUT L 85, 23.3.2004, s. 18).

2 EGT L 198, 22.7.1991, s. 1. Förordningen senast ändrad genom förordning (EG) nr 392/2004 (EUT L 65, 3.3.2004, s. 1).

3 EGT L 208, 24.7.1992, s. 1. Förordningen senast ändrad genom förordning (EG) nr 806/2003. (EUT L 122, 16.5.2003, s. 1).

4 EGT L 208, 24.7.1992, s. 9. Förordningen senast ändrad genom förordning (EG) nr 806/2003.

(10) Det finns redan ett väletablerat och särskilt kontrollsystem för kontroll av efterlevnaden av bestämmelserna om den gemensamma organisationen av marknaderna för jordbruksprodukter (jordbruksgrödor, vin, olivolja, frukt och grönsaker, humle, mjölk och mjölkprodukter, nöt- och kalvkött, får- och getkött och honung). Denna förordning bör därför inte gälla dessa områden, i synnerhet som förordningens mål skiljer sig från målen för de kontroller som gäller för den gemensamma organisationen av marknaderna för jordbruksprodukter.

(11) De myndigheter som är behöriga att utföra offentlig kontroll bör uppfylla ett antal verksamhetskriterier som garanterar deras opartiskhet och effektivitet. De bör ha tillgång till tillräckligt stor, för ändamålet väl kvalificerad och erfaren personal, och lämpliga utrymmen och lämplig utrustning för att kunna utföra sina uppgifter ordentligt.

(12) Offentlig kontroll bör genomföras med lämpliga metoder som är utvecklade för detta ändamål, bl.a. rutinövervakning och mer ingående kontroller såsom inspektioner, verifieringar, revisioner, provtagning och analys av prover. För att metoderna skall kunna användas på ett riktigt sätt måste den personal som utför offentliga kontroller få lämplig utbildning. Utbildning behövs även för att garantera att de behöriga myndigheterna fattar enhetliga beslut, särskilt vad gäller tillämpningen av HACCP-principerna (faroanalys och kritiska styrpunkter).

(13) De offentliga kontrollerna bör utföras regelbundet, och kontrollfrekvensen bör stå i proportion till risken, med hänsyn till resultaten av foder- och livsmedelsföretagens egenkontroller enligt kontrollprogram som baseras på HACCP eller kvalitetssäkringsprogram, när sådana program är utformade för att uppfylla de krav som foder- och livsmedelslagstiftningen samt föreskrifterna om djurhälsa och djurskydd ställer. Särskilda kontroller bör utföras vid misstanke om bristande efterlevnad. Särskilda kontroller kan också utföras när som helst utan någon misstanke om bristande efterlevnad.

(14) Offentlig kontroll bör utföras enligt dokumenterade förfaranden för att säkerställa enhetlighet och hög kvalitet på utförandet.

(15) När olika kontrollenheter är inblandade i den offentliga kontrollen bör de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna se till att lämpliga samordningsrutiner upprättas och tillämpas på ett effektivt sätt.

(16) Om befogenheten att utföra offentlig kontroll har delegerats från central nivå till regional eller lokal nivå, bör den behöriga myndigheten även se till att det finns en effektiv och ändamålsenlig samordning mellan den centrala nivån och den regionala eller lokala nivån.

(17) De laboratorier som deltar i analysen av offentliga prover bör arbeta enligt internationellt godkända förfaranden eller kriteriebaserade resultatstandarder och använda analysmetoder som så långt som möjligt är validerade. Sådana laboratorier bör särskilt ha utrustning som gör det möjligt att fastställa normer på ett riktigt sätt, t.ex. de gränsvärden för högsta tillåtna restmängder som fastställts genom gemenskapslagstiftningen.

(18) Utnämningen av referenslaboratorier på gemenskapsnivå och nationell nivå bör leda till analysresultat som präglas av hög kvalitet och enhetlighet. Målet kan uppnås genom att använda validerade analysmetoder, skapa tillgång till referensmaterial, genomföra jämförande tester och utbilda laboratoriepersonal.

(19) Referenslaboratoriernas verksamhet bör omfatta alla områden av foder- och livsmedelslagstiftningen och djurhälsa, särskilt de områden där det finns behov av exakta analys- och diagnosresultat.

(20) För ett antal verksamheter i samband med offentlig kontroll har Europeiska standardiseringskommittén (CEN) utvecklat europeiska standarder (EN) som är lämpliga för syftena i denna förordning. Dessa EN-standarder gäller främst provningslaboratoriers verksamhet och bedömningen av dem samt ackreditering av kontrollorgan och verksamheten vid dessa. Även Internationella standardiseringsorganisationen (ISO) och Internationella kemiunionen (IUPAC) har utarbetat internationella standarder. Dessa standarder kan i vissa, närmare definierade fall vara relevanta för den här förordningen, eftersom resultatkriterier fastställs i foder- och livsmedelslagstiftningen för att säkerställa flexibilitet och kostnadseffektivitet.

(21) Det bör finnas bestämmelser om den behöriga myndighetens villkor för och befogenhet att delegera särskilda kontrolluppgifter till ett kontrollorgan.

(22) Lämpliga rutiner bör finnas för de behöriga myndigheternas samarbete inom och mellan medlemsstaterna, särskilt om det vid den offentliga kontrollen framgår att foder- och livsmedelsproblemen inte begränsas enbart till en enda medlemsstat. För att underlätta samarbetet bör medlemsstaterna utse ett eller flera förbindelseorgan med uppdrag att samordna översändandet och mottagandet av begäran om stöd.

(23) I enlighet med artikel 50 i förordning (EG) nr 178/2002 skall medlemsstaterna underrätta kommissionen om det finns uppgifter om att ett livsmedel eller ett foder innebär en allvarlig direkt eller indirekt risk för människors hälsa.

(24) Det är viktigt att skapa enhetliga rutiner för kontroll av foder och livsmedel från tredjeländer som förs in till gemenskapens territorium med beaktande av att harmoniserade importförfaranden redan har fastställts för livsmedel av animaliskt ursprung genom rådets direktiv 97/78/EG[1] och för levande djur genom rådets direktiv 91/496/EEG[2].

Dessa existerande förfaranden fungerar väl och bör bibehållas.

---

[1] Rådets direktiv 97/78/EG av den 18 december 1997 om principerna för organisering av veterinärkontroller av produkter från tredje land som förs in i gemenskapen (EGT L 24, 30.1.1998, s. 9).

[2] Rådets direktiv 91/496/EEG av den 15 juli 1991 om fastställande av regler för hur veterinärkontroller skall organiseras för djur som importeras till gemenskapen från tredje land (EGT L 268, 24.9.1991, s. 56). Direktivet senast ändrat genom direktiv 96/43/EG (EGT L 162, 1.7.1996, s. 1).

(25) Den kontroll av foder och livsmedel från tredjeländer som avses i direktiv 97/78/EG berör endast veterinära aspekter. Det är nödvändigt att komplettera denna kontroll med offentlig kontroll av aspekter som inte omfattas av veterinärkontrollen, såsom tillsatser, märkning, spårbarhet, bestrålning av livsmedel och material som kommer i kontakt med livsmedel.

(26) Gemenskapslagstiftningen innehåller även förfaranden för kontrollen av importerat foder enligt rådets direktiv 95/53/EG av den 25 oktober 1995 om fastställande av principerna för organisationen av officiell kontroll på djurfoderområdet[1]. Detta direktiv innehåller principer och förfaranden som medlemsstaterna skall tillämpa när importerat foder övergår till fri omsättning.

(27) Det bör införas gemenskapsbestämmelser för att säkerställa att foder och livsmedel från tredjeländer genomgår offentlig kontroll innan de övergår till fri omsättning i gemenskapen. Särskild uppmärksamhet bör fästas vid importkontroll av foder och livsmedel där det kan finnas en högre risk för kontaminering.

(28) Det bör även vidtas åtgärder för anordnandet av offentlig kontroll av foder och livsmedel som förs in i gemenskapens territorium under andra tullförfaranden än fri omsättning, särskilt varor som införs enligt de tullförfaranden som anges i artikel 4.16 b–4.16 f i rådets förordning (EEG) nr 2913/92 av den 12 oktober 1992 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen[2], samt varornas införsel i frizoner och frilager. Detta innefattar införsel av foder och livsmedel från tredjeländer genom passagerare på transportmedel i internationell trafik och genom postförsändelser.

---

[1] EGT L 265, 8.11.1995, s. 17. Direktivet senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/46/EG (EGT L 234, 1.9.2001, s. 55).

[2] EGT L 302, 19.10.1992, s. 1. Förordningen senast ändrad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2700/2000 (EGT L 311, 12.12.2000, s. 17).

(29) I samband med offentlig foder- och livsmedelskontroll är det nödvändigt att definiera det gemenskapsterritorium där bestämmelserna gäller, för att säkerställa att foder och livsmedel som förs in i detta territorium genomgår den kontroll som fastställs i den här förordningen. Detta territorium är inte nödvändigtvis detsamma som i artikel 299 i fördraget, eller detsamma som definieras i artikel 3 i förordning (EEG) nr 2913/92.

(30) För att säkerställa en effektivare organisation av de offentliga kontrollerna av foder och livsmedel från tredjeländer och för att underlätta handelsflödena kan det vara nödvändigt att utse särskilda platser där foder och livsmedel från tredjeländer förs in i gemenskapens territorium. Det kan likaså bli nödvändigt att kräva att varors ankomst till gemenskapens territorium anmäls i förväg. Det bör säkerställas att varje införselställe har tillgång till lämpliga anordningar för att utföra kontroller inom rimliga tidsgränser.

(31) När det beslutas om bestämmelser för den offentliga kontrollen av foder och livsmedel från tredjeländer bör det säkerställas att de behöriga myndigheterna och tullen samarbetar, med hänsyn till att det redan finns bestämmelser om detta i rådets förordning (EEG) nr 339/93 av den 8 februari 1993 om kontroll av att produkter som importeras från tredje land är i överensstämmelse med reglerna för produktsäkerhet[1].

[1] EGT L 40, 17.2.1993, s. 1. Förordningen senast ändrad genom förordning (EG) nr 806/2003.

(32) Det bör finnas tillräckliga finansiella medel för att organisera den offentliga kontrollen. Medlemsstaternas behöriga myndigheter bör därför få ta ut avgifter eller pålagor för att täcka kostnaderna för de offentliga kontrollerna. I detta sammanhang kommer medlemsstaternas behöriga myndigheter att ha rätt att fastställa schablonbelopp för avgifter och pålagor på grundval av de verkliga kostnaderna och med beaktande av anläggningarnas särskilda situation. Om företagarna åläggs avgifter, bör gemensamma principer gälla. Det bör därför fastställas kriterier för att bestämma avgiftsnivån. Vad gäller importkontrollavgifterna bör beloppen för de varor som huvudsakligen importeras fastställas direkt för att garantera en enhetlig tillämpning och undvika snedvridning av handeln.

(33) I gemenskapens foder- och livsmedelslagstiftning föreskrivs att vissa foder- och livsmedelsföretag skall registreras eller godkännas av den behöriga myndigheten. Detta gäller framför allt i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr .../... av den … om livsmedelshygien[+], Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr .../... av den … om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung[+] och rådets direktiv 95/69/EG av den 22 december 1995 om villkor och föreskrifter för godkännande och registrering av vissa anläggningar och mellanhänder inom fodersektorn[1] och den kommande förordningen om livsmedelshygien.

Det bör införas förfaranden för att se till att registreringen och godkännandet av foder- och livsmedelsföretagen sker på ett effektivt och öppet sätt.

[+] EUT: För in hänvisning till förordningen.

[1] EGT L 332, 30.12.1995, s. 15. Direktivet senast ändrat genom förordning (EG) nr 806/2003.

(34) För att uppnå en samlad och enhetlig strategi för den offentliga kontrollen bör medlemsstaterna utarbeta och tillämpa fleråriga nationella kontrollplaner i enlighet med de allmänna anvisningar som har utarbetats på gemenskapsnivå. En sådan vägledning bör främja enhetliga och nationella strategier samt klarlägga riskbaserade prioriteringar och de effektivaste kontrollförfarandena. En gemenskapsstrategi bör anlägga ett övergripande, integrerat perspektiv på kontrollverksamheten. Med tanke på att vissa av de tekniska riktlinjerna inte är tvingande är det lämpligt att vägledningen fastställs genom förfarandet med rådgivande kommitté.

(35) De fleråriga nationella kontrollplanerna bör omfatta foder- och livsmedelslagstiftningen och lagstiftningen avseende djurhälsa och djurskydd.

(36) De fleråriga nationella kontrollplanerna bör utgöra en fast grund för den kontroll som kommissionens inspektörer utför i medlemsstaterna. Genom dessa kontrollplaner bör kommissionens inspektörer kunna kontrollera huruvida medlemsstaternas offentliga kontroll har genomförts i enlighet med kriterierna i denna förordning. Alltefter behov bör utförliga inspektioner och revisioner utföras, särskilt om revisionen av medlemsstaternas fleråriga nationella kontrollplaner visar på svagheter eller felaktigheter.

(37) Medlemsstaterna bör lämna årliga rapporter till kommissionen med uppgifter om hur de fleråriga nationella kontrollplanerna har genomförts. Rapporten bör innehålla resultaten av de offentliga kontroller och revisioner som har utförts under föregående år och vid behov en aktualisering av den ursprungliga kontrollplanen med hänsyn till dessa resultat.

(38) Gemenskapskontrollerna i medlemsstaterna bör ge kommissionens kontrollenheter möjlighet att kontrollera om foder- och livsmedelslagstiftningen, samt djurhälso- och djurskyddslagstiftningen, tillämpas enhetligt och korrekt i hela gemenskapen.

(39) Gemenskapskontroller i tredjeländer krävs för att kontrollera efterlevnaden av gemenskapens foder- och livsmedelslagstiftning samt lagstiftningen om djurhälsa och, i förekommande fall, djurskydd. Tredjeländer får även avkrävas information om sina kontrollsystem. Utifrån denna information, som bör upprättas på grundval av gemenskapsriktlinjer, bör kommissionen senare utföra sektorsövergripande kontroller inom de viktigaste av de sektorer som exporterar till gemenskapen. Denna utveckling bör möjliggöra en förenkling av den nuvarande ordningen, stärka ett effektivt kontrollsamarbete och därmed underlätta handelsflödena.

(40) För att kunna säkerställa att importerade varor överensstämmer eller är likvärdiga med kraven i gemenskapens foder- och livsmedelslagstiftning är det nödvändigt att införa förfaranden för att kunna besluta om importvillkor och certifieringskrav, när så är lämpligt.

(41) Överträdelser av foder- och livsmedelslagstiftningen och av föreskrifterna om djurhälsa och djurskydd kan utgöra ett hot mot människors hälsa och mot djurhälsa och djurskydd. Sådana överträdelser bör därför beläggas med effektiva, avskräckande och proportionella åtgärder på nationell nivå i hela gemenskapen.

(42) Sådana åtgärder bör omfatta administrativa åtgärder som företas av den behöriga myndigheten i medlemsstaten, som bör förfoga över förfaranden för detta. Fördelen med sådana förfaranden är att snabba åtgärder kan vidtas för att återställa ordningen.

(43) Företagare bör ha rätt att överklaga de beslut som de behöriga myndigheterna fattar som en följd av den offentliga kontrollen, och de bör upplysas om denna rättighet.

(44) Hänsyn bör tas till utvecklingsländernas särskilda behov, särskilt till de minst utvecklade ländernas, och det bör beslutas om åtgärder för detta. Kommissionen bör åta sig att stödja utvecklingsländer när det gäller foder- och livsmedelssäkerhet, som är ett viktigt inslag i utvecklingen av folkhälsa och handel. Detta stöd bör organiseras inom ramen för gemenskapens politik för utvecklingssamarbete.

(45) Bestämmelserna i denna förordning förstärker den samlade och övergripande strategi som är nödvändig för att tillämpa en sammanhängande kontrollpolitik i fråga om foder- och livsmedelssäkerhet samt djurhälsa och djurskydd. Det bör dock finnas utrymme för att vid behov utarbeta särskilda kontrollbestämmelser, till exempel när det gäller att fastställa högsta tillåtna halt för vissa främmande ämnen på gemenskapsnivå. Likaså bör befintliga, mer specifika bestämmelser behållas i fråga om foder- och livsmedelskontroll samt djurhälso- och djurskyddskontroll.

Dessa omfattar i synnerhet följande rättsakter:
direktiv 96/22/EG[1], direktiv 96/23/EG[2], förordning (EG) nr .../...[+], förordning (EG) nr 999/2001[3], förordning (EG) nr 2160/2003[4], direktiv 86/362/EEG[5], direktiv 90/642/EEG[6] och tillämpningsföreskrifterna till detta, direktiv 92/1/EEG[7], direktiv 92/2/EEG[8] samt rättsakter om bekämpning av djursjukdomar som mul- och klövsjuka, svinpest osv. och krav på offentlig kontroll av djurskydd.

---

1 Rådets direktiv 96/22/EG av den 29 april 1996 om förbud mot användning av vissa ämnen med hormonell och tyreostatisk verkan samt av ß-agonister vid animalieproduktion (EGT L 125, 23.5.1996, s. 3). Direktivet senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/74/EG (EUT L 262, 14.10.2003, s. 17).

2 Rådets direktiv 96/23/EG av den 29 april 1996 om införande av kontrollåtgärder för vissa ämnen och restsubstanser av dessa i levande djur och i produkter framställda därav (EGT L 125, 23.5.1996, s. 10). Direktivet senast ändrat genom förordning (EG) nr 806/2003.

+ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr .../... av den ... om fastställande av särskilda bestämmelser för genomförandet av offentlig kontroll av produkter av animaliskt ursprung avsedda att användas som livsmedel (EUT: Inför hänvisning till förordning).

3 Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 999/2001 av den 22 maj 2001 om fastställande av bestämmelser för förebyggande, kontroll och utrotning av vissa typer av transmissibel spongiform encefalopati (EGT L 147, 31.5.2001, s. 1). Förordningen senast ändrad genom kommissionens förordning (EG) nr 2245/2003 (EUT L 333, 20.12.2003, s. 28).

4 Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2160/2003 av den 17 november 2003 om bekämpning av salmonella och andra livsmedelsburna zoonotiska smittämnen (EUT L 325, 12.12.2003, s. 1).

5 Rådets direktiv 86/362/EEG av den 24 juli 1986 om fastställande av gränsvärden för bekämpningsmedelsrester i och på spannmål (EGT L 221, 7.8.1986, s. 37). Direktivet senast ändrat genom kommissionens direktiv 2004/2/EG (EUT L 14, 21.1.2004, s. 10).

6 Rådets direktiv 90/642/EEG av den 27 november 1990 om fastställande av gränsvärden för bekämpningsmedelsrester i och på produkter av vegetabiliskt ursprung inklusive frukt och grönsaker (EGT L 350, 14.12.1990, s. 71). Direktivet senast ändrat genom kommissionens direktiv 2004/2/EG.

7 Kommissionens direktiv 92/1/EEG av den 13 januari 1992 om temperaturkontroll i utrymmen i transportfordon, fryshus och frysrum innehållande djupfrysta livsmedel (EGT L 34, 11.2.1992, s. 28).

8 Kommissionens direktiv 92/2/EEG av den 13 januari 1992 om fastställande av stickprovsförfarande och gemenskapens analysmetod för den offentliga kontrollen av djupfrysta livsmedels temperatur (EGT L 34, 11.2.1992, s. 30).

(46) Denna förordning omfattar områden som redan täcks av vissa rättsakter som för närvarande är i kraft. Det är därför befogat att upphäva särskilt följande rättsakter om foder- och livsmedelskontroll och att ersätta dem med bestämmelserna i denna förordning: rådets direktiv 70/373/EEG[1], rådets direktiv 85/591/EEG[2], rådets direktiv 89/397/EEG[3], rådets direktiv 93/99/EEG[4], rådets beslut 93/383/EEG[5], rådets direktiv 95/53/EG, rådets direktiv 96/43/EG[6], rådets beslut 98/728/EG[7] samt rådets beslut 1999/313/EG[8].

---

1 Rådets direktiv 70/373/EEG av den 20 juli 1970 om införande av gemenskapsmetoder för provtagning och analys vid den officiella foderkontrollen (EGT L 170, 3.8.1970, s. 2). Direktivet senast ändrat genom förordning (EG) nr 807/2003 (EUT L 122, 16.5.2003, s. 36).

2 Rådets direktiv 85/591/EEG av den 20 december 1985 om införande av provtagnings- och analysmetoder vid kontroll av livsmedel inom gemenskapen (EGT L 372, 31.12.1985, s. 50). Direktivet senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1882/2003 (EUT L 284, 31.10.2003, s. 1).

3 Rådets direktiv 89/397/EEG av den 14 juni 1989 om offentlig kontroll av livsmedel (EGT L 186, 30.6.1989, s. 23).

4 Rådets direktiv 93/99/EEG av den 29 oktober 1993 om ytterligare åtgärder för offentlig kontroll av livsmedel (EGT L 290, 24.11.1993, s. 14). Direktivet ändrat genom förordning (EG) nr 1882/2003.

5 Rådets beslut 93/383/EEG av den 14 juni 1993 om referenslaboratorier för kontroll av marina biotoxiner (EGT L 166, 8.7.1993, s. 31). Beslutet ändrat genom beslut 1999/312/EG (EGT L 120, 8.5.1999, s. 37).

6 Rådets direktiv 96/43/EG av den 26 juni 1996 om ändring och kodifiering av direktiv 85/73/EEG om finansieringen av veterinära besiktningar och kontroller av levande djur och vissa animaliska produkter (EGT L 162, 1.7.1996, s. 1).

7 Rådets beslut 98/728/EG av den 14 december 1998 om ett gemenskapssystem för avgifter inom fodersektorn (EGT L 346, 22.12.1998, s. 51).

8 Rådets beslut 1999/313/EG av den 29 april 1999 om referenslaboratorier för kontroll av bakteriell och viral kontamination av tvåskaliga blötdjur (EGT L 120, 8.5.1999, s. 40).

(47) Med anledning av denna förordning bör direktiv 96/23/EG, direktiv 97/78/EG och direktiv 2000/29/EG ändras.

(48) Eftersom målet för denna förordningen, nämligen att säkerställa en harmoniserad strategi för offentlig kontroll, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna och det därför, på grund av sin komplexitet, sin gränsöverskridande karaktär och, vad gäller foder- och livsmedelsimporter, sin internationella karaktär, bättre kan uppnås på gemenskapsnivå, kan gemenskapen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordningen inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.

(49) De bestämmelser som krävs för att genomföra denna förordning bör antas i enlighet med rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter[1].

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

[1] EGT L 184, 17.7.1999, s. 23.

AVDELNING I

SYFTE, RÄCKVIDD OCH DEFINITIONER

Artikel 1

Syfte och räckvidd

1. I denna förordning fastställs allmänna bestämmelser för offentlig kontroll för verifiering av efterlevnaden av sådana bestämmelser

a) förhindra, undanröja eller till godtagbara nivåer minska riskerna för människor och djur direkt eller via miljön, och

b) säkerställa god sed inom handeln med foder och livsmedel och skydda konsumenternas intressen, inbegripet märkning av foder och livsmedel samt andra typer av konsumentinformation.

2. Denna förordning skall inte tillämpas på offentlig kontroll av efterlevnaden av bestämmelserna om gemensamma organisationer av marknaden för jordbruksprodukter.

3. Denna förordning skall inte påverka tillämpningen av särskilda gemenskapsbestämmelser om offentlig kontroll.

4. Genomförandet av offentlig kontroll enligt denna förordning skall inte påverka foder- och livsmedelsföretagares primära juridiska ansvar för att garantera foder- och livsmedelssäkerhet enligt förordning (EG) nr 178/2002 och det civilrättsliga och straffrättsliga ansvar som kan bli följden om de underlåter att uppfylla sina skyldigheter påverkas inte heller.

Artikel 2

Definitioner

I den här förordningen skall de definitioner gälla som fastställs i artiklarna 2 och 3 i förordning (EG) nr 178/2002.

Därutöver skall följande definitioner gälla:

1. *offentlig kontroll*: varje form av kontroll som utförs av den behöriga myndigheten eller av gemenskapen i syfte att kontrollera efterlevnaden av foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd.

2. *kontroll*: kontroll av om specificerade krav har uppfyllts, genom undersökning och bedömning av sakligt underlag.

3. *foderlagstiftning*: lagar och andra författningar om foder i allmänhet och fodersäkerhet i synnerhet, både på gemenskapsnivå och på nationell nivå. Definitionen omfattar alla led i produktions-, bearbetnings- och distributionskedjan av foder samt användningen av foder.

4. *behörig myndighet*: den centrala myndigheten i en medlemsstat som har behörighet att genomföra offentlig kontroll eller varje annan myndighet som tilldelats sådan behörighet. Hit skall även i tillämpliga fall räknas motsvarande myndighet i ett tredjeland.

5. *kontrollorgan*: en oberoende tredje part till vilken den behöriga myndigheten har delegerat vissa kontrolluppgifter.

6. *revision*: en systematisk och oberoende undersökning för att avgöra om verksamheter och resultat från dessa överensstämmer med planerade åtgärder och om åtgärderna har genomförts på ett effektivt sätt och är lämpliga för att nå målen.

7. *inspektion*: undersökning av varje aspekt av foder, livsmedel, djurhälsa och djurskydd för att kontrollera efterlevnaden av de rättsliga kraven i foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna avseende djurhälsa och djurskydd.

8. *kartläggning*: planerad undersökning som görs för att få en överblick av hur foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd efterlevs.

9. *övervakning*: noggrann granskning av ett eller flera foder- eller livsmedelsföretag, foder- eller livsmedelsföretagare och deras verksamhet.

10. *bristande efterlevnad*: bristande efterlevnad av foder- eller livsmedelslagstiftningen och av bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd**.**

11. *provtagning för analys*: insamling av prov från foder eller livsmedel eller något annat ämne (inbegripet från miljön) som är relevant för produktion, bearbetning och distribution av foder eller livsmedel eller djurhälsa för att genom analys kontrollera efterlevnaden av foder- eller livsmedelslagstiftningen och bestämmelserna om djurhälsa.

12. *officiell certifiering*: det förfarande enligt vilket den behöriga myndigheten eller de kontrollorgan som godkänts för denna uppgift ger en skriftlig, elektronisk eller likvärdig försäkran om överensstämmelse.

13. *omhändertagande*: det förfarande enligt vilket den behöriga myndigheten säkerställer att foder eller livsmedel inte flyttas eller manipuleras i avvaktan på beslut om dess destination och som innefattar foder- och livsmedelsföretagares lagring i enlighet med instruktioner från den behöriga myndigheten.

14. *likvärdighet*: olika systems eller åtgärders förmåga att uppnå samma mål; *likvärdig*: olika system eller åtgärder som kan uppnå samma mål.

15. *import*: övergång till fri omsättning av foder eller livsmedel eller avsikten att låta foder eller livsmedel övergå till fri omsättning i den mening som avses i artikel 79 i förordning (EEG) nr 2913/92 i ett av de territorier som förtecknas i bilaga I.

16. *införsel*: import enligt definitionen i punkt 15 och hänförande av varor till de tullförfaranden som anges i artikel 4.16 b–4.16 f i förordning (EEG) nr 2913/92, samt även införsel i frizoner och frilager.

17. *dokumentkontroll*: undersökning av handelsdokument och i tillämpliga fall de med sändningen åtföljande dokument som krävs enligt foder- eller livsmedelslagstiftningen.

18. *identitetskontroll*: okulärbesiktning för att kontrollera att de intyg eller andra dokument som åtföljer sändningen överensstämmer med sändningens märkning och innehåll.

19. *fysisk kontroll*: undersökning av foder eller livsmedel, eventuellt även kontroll av transportmedlet, förpackningen, märkningen och temperaturen samt provtagning för analys och laboratorietest och varje annan kontroll som krävs för att kontrollera att foder- eller livsmedelslagstiftningen efterlevs.

20. *kontrollplan*: en av den behöriga myndigheten upprättad beskrivning med allmän information om hur dess offentliga kontrollsystem är uppbyggt och organiserat.

AVDELNING II

OFFENTLIG KONTROLL SOM GENOMFÖRS AV MEDLEMSSTATERNA

KAPITEL I: ALLMÄNNA SKYLDIGHETER

Artikel 3

Allmänna skyldigheter för genomförandet av offentliga kontroller

1. Medlemsstaterna skall se till att riskbaserad offentlig kontroll genomförs regelbundet och så ofta som är lämpligt för att uppnå målen i denna förordning med hänsyn till följande:

a) Klarlagda risker i samband med djur, foder eller livsmedel, foder- eller livsmedelsföretag, användningen av foder, livsmedel eller processer, material, substanser, aktiviteter eller verksamheter som kan påverka foder- eller livsmedelssäkerheten, djurhälsa eller djurskydd.

b) Foder- eller livsmedelsföretagarens tidigare resultat i fråga om efterlevnad av foder- eller livsmedelslagstiftningen eller av bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd.

c) Tillförlitligheten hos eventuella egna kontroller som redan blivit genomförda.

d) Information som kan tyda på bristande efterlevnad.

2. Offentlig kontroll skall genomföras utan förvarning, utom i samband med revision och liknande fall då det krävs att foder- eller livsmedelsföretagaren underrättas i förväg.

Offentlig kontroll får också genomföras på ad hoc basis.

3. Offentlig kontroll skall genomföras i alla led i produktionen, bearbetningen och distributionen av foder eller livsmedel samt av djur och animaliska produkter. Den skall även inbegripa sådana kontroller av foder- och livsmedelsföretag, användningen av foder och livsmedel, lagringen av foder och livsmedel, processer, material, ämnen och verksamheter, inklusive transporter, som rör foder eller livsmedel och levande djur som krävs för att målen i denna förordning skall uppnås.

4. Den offentliga kontrollen skall, med samma noggrannhet, tillämpas på export från gemenskapen, utsläppande på gemenskapsmarknaden samt införsel från tredjeländer på de territorier som avses i bilaga I.

5. Medlemsstaterna skall vidta alla åtgärder som behövs för att säkerställa att produkter avsedda för leverans till andra medlemsstater kontrolleras med samma noggrannhet som produkter avsedda att släppas ut på marknaden på deras eget territorium.

6. Den behöriga myndigheten i destinationsmedlemsstaten får kontrollera efterlevnaden av foder- och livsmedelslagstiftningen, genom icke-diskriminerande kontroller. I den utsträckning som är absolut nödvändig för genomförandet av den offentliga kontrollen får medlemsstaterna begära att de företagare som har levererat varor till dem från en annan medlemsstat rapporterar om att sådana varor har tagits emot.

7. Om en medlemsstat vid en kontroll på destinationsorten, under lagringen eller under transporten konstaterar bristande efterlevnad skall den vidta lämpliga åtgärder, vilka kan inbegripa återsändning till ursprungsmedlemsstaten.

KAPITEL II: BEHÖRIGA MYNDIGHETER

Artikel 4

Utseende av behöriga myndigheter och verksamhetskriterier

1. Medlemsstaterna skall utse de behöriga myndigheter som ansvarar för de mål och den offentliga kontroll som anges i denna förordning.

2. De behöriga myndigheterna skall se till

a) att den offentliga kontrollen av levande djur, foder och livsmedel i alla led av produktions-, bearbetnings- och distributionskedjan och av användningen av foder är effektiv och ändamålsenlig,

b) att det inte föreligger någon intressekonflikt för den personal som utför den offentliga kontrollen,

c) att de har, eller har tillgång till, lämplig laboratoriekapacitet för provning och tillräckligt stor, för ändamålet väl kvalificerad och erfaren personal, så att offentliga kontroller och därmed förbundna uppgifter kan utföras ändamålsenligt och effektivt,

d) att de har lämpliga och väl underhållna utrymmen och utrustning, så att personalen kan utföra den offentliga kontrollen ändamålsenligt och effektivt,

e) att de har de juridiska befogenheter som krävs för att utföra offentliga kontroller och vidta åtgärder som föreskrivs enligt denna förordning,

f) att de har beredskapsplaner och är beredda att genomföra sådana planer i nödsituationer.

g) att foder- och livsmedelsföretagarna är skyldiga att undergå de inspektioner som genomförs i enlighet med denna förordning och att bistå den behöriga myndighetens personal när den genomför sina uppgifter.

3. När en medlemsstat ger en annan myndighet eller andra myndigheter än den centrala behöriga myndigheten behörighet att utföra offentlig kontroll, i synnerhet myndigheter på regional eller lokal nivå, skall en effektiv och ändamålsenlig samordning mellan alla berörda behöriga myndigheter säkerställas, inbegripet, i förekommande fall, på miljö- och hälsoskyddsområdet.

4. De behöriga myndigheterna skall säkerställa den offentliga kontrollens opartiskhet, kvalitet och enhetlighet på alla nivåer. De kriterier som är förtecknade i punkt 2 måste fullt ut respekteras av varje myndighet som tilldelats befogenhet att genomföra offentliga kontroller.

5. När det inom en behörig myndighet finns mer än en enhet med behörighet att utföra offentlig kontroll, skall en effektiv och ändamålsenlig samordning och ett effektivt och ändamålsenligt samarbete mellan dessa olika enheter säkerställas.

6. De behöriga myndigheterna skall utföra interna revisioner eller låta utföra externa revisioner och skall med beaktande av resultaten vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa att de uppfyller målen i denna förordning. Dessa revisioner skall bli föremål för oberoende granskning och genomföras på ett sätt som tillåter insyn.

7. Detaljerade föreskrifter för tillämpningen av denna artikel får fastställas i enlighet med förfarandet i artikel 62.3.

Artikel 5

Delegering av särskilda uppgifter i den offentliga kontrollen

1. Den behöriga myndigheten får delegera särskilda uppgifter i den offentliga kontrollen till ett eller flera kontrollorgan i enlighet med punkterna 2, 3 och 4.

En förteckning över de uppgifter som får eller inte får delegeras får fastställas i enlighet med förfarandet i artikel 62.3.

De åtgärder som avses i artikel 54 får emellertid inte delegeras.

2. Den behöriga myndigheten får delegera vissa uppgifter till ett särskilt kontrollorgan, endast om

a) det finns en exakt beskrivning av de uppgifter som kontrollorganet får utföra och av de villkor under vilka uppgifterna får utföras,

b) det kan visas att kontrollorganet

i) har den sakkunskap, utrustning och uppbyggnad som krävs för att utföra de uppgifter som har delegerats,

ii) har tillräckligt stort antal av för ändamålet väl kvalificerad och erfaren personal och

iii) är opartiskt och fritt från intressekonflikter när det gäller utövandet av de uppgifter som har delegerats,

c) kontrollorganet verkar och är ackrediterat i enlighet med europeisk standard EN 45004 "Allmänna kriterier på verksamhet av olika typer av organ som utför kontroll" och/eller en annan standard, om den är mer tillämplig för de delegerade uppgifterna,

d) laboratorierna verkar i enlighet med standarderna i artikel 12.2,

e) kontrollorganet meddelar resultaten av de kontroller som har utförts till den behöriga myndigheten, regelbundet och närhelst den behöriga myndigheten begär det; om resultaten av kontrollerna indikerar eller visar att det är sannolikt att bestämmelserna inte efterlevs, skall kontrollorganet omedelbart underrätta den behöriga myndigheten om detta,

f) det finns en effektiv och ändamålsenlig samordning mellan den delegerande behöriga myndigheten och kontrollorganet.

3. De behöriga myndigheter som delegerar särskilda uppgifter till kontrollorgan skall vid behov genomföra revisioner eller inspektioner av kontrollorganen. Om det vid revisionen eller inspektionen framgår att sådana organ inte utför de uppgifter som har delegerats till dem på korrekt sätt, får den delegerande behöriga myndigheten återkalla delegeringen. Den skall återkalla delegeringen utan dröjsmål, om kontrollorganet inte snabbt vidtar lämpliga korrigerande åtgärder.

4. Medlemsstater som önskar delegera särskilda kontrolluppgifter till ett kontrollorgan skall meddela kommissionen. Meddelandet skall innehålla utförliga uppgifter om

a) delegerande behörig myndighet,

b) delegerade uppgifter, och

c) kontrollorgan till vilket uppgiften skall delegeras.

Artikel 6

Personal som utför offentlig kontroll

Den behöriga myndigheten skall se till att samtlig personal som utför offentlig kontroll

a) får utbildning som är lämplig för deras kompetensområde och som gör att de med erforderlig kompetens kan utföra sina uppgifter och utföra offentlig kontroll på ett enhetligt sätt. Denna utbildning skall allt efter omständigheterna omfatta de områden som anges i bilaga II kapitel I,

b) håller sig uppdaterade på sina respektive kompetensområden och vid behov får regelbunden vidareutbildning, och

c) kan samarbeta över kompetensområden.

Artikel 7

Insyn och sekretess

1. Den behöriga myndigheten skall säkerställa en hög grad av insyn när den bedriver sin verksamhet. För detta ändamål skall relevant information som innehas av myndigheten göras tillgänglig för allmänheten snarast möjligt.

Allmänheten skall i regel ha tillgång till

a) information om den behöriga myndighetens kontrollverksamhet och dess effektivitet,

b) information i enlighet med artikel 10 i förordning (EG) nr 178/2002.

2. Den behöriga myndigheten skall på lämpligt sätt säkerställa att dess personal inte lämnar ut information som den fått del av i samband med utövandet arbetet med offentliga kontroller och som är av den arten att den i vederbörligen motiverade fall omfattas av sekretess. Sekretesskyddet får inte hindra spridning via behöriga myndigheter av den information som avses i punkt 1 b. Bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter[1] skall inte påverkas.

[1] EGT L 281, 23.11.1995, s. 31. Direktivet ändrat genom förordning (EG) nr 1882/2003.

3. Den information som omfattas av sekretesskydd inbegriper följande:

– Sekretess i samband med förundersökning eller pågående rättegång.

– Personppgifter.

– De dokument som omfattas av ett undantag enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1049/2001 av den 30 maj 2001 om allmänhetens tillgång till Europaparlamentets, rådets och kommissionens handlingar.[1]

– Den information som skyddas av nationell lagstiftning och gemenskapslagstiftning, särskilt när det gäller tystnadsplikt, sekretess vid överläggningar, internationella förbindelser och nationellt försvar.

Artikel 8

Förfaranden för kontroll

1. De behöriga myndigheterna skall utföra offentliga kontroller i enlighet med dokumenterade förfaranden. Dessa förfaranden skall inbegripa information och instruktioner till den personal som genomför offentlig kontroll på bl.a. de områden som avses i bilaga II kapitel II.

2. Medlemsstaterna skall se till att det finns rättsliga förfaranden för att säkerställa att personalen vid de behöriga myndigheterna har tillträde till foder- och livsmedelsföretagarnas lokaler och tillgång till deras dokumentation, så att de kan utföra sina uppgifter på ett korrekt sätt.

[1] EGT L 145, 31.5.2001, s. 43.

3. De behöriga myndigheterna skall ha inrättat förfaranden för att

a) kontrollera att den offentliga kontroll som de utför är effektiv, och

b) se till att korrigerande åtgärder vidtas vid behov och att den dokumentation som avses i punkt 1 hålls uppdaterad på lämpligt sätt.

4. Kommissionen får utarbeta vägledningar för den offentliga kontrollen i enlighet med förfarandet i artikel 62.2.

Dessa vägledningar får i synnerhet innehålla rekommendationer om offentlig kontroll av

a) genomförandet av HACCP-principerna,

b) ledningssystem som foder- eller livsmedelsföretagare tillämpar för att uppfylla kraven i foder- eller livsmedelslagstiftningen,

c) den mikrobiologiska, fysiska och kemiska foder- och livsmedelssäkerheten.

Artikel 9

Rapporter

1. Den behöriga myndigheten skall upprätta rapporter om den offentliga kontrollen som den har utfört.

2. Rapporterna skall innehålla en beskrivning av syftet med den offentliga kontrollen, den kontrollmetod som tillämpats, resultaten av den offentliga kontrollen och i förekommande fall de åtgärder som skall vidtas av den berörda företagaren.

3. Åtminstone vid bristande efterlevnad skall den behöriga myndigheten lämna en kopia av den rapport som avses i punkt 2 till den berörda företagaren.

Artikel 10

Kontrollverksamhet, kontrollmetoder och kontrollteknik

1. Uppgifter i samband med offentlig kontroll skall i allmänhet utföras med användning av lämpliga kontrollmetoder och kontrolltekniker såsom kartläggning, övervakning, verifiering, revision, inspektion, provtagning och analys.

2. Offentlig kontroll av foder och livsmedel skall bland annat inbegripa följande verksamhet.

a) Granskning av alla kontrollsystem som inrättats av foder- och livsmedelsföretagarna och de resultat som erhållits genom dessa.

b) Inspektion av

i) primärproduktionsanläggningar, foder- och livsmedelsföretag, inklusive deras omgivning, lokaler, kontor, utrustning, anläggningar och maskiner, transporter samt foder och livsmedel,

ii) råvaror, ingredienser, processhjälpmedel och andra produkter som används för beredning och framställning av foder och livsmedel,

iii) halvfabrikat,

iv) material och föremål avsedda att komma i kontakt med livsmedel,

v) produkter och metoder för rengöring och underhåll samt bekämpningsmedel,

vi) märkning, presentation och reklam.

c) Kontroll av hygienförhållandena i foder- och livsmedelsföretag.

d) Bedömning av rutinerna för god tillverkningssed (GMP), god hygienpraxis, god lantbrukssed och HACCP, varvid hänsyn skall tas till användningen av de vägledningar som fastställs i enlighet med gemenskapslagstiftningen.

e) Granskning av skriftlig eller annan dokumentation som kan vara relevant för bedömningen av foder- och livsmedelslagstiftningens efterlevnad.

f) Utfrågning av foder- och livsmedelsföretagare och deras personal.

g) Avläsning av mätinstrument installerade av foder- eller livsmedelsföretaget.

h) Mätning som utförs med den behöriga myndighetens egna instrument för att kontrollera de mätningar som foder- eller livsmedelsföretaget har gjort.

i) Annan verksamhet som krävs för att se till att förordningens mål uppfylls.

KAPITEL III: PROVTAGNING OCH ANALYS

Artikel 11
Provtagnings- och analysmetoder

1. De provtagnings- och analysmetoder som används i den offentliga kontrollen skall överensstämma med relevanta gemenskapsföreskrifter eller,

a) om sådana inte finns, med internationellt erkända bestämmelser eller protokoll, t.ex. sådana som har godkänts av Europeiska standardiseringskommittén (CEN) eller sådana om vilka överenskommits i nationell lagstiftning, eller

b) i avsaknad av ovanstående, med andra metoder som lämpar sig för det avsedda ändamålet eller som tagits fram i enlighet med vetenskapliga protokoll.

2. Om punkt 1 inte är tillämplig, får analysmetoderna valideras vid ett enda laboratorium enligt ett internationellt erkänt protokoll.

3. Analysmetoderna skall om möjligt kännetecknas av de relevanta kriterierna i bilaga III.

4. Tillämpningsåtgärder får vidtas i enlighet med förfarandet i artikel 62.3 för

a) provtagnings- och analysmetoder, inklusive de verifierings- eller referensmetoder som skall användas vid tvister,

b) prestationskriterier, analysparametrar, mätosäkerhet och förfaranden för validering av de metoder som avses i a, och

c) bestämmelser för tolkning av resultat.

5. De behöriga myndigheterna skall inrätta lämpliga förfaranden för att säkerställa rätten för de foder- och livsmedelsföretagare vars produkter är föremål för provtagning och analys att begära ett kompletterande expertutlåtande, utan att det påverkar de behöriga myndigheternas skyldighet att i nödsituationer omedelbart vidta åtgärder.

6. De skall särskilt se till att foder- och livsmedelsföretagarna i detta syfte kan få tillräckligt antal prov för ett kompletterande expertutlåtande, utom när detta är omöjligt när det rör sig om mycket lättfördärvliga produkter eller endast en mycket liten mängd substrat finns att tillgå.

7. Proverna skall hanteras och märkas så att både deras rättsliga och deras analytiska giltighet säkerställs.

Artikel 12

Officiella laboratorier

1. Den behöriga myndigheten skall utse laboratorier som får analysera prover som tagits vid offentlig kontroll.

2. Den behöriga myndigheten får dock endast utse laboratorier som bedriver verksamhet, och är bedömda och ackrediterade i enlighet med följande europeiska standarder:

a) EN ISO/IEC 17025 "Allmänna kompetenskrav för provnings- och kalibreringslaboratorier".

b) EN 45002 "Provningslaboratorier – Allmänna krav för bedömning".

c) EN 45003 "Ackrediteringssystem för kalibrerings- och provningslaboratorier – Allmänna krav på verksamhet och för godkännande".

Hänsyn skall därvid tas till de kriterier för olika analysmetoder som fastställs i gemenskapens foder- och livsmedelslagstiftning.

3. Ackrediteringen och bedömningen av de provningslaboratorier som avses i punkt 2 får avse enskilda metoder eller grupper av metoder.

4. Den behöriga myndigheten får återkalla den utnämning som avses i punkt 1 när villkoren i punkt 2 inte längre är uppfyllda.

KAPITEL IV: KRISHANTERING

Artikel 13
Beredskapsplaner för foder och livsmedel

1. För tillämpningen av den allmänna plan för krishantering som avses i artikel 55 i förordning (EG) nr 178/2002 skall medlemsstaterna upprätta beredskapsplaner för åtgärder som omedelbart skall vidtas om foder eller livsmedel visar sig utgöra en allvarlig risk för människor eller djur, antingen direkt eller via miljön.

2. I beredskapsplanerna skall det anges

a) vilka administrativa myndigheter som skall medverka,

b) deras befogenheter och ansvarsområden, och

c) kanaler och förfaranden för informationsutbyte mellan de berörda parterna.

3. Medlemsstaterna skall alltefter behov se över dessa beredskapsplaner, särskilt i samband med organisationsändringar inom den behöriga myndigheten och eller som en följd av praktiska erfarenheter, bland annat från simuleringsövningar.

4. Vid behov kan genomförandeåtgärder antas i enlighet med förfarandet i artikel 62.3. Sådana åtgärder skall fastställa harmoniserade bestämmelser avseende beredskapsplaner i den omfattning som är nödvändig för att säkerställa att beredskapsplanerna är förenliga med den allmänna plan för krishantering som avses i artikel 55 i förordning (EG) nr 178/2002. Av åtgärderna skall det vidare framgå hur berörda parter skall medverka i utarbetandet och verkställandet av beredskapsplanerna.

KAPITEL V: OFFENTLIGA KONTROLLER AV INFÖRSELN AV FODER OCH LIVSMEDEL FRÅN TREDJELÄNDER

Artikel 14

Offentlig kontroll av foder och livsmedel av animaliskt ursprung

1. Denna förordning skall inte påverka de krav på veterinärkontroller av foder och livsmedel av animaliskt ursprung som föreskrivs i direktiv 97/78/EG. Den behöriga myndighet som utsetts i enlighet med direktiv 97/78/EG skall dessutom utföra offentliga kontroller för att i förekommande fall kontrollera efterlevnaden av de aspekter av foder- och livsmedelslagstiftningen som inte omfattas av direktivet, inklusive de aspekter som avses i avdelning VI kapitel II i denna förordning.

2. De allmänna bestämmelserna i artiklarna 18–25 i denna förordning skall även gälla för offentliga kontroller av allt foder och alla livsmedel, även foder och livsmedel av animaliskt ursprung.

3. Tillfredsställande resultat vid kontroller av varor som

a) omfattas av ett av de tullförfaranden som avses i artikel 4.16 b–4.16 f i förordning (EEG) nr 2913/92, eller

b) skall hanteras i frizoner eller frilager i den mening som avses i artikel 4.15 b i förordning (EEG) nr 2913/92,

skall varken påverka foder- och livsmedelsföretagarnas skyldighet att se till att foder och livsmedel följer foder- och livsmedelslagstiftningen från och med att de övergår till fri omsättning, eller hindra ytterligare offentlig kontroll av berört foder eller livsmedel.

Artikel 15

Offentlig kontroll av foder och livsmedel av icke-animaliskt ursprung

1. Den behöriga myndigheten skall regelbundet genomföra offentliga kontroller av foder och livsmedel av icke-animaliskt ursprung som inte omfattas av direktiv 97/78/EG och som importeras till de territorier som anges i bilaga I. Myndigheten skall genomföra denna kontroll på grundval av den fleråriga nationella kontrollplan som upprättats i enlighet med artiklarna 41–43 och mot bakgrund av potentiella risker. Kontrollerna skall omfatta alla aspekter av foder- och livsmedelslagstiftningen.

2. Dessa kontroller skall genomföras på en lämplig plats, inbegripet platsen för införsel av varor till ett av de i bilaga I angivna territorierna, på platsen för övergången till fri omsättning, i lager, i de importerande foder- och livsmedelsföretagarnas lokaler eller i andra led av foder- och livsmedelskedjan.

3. Kontrollerna får även genomföras beträffande varor som

a) omfattas av ett av de tullförfaranden som avses i artikel 4.16 b–4.16 f i förordning (EEG) nr 2913/92, eller

b) som skall föras in i frizoner eller frilager enligt artikel 4.15 b i förordning (EEG) nr 2913/92.

4. Tillfredsställande resultat vid de kontroller som avses i punkt 3 skall varken påverka foder- och livsmedelsföretagarnas skyldighet att se till att foder och livsmedel följer foder- och livsmedelslagstiftningen från och med tidpunkten då de övergår till fri omsättning, eller hindra att ytterligare offentlig kontroll av berört foder eller livsmedel utförs.

5. En förteckning över sådant foder och livsmedel av icke-animaliskt ursprung som på grundval av kända eller oförutsedda risker skall underkastas strängare offentliga kontroller på platsen för införsel till de territorier som avses i bilaga I skall upprättas och uppdateras i enlighet med förfarandet i artikel 62.3. Frekvensen och typen av dessa kontroller skall fastställas enligt samma förfarande. Det får samtidigt fastställas avgifter för dessa kontroller i enlighet med samma förfarande.

Artikel 16

Typer av kontroll av foder och livsmedel av icke-animaliskt ursprung

1. Den offentliga kontroll som avses i artikel 15.1 skall innefatta åtminstone en systematisk dokumentkontroll, stickprovsundersökningar av identiteten och, vid behov, en fysiskt kontroll.

2. Fysiska kontroller skall genomföras med en frekvens som beror på

a) de risker som hänger samman med olika typer av foder och livsmedel,

b) tidigare erfarenheter vad gäller ursprungslandets, ursprungsanläggningens och de importerande och exporterande foder- eller livsmedelsföretagarnas efterlevnad av kraven för den berörda produkten,

c) de kontroller som det foder- eller livsmedelsföretag som senast importerade produkten har utfört,

d) de garantier som den behöriga myndigheten i ursprungstredjelandet har givit.

3. Medlemsstaterna skall se till att fysiska kontroller genomförs under lämpliga betingelser och på en plats med tillgång till lämpliga anordningar för kontroll, där undersökningar kan utföras ordentligt, ett antal till riskhanteringen anpassade prover tas och foder och livsmedel hanteras på ett hygieniskt sätt. Proverna skall hanteras så att både deras rättsliga och deras analytiska giltighet säkerställs. Medlemsstaterna skall se till att utrustning och metoder lämpar sig för kontroll av de gränsvärden som fastställts i gemenskapslagstiftning eller nationell lagstiftning.

Artikel 17

Införselställen och förhandsanmälan

1. Medlemsstaterna skall, för genomförandet av den offentliga kontroll som avses i artikel 15.5

– utse bestämda ställen för införsel till sitt territorium som är utrustade med lämpliga anordningar för kontroll av de olika foder- och livsmedelstyperna, och

– kräva att de foder- och livsmedelsföretagare som är ansvariga för sändningarna förhandsanmäler sändningarnas ankomst och beskaffenhet.

Medlemsstaterna får tillämpa samma bestämmelser för annat foder av icke-animaliskt ursprung.

2. Medlemsstaterna skall underrätta kommissionen och de övriga medlemsstaterna om alla åtgärder de vidtar enligt punkt 1.

De skall utforma dessa åtgärder på ett sådant sätt att onödiga avbrott i handeln undviks.

Artikel 18

Åtgärder vid misstanke

Vid misstanke om bristande efterlevnad eller om det föreligger tveksamhet om sändningens identitet eller faktiska destination, eller i fråga om överensstämmelsen mellan sändningen och garantier som intygats, skall den behöriga myndigheten utföra offentliga kontroller för att bekräfta eller undanröja misstankar eller tveksamheter. Den behöriga myndigheten skall omhänderta den berörda sändningen tills den erhållit resultaten av den offentliga kontrollen.

Artikel 19

Åtgärder efter offentlig kontroll av foder och livsmedel från tredjeländer

1. Den behöriga myndigheten skall omhänderta livsmedel eller foder från tredjeländer som inte överensstämmer med bestämmelserna i foder- eller livsmedelslagstiftningen, och efter att ha hört de foder- eller livsmedelsföretagare som ansvarar för sändningen skall den vidta följande åtgärder i fråga om sådant foder eller livsmedel:

a) Förordna om att fodret eller livsmedlet destrueras, blir föremål för särskild behandling i enlighet med artikel 20 eller återsänds utanför gemenskapen i enlighet med artikel 21; andra lämpliga åtgärder får också vidtas, t.ex. användning av foder eller livsmedel för andra ändamål än de som de ursprungligen var avsedda för.

b) Om fodret eller livsmedlet redan har släppts ut på marknaden, övervaka det eller om så krävs förordna om att det återkallas eller dras tillbaka från marknaden innan någon av de åtgärder som anges ovan vidtas.

c) Se till att foder och livsmedel inte ger upphov till skadliga effekter på människors eller djurs hälsa, varken direkt eller via miljön under eller i avvaktan på genomförande av någon av de åtgärder som avses i leden a och b.

2. Om emellertid

a) det vid de offentliga kontroller som avses i artiklarna 14 och 15 framgår att en sändning är skadlig eller icke säker för människors eller djurs hälsa, skall den behöriga myndigheten omhänderta den aktuella sändningen i avvaktan på att den destrueras eller vidta andra lämpliga åtgärder som är nödvändiga för att skydda människors och djurs hälsa,

b) foder eller livsmedel av icke-animaliskt ursprung som är föremål för strängare kontroller i enlighet med artikel 15.5 inte kontrollerats eller hanterats i enlighet med vad som fastställs i artikel 17, skall den behöriga myndigheten se till att det utan dröjsmål återkallas och omhändertas och att det därefter antingen destrueras eller återsänds i enlighet med artikel 21.

3. Om foder och livsmedel nekas införsel skall den behöriga myndigheten informera kommissionen och de övriga medlemsstaterna om sakförhållandet och om de aktuella produkternas identitet i enlighet med det förfarande som anges i artikel 50.3 i förordning (EG) nr 178/2002 samt underrätta tullen om sitt beslut och samtidigt informera om sändningens slutliga destination.

4. Beslut avseende sändningar skall omfattas av rätten att överklaga enligt artikel 54.3.

Artikel 20

Särskild behandling

1. Den särskilda behandling som avses i artikel 19 kan innebära

a) behandling eller bearbetning för att bringa fodret eller livsmedlet i överensstämmelse med kraven i gemenskapslagstiftningen eller med kraven i ett tredjeland som produkterna återsänds till, däribland dekontaminering om så är lämpligt, dock inte utspädning.

b) bearbetning på något annat lämpligt sätt för andra ändamål än att användas som foder eller livsmedel.

2. Den behöriga myndigheten skall se till att den särskilda behandlingen utförs på anläggningar under myndighetens eller en annan medlemsstats kontroll och i enlighet med de villkor som fastställts i enlighet med förfarandet i artikel 62.3 eller, om sådana villkor inte fastställts, i enlighet med nationella regler.

Artikel 21

Återsändning

1. Den behöriga myndigheten skall tillåta återsändning endast om

a) destinationen har avtalats med den foder- eller livsmedelsföretagare som ansvarar för sändningen, och

b) foder- eller livsmedelsföretagaren först har informerat den behöriga myndigheten i ursprungstredjelandet eller destinationstredjelandet, om dessa inte är identiska, om skälen till att berörda foder eller livsmedel inte kunnat släppas ut på marknaden i gemenskapen och omständigheterna kring detta, och

c) den behöriga myndigheten i destinationstredjelandet, om annat än ursprungstredjelandet, har meddelat den behöriga myndigheten att den är beredd att godta sändningen.

2. Utan att det påverkar tillämpningen av de nationella bestämmelser som gäller i fråga om tidsfrister för att begära in kompletterande expertutlåtanden, skall återsändningen, om resultaten av den offentliga kontrollen inte hindrar detta, som regel, ske senast 60 dagar efter den dag då den behöriga myndigheten beslutat om sändningens destination förutom i de fall rättsliga åtgärder vidtagits. Om sändningen inte har återsänts inom 60 dagar skall sändningen destrueras om inget giltigt skäl till förseningen föreligger.

3. I väntan på återsändning eller på bekräftelse av skälen till att de har avvisats, skall den behöriga myndigheten omhänderta sändningarna.

4. Den behöriga myndigheten skall underrätta kommissionen och övriga medlemsstater i enlighet med förfarandet i artikel 50.3 i förordning (EG) nr 178/2002, samt underrätta tullmyndigheterna om sitt beslut. De behöriga myndigheterna skall samarbeta i enlighet med bestämmelserna i avdelning IV för att vidta ytterligare åtgärder som krävs för att förhindra att de avvisade sändningarna återinförs till gemenskapen.

Artikel 22

Kostnader

Den foder- eller livsmedelsföretagare som ansvarar för sändningen eller dennes ombud skall bära de behöriga myndigheternas kostnader för verksamheter som avses i artiklarna 18, 19, 20 och 21.

Artikel 23

Godkännande av kontroller som utförs av tredjeländer före export

1. Särskilda kontroller före export som ett tredjeland utför på foder och livsmedel omedelbart före export till gemenskapen för att kontrollera att de exporterade produkterna uppfyller gemenskapens krav, får godkännas i enlighet med förfarandet i artikel 62.3. Godkännandet får endast gälla foder och livsmedel som härstammar från det berörda tredjelandet och får beviljas för en eller flera produkter.

2. När ett sådant godkännande har beviljats får frekvensen av importkontroller av foder och livsmedel minskas som en följd därav. Medlemsstaterna skall dock genomföra offentlig kontroll av foder och livsmedel som importerats i enlighet med godkännandet i punkt 1 för att se till att de kontroller som utförts i tredjelandet före export förblir effektiva.

3. Godkännandet i punkt 1 kan endast beviljas ett tredjeland om

a) det vid en gemenskapsrevision har framkommit att foder eller livsmedel som exporterats till gemenskapen uppfyller gemenskapens krav, eller likvärdiga krav,

b) de kontroller som utförts i tredjelandet före leverans anses tillräckligt effektiva och ändamålsenliga för att kunna ersätta eller reducera de dokument- och identitetskontroller och fysiska kontroller som anges i gemenskapslagstiftningen.

4. I det godkännande som avses i punkt 1 skall den behöriga myndighet i tredjelandet som ansvarar för genomförandet av kontroller före export anges, och i förekommande fall även kontrollorgan till vilket den behöriga myndigheten får delegera vissa uppgifter. En sådan delegering får endast godkännas om kriterierna i artikel 5, eller likvärdiga villkor, uppfylls.

5. Den behöriga myndigheten och de kontrollorgan som anges i godkännandet skall ansvara för kontakterna med gemenskapen.

6. Den behöriga myndigheten eller kontrollorganet i tredjelandet skall säkerställa officiell certifiering av varje sändning som kontrollerats innan den förs in till ett av de territorier som förtecknas i bilaga I. I det godkännande som avses i punkt 1 skall en förlaga till sådan certifiering anges.

7. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 50.3 i förordning (EG) nr 178/2002 skall medlemsstaterna, om den offentliga importkontrollen som omfattas av förfarandet i punkt 2 visar att bestämmelserna i betydande utsträckning inte följs, omedelbart anmäla detta till kommissionen, övriga medlemsstater och berörda företagare i enlighet med det förfarande som anges i avdelning IV i den här förordningen; medlemsstaterna skall öka antalet sändningar som kontrolleras och förvara ett lämpligt antal prov under lämpliga lagringsförhållanden om så krävs för en vederbörlig undersökningen.

8. Om det konstateras att varorna i ett betydande antal sändningar inte överensstämmer med uppgifterna i de intyg som utfärdats av tredjelandets behöriga myndighet eller kontrollorgan, skall den reducerade frekvens som avses i punkt 2 inte längre tillämpas.

Artikel 24

Behöriga myndigheter och tullen

1. De behöriga myndigheterna och tullen skall ha ett nära samarbete i genomförandet av den offentliga kontroll som behandlas i detta kapitel.

2. Tullen skall i fråga om sändningar av foder och livsmedel av animaliskt ursprung och av foder och livsmedel som avses i artikel 15.5 inte tillåta införsel eller hantering i frizoner eller frilager utan den behöriga myndighetens medgivande.

3. Om provtagning sker skall den behöriga myndigheten informera tullen och de berörda företagarna om detta och uppge om varorna kan släppas innan resultaten från analysen av proverna föreligger, förutsatt att sändningens spårbarhet säkerställs.

4. Vid övergång till fri omsättning skall de behöriga myndigheterna och tullen samarbeta i enlighet med bestämmelserna i artiklarna 2–6 i förordning (EEG) nr 339/93.

Artikel 25

Genomförandeåtgärder

1. Nödvändiga åtgärder för att säkerställa att den offentliga kontrollen vid införseln av foder och livsmedel genomförs på ett enhetligt sätt, skall fastställas enligt förfarandet i artikel 62.3.

2. Närmare bestämmelser får särskilt fastställas för

a) foder och livsmedel som importeras eller som är föremål för något av de tullförfaranden som anges i artikel 4.16 b–4.16 f i förordning (EEG) nr 2913/92 eller som skall hanteras i frizoner eller frilager i den mening som avses i artikel 4.15 b i förordning (EEG) nr 2913/92,

b) livsmedel som är avsedda för besättning och passagerare på transportmedel i internationell trafik,

c) foder och livsmedel som fjärrbeställts (t.ex. via post, telefon eller Internet) och levererats till konsumenten,

d) foder som är avsett för sällskapsdjur eller hästar och livsmedel som passagerare och besättning på transportmedel i internationell trafik medför,

e) särskilda villkor eller undantag som gäller vissa territorier som anges i artikel 3 i förordning (EEG) nr 2913/92, för att ta hänsyn till de begränsningar som följer av de speciella naturförhållanden som utmärker dessa territorier,

f) att säkerställa enhetligheten i beslut av behöriga myndigheter avseende livsmedel och foder från tredjeländer inom ramen för artikel 19,

g) återsändningar från ett tredjeland av produkter med ursprung i gemenskapen,

h) dokument som måste åtfölja sändningar när prover har tagits.

KAPITEL VI: FINANSIERING AV OFFENTLIG KONTROLL

Artikel 26
Allmän princip

Medlemsstaterna skall se till att tillräckliga finansiella resurser finns tillgängliga för att tillhandahålla nödvändig personal och andra resurser för offentlig kontroll genom den finansieringsform som anses lämplig, exempelvis allmän beskattning, avgifter eller pålagor.

Artikel 27

Avgifter eller pålagor

1. Medlemsstaterna får ta ut avgifter eller pålagor för att täcka kostnaderna för offentlig kontroll.

2. Medlemsstaterna skall dock beträffande de verksamheter som avses i bilaga IV, avsnitt A och i bilaga V, avsnitt A se till att en avgift tas ut.

3. Utan att det påverkar tillämpningen av punkterna 4 och 6 skall de avgifter som uttagits för de särskilda verksamheter som anges i bilaga IV, avsnitt A och bilaga V, avsnitt A inte understiga den minimisats som anges i bilaga IV, avsnitt B och bilaga V, avsnitt B. När det gäller de verksamheter som avses i bilaga IV, avsnitt A får medlemsstaterna dock under en övergångsperiod fram till den 1 januari 2008 fortsätta att använda de belopp som för närvarande tillämpas enligt direktiv 85/73/EEG.

Beloppen i bilaga IV, avsnitt B och i bilaga V, avsnitt B skall uppdateras minst vartannat år, i enlighet med förfarandet i artikel 62.3, i synnerhet för att beakta inflationen.

4. Avgifter som uttagits för offentlig kontroll i enlighet med punkt 1 eller 2

a) får inte vara högre än de ansvariga behöriga myndigheternas kostnader i förhållande till de kriterier som anges i bilaga VI, och

b) får fastställas som schablonbelopp på grundval av de kostnader som de behöriga myndigheterna haft under en bestämd tid eller, i tillämpliga fall, till de belopp som fastställs i bilaga IV, avsnitt B eller i bilaga V, avsnitt B.

5. Vid fastställandet av avgifterna skall medlemsstaterna beakta följande:

a) Typ av företag och relevanta riskfaktorer.

b) Särskilda omständigheter för företag med liten produktion.

c) De traditionella metoder som används för produktion, bearbetning och distribution.

d) Behoven hos de företag som är lokaliserade i regioner med särskilda geografiska begränsningar.

6. När medlemsstaterna, med anledning av foder- och livsmedelsföretagens system för egenkontroll och spårning och graden av efterlevnad som konstateras vid offentlig kontroll för en viss typ av foder eller livsmedel, eller verksamhet, väljer att genomföra offentlig kontroll vid färre tillfällen eller för att beakta kriterierna i punkt 5 b–5 d, får de fastställa en lägre avgift för offentlig kontroll än minimibeloppet i punkt 4 b, förutsatt att den berörda medlemsstaten till kommissionen redovisar

a) typ av livsmedel, foder eller verksamhet som avses,

b) kontroller som genomförts vid de berörda företagen, och

c) metoden för att beräkna avgiftssänkningen.

7. Om den behöriga myndigheten genomför flera typer av offentliga kontroller av foder och livsmedel samtidigt på en enda anläggning skall den betrakta dessa kontroller som en enda aktivitet och ta ut en enda avgift.

8. Avgifter som avser importkontroller skall betalas av företagaren eller dennes företrädare till den behöriga myndighet som ansvarar för importkontrollen.

9. Avgifter får inte återbetalas direkt eller indirekt, förutom i de fall de har uttagits felaktigt.

10. Utan att det påverkar de kostnader som härrör från de utgifter som avses i artikel 28 får medlemsstaterna inte ta ut andra avgifter än de som anges i denna artikel för genomförandet av den här förordningen.

11. Företagare eller andra berörda företag eller deras företrädare skall få ett kvitto på att avgifterna har betalats.

12. Medlemsstaterna skall offentliggöra metoden för beräkning av avgifterna och informera kommissionen om denna. Kommissionen skall undersöka om avgifterna uppfyller kraven i denna förordning.

Artikel 28

Kostnader för extra offentlig kontroll

Om påvisandet av bristande efterlevnad medför offentlig kontroll som går utöver den behöriga myndighetens normala kontrollverksamhet, skall den behöriga myndigheten debitera den företagare som har ansvaret för den bristande efterlevnaden eller får den behöriga myndigheten debitera den företagare som äger eller innehar produkterna vid den tid då den extra offentliga kontrollen genomförs för de kostnader som dessa extra offentliga kontroller medför. Med normal kontrollverksamhet avses den rutinkontrollverksamhet som krävs i gemenskapens lagstiftning eller i nationell lagstiftning, och särskilt den som beskrivs i den plan som avses i artikel 41. Verksamhet utöver normal kontrollverksamhet omfattar provtagning och analys av prover samt andra kontroller som är nödvändiga för att undersöka problemets omfattning, att kontrollera om korrigeringsåtgärder har vidtagits eller för att upptäcka och/eller bekräfta bristande efterlevnad.

Artikel 29

Kostnadsnivå

Vid fastställandet av nivån för den kostnad som avses i artikel 28 skall hänsyn tas till principerna i artikel 27.

KAPITEL VII: ÖVRIGA BESTÄMMELSER

Artikel 30
Officiell certifiering

1. Utan att det påverkar tillämpningen av krav på officiell certifiering som antagits av djurhälso- eller djurskyddsskäl får krav antas i enlighet med förfarandet i artikel 62.3 avseende följande:

a) Under vilka omständigheter officiell certifiering krävs.

b) Utformningen av intyget.

c) Intygsgivarens kompetens.

d) De principer som skall iakttas för att garantera tillförlitlig certifiering, däribland elektronisk certifiering.

e) De förfaranden som skall iakttas när intyg dras tillbaka eller ersätts.

f) Sändningar som delas upp i mindre sändningar eller som blandas med andra sändningar.

g) Dokument som skall åtfölja varorna efter det att offentlig kontroll har genomförts.

2. Om officiell certifiering krävs skall det säkerställas att

a) det finns ett samband mellan intyget och sändningen,

b) uppgifterna på intyget är riktiga och tillförlitliga.

3. I ett standardintyg skall, där det är relevant, krav på officiell certifiering av foder och livsmedel kombineras med andra krav på officiell certifiering.

Artikel 31

Registrering/godkännande av foder- och livsmedelsanläggningar

1. a) Behöriga myndigheter skall fastställa de förfaranden som foder- och livsmedelsföretagarna skall iaktta vid ansökan om registrering av sina anläggningar i enlighet med förordning (EG) nr .../...[+], direktiv 95/69/EG eller med den kommande förordningen om foderhygien.

b) De skall upprätthålla en aktuell förteckning över de foder- och livsmedelsföretagare som har registrerats. Om det redan finns en sådan förteckning för andra ändamål kan den även användas för den här förordningens syften.

[+] Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr .../... av den ... om fastställande av krav på livsmedelshygien (EUT L ...).

2. a) Behöriga myndigheter skall fastställa de förfaranden som foder- och livsmedelsföretagarna skall iaktta vid ansökan om godkännande för sina anläggningar enligt förordning (EG) nr .../...*, förordning (EG) nr .../...[1], direktiv 95/69/EG eller den kommande förordningen om foderhygien.

b) När den behöriga myndigheten mottar en ansökan om godkännande från en foder- eller livsmedelsföretagare skall myndigheten genomföra ett besök på platsen.

c) Den får endast godkänna en anläggning för den berörda verksamheten om foder- eller livsmedelsföretagaren har visat att alla relevanta krav i foder- eller livsmedelslagstiftningen är uppfyllda.

d) Den behöriga myndigheten får utfärda ett villkorat godkännande om det framgår att anläggningen uppfyller alla krav på uppbyggnad och utrustning. Den skall bevilja fullt godkännande först om det vid en ny offentlig kontroll av anläggningen inom tre månader efter det att det villkorliga godkännandet har beviljats framgår att anläggningen uppfyller de övriga relevanta kraven i foder- eller livsmedelslagstiftningen. Om det har gjorts väsentliga framsteg men anläggningen ändå inte uppfyller samtliga relevanta krav får den behöriga myndigheten förlänga det villkorade godkännandet. Ett villkorat godkännande får dock inte vara längre än totalt sex månader.

---

* Not till EUT: För in numret på förordningen från fotnot 1 på föregående sida.

1 Europaparlamentets och rådet förordning (EG) nr .../... av den ... om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung avseddda att användas som livsmedel och om ändring av direktiven 89/662/EEG och 91/67/EEG (EUT L ...).

e) Den behöriga myndigheten skall se över godkännandet av anläggningar när den genomför offentlig kontroll. Om den behöriga myndigheten upptäcker allvarliga brister eller vid upprepade tillfällen måste avbryta produktionen vid en anläggning, och foder- eller livsmedelsföretagaren inte kan lämna tillräckliga garantier beträffande den framtida produktionen skall den behöriga myndigheten inleda förfaranden för att återkalla godkännandet av anläggningen. Den behöriga myndigheten kan tillfälligt upphäva godkännandet av en anläggning om foder- eller livsmedelsföretagaren kan garantera att bristerna kommer att åtgärdas inom rimlig tid.

f) De behöriga myndigheterna skall hålla aktuella förteckningar över godkända anläggningar uppdaterade och göra dem tillgängliga för de övriga medlemsstaterna och allmänheten på ett sätt som får preciseras i enlighet med förfarandet i artikel 62.3.

AVDELNING III

REFERENSLABORATORIER

Artikel 32

Gemenskapens referenslaboratorier

1. Gemenskapens referenslaboratorier för foder och livsmedel i bilaga VII skall ha ansvaret för att

a) förse nationella referenslaboratorier med uppgifter om analysmetoder, inbegripet referensmetoder,

b) samordna nationella referenslaboratoriers tillämpning av metoderna i led a, särskilt genom jämförande tester och säkerställa lämplig uppföljning av sådana jämförande tester i enlighet med tillgängliga internationellt erkända protokoll,

c) inom sitt kompetensområde samordna praktiska arrangemang som krävs för att tillämpa nya analysmetoder och informera nationella referenslaboratorier om framstegen på detta område,

d) anordna grund- och påbyggnadsutbildning för personal vid nationella referenslaboratorier och för experter från utvecklingsländer,

e) tillhandahålla vetenskapligt och tekniskt stöd till kommissionen, särskilt om medlemsstaterna ifrågasätter analysresultat,

f) samarbeta med laboratorier som ansvarar för foder- och livsmedelsanalyser i tredjeländer.

2. Gemenskapens referenslaboratorier inom djurhälsosektorn skall ansvara för att

a) samordna de metoder som används i medlemsstaterna för att diagnostisera sjukdomar,

b) ge aktivt stöd när det gäller att diagnostisera utbrott av sjukdomar i medlemsstaterna genom att ta emot isolat av patogener för bekräftande diagnos, karakterisering samt epizootiska undersökningar,

c) underlätta grundutbildning och vidareutbildning av experter inom laboratoriediagnostik, i syfte att harmonisera diagnostikmetoderna i hela gemenskapen,

d) samarbeta, i fråga om metoder för att diagnosticera djursjukdomar inom sitt kompetensområde, med behöriga laboratorier i de tredjeländer där dessa sjukdomar är vanliga,

e) anordna grundutbildning och vidareutbildning för personal vid nationella referenslaboratorier och för experter från utvecklingsländer.

3. Artikel 12.2 och 12.3 skall tillämpas på gemenskapens referenslaboratorier.

4. Gemenskapens referenslaboratorier skall

a) ha personal med lämpliga kvalifikationer och tillräcklig utbildning i de diagnostiska och analytiska tekniker som används inom dess kompetensområde,

b) förfoga över den utrustning och de produkter som krävs för att utföra de ålagda uppgifterna,

c) ha en lämplig, administrativ uppbyggnad,

d) se till att personalen respekterar att vissa uppgifter, resultat eller viss information är av konfidentiell natur,

e) ha tillräckliga kunskaper om internationella standarder och internationell praxis,

f) i tillämpliga fall tillhandahålla en aktuell förteckning över tillgängliga referenssubstanser och reagenser samt en uppdaterad förteckning över tillverkare och leverantörer av dessa substanser och reagenser,

g) beakta forskningsverksamhet på nationell nivå och på gemenskapsnivå,

h) ha utbildad personal tillgänglig i händelse av nödsituationer inom gemenskapen.

5. Andra referenslaboratorier på gemenskapsnivå, som är relevanta för de områden som anges i artikel 1, får tas med i bilaga VII i enlighet med förfarandet i artikel 62.3. I enlighet med samma förfarande får bilaga VII uppdateras.

6. Ytterligare ansvarsområden och uppgifter för gemenskapens referenslaboratorier får fastställas i enlighet med förfarandet i artikel 62.3.

7. Gemenskapens referenslaboratorier får erhålla finansiellt gemenskapsstöd i enlighet med artikel 28 i rådets beslut 90/424/EEG av den 26 juni 1990 om utgifter inom veterinärområdet.[1]

8. Gemenskapens referenslaboratorier får bli föremål för gemenskapens kontroller för att kontrollera efterlevnaden av kraven i denna förordning. Om det av dessa kontroller framgår att ett laboratorium inte uppfyller de krav eller fullgör de uppgifter som de utsetts för, får erforderliga åtgärder vidtas i enlighet med förfarandet i artikel 62.3.

9. Punkterna 1–7 är tillämpliga utan att det påverkar tillämpningen av närmare bestämmelser och då i synnerhet i kapitel VI i förordning (EG) nr 999/2001 och artikel 14 i direktiv 96/23/EG.

[1] EGT L 224, 18.8.1990, s. 19. Beslutet senast ändrat genom förordning (EG) nr 806/2003.

Artikel 33

Nationella referenslaboratorier

1. Medlemsstaterna skall se till att minst ett nationellt referenslaboratorium utses för varje referenslaboratorium på gemenskapsnivå som avses i artikel 32. En medlemsstat får utse ett laboratorium beläget i en annan medlemsstat eller i en medlem i Europeiska frihandelssammanslutningen Efta, och ett laboratorium får utgöra nationellt referenslaboratorium för mer än en medlemsstat.

2. Dessa nationella referenslaboratorier skall

a) samarbeta med gemenskapens referenslaboratorium inom sitt kompetensområde,

b) samordna, inom sitt kompetensområde, verksamheten på officiella laboratorier som är ansvariga för analyser enligt artikel 11,

c) vid behov organisera jämförande test av de officiella nationella laboratorierna och säkerställa en lämplig uppföljning av sådana jämförande tester,

d) se till att informationen från gemenskapens referenslaboratorium vidarebefordras till den behöriga myndigheten och officiella nationella laboratorier,

e) tillhandahålla vetenskapligt och tekniskt stöd till den behöriga myndigheten för genomförandet av samordnade kontrollplaner som antagits i enlighet med artikel 53,

f) ansvara för att andra särskilda åligganden som har fastställts i enlighet med förfarandet i artikel 62.3 fullgörs, utan att det påverkar befintliga, ytterligare åligganden på nationell nivå.

3. Artikel 12.2 och 12.3 skall tillämpas på nationella referenslaboratorier.

4. Medlemsstaterna skall lämna uppgift om namn och adress för varje nationellt referenslaboratorium till kommissionen, berörda referenslaboratorier på gemenskapsnivå och övriga medlemsstater.

5. Medlemsstater som har mer än ett nationellt referenslaboratorium för ett referenslaboratorium på gemenskapsnivå skall säkerställa ett nära samarbete mellan dessa laboratorier så att samordningen mellan dem, med andra nationella laboratorier och med gemenskapens referenslaboratorium är effektiv.

6. Ytterligare ansvarsområden och uppgifter för nationella referenslaboratorier får fastställas i enlighet med förfarandet i artikel 62.3.

7. Punkterna 1–5 är tillämpliga utan att det påverkar tillämpningen av närmare bestämmelser och då i synnerhet i kapitel VI i förordning (EG) nr 999/2001 och artikel 14 i direktiv 96/23/EG.

AVDELNING IV

ADMINISTRATIVT STÖD OCH SAMARBETE
PÅ OMRÅDENA FÖR FODER OCH LIVSMEDEL

Artikel 34

Allmänna principer

1. Om resultatet av den offentliga kontrollen av foder och livsmedel kräver åtgärder i mer än en medlemsstat skall behöriga myndigheter i berörda medlemsstater ge varandra administrativt stöd.

2. Behöriga myndigheter skall ge administrativt stöd efter begäran eller på eget initiativ om det visar sig behövas under undersökningarnas gång. Det administrativa stödet får eventuellt omfatta deltagande i kontroller på platsen som genomförs av en annan medlemsstats behöriga myndighet.

3. Artiklarna 35–40 skall inte åsidosätta nationella bestämmelser om tillgång till handlingar som är föremål för eller har anknytning till ett domstolsförfarande, eller bestämmelser som syftar till att skydda fysiska eller juridiska personers affärsintressen.

Artikel 35

Förbindelseorgan

1. Varje medlemsstat skall utse ett eller flera förbindelseorgan som vid behov skall utgöra länk till förbindelseorganen i andra medlemsstater. Förbindelseorganens roll skall vara att stödja och samordna kommunikationen mellan de behöriga myndigheterna, särskilt översändande och mottagande av begäran om stöd.

2. Medlemsstaterna skall lämna alla relevanta uppgifter om de utsedda förbindelseorganen och eventuella ändringar i dessa uppgifter till kommissionen och övriga medlemsstater.

3. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 1 skall utnämnandet av förbindelseorgan inte hindra att personalen vid de behöriga myndigheterna i olika medlemsstater har direkta kontakter, utbyter information eller samarbetar med varandra.

4. De behöriga myndigheter som omfattas av rådets direktiv 89/608/EEG av den 21 november 1989 om ömsesidig hjälp mellan medlemsstaternas myndigheter och samarbete mellan dessa och kommissionen för att säkerställa en korrekt tillämpning av lagstiftningen om veterinära frågor och avelsfrågor[1] skall vid behov utgöra länk till de myndigheter som är verksamma enligt denna avdelning.

[1] EGT L 351, 2.12.1989, s. 34.

Artikel 36

Stöd efter begäran

1. Som svar på en motiverad begäran om stöd skall den anmodade behöriga myndigheten se till att den begärande behöriga myndigheten får alla uppgifter och handlingar som krävs för att den senare skall kunna kontrollera efterlevnaden av foder- och livsmedelslagstiftning som faller under myndighetens ansvarsområde. Den anmodade behöriga myndigheten skall därför se till att alla administrativa undersökningar som krävs för att få fram sådana uppgifter och handlingar utförs.

2. Uppgifter och handlingar som lämnas i enlighet med punkt 1 skall översändas utan onödigt dröjsmål. Handlingar får översändas i original eller kopia.

3. Genom överenskommelse mellan den begärande myndigheten och den anmodade myndigheten får personal som utsetts av den begärande myndigheten närvara vid administrativa undersökningar.

Sådana undersökningar skall alltid genomföras av personal vid den anmodade myndigheten.

Personal från den begärande myndigheten får inte på eget initiativ utöva de befogenheter som tilldelats tjänstemännen vid den anmodade myndigheten. De skall dock genom den anmodade myndighetens förmedling ges tillträde till samma lokaler och tillgång till samma handlingar som dessa tjänstemän, och endast för ändamål som avser den pågående administrativa undersökningen.

4. Personal från den begärande myndigheten som uppehåller sig i en annan medlemsstat i enlighet med punkt 3 skall alltid kunna uppvisa en skriftlig fullmakt med uppgifter om deras identitet och officiella behörighet.

Artikel 37

Stöd utan begäran

1. När en behörig myndighet får kännedom om bristande efterlevnad och denna kan få konsekvenser för en annan medlemsstat eller andra medlemsstater, skall den andra medlemsstaten eller de övriga medlemsstaterna underrättas utan dröjsmål.

2. Den medlemsstat som får sådan information skall undersöka saken och underrätta den medlemsstat som lämnade informationen om resultatet av undersökningen och, i tillämpliga fall, om vilka åtgärder som vidtagits.

Artikel 38

Stöd vid bristande efterlevnad

1. Om den behöriga myndigheten i destinationsmedlemsstaten under en offentlig kontroll på varornas destinationsort eller under transporten av varorna fastställer att varorna inte uppfyller kraven i foder- eller livsmedelslagstiftningen och därmed medför en risk för människors eller djurs hälsa eller utgör en allvarlig överträdelse av foder- eller livsmedelslagstiftningen, skall den behöriga myndigheten i destinationsmedlemsstaten utan dröjsmål kontakta den behöriga myndigheten i avsändarmedlemsstaten.

2. Den behöriga myndigheten i avsändarmedlemsstaten skall undersöka saken, vidta alla nödvändiga åtgärder och underrätta den behöriga myndigheten i destinationsmedlemsstaten om vilka undersökningar och vilken offentlig kontroll som utförts samt vilka beslut som fattats och skälen till dessa.

3. Om den behöriga myndigheten i destinationsmedlemsstaten har skäl att anta att dessa åtgärder är otillräckliga, skall de båda medlemsstaternas behöriga myndigheter gemensamt försöka finna lämpliga lösningar för att råda bot på situationen, om så är lämpligt bl.a. genom en i enlighet med artikel 36.3 och 36.4 genomförd gemensam inspektion på platsen. De skall underrätta kommissionen om de inte kan enas om lämpliga åtgärder.

Artikel 39

Förbindelser med tredjeländer

1. När en behörig myndighet mottar uppgifter från tredjeländer om bristande efterlevnad och/eller en risk för människors eller djurs hälsa skall myndigheten vidarebefordra uppgifterna till behöriga myndigheter i andra medlemsstater om den anser att dessa myndigheter kan ha intresse av uppgifterna, eller om de begär att få dem. Den skall även vidarebefordra sådana uppgifter till kommissionen, om de är av intresse på gemenskapsnivå.

2. Om tredjelandet juridiskt förbundit sig att ge det stöd som är nödvändigt för att inhämta uppgifter om att en transaktion strider eller verkar strida mot den tillämpliga foder- och livsmedelslagstiftningen, får uppgifter som erhållits med tillämpning av den här förordningen vidarebefordras till detta tredjeland, med medgivande från de behöriga myndigheter som lämnat uppgifterna och med iakttagande av lagar om överföring av personuppgifter till tredjeländer.

Artikel 40

Samordnat stöd och uppföljning från kommissionens sida

1. Kommissionen skall utan dröjsmål samordna de åtgärder som medlemsstaterna vidtar, om den genom uppgifter från medlemsstaterna eller från andra källor får vetskap om verksamheter som strider eller verkar strida mot foder- eller livsmedelslagstiftningen och är av särskilt intresse inom gemenskapen, särskilt när

a) verksamheten har eller kan ha förgreningar i flera medlemsstater,

b) liknande verksamhet verkar ha bedrivits i flera medlemsstater, eller

c) medlemsstaterna inte kan enas om lämpliga åtgärder för att ta itu med den bristande efterlevnaden.

2. När offentlig kontroll vid destinationsorten visar upprepade fall av bristande efterlevnad eller att det föreligger andra risker för människor, växter eller djur från foder eller livsmedel, antingen direkt eller via miljön, skall den behöriga myndigheten i destinationsmedlemsstaten utan dröjsmål underrätta kommissionen och de behöriga myndigheterna i de övriga medlemsstaterna.

3. Kommissionen får

a) i samarbete med den berörda medlemsstaten sända ut en grupp inspektörer för att genomföra offentlig kontroll på platsen,

b) begära att den behöriga myndigheten i avsändarmedlemsstaten skärper den relevanta offentliga kontrollen och rapporterar vilka initiativ och åtgärder som har vidtagits.

4. Om åtgärderna i punkterna 2 och 3 vidtas med anledning av att ett foder- eller livsmedelsföretag brustit i efterlevnaden vid upprepade tillfällen, skall den behöriga myndigheten debitera det berörda företaget för eventuella kostnader för åtgärderna.

AVDELNING V

KONTROLLPLANER

Artikel 41

Fleråriga nationella kontrollplaner

För att säkerställa att artikel 17.2 i förordning (EG) nr 178/2002, bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd och artikel 45 i den här förordningen genomförs effektivt, skall varje medlemsstat utforma en samlad flerårig nationell kontrollplan.

Artikel 42

Principer för utformningen av fleråriga nationella kontrollplaner

1. Medlemsstaterna skall

a) genomföra den plan som avses i artikel 41 för första gången senast den 1 januari 2007,

b) regelbundet uppdatera denna med hänsyn till utvecklingen, och

c) på begäran tillställa kommissionen den senaste versionen av planen.

2. Varje flerårig nationell kontrollplan skall innehålla allmän information om uppbyggnad och organisation av systemen för foder- och livsmedelskontroll och för kontroll av djurhälsa och djurskydd i den berörda medlemsstaten, särskilt om följande:

a) Planens strategiska mål och hur dessa återspeglas i prioriteringen av kontroller och fördelning av resurser.

b) Riskindelning av de berörda verksamheterna.

c) Utsedda behöriga myndigheter samt deras uppgifter på central, regional och lokal nivå samt resurser som dessa myndigheter har till förfogande.

d) Den allmänna organisationen och förvaltningen av offentlig kontroll på nationell, regional och lokal nivå, inbegripet offentlig kontroll i enskilda anläggningar.

e) Kontrollsystem som används inom olika sektorer och samordning mellan olika enheter inom behöriga myndigheter med ansvar för offentlig kontroll av dessa sektorer.

f) I tillämpliga fall delegeringen av uppgifter till kontrollorgan.

g) Metoder för att säkerställa att verksamhetskriterierna i artikel 4.2 uppfylls.

h) Utbildningen av personal som utför offentlig kontroll som avses i artikel 6.

i) Beskrivningar av förfaranden som avses i artiklarna 8 och 9.

j) Utformning och funktion av beredskapsplaner för krissituationer i samband med djur- eller livsmedelsburna sjukdomar, incidenter med förorening av foder och livsmedel och andra risker för människors hälsa.

k) Organisationen av samarbete och ömsesidigt stöd.

3. De fleråriga nationella kontrollplanerna får anpassas under genomförandet. Ändringar får göras på grund av eller med hänsyn till följande:

a) Ny lagstiftning.

b) Uppkomst av nya sjukdomar eller andra hälsorisker.

c) Omfattande förändringar av de behöriga nationella myndigheternas uppbyggnad, ledning eller verksamhet.

d) Resultat från medlemsstaternas offentliga kontroll.

e) Resultat från gemenskapens kontroll som genomförts i enlighet med artikel 45.

f) Eventuella ändringar av vägledningar i artikel 43.

g) Vetenskapliga rön.

h) Resultatet av revisioner som utförts av tredjeländer i en medlemsstat.

Artikel 43

Vägledning för fleråriga nationella kontrollplaner

1. De fleråriga nationella kontrollplaner som avses i artikel 41 skall beakta den vägledning som kommissionen skall utarbeta i enlighet med förfarandet i artikel 62.2. Denna vägledning skall särskilt

a) främja en konsekvent, övergripande och samlad strategi för offentlig kontroll av lagstiftningen för foder och livsmedel, djurhälsa och djurskydd och omfatta samtliga sektorer och led i foder- och livsmedelskedjan, även import och införsel,

b) fastställa riskbaserade prioriteringar och kriterier för att dela in berörda verksamheter i riskkategorier samt de effektivaste kontrollrutinerna,

c) fastställa andra prioriteringar och de effektivaste kontrollrutinerna,

d) identifiera de led i produktions-, bearbetnings- och distributionskedjan för foder och livsmedel, inklusive användningen av foder, där de mest tillförlitliga och signifikanta uppgifterna för bedömning av efterlevnaden av foder- och livsmedelslagstiftningen kan inhämtas,

e) främja införandet av bästa förfaranden på alla nivåer inom kontrollsystemet,

f) främja utarbetandet av effektiva kontroller av spårbarhetssystem,

g) ge råd om utveckling av system för dokumentation av kontrollfunktioner och resultat,

h) återspegla relevanta internationella organs standarder och rekommendationer för myndigheters organisation och funktion,

i) fastställa kriterier för genomförandet av revisioner som avses i artikel 4.6,

j) fastställa utformningen av och vilken information som skall ingå i de årliga rapporter som föreskrivs i artikel 44,

k) ange de viktigaste resultatindikatorerna för utvärdering av fleråriga nationella kontrollplaner.

2. Vid behov skall riktlinjerna anpassas mot bakgrund av analysen av de årliga rapporter som medlemsstaterna lämnar in i enlighet med artikel 44, eller de gemenskapskontroller som utförs i enlighet med artikel 45.

Artikel 44

Årliga rapporter

1. Ett år efter det att genomförandet av fleråriga nationella kontrollplaner inletts, och därefter årligen, skall medlemsstaterna till kommissionen överlämna en rapport som skall innehålla följande:

a) Eventuella ändringar av de fleråriga nationella kontrollplanerna med hänsyn till de faktorer som räknas upp i artikel 42.3.

b) Resultatet av kontroller och revisioner som utförts under det föregående året enligt den fleråriga nationella kontrollplanen.

c) Antal och typ av fall av bristande efterlevnad som har fastställts.

d) Åtgärder för att säkerställa ett effektivt genomförande av fleråriga nationella kontrollplaner, inbegripet åtgärder för att se till att gällande lagstiftning efterlevs och resultatet av dessa.

2. För att främja en enhetlig utformning av rapporten, särskilt av resultaten av den offentliga kontrollen, skall de uppgifter som anges i punkt 1 beakta den vägledning som kommissionen skall utarbeta i enlighet med förfarandet i artikel 62.2.

3. Medlemsstaterna skall färdigställa sina rapporter och överlämna dem till kommissionen inom sex månader från slutet av det år rapporten avser.

4. Kommissionen skall sammanställa en årlig rapport som grundar sig på rapporterna i punkt 1, resultatet av gemenskapens kontroller som genomförts i enlighet med artikel 45 och annan relevant information, om hur den offentliga kontrollen i medlemsstaterna fungerar. Rapporten kan i tillämpliga fall innehålla rekommendationer om

a) eventuella förbättringar av offentliga kontroll- och revisionssystem i medlemsstaterna, däribland deras tillämpningsområde, förvaltning och genomförande,

b) särskilda kontrollåtgärder för sektorer verksamhet eller oavsett om dessa omfattas av fleråriga nationella kontrollplaner,

c) samordnade planer för att åtgärda frågor av särskilt intresse.

5. De fleråriga nationella kontrollplanerna och den därmed sammanhängande vägledningen skall vid behov anpassas på grundval av slutsatserna och rekommendationerna i kommissionens rapport.

6. Kommissionen skall lägga fram sin rapport för Europaparlamentet och rådet och göra den tillgänglig för allmänheten.

AVDELNING VI

GEMENSKAPSVERKSAMHET

KAPITEL I: GEMENSKAPSKONTROLLER

Artikel 45

Gemenskapskontroller i medlemsstaterna

1. Kommissionens experter skall utföra allmänna och särskilda revisioner i medlemsstaterna. Kommissionen får utse experter från medlemsstaterna som skall bistå kommissionens egna experter. Allmänna och särskilda revisioner skall anordnas i samarbete med medlemsstaternas behöriga myndigheter. Dessa revisioner skall utföras regelbundet. Huvudsyftet skall vara att kontrollera att allmän offentlig kontroll genomförs i medlemsstaterna i överensstämmelse med de fleråriga nationella kontrollplanerna som avses i artikel 41 och i enlighet med gemenskapslagstiftningen. För detta ändamål och för att revisionerna skall kunna utföras på ett effektivt och ändamålsenligt sätt får kommissionen, innan den utför sådana revisioner, begära att medlemsstaterna snarast möjligt tillhandahåller aktuella nationella kontrollplaner.

2. Särskilda revisioner och inspektioner på ett eller flera särskilda områden får komplettera de allmänna revisionerna. De särskilda revisionerna och inspektionerna skall främst syfta till att

a) kontrollera genomförandet av den fleråriga nationella kontrollplanen, tillämpningen av foder- och livsmedelslagstiftningen och av djurhälso- och djurskyddslagstiftningen, och får när så är lämpligt även omfatta verksamheter vid foder- eller livsmedelsanläggningar med anknytning till den sektor som revisionen avser,

b) kontrollera behöriga myndigheters verksamhet och organisation,

c) undersöka betydande eller återkommande problem i medlemsstaterna,

d) undersöka nödsituationer, framväxande problem och ny utveckling i medlemsstaterna.

3. Kommissionen skall rapportera om resultatet av varje genomförd kontroll. Dess rapport skall i tillämpliga fall innehålla rekommendationer till medlemsstaterna om bättre efterlevnad av foder- och livsmedelslagstiftningen och bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd. Kommissionen skall offentliggöra rapporterna. I fråga om rapporter om kontroller som genomförts i en medlemsstat skall kommissionen förse den berörda behöriga myndigheten med ett utkast till rapport för kommentarer, beakta dessa kommentarer vid utarbetandet av den slutliga rapporten och offentliggöra den behöriga myndighetens kommentarer tillsammans med den slutliga rapporten.

4. Kommissionen skall fastställa ett årligt kontrollprogram, sända det till medlemsstaterna i förväg och rapportera om resultaten av detta. Kommissionen får ändra programmet för att ta hänsyn till utvecklingen på områdena foder- och livsmedelssäkerhet, djurhälsa och djurskydd samt växtskydd.

5. Medlemsstaterna skall

a) göra en lämplig uppföljning mot bakgrund av de rekommendationer som gemenskapens kontroller utmynnat i,

b) ge allt nödvändigt stöd och tillhandahålla alla handlingar och annat tekniskt stöd som kommissionens experter begär, så att de kan genomföra kontrollerna effektivt och ändamålsenligt,

c) se till att kommissionens experter får tillträde till alla lokaler eller delar av lokaler och tillgång till uppgifter och databehandlingssystem som är av betydelse för att de skall kunna fullgöra sina uppgifter.

6. Närmare bestämmelser om gemenskapskontroller i medlemsstaterna får fastställas eller ändras i enlighet med förfarandet i artikel 62.3.

Artikel 46

Gemenskapskontroll i tredje land

1. Kommissionens experter får utföra offentlig kontroll i tredjeländer för att på grundval av de uppgifter som avses i artikel 47.1 kontrollera att lagstiftningen och systemen i tredjeländer överensstämmer med eller är likvärdiga med gemenskapens foder- och livsmedelslagstiftning och gemenskapens djurhälsolagstiftning. Kommissionen får utse experter från medlemsstaterna som skall bistå deras egna experter. Vid sådan offentlig kontroll skall särskild hänsyn tas till följande:

a) Tredjeländernas lagstiftning.

b) Hur tredjeländernas behöriga myndigheter är organiserade, deras befogenheter och oberoende, vilken tillsyn de är föremål för och vilka befogenheter de har för att effektivt kunna säkerställa efterlevnaden av tillämplig lagstiftning.

c) Utbildning av personalen i utövandet av offentlig kontroll.

d) De resurser, däribland de kontrollhjälpmedel, som står till behöriga myndigheters förfogande.

e) Om det finns dokumenterade, prioriterade kontrollförfaranden och kontrollsystem och hur dessa fungerar.

f) I tillämpliga fall situationen vad gäller djurhälsa, zoonoser och växtskydd samt förfaranden för att anmäla utbrott av djur- och växtsjukdomar till kommissionen och berörda internationella organ.

g) Omfattningen och genomförandet av offentlig kontroll av import av djur, växter och produkter av dessa.

h) De garantier som tredjeländerna kan ge för att dess lagstiftning överensstämmer eller är likvärdig med gemenskapslagstiftningen.

2. För att kontrollerna i tredjeländerna skall kunna utföras på ett effektivt och ändamålsenligt sätt får kommissionen, innan den utför sådana kontroller, begära att det berörda tredjelandet lämnar in uppgifter som avses i artikel 47.1 och, vid behov, den skriftliga dokumentationen om genomförandet av sådana kontroller.

3. Frekvensen av gemenskapens kontroller i tredjeländerna skall bestämmas utifrån följande:

a) En riskvärdering av de produkter som exporteras till gemenskapen.

b) Bestämmelserna i gemenskapslagstiftningen.

c) Importvolym och typ av import från det berörda landet.

d) Resultatet av tidigare kontroller som kommissionen eller andra kontrollorgan genomfört.

e) Resultatet av importkontroller och andra kontroller som medlemsstaters behöriga myndigheter har genomfört.

f) Uppgifter som erhållits från Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet eller liknande organ.

g) Uppgifter som erhållits från internationellt erkända organ såsom Världshälsorganisationen (WHO), Codex Alimentarius-kommissionen och Världsorganisationen för djurens hälsa (OIE), eller från andra källor.

h) Tecken på framväxande sjukdomssituationer eller andra omständigheter som kan orsaka att levande djur, levande växter, foder eller livsmedel som importeras från tredje land utgör en hälsorisk.

i) Behovet av att undersöka eller reagera på nödsituationer i ett enskilt tredjeland.

Kriterierna för att bestämma risken i enlighet med den riskvärdering som avses i a skall fastställas i enlighet med förfarandet i artikel 62.3.

4. Förfarandet och närmare bestämmelser för kontroller i tredjeländer får fastställas eller ändras i enlighet med förfarandet i artikel 62.3.

De skall särskilt inbegripa förfaranden och närmare bestämmelser om

a) kontroller i tredjeländer inom ramen för bilaterala avtal,

b) kontroller i andra tredjeländer.

Enligt samma förfarande får debiteringar för ovannämnda kontroller fastställas inbördes.

5. Om en allvarlig risk för människors eller djurs hälsa fastställs vid en gemenskapskontroll skall kommissionen omedelbart vidta alla erforderliga nödåtgärder i enlighet med artikel 53 i förordning (EG) nr 178/2002 eller skyddsbestämmelserna i annan tillämplig gemenskapslagstiftning.

6. Kommissionen skall rapportera om resultatet av varje genomförd gemenskapskontroll. Rapporten skall om så är lämpligt innehålla rekommendationer. Kommissionen skall offentliggöra rapporterna.

7. Kommissionen skall i förväg sända sitt program för kontroller i tredjeländer till medlemsstaterna och avge rapport om resultatet. Den får ändra programmet för att ta hänsyn till utvecklingen på områdena foder- och livsmedelssäkerhet, djurhälsa och växtskydd.

KAPITEL II: IMPORTVILLKOR

Artikel 47
Allmänna importvillkor

1. Kommissionen skall kräva att tredjeländer som avser att exportera varor till gemenskapen lämnar följande korrekta och aktuella uppgifter om den allmänna organisationen och förvaltningen av hälsokontrollsystem:

a) Alla sanitära bestämmelser eller växtskyddsbestämmelser som har antagits eller föreslagits inom landets territorium.

b) Alla kontroll- och inspektionsförfaranden, alla förfaranden för godkännande av produktion och karantänsbehandling, gränsvärden för bekämpningsmedel och livsmedelstillsatser som tillämpas inom landets territorium.

c) Förfaranden för riskvärdering, faktorer som beaktas samt fastställandet av relevant nivå för sanitärt skydd eller växtskydd.

d) Eventuell uppföljning av rekommendationerna som utarbetats i samband med de kontroller som avses i artikel 46.

2. De uppgifter som avses i punkt 1 skall vara proportionella i förhållande till varornas beskaffenhet och får ta hänsyn till de särskilda omständigheterna och strukturen i det tredje landet och beskaffenheten hos de produkter som exporteras till gemenskapen. Uppgifterna skall omfatta åtminstone de varor som är avsedda för export till gemenskapen.

3. De uppgifter som avses i punkterna 1 och 2 får även gälla följande:

a) Resultat av nationella kontroller av varor som är avsedda för export till gemenskapen.

b) Betydande förändringar i kontrollsystemens uppbyggnad och funktion, särskilt sådana förändringar som gjorts för att uppfylla gemenskapens bestämmelser eller rekommendationer.

4. Om ett tredjeland inte lämnar sådana uppgifter eller om sådana uppgifter är ofullständiga, får särskilda importvillkor fastställas i enlighet med förfarandet i artikel 62.3, från fall till fall och endast tillfälligt, efter samråd med det berörda tredjelandet.

5. En vägledning för hur de uppgifter som avses i punkterna 1, 2 och 3 skall sammanställas och läggas fram för kommissionen samt övergångsåtgärder som ger tredjeländerna tid att sammanställa uppgifterna skall fastställas i enlighet med förfarandet i artikel 62.2.

Artikel 48

Särskilda importvillkor

1. I den mån som de villkor och närmare förfaranden som skall iakttas vid import av varor från tredjeländer eller regioner i dessa inte föreskrivs i gemenskapslagstiftningen, särskilt i förordning (EG) nr .../2004[+], skall de vid behov fastställas i enlighet med förfarandet i artikel 62.3.

2. De villkor och närmare förfaranden som avses i punkt 1 får omfatta följande:

a) Upprättande av en förteckning över tredjeländer från vilka särskilda produkter får importeras till något av territorierna i bilaga I.

b) Utformning av förlagor till intyg som åtföljer sändningar.

c) Särskilda importvillkor beroende på produkttyp eller djurtyp och de eventuella risker som är förbundna därmed.

3. Tredjeländer skall upptas i de förteckningar som avses i punkt 2 a endast om deras behöriga myndigheter lämnar vederbörliga garantier för att gemenskapens foder- och livsmedelslagstiftning och bestämmelserna om djurhälsa eller likvärdiga bestämmelser efterlevs.

[+] EUT: För in hänvisning till förordning på samma sätt som i skäl 45 (mellan fotnoterna 2 och 3).

4. Vid upprättande eller uppdatering av förteckningarna skall följande kriterier särskilt beaktas:

a) Tredjelandets lagstiftning inom den berörda sektorn.

b) Hur den behöriga myndigheten och dess kontrollenheter i det berörda tredje landet är uppbyggda och organiserade, myndighetens eller kontrollenheternas befogenheter samt de garantier som kan lämnas vad gäller tillämpningen av den berörda lagstiftningen.

c) Om det finns adekvata offentliga kontroller.

d) Hur regelbundet och hur snabbt tredjelandet lämnar uppgifter om förekomsten av risker i samband med foder och livsmedel samt i samband med levande djur.

e) De garantier som det tredje landet ger för att

   i) de villkor som gäller för de anläggningar från vilka foder och livsmedel får importeras till gemenskapen överensstämmer eller är likvärdiga med kraven i gemenskapens foder- och livsmedelslagstiftning,

   ii) en förteckning över sådana anläggningar upprättas och hålls aktuell,

   iii) förteckningen över anläggningar och de uppdaterade versionerna av denna överlämnas till kommissionen utan dröjsmål,

   iv) den behöriga myndigheten i det tredje landet genomför regelbundna och effektiva kontroller av anläggningarna.

5. När de särskilda importvillkoren i punkt 2 c antas skall hänsyn tas till uppgifter som det berörda tredjelandet lämnat och, vid behov, resultatet av gemenskapskontroller som genomförts i ett sådant tredje land. Särskilda importvillkor får fastställas för en enstaka produkt eller en varugrupp. De får tillämpas på ett enstaka tredjeland, regioner i ett tredjeland eller en grupp av tredjeländer.

Artikel 49

Likvärdighet

1. Efter genomförandet av ett likvärdighetsavtal eller efter en tillfredsställande revision får beslut fattas, i enlighet med förfarandet i artikel 62.3, om erkännande av att åtgärder som tillämpas av tredjeländer eller dess regioner på vissa områden garanterar likvärdighet med de åtgärder som tillämpas inom gemenskapen, om tredjeländerna tillhandahåller objektiva bevis på att så är fallet.

2. I det beslut som avses i punkt 1 skall det fastställas vilka villkor som gäller för import från detta tredjeland eller denna region i ett tredjeland.

Dessa villkor får omfatta följande:

a) Vilken typ av intyg som skall åtfölja produkterna samt intygets innehåll.

b) Särskilda krav som gäller för import till gemenskapen.

c) Om nödvändigt, förfaranden för att upprätta och ändra förteckningar över regioner eller anläggningar från vilka import är tillåten.

3. Det beslut som avses i punkt 1 skall utan dröjsmål upphävas i enlighet med samma förfarande om något av de villkor för erkännande av likvärdighet som fastställdes när beslutet fattades inte längre uppfylls.

Artikel 50

Stöd till utvecklingsländer

1. I enlighet med förfarandet i artikel 62.3 får följande åtgärder vidtas och upprätthållas så länge de har en påvisbar effekt när det gäller att säkerställa att utvecklingsländerna kan följa bestämmelserna i den här förordningen:

a) Successivt införande av det krav som avses i artiklarna 47 och 48 för produkter som exporteras till gemenskapen. När behovet av särskilda tidsbegränsade undantag från kraven fastställs, (helt eller delvis), skall framstegen med att uppfylla kraven utvärderas och beaktas. I samband med det successiva införandet skall man även beakta framstegen med att bygga upp den institutionella kapacitet som avses i punkt 2.

b) Hjälp med att tillhandahålla de uppgifter som avses i artikel 47, om nödvändigt av experter från gemenskapen.

c) Främjande av gemensamma projekt mellan utvecklingsländer och medlemsstater.

d) Utarbetande av vägledningar för att bistå utvecklingsländer med att organisera offentlig kontroll av produkter som exporteras till gemenskapen.

e) Utsändande av experter från gemenskapen till utvecklingsländer för att bistå med organisationen av offentlig kontroll.

f) Deltagande av kontrollpersonal från utvecklingsländer i de kurser som avses i artikel 51.

2. Kommissionen skall inom ramen för gemenskapens politik för utvecklingssamarbete främja stödet till utvecklingsländer med avseende på foder- och livsmedelssäkerhet i allmänhet och i överensstämmelse med foder- och livsmedelsstandarder i synnerhet, för att bygga upp den institutionella kapacitet som krävs för att kraven enligt artiklarna 5, 12, 47 och 48 skall kunna uppfyllas.

KAPITEL III: UTBILDNING AV KONTROLLPERSONAL

Artikel 51
Utbildning av kontrollpersonal

1. Kommissionen får anordna kurser för den personal vid medlemsstaternas behöriga myndigheter som ansvarar för den offentliga kontroll som avses i den här förordningen. Kurserna skall syfta till att få till stånd en harmoniserad strategi för offentlig kontroll i medlemsstaterna. De får särskilt omfatta utbildning i följande:

a) Gemenskapens foder- och livsmedelslagstiftning samt bestämmelser om djurhälsa och djurskydd.

b) Kontrollmetoder och kontrolltekniker, såsom revision av de system som utarbetats av företagen för att uppfylla kraven i foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd.

c) Kontroller som skall genomföras på varor som importeras till gemenskapen.

d) Metoder och tekniker för produktion, bearbetning och marknadsföring av foder och livsmedel.

2. De kurser som avses i punkt 1 får stå öppna för deltagare från tredjeländer, särskilt utvecklingsländer.

3. Närmare bestämmelser för organisationen av kurser får fastställas i enlighet med förfarandet i artikel 62.3.

KAPITEL IV: ANNAN GEMENSKAPSVERKSAMHET

Artikel 52

Tredjeländernas kontroller i medlemsstaterna

1. Kommissionens experter får på begäran av, och i samarbete med, medlemsstaternas behöriga myndigheter bistå medlemsstaterna vid kontroller som ett tredjeland utför.

2. I sådana fall skall de medlemsstater där ett tredjeland skall utföra en kontroll underrätta kommissionen om planering, omfattning, dokumentation och andra relevanta omständigheter så att kommissionen verksamt kan delta i kontrollen.

3. Kommissionens stöd skall främst syfta till att

a) klargöra gemenskapens foder- och livsmedelslagstiftning samt bestämmelser om djurhälsa och djurskydd,

b) ge information och tillhandahålla uppgifter som finns tillgängliga på gemenskapsnivå och som kan vara till nytta vid den kontroll som ett tredjeland utför,

c) se till att tredjelandets kontroller utförs på ett enhetligt sätt.

Artikel 53

Samordnade kontrollplaner

Kommissionen får rekommendera samordnade planer i enlighet med förfarandet i artikel 62.2. Planerna skall

a) upprättas årligen i enlighet med ett program och

b) om så krävs upprättas på ad hoc-basis, främst för att bestämma förekomsten av risker i samband med foder, livsmedel eller djur.

AVDELNING VII

VERKSTÄLLIGHETSÅTGÄRDER

KAPITEL I: NATIONELLA VERKSTÄLLIGHETSÅTGÄRDER

Artikel 54

Åtgärder vid bristande efterlevnad

1. Om den behöriga myndigheten konstaterar bristande efterlevnad, skall den vidta åtgärder för att se till att företagaren avhjälper situationen. När den behöriga myndigheten beslutar vilken åtgärd som skall vidtas skall den ta hänsyn till den bristande efterlevnadens art och om företagaren tidigare visat prov på bristande efterlevnad.

2. Åtgärderna skall i tillämpliga fall omfatta följande:

a) Föreskriva sanering eller andra åtgärder som anses vara nödvändiga för att se till att foder- eller livsmedel är säkra eller att foder- eller livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd följs.

b) Begränsa eller förbjuda utsläppande på marknaden och import eller export av foder, livsmedel eller djur.

c) Övervaka och, vid behov, beordra att foder eller livsmedel återkallas, dras tillbaka från marknaden och/eller destrueras.

d) Ge tillstånd till att foder eller livsmedel används för andra ändamål än dem som de ursprungligen var avsedda för.

e) Tillfälligt avbryta driften av eller stänga hela eller delar av det berörda företaget under en lämplig tidsperiod.

f) Tillfälligt eller permanent återkalla anläggningens godkännande.

g) Åtgärderna som avses i artikel 19 för sändningar från tredjeländer.

h) Andra åtgärder som den behöriga myndigheten anser vara motiverade.

3. Den behöriga myndigheten skall till den berörda företagaren eller dennes företrädare överlämna

a) skriftlig underrättelse om sitt beslut om vilka åtgärder som skall vidtas i enlighet med punkt 1 och om skälen till beslutet och

b) information om rätten att överklaga sådana beslut och om de förfaringssätt och tidsfrister som gäller för detta.

4. I tillämpliga fall skall den behöriga myndigheten även underrätta den behöriga myndigheten i avsändarmedlemsstaten om sitt beslut.

5. Samtliga utgifter som uppkommer enligt denna artikel skall bäras av den ansvarige foder eller livsmedelsföretagaren.

Artikel 55

Sanktioner

1. Medlemsstaterna skall fastställa bestämmelser om sanktioner vid överträdelser av foder- och livsmedelslagstiftningen liksom andra gemenskapsbestämmelser om djurskydd och djurhälsa och skall vidta alla erforderliga åtgärder för att se till att dessa tillämpas. De sanktioner som föreskrivs skall vara effektiva, proportionerliga och avskräckande.

2. Medlemsstaterna skall utan dröjsmål delge kommissionen de bestämmelser som är tillämpliga vid överträdelser av foder- och livsmedelslagstiftningen och eventuella ändringar av dessa.

KAPITEL II: GEMENSKAPENS VERKSTÄLLIGHETSÅTGÄRDER

Artikel 56

Skyddsåtgärder

1. Åtgärder i enlighet med förfarandena i artikel 53 i förordning (EG) nr 178/2002 skall vidtas om

a) kommissionen har belägg för en allvarlig brist i en medlemsstats kontrollsystem, och

b) denna brist kan utgöra en möjlig och utbredd risk för människors eller djurs hälsa eller för djurskyddet, antingen direkt eller via miljön.

2. Sådana åtgärder skall antas endast när

a) det vid gemenskapskontroller har konstaterats och rapporterats bristande efterlevnad av gemenskapslagstiftningen, och

b) den berörda medlemsstaten inte har rättat till bristerna efter kommissionens begäran och inom den tidsfrist som kommissionen fastställt.

AVDELNING VIII

ANPASSNING AV GEMENSKAPSLAGSTIFTNINGEN

Artikel 57

Ändring av direktiv 96/23/EG

Direktiv 96/23/EG ändras på följande sätt:

1. Artikel 14.2 skall ersättas med följande:

"2. Gemenskapernas referenslaboratorier skall vara de laboratorier som avses i den relevanta delen av bilaga VII till förordning (EG) nr …/2004 av den ... om offentlig kontroll för att säkerställa kontrollen av efterlevnaden av foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd.*

* EUT L (Not till EUT: För in nummer och datum avseende den aktuella förordningen när den offentliggörs i EUT.)"

2. I artikel 30.1 skall den del som börjar med "När dessa nya kontroller visar ..." och slutar med "... eller använda den för andra ändamål som är godkända enligt gemenskapslagstiftningen och detta utan varken gottgörelse eller ersättning" ersättas med följande:

"När kontroller visar förekomst av icke godkända ämnen eller produkter eller när gränsvärden har överskridits skall bestämmelserna i artiklarna 19–22 i förordning (EG) nr .../2004[+] tillämpas."

[+] Not till EUT: För in numret på den aktuella förordningen.)

3. Bilaga V skall utgå.

Artikel 58

Ändring av direktiv 97/78/EG

Direktiv 97/78/EG ändras på följande sätt:

1. Artikel 1 skall ersättas med följande:

"Medlemsstaterna skall i enlighet med bestämmelserna i detta direktiv och i förordning (EG) nr .../2004 om offentlig kontroll för att säkerställa kontrollen av efterlevnaden av foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd* utföra veterinärkontroller av produkter från tredje land som förs in på något av de territorier som är förtecknade i bilaga I.*

* EUT L (Not till EUT: För in nummer och datum avseende den aktuella förordningen när den offentliggörs i EUT.)"

2. Artikel 2.2 a skall ersättas med följande:

"a) *produkter*: produkter av animaliskt ursprung enligt direktiv 89/662/EEG och 90/425/EEG, Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1774/2002 av den 3 oktober 2002 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter som inte är avsedda att användas som livsmedel[*], rådets direktiv 2002/99/EG av den 16 december 2002 om fastställande av djurhälsoregler för produktion, bearbetning, distribution och införsel av produkter av animaliskt ursprung avsedda att användas som livsmedel[**] och Europaparlamentets och rådets förordning av den ..., förordning (EG) nr .../... om fastställande av särskilda bestämmelser för genomförandet av offentlig kontroll av produkter av animaliskt ursprung avsedda att användas som livsmedel[***] Det inbegriper även de växtprodukter som avses i artikel 19.

---

[*] EGT L 273, 10.10.2002, s. 1. Förordningen senast ändrad genom kommissionens förordning (EG) nr 808/2003 (EUT L 117, 13.5.2003, s. 1).

[**] EGT L 18, 23.1.2003, s. 11.

[***] EUT L (Not till EUT: För in nummer och datum avseende den aktuella förordningen)".

3. I artikel 7.3 skall "kostnaderna för de undersökningar och kontroller som föreskrivs i rådets direktiv 85/73/EEG av den 29 januari 1985 om finansiering av de veterinära besiktningar och kontroller som anges i direktiven 89/662/EEG, 90/425/EEG, 90/675/EEG och 91/496/EEG (ändrat och kodifierat)" ersättas med "kostnader för de undersökningar och kontroller som föreskrivs i förordning (EG) nr .../2004[+]".

[+] Not till EUT: För in numret på den aktuella förordningen.

4. I artikel 10.1 b skall följande strykas: "eller, när det gäller anläggningar som har godkänts i enlighet med rådets beslut 95/408/EG av den 22 juni 1995 om villkor för upprättande, under en övergångsperiod, av provisoriska förteckningar över anläggningar i tredje land, från vilka medlemsstaterna får importera vissa produkter av animaliskt ursprung, fiskprodukter och levande tvåskaliga mollusker, en anläggning som har varit föremål för antingen gemenskapsinspektion eller nationell inspektion".

5. Artikel 12.9 skall utgå.

6. Artikel 15.5 skall utgå.

7. I artikel 16 skall följande nya punkt 4 läggas till:

"4. Närmare bestämmelser om införsel av produkter av animaliskt ursprung som är avsedda för besättning och passagerare på transportmedel i internationell trafik och om produkter av animaliskt ursprung som fjärrbeställts (t.ex. via e-post, telefon eller Internet) och levererats till konsumenten skall fastställas i enlighet med artikel 25 i förordning (EG) nr .../...[+]".

8. Artikel 21 skall utgå.

9. Artikel 23 skall utgå.

10. I artikel 24.1 andra strecksatsen skall "i enlighet med artikel 17.2 a och b" ersättas med "i enlighet med artikel 17".

[+] Not till EUT: För in numret på den aktuella förordningen.

Artikel 59

Ändring av direktiv 2000/29/EG

Följande artikel skall införas i direktiv 2000/29/EG:

"*Artikel 27a*

I detta direktiv och utan att det påverkar tillämpningen av artikel 21 i detta skall artiklarna 41–46 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr .../2004 av den ... om offentlig kontroll för att säkerställa kontrollen av efterlevnaden av foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd* vara tillämpliga.

* EUT L (Not till EUT: För in nummer och datum avseende den aktuella förordningen när den offentliggörs i EUT.)"

Artikel 60

Ändring av förordning (EG) .../...[+]

Förordning (EG) .../... [+] ändras på följande sätt:

1. I artikel 1 skall följande punkt 1a införas:

"1a. Denna förordning skall tillämpas tillsammans med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr .../2004 av den ... om offentlig kontroll för att säkerställa kontrollen av efterlevnaden av foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd. [*]

[*] EUT L (Not till EUT: För in nummer och datum avseende den aktuella förordningen när den offentliggörs i EUT.)"

2. I artikel 2

a) skall i punkt 1 leden a, b, d och e utgå och

b) i punkt 2 skall följande led ba läggas till:

"ba) Förordning (EG) nr.../...[++]"

[+] Not till EUT: För in hänvisning till den aktuella förordning som omnämns i skäl 45 mellan fotnoterna 2 och 3.

[++] Not till EUT: För in numret på den aktuella förordningen.

3. I artikel 3

a) skall punkt 1 ersättas med följande:

"1. De behöriga myndigheterna skall godkänna anläggningarna vid den tidpunkt och på det sätt som anges i artikel 31.2 i förordning (EG) nr .../...[+] ", och

b) punkterna 4 a, 4 b och 6 skall utgå.

4. Artikel 9 skall utgå.

5. Artikel 10 skall ersättas med följande:

"*Artikel 10*

För att garantera en enhetlig tillämpning av principerna och villkoren i artikel 11 i förordning (EG) nr 178/2002 och avdelning VI kapitel II i förordning (EG) nr .../..+ skall förfarandena i detta kapitel tillämpas."

[+] Not till EUT: För in numret på den aktuella förordningen.

6. I artikel 11

a) skall punkt 2 ersättas med följande:

"2. Ett tredje land skall upptas i sådana förteckningar endast om en gemenskapskontroll i det landet har ägt rum och visar att den behöriga myndigheten lämnar tillräckliga garantier enligt artikel 48.3 i förordning (EG) nr .../...[+]. Ett tredje land får emellertid upptas i sådana förteckningar utan att en gemenskapskontroll har ägt rum om

a) den risk som fastställs i enlighet med artikel 46.3 a i förordning (EG) nr .../...[+] inte motiverar detta, och

b) det fastställs, när beslut fattas om att uppta ett visst tredje land i förteckningen i enlighet med punkt 1, att annan information visar att den behöriga myndigheten ger de nödvändiga garantierna."

b) skall inledningen till punkt 4 ersättas med följande:

"4. När förteckningar upprättas eller uppdateras skall särskilt de kriterier beaktas som förtecknas i artikel 46 och artikel 48.3 i förordning (EG) nr .../...[+]. Hänsyn skall även tas till följande:" och

[+] Not till EUT: För in numret på den aktuella förordningen.

c) i punkt 4 skall leden b–h utgå.

7. Artikel 14.2 b skall ersättas med följande:

"b) alla särskilda importkrav som fastställs enligt artikel 48 i förordning (EG) nr .../...[+] ".

8. I artikel 18 skall punkterna 17–20 utgå.

Artikel 61

Upphävande av gemenskapsrättsakter

1. Direktiven 70/373/EEG, 85/591/EEG, 89/397/EEG, 93/99/EEG och 95/53/EG och besluten 93/383/EG, 98/728/EG och 1999/313/EG skall upphöra att gälla den 1 januari 2006. Direktiv 85/73/EEG skall upphöra att gälla den 1 januari 2008.

2. De tillämpningsföreskrifter som har antagits på grundval av dessa rättsakter, särskilt de som avses i bilaga VIII, skall emellertid, under förutsättning att de inte strider mot bestämmelserna i den här förordningen, fortsätta att gälla i avvaktan på att nödvändiga bestämmelser antagits på grundval av den här förordningen.

3. Hänvisningar till de upphävda rättsakterna skall anses som hänvisningar till den här förordningen.

[+] Not till EUT: För in numret på den aktuella förordningen.

AVDELNING IX

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 62

Kommittéförfarande

1. Kommissionen skall biträdas av Ständiga kommittén för livsmedelskedjan och djurhälsa som inrättats genom artikel 58 i förordning (EG) nr 178/2002, eller, när det gäller frågor som framför allt rör växtskydd, av Ständiga kommittén för växtskydd som inrättats genom rådets beslut 76/894/EEG[1].

2. När det hänvisas till denna punkt skall artiklarna 3 och 7 i beslut 1999/468/EG tillämpas, med beaktande av bestämmelserna i artikel 8 i det beslutet.

3. När det hänvisas till denna punkt skall artiklarna 5 och 7 i beslut 1999/468/EG tillämpas, med beaktande av bestämmelserna i artikel 8 i det beslutet.

Den tid som avses i artikel 5.6 i beslut 1999/468/EG skall vara tre månader.

4. Kommittén skall själv anta sin arbetsordning.

[1] EGT L 340, 9.12.1976, s. 25.

Artikel 63

Genomförandeåtgärder och övergångsbestämmelser

1. De genomförandeåtgärder och övergångsbestämmelser som krävs för att säkerställa att den här förordningen tillämpas på ett enhetligt sätt får fastställas i enlighet med förfarandet i artikel 62.3.

Detta gäller särskilt

a) delegering av kontrolluppgifter till de kontrollorgan som avses i artikel 5 och som tilldelats kontrolluppgifter före denna förordnings ikraftträdande,

b) alla ändringar med avseende på de standarder som avses i artikel 12.2,

c) den bristande efterlevnad som anges i artikel 28 och som medför kostnader härrörande från ytterligare offentliga kontroller,

d) utgifter som följer av artikel 54,

e) regler för mikrobiologiska, fysikaliska och/eller kemiska analyser vid offentlig kontroll, i synnerhet vid misstanke om risk, inbegripet övervakning av säkerheten med avseende på produkter som importeras från tredjeländer.

f) fastställande av vilka foder som skall anses vara foder av animaliskt ursprung enligt denna förordning.

2. För att kunna ta hänsyn till den särskilda karaktären hos förordningarna (EEG) nr 2092/91, (EEG) nr 2081/92 och (EEG) nr 2082/92 får det i särskilda bestämmelser som skall antas i enlighet med förfarandet i artikel 62.3 föreskrivas om nödvändiga undantag från bestämmelserna i den här förordningen och om anpassning av dessa.

Artikel 64

Ändring av bilagor och referenser till europeiska standarder

I enlighet med förfarandet i artikel 62.3

1. får bilagorna till den här förordningen uppdateras, utom bilagorna I och VI, samt bilaga V, utan att det påverkar tillämpningen av artikel 27.3, särskilt för att beakta administrativa förändringar och den vetenskapliga och/eller tekniska utvecklingen,

2. får referenserna till de europeiska standarder som anges i den här förordningen uppdateras om CEN ändrar dessa referenser.

Artikel 65

Rapport till Europaparlamentet och rådet

1. Kommissionen skall senast* överlämna en rapport till Europaparlamentet och rådet.

* Tre år efter det att denna förordning trätt i kraft.

2. Rapporten skall i synnerhet innehålla en genomgång av erfarenheterna från tillämpningen av förordningen och särskilt beakta följande:

a) På nytt bedöma räckvidden, när det gäller djurhälsa och djurskydd.

b) Se till att andra sektorer bidrar till att finansiera den offentliga kontrollen genom att utöka verksamhetsförteckningen i bilaga IV, avsnitt A och i bilaga V, avsnitt A, med särskilt beaktande av effekterna av gemenskapens hygienlagstiftning avseende foder och livsmedel efter dess antagande.

c) Fastställa uppdaterade miniminivåer för avgifter som avses i bilaga IV, avsnitt B och bilaga V, avsnitt B särskilt med beaktande av riskfaktorer.

3. Kommissionen skall i lämpliga fall låta rapporten åtföljas av relevanta förslag.

Artikel 66

Finansiellt stöd från gemenskapen

1. Nödvändiga anslag skall inom ramen för budgetförfarandet årligen beviljas för

a) kostnaderna för resor och uppehälle, som experter från medlemsstaterna åsamkas till följd av att de utsetts av kommissionen för att bistå dennas experter enligt artiklarna 45.1 och 46.1,

b) utbildningen av kontrollpersonal enligt artikel 51,

c) finansieringen av andra åtgärder som är nödvändiga för att säkerställa tillämpningen av den här förordningen.

2. Åtgärderna i punkt 1 c skall särskilt omfatta anordnande av konferenser, inrättande av databaser, publicering av information, organisering av undersökningar och anordnande av möten för att förbereda möten i Ständiga kommittén för livsmedelskedjan och djurhälsa.

3. Gemenskapen får bevilja tekniskt och finansiellt stöd för organiseringen av den verksamhet som avses i artikel 50 inom ramen för kommissionens personella och finansiella resurser.

AVDELNING X

SLUTBESTÄMMELSE

Artikel 67

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning.

Den skall tillämpas från och med den 1 januari 2006.

Artiklarna 27 och 28 skall dock tillämpas från och med den 1 januari 2007.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Strasbourg den 29.4.2004.

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande
P. COX¨

På rådets vägnar
Ordförande
M. McDOWELL

BILAGA I

TERRITORIER SOM AVSES I ARTIKEL 2.15

1. Konungariket Belgien

2. Konungariket Danmark utom Färöarna och Grönland

3. Förbundsrepubliken Tyskland

4. Konungariket Spanien utom Ceuta och Melilla

5. Republiken Grekland

6. Republiken Frankrike

7. Irland

8. Republiken Italien

9. Storhertigdömet Luxemburg

10. De regioner av Konungariket Nederländerna som är belägna i Europa

11. Republiken Portugal

12. Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland

13. Republiken Österrike

14. Republiken Finland

15. Konungariket Sverige

BILAGA II

BEHÖRIGA MYNDIGHETER

Kapitel i: ämnesområden för utbildning av personal som utför offentlig kontroll

1. Olika kontrollmetoder som revision, provtagning och inspektion.

2. Kontrollförfaranden.

3. Foder- och livsmedelslagstiftning.

4. De olika leden i produktions-, bearbetnings- och distributionskedjan och eventuella risker för människors hälsa och i förekommande fall för djurs hälsa, växtskydd och för miljön.

5. Bedömning av bristande efterlevnad av foder- och livsmedelslagstiftningen.

6. Faror inom djuruppfödning samt foder– och livsmedelsproduktion.

7. Utvärdering av tillämpningen av HACCP.

8. Ledningssystem, t.ex. kvalitetssäkringsprogram som foder– och livsmedelsföretagen svarar för, och bedömning av dessa program om de är relevanta för bestämmelserna i foder– och livsmedelslagstiftningen.

9. System för officiell certifiering.

10. Beredskapsplanering för nödsituationer, inklusive kommunikation mellan medlemsstaterna och kommissionen.

11. Rättsliga åtgärder och rättsverkningar till följd av offentlig kontroll.

12. Granskning av skriftlig eller annan dokumentation, inklusive sådan som hänger samman med kvalifikationsprövning, ackreditering och riskvärdering, som kan vara relevant för bedömningen av efterlevnaden av foder– och livsmedelslagstiftningen. Detta kan omfatta ekonomiska och handelsmässiga aspekter.

13. Andra områden, inklusive djurhälsa och djurskydd, som är nödvändiga för att säkerställa att den offentliga kontrollen utförs i enlighet med denna förordning.

KAPITEL II: ÄMNESOMRÅDEN FÖR KONTROLLARBETET

1. Den behöriga myndighetens organisation och förhållandet mellan centrala behöriga myndigheter och myndigheter till vilka de har delegerat uppgifter för att genomföra offentlig kontroll.

2. Förhållandet mellan behöriga myndigheter och kontrollorgan till vilka de har delegerat uppgifter i samband med offentlig kontroll.

3. En redogörelse för målen.

4. Personalens uppgifter, ansvar och skyldigheter.

5. Provtagningsförfaranden, kontrollmetoder och kontrollteknik, tolkning av resultat och därav följande beslut.

6. Kartläggnings- och övervakningsprogram.

7. Ömsesidigt stöd om den offentliga kontrollen förutsätter att mer än en medlemsstat vidtar åtgärder.

8. Åtgärder som skall vidtas till följd av offentlig kontroll.

9. Samarbete med andra enheter eller avdelningar vars ansvarsområden berörs.

10. Kontroll av att provtagnings- och analysmetoderna samt andra mätningar är ändamålsenliga.

11. Annan verksamhet eller information som krävs för att den offentliga kontrollen skall fungera effektivt.

BILAGA III

KARAKTERISERING AV ANALYSMETODER

1. Analysmetoderna bör karaktäriseras i enlighet med följande kriterier:

a) Noggrannhet.

b) Tillämplighet (matris och koncentrationsintervall).

c) Detektionsgräns.

d) Bestämningsgräns.

e) Precision.

f) Repeterbarhet.

g) Reproducerbarhet.

h) Utbyte.

i) Selektivitet.

j) Känslighet.

k) Linearitet.

l) Mätosäkerhet.

m) Andra kriterier, som får väljas efter behov.

2. Precisionsvärdena i 1 e skall erhållas genom kollaborativ avprövning som utförts enligt ett internationellt vedertaget protokoll för kollaborativ avprövning (t.ex. ISO 5725:1994 eller IUPAC International Harmonised Protocol) eller grunda sig på provning av att kriterierna uppfylls om resultatkriterier för analysmetoder har fastställts. Värdena för repeterbarhet och reproducerbarhet skall uttryckas på ett internationellt vedertaget sätt (t.ex. 95 % konfidensintervaller som definieras i ISO 5725:1994 eller IUPAC). Resultaten från den kollaborativa avprövningen skall publiceras eller hållas fritt tillgängliga.

3. Analysmetoder som kan användas på samma sätt för olika varugrupper bör väljas framför metoder som endast kan användas för enskilda varor.

4. Analysmetoder som endast kan valideras i ett enda laboratorium bör valideras enligt t.ex. IUPAC:s harmoniserade riktlinjer eller grunda sig på provning av att kriterierna uppfyllts om resultatkriterier för analysmetoder har fastställts.

5. Analysmetoder som antas enligt denna förordning bör utarbetas enligt den standard för analysmetoder som rekommenderas av Internationella standardiseringsorganisationen.

BILAGA IV

VERKSAMHETER OCH MINIMINIVÅER FÖR AVGIFTER ELLER PÅLAGOR I SAMBAND MED DEN OFFENTLIGA KONTROLLEN AV ANLÄGGNINGAR INOM GEMENSKAPEN

AVSNITT A: VERKSAMHETER

1. Verksamheter som omfattas av direktiven 89/662/EEG, 90/425/EEG, 93/119/EG och 96/23/EG och för vilka medlemsstaterna för närvarande tar ut avgifter enligt direktiv 85/73/EEG.

2. Godkännande av foderanläggningar.

AVSNITT B: MINIMIAVGIFTER

Medlemsstaterna skall ta ut minst följande minimiavgifter eller minimipålagor i samband med kontroller när det gäller motsvarande förteckning över produkter.

KAPITEL I :

MINIMINIVÅER FÖR AVGIFTER ELLER PÅLAGOR
FÖR BESIKTNING I SAMBAND MED SLAKT

a) Nötkött

– vuxna nötkreatur:	5 euro/djur
– unga nötkreatur:	2 euro/djur

b) Hovdjur/hästdjur: 3 euro/djur

c) Griskött: djur med en slaktvikt som

– understiger 25 kg:	0,5 euro/djur
– överstiger eller är lika med 25 kg:	1 euro/djur

d) Får- och getkött: djur med en slaktvikt som

– understiger 12 kg:	0,15 euro/djur
– överstiger eller är lika med 12 kg:	0,25 euro/djur

e) Kött av fjäderfä

– fjäderfä av släktet Gallus och pärlhöns:	0,005 euro/djur
– ankor och gäss:	0,01 euro/djur
– kalkoner:	0,025 euro/djur
– kött av uppfödda kaniner:	0,005 euro/djur

KAPITEL II:

MINIMINIVÅER FÖR AVGIFTER ELLER PÅLAGOR FÖR KONTROLL AV STYCKNINGSANLÄGGNINGAR

Per ton kött:

–	nötkött, kalvkött, griskött, hästkött, får- och getkött:	2 euro
–	fjäderfä och kött av uppfödda kaniner:	1,5 euro
–	kött från hägnat vilt samt kött av vilt:	
	• småvilt (fåglar och marklevande vilt):	1,5 euro
	• kött från ratiter (struts, emu, nandufågel):	3 euro
	• vildsvin och idisslare:	2 euro

KAPITEL III:

MINIMINIVÅER FÖR AVGIFTER ELLER PÅLAGOR
FÖR BEARBETNINGSANLÄGGNINGAR FÖR VILT

a)	Småvilt (fågel):	0,005 euro/djur
b)	Småvilt (marklevande):	0,01 euro/djur
c)	Ratiter:	0,5 euro/djur
d)	Landdäggdjur:	
	• vildsvin:	1,5 euro/djur
	• idisslare:	0,5 euro/djur

KAPITEL IV:

MINIMINIVÅER FÖR AVGIFTER ELLER PÅLAGOR
FÖR MJÖLKPRODUKTION

- 1 euro per 30 ton och
- 0,5 euro per ton därefter.

KAPITEL V:

MINIMINIVÅER FÖR AVGIFTER ELLER PÅLAGOR FÖR PRODUKTION OCH UTSLÄPPANDE PÅ MARKNADEN AV FISKERIPRODUKTER OCH VATTENBRUKSPRODUKTER

a) När fiskeriprodukter och vattenbruksprodukter släpps ut på marknaden för första gången

- 1 euro/ton för de första 50 tonnen i månaden,
- 0,5 euro/ton därefter.

b) Första försäljningen på fiskmarknaden

- 0,5 euro/ton för de första 50 tonnen i månaden,
- 0,25 euro/ton därefter.

c) Första försäljning vid bristande eller otillräcklig gradering av produktens färskhet och/eller storlek i enlighet med förordningarna (EEG) nr 103/76 och nr 104/76:

- 1 euro/ton för de första 50 tonnen i månaden,
- 0,5 euro/ton därefter.

De avgifter som tas ut för de arter som anges i bilaga II till kommissionens förordning (EEG) nr 3703/85 får inte överstiga 50 euro per sändning.

Medlemsstaterna skall ta ut 0,5 euro/ton för bearbetning av fiskeri- och vattenbruksprodukter.

BILAGA V

VERKSAMHETER OCH MINIMINIVÅER FÖR AVGIFTER ELLER PÅLAGOR FÖR OFFENTLIG KONTROLL AV VAROR OCH LEVANDE DJUR SOM INFÖRS I GEMENSKAPEN

AVSNITT A: VERKSAMHETER ELLER KONTROLLER

Verksamheter som omfattas av direktiven 97/78/EG och 91/496/EEG och för vilka medlemsstaterna för närvarande tar ut avgifter enligt direktiv 85/73/EEG.

AVSNITT B: AVGIFTER ELLER PÅLAGOR

KAPITEL I: AVGIFTER FÖR IMPORTERAT KÖTT

Minimiavgifterna för offentlig kontroll av import av kött fastställs till

- 55 euro per sändning upp till 6 ton, och därefter
- 9 euro per ton upp till 46 ton, eller
- 420 euro per sändning över 46 ton.

KAPITEL II:

AVGIFTER FÖR IMPORTERADE FISKERIPRODUKTER

1. Minimiavgifterna för offentlig kontroll av import av fiskeriprodukter fastställs till

   − 55 euro per sändning upp till 6 ton, och, därefter
   − 9 euro per ton upp till 46 ton, eller
   − 420 euro per sändning över 46 ton.

2. Ovanstående belopp skall för offentlig kontroll av import av fiskeriprodukter som transporteras som styckegods vara

   − 600 euro per fartyg med en last av fiskeriprodukter upp till 500 ton,
   − 1 200 euro per fartyg med en last av fiskeriprodukter upp till 1 000 ton,
   − 2 400 euro per fartyg med en last av fiskeriprodukter upp till 2 000 ton,
   − 3 600 euro per fartyg med en last av fiskeriprodukter över 2 000 ton.

3. När det gäller fiskeriprodukter som fångats i sin naturliga miljö och som landats direkt av ett fiskefartyg som för ett tredjelands flagga skall bestämmelserna i bilaga IV, avsnitt B, kapitel V a gälla.

KAPITEL III:

AVGIFTER ELLER PÅLAGOR FÖR KÖTTPRODUKTER, KÖTT AV FJÄDERFÄ, VILTKÖTT, KANINKÖTT, KÖTT FRÅN HÄGNAT VILT, BIPRODUKTER OCH FODER AV ANIMALISKT URSPRUNG

1. Minimiavgiften för offentlig kontroll av import av andra produkter av animaliskt ursprung än dem i kapitlen I och II eller av biprodukter av animaliskt ursprung eller foder fastställs till

   − 55 euro per sändning upp till 6 ton, och därefter
   − 9 euro per ton upp till 46 ton, eller
   − 420 euro per sändning över 46 ton.

2. Ovanstående belopp skall för offentlig kontroll av import av andra produkter av animaliskt ursprung än dem som anges i kapitlen I och II, biprodukter av animaliskt ursprung eller foder som transporteras som styckegods vara

   − 600 euro per fartyg med en last av produkter upp till 500 ton,
   − 1 200 euro per fartyg med en last av produkter upp till 1 000 ton,
   − 2 400 euro per fartyg med en last av produkter upp till 2 000 ton,
   − 3 600 euro per fartyg med en last av produkter över 2 000 ton.

KAPITEL IV:

AVGIFTER VID TRANSITERING AV SÄNDNINGAR AV VAROR OCH LEVANDE DJUR GENOM GEMENSKAPEN

Avgiften eller pålagan för offentlig kontroll av transiteringen av varor och levande djur genom gemenskapen skall fastställas till minst 30 euro, varvid beloppet skall ökas med 20 euro per kvarts timme för varje tjänsteman som medverkar vid kontrollerna.

KAPITEL V:

AVGIFTER FÖR IMPORTERADE LEVANDE DJUR

1. Avgiften för offentlig kontroll av import av levande djur fastställs

   a) för nötboskap, hästdjur, svin, får, getter, fjäderfä, kaniner och vilt samt landdäggdjuren vildsvin eller idisslare till

      − 55 euro per sändning upp till 6 ton, och därefter
      − 9 euro per ton upp till 46 ton, eller
      − 420 euro per sändning över 46 ton.

b) För andra djurarter fastställs avgiften till den faktiska inspektionskostnaden, antingen per djur eller per importerat ton, motsvarande

- 55 euro per sändning upp till 46 ton, eller
- 420 euro per sändning över 46 ton.

Dessa miniminivåer skall inte gälla import av arter som anges i kommissionens beslut 92/432/EEG.

2. På en medlemsstats begäran, som skall åtföljas av lämpligt skriftligt underlag och göras i enlighet med förfarandet i artikel 18 i direktiv 89/662/EEG, får lägre avgifter tillämpas för import från visst tredje land.

BILAGA VI

KRITERIER SOM SKALL BEAKTAS
VID BERÄKNINGEN AV AVGIFTER

1. Löner till den personal som medverkar i offentliga kontroller.

2. Kostnader för den personal som medverkar vid offentlig kontroll, inklusive kostnader för utrymmen, verktyg, utrustning, utbildning, resor och andra tillhörande kostnader.

3. Kostnader för provtagning och laboratorieanalyser.

BILAGA VII

GEMENSKAPENS REFERENSLABORATORIER

I. Gemenskapens referenslaboratorier för foder och livsmedel

1. Gemenskapens referenslaboratorium för mjölk och mjölkprodukter

AFSSA-LERHQA
94700 Maison Alfort
Frankrike

2. Gemenskapens referenslaboratorier för analys och testning avseende zoonoser (salmonella)

Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM)

3720 BA Bilthoven, Nederländerna

3. Gemenskapens referenslaboratorium för kontroll av marina biotoxiner

Ministerio de Sanidad y Consumo, Vigo, Spanien.

4. Gemenskapens referenslaboratorium för kontroll av viral och bakteriell kontamination av tvåskaliga blötdjur.

The laboratory of the Centre for Environment, Fisheries and Aquaculture Science, Weymouth, Förenade Kungariket.

5. Gemenskapens referenslaboratorier för restsubstanser

a) För de restsubstanser som förtecknas i bilaga I, grupp A 1, 2, 3, 4, grupp B 2 d och grupp B 3 d till rådets direktiv 96/23/EG.

Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM)
NL-3720 BA Bilthoven, Nederländerna

b) För de restsubstanser som förtecknas i bilaga I, grupp B 1 och grupp B 3 e till rådets direktiv 96/23/EG
samt karbadox och olakindox

Laboratoires d'études et de recherche sur les médicaments vétérinaires et les désinfectants
AFSSA – Site de Fougères
BP 90203, Frankrike

c) För de restsubstanser som förtecknas i bilaga I, grupp A 5 och grupp B 2 a, b, e till rådets direktiv 96/23/EG

Bundesamt für Verbraucherschutz und Lebensmittelsicherheit (BVL)
Postfach 140162
D–53056, Bonn, Tyskland

d) För de restsubstanser som förtecknas i bilaga I, grupp B 2 c och grupp B 3 a, b, c till rådets direktiv 96/23/EG

Istituto Superiore di Sanità
I–00161-Rom, Italien

6. Gemenskapens referenslaboratorium för TSE

Det laboratorium som avses i kapitel B i bilaga X till förordning (EG) nr 999/2001.

7. Gemenskapens referenslaboratorium för fodertillsatser

Det laboratorium som avses i bilaga II i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1831/2003 av den 22 september 2003 om fodertillsatser[1].

8. Gemenskapens referenslaboratorium för genetiskt modifierade organismer (GMO)

Det laboratorium som avses i bilagan till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 av den 22 september 2003 om genetiskt modifierade livsmedel och foder[2].

9. Gemenskapens referenslaboratorium för material avsedda att komma i kontakt med livsmedel
Kommissionens gemensamma forskningscentrum

II. Gemenskapens referenslaboratorier för djurhälsa

p.m.

---

[1] EUT L 268, 18.10.2003, s. 29.
[2] EUT L 268, 18.10.2003, s. 1.

BILAGA VIII

TILLÄMPNINGSFÖRESKRIFTER SOM SKALL FORTSÄTTA ATT GÄLLA ENLIGT ARTIKEL 61

1. Tillämpningsföreskrifter som antagits på grundval av direktiv 70/373/EEG av den 20 juli 1970 om införande av gemenskapsmetoder för provtagning och analys vid den officiella foderkontrollen

   a) Kommissionens första direktiv 71/250/EEG av den 15 juni 1971 om gemenskapsmetoder för analys vid den officiella foderkontrollen[1].

   b) Kommissionens andra direktiv 71/393/EEG av den 18 november 1971 om gemenskapsmetoder för analys vid den officiella foderkontrollen[2].

   c) Kommissionens tredje direktiv 72/199/EEG av den 27 april 1972 om gemenskapsmetoder för analys vid den officiella foderkontrollen[3].

[1] EGT L 155, 12.7.1971, s. 13. Direktivet senast ändrat genom kommissionens direktiv 1999/27/EG (EGT L 118, 6.5.1999, s. 36).

[2] EGT L 279, 20.12.1971, s. 7. Direktivet senast ändrat genom kommissionens direktiv 98/64/EG (EGT L 257, 19.9.1998, s. 14).

[3] EGT L 123, 29.5.1972, s. 6. Direktivet senast ändrat genom kommissionens direktiv 1999/79/EG (EGT L 209, 7.8.1999, s. 23).

d) Kommissionens fjärde direktiv 73/46/EEG av den 5 december 1972 om gemenskapsmetoder för analys vid den officiella foderkontrollen[1].

e) Kommissionens första direktiv 76/371/EEG av den 1 mars 1976 om gemenskapsmetoder för provtagning vid den officiella foderkontrollen[2].

f) Kommissionens sjunde direktiv 76/372/EEG av den 1 mars 1976 om gemenskapsmetoder för analys vid den officiella foderkontrollen[3].

g) Kommissionens åttonde direktiv 78/633/EEG av den 15 juni 1978 om gemenskapsmetoder för analys vid den officiella foderkontrollen[4].

h) Kommissionens nionde direktiv 81/715/EEG av den 31 juli 1981 om gemenskapsmetoder för analys vid den officiella foderkontrollen[5].

---

1 EGT L 83, 30.3.1973, s. 21. Direktivet senast ändrat genom kommissionens direktiv 1999/27/EG.

2 EGT L 102, 15.4.1976, s. 1.

3 EGT L 102, 15.4.1976, s. 8. Direktivet senast ändrat genom kommissionens direktiv 94/14/EG (EGT L 94, 13.4.1994, s. 30).

4 EGT L 206, 29.7.1978, s. 43. Direktivet senast ändrat genom kommissionens direktiv 84/4/EEG (EGT L 15, 18.1.1984, s. 28).

5 EGT L 257, 10.9.1981, s. 38.

i) Kommissionens tionde direktiv 84/425/EEG av den 25 juli 1984 om gemenskapsmetoder för analys vid den officiella foderkontrollen[1].

j) Kommissionens elfte direktiv 93/70/EEG av den 28 juli 1993 om gemenskapsmetoder för analys vid den officiella foderkontrollen[2].

k) Kommissionens tolfte direktiv 93/117/EEG av den 17 december 1993 om fastställande av gemenskapsmetoder för analys vid den officiella foderkontrollen[3].

l) Kommissionens direktiv 98/64/EG av den 3 september 1998 om fastställandet av gemenskapsmetoder för analys av aminosyror, råoljor och råfetter och olakindox i djurfoder[4].

m) Kommissionens direktiv 2003/126/EG av den 23 december 2003 om analysmetoder för identifiering av beståndsdelar av animaliskt ursprung i foder för den officiella foderkontrollen[5].

n) Kommissionens direktiv 1999/27/EG av den 20 april 1999 om fastställande av gemenskapsmetoder för analys av amprolium, diclazuril och karbadox i djurfoder[6].

---

1 EGT L 238, 6.9.1984, s. 34.
2 EGT L 234, 17.9.1993, s. 17.
3 EGT L 329, 30.12.1993, s. 54.
4 EGT L 257, 19.9.1998, s. 14.
5 EUT L 339, 24.12.2003, s. 78.
6 EGT L 118, 6.5.1999, s. 36.

o) Kommissionens direktiv 1999/76/EG av den 23 juli 1999 om fastställande av gemenskapsmetoder för bestämning av natriumlasalocid i foder[1].

p) Kommissionens direktiv 2000/45/EG av den 6 juli 2000 om fastställande av gemenskapsmetoder för bestämning av A-vitamin, E-vitamin och tryptofan i djurfoder[2].

q) Kommissionens direktiv 2002/70/EG av den 26 juli 2002 om fastställande av krav för bestämning av gränsvärden för dioxiner och dioxinlika PCB i foder[3].

2. Tillämpningsföreskrifter som antagits på grundval av direktiv 95/53/EG av den 25 oktober 1995 om fastställande av principerna för organisationen av officiell kontroll på djurfoderområdet.

Kommissionens direktiv 98/68/EG av den 10 september 1998 om fastställande av det standarddokument som avses i artikel 9.1 i rådets direktiv 95/53/EG och av vissa regler för kontroller vid införsel till gemenskapen av djurfoder från tredje land[4].

---

1 EGT L 207, 6.8.1999, s. 13.
2 EGT L 174, 13.7.2000, s. 32.
3 EGT L 209, 6.8.2002, s. 15.
4 EGT L 261, 24.9.1998, s. 32.

I

(Rättsakter vilkas publicering är obligatorisk)

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 2160/2003
av den 17 november 2003
om bekämpning av salmonella och vissa andra livsmedelsburna zoonotiska smittämnen

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 152.4 b i detta,

med beaktande av kommissionens förslag ([1]),

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ([2]),

efter att ha hört Regionkommittén,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget ([3]), och

av följande skäl:

(1) I förteckningen i bilaga I till fördraget upptas levande djur och livsmedel av animaliskt ursprung. Djurhållning inom lantbruket och utsläppande på marknaden av livsmedel av animaliskt ursprung utgör en viktig inkomstkälla för lantbrukarna. En rationell utveckling av denna sektor kan uppnås med hjälp av veterinära åtgärder i syfte att förbättra folk- och djurhälsa inom gemenskapen.

(2) Det är av största vikt att människor skyddas mot sjukdomar och infektioner som direkt eller indirekt kan överföras mellan djur och människor (zoonoser).

(3) Zoonoser som kan överföras genom livsmedel kan förorsaka mänskligt lidande och medföra ekonomiska förluster för livsmedelsproducenter och livsmedelsindustrin.

(4) Zoonoser som överförs via andra källor än livsmedel, t.ex. genom kontakt med vilda djur och sällskapsdjur, är också ett problem.

(5) Zoonoser på primärproduktionsnivå måste kontrolleras på tillfredsställande sätt för att målen i denna förordning skall uppnås. När det gäller direkt leverans av små kvantiteter primärprodukter från det livsmedelsföretag som producerar dem till slutkonsumenten eller till lokala affärer är det emellertid lämpligt att skydda folkhälsan genom nationell lagstiftning. I detta fall finns det nära förbindelser mellan producent och konsument. Sådan produktion bör inte utgöra något större bidrag till den genomsnittliga förekomsten av zoonoser i djurpopulationen inom gemenskapen som helhet. De allmänna kraven för provtagning och analys är kanske inte praktiska eller lämpliga för de producenter med ett mycket litet antal djur som finns i regioner med särskilda geografiska begränsningar.

(6) I rådets direktiv 92/117/EEG av den 17 december 1992 om skyddsåtgärder mot specifika zoonoser och zoonotiska agenser hos djur och animaliska produkter för att förhindra utbrott av livsmedelsburna infektioner och förgiftningar ([4]) föreskrivs att ett övervakningssystem för vissa zoonoser skall införas samt att salmonella i vissa fjäderfäbesättningar skall bekämpas.

(7) I det direktivet krävdes att medlemsstaterna för kommissionen skulle redovisa de nationella åtgärder som de vidtog för att uppnå direktivets syften och att medlemsstaterna skulle införa program för övervakning av salmonella hos fjäderfä. Detta krav har dock tillfälligt upphört genom rådets direktiv 97/22/EG ([5]) om ändring av direktiv 92/117/EEG i avvaktan på den översyn som föreskrivs i artikel 15a i direktiv 92/117/EEG.

([1]) EGT C 304 E, 30.10.2001, s. 260.
([2]) EGT C 94, 18.4.2002, s. 18.
([3]) Europaparlamentets yttrande av den 15 maj 2002 (EUT C 180 E, 31.7.2003, s. 160), rådets gemensamma ståndpunkt av den 20 februari 2003 (EUT C 90 E, 15.4.2003, s. 25) samt Europaparlamentets ståndpunkt av den 19 juni 2003 (ännu inte offentliggjort i EUT). Rådets beslut av den 29 september 2003.
([4]) EGT L 62, 15.3.1993, s. 38. Direktivet senast ändrat genom rådets förordning (EG) nr 806/2003 (EUT L 122, 16.5.2003, s. 1).
([5]) EGT L 113, 30.4.1997, s. 9.

(8) Många av medlemsstaterna har redan lämnat in sina program för övervakning av salmonella, och dessa har godkänts av kommissionen. Samtliga medlemsstater måste därutöver från och med den 1 januari 1998 uppfylla de minimiåtgärder avseende salmonella som anges i avdelning I i bilaga III till direktiv 92/117/EEG samt införa bestämmelser om vilka åtgärder som skall vidtas för att undvika att ett jordbruksföretag drabbas av salmonella.

(9) Dessa minimiåtgärder inriktar sig på övervakning och kontroll av salmonella i avelsbesättningar av *Gallus gallus*. Enligt direktiv 92/117/EEG skall särskilda åtgärder vidtas för att bekämpa infektionen då serotyper av *Salmonella enteritidis* eller *Salmonella typhimurium* påvisas och bekräftas i proven.

(10) Bestämmelser om övervakning och bekämpning av vissa zoonoser i djurpopulationer återfinns även i annan gemenskapslagstiftning. Sådana finns särskilt i rådets direktiv 64/432/EEG av den 26 juni 1964 om djurhälsoproblem som påverkar handeln med nötkreatur och svin inom gemenskapen [1] när det gäller bovin tuberkulos och bovin brucellos. I rådets direktiv 91/68/EEG av den 28 januari 1991 om djurhälsovillkor för handeln med får och getter inom gemenskapen [2] behandlas ovin och kaprin brucellos. Denna förordning bör inte leda till onödig dubblering av dessa befintliga bestämmelser.

(11) Framtida gemenskapslagstiftning om livsmedelshygien bör emellertid dessutom innehålla bestämmelser om särskilda aspekter av förebyggande, bekämpning och övervakning av zoonoser och zoonotiska smittämnen samt särskilda krav för livsmedlens mikrobiologiska kvalitet.

(12) Enligt direktiv 92/117/EEG skall data samlas in om förekomsten av zoonoser och zoonotiska smittämnen i foder, djur, livsmedel och hos människor. Även om det system som används för att samla in data inte har harmoniserats och därför inte tillåter jämförelser mellan medlemsstaterna, utgör det en grund för bedömningen av den nuvarande situationen beträffande zoonoser och zoonotiska smittämnen inom gemenskapen.

(13) De data som samlats in via systemet visar att vissa zoonotiska smittämnen, nämligen *Salmonella* spp. och *Campylobacter* spp., orsakar majoriteten av zoonosfall hos människor. Det verkar som om antalet salmonellafall hos människor är på nedgång, särskilt sådana som orsakats av *Salmonella enteritidis* och *Salmonella typhimurium*, vilket visar att gemenskapens bekämpningsåtgärder i detta avseende har varit framgångsrika. Det är dock troligt att många fall aldrig rapporteras och att de data som samlas in därför inte ger en fullständig bild av situationen.

(14) Vetenskapliga kommittén för veterinära åtgärder till skydd för människors hälsa ansåg i sitt yttrande om zoonoser av den 12 april 2000 att de åtgärder som vidtagits fram till denna tidpunkt för att bekämpa livsmedelsburna zoonotiska infektioner var otillräckliga. Den ansåg vidare att de epidemiologiska data som samlades in av medlemsstaterna var ofullständiga och inte helt jämförbara. Kommittén rekommenderade därför att övervakningsåtgärderna skulle förbättras och angav samtidigt olika alternativ för riskhantering.

(15) Det är följaktligen nödvändigt att förbättra nuvarande bekämpningssystem för vissa zoonotiska smittämnen. Samtidigt kommer bestämmelserna i direktiv 92/117/EEG om ett system för övervakning och insamling av data att ersättas av bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/99/EG av den 17 november 2003 om övervakning av zoonoser och zoonotiska smittämnen, om ändring av rådets beslut 90/424/EEG och om upphävande av rådets direktiv 92/117/EEG [3].

(16) Bekämpningen bör in princip omfatta hela livsmedelskedjan ”från gård till bord”.

(17) Bekämpningen bör i allmänhet regleras genom gemenskapens bestämmelser på områdena foder, djurhälsa och livsmedelshygien.

(18) För vissa zoonoser och zoonotiska smittämnen är det dock nödvändigt att fastställa särskilda krav för bekämpningen.

(19) Dessa särskilda krav bör grunda sig på de mål som satts upp för att minska förekomsten av zoonoser och zoonotiska smittämnen.

(20) Målen bör fastställas för zoonoser och zoonotiska smittämnen i olika djurpopulationer, med särskilt beaktande av deras frekvens och epidemiologiska utveckling i djur- och människopopulationer, foder och livsmedel, deras skadlighet för människor, deras potentiella ekonomiska konsekvenser, vetenskapliga utlåtanden samt förekomsten av lämpliga åtgärder för att minska deras prevalens. Vid behov kan mål också fastställas för andra delar av livsmedelskedjan.

[1] EGT 121, 29.7.1964, s. 1977/64. Direktivet senast ändrat genom kommissionens förordning nr 1226/2002/EG (EGT L 179, 9.7.2002, s. 13).

[2] EGT L 46, 19.2.1991, s. 19. Direktivet senast ändrat genom förordning (EG) nr 806/2003.

[3] Se sidan 31 i detta nummer av EUT.

(21) För att ovannämnda mål skall kunna uppnås i god tid bör medlemsstaterna införa särskilda kontrollprogram, som bör godkännas av gemenskapen.

(22) Huvudansvaret för livsmedelssäkerheten bör ligga på foder- och livsmedelsföretagaren. Medlemsstaterna bör därför främja utvecklingen av kontrollprogram som omfattar hela sektorer.

(23) Det är möjligt att medlemsstaterna och foder- och livsmedelsföretagaren vill använda sig av särskilda bekämpningsmetoder i sina kontrollprogram. Vissa metoder kanske dock inte kan godtas, särskilt om de försvårar måluppfyllelsen i allmänhet, interfererar specifikt på nödvändiga testsystem eller skapar potentiella risker för folkhälsan. Lämpliga förfaranden bör därför fastställas, som gör det möjligt för kommissionen att besluta att vissa bekämpningsmetoder inte får användas inom kontrollprogrammen.

(24) Det är också möjligt att det finns eller kommer att tas fram bekämpningsmetoder som i sig själva inte omfattas av några gemenskapsbestämmelser om produktgodkännande, men som skulle kunna bidra till att målen för minskad prevalens av vissa zoonoser och zoonotiska smittämnen lättare uppfylls. Det bör därför vara möjligt att godkänna användning av sådana metoder på gemenskapsnivå.

(25) Det kommer att vara nödvändigt att se till att återbesättningen av djur görs från flockar eller besättningar som har kontrollerats enligt bestämmelserna i denna förordning. Testresultaten från ett pågående särskilt kontrollprogram bör meddelas den som köper djur. Gemenskapslagstiftningen om handel inom gemenskapen och om import från tredje land, särskilt när det gäller sändningar av levande djur och kläckägg, bör därför kompletteras med särskilda krav. Motsvarande ändringar bör också göras i direktiv 64/432/EEG, rådets direktiv 72/462/EEG av den 12 december 1972 om hälsoproblem och problem som rör veterinärbesiktning vid import från tredje land av nötkreatur, svin och färskt kött ([1]) och rådets direktiv 90/539/EEG av den 15 oktober 1990 om djurhälsovillkor för handel inom gemenskapen med och för import från tredje land av fjäderfä och kläckningsägg ([2]).

([1]) EGT L 302, 31.12.1972, s. 28. Direktivet senast ändrat genom kommissionens förordning (EG) nr 807/2003 (EGT L 122, 16.5.2003, s. 36).

([2]) EGT L 303, 31.10.1990, s. 6. Direktivet senast ändrat genom förordning (EG) nr 806/2003.

(26) Antagandet av denna förordning bör inte ha några konsekvenser för de tilläggsgarantier som Finland och Sverige fick vid anslutningen till gemenskapen och som har bekräftats av kommissionens besluten 94/968/EG ([3]), 95/50/EG ([4]), 95/160/EG ([5]), 95/161/EG ([6]), 95/168/EG ([7]) och rådets besluten 95/409/EG ([8]), 95/410/EG ([9]) och 95/411/EG ([10]). I förordningen bör det anges bestämmelser för ett förfarande som under en övergångsperiod beviljar garantier åt alla medlemsstater som har ett godkänt nationellt kontrollprogram som går utöver gemenskapens minimikrav avseende salmonella. Resultaten från provtagningar på levande djur och kläckägg som saluförs i en sådan medlemsstat bör uppfylla de kriterier som fastställs i kontrollprogrammet på nationell nivå. I framtida gemenskapslagstiftning om hygien för livsmedel av animaliskt ursprung bör det föreskrivas ett liknande förfarande vad avser kött och konsumtionsägg.

(27) Tredje länder som exporterar till gemenskapen måste samtidigt som åtgärder tillämpas i gemenskapen genomföra likvärdiga åtgärder för bekämpning av zoonoser.

(28) Vad gäller bekämpning av salmonella tyder de flesta föreliggande data på att fjäderfäprodukter utgör en viktig källa till salmonella hos människor. Bekämpningsåtgärder bör därför tillämpas vid denna typ av produktion, vilket betyder att de åtgärder som inleddes under direktiv 92/117/EEG bör utvidgas. För produktion av konsumtionsägg är det av betydelse att särskilda åtgärder fastställs för utsläppande på marknaden av produkter från flockar som vid provtagning inte har befunnits fria från salmonella. För kött från fjäderfä är målet att det kött som släpps ut på marknaden med rimlig säkerhet är fritt från relevant salmonella. Livsmedelsföretagarna behöver en övergångsperiod för att anpassa sig till de planerade åtgärderna, som i sin tur kan utvidgas, bland annat med hänsyn till den vetenskapliga riskbedömningen.

(29) Det är lämpligt att utse nationella referenslaboratorier och referenslaboratorier i gemenskapens regi för att ge råd och stöd i frågor som omfattas av denna förordning.

(30) För att säkerställa att denna förordning tillämpas på ett enhetligt sätt, bör det fastställas bestämmelser om genomförandet av kontroller och inspektioner i gemenskapens regi i enlighet med annan gemenskapslagstiftning på detta område.

([3]) EGT L 371, 31.12.1994, s. 36.

([4]) EGT L 53, 9.3.1995, s. 31.

([5]) EGT L 105, 9.5.1995, s. 40. Beslutet senast ändrat genom beslut 97/278/EG (EGT L 110, 26.4.1997, s. 77).

([6]) EGT L 105, 9.5.1995, s. 44. Beslutet senast ändrat genom beslut 97/278/EG.

([7]) EGT L 109, 16.5.1995, s. 44. Beslutet senast ändrat genom beslut 97/278/EG.

([8]) EGT L 243, 11.10.1995, s. 21. Beslutet ändrat genom beslut 98/227/EG (EGT L 87, 21.3.1998, s. 14).

([9]) EGT L 243, 11.10.1995, s. 25. Beslutet ändrat genom beslut 98/227/EG.

([10]) EGT L 243, 11.10.1995, s. 29. Beslutet ändrat genom beslut 98/227/EG.

(31) Det bör fastställas ändamålsenliga förfaranden för att ändra vissa bestämmelser i denna förordning till följd av den tekniska och vetenskapliga utvecklingen och för att anta tillämpningsföreskrifter och övergångsbestämmelser.

(32) För att kunna ta hänsyn till den tekniska och vetenskapliga utvecklingen bör ett nära och välfungerande samarbete mellan kommissionen och medlemsstaterna säkerställas inom ramen för den ständiga kommitté som inrättades genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 av den 28 januari 2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning, om inrättande av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet. ([1])

(33) De åtgärder som är nödvändiga för att genomföra denna förordning bör antas i enlighet med rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter ([2]).

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL 1

INLEDANDE BESTÄMMELSER

Artikel 1

Syfte och räckvidd

1. Syftet med denna förordning är att säkerställa att ändamålsenliga och effektiva åtgärder vidtas för att upptäcka och bekämpa salmonella och andra zoonotiska smittämnen vid alla relevanta led inom produktion, bearbetning och distribution – i synnerhet på primärproduktionsnivå – inbegripet i foder i syfte att minska deras förekomst och de risker de medför för folkhälsan.

2. Förordningen omfattar följande:

a) Fastställande av mål för att minska prevalensen av vissa zoonoser i djurpopulationer

   i) i primärproduktionsledet, och

   ii) när så är lämpligt för berörda zoonoser och zoonotiska smittämnen, i andra led i livsmedelskedjan, inklusive i livsmedel och i foder.

b) Godkännande av särskilda bekämpningsprogram, som utarbetats av medlemsstaterna och livsmedelsföretag och foderföretag.

c) Antagande av särskilda bestämmelser om vissa bekämpningsmetoder som används för att minska prevalensen av zoonoser och zoonotiska smittämnen.

d) Antagande av bestämmelser om handeln inom gemenskapen med vissa djur och om import från tredje land av sådana djur och produkter därav.

3. Denna förordning skall inte tillämpas på primärproduktion

a) för privat enskilt bruk, eller

b) som leder till direkt leverans, från producenten, av små mängder primärprodukter till slutkonsumenten eller till lokala detaljhandelsanläggningar som levererar primärprodukter direkt till slutkonsumenten.

4. Medlemsstaterna skall i nationell lagstiftning fastställa regler för reglering av den verksamhet som avses i punkt 3 b. Sådana nationella regler skall garantera att förordningens mål uppnås.

5. Denna förordning skall inte påverka tillämpningen av mer specifika gemenskapsbestämmelser om djurhälsa, foder, livsmedelshygien, smittsamma sjukdomar hos människan, hälsa och säkerhet på arbetsplatsen, genteknik och transmissibel spongiform encefalopati.

Artikel 2

Definitioner

I denna förordning används följande definitioner:

1. Definitionerna i förordning (EG) nr 178/2002 skall användas.

2. Definitionerna i direktiv 2003/99/EG skall användas.

3. Även följande definitioner skall användas:

   a) *besättning*: ett eller en grupp av djur som hålls i en anläggning som en epidemiologisk enhet.

   b) *flock*: alla fjäderfän med samma hälsostatus som hålls på samma fastighet eller inom samma inhägnad och som utgör en enda epidemiologisk enhet; för fjäderfä som hålls inomhus omfattar detta alla fåglar som delar samma luftvolym.

Artikel 3

Behöriga myndigheter

1. Varje medlemsstat skall utse en eller flera behöriga myndigheter för tillämpningen av denna förordning samt underrätta kommissionen om detta. Om en medlemsstat utser fler än en behörig myndighet, skall den

a) underrätta kommissionen om vilken behörig myndighet som skall fungera som kontaktpunkt för kontakter med kommissionen, och

b) se till att de behöriga myndigheterna samarbetar så att det garanteras att kraven i denna förordning genomförs på rätt sätt.

2. Den eller de behöriga myndigheterna skall särskilt ansvara för följande:

a) Utarbeta sådana program som föreskrivs i artikel 5.1 och förbereda nödvändiga ändringar av programmen, särskilt mot bakgrund av de data och resultat som erhålls.

([1]) EGT L 31, 1.2.2002, s. 1.
([2]) EGT L 184, 17.7.1999, s. 23.

b) Samla in alla data som är nödvändiga för att utvärdera de använda metoderna samt resultaten från de nationella kontrollprogram som föreskrivs i artikel 5 och varje år överlämna dessa data och resultat till kommissionen, inbegripet resultatet från eventuella undersökningar, med beaktande av de bestämmelser som fastställts i enlighet med artikel 9.1 i direktiv 2003/99/EG.

c) Genomföra regelbundna kontroller på plats av livsmedelsföretagen och, vid behov på foderföretagen, för att kontrollera efterlevnaden av denna förordning.

KAPITEL II

GEMENSKAPENS MÅL

Artikel 4

Gemenskapens mål för att minska prevalensen av zoonoser och zoonotiska smittämnen

1. Gemenskapsmål skall fastställas för att minska prevalensen av de zoonoser och zoonotiska smittämnen som förtecknas i första kolumnen i bilaga I inom de djurpopulationer som förtecknas i andra kolumnen i samma bilaga, med beaktande särskilt av följande:

a) Erfarenheter av gällande nationell lagstiftning.

b) Information som överlämnats till kommissionen eller Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet i enlighet med gällande gemenskapskrav, särskilt i samband med de uppgifter som föreskrivs i direktiv 2003/99/EG, särskilt artikel 5 i detta.

Målen och eventuella ändringar av dessa skall fastställas i enlighet med förfarandet i artikel 14.2.

2. Målen i punkt 1 skall omfatta åtminstone följande:

a) Ett tal som anger

i) den högsta procentuella andel epidemiologiska enheter som får visa positiv reaktion, och/eller

ii) den lägsta procentuella minskning av antalet epidemiologiska enheter som får visa positiv reaktion.

b) Den maximala tidsfrist inom vilken målet måste uppnås.

c) Definition av de epidemiologiska enheter som avses i a.

d) Fastställande av de provtagningsprogram som är nödvändiga för att kontrollera om målet har uppnåtts.

e) När det är relevant, definition av de serotyper som är av betydelse för folkhälsan eller av andra undergrupper av zoonoser eller zoonotiska smittämnen som förtecknas i första kolumnen i bilaga I, med beaktande av de allmänna kriterier som förtecknas i punkt 6 c och alla specifika kriterier som anges i bilaga III.

3. Gemenskapens mål skall första gången fastställas före de relevanta datum som anges i fjärde kolumnen i bilaga I.

4. a) När varje gemenskapsmål definieras, skall kommissionen lägga fram en analys om de kostnader och den nytta som förväntas. I denna analys skall särskilt hänsyn tas till de kriterier som fastställs i punkt 6 c. Medlemsstaterna skall på begäran ge kommissionen allt nödvändigt stöd för att möjliggöra förberedelsen av analysen.

b) Varje gång innan kommissionen föreslår ett gemenskapsmål skall den rådgöra med medlemsstaterna i den kommitté det hänvisas till i artikel 14.1 om resultaten av analysen.

c) Mot bakgrund av resultaten av denna analys och samrådet med medlemsstaterna skall kommissionen när så är lämpligt föreslå gemenskapsmål.

5. Genom undantag från punkterna 2 e och 4 skall dock under en övergångsperiod följande regler tillämpas på fjäderfä.

De gemenskapsmål som fastställts för avelsflockar av *Gallus gallus* under denna övergångsperiod skall omfatta de fem vanligast förekommande serotyperna av salmonella vid salmonella hos människor, vilka skall identifieras på grundval av data som insamlats genom EG:s övervakningssystem. De gemenskapsmål som fastställts för värphöns, broilers och kalkoner under denna övergångsperiod skall omfatta *Salmonella enteritidis* och *Salmonella typhimurium*. Vid behov får emellertid dessa mål utsträckas till att omfatta andra serotyper på grundval av resultatet av en analys utförd i enlighet med punkt 4.

Övergångsperioden skall gälla för varje gemenskapsmål för minskning av prevalensen av salmonella hos fjäderfä. Den skall vid varje tillfälle löpa under tre år och börja löpa den dag som anges i femte kolumnen i bilaga I.

6. a) Bilaga I får ändras i enlighet med förfarandet i artikel 14.2 för de syften som anges i led b med särskilt beaktande av kriterierna i led c.

b) Ändringar i bilaga I får ha till följd att tillämpningsområdet för kraven på att fastställa gemenskapsmål ändras genom att utöka, inskränka eller ändra

i) de berörda zoonoserna eller zoonotiska smittämnena,

ii) de berörda leden i livsmedelskedjan, och/eller

iii) de berörda djurpopulationerna.

c) Följande kriterier avseende zoonoser och zoonotiska smittämnen skall beaktas innan bilaga I ändras:

i) Frekvens i djurpopulationer och befolkningsgrupper, foder och livsmedel.

ii) Skadlighet för människors hälsa.

iii) Ekonomiska konsekvenser för djur- och folkhälsovård samt för foder- och livsmedelsföretag.

iv) Epidemiologiska trender i djurpopulationer och befolkningsgrupper, foder och livsmedel.

v) Vetenskapliga utlåtanden.

vi) Teknisk utveckling, särskilt avseende befintliga kontrollmöjligheters genomförbarhet i praktiken.

vii) Krav och trender när det gäller avelssystem och produktionsmetoder.

7. Bilaga III får ändras eller kompletteras i enlighet med förfarandet i artikel 14.2.

8. Kommissionen skall se över genomförandet av gemenskapsmålen och beakta denna översyn när den föreslår nya mål.

9. De åtgärder som vidtas för att minska förekomsten av de zoonoser och zoonotiska smittämnen som förtecknas i bilaga I skall genomföras i enlighet med bestämmelserna i denna förordning och bestämmelser som antas med stöd av denna förordning.

KAPITEL III

KONTROLLPROGRAM

Artikel 5

Nationella kontrollprogram

1. Medlemsstaterna skall för att uppnå de gemenskapsmål som föreskrivs i artikel 4 fastställa nationella kontrollprogram för alla de zoonoser och zoonotiska smittämnen som förtecknas i bilaga I. Nationella kontrollprogram skall beakta den geografiska spridningen av olika zoonoser inom varje medlemsstat samt de finansiella konsekvenserna för primärproducenter och livsmedels- och foderföretag till följd av upprättandet av effektiva kontroller.

2. De nationella kontrollprogrammen skall löpa kontinuerligt och omfatta en sammanhängande tidsperiod på minst tre år.

3. De nationella kontrollprogrammen skall

a) göra det möjligt att påvisa zoonoser och zoonotiska smittämnen enligt de allmänna kraven och minimikraven för provtagning i bilaga II,

b) fastställa de skyldigheter som åligger behöriga myndigheter respektive livsmedelsföretagare och foderföretagare,

c) ange vilka bekämpningsåtgärder som skall vidtas då zoonoser eller zoonotiska smittämnen har påvisats, särskilt sådana åtgärder som syftar till att skydda människors hälsa, inklusive tillämpning av de särskilda kraven i bilaga II,

d) göra det möjligt att utvärdera förbättringar som skett till följd av bestämmelserna i programmen samt att se över dessa program, särskilt mot bakgrund av resultatet som erhållits genom att zoonoser och zoonotiska smittämnen påvisats.

4. De nationella kontrollprogrammen skall omfatta minst följande led i livsmedelskedjan:

a) Foderproduktion.

b) Primärproduktion av djur.

c) Bearbetning och beredning av livsmedel av animaliskt ursprung.

5. Som en del av de officiella kontroller som fastställs i del A i bilaga II skall nationella kontrollprogram, där så är relevant, innehålla bestämmelser för provtagningsmetoder samt kriterier för att bedöma resultaten av dessa provtagningar, för provtagning av djur och kläckägg som transporteras inom det nationella territoriet.

6. De krav och minimikrav för provtagning som fastställs i bilaga II får ändras, anpassas eller utökas i enlighet med förfarandet i artikel 14.2, efter det att särskilt kriterierna i artikel 4.6 c har beaktats.

7. Medlemsstaterna skall, inom sex månader efter fastställandet av gemenskapsmålen i artikel 4, lämna in sina nationella kontrollprogram till kommissionen och samtidigt ange vilka åtgärder som skall genomföras.

Artikel 6

Godkännande av de nationella kontrollprogrammen

1. Efter det att en medlemsstat har överlämnat ett nationellt kontrollprogram i enlighet med artikel 5 skall kommissionen ha två månader på sig för att infordra all ytterligare relevant och nödvändig information från medlemsstaten. Medlemsstaten skall tillhandahålla denna kompletterande information inom två månader efter det att en begäran mottagits. Kommissionen skall, inom två månader efter att ha mottagit sådan kompletterande information eller – om den inte begärt någon sådan information – inom sex månader efter det att medlemsstaten överlämnat kontrollprogrammet, fastställa om det är förenligt med de relevanta bestämmelserna, inbegripet särskilt bestämmelserna i denna förordning.

2. När kommissionen har fastställt att ett nationellt kontrollprogram är förenligt med bestämmelserna, eller på begäran av den medlemsstat som lämnat det, skall programmet bedömas utan onödigt dröjsmål, så att det kan godkännas i enlighet med förfarandet i artikel 14.2.

3. Ändringar av ett program som tidigare godkänts i enlighet med punkt 2 får godkännas i enlighet med förfarandet i artikel 14.2 för att ta hänsyn till ändrade förhållanden i den berörda medlemsstaten, särskilt mot bakgrund av de resultat som avses i artikel 5.3 d.

Artikel 7

Livsmedels- och foderföretagares kontrollprogram

1. Livsmedels- och foderföretag, eller organisationer som företräder sådana, får införa kontrollprogram som i möjligaste mån skall omfatta alla led i produktionen, bearbetningen och distributionen.

2. Om livsmedels- och foderföretagare, eller organisationer som företräder dessa, vill att deras kontrollprogram skall ingå i ett nationellt kontrollprogram, skall de lämna in sina kontrollprogram samt alla eventuella ändringar av dessa för godkännande till den behöriga myndigheten i den medlemsstat där de verkar. Om den berörda verksamheten bedrivs i olika medlemsstater, skall programmen godkännas separat för varje medlemsstat.

3. Den behöriga myndigheten får godkänna de kontrollprogram som lämnas in i enlighet med punkt 2 endast om den bedömer att kontrollprogrammen uppfyller de relevanta kraven i bilaga II och målen i det berörda nationella kontrollprogrammet.

4. Medlemsstaterna skall föra uppdaterade förteckningar över godkända kontrollprogram som leds av livsmedels- och foderföretagare eller av organisationer som företräder dessa. Dessa förteckningar skall på begäran ställas till kommissionens förfogande.

5. Livsmedels- och foderföretagare eller organisationer som företräder dessa skall regelbundet informera de behöriga myndigheterna om resultaten av kontrollprogrammen.

KAPITEL IV

BEKÄMPNINGSMETODER

Artikel 8

Särskilda bekämpningsmetoder

1. På initiativ av kommissionen eller på begäran av en medlemsstat får i enlighet med förfarandet i artikel 14.2

a) beslut fattas om att särskilda bekämpningsmetoder får eller skall tillämpas för att minska prevalansen av zoonoser och zoonotiska smittämnen vid primärproduktion av djur eller i andra led i näringskedjan,

b) bestämmelser införas rörande villkor för användning av de metoder som avses i a,

c) närmare bestämmelser införas om nödvändiga dokument och förfaranden samt minimikrav för de metoder som avses i led a,

d) beslut fattas om att vissa särskilda bekämpningsmetoder inte får användas inom kontrollprogrammen.

2. Bestämmelserna i punkt 1 a–c skall inte tillämpas på metoder som innebär att ämnen eller tekniker som omfattas av gemenskapens lagstiftning om foder, livsmedelstillsatser och veterinärmedicinska läkemedel används.

KAPITEL V

HANDEL

Artikel 9

Handel inom gemenskapen

1. Från och med de datum som anges i kolumn 5 i bilaga I skall ursprungsflockar eller ursprungsbesättningar av de arter som förtecknas i kolumn 2 testas med avseende på de zoonoser och zoonotiska smittämnen som förtecknas i kolumn 1, innan några levande djur eller kläckägg får sändas iväg från det ursprungliga livsmedelsföretaget. Datum för testet och testresultatet skall anges i de relevanta hälsointyg som föreskrivs i gemenskapslagstiftningen.

2. Den medlemsstat som är mottagare av en sändning får, i enlighet med förfarandet i artikel 14.2, under en övergångsperiod bemyndigas att kräva att resultaten av de test som avses i de relevanta hälsointygen för sändningar av de djur och kläckägg som omfattas av testning i avsändningsmedlemsstaten uppfyller samma kriterier för salmonella som i enlighet med artikel 5.5 fastställts i den mottagande medlemsstatens godkända nationella program för sändningar inom den mottagande medlemsstaten.

Bemyndigandet får återkallas i enlighet med samma förfarande.

3. De särskilda åtgärder avseende salmonella som gällde för levande djur vid transport till Sverige och Finland före ikraftträdandet av denna förordning, skall fortsätta att gälla som om de hade fastställts i enlighet med punkt 2.

4. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 5.6 får särskilda bestämmelser beträffande medlemsstaternas fastställande av de kriterier som avses i artikel 5.5 och i punkt 2 ovan, fastställas i enlighet med förfarandet i artikel 14.2.

Artikel 10

Import från tredje land

1. Från och med de datum som anges i kolumn 5 i bilaga I skall ett tredje land – för att såvitt avser berörda arter eller kategorier få upptas på eller kvarstå i de i gemenskapslagstiftningen föreskrivna förteckningarna över tredje länder från vilka medlemsstaterna får importera de djur eller kläckägg som omfattas av denna förordning – lämna in ett program till kommissionen som är likvärdigt med de program som avses i artikel 5 och få det godkänt i enlighet med den artikeln. I programmet skall det finnas data om vilka garantier som landet kan ge i fråga om inspektioner och kontroller för att påvisa zoonoser och zoonotiska smittämnen. Dessa garantier skall åtminstone vara likvärdiga med de garantier som föreskrivs i denna förordning. Kommissionens kontor för livsmedels- och veterinärfrågor skall på nära håll delta i övervakningen av att likvärdiga kontrollprogram finns i tredje land.

2. Dessa program skall godkännas i enlighet med förfarandet i artikel 14.2, under förutsättning att det objektivt kan visas att de åtgärder som beskrivs i programmet är likvärdiga med de krav som gäller enligt gemenskapens bestämmelser. Alternativa garantier till dem som föreskrivs i denna förordning kan tillåtas enligt samma förfarande, under förutsättning att de inte är gynnsammare än de som tillämpas på handeln inom gemenskapen.

3. För de tredje länder med vilka ett regelbundet handelsutbyte har upprättats skall bestämmelserna i artikel 5.7 och artikel 6.1 om tidsfrister för inlämnande och godkännande av program tillämpas. För de tredje länder som håller på att upprätta eller återuppta ett handelsutbyte skall tidsfristerna i artikel 6 tillämpas.

4. Ursprungsflockar och ursprungsbesättningar av de arter som förtecknas i kolumn 1 i bilaga I skall testas, innan några levande djur eller kläckägg får sändas iväg från det ursprungliga livsmedelsföretaget. Flockar och besättningar skall testas med avseende på de zoonoser och zoonotiska smittämnen som förtecknas i kolumn 1 i bilaga I, eller om det behövs för att uppnå målet med likvärdiga garantier enligt punkt 1, sådana zoonoser och zoonotiska smittämnen som specificeras i enlighet med förfarandet i artikel 14.2. Datum för testet och testresultatet skall anges i importcertifikaten, och förlagorna för dessa enligt gemenskapslagstiftningen skall ändras i enlighet därmed.

5. Den medlemsstat som är slutlig mottagare får bemyndigas att, i enlighet med förfarandet i artikel 14.2, under en övergångsperiod kräva att resultaten från de test som avses i punkt 4 uppfyller samma villkor som i enlighet med artikel 5.5 fastställs i den medlemsstatens nationella program. Bemyndigandet får återkallas och särskilda bestämmelser beträffande sådana villkor får fastställas, i enlighet med förfarandet i artikel 14.2, utan att det påverkar bestämmelserna i artikel 5.6.

6. För att ett tredje land såvitt avser berörda kategorier av produkter skall få upptas på eller kvarstå i de i gemenskapslagstiftningen föreskrivna förteckningarna över tredje länder från vilka medlemsstaterna får importera de produkter som omfattas av denna förordning, skall landet i fråga lämna garantier till kommissionen som är likvärdiga med dem som föreskrivs i denna förordning.

KAPITEL VI

LABORATORIER

Artikel 11

Referenslaboratorier

1. Referenslaboratorier för gemenskapen för analys och testning avseende de zoonoser och zoonotiska smittämnen som förtecknas i kolumn 1 i bilaga I skall utses i enlighet med förfarandet i artikel 14.2.

2. Ansvarsområden och uppgifter för gemenskapens referenslaboratorier, särskilt när det gäller samordningen av deras verksamhet med de nationella referenslaboratoriernas verksamhet, skall fastställas i enlighet med förfarandet i artikel 14.2.

3. Medlemsstaterna skall utse nationella referenslaboratorier för analys och testning avseende de zoonoser och zoonotiska smittämnen som anges i kolumn 1 i bilaga I. Namn och adress för dessa laboratorier skall meddelas kommissionen.

4. Vissa ansvarsområden och uppgifter för de nationella referenslaboratorierna, särskilt när det gäller samordningen av deras verksamhet med verksamheten vid medlemsstaternas laboratorier som utses i enlighet med artikel 12.1a, får fastställas i enlighet med förfarandet i artikel 14.2.

Artikel 12

Godkännande av laboratorier, kvalitetskrav och godkända testmetoder

1. De laboratorier som deltar i de kontrollprogram som avses i artiklarna 5 och 7 för att analysera de prover som skall testas med avseende på de zoonoser och zoonotiska smittämnen som avses i kolumn 1 i bilaga I, skall

a) utses av den behöriga myndigheten, och

b) använda sig av kvalitetssäkringssystem som uppfyller kraven i gällande EN/ISO-standard senast inom 24 månader efter det att denna förordning trätt i kraft eller inom 24 månader efter det att nya zoonoser och zoonotiska smittämnen lagts till i kolumn 1 i bilaga I.

2. Laboratorierna skall regelbundet delta i testningssamarbete som organiseras eller samordnas av det nationella referenslaboratoriet.

3. Test som avser de zoonoser och zoonotiska smittämnen som anges i kolumn 1 i bilaga I skall utföras med de metoder och protokoll som rekommenderats av internationella standardiseringsorgan som referensmetoder.

Alternativa metoder får användas, om de har validerats i enlighet med internationellt erkända bestämmelser och ger likvärdiga resultat som de som uppnås genom referensmetoden.

Vid behov får andra testmetoder godkännas i enlighet med förfarandet i artikel 14.2.

KAPITEL VII

GENOMFÖRANDE

Artikel 13

Genomförande- och övergångsbestämmelser

Lämpliga övergångs- eller genomförandebestämmelser, inbegripet de nödvändiga ändringarna i hälsointygen, får antas i enlighet med förfarandet i artikel 14.2.

Artikel 14

Kommittéförfarande

1. Kommissionen skall biträdas av Ständiga kommittén för livsmedelskedjan och djurhälsa, som inrättats genom förordning (EG) nr 178/2002 (nedan kallad ”kommittén”).

2. När det hänvisas till denna punkt skall artiklarna 5 och 7 i rådets beslut 1999/468/EG tillämpas, med beaktande av bestämmelserna i artikel 8 i det beslutet.

Den tid som avses i artikel 5.6 i beslut 1999/468/EG skall vara tre månader.

3. Kommittén skall själv anta sin arbetsordning.

Artikel 15

Samråd med Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet

Kommissionen skall samråda med Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet i alla frågor som omfattas av denna förordnings räckvidd och som skulle kunna ha en avgörande inverkan på folkhälsan, framför allt innan den föreslår gemenskapsmål enligt artikel 4 eller specifika bekämpningsmetoder enligt artikel 8.

Artikel 16

Rapport om finansiella arrangemang

1. Kommissionen skall inom tre år efter det att denna förordning har trätt i kraft överlämna en rapport till Europaparlamentet och rådet.

2. I denna rapport skall följande diskuteras:

a) Befintliga arrangemang, på gemenskapsnivå och nationell nivå, för att finansiera åtgärder som vidtagits för att bekämpa zoonoser och zoonotiska smittämnen.

b) Den inverkan dessa arrangemang har på dessa åtgärders effektivitet.

3. Kommissionen skall vid behov låta sin rapport åtföljas av relevanta förslag.

4. Medlemsstaterna skall på begäran lämna kommissionen all nödvändig hjälp för att den skall kunna sammanställa sin rapport.

KAPITEL VIII

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER OCH SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 17

Gemenskapskontroller

1. För att säkerställa en enhetlig tillämpning av bestämmelserna i denna förordning, av bestämmelser som antas med stöd av denna samt av alla slag av skyddsåtgärder, skall experter från kommissionen utföra kontroller på plats, i samarbete med de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna. En medlemsstat på vars territorium kontroller görs skall lämna experterna all nödvändig hjälp för att de skall kunna utföra sina åligganden. Kommissionen skall informera den behöriga myndigheten om kontrollresultaten.

2. Regler för genomförandet av denna artikel, särskilt de som gäller förfarandet för samarbete med de nationella behöriga myndigheterna, skall fastställas i enlighet med det förfarande som anges i artikel 14.2.

Artikel 18

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft samma dag som det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Den skall börja tillämpas sex månader efter det att den har trätt i kraft.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 17 november 2003.

På Europaparlamentets vägnar	*På rådets vägnar*
P. COX	G. ALEMANNO
Ordförande	*Ordförande*

BILAGA I

Zoonoser och zoonotiska smittämnen för vilka gemenskapen enligt artikel 4 skall fastställa mål för minskning av prevalens

1. Zoonos eller zoonotiskt smittämne	2. Djurpopulation	3. Led i livsmedelskedjan	4. Datum då mål måste fastställas (*)	5. Datum då testning måste äga rum
Alla serotyper av salmonella av betydelse för folkhälsan	Avelsflockar av Gallus gallus	Primärproduktion	12 månader efter det datum då förordningen träder i kraft	18 månader efter det datum det hänvisas till i kolumn 4
Alla serotyper av salmonella av betydelse för folkhälsan	Värphöns	Primärproduktion	24 månader efter det datum då förordningen träder i kraft	18 månader efter det datum det hänvisas till i kolumn 4
Alla serotyper av salmonella av betydelse för folkhälsan	Slaktkycklingar	Primärproduktion	36 månader efter det datum då förordningen träder i kraft	18 månader efter det datum det hänvisas till i kolumn 4
Alla serotyper av salmonella av betydelse för folkhälsan	Kalkoner	Primärproduktion	48 månader efter det datum då förordningen träder i kraft	18 månader efter det datum det hänvisas till i kolumn 4
Alla serotyper av salmonella av betydelse för folkhälsan	Besättningar av slaktsvin	Primärproduktion	48 månader efter det datum då förordningen träder i kraft	18 månader efter det datum det hänvisas till i kolumn 4
Alla serotyper av salmonella av betydelse för folkhälsan	Besättningar av avelssvin	Primärproduktion	60 månader efter det datum då förordningen träder i kraft	18 månader efter det datum det hänvisas till i kolumn 4

(*) Dessa datum förutsätter att jämförbara data om prevalens kommer att vara tillgängliga minst sex månader innan målet skall fastställas. Om sådana data inte skulle vara tillgängliga, kommer följaktligen det datum då målet skall fastställas att flyttas fram.

BILAGA II

BEKÄMPNING AV DE ZOONOSER OCH ZOONOTISKA SMITTÄMNEN SOM FÖRTECKNAS I BILAGA I

A. **Allmänna krav för de nationella kontrollprogrammen**

Programmen måste vara utformade med hänsyn till vilken typ av zoonos och/eller zoonotiskt smittämne det rör sig om samt till den speciella situationen i medlemsstaten. Programmet måste

a) klargöra programmets syfte med beaktande av hur allvarlig zoonosen eller det zoonotiska smittämnet i fråga är,

b) uppfylla de minimala provtagningskrav som föreskrivs i del B,

c) i erforderliga fall uppfylla de specifika krav som föreskrivs i delarna C–E, och

d) innehålla följande punkter:

1. *Allmänt*

1.1 Zoonosens eller det zoonotiska smittämnets förekomst i medlemsstaten med särskilt hänvisning till de resultat som erhållits vid övervakning enligt artikel 4 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/99/EG.

1.2 Det geografiska område där eller, där så är tillämpligt, de epidemiologiska enheter i vilka programmet kommer att genomföras.

1.3 De berörda behöriga myndigheternas struktur och organisation.

1.4 Godkända laboratorier, där de prov som tagits inom programmet skall analyseras.

1.5 De metoder som används vid undersökning av zoonoser eller zoonotiska smittämnen.

1.6 Officiella kontroller (inbegripet program för provtagning) av foder, flockar och/eller besättningar.

1.7 Officiella kontroller (inbegripet program för provtagning) i övriga led i livsmedelskedjan.

1.8 De åtgärder som de behöriga myndigheterna vidtar beträffande djur eller produkter hos vilka zoonoser eller zoonotiska smittämnen har påvisats, i synnerhet för att skydda folkhälsan, samt alla förebyggande åtgärder som vidtagits, som till exempel vaccination.

1.9 Tillämplig nationell lagstiftning, inbegripet alla nationella bestämmelser som rör sådan verksamhet som avses i artikel 1.3 b.

1.10 Allt finansiellt bistånd till livsmedels- och foderföretag inom ramen för det nationella kontrollprogrammet.

2. *För livsmedels- och foderföretag som omfattas av programmet*

2.1 Produktionsstruktur för arten i fråga samt för produkter av denna art.

2.2 Foderproduktionens struktur.

2.3 Lämpliga riktlinjer för god uppfödningssed eller andra riktlinjer (obligatoriska eller frivilliga), som åtminstone anger

— hygienåtgärder på jordbruksföretagen,

— åtgärder för att förhindra att infektioner kommer in via djur, foder, dricksvatten eller personer som arbetar på jordbruksföretaget, och

— hygien vid transport av djur till och från jordbruksföretag.

2.4 Rutinmässiga veterinärkontroller på jordbruksföretagen.

2.5 Registrering av jordbruksföretag.

2.6 Journalföring på jordbruksföretagen.

2.7 Dokument som skall åtfölja djuren vid transport.

2.8 Andra lämpliga åtgärder för att garantera att djuren kan spåras.

B. **Minimikrav för provtagning**

1. Efter godkännandet av det relevanta kontrollprogram som avses i artikel 5 skall livsmedelsföretagen låta ta prov, som sedan skall analyseras för att testa avseende de zoonoser och zoonotiska smittämnen som förtecknas i kolumn 1 i bilaga I med iakttagande av de minimala provtagningskrav som anges nedan.

1. Zoonos eller zoonotiskt smittämne	2. Djurpopulation	3. Produktionsled som provtagningen minst skall omfatta
Alla serotyper av salmonella av betydelse för folkhälsan	Avelsflockar av *Gallus gallus*:	
	— Ungdjur	— Dagsgamla kycklingar — fyra veckor gamla fåglar — två veckor före värpstart eller flyttning till äggproduktionsanläggningen
	— Vuxna avelsdjur	— Varannan vecka under värpperioden
Alla serotyper av salmonella av betydelse för folkhälsan	Värphöns:	
	— Ungdjur	— Dagsgamla kycklingar — Unghöns: två veckor före värpstart eller flyttning till äggproduktionsanläggningen
	— Värphöns	— Var 15:e vecka under värpperioden
Alla serotyper av salmonella av betydelse för folkhälsan	Slaktkycklingar	— Fåglar som lämnar anläggningen för att slaktas (*)
Alla serotyper av salmonella av betydelse för folkhälsan	Kalkoner	— Fåglar som lämnar anläggningen för att slaktas (*)
Alla serotyper av salmonella av betydelse för folkhälsan	Besättningar av — avelssvin — slaktsvin	 — Djur som lämnar anläggningen för att slaktas eller slaktkroppar i slakteriet — Djur som lämnar anläggningen för att slaktas eller slaktkroppar i slakteriet

(*) Resultaten av provanalysen måste vara kända innan djuren lämnar anläggningen för att slaktas.

2. De krav som anges i punkt 1 får inte åsidosätta kraven i gemenskapslagstiftningen om besiktning före slakt.

3. Analysresultaten måste journalföras tillsammans med följande data:

a) Datum och plats för provtagning.

b) Flockens eller besättningens identitet.

4. Immunologiska test får inte utföras om djuren har vaccinerats, såvida det inte är fastställt att vaccinet inte påverkar den testmetod som används.

C. **Särskilda krav för avelsflockar av gallus gallus**

1. De åtgärder som föreskrivs i punkterna 3–5 måste vidtas så snart en provanalys enligt del B visar att *Salmonella enteritidis* eller *Salmonella typhimurium* förekommer i en avelsflock av *Gallus gallus*, under de omständigheter som avses i punkt 2.

2. a) Om den behöriga myndigheten har godkänt den analysmetod som använts för prover som tagits enligt del B, kan den kräva att de åtgärder som föreskrivs i punkterna 3–5 vidtas när en analys påvisar förekomst av *Salmonella enteritidis* eller *Salmonella typhimurium*.

   b) I annat fall måste de åtgärder som föreskrivs i punkterna 3–5 vidtas, så snart den behöriga myndigheten bekräftar en misstanke om förekomst av *Salmonella enteritidis* eller *Salmonella typhimurium* efter en analys av prover som utförts i enlighet med del B.

3. Oruvade ägg från flocken skall destrueras.

   Sådana ägg får dock användas som livsmedel, om de är behandlade på ett sätt som garanterar eliminering av *Salmonella enteritidis* och *Salmonella typhimurium* enligt gemenskapslagstiftningen om livsmedelshygien.

4. Samtliga fåglar i flocken – inklusive dagsgamla kycklingar – skall slaktas eller destrueras för att så långt som möjligt minska risken för spridning av salmonella. Slakt skall ske enligt gemenskapslagstiftningen om livsmedelshygien. Produkter från sådana fåglar får släppas ut på marknaden som livsmedel i enlighet med gemenskapslagstiftningen om livsmedelshygien och del E, när den blir tillämplig. Om sådana produkter inte är avsedda att användas som livsmedel, måste de användas eller bortskaffas i enlighet med rådets förordning (EG) nr 1774/2002 av den 3 oktober 2002 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter som inte är avsedda att användas som livsmedel. ([1])

5. Om det på ett kläckeri finns kläckägg från flockar med förekomst av *Salmonella enteritidis* eller *Salmonella typhimurium*, skall dessa destrueras eller behandlas enligt förordning (EG) nr 1774/2002.

D. **Särskilda krav för flockar av värphöns**

1. Med verkan från och med 72 månader efter ikraftträdandet av denna förordning får ägg inte användas för direkt konsumtion (konsumtionsägg), såvida inte de kommer från kommersiella flockar av värphöns som omfattas av ett nationellt program enligt artikel 5 och inte är föremål för officiella restriktioner.

2. Ägg från flockar av okänd hälsostatus som misstänks vara infekterade eller härstamma från infekterade flockar får användas som livsmedel endast om de är behandlade på ett sätt som garanterar eliminering av *Salmonella enteritidis* och *Salmonella typhimurium* enligt gemenskapslagstiftningen om livsmedelshygien.

3. När fåglar från en infekterad flock skall slaktas eller destrueras, måste åtgärder vidtas för att så långt som möjligt minska risken för spridning av zoonoser. Slakt skall ske enligt gemenskapslagstiftningen om livsmedelshygien. Produkter från sådana fåglar får släppas ut på marknaden som livsmedel i enlighet med gemenskapslagstiftningen om livsmedelshygien samt del E, när denna blir tillämplig. Om sådana produkter inte är avsedda att användas som livsmedel, måste de användas eller bortskaffas i enlighet med förordning (EG) nr 1774/2002.

E. **Särskilda krav för färskt kött**

1. Med verkan från och med 84 månader efter ikraftträdandet av denna förordning, får färskt fjäderfäkött från de djur som förtecknas i bilaga I inte släppas ut på marknaden för konsumtion, såvida inte de uppfyller följande kriterium:

   ”Salmonella: ingen i 25 gram”

2. Inom 72 månader efter ikraftträdandet av denna förordning kommer detaljerade regler att fastställas för detta kriterium i enlighet med de förfaranden som avses i artikel 14.2. I dessa kommer särskilt att anges program för provtagning och analysmetoder.

3. Det kriterium som fastställs i punkt 1 gäller dock inte färskt fjäderfäkött som är avsett för industriell värmebehandling eller annan behandling för att eliminera salmonella i enlighet med gemenskapslagstiftningen om livsmedelshygien.

([1]) EGT L 273, 10.10.2002, s. 1. Förordningen senast ändrad genom kommissionens förordning (EG) nr 808/2003 (EGT L 117, 13.5.2003, s. 1).

BILAGA III

Särskilda kriterier för fastställande av salmonellaserotyper av betydelse för folkhälsan

Vid fastställande av de serotyper av salmonella av betydelse för folkhälsan som skall omfattas av gemenskapens mål måste följande kriterier beaktas:

1. De mest frekventa salmonellaserotyperna vid salmonella hos människor på grundval av data som samlats in genom EG:s övervakningssystem.
2. Infektionsväg (dvs. förekomst av serotypen hos relevanta djurpopulationer och i foder).
3. Om någon viss serotyp visar förmågan att under senare tid snabbt kunna sprida sig och förorsaka sjukdom hos människor och djur.
4. Om någon viss serotyp visar ökad virulens, t.ex. sett till invasivitet eller resistens mot behandlingar mot infektioner hos människor.

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 1831/2003

av den 22 september 2003

om fodertillsatser

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 37 och artikel 152.4 b i detta,

med beaktande av kommissionens förslag ([1]),

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ([2]),

efter att ha hört Regionkommittén,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget ([3]), och

av följande skäl:

(1) Animalieproduktionen intar en mycket viktig ställning i gemenskapens jordbruk. Användningen av säkra djurfoder av god kvalitet är i hög grad en förutsättning för tillfredsställande resultat.

(2) Den fria rörligheten för säkra och hälsosamma livsmedel och foder är en nödvändig del av den inre marknaden och bidrar i hög grad till medborgarnas hälsa och välbefinnande samt till deras sociala och ekonomiska intressen.

(3) Vid genomförandet av gemenskapens politik bör människors liv och hälsa garanteras en hög skyddsnivå.

(4) För att skydda människors och djurs hälsa och miljön bör fodertillsatser genomgå en säkerhetsbedömning i enlighet med ett gemenskapsförfarande innan de släpps ut på marknaden, används eller bearbetas i gemenskapen. Eftersom foder för sällskapsdjur inte utgör någon del av livsmedelskedjan och inte har någon miljöpåverkan på åkermark är det lämpligt med särskilda bestämmelser för tillsatser i foder för sällskapsdjur.

(5) Det är en princip i gemenskapens livsmedelslagstiftning, inskriven i artikel 11 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 av den 28 januari 2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning, om inrättande av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet ([4]), att livsmedel och foder som importeras för att släppas ut på marknaden i gemenskapen skall uppfylla relevanta krav i gemenskapslagstiftningen eller villkor som gemenskapen anser vara likvärdiga. Därför är det nödvändigt att import från tredje länder av tillsatser avsedda för användning i foder underställs krav som är likvärdiga med kraven avseende tillsatser som produceras i gemenskapen.

(6) Gemenskapens åtgärder när det gäller människors och djurs hälsa och miljön bör grunda sig på försiktighetsprincipen.

(7) Enligt artikel 153 i fördraget skall gemenskapen bidra till att främja konsumenternas rätt till information.

(8) Tillämpningen av rådets direktiv 70/524/EEG av den 23 november 1970 om fodertillsatser ([5]) har visat att det är nödvändigt att se över alla bestämmelser som rör tillsatser för att ta hänsyn till behovet att säkerställa en högre skyddsnivå för djurs och människors hälsa samt för miljön. Det är också nödvändigt att beakta att tekniska framsteg och vetenskaplig utveckling har gett upphov till nya typer av tillsatser, t.ex. sådana som används vid ensilering eller i vatten.

(9) Denna förordning bör också omfatta blandningar av tillsatser som säljs till slutanvändaren, och saluföring och användning av dessa blandningar bör uppfylla de villkor som anges i godkännandet av varje enskild tillsats.

(10) Förblandningar bör inte betraktas som preparat som omfattas av definitionen av tillsatser.

(11) Den grundläggande principen på detta område bör vara att endast tillsatser som har godkänts enligt förfarandet i denna förordning får släppas ut på marknaden, användas eller bearbetas i foder, på de villkor som fastställts i godkännandet.

(12) Fodertillsatserna bör indelas i olika kategorier för att underlätta bedömningsförfarandet för godkännande. Aminosyror, deras salter och analoger, samt urinämne och derivat därav, som för närvarande omfattas av rådets direktiv 82/471/EEG av den 30 juni 1982 om vissa produkter som används i djurfoder ([6]), bör inkluderas som en kategori av fodertillsatser och därför omfattas av denna förordning i stället för av ovannämnda direktiv.

([1]) EGT C 203 E, 27.8.2002, s. 10.
([2]) EUT C 61, 14.3.2003, s. 43.
([3]) Europaparlamentets yttrande av den 21 november 2002 (ännu ej offentliggjort i EUT), rådets gemensamma ståndpunkt av den 17 mars 2003 (EUT C 113 E, 13.5.2003, s. 1), Europaparlamentets beslut av den 19 juni 2003 (ännu ej offentliggjort i EUT) och rådets beslut av den 22 juli 2003.
([4]) EGT L 31, 1.2.2002, s. 1.
([5]) EGT L 270, 14.12,1970, s. 1. Direktivet senast ändrat genom förordning (EG) nr 1756/2002 (EGT L 265, 3.10.2002, s. 1).
([6]) EGT L 213, 21.7.1982, s. 8. Direktivet senast ändrat genom direktiv 1999/20/EG (EGT L 80, 25.3.1999, s. 20).

(13) I tillämpningsföreskrifterna om ansökningar om godkännande av fodertillsatser bör de skilda kraven vid dokumentation av livsmedelsproducerande djur och av andra djur beaktas.

(14) För att garantera en harmoniserad vetenskaplig bedömning av fodertillsatser bör sådana bedömningar göras av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet, som inrättades genom förordning (EG) nr 178/2002. Ansökningar bör åtföljas av restmängdsstudier för att det skall gå att bedöma om högsta tillåtna restmängder (MRL) skall fastställas.

(15) Kommissionen bör upprätta riktlinjer för godkännandet av fodertillsatser i samarbete med Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet. Vid upprättandet av dessa riktlinjer bör man uppmärksamma möjligheten att extrapolera resultaten från studier som utförts på större arter till mindre arter.

(16) Det är också nödvändigt med ett förenklat godkännandeförfarande för sådana tillsatser som framgångsrikt har genomgått godkännandeförfarandet för användning i livsmedel i enlighet med rådets direktiv 89/107/EEG av den 21 december 1988 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om livsmedelstillsatser som är godkända för användning i livsmedel ([1]).

(17) Det är allmänt erkänt att en vetenskaplig riskbedömning i vissa fall inte ensam kan ge all den information på vilken ett riskhanteringsbeslut bör grundas och att det är befogat att andra faktorer som är relevanta för frågan tas med i bedömningen, bland annat samhälleliga, ekonomiska och miljömässiga faktorer samt kontrollmöjligheter och nyttan för djuret eller för konsumenten av den animaliska produkten. Därför är det kommissionen som bör bevilja godkännande för tillsatser.

(18) För att garantera nödvändig skyddsnivå för djurs välbefinnande och nödvändigt konsumentskydd bör sökande uppmuntras att ansöka om förlängt godkännande för mindre arter genom att de medges ytterligare ett års uppgiftsskydd utöver det tioårsskydd för alla arter som tillsatsen godkänts för.

(19) Kommissionen bör tilldelas befogenheter att godkänna fodertillsatser och fastställa villkor för hur de skall användas och för hur ett register över godkända fodertillsatser skall hållas och offentliggöras, i enlighet med ett förfarande som garanterar ett nära samarbete mellan medlemsstaterna och kommissionen inom ramen för Ständiga kommittén för livsmedelskedjan och djurhälsa.

(20) Vid behov bör det införas en skyldighet för innehavaren av godkännandet att genomföra en plan för övervakning efter försäljning för att göra det möjligt att spåra och identifiera alla direkta eller indirekta, omedelbara, fördröjda eller oförutsedda effekter som användningen av fodertillsatser kan ge upphov till på människors eller djurs hälsa eller på miljön genom ett ramverk för spårning av produkter som liknar det som redan finns inom andra sektorer och i överensstämmelse med de krav på spårbarhet som anges i livsmedelslagstiftningen.

(21) För att kunna ta hänsyn till tekniska framsteg och vetenskaplig utveckling är det nödvändigt att regelbundet se över godkännandena av fodertillsatser. Tidsbestämda godkännanden bör göra en sådan översyn möjlig.

(22) Ett register över godkända fodertillsatser bör upprättas, med produktspecifik information och metoder för spårning. Uppgifter som inte är sekretessbelagda bör göras tillgängliga för allmänheten.

(23) Det är nödvändigt att anta övergångsbestämmelser för tillsatser som redan har släppts ut på marknaden och godkänts i enlighet med direktiv 70/524/EEG, aminosyror, deras salter eller analoger, samt urinämne och derivat därav, som för närvarande är godkända enligt direktiv 82/471/EEG, och ensileringsmedel, samt tillsatser för vilka handläggningen av ansökan om godkännande pågår. Det är särskilt lämpligt att föreskriva att sådana produkter får finnas kvar på marknaden endast om en anmälan om deras utvärdering har översänts till kommissionen inom ett år efter det att denna förordning har trätt i kraft.

(24) Några tillsatser vid ensilering saluförs för närvarande och används i gemenskapen utan godkännande enligt direktiv 70/524/EEG. Eftersom det är absolut nödvändigt att tillämpa bestämmelserna i denna förordning på sådana ämnen med tanke på deras beskaffenhet och användning, är det lämpligt att tillämpa samma övergångsordning. På så sätt blir det möjligt att erhålla information om alla de ämnen som används för närvarande och upprätta en förteckning över dem så att det i erforderliga fall går att vidta försiktighetsåtgärder avseende de ämnen som inte uppfyller de godkännandekriterier som anges i artikel 5 i denna förordning.

(25) I sitt yttrande av den 28 maj 1999 förklarade Vetenskapliga styrkommittén att användning av antimikrobiella tillväxtbefrämjande medel som används eller kan komma att användas som humanläkemedel eller veterinärmedicinska läkemedel (dvs. där risk föreligger att läkemedel som används vid behandling av bakteriella infektioner utvecklar korsresistens) bör fasas ut så snart som möjligt för att slutligen upphöra helt. I ett andra yttrande om antimikrobiell resistens, som antogs den 10–11 maj 2001, bekräftade Vetenskapliga styrkommittén att det krävs en övergångsperiod för att ersätta dessa antimikrobiella medel med alternativa produkter och anförde att utfasningen måste planeras och samordnas eftersom brådstörtade åtgärder kan drabba djurens hälsa.

([1]) EGT L 40, 11.2.1989, s. 27. Direktivet ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 94/34/EG (EGT L 237, 10.9.1994, s. 1).

(26) Det är därför nödvändigt att fastställa ett datum efter vilket det kommer att vara förbjudet att använda de antibiotika som fortfarande får användas som tillväxtbefrämjande medel och att samtidigt se till att tillräcklig tid ges för att utveckla alternativa produkter att ersätta dessa antibiotika med. Bestämmelser bör också införas som förbjuder godkännande av andra antibiotika som fodertillsatser. Inom ramen för utfasningen av användningen av antibiotika som tillväxtbefrämjande medel och för att garantera en hög skyddsnivå för djurens hälsa, kommer Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet att ges i uppgift att före 2005 se över utvecklingen av alternativa ämnen och alternativa metoder för förvaltning, utfodring och hygien m.m.

(27) Vissa ämnen med koccidiostatiska och histomonostatiska effekter bör betraktas som fodertillsatser enligt denna förordning.

(28) Detaljerad märkning av produkten bör krävas eftersom det gör det möjligt för slutanvändaren att träffa ett välgrundat val och det skapar färre handelshinder och underlättar lojal handel. I detta avseende är det generellt lämpligt att de krav som gäller för fodertillsatser speglar de krav som gäller för livsmedelstillsatser. Därför är det lämpligt att fastställa förenklade märkningskrav för aromämnen, i likhet med dem som tillämpas på aromer i livsmedel. Detta bör emellertid inte påverka möjligheten att införa särskilda märkningskrav vid godkännande av enskilda tillsatser.

(29) I Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 av den 22 september 2003 om genetiskt modifierade livsmedel och foder ([1]) fastställs ett godkännandeförfarande för utsläppande på marknaden av genetiskt modifierade livsmedel och foder, inbegripet fodertillsatser som innehåller eller är framställda från genetiskt modifierade organismer. Eftersom ovannämnda förordning har ett annat syfte än den här förordningen, bör fodertillsatser genomgå ytterligare ett godkännandeförfarande utöver det som fastställs i den förordningen innan de släpps ut på marknaden.

(30) Artiklarna 53 och 54 i förordning (EG) nr 178/2002 innehåller bestämmelser om förfaranden för nödåtgärder för foder som har sitt ursprung i gemenskapen eller som importeras från ett tredje land. Med stöd av dessa artiklar får nödåtgärder vidtas när foder sannolikt kommer att innebära en allvarlig risk för människors hälsa, djurs hälsa eller miljön, och en sådan risk inte tillfredsställande kan undanröjas genom åtgärder som vidtas av den eller de berörda medlemsstaterna.

([1]) Se sidan 1 i detta nummer av EUT.

(31) De åtgärder som är nödvändiga för att genomföra denna förordning bör antas i enlighet med rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter ([2]).

(32) Medlemsstaterna bör anta bestämmelser om de påföljder som skall tillämpas mot överträdelser av bestämmelserna i denna förordning, och skall se till att de genomförs. Dessa påföljder måste vara effektiva, proportionella och avskräckande.

(33) Direktiv 70/524/EEG bör upphöra att gälla. Märkningsbestämmelserna för foderblandningar som innehåller tillsatser bör dock fortsätta att gälla tills en översyn har skett av rådets direktiv 79/373/EEG av den 2 april 1979 om saluföring av foderblandningar ([3]).

(34) Riktlinjer till medlemsstaterna om ansökan och åtföljande dokumentation finns i rådets direktiv 87/153/EEG av den 16 februari 1987 om fastställande av riktlinjer för bedömningen av tillsatser i djurfoder ([4]). Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet ansvarar för kontrollen av att dokumentationen uppfyller kraven. Det är därför nödvändigt att upphäva direktiv 87/153/EEG. Bilagan bör emellertid fortsätta att gälla till dess att tillämpningsföreskrifter har antagits.

(35) En övergångsperiod behövs för att undvika störningar i samband med användningen av fodertillsatser. Det bör därför vara tillåtet att enligt villkoren i gällande lagstiftning saluföra och använda ämnen som redan har godkänts, fram till dess att bestämmelserna i denna förordning skall tillämpas.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

RÄCKVIDD OCH DEFINITIONER

Artikel 1

Räckvidd

1. Syftet med denna förordning är att fastställa ett gemenskapsförfarande för godkännande av utsläppande på marknaden och användning av fodertillsatser och anta bestämmelser om övervakning och märkning av fodertillsatser och förblandningar, så att en hög skyddsnivå skall kunna garanteras för människors och djurs hälsa och välbefinnande samt för miljön och användarnas och konsumenternas intressen när det gäller fodertillsatser, samtidigt som den inre marknadens funktion säkerställs.

([2]) EGT L 184, 17.7.1999, s. 23.
([3]) EGT L 86, 6.4.1979, s. 30. Direktivet senast ändrat genom förordning (EG) nr 807/2003 (EGT L 122, 16.5.2003, s. 36).
([4]) EGT L 64, 7.3.1987, s. 19. Direktivet senast ändrat genom kommissionens direktiv 2001/79/EG (EGT L 267, 6.10.2001, s. 1).

2. Denna förordning skall inte tillämpas på

a) processhjälpmedel,

b) veterinärmedicinska läkemedel enligt definitionen i direktiv 2001/82/EG ([1]), med undantag av koccidiostatika och histomonostatika som används som fodertillsatser.

Artikel 2

Definitioner

1. I denna förordning används *foder*, *foderföretag*, *foderföretagare*, *utsläppande på marknaden* och *spårbarhet* i samma betydelse som enligt definitionerna i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002.

2. I denna förordning avses dessutom med

a) *fodertillsatser*: ämnen, mikroorganismer eller preparat, utom foderråvaror och förblandningar, som avsiktligt tillsätts foder eller vatten för att särskilt fylla en eller fler av de funktioner som anges i artikel 5.3,

b) *foderråvaror*: produkter enligt definitionen i artikel 2 a i rådets direktiv 96/25/EG av den 29 april 1996 om avyttring av foderråvaror ([2]),

c) *foderblandningar*: produkter enligt definitionen i artikel 2 b i rådets direktiv 79/373/EEG,

d) *kompletteringsfoder*: produkter enligt definitionen i artikel 2 e i rådets direktiv 79/373/EEG,

e) *förblandningar*: blandningar av fodertillsatser eller blandningar av en eller flera fodertillsatser med foderråvaror eller vatten som används som bärare och som inte är direkt avsedda för utfodring,

f) *dagsbehov*: genomsnittlig, sammanlagd kvantitet foder, beräknat på 12 % vattenhalt, som dagligen krävs för att ett djur av en viss art och ålder inom en bestämd produktionsform skall få sitt totala näringsbehov tillfredsställt,

g) *helfoder*: produkter enligt definitionen i artikel 2 c i rådets direktiv 1999/29/EG av den 22 april 1999 om främmande ämnen och produkter i djurfoder ([3]),

h) *processhjälpmedel*: alla ämnen som inte i sig används som foder, men som används avsiktligt vid bearbetning av foder eller foderråvaror för att uppnå ett visst tekniskt mål under behandlingen eller bearbetningen och som kan resultera i en oavsiktlig men tekniskt sett oundviklig förekomst av restsubstanser eller derivat därav i slutprodukten, förutsatt att dessa restsubstanser inte inverkar negativt på djurs och människors hälsa eller på miljön och inte har någon teknisk inverkan på slutprodukten,

i) *antimikrobiella substanser*: ämnen som framställs syntetiskt eller naturligt och som används för att döda eller hämma tillväxten av mikroorganismer, inbegripet bakterier, virus eller svampar, eller parasiter, särskilt protozoer,

j) *antibiotikum*: en antimikrobiell substans som produceras av eller erhålls från mikroorganismer och som dödar eller hämmar tillväxten av andra mikroorganismer,

k) *koccidiostatika och histomonostatika*: ämnen avsedda att döda eller hindra protozoer,

l) *högsta tillåten restmängd (MRL)*: den högsta restkoncentration av en tillsats använd i foder som gemenskapen kan godta som lagligt tillåten eller erkänna som acceptabel i eller på ett livsmedel,

m) *mikroorganismer*: kolonibildande mikroorganismer,

n) *första utsläppande på marknaden*: första gången en tillsats släpps ut på marknaden efter framställning eller import eller, när en tillsats har blandats in i foder utan att först ha släppts ut på marknaden, första gången detta foder släpps ut på marknaden.

3. Huruvida ett ämne, en mikroorganism eller ett preparat är en sådan fodertillsats som omfattas av räckvidden för denna förordning får vid behov avgöras i enlighet med förfarandet i artikel 22.2.

KAPITEL II

GODKÄNNANDE, ANVÄNDNING, ÖVERVAKNING OCH ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER FÖR FODERTILLSATSER

Artikel 3

Utsläppande på marknaden, bearbetning och användning

1. Fodertillsatser får endast släppas ut på marknaden, bearbetas eller användas om de

a) har godkänts med stöd av denna förordning,

b) uppfyller de villkor för användning som fastställs i denna förordning, inbegripet de allmänna villkoren i bilaga IV, såvida inte annat föreskrivs i godkännandet eller i godkännandet av substansen, och

c) uppfyller de villkor för märkning som fastställs i denna förordning.

2. För experiment i vetenskapliga syften får medlemsstaterna som tillsatser godkänna användningen av ämnen som inte är godkända på gemenskapsnivå, med undantag för antibiotika, under förutsättning att experimenten utförs i enlighet med principerna och villkoren i direktiv 87/153/EEG och direktiv 83/228/EEG ([4]) eller riktlinjerna i artikel 7.4 i den här förordningen och förutsatt att det sker under lämplig officiell övervakning. De djur som berörs får endast användas vid framställning av livsmedel om myndigheterna finner att detta inte kommer att inverka negativt på djurs och människors hälsa eller på miljön.

([1]) EGT L 311, 28.11.2001, s. 1.
([2]) EGT L 125, 23.5.1996, s. 35. Direktivet senast ändrat genom förordning (EG) nr 807/2003 (EGT L 122, 16.5.2003, s. 1).
([3]) EGT L 115, 4.5.1999, s. 32. Direktivet senast ändrat genom förordning (EG) nr 807/2003.
([4]) EGT L 126, 13.5.1983, s. 23.

3. När det gäller tillsatser som hör till kategorierna d och e i artikel 6.1 samt de tillsatser som omfattas av gemenskapslagstiftningen om saluföring av produkter och som innehåller, består av eller är framställda från genetiskt modifierade organismer (GMO), får dessa först släppas ut på marknaden endast av den som innehar godkännandet enligt den godkännandeförordning som avses i artikel 9, av dennes rättsinnehavare eller av en person som skriftligen bemyndigats att agera i innehavarens namn.

4. Om det inte anges på annat sätt skall en blandning av tillsatser som är avsedd att säljas direkt till slutanvändaren tillåtas, men den skall uppfylla de villkor för användning som anges i godkännandet för varje enskild tillsats. Följaktligen skall en blandning av godkända tillsatser inte omfattas av något annat särskilt godkännande utan endast uppfylla de krav som anges i direktiv 95/69/EG ([1]).

5. Om det till följd av tekniska framsteg eller vetenskaplig utveckling föreligger behov får de allmänna användningsvillkoren i bilaga IV anpassas i enlighet med förfarandet i artikel 22.2.

Artikel 4

Godkännande

1. Den som söker godkännande av en fodertillsats eller av en ny användning av en fodertillsats skall lämna in en ansökan i enlighet med artikel 7.

2. Ett godkännande får inte beviljas, vägras, förnyas, ändras, tillfälligt eller permanent dras in annat än av de skäl och enligt de förfaranden som fastställs i denna förordning, eller i artiklarna 53 och 54 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002.

3. Den som ansöker om ett godkännande, eller dennes företrädare, skall ha sitt säte i gemenskapen.

Artikel 5

Villkor för godkännande

1. För att en fodertillsats skall kunna godkännas krävs att den som ansöker om godkännandet på ett godtagbart sätt har styrkt att tillsatsen, i enlighet med de genomförandebestämmelser som avses i artikel 7, uppfyller kraven i punkt 2 och åtminstone har en av de egenskaper som anges i punkt 3, när tillsatsen används på de villkor som anges i den förordning som godkänner användningen av den.

2. Fodertillsatsen får inte

a) inverka negativt på människors eller djurs hälsa eller på miljön,

b) framställas på ett sätt som kan vilseleda användaren,

c) skada konsumenten genom att försämra animalieprodukternas utmärkande egenskaper eller vilseleda konsumenten när det gäller animalieprodukternas utmärkande egenskaper.

3. Fodertillsatsen skall

a) inverka positivt på fodrets egenskaper,

b) inverka positivt på animalieprodukternas egenskaper,

c) positivt påverka färgen på akvariefiskar och burfåglar,

d) tillgodose djurens näringsbehov, eller

e) inverka positivt på animalieproduktionens miljöpåverkan,

f) inverka positivt på djurens produktion, prestanda eller välbefinnande, särskilt genom att påverka mag- och tarmfloran eller fodrets smältbarhet, eller

g) ha en koccidiostatisk eller histomonostatisk inverkan.

4. Annan antibiotika än koccidiostatika eller histomonostatika får inte godkännas som fodertillsatser.

Artikel 6

Kategorier av fodertillsatser

1. En fodertillsats skall placeras i en eller flera av följande kategorier, beroende på tillsatsens funktion och egenskaper, i enlighet med förfarandet i artiklarna 7, 8 och 9.

a) Tekniska tillsatser: ämnen som tillsätts fodret i tekniskt syfte.

b) Organoleptiska tillsatser: ämnen som tillsätts fodret för att förbättra eller ändra fodrets organoleptiska egenskaper eller utseendet på livsmedel som framställts från djur.

c) Näringstillsatser.

d) Zootekniska tillsatser: tillsatser som används för att inverka positivt på friska djurs prestanda eller för att åstadkomma positiv miljöpåverkan.

e) Koccidiostatika och histomonostatika.

2. Inom de olika kategorierna i punkt 1, skall fodertillsatserna sedan placeras i en eller flera av de funktionella grupper som anges i bilaga I, med utgångspunkt i deras huvudsakliga funktion eller funktioner, i enlighet med förfarandet i artiklarna 7, 8 och 9.

3. Om det till följd av tekniska framsteg och vetenskaplig utveckling föreligger behov får ytterligare kategorier av fodertillsatser och funktionella grupper införas i enlighet med förfarandet i artikel 22.2.

([1]) Rådets direktiv 95/69/EG av den 22 december 1995 om villkor och föreskrifter för godkännande och registrering av vissa anläggningar och mellanhänder inom fodersektorn och om ändring av direktiven 70/524/EEG, 74/63/EEG, 79/373/EEG och 82/471/EEG (EGT L 332, 30.12.1995, s. 15). Direktivet senast ändrat genom förordning (EG) nr 807/2003.

Artikel 7

Ansökan om godkännande

1. Ansökan om godkännande enligt artikel 4 skall skickas till kommissionen. Kommissionen skall utan dröjsmål underrätta medlemsstaterna om detta och överlämna ansökningen till Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet (nedan kallad ”myndigheten”).

2. Myndigheten skall

a) inom 15 dagar från det att ansökan tagits emot, inbegripet de uppgifter och handlingar som avses i punkt 3, skriftligen bekräfta detta för sökanden, med uppgift om vilken dag ansökan togs emot,

b) göra sådan information som sökanden lämnat tillgänglig för medlemsstaterna och kommissionen,

c) göra en sammanfattning av dokumentationen som nämns i punkt 3 h tillgänglig för allmänheten om inget annat följer av de krav på sekretess som anges i artikel 18.2.

3. Sökanden skall vid ansökan skicka följande uppgifter och handlingar direkt till myndigheten:

a) Sökandens namn och adress.

b) Identifiering av fodertillsatsen, ett förslag till klassificering med avseende på kategori och funktionell grupp enligt artikel 6, samt specifikationer och, i tillämpliga fall, renhetskriterier.

c) En beskrivning av tillverknings- och framställningsmetod för fodertillsatsen och avsett bruk samt av analysmetoder för att analysera fodertillsatsen i förhållande till avsett bruk och vid behov för att fastställa nivån för rester av fodertillsatsen, eller metaboliter därav, i livsmedel.

d) En kopia av de studier som har genomförts och allt annat material som finns tillgängligt för att styrka att fodertillsatsen uppfyller kraven i artikel 5.2 och 5.3.

e) Förslag till villkor för utsläppande av fodertillsatsen på marknaden, inbegripet märkningskrav, samt vid behov särskilda bruksanvisningar (som skall omfatta känd inkompatibilitet), användningshalter i kompletteringsfoder samt djurarter och kategorier för vilka fodertillsatsen är avsedd.

f) Ett skriftligt intygande att sökanden i enlighet med kraven i bilaga II har skickat tre prover av fodertillsatsen direkt till det gemenskapens referenslaboratorium som avses i artikel 21.

g) Förslag till plan för övervakning efter försäljning när det gäller tillsatser som föreslås i enlighet med led b och som inte tillhör kategori a eller b i artikel 6.1 samt tillsatser som omfattas av gemenskapslagstiftningen om saluföring av produkter och som innehåller, består av eller är framställda från genetiskt modifierade organismer.

h) En sammanfattning av dokumentationen som skall innehålla den information som anges i led a–g.

i) När det gäller tillsatser som omfattas av gemenskapslagstiftningen om saluföring av produkter och som innehåller, består av eller är framställda av genetiskt modifierade organismer, uppgifter om varje gemenskapsgodkännande som beviljats i enlighet med tillämplig lagstiftning.

4. Efter samråd med myndigheten skall kommissionen i enlighet med förfarandet i artikel 22.2 fastställa föreskrifter för tillämpningen av denna artikel, inbegripet regler för hur tillämpningen skall förberedas och utformas.

Till dess att sådana tillämpningsföreskrifter har antagits skall tillämpningen ske i enlighet med bilagan till direktiv 87/153/EEG.

5. Efter samråd med myndigheten skall särskilda riktlinjer upprättas för godkännande av tillsatser, vid behov för varje kategori av tillsats som avses i artikel 6.1 i enlighet med förfarandet i artikel 22.2. I dessa riktlinjer skall möjligheten att extrapolera resultaten från studier som utförts på större arter till mindre arter beaktas.

Efter samråd med myndigheten skall ytterligare regler för genomförandet av denna artikel fastställas i enlighet med förfarandet i artikel 22.2. I dessa regler bör i förekommande fall åtskillnad göras mellan kraven för fodertillsatser när det gäller livsmedelsproducerande djur och de krav som gäller för andra djur, särskilt sällskapsdjur. Genomföranderegelerna skall innehålla bestämmelser som möjliggör förenklade förfaranden för att godkänna sådana tillsatser som har godkänts för användning i livsmedel.

6. Myndigheten skall publicera detaljerade anvisningar som hjälp för sökanden vid förberedandet och utformningen av dennes ansökan.

Artikel 8

Yttrande från myndigheten

1. Myndigheten skall avge sitt yttrande inom sex månader efter det att den erhållit en giltig ansökan. Denna tidsfrist skall förlängas när myndigheten begär kompletterande information från sökanden i enlighet med punkt 2.

2. Myndigheten får vid behov anmoda sökanden att komplettera uppgifterna i ansökan inom en tidsfrist som bestäms av myndigheten efter samråd med den sökande.

3. Vid utarbetandet av sitt yttrande

a) skall myndigheten kontrollera att de uppgifter och handlingar sökanden har lämnat in överensstämmer med artikel 7 och göra en bedömning för att fastställa om fodertillsatsen uppfyller villkoren i artikel 5,

b) skall myndigheten kontrollera rapporten från gemenskapens referenslaboratorium.

4. När myndigheten i sitt yttrande anser att fodertillsatsen kan godkännas skall yttrandet även innehålla följande uppgifter:

a) Sökandens namn och adress.

b) Fodertillsatsens beteckning, inbegripet dess klassificering med avseende på kategori och funktionell grupp enligt artikel 6, samt specifikationer och vid behov renhetskriterier och analysmetod.

c) Beroende på utfallet av riskbedömningen, särskilda villkor eller restriktioner för hantering, krav för övervakning efter försäljning och användningsområde, inbegripet djurarter och djurkategorier som tillsatsen är avsedd för.

d) Särskilda ytterligare märkningskrav för fodertillsatsen med anledning av villkor och restriktioner under c.

e) Förslag till högsta tillåtna restmängder (MRL) i berörda livsmedel av animaliskt ursprung, om inte myndigheten i sitt yttrande anser att sådana inte behövs för konsumentskyddet eller om sådana redan har fastställts i bilaga I eller III i rådets förordning (EEG) nr 2377/90 av den 26 juni 1990 om inrättandet av ett gemenskapsförfarande för att fastställa gränsvärden för högsta tillåtna restmängder av veterinärmedicinska läkemedel i livsmedel med animaliskt ursprung ([1]).

5. Myndigheten skall utan dröjsmål skicka sitt yttrande till kommissionen, medlemsstaterna och sökanden med bland annat en rapport som beskriver dess bedömning av fodertillsatsen och anger skälen för dess uppfattning.

6. Myndigheten skall offentliggöra sitt yttrande, sedan varje uppgift som i enlighet med artikel 18.2 betraktats som konfidentiell uteslutits.

Artikel 9

Gemenskapens godkännande

1. Inom tre månader från mottagandet av myndighetens yttrande skall kommissionen utarbeta ett förslag till förordning i vilken godkännande skall beviljas eller vägras. I detta förslag skall hänsyn tas till kraven i artikel 5.2 och 5.3, gemenskapens lagstiftning och andra berättigade faktorer som är relevanta för den aktuella frågan, särskilt nyttan för djurens hälsa och välbefinnande och fördelarna för konsumenter av animaliska produkter.

Om förslaget inte överensstämmer med myndighetens yttrande, skall skälen till detta anges i förslaget.

I exceptionellt komplicerade fall får tidsfristen på tre månader förlängas.

2. Förslaget skall antas i enlighet med förfarandet i artikel 22.2.

3. Tillämpningsföreskrifter för denna artikel och i synnerhet när det gäller ett identifieringsnummer för godkända tillsatser får fastställas i enlighet med förfarandet i artikel 22.2.

([1]) EGT L 224, 18.8.1990, s. 1. Förordningen senast ändrad genom kommissionens förordning (EG) nr 1490/2003 (EGT L 214, 26.8.2003, s. 3).

4. Kommissionen skall utan dröjsmål underrätta sökanden om den förordning som antagits enligt punkt 2.

5. En förordning om godkännande skall innehålla de uppgifter som avses i artikel 8.4 b, c, d och e samt ett identifieringsnummer.

6. En förordning om godkännande av tillsatser som hör till kategorierna d och e i artikel 6.1 eller tillsatser som innehåller, består av eller är framställda av genetiskt modifierade organismer skall innehålla namnet på den som innehar godkännandet och i förekommande fall den unika identitetsbeteckning som har tilldelats den genetiskt modifierade organismen enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1830/2003 av den 22 september 2003 om spårbarhet och märkning av genetiskt modifierade organismer och spårbarhet för livsmedel och foder som har framställts av genetiskt modifierade organismer och om ändring av direktiv 2001/18/EG ([2]).

7. Om restmängder av en tillsats i livsmedel framställda från djur som utfodrats med tillsatsen i fråga kan ha en skadlig effekt på människors hälsa, skall förordningen innehålla högsta tillåtna restmängder (MRL) för den aktiva substansen eller för dess metaboliter i de berörda livsmedlen av animaliskt ursprung. Den aktiva substansen skall då i enlighet med rådets direktiv 96/23/EG ([3]) anses omfattas av bilaga I till det direktivet. Om en MRL för ämnet i fråga redan har fastställts i gemenskapsbestämmelser skall detta gränsvärde också gälla restmängder av den aktiva substansen eller av dess metaboliter som härrör från ämnets användning som fodertillsats.

8. Det godkännande som beviljas i enlighet med förfarandet i den här förordningen skall gälla i hela gemenskapen under tio år och skall kunna förlängas i enlighet med artikel 14. Den godkända fodertillsatsen skall föras in i det register som anges i artikel 17 (nedan kallat ”registret”). Varje post i registret skall innehålla datum för godkännandet och de uppgifter som anges i punkterna 5, 6 och 7.

9. Att ett godkännande beviljats påverkar inte foderföretagarens allmänna civilrättsliga och straffrättsliga ansvar för fodertillsatsen i fråga.

Artikel 10

Status för befintliga produkter

1. Genom undantag från artikel 3 får en fodertillsats som har släppts ut på marknaden i enlighet med direktiv 70/524/EEG samt urinämne och derivat därav, aminosyror, deras salter eller analoger som förts in under punkterna 2.1, 3 och 4 i bilagan till direktiv 82/471/EEG släppas ut på marknaden och användas på de villkor för ämnet i fråga som anges i direktiven 70/524/EEG eller 82/471/EEG och genomförandebestämmelserna för dessa, inbegripet i synnerhet särskilda bestämmelser om märkning när det gäller foderblandningar och foderråvaror, förutsatt att följande villkor är uppfyllda:

([2]) Se sidan 24 i detta nummer av EUT.
([3]) EGT L 125, 23.5.1996, s. 10.

a) Inom ett år från förordningens ikraftträdande skall de personer som ansvarar för det första utsläppandet på marknaden av fodertillsatsen eller andra berörda parter anmäla det till kommissionen. Samtidigt skall de uppgifter som anges i artikel 7.3 a, b och c skickas direkt till myndigheten.

b) Inom ett år från anmälan enligt led a skall myndigheten, efter att ha kontrollerat att all information som krävs har lämnats in, meddela kommissionen att den har mottagit den information som krävs enligt denna artikel. De berörda produkterna skall föras in i registret. Varje post i registret skall innehålla det datum då produkten första gången fördes in i registret och i tillämpliga fall det datum då giltighetstiden för det befintliga godkännandet löper ut.

2. En ansökan skall lämnas in i enlighet med artikel 7 senast ett år före giltighetstidens slut för tidsbegränsade godkännanden för tillsatser som beviljats i enlighet med direktiv 70/524/EEG och senast inom sju år efter det att denna förordning har trätt i kraft för tillsatser som godkänts utan tidsbegränsning eller i enlighet med direktiv 82/471/EEG. Ett detaljerat tidsschema med en förteckning uppställd i prioriteringsordning över de olika tillsatskategorier som skall utvärderas på nytt kan antas i enlighet med förfarandet i artikel 22.2. Myndigheten skall höras då förteckningen utarbetas.

3. De produkter som förs in i registret skall omfattas av bestämmelserna i denna förordning, särskilt artiklarna 8, 9, 12, 13, 14 och 16, som utan att det påverkar tillämpningen av de särskilda villkoren för märkning, utsläppande på marknaden och användning av varje ämne enligt punkt 1 skall tillämpas på dessa produkter som om de hade godkänts i enlighet med artikel 9.

4. Om godkännanden inte utfärdas till en viss innehavare, får den som importerar eller tillverkar de produkter som avses i denna artikel eller andra berörda parter till kommissionen lämna in den information som avses i punkt 1 eller den ansökan som avses i punkt 2.

5. Om den anmälan med åtföljande uppgifter som avses i punkt 1 a inte har lämnats in inom den angivna tiden eller har befunnits vara felaktig, eller om en ansökan inte lämnas in inom den i punkt 2 föreskrivna tiden, skall en förordning antas i enlighet med förfarandet i artikel 22.2 med krav på att den berörda fodertillsatsen dras tillbaka från marknaden. En sådan åtgärd får innebära att det föreskrivs en begränsad tidsperiod inom vilken befintliga lager av produkten får förbrukas.

6. Om inget beslut har fattats om förlängning av ett godkännande innan dess giltighetstid har löpt ut och detta inte beror på sökanden, skall giltighetstiden för godkännandet av produkten automatiskt förlängas till dess kommissionen fattar ett beslut. Kommissionen skall informera sökanden om denna förlängning av godkännandet.

7. Genom undantag från artikel 3 får ämnen, mikroorganismer och preparat som används inom gemenskapen som tillsatser vid ensilering vid den tidpunkt som avses i artikel 26.2, släppas ut på marknaden och användas förutsatt att villkoren i punkt 1 a och 1 b och punkt 2 är uppfyllda. Punkterna 3 och 4 skall också tillämpas. För dessa ämnen skall den tidsfrist för tillämpning som anges i punkt 2 vara sju år efter det att denna förordning har trätt i kraft.

Artikel 11

Utfasning

1. I syfte att besluta om utfasning av koccidiostatika och histomonostatika som fodertillsatser senast den 31 december 2012 skall kommissionen före den 1 januari 2008 förelägga Europaparlamentet och rådet en rapport om användningen av dessa ämnen som fodertillsatser och tillgängliga alternativ, i förekommande fall åtföljda av lagstiftningsförslag.

2. Genom undantag från artikel 10 och utan att det påverkar tillämpningen av artikel 13 får annan antibiotika än koccidiostatika och histomonostatika saluföras och användas som fodertillsatser endast till och med den 31 december 2005; från och med den 1 januari 2006 skall dessa ämnen strykas ur registret.

Artikel 12

Övervakning

1. Sedan godkännande beviljats i enlighet med denna förordning, skall den person som använder eller släpper ut på marknaden det ämnet eller ett foder i vilket det har blandats, eller någon annan berörd part se till att de villkor eller restriktioner som är förknippade med utsläppande på marknaden, användning eller hantering av tillsatsen eller foder som innehåller tillsatsen respekteras.

2. Om krav på övervakning har beslutats i enlighet med artikel 8.4 c, skall innehavaren av godkännandet se till att övervakningen utförs och lämna in rapporter till kommissionen i enlighet med godkännandet. Innehavaren av godkännandet skall utan dröjsmål informera kommissionen om all ny information som kan påverka bedömningen av säkerheten vid användningen av fodertillsatsen, särskilt när det gäller vissa konsumentgruppers särskilda känslighet. Innehavaren av godkännandet skall utan dröjsmål informera kommissionen om varje förbud eller begränsning som har utfärdats av den behöriga myndigheten i något tredje land där fodertillsatsen har släppts ut på marknaden.

Artikel 13

Ändring samt tillfällig och permanent indragning av godkännanden

1. På eget initiativ eller på begäran av en medlemsstat eller kommissionen skall myndigheten yttra sig om huruvida ett godkännande fortfarande uppfyller villkoren i denna förordning. Den skall utan dröjsmål översända detta yttrande till kommissionen, medlemsstaterna och i förekommande fall innehavaren av godkännandet. Yttrandet skall offentliggöras.

2. Kommissionen skall så snart som möjligt granska myndighetens yttrande. Lämpliga åtgärder skall vidtas i enlighet med artiklarna 53 och 54 i förordning (EG) nr 178/2002. Beslut om ändring eller om tillfällig eller permanent indragning av godkännandet skall fattas i enlighet med förfarandet i artikel 22.2 i den här förordningen.

3. Om innehavaren av godkännandet föreslår att villkoren för godkännandet skall ändras genom att lämna en ansökan till kommissionen, åtföljd av relevanta uppgifter som stöd för begäran om ändring, skall myndigheten överlämna sitt yttrande om förslaget till kommissionen och medlemsstaterna. Kommissionen skall granska myndighetens yttrande utan dröjsmål samt besluta i enlighet med förfarandet i artikel 22.2.

4. Kommissionen skall utan dröjsmål underrätta sökanden om det beslut som har fattats. Registret skall ändras vid behov.

5. Artikel 7.1 och 7.2 samt artiklarna 8 och 9 skall också tillämpas.

Artikel 14

Förlängning av godkännanden

1. Godkännanden enligt denna förordning skall kunna förlängas i tioårsperioder. En ansökan om förlängning skall skickas till kommissionen minst ett år innan godkännandet löper ut.

Om godkännanden inte utfärdas till en bestämd innehavare, får den som först släpper ut tillsatsen på marknaden eller någon annan berörd part lämna in ansökan till kommissionen, varvid denne skall betraktas som sökande.

När det gäller godkännanden utfärdade till en bestämd innehavare får innehavaren av godkännandet eller dennes rättsinnehavare lämna in ansökan till kommissionen, varvid denne skall betraktas som sökande.

2. Sökanden skall när ansökningen görs skicka följande uppgifter och handlingar direkt till myndigheten.

a) En kopia av godkännandet att släppa ut fodertillsatsen på marknaden.

b) En rapport om resultaten av övervakningen efter försäljning, om krav på sådan övervakning anges i godkännandet.

c) All annan ny information som har blivit tillgänglig med avseende på utvärderingen av säkerheten i användningen av fodertillsatsen samt riskerna med fodertillsatsen för djur, människor eller miljön.

d) I förekommande fall, ett förslag till ändring eller komplettering av villkoren i det ursprungliga godkännandet, bland annat villkor som rör framtida övervakning.

3. Artikel 7.1, 7.2, 7.4 och 7.5 samt artiklarna 8 och 9 skall också tillämpas.

4. Om inget beslut har fattats om förlängning av ett godkännande innan dess giltighetstid har löpt ut och detta inte beror på sökanden, skall giltighetstiden för godkännandet av produkten automatiskt förlängas till dess kommissionen fattar ett beslut. Information om denna förlängning av godkännandet skall göras tillgänglig för allmänheten i det register som anges i artikel 17.

Artikel 15

Brådskande godkännande

I särskilda fall där brådskande godkännande krävs för att garantera skyddet av djurens välbefinnande får kommissionen, i enlighet med förfarandet i artikel 22.2, tillfälligt tillåta att en tillsats används för en tidsperiod på högst fem år.

KAPITEL III

MÄRKNING OCH FÖRPACKNING

Artikel 16

Märkning och förpackning av fodertillsatser och förblandningar

1. En fodertillsats eller en förblandning av tillsatser får släppas ut på marknaden endast om förpackningen eller behållaren är märkt under ansvar av inom gemenskapen etablerade tillverkare, förpackare, importör, säljare eller distributör och är försedd med följande uppgifter på ett synligt, läsbart och outplånligt och sätt, och åtminstone på det eller de nationella språken i den medlemsstat där den saluförs, för var och en av de tillsatser som materialet innehåller:

a) Det särskilda namn som tillsatsen fått vid godkännandet samt namnet på den funktionella grupp tillsatsen tillhör enligt godkännandet.

b) Namn eller firmanamn och adress eller säte för den som är ansvarig för de uppgifter som anges i denna artikel.

c) Nettovikt eller, när det gäller flytande tillsatser och förblandningar, antingen nettovolym eller nettovikt.

d) I förekommande fall det godkännandenummer som anläggningen eller mellanhanden tilldelats i enlighet med artikel 5 i direktiv 95/69/EG eller det registreringsnummer som anläggningen eller mellanhanden tilldelats i enlighet med artikel 10 i det direktivet.

e) Bruksanvisningar och eventuella säkerhetsföreskrifter för användningen och i förekommande fall de särskilda krav som anges i godkännandet, inbegripet djurart och djurkategori för vilken tillsatsen eller förblandningen av tillsatser är avsedd.

f) Identifieringsnumret.

g) Varupartinummer och tillverkningsdatum.

2. När det gäller aromämnen kan förteckningen över tillsatser ersättas med orden ”blandning av aromämnen”. Detta skall inte gälla aromämnen som omfattas av en mängdbegränsning för användning i foder och dricksvatten.

3. Förutom den information som anges i punkt 1 skall förpackningar eller behållare till tillsatser som hör till en funktionell grupp som anges i bilaga III vara försedda med den information som anges i den bilagan på ett synligt, läsbart och outplånligt sätt.

4. Vidare, när det gäller förblandningar, skall ordet ”Förblandning” (i versaler) finnas tydligt angivet i märkningen och bärsubstansen skall anges.

5. Tillsatser och förblandningar skall saluföras endast i slutna förpackningar eller slutna behållare som skall vara förslutna på sådant sätt att förslutningen förstörs vid öppnandet och inte kan återanvändas.

6. Ändringar av bilaga III för anpassning till tekniska framsteg och vetenskaplig utveckling får antas i enlighet med förfarandet i artikel 22.2.

KAPITEL IV

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER OCH SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 17

Gemenskapens register över fodertillsatser

1. Kommissionen skall inrätta ett gemenskapsregister över fodertillsatser och hålla det uppdaterat.

2. Registret skall göras tillgängligt för allmänheten.

Artikel 18

Sekretess

1. Sökanden som lämnar uppgifter enligt denna förordning får ange vilka av dessa som önskas sekretessbelagda därför att ett offentliggörande av dem påtagligt kan skada sökandens konkurrenssituation. I sådanna fall måste sökanden lämna skäl som kan kontrolleras.

2. Kommissionen skall efter samråd med sökanden avgöra vilken information som bör vara sekretessbelagd utöver de som anges i punkt 3, och beslutet skall meddelas sökanden.

3. Följande information skall inte betraktas som konfidentiell:

a) Fodertillsatsens namn och sammansättning och i förekommande fall uppgifter om stammar.

b) Fodertillsatsens fysiska, kemiska och biologiska egenskaper.

c) Slutsatserna av resultaten från studien av fodertillsatsens effekter på människors och djurs hälsa samt på miljön.

d) Slutsatserna av resultaten från studien av fodertillsatsens effekter på animalieprodukters egenskaper och dess näringsegenskaper.

e) Metoder för spårning och identifiering av fodertillsatsen och i förekommande fall krav när det gäller övervakning och en sammanfattning av resultaten av övervakningen.

4. Utan hinder av punkt 2 skall myndigheten på begäran förse kommissionen och medlemsstaterna med all information den har tillgång till, inbegripet sådan information som betraktas som konfidentiell enligt punkt 2.

5. Myndigheten skall tillämpa principerna i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1049/2001 av den 30 maj 2001 om allmänhetens tillgång till Europaparlamentets, rådets och kommissionens handlingar [1], när den handlägger ansökningar om tillgång till handlingar som innehas av myndigheten.

6. Medlemsstaterna, kommissionen och myndigheten skall se till att all den information som betraktas som konfidentiell enligt punkt 2 förblir konfidentiell, utom i de fall då det är lämpligt att informationen offentliggörs för att skydda människors eller djurs hälsa eller miljön. Medlemsstaterna skall handlägga ansökningar om tillgång till handlingar som tagits emot enligt denna förordning i enlighet med artikel 5 i förordning (EG) nr 1049/2001.

7. Om en sökande tar tillbaka eller har tagit tillbaka en ansökan skall medlemsstaterna, kommissionen och myndigheten respektera sekretessen för kommersiell och industriell information, bland annat information om forskning och utveckling liksom information om vars konfidentialitet kommissionen och sökanden är oense.

Artikel 19

Administrativ granskning

Beslut eller underlåtenhet att handla i kraft av de befogenheter som myndigheten fått genom denna förordning får granskas av kommissionen på eget initiativ eller på begäran av en medlemsstat eller någon person som direkt och personligen berörs.

För detta syfte skall en begäran överlämnas till kommissionen inom två månader från den dag då den berörda parten fått kännedom om handlingen eller underlåtenheten i fråga.

Kommissionen skall fatta beslut inom två månader och, om så är lämpligt, begära att myndigheten inom en fastställd tidsfrist drar tillbaka sitt beslut eller åtgärdar sin underlåtenhet att handla.

Artikel 20

Dataskydd

1. Vetenskapliga data och andra uppgifter i de ansökningshandlingar som begärs in med stöd av artikel 7 får inte utnyttjas till någon annan sökandes fördel under en period av tio år från dagen för godkännandet, om inte denna andra sökande har kommit överens med den tidigare sökanden om att dessa uppgifter får utnyttjas.

2. För att uppmuntra ansträngningarna att ansöka om godkännande för att till mindre arter använda tillsatser som är godkända för andra arter, skall det tioåriga dataskyddet förlängas med ett år för varje mindre art för vilken ytterligare godkännande för förlängd användning beviljas.

[1] EGT L 145, 31.5.2001, s. 43.

3. Sökanden och den tidigare sökanden skall vidta alla nödvändiga åtgärder för att nå enighet om att dela användningen av information för att inte upprepa toxikologiska tester på ryggradsdjur. Om enighet emellertid inte uppnås om att dela informationen, får kommissionen besluta om utlämnande av information som krävs för att undvika upprepning av toxikologiska tester på ryggradsdjur, samtidigt som det skall göras en rimlig avvägning mellan de berörda parternas intressen.

4. När tioårsperioden har löpt ut får myndigheten använda såväl resultaten från hela eller från delar av den bedömning som gjorts på grundval av vetenskapliga data, som information i ansökningshandlingarna till förmån för en annan sökande.

Artikel 21

Referenslaboratorier

Gemenskapens referenslaboratorium och dess skyldigheter och arbetsuppgifter skall vara de som fastställs i bilaga II.

De som ansöker om godkännande av fodertillsatser skall bidra till kostnaderna för de arbetsuppgifter som gemenskapens referenslaboratorium och konsortiet av nationella referenslaboratorier har enligt bilaga II.

Tillämpningsföreskrifter för bilaga II och ändringar av denna bilaga får antas i enlighet med förfarandet i artikel 22.2.

Artikel 22

Kommittéförfarande

1. Kommissionen skall biträdas av Ständiga kommittén för livsmedelskedjan och djurhälsa som inrättats genom artikel 58 i förordning (EG) nr 178/2002 (nedan kallad ”kommittén”).

2. När det hänvisas till denna punkt skall artiklarna 5 och 7 i beslut 1999/468/EG tillämpas med beaktande av bestämmelserna i artikel 8 i det beslutet.

Den tid som avses i artikel 5.6 i beslut 1999/468/EG skall vara tre månader.

3. Kommittén skall själv anta sin arbetsordning.

Artikel 23

Upphävanden

1. Direktiv 70/524/EEG skall upphöra att gälla med verkan från och med den dag då denna förordning skall börja tillämpas. Artikel 16 i direktiv 70/524/EEG skall dock fortsätta att gälla till dess att direktiv 79/373/EEG har ändrats så att det innehåller bestämmelser om märkning av foder med tillsatser.

2. Punkterna 2.1, 3 och 4 i bilagan till direktiv 82/471/EEG skall utgå med verkan från och med den dag då denna förordning skall börja tillämpas.

3. Direktiv 87/153/EEG skall upphöra att gälla med verkan från och med den dag då denna förordning skall börja tillämpas. Bilagan till det direktivet skall dock fortsätta att gälla till dess att de tillämpningsföreskrifter som föreskrivs i artikel 7.4 i denna förordning har antagits.

4. Hänvisningar till direktiv 70/524/EEG skall anses som hänvisningar till denna förordning.

Artikel 24

Påföljder

Medlemsstaterna skall fastställa regler om påföljder för överträdelser av bestämmelserna i denna förordning, och vidta alla nödvändiga åtgärder för att se till att de tillämpas. Påföljderna skall vara effektiva, proportionella och avskräckande.

Medlemsstaterna skall anmäla dessa regler och åtgärder till kommissionen senast tolv månader efter dagen för offentliggörandet av denna förordning, och skall utan dröjsmål anmäla varje senare ändring av dem.

Artikel 25

Övergångsbestämmelser

1. Ansökningar som har lämnats in i enlighet med artikel 4 i direktiv 70/524/EEG innan den här förordningen skall börja tillämpas skall behandlas som ansökningar enligt artikel 7 i den här förordningen, om de första synpunkter som föreskrivs i artikel 4.4 i direktiv 70/524/EEG ännu inte har lämnats till kommissionen. En medlemsstat som har utsetts till föredragande för en sådan ansökan skall omedelbart överlämna ansökningshandlingarna till kommissionen. Utan hinder av artikel 23.1 skall sådana ansökningar även fortsättningsvis behandlas i enlighet med artikel 4 i direktiv 70/524/EEG när de inledande synpunkter som föreskrivs i artikel 4.4 i direktiv 70/524/EEG redan har överlämnats till kommissionen.

2. Märkningskraven i kapitel III skall inte tillämpas på produkter som lagligen tillverkats och märkts i gemenskapen, eller som lagligen har importerats till gemenskapen och övergått till omsättning före den dag då den förordningen skall börja tillämpas.

Artikel 26

Ikraftträdande

1. Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

2. Den skall tillämpas från och med tolv månader efter den dag den har offentliggjorts.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 22 september 2003.

På Europaparlamentets vägnar	*På rådets vägnar*
P. COX	R. BUTTIGLIONE
Ordförande	*Ordförande*

BILAGA I

TILLSATSGRUPPER

1. Följande funktionella grupper ingår i kategorin ”tekniska tillsatser”:
   a) Konserveringsmedel: ämnen, eller, i tillämpliga fall, mikroorganismer, som skyddar foder mot skador från mikroorganismer eller deras metaboliter.
   b) Antioxidanter: ämnen som förlänger hållbarheten hos foder och foderråvaror genom att skydda mot skador från oxidation.
   c) Emulgeringsmedel: ämnen som gör det möjligt att bilda eller bevara en homogen blandning av två eller fler icke blandbara foderkomponenter.
   d) Stabiliseringsmedel: ämnen som gör det möjligt att bevara fodrets fysiska och kemiska egenskaper.
   e) Förtjockningsmedel: ämnen som ger fodret en tjockare konsistens.
   f) Geleringsmedel: ämnen som ger fodret konsistens genom att en gel bildas.
   g) Bindemedel: ämnen som ökar foderpartiklarnas tendens att klumpa ihop sig.
   h) Ämnen för kontroll av kontamination av radionuklider: ämnen som förhindrar upptagandet av radionuklider eller främjar utsöndring av sådana.
   i) Klumpförebyggande medel: ämnen som minskar tendensen hos enskilda partiklar i fodret att klumpa ihop sig.
   j) pH-regulatorer: ämnen som reglerar fodrets pH-värde.
   k) Ensileringstillsatser: ämnen, inbegripet enzymer eller mikroorganismer, avsedda att ingå i foder för att förbättra ensileringsproduktionen.
   l) Denatureringsmedel: ämnen som vid tillverkning av beredda foder gör det möjligt att identifiera ett livsmedels eller en foderråvaras ursprung.
2. Följande funktionella grupper ingår i kategorin ”organoleptiska tillsatser”:
   a) Färgämnen:
      i) Ämnen som tillför fodret färg eller återställer fodrets färg.
      ii) Ämnen som när de ges till djur tillför färgen på livsmedel av animaliskt ursprung.
      iii) Ämnen som positivt påverkar färgen på akvariefiskar och burfåglar.
   b) Aromämnen: ämnen som när de tillsätts fodret förhöjer dess smak, doft eller aptitlighet.
3. Följande funktionella grupper ingår i kategorin ”näringstillsatser”:
   a) Vitaminer, provitaminer och kemiskt väldefinierade ämnen med likartad effekt.
   b) Föreningar av spårelement.
   c) Aminosyror, deras salter och analoger.
   d) Urinämne och derivat därav.
4. Följande funktionella grupper ingår i kategorin ”zootekniska tillsatser”:
   a) Smältbarhetsförbättrande medel: ämnen som djur utfordras med och som påverkar vissa foderråvaror och därigenom ökar fodrets smältbarhet.
   b) Medel som stabiliserar tarmfloran: mikroorganismer eller andra kemiskt definierade ämnen och som när de ges till djur har en positiv effekt på tarmfloran.
   c) Ämnen med positiv inverkan på miljön.
   d) Andra zootekniska tillsatser.

BILAGA II

UPPDRAG OCH ARBETSUPPGIFTER FÖR GEMENSKAPENS REFERENSLABORATORIUM

1. Gemenskapens referenslaboratorium som avses i artikel 21 är kommissionens gemensamma forskningscentrum.
2. För de arbetsuppgifter som anges i denna bilaga kan kommissionens gemensamma forskningscentrum biträdas av ett konsortium av nationella referenslaboratorier.

   Det gemensamma forskningscentrumet skall bland annat ha ansvaret för

   — mottagning, beredning, lagring och underhåll av referensprover,

   — testning och utvärdering eller validering av metoder för spårning,

   — utvärdering av data som sökanden lämnat in för att få en fodertillsats godkänd för utsläppande på marknaden, i syfte att testa och utvärdera eller validera metoden för spårning,

   — överlämnande av fullständiga utvärderingsrapporter till myndigheten.
3. Gemenskapens referenslaboratorium skall medverka i avgörande av tvister mellan medlemsstater som rör resultaten av det arbete som beskrivs i denna bilaga.

BILAGA III

SÄRSKILDA MÄRKNINGSKRAV FÖR VISSA FODERTILLSATSER OCH FÖR FÖRBLANDNINGAR

a) Zootekniska tillsatser och koccidiostatika och histomonostatika:
   — Sista garantidatum eller hållbarhetstid från och med tillverkningsdatumet.
   — Bruksanvisningar.
   — Koncentration.

b) Enzymer, förutom de ovannämnda uppgifterna:
   — De aktiva beståndsdelarnas benämning i överensstämmelse med deras enzymaktivitet enligt godkännandet.
   — Identifikationsnummer enligt Internationella biokemiförbundet.
   — I stället för koncentration, verksamhetsenheter (verksamhetsenheter per gram eller aktivitetsenheter per milliliter).

c) Mikroorganismer:
   — Sista garantidatum eller hållbarhetstid från och med tillverkningsdatumet.
   — Bruksanvisningar.
   — Stammarnas registreringsnummer.
   — Antalet kolonibildande enheter (CFU) per gram.

d) Näringstillsatser:
   — Halt av aktiv substans.
   — Sista garantidatum för angiven halt eller hållbarhetstid från och med tillverkningsdatumet.

e) Tekniska och organoleptiska tillsatser, med undantag av aromämnen:
   — Halt av aktiv substans.

f) Aromämnen:
   — Iblandningsgrad i förblandningar.

BILAGA IV

ALLMÄNNA ANVÄNDNINGSVILLKOR

1. Mängden av tillsatser som även förekommer i vissa foderråvaror i naturligt tillstånd skall beräknas så att de tillförda och de naturligt ingående ämnena tillsammans inte överstiger den maximinivå som föreskrivs i föreskriften om godkännande.

2. Blandning av tillsatser får tillåtas i förblandningar och foder endast om blandningens ingredienser är fysikaliskt-kemiskt och biologiskt kompatibla med de önskade effekterna.

3. Kompletteringsfoder, som spätts ut enligt anvisningarna, får inte innehålla högre nivåer av tillsatser än vad som fastställts för helfoder.

4. När det gäller förblandningar som innehåller ensileringstillsatser måste frasen ”av ensileringstillsatser” vara tydligt utsatt på etiketten, efter ”FÖRBLANDNING”.

I

(Rättsakter vilkas publicering är obligatorisk)

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 183/2005

av den 12 januari 2005

om fastställande av krav för foderhygien

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 37.2 och artikel 152.4 b,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande [1],

efter att ha hört Regionkommittén,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget [2], och

av följande skäl:

(1) Animalieproduktionen spelar en mycket viktig roll inom gemenskapens jordbrukssektor. Tillfredsställande resultat av denna verksamhet beror i stor utsträckning på användningen av säkert foder av god kvalitet.

(2) Genomförandet av en hög skyddsnivå för människors och djurs hälsa är ett av de grundläggande målen med livsmedelslagstiftningen enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 av den 28 januari 2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning, om inrättande av Europeiska livsmedelsmyndigheten och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet [3]. I den förordningen fastställs också andra gemensamma principer och definitioner för medlemsstaternas och gemenskapens livsmedelslagstiftning, inklusive syftet att uppnå fri rörlighet för foder inom gemenskapen.

(3) I rådets direktiv 95/69/EG [4] fastställs villkor och förfaranden för vissa kategorier av anläggningar och mellanhänder inom fodersektorn för att ge dem möjlighet att bedriva sin verksamhet. Erfarenheten har visat att dessa villkor och förfaranden utgör en god grund för att garantera fodersäkerhet. I det direktivet fastställs även villkor för godkännandet av anläggningar som tillverkar vissa ämnen som upptas i rådets direktiv 82/471/EEG av den 30 juni 1982 om vissa produkter som används i djurfoder [5].

(4) I kommissionens direktiv 98/51/EG av den 9 juli 1998 om vissa genomförandeåtgärder avseende rådets direktiv 95/69/EG om villkor och föreskrifter för godkännande och registrering av vissa anläggningar och mellanhänder inom fodersektorn [6] fastställdes vissa åtgärder som inbegrep förfaranden för import från tredjeländer.

(5) Erfarenheten har också visat att det är nödvändigt att garantera att alla foderföretag, inklusive vattenbruk, verkar i överensstämmelse med harmoniserade säkerhetskrav och att det är nödvändigt att genomföra en allmän översyn för att beakta behovet av att garantera ett bättre skydd av människors och djurs hälsa och av miljön.

(6) Huvudsyftet med de nya hygienbestämmelserna i denna förordning är att säkerställa en hög nivå på konsumentskyddet med avseende på livsmedels- och fodersäkerhet med särskild hänsyn till följande principer:

a) Det primära ansvaret för fodersäkerheten ligger hos foderföretagaren.

---

[1] EUT C 32, 5.2.2004, s. 97.

[2] Europaparlamentets yttrande av den 31 mars 2004 (ännu ej offentliggjort i EUT) och rådets beslut av den 21 december 2004.

[3] EGT L 31, 1.2.2002, s. 1. Förordningen ändrad genom förordning (EG) nr 1642/2003 (EUT L 245, 29.9.2003, s. 4).

[4] EGT L 332, 30.12.1995, s. 15. Direktivet senast ändrat genom förordning (EG) nr 806/2003 (EUT L 122, 16.5.2003, s. 1).

[5] EGT L 213, 21.7.1982, s. 8. Direktivet senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1882/2003 (EUT L 284, 31.10.2003, s. 1).

[6] EGT L 208, 24.7.1998, s. 43.

b) Behovet av att garantera fodersäkerheten i hela livsmedelskedjan från och med primärproduktion av foder fram till och med utfodring av livsmedelsproducerande djur.

c) Allmänt genomförande av förfaranden som bygger på principerna för faroanalys och kritiska styrpunkter (HACCP) som tillsammans med iakttagandet av god hygienpraxis befäster det ansvar som vilar på foderföretagarna.

d) Riktlinjer för god praxis är ett värdefullt hjälpmedel för att foderföretagare på alla nivåer av foderkedjan skall kunna följa bestämmelser om foderhygien och tillämpa HACCP-principerna.

e) Behovet av att fastställa mikrobiologiska kriterier på grundval av vetenskapliga riskkriterier.

f) Behovet av att garantera att importerat foder håller en standard som är minst likvärdig med den standard som det foder som produceras i gemenskapen har.

(7) För att kunna säkerställa att systemet med registrering och godkännande verkligen tillämpas på alla foderföretagare och följaktligen kunna garantera full spårbarhet, är det lämpligt att se till att foderföretagarna hämtar och använder foder endast från företag som är registrerade och/eller godkända i enlighet med denna förordning.

(8) Fodersäkerhet från och med primärproduktion av foder till och med utsläppandet på marknaden eller export kräver ett integrerat synsätt. Primärproduktion av foder inbegriper produkter som endast genomgår enkel fysisk behandling, t.ex. rengöring, förpackning, lagring, naturlig torkning eller ensilering.

(9) I enlighet med proportionalitets- respektive subsidiaritetsprincipen bör gemenskapslagstiftningen inte tillämpas på vissa fall av privat enskild produktion av foder och utfodring av vissa djur eller för direktförsäljning av små mängder av primärproducerat foder på lokalnivå eller detaljhandelsförsäljning av foder för sällskapsdjur.

(10) Faror med foder i alla nivåer inom primärproduktionen av foder bör identifieras och kontrolleras på ett korrekt sätt för att målen i denna förordning skall kunna uppnås. De grundläggande principerna i denna förordning bör därför vara tillämpliga på jordbruksföretag som tillverkar foder uteslutande för att bemöta behoven inom den egna produktionen och på jordbruksföretag som släpper ut foder på marknaden. Det bör beaktas att risken är mindre om foder produceras och ges till djur som endast används för enskild konsumtion, eller till djur som inte används i livsmedelsproduktion. Handel med små mängder av foderprodukter på lokal nivå och detaljhandelsförsäljning av foder för sällskapsdjur skall behandlas särskilt inom ramen för denna förordning.

(11) Tillämpningen av HACCP-principerna på primärproduktion av foder är ett mål på medellång sikt för den europeiska hygienlagstiftningen. Riktlinjerna för god praxis bör emellertid redan uppmuntra uppfyllandet av lämpliga hygienkrav.

(12) Fodersäkerheten är beroende av ett antal faktorer. Lagstiftningen bör fastställa minimikrav för hygien. Offentlig kontroll bör genomföras för att kontrollera att foderföretagarna följer bestämmelserna. Dessutom bör foderföretagarna vidta åtgärder eller anta förfaranden för att uppnå en hög fodersäkerhetsnivå.

(13) Med hjälp av HACCP-principerna kan foderföretagarna uppnå en högre standard av fodersäkerhet. HACCP-systemet bör inte betraktas som en metod för självreglering och ersätter inte officiell kontroll.

(14) Genomförandet av HACCP-principerna kräver att anställda i foderföretag samarbetar och engagerar sig fullt ut.

(15) HACCP-principerna bör ta hänsyn till principerna i Codex Alimentarius, men bör samtidigt ge utrymme för den flexibilitet som kan behövas i olika situationer. I vissa foderföretag är det inte möjligt att fastställa kritiska styrpunkter, och god praxis kan i vissa fall ersätta övervakningen av kritiska styrpunkter. På samma sätt innebär kravet att fastställa ”kritiska gränsvärden” i enlighet med Codex Alimentarius inte att det är nödvändigt att alltid fastställa ett numerärt gränsvärde. Kravet på att bevara dokument i enlighet med samma codex behöver dessutom vara flexibelt så att bördorna inte blir för stora för mycket små företag. Det är lämpligt att se till att när ett foderföretag hanterar primärproducerat foder, inklusive därmed sammanhängande hantering samt blandning av foder med kompletteringsfoder uteslutande för den egna djurhållningen, är det inte skyldigt att följa HACCP-principerna.

(16) Flexibilitet är också nödvändigt för att tillgodose behoven hos foderföretag i regioner med särskilda geografiska begränsningar eller när det gäller strukturella krav. Flexibiliteten bör dock inte äventyra målen för foderhygien. Ett förfarande för diskussion i Ständiga kommittén för livsmedelskedjan och djurhälsa bör vid behov införas.

(17) Ett system genom vilket medlemsstatens behöriga myndighet registrerar och godkänner alla foderföretag är lämpligt för att säkra spårbarheten från tillverkare till användare och för att underlätta genomförandet av effektiva offentliga kontroller. De befintliga systemen för insamling av uppgifter om foderföretag får användas av den behöriga myndigheten i medlemsstaterna för att inleda och genomföra det system som föreskrivs i denna förordning.

(18) Det är lämpligt att upprätthålla ett godkännandesystem för foderföretag för verksamhet som kan medföra en större risk vid fodertillverkning. Förfaranden bör införas för att utvidga den nuvarande räckvidden för det godkännandesystem som föreskrivs i direktiv 95/69/EG.

(19) För att godkännas eller registreras bör foderföretagen uppfylla ett flertal krav för verksamheten, avseende lokaler, utrustning, personal, produktion, kvalitetskontroll, lagring och dokumentation, för att kunna garantera såväl fodersäkerheten som produkternas spårbarhet. Förfaranden bör införas för att dessa villkor skall kunna varieras i syfte att säkerställa deras lämplighet för olika typer av foderföretag. Medlemsstaterna bör tillåtas att bevilja ett villkorat godkännande av anläggningar, om det vid besök på plats visar sig att anläggningen uppfyller alla krav på infrastruktur och utrustning. Det är emellertid också lämpligt att fastställa en längsta tid för ett sådant villkorat godkännande.

(20) Det bör införas förfaranden för att tillfälligt upphäva, ändra eller återkalla registrering eller godkännande när anläggningar ändrar eller upphör med sin verksamhet eller inte längre uppfyller villkoren för den.

(21) Spårbarhet av foder och foderingredienser genom foderkedjan är väsentligt för fodersäkerheten. Förordning (EG) nr 178/2002 innehåller regler för att garantera att foder och foderingredienser kan spåras samt fastställer ett förfarande för att anta tillämpningsföreskrifter för specifika sektorer.

(22) Ett antal på varandra följande foderkriser har visat att brister i något led av foderkedjan kan få allvarliga ekonomiska konsekvenser. Foderproduktionens särdrag och den komplexa foderdistributionskedjan innebär att det är svårt att återkalla foder från marknaden. Kostnaderna för att rätta till ekonomisk skada inom foder- och livsmedelskedjan tas ofta från offentliga medel. Man skulle bättre kunna rätta till denna ekonomiska konsekvens till en låg samhällskostnad om den företagare vars verksamhet orsakar ekonomisk skada inom fodersektorn tvingas bära det ekonomiska ansvaret. Att fastställa ett allmänt obligatoriskt system för ekonomiskt ansvar och finansiella garantier, exempelvis genom försäkringar för alla foderföretagare, kanske dock inte är möjligt eller lämpligt. Kommissionen bör därför mer ingående överväga denna fråga och samtidigt ta hänsyn till bestämmelser i befintlig lagstiftning med avseende på skadeståndsansvar på andra områden samt befintliga system och metoder i medlemsstaterna. I detta syfte bör kommissionen lägga fram en rapport, vid behov tillsammans med lagstiftningsförslag.

(23) Foder som importeras till gemenskapen måste uppfylla de allmänna kraven i förordning (EG) nr 178/2002, och importvillkoren i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 av den 29 april 2004 om offentlig kontroll för att säkerställa kontrollen av efterlevnaden av foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd [1]. För att undvika handelsstörningar är det lämpligt att import i avvaktan på att genomförandeåtgärderna avslutas fortsatt skall vara tillåten enligt de villkor som föreskrivs i direktiv 98/51/EG.

(24) Gemenskapsprodukter som exporteras till tredjeland måste uppfylla de allmänna kraven i förordning (EG) nr 178/2002.

(25) Det är lämpligt att vidga räckvidden för systemet för snabb varning för livsmedel och foder enligt förordning (EG) nr 178/2002 till att inbegripa risker för djurs hälsa eller för miljön orsakade av foder som getts till icke-livsmedelsproducerande djur.

(26) Gemenskapslagstiftningen om foderhygien måste bygga på vetenskaplig rådgivning. Därför bör Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet vid behov alltid rådfrågas.

(27) Kommissionen och medlemsstaterna bör ha ett nära och effektivt samarbete inom Ständiga kommittén för livsmedelskedjan och djurhälsa för att hänsyn skall kunna tas till tekniska och vetenskapliga framsteg.

[1] EUT L 165, 30.4.2004, s. 1 (rättelse i EUT L 191, 28.5.2004, s. 1).

(28) Denna förordning tar hänsyn till de internationella åtaganden som föreskrivs i WTO-avtalet om sanitära och fytosanitära frågor samt internationella normer för livsmedelssäkerhet i Codex Alimentarius.

(29) Medlemsstaterna bör fastställa påföljder vid överträdelser av bestämmelserna i denna förordning, och se till att de tillämpas. Påföljderna måste vara effektiva, proportionella och avskräckande.

(30) De åtgärder som är nödvändiga för att genomföra denna förordning bör antas i enlighet med rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter ([1]).

(31) Det är lämpligt att skjuta upp datum för tillämpningen av förordningen för att de foderföretag som påverkas av den skall få tid att anpassa sig.

(32) Av ovan anförda skäl bör direktiven 95/69/EG och 98/51/EG upphävas.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

SYFTE, RÄCKVIDD OCH DEFINITIONER

Artikel 1

Syfte

I denna förordning fastställs

a) allmänna bestämmelser om foderhygien,

b) villkor och förfaranden som säkerställer spårbarhet av foder,

c) villkor och förfaranden för registrering och godkännande av anläggningar.

Artikel 2

Räckvidd

1. Denna förordning skall tillämpas på

a) verksamhet som bedrivs av foderföretagare i alla led från och med primärproduktion av foder till och med utsläppande av foder på marknaden,

b) utfodring av livsmedelsproducerande djur,

c) import och export av foder från och till tredjeländer.

2. Denna förordning skall inte tillämpas på

a) privat enskild produktion av foder

i) för livsmedelsproducerande djur för konsumtion inom privathushåll,

och

ii) för icke-livsmedelsproducerande djur,

b) utfodring av livsmedelsproducerande djur för konsumtion inom privathushåll eller för de verksamheter som anges i artikel 1.2 c i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 852/2004 av den 29 april 2004 om livsmedelshygien ([2]),

c) utfodring av icke-livsmedelsproducerande djur,

d) producentens direktförsäljning av små mängder primärproducerat foder till lokala jordbruksföretag för användning inom dessa jordbruksföretag,

e) detaljhandel med foder för sällskapsdjur.

3. Medlemsstaterna får fastställa bestämmelser och riktlinjer för den verksamhet som avses i punkt 2. Sådana nationella bestämmelser och riktlinjer skall garantera att målen i denna förordning uppnås.

Artikel 3

Definitioner

I denna förordning används definitionerna i förordning (EG) nr 178/2002 med de särskilda betydelser som här anges:

a) *foderhygien:* de åtgärder och villkor som är nödvändiga för att bemästra faror och säkerställa att ett djurfoder är tjänligt med hänsyn till dess avsedda användningsområde.

([1]) EGT L 184, 17.7.1999, s. 23.

([2]) EUT L 139, 30.4.2004, s. 1 (rättelse i EUT L 226, 25.6.2004, s. 3).

b) *foderföretagare:* de fysiska eller juridiska personer som ansvarar för att kraven i denna förordning uppfylls i det foderföretag de driver.

c) *fodertillsatser:* ämnen eller mikroorganismer som är tillåtna enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1831/2003 av den 22 september 2003 om fodertillsatser ([1]).

d) *anläggning:* varje enhet i ett foderföretag.

e) *behörig myndighet:* myndigheten i en medlemsstat eller ett tredjeland som utsetts att utföra offentliga kontroller.

f) *primärproduktion av foder:* produktion av jordbruksprodukter, särskilt odling, skörd, mjölkning, uppfödning av djur (före slakt) eller fiske som enbart resulterar i produkter som inte genomgår någon hantering efter det att de har skördats, insamlats eller fångats, med undantag av enkel fysisk behandling.

KAPITEL II

SKYLDIGHETER

Artikel 4

Allmänna skyldigheter

1. Foderföretagarna skall se till att alla de steg i produktions-, bearbetnings- och distributionskedjan som de ansvarar för genomförs i enlighet med den gemenskapslagstiftning och nationella lagstiftning som är förenlig med denna samt med god praxis. De skall i synnerhet se till att dessa steg uppfyller de relevanta hygienkraven i denna förordning.

2. Vid utfodring av livsmedelsproducerande djur skall jordbrukare vidta åtgärder och anta förfaranden för att se till att risken för biologisk, kemisk och fysisk kontaminering av foder, djur och animalieprodukter är så låg som rimligen är möjligt.

Artikel 5

Särskilda skyldigheter

1. När det gäller verksamhet inom primärproduktion av foder och följande därmed sammanhängande verksamhet såsom

a) transport, lagring och hantering av primärprodukter på produktionsplatsen,

b) transport för att leverera primärprodukter från produktionsplatsen till en anläggning,

c) blandning av foder uteslutande avsedd för den egna djurhållningen utan användning av tillsatser eller förblandningar av tillsatser med undantag för tillsatser vid ensilering,

skall foderföretagare följa bestämmelserna i bilaga I, om dessa är relevanta för verksamheten.

2. När det gäller annan verksamhet än den som avses i punkt 1, inklusive blandning av foder uteslutande avsedd för den egna djurhållningen vid användning av tillsatser eller förblandningar av tillsatser med undantag av tillsatser vid ensilering, skall foderföretagare följa bestämmelserna i bilaga II, om dessa är relevanta för verksamheten.

3. Foderföretagare skall

a) uppfylla särskilda mikrobiologiska kriterier,

b) vidta åtgärder eller anta förfaranden som är nödvändiga för att uppnå särskilda mål.

De kriterier och mål som avses i a och b skall antas i enlighet med förfarandet i artikel 31.2.

4. Foderföretagare får använda de riktlinjer som ges i kapitel III som en hjälp för att uppfylla sina skyldigheter enligt denna förordning.

5. Jordbrukare skall följa bestämmelserna i bilaga III vid utfodring av livsmedelsproducerande djur.

([1]) EUT L 268, 18.10.2003, s. 29.

6. Foderföretagare och jordbrukare skall endast införskaffa och använda foder från anläggningar som är registrerade och/eller godkända i enlighet med denna förordning.

Artikel 6

Systemet för faroanalys och kritiska styrpunkter (HACCP)

1. Foderföretagare som bedriver annan verksamhet än vad som anges i artikel 5.1 skall inrätta, genomföra och upprätthålla ett permanent skriftligt förfarande eller förfaranden som grundar sig på HACCP-principerna.

2. De principer som avses i punkt 1 är följande:

a) Identifiera de faror som måste förebyggas, elimineras eller reduceras till en acceptabel nivå.

b) Identifiera kritiska styrpunkter i det steg eller de steg där kontroll är nödvändig för att förebygga eller eliminera en fara eller för att reducera den till en acceptabel nivå.

c) Fastställa kritiska gränser vilka skiljer acceptabelt från icke-acceptabelt i de kritiska styrpunkterna i syfte att förebygga, eliminera eller reducera identifierade faror.

d) Upprätta och genomföra effektiva förfaranden för att övervaka de kritiska styrpunkterna.

e) Fastställa vilka korrigerande åtgärder som skall vidtas när övervakningen visar att en kritisk styrpunkt inte är under kontroll.

f) Upprätta förfaranden för att kontrollera att de åtgärder som avses i leden a–e är fullständiga och effektiva. Kontrollförfarandena skall genomföras regelbundet.

g) Upprätta dokumentation och journaler avpassade för foderföretagens storlek och art för att visa att de åtgärder som avses i leden a–f tillämpas effektivt.

3. När en förändring sker av en produkt, process eller i något steg av produktionen, bearbetningen, lagringen eller distributionen, skall foderföretagarna ompröva sitt förfarande och göra nödvändiga ändringar.

4. Som en del av det förfarandesystem som avses i punkt 1 får foderföretagare tillämpa riktlinjer för god praxis tillsammans med de riktlinjer för tillämpning av HACCP-principerna som har utarbetats i enlighet med artikel 20.

5. Bestämmelser som underlättar tillämpningen av denna artikel, även för små företag, får antas i enlighet med förfarandet i artikel 31.2.

Artikel 7

Dokumentation om HACCP-systemet

1. Foderföretagare skall

a) visa den behöriga myndigheten att de uppfyller kraven i artikel 6, i den form som den behöriga myndigheten kräver,

b) se till att all dokumentation som beskriver de förfaranden som utarbetats i enlighet med artikel 6 alltid är aktuell.

2. Den behöriga myndigheten skall ta hänsyn till foderföretagets storlek och art när den fastställer de formkrav som avses i punkt 1 a.

3. Detaljerade bestämmelser för tillämpningen av denna artikel får antas i enlighet med förfarandet i artikel 31.2. Sådana bestämmelser kan för vissa foderföretagare underlätta den tillämpning av HACCP-principerna som utarbetats i enlighet med kapitel III för att uppfylla kraven i artikel 6.1.

Artikel 8

Finansiella garantier

1. I syfte att förbereda för ett effektivt system med finansiella garantier för foderföretagare skall kommissionen, senast den 8 februari 2006, till Europaparlamentet och rådet lägga fram en rapport om finansiella garantier på foderområdet. Förutom att behandla befintliga nationella rättsliga bestämmelser, system och metoder som rör skadeståndsansvar på foderområdet och tillhörande områden skall rapporten vid behov åtföljas av lagstiftningsförslag till ett sådant genomförbart garantisystem på gemenskapsnivå. Dessa garantier bör täcka samtliga kostnader för vilka företagarna kan göras ansvariga som en direkt följd av återkallande från marknaden, behandling och/eller destruktion av foder, djur och livsmedel framställda därav.

2. Foderföretagare skall hållas ansvariga för varje form av överträdelse av den relevanta lagstiftningen om fodersäkerhet, och företagare i den mening som avses i artikel 5.2 skall förete bevis på att de omfattas av de finansiella garantier som gemenskapens lagstiftningsåtgärder kräver enligt punkt 1.

Artikel 9

Offentliga kontroller, anmälan och registrering

1. Foderföretagarna skall samarbeta med de behöriga myndigheterna i enlighet med relevant gemenskapslagstiftning och med denna förenlig nationell lagstiftning.

2. Foderföretagare skall

a) till lämplig behörig myndighet anmäla alla anläggningar som de ansvarar för och som är verksamma inom något steg av produktionen, bearbetningen, lagringen, transporten eller distributionen av foder, på det sätt som den behöriga myndigheten begär med tanke på registreringen,

b) tillhandahålla den behöriga myndigheten aktuella uppgifter om de anläggningar de ansvarar för enligt led a samt anmäla till den behöriga myndigheten alla större ändringar i verksamheten och eventuell nedläggning av befintlig anläggning.

3. Den behöriga myndigheten skall föra ett eller flera register över anläggningar.

Artikel 10

Godkännande av foderföretags anläggningar

Foderföretagare skall se till att anläggningar som ansvarar för och som omfattas av denna förordning godkänns av den behöriga myndigheten i följande fall:

1. Sådana anläggningar bedriver någon av följande verksamheter:

a) Tillverkning och/eller utsläppande på marknaden av fodertillsatser som omfattas av förordning (EG) nr 1831/2003 eller produkter som omfattas av direktiv 82/471/EEG och som avses i kapitel 1 i bilaga IV till denna förordning.

b) Tillverkning och/eller utsläppande på marknaden av förblandningar som är beredda med sådana fodertillsatser som avses i kapitel 2 i bilaga IV till denna förordning.

c) Tillverkning för utsläppande på marknaden, eller produktion uteslutande avsedd för den egna djurhållningen, av foderblandningar med fodertillsatser eller förblandningar som innehåller fodertillsatser och som avses i kapitel 3 i bilaga IV till denna förordning.

2. Godkännande krävs enligt den nationella lagstiftningen i den medlemsstat där anläggningen finns.

3. Godkännande krävs enligt en förordning som antagits i enlighet med förfarandet i artikel 31.2.

Artikel 11

Krav

Foderföretagare får inte bedriva verksamhet utan

a) att vara registrerade enligt artikel 9,

eller

b) godkännande, när detta krävs i enlighet med artikel 10.

Artikel 12

Information om nationella bestämmelser för godkännande

En medlemsstat som med stöd av artikel 10.2 kräver godkännande av vissa anläggningar belägna i medlemsstaten skall informera kommissionen och övriga medlemsstater om tillämplig nationell lagstiftning.

Artikel 13

Godkännande av anläggningar

1. Den behöriga myndigheten skall godkänna anläggningar endast när det genom besök på plats innan verksamheten har inletts har påvisats att de uppfyller de relevanta kraven enligt denna förordning.

2. Den behöriga myndigheten får ge ett villkorat godkännande om det vid besöket på plats framgår att anläggningen uppfyller alla krav på infrastruktur och utrustning. Den behöriga myndigheten skall endast ge slutligt godkännande om det vid ett senare besök på plats, inom tre månader efter det villkorade godkännandet, framgår att anläggningen uppfyller övriga krav som anges i punkt 1. Om väsentliga förbättringar har gjorts, men anläggningen ändå inte uppfyller samtliga krav, får den behöriga myndigheten förlänga det villkorade godkännandet. Ett villkorat godkännande får emellertid inte gälla längre än sammanlagt sex månader.

Artikel 14

Upphävande av registrering eller godkännande

Den behöriga myndigheten skall tillfälligt upphäva en registrering eller ett godkännande av en, flera eller alla av en anläggnings verksamheter när det påvisas att anläggningen inte längre uppfyller de villkor som gäller för verksamheterna.

Ett sådant upphävande skall vara i kraft tills anläggningen åter uppfyller villkoren. När villkoren inte uppfylls inom ett år skall artikel 15 gälla.

Artikel 15

Återkallande av registrering eller godkännande

Den behöriga myndigheten skall återkalla registrering eller godkännande av en eller flera av en anläggnings verksamheter om

a) anläggningen upphör med en eller flera av sina verksamheter,

b) det påvisas att anläggningen under ett år inte har uppfyllt de villkor som gäller för dess verksamhet,

c) den konstaterar allvarliga brister eller vid upprepade tillfällen varit tvungen att stoppa produktionen vid en anläggning och foderföretagaren fortfarande inte kan lämna tillräckliga garantier för den framtida produktionen.

Artikel 16

Ändringar av registrering eller godkännande av en anläggning

Den behöriga myndigheten skall på begäran ändra registreringen eller godkännandet av en anläggning när anläggningen har påvisat att den har kapacitet att utveckla ytterligare verksamhet utöver den för vilken den först registrerats eller godkänts eller verksamhet som ersätter den ursprungliga.

Artikel 17

Undantag från besök på plats

1. Medlemsstaterna undantas från skyldigheten att göra besök på plats i enlighet med artikel 13 hos foderföretag som verkar uteslutande som handelsidkare utan att inneha produkterna i sina lokaler.

2. Sådana foderföretag skall till den behöriga myndigheten överlämna en försäkran, i den form som den behöriga myndigheten beslutat om, om att det foder som de släpper ut på marknaden uppfyller villkoren i denna förordning.

Artikel 18

Övergångsbestämmelser

1. Anläggningar och mellanhänder som godkänts och/eller registrerats i enlighet med direktiv 95/69/EG får fortsätta sin verksamhet på villkor att de senast den 1 januari 2006 lämnar in en anmälan om detta till den relevanta behöriga myndigheten inom vars område deras lokaler är belägna.

2. Anläggningar och mellanhänder som varken behöver registreras eller godkännas i enlighet med direktiv 95/69/EG, men som skall registreras enligt denna förordning, får fortsätta sin verksamhet på villkor att de senast den 1 januari 2006 lämnar in en ansökan om registrering till den relevanta behöriga myndigheten inom vars område deras lokaler är belägna.

3. Senast den 1 januari 2008 måste den sökande, i den form som den behöriga myndigheten beslutat om, förklara att villkoren i denna förordning är uppfyllda.

4. De behöriga myndigheterna skall beakta de befintliga systemen för insamling av uppgifter och uppmana anmälaren eller den sökande att endast lämna sådana kompletterande uppgifter som garanterar att villkoren i denna förordning uppfylls. De behöriga myndigheterna kan i synnerhet betrakta en anmälan enligt artikel 6 i förordning (EG) nr 852/2004 som en ansökan enligt punkt 2.

Artikel 19

Förteckning över registrerade och godkända anläggningar

1. Den behöriga myndigheten skall, för varje verksamhet, i en eller flera nationell(a) förteckning(ar)föra in de anläggningar som registrerats i enlighet med artikel 9.

2. Anläggningar som godkänts av den behöriga myndigheten i enlighet med artikel 13 skall föras in i en nationell förteckning under ett individuellt identifikationsnummer.

3. Medlemsstaterna skall hålla uppgifterna om anläggningar på den förteckning som avses i punkterna 1 och 2 aktuella i enlighet med de beslut om upphävande, ändring eller återkallande av registreringen eller godkännandet som avses i artiklarna 14, 15 och 16.

4. Den förteckning som avses i punkt 2 skall utformas enligt mallen i kapitel I i bilaga V.

5. Det identifikationsnummer som avses i punkt 2 skall ha den utformning som fastställs i kapitel II i bilaga V.

6. Kommissionen skall, första gången i november 2007 och därefter senast den 30 november varje år, ställa samman den del av medlemsstaternas förteckningar som innefattar de anläggningar som avses i punkt 2 och göra den tillgänglig för allmänheten. Den sammanställda förteckningen skall beakta de ändringar som gjorts under året.

7. Medlemsstaterna skall göra den förteckning/de förteckningar över anläggningar som avses i punkt 1 tillgänglig(a) för allmänheten.

KAPITEL III

RIKTLINJER FÖR GOD PRAXIS

Artikel 20

Utarbetande, spridning och användning av riktlinjer

1. Kommissionen skall uppmuntra utarbetandet av gemenskapsriktlinjer för god praxis inom fodersektorn och för tillämpning av HACCP-principerna i enlighet med artikel 22.

Vid behov skall medlemsstaterna uppmuntra utarbetandet av nationella riktlinjer i enlighet med artikel 21.

2. Spridning och användning av både nationella riktlinjer och gemenskapsriktlinjer skall främjas av de behöriga myndigheterna.

3. Foderföretagare får dock frivilligt använda dessa riktlinjer.

Artikel 21

Nationella riktlinjer

1. När nationella riktlinjer för god praxis utarbetas skall dessa utarbetas och spridas av foderbranschen

a) i samråd med företrädare för särskilt berörda parter, t.ex. behöriga myndigheter och användargrupper,

b) med beaktande av relevanta handlingsregler i Codex Alimentarius,

och

c) när det gäller primärproduktion av foder, med beaktande av kraven i bilaga I.

2. Medlemsstaterna skall bedöma de nationella riktlinjerna för att se till att

a) riktlinjerna har utarbetats i enlighet med punkt 1,

b) innehållet i riktlinjerna är praktiskt genomförbart för de relevanta sektorerna,

och

c) riktlinjerna är ett lämpligt stöd för att se till att artiklarna 4, 5 och 6 följs för de sektorer och/eller de foder som omfattas.

3. Medlemsstaterna skall till kommissionen översända de nationella riktlinjerna.

4. Kommissionen skall upprätta och föra ett registersystem över dessa riktlinjer och göra det tillgängligt för medlemsstaterna.

Artikel 22

Gemenskapsriktlinjer

1. Innan gemenskapsriktlinjer för god hygienpraxis eller för tillämpning av HACCP-principerna utarbetas skall kommissionen samråda med den kommitté som avses i artikel 31.1. Syftet med samrådet skall vara att överväga behovet av sådana riktlinjer, deras räckvidd och innehåll.

2. Om gemenskapsriktlinjer tas fram, skall kommissionen se till att de utarbetas och sprids

a) av eller i samråd med lämpliga företrädare för den europeiska foderbranschen och andra berörda parter, t.ex. konsumentgrupper,

b) i samarbete med särskilt berörda parter, även behöriga myndigheter.

3. Gemenskapsriktlinjer skall utarbetas och spridas med beaktande av

a) relevanta handlingsregler i Codex Alimentarius,

och

b) kraven i bilaga I när det gäller primärproduktion av foder.

4. Den kommitté som avses i artikel 31.1 skall bedöma utkastet till gemenskapsriktlinjer för att se till att

a) riktlinjerna har utarbetats i enlighet med punkterna 2 och 3,

b) innehållet i riktlinjerna är praktiskt genomförbart för de relevanta sektorerna i hela gemenskapen,

och

c) riktlinjerna är ett lämpligt stöd för att se till att artiklarna 4, 5 och 6 följs inom de sektorer och/eller för de foder som omfattas.

5. Kommissionen skall uppmana den kommitté som avses i artikel 31.1 att i samarbete med de enheter som anges i punkt 2 i denna artikel regelbundet se över alla gemenskapsriktlinjer som utarbetas i enlighet med denna artikel. Syftet med denna översyn skall vara att se till att riktlinjerna fortfarande är praktiskt genomförbara och att ta hänsyn till tekniska och vetenskapliga framsteg.

6. Titlar på och hänvisningar till gemenskapsriktlinjer som utformats i enlighet med denna artikel skall offentliggöras i C-serien av *Europeiska unionens officiella tidning*.

KAPITEL IV

IMPORT OCH EXPORT

Artikel 23

Import

1. Foderföretagare som importerar foder från tredjeländer skall se till att importen sker endast i enlighet med följande villkor:

a) Det avsändande tredjelandet är upptaget på en förteckning över tredjeländer från vilka foder får importeras, som upprättats i enlighet med artikel 48 i förordning (EG) nr 882/2004.

b) Den avsändande anläggningen är upptagen på en förteckning över anläggningar från vilka foder får importeras, som upprättats och uppdateras av tredjelandet i enlighet med artikel 48 i förordning (EG) nr 882/2004.

c) Fodret har producerats av den avsändande anläggningen eller av en annan anläggning som finns upptagen på den förteckning som avses i led b, eller i gemenskapen.

d) Fodret uppfyller

i) kraven i denna förordning och i annan gemenskapslagstiftning om bestämmelser för foder,

eller

ii) villkor som gemenskapen anser vara åtminstone likvärdiga,

eller

iii) om gemenskapen har slutit ett särskilt avtal med det exporterande landet, krav som ingår i detta avtal.

2. En mall för en importlicens får godkännas i enlighet med förfarandet i artikel 31.2.

Artikel 24

Interimistiska åtgärder

Genom undantag från artikel 33 och i väntan på att förteckningar enligt artikel 23.1 a och 23.1 b skall sammanställas skall import även fortsättningsvis godkännas i enlighet med villkoren i artikel 6 i direktiv 98/51/EG.

Artikel 25

Export

Foder, inklusive foder för icke livsmedelsproducerande djur, som produceras i gemenskapen för att släppas ut på marknaden i tredjeländer måste uppfylla bestämmelserna i artikel 12 i förordning (EG) nr 178/2002.

KAPITEL V

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 26

Genomförandeåtgärder

Genomförandeåtgärder får fastställas i enlighet med förfarandet i artikel 31.2.

Artikel 27

Ändringar av bilagorna I, II och III

Bilagorna I, II och III får ändras i enlighet med förfarandet i artikel 31.2 för att ta hänsyn till

a) utvecklingen av regler för god praxis,

b) erfarenheter från genomförandet av HACCP-baserade system enligt artikel 6,

c) tekniska framsteg,

d) vetenskapliga utlåtanden, särskilt ny riskvärdering,

e) uppställandet av mål för fodersäkerhet,

och

f) utarbetandet av krav som rör särskilda verksamheter.

Artikel 28

Undantag från bilagorna I, II och III

Undantag från bilagorna I, II och III får beviljas av särskilda skäl i enlighet med förfarandet i artikel 31.2, under förutsättning att dessa undantag inte motverkar denna förordnings syften.

Artikel 29

System för snabb varning

Om ett foder, inklusive foder för icke livsmedelsproducerande djur, innebär en allvarlig risk för människors eller djurs hälsa eller för miljön, skall artikel 50 i förordning (EG) nr 178/2002 tillämpas i tillämpliga delar.

Artikel 30

Påföljder

Medlemsstaterna skall fastställa regler om påföljder som skall tillämpas vid överträdelser av denna förordning och skall vidta nödvändiga åtgärder för att se till att de genomförs. De föreskrivna påföljderna måste vara effektiva, proportionella och avskräckande. Medlemsstaterna skall anmäla bestämmelserna till kommissionen senast den 8 februari 2007 och skall utan dröjsmål underrätta kommissionen om alla eventuella senare ändringar av dessa bestämmelser.

Artikel 31

Kommittéförfarande

1. Kommissionen skall biträdas av Ständiga kommittén för livsmedelskedjan och djurhälsa, som inrättats genom förordning (EG) nr 178/2002 (nedan kallad ”kommittén”).

2. När det hänvisas till denna punkt skall artiklarna 5 och 7 i beslut 1999/468/EG tillämpas, med beaktande av bestämmelserna i artikel 8 i det beslutet.

Den tid som avses i artikel 5.6 i beslut 1999/468/EG skall vara tre månader.

3. Kommittén skall själv anta sin arbetsordning.

Artikel 32

Samråd med Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet

Kommissionen skall samråda med Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet i frågor som omfattas av denna förordning och som kan ha väsentlig betydelse för folkhälsan, framför allt innan den föreslår kriterier eller mål enligt artikel 5.3.

Artikel 33

Upphävande

Följande direktiv skall, utan att det påverkar medlemsstaternas skyldigheter när det gäller tidsfrister för införlivande, upphöra att gälla med verkan från och med den 1 januari 2006:

a) Rådets direktiv 95/69/EG.

b) Kommissionens direktiv 98/51/EG.

Artikel 34

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft samma dag som den offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Den skall tillämpas från och med den 1 januari 2006.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Strasbourg den 12 januari 2005.

På Europaparlamentets vägnar
J. P. BORRELL FONTELLES
Ordförande

På rådets vägnar
N. SCHMIT
Ordförande

BILAGA I

PRIMÄRPRODUKTION

DEL A

Krav för foderföretag inom primärproduktion av foder i enlighet med artikel 5.1

I. Hygienbestämmelser

1. Foderföretagare som ansvarar för primärproduktion av foder skall se till att verksamheten styrs och genomförs på ett sätt som förebygger, undanröjer eller minskar faror som kan äventyra fodersäkerheten.

2. Foderföretagarna skall så långt som möjligt se till att primärprodukter som produceras, bereds, rengörs, förpackas, lagras och transporteras på deras ansvar skyddas mot kontaminering och förstöring.

3. Foderföretagarna skall uppfylla skyldigheterna i punkterna 1 och 2 genom att iaktta tillämpliga bestämmelser i gemenskapslagstiftning och nationell lagstiftning i fråga om kontroll av faror, vilket inbegriper

   i) åtgärder för att kontrollera farlig kontaminering, exempelvis från luft, jord, vatten, gödningsmedel, växtskyddsmedel, bekämpningsmedel, veterinärmedicinska läkemedel samt hantering och bortskaffande av avfall,

   och

   ii) åtgärder som rör växtskydd, djurhälsa och miljö och som kan påverka fodersäkerheten, inklusive program för övervakning och kontroll av zoonoser och zoonotiska smittämnen.

4. Vid behov skall foderföretagare vidta adekvata åtgärder i synnerhet för att

   a) se till att lokaler, utrustning, behållare, transportlådor och fordon som används för produktion, beredning, klassificering, förpackning, lagring och transport av foder hålls rena och, när det är nödvändigt, desinficeras på lämpligt sätt efter rengöringen,

   b) när det är nödvändigt säkerställa hygieniska produktions-, transport- och lagringsförhållanden för foder samt dess renhet,

   c) använda rent vatten när det är nödvändigt att förhindra farlig kontaminering,

   d) så långt möjligt förhindra att djur och skadedjur orsakar kontaminering,

   e) lagra och hantera avfall och farliga ämnen separat och på ett säkert sätt så att kontaminering förhindras,

   f) se till att förpackningsmaterial inte förorsakar farlig kontaminering av foder,

   g) beakta resultaten av alla relevanta analyser som utförts på prover från primärprodukter eller andra prover av betydelse för fodersäkerhet.

II. Journaler

1. Foderföretagare skall på lämpligt sätt och under en lämplig tid, som är anpassad till foderföretagets verksamhet och storlek, föra och bevara journaler med uppgifter om de åtgärder som vidtagits för att kontrollera faror. Foderföretagare måste ge den behöriga myndigheten tillgång till relevanta uppgifter i dessa journaler.

2. Foderföretagare måste särskilt föra journal över

   a) all användning av växtskydds- och bekämpningsmedel,

b) användning av genetiskt modifierat utsäde,

c) all förekomst av skadedjur eller sjukdomar som kan påverka säkerheten hos primärprodukter,

d) resultaten av alla analyser som utförts på prover från primärprodukter eller andra prover som tagits i diagnostiska syften och som är av betydelse för fodersäkerheten,

e) vid varje sändning, varifrån det kommer och i vilken mängd, samt vid varje leverans, vart det sålts och i vilken mängd.

3. Andra personer, som veterinärer, agronomer och jordbrukstekniker, får bistå foderföretagarna med att föra journaler som är relevanta för den verksamhet de genomfört på jordbruksföretaget.

DEL B

Rekommendationer om riktlinjer för god praxis

1. Om de nationella riktlinjer och gemenskapsriktlinjer som avses i kapitel III i denna förordning upprättas skall de innehålla riktlinjer för god praxis för kontroll av faror i primärproduktionen av foder.

2. Riktlinjerna för god praxis skall omfatta lämplig information om faror som kan uppstå i primärproduktionen av foder och om åtgärder för att kontrollera dessa faror, däribland relevanta åtgärder som anges i gemenskapslagstiftningen och den nationella lagstiftningen eller i gemenskapsprogram och nationella program som t.ex. följande:

a) Kontroll av kontaminering, t.ex. av mögelgifter, tungmetaller och radioaktiva ämnen.

b) Användning av vatten, organiskt avfall och gödningsmedel.

c) Korrekt och lämplig användning av växtskydds- och bekämpningsmedel samt deras spårbarhet.

d) Korrekt och lämplig användning av veterinärmedicinska läkemedel och fodertillsatser samt deras spårbarhet.

e) Beredning, lagring och spårbarhet av foderråvaror.

f) Korrekt bortskaffande av döda djur, avfall och skräp.

g) Skyddsåtgärder för att förhindra införande av smittsamma sjukdomar som kan överföras till djur genom foder, och skyldighet att underrätta den behöriga myndigheten.

h) Förfaranden, rutiner och metoder för att se till att foder produceras, bereds, förpackas, lagras och transporteras under lämpliga hygieniska förhållanden, inbegripet grundlig rengöring och skadedjursbekämpning.

i) Detaljer som rör journalföring.

BILAGA II

KRAV FÖR FODERFÖRETAG INOM ANDRA LED ÄN PRIMÄRPRODUKTION AV FODER I ENLIGHET MED ARTIKEL 5.1

LOKALER OCH UTRUSTNING

1. Foderbearbetningslokaler, lagerutrymmen, utrustning, behållare, transportlådor, fordon och deras omedelbara omgivning skall hållas rena, och effektiva program för bekämpning av skadedjur skall genomföras.

2. Lokalernas och utrustningens planering, utformning, konstruktion och storlek skall

   a) möjliggöra adekvat rengöring och/eller desinficering,

   b) vara sådan att risken för fel minimeras och kontaminering, korskontaminering och all annan försämring av produkternas säkerhet och kvalitet undviks. Maskiner som kommer i kontakt med foder skall torkas efter våtrengöring.

3. Lokaler och utrustning som används för blandning och/eller tillverkning skall regelbundet kontrolleras på lämpligt sätt i enlighet med de skriftliga förfaranden som tillverkaren upprättat på förhand för produkterna.

   a) Alla vågar och all mätutrustning som används vid tillverkningen av foder skall vara lämpliga för de vikt- och volymmängder som skall mätas och deras exakthet skall regelbundet mätas och testas.

   b) Alla blandare som används vid tillverkningen av foder skall vara lämpliga för de vikt- och volymmängder som blandas och skall klara av att tillverka lämpliga homogena blandningar och homogena utspädningar. Foderföretagarna skall visa att blandarna är effektiva när det gäller homogenitet.

4. Lokalerna skall ha adekvat naturlig och/eller artificiell belysning.

5. Avloppen skall vara adekvata för avsett ändamål. De skall vara utformade och konstruerade på ett sådant sätt att risken för kontaminering av foder undviks.

6. Det vatten som används vid fodertillverkning skall vara av lämplig kvalitet för djur. Vattenledningarna skall vara av inert material.

7. Avloppsvatten, avfall och regnvatten skall bortskaffas på ett sådant sätt att utrustning samt fodrets säkerhet och kvalitet säkert inte påverkas. Nedbrytning och damm skall kontrolleras för att förhindra skadedjursangrepp.

8. Fönster och andra öppningar måste vid behov säkras mot skadedjur. Dörrar måste sluta tätt och vara säkra mot skadedjur när de är stängda.

9. Vid behov måste innertak och inventarier som är fästa i taket vara utformade, konstruerade och behandlade på ett sådant sätt att ansamling av smuts förhindras och att kondensbildning, uppkomst av oönskat mögel och avgivande av partiklar som kan påverka fodrets säkerhet och kvalitet begränsas.

PERSONAL

Foderföretagen måste ha tillräckligt med personal som har de kunskaper och kvalifikationer som krävs för tillverkning av produkterna i fråga. En organisationsplan som i detalj anger den arbetsledande personalens kvalifikationer (t.ex. utbildningsbevis, yrkeserfarenhet) och ansvar skall upprättas och hållas tillgänglig för de behöriga myndigheter som ansvarar för tillsynen. All personal måste få en tydlig, skriftlig information om sina uppgifter, ansvarsområden och befogenheter, särskilt i samband med förändringar, så att den önskade produktkvaliteten uppnås.

PRODUKTION

1. En kvalificerad person skall utses för att ansvara för produktionen.

2. Foderföretagare skall se till att de olika stegen av produktionen genomförs i enlighet med på förhand upprättade skriftliga förfaranden och anvisningar, vilka syftar till att definiera, kontrollera och styra kontrollen av tillverkningsprocessens kritiska moment.

3. Åtgärder av teknisk eller organisatorisk art skall vidtas för att vid behov undvika eller minska korskontaminering och felaktigheter. Tillräckliga och anpassade resurser skall finnas tillgängliga för att utföra kontroller under tillverkningen.

4. Förekomsten av förbjudet foder, främmande ämnen och andra kontaminanter när det gäller människors eller djurs hälsa skall övervakas, och lämpliga kontrollstrategier skall tillämpas för att minska risken.

5. Avfall och råvaror som inte är lämpliga som foder bör isoleras och identifieras. Allt sådant material som innehåller farliga halter av veterinärmedicinska läkemedel, främmande ämnen eller andra risker skall hanteras på lämpligt sätt och inte användas som foder.

6. Foderföretagare skall vidta lämpliga åtgärder för att garantera att produkterna kan spåras på ett effektivt sätt.

KVALITETSKONTROLL

1. När så är lämpligt skall en kvalificerad person utses för att ansvara för kvalitetskontrollen.

2. Foderföretagen skall som en del av systemet för kvalitetskontroll ha tillgång till ett laboratorium med tillräcklig personal och utrustning.

3. En skriftlig kvalitetskontrollplan skall upprättas och genomföras, och den skall bland annat innefatta kontroll av de kritiska momenten i tillverkningsprocessen, på vilket sätt och hur ofta provtagningarna görs, vilka analysmetoder som tillämpas och hur ofta analyser görs, efterlevnaden av specifikationerna – och vad som händer om specifikationerna inte efterlevs – från och med bearbetade råvaror till slutprodukter.

4. För att säkerställa spårbarheten skall tillverkaren dokumentera de råvaror som använts i slutprodukten. Dokumentationen skall finnas tillgänglig för de behöriga myndigheterna under en lämplig tidsperiod beroende på den användning för vilken produkterna släpps ut på marknaden. Från ingredienserna och från varje parti av produkter som tillverkas och släpps ut på marknaden eller (vid kontinuerlig produktion) från varje definierad del av produktionen skall dessutom prover tas i tillräcklig mängd, enligt ett förfarande som tillverkaren angivit på förhand, och bevaras för att säkerställa spårning (regelbundet om det gäller tillverkning uteslutande för tillverkarens egna behov). Proverna skall förseglas och märkas så att de lätt kan identifieras. De skall bevaras under sådana lagringsförhållanden att onormala förändringar av provets sammansättning eller försämring förhindras. Proverna skall finnas tillgängliga för de behöriga myndigheterna så länge som anses lämpligt beroende på den användning för vilken fodret släpps ut på marknaden. När det gäller djurfoder för icke livsmedelsproducerande djur behöver tillverkaren av djurfodret endast behålla prover tagna på den färdiga produkten.

LAGRING OCH TRANSPORT

1. Bearbetat foder skall hållas separat från obearbetade foderråvaror och fodertillsatser för att undvika korskontaminering av det bearbetade fodret, och lämpliga förpackningsmaterial skall användas.

2. Foder skall lagras och transporteras i lämpliga behållare. De skall förvaras i lokaler som utformats, anpassats och underhålls för att säkerställa goda lagringsförhållanden och dit endast de personer som fått foderföretagarnas tillstånd har tillträde.

3. Foder skall lagras och transporteras så att de lätt kan identifieras och så att all förväxling eller korskontaminering undviks och förskämning förhindras.

4. Behållare och utrustning som används för transport, lagring, överföring, hantering och vägning av foder skall hållas rena. Rengöringsprogram skall införas och spår av rengöringsmedel och desinfektionsmedel skall minimeras.

5. All nedbrytning skall minimeras och hållas under kontroll för att begränsa skadedjursangrepp.

6. Vid behov skall temperaturen vara så låg som möjligt för att undvika kondensation och nedbrytning.

JOURNALER

1. Alla foderföretagare, inbegripet de som verkar uteslutande som handelsidkare utan att någonsin inneha produkten i sina lokaler, skall föra ett register över relevanta uppgifter om inköp, produktion och försäljning för effektiv spårning från mottagande och sändning, inklusive export, till slutdestinationen.

2. Foderföretagare, utom mellanhänder som uteslutande verkar som återförsäljare utan att någonsin hantera produkten i sina lokaler, skall ha följande dokumentation i ett register:

   a) Dokumentation som gäller tillverkningsprocessen och kontrollerna.

      Foderföretagen skall ha ett dokumentationssystem, dels för att kunna definiera och säkerställa kontrollen av de kritiska momenten i tillverkningsprocessen, dels för att upprätta och genomföra en kvalitetskontrollplan. De skall arkivera resultaten från de relevanta kontrollerna. Samtliga dessa dokument skall arkiveras så att det går att spåra varje parti av produkter som släppts ut på marknaden och avgöra ansvarsfrågan vid reklamationer.

   b) Dokumentation i samband med spårbarhet, särskilt följande:

      i) Fodertillsatser

         — Typ och mängd av producerade tillsatser, respektive tillverkningsdatum och, i förekommande fall, nummer på partiet eller, vid kontinuerlig tillverkning, den angivna delen av produktionen.

         — Namn på och adress till den anläggning till vilken tillsatserna levererats, typ och mängd av levererade tillsatser och, i förekommande fall, nummer på partiet eller, vid kontinuerlig tillverkning, den angivna delen av produktionen.

      ii) Produkter som omfattas av direktiv 82/471/EEG

         — Typ av produkter och producerad mängd, respektive tillverkningsdatum och, i förekommande fall, nummer på partiet eller, vid kontinuerlig tillverkning, den angivna delen av produktionen.

         — Namn på och adresser till anläggningar eller användare (anläggningar eller jordbrukare) till vilka produkterna levererats, typ och mängd av levererade produkter och, i förekommande fall, nummer på partiet eller, vid kontinuerlig tillverkning, den angivna delen av produktionen.

      iii) Förblandningar

         — Namn på och adresser till tillverkarna eller leverantörerna av tillsatser, typ och mängd av använda tillsatser och, i förekommande fall, nummer på partiet eller, vid kontinuerlig tillverkning, den angivna delen av produktionen.

— Tillverkningsdatum för förblandningen och, i förekommande fall, nummer på partiet.

— Namn på och adress till den anläggning till vilka förblandningen levereras, leveransdatum, typ och mängd av levererad förblandning och, i förekommande fall, nummer på partiet.

iv) Foderblandningar/foderråvarublandningar

— Namn på och adresser till tillverkarna eller leverantörerna av tillsatser, förblandningar/eller typ och mängd av använd förblandning och, i förekommande fall, nummer på partiet.

— Namn på och adresser till leverantörerna av foder och tilläggsfoder samt leveransdatum.

— Foderblandningens typ, mängd och sammansättning.

— Typ och mängd av tillverkade foderråvaror eller foderblandningar, tillverkningsdatum och namn på och adress till köparen (t.ex. jordbrukare, andra foderföretagare).

REKLAMATIONER OCH ÅTERKALLANDE AV PRODUKTER

1. Foderföretagarna skall upprätta ett system för registrering och behandling av reklamationer.

2. De skall, om det visar sig vara nödvändigt, upprätta ett system för ett snabbt återkallande av produkter som gått ut i distributionsledet. Foderföretagarna skall genom skriftliga förfaranden precisera vad som händer med återkallade produkter, och dessa skall bedömas på nytt genom kvalitetskontroll innan de släpps ut på marknaden igen.

BILAGA III

GODA UTFODRINGSRUTINER

BETESGÅNG

Betande på betesmark och odlingsmark skall ske på ett sätt som minimerar kontaminering av livsmedel av animaliskt ursprung genom fysiska, biologiska eller kemiska faror.

För att minimera biologisk korskontaminering från naturgödsel i de fall ett sådant potentiellt problem förekommer och för att se till att karensperioden för användning av kemikalier inom jordbruket följs, skall i förekommande fall ett lämpligt uppehåll iakttas innan djur tillåts beta på betesmark eller äta av grödor och odlingsrester, samt mellan betesrotationerna.

KRAV PÅ STALL OCH UTFODRINGSUTRUSTNING

Enheten för djurproduktion skall utformas så att den kan rengöras på ett tillfredsställande sätt. Djurproduktionsenheten och utfodringsutrustningen skall rengöras grundligt och regelbundet för att förhindra uppkomst av faror. Kemikalier som används vid rengöring och desinfektion skall användas enligt anvisningarna och lagras separat från foder och utfodringsplatser.

Ett system för bekämpning av skadedjur skall tas i bruk för att förhindra att skadedjur kommer in i djurproduktionsenheten, vilket minskar möjligheten till kontaminering av foder och strö eller av djurproduktionsenheten.

Byggnader och utfodringsutrustning skall hållas rena. System för regelbundet avlägsnande av gödsel, avfall och andra eventuella källor till kontaminering av foder skall tas i bruk.

Foder och strö som används i djurproduktionsenheten skall bytas ut ofta och inte tillåtas bli mögligt.

UTFODRING

1. Lagring

Foder skall lagras separat från kemikalier och andra produkter som är förbjudna i djurfoder. Lagerområden och behållare skall hållas rena och torra, och vid behov skall lämpliga kontrollåtgärder vidtas för att bekämpa skadedjur. Lagerområdena och behållarna skall rengöras regelbundet för att undvika onödig korskontaminering.

Utsäde skall lagras på rätt sätt och så att det är utom räckhåll för djur.

Om de är avsedda för olika kategorier av djur skall såväl foder som innehåller läkemedel som foder som inte innehåller läkemedel lagras så att risken för att de ges till djur som de inte är avsedda för minskas.

2. Distribution

Jordbruksföretagets system för distribution av foder skall garantera att rätt foder skickas till rätt destination. Vid distribution och utfodring skall foder hanteras på ett sätt som garanterar att kontaminering inte sprids från kontaminerade lagerområden och genom kontaminerad utrustning. Foder som inte innehåller läkemedel skall hanteras separat från foder som innehåller läkemedel för att förhindra kontaminering.

Transportfordon och utfodringsutrustning på jordbruksföretaget skall rengöras regelbundet, särskilt om de används för att leverera och distribuera foder som innehåller läkemedel.

FODER OCH VATTEN

Vatten som är avsett som dricksvatten eller för vattenbruk skall vara av lämplig kvalitet för de djur som föds upp. Om det finns anledning att befara att djur eller djurprodukter kontamineras av vattnet skall åtgärder vidtas för att bedöma och minimera riskerna.

Utfodrings- och vattenutrustning skall utformas, byggas och placeras så att kontaminering av foder och vatten minimeras. Vattensystemen skall rengöras och underhållas regelbundet, när det är möjligt.

PERSONAL

Personer som ansvarar för utfodring och hantering av djur skall ha den förmåga, kunskap och kompetens som krävs.

BILAGA IV

KAPITEL 1

Godkända tillsatser enligt förordning (EG) nr 1831/2003

— Näringstillsatser: alla tillsatser i gruppen

— Zootekniska tillsatser: alla tillsatser i gruppen

  — Tekniska tillsatser

    Tillsatser som omfattas av bilaga I.1 b (antioxidanter) i förordning (EG) nr 1831/2003; endast de som har fastställd högsta tillåtna halt

— Organoleptiska tillsatser: tillsatser som omfattas av bilaga I.2 a (färgämnen) i förordning (EG) nr 1831/2003: Karotenoider och xantophyller

Produkter som omfattas av direktiv 82/471/EEG

— Proteiner som framställts av mikroorganismer tillhörande grupperna bakterier, jästsvampar, alger, lägre svampar: alla produkter inom gruppen (utom undergrupp 1.2.1)

— Biprodukter från tillverkningen av aminosyror genom fermentation: alla produkter inom gruppen

KAPITEL 2

Godkända tillsatser enligt förordning (EG) nr 1831/2003

— Zootekniska tillsatser: tillsatser som omfattas av bilaga I.4 d (andra zootekniska tillsatser) i förordning (EG) nr 1831/2003

  — Antibiotika: alla tillsatser

  — Koccidiostatika och histomonostatika: alla tillsatser

  — Tillväxtbefrämjande medel: alla tillsatser

— Näringstillsatser

  — Tillsatser som omfattas av bilaga I.3 a (vitaminer, provitaminer och kemiskt väldefinierade ämnen med likartad effekt) i förordning (EG) nr 1831/2003: A och D

  — Tillsatser som omfattas av bilaga I.3 b (föreningar av spårelement) i förordning (EG) nr 1831/2003: Cu och Se.

KAPITEL 3

Godkända tillsatser enligt förordning (EG) nr 1831/2003

Zootekniska tillsatser: tillsatser som omfattas av bilaga I.4 d (andra zootekniska tillsatser) i förordning (EG) nr 1831/2003

— Antibiotika: alla tillsatser

— Koccidiostatika och histomonostatika: alla tillsatser

— Tillväxtbefrämjande medel: alla tillsatser.

BILAGA V

KAPITEL I

Förteckning över godkända foderföretag

1	2	3	4	5
Identifikationsnummer	Verksamhet	Namn eller firmanamn (1)	Adress (2)	Anmärkningar

(1) Foderföretagens namn eller firmanamn.
(2) Adress till foderföretagen.

KAPITEL II

Identifikationsnumret skall ha följande uppbyggnad:

1. Tecknet ”α” om foderföretaget är godkänt.

2. ISO-koden för den medlemsstat eller det tredjeland där foderföretaget är beläget.

3. Ett nationellt referensnummer bestående av högst åtta alfanumeriska tecken.

I

(Rättsakter vilkas publicering är obligatorisk)

RÅDETS DIREKTIV 2000/29/EG

av den 8 maj 2000

om skyddsåtgärder mot att skadegörare på växter eller växtprodukter förs in till gemenskapen och mot att de sprids inom gemenskapen

EUROPEISKA UNIONS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av Fördraget om upprättande av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 37 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande [1],

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande [2], och

av följande skäl:

(1) Rådets direktiv 77/93/EEG av den 21 december 1976 om skyddsåtgärder mot att skadegörare på växter eller växtprodukter förs in till gemenskapen och mot att de sprids inom gemenskapen [3] har undergått flera och omfattande ändringar [4]. För att skapa klarhet och av praktiska skäl bör en kodifiering av nämnda direktiv företas.

(2) Växtodlingen är mycket viktig för gemenskapen.

(3) Växtodlingens avkastning minskar ständigt genom påverkan av skadegörare.

(4) Det är absolut nödvändigt att skydda växter mot skadegörare inte bara för att undvika en minskning av avkastningen, utan också för att öka produktiviteten inom jordbruket.

(5) De åtgärder som vidtas av gemenskapen, genom den växtskyddsordning som tillämpas för gemenskapen som ett område utan inre gränser, i syfte att systematiskt utrota skadegörare i gemenskapen, skulle bara ha en begränsad effekt om inte skyddsåtgärder samtidigt vidtogs mot deras införsel till gemenskapen.

(6) Behovet av sådana åtgärder har länge insetts. De har varit föremål för många nationella bestämmelser och internationella avtal, däribland internationella växtskyddskonventionen av den 6 december 1951 som slöts inom Förenta nationernas livsmedels- och lantbruksorganisation (FAO) och som är av världsomfattande intresse.

(7) En av de viktigaste åtgärderna består i att utarbeta en förteckning över de mycket farliga skadegörare, vilkas införsel till gemenskapen måste förbjudas och även en lista över de skadegörare vars införsel måste förbjudas om de förekommer på vissa växter eller växtprodukter.

(8) Förekomst av en del av dessa skadegörare kan inte kontrolleras effektivt när växter eller växtprodukter förs in från länder där skadegörarna förekommer. Det är därför nödvändigt att i en så begränsad omfattning som möjligt fastställa förbud mot införsel av vissa växter och växtprodukter, eller att bestämmelser fastställs om att särskilda kontroller skall göras i produktionslandet.

(9) Sådana växtskyddskontroller måste begränsas till införsel av produkter med ursprung i icke-medlemsländer och till de fall där det föreligger starka indikationer på att någon av växtskyddsbestämmelserna inte har iakttagits.

(10) Det är nödvändigt att fastställa en möjlighet att under vissa förhållanden göra undantag från vissa bestämmelser. Erfarenheten visar att vissa av dessa undantag kan vara av lika stor betydelse som säkerhetsåtgärderna. Det förfarande i brådskande fall som fastställs i detta direktiv bör därför också gälla för dessa undantag.

---

[1] Yttrandet avgivet den 15 februari 2000 (ännu ej offentliggjort i EGT).
[2] EGT C 129, 27.4.1998, s. 36.
[3] EGT L 26, 31.1.1977, s. 20. Direktivet senast ändrat genom kommissionens direktiv 1999/53/EG (EGT L 142, 5.6.1999, s. 29).
[4] Se bilaga VIII, del A.

(11) Om överhängande fara för införsel eller spridning av skadegörare föreligger bör den medlemsstat där problemet har sitt ursprung normalt vidta sådana provisoriska skyddsåtgärder som inte anges i detta direktiv och kommissionen bör informeras om alla händelser som kräver att säkerhetsåtgärder vidtas.

(12) De franska utomeuropeiska departementens omfattande handel med växter och växtprodukter med resten av gemenskapen gör det önskvärt att bestämmelserna i detta direktiv är tillämpliga för dem. Med hänsyn till den särskilda karaktär som jordbruksproduktionen har i de franska utomeuropeiska departementen är det lämpligt att fastställa ytterligare skyddsåtgärder som berättigas av hänsyn till växtskyddet och växtlivet där. Bestämmelserna i detta direktiv bör också utvidgas till att omfatta skyddsåtgärder mot införsel av skadegörare till de franska utomeuropeiska departementen från andra delar av Frankrike.

(13) Genom rådets förordning (EEG) nr 1911/91 av den 26 juni 1991 om tillämpningen av gemenskapsrättens bestämmelser vad avser Kanarieöarna [1] integreras Kanarieöarna i gemenskapens tullområde och i den gemensamma politiken. Enligt artiklarna 2 och 10 i den förordningen skall den gemensamma jordbrukspolitiken tillämpas från det att den särskilda försörjningsordningen träder i kraft. Tillämpningen måste också kompletteras med särskilda åtgärder rörande jordbruksproduktionen.

(14) I rådets beslut 91/314/EEG av den 26 juni 1991 om införandet av ett särskilt åtgärdsprogram för Kanarieöarna på grund av deras ökaraktär och avsides läge (Poseican) [2] fastställs allmänna riktlinjer för åtgärder som skall vidtas för att ta hänsyn till ögruppens särskilda problem och svårigheter.

(15) För att ta hänsyn till den särskilda växtskyddssituationen på Kanarieöarna är det följaktligen lämpligt att förlänga tillämpningen av vissa bestämmelser i detta direktiv till en period som tar slut sex månader efter den dag då medlemsstaterna måste ha genomfört kommande bestämmelser avseende bilagorna till detta direktiv rörande skyddet av de franska utomeuropeiska departementen och Kanarieöarna.

(16) För tillämpningen av detta direktiv är det lämpligt att fastställa de certifikatmodeller som är godkända enligt Internationella växtskyddskonventionen i dess lydelse av den 21 november 1979, i en standardiserad utformning som har utarbetats i nära samarbete med internationella organisationer. Det är även lämpligt att fastställa vissa bestämmelser som rör de villkor enligt vilka sådana certifikat får utfärdas, vissa bestämmelser som rör användandet av tidigare modeller under en övergångsperiod, och krav på certifiering då växter och växtprodukter förs in från tredje land.

(17) I fråga om import av växter och växtprodukter från icke-medlemsländer bör de myndigheter som i sådana länder utfärdar certifikat i princip vara de som bemyndigats enligt Internationella växtskyddskonventionen. Det skulle vara önskvärt att upprätta en förteckning över sådana myndigheter i icke konventionsanslutna icke-medlemsländer.

(18) Det förfarande som tillämpas vid vissa typer av ändringar som kommer att göras av bilagorna till detta direktiv bör förenklas.

(19) Direktivets tillämpningsområde bör preciseras med avseende på ”trä”. Det är lämpligt att följa den detaljerade beskrivning av ”trä” som ges i gemenskapslagstiftningen.

(20) Vissa fröer hör till de växter, växtprodukter och andra föremål som anges i bilagorna till detta direktiv och som måste underkastas en växtskyddskontroll i ursprungslandet eller i avsändarlandet innan de tillåts komma in i gemenskapen eller i handeln inom gemenskapen.

(21) Det är lämpligt att i vissa fall fastställa att den officiella kontroll av växter, växtprodukter och andra föremål som kommer från tredje länder, bör utföras av kommissionen i det tredje land som är ursprungsland.

(22) Dessa gemenskapskontroller måste utföras av experter som är anställda av kommissionen men också av experter som är anställda av medlemsstaterna, och vilkas tjänster görs tillgängliga för kommissionen. Experternas roll bör definieras i samband med de aktiviteter som krävs enligt gemenskapens växtskyddsordning.

(23) Ordningens tillämpningsområde bör inte längre begränsas till handeln mellan medlemsstaterna och tredje land, utan det bör utökas till att även omfatta saluföringen inom de enskilda medlemsstaterna.

(24) Alla delar av gemenskapen bör i princip ha samma grad av skydd mot skadegörare. Hänsyn bör emellertid tas till olikheter i de ekologiska förhållandena och i utbredningen av vissa skadegörare. Till följd av detta bör

[1] EGT L 171, 29.6.1991, s. 1. Förordningen senast ändrad genom förordning (EG) nr 2674/1999 (EGT L 326, 18.12.1999, s. 3).

[2] EGT L 171, 29.6.1991, s. 5.

”skyddade zoner”, som är utsatta för särskilt stora risker avseende växtskyddet, definieras och de bör ges särskilt skydd under villkor som är förenliga med förverkligandet av den inre marknaden.

(25) I och med att gemenskapens växtskyddsordning tillämpas på gemenskapen som ett område utan inre gränser och skyddade zoner införs, kommer det att vara nödvändigt att göra skillnad mellan krav som gäller produkter från gemenskapen och krav som gäller införsel av produkter från tredje land, och att skadegörare som är relevanta för de skyddade zonerna identifieras.

(26) Det lämpligaste stället att genomföra växtskyddskontroll på är produktionsplatsen. Avseende produkter från gemenskapen bör därför denna kontroll obligatoriskt genomföras på produktionsplatsen och bör omfatta alla relevanta växter och växtprodukter som odlas, produceras, används eller som av någon annan orsak finns där, och på det odlingssubstrat som används där. För att ett sådant kontrollsystem skall fungera smidigt, bör alla producenter registreras officiellt.

(27) För att gemenskapens växtskyddsordning skall kunna tillämpas på ett effektivare sätt på den inre marknaden, måste det vid växtskyddskontroll vara möjligt att utöver den tillgängliga personal som kommer från medlemsstaternas officiella växtskyddsmyndigheter använda annan personal, vars utbildning kommer att samordnas och stödjas ekonomiskt av gemenskapen.

(28) Om kontrollresultaten är tillfredsställande, bör gemenskapsprodukterna inte längre åtföljas av ett sådant sundhetscertifikat som används vid internationell handel, utan vara försedd med ett överenskommet märke, ”växtpass”, som är anpassat till produkttyperna, för att säkerställa deras fria rörlighet inom hela gemenskapen eller i de delar av gemenskapen för vilka växtpasset är giltigt.

(29) Det bör specificeras vilka officiella åtgärder som skall vidtas då kontrollresultaten inte är tillfredsställande.

(30) För att säkerställa att gemenskapens växtskyddsordning följs inom den inre marknaden, bör ett system för officiell kontroll i samband med saluföringen upprättas. System bör vara så pålitligt och enhetligt som möjligt i hela gemenskapen, men bör utesluta särskild kontroll vid gränserna mellan medlemsstaterna.

(31) Inom ramen för den inre marknaden, bör produkter med ursprung i tredje länder i princip underkastas växtskyddskontroll då de första gången förs in till gemenskapen. Om resultatet av kontrollen är tillfredsställande, bör produkterna från tredje land förses med ett växtpass som säkerställer att de har samma fria rörlighet som gemenskapens produkter.

(32) För att kunna bemöta alla säkerhetskrav som ställs i den situation som uppstår vid genomförandet av den inre marknaden är det viktigt att stärka medlemsstaternas och gemenskapens infrastrukturer för växtskyddskontroll vid gemenskapens ytte gränser, med särskild vikt på de medlemsstater som på grund av sitt geografiska läge utgör gemenskapens införselorter. Kommissionen kommer att föreslå att nödvändiga medel anslås för det ändamålet i Europeiska unionens allmänna budget.

(33) För att öka effektiviteten hos gemenskapens växtskyddsordning inom den inre marknaden, bör medlemsstaterna göra upp en harmoniserad praxis för den personal som är ansvarig för växtskyddet. Kommissionen kommer att lägga fram en norm för praxis inom växtskyddet i gemenskapen före den 1 januari 1993.

(34) Det är inte längre möjligt för medlemsstaterna att fastställa särskilda växtskyddsbestämmelser om införsel till deras territorier av växter eller växtprodukter med ursprung i andra medlemsstater. Alla bestämmelser om växtskyddskrav på växter eller växtprodukter bör fastställas på gemenskapsnivå.

(35) Det är nödvändigt att skapa en ordning för ekonomiska bidrag från gemenskapen för att på gemenskapsnivå fördela den börda som utgörs av eventuella kvarvarande risker i handeln som är en följd av gemenskapsordningen för växtskydd.

(36) För att förhindra infektioner som orsakas av skadliga organismer som förs in från tredje land bör gemenskapen lämna ett ekonomiskt bidrag för att förstärka infrastrukturen för växtskyddskontrollen vid gemenskapens yttre gränser.

(37) Den nämnda ordningen bör också göra det möjligt att på lämpligt sätt bidra till vissa utgifter för de särskilda åtgärder som medlemsstaterna har vidtagit för att bekämpa infektioner som orsakas av skadliga organismer som förts in från tredje land eller från andra områden inom gemenskapen och att, om möjligt, utrota dem och avhjälpa den skada som de har orsakat.

(38) Detaljerna för hur ekonomiskt bidrag från gemenskapen skall beviljas bör bestämmas genom ett påskyndat förfarande.

(39) Det är nödvändigt att se till att kommissionen får fullständig information om de möjliga orsakerna till införseln av de ifrågavarande skadliga organismerna.

(40) Kommissionen bör särskilt övervaka att gemenskapens bestämmelser om växtskydd tillämpas på ett riktigt sätt.

(41) Om det skulle konstateras att införseln av skadliga organismer är en följd av inadekvata granskningar eller undersökningar bör gemenskapslagstiftningen såvitt avser följderna tillämpas under beaktande av vissa särskilda åtgärder.

(42) Det är lämpligt att skapa ett nära samarbete mellan medlemsstaterna och kommissionen genom Ständiga kommittén för växtskydd som inrättades genom rådets beslut 76/894/EEG ([1]).

(43) Detta direktiv får inte påverka medlemsstaternas förpliktelser vad gäller de tidsfrister för genomförande och tillämpning som fastställs i bilaga VIII, del B.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

1. Detta direktiv gäller skyddsåtgärder mot införsel av skadegörare på växter eller växtprodukter till medlemsstaterna från andra medlemsstater eller från icke-medlemsländer.

Direktivet gäller också

a) från och med den 1 juni 1993, skyddsåtgärder mot spridning av skadegörare inom gemenskapen som sker på grund av växters, växtprodukters och därmed sammanhörande föremåls rörlighet inom en medlemsstat,

b) skyddsåtgärder mot införsel av skadegörare till de franska utomeuropeiska departementen från andra delar av Frankrike, och omvänt, till andra delar av Frankrike från de franska utomeuropeiska departementen,

c) skyddsåtgärder mot införsel av skadegörare till Kanarieöarna från andra delar av Spanien, och omvänt, till andra delar av Spanien från Kanarieöarna.

2. Utan att det påverkar de villkor som skall fastslås för att skydda den situation som råder i vissa av gemenskapens regioner i fråga om växtskyddet, och med hänsyn till skillnaderna i de jordbruksmässiga och ekologiska förhållandena, får sådana skyddsågärder som är berättigade med hänsyn till växtskyddet och växtlivet i de franska utomeuropeiska departementen och på Kanarieöarna, och som kompletterar de som fastställs i detta direktiv, fastslås i enlighet med de förfarande som fastställs i artikel 18.

3. Detta direktiv är inte tillämpligt på Ceuta eller Melilla.

4. Varje medlemsstat skall inrätta eller utnämna en enda ansvarig central myndighet, som kontrolleras av medlemsstatens regering, i synnerhet för samordning och kontakter i frågor som berör växtskydd och faller under detta direktiv. Den officiella växtskyddsmyndighet, som har inrättats enligt Internationella växtskyddskonventionen skall företrädesvis utses för detta ändamål. Denna myndighet och eventuella senare ändringar i frågan skall anmälas till de andra medlemsstaterna och till kommissionen.

5. Med avseende på skyddsåtgärderna mot att skadegörare förs in från de franska utomeuropeiska departementen till andra delar av Frankrike och till de andra medlemsstaterna och mot att de sprids inom de franska utomeuropeiska departementen, skall de dagar som avses i punkt 1 a i denna artikel samt i artiklarna 3.4, 4.2 och 4.4, 5.2 och 5.4, 6.5 och 6.6, 10.1 och 10.2 samt 13.8, 13.10 och 13.11 ersättas med en dag som motsvarar utgången av en sex månaders period efter den dag då medlemsstaterna skall genomföra kommande bestämmelser avseende bilaga I–V rörande skyddet av de franska utomeuropeiska departementen. Punkterna 1 b och 2 i denna artikel skall upphöra att gälla från och med samma dag.

6. Avseende skyddsåtgärderna mot att skadegörare förs in från Kanarieöarna till andra delar av Spanien och till de andra medlemsstaterna och mot att de sprids på Kanarieöarna, skall de dagar som avses i punkt 1 a i denna artikel samt i artiklarna 3.4, 4.2 och 4.4, 5.2 och 5.4, 6.5 och 6.6, 10.1 och 10.2 samt 13.8, 13.10 och 13.11 ersättas med en dag som motsvarar utgången av en sex månaders period efter den dag då medlemsstaterna skall genomföra kommande bestämmelser avseende bilaga I–V rörande skyddet av Kanarieöarna. Punkt 1 c i denna artikel skall upphöra att gälla från och med samma dag.

Artikel 2

1. I detta direktiv avses med

a) *växter*: levande växter och levande växtdelar, inklusive fröer,

levande växtdelar:

— frukt – i botanisk mening – dock inte konserverad genom djupfrysning,

([1]) EGT L 340, 9.12.1976, s. 25.

— grönsaker, dock inte konserverade genom djupfrysning,

— knölar, stamknölar, lökar, jordstammar,

— snittblommor,

— grenar med bladverk,

— avskurna träd med bladverk,

— vävnadskultur av växter.

fröer: fröer i termens botaniska betydelse, med undantag för sådana som inte är avsedda för sådd,

b) *växtprodukter*: produkter från växter som är obearbetade eller som genomgått en enkel bearbetning, såvida de inte är växter,

c) *plantering*: alla förfaranden att placera växter så att deras framtida tillväxt, reproduktion eller förökning säkras,

d) *växter avsedda för plantering*:

— växter som redan är planterade och som är avsedda att förbli planterade eller att omplanteras efter införseln, eller

— växter som inte är planterade vid införseln, men som är avsedda att planteras efteråt;

e) *skadegörare*: skadliga organismer på växter eller växtprodukter, som hör till djur- eller växtriket, eller virus mykoplasma eller andra sjukdomsalstrande organismer,

f) *växtpass*: en officiell etikett som bevisar att bestämmelserna i detta direktiv avseende växtskyddsnormer och särskilda krav följs, och som är

— standardiserad på gemenskapsnivå för olika typer av växter eller växtprodukter, och

— utarbetad av det ansvariga officiella organet i en medlemsstat och utfärdad i enlighet med de genomförandebestämmelser som fastställer detaljerna för förfarandet vid utfärdande av växtpass.

För särskilda produkttyper kan det enligt det förfarande som fastställs i artikel 18 fattas beslut om andra officiellt godkända märken än etiketter.

Standardisering sker enligt det förfarande som fastställs i artikel 8. Vid standardiseringen skall olika märken fastslås för växtpass som enligt artikel 10.1 andra stycket inte är giltiga för alla delar av gemenskapen,

g) *ansvariga officiella organ*:

i) den eller de officiella växtskyddsmyndigheter i en medlemsstat som avses i artikel 1.4, eller

ii) en offentlig myndighet, som har inrättats

— på nationell nivå,

— eller, under tillsyn av nationella myndigheter på regional nivå inom de gränser som är fastslagna i den berörda medlemsstatens konstitution.

En medlemsstats ansvariga officiella organ kan i enlighet med nationell lagstiftning delegera de uppgifter som fastställs i detta direktiv så att en offentligrättslig eller privaträttslig juridisk person utför dem under organens bemyndigande och tillsyn, och som enligt sin officiellt godkända stadga uteslutande utför särskilda offentliga uppgifter, förutsatt att personen eller dess medlemmar inte har något personligt intresse i resultatet av de åtgärder som den vidtar.

Medlemsstaterna skall säkerställa att de organ som avses i första stycket ii och de som avses i första stycket i har ett nära samarbete med varandra.

I enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 18 får dessutom andra juridiska personer, som har inrättats under det eller de organ som avses i första stycket i och som verkar under det organets bemyndigande och tillsyn godkännas, förutsatt att personen inte har något personligt intresse i resultatet av de åtgärder som den vidtar.

Den enda centrala myndigheten, som avses i artikel 1.4, skall underrätta kommissionen om de ansvariga officiella organen i den berörda medlemsstaten. Kommissionen skall underrätta medlemsstaterna om detta;

h) *skyddad zon*: en zon inom gemenskapen

— där en eller flera av de skadegörare som avses i detta direktiv, och som är etablerade i en eller flera delar av gemenskapen, trots gynnsamma förhållanden inte är endemiskt förekommande eller etablerade,

— där det finns en fara för att vissa skadegörare skall etablera sig på grund av de ekologiskt gynnsamma förhållanden som råder där för vissa grödor, fastän skadegörarna inte är endemiskt förekommande eller etablerade inom gemenskapen,

och som, i enlighet med förfarandet i artikel 18, har erkänts uppfylla de villkor som avses i första och andra strecksatsen, och detta, i det fall som avses i första strecksatsen, på begäran av den eller de berörda medlemsstaterna och på grundval av att de resultat från relevanta undersökningar som har övervakats av de experter som avses i artikel 21, enligt det förfarande som fastställs där, inte visar motsatsen. De undersökningar som rör andra strecksatsen är frivilliga.

En skadegörare skall anses vara etablerad i ett område om den förekommer där och om antingen inga officiella åtgärder har vidtagits där för att utrota den eller sådana åtgärder under en tid av minst två år inte har visat sig vara effektiva.

Avseende fallet i första stycket första strecksatsen skall den eller de berörda medlemsstaterna genomföra regelbundna och systematiska officiella undersökningar rörande närvaron av de skadegörare som den skyddade zonen avser. Varje upptäckt av de skadegörarna skall omedelbart anmälas till kommissionen. Den risk som en sådan upptäckt medför skall värderas av Ständiga kommittén för växtskydd och det skall beslutas om lämpliga åtgärder enligt det förfarande som avses i artikel 18.

Detaljerna för hur de undersökningar som avses i första och tredje stycket skall genomföras får bestämmas i enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 18, med hänsyn till sunda vetenskapliga och statistiska principer.

Resultaten från de ovan nämnda undersökningarna skall anmälas till kommissionen. Kommissionen skall underrätta de andra medlemsstaterna om detta.

Före den 1 januari 1998 skall kommissionen till rådet överlämna en rapport om hur systemet med skyddade zoner fungerar, om nödvändigt tillsammans med lämpliga förslag;

i) *officiella uttalanden eller åtgärder*: ett uttalande eller en åtgärd som, utan att det påverkar bestämmelserna i artikel 21, görs eller vidtas

— av representanter för en medlemsstats officiella växtskyddsmyndighet eller, på dess ansvar, av andra tjänstemän, då det gäller uttalanden eller åtgärder som rör utfärdandet av de certifikat som specificeras i artikel 7.1 eller artikel 8.2,

— antingen av sådana representanter eller tjänstemän eller av utbildad personal som är anställd av ett av de ansvariga officiella organen i en medlemsstat då det gäller alla övriga fall, förutsatt att personalen inte har något personligt intresse av resultatet av de åtgärder som den vidtar och att den uppfyller minimikraven på kompetens.

Medlemsstaterna skall säkerställa att deras tjänstemän och personal har den kompetens som är nödvändig för att detta direktiv skall kunna tillämpas korrekt. I enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 18 får riktlinjer dras upp för denna kompetens.

Kommissionen skall inom ramen för Ständiga kommittén för växtskydd utarbeta program för gemenskapen, rörande vidareutbildning av berörda tjänstemän och personal, och övervaka genomförandet av programmen, för att öka den kunskap och den erfarenhet som har uppnåtts på nationell nivå till en nivå som motsvarar de ovannämnda kompetenskraven. Den skall bidra till att finansiera vidareutbildningen och skall föreslå att nödvändigt medel anslås för detta ändamål i gememskapens budget.

2. Bestämmelserna i detta direktiv avser, förutom då annat uttryckligen fastställs, trä endast i den mån det har kvar hela eller en del av sin naturliga rundade yta, med eller utan bark, eller är i form av flis, spån, sågspån eller träavfall.

Med undantag för de bestämmelser som berör bilaga V, berörs trä, antingen det uppfyller de villkor som anges i det första stycket eller inte, också då det används vid lastning, som garneringsträ, avståndsklossar, för lastpallar eller som förpackningsmaterial som används vid transport av föremål av alla slag, förutsatt att det medför en växtskyddsrisk.

Artikel 3

1. Medlemsstaterna skall förbjuda införsel till sina områden av de skadegörare som anges i bilaga I, del A.

2. Medlemsstaterna skall förbjuda införsel till sina områden av de växter och växtprodukter som anges i bilaga II, del A, om de är angripna av de skadegörare som anges i den delen av bilagan för ifrågavarande växt eller växtprodukt.

3. I enlighet med villkor som kan fastslås enligt det förfarande som fastställs i artikel 17, skall punkterna 1 och 2 inte tillämpas vid fall av svaga angrepp, på andra växter än de som är avsedda för plantering, av de skadegörare som anges i bilaga I, del A eller i bilaga II, del A, som tidigare har fastslagits i överenskommelse med de myndigheter som representerar medlemsstaterna på växtskyddsområdet.

4. Medlemsstaterna skall föreskriva att med verkan från och med den 1 juni 1993, skall punkterna 1 och 2 också tillämpas för spridning av berörda skadegörare i samband med förflyttning av växter, växtprodukter eller andra föremål inom en medlemsstats territorium.

5. Från och med den 1 juni 1993 skall medlemsstaterna förbjuda införsel till och spridning inom de relevanta skyddade zonerna av följande:

a) De skadegörare som anges i bilaga I, del B.

b) De växter och växtprodukter som anges i bilaga II, del B, då dessa är angripna av de relevanta skadegörare som anges där.

6. I enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 18

a) skall de skadegörare som anges i bilagorna 1 och 2 delas in på följande sätt:

— Skadegörare som inte förekommer i någon del av gemenskapen och som är relevanta för hela gemenskapen skall anges i bilaga I, del A, avsnitt I respektive bilaga II, del A, avsnitt I.

— Skadegörare som förekommer i gemenskapen men som inte är endemiskt förekommande eller etablerade i hela gemenskapen och som är relevanta för hela gemenskapen skall anges i bilaga I, del A, avsnitt II respektive bilaga II, del A, avsnitt II.

— Övriga skadegörare skall anges i bilaga I, del B respektive bilaga II, del B, invid den skyddade zon för vilken de är relevanta.

b) De skadegörare som är endemiskt förekommande eller etablerade i en eller flera delar av gemenskapen skall utgå, med undantag av dem som avses i andra och tredje strecksatsen i a.

c) Rubrikerna på bilagorna 1 och 2 samt de olika delarna och avsnitten i dessa skall anpassas till det som sägs i punkterna a och b.

7. I enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 18 kan det beslutas att medlemsstaterna skall föreskriva

a) att införsel till deras områden och spridning inom dessa av vissa organismer, också enstaka exemplar, som anses vara skadegörare på växter eller växtprodukter men inte anges i bilagorna I och II, skall förbjudas eller kräva särskilt tillstånd under villkor som specificeras enligt samma förfarande,

b) att införsel till deras områden och spridning, inom dessa av vissa organismer som anges i bilaga II, men som förekommer på andra växter än de som anges i den bilagan och som anses vara skadegörare på växter eller växtprodukter, skall förbjudas eller kräva särskilt tillstånd under villkor som specificeras enligt samma förfarande,

c) att införsel till deras områden och spridning inom dessa av vissa organismer som anges i bilagorna I och II, som visats förekomma i enstaka exemplar och som anses vara skadegörare på växter eller växtprodukter, skall förbjudas eller kräva särskilt tillstånd under villkor som specificeras enligt samma förfarande.

Första stycket skall också tillämpas i fråga om de organismerna då de inte omfattas av rådets direktiv 90/220/EEG av den 23 april 1990 om avsiktig utsättning av genetiskt modifierade organismer i miljön [1] eller andra mer specifika gemenskapsbestämmelser om genetiskt modifierade organismer.

Punkterna 1 och 5 a, punkterna 2 och 5 b samt punkt 4 skall inte tillämpas i experimentella eller vetenskapliga syften eller för sorturval, i enlighet med villkor som skall fastställas enligt förfarandet i artikel 18.

Efter det att de åtgärder som föreskrivs i första stycket har vidtagits, skall nämnda stycke inte tillämpas i experimentella eller vetenskapliga syften eller för sorturval, i enlighet med villkor som skall fastställas enligt förfarandet i artikel 18.

Artikel 4

1. Medlemsstaterna skall förbjuda införsel till sina områden av de växter eller växtprodukter som anges i bilaga III, del A, om de har sitt ursprung i de länder som anges i den delen av bilagan.

2. Medlemsstaterna skall föreskriva att det från och med den 1 juni 1993 är förbjudet att föra in de växter, växtprodukter och andra föremål som anges i bilaga III, del B, till de relevanta skyddade zonerna på deras territorier.

[1] EGT L 117, 8.5.1990, s. 15. Direktivet senast ändrat genom kommissionens direktiv 97/35/EG (EGT L 169, 27.6.1997, s. 72).

3. I enligt med det förfarande som fastställs i artikel 18 skall bilaga III ändras så att del A innehåller växter, växtprodukter och andra föremål som utgör en växtskyddsrisk i alla delar av gemenskapen, och del B innehåller växter, växtprodukter och andra föremål som utgör en växtskyddsrisk endast för skyddade zoner. De skyddade zonerna skall anges i del B.

4. Från och med den 1 juni 1993 skall punkt 1 inte längre vara tillämplig för växter, växtprodukter och andra föremål med ursprung i gemenskapen.

5. Punkterna 1 och 2 skall inte tillämpas i experimentella eller vetenskapliga syften eller för sorturval, i enlighet med villkor som skall fastställas enligt förfarandet i artikel 18.

6. Förutsatt att det inte föreligger någon fara för spridning av skadegörare, får en medlemsstat föreskriva att punkterna 1 och 2 i enskilda specificerade fall inte skall tillämpas för växter, växtprodukter och andra föremål som odlas, produceras eller används i omedelbart angränsande områden i tredje land och förs in till medlemsstaten i avsikt att utnyttjas på närliggande ställen i medlemstatens gränsområde.

Då ett sådant undantag beviljas, skall medlemsstaten ange platsen och användarens namn. Dessa uppgifter skall uppdateras regelbundet och de skall stå till kommissionens förfogande.

Växter, växtprodukter och andra föremål som omfattas av undantag enligt första stycket skall åtföljas av dokument av vilka framgår var i det tredje landet växterna, växtprodukterna och de andra föremålen har sitt ursprung.

Artikel 5

1. Medlemsstaterna skall förbjuda införsel till sina områden av de växter, växtprodukter och andra föremål som anges i bilaga IV, del A, om inte de särskilda krav som anges i den delen av bilagan uppfylls.

2. Medlemsstaterna skall från och med den 1 juni 1993 förbjuda införsel till och förflyttning inom de skyddade zonerna av de växter, växtprodukter och andra föremål som anges i bilaga IV, del B, om inte de relevanta särskilda krav som anges i den delen av bilagan uppfylls.

3. I enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 18 skall bilaga 4 ändras enligt de kriterier som fastställs i artikel 3.6.

4. Medlemsstaterna skall föreskriva att med verkan från och med den 1 juni 1993, skall punkt 1 tillämpas också vid förflyttning av växter, växtprodukter och andra föremål inom en medlemsstats territorium, emellertid utan att det påverkar artikel 6.7. Denna punkt och punkterna 1 och 2 skall inte tillämpas avseende förflyttning av mindre kvantiteter växter, växtprodukter, livsmedel eller djurfoder om de är avsedda att användas av ägaren eller mottagaren i icke-industriellt och icke-kommersiellt syfte eller för konsumtion under transporten, förutsatt att det inte föreligger någon fara för spridning av skadegörare.

5. Punkterna 1, 2 och 4 skall inte tillämpas i experimentella eller vetenskapliga syften eller för sorturval, i enlighet med villkor som skall fastställas enligt förfarandet i artikel 18.

6. Förutsatt att det inte föreligger någon fara för spridning av skadegörare får en medlemsstat föreskriva att punkterna 1, 2 och 4 i enskilda specificerade fall inte skall tillämpas avseende växter, växtprodukter och andra föremål som odlas, produceras eller används i dess omedelbara gränsområde i tredje land och förs in till medlemsstaten för att utnyttjas på närliggande ställen inom dess territoriums gränsområde.

När en medlemsstat beviljat ett sådant undantag skall den ange platsen och användarens namn. Dessa uppgifter skall uppdateras regelbundet och de skall stå till kommissionens förfogande.

Växter, växtprodukter och andra föremål som omfattas av undantag enligt första stycket skall åtföljas av dokument av vilka framgår var i det tredje landet växterna, växtprodukterna och de andra föremålen har sitt ursprung.

Artikel 6

1. Medlemsstaterna skall, åtminstone för införsel till en annan medlemsstat av de växter, växtprodukter och andra föremål som anges i bilaga V, del A, föreskriva att dessa och deras emballage skall ha undergått en noggrann officiell kontroll, antingen av hela försändelsen eller genom representativa stickprov och, vid behov, att transportfordonen också skall undergå en officiell kontroll för att följande skall kunna säkerställas:

a) Att de inte är angripna av de skadegörare som anges i bilaga I, del A.

b) Att de, då det gäller de växter och växtprodukter som anges i bilaga II, del A, inte är angripna av skadegörare som anges för växterna och växtprodukterna i den delen av bilagan.

c) Att de, då det gäller de växter och växtprodukter och andra föremål som anges i bilaga IV, del A, uppfyller särskilda krav som anges i den delen av bilagan.

2. Då de åtgärder som fastställs i artikel 3.6 a och i artikel 5.3 har vidtagits skall punkt 1 i denna artikel tillämpas endast avseende bilaga I, del A, avsnitt II, bilaga II del A, avsnitt II och bilaga IV, del A, avsnitt II. Om de skadegörare som anges i bilaga I, del A, avsnitt I, eller bilaga II del A, avsnitt I upptäcks under en kontroll som utförs i enlighet med denna bestämmelse bedöms villkoren i artikel 10 inte vara uppfyllda.

3. Medlemsstaterna skall föreskriva de kontrollåtgärder som avses i punkt 1 för att även säkerställa att artikel 3.4, 3.5 och 3.7 eller artikel 5.2 efterlevs, om bestämmelsemedlemsstaten begagnar sig av en av de valmöjligheter som avses i ovan nämnda artiklar.

4. Medlemsstaterna skall föreskriva att de fröer som anges i bilaga IV, del A, och som skall föras in till en annan medlemsstat skall kontrolleras officiellt för att säkerställa att de uppfyller ifrågavarande särskilda krav som anges i den delen av bilagan.

5. Med verkan från och med den 1 juni 1993, och utan att det påverkar tillämpningen av punkt 7, skall punkterna 1, 3 och 4 också tillämpas vid förflyttning av växter, växtprodukter och andra föremål inom en medlemstats territorium. Punkterna 1, 3 och 4 skall inte tillämpas med avseende på de skadegörare som anges i bilaga I, del B, eller bilaga II, del B, och de särskilda krav som anges i bilaga IV, del B, vid förflyttning av växter, växtprodukter eller andra föremål genom eller utanför en skyddad zon.

De officiella kontroller som avses i punkterna 1, 3 och 4 skall utföras i enlighet med följande bestämmelser:

a) De skall omfatta de relevanta växter eller växtprodukter som odlas, produceras eller används av producenten eller av annan anledning finns på hans fastighet och det odlingssubstrat som används där.

b) De skall utföras på fastigheten, helst på produktionsplatsen.

c) De skall utföras regelbundet, på lämpliga tidpunkter, minst en gång per år och åtminstone genom visuell undersökning, utan att det påverkar de särskilda krav som anges i bilaga IV. Ytterligare åtgärder får vidtas om detta är fastställt i punkt 8.

En producent för vilken den i andra stycket stadgade officiella kontrollen krävs enligt punkt 1–4, skall uppföras i ett officiellt register under ett registreringsnummer för att han skall kunna identifieras. De officiella register som upprättas på detta sätt skall på begäran göras tillgängliga för kommissionen.

Producenten är underställd vissa förpliktelser som har fastslagits i enlighet med punkt 8. I synnerhet skall han till medlemsstatens ansvariga officiella organ omedelbart anmäla alla ovanliga förekomster av skadegörare, symptom eller andra avvikelser som rör växterna.

Punkterna 1, 3 och 4 skall inte tillämpas avseende förflyttning av mindre kvantiteter växter, växtprodukter, livsmedel eller djurfoder om de är avsedda att användas av ägaren eller mottagaren i icke-industriellt och icke-kommersiellt syfte eller för konsumtion under transporten, förutsatt att det inte föreligger någon fara för spridning av skadegörare.

6. Med verkan från och med den 1 juni 1993 skall medlemsstaterna föreskriva att producenter av vissa växter, växtprodukter eller andra föremål som inte anges i bilaga V, del A, men som specificeras i enlighet med punkt 8, eller gemensamma lagerutrymmen eller distributionscentraler i produktionszonen, också skall uppföras i ett officiellt lokalt, regionalt eller nationellt register i enlighet med punkt 5 tredje stycket. De kan när som helst underkastas de kontroller som fastställs i punkt 5 andra stycket.

I enlighet med punkt 8 får ett system upprättas så att vissa växters, växtprodukters och andra föremåls ursprung, om nödvändigt och om det är möjligt, kan spåras, med hänsyn till förhållandena vid produktion och försäljning.

7. Medlemsstaterna får, om ingen fara för spridning av skadegörare finns, undanta:

— små producenter eller tillverkare från den officiella registrering som föreskrivs i punkterna 5 och 6, om hela deras produktion och försäljning av relevanta växter, växtprodukter och andra föremål är avsedda att slutgiltigt användas av personer på den lokala marknaden, som inte yrkesmässigt bedriver växtproduktion (lokal omsättning), eller

— lokal omsättning av växter, växtprodukter och andra föremål med ursprung hos producenter, som är befriade från registrering, från den officiella kontroll som krävs enligt punkterna 5 och 6.

Bestämmelserna i detta direktiv om lokal omsättning skall granskas av rådet före den 1 januari 1998 på grundval av ett förslag från kommissionen och mot bakgrund av den erfarenhet som har förvärvats.

8. I enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 18 skall det antas genomförandebestämmelser som avser följande:

— Mindre stränga villkor för förflyttning av växter, växtprodukter och andra föremål inom en skyddad zon som har upprättats för de nämnda växterna, växtprodukterna och andra föremålen avseende en eller flera skadegörare.

— Garantier avseende förflyttning av växter, växtprodukter och andra föremål genom en skyddad zon som har upprättats för de nämnda växterna, växtprodukterna och andra föremålen avseende en eller flera skadegörare.

— Hur ofta de officiella kontrollerna förekommer och vid vilka tidpunkter, inklusive de ytterligare åtgärder som avses i punkt 5 andra stycket c.

— De registrerade producenternas förpliktelser som avses i punkt 5 fjärde stycket.

— Specificeringen av de produkter som avses i punkt 6, och de produkter som systemet i punkt 6 avser.

— Andra krav rörande den befrielse som avses i punkt 7, särskilt avseende begreppen ”små producenter” och ”lokal marknad” och relevanta förfaranden.

9. Genomförandebestämmelser för det förfarande vid registrering och det registreringsnummer som avses i punkt 5 tredje stycket får fastställas i enlighet med förfarandet i artikel 18.

Artikel 7

1. Om det på grundval av den kontroll som fastställs i artikel 5.1 och 6.3 anses att villkoren i dessa är uppfyllda, får ett sundhetscertifikat enligt modellen i bilaga VII, del A utfärdas, avfattat på minst ett av de officiella språken i gemenskapen och ifyllt, förutom avseende stämpel och underskrift, antingen uteslutande med stora bokstäver eller uteslutande på skrivmaskin, och helst på ett av de officiella språk som talas i den mottagande medlemsstaten.

Växternas botaniska namn skall anges med latinska bokstäver. Obekräftade ändringar eller raderingar gör certifikatet ogiltigt. Kopior av detta certifikat får utfärdas endast med den tryckta eller stämplade beteckningen ”kopia” eller ”duplikat”.

2. Medlemsstaterna skall föreskriva att de växter, växtprodukter och andra föremål som anges i bilaga V, del A, inte får föras in till en annan medlemsstat om de inte åtföljs av ett sundhetscertifikat utfärdat i enlighet med punkt 1. Sundhetscertifikatet får inte utfärdas tidigare än 14 dagar före den dag då växterna, växtprodukterna eller de andra föremålen lämnar den avsändande medlemsstaten.

3. De åtgärder som medlemsstaterna skall vidta för tillämpningen av artikel 6.3, i den mån det gäller de fröer som anges i bilaga IV, del B, och av artikel 6.4 skall bestämmas i enlighet med det förfarande som anges i artikel 17 senast den 31 december 1991.

Artikel 8

1. Om ingen av omständigheterna i punkt 2 föreligger, skall medlemsstaterna föreskriva att de växter, växtprodukter och andra föremål som anges i bilaga V, del A, och som har förts in till deras områden från en medlemsstat och som skall föras in till en annan medlemsstats område skall undantas från ytterligare kontroll i enlighet med artikel 6, om de åtföljs av ett sundhetscertifikat från en medlemsstat, utfärdat enligt modellen i bilaga VII, del A.

2. Om växter, växtprodukter eller andra föremål föremål från en medlemsstat har delats upp i mindre partier, eller lagrats, eller fått nytt emballage i en annan medlemsstat, och sedan förs in till en tredje medlemsstat, skall den andra medlemsstaten fritas från att göra en ny kontroll i enlighet med artikel 6, om det officiellt fastställts att produkterna på den statens område inte har varit utsatta för någon smittorisk som kan ge anledning att ifrågasätta om villkoren i artikel 6 har följts. I detta fall skall ett sundhetscertifikat för återutförsel, i endast en originalkopia, enligt modellen i bilaga VII, del B avfattas på åtminstone ett av gemenskapens officiella språk och fyllas i, förutom avseende stämpel och underskrift, antingen uteslutande med stora bokstäver eller uteslutande på skrivmaskin, helst på ett av de officiella språk som talas i den mottagande medlemsstaten. Detta certifikat måste fogas till det sundhetscertifikat som utfärdats av den första medlemsstaten eller till en bestyrkt kopia av detta. Detta certifikat får kallas ”sundhetscertifikat för återexport”. Artikel 7.1 andra stycket skall tillämpas på motsvarande sätt.

Ett sundhetscertifikat för återutförsel får inte utfärdas mer än 14 dagar före den dag då växterna, växtprodukterna eller de andra föremålen lämnar det återutförande medlemslandet.

3. Punkterna 1 och 2 skall också tillämpas om växter, växtprodukter eller andra föremål förs in i flera medlemsstater efter varandra. Om i det fallet fler än ett certifikat för återutförsel har utfärdats måste produkterna åtföljas av följande dokument:

a) Det senaste sundhetscertifikatet eller en bestyrkt kopia av detta.

b) Det senaste sundhetscertifikatet för återutförsel.

c) De sundhetscertifikat för återutförsel som föregår det certifikat som anges i b eller bestyrkta kopior av dessa.

Artikel 9

1. Vad gäller växter, växtprodukter eller andra föremål vilka de särskilda krav som fastställs i bilaga IV, del A är tillämpliga, skall det officiella sundhetscertifikat som krävs enligt artikel 7 vara utfärdat i det land där växten, växtprodukten och de andra föremålen har sitt ursprung, utom

— vad gäller trä, om det enligt de särskilda krav som fastställs i bilaga IV, del A är tillräckligt att träet är barkat,

— i andra fall, om de särskilda krav som fastställs i bilaga IV, del A kan uppfyllas också på andra platser än den ursprungliga.

2. Punkt 1 skall även tillämpas vid införsel av de växter och växtprodukter som anges i bilaga IV, del B, till de medlemsstater som anges i den delen av bilagan för de växterna och växtprodukterna i fråga.

Artikel 10

1. Då det av den kontroll som fastställs i artikel 6.1, 6.3 och 6.4 och som utförs i enlighet med artikel 6.5 framgår att villkoren i den punkterna är uppfyllda, skall, med verkan från och med den 1 juni 1993, ett växtpass utfärdas, i enlighet med bestämmelser som kan antas enligt punkt 4 i denna artikel, i stället för de sundhetscertifikat som avses i artiklarna 7 eller 8.

Om kontrollen inte gäller villkor som är relevanta för de skyddade zonerna, eller om de villkoren inte anses vara uppfyllda, skall det utfärdade växtpasset inte vara giltigt för de zonerna, och det skall, i enlighet med artikel 2.1 f, vara försett med det märke som används i sådana fall.

2. Med verkan från och med den 1 juni 1993, får de växter, växtprodukter och andra föremål som anges i bilaga V, del A, avsnitt I, inte flyttas inom gemenskapen, annat än lokalt, enligt vad som avses i artikel 6.7, om inte ett växtpass som är giltigt för det berörda territoriet och utfärdat i enlighet med punkt 1 är fäst vid dem, vid deras emballage eller vid de fordon som transporterar dem.

Med verkan från och med den 1 juni 1993, får de växter, växtprodukter och andra föremål som anges i bilaga V del A, avsnitt II inte införas till en särskild skyddad zon eller flyttas inom den, om inte ett växtpass som är giltigt för den zonen och utfärdat i enlighet med punkt 1 är fäst vid dem, vid deras emballage eller vid de fordon som transporterar dem. Om de villkor som fastställs i artikel 6.8 avseende transport genom skyddade zoner är uppfyllda, skall detta stycke inte tillämpas.

Första och andra styckena skall inte tillämpas avseende förflyttning av mindre kvantiteter växter, växtprodukter, livsmedel eller djurfoder om dessa är avsedda att användas av ägaren eller mottagaren i icke-industriellt och icke-kommersiellt syfte eller för konsumtion under transporten, förutsatt att det inte föreligger någon fara för spridning av skadegörare.

3. Ett växtpass kan ersättas med ett annat växtpass vid ett senare datum och i vilken del som helst av gemenskapen i enlighet med följande bestämmelser:

— Ett växtpass kan ersättas med ett annat endast då partier delas eller då flera partier eller delar av dem sammanslås eller då det sker ändringar i partiernas sundhetstillstånd, utan att det påverkar tillämpningen av de särskilda krav som fastställs i bilaga IV eller, i övriga fall, som specificeras i enlighet med punkt 4.

— Ett växtpass kan ersättas endast på begäran av en fysisk eller juridisk person, oavsett om denne är producent eller inte, som är inskriven i ett officiellt register enligt artikel 6.5 tredje stycket i tillämpliga delar.

— Det ersättande växtpasset får utfärdas endast av det ansvariga officiella organet på det område där den ansökande fastigheten är belägen, och endast om den berörda produktens identitet kan garanteras och om det kan garanteras att det inte har funnits någon risk för angrepp av de skadegörare som anges i bilagorna I och II efter det att producenten har levererat produkten.

— Förfarandet då växtpasset ersätts måste följa de bestämmelser som får fastställas enligt punkt 4.

— Det ersättande växtpasset måste vara märkt med ett särskilt märke, som har bestämts i enlighet med punkt 4 och av vilket framgår den ursprungliga producentens nummer eller, om det har skett en förändring i växternas sundhetstillstånd, vem som är ansvarig för den förändringen.

4. I enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 18, kan genomförandebestämmelser fastställas för följande:

— Det närmare förfarandet vid utfärdande av de växtpass som fastställs i punkt 1.

— De villkor enligt vilka ett växtpass får ersättas i enlighet med punkt 3 första strecksatsen.

— Det närmare förfarandet vid ersättning av det nya pass som fastställs i punkt 3 tredje strecksatsen.

— Det särskilda märke som krävs för det ersättande pass som fastställs i punkt 3 femte strecksatsen.

Artikel 11

1. Om det, på grundval av den undersökning som fastställs i artikel 6.1, 6.3 och 6.4 och som utförs i enlighet med artikel 6.5, inte anses att villkoren i de punkterna är uppfyllda, skall det, utan att det påverkar tillämpningen av punkt 2 i denna artikel, inte utfärdas något växtpass.

2. I de särskilda fall där det, med beaktande av resultaten av den berörda undersökningen, är säkerställt att en del av de växter eller växtprodukter som odlas, produceras eller används av producenten, eller av annan anledning finns på hans fastighet, eller att en del av det odlingssubstrat som används där inte utgör någon risk för spridning av skadegörare, skall punkt 1 inte tillämpas för den delen.

3. I den mån punkt 1 är tillämplig, skall de berörda växterna, växtprodukterna eller odlingssubstraten underkastas en eller flera av följande officiella åtgärder:

— Lämplig behandling, följd av utfärdandet av ett lämplig växtpass i enlighet med artikel 10, om det anses att villkoren, till följd av behandlingen, är uppfyllda.

— Ett tillstånd att under officiell kontroll förflytta produkterna till zoner där de inte utgör någon ytterligare fara.

— Ett tillstånd att under officiell kontroll förflytta produkterna till platser där industriell bearbetning äger rum.

— Destruktion.

I enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 18, får genomförandebestämmelser fastställas rörande följande:

— De villkor enligt vilka en eller flera av de ovan nämnda åtgärderna måste vidtas eller inte får vidtas.

— Närmare detaljer och villkor rörande de ovan nämnda åtgärderna.

4. I den mån punkt 1 är tillämplig, skall producentens verksamhet uppskjutas helt eller delvis tills det är säkerställt att risken för spridning av skadegörare är undanröjd. Så länge verksamheten är uppskiuten skall de relevanta bestämmelserna i artikel 10 inte tillämpas.

5. Om det, på grundval av en officiell kontroll som har utförts i enlighet med artikel 6.6, anses att de produkter som avses i denna inte är fria från de skadegörare som anges i bilagorna I och II, skall tillämpliga delar av punkterna 2, 3 och 4 i denna artikel tillämpas.

Artikel 12

1. Medlemsstaterna skall inte kräva någon ytterligare uppgift på de certifikat som avses i artiklarna 7, 8 eller 9.

2. Om det konstateras att en del av en försändelse med växter, växtprodukter eller andra föremål är smittade av skadegörare som anges i bilagorna I och II, skall införseln av den andra delen inte förbjudas förutsatt att den inte misstänks vara smittad och förutsatt att det inte förefaller finnas någon risk för spridning av skadegörare.

3. Medlemsstaterna skall föreskriva att de sundhetscertifikat, eller sundhetscertifikat för återutförsel, som företes när växterna, växtprodukterna eller de andra föremålen förs in till deras områden, skall ha stämplats av den behöriga myndigheten, och av stämpeln skall framgå åtminstone myndighetens namn och datum för införseln.

4. Medlemsstaterna skall säkerställa att deras växtskyddsmyndighet underättar växtskyddsmyndigheten i den återutförande medlemsstaten om alla de fall där växter, växtprodukter eller andra föremål som kommer från denna medlemsstat har vägrats införsel på grundval av förbud eller begränsningar som berör växtskydd. Dessa uppgifter påverkar inte de åtgärder som den först nämnda växtskyddsmyndigheten bedömer är nödvändiga med avseende på den försändelse för vilken införsel vägrats, och skall lämnas så snart som möjligt så att de berörda växtskyddsmyndigheterna kan undersöka situationen, i synnerhet för att kunna vidta de åtgärder som är nödvändiga för att undvika en upprepning, och om det är lämpligt och i den mån det är möjligt, vidta lämpliga åtgärder med avseende på den försändelse för vilken införsel vägrats med beaktande av hur hög risknivån är i det fallet. I enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 17 får ett standardiserat informationssystem upprättas.

5. Med verkan från och med den 1 januari 1993 skall medlemsstaterna organisera officiella kontroller för att säkerställa att bestämmelserna i detta direktiv följs, i synnerhet artikel 10.2, och de skall utföras genom stickprover och utan diskriminering på grund av växternas, växtprodukternas eller de andra föremålens ursprung, och i enlighet med följande bestämmelser:

— Sporadisk kontroll, när som helst och var som helst där växter, växtprodukter eller andra föremål flyttas.

— Sporadisk kontroll på fastigheter där växter, växtprodukter eller andra föremål odlas, produceras, lagras eller utbjuds till försäljning, samt på köpares fastigheter.

— Sporadisk kontroll samtidigt med eventuell annan dokumentkontroll som utförs av andra orsaker än sådana som rör växtskydd.

Kontrollerna skall utföras regelbundet på fastigheter som är uppförda i ett officiellt register i enlighet med artiklarna 10.3 och 13.8 och får utföras regelbundet på fastigheter som är uppförda i ett officiellt register i enlighet med artikel 6.6.

Kontrollerna får vara riktade om de har framkommit fakta som antyder att en eller flera av bestämmelserna i detta direktiv inte har följts.

6. Köpare som i kommersiellt syfte köper växter, växtprodukter eller andra föremål skall, i egenskap av slutlig användare som bedriver yrkesmässig växtproduktion, behålla de tillhörande växtpassen i minst ett år och hänvisa till dem i sin bokföring.

Inspektörer skall ha tillgång till växterna, växtprodukterna eller de andra föremålen på alla stadier av produktions- och försäljningskedjan. De skall ha rätt att göra alla de undersökningar som är nödvändiga för den berörda officiella kontrollen, inklusive dem som avser växtpass och bokföring.

7. Medlemsstaterna kan vid de officiella kontrollerna assisteras av de experter som avses i artikel 21.

8. Om det genom de officiella kontroller som utförs i enlighet med punkterna 5 och 6 fastslås att växter, växtprodukter eller andra föremål utgör en risk för spridning av skadegörare, skall de underkastas officiella åtgärder i enlighet med artikel 11.3.

Artikel 13

1. Medlemsstaterna skall, åtminstone angående införsel till deras områden av de växter, växtprodukter om andra föremål som anges i bilaga V, del B och som kommer från icke-medlemsstater, föreskriva

a) att dessa växter, växtprodukter och andra föremål och deras emballage skall undergå en noggrann officiell kontroll, antingen i sin helhet eller genom representativa stickprov och att vid behov också de fordon som transporterar dem skall undergå en noggrann officiell kontroll för att följande skall kunna säkerställas:

— Att de inte är angripna av de skadegörare som anges i bilaga I, del A.

— Att de, rörande de växter och växtprodukter som anges i bilaga II, del A, inte är angripna av de skadegörare som anges för växterna och växtprodukterna i den delen av bilagan.

— Att de, rörande de växter och växtprodukter och andra föremål som anges i bilaga IV, del A, uppfyller de särskilda krav som anges för växterna och växtprodukterna i den delen av bilagan.

b) att de skall åtföljas av de certifikat som avses i artiklarna 7 eller 8 och att sundhetscertifikatet inte får vara utfärdat tidigare än 14 dagar före den dag då växterna, växtprodukterna eller de andra föremålen lämnar det avsändande landet. De certifikat som föreskrivs i artiklarna 7 eller 8 skall, oavsett deras utformning, innehålla uppgifter enligt modellen i bilagan till Internationella växtskyddskonventionen av den 6 december 1951, ändrad den 21 november 1979, och skall utfärdas av myndigheter som bemyndigats för detta ändamål enligt denna konvention, eller i fråga om icke-avtalsländer, på grundval av landets lagar eller andra författningar. I enlighet med det förfarande som föreskrivs i artikel 17 får förteckningar över myndigheter som bemyndigats av de olika icke-medlemsländerna att utfärda certifikat upprättas.

Trots första stycket får sundhetscertifikat utfärdade enligt originalversionen av den modell som fastställs i bilagan till Internationella växtskyddskonventionen av den 6 december 1951 användas under en övergångsperiod. Periodens utgångsdatum får fastslås enligt förfarandet i artikel 17.

2. Punkt 1 i denna artikel skall tillämpas i de fall som avses i artiklarna 6.4 och 7.3.

3. Medlemsstaterna får också föreskriva att försändelser som kommer från tredje land, och som inte anges innehålla växter, växtprodukter eller andra föremål som anges i bilaga V, del B, skall kontrolleras officiellt, om det finns välgrundade skäl till att misstänka en överträdelse av bestämmelserna i detta avseende.

I enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 17

— kan de fall specificeras i vilka sådana kontroller skall utföras,

— får närmare bestämmelser fastställas för hur sådana kontroller skall utföras.

Om det efter kontrollen fortfarande råder tvivel om försändelsens identitet, särskilt angående släkte, art eller ursprung, skall försändelsen anses innehålla växter, växtprodukter eller andra föremål som anges i bilaga V, del B.

4. Förutsatt att det inte föreligger någon fara för spridning av skadegörare

— skall punkterna 1 och 2 i denna artikel inte tillämpas när växter, växtprodukter eller andra föremål förflyttas direkt mellan två ställen inom gemenskapen via ett annat medlemslands territorium,

— skall punkterna 1 och 2 i denna artikel samt artikel 4.1 inte tillämpas i fråga om transit genom gemenskapens territorium,

— skall punkterna 1 och 2 i denna artikel inte tillämpas i fråga om mindre kvantiteter växter, växtprodukter, livsmedel eller djurfoder om dessa är avsedda att användas av ägaren eller mottagaren i icke-industriellt och icke-kommersiellt syfte eller för konsumtion under transporten.

5. Punkterna 1 och 2 i denna artikel skall inte tillämpas i experimentella eller vetenskapliga syften eller för sorturval, i enlighet med villkor som skall fastställas enligt förfarandet i artikel 18.

6. Förutsatt att det inte föreligger någon fara för spridning av skadegörare får en medlemsstat försekriva att punkterna 1 och 2 i enskilda specificerade fall inte skall tillämpas avseende växter, växtprodukter och andra föremål som odlas, produceras eller används i dess omedelbara gränsområde i tredje land och förs in till medlemsstaten för att utnyttjas på närliggande ställen inom dess territoriums gränsområde.

När en medlemsstat beviljar ett sådant undantag skall den ange platsen och användarens namn. Dessa uppgifter skall uppdateras regelbundet och de skall stå till kommissionens förfogande.

Växter, växtprodukter och andra föremål som omfattas av undantag enligt första stycket skall åtföljas av dokument av vilka framgår var i det tredje landet växterna, växtprodukterna och de andra föremålen har sitt ursprung.

7. Det kan, med hjälp av tekniska arrangemang mellan kommissionen och de behöriga organen i vissa tredje länder som godkänns i enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 18, avtalas att de aktiviteter som är förbundna med de kontroller som avses i punkt 1 a i denna artikel också får utföras i det berörda tredje landet, med kommissionens bemyndigande och i enlighet med relevanta bestämmelser i artikel 21, i samarbete med den officiella växtskyddsorganisationen i det landet.

8. Med verkan från och med den 1 juni 1993, skall, vid fall av försändelser till en skyddad zon, punkt 1 a tillämpas avseende skadegörare och avseende de särskilda krav som anges i del B i bilagorna I, II och IV. Med verkan från och med samma dag skall punkt 1 tillämpas vid den första införseln av berörda växter, växtprodukter eller andra föremål till gemenskapen, utan att det påverkar särskilda överenskommelser som har gjorts mellan gemenskapen och vissa tredje länder i detta avseende.

Medlemsstaterna skall föreskriva att importörer, oavsett om de är producenter eller inte, skall föras in i ett officiellt register i enlighet med tillämpliga delar av artikel 6.5.

Undersökningarna skall, om det rör sig om kontroll av dokument och identitet samt kontroll som är avsedd att säkerställa att bestämmelserna i artikel 4 följs, utföras vid tidpunkten för den första införseln i gemenskapen och i samband med övriga administrativa formaliteter rörande import, inklusive tullformaliteter.

Undersökningarna skall, om det rör sig om växtskyddskontroller, utföras på samma platser där de kontroller utförs som avses i tredje stycket eller nära de platserna. De behöriga myndigheterna i medlemsstaterna skall skicka en förteckning över införselorter till kommissionen och till de andra medlemsstaterna. I särskilda fall får emellertid växtskyddskontroller utföras på bestämmelseorten, om det ges särskilda garantier avseende transporten av växterna, växtprodukterna eller de andra föremålen. Genomförandebestämmelser, som kan innehålla minimivillkor, skall fastställas i enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 18. Växtskyddskontroller skall anses utgöra en integrerad del av de formaliteter som avses i tredje stycket.

Medlemsstaterna får göra undantag från bestämmelserna i denna punkt endast enligt de villkor som fastställs som en del av de tekniska arrangemang som avses i punkt 7.

9. Gemenskapen skall bevilja medlemsstaterna ett finansiellt bidrag för att stärka infrastrukturerna för undersökningarna i den mån dessa gäller växtskyddskontroller som utförs i enlighet med punkt 8 fjärde stycket.

Syftet med detta bidrag skall vara att vid andra undersökningsplatser än bestämmelseorten förbättra tillgången till den utrustning och de installationer som krävs för att undersökningar och granskningar skall kunna genomföras och, om möjligt, för att de åtgärder som föreskrivs i punkt 11 skall kunna genomföras utöver den nivå som redan har uppnåtts genom att de minimikrav följs som fastställs i tillämpningsföreskrifterna enligt punkt 8 fjärde stycket.

Kommissionen skall föreslå att lämpliga anslag för detta ändamål tas upp i Europeiska unionens allmänna budget.

Inom gränserna för de anslag som finns tillgängliga för detta ändamål skall gemenskapens bidrag täcka upp till 50 % av de utgifter som har ett direkt samband med förbättring av utrustning och installationer.

Närmare detaljer skall anges i en tillämpningsförordning, i enlighet med förfarandet i artikel 18.

Tilldelningen av gemenskapens finansiella bidrag och dettas storlek skall beslutas i enlighet med det förfarande som fast-

ställs i artikel 18 mot bakgrund av de upplysningar och handlingar som den berörda medlemsstaten har tillhandahållit och, i förekommande fall, på grundval av resultaten av de utredningar som med kommissionens bemyndigande har utförts av de experter som avses i artikel 21, och beroende på de anslag som finns tillgängliga för dessa ändamål.

10. Med verkan från och med den 1 juni 1993, skall artikel 10.1 och 10.3 tillämpas på samma sätt för de växter, växtprodukter eller andra föremål som avses i punkt 1 i denna artikel, i den mån de anges i bilaga V, del A, och om det på grundval av den undersökning som fastställs i punkt 8 anses att de villkor som avses i punkt 1 är uppfyllda.

11. Om det på grundval av den undersökning som fastställs i punkt 8 inte anses att villkoren i punkt 1 är uppfyllda, skall, med verkan från och med den 1 juni 1993, en eller flera av följande officiella åtgärder omedelbart vidtas:

— Lämplig behandling, om det anses att villkoren kommer att uppfyllas till följd av behandlingen.

— Avlägsnande av nedsmittade/angripna varor från försändelsen.

— Karantän till dess att resultaten från undersökningarna eller de officiella proverna är tillgängliga.

— Avvisning eller tillstånd att sända produkter till en destinationsort utanför gemenskapen,

— Destruktion.

Artikel 11.3 andra stycket skall också tillämpas.

I fråga om avlägsnande som avses i första stycket andra strecksatsen eller avvisning som avses i första stycket fjärde strecksatsen skall medlemsstaterna fastställa att de sundhetscertifikat eller sundhetscertifikat för återutförsel som läggs fram när växterna, växtprodukterna eller de andra föremålen överlämnas för införsel till deras territorium skall annulleras av respektive ansvariga officiella organ. Vid annulleringen skall de ansvariga organen stämpla certifikatet med en triangulär stämpel i rött med orden ”certifikatet annullerat” på ett väl synligt ställe på framsidan av vilken också skall framgå organets namn och datum för avvisandet. Orden skall vara skrivna med versaler på minst ett av gemenskapens officiella språk.

Artikel 14

Rådet skall på förslag av kommissionen anta de ändringar som skall göras till bilagorna.

Enligt förfarandet i artikel 17 skall emellertid följande fastställas:

a) Nya nummer som läggs till bilaga III avseende vissa växter, växtprodukter eller andra föremål med ursprung i specificerade tredje länder, förutsatt att

   i) dessa nummer förs in på begäran av en medlemsstat som redan tillämpar särskilda förbud avseende införsel av dessa produkter från tredje land,

   ii) skadegörare som förekommer i ursprungslandet utgör en risk för växtskyddet i en del av eller i hela gemenskapen, och

   iii) deras möjliga närvaro på produkterna i fråga inte kan upptäckas effektivt vid tiden för införseln.

b) Nya nummer som läggs till övriga bilagor avseende vissa växter, växtprodukter och andra föremål med ursprung i specificerade tredje land, förutsatt att

   i) dessa nummer förs in på begäran av en medlemsstat som redan tillämpar särskilda förbud eller begränsningar avseende införsel av dessa produkter från tredje land, och

   ii) skadegörare som förekommer i ursprungslandet utgör en risk för växtskyddet i en del av eller i hela gemenskapen avseende grödor för vilka det är omöjligt att förutsäga omfattningen av möjliga skador.

c) Alla ändringar av del B i bilagorna efter överenskommelse med den berörda medlemsstaten.

d) Alla andra ändringar av bilagorna som kommer att göras mot bakgrund av den vetenskapliga eller tekniska utvecklingen.

Artikel 15

1. I enlighet med förfarandet i artikel 17, eller i brådskande fall med det förfarande som fastställs i artikel 19, får medlemsstaterna på begäran bemyndigas att tillåta undantag.

— från artikel 4.1 och 4.2 avseende bilaga III, delarna A och B utan att detta påverkar tillämpningen av bestämmelserna i artikel 4.5 samt från artiklarna 5.1, 5.2 och 13.1 a tredje strecksatsen avseende andra krav som avses i bilaga IV, del A, avsnitt I och bilaga IV, del B,

— från artiklarna 7.2 och 13.1 b i fråga om trä, om det ges liknande garantier,

förutsatt att det är säkerställt att risken för spridning av skadegörare har förebyggts genom en eller flera av följande faktorer:

— Växternas eller växtprodukternas ursprung.

— Lämplig behandling.

— Särskilda försiktighetsåtgärder rörande användningen av växterna eller växtprodukterna.

Risken skall värderas på grundval av tillgänglig vetenskaplig och teknisk information. Om denna information är otillräcklig, skall den kompletteras med ytterligare förfrågningar och, i tillämpliga fall, med undersökningar som utförs i växternas, växtprodukternas eller de andra föremålens ursprungsland, med kommissionens bemyndigande och i enlighet med relevanta bestämmelser i artikel 21.

Varje bemyndigande skall tillämpas individuellt för hela eller en del av gemenskapens territorium enligt villkor, som tar hänsyn till risken att produkten i fråga kan sprida skadegörare inom skyddade zoner eller inom vissa områden, och med hänsyn till olikheterna i de jordbruksmässiga och ekologiska förhållandena. I sådana fall skall medlemsstaterna uttryckligen undantas från de förpliktelser som följer av bestämmelserna ovan i de beslut enligt vilka bemyndigandena fastställs.

Risken skall uppskattas på grundval av tillgänglig vetenskaplig och teknisk information. Om denna information är otillräcklig, skall den kompletteras med ytterligare förfrågningar eller, i de fall då det är lämpligt genom undersökningar som utförs av kommissionen i de berörda växternas, växtprodukternas eller andra föremålens ursprungsland.

2. I fråga om de undantag som förskrivs i punkt 1 skall det i varje enskilt fall krävas ett officiellt uttalande om att villkoren för beviljande av undantaget har uppfyllts.

3. Medlemsstaterna skall underrätta kommissionen om de undantag som de har beviljat i enlighet med punkt 1. Kommissionen skall varje år meddela de andra medlemsstaterna dessa uppgifter.

I enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 17 får medlemsstater undantas från att tillhandahålla dessa uppgifter.

Artikel 16

1. Varje medlemsstat skall omedelbart till kommissionen och de andra medlemsstaterna anmäla förekomsten på dess territorium av någon av de skadegörare som anges i bilaga I, del A, avsnitt I, eller bilaga II, del A, avsnitt I, eller om förekomsten på en del av dess territorium där förekomsten av skadegörarna som anges i bilaga I, del A, avsnitt II eller i del B, eller i bilaga II del A, avsnitt II eller i del B tidigare var okänd.

Den skall vidta alla nödvändiga åtgärder för att utrota eller, om detta är omöjligt, förhindra spridningen av de berörda skadegörarna. Den skall underrätta kommissionen och de andra medlemsstaterna om de åtgärder som har vidtagits.

2. Varje medlemsstat skall omedelbart till kommissionen och de andra medlemsstaterna anmäla faktisk eller misstänkt förekomst av skadegörare som inte anges i bilagorna I eller II, och vilkas förekomst tidigare var okänd på dess territorium. Den skall också informera kommissionen och de andra medlemsstaterna om de skyddsåtgärder som den har vidtagit eller ämnar vidta. Dessa åtgärder skall bl.a. vara sådana att de förhindrar risken för spridning av den berörda skadegöraren på de andra medlemsstaternas territorier.

Vad gäller försändelser med växter, växtprodukter eller andra föremål från tredje land som anses medföra en överhängande fara för införsel eller spridning av de skadegörare som avses i punkt 1 och i första stycket i denna punkt, skall den berörda medlemsstaten omedelbart vidta de åtgärder som är nödvändiga för att skydda gemenskapens territorium från den faran och informera kommissionen och de andra medlemsstaterna om detta.

Då en medlemsstat anser att det föreligger en annan överhängande fara än den som avses i andra stycket, skall den omedelbart anmäla till kommissionen och till de andra medlemsstaterna vilka åtgärder den önskar skall vidtas. Om den anser att dessa åtgärder inte vidtas i tillräckligt god tid för att förhindra införsel eller spridning av en skadegörare på sitt territorium, får den tillfälligt vidta de ytterligare åtgärder som den bedömer är nödvändiga, så länge som kommissionen inte har vidtagit åtgärder i enlighet med punkt 3.

Kommissionen skall överlämna en rapport till rådet om genomförandet av denna bestämmelse samt eventuella förslag till åtgärder senast den 31 december 1992.

3. I de fall som avses i punkterna 1 och 2 skall kommissionen undersöka situationen så snart som möjligt inom Ständiga kommittén för växtskydd. Med kommissionens bemyndigande kan undersökningar göras på platsen i enlighet med relevanta

bestämmelser i artikel 21. Nödvändiga åtgärder får vidtas, inklusive sådana genom vilka det kan avgöras om de åtgärder som medlemsstaterna vidtagit bör upphävas eller ändras enligt det förfarande som fastställs i artikel 19. Kommissionen skall följa situationens utveckling och skall på grundval av denna, enligt samma förfarande, ändra eller upphäva de ovan nämnda åtgärderna. Innan en åtgärd har fastställts enligt det ovan nämnda förfarandet, får medlemsstaten hålla fast vid de åtgärder som den har vidtagit.

4. Tillämpningsföreskrifter för punkterna 1 och 2 skall vid behov fastställas i enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 18.

Artikel 17

1. När det förfarande som föreskrivs i denna artikel skall tillämpas, skall ordföranden omedelbart hänskjuta ärendet till Ständiga kommittén för växtskydd, nedan kallad kommittén, antingen på eget initiativ eller på begäran av en medlemsstat.

2. Kommissionens företrädare skall förelägga kommittén ett förslag till åtgärder. Kommittén skall yttra sig över förslaget inom den tid som ordföranden bestämmer med hänsyn till hur brådskande frågan är. Den skall fatta sitt beslut med den majoritet som enligt artikel 205.2 i fördraget skall tillämpas vid beslut som rådet skall fatta på förslag av kommissionen. Medlemsstaternas röster skall vägas enligt fördragets artikel 205.2. Ordföranden får inte rösta.

3. Om förslaget är förenligt med kommitténs yttrande, skall kommissionen själv utan dröjsmål anta och genomföra det. Om förslaget inte är förenligt med kommitténs yttrande eller om inget yttrande avges, skall kommissionen utan dröjsmål föreslå rådet vilka åtgärder som skall vidtas. Rådet skall anta förslaget med kvalificerad majoritet.

Om rådet inte har fattat något beslut inom tre månader från det att ärendet mottagits skall kommissionen själv besluta att de föreslagna åtgärderna skall vidtas och skall genomföra dem omedelbart, såvida inte rådet med enkel majoritet har avvisat förslaget.

Artikel 18

1. När det förfarande som förskrivs i denna artikel skall tillämpas, skall ordföranden omedelbart hänskjuta ärendet till kommittén, antingen på eget initiativ eller på begäran av en medlemsstat.

2. Kommissionens företrädare skall förelägga kommittén ett förslag till åtgärder. Kommittén skall yttra sig över förslaget inom den tid som ordföranden bestämmer med hänsyn till hur brådskande frågan är. Den skall fatta sitt beslut med den majoritet som enligt artikel 205.2 i fördraget skall tillämpas vid beslut som rådet skall fatta på förslag av kommissionen. Medlemsstaternas röster skall vägas enligt fördragets artikel 205.2. Ordföranden får inte rösta.

3. Om förslaget är förenligt med kommitténs yttrande, skall kommissionen själv utan dröjsmål anta och genomföra det. Om förslaget inte är förenligt med kommitténs yttrande eller om inget yttrande avges, skall kommissionen utan dröjsmål föreslå rådet vilka åtgärder som skall vidtas. Rådet skall anta förslaget med kvalificerad majoritet.

Om rådet inte har fattat något beslut inom tre månader från det att ärendet mottagits skall kommissionen besluta att de föreslagna åtgärderna skall vidtas.

Artikel 19

1. När förfarandet som föreskrivs i denna artikel skall tillämpas, skall ordföranden omedelbart hänskjuta ärendet till kommittén, antingen på eget initiativ eller på begäran av en medlemsstat.

2. Kommissionens företrädare skall förelägga kommittén ett förslag till åtgärder. Kommittén skall yttra sig över förslaget inom två dagar. Den skall fatta sitt beslut med den majoritet som enligt artikel 205.2 i fördraget skall tillämpas vid beslut som rådet skall fatta på förslag av kommissionen. Medlemsstaternas röster skall vägas enligt den artikeln. Ordföranden får inte rösta.

3. Om förslaget är förenligt med kommitténs yttrande skall kommissionen själv utan dröjsmål anta och genomföra det. Om förslaget inte är förenligt med kommitténs yttrande eller om inget yttrande avges, skall kommissionen utan dröjsmål föreslå rådet vilka åtgärder som skall vidtas. Rådet skall anta förslaget med kvalificerad majoritet.

Om rådet inte har fattat något beslut inom 15 dagar från det att ärendet mottagits skall kommissionen själv besluta att de föreslagna åtgärderna skall vidtas och skall genomföra dem omedelbart, såvida inte rådet med enkel majoritet har avvisat förslaget.

Artikel 20

1. Detta direktiv påverkar inte gemenskapens bestämmelser om kraven på växtskydd för växter och växtprodukter, utom då det föreskriver eller uttryckligen tillåter striktare krav i detta avseende.

2. Ändringar av detta direktiv, som är nödvändiga för att åstadkomma överensstämmelse med de av gemenskapens bestämmelser som avses i punkt 1, skall fastställas i enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 18.

3. Medlemsstaterna får vidta särskilda växtskyddsåtgärder mot de skadegörare som vanligtvis angriper växter eller växtprodukter i lager då det gäller införsel till deras områden av växter eller växtprodukter, i synnerhet de som anges i bilaga VI och av deras emballage eller de fordon som transporterar dem.

Artikel 21

1. För att säkerställa en korrekt och enhetlig tillämpning av detta direktiv, och utan att det påverkar de kontroller som utförs med medlemsstaternas bemyndigande, får kommissionen låta experter utföra kontroller med dess bemyndigande avseende de uppgifter som anges i punkt 3, på eller utanför platsen, i enlighet med bestämmelserna i denna artikel.

Då sådana kontroller utförs i en medlemsstat, måste detta göras i samarbete med den officiella växtskyddsmyndigheten i den medlemsstaten, så som det specificeras i punkterna 4 och 5 och i enlighet med förfarandet i punkt 7.

2. De experter som avses i punkt 1 kan vara

— anställda av kommissionen,

— anställda av medlemsstaterna, och kan ställas till kommissionens förfogande tillfälligt eller för särskilda uppgifter.

De skall åtminstone i en medlemsstat ha uppnått de kvalifikationer som krävs för personer som utför och övervakar officiella växtskyddsinspektioner.

3. De kontroller som avses i punkt 1 får omfatta följande arbetsuppgifter:

— Övervakning av undersökningar enligt artikel 6.

— Övervakning eller, inom ramen för bestämmelserna i punkt 5 femte stycket, utförande av kontroller enligt artikel 13.1 i samarbete med medlemsstaterna.

— Utförande av de verksamheter som specificeras inom ramen för de tekniska arrangemang som avses i artikel 13.7

— Utförande av de undersökningar som avses i artiklarna 15.1 och 16.3.

— Biträde till kommissionen i de ärenden som avses i punkt 6.

— Utförande av andra uppgifter som rådet, med kvalificerad majoritet och på kommissionens förslag, tilldelar experterna.

4. För utförandet av de uppgifter som anges i punkt 3, får de experter som avses i punkt 1

— besöka plantskolor, jordbruk och andra ställen där växter, växtprodukter eller andra föremål odlas eller har odlats, produceras eller har producerats, bearbetas eller har bearbetats samt lagras eller har lagrats,

— besöka ställen där undersökningar enligt artikel 6 eller kontroller enligt artikel 13 utförs,

— rådfråga befattningshavare från medlemsstaternas officiella växtskyddsmyndigheter,

— ledsaga medlemsstaternas nationella inspektörer under deras verksamhet för tillämpningen av detta direktiv.

5. Under det samarbete som avses i punkt 1 andra stycket skall den officiella växtskyddsmyndigheten i den medlemsstaten i tillräckligt god tid meddelas om arbetsuppgiften så att nödvändiga arrangemang kan göras.

Medlemsstaterna skall vidta alla rimliga åtgärder för att säkerställa att kontrollernas mål och effektivitet inte äventyras. De skall säkerställa att experterna utan hinder kan utföra sina uppgifter, och de skall vidta alla rimliga åtgärder för att på deras begäran förse dem med de nödvändiga resurser som finns tillgängliga, inklusive laboratorieutrustning och laboratoriepersonal. Kommissionen skall säkerställa att de kostnader som härrör från en sådan begäran skall ersättas, inom ramen för de medel som finns anslagna för det ändamålet i Europeiska unionens allmänna budget.

Experterna skall, vid alla de tillfällen då den nationella lagstiftningen kräver det, vara förordnade i vederbörlig ordning av den officiella växtskyddsmyndigheten i den berörda medlemsstaten och skall följa samma regler och bruk som den medlemsstatens befattningshavare.

Om uppgiften består i att övervaka undersökningar som avses i artikel 6, att övervaka kontroller som avses i artikel 13.1 eller

att genomföra undersökningar som avses i artikel 15.1 och i artikel 16.3, får inga beslut fattas på platsen. Experterna skall rapportera till kommissionen om sin verksamhet och sina slutsatser.

Om uppgiften består i att utföra kontroller enligt artikel 13.1, skall de kontrollerna utgöra en del av ett fastslaget kontrollprogram och de regler som den berörda medlemsstaten har ställt upp för förfarandet skall följas. Vid en gemensam inspektion tillåter emellertid den berörda medlemsstaten införsel av en försändelse till gemenskapen endast om dess växtskyddsmyndighet och kommissionen är överens. I enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 18, får detta villkor utvidgas till att omfatta andra oåterkalleliga krav som tillämpas på försändelser före införseln till gemenskapen, om erfarenheten visar att en sådan utvidgning är nödvändig. Om gemenskapens expert och den nationella inspektören inte kommer överens, skall den berörda medlemsstaten i avvakten på ett beslut vidta de tillfälliga åtgärder som är nödvändiga.

Under alla omständigheter skall de nationella bestämmelserna vad gäller straffrättsliga procedurer och administrativa sanktioner tillämpas enligt det vanliga förfarandet. Om experterna upptäcker en förmodad överträdelse av bestämmelserna i detta direktiv, skall detta anmälas till de behöriga myndigheterna i den berörda medlemsstaten.

6. Kommissionen skall

— upprätta ett nätverk för anmälan av nya förekomster av skadegörare,

— utfärda rekommendationer för hur de riktlinjer skall dras upp som experterna och de nationella inspektörerna skall följa då de utför sin verksamhet.

För att kunna bistå kommissionen i den senare uppgiften, skall medlemsstaterna meddela kommissionen om de nationella inspektionsförfaranden som råder på växtskyddsområdet.

7. Kommissionen skall enligt det förfarande som fastställs i artikel 18 fastställa tillämpningsföreskrifter för denna artikel, inklusive sådana som är tillämpliga vid samarbete enligt punkt 1 andra stycket.

8. Kommissionen skall senast den 31 december 1994 rapportera till rådet om erfarenheterna från genomförandet av bestämmelserna i denna artikel. Rådet skall, med kvalificerad majoritet och på kommissionens förslag, vidta nödvändiga åtgärder för att, om så är lämpligt, ändra dessa bestämmelser mot bakgrunden av dessa erfarenheter.

Artikel 22

I händelse av faktisk eller misstänkt förekomst till följd av införsel eller spridning inom gemenskapen av en skadegörare kan medlemsstaterna enligt artiklarna 23 och 24 beviljas ett ekonomiskt bidrag för ”sundhetskontroll” från gemenskapen för att täcka utgifter som har ett direkt samband med de nödvändiga åtgärder som har vidtagits eller planeras för att bekämpa skadegöraren i syfte att utrota den, eller om detta inte är möjligt, begränsa dess spridning. Kommissionen skall föreslå att lämpliga anslag för detta syfte tas upp i Europeiska unionens allmänna budget.

Artikel 23

1. Den berörda medlemsstaten kan på begäran beviljas det ekonomiska bidrag från gemenskapen som nämns i artikel 23, om det konstateras att skadegöraren i fråga, oavsett om den räknas upp i bilagorna 1 och 2

— har anmälts i enlighet med artikel 16.1 eller 16.2 första stycket, och

— utgör en omedelbar fara för hela eller en del av gemenskapen på grund av sin förekomst i ett område där den antingen inte har påvisats tidigare eller har utrotats eller håller på att utrotas, och

— har förts in i detta område genom försändelser av växter, växtprodukter eller andra föremål som härrör från tredje land eller från ett annat område inom gemenskapen.

2. Följande åtgärder anses nödvändiga enligt artikel 22:

a) Destruktion, desinfektion, sanering, sterilisering, rengöring eller varje annan behandling som utförs officiellt eller på officiell begäran när det gäller

i) växter, växtprodukter och andra föremål som utgör den eller de försändelser genom vilken skadegöraren fördes in i området i fråga och som anses vara angripna eller löper risk att bli angripna,

ii) växter, växtprodukter och andra föremål som anses vara angripna eller löper risk att angripas av den skadegörare som har införts och som härrör från växter i den eller de ifrågavarande försändelserna eller har befunnit sig i omedelbar närhet av växterna, växtprodukterna eller de andra föremålen i dessa försändelser eller växter som härrör från dem,

iii) växtsubstrat och mark som anses vara angripna eller löper risk att bli angripna av skadegöraren i fråga,

iv) produktions-, förpacknings-, emballage- och förvaringsmaterial, lager- eller packningslokaler och transportmedel som har varit i kontakt med alla eller några av de ovan angivna växterna, växtprodukterna eller andra föremålen,

b) undersökningar eller prover som har genomförts officiellt eller på officiell begäran för att kontrollera förekomsten eller omfattningen av den införda skadegörarens angrepp,

c) förbud mot eller begränsningar av användningen av växtsubstrat, odlingsbara områden eller lokaler samt andra växter, växtprodukter och föremål än materialet som ingår i den eller de ifrågavarande försändelserna eller som härrör från dessa om förbudet eller begränsningen är ett resultat av officiella beslut som fattas på grund av växtskyddsrisker som har samband med den införda skadegöraren.

3. Betalningar med allmänna medel för att

— täcka alla eller en del av kostnaderna för de åtgärder som avses i punkt 2 a och b, utom de som hänför sig till de löpande utgifterna för driften av det ansvariga offentliga organet, eller

— helt eller delvis kompensera för andra sådana ekonomiska förluster utom förlust av inkomst, som har ett direkt samband med en eller flera av de åtgärder som beskrivs i punkt 2 c,

skall anses vara utgifter som har ett direkt samband med de nödvändiga åtgärderna enligt punkt 2.

Med undantag från första stycket i andra strecksatsen kan det enligt förfarandet i artikel 18 i en tillämpningsförordning anges i vilka fall kompensation för förlorad inkomst skall anses vara en utgift som har direkt samband med nödvändiga åtgärder och som omfattas av de villkor som i detta hänseende specificeras i punkt 5 samt de begränsningar av varaktigheten som är tillämpliga i dessa fall, varvid den längsta tiden skall var tre år.

4. För att vara berättigad till ekonomiskt bidrag från gemenskapen och utan att det påverkar tillämpningen av artikel 16, skall den berörda medlemsstaten senast vid utgången av det kalenderår som följer på det år när förekomsten av skadegöraren upptäcktes hos kommissionen ansöka om bidrag och omedelbart underrätta kommissionen och de andra medlemsstaterna om

— hänvisningen till den anmälan som föreskrivs i punkt 1 första strecksatsen,

— skadegörarens art och omfattningen av dess förekomst enligt artikel 22 samt när och hur den upptäcktes,

— identiteten hos den försändelse som avses i punkt 1 tredje strecksatsen och genom vilken skadegöraren förts in,

— nödvändiga åtgärder som har vidtagits eller planeras och för vilka den ansöker om stöd samt en tidsplan för åtgärderna, och

— uppnådda resultatet och den verkliga eller beräknade utgift som har uppkommit eller som kommer att uppkomma samt hur stor del av denna utgift som täcks eller kommer att täckas av de allmänna medel som medlemsstaten har beviljat för genomförandet av de nämnda nödvändiga åtgärderna.

Om förekomsten av skadegöraren upptäcktes före den 30 januari 1997 skall det datumet anses vara dagen för upptäckt enligt denna punkt och punkt 5, under förutsättning att det verkliga datumet för upptäckt inte infaller före den 1 januari 1995. Denna bestämmelse skall dock inte tillämpas på inkomstförlust som inträffar senare när det gäller kompensation för inkomstförluster enligt punkt 3 andra stycket utom i undantagsfall, enligt de villkor som fastställs i en tillämpningsförordning som avses i punkt 3.

5. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 24 skall beviljandet av och storleken på det ekonomiska bidraget från gemenskapen beslutas i enlighet med förfarandet i artikel 18 med ledning av de upplysningar och de handlingar som den berörda medlemsstaten har tillhandahållit i enlighet med punkt 4 och, där så är lämpligt, med hjälp av de utredningar som med kommissionens bemyndigande i enlighet med artikel 16.3 första stycket har utförts av de experter som avses i artikel 21 och med beaktande av omfattningen av den fara som nämns i punkt 1 andra strecksatsen, samt beroende på vilka anslag som finns tillgängliga för detta syfte.

Inom gränserna för de tillgängliga anslagen för dessa ändamål skall det ekonomiska bidraget från gemenskapen täcka upp till 50 %, och när det gäller kompensation för inkomstförlust enligt punkt 3 andra stycket, upp till 25 % av de utgifter som har ett direkt samband med de nödvändiga åtgärder som avses i punkt 2, under förutsättning att dessa åtgärder har vidtagits inom en period som inte överstiger två år efter den dag då förekomsten av en skadegörare upptäcktes enligt artikel 22, eller som planeras för den perioden.

Den ovan nämnda perioden kan förlängas, enligt samma förfarande, om en undersökning av situationen ger vid handen att målet med åtgärderna kommer att uppnås inom en rimlig ytterligare tidsfrist. Det ekonomiska bidraget från gemenskapen skall minskas gradvis under de ifrågavarande åren.

Om en medlemsstat inte kan tillhandahålla de begärda upplysningarna om identifiering av försändelsen in enlighet med punkt 4 tredje strecksatsen, skall den ange förmodade källor till förekomsten och orsakerna till att försändelserna inte kunnat

identifieras. Beviljande av de ekonomiska bidraget kan beslutas enligt samma förfarande beroende på resultatet av utvärderingen av upplysningarna.

Bestämmelser om tillämpningen av denna punkt skall fastställas i en tillämpningsförordning i enlighet med förfarande i artikel 18.

6. Mot bakgrund av hur situationen utvecklar sig inom gemenskapen, kan det i enlighet med förfarandet i artikel 18 eller 19 beslutas att ytterligare åtgärder skall genomföras och att de åtgärder som den berörda medlemsstaten har genomfört eller planerar skall bli föremål för vissa krav eller tilläggsvillkor, om dessa är nödvändiga för att de eftersträvade målen skall uppnås.

Beviljande av det finansiella bidraget från gemenskapen för sådana ytterligare åtgärder, krav eller villkor skall beslutas enligt samma förfarande. Inom gränserna för de tillgängliga anslagen för dessa ändamål skall det ekonomiska bidraget från gemenskapen täcka upp till 50 % av de utgifter som har ett direkt samband med de ytterligare åtgärderna, kraven eller villkoren i fråga.

När sådana ytterligare åtgärder, krav eller villkor i första hand är avsedda att skydda andra områden inom gemenskapen än den berörda medlemsstatens, kan det i enlighet med samma förfarande beslutas att det ekonomiska bidraget från gemenskapen skall täcka mer än 50 % av utgifterna.

Det ekonomiska bidraget från gemenskapen skall ha begränsad varaktighet och avta gradvis under de ifrågavarande åren.

7. Beviljandet av det ekonomiska bidraget från gemenskapen skall inte påverka de rättigheter som den berörda medlemsstaten eller enskilda personer kan ha gentemot tredje man, inbegripet andra medlemsstater i de fall som avses i artikel 24.3, för återbetalning av utgifter, kompensation för förluster eller annan skada enligt nationell lagstiftning, gemenskapslagstiftning eller internationell rätt. Dessa rättigheter skall fullt ut överföras till gemenskapen med verkan från utbetalningen av det ekonomiska bidraget, i sådan utsträckning att dessa utgifter, förluster eller annan skada täcks av detta bidrag.

8. Det ekonomiska bidraget från gemenskapen kan betalas ut i flera delar.

Om det visar sig att det ekonomiska bidrag från gemenskapen som beviljats inte längre är motiverat, skall följande gälla:

Beloppet på det ekonomiska bidrag från gemenskapen som beviljats den berörda medlemsstaten enligt punkterna 5 och 6 kan antingen minskas eller dras in, om det – mot bakgrund av de upplysningar som medlemsstaten har tillhandahållit, resultatet av de utredningar som utförts av experter med kommissionens bemyndigande enligt artikel 21 eller resultaten av de lämpliga granskningar som kommissionen har genomfört i enlighet med förfaranden som liknar dem som avses i artikel 39 i rådets förordning (EG) nr 1260/1999 av den 21 januari 1999 om allmänna bestämmelser för strukturfonderna [1] – kan fastställas att

— det inte är berättigat att underlåta att genomföra de nödvändiga åtgärder som beslutas enligt punkterna 5 och 6 helt eller delvis eller att underlåta att iaktta regler och tidsgränser som fastställts i enlighet med dessa bestämmelser eller som krävs enligt de eftersträvade målen, eller

— åtgärderna inte längre är nödvändiga, eller

— en situation som den som anges i artikel 39 i förordning (EG) nr 1260/1999 upptäcks.

9. Artiklarna 8 och 9 i rådets förordning (EG) nr 1258/1999 av den 17 maj 1999 om finansiering av den gemensamma jordbrukspolitiken [2] skall tillämpas i tillämpliga delar.

10. Den berörda medlemsstaten skall till gemenskapen återbetala hela eller en del av de belopp som utbetalats till den som ekonomiskt bidrag från gemenskapen som beviljats enligt punkterna 5 och 6, om det genom de informationskällor som räknas upp i punkt 8 kan fastställas att

a) de nödvändiga åtgärder som beaktas enligt punkterna 5 och 6

   i) inte har genomförts, eller

   ii) inte har genomförts på ett sätt som stämmer överens med de regler och de tidsfrister som fastställs enligt de bestämmelserna eller som krävs enligt de eftersträvande målen, eller

b) de utbetalda beloppen har använts för andra ändamål än dem för vilka det ekonomiska bidraget beviljats, eller

c) en situation som den anges i artikel 39 i förordning (EG) nr 1260/1999 upptäcks.

De rättigheter som avses i punkt 7 andra meningen skall fullt ut överföras till den ifrågavarande medlemsstaten med verkan från återbetalningen, i den mån de täcks av denna återbetalning.

Ränta på grund av för sen betalning skall tas ut på belopp som inte har betalats tillbaka i enlighet med bestämmelserna i budgetförordningen och i enlighet med de åtgärder som kommissionen skall vidta enligt förfarandet i artikel 18.

---

[1] EGT L 161, 26.6.1999, s. 1.
[2] EGT L 160, 26.6.1999, s. 103.

Artikel 24

1. När det gäller orsakerna till förekomsten av den skadegörare som avses i artikel 22 skall följande gälla:

Kommissionen skall kontrollera om förekomsten av skadegöraren i det berörda området beror på att en eller flera försändelser som medförde skadegöraren transporterades in i området och skall fastställa från vilken eller vilka medlemsstater försändelsen eller försändelserna kom.

Den medlemsstat från vilken den försändelse eller de försändelser som medförde skadegöraren kom, oavsett om det är samma medlemsstat som avses ovan, skall omedelbart underrätta kommissionen, på den senares begäran, om alla detaljer som rör försändelsens eller försändelsernas ursprung och hur ärendet hanteras administrativt inbegripet granskningar, undersökningar och kontroller som föreskrivs i detta direktiv, så att det kan fastställas varför medlemsstaten inte upptäckte att försändelsen eller försändelserna inte var i överensstämmelse med bestämmelserna i detta direktiv. Medlemsstaten skall också på begäran meddela kommissionen om bestämmelseorten för alla andra försändelser som använts från samma ursprungsort eller ursprungsorter under en viss period.

För att komplettera upplysningarna får efter kommissionens bemyndigande utredningar utföras av de experter som avses i artikel 21.

2. De upplysningar som erhålls enligt dessa bestämmelser eller enligt artikel 16.3 skall granskas av kommittén i syfte att upptäcka eventuella rister i gemenskapens växtskyddsregler eller tillämpningen av dem och fastställa åtgärder som kan vidtas för att avhjälpa bristerna.

De upplysningar som avses i punkt 1 skall också användas för att i enlighet med fördragets bestämmelser fastställa om det förhållandet att den bristande överensstämmelsen hos den eller de försändelser som medförde att skadegöraren förekommer i det berörda området inte upptäcktes av den medlemsstat varifrån de kom, berodde på att medlemsstaten inte uppfyllde någon av de skyldigheter som åligger dem enligt fördraget och bestämmelserna i detta direktiv, i synnerhet när det gäller de granskningar som avses i artikel 6 eller de undersökningar som avses i artikel 13.1.

3. När den slutsats som avses i punkt 2 dras om den medlemsstat som avses i artikel 23.1, skall den medlemsstaten inte beviljas ekonomiskt bidrag från gemenskapen, eller, om sådant redan har beviljats, skall detta inte betalas ut eller, om det redan har betalats ut, skall det betalas tillbaka till gemenskapen. I det sistnämnda fallet skall sista stycket i artikel 23.10 gälla.

När den slutsats som avses i punkt 2 dras om en annan medlemsstat, skall gemenskapslagstiftningen tillämpas, under beaktande av andra meningen i artikel 23.7.

Artikel 25

När det gäller det finansiella bidrag som anges i artikel 13.9 skall rådet med kvalificerad majoritet på förslag från kommissionen anta bestämmelser för undantagsfall när viktiga gemenskapsintressen motiverar ett bidrag från gemenskapen på upp till 70 % av de uppgifter som har ett direkt samband med förbättring av utrustning och lokaler, inom gränserna för de anslag som finns tillgängliga för dessa ändamål och under förutsättning att detta inte påverkar beslut som fattas i enlighet med artikel 23.5 eller 23.6.

Artikel 26

Senast den 20 januari 2002 skall kommissionen granska resultatet av tillämpningen av artikel 13.9 och av artiklarna 22, 23 och 24 och till rådet lämna en rapport som skall åtföljas av nödvändiga ändringsförslag.

Artikel 27

Direktiv 77/93/EEG i dess genom rättsakterna i bilaga VIII, del A ändrade lydelse skall upphöra att gälla, utan att det påverkar medlemsstaternas förpliktelser vad gäller de tidsfrister för genomförande och tillämpning av de direktiv som fastställs i bilaga VIII, del B.

Hänvisningar till det upphävda direktivet skall tolkas som hänvisningar till detta direktiv och skall läsas i enlighet med jämförelsetabellen i bilaga IX.

Artikel 28

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Artikel 29

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den 8 maj 2000.

På rådets vägnar

Ordförande

J. PINA MOURA

BILAGA I

DEL A

SKADEGÖRARE VILKAS INFÖRSEL OCH SPRIDNING SKALL FÖRBJUDAS I ALLA MEDLEMSSTATER

Avsnitt I

SKADEGÖRARE SOM INTE HAR PÅVISATS INOM GEMENSKAPEN OCH SOM ÄR AV BETYDELSE FÖR HELA GEMENSKAPEN

a) **Insekter, kvalster och nematoder, på alla stadier av deras utveckling**

1. *Acleris* spp. (icke-europeiska)

2. *Amauromyza maculosa* (Malloch)

3. *Anomala orientalis* Waterhouse

4. *Anoplophora chinensis* (Thomson)

5. *Anoplophora malasiaca* (Forster)

6. *Arrhenodes minutus* Drury

7. *Bemisia tabaci* Genn. (icke-europeiska populationer) smittbärare av virus såsom:

   a) Bean golden mosaic virus

   b) Cowpea mild mottle virus

   c) Lettuce infectious yellows virus

   d) Pepper mild tigré virus

   e) Squash leaf curl virus

   f) Euphorbia mosaic virus

   g) Florida tomato virus

8. Cicadellidae (icke-europeiska) som har påvisats vara smittbärare av Pierce's disease (som orsakas av *Xylella fastidiosa*), såsom:

   a) *Carneocephala fulgida* Nottingham

   b) *Draeculacephala minerva* Ball

   c) *Graphocephala atropunctata* (Signoret)

9. *Choristoneura* spp. (icke-europeiska)

10. *Conotrachelus nenuphar* (Herbst)

10.1 *Diabrotica barberi* Smith & Lawrence

10.2 *Diabrotica undecimpunctata howardi* Barber

10.3 *Diabrotica undecimpunctata undecimpunctata* Mannerheim

10.4 *Diabrotica virgifera* Le Conte

11. *Heliothis zea* (Boddie)

11.1 *Hirschmanniella* spp., dock inte *Hirschmanniella gracilis* (de Man) Luc & Goodey

12. *Liriomyza sativae* Blanchard

13. *Longidorus diadecturus* Eveleigh et Allen

14. *Monochamus* spp. (icke-europeiska)

15. *Myndus crudus* Van Duzee

16. *Nacobbus aberrans* (Thorne) Thorne et Allen

17. *Premnotrypes* spp. (icke-europeiska)

18. *Pseudopityophthorus minutissimus* (Zimmermann)

19. *Pseudopityophthorus pruinosus* (Eichhoff)

20. *Scaphoideus luteolus* (Van Duzee)

21. *Spodoptera eridania* (Cramer)

22. *Spodoptera frugiperda* (Smith)

23. *Spodoptera litura* (Fabricus)

24. *Thrips palmi* Karny

25. Tephritidae (icke-europeiska) såsom:

    a) *Anastrepha fraterculus* (Wiedemann)

    b) *Anastrepha ludens* (Loew)

    c) *Anastrepha obliqua* Macquart

    d) *Anastrepha suspensa* (Loew)

    e) *Dacus ciliatus* Loew

    f) *Dacus curcurbitae* Coquillett

    g) *Dacus dorsalis* Hendel

    h) *Dacus tryoni* (Froggatt)

    i) *Dacus tsuneonis* Miyake

    j) *Dacus zonatus* Saund

    k) *Epochra canadensis* (Loew)

    l) *Pardalaspis cyanescens* Bezzi

    m) *Pardalaspis quinaria* Bezzi

    n) *Pterandrus rosa* (Karsch)

    o) *Rhacochelaena japonica* Ito

    p) *Rhagoletis cingulata* (Loew)

    q) *Rhagoletis completa* Cresson

    r) *Rhagoletis fausta* (Osten-Sacken)

s) *Rhagoletis indifferens* Curran

t) *Rhagoletis mendax* Curran

u) *Rhagoletis pomonella* Walsh

v) *Rhagoletis ribicola* Doane

w) *Rhagoletis suavis* (Loew)

26. *Xiphinema americanum* Cobb *sensu lato* (icke-europeiska populationer)

27. *Xiphinema californicum* Lamberti et Bleve-Zacheo

b) **Bakterier**

1. *Xylella fastidiosa* (Well et Raju)

c) **Svampar**

1. *Ceratocystis fagacearum* (Bretz) Hunt

2. *Chrysomyxa arctostaphyli* Dietel

3. *Cronartium* spp. (icke-europeiska)

4. *Endocronartium* spp. (icke-europeiska)

5. *Guignardia laricina* (Saw.) Yamamoto et Ito

6. *Gymnosporangium* spp. (icke-europeiska)

7. *Inonotus weiril* (Murrill) Kotlaba et Pouzar

8. *Melampsora farlowii* (Arthur) Davis

9. *Monilinia fructicola* (Winter) Honey

10. *Mycosphaerella larici-leptolepis* Ito *et al.*

11. *Mycosphaerella populorum* G. E. Thompson

12. *Phoma andina* Turkensteen

13. *Phyllosticta solitaria* Ell. et Ev.

14. *Septoria lycopersici* Speg. var. *malagutii* Ciccarone et Boerema

15. *Thecaphora solani* Barrus

15.1 *Tilletia indica* Mitra

16. *Trechispora brinkmannii* (Bresad.) Rogers

d) **Virus och virusliknande organismer**

1. Phloem nekros på alm MLO.

2. Virus och virusliknande organismer hos potatis såsom:

a) Andean potato latent virus

b) Andean potato mottle virus

c) Arracacha virus B, oca strain

d) Potato black ringspot virus

e) Potato spindle tuber viroid

f) Potato virus T

g) icke-europeiska isolat av Potato virus A, M, S, V, X och Y (inklusive Y^o, Y^n och Y^c), och Potato leafroll virus

3. Tobacco ringspot virus

4. Tomato ringspot virus

5. Virus och virusliknande organismer hos *Cydonia* Mill., *Fragaria* L., *Malus* Mill., *Prunus* L., *Pyrus* L., *Ribes* L., *Rubus* L. och *Vitis* L., såsom:

a) Blueberry leaf mottle virus

b) Cherry rasp leaf virus (amerikanskt)

c) Peach mosaic virus (amerikanskt)

d) Peach phony rickettsia

e) Peach rosette mosaic virus

f) Peach rosette mycoplasm

g) Peach X-disease mycoplasm

h) Peach yellows mycoplasm

i) Plum line pattern virus (amerikanskt)

j) Raspberry leaf curl virus (amerikanskt)

k) Strawberry latent "C" virus

l) Strawberry vein banding virus

m) Strawberry witches' broom mycoplasm

n) Icke-europeiska virus och virusliknande organismer hos *Cydonia* Mill., *Fragaria* L., *Malus* Mill., *Prunus* L., *Pyrus* L., *Ribes* L., *Rubus* L. och *Vitis* L.

6. Virus som överförs av *Bemisia tabaci* Genn., såsom:

a) Bean golden mosaic virus

b) Cowpea mild mottle virus

c) Lettuce infectious yellows virus

d) Pepper mild tigré virus

e) Squash leaf curl virus

f) Euphorbia mosaic virus

g) Florida tomato virus

e) **Parasiterande växter**

1. *Arceuthobium* spp. (icke-europeisk)

Avsnitt II

SKADEGÖRARE SOM HAR PÅVISATS INOM GEMENSKAPEN OCH SOM ÄR AV BETYDELSE FÖR HELA GEMENSKAPEN

a) **Insekter, kvalster och nematoder, på alla stadier av deras utveckling**

1. *Globodera pallida* (Stone) Behrens
2. *Globodera rostochiensis* (Wollenweber) Behrens
3. *Heliothis armigera* (Hübner)
4. *Liriomyza bryoniae* (Kaltenbach)
5. *Liriomyza trifolii* (Burgess)
6. *Liriomyza huidobrensis* (Blanchard)

6.1 *Meloidogyne chitwoodi* Golden *et al.* (samtliga populationer)

6.2 *Meloidogyne fallax* Karssen

7. *Opogona sacchari* (Bojer)
8. *Popillia japonica* Newman

8.1 *Rhizoecus hibisci* Kawai et Takagi

9. *Spodoptera littoralis* (Boisduval)

b) **Bakterier**

1. *Clavibacter michiganensis* (Smith) Davis *et al.* ssp. *sepedonicus* (Spieckermann et Kotthoff) Davis *et al.*
2. *Pseudomonas solanacearum* (Smith) Smith

c) **Svampar**

1. *Melampsora medusae* Thümen
2. *Synchytrium endobioticum* (Schilbersky) Percival

d) **Virus och virusliknande organismer**

1. Apple proliferation mycoplasm
2. Apricot chlorotic leafroll mycoplasm
3. Pear decline mycoplasm

DEL B

SKADEGÖRARE VILKAS INFÖRSEL OCH SPRIDNING SKALL FÖRBJUDAS I VISSA SKYDDADE ZONER

a) **Insekter, kvalster och nematoder, på alla stadier av deras utveckling**

Art	Skyddad(e) zon(er)
1. *Bemisia tabaci* Genn (europeiska populationer)	DK, IRL, P (Entre Douro e Minho, Trás-os-Montes, Beira Litoral, Beira Interior, Ribatejo e Oeste, Alentejo Madeira och Azorerna), UK, S, FI
2. *Globodera pallida* (Stone) Behrens	FI
3. *Leptinotarsa decemlineata* Say	E (Menorca och Ibiza), IRL, P (Azorerna och Madeira), UK, S (Malmöhus, Kristianstads, Blekinge, Kalmar, Gotlands län. Halland), FI (distrikten Åland, Turku, Uusimaa, Kymi, Häme, Pirkanmaa, Satakunta)

b) **Virus och virusliknande organismer**

Art	Skyddad(e) zon(er)
1. Beet necrotic yellow vein virus	DK, F (Bretagne), FI, IRL, P (Azorerna), S, UK
2. Tomato spotted wilt virus	DK, S, FI

BILAGA II

DEL A

SKADEGÖRARE VILKAS INFÖRSEL OCH SPRIDNING SKALL FÖRBJUDAS I ALLA MEDLEMSSTATER OM DE FÖREKOMMER PÅ VISSA VÄXTER ELLER VÄXTPRODUKTER

Avsnitt I

SKADEGÖRARE SOM INTE HAR PÅVISATS INOM GEMENSKAPEN OCH SOM ÄR AV BETYDELSE FÖR HELA GEMENSKAPEN

a) **Insekter, kvalster och nematoder, på alla stadier av deras utveckling**

Art	Föremål för angrepp
1. *Aculops fuchsiae* Keifer	Växter av *Fuchsia* L. för plantering, utom fröer
2. *Aleurocanthus* spp.	Växter av *Citrus* L., *Fortunella* Swingle, *Poncirus* Raf. och hybrider av dessa för plantering, utom frukter och fröer
3. *Anthonomus bisignifer* (Schenkling)	Växter av *Fragaria* L. för plantering, utom fröer
4. *Anthonomus signatus* (Say)	Växter av *Fragaria* L. för plantering, utom fröer
5. *Aonidiella citrina* Coquillet	Växter av *Citrus* L., *Fortunella* Swingle, *Poncirus* Raf. och hybrider av dessa, utom frukter och fröer
6. *Aphelenchoïdes besseyi* Christie (*)	Fröer av *Oryza* spp.
7. *Aschistonyx eppoi* Inouye	Växter av *Juniperus* L., utom frukter och fröer, med ursprung i icke-europeiska länder
8. *Bursaphelenchus xylophilus* (Steiner et Buhrer) Nickle *et al.*	Växter av *Abies* Mill., *Cedrus* Trew, *Larix* Mill., *Picea* A. Dietr., *Pinus* L., *Pseudotsuga* Carr. och *Tsuga* Carr., utom frukter och fröer, och trä av barrträd (Coniferales), med ursprung i icke-europeiska länder
9. *Carposina niponensis* Walsingham	Växter av *Cydonia* Mill., *Malus* Mill., *Prunus* L. och *Pyrus* L., utom fröer, med ursprung i icke-europeiska länder
10. *Diaphorina citri* Kuway	Växter av *Citrus* L., *Fortunella* Swingle, *Poncirus* Raf. och hybrider av dessa, samt *Murraya* König, utom frukter och fröer
11. *Enarmonia packardi* (Zeller)	Växter av *Cydonia* Mill., *Malus* Mill., *Prunus* L. och *Pyrus* L., utom fröer, med ursprung i icke-europeiska länder
12. *Enarmonia prunivora* Walsh	Växter av *Crataegus* L., *Malus* Mill., *Photinia* Ldl., *Prunus* L. och *Rosa* L., avsedda för plantering, dock inte frön, och frukter av *Malus* Mill. och *Prunus* L., som har sitt ursprung i icke-europeiska länder
13. *Eotetranychus lewisi* McGregor	Växter av *Citrus* L., *Fortunella* Swingle, *Poncirus* Raf. och hybrider av dessa, utom frukter och fröer
14. *Eotetranychus orientalis* Klein	Växter av *Citrus* L., *Fortunella* Swingle, *Poncirus* Raf. och hybrider av dessa, utom frukter och fröer
15. *Grapholita inopinata* Heinrich	Växter av *Cydonia* Mill., *Malus* Mill., *Prunus* L. och *Pyrus* L., utom fröer, med ursprung i icke-europeiska länder
16. *Hishomonus phycitis*	Växter av *Citrus* L., *Fortunella* Swingle, *Poncirus* Raf. och hybrider av dessa, utom frukter och fröer

Art	Föremål för angrepp
17. *Leucaspis japonica* Ckll.	Växter av *Citrus* L., *Fortunella* Swingle, *Poncirus* Raf. och hybrider av dessa, utom frukter och fröer
18. *Listronotus bonariensis* (Kuschel)	Fröer av Gruciferae, Gramineae och *Trifolium* spp., med ursprung i Argentina, Australien, Bolivia, Chile, Nya Zeeland och Uruguay
19. *Margarodes*, icke-europeiska arter, såsom: a) *Margarodes vitis* (Phillipi) b) *Margarodes vredendalensis* de Klerk c) *Margarodes prieskaensis* Jakubski	Växter av *Vitis* L., utom frukter och fröer
20. *Numonia pirivorella* (Matsumura)	Växter av *Pyrus* L., utom fröer, med ursprung i icke-europeiska länder
21. *Oligonychus perditus* Pritchard et Baker	Växter av *Juniperus* L., utom frukter och fröer, med ursprung i icke-europeiska länder
22. *Pissodes* spp. (icke-europeiska)	Växter av barrträd (Coniferales), utom frukter och fröer, trä av barrträd (Coniferales) med bark och lös bark av barrträd (Coniferales), med ursprung i icke-europeiska länder
23. *Radopholus citrophilus* Huettel Dickson et Kaplan	Växter av *Citrus* L., *Fortunella* Swingle, *Poncirus* Raf. och hybrider av dessa, utom frukter och fröer, och växter av Araceae, Marantaceae, Musaceae, *Persea* spp., *Strelitziaceae*, rotade eller med vidhängande eller medföljande odlingssubstrat
24. *Saissetia nigra* (Nietm.)	Växter av *Citrus* L., *Fortunella* Swingle, *Poncirus* Raf. och hybrider av dessa, utom frukter och fröer
25. *Scirtothrips aurantii* Faure	Växter av *Citrus* L., *Fortunella* Swingle, *Poncirus* Raf. och hybrider av dessa, dock inte fröer
26. *Scirtothrips dorsalis* Hood	Växter av *Citrus* L., *Fortunella* Swingle, *Poncirus* Raf. och hybrider av dessa, utom frukter och fröer
27. *Scirtothrips citri* (Moultex)	Växter av *Citrus* L., *Fortunella* Swingle, *Poncirus* Raf. och hybrider av dessas, dock inte fröer
28. *Scolytidae* spp. (icke-europeiska)	Växter av barrträd (Coniferales), högre än 3 m utom frukter och fröer, trä av barrträd (Coniferales) med bark och lös bark av barrträd (Coniferales), med ursprung i icke-europeiska länder
29. *Tachypterellus quadrigibbus* Say	Växter av *Cydonia* Mill., *Malus* Mill., *Prunus* L. och *Pyrus* L., utom fröer, med ursprung i icke-europeiska länder
30. *Taxoptera citricida* Kirk.	Växter av *Citrus* L., *Fortunella* Swingle, *Poncirus* Raf. och hybrider av dessa, utom frukter och fröer
31. *Trioza erytreae* Del Guercio	Växter av *Citrus* L., *Fortunella* Swingle, *Poncirus* Raf. och hybrider av dessa, utom frukter och fröer
32. *Unaspis citri* Comstock	Växter av *Citrus* L., *Fortunella* Swingle, *Poncirus* Raf. och hybrider av dessa, utom frukter och fröer

(*) *Aphelenchoides besseyi* Christie förekommer inte på *Oryza* spp. inom gemenskapen.

b) **Bakterier**

Art	Föremål för angrepp
1. Citrus greening bacterium	Växter av *Citrus* L., *Fortunella* Swingle, *Poncirus* Raf. och hybrider av dessa, utom frukter och fröer
2. Citrus variegated chlorosis	Växter av *Citrus* L., *Fortunella* Swingle, *Poncirus* Raf. och hybrider av dessa, utom frukter och fröer
3. *Erwinia stewartii* (Smith) Dye	Fröer av *Zea mays* L.
4. *Xanthomonas campestris* (alla stammar som är patogena på Citrus)	Växter av *Citrus* L., *Fortunella* Swingle, *Poncirus* Raf. och hybrider av dessa, utom frukter och fröer
5. *Xanthomonas campestris* pv. *oryzae* (Ishiyama) Dye och pv. *oryzicola* (Fang. *et al.*) Dye	Fröer av *Oryza* spp.

c) **Svampar**

Art	Föremål för angrepp
1. *Alternaria alternata* (Fr.) Keissler (icke-europeiska patogena isolat)	Växter av *Cydonia* Mill., *Malus* Mill. och *Pyrus* L. för plantering, utom fröer, med ursprung i icke-europeiska länder
2. *Apiosporina morbosa* (Schwein.) v. Arx	Växter av *Prunus* L. för plantering, utom fröer
3. *Atropellis* spp.	Växter av *Pinus* L., utom frukter och fröer, lösbark och trä av *Pinus* L.
4. *Ceratocystis coerulescens* (Münch) Bakshi	Växter av *Acer saccharum* Marsh., utom frukter och fröer, med ursprung i länder i Nordamerika, trä av *Acer saccharum* Marsh., inklusive trä som inte har kvar sin naturliga rundade yta, med ursprung i länder i Nordamerika
5. *Cercoseptoria pinidensiflorae* (Hori et Nambu) Deighton	Växter av *Pinus* L., utom frukter och fröer, samt trä av *Pinus* L.
6. *Cercospora angolensis* Carv. et Mendes	Växter av *Citrus* L., *Fortunella* Swingle, *Poncirus* Raf. och hybrider av dessa, utom fröer
7. *Ciborinia camelliae* Kohn	Växter av *Camellia* L., för plantering, utom frukter och fröer, med ursprung i icke-europeiska länder
8. *Diaporthe vaccinii* Shaer	Växter av *Vaccinium* spp., för plantering, utom fröer
9. *Elsinoe* spp. Bitanc. et Jenk. Mendes	Växter av *Fortunella* Swingle, *Poncirus* Raf. och hybrider av dessa, dock inte frukter och fröer och växter av *Citrus* L. och hybrider av dessa, dock inte fröer eller frukter med undantag av frukter från *Citrus reticulata* Blanco och av *Citrus sinensis* (L.) Osbeck med ursprung i Sydamerika
10. *Fusarium oxysporum* f. sp. *albedinis* (Kilian et Maire) Gordon	Växter av *Phoenix* spp., utom frukter och fröer
11. *Guignardia citricarpa* Kiely (alla stammar som är patogena för Citrus)	Växter av *Citrus* L., *Fortunella* Swingle, *Poncirus* Raf. och hybrider av dessa, utom fröer
12. *Guignardia piricola* (Nosa) Yamamoto	Växter av *Cydonia* Mill., *Malus* Mill., *Prunus* L. och *Pyrus* L., utom fröer, med ursprung i icke-europeiska länder
13. *Puccinia pittieriana* Hennings	Växter av *Solanaceae*, utom frukter och fröer
14. *Scirrhia acicola* (Dearn.) Siggers	Växter av *Pinus* L., utom frukter och fröer
15. *Venturia nashicola* Tanaka et Yamamoto	Växter av *Pyrus* L. för plantering, utom fröer, med ursprung i icke-europeiska länder

d) **Virus och virusliknande organismer**

Art	Föremål för angrepp
1. Beet curly top virus (icke-europeiska isolat)	Växter av *Beta vulgaris* L. för plantering, utom fröer
2. Black raspberry latent virus	Växter av *Rubus* L. för plantering
3. Blight and Blight-like	Växter av *Citrus* L., *Fortunella* Swingle, *Poncirus* Raf. och hybrider av dessa, utom frukter och fröer
4. Cadang-Cadang viroid	Växter av Palmae för plantering, utom fröer, med ursprung i icke-europeiska länder
5. Cherry leafroll virus (*)	Växter av *Rubus* L. för plantering
6. Citrus mosaic virus	Växter av *Citrus* L., *Fortunella* Swingle, *Poncirus* Raf. och hybrider av dessa, utom frukter och fröer
7. Citrus tristeza virus (icke-europeiska isolat)	Växter av *Citrus* L., *Fortunella* Swingle, *Poncirus* Raf. och hybrider av dessa, utom frukter och fröer
8. Leprosis	Växter av *Citrus* L., *Fortunella* Swingle, *Poncirus* Raf. och hybrider av dessa, utom frukter och fröer
9. Little cherry pathogen (icke-europeiska isolat)	Växter av *Prunus cerasus* L., *Prunus avium* L., *Prunus incisa* Thunb., *Prunus sargentii* Rehd., *Prunus serrula* Franch., *Prunus serrulata* Lindl., *Prunus speciosa* (Koidz.) Ingram, *Prunus subhirtella* Miq., *Prunus yedoensis* Matsum., samt hybrider och sorter av dessa för plantering, utom fröer
10. Naturally spreading psorosis	Växter av *Citrus* L., *Fortunella* Swingle, *Poncirus* Raf. och hybrider av dessa, utom frukter och fröer
11. Palm lethal yellowing mycoplasm	Växter av Palmae för plantering, utom fröer, med ursprung i icke-europeiska länder
12. Prunus necrotic ringspot virus (**)	Växter av *Rubus* L. för plantering
13. Satsuma dwarf virus	Växter av *Citrus* L., *Fortunella* Swingle, *Poncirus* Raf. och hybrider av dessa, utom frukter och fröer
14. Tatter leaf virus	Växter av *Citrus* L., *Fortunella* Swingle, *Poncirus* Raf. och hybrider av dessa, utom frukter och fröer
15. Witches' broom MLO	Växter av *Citrus* L., *Fortunella* Swingle, *Poncirus* Raf. och hybrider av dessa, utom frukter och fröer

(*) Cherry leaf roll virus förekommer inte hos *Rubus* L. inom gemenskapen.
(**) Prunus necrotic ringspot virus förekommer inte hos *Rubus* L. inom gemenskapen.

Avsnitt II

SKADEGÖRARE SOM HAR PÅVISATS INOM GEMENSKAPEN OCH SOM ÄR AV BETYDELSE FÖR HELA GEMENSKAPEN

a) **Insekter, kvalster och nematoder, på alla stadier av deras utveckling**

Art	Föremål för angrepp
1. *Aphelenchoides besseyi* Christie	Växter av *Fragaria* L. för plantering, utom fröer
2. *Daktulosphaira vitifoliae* (Fitch)	Växter av *Vitis* L., utom frukter och fröer
3. *Ditylenchus destructor* Thorne	Lökar och rotknölar av *Crocus* L. miniatyrsorter och hybrider av släktet *Gladiolus* Tourn. ex L., såsom *Gladiolus callianthus* Marais, *Gladiolus colvillei* Sweet, *Gladiolus nanus* hort., *Gladiolus ramosus* hort., *Gladiolus tubergenii* hort., *Hyacinthus* L., *Iris* L., *Trigridia* Juss, *Tulipa* L., för plantering och potatisknölar (*Solanum tuberosum* L.) avsedda för plantering
4. *Ditylenchus dipsaci* (Kühn) Filipjev	Fröer och lökar av *Allium ascalonicum* L., *Allium cepa* L. och *Allium schoenoprasum* L. avsedda för plantering och växter av *Allium porrum* L., avsedda för plantering, lökar och knölar av *Camassia* Lindl., *Chionodoxa* Boiss., *Crocus flavus* Weston "Golden Yellow", *Galanthus* L., *Galtonia candicans* (Baker) Decne, *Hyacinthus* L., *Ismene* Herbert, *Muscari* Miller, *Narcissus* L., *Ornithogalum* L., *Puschkinia* Adams, *Scilla* L., *Tulipa* L., för plantering, samt fröer av *Medicago sativa* L.
5. *Circulifer haematoceps*	Växter av *Citrus* L., *Fortunella* Swingle, *Poncirus* Raf. och hybrider av dessa, utom frukter och fröer
6. *Circulifer tenellus*	Växter av *Citrus* L., *Fortunella* Swingle, *Poncirus* Raf. och hybrider av dessa, utom frukter och fröer
7. *Radopholus similis* (Cobb) Thorne	Växter av Araceae, Marantaceae, Musaceae, *Persea* spp., Strelitziaceae, rotade eller med vidhängande eller medföljande odlingssubstrat

b) **Bakterier**

Art	Föremål för angrepp
1. *Clavibacter michiganensis* spp. *insidiosus* (McCulloch) Davis *et al.*	Fröer av *Medicago sativa* L.
2. *Clavibacter michiganensis* spp. *michiganensis* (Smith) Davis *et al.*	Växter av *Lycopersicon lycopersicum* (L.) Karsten ex Farw. för plantering
3. *Erwinia amylovora* (Burr.) Winsi. *et al.*	Växter av *Chaenomeles* Lindl., *Cotoneaster* Ehrh., *Crataegus* L., *Cydonia* Mill., *Eriobotrya* Lindl., *Malus* Mill., *Mespilus* L., *Pyracantha* Roem., *Pyrus* L., *Sorbus* L. utom *Sorbus intermedia* (Ehrh.) Pers. och *Stranvaesia* Lindl. för plantering, utom fröer
4. *Erwinia chrysanthemi* pv. *dianthicola* (Hellmers) Dickey	Växter av *Dianthus* L. för plantering, utom fröer
5. *Pseudomonas caryophylli* (Burkholder) Starr et Burkholder	Växter av *Dianthus* L. för plantering, utom fröer
6. *Pseudomonas syringae* pv. *persicae* (Prunier *et al.*) Young *et al.*	Växter av *Prunus persica* (L.) Batsch och *Prunus persica* var. *nectarina* (Ait.) Maxim för plantering, utom fröer
7. *Xanthomonas campestris* pv. *phaseoli* (Smith) Dye	Fröer av *Phaseolus* L.

Art	Föremål för angrepp
8. *Xanthomonas campestris* pv. *pruni* (Smith) Dye	Växter av *Prunus* L. för plantering, utom fröer
9. *Xanthomonas campestris* pv. *vesicatoria* (Doidge) Dye	Växter av *Lycopersicon lycopersicum* (L.) Karsten ex Farw., och *Capsicum* spp. för plantering
10. *Xanthomonas fragariae* Kennedy et King	Växter av *Fragaria* L. för plantering, utom fröer
11. *Xylophilus ampelinus* (Panagopoulos) Willems *et al.*	Växter av *Vitis* L., utom frukter och fröer

c) **Svampar**

Art	Föremål för angrepp
1. *Ceratocystis fimbriata* f.sp. *platani* Walter	Växter av *Platanus* L. för plantering, utom fröer, samt trä av *Platanus* L., inklusive trä som inte har kvar sin naturliga rundade yta
2. *Colletotrichum acutatum* Simmonds	Växter av *Fragaria* L. för plantering, utom fröer
3. *Cryphonectria parasitica* (Murrill) Barr	Växter av *Castanea* Mill. och *Quercus* L. för plantering, utom fröer, trä och lös bark av *Castanea* Mill.
4. *Didymella ligulicola* (Baker, Dimock et Davis) v. Arx	Växter av *Dendranthema* (DC.) Des Moul. för plantering, utom fröer
5. *Phialophora cinerescens* (Wollenweber) van Beyma	Växter av *Dianthus* L. för plantering, utom fröer
6. *Phoma tracheiphila* (Petri) Kanchaveli et Gikashvili	Växter av *Citrus* L., *Fortunella* Swingle, *Poncirus* Raf. och hybrider av dessa, utom fröer
7. *Phytophthora fragariae* Hickmann var. *fragariae*	Växter av *Fragaria* L. för plantering, utom fröer
8. *Plasmopara halstedii* (Farlow) Berl. et de Toni	Växter av *Helianthus annuus* L.
9. *Puccinia horiana* Hennings	Växter av *Dendranthema* (DC.) Des Moul. för plantering, utom fröer
10. *Scirrhia pini* Funk et Parker	Växter av *Pinus* L. för plantering, utom fröer
11. *Verticillium albo-atrum* Reinke et Berthold	Växter av *Humulus lupulus* L. för plantering, utom fröer
12. *Verticillium dahliae* Klebahn	Växter av *Humulus lupulus* L. för plantering, utom fröer

d) **Virus och virusliknande organismer**

Art	Föremål för angrepp
1. Arabis mosaic virus	Växter av *Fragaria* L. och *Rubus* L. för plantering, utom fröer
2. Beet leaf curl virus	Växter av *Beta vulgaris* L. för plantering, utom fröer
3. Chrysanthemum stunt viroid	Växter av *Dendranthema* (DC.) Des Moul. för plantering, utom fröer

Art	Föremål för angrepp
4. Citrus tristeza virus (europeiska isolat)	Växter av *Citrus* L., *Fortunella* Swingle, *Poncirus* Raf. och hybrider av dessa, utom frukter och fröer
5. Citrus vein enation woody gall	Växter av *Citrus* L., *Fortunella* Swingle, *Poncirus* Raf. och hybrider av dessa, utom frukter och fröer
6. Grapevine Flavescence dorée MLO	Växter av *Vitis* L., utom frukter och fröer
7. Plum pox virus	Växter av *Prunus* L. för plantering, utom frukter och fröer
8. Potato stolbur mycoplasm	Växter av Solanaceae för plantering, utom fröer
9. Raspberry ringspot virus	Växter av *Fragaria* L. och *Rubus* L. för plantering, utom fröer
10. *Spiroplasma citri* Saglio *et al.*	Växter av *Citrus* L., *Fortunella* Swingle, *Poncirus* Raf. och hybrider av dessa, utom frukter och fröer
11. Strawberry crinkle virus	Växter av *Fragaria* L. för plantering, utom fröer
12. Strawberry latent ringspot virus	Växter av *Fragaria* L. och *Rubus* L. för plantering, utom fröer
13. Strawberry mild yellow edge virus	Växter av *Fragaria* L. för plantering, utom fröer
14. Tomato black ring virus	Växter av *Fragaria* L. och *Rubus* L. för plantering, utom fröer
15. Tomato spotted wilt virus	Växter av *Apium graveolens* L., *Capsicum annum* L., *Cucumis melo* L., *Dendranthema* (DC.) Des Moul., alla sorters hybrider från Nya Guinea av *Impatiens*, *Lactuca sativa* L., *Lycopersicon lycopersicum* (L.) Karsten ex Farw. *Nicotiana tabacum* L. för vilka det skall finnas bevis på att de är avsedda för försäljning till professionell tobaksproduktion, *Solanum melongena* L., *Solanum tuberosum* L. för plantering, dock inte frön
16. Tomato yellow leaf curl virus	Växter av *Lycopersicon lycopersicum* (L.) Karsten ex Farw., avsedda för plantering, dock inte frön

DEL B

SKADEGÖRARE VILKAS INFÖRSEL OCH SPRIDNING SKALL FÖRBJUDAS I VISSA SKYDDADE ZONER OM DE FÖREKOMMER PÅ VISSA VÄXTER ELLER VÄXTPRODUKTER

a) **Insekter, kvalster och nematoder, på alla stadier av deras utveckling**

Art	Föremål för angrepp	Skyddad(e) zon(er)
1. *Anthonomus grandis* (Boh.)	Frukt och fröer (bollar) av *Gossypium* spp. och orensad bomull	EL, E (Andalusien, Katalonien, Estremadura, Murcia, Valencia)
2. *Cephalcia lariciphila* (Klug)	Växter av *Larix* Mill. för plantering, utom fröer	IRL, UK (Nordirland, Isle of Man och Jersey)
3. *Dendroctonus micans* Kugelan	Plantor av *Abies* Mill., *Larix* Mill., *Picea* A. Dietr., *Pinus* L. och *Pseudotsuga* Carr., med en höjd av mer än 3 m, dock inte frukt och fröer, trä av barrträd (Coniferales), med bark, enbart av barrträd	EL, IRL, UK (*)

Art	Föremål för angrepp	Skyddad(e) zon(er)
4. *Gilphinia hercyniae* (Hartig)	Växter av *Picea* A. Dietr. för plantering, utom fröer	IRL, UK (Nordirland, Isle of Man och Jersey)
5. *Gonipterus scutellatus* Gyll.	Växter av *Eucalyptus* l'Hérit., utom frukter och fröer	EL, P
6. a) *Ips amitinus* Eichhof	Plantor av *Abies* Mill., *Larix* Mill., *Picea* A. Dietr. och *Pinus* L., med en höjd av mer än 3 m, dock inte frukt och fröer, trä av barrträd *(Coniferales)*, med bark, enbart av barrträd	EL, F (Korsika), IRL, UK
b) *Ips cembrae* Heer	Plantor av *Abies* Mill., *Larix* Mill., *Picea* A. Dietr., *Pinus* L. och *Pseudotsuga* Carr., med en höjd av mer än 3 m, dock inte frukt och fröer, trä av barrträd *(Coniferales)*, med bark, enbart av barrträd	EL, IRL, UK (N-IRL, Isle of Man)
c) *Ips duplicatus* Sahlberg	Plantor av *Abies* Mill., *Larix* Mill., *Picea* A. Dietr. och *Pinus* L., med en höjd av mer än 3 m, dock inte frukt och fröer, trä av barrträd *(Coniferales)*, med bark, enbart av barrträd	EL, IRL, UK
d) *Ips sexdentatus* Börner	Plantor av *Abies* Mill., *Larix* Mill., *Picea* A. Dietr. och *Pinus* L., med en höjd av mer än 3 m, dock inte frukt och fröer, trä av barrträd (*Coniferales*), med bark, enbart av barrträd	IRL, UK (N-IRL, Isle of Man)
e) *Ips typographus* Heer	Plantor av *Abies* Mill., *Larix* Mill., *Picea* A. Dietr., *Pinus* L. och *Pseudotsuga* Carr., med en höjd av mer än 3 m, dock inte frukt och fröer, trä av barrträd *(Coniferales)*, med bark, enbart av barrträd	IRL, UK
7. *Matsucoccus feytaudi* Duc.	Lös bark och trä av barrträd *(Coniferales)*	F (Korsika)
8. *Pissodes* spp. (europeiska)	Växter av *Abies* Mill., *Larix* Mill., *Picea* A. Dietr. och *Pinus* L., dock inte frukt och fröer, trä av barrträd *(Coniferales)*, med bark, enbart av barrträd	IRL, UK (N-IRL, Isle of Man och Jersey)
9. *Sternochetus mangiferae* Fabricius	Fröer av *Mangifera* spp. med ursprung i tredje land	E (Granada och Malaga), P (Alentejo, Algarve och Madeira)
10. *Thaumetopoea pityocampa* (Den. et Schiff.)	Växter av *Pinus* L. för plantering, utom frukter och fröer	E (Ibiza)

(*) (Skottland, Nordirland, Jersey, England: följande grevskap: Bedfordshire, Berkshire, Buckinghamshire, Cambridgeshire, Cleveland, Cornwall, Cumbria, Devon, Dorset, Durham, East Sussex, Essex, Greater London, Hampshire, Hertfordshire, Humberside, Kent, Lincolnshire, Norfolk, Northamptonshire, Northumberland, Nottinghamshire, Oxfordshire, Somerset, South Yorkshire, Suffolk, Surrey, Tyne and Wear, West Sussex, West Yorkshire, Isle of Wight, Isle of Man, Isles of Scilly och följande grevskapsdelar: Avon: den del av grevskapet som ligger söder om motorväg M4; Cheshire: den del av grevskapet som ligger öster om den västra gränsen av Peak District National Park; Derbyshire: den del av grevskapet som ligger öster om den västra gränsen av Peak District National Park och den del av grevskapet som ligger norr om väg A52 (T) till Derby och den del av grevskapet som ligger norr om väg A6 (T); Gloucestershire; den del av grevskapet som ligger öster om Fosse Way Roman-vägen; Greater Manchester; den del av grevskapet som ligger öster om den västra gränsen av Peak District National Park; Leicestershire: den del av grevskapet som ligger öster om Fosse Way Roman-vägen och den del av grevskapet som ligger öster om väg B4114 och den del av grevskapet som ligger öster om motorväg M1; North Yorkshire: hela grevskapet förutom den del som omfattar distriktet Craven; Staffordshire: den del av grevskapet som ligger öster om väg A52 (T) samt den del av grevskapet som ligger öster om den västra gränsen av Peak District National Park; Warwickshire: den del av grevskapet som ligger öster om Fosse Way Roman-vägen; Wiltshire: den del av grevskapet som ligger söder om motorväg M4, fram till korsningen av motorväg M4 och Fosse Way Roman-vägen, och den del av grevskapet som ligger öster om Fosse Way Roman-vägen.)

b) **Bakterier**

Art	Föremål för angrepp	Skyddad(e) zon(er)
1. *Curtobacterium flaccumfaciens* pv. *flaccumfaciens* (Hedges) Collins et Jones	Fröer av *Phaseolus vulgaris* L. och *Dolichos* Jacq.	EL, E, P
2. *Erwinia amylovora* (Burr.) Winsl. *et al.*	Växtdelar, utom frukter, fröer och växter för plantering, men inklusive levande pollen för pollinering av *Chaenomeles* Lindl., *Cotoneaster* Ehrh., *Crataegus* L., *Cydonia* Mill., *Eriobotrya* Lindl., *Malus* Mill., *Mespilus* L., *Pyracantha* Roem., *Pyrus* L., *Sorbus* L. utom *Sorbus intermedia* (Ehrh.) Pers. och *Stranvaesia* Lindl.	E, F (Champagne-Ardennes, Alsace – utom Bas Rhin, Lorraine, Franche-Comté, Rhône-Alpes – utom Rhône, Bourgogne, Auvergne – utom Puy de Dome, Provence-Alpes-Côte d'Azur, Korsika, Languedoc-Roussillon), IRL, I, P, UK (Nordirland, Isle of Man och Kanalöarna) A, FI

c) **Svampar**

Art	Föremål för angrepp	Skyddad(e) zon(er)
1. *Glomerella gossypii* Edgerton	Fröer och frukter (frökapslar) av *Gossypium* spp.	EL
2. *Gremmeniella abietina* (Lag.) Morelet	Växter av *Abies* Mill., *Larix* Mill., *Picea* A. Dietr., *Pinus* L. och *Pseudotsuga* Carr. för plantering, utom fröer	IRL, UK (Nordirland)
3. *Hypoxylon mammatum* (Wahl.) J. Miller	Växter av *Populus* L. för plantering, utom frukter och fröer	IRL, UK (Nordirland)

d) **Virus och virusliknande organismer**

Art	Föremål för angrepp	Skyddad(e) zon(er)
Citrus tristeza virus (europeiska isolat)	Frukter av *Citrus* L., *Fortunella* Swingle, *Poncirus* Raf. och deras hybrider med stjälkar och blad	EL, F (Korsika), I, P

BILAGA III

DEL A

VÄXTER, VÄXTPRODUKTER OCH ANDRA FÖREMÅL VILKAS INFÖRSEL SKALL FÖRBJUDAS I ALLA MEDLEMSSTATER

	Beskrivning	Ursprungsland
1.	Växter av *Abies* Mill., *Cedrus* Trew, *Chamaecyparis* Spach, *Juniperus* L., *Larix* Mill., *Picea* A. Dietr., *Pinus* L., *Pseudotsuga* Carr. och *Tsuga* Carr., utom frukter och fröer	Icke-europeiska länder
2.	Växter av *Castanea* Mill., och *Quercus* L., med blad, utom frukter och fröer	Icke-europeiska länder
3.	Växter av *Populus* L., med blad, utom frukter och fröer	Länder i Nordamerika
4.	Lös bark av barrträd (Coniferales)	Icke-europeiska länder
5.	Lös bark av *Castanea* Mill.	Tredje land
6.	Lös bark av *Quercus* L., utom *Quercus suber* L.	Länder i Nordamerika
7.	Lös bark av *Acer saccharum* Marsh.	Länder i Nordamerika
8.	Lös bark av *Populus* L.	Länder på dem amerikanska kontinenten
9.	Växter av *Chaenomeles* Lindl., *Cydonia* Mill., *Crateagus* L., *Malus* Mill., *Prunus* L., *Pyrus* L., och *Rosa* L., avsedda för plantering, som inte är vilande växter utan blad, blommor och frukter.	Icke-europeiska länder
9.1	Växter av *Photinia* Ldl. avsedda för plantering, som inte är vilande växter utan blad, blommor och frukter.	USA, Kina, Japan, Republiken Korea och Demokratiska Folkrepubliken Korea
10.	Knölar av *Solanum tuberosum* L., utsädespotatis	Tredje land utom Schweiz
11.	Växter av knölbildande arter av *Solanum* L. eller hybrider av dessa för plantering, utom knölar från *Solanum tuberosum* L. som anges i bilaga III A 10.	Tredje land
12.	Rotknölar av arterna *Solanum* L. och korsningar av dessa, dock inte de som specificeras i punkterna 10 och 11.	Utan att det påverkar tillämpningen av de särskilda krav som tillämpas för potatisknölar som anges i bilaga IV del A avsnitt 1, tredje land utom Algeriet, Cypern, Egypten, Israel, Libyen, Malta, Marocko, Syrien, Schweiz, Tunisien och Turkiet och utom tredje land i Europa som antingen har förklarats fritt från *Clavibacter michiganensis* spp. *sepedonicus* (Spieckermann et Kotthoff) Davis *et al*. i enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 18, eller där bestämmelser, som erkänns som likvärdiga med gemenskapens bestämmelser om bekämpning av *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus* (Spieckermann et Kotthoff) Davis *et al*. i enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 18, har följts
13.	Växter av Solanaceae för plantering, utom fröer och föremål som omfattas av bilaga III A 10–12	Tredje länder, dock inte europeiska länder och Medelhavsländer
14.	Jord och odlingssubstrat som sådant, som helt eller delvis består av jord eller fasta organiska ämnen såsom växtdelar, humus, inkulsive torv eller bark, utom sådant som helt består av torv	Estland, Lettland, Litauen, Moldavien, Ryssland, Turkiet, Ukraina, Vitryssland och tredje land som inte hör till den europeiska kontinenten, utom följande: Cypern, Egypten, Israel, Libyen, Malta, Marocko, Tunisien
15.	Växter av *Vitis* L., utom frukter	Tredje land
16.	Växter av *Citrus* L., *Fortunella* Swingle, och *Poncirus* Raf. och hybrider av dessa, utom frukter och fröer	Tredje land
17.	Växter av *Phoenix* spp., utom frukter och fröer	Algeriet, Marocko

Beskrivning	Ursprungsland
18. Växter av *Cydonia* Mill., *Malus* Mill., *Prunus* L. och *Pyrus* L. och hybrider av dessa samt *Fragaria* L., för plantering, utom fröer	Utan att det påverkar tillämpningar av de förbud som tillämpas för växter som anges i bilaga III A 9, i tillämpliga fall, icke-europeiska länder, utom Medelhavsländer, Australien, Nya Zeeland, Canada, kontinentala stater i Förenta staterna
19. Växter av familijen Gramineae, utom växter av fleråriga prydnadsgräs av underfamiljerna Bambusoideae, Panicoideae, och av släktena *Buchloe*, *Bouteloua* Lag., *Calamagrostis*, *Cortaderia* Stapf., *Glyceria* R. Br., *Hakonechloa* Mak. ex Honda, *Hystrix*, *Molinia*, *Phalaris* L., *Shibataea*, *Spartina* Schreb., *Stipa* L. och *Uniola* L. för plantering, utom fröer	Tredje land, utom europeiska länder och Medelhavsländer

DEL B

VÄXTER, VÄXTPRODUKTER OCH ANDRA FÖREMÅL VILKAS INFÖRSEL SKALL FÖRBJUDAS I VISSA SKYDDADE ZONER

Beskrivning	Skyddad(e) zon(er)
1. Utan att det påverkar tillämpningen av de förbud som tillämpas för växter som anges i bilaga III A 9 och III A 18, i tillämpliga fall, växter och levande pollen för pollinering av *Chaenomeles* Lindl., *Cotoneaster* Ehrh., *Crataegus* L., *Cydonia* Mill., *Eriobotrya* Lindl., *Malus* Mill., *Mespilus* L., *Pyracantha* Roem., *Pyrus* L., *Sorbus* L., utom *Sorbus intermedia* (Ehrh.) Pers. och *Stranvaesia* Lindl., utom frukter och fröer, med ursprung i andra tredje länder än de som är erkänt fria från *Erwinia amylovora* (Burr.) Winsl. *et al.* i enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 18	E, F (Champagne–Ardennes, Alsace — utom departement Bas Rhin —, Lorraine, Franche-Comté, Rhône-Alpes – utom departementet Rhône – Bourgogne, Auvergne – utom departementet Puy de Dome – Provence-Alpes-Côte d'Azur, Korsika, Languedoc-Roussillon), IRL, I, P, UK (N-IRL, Isle of Man och Channel Islands) A, FI

BILAGA IV

DEL A

SÄRSKILDA KRAV SOM ALLA MEDLEMSSTATER MÅSTE FASTSTÄLLA FÖR INFÖRSEL TILL OCH FÖRFLYTTNING INOM ALLA MEDLEMSSTATER AV VÄXTER, VÄXTPRODUKTER, OCH ANDRA FÖREMÅL

Avsnitt I

VÄXTER, VÄXTPRODUKTER OCH ANDRA FÖREMÅL MED URSPRUNG UTANFÖR GEMENSKAPEN

Växter, växtprodukter och andra föremål	Särskilda krav
1.1 Trä av barrträd (Coniferales), med undantag av trä av *Thuja* L., utom trä i form av — flis, spån, eller träavfall som helt eller delvis har erhållits från dessa barrträd, — packlådor, häckar eller tunnor, — lastpallar, pallboxar eller liknande anordningar, — garneringsträ, avståndsklossar och ribbor, men inklusive trä som inte har kvar sin naturliga rundade yta, med ursprung i Canada, Förenta staterna, Japan, Kina, Korea och Taiwan	Det skall bevisas genom ett indikatorsystem som har godkänts i enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 18 och som tillämpas på träet att träet har genomgått lämplig värmebehandling så att den innersta delen av träet under 30 minuters tid har hållit en minimitemperatur på 56 °C
1.2 Trä av barrträd (Coniferales) i form av flis, spån, eller träavfall som helt eller delvis har erhållits från dessa barrträd med ursprung i Canada, Förenta staterna, Japan, Kina, Korea och Taiwan	Officiellt uttalande: a) att produkten har genomgått lämplig gasning ombord på skeppet eller i en behållare före avsändandet och b) att produkten skall transporteras i förslutna behållare eller på ett sådant sätt att nya angrepp förhindras
1.3 Trä av barrträd (Coniferales), med undantag av trä av *Thuja* L., i form av packlådor, häckar, tunnor, lastpallar, pallboxar eller liknande anordningar, garneringsträ, avståndsklossar och -ribbor, men inklusive trä som inte har kvar sin naturliga rundade yta, med ursprung i Canada, Förenta staterna, Japan, Kina, Korea och Taiwan	Träet skall vara barkat och fritt från gnaghål orsakade av larver av släktet *Monochamus* (icke-europeiska spp.), gnaghål som för det här ändamålet definieras som större än 3 mm i diameter, och träet skall ha en vattenhalt som är under 20 % av torrsubstansen och som har uppnåtts vid bearbetningen
1.4 Trä av *Thuja* L., inklusive trä som inte har kvar sin naturliga rundade yta, med ursprung i Canada, Förenta staterna, Japan, Kina, Korea och Taiwan	Träet skall vara barkat och fritt från gnaghål orsakade av larver av släktet *Monochamus* (icke-europeiska spp.), gnaghål som för det här ändamålet definieras som större än 3 mm i diameter
1.5 Trä av barrträd (Coniferales), utom trä i form av flis, spån, eller träavfall som helt eller delvis har erhållits från dessa barrträd, men inklusive trä som inte har kvar sin naturliga rundade yta, med ursprung i andra icke-europeiska länder än Canada, Förenta staterna, Japan, Kina, Korea och Taiwan	a) Träet skall vara barkat och fritt från gnaghål orsakade av larver av släktet *Monochamus* (icke-europeiska spp.), gnaghål som för det här ändamålet definieras som större än 3 mm i diameter eller b) det skall framgå genom märkningen "Kiln-dried", eller "K.D." eller en annan internationellt godkänd märkning på träet eller på dess emballage i enlighet med gällande handelsbruk, att träet vid tidpunkten för bearbetningen har torkats i torkugn efter ett lämpligt tids-/temperaturschema så att vattenhalten är under 20 % av torrsubstansen

Växter, växtprodukter och andra föremål	Särskilda krav
2.1 Trä av *Acer saccharum* Marsh., inklusive trä som inte har kvar sin naturliga rundade yta, utom trä avsett för produktion av faner, med ursprung i länder i Nordamerika	Det skall framgå genom märkningen "Kiln-dried", "K.D." eller en annan internationellt godkänd märkning på träet eller på dess emballage i enlighet med gällande handelsbruk, att träet vid tidpunkten för bearbetningen har torkats i torkugn efter ett lämpligt tids-/temperaturschema så att vattenhalten är under 20 % av torrsubstansen
2.2 Trä av *Acer saccharum* Marsh., utom trä som anges i 2.1 med ursprung i länder i Nordamerika	Det skall framgå antingen av de åtföljande dokumenten eller på annat sätt att träet är avsett för produktion av faner
3. Trä av *Castanea* Mill, och *Quercus* L., inklusive trä som inte har kvar sin naturliga rundade yta, med ursprung i länder i Nordamerika	Träet skall vara barkat och a) antingen vara hugget eller sågat så att den rundade ytan är helt avslägsnad eller b) officiellt uttalande att vattenhalten i träet inte överstiger 20 % av torrsubstansen eller c) officiellt uttalande att träet har desinfekterats genom en lämplig behandling med het luft eller hett vatten eller då det gäller sågat trä med eller utan vidhängande barkrester skall det framgå genom märkningen "Kiln-dried" eller "K.D." eller en annan internationellt godkänd märkning på träet eller på dess emballage i enlighet med gällande handelsbruk, att träet vid tidpunkten för bearbetningen har torkats i torkugn efter ett lämpligt tids-/temperaturschema så att vattenhalten är under 20 % av torrsubstansen
4. Trä av *Castanea* Mill.	Utan att det påverkar tillämpningen av de krav som tillämpas på växtprodukter som anges i bilaga IV A I 3, officiellt uttalande a) att träet har sitt ursprung i ett område som har förklarats fritt från *Cryphonectria parasitica* (Murrill) Barr eller b) träet är barkat
5. Trä av *Platanus* L., inklusive trä som inte har kvar sin naturliga rundade yta, med ursprung i Förenta staterna eller Armenien	Det skall framgå genom märkningen "Kiln-dried", eller "K.D." eller en annan internationellt godkänd märkning på träet eller på dess emballage i enlighet med gällande handelsbruk, att träet vid tidpunkten för bearbetningen har torkats i torkugn efter ett lämpligt tids-/temperaturschema så att vattenhalten är under 20 % av torrsubstansen
6. Trä av *Populus* L., med ursprung i länder på den amerikanska kontinenten	Träet skall vara barkat
7. Trä i form av flis, spån, eller träavfall som helt eller delvis har erhållits från *Acer saccharum* Marsh. *Castanea* Mill., *Platanus* L., *Populus* L. och *Quercus* L., med ursprung i andra icke-europeiska länder än Canada, Förenta staterna, Japan, Kina, Korea och Taiwan	Produkten skall ha producerats uteslutande av barkat trä eller av trä som antingen har torkats i torkugn vid tidpunkten för bearbetningen efter ett lämpligt tids-/temperaturschema så att vattenhalten är under 20 % av torrsubstansen, eller har gasats ombord på skeppet eller i en försluten behållare före avsändandet, och skall transporteras i förslutna behållare eller på ett sådant sätt att nya angrepp förhindras
8.1 Växter av barrträd (Coniferales), utom frukter och fröer med ursprung i icke-europeiska länder	Utan att det påverkar tillämpningen av de förbud som tillämpas på de växter som anges i bilaga 3 A 1, i tillämpliga fall, officiellt uttalande att växterna har producerats i plantskolor och att produktionsplatsen är fri från *Pissodes* spp. (icke-europeiska)

Växter, växtprodukter och andra föremål	Särskilda krav
8.2 Växter av barrträd (Coniferales), utom frukter och fröer, högre än 3 m, med ursprung i icke-europeiska länder	Utan att det påverkar tillämpningen av de bestämmelser som tillämpas på de växter som anges i bilaga III A 1 och i bilaga IV A I 8.1, i tillämpliga fall, officiellt uttalande att växterna har producerats i plantskolor och att produktionsplatsen är fri från *Scotylidae* spp. (icke-europeiska)
9. Växter av *Pinus* L. för plantering, utom fröer	Utan att det påverkar tillämpningen av de bestämmelser som tillämpas på de växter som anges i bilaga III A 1 och i bilaga IV A I 8.1 och 8.2, officiellt uttalande att inga symptom på *Scirrhia acicola* (Dearn.) Siggers eller *Scirrhia pini* Funk et Parker har iakttagits på produktionsplatsen eller i dess omedelbara närhet efter ingången av den senaste avslutade växtperioden
10. Växter av *Abies* Mill., *Larix* Mill., *Picea* A. Dietr., *Pinus* L., *Pseudotsuga* Carr. och *Tsuga* Carr., för plantering, utom fröer	Utan att det påverkar tillämpningen av de bestämmelser som tillämpas på de växter som anges i bilaga III A 1 och i bilaga IV A I 8.1, 8.2 och 9, i tillämpliga fall, officiellt uttalande att inga symptom på *Melampsora medusae* Thümen har iakttagits på produktionsplatsen eller i dess omedelbara närhet efter ingången av den senaste avslutade växtperioden
11.1 Trä av *Castanea* Mill. och *Quercus* L., utom frukter och fröer,	Utan att det påverkar tillämpningen av de förbud som tillämpas på de växter som anges i bilaga III A 2
a) med ursprung i icke-europeiska länder	Officiellt uttalande att inga symptom på *Cronartium* spp. (icke-europeiska) har iakttagits på produktionsplatsen eller i dess omedelbara närhet efter ingången av den senaste avslutade växtperioden
b) med ursprung i länder i Nordamerika	Officiellt uttalande att växterna har sin ursprung i områden som har påvisats vara fria från *Ceratocystis fagacearum* (Bretz) Hunt
11.2 Växter av *Castanea* Mill. och *Quercus* L. för plantering, utom fröer	Utan att det påverkar tillämpningen av de bestämmelser som tillämpas på de växter som anges i bilaga III A 2 och i bilaga IV A I 11.1, officiellt uttalande att a) växterna har sitt ursprung i områden som är erkänt fria från *Cryphonectria parasitica* (Murrill) Barr eller b) inga symptom på *Cryphonectria parasitica* (Murrill) Barr har iakttagits på produktionsplatsen eller i dessa omedelbara närhet efter ingången av den senaste avslutade växtperioden
12. Växter av *Platanus* L. för plantering, utom fröer, med ursprung i Förenta staterna eller i Armeninen	Officiellt uttalande att inga symptom på *Ceratocyctis fimbriata* f.sp. *platani* Walter har iakttagits på produktionsplatsen eller i dess omedelbara närhet efter ingången av den senaste avslutade växtperioden
13.1 Växter av *Populus* L. för plantering, utom fröer, med ursprung i tredje land	Utan att det påverkar tillämpningen av de förbud som tillämpas på de växter som anges i bilaga III A 3, officiellt uttalande att inga system på *Melampsora medusae* Thümen har iakttagits på produktionsplatsen eller i dess omedelbara närhet efter ingången av den senaste avslutade växtperioden
13.2 Växter av *Populus* L., utom frukter och fröer, med ursprung i länder på den amerikanska kontinenten	Utan att det påverkar tillämpningen av de bestämmelser som tillämpas på de växter som anges i bilaga III A 3 och i bilaga IV A I 13.1, officiellt uttalande att inga symptom på *Mycosphaerella populorum* G. E. Thompson har iakttagits på produktionsplatsen eller i dess omedelbara närhet efter ingången av den senaste avslutade växtperioden

Växter, växtprodukter och andra föremål	Särskilda krav
14. Växter av *Ulmus* L. för plantering, utom fröer, med ursprung i länder i Nordamerika	Officiellt uttalande att inga symptom på phloem nekros på alm MLO har iakttagits på produktionsplatsen eller i dess omedelbara närhet efter ingången av den senaste avslutade växtperioden
15. Växter av *Chaenomeles* Lindl., *Crataegus* L., *Cydonia* Mill., *Eriobotrya* Lindl., *Malus* Mill., *Prunus* L. och *Pyrus* L. för plantering, utom fröer, med ursprung i icke-europeiska länder	Utan att det påverkar tillämpningen av de bestämmelser som tillämpas på de växter som anges i bilaga III A 9, 18 och bilaga III B 1 i tillämpliga fall, officiellt uttalande att a) växterna har sitt ursprung i ett land som har förklarats fritt från *Monilinia fructicola* (Winter) Honey eller b) växterna har sitt ursprung i ett område som är erkänt fritt från *Monilinia fructicola* (Winter) Honey, i enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 18, och inga symptom på *Monilinia fructicola* (Winter) Honey har iakttagits på produktionsplatsen efter ingången av den senaste avslutade växtperioden
16. Från och med den 15 februari till och med den 30 september, frukter av *Prunus* L., med ursprung i icke-europeiska länder	Officiellt uttalande att — frukterna har sitt ursprung i ett land som har påvisats vara fritt från *Monilinia fructicola* (Winter) Honey eller — frukterna har sitt ursprung i ett område som har förklarats fritt från *Monilinia fructicola* (Winter) Honey, i enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 18 eller — frukterna har genomgått lämplig undersökning och behandling före skörden eller exporten för att säkerställa att de är fria från *Monilinia* spp.
16.1 Frukter av *Citrus* L., *Fortunella* Swingle, *Poncirus* Raf. och hybrider av dessa, med ursprung i tredje land	Frukterna skall vara fria från stjälkar och blad och emballaget skall vara försett med ett lämpligt märke som anger ursprung
16.2 Frukter av *Citrus* L., *Fortunella* Swingle, *Poncirus* Raf. och hybrider av dessa, med ursprung i tredje land	Utan att de påverkar bestämmelser som gäller frukterna i bilaga IV A.I – 16.1, 16.3, 16.4 och 16.5 officiellt intygande om a) att frukterna har sitt ursprung i ett land som påvisats vara fritt från *Xanthomonas campestris* (alla stammar som är patogena på Citrus) i enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 18, eller b) att frukterna har sitt ursprung i ett område som påvisats vara fritt från *Xanthomonas campestris* (alla stammar som är patogena på Citrus) i enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 18, och som nämns i de certifikat som avses i artiklarna 7 eller 8 i detta direktiv, eller c) att antingen — i enlighet med ett officiellt kontrollsystem, inga symptom på *Xanthomonas campestris* (alla stammar som är patogena på Citrus), har iakttagits på produktionsområdet eller i dess närmaste omgivningar sedan början av den senaste växtperioden, och inga av de frukter som har skördats på produktionsområdet har uppvisat några symptom på *Xanthomonas campestris* (alla stammar som är patogena på Citrus), och

Växter, växtprodukter och andra föremål	Särskilda krav
	frukterna har genomgått behandling såsom natrium-ortofenylfenat, som nämns i de certifikat som avses i artiklarna 7 och 8 i detta direktiv, och frukterna har förpackats i lokaler eller distributionscentraler som registreras för detta ändamål, eller — i enlighet med varje certificeringssystem som motsvarar ovanstående bestämmelser i enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 18.
16.3 Frukter av *Citrus* L., *Fortunella* Swingle, *Poncirus* Raf., och hybrider av dessa, med ursprung i tredje land	Utan att det påverkar de bestämmelser som gäller frukterna i bilaga IV A I – 16.1, 16.2, 16.4 och 16.5 officiellt intygande om a) att frukterna har sitt ursprung i ett land som påvisats vara fritt från *Cercospora angolensis* Carv. & Mendes, i enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 18, eller b) att frukterna har sitt ursprung i ett område som påvisats vara fritt från *Cercospora angolensis* Carv. & Mendes, i enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 18, och som nämns i de certifikat som avses i artiklarna 7 och 8 i detta direktiv, eller c) att inga symptom av *Cercospora angolensis* Carv. & Mendes har iakttagits på produktionsområdet eller i dess närmaste omgivningar sedan början av den senaste växtperioden, och att inga av de frukter som har skördats på produktionsområdet har, vid lämplig officiell undersökning uppvisat tecken på denna organism.
16.4 Frukter av *Citrus* L., *Fortunella* Swingle, *Poncirus* Raf., och hybrider av dessa, utom frukter av *Citrus aurantium* L., med ursprung i tredje land	Utan att det påverkar de bestämmelser som gäller frukter i bilaga IV A.I – 16.1, 16.2, 16.3 och 16.5 officiellt intygande om a) att frukterna har sitt ursprung i ett land som påvisats vara fritt från *Guignardia citricarpa* Kiely (alla stammar som är patogena på Citrus), i enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 18, eller b) att frukterna har sitt ursprung i ett område som påvisats vara fritt från *Guignardia citricarpa* Kiely (alla stammar som är patogena på Citrus), i enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 18, och som nämns i de certifikat som avses i artiklarna 7 och 8 i detta direktiv, eller c) att inga symptom av *Guignardia citricarpa* Kiely (alla stammar som är patogena på Citrus) har iakttagits på produktionsområdet eller i dess närmaste omgivningar sedan början av den senaste växtperioden, och att inga av de frukter som har skördats på produktionsområdet har, vid lämplig officiell undersökning uppvisat tecken på denna organism, eller

Växter, växtprodukter och andra föremål	Särskilda krav
	d) att frukterna har sitt ursprung på ett produktionsområde där man har utfört lämplig behandling av *Guignardia citricarpa* Kiely (alla stammar som är patogena på Citrus), och att inga av de frukter som har skördats på produktionsområdet har, vid lämplig officiell undersökning, uppvisat tecken på denna organism.
16.5 Frukter av *Citrus* L., *Fortunella* Swingle, *Poncirus* Raf. och hybrider av dessa, med ursprung i tredje land, där förekomst av Tephitidae (icke-europeiska) har påvisats	Utan att de påverkar tillämpningen av de bestämmelser som tillämpas på frukterna i bilaga III B 2, 3 och bilaga IV A I 16.1, 16.2 och 16.3 officiellt uttalande att a) frukterna har sitt ursprung i områden som har påvisats vara fria från ifrågavarande skadegörare, eller, om inte detta kravs kan uppfyllas b) inga symptom på ifrågavarande skadegörare har iakttagits på produktionsplatsen eller i dess omedelbara närhet efter ingången av den senaste växtperioden, vid officiella kontroller som har utförts minst en gång per månad under de tre månader som föregick skörden, och ingen av de frukter som har skördats, på produktionsplatsen har, vid en lämplig officiell undersökning, visat något tecken på skadegöraren i fråga, eller, om inte heller detta krav kan uppfyllas c) frukterna har, vid en lämplig officiell undersökning av representativa prov, visat sig vara fria från ifrågavarande skadegörare på alla stadier av deras utveckling, eller, om detta krav heller inte kan uppfyllas d) frukterna har genomgått en lämplig behandling; godkänd värmebehandling med ånga, behandling med kyla, eller behandling med djupfrysning, vilka har visat sig vara effektiva mot ifrågavarande skadegörare utan att skada frukterna, och, om dessa behandlingssätt inte är möjliga, behandling med kemikalier i den mån gemenskapens lagar godkänner sådan behandling
17. Växter av *Chaenomeles* Lindl., *Cotoneaster* Ehrh., *Crataegus* L., *Cydonia* Mill., *Eriobotrya* Lindl., *Malus* Mill., *Mespilus* L., *Pyracantha* Roem., *Pyrus* L., *Sorbus* L., utom *Sorbus intermedia* (Ehrh.) Pers. och *Stranvaesia* Lindl. för plantering, utom fröer	Utan att det påverkar tillämpningen av de bestämmelser som tillämpas på växter som anges i bilaga III A 9, 18, bilaga III B 1 eller bilaga IV A I 15, i tillämpliga fall, officiellt uttalande att a) frukterna har sitt ursprung i länder som är erkänt fria från *Erwinia amylovora* (Burr.) Winsl. *et al.* i enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 18, eller b) de växter på produktionsfältet och i dess omedelbara närhet som har visat symptom på *Erwinia amylovora* (Burr.) Winsl. *et al.* har rensats ut
18. Växter av *Citrus* L., *Fortunella* Swingle, *Poncirus* Raf. och hybrider av dessa, utom frukter och fröer, samt växter av Araceae, Marantaceae, Musaceae, *Persea* spp. och Strelitziaceae, rotade eller med vidhängande eller medföljande odlingssubstrat	Utan att det påverkar tillämpningen, av de bestämmelser som tillämpas på växter, som anges i bilaga III A 16, i tillämpliga fall, officiellt uttalande att a) frukterna har sitt ursprung i länder som är erkänt fria från *Radopholus citrophilus* Huettel *et al.* och *Radopholus similis* (Cobb) Thorne

Växter, växtprodukter och andra föremål	Särskilda krav
	b) representativa stickprov av jord och rötter från produktionsplatsen efter ingången av den senaste avslutade växtperioden har genomgått officiell nematologisk undersökning åtminstone beträffande *Radopholus citrophilus* Huettel *et al.* och *Radopholus similis* (Cobb) Thorne och vid denna undersökning har befunnits vara fria från de skadegörarna
19.1 Växter av *Crataegus* L. för plantering, utom fröer, med ursprung i länder där förekomst av *Phyllosticta solitaria* Ell. et Ev. har påvisats	Utan att det påverkar tillämpningen av de bestämmelser som tillämpas på växter som anges i bilaga III A 9 och bilaga IV A I 15 och 17, officiellt uttalande att inga symptom på *Phyllosticta solitaria* Ell. et Ev. har iakttagits på växter på produktionsplatsen ingången av den senaste avslutade växtperioden
19.2 Växter av *Cydonia* Mill., *Fragaria* L., *Malus* Mill., *Prunus* L., *Pyrus* L., *Ribes* L., *Rubus* L. för plantering, utom fröer, med ursprung i länder där förekomst av skadegöraren i fråga har påvisats på dessa släkten Relevanta skadegörare är följande: — På *Fragaria* L.: — *Phytophtora fragariae* Hickman, var. *fragariae* — Arabis mosaic virus — Raspberry ringspot virus — Strawberry crinkle virus — Strawberry latent ringspot virus — Strawberry mild yellow edge virus — Tomato black ring virus — *Xanthomonas fragariae* Kennedy et King — På *Malus* Mill.: — *Phyllosticta solitaria* Ell. et Ev. — På *Prunus* L.: — Apricot chlorotic leafroll mycoplasm — *Xanthomonas campestris* pv. prunis (Smith) Dye — På *Prunus persica* (L.) Batsch: — *Pseudomonas syringae* pv. *persicae* (Prunier *et al.*) Young *et al.* — På *Prunus* L.: — *Phyllosticta solitaria* Ell. et Ev. — På *Rubus* L.: — Arabis mosaic virus — Raspberry ringspot virus — Strawberry latent ringspot virus — Tomato black ring virus — På alla arter: icke-europeiska virus och virusliknande organismer	Utan att det påverkar tillämpningen av de bestämmelser som tillämpas på växter som anges i bilaga III A 9 och 18 samt bilaga IV A I 15 och 17, i tillämpliga fall, officiellt uttalande att inga symptom på relevanta skadegörare har iakttagits på växterna på produktionsplatsen efter ingången av den senaste avslutade växtperioden

Växter, växtprodukter och andra föremål	Särskilda krav
20. Växter av *Cydonia* Mill. och *Pyrus* L. för plantering, utom fröer, med ursprung i länder där förekomst av Moriasjuka MLO hos päron har påvisats	Utan att det påverkar tillämpningen av de bestämmelser som tillämpas på växter som anges i bilaga III A 9 och 18 samt bilaga IV A I 15, 17 och 19.2, officiellt uttalande att växter på produktionsplatsen och i dess omedelbara närhet som har visat symptom som väcker misstanke om angrepp av Moriasjuka MLO hos päron har utrotats på den platsen under de tre senaste avslutade växtperioderna
21.1 Växter av *Fragaria* L. för plantering, utom fröer, med ursprung i länder där förekomst av de relevanta skadegörarna har påvisats Relevanta skadegörare är — Strawberry latent "C" virus — Strawberry vein banding virus — Strawberry witches' broom mycoplasm	Utan att det påverkar tillämpningen av de bestämmelser som tillämpas på växter som anges i bilaga III A 18 och bilaga IV A I 19.2, officiellt uttalande att a) växterna, med undantag av växter som är uppdragna från fröer, — antingen är officiellt certifierade under ett certifieringsprogram, som kräver att de härstammar i direkt led från material som har förvarats under lämpliga förhållanden och som har genomgått officiell undersökning med lämpliga indikatorer eller likvärdiga metoder åtminstone beträffande de relevanta skadegörarna och i denna undersökning har befunnits vara fria från de skadegörarna eller — härstammar i direkt led från material som förvaras under lämpliga förhållanden och som åtminstone en gång under de senaste tre avslutade växtperioderna har genomgått officiell undersökning med lämpliga indikatorer eller likvärdiga metoder beträffande åtminstone de relevanta skadegörarna och som i denna undersökning har befunnits vara fritt från de skadegörarna b) inga symptom på sjukdomar orsakade av relevanta skadegörare har iakttagits på växter på produktionsplatsen, eller på växter som är känsliga för angrepp i dess omedelbara närhet efter ingången av den senaste avslutade växtperioden
21.2 Växter av *Fragaria* L. för plantering, utom fröer, med ursprung i länder där förekomst av *Aphelencoides besseyi* Christie har påvisats	Utan att det påverkar tillämpningen av de bestämmelser som tillämpas på växter som anges i bilaga III A 18 och bilaga IV A I 19.2 och 21.1, officiellt uttalande att a) inga symptom på *Aphelenchoides besseyi* Christie har iakttagits på växter på produktionsplatsen efter ingången av den senaste avslutade växtperioden, eller b) då det gäller växter i vävnadskultur, växterna härstammar i direkt led från växter som uppfyllde villkoret i a i denna punkt eller också har de undersökts officiellt med lämpliga nematologiska metoder och har befunnits vara fria från *Aphelenchoides besseyi* Christie
21.3 Växter av *Fragaria* L. för plantering, utom fröer	Utan att det påverkar tillämpningen av de bestämmelser som tillämpas på växter som anges i bilaga III A 18 och bilaga IV A I 19.2, 21.1 och 21.2, officiellt uttalande att växter har sitt ursprung i ett område som har påvisats vara fritt från *Anthonomus signatus* Say und *Anthonomus bisignifer* (Schenkling)
22.1 Växter av *Malus* Mill. för plantering, utom fröer, med ursprung i länder där förekomst av de relevanta skadegörarna har påvisats på *Malus* Mill.	Utan att det påverkar tillämpningen av de bestämmelser som tillämpas på växter som anges i bilaga III A 9 och 18, bilaga III B I och bilaga IV A I 15, 17 och 19.2, officiellt uttalande att

Växter, växtprodukter och andra föremål	Särskilda krav
Relavanta skadegörare är — Cherry rasp leaf virus (amerikanskt) — Tomato ringspot virus	a) växterna — antingen är officiellt certifierade under ett certifieringsprogram, som kräver att de härstammar i direkt led från material som har förvarats under lämpliga förhållanden och som har genomgått officiell undersökning med lämpliga indikatorer eller likvärdiga metoder åtminstone beträffande de relevanta skadegörarna och i denna undersökning har befunnits vara fria från de skadegörarna eller — härstammar i direkt led från material som förvaras under lämpliga förhållanden och som åtminstone en gång under de senaste tre avslutade växtperioderna har genomgått officiell undersökning med lämpliga indikatorer eller likvärdiga metoder beträffande åtminstone de relevanta skadegörarna och som i denna undersökning har befunnits vara fritt från de skadegörarna b) inga symptom på sjukdomar orsakade av relevanta skadegörare har iakttagits på växter på produktionsplatsen, eller på växter som är mottagliga för angrepp i dess omedelbara närhet efter ingången av de tre senaste avslutande växtperioderna
22.2 Växter av *Malus* Mill. för plantering, utom fröer, med ursprung i länder där förekomst av Apple proliferation mycoplasm har påvisats	Utan att det påverkar tillämpningen av de bestämmelser som tillämpas på växter som anges i bilaga III A 9 och 18, bilaga III B I samt bilaga IV A I 15, 17, 19.2 och 21.1, officiellt uttalande att a) växterna har sitt ursprung i områden som har påvisats vara fria från Apple proliferation mycoplasm eller b) aa) växterna, med undantag av dem som har dragits upp från fröer — antingen är officiellt certifierade under ett certifieringsprogram, som kräver att de härstammar i direkt led från material som har förvarats under lämpliga förhållanden och som har genomgått officiell undersökning med lämpliga indikatorer eller likvärdiga metoder åtminstone beträffande Apple proliferation mycoplasm och i denna undersökning har befunnits vara fria från den skadegöraren eller — härstammar i direkt led från material som förvaras under lämpliga förhållanden och som åtminstone en gång under de senaste sex avslutade växtperioderna har genomgått officiell undersökning med lämpliga indikatorer eller likvärdiga metoder beträffande åtminstone Apple proliferation mycoplasm och som i denna undersökning har befunnits vara fritt från den skadegöraren bb) inga symptom på sjukdomar orsakade av Apple proliferation mycoplasm har iakttagits på växter på produktionsplatsen, eller på växter som är känsliga för angrepp i dess omedelbara närhet efter ingången av de tre senaste avslutade växtperioderna
23.1 Växter av följande arter av *Prunus* L. för plantering, utom fröer, med ursprung i länder där förekomst av Sjarka-virus har påvisats — *Prunus amygdalus* Batsch — *Prunus armeniaca* L. — *Prunus blireiana* Andre — *Prunus brigantina* Vill. — *Prunus cerasifera* Ehrh.	Utan att det påverkar tillämpningen av de bestämmelser som tillämpas på växter som anges i bilaga III A 9 och 18 samt i bilaga IV A I 15 och 19.2, officiellt uttalande att a) växterna, med undantag av de som är uppdragna från fröer — antingen är officiellt certifierade under ett certifieringsprogram, som kräver att de härstammar i direkt led från material som har förvarats under lämpliga förhållanden och som har genomgått officiell undersökning med lämpliga indikatorer eller likvärdiga metoder åtminstone beträffande Sjarka-virus och i denna undersökning har befunnits vara fria från den skadegöraren, eller

Växter, växtprodukter och andra föremål	Särskilda krav
— *Prunus cistena* Hansen — *Prunus curdica* Fenzl et Fritsch. — *Prunus domestica* spp. *domestica* L. — *Prunus domestica* spp. *insititia* (L.) C.K. Schneid. — *Prunus domestica* spp. *italica* (Borkh.) Hegi — *Prunus glandulosa* Thunb — *Prunus holosericea* Batal — *Prunus hortulana* Bailey — *Prunus japonica* Thunb — *Prunus mandshurica* (Maxim.) Koehne — *Prunus maritima* Marsh. — *Prunus mume* Sieb. et Zucc. — *Prunus nigra* Ait. — *Prunus persica* (L.) Batsch — *Prunus salicina* L. — *Prunus sibirica* L. — *Prunus simonii* Carr. — *Prunus spinosa* L. — *Prunus tomentosa* Thunb. — *Prunus triloba* Lindl. — andra arter av *Prunus* L. som är känsliga för Sjarka-virus	— härstammar i direkt led från material som förvaras under lämpliga förhållanden och som åtminstone en gång under de senaste tre avslutade växtperioderna har genomgått officiell undersökning med lämpliga indikatorer eller likvärdiga metoder beträffande åtminstone Sjarkavirus och som i denna undersökning har befunnits vara fritt från den skadegöraren b) inga symptom på sjukdomar orsakade av Sjarka-virus har iakttagits på växter på produktionsplatsen, eller på växter som är känsliga för angrepp i dess omedelbara närhet efter ingången av de tre senaste avslutade växtperioderna c) växter på produktionsplatsen som har visat symptom på sjukdom orsakad av andra virus eller liknande sjukdomsalstrare har tagits bort
23.2 Växter av *Prunus* L. för plantering a) med ursprung i länder där förekomst av den relevanta skadegöraren har påvisats på *Prunus* L. b) utom fröer, med ursprung i länder där förekomst av de relevanta skadegörarna har påvisats c) utom fröer, med ursprung i icke-europeiska länder där förekomst av de relevanta skadegörarna har påvisats Relevanta skadegörare är — i fall enligt a — Tomato ringspot virus — i fall enligt b — Cherry rasp leaf virus (amerikanskt) — Peach mosaic virus (amerikanskt) — Peach phony rickettsia — Peach rosette mycoplasm — Peach yellows mycoplasm — Plum line pattern virus (amerikanskt) — Peach X-disease mycoplasm — i fall enligt c — Little cherry pathogen	Utan att det påverkar tillämpningen av de bestämmelser som tillämpas på växter som anges i bilaga III A 9 och 18 eller i bilaga IV A I 15, 19.2 och 23.1, officiellt uttalande att a) växterna — antingen är officiellt certifierade under ett certifieringsprogram, som kräver att de härstammar i direkt led från material som har förvarats under lämpliga förhållanden och som har genomgått officiell undersökning med lämpliga indikatorer eller likvärdiga metoder åtminstone beträffande de relevanta skadegörarna och i denna undersökning har befunnits vara fria från dessa skadegörare eller — härstammar i direkt led från material som förvaras under lämpliga förhållanden och som åtminstone en gång under de senaste tre avslutade växtperioderna har genomgått officiell undersökning med lämpliga indikatorer eller likvärdiga metoder beträffande åtminstone de relevanta skadegörarna och som i denna undersökning har befunnits vara fritt från dessa skadegörare b) inga symptom på sjukdomar orsakade av de relevanta skadegörarna har iakttagits på växter på produktionsplatsen, eller på växter som är känsliga för angrepp i dess omedelbara närhet efter ingången av de tre senaste avslutade växtperioderna

Växter, växtprodukter och andra föremål	Särskilda krav
24. Växter av *Rubus* L. för plantering a) med ursprung i länder där förekomst av den relevanta skadegöraren har påvisats på *Rubus* L. b) utom fröer, med ursprung i länder där förekomst av de relevanta skadegörarna har påvisats Relevanta skadegörare är — i fall enligt a — Tomato ringspot virus — Black raspberry latent virus — Cherry leafroll virus — Prunus necrotic ringspot virus — i fall enligt b — Raspberry leaf curl virus (amerikanskt) — Cherry rasp leaf virus (amerikanskt)	Utan att det påverkar de krav som tillämpas på växterna i bilaga IV A I 19.2 a) växterna skall vara från bladlus, inklusive bladlusägg b) officiellt uttalande att aa) växterna — antingen är officiellt certifierade under ett certifieringsprogram, som kräver att de härstammar i direkt led från material som har förvarats under lämpliga förhållanden och som har genomgått officiell undersökning med lämpliga indikatorer eller likvärdiga metoder åtminstone beträffande de relevanta skadegörarna och i denna undersökning har befunnits vara fria från dessa skadegörare eller — härstammar i direkt led från material som förvarats under lämpliga förhållanden och som åtminstone en gång under de senaste tre avslutade växtperioderna har genomgått officiell undersökning med lämpliga indikatorer eller likvärdiga metoder beträffande åtminstone de relevanta skadegörarna och som i denna undersökning har befunnits vara fritt från dessa skadegörare bb) inga symptom på sjukdomar orsakade av de relevanta skadegörarna har iakttagits på växter på produktionsplatsen, eller på växter som är känsliga för angrepp i dess omedelbara närhet efter ingången av de tre senaste avslutade växtperioderna
25.1 Knölar av *Solanum tuberosum* L. med ursprung i länder där förekomst av *Synchytrium endobioticum* (Schilbersky) Percival har påvisats	Utan att det påverkar de förbud som tillämpas på knölarna i bilaga III A 10, 11 och 12, officiellt uttalande att a) knölarna har sitt ursprung i områden som har påvisats vara fria från *Synchytrium endobioticum* (Schilbersky) Percival (alla raser utom ras 1, den vanliga europeiska rasen) och inga symptom på *Synchytrium endobioticum* (Schilbersky) Percival har iakttagits varken på produktionsplatsen eller i dess omedelbara närhet efter ingången av en tillräckligt lång tid eller b) bestämmelser som erkänns som likvärdiga med gemenskapens bestämmelser om bekämpning av *Synchytrium endobioticum* (Schilbersky) Percival i enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 15 har följts i ursprungslandet
25.2 Knölar av *Solanum tuberosum* L.	Utan att det påverkar bestämmelser som anges i bilaga III A 10, 11 och 12 samt i bilaga IV A I 25.1, officiellt uttalande att a) knölarna har sitt ursprung i länder som har påvisats vara fria från *Clavibacter michiganensis* spp. *sepedonicus* (Spieckermann et Kotthoff) Davis *et al.* eller b) bestämmelser som erkänns som likvärdiga med gemenskapens bestämmelser om bekämpning av *Clavibacter michiganensis* spp. *sepedonicus* (Spieckermann et Kotthoff) Davis *et al.* i enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 18 har följts i ursprungslandet
25.3 Knölar av *Solanum tuberosum* L., utom tidiga potatissorter, med ursprung i länder där förekomst av Potato spindle tuber viroid har påvisats	Utan att det påverkar de bestämmelser som tillämpas på knölar som anges i bilaga III A 10, 11 och 12 samt bilaga IV A I 25.1 och 25.2, groningshämmande åtgärder

Växter, växtprodukter och andra föremål	Särskilda krav
25.4 Knölar av *Solanum tuberosum* L. för plantering	Utan att det påverkar de bestämmelser som tillämpas på knölar som anges i bilaga III A 10, 11 och 12 samt i bilaga IV A I 25.1, 25.2 och 25.3, officiellt uttalande att knölarna har sitt ursprung på ett fält som har påvisats vara fritt från *Globodera rostochiensis* (Wollenweber) Behrens och *Globodera pallida* (Stone) Behrens och aa) antingen härrör knölarna från områden där *Pseudomanas solanacearum* (Smith) Smith inte förekommer, eller bb) i områden där *Pseudomanas solanacearum* (Smith) Smith, förekommer, härrör knölarna från en produktionsplats som befunnits fri från *Pseudomanas solanacearum* (Smith) Smith eller som räknas som fri från *Pseudomanas solanacearum* (Smith) Smith, som en följd av tillämpningen av en lämplig metod, vilken fastställs i enlighet med artikel 18, för att utrota *Pseudomanas solanacearum* (Smith) Smith och cc) rotknölarna antingen har sitt ursprung i områden där *Meloidogyne chitwoodi* Golden *et al.* (samtliga populationer) samt *Meloidogyne fallax* Karssen veterligen inte finns, eller dd) i områden där *Meloidogyne chitwoodi* Golden *et al.* (samtliga populationer) samt *Meloidogyne fallax* Karssen veterligen finns — och rotknölarna antingen kommer från en produktionsplats som har befunnits vara fri från *Meloidogyne chitwoodi* Golden *et al.* (samtliga populationer), samt *Meloidogyne fallax* Karssen, baserat på en årlig undersökning av värdväxter genom visuell kontroll av värdväxter vid lämpliga tidpunkter, och genom visuell kontroll både utvändigt och genom att man efter skörden skär av rotknölarna från potatisväxter som odlats på produktionsstället, eller — rotknölarna efter skörden slumpmässigt har utvalts och undersökts med avseende på symptom genom en lämplig metod för detta, eller provats i laboratorium liksom kontrollerats visuellt både utvändigt och genom att rotknölarna skurits av vid lämpliga tidpunkter och i samtliga fall vid tidpunkten för tillslutning av förpackningar eller containrar före utsläppande på marknaden i enlighet med bestämmelserna om förslutning i rådets direktiv 66/403/EEG av den 14 juni 1966 om saluföring av utsädespotatis [1] utan att några symptom på *Meloidogyne chitwoodi* Golden *et al.* (samtliga populationer) samt *Meloidogyne fallax* Karssen påträffats
25.5 Växter av Solanaceae för plantering, utom fröer, med ursprung i länder där förekomst av Potato stolbur mycoplasm har påvisats	Utan att det påverkar de bestämmelser som tillämpas på växter och knölar som anges i bilaga III A 10, 11, 12 och 13 samt i bilaga IV A I 25.1, 25.2, 25.3 och 25.4, officiellt uttalande att inga symptom på Potato stolbur mycoplasm har iakttagits på växterna på produktionsplatsen efter ingången av den senaste avslutade växtperioden
25.6 Växter av Solanaceae för plantering, utom knölar av *Solanum tuberosum* L. och inte heller fröer av *Lycopersicon lycopersicum* (L.) Karsten ex Farw., med ursprung i länder där förekomst av Potato spindle tuber viroid har påvisats	Utan att det påverkar de bestämmelser som tillämpas på växter som anges i bilaga III A 11 och 13 samt i bilaga IV A I 25.5, i tillämpliga fall, officiellt uttalande att inga symptom på Potato spindle tuber viroid har iakttagits på växter på produktionsplatsen efter ingången av den senaste avslutade växtperioden

[1] EGT 125, 11.7.1966, s. 2320/66. Direktivet senast ändrat genom kommissionens beslut 1999/742/EG (EGT L 297, 18.11.1999, s. 39).

Växter, växtprodukter och andra föremål	Särskilda krav
25.7 Växter av *Capsicum annuum* L., *Lycopersicon lycopersicum* (L.) Karsten ex Farw., *Musa* L., *Nicotiana* L. och *Solanum melongena* L. avsedda för plantering, dock inte frukter och fröer som härrör från länder där det har konstaterats att *Pseudomonas solanacearum* (Smith) Smith förekommer	Utan att det påverkar de bestämmelser som är tillämpliga på växterna enligt bilaga III A 11 och 13 och bilaga IV A I 25.5 och 25.6, beroende på fallet, ett officiellt uttalande om att a) växter som härrör från områden som har befunnits fria från *Pseudomonas solanacearum* (Smith) Smith eller b) inga symptom på *Pseudomonas solanacearum* (Smith) Smith har iakttagits på produktionsplatsen sedan början av den senaste avslutade växtperioden
25.8 Knölar av *Solanum tuberosum* L., som inte är avsedda för plantering	Utan att det påverkar de bestämmelser som är tillämpliga på knölarna enligt bilaga III A 12 och bilaga IV A I 25.1, 25.2 och 25.3, ett officiellt uttalande om att knölarna härrör från områden där *Pseudomonas solanacearum* (Smith) Smith inte befunnits förekomma
26. Växter av *Humulus lupulus* L. för plantering, utom fröer	Officiellt uttalande att inga symptom på *Verticillium alboatrum* Reinke och Berthold och *Verticillum dahliae* Klebahn har iakttagits på humleplantor på produktionsplatsen efter ingången av den senast avslutade växtperioden
27.1 Växter av *Dendranthema* (DC.) Des Moul., *Dianthus* L. och *Pelargonium* l'Hérit. ex Ait. för plantering, utom fröer	Officiellt uttalande att a) inga symptom på *Heliothis armigera* Hübner eller *Spodoptera littoralis* (Boisd.) har iakttagits på produktionsplatsen efter ingången av den senaste avslutade växtperioden eller b) växterna har genomgått lämplig behandling för att skydda dem mot dessa skadegörare
27.2 Växter av *Dendranthema* (DC.) Des Moul., *Dianthus* L. och *Pelargonium* l'Hérit. ex Ait. för plantering, utom fröer	Utan att det påverkar tillämpningen av de krav som tillämpas på växter som anges i bilaga IV A 1 27.1 a) inga tecken på *Spodoptera eridania* Cramer, *Spodoptera frugiperda* Smith eller *Spodoptera litura* (Fabricius) har iakttagits på produktionsplatsen efter ingången av den senaste avslutade växtperioden eller b) växterna har genomgått lämplig behandling för att skydda dem från dessa skadegörare
28. Växter av *Dendranthema* (DC.) Des Moul., för plantering, utom fröer	Utan att det påverkar de krav som tillämpas på växterna i bilaga IV A 1 27.1 och 27.2, officiellt uttalande att a) växterna är högst av tredje generation och härstammar från material som vid virologiska undersökningar har befunnits vara fritt från Chrysanthemum dvärgsjuka, eller härstammar i direkt led från material som under blomningen har undergått en officiell kontroll av ett representativt urval på 10 % av materialet och som vid denna kontroll har befunnits vara fritt från Chrysanthemum dvärgsjuka

Växter, växtprodukter och andra föremål	Särskilda krav
	b) växterna eller sticklingarna — kommer från platser som har kontrollerats officiellt minst en gång per månad under de tre månader som föregick avsändandet och på vilka inga symptom på *Puccinia horiana* Hennings har iakttagits under den perioden, och i vilkas närhet inga symptom på *Puccinia horiana* Hennings har påvisats förekomma under de tre månader som föregick exporten eller — har genomgått lämplig behandling mot *Puccinia horiana* Hennings c) i fråga om orotade sticklingar har inga symptom på *Didymella ligulicola* (Baker, Dimock et Davis) v. Arx iakttagits varken på sticklingarna eller på de växter som sticklingarna härstammar ifrån, eller att, i fråga om rotade sticklingar, inga symptom på *Didymella ligulicola* (Baker, Dimock et Davis) v. Arx har iakttagits vare sig på sticklingarna eller på växtplatsen
29. Växter av *Dianthus* L. för plantering, utom fröer	Utan att det påverkar de krav som tillämpas på växterna i bilaga IV A I 27.1 och 27.2, officiellt uttalande att — växterna härstammar i direkt led från moderplantor som vid officiellt godkända undersökningar, utförda minst en gång under de två föregående åren, har befunnits vara fria från *Erwinia chrysanthemi* pv. *dianthicola* (Hellmers) Dickey, *Pseudomonas caryophylli* (Burkholder) Starr et Burkholder och *Phialophora cinerescens* (Wollenw.) Van Beyma — inga symptom på ovannämnda skadegörare har iakttagits på växterna
30. Lökar av *Tulipa* L. och *Narcissus* L., utom lökar för vilka det av deras emballage eller på annat sätt skall framgå att de är avsedda för försäljning till slutliga konsumenter som inte bedriver yrkesmässig produktion av snittblommor	Officiellt uttalande att inga symptom på *Ditylerichus dipsaci* (Kühn) Filipjev har iakttagits på växterna efter ingången av den senast avslutade växtperioden
31. Växter av *Pelargonium* l'Hérit. ex Ait. för plantering, utom fröer, med ursprung i länder där förekomst av Tomato ringspot virus har påvisats	Utan att det påverkar tillämpningen av de krav som tillämpas på de växter som anges i bilaga IV A I 27.1 och 27.2
a) där förekomst av *Xiphinema americanum* Cobb *sensu lato* (icke-europeiska populationer) eller av andra smittbärare av Tomato ringspot virus inte har påvisats	Officiellt uttalande att växterna a) härstammar direkt från produktionsplatser som har påvisats vara fria från Tomato ringspot virus eller b) är högst av fjärde generationer och härstammar från moderplantor som vid officiellt godkända virologiska undersökningar har befunnits vara fria från Tomato ringspot virus
b) där förekomst av *Xiphinema americanum* Cobb *sensu lato* (icke-europeiska populationer) eller av andra smittbärare av Tomato ringspot virus har påvisats	Officiellt uttalande att växterna a) härstammar direkt från produktionsplatser som har påvisats vara fria från Tomato ringspot virus i jorden eller på växterna eller

Växter, växtprodukter och andra föremål	Särskilda krav
	b) är högst av andra generationer och härstammar från moderplantor som vid officiellt godkända virologiska undersökningar har befunnits vara fria från Tomato ringspot virus
32.1 Växter av *Apium graveolens* L., *Argyranthemum* spp., *Aster* spp., *Brassica* spp., *Capsicum annuum* L., *Cucumis* spp., *Dendranthema* (DC.) Des Moul., *Dianthus* L. och hybrider, *Exacum* spp. *Gerbera* Cass., *Gypsophila* L., *Lactuca* spp., *Leucanthemum* L., *Lupinus* L., *Lycopersicon lycopersicum* (L.) Karsten ex Farw., *Solanum melongena* L., *Tanacetum* L. och *Verbena* L. för plantering, utom fröer, med ursprung i länder där det har säkerställts i enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 18 att förekomst av följande relevanta skadegörare inte har påvisats — *Amauromyza maculosa* (Malloch) — *Liriomyza bryoniae* (Kaltenbach) — *Liriomyza huidobrensis* (Blanchard) — *Liriomyza sativae* Blanchard — *Liriomyza trifolii* (Burgess)	Utan att det påverkar tillämpningen av de bestämmelser som tillämpas på de växter som anges i bilaga III A 11 och 13 samt i bilaga IV A I 27.1, 27.2, 28 och 29, i tillämpliga fall, officiellt uttalande att a) antingen har inga tecken på någon av de relevanta skadegörarna iakttagits vid officiella kontroller som utförts på produktionsplatsen minst en gång per månad under de tre månader som föregick exporten eller b) växterna har kontrollerats omedelbart före exporten och har befunnits vara fria från tecken på de relevanta skadegörarna och har genomgått lämplig behandling avsedd att utrota de relevanta skadegörarna
32.2 Växter av arter som omfattas av bilaga IV A I 32.1 för plantering, utom fröer, med ursprung i länder i Amerika eller i något annat tredje land som inte omfattas av bilaga IV A I 32.1	Utan att det påverkar tillämpningen av de bestämmelser som tillämpas på de växter som anges i bilaga III A 11 och 13 samt i bilaga IV A I 27.1, 27.2, 28, 29, och 32.1, i tillämpliga fall, officiellt uttalandet att inga tecken på *Amauromyza maculosa* (Malloch), *Liriomyza bryoniae* (Kaltenbach), *Liriomyza huidobrensis* (Blanchard), *Liriomyza sativae* Blanchard eller *Liriomyza trifolii* (Burgess) har iakttagits på produktionsplatsen vid officiella kontroller som utförts minst en gång per månad under de tre månader som föregick exporten
32.3 Andra örtartade arter än de som omfattas av bilaga IV A I 32.1, för plantering, utom fröer, med ursprung i länder som inte omfattas av bilaga IV A I 32.1	Utan att det påverkar tillämpningen av de bestämmelser som tillämpas på de växter som anges i bilaga III A 11 och 13 samt i bilaga IV A I 27.1, 27.2, 28 och 29, i tillämpliga fall, officiellt uttalande att a) inga tecken på *Amauromyza maculosa* (Malloch) eller *Linomyza sativae* Blanchard har iakttagits vid officiella kontroller som utförts på produktionsplatsen före exporten eller b) växterna har kontrollerats omedelbart före exporten och har befunnits vara fria från tecken på de relevanta skadegörarna och har genomgått lämplig behandling avsedd att utrota de relevanta skadegörarna
33. Växter med rötter, planterade eller avsedda för plantering, odlade på friland	Officiellt uttalande att produktionsplatsen har påvisats vara fri från *Clavibacter michiganensis* spp. *sepedonicus* (Spieckermann et Kotthoff) Davis *et al.*, *Globodera pallida* (Stone) Behrens, *Globodera rostochiensis* (Wollenweber) Behrens och *Synchytrium endobioticum* (Schilbersky) Percival

Växter, växtprodukter och andra föremål	Särskilda krav
34. Jord och odlingssubstrat som är vidhängande eller följer med växterna, och som helt eller delvis består av jord eller fasta organiska ämnen såsom växtdelar, humus, inklusive torv eller bark eller något fast oorganiskt ämne, avsedda att bibehålla växternas livskraft, med ursprung i — Turkiet — Vitryssland, Estland, Lettland, Litauen, Moldavien, Ryssland, Ukraina — icke-europeiska länder utom Cypern, Egypten, Israel, Libyen, Malta, Marocko, Tunisien	Officiellt uttalande att a) odlingssubstratet vid tiden för planteringen — antingen var fritt från jord och organiskt material eller — var fritt från insekter och skadliga nematoder och genomgick en lämplig undersökning eller värmebehandling eller gasning för att säkerställa att det var fritt från andra skadegörare eller — genomgick en lämplig värmebehandling eller gasning för att säkerställa att det var fritt från andra skadegörare och b) efter planteringen — har antingen lämpliga åtgärder vidtagits för att säkerställa att odlingssubstratet har bevarats fritt från skadegörare eller — har växterna inom två veckor före avsändandet skakats fria från substratet så att endast den minsta mängd som är nödvändig för att bibehålla livskraften under transporten, och om de planteras om uppfyller det odlingssubstrat som används de krav som fastställs i a
35.1 Växter av *Beta vulgaris* L. för plantering, utom fröer	Officiellt uttalande att inga symptom på Beet curly top virus (icke-europeiska isolat) har iakttagits på produktionsplatsen efter ingången av den senaste avslutade växtperioden
35.2 Växter av *Beta vulgaris* L. för plantering, utom fröer, med ursprung i länder där förekomst av Beet leaf curl virus har påvisats	Utan att det påverkar tillämpningen av de krav som tillämpas på växter som anges i bilaga IV A I 35.1, officiellt uttalande att a) förekomst av Beet leaf curl virus inte har påvisats i produktionsområdet och b) inga symptom på Beet leaf curl virus har iakttagits på produktionsplatsen eller i dess omedelbara närhet efter ingången av den senaste avslutade växtperioden
36.1 Växter av *Ficus* L. avsedda för plantering, dock inte fröer	Ett officiellt uttalande om att a) produktionsplatsen har befunnits fri från *Thrips palmi* Karny vid de officiella inspektioner som utförts minst en gång i månaden tre månader före exporten, eller b) varupartiet har genomgått lämplig behandling för att försäkra att det är fritt från Thysanoptera, eller c) växterna har odlats i växthus där officiella åtgärder har vidtagits för att spåra förekomsten av *Thrips palmi* Karny under en lämplig period, och att det inte kunnat påvisas någon *Thrips palmi* Karny under denna observationsperiod

Växter, växtprodukter och andra föremål	Särskilda krav
36.2 Växter, utom *Ficus* L., avsedda för plantering, dock inte fröer	Ett officiellt uttalande om att a) växterna har sitt ursprung i ett land som befunnits fritt från *Thrips palmi* Karny, eller b) produktionsplatsen har befunnits fri från *Thrips palmi* Karny vid de officiella inspektioner som utförts minst en gång i månaden tre månader före exporten, eller c) varupartiet har genomgått lämplig behandling för att säkerställa att det är fritt från Thysanoptera
37. Växter av Palmae för plantering, utom fröer, med ursprung i icke-europeiska länder	Utan att det påverkar tillämpningen av det förbud som tillämpas på växter som anges i bilaga III A 17, i tillämpliga fall, officiellt uttalande att a) växterna antingen har sitt ursprung i ett område som har påvisats vara fritt från Palm lethal yellowing mycoplasm och Cadang-Cadang viroid, och inga symptom har iakttagits på produktionsplatsen eller i dess omedelbara närhet efter ingången av den senaste avslutade växtperioden eller b) inga symptom på Palm lethal yellowing mycoplasm och Cadang-Cadang viroid har iakttagits på växterna efter ingången av den senaste avslutade växtperioden, och växter på produktionsplatsen med symptom som väcker misstanke om angrepp av skadegörarna har utrotats på den platsen och växterna har genomgått lämplig behandling för att befria dem från *Myndus crudus* Van Duzee c) i fråga om växter i vävnadskultur, härstammat växterna från växter som uppfyllde kraven i a eller b
38.1 Växter av *Camellia* L. för plantering, utom fröer, med ursprung i icke-europeiska länder	Officiellt uttalande att a) växterna har sitt ursprung i områden som har påvisats vara fria från *Ciborinia camelliae* Kohn eller b) inga symptom på *Ciborinia camelliae* Kohn har iakttagits på produktionsplatsen efter ingången av den senaste avslutade växtperioden
38.2 Växter av *Fuchsia* L. för plantering, utom fröer, med ursprung i Förenta staterna eller Brasilien	Officiellt uttalande att inga symptom på *Aculops fuchsiae* Keifer har iakttagits på produktionsplatsen och att omedelbart före exporten har växterna kontrollerats och befunnits vara fria från *Aculops fuchsiae* Keifer
39. Träd och buskar för plantering, utom fröer och växter i vävnadskultur, med ursprung i tredje land utom europeiska länder och Medelhavsländer	Utan att det påverkar tillämpningen av de bestämmelser som tillämpas på växter som anges i bilaga III A 1, 2, 3, 9, 13, 15, 16, 17 och 18, i bilaga III B 1 samt i bilaga IV A I 8.1, 8.2, 9, 10, 11.1, 11.2, 12, 13.1, 13.2, 14, 15, 17, 18, 19.1, 19.2, 20, 22.1, 22.2, 23.1, 23.2, 24, 25.5, 25.6, 26, 27.1, 27.2, 28, 29, 32.1, 32.2, 33, 34, 36.1, 36.2, 37, 38.1 och 38.2, i tillämpliga fall, officiellt uttalande att växterna — är rena (dvs. fria från växtavfall) och fria från blommor och frukter

Växter, växtprodukter och andra föremål	Särskilda krav
	— har odlats i plantskolor — har kontrollerats vid lämpliga tidpunkter och före exporten och har befunnits vara fria från symptom på skadegörare, virus och virusliknande organismer, och antingen befunnits vara fria från tecken eller symptom på skadliga nematoder, insekter, kvalster och svampar, eller har genomgått lämplig behandling för att eliminera dessa skadegörare
40. Lövfallande träd och buskar för plantering, utom fröer och växter i vävnadskultur, med ursprung i tredje land utom europeiska länder och Medelhavsländer	Utan att det påverkar tillämpningen av de bestämmelser som tillämpas av de bestämmelser som tillämpas på växter som anges i bilaga III A 1, 2, 3, 9, 13, 15, 16, 17 och 18, bilaga III B 1, samt i bilaga IV A I 8.1, 8.2, 9, 10, 11.1, 11.2, 12, 13.1, 13.2, 14, 15, 17, 18, 19.1, 19.2, 20, 22.1, 22.2, 23.1, 23.2, 24, 25.5, 25.6, 26, 27.1, 27.2, 28, 29, 32.1, 32.2, 33, 34, 36.1, 36.2, 37, 38.1 och 38.2 i tillämpliga fall, officiellt uttalande att växterna befinner sig i vila och är utan blad
41. Ettåriga och tvååriga växter, utom Gramineae, för plantering, utom fröer, med ursprung i tredje land utom europeiska länder och Medelhavsländer	Utan att det påverkar tillämpningen av de bestämmelser som tillämpas på växter som anges i bilaga III A 11 och 13 samt i bilaga IV A I 25.5, 25.6, 32.1, 32.2, 32.3, 33, 34, 35.1 och 35.2 i tillämpliga fall, officiellt uttalande att växterna — har odlats i plantskolor — är fria från trasiga växtdelar och fria från blommor och frukter — har kontrollerats vid lämpliga tidpunkter och före exporten, och — har befunnits vara fria från symptom på skadliga bakterier, virus och virusliknande organismer, och — antingen befunnits vara fria från tecken eller symptom på skadliga nematoder, insekter, kvalster och svampar, eller har genomgått lämplig behandling för att eliminera dessa skadegörare
42. Växter av familjen Gramineae av fleråriga prydnadsgräs av underfamiljerna Bambusoideae, Panicoideae och av släktena *Buchloe*, *Bouteloua* Lag., *Calamagrostis*, *Cortaderia* Stapf., *Glyceria* R. Br., *Hakonechloa* Mak. ex Honda, *Hystrix*, *Molinia*, *Phalaris* L., *Shibataea*, *Spartina* Schreb., *Stipa* L. och *Uniola* L. för plantering, utom fröer, med ursprung i andra länder än europeiska länder och Medelhavsländer	Utan att det påverkar tillämpningen av de krav som tillämpas på växter som anges i bilaga IV A I 33 och 34 i tillämpliga fall, officiellt uttalande att växterna — har odlats i plantskolor och — är fria från trasiga växtdelar och fria från blommor och frukter och — har kontrollerats vid lämpliga tidpunkter och före exporten och — har befunnits vara fria från symptom på skadliga bakterier, virus och virusliknande organismer och — antingen befunnits vara fria från tecken eller symptom på skadliga nematoder, insekter, kvalster och svampar, eller har genomgått lämplig behandling för att eliminera dessa skadegörare

Växter, växtprodukter och andra föremål	Särskilda krav
43. Växter med naturlig eller artificiell dvärgväxt som är avsedda för plantering, dock inte frön, med ursprung i icke-europeiska länder	Utan att det påverkar de bestämmelser som gäller de växter som finns förtecknade i bilaga III A 1, 2, 3, 9, 13, 15, 16, 17 och 18, i bilaga III B 1, och bilaga IV A I, 8.1, 9, 10, 11.1, 11.2, 12, 13.1, 13.2, 14, 15, 17, 18, 19.1, 19.2, 20, 22.1, 22.2, 23.1, 23.2, 24, 25.5, 25.6, 26, 27.1, 27.2, 28, 32.1, 32.2, 33, 34, 36.1, 36.2, 37, 38.1, 38.2 och 39, 40 och 42 – där det är lämpligt, officiellt uttalande att: a) växterna, inbegripet de som samlats in direkt från sin naturliga miljö, skall ha vuxit, odlats och formats under minst två på varandra följande år före avsändandet i officiellt registrerade plantskolor, som är underställda ett officiellt övervakat kontrollprogram b) växterna i de plantskolor som avses i a) skall aa) under den period (minst) som avses i a) — krukas in i krukor som placeras på hyllor minst 50 cm ovanför marken — ha undergått lämplig behandling för att säkerställa att de är fria från icke-europeiska rostsvampar — den aktiva beståndsdelen, koncentrationen och dagen för behandlingen skall återges i det sundhetscertifikat som föreskrivs i artikel 7 i detta direktiv under rubriken ”Sanering och/eller desinfektion” — ha undergått officiell kontroll minst sex gånger per år med lämpliga mellanrum för att undersöka förekomsten av de skadegörare som finns förtecknade i bilagorna till direktivet. Dessa kontroller, som också skall utföras på växter i områden som gränsar till de planskolor som avses i a), skall åtminstone genom visuell undersökning av varje rad på fältet eller plantskolan och genom visuell undersökning av alla växtdelar ovanför odlingssubstratet, och stickprov skall göras på minst 300 växter av ett släkte om släktet omfattar högst 3 000 växter eller på 10 % av växterna om det finns mer än 3 000 växter av släktet — vid dessa kontroller ha befunnits vara fria från de berörda skadegörare som fastställs i strecksatsen ovan. Angripna växter skall avlägsnas. De återstående växterna skall om det behövs grundligt behandlas, samt kvarhållas under en lämplig period och kontrolleras så att det kan säkerställas att de är fria från skadegörarna i fråga — ha odlats antingen i ett oanvänt artificiellt odlingssubstrat eller i ett naturligt odlingssubstrat som har behandlats genom gasning eller med lämplig värmebehandling och efteråt kontrollerats och konstaterats vara fria från alla skadegörare — ha vårdats under omständigheter som ger en garanti för att odlingssubstratet har hållits fritt från skadegörare, samt inom två veckor före avsändandet ha — skakats och tvättats i rent vatten för att avlägsna det ursprungliga odlingssubstratet och hållits med bara rötter, eller

Växter, växtprodukter och andra föremål	Särskilda krav
	— skakats och tvättats i rent vatten för att avlägsna det ursprungliga växtsubstratet och återplanterats i odlingssubstrat som uppfyller villkoren i (aa) femte strecksatsen, eller — ha undergått lämplig behandling för att säkerställa att odlingssubstratet är fritt från skadegörare – den aktiva beståndsdelen, koncentrationen och dagen för behandlingen skall återges i det sundhetscertifikat, som föreskrivs i artikel 7 i detta direktiv under rubriken "Sanering och/eller desinfektion" bb) förpackas i förslutna behållare som har förseglats officiellt och som är märkta med den registrerade plantskolans registreringsnummer — detta nummer skall också anges under rubriken Tilläggsdeklaration på det sundhetscertifikat som föreskrivs i artikel 7 i detta direktiv, för att göra det möjligt att identifiera försändelserna
44. Örtartade fleråriga växter för plantering, utom fröer, av familjerna Caryophylaceae (utom *Dianthus* L.), Compositae [utom *Dendranthema* (DC.) Des Moul.], Cruciferae, Leguminosae och Rosaceae (utom *Fragaria* L.), med ursprung i andra tredje länder än europeiska länder och Medelhavsländer	Utan att det påverkar tillämpnigen av de krav som tillämpas på växter som anges i bilaga IV A I 32.1, 32.2, 32.3, 33 och 34 i förekommande fall officiellt uttalande att växterna — har odlats i plantskolor, och — är fria från trasiga växtdelar, blommor och frukter — har kontrollerats vid lämpliga tidpunkter och före exporten, och — har befunnits vara fria från symptom på skadliga bakterier, virus och virusliknande organismer och — antingen befunnits vara fria från tecken eller symptom på skadliga nematoder, insekter, kvalster och svampar, eller har genomgått lämplig behandling för att eliminera dessa skadegörare
45. Växter av *Euphorbia pulcherrima* Willd. för plantering, utom fröer, med ursprung i länder där förekomst av *Bemisia tabaci* Genn. (icke-europeiska populationer) har konstaterats	Officiellt uttalande att — växterna har sitt ursprung i områden som har påvisats vara fria från *Bemisia tabaci* Genn. sind eller — inga tecken på Bemisia tabaci Genn. har iakttagits på växter på produktionsplatsen vid officiella kontroller som utförts minst en gång per månad under de tre månader som föregick exporten
45.1 Växter av *Lycopersicon lycopersicum* (L.) Karsten ex Farw. avsedda för plantering, dock inte frön, som har sitt ursprung i länder där Tomato Yellow Leaf-Viruset veterligen finns	Utan att det påverkar de krav som är tillämpliga på växter som förtecknas i bilaga III A 13 och bilaga IV A I 25.5, 25.6 och 25.7 när så är lämpligt
a) där *Bemisia tabaci* Genn. veterligen inte finns	Officiellt uttalande att inte några symptom på Tomato Yellow Leaf Curlviruset har observerats på växterna

Växter, växtprodukter och andra föremål	Särskilda krav
b) där *Bemisia tabaci* Genn. veterligen finns	Officiellt uttalande, att a) inte några symptom på Tomato Yellow Leaf Curl-viruset har observerats på växterna och att aa) växterna har sitt ursprung i områden som veterligen är fria från *Bemisia tabaci* Genn. eller bb) produktionsstället har befunnits vara fritt från *Bemisia tabaci* Genn. vid officiella kontroller som har utförts minst en gång i månaden under tre månaden före export eller b) inga symptom på Tomato Yellow Leaf Curl-viruset har observerats på produktionsstället och produktionsstället har underkastats lämplig behandling och övervakning i syfte at garantera frånvaron av *Bemisia tabaci* Genn.
46. Växter för plantering, utom fröer, lökar, potatisknölar, blomsterknölar eller jordstammar, med ursprung i länder där förekomst av de relevanta skadegörarna har påvisats Relevanta skadegörare är — Bean golden mosaic virus — Cowpea mild mottle virus — Lettuce infectious yellows virus — Pepper mild tigré virus — Squash leaf curl virus — andra virus som överförs av *Bemisia tabaci* Genn.	Utan att det påverkar tillämpningen av de krav som tillämpas på växter som anges i bilaga III A 13 och i bilaga IV A I 25.5, 25.6, 32.1, 32.2, 32.3, 35.1, 35.2 44, 45 och 45.1 i tillämpliga fall
a) Där förekomst av *Bemisia tabaci* Genn. (icke-europeiska populationer) eller andra smittbärare av de relevanta skadegörarna inte har påvisats	officiellt uttalande att inga symptom på relevanta skadegörare har iakttagits på växterna under deras avslutade växtperiod
b) Där förekomst av *Bemisia tabaci* Genn. (icke-europeiska populationer) eller andra smittbärare av de relevanta skadegörarna har påvisats	officiellt uttalande att inga symptom på relevanta skadegörare har iakttagits på växterna under en tillräckligt lång period och a) växterna har sitt ursprung i områden som har påvisats vara fria från *Bemisia tabaci* Genn. och andra smittbärare av de relevanta skadegörarna eller b) produktionsplatsen har befunnits vara fri från *Bemisia tabaci* Genn. och andra smittbärare av de relevanta skadegörarna vid officiella kontroller som har utförts vid lämpliga tidpunkter eller

Växter, växtprodukter och andra föremål	Särskilda krav
	c) växterna har genomgått en lämplig behandling avsedd att utrota *Bemisia tabaci* Genn.
47. Fröer av *Helianthus annuus* L.	Officiellt uttalande att a) fröerna har sitt ursprung i områden som har påvisats vara fria från *Plasmopara halstedii* (Farlow) Berl. et de Toni eller b) fröerna, utom de fröer som har producerats av sorter som är resistenta mot alla raser av *Plasmopara halstedii* (Farlow) Berl. et de Toni som förekommer på produktionsområdet, har genomgått lämplig behandling mot *Plasmopara halstedii* (Farlow) Berl. et de Toni
48. Fröer av *Lycopersicon lycopersicum* (L.) Karsten ex Farw.	Officiellt uttalande att fröerna har erhållits genom en lämplig syraextraktionsmetod eller en likvärdig metod som är godkänd i enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 18 och a) antingen har fröerna sitt ursprung i områden där förekomst av *Clavibacter michiganensis* spp. *michiganensis* (Smith) Davis *et al.*, *Xanthomonas campestris* pv. *vesicatoria* (Doidge) Dye och Potato spindle tuber viroid inte har påvisats eller b) inga symptom på sjukdomar orsakade av de skadegörarna har iakttagits på växterna på produktionsplatsen under deras avslutade växtperiod eller c) fröerna har genomgått officiell undersökning av ett representativt urval beträffande åtminstone dessa skadegörare och med användande av lämpliga metoder och har i denna undersökning befunnits vara fria från dessa skadegörare
49.1 Fröer av *Medicago sativa* L.	Officiellt uttalande att a) inga symptom på *Ditylenchus dipsaci* (Kühn) Filipjev har iakttagits på produktionsplatsen efter ingången av den senaste avslutade växtperioden och att *Ditylenchus dipsaci* (Kühn) Filipjev inte har upptäckts vid laboratorieundersökning av ett representativt urval eller b) gasning har skett före exporten
49.2 Fröer av *Medicago sativa* L. med ursprung i länder där förekomst av *Clavibacter michiganensis* spp. *insidiosus* Davis *et al.* har påvisats	Utan att det påverkar de krav som tillämpas på växter som anges i bilaga IV A I 49.1, officiellt uttalande att a) förekomst av *Clavibacter michiganensis* spp. *insidiosus* Davis *et al.* inte har påvisats på brukningsenheten eller i dess omedelbara närhet under de senaste tio åren antingen b) — hör grödan till en sort som har förklarats vara mycket resistent mot *Clavibacter michiganensis* spp. *insidiosus* Davis *et al.* eller — hade grödan vid skörden ännu inte kommit in i sin fjärde avslutade växtperiod från sådden och grödan hade gett endast en fröskörd tidigare eller

Växter, växtprodukter och andra föremål	Särskilda krav
	— överstiger inte innehållet av avfall, fastställt i enlighet med de bestämmelser som tillämpas för certifiering av utsäde som säljs inom gemenskapen inte 0,1 % av vikten c) inga symptom på *Claviabactor michiganensis* spp. *insidiosus* Davis *et. al.* har iakttagits på produktionsplatsen eller på någon intilliggande gröda av *Medicago sativa* L. under de senaste avslutade växtperioderna, eller, i tillämpliga fall, de två senaste växtperioderna d) grödan har odlats på mark där ingen tidigare gröda av *Medicago sativa* L. har odlats under de tre år som föregick sådden
50. Fröer av *Oryza sativa* L.	Officiellt uttalande att a) fröerna har undersökts officiellt vid lämpliga nematologiska undersökningar och har befunnits vara fria från *Aphelenchoides besseyi* Christie eller b) fröerna har genomgått en lämplig behandling med varmt vatten eller annan lämplig behandling mot *Aphelenchoides besseyi* Christie
51. Fröer av *Phaseolus* L.	Officiellt uttalande att a) fröerna har sitt ursprung i områden som är fria från *Xanthomonas campestris* pv. *phaseoli* (Smith) dye eller b) ett representativt urval av fröerna har undersökts och har vid undersökningen befunnits vara fritt från *Xanthomonas campestris* pv. *phaseoli* (Smith) Dye
52. Fröer av *Zea mays* L.	Officiellt uttalande att a) fröerna har sitt ursprung i områden som har påvisats vara fritt från *Erwinia stewartii* (Smith) Dye eller b) ett representativt urval av fröerna har undersökts och har vid undersökningen befunnits vara fritt från *Erwinia stewartii* (Smith) Dye
53. Utsäde av släktena *Triticum Secale* och *X Triticosecale* från Afghanistan, Indien, Irak, Mexiko, Nepal, Pakistan och USA där *Tilletia indica* Mitra har påträffats	Officiellt uttalande om att utsädet har sitt ursprung i ett område där det är känt att *Tilletia indica* Mitra inte förekommer. Namnet på området skall anges som avses i artikel 7
54. Spannmål av släktena *Triticum, Secale* och *X Triticosecale* från Afghanistan, Indien, Irak, Mexiko, Nepal, Pakistan och USA där *Tilletia indica* Mitra har påträffats	Officiellt uttalande om i) att spannmålen antingen har sitt ursprung i ett område där det är känt att *Tilletia indica* Mitra inte förekommer, varvid namnet på området eller områdena skall anges i det sundhetsintyg som avses i artikel 7, under rubriken ”ursprungsort”, eller

Växter, växtprodukter och andra föremål	Särskilda krav
	ii) att inga symptom på *Tilletia indica* Mitra har iakttagits på växterna på produktionsplatsen under deras senaste avslutade vegetationsperiod, och att representativa prov av spannmålen tagits både vid skörd och före transport, att proven kontrollerats och befunnits fria från *Tilletia indica* Mitra, den senare skall anges i det sundhetsintyg som avses i artikel 7, i rubriken "produktnamn", som "testad och funnits vara fri fran *Tilletia indica Mitra*"

Avsnitt II

VÄXTER, VÄXTPRODUKTER OCH ANDRA FÖREMÅL MED URSPRUNG INOM GEMENSKAPEN

Växter, växtprodukter och andra föremål	Särskilda krav
1. Trä av *Castanea* Mill.	a) Officiellt uttalande att träet har sitt ursprung i områden som har påvisats vara fria från *Cryphonectria parasitica* (Murrill) Barr eller b) träet är barkat
2. Trä av *Platanus* L., inklusive trä som inte har kvar sin naturliga rundade yta	a) Officiellt uttalande att träet har sitt ursprung i områden som har påvisats vara fria från *Ceratocystis fimbriata* f.sp. *platani* Walter eller b) det skall framgå genom märkningen "Kiln-dried", eller "K.D." eller en annan internationellt godkänd märkning på träet eller på dess emballage i enlighet med gällande handelsbruk, att träet vid tidpunkten för bearbetningen har torkats i torkugn efter ett lämpligt tids-/temperaturschema så att vattenhalten är under 20 % av torrsubstansen
3. Lös bark av *Castanea* Mill.	Officiellt uttalande att a) träet har sitt ursprung i området som har påvisats vara fria från *Cryphonectria parasitica* (Murrill) Barr bekannt eller b) försändelsen har genomgått gasning eller annan lämplig behandling mot *Cryphonectria parasitica* (Murrill) Barr
4. Växter av *Pinus* L. för plantering, utom fröer	Officiellt uttalande att inga symptom på *Scirrhia pini* Funk et Parker har iakttagits på produktionsplatsen eller i dess omedelbara närhet efter ingången av den senaste avslutade växtperioden
5. Växter av *Abies* Mill., *Larix* Mill., *Picea* A. Dietr., *Pinus* L., *Pseudotsuga* Carr. och *Tsuga* Carr. för plantering, utom fröer	Utan att det påverkar tillämpningen av de krav som tillämpas på växter som anges i bilaga IV A II 4, i tillämpliga fall, officiellt uttalande att inga symptom på *Melampsora medusae* Thümen har iakttagits på produktionsplatsen eller i dess omedelbara närhet efter ingången av den senaste avslutade växtperioden
6. Växter av *Populus* L. för plantering, utom fröer	Officiellt uttalande att inga symptom på *Melampsora medusae* Thümen har iakttagits på produktionsplatsen eller i dess omedelbara närhet efter ingången av den senaste avslutade växtperioden

Växter, växtprodukter och andra föremål	Särskilda krav
7. Växter av *Castanea* Mill. och *Quercus* L. för plantering, utom fröer	Officiellt uttalande att a) träet har sitt ursprung i områden som har påvisats vara fria från *Cryphonectria parasitica* (Murrill) Barr eller b) inga symptom på *Cryphonectria parasitica* (Murrill) Barr har iakttagits på produktionsplatsen eller i dess omedelbara närhet efter ingången av den senaste avslutade växtperioden
8. Växter av *Platanus* L. för plantering utom fröer	Officiellt uttalande att a) träet har sitt ursprung i ett område som har påvisats vara fritt från *Ceratocystis fimbriata* f.sp. *platani* Walter eller b) inga symptom på *Ceratocystis fimbriata* f.sp. *platani* Walter har iakttagits på produktionsplatsen eller i dess omedelbara närhet efter ingången av den senaste avslutade växtperioden
9. Växter av *Chaenomeles* Lindl., *Cotoneaster* Ehrh., *Crataegus* L., *Cydonia* Mill., *Eriobotrya* Lindl., *Malus* Mill., *Mespilus* L., *Pyracantha* Roem., *Pyrus* L., *Sorbus* L. utom *Sorbus intermedia* (Ehrh.) Pers. och *Stranvaesia* Lindl. för plantering, utom fröer	Officiellt uttalande att a) växterna har sitt ursprung i zoner som har förklarats vara fria från *Erwinia amylovora* (Burr.) Winsl. *et al.* i enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 18 eller b) de växter på produktionsfältet och i dess omedelbara närhet som har visat symptom på *Erwinia amylovora* (Burr.) Winsl. *et al.*, har rensats ut
10. Växter av *Citrus* L., *Fortunella* Swingle, *Poncirus* Raf. och hybrider av dessa, utom frukter och fröer	Officiellt uttalande att a) växterna har sitt ursprung i områden som har konstaterats vara fria från *Spiroplasma citri* Saglio *et al.*, *Phoma tracheiphila* (Petri), Kanchaveli och Gikashvili, Citrus vein enation woody gall och Citrus tristeza virus (europeiska stammar) eller b) växterna härstammar från ett certifieringsprogram som kräver att de härstammar i direkt led från material som har förvarats under lämpliga förhållanden och som har genomgått officiell undersökning i varje enskilt fall med lämpliga indikatorer eller likvärdiga metoder som har godkänts i enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 18, beträffande åtminstone Citrus vein enation woody gall, och som hela tiden har odlats i ett insektsäkert växthus eller i en isolerad bur, och på vilket inga symptom på *Spiroplasma citri* Saglio *et al.*, *Phoma tracheiphila* Petri) Kanchaveli och Gikashvili, Citrus tristeza virus (europeiska stammar) och Citrus vein enation woody gall har iakttagits eller c) växterna — härstammar från ett certifieringsprogram som kräver att de härstammar i direkt led från material som har förvarats under lämpliga förhållanden och som har genomgått officiell undersökning i varje enskilt fall med lämpliga indikatorer eller likvärdiga metoder som har godkänts i enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 18, beträffande åtminstone Citrus vein enation woody gall och Citrus tristeza virus (europeiska stammar), och som vid denna undersökning har befunnits vara fritt från Citrus tristeza virus (europeiska stammar, och som har certifierats vara fritt från åtminstone Citrus tristeza virus (europeiska stammar) vid officiell undersökning av varje enskilt fall som utförs i enlighet med de metoder som nämns i denna strecksats och

Växter, växtprodukter och andra föremål	Särskilda krav
	— har kontrollerats och inga symptom på *Spiroplasma citri* Saglio *et al.*, *Phoma tracheiphila* (Petri) Kanchaveli och Gikashvili och på Citrus vein enation woody gall och Citrus tristeza virus har iakttagits efter ingången av den senaste avslutade växtperioden
11. Växter av Araceae, Marantaceae, Musaceae, *Persea* spp. och Strelitziaceae, rotade eller med vidhängande eller medföljande odlingssubstrat	Officiellt uttalande att a) inga angrepp av *Radopholus similis* (Cobb) Thorne har iakttagits på produktionsplatsen efter ingången av den senaste avslutade växtperioden eller b) jord och rötter från misstänkta växter har genomgått officiell nematologisk undersökning efter ingången av den senaste avslutade växtperioden beträffande åtminstone *Radopholus similis* (Cobb) Thorne och har vid denna undersökning befunnits vara fria från den skadegöraren
12. Växter av *Fragaria* L., *Prunus* L. och *Rubus* L. för plantering, utom fröer	Officiellt uttalande att a) växterna har sitt ursprung i områden som har påvisats vara fria från relevanta skadegörare eller b) inga symptom på sjukdomar orsakade av de relevanta skadegörarna har iakttagits efter ingången av den senaste avslutade växtperioden Relevanta skadegörare — på *Fragaria* L. är — *Phytophthora fragariae* Hickman var *fragariae* — Arabis mosaic virus — Raspberry ringspot virus — Strawberry crinkle virus — Strawberry latent ringspot virus — Strawberry mild yellow edge virus — Tomato black ring virus — *Xanthomonas fragariae* Kennedy et King — på *Prunus* L. är — Apricot chlorotic leafroll mycoplasm — *Xanthomonas campestris* pv. *pruni* (Smith) Dye — på *Prunus persica* (L.) Batsch: *Pseudomonas syringae* pv. *persicae* (Prunier *et al.*) Young *et al.* — på *Rubus* L. är — Arabis mosaic virus — Raspberry ringspot virus — Strawberry latent ringspot virus — Tomato black ring virus.

Växter, växtprodukter och andra föremål	Särskilda krav
13. Växter av *Cydonia* Mill. och *Pyrus* L. för plantering, utom fröer	Utan att det påverkar tillämpningen av de krav som tillämpas på växter som anges i bilaga IV A II 9, officiellt uttalande att a) växterna har sitt ursprung i områden som har påvisats vara fria från Moriasjuka MLO hos päron eller b) de växter på produktionsplatsen och i dess omedelbara närhet som har visat symptom som leder till misstanke om angrepp av Pear decline mycoplasm har rensats ut från den platsen under de tre senaste avslutade växtperioderna
14. Växter av *Fragaria* L. för plantering, utom fröer	Utan att de påverkar tillämpningen av de krav som tillämpas på växter som anges i bilaga IV A II 12, officiellt uttalande att a) växterna har sitt ursprung i områden som har påvisats vara fria från *Aphelenchoides besseyi* Christie eller b) inga symptom på *Aphelenchoides besseyi* Christie har iakttagits på växter på produktionsplatsen efter ingången av den senaste avslutade växtperioden eller c) växterna, i fråga om växter i vävnadskultur, härstammar från växter som uppfyller b i denna punkt eller har undersökts officiellt med lämpliga nematologiska metoder och har befunnits vara fria från *Aphelenchoides besseyi* Christie
15. Växter av *Malus* Mill. för plantering, utom fröer	Utan att det påverkar tillämpningen av de krav som tillämpas på växter som anges i bilaga IV A II 9, officiellt uttalande att a) växterna har sitt ursprung i områden som har påvisas vara fria från Apple proliferation mycoplasm eller b) aa) växterna, med undantag av den som har dragits upp från utsäde — antingen är officiellt certifierade enligt ett certifieringsprogram som kräver att de härstammar i direkt led från material som har förvarats under lämpliga förhållanden och som har genomgått officiell undersökning med lämpliga indikatorer eller likvärdiga metoder beträffande åtminstone Apple proliferation mycoplasm, och som vid denna undersökning har befunnits vara fritt från den skadegöraren eller — härstammar i direkt led från material som förvarats under lämpliga förhållanden och som under de senaste sex avslutade växtperioderna minst en gång har genomgått officiell undersökning med lämpliga indikatorer eller likvärdiga metoder beträffande åtminstone Apple proliferation mycoplasm, och som vid denna undersökning har befunnits vara fritt från den skadegöraren bb) inga symptom på sjukdomar orsakade av Apple proliferation mycoplasm har iakttagits på växter på produktionsplatsen eller på mottagliga växter i dess omedelbara närhet efter ingången av de senaste tre avslutade växtperioderna

Växter, växtprodukter och andra föremål	Särskilda krav
16. Växter av följande arter av *Prunus* L. för plantering, utom fröer — *Prunus amygdalus* Batsch — *Prunus armeniaca* L. — *Prunus blireiana* Andre — *Prunus brigantina* Vill. — *Prunus cerasifera* Ehrh. — *Prunus cistena* Hansen — *Prunus curdica* Fenzl och Fritsch. — *Prunus domestica* spp. *domestica* L. — *Prunus domestica* spp. *insititia* (L.) C.K. Schneid — *Prunus domestica* spp. *italica* (Borkh.) Hegi. — *Prunus glandulosa* Thunb. — *Prunus holosericea* Batal. — *Prunus hortulana* Bailey — *Prunus japonica* Thunb. — *Prunus mandshurica* (Maxim.) Koehne — *Prunus maritima* Marsh. — *Prunus mume* Sieb. et Zucc. — *Prunus nigra* Ait. — *Prunus persica* (L.) Batsch — *Prunus salicina* L. — *Prunus sibirica* L. — *Prunus simonii* Carr. — *Prunus spinosa* L. — *Prunus tomentosa* Thunb. — *Prunus triloba* Lindl. — andra arter av *Prunus* L. som är mottagliga för Sjarka-virus	Utan att det påverkar tillämpningen av de krav som tillämpas på växter som anges i bilaga IV A II 12 officiellt uttalande att a) växterna har sitt ursprung i områden som har påvisats vara fria från Sjarka-virus, eller b) aa) växterna, med undantag av dem som har dragits upp från utsäde — antingen är officiellt certifierade enligt ett certifieringsprogram som kräver att de härstammar i direkt led från material som har förvarats under lämpliga förhållanden och som har genomgått officiell undersökning med lämpliga indikatorer eller likvärdiga metoder beträffande åtminstone Sjarka-virus, och som vid denna undersökning har befunnits vara fritt från den skadegöraren eller — härstammar i direkt led från material som har förvarats under lämpliga förhållanden och som under de senaste tre avslutade växtperioderna minst en gång har genomgått officiell undersökning med lämpliga indikatorer eller likvärdiga metoder beträffande åtminstone Sjarka-virus, och som vid denna undersökning har befunnits vara fritt från den skadegöraren eller bb) inga symptom på sjukdomar orsakade av Sjarka-virus har iakttagits på växter på produktionsplatsen eller på mottagliga växter i dess omedelbara närhet efter ingången av den senaste tre avslutade växtperioderna cc) växter på växtplatsen som har visat symptom på sjukdom orsakad av andra virus eller virusliknande patogen har rensats ut
17. Växter av *Vitis* L., utom frukter och fröer	Officiellt uttalande att inga symptom på Grapevine Flavescense dorée MLO och *Xylophilus ampelinus* (Panagopoulos) Willems *et al.* har iakttagits på moderplantorna på produktionsplatsen efter ingången av de senaste två avslutade växtperioderna

Växter, växtprodukter och andra föremål	Särskilda krav
18.1 Knölar av *Solanum tuberosum* L. för plantering	Officiellt uttalande att a) gemenskapens bestämmelser om bekämpning av *Synchytrium endobioticum* (Schilbersky) Percival har följts och b) antingen har knölarna sitt ursprung i ett område som har påvisats vara fritt från *Clavibacter michiganensis* spp. *sepedonicus* (Spiekermann et Kotthoff) Davis *et al.* eller också har gemenskapens bestämmelser om bekämpning av *Clavibacter michiganensis* spp. *sepedonicus* (Spieckermann et Kotthoff) Davis *et al.* följts och c) knölarna har sitt ursprung på ett fält som har påvisats vara fritt från *Globodera rostochiensis* (Wollenweber) Behrens och *Globodera pallida* (Stone) Behrens och d) aa) antingen härrör knölarna från områden som befunnits fria från *Pseudomonas solanacearum* (Smith) Smith eller bb) i områden där *Pseudomonas solanacearum* (Smith) Smith befunnits förekomma, härrör knölarna från en produktionsplats som befunnits fri från *Pseudomonas solanacearum* (Smith) Smith eller som räknas som fri från *Pseudomonas solanacearum* (Smith) Smith, som en följd av tillämpningen av en lämplig metod för att utrota *Pseudomonas solanacearum (Smith) Smith* och e) rotknölarna antingen har sitt ursprung i områden där *Meloidogyne chitwoodi* Golden *et al.* (samtliga populationer) samt *Meloidogyne fallax* Karssen veterligen inte finns, eller i områden där *Meloidogyne chitwoodi* Golden *et al.* (samtliga populationer) samt *Meloidogyne fallax* Karssen veterligen finns — och rotknölarna antingen kommer från en produktionsplats som har befunnits vara fri från *Meloidogyne chitwoodi* Golden *et al.* (samtliga populationer), samt *Meloidogyne fallax* Karssen, baserat på en årlig undersökning av värdväxter genom visuell inspektion vid lämpliga tidpunkter både utvändigt och genom att man efter skörden skär av rotknölarna från potatisväxter som odlats på produktionsstället, eller — rotknölarna efter skörden slumpmässigt har utvalts och undersökts med avseende på symptom genom en lämplig metod för detta, eller provats i laboratorium liksom inspekterats visuellt både utvändigt och genom att rotknölarna skurits av vid lämpliga tidpunkter och i samtliga fall vid tidpunkten för tillslutning av förpackningar eller containrar före utsläppande på marknaden i enlighet med bestämmelserna om förslutning i rådets direktiv 66/403/EEG, utan att några symptom på *Meloidogyne chitwoodi* Golden *et al.* (samtliga populationer) samt *Meloidogyne fallax* Karssen påträffats.
18.2 Knölar av *Solanum tuberosum* L. för plantering, utom knölar av de sorter som är officiellt godkända i en eller flera medlemsstater i enlighet med rådets direktiv 70/457/EEG av den 29 september 1970 om den gemensamma sortlistan för arter av lantbruksväxter ([1])	Utan att det påverkar tillämpningen av de särskilda krav som tillämpas på knölar som anges i bilaga IV A II 18.1, officiellt uttalande att knölarna — tillhör avancerade förädlingskloner, varvid ett uttalande om detta skall anges på lämpligt sätt på det dokument som åtföljer knölarna i fråga

([1]) EGT L 225, 12.10.1970, s. 1. Direktivet senast ändrat genom direktiv 98/96/EG (EGT L 25, 1.2.1999, s. 27).

Växter, växtprodukter och andra föremål	Särskilda krav
	— har producerats inom gemenskapen och — härstammar i direkt led från material som har förvarats under lämpliga förhållanden och som har genomgått officiell karantänskontroll inom gemenskapen enligt lämpliga metoder och som vid kontrollen har befunnits vara fritt från skadegörare
18.3 Växter av stolon- eller knölbildande arter av *Solanum* L. eller hybrider av dessa för plantering, utom de knölar av *Solanum tuberosum* L. som specifieras i bilaga IV A II 18.1 eller 18.2, och inte heller material för bevarande av odlingar som lagras i genetiska banker eller i samlingar med genetiskt material	a) Växterna skall ha hållits i karantän och skall har befunnits vara fria från skadegörare vid karantänskontroll b) den karantänskontroll som avses i a skall aa) övervakas av den berörda medlemsstatens officiella växtskyddsmyndighet och utföras av vetenskapligt utbildad personal från den myndigheten eller från något annat godkänt organ bb) utföras på ett ställe som är lämpligt utrustat för att förvara skadegörare och bevara materialet inklusive indikatorväxterna så att risken för spridning av skadegörare undanröjs cc) utföras på varje enhet av materialet — genom visuell undersökning beträffande symptom orsakade av skadegörare som görs med jämna mellanrum under åtminstone en hel växtperiod med beaktande av materialtyp och det utvecklingsstadium i undersökningsprogrammet som det befinner sig på — genom undersökning med lämpliga metoder, och skall meddelas till den kommitté som avses i artikel 18 — i fråga om att potatismaterial åtminstone beträffande — Andean potato latent virus — Arracacha virus B. oca strain — Potato black ringspot virus — Potato spindle tuber viroid — Potato virus T — Andean potato mottle virus — vanliga potatisvirus A, M, S, V, X och Y (inklusive Y^o, Y^n och Y^c) och leaf roll virus hos potatis — *Clavibacter michiganensis* spp. *sepedonicus* (Spieckermann et Kotthoff) Davis *et al.* — *Pseudomonas solanaceanum* (Smith) Smith — i fråga om fröer av potatis åtminstone beträffande de virus och viroider som anges ovan dd) genom lämplig undersökning av alla andra symptom som iakttas vid den visuella undersökningen för att identifiera de skadegörare som har orsakat symptomen c) allt material som vid den undersökning som specificeras i b inte har befunnits vara fritt från de skadegörare som specificeras i b skall omedelbart destrueras eller genomgå förfaranden som undanröjer skadegöraren eller skadegörarna d) varje organisation eller forskningsorgan som innehar detta material skall underrätta sin medlemsstats officiella växtskyddsmyndighet om det material som den/det innehar

Växter, växtprodukter och andra föremål	Särskilda krav
18.4 Växter av stolon- eller knölbildande arter av *Solanum* L. eller hybrider av dessa för plantering, som lagras i genetiska banker eller i lagrade samlingar av genetiskt material	Varje organisation eller forskningsorgan som innehar detta material skall underrätta sin medlemsstats officiella växtskyddsmyndighet om det material som den/det innehar
18.5 Knölar av *Solanum tuberosum* L. utom de som anges i bilaga IV A II 18.1, 18.2, 18.3 eller 18.4	Ett registreringsnummer skall anbringas på emballaget eller, i fråga om oförpackad potatis i bulk, på det fordon som transporterar potatisen, och utgöra bevis på att potatisen är odlad av en officiellt registrerad producent, eller att den har sitt ursprung i officiellt registrerade gemensamma lager eller distributionscentraler som är belägna inom produktionsområdet, och det skall ange att knölarna är fria från *Pseudomonas solanacearum* (Smith) Smith och att a) gemenskapens bestämmelser om bekämpning av *Synchytrium endobioticum* (Schilbersky) Percival och b) i tillämpliga fall, gemenskapens bestämmelser om bekämpning av *Clavibacter michiganensis* spp. *sepedonicus* (Spieckermann et Kotthoff) Davis *et al*. följs
18.6 Växter av Solanaceae för plantering utom fröer och inte heller växter som anges i bilaga IV A II 18.4 eller 18.5	Utan att det påverkar tillämpningen av de krav som tillämpas på växter som anges i bilaga IV A II 18.1, 18.2 och 18.3 i tillämpliga fall, officiellt uttalande att a) växterna har sitt ursprung i områden som har påvisats vara fria från Potato stolbur mycoplasm eller b) inga symptom på Potato stolbur mycoplasm har iakttagits på produktionsplatsen efter ingången av den senaste avslutade växtperioden
18.7 Växter av *Capsicum annuum* L., *Lycopersicum* (L.) Karsten ex Farw., *Musa* L., *Nicotiana* L., och *Solanum melongena* L., avsedda för plantering dock inte frukter och fröer	Utan att det påverkar de bestämmelser som är tillämpliga på växterna enligt bilaga IV A II 18.6, beroende på fallet, ett officiellt uttalande om att a) växter som härrör från områden som har påvisats vara fria från *Pseudomonas solanacearum* (Smith) Smith, eller b) inga symptom av *Pseudomonas solanacearum* (Smith) Smith har observerats på växterna på produktionsplatsen sedan början av den senaste avslutade växtperioden
19. Växter av *Humulus lupulus* L. för plantering, utom fröer	Officiellt uttalande att inga symptom på *Verticillium albo-atrum* Reinke och Berthold samt *Verticillium dahliae* Klebahn har iakttagits på humleplantor på produktionsplatsen efter ingången av den senaste avslutade växtperioden
20. Växter av *Dendranthema* (DC) Des Moul., *Dianthus* L. och *Pelargonium* l'Hérit, ex Ait. för plantering, utom fröer	Officiellt uttalande att a) inga symptom på *Heliothis armigera* Hübner eller *Spodoptera littoralis* (Boisd.) har iakttagits på humleplantor på produktionsplatsen efter ingången av den senaste avslutade växtperioden eller b) växterna har genomgått lämplig behandling för att skydda dem mot de ovannämnda skadegörarna

Växter, växtprodukter och andra föremål	Särskilda krav
21.1 Växter av *Dendranthema* (DC) Des Moul. för plantering, utom fröer	Utan att det påverkar tillämpningen av de krav som tillämpas på växter som anges i bilaga IV A II 20, officiellt uttalande att a) växterna är av högst tredje generation och härstammar från material som vid virologiska undersökningar har befunnits vara fritt från Chyrsanthemum dvärgsjuka, eller härstammar i direkt led från material som under blomningen har undergått en officiell kontroll av ett representativt urval på 10 % av materialet som vid denna kontroll har befunnits vara fritt från Chrysanthemum dvärgsjuka b) växterna eller sticklingarna kommer från platser — som har kontollerats officiellt minst en gång per månad under de tre månader som föregick avsändandet och på vilka inga symptom på *Puccinia horiana* Hennings har iakttagits under den perioden, och i vilkas närhet inga symptom på *Puccinia horiana* Hennings har påvisats förekomma under de tre månader som föregick saluförandet eller — försändelsen har genomgått en lämplig behandling mot *Puccinia horiana* Hennings c) i fråga om orotade sticklingar har inga symptom på *Didymella ligulicola* (Baker, Dimock et Davis) v. Arx iakttagits vare sig på sticklingarna eller på de växter som sticklingarna härstammar ifrån, eller att, i fråga om rotade sticklingar, inga symptom på *Didymella ligulicola* (Baker, Dimock et Davis) v. Arx har iakttagits vare sig på sticklingarna eller på växtplatsen
21.2 Växter av *Dianthus* L.för plantering, utom fröer	Utan att det påverkar tillämpningen av de krav som tillämpas på växter anges i bilaga IV A II 20, officiellt uttalande att — växterna härstammar i direkt led från moderplantor som vid officiellt godkända undersökningar, utförda minst en gång under de två föregående åren, har befunnnits vara fria från *Erwinia chrysanthemi* pv. *dianthicola* (Hellmers) Dickey, *Pseudomonas caryophylli* (Burkholder) Starr et Burkholder och *Phialophora cinerescens* (Wollenw.) van Beyma eller — inga symptom på ovannämnda skadegörare har iakttagits på växterna
22. Lökar av *Tulipa* L. och *Narcissus* L., utom lökar för vilka det av deras emballage eller på annat sätt skall framgå att de är avsedda för försäljning till slutliga konsumenter som inte bedriver yrkesmässig produktion av snittblommor	Officiellt uttalande att inga symptom på *Ditylenchus dipsaci* (Kühn) Filipjev har iakttagits på växterna efter ingången av den senaste avslutade växtperioden
23. Växter av *Apium graveolens* L., *Argyranthemum* spp., *Aster* spp., *Brassica* spp., *Capsicum annuum* L., *Cucumis* spp., *Dendranthema* (DC) Des Moul., *Dianthus* L. och hybrider, *Exacum* spp., *Gerbera* Cass., *Gypsophila* L., *Lactuca* spp., *Leucanthemum* L., *Lupinus* L., *Lycopersicon lycopersicum* (L.) Karsten ex. Farw., *Solanum melongena* L., *Spinacia* L., *Tanacetum* L. och *Verbena* L. för plantering, utom fröer	Utan att det påverkar tillämpningen av de krav som tillämpas på växter som anges i bilaga IV A II 20, 21.1 och 21.2, i tillämpliga fall, officiellt uttalande att a) växterna har sitt ursprung i ett område som har påvisats vara fritt från *Liriomyza bryoniae* (Kaltenbach), *Liriomyza huidobrensis* (Blanchard) och *Liriomyza trifolii* (Burgess) eller b) antingen har inga tecken på *Liriomyza bryoniae* (Kaltenbach), *Liriomyza huidobrensis* (Blanchard) eller *Liriomyza trifolii* (Burgess) iakttagits vid officiell kontroll på produktionsplatsen som utförts minst en gång per månad under de tre månader som föregick skörden eller

Växter, växtprodukter och andra föremål	Särskilda krav
	c) växterna har kontrollerats omedelbart före försäljningen och har befunnits vara fria från tecken på de relevanta skadegörarna och har genomgått lämplig behandling avsedd att utrota *Liriomyza bryoniae* (Kaltenbach), *Liriomyza huidobrensis* (Blanchard) och *Liriomyza trifolii* (Burgess)
24. Växter med rötter, planterade eller avsedda för plantering, odlade på friland	Det skall bevisas att produktionsplatsen har påvisats vara fri från *Clavibacter michiganensis* spp. *sepedonicus* (Spieckermann et Kotthoff) Davis *et al.*, *Globodera pallida* (Stone) Behrens, *Globodera rostochiensis* (Wollenweber) Behrens och *Synchytrium endobioticum* (Schilbersky) Percival
25. Växter av *Beta vulgaris* L. för plantering, utom fröer	Officiellt uttalande att a) växterna har sitt ursprung i områden som har påvisats vara fria från Beet leaf curl virus, eller b) förekomst av Beet leaf curl virus inte har påvisats i produktionsområdet, och inga symptom på Beet leaf curl virus har iattagits på produktionsplatsen eller i dess omedelbara närhet eller ingången av den senaste avslutade växtperioden
26. Fröer av *Helianthus annuus* L.	Officiellt uttalande att a) fröerna har sitt ursprung i områden som har påvisats vara fria från *Plasmopara halstedii* (Farlow) Berl. et de Toni eller b) fröerna, utom de fröer som har producerats av sorter som är resistenta mot alla raser av *Plasmopara halstedii* (Farlow) Berl. et de Toni som förekommer på produktionsområdet, har genomgått lämplig behandling mot *Plasmopara halstedii* (Farlow) Berl. et de Toni
26.1. Plantor av *Lycopersicon lycopersicum* (L.) Karsten ex Farw. avsedda för utplantering, dock inte frön	Utan att det påverkar de villkor som eventuellt skall gälla för de växter som förtecknas i bilaga IV A II 18.6 och 23 officiellt bekräftelse att a) växterna har sitt ursprung i områden där Tomato Yellow Leaf Curl-viruset veterligen inte förekommer eller b) inga symptom på Tomato Yellow Leaf Curl-viruset har iakttagits på växterna, och aa) växterna har sitt ursprung i områden där *Bemisia tabaci* Genn. veterligen inte förekommer bb) produktionsplatsen har befunnits fri från *Bemisia tabaci* Genn. vid officiella inspektioner som utförts minst en gång i månaden under tre månader före export eller c) inga symptom på Tomato Yellow Leaf Curl-viruset har iakttagits på produktionsstället och produktionsstället har underkastats en lämplig behandling och övervakning som syftar till att garantera frånvaron av *Bemisia tabaci* Genn

Växter, växtprodukter och andra föremål	Särskilda krav
27. Fröer av *Lycopersicon lycopersicum* (L.) Karsten ex Farw.	Officiellt uttalande att fröerna har erhållits genom en lämplig syraextraktionsmetod eller en likvärdig metod som är godkänd i enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 18 och att a) fröerna antingen har sitt ursprung i områden där förekomst av *Clavibacter michiganensis* spp. *michiganensis* (Smith) Davis *et al*. eller *Xanthomonas campestris* pv. *vesicatoria* (Doidge) Dye inte har påvisat eller b) inga symptom på sjukdomar orsakade av de skadegörarna har iakttagits på växterna på produktionsplatsen under deras avslutade växtperiod eller c) fröerna har genomgått officiell undersökning av ett representativt urval beträffande åtminstone dessa skadegörare och med användande av lämpliga metoder och i denna undersökning har befunnits vara från dessa skadegörare
28.1 Fröer av *Medicago sativa* L.	Officiellt uttalande att a) inga symptom på *Ditylenchus dipsaci* (Kühn) Filipjev har iakttagits på produktionsplatsen efter ingången av den senaste avslutade växtperioden och att *Ditylenchus dipsaci* (Kühn) Filipje inte har upptäckts vid laboratorieundersökning av ett representativt urval eller b) gasning har skett före försäljningen
28.2 Fröer av *Medicago sativa* L.	Utan att det påverkar de krav som tillämpas på växter som anges i bilaga IV A II 28.1 officiellt uttalande att a) fröerna har sitt ursprung i områden som har påvisats vara fria från *Clavibacter michiganensis* spp. *insidiosus* Davis *et al.* , eller b) — förekomst av *Clavibacter michiganensis* spp. *insidiosus* Davis *et al.* inte har påvisats på brukningsenheten eller i dess omedelbara närhet under de senaste 10 åren, och — grödan hör till en sort som har förklarats vara mycket resistent mot *Clavibacter michiganensis* spp. *insidiosus* Davis *et al.*, eller — grödan vid skörden ännu inte hade kommit in i sin fjärde avslutade växtperiod från sådden och endast hade gett en fröskörd tidigare, eller — innehållet av avfall, fastställt i enlighet med de bestämmelser som tillämpas för certifiering av utsäde som säljs inom gemenskapen, inte överstiger 0,1 % av vikten — inga symptom på *Clavibacter michiganensis* spp. *insidiosus* Davis *et al.* har iakttagits på produktionsplatsen eller på någon intilliggande gröda av *Medicago sativa* L. under den senaste avslutade växtperioden, eller, i tillämpliga fall, de två senaste växtperioderna — grödan har såtts på ett fält där ingen gröda av *Medicago sativa* L. har såtts under de tre år som föregår sådden

Växter, växtprodukter och andra föremål	Särskilda krav
29. Fröer av *Phaseolus* L.	Officiellt uttalande att a) fröerna har sitt ursprung i områden som har påvisats vara fria från *Xanthomonas campestris* pv. *phaseoli* (Smith) Dye eller b) ett representativt urval av fröerna har undersökts och har vid undersökningen befunnits vara fria från *Xanthomonas campestris* pv. *phaseoli* (Smith) Dye
30.1 Frukter av *Citrus* L., *Fortunella* Swingle, *Poncirus* Raf. och hybrider av dessa	Emballaget skall vara försett med ett lämpligt märke som anger ursprung

DEL B

SÄRSKILDA KRAV SOM SKALL FASTSTÄLLAS AV ALLA MEDLEMSSTATER FÖR INFÖRSEL TILL OCH FÖRFLYTTNING INOM VISSA SKYDDANDE ZONER AV VÄXTER, VÄXTPRODUKTER OCH ANDRA FÖREMÅL

Växter, växtprodukter och andra föremål	Särskilda krav	Skyddad(e) zon(er)
1. Trä av barrträd (Coniferales)	Utan att det påverkar tillämpningen av de krav som tillämpas på trä som anges i bilaga IV A I 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5 och 7, i tillämpliga fall a) träet är barkat eller b) officiellt uttalande att träet har sitt ursprung i områden som har påvisats vara fria från *Dendroctonus micans* Kugelan, eller c) det skall framgå genom märkningen "Kiln-dried", "KD" eller en annan internationellt godkänd märkning på träet eller på dess emballage i enlighet med gällande handelsbruk, att träet vid tidpunkten för bearbetningen har torkats i torkugn efter ett lämpligt tids-/temperaturschema så att vattenhalten är under 20 % av torrsubstansen	EL, IRL, UK (*)
2. Trä av barrträd (Coniferales)	Utan att det påverkar tillämpningen av de krav som tillämpas på trä som anges i bilaga IV A I 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5 och 7, i tillämpliga fall, och i bilaga IV B 1 a) träet skall vara barkat eller b) officiellt uttalande att träet har sitt ursprung i områden som har påvisats vara fria från *Ips dublicatus* Sahlberg, eller	EL, IRL, UK

Växter, växtprodukter och andra föremål	Särskilda krav	Skyddad(e) zon(er)
	c) det skall framgå genom märkningen "Kiln-dried", "K.D." eller en annan internationellt godkänd märkning på träet eller på dess emballage i enlighet med gällande handelsbruk, att träet vid tidpunkten för bearbetningen har torkats i torkugn efter ett lämpligt tids-/temperaturschema så att vattenhalten är under 20 % av torrsubstansen	
3. Trä av barrträd (Coniferales)	Utan att det påverkar tillämpningen av de krav som tillämpas på trä som anges i bilaga IV A I 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5 och 7, i tillämpliga fall, och bilaga IV B 1, 2 och 3 a) träet skall vara barkat eller b) officiellt uttalande att träet har sitt ursprung i områden som har påvisats vara fria från *Ips typographus* Heer eller c) det skall framgå genom märkningen "Kiln-dried", "K.D." eller en annan internationellt godkänd märkning på träet eller på dess emballage i enlighet med gällande handelsbruk, att träet vid tidpunkten för bearbetningen har torkats i torkugn efter ett lämpligt tids-/temperaturschema så att vattenhalten är under 20 % av torrsubstansen	IRL, UK
4. Trä av barrträd (Coniferales)	Utan att det påverkar tillämpningen av de krav som tillämpas på trä som anges i bilaga IV A I 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5 och 7, i tillämpliga fall, och bilaga IV B 1, 2 och 3 a) träet skall vara barkat eller b) officiellt uttalande att träet har sitt ursprung i områden som har påvisats vara fria från *Ips amitinus* Eichhof eller c) det skall framgå genom märkningen "Kiln-dried", "K.D." eller en annan internationellt godkänd märkning på träet eller på dess emballage i enlighet med gällande handelsbruk, att träet vid tidpunkten för bearbetningen har torkats i torkugn eller ett lämpligt tids-/temperaturschema så att vattenhalten är under 20 % av torrsubstansen	EL, F (Korsika), IRL, UK

Växter, växtprodukter och andra föremål	Särskilda krav	Skyddad(e) zon(er)
5. Trä av barrträd (Coniferales)	Utan att det påverkar tillämpningen av de krav som tillämpas på trä som anges i bilaga IV A I 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5 och 7, i tillämpliga fall, och bilaga IV B 1, 2, 3 och 4 a) träet skall vara barkat eller b) offiellt uttalande att träet har sitt ursprung i områden som har påvisats vara fria från "Ips cembrae" Heer eller c) det skall framgå genom märkningen "Kiln-dried", "K.D." eller en annan internationellt godkänd märkning på träet eller på dess emballage i enlighet med gällande handelsbruk, att träet vid tidpunkten för bearbetningen har torkats i torkugn efter ett lämpligt tids-/temperaturschema så att vattenhalten är under 20 % av torrsubstansen	EL, IRL, UK (Nordirland, Isle of Man)
6. Trä av barrträd (Coniferales)	Utan att det påverkar tillämpningen av de krav som tillämpas på trä som anges i bilaga IV A I 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5 och 7, i tillämpliga fall, och bilaga IV B 1, 2, 3, 4 och 5 a) träet skall vara barkat eller b) officiellt uttalande att träet har sitt ursprung i områden som har påvisats vara fria från *Ips sexdentatus* Börner eller c) det skall framgå genom märkningen "Kiln-dried", "K.D." eller en annan internationellt godkänd märkning på träet eller på dess emballage i enlighet med gällande handelsbruk, att träet vid tidpunkten för bearbetningen har torkats i torkugn efter ett lämpliga tids-/temperaturschema så att vattenhalten är under 20 % av torrsubstansen	IRL, UK (Nordirland, Isle of Man)
6.1 Trä av barrträd (Coniferales)	Utan att det påverkar tillämpningen av de krav som tillämpas på trä som anges i bilaga IV A I 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5 och 7, i tillämpliga fall, och bilaga IV B 1, 2, 3, 4, 5 och 6 a) träet skall vara barkat eller b) officiellt uttalande att träet har sitt ursprung i områden som har påvisats vara fria från *Pissodes* spp. (europeiska) eller	IRL, UK (Nordirland, Isle of Man och Jersey)

	Växter, växtprodukter och andra föremål	Särskilda krav	Skyddad(e) zon(er)
		c) det skall framgå genom märkningen "Kiln-dried", "K.D." eller en annan internationellt godkänd märkning på träet eller på dess emballage i enlighet med gällande handelsbruk, att träet vid tidpunkten för bearbetningen har torkats i torkugn efter ett lämpligt tids-/temperaturschema så att vattenhalten är under 20 % av torrsubstansen	
6.2	Trä av barrträd (Coniferales)	Utan att det påverkar tillämpningen av de krav som tillämpas på trä som anges i bilaga IV A I 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5 och 7, i tillämpliga fall, och bilaga IV B 4 a) träet skall vara barkat eller b) officiellt uttalande att träet har sitt ursprung i områden som har påvisats vara fria från *Matsucoccus feytaudi* Duc.	F (Korsika)
7.	Plantor av *Abies* Mill. *Larix* Mill., *Picea* A. Dietr., *Pinus* L. och *Pseudotsuga* Carr., med en höjd av mer än 3 m, dock inte frukt och fröer	Utan att det påverkar tillämpningen av de bestämmelser som tillämpas på växter som anges i bilaga III A 1, bilaga IV A I 8.1, 8.2, 9 och 10, samt bilaga IV A II 4 och 5, i tillämpliga fall, officiellt uttalande att produktionsplatsen är fri från *Dendroctonus micans* Kugelan	IRL, UK (*)
8.	Plantor av *Abies* Mill. *Larix* Mill., *Picea* A. Dietr. och *Pinus* L., med en höjd av mer än 3 m, dock inte frukt och fröer	Utan att det påverkar tillämpningen av de bestämmelser som tillämpas på växter som anges i bilaga III A 1, bilaga IV A I 8.1, 8.2, 9 och 10, bilaga IV A II 4 och 5 samt bilaga IV B 7, i tillämpliga fall, officiellt uttalande att produktionsplatsen är fri från *Ips duplicatus* Sahlberg	EL, IRL, UK
9.	Plantor av *Abies* Mill. *Larix* Mill., *Picea* A. Dietr., *Pinus* L. och *Pseudotsuga* Carr., med en höjd av mer än 3 m, dock inte frukt och fröer	Utan att de påverkar tillämpningen av de bestämmelser som tillämpas på växter som anges i bilaga III A 1, bilaga IV A I 8.1, 8.2, 9 och 10, bilaga IV A II 4 och 5 samt bilaga IV B 7 och 8, i tillämpliga fall, officiellt uttalande att produktionsplatsen är fri från *Ips typographus* Heer	IRL, UK
10.	Plantor av *Abies* Mill. *Larix* Mill., *Picea* A. Dietr. och *Pinus* L., med en höjd av mer än 3 m, dock inte frukt och fröer	Utan att det påverkar tillämpningen av de bestämmelser som tillämpas på växter som anges i bilaga III A I, bilaga IV A I 8.1, 8.2, 9 och 10, bilaga IV A II 4 och 5 samt bilaga IV B 7, 8 och 9, i tillämpliga fall, officiellt uttalande att produktionsplatsen är fri från *Ips amitinus* Eichhof	EL, F (Korsika), IRL, UK

Växter, växtprodukter och andra föremål	Särskilda krav	Skyddad(e) zon(er)
11. Plantor av *Abies* Mill. *Larix* Mill., *Picea* A. Dietr., *Pinus* L. och *Pseudotsuga* Carr., med en höjd av mer än 3 m, dock inte frukt och fröer	Utan att det påverkar tillämpningen av de bestämmelser som tillämpas på växter som anges i bilaga III A 1, bilaga IV A I 8.1, 8.2, 9 och 10, bilaga IV A II 4 och 5 samt bilaga IV B 7, 8, 9 och 10, tillämpliga fall, officiellt uttalande att produktionsplatsen är fri från *Ips cembrae* Heer	EL, IRL, UK (Nordirland, Isle of Man)
12. Växter av *Abies* Mill. *Larix* Mill., *Picea* A. Dietr. och *Pinus* L., med en höjd av mer än 3 m, dock inte frukt och fröer	Utan att det påverkar tillämpningen av de bestämmelser som tillämpas på växter som anges i bilaga III A 1, bilaga IV A I 8.1, 8.2, 9 och 10, bilaga IV A II 4 och 5 samt bilaga IV B 7, 8, 9, 10 och 11, i tillämpliga fall, officiellt uttalande att produktionsplatsen är fri från *Ips sexdentatus* Börner	IRL, UK (Nordirland, Isle of Man)
13. Plantor av *Abies* Mill. *Larix* Mill., *Picea* A. Dietr. och *Pinus* L., dock inte frukt och fröer	Utan att det påverkar tillämpningen av de bestämmelser som tillämpas på växter som anges i bilaga III A 1, bilaga IV A I 8.1, 8.2, 9 och 10, bilaga IV A II 4 och 5 samt bilaga IV B 7, 8, 9, 10, 11 och 12, i tillämpliga fall, officiellt uttalande att produktionsplatsen är fri från *Pissodes* spp. (europeiska)	IRL, UK (Nordirland, Isle of Man och Jersey)
14.1 Lös bark av barrträd (Coniferales)	Utan att det påverkar tillämpningen av de förbud som tillämpas på bark som anges i bilaga III A 4, officiellt uttalande att försändelsen a) har genomgått gasning eller annan lämplig behandling mot barkborrar eller b) har sitt ursprung i områden som har påvisats vara fria från *Dendroctonus micans* Kugelan	EL, IRL, UK (*)
14.2 Lös bark av barrträd (Coniferales)	Utan att det påverkar tillämpningen av de förbud som tillämpas på bark som anges i bilaga III A 4 och bilaga IV B 14.1, officiellt uttalande att försändelsen a) har genomgått gasning eller annan lämplig behandling mot barkborrar eller b) har sit ursprung i områden som har påvisas vara fria från *Ips amitinus* Eichhof	EL, F (Korsika), IRL, UK
14.3 Lös bark av barrträd (Coniferales)	Utan att det påverkar tillämpningen av de förbud som tillämpas på bark som anges i bilaga III A 4 och i bilaga IV B 14.1 och 14.2, officiellt uttalande att försändelsen	EL, IRL, UK (Nordirland, Isle of Man)

Växter, växtprodukter och andra föremål	Särskilda krav	Skyddad(e) zon(er)
	a) har genomgått gasning eller annan lämplig behandling mot barkborrar eller b) har sitt ursprung i områden som har påvisats vara fria från *Ips cembrae* Heer	
14.4 Lös bark av barrträd (Coniferales)	Utan att det påverkar tillämpningen av de förbud som tillämpas på bark som anges i bilaga III A 4 och i bilaga IV B 14.1, 14.2 och 14.3, officiellt uttalande att försändelsen a) har genomgått gasning eller annan lämplig behandling mot barkborrar eller b) har sitt ursprung i områden som har påvisats vara fria från *Ips duplicatus* Sahlberg	EL, IRL, UK
14.5 Lös bark av barrträd (Coniferales)	Utan att det påverkar tillämpningen av de förbud som tillämpas på bark som anges i bilaga III A 4 och i bilaga IV B 14.1, 14.2, 14.3 och 14.4, officiellt uttalande att försändelsen a) har genomgått gasning eller annan lämplig behandling mot barkborrar eller b) har sitt ursprung i områden som har påvisats vara fria från *Ips sexdentatus* Börner	IRL, UK (Nordirland, Isle of Man)
14.6 Lös bark av barrträd (Coniferales)	Utan att det påverkar tillämpningen av de förbud som tillämpas på bark som anges i bilaga III A 4 och i bilaga IV B 14.1, 14.2, 14.3, 14.4 och 14.5, officiellt uttalande att försändelsen a) har genomgått gasning eller annan lämplig behandling mot barkborrar eller b) har sitt ursprung i områden som har påvisats vara fria från *Ips typographus* Heer	IRL, UK
14.7 Lös bark av barrträd (Coniferales)	Utan att det påverkar tillämpningen av de bestämmelser som tillämpas på bark som anges i bilaga III A 4 och bilaga IV B 14.2, officiellt uttalande att försändelsen a) har genomgått gasning eller annan lämplig behandling mot barkborrar eller b) har sitt ursprung i områden som har påvisats vara fria från *Matsucoccus feytaudi* Duc.	F (Korsika)

Växter, växtprodukter och andra föremål	Särskilda krav	Skyddad(e) zon(er)
14.8 Lös bark av barrträd (Coniferales)	Utan att det påverkar tillämpningen av de bestämmelser som tillämpas på bark som anges i bilaga III A 4 och i bilaga IV B 14.1, 14.2, 14.3, 14.4, 14.5 och 14.6, officiellt uttalande att försändelsen a) har genomgått gasning eller annan lämplig behandling mot barkborrar eller b) har sitt ursprung i områden som har påvisats vara fria från *Pissodes* spp. (europeiska)	IRL, UK (Nordirland, Isle of Man och Jersey)
15. Växter av *Larix* Mill. för plantering, utom fröer	Utan att det påverkar tillämpningen av de bestämmelser som tillämpas på växter som anges i bilaga III A 1, bilaga IV A I 8.1, 8.2 och 10, bilaga IV A II 5 samt i bilaga IV B 7, 8, 9, 10, 11, 12 och 13, officiellt uttalande att växterna har producerats i plantskolor och att produktionsplatsen är fri från *Cephalcia lariciphila* (Klug.)	IRL, UK (Nordirland, Isle of Man och Jersey)
16. Växter av *Pinus* L., *Picea* A. Dietr., *Larix* Mill., *Abies* Mill. och *Pseudotsuga* Carr. för plantering, utom fröer	Utan att det påverkar tillämpningen av de bestämmelser som tillämpas på växter som anges i bilaga III A 1, bilaga IV A I 8.1, 8.2 och 9, bilaga IV A II 4 samt i bilaga IV B 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 och 15, i tillämpliga fall, officiellt uttalande att växterna har producerats i plantskolor och att produktionsplatsen är fri från *Gremmeniella abietina* (Lag.) Morelet	IRL, UK (Nordirland)
17. Växter av *Pinus* L. för plantering, utom fröer	Utan att det påverkar tillämpningen av de bestämmelser som tillämpas på växter som anges i bilaga III A 1, bilaga IV A I 8.1, 8.2 och 9, bilaga IV A II 4 samt i bilaga IV B 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 och 16, officiellt uttalande att växterna har producerats i plantskolor och att produktionsplatsen och omgivningen i dess omedelbara närhet är fria från *Thaumetopoea pityocampa* (Den. et Schiff.)	E (Ibiza)
18. Växter av *Picea* A. Dietr., för plantering, utom fröer	Utan att det påverkar tillämpningen av de bestämmelser som tillämpas på växter som anges i bilaga III A 1, bilaga IV A I 8.1, 8.2 och 10, bilaga IV A II 5 samt i bilaga IV B 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 och 16, officiellt uttalande att växterna har producerats i plantskolor och att produktionsplatsen är fri från *Gilpinia hercyniae* (Hartig)	EL, IRL, UK (Nordirland, Isle of Man och Jersey)
19. Växter av *Eucalyptus* l'Herit, utom frukter och fröer	Offciellt uttalande att a) växterna är fria från jord och har genomgått behandling mot *Gonipterus scutellatus* Gyll. eller b) växterna har sitt ursprung i områden som har påvisats vara fria från *Gonipterus scutellatus* Gyll.	EL, P

Växter, växtprodukter och andra föremål	Särskilda krav	Skyddad(e) zon(er)
20.1 Knölar av *Solanum tuberosum* L. för plantering	Utan att det påverkar tillämpningen av de bestämmelser som tillämpas på växter som anges i bilaga III A 10 och 11, bilaga IV A I 25.1, 25.2, 25.3, 25.4, 25.5 och 25.6, bilaga IV A II 18.1, 18.2, 18.3, 18.4 och 18.6, officiellt uttalande att knölarna a) har odlats i ett område där förekomst av Beet necrotic yellow vain virus BNYVV) har påvisats eller b) har odlats på mark eller i odlingssubstrat bestående av jord som har påvisats vara fria från BNYVV, eller har undersökts officiellt med lämpliga metoder och har befunnits vara fria från BNYVV eller c) har tvättats rena från jord	DK, F (Bretagne), FI, IRL, P (Azorerna), S, UK
20.2 Knölar av *Solanum tuberosum* L., utom de som anges i bilaga IV B 20.1 och inte heller de som är avsedda för stärkelseproduktionen på platser med godkända anläggningar för avfallshantering	Försändelsen eller partiet skall inte innehålla mer än 1 % jord av vikten	DK, F (Bretagne), FI, IRL, P (Azorerna), S, UK
20.3 Knölar av *Solanum tuberosum* L.	Utan att det påverkar tillämpningen av kraven i bilaga IV A II 18.1, 18.2 och 18.5, officiell förklaring att de bestämmelser om *Globodera pallida* (Stone) Behrens och *Globodera rostochiensis* (Wollenweber) Behrens följs som står i överensstämmelse med bestämmelserna i rådets direktiv 69/465/EEG av den 8 december 1969 om bekämpning av potatiscystnematod [1]	FI
21. Växter och levande pollen för pollinering av *Chaenomeles* Lindl., *Cotoneaster* Ehrh., *Crataegus* L., *Cydonia* Mill., *Eriobotrya* Lindl., *Malus* Mill., *Mespilus* L., *Pyracantha* Roem., *Pyrus* L., *Sorbus* L. utom *Sorbus intermedia* (Ehrh.) Pers. och *Stranvaesia* Lindl., utom frukter och fröer	Utan att det påverkar tillämpningen av de förbud som tillämpas på växter som anges i bilaga III A 9 och 18 samt i bilaga III B 1, i tillämpliga fall, officiellt uttalande att a) Växter med ursprung i skyddsområdena E, F (Champagne-Ardennes, Alsace – lutom departementet Bas-Rhin – Lorraine, Franche-Comté, Rhône-Alpes – utom departementet Rhône – Bourgogne, Auvergne – utom departementet Puy de Dome – Provence-Alpes-Côtes d'Azur, Korsika Languedoc-Roussilon), IRL, I, P, UK (N-IRL, Isle of Man och Kanalöarna), A, FI eller	E, F (Champagne-Ardennes, Alsace – utom Bas-Rhin – Lorraine, Franche-Comté, Rhône-Alpes – utom Rhôhne — Bourgogne, Auvergne – utom Puy-de-Dôme – Provence-Alpes, Côte d'Azur, Korsika, Languedoc-Roussillon), IRL, I, P, UK (Nordirland, Isle of Man och Kanalöarna) A, FI

[1] EGT L 323, 24.12.1969, s. 3.

Växter, växtprodukter och andra föremål	Särskilda krav	Skyddad(e) zon(er)
	b) växterna har producerats eller, i de fall då de har flyttats till en ”buffertzon”, under en period på minst ett år förvarats på ett fält aa) som är beläget i en officiellt avgränsad ”buffertzon” som täcker minst 50 km², dvs. ett område där värdeväxterna genomgår ett officiellt godkänt och övervakat bekämpningsprogram avsett att minimera risken för att *Erwinia amylovora* (Burr.) Winsl. *et al.* sprids från de växter som odlas där bb) som före ingången av den senaste avslutade växtperioden har godkänts officiellt för odling av växter i enlighet med de krav som fastställs i denna punkt cc) som, i likhet med de andra delarna av ”buffertzonen”, har befunnits vara fritt från *Erwinia amylovora* (Burr.) Winsl. *et al.* efter ingången av den senaste avslutade växtperioden — vid åtminstone två officiella kontroller av fältet, och av den omgivande zonen på en radie av åtminstone 250 m, dvs. en gång under juli/augusti och en gång under september/oktober och — vid officiella stickprovskontroller som har gjorts i den omgivande zonen inom en radie på åtminstone 1 km, åtminstone en gång under juli till oktober, på utvalda lämpliga platser, särskilt där det finns lämpliga indikatorväxter och — vid officiella undersökningar som utförts på officiellt tagna stickprov från växter som visar symptom på *Erwinia amylovora* (Burr.) Winsl. *et al.* på fältet eller i andra delar av ”buffertzonen” i enlighet med en lämplig metod för laboratorieundersökning och dd) från vilket, liksom från de andra delarna av ”buffertzonen”, inga värdväxter som visat symptom på *Erwinia amylovora* har förflyttats utan en föregående officiell kontroll eller ett officiellt godkännande	

Växter, växtprodukter och andra föremål	Särskilda krav	Skyddad(e) zon(er)
22. Växter av *Allium porrum* L., *Apium* L., *Beta* L., *Brassica napus* L., *Brassica rapa* L., *Daucus* L., utom växter för plantering	Försändelsen eller partiet skall inte innehålla mer än 1 % jord av vikten	DK, F (Bretagne), FI, IRL, P (Azorerna), S, UK
23. Växter av *Beta vulgaris* L. för plantering, utom fröer	a) Utan att det påverkar tillämpningen av de krav som tillämpas på växter som anges i bilaga IV A I 35.1 och 35.2, bilaga IV A II 25 samt bilaga IV B 22, officiellt uttalande att växterna aa) har undersökts officiellt i varje enskilt fall och befunnits vara fria från Beet necrotic yellow vein virus (BNYVV) eller bb) har dragits upp från fröer som uppfyller kraven i bilaga IV B 27.1 och 27.2 och — har odlats i områden där det har påvisats att Beet necrotic yellow vein virus (BNYVV) inte förekommer eller — har odlats på mark eller i odlingssubstrat som har undersökts officiellt med lämpliga metoder och har befunnits vara fria från BNYVV och — har genomgått provtagning och proverna har undersökts och befunnits vara fria från BNYVV b) den organisation eller det forskningsorgan som innehar materialet skall underrätta sin medlemsstats officiella växtskyddsmyndighet om det material som den/det innehar	DK, F (Bretagne), FI, IRL, P (Azorerna), S, UK
24. Växter av *Begonia* I., avsedda för plantering, dock inte frön, rotknölar, och jordstammar, och växter av *Euphorbia pulcherrima* Willd, avsedda för plantering, dock inte frön, och dock inte sådana där det skall framgå av förpackningen, deras blomsterutveckling eller på annat sätt, att de är avsedda för försäljning till slutkonsumenter som inte odlar växter yrkesmässigt	Officiellt uttalande att a) växterna har sitt ursprung i ett område som har påvisats vara fritt från *Bemisia tabaci* Genn. eller b) inga tecken på *Bemisia tabaci* Genn. har iakttagits på växter på produktionsplatsen vid officiell kontroll utförd minst en gång per månad under de tre månader som föregick försäljningen eller c) växterna omedelbart före försäljningen har genomgått lämplig behandling avsedd att utrota *Bemisia tabaci* Genn. och har kontrollerats och befunnits vara fria från tecken på sådana levande skadegörare	DK, IRL, P (Entre Douro e Minho, Trás-os-Montes, Beira Litoral, Beira Interior, Ribatejo e Oeste, Alentejo, Madeira och Azorerna), UK, S, FI

Växter, växtprodukter och andra föremål	Särskilda krav	Skyddad(e) zon(er)
25.1 Växter av *Beta vulgaris* L. för djurfoder	Officiellt uttalande att försändelsen med växter antingen har a) värmebehandlats för att undanröja angrepp av Beet necrotic yellow vein virus eller b) bearbetats för att avlägsna jord och sidorötter och för att växterna skall vissna	DK, F (Bretagne), FI, IRL, P (Azorerna), S, UK
25.2 Växter av *Beta vulgaris* L. för industriell bearbetning	Officiellt uttalande att växterna är avsedda för industriell bearbetning och har levererats till bearbetningsföretag med lämplig och kontrollerad avfallshantering så att spridning av BNYVV förhindras och att de transporteras på ett sådant sätt att det säkerställs att ingen risk för spridning av skadegöraren föreligger	DK, F (Bretagne), FI, IRL, P (Azorerna), S, UK
26. Jord och osteriliserade restprodukter från betor	Officiellt uttalande att jorden eller restprodukterna har behandlats för att undanröja angrepp av Beet necrotic yellow vein virus	DK, F (Bretagne), FI, IRL, P (Azorerna), S, UK
27.1 Utsäde från socker- och foderbetor av arten *Beta vulgaris* L.	Utan att det påverkar bestämmelserna i rådets direktiv 66/400/EEG av den 14 juni 1966 om saluföring av betutsäde ([1]), ett officiellt uttalande att a) utsädet ur kategorierna ”basutsäde” och ”certifikatsutsäde” uppfyller de krav som fastställs i bilaga I B 3 i tillämpliga fall 66/400/EEG, eller b) när det gäller ”ännu inte slutligt certifierat utsäde” att utsädet — uppfyller de krav som fastställts i artikel 15.2 i direktiv 66/400/EEG och — är avsett för behandling som uppfyller de krav som fastställs i bilaga I B till direktiv 66/400/EEG och levereras till ett processföretag som har en officiellt godkänd kontrollerad avfallshantering, som ska förhindra spridningen av beet necrotic yellow vein virus (BNYVV), eller c) utsädet har framställts från en skörd som kommer från ett området där BNYVV inte befunnits förekomma	DK, F (Bretagne), FI, IRL, P (Azorerna), S, UK

([1]) EGT L 125, 11.7.1966, s. 2290/66. Direktivet senast ändrat genom direktiv 98/96/EG (EGT L 25, 1.2.1999, s. 27).

Växter, växtprodukter och andra föremål	Särskilda krav	Skyddad(e) zon(er)
27.2 Grönsaksutsäde av arten *Beta vulgaris* L.	Utan att det påverkar bestämmelserna i rådets direktiv 70/458/EEG av den 29 september 1970 om saluföring av utsäde av köksväxter ([1]), i tillämpliga fall, ett officiellt uttalande om att a) viktprocenten avfall i det behandlade utsädet inte överstiger 0,5 %. När det gäller pelleterat utsäde skall det kravet var uppfyllt före pelleteringen eller b) i fråga om obehandlat utsäde, skall utsädet — vara officiellt förpackat på ett sådant sätt att det inte finns någon risk för spridning av (BNYVV) och — vara avsett för behandling enligt de villkor som fastställs i a samt levereras till en processindustri med en officiellt godkänd kontrollerad avfallshantering, för att hindra spridningen av beet necrotic yellow vein viruset (BNYVV) eller c) utsädet har framställts ur en skörd som kommer från ett område som befunnits fritt från BNYVV	DK, F (Bretagne), FI, IRL, P (Azorerna), S, UK
28. Fröer av *Gossypium* spp.	Officiellt uttalande att a) fröerna har behandlats med syra för att avlägsna bomullshåren b) inga symptom på *Glomerella gossypii* Edgerton har iakttagits på produktionsplatsen efter ingången av den senaste avslutade växtperioden och att ett representativt urval har undersökts och har i undersökningar befunnits vara fria från *Glomerella gossypii* Edgerton	EL
28.1 Fröer av *Gossypium* spp.	Officiellt uttalande om att fröna har blivit syrabehandlade	EL, E (Andalusien, Katalonien, Estremadura, Murcia, Valencia)
29. Fröer av *Mangifera* spp.	Officiellt uttalande att fröerna har sitt ursprung i områden som har påvisats vara fria från *Sternochetus mangiferae* Fabricius	E (Granada och Malaga), P (Alentejo, Algarve och Madeira)
30. Begagnade jordbruksmaskiner	Maskinerna skall vara rengjorda och fria från jord och växtrester	DK, F (Bretagne), FI, IRL, P (Azorerna), S, UK

([1]) EGT L 225, 12.10.1970, s. 7. Direktivet senast ändrat genom direktiv 98/96/EG.

Växter, växtprodukter och andra föremål	Särskilda krav	Skyddad(e) zon(er)
31. Frukter av *Citrus* L., *Fortunella* Swingle, *Poncirus* Raf. och deras hybrider med ursprung i E och F (utom Korsika)	Utan att det påverkar de krav som tillämpas på frukten i bilaga IV A II (30.1): a) frukten skall vara fri från stjälkar och blad eller b) i de fall frukterna har stjälkar och blad skall de åtföljas av ett officiellt meddelande som anger att frukten är packad i stängda behållare som är officiellt förseglade och som skall förbli föreseglade under transporter genom ett område som är skyddat vad avser dessa frukter och skall bära ett speciellt kännetecken som skall återges på passet så att det är möjligt att identifiera försändelsen	EL, F (Korsika), I, P

(*) (Skottland, Nordirland, Jersey, England: följande grevskap: Bedfordshire, Berkshire, Buckinghamshire, Cambridgeshire, Cleveland, Cornwall, Cumbria, Devon, Dorset, Durham, East Sussex, Essex, Greater London, Hampshire, Hertfordshire, Humberside, Kent, Lincolnshire, Norfolk, Northamptonshire, Northumberland, Nottinghamshire, Oxfordshire, Somerset, South Yorkshire, Suffolk, Surrey, Tyne and Wear, West Sussex, West Yorkshire, Isle of Wight, Isle of Man, Isles of Scilly och följande grevskapsdelar: *Avon*: den del av grevskapet som ligger söder om motorväg M4; Cheshire: den del av grevskapet som ligger öster om den västra gränsen av Peak District National Park; Derbyshire: den del av grevskapet som ligger öster om den västra gränsen av Peak District National Park och den del av grevskapet som ligger norr om väg A52 (T) till Derby och den del av grevskapet som ligger norr om väg A6 (T); Gloucestershire: den del av grevskapet som ligger öster om Fosse Way Roman-vägen; Greater Manchester; den del av grevskapet som ligger öster om den västra gränsen av Peak District National Park; Leicestershire: den del av grevskapet som ligger öster om Fosse Way Roman-vägen och den del av grevskapet som ligger öster om väg B4114 och den del av grevskapet som ligger öster om motorväg M1; North Yorkshire: hela grevskapet förutom den del som omfattar distriktet Craven; Staffordshire: den del av grevskapet som ligger öster om väg A52 (T) samt den del av grevskapet som ligger öster om väg A53; Warwickshire: den del av grevskapet som ligger öster om Fosse Way Roman-vägen; Wiltshire: den del av grevskapet som ligger söder om motorväg M4, fram till korsningen av motorväg M4 och Fosse Way Roman-vägen, och den del av grevskapet som ligger öster om Fosse Way Roman-vägen.)

BILAGA V

VÄXTER, VÄXTPRODUKTER OCH ANDRA FÖREMÅL SOM MÅSTE GENOMGÅ EN VÄXTSKYDDSKONTROLL PÅ PRODUKTIONSPLATSEN OM DE HAR SITT URSPRUNG I GEMENSKAPEN, INNAN DE FLYTTAS INOM GEMENSKAPEN, ELLER I URSPRUNGS- ELLER AVSÄNDARLANDET OM DE HAR SITT URSPRUNG UTANFÖR GEMENSKAPEN, INNAN DE FÅR FÖRAS IN I GEMENSKAPEN

DEL A

VÄXTER, VÄXTPRODUKTER OCH ANDRA FÖREMÅL MED URSPRUNG I GEMENSKAPEN

I. **Växter, växtprodukter och andra föremål som är potentiella bärare av skadegörare som är relevanta för hela gemenskapen och som skall åtföljas av ett växtpass**

1. Växter och växtprodukter

1.1 Växter av släktena *Chaenomeles* Lindl., *Cotoneaster* Ehrh., *Crataegus* L., *Cydonia* Mill., *Eriobotrya* Lindl., *Malus* Mill., *Mespilus* L., *Prunus* L., med undantag av *Prunus laurocerasus* L. och *Prunus lusitanica* L., *Pyracantha* Roem., *Pyrus* L., *Sorbus* L., dock inte *Sorbus intermedia* (Ehrh.) Pers., och *Stranvaesia* Lindl., avsedda för plantering, dock inte fröer

1.2 Växter av *Beta vulgaris* L. och *Humulus lupulus* L., avsedda för plantering, dock inte fröer

1.3 Växter av *Solanum* L. som bildar stoloner och knölar samt hybrider av dessa, avsedda för plantering

1.4 Växter av *Fortunella* Swingle, *Poncirus* Raf. och hybrider av dessa samt *Vitis* L., dock inte frukter och fröer

1.5 Utan att det påverkar tillämpningen av 1.6, växter av *Citrus* L. och hybrider av dessa, dock inte frukter och fröer

1.6 Frukter av *Citrus* L., *Fortunella* Swingle, *Poncirus* Raf. och deras hybrider med stjälkar och blad

1.7 Trä i enlighet med artikel 2.2 första stycket, om det

a) helt eller delvis har erhållits från släktena

— *Castanea* Mill, utom avbarkat trä

— *Platanus* L., även trä som inte har kvar sin naturliga rundade yta, och

b) motsvarar en av följande beskrivningar som är fastställda i del 2 av bilaga 1 till rådets förordning (EEG) nr 2658/87 av den 23 juli 1987 om tulltaxe- och statistiknomenklaturen och om Gemensamma tulltaxan ([1]):

KN-nummer	Varuslag
4401 10 00	Brännved i form av stockar, kubbar, vedträn, kvistar, risknippen e.d.
4401 22 00	Trä i form av flis eller spån
ex 4401 30	Träavfall, inte agglomererat till vedträn, briketter, pelletar eller liknande former

([1]) EGT L 256, 7.9.1987, s. 1. Förordningen senast ändrad genom kommissionens förordning (EG) nr 2626/1999 (EGT L 321, 14.12.1999. s.3).

KN-nummer	Varuslag
4403 99	Virke, obearbetat, barkat, befriat från splintved eller bilat eller grovt sågat på två eller fyra sidor: — Annat än målat, betsat eller behandlat med kreosot eller annat konserveringsmedel — Annat än av barrträ, ek (*Quercus* spp.) eller bok (*Fagus* spp.)
ex 4404 20 00	Kluvna störar: pålar och störar av trä, spetsade men inte sågade i längdriktningen: — Annat än av barrträ
4406 10 00	Järnvägs- och spårvägssliprar av trä: — Oimpregnerade
ex 4407 99	Virke, sågat eller kluvet i längdriktningen, skuret eller svarvat till skivor, inte hyvlat, slipat eller fingerskarvat, med en tjocklek av mer än 6 mm, särskilt bjälkar, plankor, barkkantat timmer, bräder, ribbor: — Annat än av barrträ, tropiska träslag, ek (*Quercus* spp.) eller bok (*Fagus* spp.)

1.8 Lös bark av *Castanea* Mill.

2. Växter, växtprodukter och andra föremål som producerats av producenter som har tillstånd att producera och sälja till personer som bedriver förvärvsmässig växtproduktion, dock inte sådana växter, växtprodukter och andra föremål som är förberedda för försäljning till konsumenten, och för vilka medlemsstaternas ansvariga officiella organ garanterar att produktionen är klart åtskild från produktionen av andra produkter.

2.1 Växter för plantering dock inte fröer, från släktena *Abies* Mill., *Apium graveolens* L., *Argyranthemum* spp., *Aster* spp., *Brassica* spp., *Castanea* Mill., *Cucumis* spp., *Dendranthema* (DC) Des Moul, *Dianthus* L. och hybriderna *Exacum* spp., *Fragaria* L., *Gerbera* Cass., *Gypsophila* L., alla sorter av New Guinea-hybrider av *Impatiens* L., *Lactuca* spp., *Larix* Mill., *Leucanthemum* L., *Lupinus* L., *Pelargonium* l'Hérit. ex Ait., *Picea* A. Dietr., *Pinus* L., *Platanus* L., *Populus* L., *Prunus laurocerasus* L., *Prunus lusitanica* L., *Pseudotsuga* Carr., *Quercus* L., *Rubus* L., *Spinacia* L., *Tanacetum* L., *Tsuga* Carr. och *Verbena* L.

2.2 Växter av Solanaceae, andra än dem som avses i punkt 1.3, för plantering, dock inte fröer

2.3 Växter av Araceae, Marantaceae, Musaceae, *Persea* spp. och Strelitziaceae, rotade eller med fastsittande eller åtföljande växtmedium.

2.4 Fröer och lökar av *Allium ascalonicum* L., *Allium cepa* L. och *Allium schoenoprasum* L. avsedda för plantering och växter av *Allium porrum* L. avsedda för plantering

3. Lökar och knölar av *Camassia* Lindl., *Chionodoxa* Boiss., *Crocus flavus* Weston "Golden Yellow", *Galantus* L., *Galtonia candicans* (Baker) Decne, Miniatyrsorter och hybrider av släktet *Gladiolus* Tourn. ex L., såsom *Gladiolus callianthus* Marais, *Gladiolus colvillei* Sweet, *Gladiolus nanus* hort., *Gladiolus ramosus* hort. och *Gladiolus tubergenii* hort., *Hyacinthus* L., *Iris* L., *Ismene* Herbert, *Muscari* Miller, *Narcissus* L., *Orinthogalum* L., *Puschkinia* Adams, *Scilla* L. *Tigridia* Juss. och *Tulipa* L., för plantering, som producerats av producenter som har tillstånd att producera och sälja till personer som bedriver förvärvsmässig växtproduktion, dock inte sådana växter, växtprodukter och andra föremål som är förberedda för försäljning till konsumenten, och för vilka medlemsstaternas ansvariga officiella organ garanterar att produktionen är klart åtskild från produktionen av andra produkter.

II. **Växter, växtprodukter och andra föremål är potentiella bärare av skadegörare som är relevanta för vissa skyddade zoner och som skall åtföljas av ett växtpass som är giltigt för den berörda zonen när de förs in i eller flyttas inom den zonen**

Med undantag för växter, växtprodukter och andra föremål som är förtecknade i avsnitt I.

1. Växter, växtprodukter och andra föremål.

1.1 Växter av *Albies* Mill., *Larix* Mill., *Picea* A. Dietr., *Pinus* L. och *Pseudotsuga* Carr.

1.2 Växter av *Populus* L. och *Beta vulgaris* L., för plantering, dock inte fröer

1.3 Växter, dock inte frukter och fröer, av *Chaenomeles* Lindl., *Cotoneaster* Ehrh., *Crataegus* L., *Cydonia* Mill, *Eriobotrya* Lindl., *Eucalyptus* l'Hérit., *Malus* Mill., *Mespilus* L., *Pyracantha* Roem., *Pyrus* L., *Sorbus* L. dock inte *Sorbus intermedia* (Ehrh.) Pers. och *Stranvaesia* Lindl.

1.4 Levende pollen för pollinering av *Chaenomeles* Lindl., *Cotoneaster* Ehrh., *Crataegus* L., *Cydonia* Mill., *Eriobotrya* Lindl., *Malus* Mill., *Mespilus* L., *Pyracantha* Roem., *Pyrus* L., *Sorbus* L. dock inte *Sorbus intermedia* (Ehrh.) Pers. och *Stranvaesia* Lindl.

1.5 Knölar av *Solanum tuberosum* L., för plantering

1.6 Växter av *Beta vulgaris* L., avsedda som djurfoder eller för industriell bearbetning

1.7 Jord och osteriliserat avfall från betor (*Beta vulgaris* L.)

1.8 Fröer av *Beta vulgaris* L., *Dolichos* Jacq., *Gossypium* spp. och *Phaseolus vulgaris* L.

1.9 Fröer och frukter (frökapslar) av *Gossypium* spp. och orensad bomull

1.10 Trä i enlighet med artikel 2.2 första stycket, om det

a) helt eller delvis har erhållits från barrträd (Coniferales), med undantag av barkat trä

och

b) motsvarar en av följande beskrivningar som är fastställda i del 2 av bilaga 1 till rådets förordning (EEG) nr 2658/87:

KN-nummer	Varuslag
4401 10 00	Brännved i form av stockar, kubbar, vedträn, kvistar, risknippen e.d.
4401 21 00	Trä i form av flis eller spån
ex 4401 30	Träavfall, inte agglomererat till vedträn, briketter, pelletar, eller liknande former
4403 20	Virke, obearbetat, barkat, befriat från splintved eller bilat eller grovt sågat på två eller fyra sidor:
	— Annat än målat, betsat eller behandlat med kreosot eller annat konserveringsmedel
ex 4404 10 00	Kluvna störar: pålar och störar av trä, spetsade men inte sågade i längdriktningen
4406 10 00	Järnvägs- och spårvägssliprar av trä:
	— Oimpregnerade

KN-nummer	Varuslag
ex 4407 10	Virke, sågat eller kluvet i längdriktningen, skuret eller svarvat till skivor, inte hyvlat, slipat eller fingerskarvat, med en tjocklek av mer än 6 mm, särskilt bjälkar, plankor, barkkantat timmer, bräder, ribbor
ex 4415 10	Packlådor, häckar, tunnor
ex 4415 20	Lastpallar, pallboxar och liknande anordningar:
	— Andra än lastpallar och pallboxar som uppfyller den standard som är fastställagen för ”UIC lastpallar” och är märkta i överensstämmelse med detta

1.11 Lös bark av barrträd (Coniferales).

2. Växter, växtprodukter och andra föremål som producerats av producenter som har tillstånd att producera och sälja till personer som bedriver förvärvsmässig växtproduktion, dock inte sådana växter, växtprodukter och andra föremål som är förberedda för försäljning till konsumenten, och för vilka medlemsstaternas ansvariga officiella organ garanterar att produktionen är klart åtskild från produktionen av andra produkter.

2.1 Växter av *Begonia* L., avsedda för plantering, dock inte frön, rotknölar och jordstammar, och växter av *Euphorbia pulcherrima* Willd., avsedda för plantering, dock inte frön.

DEL B

VÄXTER, VÄXTPRODUKTER OCH ANDRA FÖREMÅL MED URSPRUNG I ANDRA TERRITORIER ÄN DE SOM AVSES I DEL A

I. **Växter, växtprodukter och andra föremål som är potentiella bärare av skadegörare som är relevanta för hela gemenskapen**

1. Växter för plantering, dock inte fröer, men även fröer av Cruciferae, Gramineae, *Trifolium* spp., med ursprung i Argentina, Australien, Bolivia, Chile, Nya Zeeland och Uruguay, släktena *Triticum*, *Secale* och *X Triticosecale* från Afghanistan, Indien, Irak, Mexiko, Nepal, Pakistan och USA, *Capsicum* spp., *Helianthus annuus* L., *Lycopersicon lycopersicum* (L.) Karsten ex Farw., *Medicago sativa* L., *Prunus* L., *Rubus* L., *Oryza* spp., *Zea mays* L., *Allium ascalonicum* L., *Allium cepa* L., *Allium porrum* L., *Allium schoenoprasum* L. och *Phaseolus* L.

2. Växtdelar, dock inte frukter och frön, av

— *Castanea* Mill., *Dendranthema* (DC) Des. Moul., *Dianthus* L., *Pelargonium* l'Herit. ex Ait, arter av *Phoenix* spp., *Populus* L., *Quercus* L.,

— barrträd (Coniferales)

— *Acer saccharum* Marh., som har sitt ursprung i Nordamerika,

— *Prunus* L., som har sitt ursprung i icke-europeiska länder.

3. Frukter av

— *Citrus* L., *Fortunella* Swingle, *Poncirus* Raf. och deras hybrider,

— *Annona* L., *Cydonia* Mill. *Diospyros* L., *Malus* Mill., *Mangifera* L., *Passiflora* L., *Prunus* L., *Psidium* L., *Pyrus* L., *Ribes* L. *Syzygium* Gaertn. och *Vaccinium* L. med ursprung i icke-europeiska länder.

4. Knölar av *Solanum tuberosum* L.

5. Lös bark av

— barrträd (Coniferales),

— *Acer saccharum* Marsh, *Populus* L., och *Quercus* L., dock inte *Quercus suber* L.

6. Trä i enlighet med artikel 2.2 första stycket, om det

a) har helt eller delvis erhållits från en av nedanstående ordningar, släkten eller arter

— *Castanea* Mill.,

— *Castanea* Mill., *Quercus* L., även trä som inte har kvar sin naturliga rundade yta, med ursprung i nordamerikanska länder,

— *Platanus* L., även trä som inte har kvar sin naturliga rundade yta,

— barrträd (Coniferales), dock inte *Pinus* L., med ursprung i nordeuropeiska länder, även trä som inte har kvar sin naturliga rundade yta,

— *Pinus* L., även trä som inte har kvar sin naturliga rundade yta,

— *Populus* L., med ursprung i länder på den amerikanska kontinenten,

— *Acer saccharum* Marsh., även trä som inte har kvar sin naturliga rundade yta, med ursprung i nordamerikanska länder, och

b) motsvarar en av följande beskrivningar som är fastställda i del 2 av bilaga 1 till rådets förordning (EEG) nr 2658/87:

KN-nummer	Varuslag
4401 10 00	Brännved i form av stockar, kubbar, vedträn, kvistar, risknippen e.d.
ex 4401 21 00	Trä i form av flis eller spån
	— Av barrträ med ursprung i icke-europeiska länder
4401 22	Trä i form av flis eller spån:
	— Annat än av barrträ
ex 4401 30	Träavfall, inte agglomererat till vedträn, briketter, pelletar eller liknande former
ex 4403 20	Virke, obearbetat, barkat, befriat från splintved eller bilat eller grovt sågat på två eller fyra sidor:
	— Annat än målat, betsat eller behandlat med kreosot eller annat konserveringsmedel, av barrträ med ursprung i icke-europeiska länder
4403 91 00	Virke, obearbetat, barkat, befriat från splintved eller bilat eller sågat på två eller fyra sidor:
	— Annat än målat, betsat eller behandlat med kreosot eller annat konserveringsmedel:
	— Av ek (*Quercus* spp.)
4403 99	Virke, obearbetat, barkat, befriat från splintved eller bilat eller grovt sågat på två eller fyra sidor:
	— Annat än målat, betsat eller behandlat med kreosot eller annat konserveringsmedel:
	— Annat än av barrträ, ek (*Quercus* spp.) eller bok (*Fagus* spp.)

KN-nummer	Varuslag
ex 4404 10 00	Kluvna störar: pålar och störar av trä, spetsade men inte sågade i längdriktningen: — Av barrträ med ursprung i icke-europeiska länder
ex 4404 20 00	Kluvna störar: pålar och störar av trä, spetsade men inte sågade i längdriktningen: — Annat än av barrträ
4406 10 00	Järnvägs- och spårvägssliprar av trä: — Oimpregnerade
ex 4407 10	Virke, sågat eller kluvet i längdriktningen, skuret eller svarvat till skivor, inte hyvlat, slipat eller fingerskarvat, med en tjocklek av mer än 6 mm, särskilt bjälkar, plankor, barkkantat timmer, bräder, ribbor: — Av barrträ med ursprung i icke-europeiska länder
ex 4407 91	Virke, sågat eller kluvet i längdriktningen, skuret eller svarvat till skivor, inte hyvlat, slipat eller fingerskarvat, med en tjocklek av mer än 6 mm, särskilt bjälkar, plankor, barkkantat timmer, bräder, ribbor: — Av ek (*Quercus* spp.)
ex 4407 99	Virke, sågat eller kluvet i längdriktningen, skuret eller svarvat till skivor, inte hyvlat, slipat eller fingerskarvat, med en tjocklek av mer än 6 mm, särskilt bjälkar, plankor, barkkantat timmer, bräder, ribbor: — Annat än av barrträ, tropiska träslag, ek (*Quercus* spp.) eller bok (*Fagus* spp.)
ex 4415 10	Packlådor, häckar, tunnor, av trä med ursprung i icke-europeiska länder
ex 4415 20	Lastpallar, pallboxar och liknande anordningar, av trä med ursprung i icke-europeiska länder
ex 4416 00	Tunnor av trä, inbegripet tunnstav, av ek (*Quercus* spp.)

Lastpallar och pallboxar (KN-nummer ex 4415 20) är undantagna om de uppfyller den standard som är fastslagen för ”UIC-lastpallar” och är märkta i överensstämmelse med detta.

7. a) Jord och växtmedium som sådant, som helt eller delvis består av jord eller fasta organiska ämnen såsom växtdelar, humus, inbegripet torv eller bark, dock inte sådant som består av enbart torv.

   b) Jord och växtmedium som är fastsittande eller tillförd växterna, och som helt eller delvis består av material som anges i a eller som helt eller delvis består av torv eller något fast oorganiskt ämne avsett att ge växterna livskraft, med ursprung i Turkiet, Vitryssland, Estland, Lettland, Litauen, Moldavien, Ryssland, Ukraina och i icke-europeiska länder, dock inte Cypern, Egypten, Israel, Libyen, Malta, Marocko och Tunisien.

8. Spannmål av släktena *Triticum, Secale* och *X Triticosecale* med ursprung i Afghanistan, Indien, Irak, Mexiko, Nepal, Pakistan och USA.

II. **Växter, växtprodukter och andra föremål som är potentiella bärare av skadegörare som är relevanta för vissa skyddade zoner**

Med undantag för växter, växtprodukter och andra föremål som är förtecknade i avsnitt I.

1. Växter av *Beta vulgaris* L., avsedda som djurfoder eller för industriell bearbetning.

2. Jord och osteriliserat avfall från betor (*Beta vulgaris* L.)

3. Levande pollen för pollinering av *Chaenomeles* Lindl., *Cotoneaster* Ehrh., *Crataegus* L., *Cydonia* Mill., *Eriobotrya* Lindl., *Malus* Mill., *Mespilus* L., *Pyracantha* Roem., *Pyrus* L., *Sorbus* L., dock inte *Sorbus intermedia* (Ehrh.) Pers. och *Stranvaesia* Lindl.

4. Växtdelar, dock inte frukter och fröer av *Chaenomeles* Lindl., *Cotoneaster* Ehrh., *Crataegus* L., *Cydonia* Mill., *Eriobotrya* Lindl., *Malus* Mill., *Mespilus* L., *Pyracantha* Roem., *Pyrus* L., *Sorbus* L., dock inte *Sorbus intermedia* (Ehrh.) Pers. och *Stranvaesia* Lindl.

5. Fröer av *Dolichos* Jacq., *Magnifera* spp., *Beta vulgaris* L. och *Phaseolus vulgaris* L.

6. Fröer och frukter (frökapslar) av *Gossypium* spp. och orensad bomull.

7. Trä i enlighet med artikel 2.2 första stycket, om det

   a) har helt eller delvis erhållits från barrträd (Coniferales) dock inte *Pinus* L., med ursprung i europeiska tredje länder, och

   b) motsvarar en av följande beskrivningar som är fastställda i del 2 av bilaga 1 till rådets förordning (EEG) nr 2658/87:

KN-nummer	Varuslag
4401 10 00	Brännved i form av stockar, kubbar, vedträn, kvistar, risknippen e.d.
4401 21 00	Trä i form av flis eller spån
ex 4401 30	Träavfall, inte agglomererat till vedträn, briketter, pelletar eller liknande former
4403 20	Virke, obearbetat, barkat, befriat från splintved eller bilat eller grovt sågat på två eller fyra sidor:
	— Annat än målat, betsat eller behandlat med kreosot eller annat konserveringsmedel
ex 4404 10 00	Kluvna störar: pålar och störar av trä, spetsade men inte sågade i längdriktningen
4406 10 00	Järnvägs- och spårvägssliprar av trä:
	— Oimpregnerade
ex 4407 10	Virke, sågat eller kluvet i längdriktningen, skuret eller svarvat till skivor, inte hyvlat, slipat eller fingerskarvat, med en tjocklek av mer än 6 mm, särskilt bjälkar, plankor, barkkantat timmer, bräder, ribbor
4415 10	Packlådor, förpackningsaskar, häckar, tunnor och liknande förpackningar; kabeltrummor
4415 20	Lastpallar, pallboxar och liknande anordningar

   Lastpallar och pallboxar (KN-nummer ex 4415 20) är undantagna om de uppfyller den standard som är fastslagen för ”UIC lastpallar” och är märkta i överensstämmelse med detta.

8. Plantdelar av *Eucalyptus* l'Hérit.

BILAGA VI

VÄXTER OCH VÄXTPRODUKTER FÖR VILKA SÄRSKILDA ARRANGEMANG FÅR TILLÄMPAS

1. Spannmål och därav härledda produkter.
2. Torkade baljväxter.
3. Maniokrötter och därav härledda produkter.
4. Rester från produktion av vegetabiliska oljor.

BILAGA VII

CERTIFIKATMODELLER

De följande certifikatmodellerna är fastslagna med avseende på

— texten,

— formatet,

— fältens formgivning och dimensioner,

— papperets och den tryckta textens färg.

A. **Modell för sundhetscertifikat**

1 Exportörens namn och adress

2

SUNDHETSCERTIFIKAT

NR EG / /

3 Mottagarens angivna namn och adress

4 Växtskyddsmyndigheten i

till Växtskyddsmyndigheten i

5 Ursprungsort

6 Angivet transportmedel

7 Angiven införselort

8 Märkning, förpackningarnas antal och beskrivning av dessa, produktens namn, växternas botaniska namn

9 Angiven kvantitet

10 Härmed intygas att de växter och växtprodukter som beskrivs ovan

— har inspekterats enligt godkända förfaranden, och

— betraktas som fria från de skadegörare som avses i växtskyddsföreskrifterna och praktiskt taget fria från andra farliga skadegörare, och

— är förenliga med gällande växtskyddsföreskrifter i importlandet.

11 Tilläggsdeklaration

SANERING OCH/ELLER DESINFEKTION

12 Behandling

13 Kemikalie (aktiv substans)

14 Tidslängd och temperatur

15 Koncentration

16 Datum

17 Ytterligare uppgifter

Ort för utfärdande

Datum

Den bemyndigade tjänstemannens namn och underskrift

Myndighetens stämpel

B. **Modell för sundhetscertifikat för återutförsel**

1 Exportörens namn och adress

2

SUNDHETSCERTIFIKAT

FÖR ÅTERUTFÖRSEL

NR EG / /

3 Mottagarens angivna namn och adress

4 Växtskyddsmyndigheten i

till Växtskyddsmyndigheten i

5 Ursprungsort

6 Angivet transportmedel

7 Angiven införselort

8 Märkning, förpackningarnas antal och beskrivning av dessa, produktens namn, växternas botaniska namn

9 Angiven kvantitet

10 Härmed intygas

— att de växter och växtprodukter som beskrivs ovan har importerats till ..... (återutförande land)
från ..... (ursprungsland) och täcks av sundhetscertifikat nr .....

(*) ☐ original ☐ bestyrkt kopia är bifogad detta certifikat

— att de är

(*) ☐ förpackade ☐ omförpackade ☐ i den ursprungliga förpackningen ☐ i nya förpackningar

— att de på grundval av

(*) ☐ det ursprungliga sundhetscertifikatet och ☐ ytterligare inspektion betraktas som förenliga med gällande växtskyddsföreskrifter i importlandet, och

— att sändningen under lagring i ..... (återutförselland) inte har utsatts för risk för angrepp eller smitta.

(*) Sätt kryss i tillämpligt fält

11 Tilläggsdeklaration

SANERING OCH/ELLER DESINFEKTION

12 Behandling

13 Kemikalie (aktiv substans)

14 Tidslängd och temperatur

15 Koncentration

16 Datum

17 Ytterligare uppgifter

Ort för utfärdande

Datum

Den bemyndigade tjänstemannens namn och underskrift

Myndighetens stämpel

C. **Förklarande anmärkningar**

1. *Fält 2*

Referensnumret på certifikaten skall utgöras av

— ”EG”,

— medlemsstatens initial(er),

— det enskilda certifikatets identifieringsmärke, bestående av siffror eller en kombination av bokstäver och siffror, där bokstäverna betecknar den provins, det distrikt etc. i den berörda medlemsstat där detta certifikat är utfärdat.

2. *Det onumrerade fältet*

Detta fält är endast avsett för myndigheterna.

3. *Fält 8*

”Beskrivning av dessa” avser beskrivning av typen av förpackning.

4. *Fält 9*

Kvantiteten skall uttryckas i antal eller i vikt.

5. *Fält 11*

Om utrymmet är otillräckligt för de ytterligare anmärkningarna, skall texten fortsätta på baksidan av formuläret.

BILAGA VIII

DEL A

UPPHÄVT DIREKTIV OCH SENARE ÄNDRINGAR

(hänvisningar i artikel 27)

Rådets direktiv 77/93/EEG (EGT L 26, 31.1.1977, s. 20)	med undantag för artikel 19
Rådets direktiv 80/392/EEG (EGT L 100, 17.4.1980, s. 32)	
Rådets direktiv 80/393/EEG (EGT L 100, 17.4.1980, s. 35)	
Rådets direktiv 81/7/EEG (EGT L 14, 16.1.1981, s. 23)	
Rådets direktiv 84/378/EEG (EGT L 207, 2.8.1984, s. 1)	
Rådets direktiv 85/173/EEG (EGT L 65, 6.3.1985, s. 23)	
Rådets direktiv 85/574/EEG (EGT L 372, 31.12.1985, s. 25)	
Kommissionens direktiv 86/545/EEG (EGT L 323, 18.11.1986, s. 14)	
Kommissionens direktiv 86/546/EEG (EGT L 323, 18.11.1986, s. 16)	
Kommissionens direktiv 86/547/EEG (EGT L 323, 18.11.1986, s. 21)	
Rådets direktiv 86/651/EEG (EGT L 382, 31.12.1986, s. 13)	
Rådets direktiv 87/298/EEG (EGT L 151, 11.6.1987, s. 1)	
Kommissionens direktiv 88/271/EEG (EGT L 116, 4.5.1988, s. 13)	
Kommissionens direktiv 88/272/EEG (EGT L 116, 4.5.1988, s. 19)	
Kommissionens direktiv 88/430/EEG (EGT L 208, 2.8.1988, s. 36)	
Rådets direktiv 88/572/EEG (EGT L 313, 19.11.1988, s. 39)	
Rådets direktiv 89/359/EEG (EGT L 153, 16.6.1989, s. 28)	
Rådets direktiv 89/439/EEG (EGT L 212, 22.7.1989, s. 106)	
Rådets direktiv 90/168/EEG (EGT L 92, 7.4.1990, s. 49)	
Kommissionens direktiv 90/490/EEG (EGT L 271, 3.10.1990, s. 28)	
Kommissionens direktiv 90/506/EEG (EGT L 282, 13.10.1990, s. 67)	
Rådets direktiv 90/654/EEG (EGT L 353, 17.12.1990, s. 48)	endast bilaga I punkt 2
Kommissionens direktiv 91/27/EEG (EGT L 16, 22.1.1991, s. 29)	
Rådets direktiv 91/683/EEG (EGT L 376, 31.12.1991, s. 29)	
Kommissionens direktiv 92/10/EEG (EGT L 70, 17.3.1992, s. 27)	
Rådets direktiv 92/98/EEG (EGT L 352, 2.12.1992, s. 1)	
Kommissionens direktiv 92/103/EEG (EGT L 363, 11.12.1992, s. 1)	
Rådets direktiv 93/19/EEG (EGT L 96, 22.4.1993, s. 33)	
Kommissionens direktiv 93/110/EG (EGT L 303, 10.12.1993, s. 19)	
Rådets direktiv 94/13/EG (EGT L 92, 9.4.1994, s. 27)	
Kommissionens direktiv 95/4/EG (EGT L 44, 28.2.1995, s. 56)	
Kommissionens direktiv 95/41/EG (EGT L 182, 2.8.1995, s. 17)	
Kommissionens direktiv 95/66/EG (EGT L 308, 21.12.1995, s. 77)	
Kommissionens direktiv 96/14/EG (EGT L 68, 19.3.1996, s. 24)	
Kommissionens direktiv 96/78/EG (EGT L 321, 12.12.1996, s. 20)	
Rådets direktiv 97/3/EG (EGT L 27, 30.1.1997, s. 30)	
Kommissionens direktiv 97/14/EG (EGT L 87, 2.4.1997, s. 17)	
Kommissionens direktiv 98/1/EG (EGT L 15, 21.1.1998, s. 26)	
Kommissionens direktiv 98/2/EG (EGT L 15, 21.1.1998, s. 34)	
Kommissionens direktiv 1999/53/EG (EGT L 142, 5.6.1999, s. 29)	

DEL B

TIDSGRÄNSER FÖR GENOMFÖRANDE ELLER TILLÄMPNING I NATIONELL LAGSTIFTNING

(hänvisningar i artikel 27)

Direktiv	Tidsgräns för genomförande	Tidsgräns för tillämpning
77/93/EEG	23.12.1980 (artikel 11,3) ([1]) ([2]) ([3]) ([4]) 1.5.1980 (övriga artiklar) ([1]) ([2]) ([3]) ([4])	
80/392/EEG	1.5.1980	
80/393/EEG	1.1.1983 (artikel 4, p 11) 1.5.1980 (övriga artiklar)	
81/7/EEG	1.1.1981 (artikel 1, p 1) 1.1.1983 (artikel 1, p 2 a, 3 a, 3 b, 4 a, 4 b) 1.1.1983 ([5]) (övriga artiklar)	
84/378/EEG	1.7.1985	
85/173/EEG		1.1.1983
85/574/EEG	1.1.1987	
86/545/EEG	1.1.1987	
86/546/EEG	1.1.1987	
86/547/EEG		tillämplig t.o.m. 31.12.1989
86/651/EEG	1.3.1987	
87/298/EEG	1.7.1987	
88/271/EEG	1.1.1989 ([6])	
88/272/EEG		tillämplig t.o.m. 31.12.1989
88/430/EEG	1.1.1989	
88/572/EEG	1.1.1989	
89/359/EEG		
89/439/EEG	1.1.1990	
90/168/EEG	1.1.1991	
90/490/EEG	1.1.1991	
90/506/EEG	1.1.1991	
90/654/EEG		
91/27/EEG	1.4.1991	
91/683/EEG	1.6.1993	
92/10/EEG	30.6.1992	
92/98/EEG	16.5.1993	
92/103/EEG	16.5.1993	
93/19/EEG	1.6.1993	
93/110/EG	15.12.1993	
94/13/EG	1.1.1995	
95/4/EG	1.4.1995	
95/41/EG	1.7.1995	
95/66/EG	1.1.1996	
96/14/EG	1.4.1996	
96/78/EG	1.1.1997	

Direktiv	Tidsgräns för genomförande	Tidsgräns för tillämpning
97/3/EG	1.4.1998	
97/14/EG	1.5.1997	
98/1/EG	1.5.1998	
98/2/EG	1.5.1998	
1999/53/EG	15.7.1999	

([1]) Enligt det förfarande som föreskrivs i artikel 19 kunde medlemsstaterna på begäran få tillstånd att följa vissa av bestämmelserna i direktivet från en senare dag än 1.5.1980, men inte senare än 1 januari 1981.
([2]) För Grekland: 1 januari 1985 (artikel 11.3) och 1 mars 1985 (övriga artiklar).
([3]) För Spanien och Portugal: 1 mars 1987.
([4]) Inom ramen för traditionella handelsmönster och för att tillmötesgå företagens produktionsbehov i förutvarande Tyska demokratiska republiken medgavs Förbundsrepubliken Tyskland att, med avseende på Tyska demokratiska republikens territorium, på egen begäran och enligt det förfarande som fastställts i artikel 18, uppfylla artikel 4.1, artikel 5.1 och tillämpliga bestämmelser i artikel 13 senare än 1 maj 1980, men senast 31 december 1992.
([5]) På begäran av skyddade medlemsstater.
([6]) 31 mars 1989 angående artikel 1.3a (*Juniperus*–växter) jfr direktiv 89/83/EEG som ändrar direktiv 88/271/EEG.

BILAGA IX

JÄMFÖRELSETABELL

Direktiv 77/93/EEG	Detta direktiv
artikel 1.1	artikel 1.1 första stycket
artikel 1.2	artikel 1.3
artikel 1.3	artikel 1.1 andra stycket b
artikel 1.3 a	artikel 1.1 andra stycket c
artikel 1.4	artikel 1.2
artikel 1.5	artikel 1.1 andra stycket a
artikel 1.6	artikel 1.4
artikel 1.7	artikel 1.5
artikel 1.8	artikel 1.6
artikel 2.1 a	artikel 2.1 a
artikel 2.1 b	artikel 2.1 b
artikel 2.1 c	artikel 2.1 c
artikel 2.1 d	artikel 2.1 d
artikel 2.1 e	artikel 2.1 e
artikel 2.1 f	artikel 2.1 f
artikel 2.1 g a	artikel 2.1 g i
artikel 2.1 g b	artikel 2.1 g ii
artikel 2.1 h	artikel 2.1 h
artikel 2.1 i	artikel 2.1 i
artikel 2.2	artikel 2.2
artikel 3.1–3.6	artikel 3.1–3.6
artikel 3.7 a	artikel 3.7 första stycket
artikel 3.7 a	artikel 3.7 första stycket a
artikel 3.7 b	artikel 3.7 första stycket b
artikel 3.7 c	artikel 3.7 första stycket c
artikel 3.7 d	artikel 3.7 andra stycket
artikel 3.7 e	artikel 3.7 tredje stycket
artikel 3.7 f	artikel 3.7 fjärde stycket
artikel 4.1	artikel 4.1
artikel 4.2 a	artikel 4.2
artikel 4.2 b	—
artikel 4.3, 4.4 och 4.5	artikel 4.3, 4.4 och 4.5
artikel 4.6 a	artikel 4.6 första stycket
artikel 4.6 b	artikel 4.6 andra stycket
artikel 4.6 c	artikel 4.6 tredje stycket
artikel 5.1–5.5	artikel 5.1–5.5

Direktiv 77/93/EEG	Detta direktiv
artikel 5.6 a	artikel 5.6 första stycket
artikel 5.6 b	artikel 5.6 andra stycket
artikel 5.6 c	artikel 5.6 tredje stycket
artikel 6.1	artikel 6.1
artikel 6.1 a	artikel 6.2
artikel 6.2	artikel 6.3
artikel 6.3	artikel 6.4
artikel 6.4	artikel 6.5
artikel 6.5	artikel 6.6
artikel 6.6	artikel 6.7
artikel 6.7	artikel 6.8
artikel 6.8	artikel 6.9
artikel 6.9	—
artikel 7.1 första stycket	artikel 7.1 första stycket
artikel 7.1 andra stycket	artikel 7.1 andra stycket
artikel 7.1 tredje stycket	—
artikel 7.2	artikel 7.2
artikel 7.3	artikel 7.3
artikel 8.1	artikel 8.1
artikel 8.2 första stycket	artikel 8.2 första stycket
artikel 8.2 andra stycket	artikel 8.2 andra stycket
artikel 8.2 tredje stycket	—
artikel 8.3	artikel 8.3
artikel 9	artikel 9
artikel 10.1	artikel 10.1
artikel 10.2 a	artikel 10.2 första stycket
artikel 10.2 b	artikel 10.2 andra stycket
artikel 10.2 c	artikel 10.2 tredje stycket
artikel 10.3	artikel 10.3
artikel 10.4	artikel 10.4
artikel 10.5	—
artikel 10 a	artikel 11
artikel 11.1	—
artikel 11.2	artikel 12.1
artikel 11.3	—
artikel 11.3 a	—
artikel 11.4	artikel 12.2
artikel 11.5	artikel 12.3
artikel 11.6	artikel 12.4
artikel 11.7	artikel 12.5

Direktiv 77/93/EEG	Detta direktiv
artikel 11.8	artikel 12.6
artikel 11.9	artikel 12.7
artikel 11.10	artikel 12.8
artikel 12.1	artikel 13.1
artikel 12.2	artikel 13.2
artikel 12.3	—
artikel 12.3 a	artikel 13.3
artikel 12.3 b	artikel 13.4
artikel 12.3 c	artikel 13.5
artikel 12.3 d i	artikel 13.6 första stycket
artikel 12.3 d ii	artikel 13.6 andra stycket
artikel 12.3 d iii	artikel 13.6 tredje stycket
artikel 12.4	—
artikel 12.5	artikel 13.7
artikel 12.6	artikel 13.8
artikel 12.6 a	artikel 13.9
artikel 12.7	artikel 13.10
artikel 12.8	artikel 13.11
artikel 13 första stycket	artikel 14 första stycket
artikel 13 andra stycket	artikel 14 andra stycket
artikel 13 andra stycket första strecksatsen	artikel 14 andra stycket a
artikel 13 andra stycket första strecksatsen första understrecksatsen	artikel 14 andra stycket a i
artikel 13 andra stycket första strecksatsen första understrecksatsen	artikel 14 andra stycket a ii
artikel 13 andra stycket första strecksatsen tredje understrecksatsen	artikel 14 andra stycket a iii
artikel 13 andra stycket andra strecksatsen	artikel 14 andra stycket b
artikel 13 andra stycket andra strecksatsen första understrecksatsen	artikel 14 andra stycket b i
artikel 13 andra stycket andra strecksatsen andra understrecksatsen	artikel 14 andra stycket b ii
artikel 13 andra stycket tredje strecksatsen	artikel 14 andra stycket c
artikel 13 andra stycket fjärde strecksatsen	artikel 14 andra stycket d
artikel 14	artikel 15
artikel 15.1	artikel 16.1
artikel 15.2 a	artikel 16.2 första stycket
artikel 15.2 b	artikel 16.2 andra stycket
artikel 15.2 c	artikel 16.2 tredje stycket
artikel 15.3	artikel 16.3
artikel 15.4	artikel 16.4

Direktiv 77/93/EEG	Detta direktiv
artikel 16	artikel 17
artikel 16 a	artikel 18
artikel 17	artikel 19
artikel 18	artikel 20
artikel 19	—
artikel 19a.1	artikel 21.1
artikel 19a.2	artikel 21.2
artikel 19a.3	artikel 21.3
artikel 19a.4	artikel 21.4
artikel 19a.5 a	artikel 21.5 första stycket
artikel 19a.5 b	artikel 21.5 andra stycket
artikel 19a.5 c	artikel 21.5 tredje stycket
artikel 19a.5 d	artikel 21.5 fjärde stycket
artikel 19a.6	artikel 21.6
artikel 19a.7	artikel 21.7
artikel 19a.8	artikel 21.8
artikel 19b	artikel 22
artikel 19c.1	artikel 23.1
artikel 19c.2 första strecksatsen	artikel 23.2 a
artikel 19c.2 första strecksatsen första understrecksatsen	artikel 23.2 a i
artikel 19c.2 första strecksatsen andra understrecksatsen	artikel 23.2 a ii
artikel 19c.2 första strecksatsen tredje understrecksatsen	artikel 23.2 a iii
artikel 19c.2 första strecksatsen fjärde understrecksatsen	artikel 23.2 a iv
artikel 19c.2 andra strecksatsen	artikel 23.2 b
artikel 19c.2 tredje strecksatsen	artikel 23.2 c
artikel 19c.3	artikel 23.3
artikel 19c.4	artikel 23.4
artikel 19c.5	artikel 23.5
artikel 19c.6	artikel 23.6
artikel 19c.7	artikel 23.7
artikel 19c.8	artikel 23.8
artikel 19c.9	artikel 23.9
artikel 19c.10 första stycket första strecksatsen	artikel 23.10 första stycket a
artikel 19c.10 första stycket första understrecksatsen	artikel 23.10 första stycket a i
artikel 19c.10 första stycket andra understrecksatsen	artikel 23.10 första stycket a ii

Direktiv 77/93/EEG	Detta direktiv
artikel 19c.10 första stycket andra strecksatsen	artikel 23.10 första stycket b
artikel 19c.10 första stycket tredje strecksatsen	artikel 23.10 första stycket c
artikel 19c.10 andra stycket	artikel 23.10 andra stycket
artikel 19c.10 tredje stycket	artikel 23.10 tredje stycket
artikel 19 d	artikel 24
—	artikel 25 ([1])
—	artikel 26 ([2])
artikel 20	—
—	artikel 27
—	artikel 28
—	artikel 29
bilaga I del A	bilaga I del A
bilaga I del B a 1	bilaga I del B a 1
bilaga I del B a 1a	bilaga I del B a 2
bilaga I del B a 2	bilaga I del B a 3
bilaga I del B d	bilaga I del B b
bilaga II del A avsnitt I	bilaga II del A avsnitt I
bilaga II del A avsnitt II a	bilaga II del A avsnitt II a
bilaga II del A avsnitt II b.1	bilaga II del A avsnitt II b.1
bilaga II del A avsnitt II b.2	bilaga II del A avsnitt II b.2
bilaga II del A avsnitt II b.3	bilaga II del A avsnitt II b.3
bilaga II del A avsnitt II b.4	bilaga II del A avsnitt II b.4
bilaga II del A avsnitt II b.5	bilaga II del A avsnitt II b.5
bilaga II del A avsnitt II b.7	bilaga II del A avsnitt II b.6
bilaga II del A avsnitt II b.8	bilaga II del A avsnitt II b.7
bilaga II del A avsnitt II b.9	bilaga II del A avsnitt II b.8
bilaga II del A avsnitt II b.10	bilaga II del A avsnitt II b.9
bilaga II del A avsnitt II b.11	bilaga II del A avsnitt II b.10
bilaga II del A avsnitt II b.12	bilaga II del A avsnitt II b.11
bilaga II del A avsnitt II c	bilaga II del A avsnitt II c
bilaga II del A avsnitt II d	bilaga II del A avsnitt II d
bilaga II del B	bilaga II del B
bilaga III	bilaga III
bilaga IV del A avsnitt I.1.1–16.3	bilaga IV del A avsnitt I.1.1–16.3
bilaga IV del A avsnitt I.16.3a	bilaga IV del A avsnitt I.16.4
bilaga IV del A avsnitt I.16.4	bilaga IV del A avsnitt I.16.5
bilaga IV del A avsnitt I.17–54	bilaga IV del A avsnitt I.17–54
bilaga IV del A avsnitt II.1–16	bilaga IV del A avsnitt II.1–16
bilaga IV del A avsnitt II.18	bilaga IV del A avsnitt II.17

Direktiv 77/93/EEG	Detta direktiv
bilaga IV del A avsnitt II.19.1	bilaga IV del A avsnitt II.18.1
bilaga IV del A avsnitt II.19.2	bilaga IV del A avsnitt II.18.2
bilaga IV del A avsnitt II.19.3	bilaga IV del A avsnitt II.18.3
bilaga IV del A avsnitt II.19.4	bilaga IV del A avsnitt II.18.4
bilaga IV del A avsnitt II.19.5	bilaga IV del A avsnitt II.18.5
bilaga IV del A avsnitt II.19.6	bilaga IV del A avsnitt II.18.6
bilaga IV del A avsnitt II.19.7	bilaga IV del A avsnitt II.18.7
bilaga IV del A avsnitt II.20	bilaga IV del A avsnitt II.19
bilaga IV del A avsnitt II.21	bilaga IV del A avsnitt II.20
bilaga IV del A avsnitt II.22.1	bilaga IV del A avsnitt II.21.1
bilaga IV del A avsnitt II.22.2	bilaga IV del A avsnitt II.21.2
bilaga IV del A avsnitt II.23	bilaga IV del A avsnitt II.22
bilaga IV del A avsnitt II.24	bilaga IV del A avsnitt II.23
bilaga IV del A avsnitt II.25	bilaga IV del A avsnitt II.24
bilaga IV del A avsnitt II.26	bilaga IV del A avsnitt II.25
bilaga IV del A avsnitt II.27	bilaga IV del A avsnitt II.26
bilaga IV del A avsnitt II.27.1	bilaga IV del A avsnitt II.26.1
bilaga IV del A avsnitt II.28	bilaga IV del A avsnitt II.27
bilaga IV del A avsnitt II.29.1	bilaga IV del A avsnitt II.28.1
bilaga IV del A avsnitt II.29.2	bilaga IV del A avsnitt II.28.2
bilaga IV del A avsnitt II.30	bilaga IV del A avsnitt II.29
bilaga IV del A avsnitt II.31.1	bilaga IV del A avsnitt II.30.1
bilaga IV del B	bilaga IV del B
bilaga V	bilaga V
bilaga VII	bilaga VI
bilaga VIII	bilaga VII
—	bilaga VIII
—	bilaga IX

([1]) artikel 2 i direktiv 97/3/EG.
([2]) artikel 3 i direktiv 97/3/EG.

RÅDETS DIREKTIV 2002/89/EG

av den 28 november 2002

om ändring av direktiv 2000/29/EG om skyddsåtgärder mot att skadegörare på växter eller växtprodukter förs in till gemenskapen och mot att de sprids inom gemenskapen

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 37 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag ([1]),

med beaktande av Europaparlamentets yttrande ([2]),

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ([3]), och

av följande skäl:

(1) I rådets direktiv 2000/29/EG av den 8 maj 2000 om skyddsåtgärder mot att skadegörare på växter eller växtprodukter förs in till gemenskapen och mot att de sprids inom gemenskapen ([4]) fastställs gemenskapens växtskyddsordning, och de fytosanitära villkor, förfaranden och formaliteter preciseras som gäller för växter och växtprodukter när de införs till eller flyttas inom gemenskapen.

(2) Beträffande de förfaranden och formaliteter som gäller för växter och växtprodukter när de införs till eller flyttas inom gemenskapen bör vissa förtydliganden göras, och inom vissa områden behövs ytterligare preciserade bestämmelser.

(3) De fytosanitära förfarandena och formaliteterna bör vara avslutade innan tullklareringen äger rum. Eftersom försändelser av växter eller växtprodukter inte nödvändigtvis genomgår fytosanitära förfaranden och formaliteter i den medlemsstat där tullklareringen äger rum bör ett samarbetssystem upprättas för kommunikation och information mellan de ansvariga officiella organen och tullkontoren.

(4) I syfte att förbättra skyddet mot att skadegörare på växter eller växtprodukter förs in till gemenskapen bör medlemsstaterna intensifiera de kontroller som krävs i detta syfte. Dessa kontroller bör vara effektiva och genomföras på ett enhetligt sätt inom hela gemenskapen.

(5) De avgifter som tas ut för sådana kontroller bör grundas på en klar och tydlig kostnadsberäkning och harmoniseras så långt som möjligt i samtliga medlemsstater.

(6) Mot bakgrund av de erfarenheter som gjorts bör flera andra bestämmelser i direktiv 2000/29/EG kompletteras, förtydligas eller ändras.

(7) Sedan den inre marknaden genomfördes används inte längre sundhetscertifikat enligt FN:s livsmedels- och jordbruksorganisations (FAO) Internationella växtskyddskonvention (IPPC) för saluföring av växter eller växtprodukter inom gemenskapen. Det är emellertid viktigt att ha standardiserade certifikat som medlemsstaterna utfärdar inom ramen för IPPC.

(8) En del av de uppgifter som åligger den enda myndigheten i respektive medlemsstat när det gäller samordning och kontakter i samband med de praktiska delarna av gemenskapens växtskyddsordning kräver särskilda vetenskapliga eller tekniska kunskaper. Det måste därför bli möjligt att delegera specifika uppgifter till en annan myndighet.

(9) I gällande bestämmelser för förfarandet vid kommissionens ändring av bilagorna till direktiv 2000/29/EG och vid beslutsfattande om undantag ingår några förfarandemässiga villkor som inte längre är nödvändiga eller motiverade. Vidare måste ändringar av bilagorna mer uttryckligen grundas på en teknisk motivering som motsvarar den risk som de skadliga organismerna medför. Förfarandet för beslut om nödåtgärder innehåller inga möjligheter att fatta snabba beslut om tillfälliga åtgärder i överensstämmelse med det akuta läge som råder i vissa fall. Bestämmelserna för dessa tre förfaranden bör därför ändras.

(10) Förteckningen över de uppgifter i samband med vilka kommissionen får organisera växtskyddskontroller under eget ansvar bör utökas med hänsyn till det utvidgade området för verksamhet inom växtskyddet genom nya tillämpningar och erfarenheter.

(11) Förfarandet för återbetalning av gemenskapens fytosanitära bidrag bör klargöras på vissa punkter.

([1]) EGT C 240 E, 28.8.2001, s. 88.

([2]) EGT C 53 E, 28.2.2002, s. 179,

([3]) EGT C 36, 8.2.2002, s. 46.

([4]) EGT L 169, 10.7.2000, s. 1. Direktivet senast ändrat genom kommissionens direktiv 2002/36/EG (EGT L 116, 3.5.2002, s. 16).

(12) Några av bestämmelserna i direktiv 2000/29/EG (artikel 3.7 första, andra och fjärde stycket samt artiklarna 7, 8 och 9) ersätts genom andra bestämmelser sedan den 1 juni 1993 och har därför sedan dess varit överflödiga. De bör därför utgå.

(13) Enligt artikel 4 i avtalet om tillämpningen av sanitära och fytosanitära åtgärder (SPS-avtalet) måste gemenskapen på vissa villkor erkänna likvärdigheten hos de fytosanitära åtgärder som vidtas av övriga parter i avtalet. Förfarandet för ett sådant erkännande på växtskyddsområdet bör specificeras i direktiv 2000/29/EG.

(14) De åtgärder som krävs för att genomföra direktiv 2000/29/EG bör antas i enlighet med rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter ([1]).

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Direktiv 2000/29/EG ändras på följande sätt:

1) Artikel 1 skall ändras på följande sätt:

a) I punkt 1 andra stycket skall följande läggas till som led d:

”d) modellen för de ’sundhetscertifikat’ och ’sundhetscertifikat för återexport’, eller deras elektroniska motsvarighet som utfärdas av medlemsstaterna enligt Internationella växtskyddskonventionen (IPPC).”

b) Punkt 4 skall ersättas med följande:

”4. Medlemsstaterna skall säkerställa ett nära, snabbt, omedelbart och effektivt samarbete mellan medlemsstaterna och kommissionen när det gäller de frågor som omfattas av detta direktiv. Varje medlemsstat skall i detta syfte inrätta eller utse en enda myndighet som åtminstone skall ha ansvaret för samordning och kontakter i sådana frågor. Den officiella växtskyddsmyndighet som har inrättats enligt Internationella växtskyddskonventionen skall företrädesvis utses för detta ändamål.

Denna myndighet och eventuella senare ändringar skall anmälas till de andra medlemsstaterna och till kommissionen.

I enlighet med förfarandet i artikel 18.2 får den enda myndigheten bemyndigas att delegera eller ge arbetsuppgifter rörande samarbete och kontakt i uppdrag till en annan myndighet, så länge det entydigt gäller växtskyddsfrågor som omfattas av detta direktiv.”

2) Artikel 2.1 skall ändras på följande sätt:

a) Led a skall ändras på följande sätt:

i) Första stycket skall ersättas med följande:

”*växter*: levande växter och specificerade levande växtdelar, inklusive fröer,”

ii) Andra stycket skall ändras på följande sätt:

— Följande skall införas som en sjunde strecksats efter sjätte strecksatsen:

”— blad, bladverk,”

— Nuvarande sjunde strecksats skall bli åttonde strecksatsen

— Följande nionde strecksats skall läggas till:

”— levande pollen,”

— Följande tionde strecksats skall läggas till:

”— okuleringsris, sticklingar, ympris,”

— Följande elfte strecksats skall läggas till:

”— alla övriga växtdelar som kan specificeras enligt förfarandet i artikel 18.2.”

b) Led e skall ersättas med följande:

”e) *skadegörare*: alla arter, stammar eller biotyper av någon växt, djur eller patogen som är skadlig för växter eller växtprodukter”,

c) I led f tredje stycket skall ”artikel 18” ersättas med ”artikel 18.2”.

([1]) EGT L 184, 17.7.1999, s. 23.

d) Led g skall ändras på följande sätt:

i) I första stycket skall i punkt i ett ord bytas ut. (Föranleder ingen ändring i den svenska versionen.)

ii) Femte stycket skall ersättas med följande text:

"Den enda myndighet, som avses i artikel 1.4, skall underrätta kommissionen om de ansvariga officiella organen i den berörda medlemsstaten. Kommissionen skall vidarebefordra denna information till övriga medlemsstater."

e) I led h tredje stycket andra meningen samt femte stycket skall ordet "skriftligen" infogas mellan orden "skall omedelbart" respektive "skall" och "anmälas till kommissionen".

f) I led i första stycket skall första strecksatsen ersättas med följande:

"— av representanter för ett tredje lands officiella växtskyddsmyndighet eller, på deras ansvar, av andra tjänstemän som är tekniskt kvalificerade och vederbörligen bemyndigade av den nationella växtskyddsmyndigheten när det gäller uttalanden eller åtgärder som rör utfärdandet av sundhetscertifikat och sundhetscertifikat för återexport eller deras elektroniska motsvarighet,"

g) Följande led skall läggas till:

"j) *införselort*: den plats där växter, växtprodukter eller andra föremål för första gången förs in till gemenskapens tullområde; flygplats när det gäller flygtransport, hamn när det gäller sjö- eller flodtransport, station när det gäller järnvägstransport, och för alla övriga transporter, den plats där det tullkontor är beläget som har ansvaret för området vid den gemenskapsgräns som passerats,

k) *officiellt organ vid införselorten*: det officiella organ i en medlemsstat som ansvarar för införselorten,

l) *officiellt organ vid bestämmelseorten*: det officiella organ i en medlemsstat som ansvarar för det område där 'bestämmelsetullkontoret' ligger,

m) *införseltullkontor*: kontoret på införselorten enligt led j,

n) *bestämmelsetullkontor*: bestämmelsekontor enligt artikel 340b.3 i kommissionens förordning (EEG) nr 2454/93 (*),

o) *parti*: ett antal enheter av en och samma vara som karakteriseras av att de har samma sammansättning och ursprung och utgör en del av en försändelse,

p) *försändelse*: En mängd varor som omfattas av ett enda dokument som krävs för tullformaliteter eller andra formaliteter såsom ett enda sundhetscertifikat eller ett enda alternativt dokument eller märke. En försändelse kan bestå av ett eller flera partier,

q) *godkänd tullbehandling*: den godkända tullbehandling som avses i artikel 4.15 i rådets förordning (EEG) nr 2913/92 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen (**) (nedan kallad 'Gemenskapstullkodexen'),

r) *transitering*: befordran från en plats till en annan av varor som är föremål för tullövervakning inom gemenskapens tullområde enligt artikel 91 i förordning (EEG) nr 2913/92.

(*) EGT L 253, 11.10.1993, s. 1. Förordningen senast ändrad genom förordning (EG) nr 2787/2000 (EGT L 330, 27.12.2000, s. 1).

(**) EGT L 302, 19.10.1992, s. 1. Förordningen senast ändrad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2700/2000 (EGT L 311, 12.12.2000, s. 17)."

3) Artikel 3 skall ändras på följande sätt:

a) Punkt 3 skall ersättas med följande:

"3. I enlighet med villkor som kan fastställas enligt förfarandet i artikel 18.2 skall punkterna 1 och 2 inte tillämpas vid lindriga angrepp på andra växter än de som är avsedda för plantering av de skadegörare som anges i bilaga I, del A, eller i bilaga II, del A, eller om det i fråga om växter avsedda för plantering finns lämpliga fastställda toleransgränser för de skadegörare som förtecknas i bilaga II, del A, avsnitt II vilka tidigare har fastslagits i överenskommelse med de myndigheter som representerar medlemsstaterna på växtskyddsområdet på grundval av en relevant analys av den risk för pest som de skadliga organismerna medför."

b) Punkt 7 skall ersättas med följande punkter 7, 8 och 9:

"7. I enlighet med förfarandet i artikel 18.2 kan genomförandebestämmelser antas för fastställande av villkoren för införsel till medlemsstaterna och spridning inom dessa av

a) organismer som misstänks vara skadegörare på växter eller växtprodukter men inte anges i bilagorna I och II,

b) organismer som anges i bilaga II, men som förekommer på andra växter eller växtprodukter än de som anges i den bilagan och som misstänks vara skadegörare på växter eller växtprodukter,

c) organismer som anges i bilagorna I och II, som visats förekomma i enstaka exemplar och som med denna förekomst anses vara skadegörare på växter eller växtprodukter.

8. Punkterna 1 och 5 a, punkterna 2 och 5 b samt punkt 4 skall inte tillämpas i experimentella eller vetenskapliga syften eller för sorturval, i enlighet med de villkor som skall fastställas enligt förfarandet i artikel 18.2.

9. Efter det att de bestämmelser som avses i punkt 7 har antagits skall den punkten inte tillämpas i experimentella eller vetenskapliga syften eller för sorturval, i enlighet med villkor som skall fastställas enligt förfarandet i artikel 18.2."

4) Artiklarna 7, 8 och 9 skall utgå.

5) Artikel 10 skall ändras på följande sätt:

a) Punkt 1 skall ändras på följande sätt:

i) I första stycket skall orden "i stället för de sundhetscertifikat som avses i artiklarna 7 eller 8" utgå.

ii) Följande stycke skall införas:

"När det gäller de fröer som nämns i artikel 6.4 är det dock inte nödvändigt att utfärda ett växtpass om det enligt de förfaranden som avses i artikel 18.2 finns garanti för att de dokument som utfärdats enligt gemenskapsbestämmelserna för utsläppande på marknaden av officiellt certifierat utsäde ger bevis för att kraven i artikel 6.4 är uppfyllda. Om så är fallet skall dokumenten för alla syften betraktas som växtpass enligt definitionen i artikel 2.1 f."

b) I punkt 2 skall orden "samt de fröer som nämns i artikel 6.4" införas före "inte flyttas" och "inte införas" i första respektive andra stycket.

6) I artikel 11.2 skall orden "och ett växtpass får användas" läggas till i slutet av punkten.

7) Artikel 12 skall ersättas med följande:

"*Artikel 12*

1. Medlemsstaterna skall organisera officiella kontroller för att säkerställa att bestämmelserna i detta direktiv följs, i synnerhet i artikel 10.2, och de skall utföras genom stickprover och utan åtskillnad på grund av växternas, växtprodukternas eller de andra föremålens ursprung, och i enlighet med följande bestämmelser:

— Sporadisk kontroll, när som helst och var som helst då växter, växtprodukter eller andra föremål flyttas.

— Sporadisk kontroll på fastigheter där växter, växtprodukter eller andra föremål odlas, produceras, lagras eller utbjuds till försäljning, samt på köpares fastigheter.

— Sporadisk kontroll samtidigt med eventuell annan dokumentkontroll som utförs av andra orsaker än sådana som rör växtskydd.

Kontrollerna skall utföras regelbundet på sådana fastigheter som är uppförda i ett officiellt register i enlighet med artiklarna 10.3 och 13c.1 b och får utföras regelbundet på fastigheter som är uppförda i ett officiellt register i enlighet med artikel 6.6.

Kontrollerna måste vara riktade om det har framkommit fakta som tyder på att en eller flera av bestämmelserna i detta direktiv inte har följts.

2. Köpare som i kommersiellt syfte köper växter, växtprodukter eller andra föremål skall, i egenskap av slutliga användare som bedriver yrkesmässig växtproduktion, behålla de tillhörande växtpassen i minst ett år och hänvisa till dem i sin bokföring.

Inspektörer skall ha tillgång till växterna, växtprodukterna eller de andra föremålen på alla stadier av produktions- och försäljningskedjan. De skall ha rätt att göra alla de undersökningar som är nödvändiga för den officiella kontrollen i fråga, inklusive sådana som avser växtpass och bokföring.

3. Medlemsstaterna kan vid de officiella kontrollerna bistås av de experter som avses i artikel 21.

4. Om det genom de officiella kontroller som utförs i enlighet med punkterna 1 och 2 fastslås att växter, växtprodukter eller andra föremål utgör en risk för spridning av skadegörare, skall de underkastas officiella åtgärder i enlighet med artikel 11.3.

Utan att det påverkar de anmälningar och den information som krävs enligt artikel 16, skall medlemsstaterna se till att den enda myndigheten i den mottagande medlemsstaten, då de berörda växterna, växtprodukterna eller andra föremålen kommer från en annan medlemsstat, omedelbart underrättar den enda myndigheten i den medlemsstaten och kommissionen om sina upptäckter och om de officiella åtgärder som den avser att vidta eller som har vidtagits. I enlighet med förfarandet i artikel 18.2 får ett standardiserat informationssystem upprättas."

8) Artikel 13 skall ersättas med följande artiklar 13, 13a, 13b, 13c, 13d och 13e:

"*Artikel 13*

1. Medlemsstaterna skall, utan att det påverkar tillämpningen av

— bestämmelserna i artiklarna 3.3, 13b.1, 13b.2, 13b.3, 13b.4 och 13b.5,

— de särskilda krav och villkor som föreskrivs i undantag som antas enligt artikel 15.1, i likvärdiga åtgärder som antas enligt artikel 15.2 eller i nödfallsåtgärder som antas enligt artikel 16, samt

— särskilda överenskommelser om frågor som behandlas i denna artikel mellan gemenskapen och ett eller flera tredje länder,

se till att växter, växtprodukter och andra föremål som anges i bilaga V, del B, och som kommer från ett tredje land och införs till gemenskapens tullområde, från och med införseln underkastas tullövervakning enligt artikel 37.1 i gemenskapstullkodexen och även ställs under de ansvariga officiella organens tillsyn. De får bara hänföras till ett av tullförfarandena enligt leden a, d, e, f och g i artikel 4.16 i gemenskapstullkodexen, om de formaliteter som specificeras i artikel 13a har fullgjorts i enlighet med bestämmelserna i artikel 13c.2, så att det som ett resultat av dessa formaliteter och i den utsträckning som det kan fastställas, konstateras

i) — att växterna, växtprodukterna eller de andra föremålen inte är smittade av skadegörare som anges i bilaga I, del A, och

— att de, beträffande de växter och växtprodukter som anges i bilaga II, del A, inte är smittade av de relevanta skadegörare som anges i den bilagan, och

— att de, när det gäller de växter, växtprodukter och andra föremål som anges i bilaga IV, del A, uppfyller de särskilda krav som anges i den bilagan, eller, när det är tillämpligt, överensstämmer med det alternativ som anges i certifikatet enligt artikel 13a.4 b, och

ii) att de växter, växtprodukter eller andra föremål som åtföljs av 'sundhetscertifikat' eller 'sundhetscertifikat för återexport' i original, som är utfärdade i enlighet med bestämmelserna i artikel 13a.3 och 13a.4 eller, i förekommande fall, att originaldokument eller alternativa dokument eller märkningar som är fastställda och godkända enligt genomförandebestämmelserna åtföljer eller är fastsatta vid, eller på annat sätt placerade på föremålet i fråga.

Elektronisk certifiering får godkännas under förutsättning att de relevanta villkoren i genomförandebestämmelserna är uppfyllda.

Även officiellt certifierade kopior får godkännas i undantagsfall, som skall anges i genomförandebestämmelserna.

De genomförandebestämmelser som avses i ii får antas i enlighet med förfarandet i artikel 18.2.

2. Punkt 1 skall i fråga om växter, växtprodukter eller andra föremål avsedda för en skyddad zon tillämpas med avseende på skadegörare och de särskilda krav som anges i del B i bilagorna I, II respektive IV för den skyddade zonen i fråga.

3. Medlemsstaterna skall föreskriva att andra växter, växtprodukter eller föremål än de som avses i punkterna 1 och 2 som kommer från tredje land och som införs till gemenskapens tullområde, från och med införseln får stå under de officiella organens tillsyn när det gäller första, andra eller tredje strecksatsen i punkt 1 i. Till dessa växter, växtprodukter eller föremål räknas trä i form av stödjevirke, avståndsklossar, lastpallar eller emballage som i praktiken används vid transport av alla slags föremål.

Om det ansvariga officiella organet utnyttjar den möjligheten skall de berörda växterna, växtprodukterna eller föremålen stå under den tillsyn som avses i punkt 1 tills de tillämpliga formaliteterna har fullgjorts, så att det är möjligt att fastställa, som ett resultat av dessa formaliteter och i den utsträckning som det kan fastställas, att de uppfyller de relevanta kraven enligt detta direktiv.

Genomförandebestämmelser om vilken typ av information om växter, växtprodukter och föremål, inbegripet de olika typerna av trä, enligt första stycket, som importörer eller deras tullföreträdare skall lämna till de ansvariga officiella organen och på vilket sätt informationen skall översändas skall antas enligt förfarandet i 18.2.

4. Om det finns risk för att skadegörare sprids skall medlemsstaterna utan att detta påverkar tillämpningen av artikel 13c.2 a även tillämpa bestämmelserna i punkterna 1, 2 och 3 på växter, växtprodukter eller andra föremål som omfattas av någon av de tullgodkända behandlingar eller användningar som anges i leden b–e i artikel 4.15 i gemenskapstullkodexen eller enligt de tullförfaranden som fastställs i leden b och c i artikel 4.16 i denna kodex.

Artikel 13a

1. a) De formaliteter som avses i artikel 13.1 skall bestå av noggranna kontroller som de ansvariga officiella organen skall utföra av minst

i) varje försändelse som enligt tullformaliteterna anges bestå av eller innehålla växter, växtprodukter eller andra föremål som avses i artikel 13.1, 13.2 eller 13.3, på respektive villkor, eller

ii) varje parti, när det gäller en försändelse som består av olika partier, som enligt tullformaliteterna anges bestå av eller innehålla sådana växter, växtprodukter eller andra föremål.

b) Vid kontrollerna skall det avgöras

i) om försändelsen eller partiet åtföljs av de certifikat, alternativa handlingar eller märkningar som krävs enligt artikel 13.1 ii (dokumentkontroll),

ii) om försändelsen eller partiet i sin helhet eller genom ett eller flera stickprov konstateras bestå av, eller innehålla de växter, växtprodukter eller andra föremål som angetts i de dokument som krävs (identitetskontroll), och

iii) om försändelsen eller partiet eller träemballaget i sin helhet eller genom ett eller flera stickprov, inklusive emballaget och i förekommande fall transportfordonen, uppfyller kraven i detta direktiv, enligt artikel 13.1 i (växtskyddskontroller), samt om artikel 16.2 är tillämplig.

2. Identitets- och växtskyddskontrollerna skall utföras mindre ofta om

— verksamhet vad gäller kontroller av växter, växtprodukter eller andra föremål i försändelsen eller partiet redan förekommit i avsändande tredje land, enligt de tekniska arrangemang som avses i artikel 13b.6, eller

— växterna, växtprodukterna eller de andra föremålen i försändelsen eller i partiet finns förtecknade i de genomförandebestämmelser som antagits i detta syfte enligt punkt 5 b, eller

— växterna, växtprodukterna eller de andra föremålen i försändelsen eller i partiet kommit från ett tredje land för vilket, i eller enligt övergripande internationella fytosanitära avtal som grundar sig på principen om ömsesidig behandling mellan gemenskapen och ett tredje land, bestämmelser anförs om att identitets- och växtskyddskontrollerna skall utföras mindre ofta,

såvida det inte finns starka skäl att förmoda att kraven i direktivet inte efterlevs.

Växtskyddskontrollerna får även utföras mindre ofta om uppgifter från kommissionen, grundade på erfarenheter från tidigare införsel till gemenskapen av sådant material med samma ursprung, som bekräftats av samtliga berörda medlemsstater, och efter samråd med den kommitté som avses i artikel 18, ger belägg för att växterna, växtprodukterna eller andra föremål i försändelsen eller i partiet uppfyller kraven i detta direktiv, under förutsättning att de särskilda villkor som specificerats i genomförandebestämmelser enligt punkt 5 c är uppfyllda.

3. Officiellt 'sundhetscertifikat' eller 'sundhetscertifikat för återexport' som avses i artikel 13.1 ii skall ha utfärdats på minst ett av gemenskapens officiella språk och enligt de lagar och andra författningar som antagits i det exporterande eller återexporterande tredje landet enligt Internationella växtskyddskonventionen, oavsett om landet är part i denna eller inte. Det skall ställas till 'växtskyddsmyndigheterna i Europeiska gemenskapens medlemsstater' enligt artikel 1.4 första stycket sista meningen.

Certifikatet får inte ha utfärdats tidigare än 14 dagar före det datum då de växter, växtprodukter eller andra föremål som det avser lämnar det tredje land där det utfärdats.

Certifikatet skall, oberoende av utformning, omfatta de uppgifter som återfinns i modellerna i bilagan till Internationella växtskyddskonventionen.

Det skall utformas enligt någon av de modeller som kommissionen fastställt enligt punkt 4. Certifikatet skall ha utfärdats av myndigheter med befogenhet att göra detta enligt lagar och andra författningar i det berörda tredje landet, som enligt bestämmelserna i Internationella växtskyddskonventionen skall redovisas för FAO:s generaldirektör, eller, när det gäller tredje land som inte är part i Internationella växtskyddskonventionen, till kommissionen. Kommissionen skall underrätta medlemsstaterna om de redovisningar som mottagits.

4. a) Det skall, i enlighet med förfarandet i artikel 18.2, fastställas vilka av de modeller som förekommer i olika versioner av bilagan till Internationella växtskyddskonventionen som kan godkännas. Enligt samma förfarande får alternativa specificeringar för 'sundhetscertifikat' eller 'sundhetscertifikat för återexport' fastställas för tredje land som inte är part i Internationella växtskyddskonventionen.

b) Utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna i artikel 15.4 skall det i certifikaten, då dessa gäller växter, växtprodukter eller andra föremål som finns upptagna i bilaga IV, del A, avsnitt I, eller i del B, under rubriken 'Ytterligare upplysningar' i förekommande fall anges vilket särskilt krav, av dem som tagits upp som alternativ på tillämplig plats i de olika delarna av bilaga IV, som har uppfyllts. Denna specificering skall göras genom hänvisning till den relevanta punkten i bilaga IV.

c) Beträffande växter, växtprodukter eller andra föremål för vilka särskilda krav enligt bilaga IV, del A eller del B, är tillämpliga, skall det officiella 'sundhetscertifikat' som avses i artikel 13.1 ii ha utfärdats i det tredje land där växterna, växtprodukterna och de andra föremålen har sitt ursprung ('ursprungsland').

d) Om de relevanta särskilda kraven kan uppfyllas även på andra platser än på ursprungsorten, eller då inga särskilda krav gäller, får 'sundhetscertifikatet' ha utfärdats i det tredje land varifrån växterna, växtprodukterna eller de andra föremålen kommer ('avsändande land').

5. I enlighet med förfarandet i artikel 18.2 får genomförandebestämmelser fastställas för

a) fastställande av förfaranden för växtskyddskontroller enligt punkt 1 b iii med angivande av provernas lägsta antal och minsta omfattning,

b) upprättande av förteckningar över växter, växtprodukter eller andra föremål som skall genomgå växtskyddskontroll mindre ofta enligt punkt 2 första stycket andra strecksatsen,

c) specificering av de särskilda villkoren för det fall som avses i punkt 2 andra stycket samt kriterierna för arten av och nivån på den minskade omfattningen av växtskyddskontrollerna.

Kommissionen får låta riktlinjer avseende punkt 2 ingå i de rekommendationer som avses i artikel 21.6.

Artikel 13b

1. Medlemsstaterna skall se till att försändelser eller partier som kommer från ett tredje land, men som enligt tullformaliteterna inte anges bestå av eller innehålla växter, växtprodukter eller andra föremål som anges i bilaga V, del B, också kontrolleras av ansvariga officiella organ, om det finns välgrundade skäl att misstänka förekomst av sådana växter, växtprodukter eller andra föremål.

Om det vid tullkontroll visar sig att en försändelse eller ett parti som kommer från ett tredje land består av eller innehåller odeklarerade växter, växtprodukter eller andra föremål av sådan typ som anges i bilaga V, del B, skall medlemsstaterna se till att det kontrollerande tullkontoret omedelbart informerar det officiella organet i sin medlemsstat i enlighet med det samarbete som avses i artikel 13c.4.

Om det när en kontroll genomförts av de ansvariga officiella organen fortfarande råder tvivel om varans identitet, särskilt angående växternas eller växtprodukternas släkte, art eller ursprung, skall försändelsen anses innehålla växter, växtprodukter eller andra föremål som anges i bilaga V, del B.

2. Förutsatt att det inte föreligger någon risk för spridning av skadegörare inom gemenskapen

a) skall artikel 13.1 inte tillämpas på införsel till gemenskapen när växter, växtprodukter eller andra föremål flyttas från en punkt till en annan inom gemenskapen och därvid passerar genom ett tredje lands territorium utan att deras tullstatus förändras (intern transitering),

b) skall artiklarna 13.1 och 4.1 inte tillämpas på införsel till gemenskapen av växter, växtprodukter eller andra föremål som flyttas från en punkt till en annan inom ett eller två tredje länder och som därvid passerar genom gemenskapens territorium enligt vederbörliga tullförfaranden utan att deras tullstatus förändras.

3. Utan att detta påverkar tillämpningen av bestämmelserna i artikel 4 avseende bilaga III och förutsatt att det inte finns risk för att skadegörare sprids i gemenskapen, behöver artikel 13.1 inte tillämpas på införsel till gemenskapen av små kvantiteter växter, växtprodukter, livsmedel eller foder om det rör sig om växter eller växtprodukter som ägaren eller mottagaren avser att använda i icke-industriellt och icke-kommersiellt syfte eller för konsumtion under transporten.

I enlighet med förfarandet i artikel 18.2 får närmare föreskifter antas om villkoren för genomförandet av denna bestämmelse, däribland fastställandet av 'små kvantiteter'.

4. Artikel 13.1 skall på särskilda villkor inte tillämpas vid införsel till gemenskapen av växter, växtprodukter eller andra föremål i experimentella eller vetenskapliga syften eller för sorturval. De särskilda villkoren skall fastställas i enlighet med förfarandet i artikel 18.2.

5. Förutsatt att det inte föreligger någon risk för spridning av skadegörare i gemenskapen får en medlemsstat anta ett undantag om att artikel 13.1 inte skall tillämpas i enskilda specificerade fall avseende växter, växtprodukter eller andra föremål som odlas, produceras eller används i omedelbart angränsande områden i tredje land och förs in till medlemsstaten i avsikt att utnyttjas på närliggande ställen inom medlemsstatens gränsområde.

När en medlemsstat beviljar ett sådant undantag skall den ange platsen och användarens namn. Dessa uppgifter skall uppdateras regelbundet och stå till kommissionens förfogande.

Växter, växtprodukter och andra föremål som omfattas av undantag enligt första stycket skall åtföljas av dokument av vilka det framgår var i det tredje landet växterna, växtprodukterna och de andra föremålen har sitt ursprung.

6. Det kan, med hjälp av tekniska arrangemang mellan kommissionen och de behöriga organen i vissa tredje länder som godkänns i enlighet med förfarandet i artikel 18.2, avtalas att de verksamheter som avses i artikel 13.1 i också får utföras under kommissionens överinseende och i enlighet med relevanta bestämmelser i artikel 21 i det avsändande tredje landet, i samarbete med den officiella växtskyddsmyndigheten i det landet.

Artikel 13c

1. a) De formaliteter som anges i artikel 13a.1, de kontroller som föreskrivs i artikel 13b.1 samt kontrollerna för att verifiera att bestämmelserna i artikel 4 avseende bilaga III beaktas, skall genomföras såsom anges i punkt 2 i samband med de formaliteter som krävs för hänförandet till ett tullförfarande enligt artikel 13.1 eller 13.4.

De skall genomföras enligt bestämmelserna i den internationella konventionen om harmonisering av gränskontroller av varor, särskilt bilaga 4 i denna, som godkändes genom rådets förordning (EEG) nr 1262/84 (*).

b) Medlemsstaterna skall föreskriva att importörer av växter, växtprodukter eller andra föremål som förtecknas i bilaga V, del B, måste vara upptagna i en medlemsstats officiella register med ett officiellt registreringsnummer, oavsett om de är producenter eller inte. Artikel 6.5 tredje och fjärde stycket skall följaktligen tillämpas för sådana importörer.

c) Medlemsstaterna skall också föreskriva följande:

i) Importörer eller deras tullföreträdare skall, på försändelser som består av eller innehåller växter, växtprodukter eller andra föremål som anges i bilaga V, del B, på åtminstone ett av de dokument som krävs för hänförande till ett tullförfarande enligt artikel 13.1 eller 13.4, hänvisa till försändelsens sammansättning genom följande upplysningar:

— Angivande av slag av växter, växtprodukter eller andra föremål med hjälp av koderna i Europeiska gemenskapernas integrerade tulltaxa (Taric).

— Formuleringen 'Denna försändelse innehåller produkter som omfattas av växtskyddskrav' eller likvärdig märkning som införseltullkontoret och det officiella organet vid införselorten kommit överens om.

— Referensnummer på det eller de växtskyddsdokument som krävs.

— Importörens officiella registreringsnummer enligt led b.

ii) Myndigheter på flygplatser eller i hamnar, importörer eller aktörer skall, så snart de får kännedom om en omedelbart förestående ankomst av sådana försändelser, enligt inbördes överenskommelse i förväg meddela detta till införseltullkontoret och det officiella organet vid införselorten.

Medlemsstaterna får tillämpa tillämpliga delar av denna bestämmelse, när det gäller landtransporter, särskilt när ankomsten förväntas utanför de normala arbetstider som gäller för det berörda officiella organet eller annat kontor enligt punkt 2.

2. a) Dokumentkontroller och även de kontroller som avses i artikel 13b.1 samt kontrollerna för att verifiera att bestämmelserna i artikel 4 avseende bilaga III följs måste göras av det officiella organet vid införselorten eller, enligt överenskommelse mellan det ansvariga officiella organet och tullmyndigheterna i den medlemsstaten, av införseltullkontoret.

b) 'Identitetskontroller' och 'växtskyddskontroller' måste utföras, utan att leden c och d åsidosätts, av det officiella organet vid införselorten i samband med de tullformaliteter som krävs för att hänföra varor till ett tullförfarande i enlighet med artikel 13.1 eller 13.4 och antingen på samma plats som dessa formaliteter, i lokaler som tillhör det officiella organet vid införselorten, eller på någon annan plats i närheten som har utsetts eller godkänts av tullmyndigheterna och det ansvariga officiella organet och som inte är den bestämmelseort som anges i led d.

c) Vid transitering av icke-gemenskapsvaror får emellertid det officiella organet vid införselorten bestämma, efter överenskommelse med det eller de officiella organen vid bestämmelseorten, att samtliga identitets- eller växtskyddskontroller eller delar av dessa skall utföras av det officiella organet vid bestämmelseorten, antingen i dess lokaler eller på annan plats i närheten som har utsetts eller godkänts av tullmyndigheterna och det ansvariga officiella organet och som inte är den bestämmelseort som anges i led d. Om ingen sådan överenskommelse träffats skall hela identitets- eller växtskyddskontrollen utföras av det officiella organet vid införselorten på någon av de platser som anges i led b.

d) I enlighet med förfarandet i artikel 18.2 får vissa fall eller omständigheter specificeras då identitetskontroller och växtskyddskontroller får genomföras på bestämmelseorten, till exempel en produktionsort, godkänd av det officiella organet och de tullmyndigheter som har ansvar för det område där bestämmelseorten är belägen, i stället för på de ovan nämnda platserna, förutsatt att bestämmelser och särskilda garantier och dokument för transporten av växter, växtprodukter och andra föremål uppfylls.

e) Enligt förfarandet i artikel 18.2 skall genomförandebestämmelser fastställas avseende

— minimivillkoren för genomförande av växtskyddskontroller enligt leden b, c och d,

— de särskilda garantierna och dokumenten för transporten av växter, växtprodukter och andra föremål till de platser som anges i leden c och d för att säkerställa att det inte finns någon risk för att skadegörare sprids under transporten,

— särskilda garantier och minimivillkor för godkännande av bestämmelseorten för lagring samt lagringsförhållandena, tillsammans med specificeringen av fallen enligt led d.

f) I samtliga fall skall växtskyddskontrollerna betraktas som en integrerad del av de formaliteter som avses i artikel 13.1.

3. Medlemsstaterna skall föreskriva att de original eller den elektroniska form av certifikat eller av andra dokument utom märken enligt artikel 13.1 ii som visas upp för det ansvariga officiella organet vid dokumentkontroller i enlighet med bestämmelserna i artikel 13a.1 b led i efter kontroll skall förses med en stämpel från det organet tillsammans med organets namn och det datum då dokumentet visades upp.

Ett standardiserat system för specificerade växter avsedda för plantering får införas i enlighet med förfarandet i artikel 18.2 för att se till att uppgifterna i certifikatet sänds över till det officiella organ som ansvarar för varje medlemsstat eller område som utgör bestämmelseorten för växter som ingår i försändelsen eller där de skall planteras.

4. Varje medlemsstat skall skicka en skriftlig förteckning till kommissionen och till övriga medlemsstater över de orter som utsetts till införselorter. Även ändringar av denna förteckning skall utan dröjsmål skickas i skriftlig form.

Medlemsstaterna skall på eget ansvar upprätta en förteckning över de orter som anges i punkterna 2 b och 2 c och bestämmelseorter enligt punkt 2 d. Kommissionen skall ha tillgång till dessa förteckningar.

Varje officiellt organ på införselorten och varje officiellt organ på bestämmelseorten som utför identitets- eller växtskyddskontroller måste uppfylla vissa minimivillkor när det gäller infrastruktur, personal och utrustning.

Dessa minimivillkor skall fastställas i genomförandebestämmelserna i enlighet med förfarandet i artikel 18.2.

I enlighet med samma förfarande skall tillämpningsföreskrifter fastställas för

a) den typ av dokument som erfordras för hänförande av varor till ett tullförfarande och på vilka de uppgifter som anges i punkt 1 c i skall lämnas,

b) samarbetet mellan

i) det officiella organet på införselorten och det officiella organet på bestämmelseorten,

ii) det officiella organet på införselorten och införseltullkontoret,

iii) det officiella organet på bestämmelseorten och bestämmelsetullkontoret,

iv) det officiella organet på införselorten och bestämmelsetullkontoret.

Dessa föreskrifter skall inbegripa modeller till de dokument som skall användas vid samarbetet och hur dessa dokument skall överlämnas, förfarandena för informationsutbyte mellan de ovannämnda officiella organen och kontoren samt de åtgärder som måste vidtas för att bevara partiernas och försändelsernas identitet och för att skydda mot risken för spridning av skadegörare, särskilt under transporterna, till dess att de tullformaliteter som krävs har fullgjorts.

5. Gemenskapen skall bevilja medlemsstaterna ett finansiellt bidrag för att stärka infrastrukturerna för undersökningarna i den mån dessa gäller växtskyddskontroller som utförs i enlighet med punkt 2 b eller 2 c.

Syftet med detta bidrag skall vara att vid andra undersökningsplatser än bestämmelseorten förbättra tillgången till den utrustning och de installationer som krävs för att undersökningar och granskningar skall kunna genomföras och, om möjligt, för att de åtgärder som föreskrivs i punkt 7 skall kunna genomföras utöver den nivå som redan har uppnåtts genom att de minimikrav som fastställs i tillämpningsföreskrifterna enligt punkt 2 e uppfylls.

Kommissionen skall föreslå att lämpliga anslag för detta syfte tas upp i Europeiska unionens allmänna budget.

Inom gränserna för de anslag som finns tillgängliga för detta ändamål skall gemenskapens bidrag täcka upp till 50 % av de utgifter som har ett direkt samband med förbättring av utrustning och installationer.

Närmare föreskrifter för det finansiella bidraget från gemenskapen skall fastställas i en tillämpningsförordning i enlighet med förfarandet i artikel 18.2.

Tilldelningen av gemenskapens finansiella bidrag och beloppets storlek skall beslutas i enlighet med förfarandet i artikel 18.2 på grundval av de upplysningar och handlingar som den berörda medlemsstaten har tillhandahållit och, i förekommande fall, på grundval av resultaten av de utredningar som under kommissionens överinseende har utförts av de experter som avses i artikel 21, och beroende på de anslag som finns tillgängliga för dessa ändamål.

6. Artikel 10.1 och 10.3 skall i tillämpliga delar gälla för de växter, växtprodukter eller andra föremål som avses i artikel 13, i den mån de anges i bilaga V, del A, och om det på grundval av de formaliteter som avses i artikel 13.1 anses att de villkor som fastställs där är uppfyllda.

7. Om det på grundval av de formaliteter som avses i artikel 13.1 inte anses att de villkor som fastställs där är uppfyllda skall en eller flera av följande officiella åtgärder omedelbart vidtas:

a) Förbud mot att till gemenskapen införa försändelsen, helt eller delvis.

b) Förflyttning, under officiell övervakning i enlighet med lämpligt tullförfarande, under deras förflyttning i gemenskapen till en destinationsort utanför gemenskapen.

c) Avlägsnande av nedsmittade/angripna varor från försändelsen.

d) Destruktion.

e) Karantän till dess att resultaten från undersökningarna eller de officiella proverna är tillgängliga.

f) I undantagsfall och endast under särskilda omständigheter lämplig behandling, om medlemsstatens ansvariga officiella organ anser att villkoren kommer att uppfyllas till följd av behandlingen och att risken för spridning av skadegörare är undanröjd; den lämpliga behandlingsåtgärden kan även avse skadegörare som inte anges i bilagorna I och II.

Artikel 11.3 andra stycket skall gälla i tillämpliga delar.

I fråga om förbud mot införsel enligt led a eller förflyttning ut ur gemenskapen enligt led b eller avlägsnande enligt led c skall medlemsstaterna föreskriva att de sundhetscertifikat eller sundhetscertifikat för återexport samt alla andra dokument som visades upp när växterna, växtprodukterna eller de andra föremålen presenterades för införsel till deras territorium skall annulleras av det ansvariga officiella organet. Vid annullering skall det ansvariga organet stämpla certifikaten eller dokumenten på ett väl synligt ställe på framsidan med en triangulär stämpel i rött med orden 'certifikatet annullerat' eller 'dokumentet annullerat', tillsammans med organets namn och datum för förbudet, för början av förflyttningar till en bestämmelseort utanför gemenskapen eller för avlägsnandet. Orden skall vara skrivna med versaler på minst ett av gemenskapens officiella språk.

8. Utan att det påverkar de anmälningar och den information som krävs enligt artikel 16, skall medlemsstaterna se till att de ansvariga officiella organen informerar växtskyddsmyndigheten i det tredje land som är ursprungsland eller leverantör och kommissionen om samtliga fall då växter, växtprodukter eller andra föremål som kommer från det aktuella tredje landet har vägrats införsel på grund av att de inte uppfyller kraven beträffande växtskydd, och om skälen till att införsel vägrats, utan att detta påverkar tillämpningen av den åtgärd som medlemsstaten eventuellt kommer att vidta eller redan har vidtagit avseende den försändelse som vägrats införsel. Denna information skall ges så snart som möjligt så att de berörda växtskyddsmyndigheterna, och i tillämpliga fall även kommissionen, kan undersöka fallet, särskilt i syfte att vidta nödvändiga åtgärder för att förhindra att liknande fall upprepas i framtiden. I enlighet med förfarandet i artikel 18.2 får ett standardiserat informationssystem upprättas.

(*) EGT L 126, 12.5.1984, s. 1.

Artikel 13d

1. Medlemsstaterna skall svara för uppbörden av avgifter ('växtskyddsavgift') för att täcka kostnaderna för de dokument-, identitets- och växtskyddskontroller som föreskrivs i artikel 13a.1 och som skall genomföras enligt artikel 13. Avgiftsnivån skall avspegla följande:

a) Löner, inbegripet sociala avgifter, till de inspektörer som deltar i de ovan nämnda kontrollerna.

b) Kontor, övriga anläggningar, verktyg och utrustning till inspektörerna.

c) Provtagning för visuell undersökning eller för laboratorietestning.

d) Laboratorietestningar.

e) Den administrativa verksamhet (inbegripet allmänna driftskostnader) som krävs för att genomföra kontrollerna i fråga på ett effektivt sätt, vilket kan inbegripa kostnader för utbildning och fortbildning av inspektörer.

2. Medlemsstaterna kan antingen fastställa växtskyddsavgiften på grundval av en noggrann kostnadsberäkning enligt punkt 1 eller tillämpa den standardavgift som anges i bilaga VIIIa.

Om identitets- och växtskyddskontroller i enlighet med artikel 13a.2 genomförs mindre ofta för en viss grupp av växter, växtprodukter eller andra föremål med ursprung i vissa tredje länder skall den växtskyddsavgift som medlemsstaterna tar ut reduceras för alla försändelser och partier i den gruppen i proportion till detta, oavsett om de skall kontrolleras eller inte.

Genomförandebestämmelser får fastställas i enlighet med förfarandet i artikel 18.2 för att besluta om storleken av denna reducerade växtskyddsavgift.

3. När växtskyddsavgiften fastställs av en medlemsstat på grundval av de kostnader som det ansvariga officiella organet i den medlemsstaten har haft, skall de berörda medlemsstaterna tillställa kommissionen rapporter i vilka metoden för beräkning av avgifterna med hänsyn till uppgifterna i punkt 1 anges.

Avgifter som tas ut i enlighet med bestämmelserna i första stycket får inte vara högre än den faktiska kostnad som medlemsstatens officiella ansvariga organ ådrar sig.

4. Ingen direkt eller indirekt återbetalning av de avgifter som föreskrivs i detta direktiv skall vara tillåten. Att en medlemsstat eventuellt tillämpar standardavgiften enligt bilaga VIIIa skall emellertid inte betraktas som en indirekt återbetalning.

5. Den standardavgift som anges i bilaga VIIIa skall inte påverka extra avgifter för att täcka ytterligare kostnader som uppkommit under speciell verksamhet i samband med kontrollerna, till exempel oförutsedda resor eller väntetider för inspektörer beroende på försenade försändelser, kontroller som utförts utanför normal arbetstid, extra kontroller eller laboratorietestningar förutom de som föreskrivs i artikel 13 för att bekräfta slutsatser från kontrollerna, särskilda fytosanitära åtgärder som krävs enligt gemenskapslagstiftning som grundar sig på artiklarna 15 eller 16, åtgärder som vidtagits enligt artikel 13c.7 eller översättning av nödvändiga dokument.

6. Medlemsstaterna skall utse de myndigheter som skall ha befogenhet att ta ut växtskyddsavgiften. Avgiften skall betalas av importören eller hans tullföreträdare.

7. Växtskyddsavgiften skall ersätta alla övriga avgifter som tas ut i medlemsstaterna på nationell, regional eller lokal nivå för de kontroller som avses i punkt 1 och utfärdande av intyg i samband med dessa.

Artikel 13e

'Sundhetscertifikat' och 'sundhetscertifikat för återexport', som medlemsstaterna utfärdar enligt Internationella växtskyddskonventionen (IPPC) skall utformas enligt den standardiserade modellen i bilaga VII."

9) I artikel 14 skall andra stycket ändras på följande sätt:

a) "artikel 17" skall ersättas med "artikel 18.2".

b) I led c skall orden "efter överenskommelse med den berörda medlemsstaten" ersättas med "i samråd med den berörda medlemsstaten".

c) Led d skall ersättas med följande: "Alla andra ändringar av bilagorna som kommer att göras mot bakgrund av den vetenskapliga eller tekniska utvecklingen eller, om detta är motiverat av tekniska skäl, i överensstämmelse med den risk som skadegöraren innebär".

d) Följande led e skall läggas till:

"e) Ändringar av bilaga VIIIa."

10) Artikel 15 skall ändras på följande sätt:

a) I punkt 1 skall inledningen till och de två första strecksatserna i första stycket ersättas med följande:

"1. I enlighet med förfarandet i artikel 18.2 får undantag föreskrivas från

— artikel 4.1 och 4.2 avseende bilaga III, delarna A och B, utan att detta påverkar tillämpningen av bestämmelserna i artikel 4.5 samt från artikel 5.1 och 5.2 samt artikel 13.1 i tredje strecksatsen avseende krav som avses i bilaga IV, del A, avsnitt I, och bilaga IV, del B,

— från artikel 13.1 ii beträffande trä, om likvärdigt skydd kan garanteras genom annan dokumentation eller märkning."

b) Punkterna 2 och 3 skall ersättas med följande punkterna 2, 3 och 4:

"2. Enligt de förfaranden som avses i punkt 1 första stycket skall de växtskyddsåtgärder för export till gemenskapen som antagits av ett tredje land erkännas likvärdiga med de växtskyddsåtgärder som fastställs i detta direktiv, särskilt de som anges i bilaga IV, om detta tredje land objektivt visar gemenskapen att dess åtgärder når upp till gemenskapens växtskyddsnivå, och om detta bekräftas av slutsatser som grundar sig på resultat från kontroller, testningar och andra relevanta förfaranden som de experter som avses i artikel 21 har fått rimlig möjlighet att genomföra i det relevanta tredje landet.

På begäran från ett tredje land kommer kommissionen att inleda samråd i syfte att uppnå bilaterala eller multilaterala avtal om erkännande av likvärdighet hos angivna växtskyddsåtgärder.

3. För beslut om undantag enligt punkt 1 första stycket eller om erkännande av likvärdighet enligt punkt 2 skall det ställas krav på att det exporterande landet officiellt skriftligen har konstaterat att villkoren i dessa punkter är uppfyllda i varje enskilt fall, och i beslutet skall det fastställas vilka uppgifter som den officiella bekräftelsen på detta skall innehålla.

4. I de beslut som avses i punkt 3 skall det specificeras om eller på vilket sätt medlemsstaten skall underrätta övriga medlemsstater och kommissionen om varje enskilt fall eller ett antal fall tillsammans."

11) Artikel 16 skall ändras på följande sätt:

a) I punkt 1 första stycket första meningen skall ordet "skriftligen" infogas mellan orden "medlemsstaterna" och "anmäla".

b) I punkt 2 första meningen i första och tredje stycket skall ordet "skriftligen" infogas mellan "medlemsstaterna" och "anmäla" respektive mellan "omedelbart" och "anmäla".

c) I punkt 3 skall i tredje meningen orden "på grundval av en analys av den risk som de skadliga organismerna medför eller en preliminär analys av den risk som de skadliga organismerna medför i fall enligt punkt 2" infogas mellan "åtgärder" och "får antas", och "artikel 19" skall ersättas med "artikel 18.2".

d) Följande punkt 5 skall läggas till:

"5. Om kommissionen inte har informerats om de åtgärder som vidtagits enligt punkt 1 eller 2, eller om den anser att åtgärderna är otillräckliga, får den i avvaktan på ett möte i Ständiga kommittén för växtskydd vidta tillfälliga skyddsåtgärder på grundval av en preliminär analys av den risk som de skadliga organismerna medför för att utrota eller, om detta inte är möjligt, förhindra spridning av den berörda skadegöraren. Dessa åtgärder skall snarast möjligt underställas Ständiga kommittén för växtskydd för att bekräftas, ändras eller upphävas i enlighet med förfarandet i artikel 18.2."

12) Artikel 17 skall utgå.

13) Artikel 18 skall ersättas med följande:

"*Artikel 18*

1. Kommissionen skall biträdas av Ständiga kommittén för växtskydd, som inrättats genom rådets beslut 76/894/EEG (*), nedan kallad 'kommittén'.

2. När det hänvisas till denna punkt skall artiklarna 5 och 7 i beslut 1999/468/EG tillämpas.

Den tid som avses i artikel 5.6 i beslut 1999/468/EG skall vara tre månader.

3. Kommittén skall själv anta sin arbetsordning.

(*) EGT L 340, 9.12.1976, s. 25."

14) Artikel 19 skall utgå.

15) Artikel 21 skall ändras på följande sätt:

a) Punkt 3 skall ersättas med följande:

"3. De kontroller som avses i punkt 1 får omfatta följande arbetsuppgifter:

— Övervakning av undersökningar enligt artikel 6.

— Utförande av de officiella kontrollerna enligt artikel 12.3.

— Övervakning eller, inom ramen för bestämmelserna i punkt 5 femte stycket, utförande av kontroller enligt artikel 13.1 i samarbete med medlemsstaterna.

— Utförande eller övervakning av de verksamheter som specificeras inom ramen för de tekniska arrangemang som avses i artikel 13 b.6.

— Utförande av de undersökningar som avses i artiklarna 15.1, 15.2 och 16.3.

— Den övervakning som krävs i bestämmelserna om de villkor under vilka vissa skadegörare, växter, växtprodukter eller andra föremål får införas till eller flyttas inom gemenskapen, eller inom vissa skyddade zoner inom gemenskapen, i experimentella eller vetenskapliga syften eller för sorturval enligt artiklarna 3.9, 4.5, 5.5 och 13b.4.

— Övervakning i samband med de tillstånd som beviljats enligt artikel 15, i samband med åtgärder som medlemsstaterna vidtagit enligt artikel 16.1 eller 16.2, eller i samband med åtgärder som antagits enligt artikel 16.3 eller 16.5.

— Biträde till kommissionen i de ärenden som avses i punkt 6.

— Utförande av andra uppgifter som tilldelats experterna enligt de tillämpningsföreskrifter som avses i punkt 7."

b) I punkt 5 andra stycket skall följande mening läggas till efter tredje meningen:

"Denna bestämmelse gäller inte för utgifter till följd av följande typer av framställningar som görs när dessa experter deltar vid medlemsstaternas exportkontroller: laboratorietestning och provtagning för okulär besiktning eller för laboratorietestning, och som redan ingår i avgifterna enligt artikel 13d."

16) I artikel 24.3 skall följande stycke läggas till:

"De belopp som skall återbetalas enligt punkt 3 skall fastställas i enlighet med förfarandet i artikel 18.2."

17) I artiklarna 25 och 26 skall i hänvisningarna "artikel 13.9" ändras till "artikel 13c.5".

18) Del B i bilaga VII skall ändras på följande sätt:

a) Titeln skall ersättas med följande:

"B. Modell för sundhetscertifikat för återexport".

b) I fält 2 i certifikatsmodellen skall "SUNDHETSCERTIFIKAT FÖR ÅTERUTFÖRSEL" ersättas med "SUNDHETSCERTIFIKAT FÖR ÅTEREXPORT".

19) Följande bilaga VIIIa skall införas i direktivet efter bilaga VIII:

"*BILAGA VIIIa*

Den standardavgift som avses i artikel 13d.2 skall vara följande:

(i euro)

Åtgärd	Mängd	Pris
a) för dokumentkontroller	per försändelse	7
b) för identitetskontroller	per försändelse	
	— som omfattar upp till motsvarande en lastbilslast, en tågvagnslast eller en container av jämförbar storlek	7
	— större än ovannämnda storlek	14
c) för växtskyddskontroller enligt följande specifikationer:		
— Sticklingar, fröplantor (utom skogsodlingsmaterial), småplantor av jordgubbar eller grönsaker	per försändelse	
	— upp till 10 000 st	17,5
	— per 1 000 st därutöver	0,7
	— högsta avgift	140
— Buskar, träd (andra än huggna julgranar), andra vedartade växter från plantskolor inklusive skogsodlingsmaterial (utom fröer)	per försändelse	
	— upp till 1 000 st	17,5
	— per 100 st därutöver	0,44
	— högsta avgift	140
— Lökar, stamknölar, jordstammar, knölar, avsedda att planteras (utom potatisknölar)	per försändelse	
	— upp till 200 kg	17,5
	— per 10 kg därutöver	0,16
	— högsta avgift	140
— Fröer, vävnadskulturer	per försändelse	
	— upp till 100 kg	17,5
	— per 10 kg därutöver	0,175
	— högsta avgift	140

Åtgärd	Mängd	Pris
— Andra plantor avsedda för plantering, som inte förtecknas någon annanstans i tabellen	per försändelse	
	— upp till 5 000 st	17,5
	— per 100 st därutöver	0,18
	— högsta avgift	140
— Snittblommor	per försändelse	
	— upp till 20 000 st	17,5
	— per 1 000 st därutöver	0,14
	— högsta avgift	140
— Grenar med blad, delar av barrträd (utom huggna julgranar)	per försändelse	
	— upp till 100 kg	17,5
	— per 100 kg därutöver	1,75
	— högsta avgift	140
— Huggna julgranar	per försändelse	
	— upp till 1 000 st	17,5
	— per 100 st därutöver	1,75
	— högsta avgift	140
— Blad av t.ex. örter, kryddor och bladgrönsaker	per försändelse	
	— upp till 100 kg	17,5
	— per 10 kg därutöver	1,75
	— högsta avgift	140
— Frukt, grönsaker (utom bladgrönsaker)	per försändelse	
	— upp till 25 000 kg	17,5
	— per 1 000 kg därutöver	0,7
— Potatisknölar	per parti	
	— upp till 25 000 kg	52,5
	— per 25 000 kg därutöver	52,5
— Trä (utom bark)	per försändelse	
	— upp till 100 m^3	17,5
	— per kubikmeter därutöver	0,175
— Jord och odlingssubstrat, bark	per försändelse	
	— upp till 25 000 kg	17,5
	— per 1 000 kg därutöver	0,7
	— högsta avgift	140
— Spannmål	per försändelse	
	— upp till 25 000 kg	17,5
	— per 1 000 kg därutöver	0,7
	— högsta avgift	700
— Andra plantor eller plantprodukter, som inte förtecknas någon annanstans i tabellen	per parti	17,5

Om en försändelse inte uteslutande består av produkter som omfattas av beskrivningen i den relevanta strecksatsen, skall de delar av försändelsen som består av produkter som omfattas av beskrivningen i den relevanta strecksatsen (parti eller partier) behandlas som en separat försändelse."

20) När det i en annan bestämmelse än de som ändrats i punkterna 1–18 står "i enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 17" eller "i enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 18" skall detta ersättas med "i enlighet med det förfarande som avses i artikel 18.2".

Artikel 2

Medlemsstaterna skall före den 1 januari 2005 anta och offentliggöra de bestämmelser som är nödvändiga för att uppfylla kraven i detta direktiv. De skall genast underrätta kommissionen om dessa.

De skall tillämpa bestämmelserna från och med den 1 januari 2005.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser skall de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen skall göras skall varje medlemsstat själv utfärda.

Medlemsstaterna skall till kommissionen överlämna texterna till centrala bestämmelser i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 3

Detta direktiv träder i kraft samma dag som det offentliggörs i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Artikel 4

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den 28 November 2002.

På rådets vägnar

M. FISCHER BOEL

Ordförande